13.6.c.24 y.f. M

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
13
6 B
24

Digitized by Google

13.6.B.24 I

PRACTICA

NOVA CAVSARVM CRIMINALIVM D. LVDOVICI CARERII RHEGINENSIS I. V. D.

CELEBERRIMI.

TYRONIBVS AC VETERANIS ADMOdum vtilis & neceſſaria, In qua Tractatus Appellationum, Tractatus de Indiciis, & Tortura, Tractatus de Homicidio, & Aſſaſsinio, & Tractatus de Hæreticis continentur, & quæ diſponantur ſuper his Iure Ciuili, & Canonico & miro ordine apparent compilata.

CVM REPERTORIO ET SVMMARIIS.

Conuent. S. Marc in scala

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EMANUELE

VENETIIS

M D L.

13 6 3 24

EXCELLENTISSIMO DOMINO BERNARDINO MARTIRANO, A SECRETIS CAESARIS IN REGNO NEAPOLITANO, AC EQVITI DIGNISSIMO.

LVDOVICVS CARERIVS RHEGINVS S. P. D.

CVM maiorum inſtituta tacitus mecum repeterem, excellentiſsime domine, occurrit derepente præclarus ille erga benemerentes antiquorum mos diuinaque pœnæ aſſuetudo, qua & publice, & priuatim beneficia, quæ ſemel a gratioſis ſibi hominibus accepiſſent, ab obliuionis iniuria qua poterant ratione vindicarent, immortalitatique conſecrarent: hinc enim, & publicitus dicatæ ſtatuæ, & ne minus æquo honoris deferretur aliquid, cœptũ eſt etiam domi, remotiſsimis penetralibus, ad veſtam pœnæ ipſam habere illos in pretio, quibus vel ex ipſa neceſsitudine faterentur ſe debere aliquid, vel aliunde tanquam beneficio oberatos atque in eratorum areę poſitos deuinciri: erectæ itaque, & effictæ ad eam rem ſtatuæ, & imagines larariiſque ſæpe tam reuerenter illatæ, vt penatibus ipſis, quos effectis bene hominibus priſtina conciliaſſet obſeruantia, ſolitum honorem præripuerint: quæ mecum repetens, & pro confeſſo habens, me tibi quam maxime fore obnoxium, vt tot, & tanta a te mihi præſtita beneficia (vt tuo auſpicio, & fauore paternam auſerim ſubſtantiam, ab aliorum iniurijs deuinctam) æuo ſempiterno affigerem memoriæ, nuſquam eorum oblitus: & cupiens (vt debeo) partim ſoluere, & in aliquo (aliter non valens) niſi attramenti operæ exemplo viduæ æs minimum offerens in gazofilatio, vires meas dedo: Proinde cum tu mihi tanq̃ ſidus fulgens occurriſti, vnuſque inter potiores ſelectior, & inter ſelectiores potior, ac ſolus cui noctes has inſomnes ad criminalium cauſarum praſim, ad quam parafraſis hæc tuo nomine, & tutelari prodit auſpicio, dicarem, adeo enim præfulgens virtutibus, ſcientia, conſilio, & moribus, vt alter a ſecretis Cęſaris in regno Neapolitano proueheris, & virtutibus tuis, & auſpiciis quam maximis germanus tuus Coriolanus ad paſtoralem dignitatem extitit promotus, qui tali ornatur ſcientia, virtutibus, & moribus, vt alter ex oppugnatoribus Lutheranæ ſectæ inter Chriſtianæ religionis profeſſores ad diſceptandum ſelectus eſt, quibus doctrina, ſcientia, & maioribus ad maiora, & altiora prouehi ſpes eſt quam maxima: Feceris proinde humaniter ſi ſoboleſcentem hanc noſtram fœturam exceperis, & te vindice admodum cenſorio per ora hominum volitare permiſeris, quã rem Deus optimus maximus fœliciter ita augurare veluti ſub tuo nomine futurum præſentio. Vale, fœlix, & fauſtus ad neſtoreos, & annum ſummum noſtræ prouincię decus & lumen.

SOLENNIS REPETITIO

IN L. II. C. QVO APPE. NON RECIPI AEDITA PER eximium. V.I.D.D. LVDOVICVM CARERIVM Rheginum Regni Neapolitani, in qua Tractatus Appellationis in criminalibus, Tractatus de Indicijs, & Tortura ſubijcitur: & Solennis Tractatus de Homicidio ſubſequitur, & Tractatus de Hæreticis, ex quibus Practica cauſarum criminalium elicitur, & diſpoſita in omni iure ciuili, & canonico miro ordine apparent compilata:

ET TRACTATVS DE HOMICIDIO HACTENUS non ita perluſtratus exiſtit cum Repertorio, & Summarijs, Titulis, quo ad crimina tantum traditur vtilis profecto, & Practicis, & tyronibus admodum verſantibus in Palatijs in omni foro omnique iure, quæ cauſarum criminalium farrago nuncupatur, cum ſub breui compendio plura quo ad crimina conferantur.

SVMMARIVM CONTENTORVM IN HAC REPEtitione, & Tractatibus indiciorum, & torturæ, & appellationum in criminalibus.

1 *Conuictus & confeſſus non appellat & .3.*

2 *Confeſſus tantum, aut conuictus, appellat, idem ſi conuictus, & metu confeſſus.*

4 *An hæc lex.locum habet in omnibus criminibus, & pecuniarijs.*

5 *Conuictus, & confeſſus ſi appellat, cenſetur animo differendi executionem facere.*

6 *Conuictus per claras probationes, & confeſſus, non poteſt reuocare confeſsionem, nec probare contrarium.*

7 *Appellatio an tolli poſsit iure communi, ſtatutario, & reſcripto.*

8 *Appellatio notorie calumnioſa, & friuola, non impedit executionem.*

9 *Hæc.l.locum habet in delictis incœptis, cum in delictis attendatur principium. limita hanc.l.in caſibus, ut in nu.10.*

11 *An tria copulatiue requirantur, de quibus in tex. ut locum habeat hæc lex.*

12 *An ſola confeſsio ſufficiat, ut non poſsit appellare, tam iure ciuili, quam canonico.*

13 *Confeſſus & conuictus per indicia indubitata, an appellet.*

14 *Tortus ex indicijs indubitatis, ſi confitetur, an poſsit reuocare confeſsionem tanquam erroneam, & an appellare.*

15 *Confeſſus in tortura & conuictus, an poſsit appellare.*

16 *Confeſsio in tortura facta, ſi non eſt perſeuerata, an noceat, & quando dicatur perſeuerare, & nu.22.*

17 *An ualeat conſuetudo q ex ſola confeſsione ſpontanea, uel in tortura perſeuerata, poſſit fieri executio ſententiæ capitalis, non admiſſa appellatione.*

18 *Confeſsio ſola abſque infamia, & notorietate, non impedit appellationem, iure canonico, & an iure ciuili ſufficiat.*

19 Confeßio in tortura perſeuerata nocet.
20 Appellatio tolli poßit.
21 In regno non appellatur in cã homicidij.
22 An quando ſponte eſt confeſſus & cõuictus, confeßio debeat eſſe perſeuerata? & 23.
24 An tertius poßit appellare, quando quis eſt ſponte confeſſus?
25 Confeßio ſpontanea, an debeat eſſe perſeuerata, & quando dicatur ſponte confeſſus.
26 An ex ſola confeßione abſq; ſnĩa exequi põt & qd ſi non ſponte, ſed p torturã, & an ex nullo, & inordinato proceſſu confeſſus cõdẽnari põt, & an ſpõte cõfeſſo poßit denegari defenſio, & qd ſi ĩ tortura cõfitetur?
27 An ualeat ſnĩa abſolutoria pro ſpõte cõfeſſo
28 An ſi confitetur, & perſeuerat in confeßione ſi liquet de innocentia damnari poteſt?
29 An ex ſola confeßione abſq; alijs probationibus damnari poßit?
30 Limita hãc.l.ubi probõnes eſſent dubiæ, nã nõ diceret cõuictus, & poterit appellare.
31 An hæc lex locum habeat, quando confeßio facta ſit per procuratorem?
32 An procurator poßit confiteri delictum, ut noceat domino?
33 Confeſſus in tortura an appellet?
34 An ſtãtibus plenis probationib. procedi poſſit ad torturam, & an ualeat cõſuetudo, q. poßit, & quid ſi perſeuerat in negatione?
35 Confeſſus poſt ſnĩam poſſet appellare, & qd ſi confitetur poſt appellationẽ, an noceat?
36 Confeſſus tantum, aut conuictus tantum, in enormibus non appellat.
37 An ficte confeſſus per ſtatutum & conuictus appellat?
38 An cõfeſſus ex forma ſtatuti, ſit uere cõfeſſus?
39 An ualeat ſtatutum q. ex ſola cõtumacia nõ conſtito plene de delicto poßit condẽnari?
40 An conuictus & confeſſus ſi allegat cauſam rationabilem, ut offuſcaret confeßionem, aut probationem appellet?
41 In notorijs cadit defenſio.
42 An in appellatione ſit neceſſaria expreßio cauſæ, & quando?
43 In quibus in ciuilibus non admittitur appellatio remißiue, & in quibus ſententia non tranſeat in rem iudicatam.
44 An & qñ in notorijs admittatur appellatio & an in manifeſtis, & qñ infragranti, & quid, & in quo differant, & qualiter fiat proceſſus cõtra captum infragranti, & q̃ delicta dicãtur notoria, & quæ manifeſta & fragrantia, & ibi de cautela, quando proceditur p uiam notorij, ut diſcutiatur ſup notorietate, & quæ dicantur publica?
45 Notorij ſpecies quotuplex ſit, & qualiter, et qũo in eo procedatur, & qñ ſit delictũ corã iudice qualiter procedatur, & qñ dicatur ſedere pro tribunali, et an requiratur ſnĩa, & in quibus nõ in notorio delinquẽte, & an ĩ notorijs requiratur partis citatio, & qualiter, et p quot teſtes ꝓbetur notorium, & an excuſet ab onere probandi, & an ab onere allegãdi notorium eſſe, & an poßit allegari poſt concluſionẽ? & qualiter in eo procedatur, & an tortura locũ habeat? & an occidi poßit? & ibi limita, qñ in notorijs admittatur appellatio.
46 Sponte confeſſus, & pſeuerans in confeßione an admittitur ad appellandũ, & quid ſi confeßio extorta ſit p torturam, & pſeuerat in ea tortus, an appellare poßit ipſe, et amici, & conſanguinei, & quando tertius appellat, & an, & quando confeßio poteſt reuocari per ſe, & conſanguineos?
47 Cõfeßio lẽuibus indicijs nõ præcedẽtib. extorta p torturã, an & qñ noceat ſibi & alijs.
48 Ratificatio cõfeßionis in tortura & pſeuerantia qñ nocet, qñ non, & de materia ratificationis, & qñ requiratur, & qñ non.
49 Cõfeßio extorta, nõ põt reuocari p̃cedẽte cõfeßiõe extraiudiciali, & ĩdicijs ĩdubitatis.
50 Confeßio ſponte facta uel extorta, quando reuocari poßit.

51 Con-

51 Confeſſus & cōdemnatus ad publicationem bonorum an poteſt appellare.

52 An ſtet dicto docto, atteſtātis de cōſuetudine.

53 An quilibet pro condemnato appellare poſſit, & an clericus, & qs, & in quib. caſibus.

54 Condemnatus ex præſumptione iuris, & de iure appellare poteſt.

55 Præſumptio iuris, & de iure, quando recipit probationem in contrarium.

56 An condemnatus ex præſumptione iuris, & de iure puniatur corporaliter, et quid de alijs præſumptionibus, & qua pœna punitur condemnatus ex præſumptionibus.

57 Præſūptio iuris, & de iure q̄ ſit, & q̄ dicat.

58 An appellet a pœna legis, & qn̄, & an pœna ſtatuti, & quid ſi habuerit iudex arbitrium, & quid ſi cauſa cōmittatur, ut procedat ſecūdum conſcientiam, & an ab impoſitione multæ appelletur.

59 Cōtumax an & quādo poſſit appellare, & qs dicatur uerus & fictus cōtumax, et an a bāno pōt appellare, & cōdēnatione tertiæ partis, & an cōtumax pōt ſupplicare.

60 Foriudicatus an appellare pt, & an ſupplicare, et ſi reſcribit prīceps ī ſupplicatiōe an ualeat reſcriptū, abſq; clauſula nō obſtāte.

61 Foriudicatus habetur p mortuo quo ad bona & perſonam, & hoſtis reputatur publicus, & a quocunq; offendi poteſt.

62 Præmiū q cōſeqtur foriudicatus, an ipſo iure cōſequat, & an ſi ſe defendēdo occidat, & qualiter ītelligitur cōſeq pmiū, & qd ſi ex plurib. delictis ſit foriudicatus, an ab oībus præmium conſequitur an ab uno.

63 An ualeat ſtatutum & conſti. reg. q ex ſola cōtumacia occidi poſſit, & q nō poſſit appellare cōtumax, & an poſſit foriudicatus & ī quo differt ſtatutū a cōſt. pœnā eorū.

64 Practica quando capitur foriudicatus, qualiter fiet executio.

65 Forma procedendi ad ſententiam foriudicationis, & de requiſitis ad foriudicandum, & in quibus proceditur ad foriudicationem, & an pro periuric.

66 Si ubi uenit pœna manus imponenda foriuiudicatur, ſi capitur an capite punitur.

67 Forma citationis, & qualiter eſſe debeat, & qualiter proceditur.

68 Allegatio abſentiæ quando admittatur.

69 Qualiler bānitur, & quid bānū debet continere, & quādo incipit currere annus foriudicādo, et an infra annū poſſet foriudicari & an infra annū cōparere poſſit, & an capi poſſit infra annum, & infra q tempus.

70 Bannum an faciat indicium ad torturam.

71 Quotuplex citatio reqritur ut foriudicetur.

72 An in circulo anni debet foriudicari, & quid obſeruatur.

73 An foriudicatus habeatur pro conuicto, & cōfeſſo in alijs delictis, quam in eo pro quo fuit citatus.

74 An foriudicatus poſſit de nullitate dicere, et quæ poſſit opponere, ut non moriatar.

75 An eſt neceſſe cōſtare plene de delicto, ut foriudicetur.

76 Si liquet iudici de innocentia, an poſſit foriudicare.

77 An ualet conſtitutio pœnam eorum uel ſtatutum, ut bannito tollatur defenſio.

78 Vbi accuſatio uel inquiſitio eſt nulla, in capitalibus admittitur procurator.

79 Officialis condemnatus in ſindicatu an & quando poteſt appellare.

80 An & quando in cauſa hæreſis appelletur.

81 An ab inquiſitione appellari poſſit, & quæ requirantur ad formandam inquiſitionem & quando diffamatio non requiritur. 82

83 In quibus caſibus ex officio, et p inquiſitionē procedatur, & an pōt opponi exceptio cōtra inquiſitionē poſt litē conteſtatā, & an copia indiciorum, & repertorū ſit dāda.

84 Si ordo inquiſitionis non eſt ſeruatus, non poteſt imponi pœna ordinaria.

85 An cōdemnatus in crimine læſæ maie. poſſit

appellare, & quis dicatur perduellio.

86 Quando fit publicatio bonorum in crimine læſæ maieſt. & memoria damnatur.

87 An & quando occidens officialem regis, cõmittat crimen læſæ maieſt.

88 Quot modis cõmittatur crimen rebellionis, et de pœna, et quot modis crimẽ læſæ mai.

89 Vbi periculum eſt in mora, appellatio non admittitur, & ſi amici, & conſanguinei, procurant tollere condemnatum de manibus familiæ poteſt ipſum occidere, & exequi ſñiam, & ibi qñ familia poteſt occidere, qñ timet auferri condemnatum nu. 90.

91 Debitor fiſcalis condemnatus non appellat.

92 A citatione non appellatur, & an carceratus appellare poteſt.

93 Raptor uirginis an & quãdo appellare poteſt, et quid in complicibus & fautoribus.

94 An in crimine falſæ monetæ admittatur appellatio, & de pœnis falſantis monetam, & quando punitur.

95 An caporalis & author rixæ condemnatus appellat & qualiter puniuntur ſocij, & qui dicatur caporalis.

96 An & quando inſignes latrones appellare poſſunt, & qui dicantur inſignes latrones & qualiter contra iſtos procedatur, & qualiter puniantur, & an ſit neceſſe cõſtare de iſta qualitate, ꝙ ſit famoſus, ut tanq̃ contra talem procedatur, & qualiter procedatur contra ſimplices fures, & an ſimplex confeſſio, abſq; probatione noceat, et de pœna furti, & an pro minimis pluribus furtis capitaliter puniatur, & an pro paruo furto pœna minuatur.

97 An in crimine ſeditionis admittatur appellatio, & qs dicatur ſeditioſus, & qualiter, & qñ contrahatur, & qui teneantur hoc crimĩe, & qua pœna puniatur ſeditioſus.

98 An & quando dux factionis appellare poteſt, & qui dicatur dux factionis, & qua pœna puniantur duces factionum, & an proditor, & qui dicantur proditores, & qua pœna puniantur.

99 An in homicidio admittatur appellatio, & an in cæteris capitalibus, & an a tortura.

100 In pœnalibus an & quando fiat extenſio.

101 An prohibita appellatione, ſit ꝓhibita ſupplicatio, & an nullitas.

102 Venefici qui dicantur, & qualiter puniantur, & qualiter puniatur conficiens, et uẽdens uenenũ, & an attentatum puniatur.

103 Malefici qui dicantur, & qua pœna puniãtur, & quis dicatur mathematicus, & an de hoc crimine cognoſcet inquiſitor hæreticæ prauitatis, & an aſtrologia ſit uera, & an ſit hæreticũ credere de influxis cœleſtibus & quando.

104 Quid ſit uis publica, & quid priuata, & qñ committantur, & qualiter puniantur, & quot modis committatur, & de pœna portationis armorum, & quid ueniat appellatione armorum, & an in pilea ſeu pallota, & an pœna uis publicæ tollatur p pœnam portationis armorum, & an poteſt dari licentia portandi arma propter partialitatem, & an inſultans aliquem ſolus armis, teneantur lege iulia de ui publica, & an prohibens appellationem lege iulia & quæ ſit pœna pro uerberibus, & qua pœna puniatur expilans barbã, & de pœna facentia uim in bonis, & poſſeſſione, & an, & qñ liceat ſibi ius dicere, & de pœna ius ſibi dicẽtis, et an repreſaliæ ſint licitæ.

105 Ex indicijs ĩdubitatis, an & qñ deueniatur ad condẽnationẽ, & an capitaliter puniri poſſit, et qua pœna, et q̃ ſint ĩdicia ĩdubitata, et exẽplis, & qualiter ꝓbet homicidiũ.

106 Indicium dubitatum, & ſemiplenum ꝙ ſit, & quotuplex ſit, & unde dicatur, & de materia indiciorum, & qualiter ꝓbetur indiciũ, & quæ, & qualia cẽ dẽnt indicia.

107 Teſtibus non ueriſimiliora deponentibus, non creditur.

108 Teſtes ſingulares an faciãt indiciũ, & qñ ſemiplene ꝓbationes iũguntur, ut ꝓbent, & quæ requirãtur, ut teſtes ꝓbent ad indicium faciendum, & an examinati ad informationem faciant indicium, & quãdo.

109 An unũ indiciũ ſufficiat an plura ad torquẽdũ, et quæ ſũt ĩdicia ſufficiẽtia ad torturã.

110 Teſtis de uiſu an & qñ faciat indicium, & quæ requirãtur, ut faciat indicium, & an per teſtes repulſatos probetur indicium.

111 An & qñ fama publica faciat indicium, & qualiter ꝓbetur, et quæ ſit fama uehemẽs.

112 Fuga an & quando faciat indicium, proſequere materiã & limita, & an, & quãdo fugiẽs de carcere habeatur pro confeſſo, et an faciat talis fuga indicium nu. 116. & in quibus faciat plenam probationem.

113 Conſiſtẽtia in animo, iuramẽto probãtur.

114 An & quando contumacia faciat indicium ad torturam.

115 Reſiſtentia an faciat indicium.

116 Iniuſte detentus poteſt occidere cuſtodes.

117 Iniuſte detẽtus ſi aufugiat a carcere, an dicatur rũpe fideiuſſionẽ, idẽ ſi ſolo & ſæuitia iudicis, & an tunc fuga faciat indiciũ.

118 Inimicitia an & quando faciat indicium, et quæ dicatur capitalis inimicitia, & unde, & ex quibus cauſetur.

119 Mẽdaciũ, et uariatio an et qñ faciat ĩdiciũ.

120 Inconſtantia, trepidatio, & titubatio, an et quando faciant indicium.

121 Cõfeſſio extraiudicialis an et qñ faciat indiciũ, & ibi, quid ſi reuocetur tanq̃ erronea & an confeſſio facta corã iudice incõpetẽte, & an confitens puniatur, & qualiter.

122 An & quãdo cõfeſſio ſocij criminis, faciat indiciũ, & quid requiratur, & in quib. caſibus ſocius criminis põt de cõſocijs interrogari, & quid ſi uariat, ut qa primo inculpat, et poſtea exculpat, cui dicto ſtetur & quid ĩ teſte, & qualiter fiet exceptio q; ſit ſocius criminis ne cõfiteatur, & an exculpatio ſocij criminis proſit exculpato.

123 An & quando aſſertio, & cõfeſſio mandatarij faciat indicium contra mandantẽ, et an exculpatio mãdatarij proſit mãdanti.

124 An inculpatio & confeſſio offenſi ĩ mortis articulo faciat indicium.

125 An & quando tacita confeſſio per pacem, faciat indicium.

126 Minæ an & quando faciant indicium, ad torturam, & an ex minis ſit rupta pax et an ex minis occidi poteſt.

127 An conuerſatio in loco in quo mortuus reperiatur faciat indicium, & quid ſi ante domum alicuius reperiatur corpus mortuum, & quid ſi in domo in qua plures erant repertatur corpus mortuum, an faciat indicium contra oẽs, & an ſi carceratus repiatur mortuus præſumatur a cuſtodibus, et quid ſi habẽs ſecuritatẽ appareat mortuus, an præſumatur a dãte ſecuritatẽ & an uiſus firmatus in loco delicti ubi apparet corpus mortuum cũ enſe præſumatur ab eo occiſus, & quid ſi ĩ loco propinquo, & ſi ſocius reperiatur occiſus in domo ſocij, an a ſocio præſumatur occiſus.

128 Conſuetudo delinquendi, & q; ſit ſolitus alia committere, an faciat indicium, & qualiter probetur infamia, & diffamatio.

129 Sollicitatio, ut inueniatur malefactor, et ultro ſe ingerens an faciat indicium, ut præſumatur ab eo occiſus, & an qui primo inuenit mortuum præſumatur occidiſſe.

130 Receptatio delinquentis in domo, an faciat indicium, & quid ſi defendat, & det munera & uiſitet.

131 Obuiatione malefactor ducatur ad iudicem uel fecerit eum aufugere, an faciat indiciũ.

132 Scientia malefici, & nolentia prohibere, an faciat indicium.

133 Oſtenſio malæ uiæ ubi latrones & malefactores aſſiſtunt, ſi inde occidatur tranſiẽs, an faciat indicium contra oſtendentem.

163 Vbi maior numerus requiritur ad condẽnandũ, minor ſufficit ad torquendum?

164 An ualeat ſtatutũ, quòd credatur teſtibus ſingularibus & in facto proprio.

165 In criminalibus teſtes debent eſſe omni exceptione maiores, & qui dicãtur oĩ exceptiõe maiores, et an in dubio preſumãtur eſſe tales, et an debet articulari et probari, et an ad torquẽdũ debeãt eſſe oĩ exceptiõe maiores, et an et quãdo et qualiter admittãtur in ſubſidiũ, et quæ requirãtur & an ad condẽnandũ, an uero ad torquendũ, et an numerus ĩ criminalibus ſuppleat & quãdo in quibus teſtes inhabiles et nõ omni exceptione maiores admittantur, et declarat quãdo ad defenſam admittãtur.

166 Cautela ad opponendũ contra inſtrumẽtũ ne procedatur uia executiua ſecundũ formam ritus ut opponatur, quòd teſtes non ſunt omni exceptione maiores.

167 Statutũ licet tollat exceptiões cõtra inſtrumentũ, tamen non tollitur exceptio, quod inſtrumentum non ſit inſtrumentum et factum abſq; cauſa & nullum.

168 Teſtes in criminalibus ut probẽt, debẽt reddere cauſam ſcientie & non interrogati.

169 Confeſſio iudicialis an et quãdo noceat, et quæ requirantur, et an ſtãte proceſſu nullo confeſſus poſsit condemnari?

170 Productio teſtium qñ fieri põt, & an facta publicatione et concluſione & quando.

171 Delictum an probari poſsit per inſtrumẽtum & quando?

172 Confeſſio facta in tortura, aut formidine tormẽtorum noceat, & an ualeat cõſuetudo q̃ noceat, et quãdo dicatur facta formidine tormentorum & an ſi facta ſit in carcere, & an ſi minatur & terreat et quid ſi leuis ſit tortura, & limita multipliciter quando noceret.

173 Confeſsio facta ſub ſpe gratiæ an noceat?

174 Confeſsio an in dubio preſumatur facta metu tormentorum an ſponte?

175 Cõfeſſus tantũ, aut cõuictus tantũ, aut cõfeſſus formidine tormẽtorũ, an appellet, et an reſiſti poſſit et eximi p cõſanguineos.

176 Si ſtãtibus probatiõibus torqueatur, et negat, an condemnari poſsit?

177 Materia torturæ per quos tractetur.

178 Quid ſi tortura, et quæſtio, et tormẽtum, et unde dicatur, et in quo differant, et an denegatio potus & cibi, ſit tormentum, & quot ſint genera tormentorum?

179 In quibus caſibus locũ hẽat tortura, et an pro iniuria perſonali, & inſultu et an inferatur ad penã, et an in caſu ubi uenit fuſtigatio ſit locus torturæ, & an pena fuſtigationis ſit maior delegatiõe, et an in furto leui torqueri poſsit, et an et qñ in cauſa ciuili et pecuniaria locũ habeat tortura, et quid ſi hẽat crimẽ annexũ ut quãdo fiat indultũ a principe ſaluo intereſſe partis ciuiliter, & quid ſi ex multis leuibus pena augeatur an locus ſit torturæ.

180 Quæ perſonæ torqueri poſsint, et quæ non proſequere materiã, et teſtis, et quid ſi nõ ſit omni exceptiõe maior, an tortus faciat indiciũ, & an, & quãdo domeſtici, et uarij et an in dignitate cõſtituti, et que dicãtur perſone uiles, et an decuriones, & eorũ filij, & parẽtes, et an depoſito officio, et an priores, et cõſiliarij ciuitatum, et an officialis finito officio, & an milites, et an doctores, et aduocati, et quid ſi torti cõfiteãtur, an noceat cõfeſsio, et an ualeat conſuetudo in cõtrarium, et an qui torqueri nõ poſsit terreri poſsint reis denegatricib. et an potus in carcere, et an clerici maxime nõ infames, & an clericus torq̃ri poſsit p laicũ de mãdato epiſcopi, & an utilis reipublice, et an mulier pregnãs, et an ſenex & an minor & quãdo, & an noceat confeſsio abſq; curatoris auctoritate, & an mutus et ſurdus, et an liber homo ſponte

queri poſſit, & an & quando accuſator, & an inſtigator?

181 Qualiter & quãdo deueniatur ad torturã, & an ualeat, & quãdo cõfeſſio in tortura abſq; indicijs, et an ſi abſq; legitimis, et an ratificata & iurata noceat, & quãdo, & quid in criminibus exceptis, et quid ſi officialis habeat arbitriũ, et an ex mandato ſuperioris, & quid ſi ſuperueniant indicia, & an terreri et proſequere limitationes?

182 Qualiter intelligitur & q. liceat iura transgredi pro immanitate ſcelerum, & an liceat omnibus magiſtra.

183 In occultis promptior eſſe debet ad torturam, & an ſine indicijs.

184 Seruus an torqueat cõtra dñm abſq; idicijs?

185 Quo ordine ad torturam deueniendũ ſit, & quid quando plures extant delinquentes, a quo tortura incipi debet, et qd ſi extãt pater et filius torquẽdi a quo prius incipiat.

186 Qualr ad torturã deueniri dẽt, et qualis eẽ dẽt tortura, et quo moderamie, et q̃ dicat moderata tortura, & ĩmoderata et leuis.

187 Tortura an inferri debeat; & poſſit uſque ad conſumptionem corporis & quando?

188 Quando ad torturã deueniri debeat: & qd ſi nõ cõſtat de delicto & ante litis cõteſtationem, et an ante publicationẽ: an poſt, & an datis defenſionibus, & quãdo nõ datis, et an copia indiciorũ dãda ſit parti nõ petẽti, & qd ſi reus petat terminũ a ſe defendendũ, ante torturã an concedi debeat, & an ĩ enormibus defenſio et terminus ad eã faciendã põt denegari, & limita præhemnentiã magnæ curiæ decẽ modis, & an requiratur ĩterlocutoria ſentẽtia, et an a tali interlocutoria appelletur, & an ſupſedeatur ea ĩterpoſita nõ impetratis litteris inhibitorialibus, & an & quãdo poſt ſententiã locũ habeat tortura, & qd ſi extãt plenæ probationes, an ſit locus torturæ, et quid ſi tũc perſiſtit in negatione, qd faciet iudex & quid ſi non ſit licita per ſtatutum & an diebus feriatis torqueri poſſit?

189 Tortura an & quãdo repeti poſſit et q̃ requirãtur, et ſi repetaĩ abſq; indicijs nouis an ualeat cõfeſſio, et limita ut ibi et quãdo fieri dẽt repetitio et q̃ dicanĩ noua ĩdicia?

190 Quid ſi tortus cõfitetur, inde ad bancam iuris negat, inde tortus cõfitetur, inde negat ſæpius hoc faciendo, quid debet facere iudex, & an condemnabit & numer. 193.

191 An ſtante confeſſione extra iudiciali, poſſet reus cogi ad perſeuerandum in cõfeſſione.

192 Quid ſi ſponte confiteatur & poſtea in banca negat, an cogatur perſeuerare?

194 Tortura per quot uices poſſit.

195 Quid ſi reus dicat, ſi ſtarem mille annis in tortura nunquam confiteor, quid facit iudex an repetet an liberabit?

196 De effectu torturæ quid ſit effectus.

197 An ſtatim in tortura confeſſus damnari poteſt, et qualiter pſeuerabit in tortura, et qualiter fieri dẽt, et quãdo, et quid ſi metu tormentorũ, et quãdo dicitur pſeuerare in confeſſione, et qd ſi precedat extraiudicialis cõfeſſio an requiratur pſeuerantia et ratificatio, et ſi ratificatur an notorius ſcribere poſſit ſponte factam cõfeſſionem?

198 Interrogatio de ſocijs in tortura qualiter fieri debet, et quando et qualiter de ſe debet interrogari.

199 Qui ſi tortura de facto et indebite ſit illata, an impediat proceſſum ſuper maleficio, et qd ſi ĩfertur tortura ab uno iudice remittitur ad alium, an proſit prior tortura?

200 Quid ſi tortus moritur in tormentis, an iudex teneatur, et qua pœna et qualiter puniatur indebite torquens, et quid ſi apparet male ligatus, et ſcinditur brachium torti, aut ſi funis, et trabs rumpitur, an teneaĩ iudex et an milites et miniſtri teneãtur ſi ex mãdato iudicis indebite torquẽt.

201 Tortura qualiter probetur.

202 *Quid fiendum, ſi tortus negat in tortura, et perſiſtit in negatione, et an damnari poſ ſit & de cautela iudicis.*

203 *Quid ſi tortus relaxandus ex negatione nõ inuenit fideiuſſores, an relaxetur iurato rie cautionis.*

204 *Tortura an inferri poſſit ad tumultum po puli indebite & qualiter puniatur.*

205 *Quid ſi accuſator probauit delictũ p indi cia ex quibus fuit tortus inde inocẽs reper tus eſt, quis teneatur accuſator, an iudex.*

206 *Qua pena puniatur ſubtrahens torquen dum a tortura.*

207 *Cautela in relaxando reum non cõfeſſum, ut non teneatur in ſindicatu.*

OBSERVARE Curabis. Lex iſta pulchram ha
bet materiã, ĩ qua cõgruẽ
ter cãrum criminaliũ ac
maleficiorum tela ordiri
poſsit, & pſertim homici-
darum ⁊ hęreſis in vnũm
colligere cõgruit. Lex iſta
hucuſq; a nemine apparet taliter repetita, nec
tali pluſtrata materia. Pr͞io itaq; legis materiã
expediã, & indiciorũ & torturæ inſerã expedi
tã. Secũdo homicidarũ tractatũ ſupponã. Ter-
tio ad ſolaciũ diuine maieſtatis lęſę crimen ex-
1 plicabo. ℭ † Circa primũ itaq; lex ipſa hoc in
ſumma cõtinet. Cõuictus legitimis ꝓbatiõibus;
ac ſponte ꝓprio ore confeſſus condẽnatus, nõ
2 auditur appellans. ℭ † Cõuictus vero tantũ &
non ſpõte cõfeſſus aut formidine tormentorũ
cõfeſſus audiꝉ appellãs. Duas habet partes pro
3 vt duo cõtinet. dicta. ii. ibi ſi vero. ℭ † Ex pria
notaꝉ caſus in quo non admittiꝉ in capitalibus
appellatio, vʒ qñ qs cõuictus eſt ac ſpõte cõfeſ
ſus, nã tũc cõdẽnatꝰ nõ audiꝉ appellãs, nec exe
cutio pene capitalis impediꝉ, ex hoc aũt nõ diſ
fertur, vt hic rõ ſm aliquos, & ſentit Bal. hic in
ſumma tex. Eſt imanitas ⁊ enormitas ſcelerũ de
4 qbus i tex. iõ ſm Iac. But. † In aliis criminibus
nõ extẽdiꝉ, nec etiã in pecuniariis, cũ penalis ſit
& odioſa lex iſta, iõ reſtringẽda in caſibus in q-
bus loquiꝉ in reg. in penalibus. ff. de reg. iur. ⁊ in
reg. odia. co. l. vi. At gl. Bar. Bal. ⁊ alii cõtra, ꝙ
lex iſta in aliis criminibus locum habet, vt cõ-
uictus ⁊ cõfeſſus nõ appellet ẽt in pecuniariis,
⁊ ſic nõ imanitatis fuerat rõ, ſed potiꝰ pſumpta
5 calũnia. † Nã ex quo conuictus p teſtes, & alias
lcitimas & iuri cõgruas ꝓbatiões iuxta. l. fi. C. de
ꝓba. ⁊ ſpõte cõfeſſus appellãs, cẽſeꝉ facere aio
differẽdi exequutionẽ capitalẽ, cũ in eã appel-
latiõis contrariũ & de errore ꝓbare nõ poſſet.
6 ℭ † Nã cõuictus p claras ꝓbatiões cõfitẽdo nõ
dr̃ errare, ſed veritatẽ cũ cõfeſsione cõſonare,
vt p Bal. hic & in. l. additos. C. de epiſ. aud. vbi
dicit, nõ probare cõtrariũ et in. l. fi. C. ſi a nõ cõ
pe. iud. ver. nũc venio. Merito cũ cõtrariũ ꝓba
re nõ poſsit ſequiꝉ ꝙ nõ audiꝉ tũc appellãs, &
7 friuola cẽſeꝉ applo. † Quę tolli pt tã iure cõi ꝗ̃
ſtatutario ⁊ reſcripto vt late p Mat. poſt And. ĩ
plud. cõſti. reg. xiii. q. Mar. in cõſil. xvi. & cõſ.
lxxxi. vlt. dub. & cõſi. 84. ⁊ cõſi. lxxxix. Ang.
in ope male. in gl. pñte Gayo ⁊ appellãte. v. co.
ver, an valeat ſtatutũ Mar. plene ĩ pra. in. §. vl-
tima qõ, ẽt hãc rõnẽ ſentit Ang. in. d. gl. iiii. col.
ver. ſed aduertas, qa ſi eẽt manifeſte friuola, vt
qa ſpõte cõfeſſus fuit & teſtibus conuictus, &
Par. in tra. ſind. in verbo applo, vbi dicit noto-
8 rie talẽ applõnem, calũniosam. ℭ † Appellatio
.n. notorie calũnioſa, nõ impedit executionẽ ca
pitalẽ vt p Bal. in. l. iiii. col. ver. mõ quęro. C. ne
ex deli. defun. Mar. in pra. in. §. oportune & in
9 rub. C. de proba. xl. col. ℭ † Extẽde hãc. l. ẽt in
delictis inceptis ſed nõ cõſumatis, vt p Bal. no.
in rub. C. de ꝓba. xl. col. & p Bald. hic. Cũ prin
cipiũ attẽdatur in delictis, & nõ finis de quo tñ
p Mar. in pra. in. §. vlterius & in. § qñ Ang. in
10 opere mal. in. gl. in platea. ℭ † Limita tñ hanc
l. vt in caſibus p Car. Alex. in. c. ii. reqris. de ap.
& p Pau. gri. in tra. de relax. car. rub. q. ii. vbi in
Quod audiꝉ volẽs allegare ſe feciſſe ad ſuã de-
fenſionẽ, vel alias iuris allegaret defenſiones, ⁊
ibidẽ an extẽdaꝉ ad cætera delicta hæc lex, &
ibi limita in notoriis, & an ſi a principio conui
ctus tãtũ & poſt ſniam cõfeſſus excludatur a
11 remedio appellatiõis, ꝙ ſic vt per eũ. ℭ † Sed
q̃ro an tria copulatiue requirãtur, vt appella-
re nõ poſsit, de qbus hic. vʒ. ꝙ argumẽtis cõui-
ctus, ſit teſtibus ſuperatus, & ore proprio cõfeſ
ſus, Azo ĩ ſumma co. tit. tenet, ꝙ ſic, vt niſi tria
hęc copulatiue cõcurrant admittatur appella
tio. Io. an. vero in. c. romana. §. ſi aũt. de appel. ĩ
vi. in gl. incip. vel de quo tenet oppoſitũ, qd nõ
requiranꝉ illa tria copulatiue imo ſola cõfeſsio
ſpõtanea, & pſeuerata ſufficit, ſi tanq̃ erroneã
nõ reuocauerit ex quo p talẽ cõfeſsionẽ crimẽ
effectũ ẽ notoriũ in quo nõ admittiꝉ applo, loq
12 ꝉur rñ ſm ius canonicũ. ℭ † Iure aũt ciuili nõ
ſufficit ſola cõfeſsio vt hic ⁊ p Spec. in titu. de

13 app. §. in quibus aũt in prin. ¶ † Bal. vero in. l. fi. C. de prob. ii. col. ver. adde circa materiã torture. Dicit ꝙ qñ qs eſt tortus, ex indiciis indubitatis ꝓcedẽtibus & tortus cõfitetur nõ admittiť ad appellandum. Secus ſi ex indiciis dubitatis, ꝛ relictis, arbitrio, & religioni iudicantis.

14 ¶ † Et hoc eſt ex quo idẽ Bal. inqt i prin. d. l. fi. ver. ex qbus verbis. Quod vbi qs torqueť ex indiciis indubitatis, de qbus in. d. l. fi. tradiť luce clarioribus, ꝛ cõfiteť, nõ audiť reuocãs cõfeſsionẽ, ex quo cõfeſsio cum talibus iũcta, inducit indubitabiliter veritatẽ, niſi clare & p cõtraria indicia elidẽtia ꝓbauerit cõtrariũ, & p Par. in tra. ſindi. in verbo tortura lo primo i prin. ꝛ ſic cũ nõ poſſet reuocare cõfeſsionẽ, nec ẽt admittiť ad appellandũ tex. gl. & Bal. in. l. excipiunť. ff. ad ſille. & p Bru. in tra. idi. i. par. q. prin. idẽ ẽt dicit hic Bal. in prin. verſi. tu tene. ¶ Et ſic vř ampliare hãc. l. vt ſufficiãt indicia indubitata ꝛ luce clariora, vt ex his conuictus & confeſſus

15 nõ appellet. Et p Bal. in. d. additos. ¶ † Et vltra ampliat, ne dũ qñ ſpõte cõfitetur ſed ẽt, qñ metu torture eſt extorta. Intellige tñ qñ cõfeſsio ẽſt perſeuerata, cũ alias nõ noceret cõfeſsio, vt

16 hic dr̃ per Pau. de ca. ¶ † Licet gl. dicať ẽt non perſeueratã, tollere bñficium appellãdi, qñ eſt conuictus per teſtes, & ſentit Par. in trac. ſindi. in ver. tortura lo. iii. ver. ſequitur qõ, Quę tamẽ opinio nõ tenetur, ſed qñ eſt ꝑſeuerata tantũ. Quãdo aũt dicať ꝑſeuerare in confeſsione, dic plene vt p Mar. in pra. in. §. qñ & in. l. i. §. diuus ſeuerus. ff. de qõ, ꝛ infra dicetur in materia

17 torturæ. † Hodie tñ iudices cõſuetudine ſeruãt contrarium, & cõtra ius canonicũ & cõtra ius ciuile, nã ex ſola cõfeſsione ſpontanea, aut extorta, & perſeuerata, exequuntur ſententias capitales non admiſſa appellatione.

18 ¶ † Nã hoc eſt cõtra ius canonicum, diſponẽs vltra confeſs onem precedere infamiã vel notorietatẽ delicti ꝙ ſit manifeſti Io. an. in. d. c. romana. ver. ſi aũt. & Bald. hic. ver. item not.

19 ¶ † Contra ius ciuile, ẽt ſeruatur ex quo cõtra diſpoſitionẽ huius legis, per quã eſſe debet cõuictus & confeſſus, ſola aũt confeſsio nõ ſufficit, vt hic, & no. in. l. non tantũ. ff. de appella. ꝛ ibi Bar. & Ang. in. d. gl. preſente Gayo. iii. col. ver. quæro an omnis. & Par. in tra. ſindi. in ver ſi. appellatio ꝛ in ver. tortura. lo. iii. ver. nũc videndum Bar. in. l. creditor. §. iuſſus. ff. de ap. & in. l. ii. C. de erro. aduo. Alex. poſt Bar. in hac. l. & Mar. in pra. in. §. poſtq̃. ver. modo poſt omnia & in. l. i. §. diuus Antoninus. ff. de quæſt. & contra ius regni p. c. regni ſi quis iuſte appellauerit vbi iudex capite punitur, ſi appellationẽ non admiſerit. Bal. tñ hic ſentit talẽ conſuetudinẽ valere, nã cõcurrẽte ſola cõfeſsione, ſi vult iudex a quo põt appellationẽ deferre ſi aũt noluerit exequi ſententiã, põt vt hic per eum in ver. Itẽ no. ꝙ quidã & idem Bal. in. l. i. ver. mõ quæro. C. ne ex delic. defun. tenet ꝙ valet talis

19 cõſuetudo. † Nã etiam ſi in tormẽtis cõfitetur & perſeuerat condẽnatur, ꝛ fit executio abſq; appellatione. & p Guido. pape in deciſ. lxxiii.

20 vbi approbat Bal. in. d. l. additos. ¶ † Pẽdet ab illla quæſt. an appellatio tolli poſſit per ſtatutũ de qua ſupra dictum eſt. & tenet Alber. in trac. ſta: u. iii. par. q. liiii. & ꝙ ita ſeruať, ꝛ p Mar. vbi

21 ſupra. ¶ † In hoc tñ non oportet inſiſtere, ex quo in regno extat ritus magnę curiæ ꝙ in cã homicidii non admittať appellatio incipit, Itẽ ſuat ipſa curia ꝙ appellatio in infraſcriptis caſibus remittitur ſub rub. de appel. nõ admi. & p

22 Tho. gra. in voto. 2. † Quod ꝓcedit ſiue ſponte fuerit cõfeſſus, ſiue p metũ extorta fuerit cõfeſſio, perſeuerata tamen ꝛ ratificata congruo loco & tempore, vt hic p Bal. verſicu. item dicũt docto. ꝛ Bart. hic & in. l. ii. C. de cuſto. reo. & docto. in. c. in contemplatione de reg. iur. & iuxta doctri. traditam per Ang. in opere male. in gloſ. fama publica, & Bru. in tracta de indi. & tor. in. vi. q. princip. ii. par. & plene per Mar. in l. prima. §. diuus ſeuerus. ff. de quæſtio. & in practi. in. §. expedita ita Bald. in dicta. l. i. C. ne ex

23 deli defun. ¶ † An autem quando eſt cõuictus & confeſſus, talis confeſsio debet eſſe perſeuerata: an vero ſufficiat ſponte facta. videtur ꝙ debeat eſſe perſeuerata & ſæpius ratificata. vt per Ange. in dicta glo. fama publica. penul. colum. & habetur poſt eum & per Cuma. in conſilio. cxxxvii. & per Mar. in practi. in. §. poſtq̃ v. colum. verſicu. addo vlterius. vbi confeſsio ſponte facta, debet eſſe ſępius ratificata, cũ talis ſponte confeſſus, non videtur eſſe in plenitudine intellectus. ita ſponte confitendo, cum de eius vita agatur. ideo ſæpius interrogãdus. Sed dic contrarium, ex quo non poteſt talis confeſſio vlterius reuocari, cum non poſsit probare contrarium conuictus per teſtes. vt dicit Bald. hic & in. d. l. fi. C. de probatio. & in. d. l. additos. C. de epiſcop. audien. Contrarium vero locum habet, quando ſponte confitetur nec eſt conuictus, tunc debet eſſe perſeruata, ex quo eam poſſet reuocare, & appellare. vt nota. in dicta. l. non tantum. ff. de appellationi. & hic per Bartol. & alios, & in dicta. l. additos, & Angelus in gloſ. preſente Gayo, & appellate

late & in gl.fama publica circa fi.ver.poſtq̃.⁊
24 no.in.c.romana de appel.in.vi. ¶ † Licet etiã
in hoc qñ cõfeſſus tantũ cõtrariũ ſentiat.Mar.
in prac.in.§.qm̃.iii.col.vbi dicit,ſponte cõfeſ-
ſum non debere ſepius ratificare,imo tũc quã-
tumcunq; fuerit perſeuerata põt appellare per
alios cõſanguineos & amicos,vt in.d.l.non im̃
& in.d.l.additos.Traditur per Bal.licet Mar.in
pra.in.§.poſtq̃.dicat tertiũ non appellare vbi
ſponte confeſſus eſt.vt p Ang.in hac.l. ⁊ Mat.
in.l.i.§.dinus Antoninus.iiii.col.ff.de.q. Imo.
in conſi.cix.dixit hanc fore cõem,ꝙ nõ requi-
ratur pſeueratio,imo ſtatim cõfeſſus condẽna-
tur.vt per.Tho.gra.in conſi.xl.& p Mar.in ſin
gu.cci.& plene p Bru.in tract.indi.car.xiiii.in
ii.pat.vi.q.prin.ver.rurſus q̃ro.⁊ ibi diſtingue
vt p eũ.& per Gãdi.vbi ſupra in rub.de.q. vbi
dicit hanc ſore cõem.& habetur poſt.Ang.vbi
limita per Augu.de Atim.& Bernar. & p Par.
in tract.ſindi.in ver.tortura, lo primo ver.of-
ficialis in fi.& ver.an ex ſola confeſſione ⁊ in
ver.tortura lo.iii.ver.ſequitur qõ,ibi, & ſic di-
cit Bal.& plene in ver.nũc videndum in.d.ver
ſi.tortura lo.iii.& in verſi.an ſtetur dicto torti
circa fi.& in ver.ratificatio in fi.in qbus abſq;
tormentis ſufficit,in tormentis vero debet eſſe
25 perſeuerata. ¶ † Sed qñ dicitur ſpõte facta cõ
feſſio,dic ſi apud acta appareat ꝙ ſpõte cõfeſ-
ſus,eſt,vt hic per Bal.in pr.& Par.in.d.tract.in
ver.appellatio.& p Bal.in.l.i.in fin.C.de iura.
cal.niſi probetur cõtrariũ vt qa ductus ſub tor
tura & tormentis cõfeſſus ſit,& tũc ſi notarius
ſcribat ſpõte cõfeſſum tenef de falſo ſm Bal.in
l.ſi quis in hoc genus.C.de epiſ.& cleri.& in.c.
i.§.iniuria.viii.col.ver.q̃ro vtrum de pac.iut.
fir.p Bal.in.l.i.C.ne ex deli.defun.& plene per
Bru.in.d.tra.ii.par.vi.q.prin.& p Mar.in pra.
in.§.expedita.v.col.& p Par.in.d.ver.tortura
26 p totũ. ¶ † Et an ex ſola cõfeſſione abſq; alio
proceſſu & ſententia in criminalibus fiat exe-
cutio pœnæ capitalis dic ꝙ ſnia requiritur,non
tñ alius proceſſus qñ ſpõte eſt facta.imo ex in-
ordinato & nullo proceſſu cõdemnari põt ſm
Innoc.in.c.qualiter & qñ.el.ii.de accu.ſecus ſi
non ſponte ſed p tormẽta,vt p Inno.in.c. que-
renti de off.deleg.& per Lanfran.in.c.qm̃ cõ-
tra falſam.in ver.confeſſiones.de proba. ꝙ ex
inordinato proceſſu cõfeſſus dãnatur,⁊ dic vt
p Bru.in.d.tra.ii.par.col.xxv.ver.poſtremo q̃
ro.& p Tho.gra.in cõſi.xl.& Alexã.in conſil.
cxxvii.iiii.vol.& Pan.in conſi.xxv.quod de-
clara dato termino ad faciendũ ſuas defenſio-
nes aduerſus confeſſionẽ, in quo poſſet eã re-
uocare.vt per Mar.in pra.in.§.poſtquã, & per
Tho.gra.in cõſi.lxix.& vo.vii.& cõſi.xvi.qñ
reuocari põt. ¶ Et an & qñ defenſio denegari
poſſit cõfeſſis,dic vt per Tho.gra.in vo.xiiii.
27 &.d.conſi.aut vo.xvi. † Et ſententia lata abſo
lutoria pro cõfeſſo ſpõte non vz, dic vt p Par.
in.d.tra.in ver.tortura lo tertio ver.ſequit qõ.
28 & per Mar.in pra.in.§.qm̃. ¶ † Et no.ꝙ ſi cõ-
feſſus perſeuerat in cõfeſſione & cõdemnatur,
& liquet de innocentia cõfeſſi ſubuenitur vt p
29 Tho.gra.in.d.vo.vii. ¶ † Et an ex ſola cõfeſ
ſione abſq; aliis probationibus condẽnari poſ-
ſit,& qñ diſtingue & dic vt p Bru.in.d.tract.in
di.ii.par.vi.q.prin.ver.& quia ſupra facta mẽ-
tio de confeſſione,& per Mar.in pra.in.§.qm̃.
Redeundo igitur ad concluſionẽ littere,ꝙ con
30 uictus & confeſſus nõ appellat. ¶ † Limita pri
mo,hanc concluſionẽ habere locum,qñ eſt cõ
uictus per veras probationes aut indubitata in
dicia,nã tunc dicitur etiam conuictus & cõfeſ-
ſus.Secus tñ vbi probationes non fuerint legi-
time,& indubitatę ſed dubie.nã tunc non dice
retur conuictus & admittitur appellatio licet
fuerit cõfeſſus vt hic p Bal.& in.l.fi.C.de pro-
ba.& in.d.l.additos.⁊ per gl.in.d.l.creditor.§.
iuſſus.ff.de appel.Filip.fran.in.c.cũ ſpeciali.§.
porro.in glo.in confeſſionem maxime allegã
31 do iuſtas cauſas vt dixi ſupra. ¶ † Secundo li-
mita habere locũ in vera vocali & propria cõ
feſſione,nõ autẽ qñ fuiſſet facta per procura-
torem etiam habentem ſpeciale mandatum ad
confitendũ, nam confeſſio facta proprio ore
plus operatur,cũ iudex poſſet perpendere qua
conſtantia ⁊ qua titubatione confiteatur,vt ex
his perpendat an confeſſio fuerit vera an non
vt hic per Bal.Pau.& alios Rom.in.l.i.§.ſi pro
curator.ff.ſi quis ius dicen.non obtem.
32 ¶ † Immo procurator non põt confiteri male
ficium vt in cle.ii.de procu.tex.in.l.certe.ff.de
preca.Alex.poſt Bart.in.l.creditor.§.iuſſus.ff.
de appell.& in.l.certum.§.ſed an.ff.de confeſ.
& in.l.i.§ fin.ff qñ appel.ſit But.⁊ Panor.in.c.
33 i.vt lite non conteſta. ¶ † Tertio limita, & in-
tellige quando eſt conuictus, & ſponte cõfeſ-
ſus,ſecus tamen ſi in tortura,vt hic in ſecundo
verſicu.& ſentit Bald.hic,verſicu.& nota.per
hanc legem,ibi,tamen ſi conſtaret de tortura
non eſſet prohibitum appellare ſed Bald.in di-
cta.l.fin.C.de probatio.& in.l.i.i fi.C.de iura.
calum ſentit contrarium,quod etiam ſi in tor-
tura confitetur non appellat, quod intellige ſi
34 perſeuerat vt ſupra. ¶ † Pendet hæc limitatio
ab illa quæſtione, an ſtantibus plenis proba-

tionibus liceat ponere reũ ad torturã, vt extorta confeſsione nõ liceat appellare text. hic vt innuere ꝙ poteſt, nã dicitur ꝙ ſi eſt conuictus, & confeſſus in tormẽtis appellat niſi fuerit pſeuerata, vt per glo. hic ergo innui vt ſtãtibus probatiõibus claris põt torqueri & ſentit Bal. in. d. l. i. in fi. C. de iura. cal. Contrariũ tñ de iure tenetur, nã ſtantibus probationibus iudex debet procedere ad condemnationem, & non ad torturam. cũ ad torturã procedatur in ſubſidiũ vbi aliter veritas haberi nõ poſsit, immo ꝙ ita apparere in actis debeat quod ideo ponit reum ad torturã, quia aliter ſciri veritas non põt defectu plenarũ probationũ niſi per torturam, vt p Bal. & alber. hic. & in. d. l. i. C. de iura. cal. & in l. milites. C. de quęſt. Pau. de ca. in. l. ſi qs in hoc genus. C. de epiſc. & cleri. Cepol. in cõſi. xxxii. Thom. de brex. in cau. v. Thom. gram. in volu. ii. & Bru. in. d. tra. indi. x. car. Ang. in glo. fama publica Mat. in prac. in. §. nunc videndum, & in. l. i. in prin. ff. de quæſt. & in conſil. li.

¶ Non obſt. iſte tex. nã intelligitur ſi iudex de facto ad torturam proceſſerit ſtãtibus probationibus, nam ſi confeſſus & perſeuerauerit, nõ appellat. Conſuetudine tñ, vt per Bal. hic, & in locis ſupra ſeruatur cõtrarium. Nã iudices ponunt reum ad torturam etiã ſtantibus probationibus quod male faciunt vbi extant ſtatuta ꝙ in criminibus non admittatur appellatio vt per Cepo. in. d. conſi. xxxii. nam tunc ceſſat ratio huius legis, vt ſi conuictus & confeſſus ne appellet pro vt eſt in regno ritus magnæ curię in homicidio, ideo debet procedere iudex ad condemnationem, & non ad torturam, vt plene proſequitur Thom. gram. in. d. vol. ii. & Cepo. in. d. conſi. xxxii. & Mar. in. d. §. nunc vidẽdum, & in. §. qm̃ ver. vlterius teneas menti.

¶ In quibus etiã tradũt hi, ꝙ ſi perſeuerat reus in tortura negando, ꝙ abſolui debet nõ obſtantibus plenis probationibus, ⁊ per Mar. in. l. edictum. ff. de. q. poſt Albe. & in ſing. cclxii. incip. quod potui nolui, licet contrarium dixerit idẽ Mar. in ſingul. cviii. incipi. alias fui interroga-
35 tus. ¶ † Quarto limita, & intellige hãc legem & concluſionem, quãdo confeſſus fuiſſet ante ſententiam, nam tunc ſententia videretur lata, & cenſeretur ratione confeſsionis factæ ſecus autem quando confeſſus fuiſſet poſt ſententiã nam ante condẽnatus poſſet appellare, vt hic p Bar. Pau. & alios, ⁊ traditur in. l. nõ tãtũ. ff. de appel. & in. d. l. additos. C. de epiſc. aud. & in. l. additos. C. de appella. Bart. in. l. conſtitutiones. ff. de appel. & Bal. in. l. vt debitũ in fin. C de hæ. re. ac. & hic in glo. in ver. propria, & in. d. l. nõ tantum Alex. poſt Bar. hic, & Filip. fran. in. d. c. cum ſpeciali. §. porro ver. & predictis not. iii. col. vbi intellige quãdo confitetur non in figura iudicii, & ita intelligitur. d. l. in tantũ. Bal. hic in verbo modo, & Filip. vero in. d. §. porro. tenent contra, ꝙ etiã in figura iudicii nã nõ poteſt renunciare appellationi per. d. l. in tantum, & in. d. l. additos, & l. ſi non defendant. ff. de pen. Idem ſi confitetur poſt appellationẽ nõ nocet, vt per Bal. in rub. C. cõmi. vel epiſt. Bru. in. d. tra. ii. parte in. v. q. princ. in fi. v. cõſidera-
36 tionis. ¶ † Quinto limita in caſibus in quibus propter immanitatem ſceleris non admittitur appellatio, etiã quod non ſit conuictus & confeſſus, ſed altero tantum de quibus infra dicetur, & traditur in. d. l. cõſtitutiones. ff. de appel. & in. l. i. C. de rap. virg. vbi Mar. & in Specu. in titu. de appella. §. in quibus.
37 ¶ † Sexto limita & intellige, qñ vere eſſet confeſſus & conuictus, non autem ficte per contumaciam ex ſtatuto diſponente, quod contumax habeatur pro cõfeſſo, nam tunc appellare poſſet condemnatus, hic enim requiritur ꝙ ore proprio confiteatur contumax autem ficte dicitur confeſſus, nec fit extẽſio de caſu vero ad caſum fictum. l. iii. §. hec verba. ff. de nego. geſt. hoc tenet Ang. in d. gl. preſente Gayo, & appellante verſi. quero an omnis, & Nel. in trac. Bann. in. iiii. par. i. temp. i. q. Batt. tamẽ in l. oẽs populi. xiiii. col. ff. de iuſti. & iur. & Imo. in. l. inſulam. xvi. col. ff. de ver. oblig. & Alexã. hic poſt Bar. tenet ꝙ iſta lex locum habet, etiã ſi quis ex forma ſtatuti habetur pro confeſſo
38 ſi eſt conuictus non appellat. ¶ † Hoc pendet ab illa quęſtione, an confeſſus ex forma ſtatuti habeatur ac ſi vere fuiſſet confeſſus in iudicio de quo per Bar. & Bal. in. l. quoniam. ff. de infam. Bal. poſt Cyn. in. l. ſi tutor. C. de interdicta. Saly. Ang. Pau. Alex. & Iaſ. in. l. is qui. C. q teſt. fac. poſ. & Mar. in pra. in. §. poſtquam. vii.
39 colum. verſicu. & primo ſcias. ¶ † An autem valeat ſtatutum quod contumax ex ſola contumacia non conſtito aliter de crimine poſsit ad mortem condemnari, Alexan. poſt Barto. hic plene ꝙ ſic per quotas per eum allegatas Mar. tamen in. d. §. poſtquam. viii. colũ. & ſeq. verſic. Item etiam teneas menti, dicit ꝙ ad hoc vt contumax habitus pro confeſſo condemnari poſsit ad mortem debet conſtare de delicto per veras probationes, & per eundem Mar. plene in. l. i. viii. car. C. de rap. virgi. verſi. nota. ex iſto text. vbi etiam an valet ſtatutum, & vide

In premiſsis Filip.franc.in dicto.§.porro.v.co
lum. verſicu.ſed queritur.de appel.vbi tenet ꝙ
poteſt appellare,etiam ſi per ſtatutū dicatur ꝙ
habeatur pro conuicto & confeſſo,cum limi-
tatione tamen dummodo alleget probabilem
cām in appellatione,nam tunc admittitur etiā
in aliis. In regno autem expeditū eſt,ꝙ non ap
pellet nec principi ſupplicet contumax ex ſim
plici contumacia nam contumax talis,& foriu
dicatus,habetur pro conuicto, & confeſſo, vt
ab omnibus occidi poſsit, vt in cōſti.reg.pœnā
eorum.nec requiruntur probationes, vt ibi p
Matthe.ii.not.verſi.xii.requiritur, & per hoc
potius amplia concluſionem,quod conuictus,
& confeſſus non appellet, vt intelligatur ſiue
vere fuerit confeſſus,ſiue ficte per ſtatutum vt
per.d.conſti.pœnam eorū,& Alexan hic poſt
Bar.& alia vide infra de intellectu.d.conſtitu.
40 pœnam eorū. ¶ † Septimo limita hūc caſum
contentum in concluſione, & alios ſequentes
niſi allegaretur probabilis cā in appellatione,⁊
talis rationabilis quæ obfuſcaret ꝓbationē aut
confeſsionem, tunc appellatio admittitur, vt
no.in.d.c.romana.§.ſinautem de appel.in.vi.
& per Imo.in.d.l.creditor.§.iuſſus.de appe.ff.
loquuntur tñ qñ eſſemus in notorio aut cōfeſ-
ſione tantum,aut quod eſſet conuictus,& con-
feſſus ficte per ſtatutum,vt patet ex dictis per
Francum in.d.§.porro.
41 ¶ † Nā etiam in notoriis pretendi poteſt legi-
tima defenſio,vt per Inn.in.c.i.de offic.deleg.
& traditur in.c.iii.&.c.cōſuluit.de appe. Idem
etiam in cōfeſsione,vt per glo.in.d.§.ſinautē,
& in.d.§.iuſſus,& in.d.l.non tantum, & in.l.
ii.C.de erro.aduo. in caſu etiam quando eſſet
ficte confeſſus,allegata cauſa excuſationis cō-
tumacie admittitur,ſed ſi eſt conuictus,⁊ cōfeſ
ſus vere nō poſſet probare contrarium, vt hic
per Bal.& in.l.additos.nā qñ eſſent clare pro-
bationes,tūc veritas cū confeſſione conſona-
ret,& cā ceſſaret. Secus ſi dubie, nā tunc allega
ta cauſa appellaret,vt hic per Bal.in prin.ver.
42 tu tene gl. ¶ † Sic no. ex his ꝙ licet alias non
fuerit neceſſaria expreſsio cauſe in appellatio
ne,tamen qñ appellatur in caſibus a iure prohi
bitis requiritur cā rationabilis, vt p Inno.in.c.
paſtoralis.§.preterea de off.deleg. Spec.in tit.
de execu.ſen.§.nunc dicendū verſi.ſed nūquid
iudex,& Francum in.d.§.porro.iii.col.verſic.
43 ex predictis no. ¶ † Sunt etiam extra materiā
huius legis nonnulli alii caſus in quibus in cri-
minalibus non admittitur appellatio,in ciuili-
bus vero,quia mens eſt criminales tantum ma-
terias attingere & pertractare. Si quis vult ad
plenum videre,in quibus nō admittitur appel
latio,videat Spec.in tit.de appel.in.§.in qbus
& per Soc.in trac.fallen.in reg.xxiiii.inci. ap
pellatio in quacunq; cā,& p Mar.in.l.i.ix.car.
ver.vlterius.C.de rap.virg.in qua ponit etiam
caſus in quibus ſententia non tranſit in rem iu-
dicatam,& in pra.in.§.oportune, & per Pari.
in.d.trac.ſindi.in verbo appellatio,& Fran.in
rub.de appel.& Lanfranc.in.c.quoniam cōtra
in.§.interlocutorie,& appel. Alex.poſt Barto.
in.l.conſtitutiones.ff.de appella.
44 ¶ † Ad criminales redeundo. Secūdus erit ca
ſus,in quo non admittitur appellatio,in crimi-
nalibus qñ fuiſſet cōuictus per tales manifeſtas
probationes ꝙ ex his factum tranſeat in noto-
rium,nam in factis notoriis non admittitur ap-
pellatio,vt traditur in.c.cū ſit romana in.c.ꝑ
uenit & in.c.conſuluit de ap.vbi Fran.& De-
ci.tex.& gl.in.c.romana.§.ſinaūt,de appel.in
vi.vbi manifeſtus,& notorius criminoſus ſi de
crimine conuincitur non appellat gl.& bal.in
d.l.additos.C.de epiſ.aud.& in.d.l.additos.C.
de appella. Alexan.poſt Bar.in.l.conſtitutio-
nes.ff.de appell.per Francū,& Deci.in.d.c.cū
non ſpeciali.§.porro,& Pan.in.c.quā pernitio
ſum.de vſur. Ang.in gl.preſente Gayo,⁊ appel
lante.iiii.col.Bal.hic in verbo deinde Spec.in
d.§.in quibus decimo caſu Mar.in.d.l.ix.car.
ver.item notoric criminoſus.C.de rap.vir. Ale-
xan.poſt Bar.in.d.l.in tantū.ff.de appel.tradi-
tur in.c.ex literis de ſpō.&in.d.c.pernicioſum
⁊ per Panor.in.c.ſuper his,de pen. Pau.gril.in
trac.de relaxa.car.i.rub.q.xxiiii.per Matth.in
conſti.humanitatē.Par.in tra.in ver.notoriam
ver.ii.vbi in iſtis notoriis,ꝙ non admittitur ap
pellatio,licet a nimia cōdēnatione poſſet ap-
pellare,non autē a ſententia,vt ibi p eū. Quod
intelligas de notorio facti, ſiue p euidentiā, vt
in.d.c.ex literis. Siue ꝙ delictū fuerit notum to
ti populo,& commiſſum in conſpectu populi
etiam per vehemens indicium, vt per Bald.in
d.l.additos.C.de epiſ.audi.poſt Inn.in.c.ſtatui-
mus de offi.deleg.& in.l.fin.C.ſi non cōpeten-
te,iudi.non aūt in notorio per famam publicā
nam tunc admittitur appella. vt in.d.c.cum ſit
romana in fi.nec in notorio iuris tantum quan
do reſultat per confeſsionem. vt per Specula.
in dicto.§.in quibus.x.caſu. Item intelligas in
vero notorio,de quo per Gandi.in opere ma-
le.in rubri.quomodo,proced. quando deli.eſt
noto.Boni.in tracta.male.in rub.de noto.cri.
Anto.de bu.in tract.de noto. crim. vt puta qa

tale ſit quod nulla tergiuerſatione poſsit celari vt per Bal.in.d.l.additos.C.de appe. vel cõmiſſum in preſentia iudicis ſedentis pro tribunali, vt p Spe.in tit.de noto.crim.& Par.in.d. ver.notoriũ vel notorio.de quo per doc.in.c. veſtra.de coha.cle.ꝛ mul.& in.l.ea quidẽ.C.de accu.& p Mat.in.d.conſti.humanitatẽ.ix.no. in conſti.iuſtificarii non per calendas.Secus tñ ſi fuiſſet delictum manifeſtum,nã tunc appellatio admittitur vt per glo.& Fran.in.d.c.cũ ſit romana.in.d.§.preterea.& glo.in.l.ciues.C.de appel.tex.& glo.in.c. quia ſuſpecti.iii.q.v.intellige vt per Bal.hic,niſi manifeſtum tale ſit, quod tranſeat in notorium.nã multa dñr notoria, quę non ſunt,licet ſint manifeſta.c.conſuluit,de appella.in quibus manifeſtis admittitur appellatio,& licet Bal.in.d.l.additos.C.de appel.dicat ꝙ ſi ẽ manifeſtũ,nõ admittitur appellatio. Tñ intelligitur vt ſupra, qñ fuerit taliter manifeſtum,quod ſit notoriũ,vt in nullo differat,tunc notorium & manifeſtũ,alias lõga eſſet differentia,cũ in quibus ſe habeat notorium ꝙ manifeſtum vt proſequitur Lucas de pen.in c.reg.nuper apud tranum. vbi dixit notorium proditorẽ ſtatim dãnari poſſe, ꝛ bonis priuari eo non audito in ſuis defenſiõibus. Secus in manifeſto & traditur de manifeſto & notorio & eoꝝ differentia in.d.c.conſuluit per Gandi. vbi ſupra & Pan.in.c.cũ in dioceſi de vſur. Et ideo dat cautelam Card. Alex.in.d.c.cũ ſit romana colum.iii. Quod qñ intenditur procedi contra aliquẽ tanquã notorie crimino ſum,quod opponatur & prius diſcutiatur de notorietate criminis,an ſit notoriũ vel ne,cum multa dicãtur notoria quæ non ſunt.d.c.conſuluit.Idẽ dicas ſi infraganti inuentos ſit,nam condemnatus non appellat,ſicut nec notorius, ſentit Bald.in.l.i. ver.modo quęro.C.ne de ſta.defun. Alex.poſt Bar.in.d.l.cõſtitutiones.ff de app.& per Mar. ĩ.d.l.i.vii.car.C de rap.virg & ibi dixit,appellare non poſſe,ſed incipi põt ab executione, ꝛ puniri abſq; alio proceſſu, Matt.in.d.conſti.humanitatem.vi.no.dicit captum infraganti appellare poſſe,ſi non eſt confeſſus, cum non ſit conuictus & confeſſus.. Sed in ſecunda gl.dicit ſimpliciter appellare non poſſe, ſed intellige dictum Bal. vt ſupra,qñ taliter captus eſt infragrãti,ꝙ delictum fuerit effectum notorium,nã And.ibi in.d.conſti.humanitatem.circa proceſſum fiendum,contra captum fragranti indifferenter loquitur de capto in fragranti & notorio delinquente,tradens qualiter contra eos ꝓcedatur,vt ſi captus in frangrãti taliter cõuincatur vt delictum fuerit notorium effectum nõ appellet,vt quia delictum factum fuerit corã populo, & in dicto delicto ab officiali capiatur. Si inautem fuerit captus in fragranti,non tamẽ delictum erat notorium,quia cõmiſſum coram paucis teſtibus,tunc poterit appellare,licet captus fuerit infraganti, ex quo non conuictus, nec confeſſus, nec notorius, & ita loquatur Math. vbi ſupra in.d.conſti. humanitatem,& ibi per eum in.vi.no.vide qualiter formãdus ſit proceſſus contra captum in fragranti. Vbi ꝙ proceditur non datis defenſionibus, nec copia repertorũ & idicioꝝ ad torturã. Sed ſi negat interrogatus,tũc examinãtur teſtes in ſui pñria,ꝛ facta cõfrontatiõe ſi pſiſtit in negatiõe torquet. Deinde ſiue confitet ſiue nõ datur breuis terminus ad ſe defendendum, & ſi nihil probet taliter ꝙ infringatur probatio reperta contra eum,procedituꝛ ad condemnationem, non obſtante negatione in tortura, vt ibi p eũ. Que autem delicta dicantur manifeſta ſeu fragrantia,dic vt per Mat.in.d.conſti. humanitatem. vi.no.poſt And.& in conſti. rapinas. viii. no.poſt And.& in conſti.iuſticiarii nõ p calendas poſt And.vbi ẽt in.vii.no.vbi ẽt p Iſer.quis dicatur conuictus,quę dicantur publica, & manifeſta,& in his p eos,qualiter contra tales delinquentes procedatur & p par.in.d. tra.ſin.in verbo latro.vbi dixit,ſi officialis iurauit ſeruare ſtatuta & ordinem,tamen in notoriis poteſt procedere eo non ſeruato.

45 ¶ † Quotuplex autem ſit ſpecies notorii, dic plene, vt per Speculatorem Gandinum ꝛ Bon. vbi ſupra & Antonium.in dicto tracta.& per Bal.& Saly.in.d.l.ea quidem.C.de accu.& ibi de manifeſto & euidenti,vbi ponit nonnullas regulas.& ibi per eos,qualiter procedatur contra notorie delinquentes,& per Marſil.in rubri.C.de probationibus & in pra.in.§.ſecunda q.& in.§.aggredior.& per Mat.in.d. conſtitu. humanitatem.vii.&.viii.no.& plene proſequitur Pari.in.d.tractatu.in verbo notorium. Vbi etiam plene de delinquente coram iudice ſedẽte pro tribunali,cum tunc procedatur iuris ordine non ſeruato, abſque libello litis conteſtatione,& teſtibus examinatis, ſed ſtatim poteſt ipſum punire,& per Gan.vbi ſupra in notorio facti permanentis.& And.in.d.conſti. humanitatem. vbi dicit, perinde haberi, ac ſi per teſtes fuerit probatum delictum, nec dari debet terminus ad faciendum ſuas defenſiones, vt ibi per eum, & in dicta conſtitutione iuſticiarii non per calendas. vbi etiam Mattheus

theus.iiii.no.& in.d.cõſtitutione humanitatem. xiiii.nor. & in conſtitutione cum noua.iii. not. & in conſtitutione eos tantum.vbi,an tũc teſtes debeant examinare ꝙ cautius ſit examinare, ⁊ per Andream in conſtitutione poſt mundi. in fi. Sed qualiter quomodo & quando dicatur ſedere pro tribunali & an requiratur ꝙ ſedeat pro tribunali in loco ſolito? Dic ꝙ non, ſed ſufficit ius partibus reddere, licet non ſedeat in loco ſolito, nam tunc ius partibus reddendo, & iuſtitiam partibus miniſtrando, dicitur pro tribunali ſedere. ita in ſpecie dixit Par. vbi ſupra. in uerbo notorium in fine. Vbi dat exemplum in quodã iudice, qui aptabat ignem cum quodam inſtrumento, & dum vtraq; pars coram eo altercaretur, vna dedit alteri alapam, dixit delinquentem puniri tanquam notorie delinquentem cũm iudex partibus ius reddendo dicatur ſedere pro tribunali. Quod intellige, ſi aduerſarius delinquens fuerit pręſens: Nam ſi poſt delictum ſe abſentauerit a præſentia iudicis debet ipſum citare maxime ad ſententiam audiendam, non tamen ordinarie procedi debet cum delictum fuerit notorium, ſed iudex teſtes examinet ſuper notorio, inde citet ad ſententiam, & condemnet vt per Par. in.d. verbo notorium & Gandinum vbi ſupra. Sed quid ſi iudex coram multis hominibus videt delictum & homicidium committi, an ſtatim poteſt ipſum condemnare abſq; alia probatione? dic vt per Alexandrum in.l.1.§.ſi. in fine.ff. de feriis poſt Ant. in.c. veſtra de coha. cleri ⁊ mul. vltima car. Sed an in notorio requiratur ſententia. dic vt per Andream in.d. conſtitutione pœnam eorum. vbi in teſte vacillante coram iudice, & falſum deponente coram eo, & præſentante ſcripturam falſam, aut confitentem ex quo per talia acta efficitur notorium, nõ requiritur ſententia, ſed ſtatim fit executio, & poteſt manus mutilari, & puniri abſq; ſententia. Quod tamen uidetur mirabile, ut ab executione incipiat. de quo cogita quia durum eſt obſeruare. de quo dicto vide per Par. in.d. ver. notoriũ iudicii vbi refert hoc dictum Andreæ & per Matheum in conſtitutione humanitatem. & vide per Cap. in deciſione ſacri conſilii.cxxi.ante penul.colum.verſi. & licet in notoriis. & vide Bal. in auct. presbiteri. C. de epiſc. & cleri. & vide de hoc notorio multa per Parid. vbi ſupra; vbi de commiſſis coram iudice ſedente pro tribunali. An & qualiter puniatur, & ſi offenſa fuerit facta familiæ iudicis, aut ipſi iudici, an ipſe poſſit cognoſcere & de teſte falſum & varia deponente, vel confitente falſum, qualiter puniatur, & ſi iudex vidit delinquentem dum ſedet pro tribunali, & facit ſcribere in actis qualiter deliquit, & ille negat. an ſtetur dicto iudicis, & an ſi irreuerenter loquitur iudici ſtatim poteſt puniri. de his & aliis notoriis coram iudice, proſequere per Pari. vbi ſupra. Et an & quando in notorio crimine procedatur iuris ordine non ſeruato, vide p Matthe. in dicta conſtitutione humanitatem.viii.& ix.not. Et an in notoriis requiratur partis citatio, tradunt Canoniſtę in.c. cum ſit Romana. in c. peruenit, & in.c. conſuluit. de appellatio. & in c. cum olim. de re iudicata Marſilius in.l. de vno quoq;.tertia col. verſi. & ideo primo amplia. ff. de re iudicata. per Aretinum in conſil. clxv. incip. Ioannes in apocalipſi. plene Socin. inter cõſilia Curtii conſi.xx. Philip. franc. in.d.c. cum ſit Romana. in.§. præterea. & per Bald. hic, & per Marſilium in practica in.§. aggredior. in quibus per omnes fit diſtinctio. Aut certum eſt abſenti non competere defenſionem, vt quia delictum tale fuerit quod nõ poſſit aliqua tergiuerſatione celari vel quia notorie blaſphemauit Deum, nam certum eſt blaſphemanti Deum nullã poſſe competere defenſionem: vt per Fely. in cap. paſtoralis.§. quia vero. circa princip. & per Par. in dicto tractatu in verbo condemnatio. verſic. an poteſtas. circa finem. vbi nec etiam competit repulſa, licet ſit defenſio: vt per Bar. in conſtitu. ad reprimendum. in ver. figura. intellige vt non competat defenſio ad effectum, vt a toto abſoluatur, nam alias poſſet pœna minui ratione iracundiæ, aut conſuetudinis, vt per Mattheum in conſti. blaſphemantibus. & tunc non debet citari nec ordo iuris requiritur. Aut dubium eſt poſſe competere aliquam defenſionem, & tunc citari debet abſens, & de exemplis per Areti. in.d. conſil. clxv. & ita vtraq; ſaluatur opinio altercantium in vtroq; iure: Vt vna procedat nulla competente defenſione, altera vero ſtante dubietate defenſionis. Et de delicto commiſſo in conſpectu iudicis ſedẽtis pro tribunali, ꝙ ſtatim puniri poteſt abſq; alia probatione, per glo. in c. Deus omnipotens.§. quando autem crimen.ii. quęſt.i. Albe. in.l. illicitas.§. veritas.ff. de offic. præſi. Corſe. in ſing. in verbo delictum. Nic. boe. in tracta. de ſeditio. viii. col. vii. præſuppo. Et de differentia manifeſta notorii, per Specula. vbi ſupra in tit. de noto. cri.§. ſequitur. verſi.i. Bart. & Alexã. in.l. ſi vero.§. qui pro rei.ff. qui ſatiſd. cog. & in auct. qui ſemel. C. quo. & quando iud. & in.l. hæredes palam. in prin.ff. de teſtam. Bal. in.l. ſi.xv. oppo. C. de edict. diui Adri. tollen. & in.l. ciues. poſt Petrum de ſumma. C. de appella.

Inno.in.c.tua.& in cap.ſicut.de cohab. cler. &
mul.Saly.in.d.ea quidem.C.de accuſa.Et quali-
ter probari debet notorium, & per quot teſtes,
dic vt per Spec.in.d.titulo de noto. crimi.§.iã.
verſi.& hoc notorium.& ſequen.ii. Bal.ibi ver
ſicu. teſtis.& in.§.primo.&.§.fina.verſic.in no-
torio,& ſequen.Panormi.in capi. tertio loco.
de præſump.Inno.in.c.ſuper.de accuſa.Gandi.
vbi ſupra quomo.proce. quando deli. eſt not.
Ang.in.l.ſi vacantia. ver.item quæro iudex.C.
de bo.vac.lib.x.Bal.& Mar.in.d.rub.C.de pro
ba.& in auct.ꝙ locum.C.de collat.glo. in.c. ad
noſtram.de empti.& vendit. Panor.in.c.conſu
luit.de appel.Bar.in.d.l. ciues. Vbi quid ſi pro-
batum fuerit notorium eſſe, ꝙ Titius occiderit
Sempronium,an ſit probanda occiſio, an autẽ
notorium excuſet ab onere probãdi,dic vt per
glo.in clem.appellanti de appel. Ioan. And. &
alii in.c.ii.vt lit.non conteſt. Card.in clem.i.q.
xxii.in fi.de fo.compet.Bart.in.l.i.ff.de excep.
ꝙ ſic:Non tamen excuſat ab onere proponen-
di & allegandi notorium.nam licet probari nõ
debet,tamen debet proponi,& allegari, ſecun-
dum gloſam in dicta clementina appellanti, &
Angel.in.d.l.i.ff.de exceptio. Alexan.in.l. fina.
in princip.ff.ſi certum peta.& in.l.eum qui ita.
ff.de verb.obliga.Feli.in.c. prudentiam.iii.col.
de offi.delega.Car.in clem.i.ſecunda oppoſ.de
relig.dom.Panor.in cap.ex parte. lo primo de
appella.Mar.in.d.rub.C.de proba.nu.ci. Limi-
ta vt per Inno.Butri.& Imo.c.præterea.de di-
la.Panor.Imo.Fely.Franc.in.c.ex parte. de ap
pella.& vide Fely.in.c.ſi duobus,& in.c. audiẽ
tiam de appella.& per Bal.in.l.i.C.quomo. &
quando iud.& in.l.non dubium.C.de legi. Are-
ti.in.l.neceſſarius.iii.col.ff.de acqui.hęre.& per
Specu.in titu.de iud.deleg.§.vii. ver. item ſi eſt
ſuffraganeus.& in tit.de cita.§.i.ver.ſed quid ſi
citatus.Sed an poſſit allegari poſt concluſionẽ,
dic vt in.c.peruenit. de emptio.& vendit.vbi
traditur.Tandem vide in procedendo ſuper no
torio delicto,vt per Bald.in.l.cum fratrem. ad
ſille.Alexan.in.l.ii.§.ſi publico.ff.de adult.poſt
Bart.& Bal.in margar.in verbo notorium Bar.
in.l.i.§.fin.ff.de vari.cogni.doc.in cap.olim de
re iudi.Franc.in.c.& inſinuatione in fin.de ap-
pella.& not.quod dixit Bald. in.l.milites.C.de
quæſtio.Quod ſi delictum eſt notorium, non
debet deueniri ad torturam,& per Bru.in trac.
indi.car.x.i.[illegible]l.ver.vi.iudex,⁊ aliud dixit Bal.
in.l.fi.C.de male.& ma.Quod notorius delin-
quens,licet per ſententiam occidi poſſit,non ta
men a quocunqꝫ priuato poteſt occidi.No.etiã
in materia notorii tradita per Cap. in deciſio.
cxxiiii. An in notorio delicto, iudex poſſit co-
gnoſcere,ſi ipſi fiat iniuria.Quod ſic in notoriis
vbi plene proſequitur.an & quando pro iniu-
ria ſibi facta poſſit cognoſcere,diſtinguendo an
fiat dignitati,an perſonę,vide vt per eum,⁊ vi-
de per eundem in deciſ.cxxxvii. Intellige tamẽ
& reſtringe hunc caſum,Quod in notoriis ap-
pellatio non admittitur:Et limita qñ nulla cau
ſa rationabilis allegaretur per appellantem,ſed
ſi talem allegaret quæ offuſcaret notoriũ, tunc
admitteretur appellatio,vt no.in.d.c.Romana
§.ſinautem. de appell.in.vi.Panor.& Franc.in
d.c.conſuluit.& in.d.c.cum non ſpeciali.§.por
ro.de appella.& in.d.c.ꝗ perniciosum.⁊ Ro-
ma.in conſi.cccxxiiii.& ſupra dictum fuit.Nã
tunc allegata probabili cauſa,ſiue ſit confeſſus,
ſiue ſit notorius delinquẽs, admittitur ad appel
lationem.Limita ſecundo & intellige,Quando
appellatur a ſententia condemnationis de cri-
mine notorio,nam tunc non admittitur appel-
latio,Secus tamen a ſententia declaratoria cri-
men eſſe notorium,Nam a tali ſententia poteſt
appellari,vt proſequitur Felin.in.c.cum nõ ab
homine in fi.v.col.de iudi.ver.& no. ꝙ licet ꝑ
glo.in.c.cupientes.in.§.quod ſi per.xx.in ver.
priuatos de elect.in.vi. quam glo. ſequitur Pa-
nor.in.c.peruenit lo primo.de appella.⁊ in cõ.
100.& Francus in.d.c.peruenit. Bal.in.l.p̄ma.
vi.col.C.ne ex deli.defunt.& Roma.in conſil.
46 cccccxlii. ℭ †Secundus caſus eſt,in quo nõ ad-
mittitur appellatio in criminalibus, Quando
quis ſponte eſt confeſſus crimen, & in confeſ-
ſione perſeuerat,nec eam reuocat, Nam nõ au-
ditur appellans ipſe,nec amici,& conſanguinei
pro eo appellantes, iuxta.d.l.tantum.ff.de ap-
pella.&no.in.d.l.additos.C.de epiſc.audi.& in
d.l.additos.C.de appel.& per Bald.in.d.c.Ro-
mana.§.ſinautem.de appella. in.vi. ita Angel.
hic & Mar.in.l.i.ix.car.C.de rap.vir.& in ſing.
cci.incip.in confeſſum.& in.l.i.§. diuus Anto-
nius.ff.de quęſtio.& Bal.hic. & in.d.l.additos.
Bar.& Alex.poſt eum in.d.l. non tantum & in
d.l.conſtitutiones.&in.l.creditor.§.iuſſus.ff.de
appella.Fran.in.d.§.porro.Bal.in.l.i.C.de con
feſſ.in.d.l.i.C.ne ex deli.defunt.Sed dic ꝙ tunc
iure Canonico confeſſus tantum non appellat,
niſi allegata rationabili cauſa,per quam confeſ
ſio obfuſcaretur,ſicut in notorio, vt dixit gloſ.
in.d.§.ſinautem.Intelligas etiam ſecundũ Bal.
hic,concurrente diffamatione, vt per Nell. in
tract.banni.in quarta.par.i.temp.i.q.Iure uero
ciuili admittitur appellans, etiam ſi perſeuera-

uerit, vt patet in d.l. non tantū. per quam condēnatus non volebat appellare, ꝛ ſic perſeuerabit in confeſſione, & tñ dicitur ibi amicos poſſe appellare, & ita diſtinguit Bald. hic & plene Frā. in d. §. porro. Et an & quādo tertius ꝛ amicus in criminalibus admittitur ad appellandū, dic plene vt per Felin. in c. vt ſuper. de re iudi. vbi multa in tantum ꝙ interpoſita appellatione non poteſt nec debet iudex exequi, immo non admittendo appellationem teneretur capitaliter, vt dicit Bald. in d. l. additos. & Par. in tract. ſindi. in verſi. tortura. in prin. immo iudici exequenti reſiſti poteſt per conſanguineos ꝛ amicos condemnati. vt plene per Ioan. de arn. in commenta. xxix. & per Guid. pap. in deciſi. cccccclxxix. bene tamen appellatione non interpoſita, nō expectato decennio, poteſt iudex exequi & punire condemnatum. vt per Bal. in d. l. additos. & Bart. in l. qui vltimo. ff. de pen. ꝛ per Alex. poſt eos. & in l. ſi qua pœna. ff. de verbo. ſigni. & in l. creditor. §. iuſſus. ff. de appella. vbi Imol. & Mat. in d. conſtit. humanitatem. in i. glo. Par. in d. trac. in verſi. in ius. car. iii. ꝛ. iiii. col. Panor. in c. ii. de re iudi. Ange. in glo. præſente Gayo & appellante. Interpoſita vero appellatione per ſe aut amicos, nō poteſt exequi. Bal. tamen hic. & in d. l. additos. & Mathe. in d. conſtitu. humanitatem. & glo. dicit. Licet hoc eſſet de iure, tamen conſuetudine contrarium obſeruatur, per officiales, & iudices, ſitientes humanū ſanguinem ambitionis cauſa. Nam ſtatim facta confeſſione perſeuerata & non reuocata exequuntur. Quod & quando reuocare poſſit dic, vt per Felyn. in c. cum dilecti. v. col. de accuſa. & Par. in verſi. tortura. lo. iii. verſi. ſequitur quęſtio. & in verſi. ratificatio. & in verſi. confeſſio. vbi quo verſu ſequitur quæſtio. An pater, amici, & conſanguinei poſſunt eam reuocare ꝛ appellare? item ſi in termino defenſionis aliquid non probatur ad infringendum confeſſionem, exequuntur non admiſſa appellatiōne, nec decēnio expectato, vt per Bald. & Angel. hic. & dictum fuit ſupra. Et maxime obſeruatur vbi extāt ſtatuta auferentia in capitalibus appellationem. vt in regno nrīs, in homicidio. Et extende hanc conſuetudinem & ritum. Nedum quando ſponte confitetur, & perſeuerat, ſed etiā quando per torturam, & eam deinde ratificat, & in ea perſeuerat, nam ſi in termino defenſionis non probat contra confeſſionem fit executio. vt per Bal. in 47 d. l. i. C. ne ex delict. defuncto. & per Mat. in §. quoniam. in pract. & in §. oportune. ¶ † Quod tempera & intellige, Quando fuiſſet tortus legitimis indiciis præcedentibus, Secus ſi abſq; indiciis. Nam tūc etiam ſi fuiſſet ratificata, & etiam iurata, & etiam ſequentibus indiciis, non poteſt ex ea condemnari, nec exequi debet. vt no. glo. in l. pen. ff. de quęſtio. vbi late per Mar. & plene in pract. in d. §. iii. q. vbi etiam millies perſeuerata & iurata & indiciis ſequentibus non nocet. ꝛ in §. diligenter. & Tho. gram. in conſil. xii. & in voto. vi. vbi multa allegat & extendit, ne dum quo ad ſe, ſed quo ad alios, vt non noceat aliis. habetur poſt Bar. in l. penul. & in l. quæſtionis modum. ff. de quęſtion. & Felyn. in c. at ſi clerici. de iudic. Par. in verbo tortura. lo primo. verſ. an ſtetur dicto torti. ibi. an confeſſio. & ibi licet, & in verſi. tortura. lo tertio. verſi. quia ſæpe. circa medium. & in verſi. an ex ſola. & ſuper tortura. lo primo. & in verſi. viſo. per Brun. in tra. indic. ii. Par. in v. col. q. princip. circa fi. Amplia etiam ſtantibus indiciis non tamen legitimis, vt quia ex proceſſu informatiuo. Idem ſi indicia fuiſſent leuia quæ non facerent præſumptionē, nam non noceret confeſſio extorta & per Bal. in l. i. iii. col. C. de confeſſ. & Brun in d. v. quęſt. prin. & p Tho. grā. in cōſi. xl. & cōſi. xlv. qđ limita. vt per Matt. in conſtit. ſi damna clādeſtina. In publicis latronibus, & diſrobatoribus publicis, & diffamatis, ꝛ in aliis delictis, de quibus in cap. reg. in accuſatis. & aliis, vt per Matth. ibi. Limita etiam niſi expreſſe ratificauerit. nam tunc etiam abſq; indiciis nocet confeſſio, vt plene ꝑ ſequitur Tho. gram. in con. xl. vbi de ratificatione confeſſionis, & abſq; indiciis, & per Bald. in l. i. C. de confeſſ. Alex. poſt Bart. in l. quæſtionis modum. ff. de quęſt. Par. in d. trac. d. verſi. tortura. lo. iii. ver. quia ſępe in medio. & ver. viſo de repetitione. & verſi. ſequitur quęſtio. & per eūdem in verbo tortura. lo primo. in finalibus uerbis. Vbi diſtinguit inter veram & tacitam ratificationem, & ꝙ valet ſententia condemnatoria, & per Brun. in d. trac. in ii. par. v. q. princi. circa fin. ver. ſed ponamus. Fallit dictum de ratificatione, niſi denuo tortus abſq; indiciis confeſſus ratificauerit. nam non nocet talis confeſſio in repetita tortura ſecundum Baldum. in di 48 cta. l. prima. C. de confeſſ. ¶ † Limita etiam de perſeueratione confeſſionis in tortura. vt procedat, Quando tortura fuiſſet magna ſecus autem ſi leuis, & tortus fuiſſet robuſtus. nam tunc valebit talis confeſſio abſq; alia perſeuerantia, ex quo cenſetur ſpontanea confeſſio, & non per torturam extorta, vt per Barto. in l. prima. §. diuus. & §. ſi quis vltro. & in l. penulti. ff. de quæſtio. Bal. in d. l. i. C. de confeſſio. Par. vbi ſu

pra in ver. tortura.la prima ver.an ex ſola confeſſione.& in ver.tortura.la.iii.ver. viſo de repetitione Bald. hic Thom. gram.in vo.vi. Limita etiam.Quod non requiritur perſeuerantia quando fuiſſet præcedens confeſſio extra iudicialis, & deinde tortus confitetur non requiritur alia perſeuerantia,ita Imo.in cap.at ſi clerici. de iudi.Fyli.in cap.olim.v.col.de præſcrip. Par. vbi ſupra in ver.tortura la prima, ver.quia communiter,& ver.tortura la.iii. ver. quia ſepe. Iaſ. in l.magiſtratibus.ff.de iuriſ.omn.iudi.Mar.in pra. in.§.quoniam. ver. quæro dixi ſupra & in fin. cccc.incip.ſponſalia de futuro Alex. poſt Bart. in.l.capite quinto.ff.de adulte. Vbi etiam præcedente bina confeſſione extra iudiciali deinde torti non requiritur ratificatio & per Tho. grã. in.d.conſi.xl. & plene per Mar. in.d.§.quoniã. Vbi plene de iſta materia ratificationis, & perſeuerantia in confeſſione, quomodo & quando & qualiter fieri debet,& quando nõ requiritur.
49 ¶ † Immo tunc quando extat præcedens confeſſio extraiudicialis vel alia indicia, & adminicula,confeſſio etiam per torturam extorta non poteſt reuocari, vt per. Bald. in.l.fin.i.col.C.de proba. & in.l.in bonefidei.C. de iureiurã.& per Par.in.d.ver.tortura lo.iii. ver. quia ſæpe circa prin. & in ver. ſequitur quæſtio quotidiana in duplici parte.Quod intellige vt per Bal.hic & in d.l.addiros C.de epiſco. aud. quando ſunt talia quę inducant veritatem & nõ ſint dubia, immo tunc dixit Saly. in.d.l.fi. ꝙ tunc poteſt procedi ad condemnationem, refert & ſequitur Bru. in d.tra.indi.iii.q.prin.i.par.vbi vide de hac limitatione ver.xx.quęro,Limita.prædicta,quando poſt confeſſionem perſeueratam & ratificatã & etiam poſt ſententiam liqueat iudici aliquo modo de innocentia condemnati, nam tunc nõ debet exequi ſententiam.l.i.§.ſi quis vltro.ff.de quęſtio. Thom. gram. in vol. vii.& per Mar.in pra.in.§.opportune, ubi multa de inocẽtia poſt
50 ſententiam.¶ † Limita etiam.Quod licet fuerit confeſſio geminata per ſubſequentem ratificationem & etiam iurata tamen poteſt tanꝗ erronea reuocari,& docto,de errore non poteſt nec debet exequi.vt plene per Thom.gram.in.d.uolum.vii.& in volum.x.Vbi dicit male facere iudices ſi non admittant reuocationẽ & aſſignent terminum allegat And.in conſtitu ſi damna clãdeſtina & per Mar.in.l.i.§. fi.xviii. colum.ff.de quęſtio. & plene Thom.gram. in conſil.lxix.& Mar.in pract.in.§.quoniam Iaſ.in.l.magiſtratibus.ff.de iuriſ om.iud.& in.l.error.C. de iur. & fa.igno.& vide Par.in.d.tract.in ver. confeſſio & in ver.tortura lo.iii.verſicu.ſequitur quæſtio quotidiana,& vide per Thom.gram.in conſilio lx.vbi videtur innuere, ꝙ ſi ratificat & poſtea reuocet non auditur,ſed condemnari debet. Niſi dicatur quando expreſſe ratificaſſet nec allegaſſet cauſam legitimam erroris,ſed animo diſferendi conſtaret feciſſe executionem. Et no.ꝙ conſuetudo prędicta iudicum allegata videtur ſubſtentari per tex.in.l.cum reis.C.de pen.& in
51 l.fi.C.de cuſto.reo.¶ † Quam intelligas quoad executionem perſonalem, non autem quoad bona,nam auditur appellans, vt per Bal. in.d.l. addiros.& in.d.l.prima.C.ne ex deli.de fun Ange.in.d glo.præſente Gayo & appel.& doct.in l.ſi quis.§.hi qui ff.de rup.teſtam.& in.l.Pantonius.§.perduellionis.ff.de acqui.hære. Licet hodie non detur publicatio bonorum, vt in auctẽ. bona damnatorum.C.de bon.damna.& glo.& Mar.in.l.fin.§.fin.ff.de falſ.Fallit in crimine læſæ maieſtatis, nam bona publicantur & ſtatim fit executio, vt in conſtitu. ad reprimendam & in cap.reg.nuper apud Tranum in cap.bona ꝓ
52 ditorum.¶ † Sed an ſtari debeat dicto Bal.atteſtantis de tali cõſuetudine iudicum,& ꝙ ita ſeruatur ? dic plene vt per Iaſ. in.l.de quibus.ff.de legi.et per Roch.de cur.in tract.de conſuetudine ſuper cap.fin.de conſuetud.& per Marſil. in pract.§.conſtante.iiii.col.et in.l.repeti.in fin.ff. de quęſtio.et per Capi.in deciſi.ſa.conſi.clxxvi.
53 Thom.gram.in volum.xiii.¶ † Et de hac materia,an quilibet pro condemnato poſſit appellare,et an clericus et proſequi poſſit, et in quibus caſibus non appellatur, et an appellatione interpoſita ſuperſederi debet in executione, et an iudex exequendo puniatur,et qualiter ; et an ei reſiſti poſſit,et quid ſi iudex ad quem non detulerit appellationi an iudex a quo exequatur, an vero reſcribat ad ſuperiorẽ, proſequere vt per doct.in.l.ſi quis filio.§.hi qui.ff.de iniu. rup. teſta.et per Guido Pape infra.de appella.q.cxx.
54 ¶ † Quartus caſus eſt in quo non admittitur appellatio in criminalibus. Sed ſtatim fit executio quando quis eſſet condemnatus ex pręſumptione iuris et de iure,vt per Bald.in.l.ſiqui adulteri. C.de adult et per Bru. in tract. de indi.ii.tor.vi. cart.et per Marſil. in rub.C.de ꝓbatio.car.xiiii.
55 iiii.col.verſi.teneas menti.¶ † Ex quo talis pręſumptio non recipit probationem in contrariũ, niſi per partis confeſſionem veram vel fictam, vt per Bart.in conſi.c.incip.a domino Cy.no. & per glo.in auctẽh.de æquali doct.§.aliud. Azo. in ſumma.C.de dona.antenup.Cy.Bart. & Bal d. in aucten.ſed iam neceſſe.C.eo. Ange.et Alexã. in.l.

in.l.non eſt veriſimile.ff quod me.ca.& in.l.inter ſtipulantem.§.primo.ff.de verb. oblig. Pau. in conſi.clxvii.cum multis traditis per Filyn.in cap.quanto.de preſump.& Bal. in rub.C.de ꝓbat. vbi Marſil. plene & in.l.ſiue poſſidetis.C. de proba.Marſil. in pract.in.§.ſequitur. Vbi limita parte non opponente.Nam probat cõtrarium extra confeſsionem. Et limita quinq; modis vt per Fely.in.d.c.quanto.vbi inter alias limit.niſi conſtet per notorium.nam tunc admittitur probatio per notorium, & rei euidentiam vt per Roma.in cõſi.ccclx.& per ſpecul. in tit. de preſump.& Gan.in rub.de preſump.i.rub.& Boni.eo.tra.eadẽ rub. Limita etiam vt per Car. Alex.vi.modis vt in.d.c.is qui de ſpõſal.& per Mar.in.l.i.§.ad queſtionem.ff.de queſtio. vbi niſi eſſent teſtes legaliſsimi, vt ibi cum ergo, non admittitur condemnatus ex tali preſumptione ad probandum contrarium nec ad appellãdum ſecundum Bald.hic. & in.d.l.additos & in.d.l. fin.C.de prob.& ꝙ non admittatur ad appellãdum cum habeatur pro conuicto & confeſſo, habetur in.l.ſi q adulteri.C.de adulter. vbi not. Bal.ii.no. Bald etiam in.l.quedam mulier.ff.fami.herci. & Brut. in tract. indi.v.cart.iiii.colũ. & in conſtitu. pœnam eorum, Nam forhudicatus habet pro conuicto & confeſſo,& nõ appellat,& ſic ex præſumptione legis & dicte conſtitu.habetur pro conuicto & confeſſo Mar. in l.i.ix.car.i.colum. verſi.item condemnatus ex præſumptione iuris.C.de rap. virg. & in ſing.

56 cxvi.incipien.præſumptio iuris. ¶ † Et hoc intellige tam in pœnis pecuniariis quam in corporalibus. Nam ex tali præſumptione poteſt condemnari corporaliter, per.l.ſi quis adulteri. & Azo. in ſumma de adulter.§.ſed & preſumptiones.Gand.in.d.opere in titu.de pſump. in dubi. ad conda.ii.colum.in fin.verſic. ſed licet ex ea ſola probatione. Quod tamen ſecus eſt quando quis condemnatur ex aliis præſumptionibus,nã tunc non poteſt corporaliter cõdemnari & puniri ſed pecuniariter,vt tenent cõmuniter doct. vt per Gand.in.d.rubr. vbi plene diſputat & affirit concluſiſſe omnes doct.bo.& Brut.in.d. tract.indi.car.lxiii.xxiiii.colum. & pleniſsime Marſil.in rubr.C.de prob.& in pract. in.§.quoniam & in.§.poſtq; & in.§.diligenter & in.l.i. C.de ſicar.& in.l.i.§.diuus.ff.eo.& in.l.prima. C.de rap.vir.& in.l.repeti.ff.de queſtio.per Cepo.in cõſi.vi. Ange.in glo.fama.pub.& in glo. compar.in qui.& to.neg.Docto.in capi.afferte. & in capit.quia veriſimile de pſumptio.Deci.in conſi.clxxv.Marſil.in conſil.cxxxii. & conſil. vii.& conſil.x.In quibus ex præſumptionibus & indiciis indubitatis non condemnatur corporaliter ſed leuiter, immo dixit Bru.in.d.tra.in loco vbi ſupra ꝙ leuiter debet fuſtigari vel pe-
57 cunia & per Mar.& alios vbi ſupra. ¶ † Quę autem dicatur præſumptio iuris & de iure? dic ꝙ ita fuit a magiſtris appellata & illa eſt quando ius in aliquo facto certũ quid præſumit, & vltra illud pſumere ſtatuit illud teneri, vt in cap. ſi quis de ſponſa. Si vero vltra præſumere non ſtatuit illud teneri nec firmat pedes ſuper ea, dicitur præſumptio iuris.ita Panor.& Filyn.in.d. c.quanto.ii.colum.verſi.ſed quero. & habetur in.l fi.C.de he.inſt.ꝙ illa dicitur præſumptio iuris & de iure,de qua factum eſt ius, & tranſit in ſtatutum legis, & cauſam diffinit, Bald.in.l.ea quidem.ii.colũ.C.de accuſ. vbi diffinit eſſe præſumptionem iuri. & de iure,ſtatutũ a iure promulgatum ex indubia coniectura.l.cum oſten-
58 dimus.§.fin.ff.de fideiu.tut. ¶ † Quintus caſus eſt,in quo non admittitur appellatio,a pœna legis nam ſi lex imponit aliquam pœnam a tali pœna & eius executione nõ appellatur.l.ſi qua pœna.ff.de ver.ſigni.& in cap.quia nos,de appella. ratio eſt ex quo cauſa appellationis eſt grauamen cap.ſubiectũ.de appella. Sed ius neminem grauat,ergo a pœna iuris non appellatur, cum iuris executio non continet iniuriam. l.iniuriarum.ff.de iniur. Quod tamen intellige ab executione legis,& a pœna a lege impoſita. Sed a declaratione aut taxatione pœne a iudice & homine facta appellari poteſt vt no.glo. in cap. cupiẽtes.§.ꝙ ſi per.xx.de electio. in vi. per Roma. in ſingu.ccxiiii.incip.a pœna legis. Mar.in.d.l.i.ix.car.ver.item a pœna. C.de rap. vir.Car. Alex.in cap. conſuluit lo.iii.de appel. vbi etiam Filip.Fran.Pano.in cap.peruenit, de appella. Alex.poſt Bart.in.d.l.ſi qua pœna vlt. addi. vbi licet a pœna iuris & ſententia non appellatur, tamen a declaratione iudicis, quam facit ſuper eo in quo quis incidit in pœnam iuris, appellari poteſt,quia tunc non appellat a pœna legis ſed a iudice declarante,vt per Panor.in cap. ſuper his poſt glo.de accuſa.& in capi reprehẽſibilis,de appella. & per Bar.in.d.l.ſi qua pœna,& Gemin.in.d.cap. cupiẽtes & per Nellum in tracta. banni.in quarta parte.i.tempo.i. queſt.Math.in conſtitu.intentionis, duodecima no.vbi, An ſententia condemnatoria de pœna portationis armorũ poſſit appellari, poſt And. ibi & per Math.in conſtit.pœnam noue vntiarum.v.not. vbi a pœna tertiæ partis bonorum non appellatur. Sed a declaratione appellatur

& ibi. Sic etiam & in cauſa iniuriarum facta ta-
xatione per iudicem a tali taxatione appella-
tur. vt in conſtit. reg. varietates pœnarum. An
autẽ appelletur a pœna ſtatuti ſicut a pœna le-
gis dic vt per Bart. in. l. omnes populi vlti. q. v.
q. princ. ff. de iuſti. & iu. & in. l. ſi. ff. de appella.
Panor. in capi. conſuluit. lo tertio de appella.
vbi fit triplex diſtinctio, quem vide. Iaſ. in. l. i.
ff. de legi. Alexan. in conſi. cxc. ſecundo volum.
Math. in prælud. conſti. iiii. colũ. And. & Math.
in. d. conſtitu. intentionis: vbi an a pœnis conſti
tutionũ reg. poſſit appellari. Et an ſi iudex ha-
buerit arbitrium in pœnis imponendis per ſta-
tutum, ſi pœna fuerit alterata an appelletur dic
vt per Bart. in. d. l. ſi qua pœna & per Ange. in
opere male. in gloſ. pręſente Gayo. vii. colum.
verſi. ſinautem de aliquo delicto & per Alexã.
poſt Barto. in. d. l. ſi qua pœna Par. in. d. tract.
cart. xxiii. verſi. poteſtas & in rub. de offi. ſin.
verſic. an ſi poteſtas condemnatur. Fely. in ca.
exceptionem. ii. colum. de excep. Panor. in ca.
propoſuit: de appella. Idem ſi cauſa committa-
tur vt procedat ſecundum conſcientiam an ap
pellet: vide Panor. in cap. ſuper his, de appella.
ii. in cap. paſtoralis, eo. not. gloſ. in cap. ſtatutũ
§. aſſeſſorem, de reſcrip. in. vi. vbi per Gemi. &
in Clem. i. de iu. patr. vbi per Imo. & Gemi. in
cap. i. de iudic. in. vi. Bald. in. l. prima. C. ſi cert.
peta. & in. l. hac lege. C. de ſent. ex peri. reci.
Barba. in cap. ne innitaris de conſtitut. Eodem
modo non appellatur ab impoſitione mulctæ
futuræ appoſitæ in mandato & pręcepto, ex-
preſſa quantitate, Secus ſi non fuiſſet expreſſa
quantitas, nam a tali impoſitione mulctę non
appellatur: ita Old. in conſil. xv. vbi dicit hac
procedere. Si excedat modũ legitimum, quod
eſt not. pro limitatione. l. eos. C. de mo. multa-
rum, vide Bart. Alex. & Iaſo. in. l. i. ff. ſi quis ius
dicen. non obtem. Marſi. in. d. l. i. ix. car. ver. itẽ
59 ab impoſitione mulctę C. de rap. Virg. ¶ † Sex
tus caſus eſt in vero contumace, nam verus cõ
tumax non appellat vt in. l. i. C. quorum app.
non recip. & in. l. ex conſenſu. §. ſi. vbi Barto.
& Alex. ff. de appella. vbi per Alex. poſt Bart.
Quis dicatur verus contumax & fictus, & ibi-
dem ſunt & concordantiæ vbi etiam traditur
per alios & per Anto. & Imo. in. c. tenor. de re
iudi. per Capi. in deci. ſacri Conſil. cxxxix. Ex-
tendunt, ꝙ verus contumax non appellat, etiã
a ſententiis quæ non tranſeunt in rẽ iudicatam,
de quibus per Mar. in. d. l. i. & in pra. in. §. op-
portune. Limita & reſtringe in vero cõtumace
ſecundũ ius cõe vt per Alex. & alios in. l. pro-
perandum. §. ſinautem. C. de iudi. & in. d. l. ex
cõſenſu. §. ſi. & in locis ibi allegatis, & p Math.
in conſti. ſpeciale: in fin. & in conſt. ſi quis poſt
litẽ. Et intellige in cõtumace lite conteſtata &
ante ſententiã: nam tunc non appellat, vt pa-
tet in. d. §. ſinautẽ, & in auc. de iudi. §. appellan-
dum & in conſti. ſpeciale, & in. d. conſtit. ſi quis
poſt litem. Quæ intelliguntur in vero cõtuma-
ce & non ficto vt ibi per Math. in ſi. & ii. nota.
Vbi etiã traditur qui dicatur verus contumax,
& quis fictus, tã iure cõi ꝗ regni. Nam in regno
dicit verus contumax, etiã ſi non dixerit nolo
venire, dũmodo fuerit citatus ſm formã tradi-
tam in cõſti. citationis litteræ. Et citatus in do-
mo ſi habuerit notitiã citationis, licet perſona-
liter non fuerit citatus nec dixerit nolo veni-
re tamen dicit verus contumax & non appel-
lat, licet non dicatur verus cõtumax, iuxta exẽ
plum glo. & doct. vbi ſupra vt quia dixerit no
lo venire. Et ita loquunt conſti. ſi quis poſt litẽ,
& conſti. ſpeciale. Et ideo per conſti. reg. prædi
ctas iuncta conſti. citationis literę. nõ fit. diſtin-
ctio an perſonaliter fuerit citatus, & dixerit no
lo venire an fuerit domi citatus, vt vtrq; ap-
pellare nõ poſſit quæ iñ loquuntur poſt litem
conteſtatã, & ante ſñiam. Ante vero litem con-
teſtatã ſi fuerit cõtumax bãnitus & annotatus
in bonis, põt appellare ex quo bãnum cũ anno
tatione bonorum eſt interloqnutoria, vt dicit
Math. in cõſt. grandis. ix. no. vbi quod poſſit ap
pellare firmat glo. & Math. in. vii. not. licet ibi
reſtringat ad verum contumacẽ, tamen loquit
ſm ius cõmune, ex quo in regno non fit diſtin-
ctio vt ſupra. ſiue domi ſiue perſonaliter. Niſi
aliter intelligat verus cõtumax & fictus vt per
eum in. d. conſti. ſi quis poſt litẽ, in ſecũdo not.
& licet præfatæ conſti. ſi quis poſt litẽ & cõſti.
ſpeciale: loquãtur in ciuilibus, rñ idem eſt in cri-
minalibus ſiue ante: ſiue poſt efficiat cõtumax
& bannitus. Et non appellat ſi eſt verus contu-
max: vt proſequitur glo. mag. in d. conſti. gran-
dis, quæ loquitur in criminalibus iunctis dictis
per Math. ibi in. vii. not. & in ſi. Et ſic ſiue ante
ſiue poſt, ſi eſt uerus cõtumax non appellat, vt
per eum a banno tamẽ, & annotatione põt ap-
pellare, vt per glo. ſi. & Math. ibi. vii. not. cum
allegatis per cũ, & intellige vt per Math. in. d.
conſt. ſi quis poſt litẽ: ſecũdo not. ſiue perſona-
liter fuerit citatus ſiue domi: etiã ꝙ de citatio-
ne non habuerit notitiam nõ appellat. Verior
tamẽ videtur illa diſtinctio, ꝙ ſi eſt verus cõtu-
max, qa dixit nolo venire in pœnã ſuę cõtuma
ciæ nõ appellat, a bãno nec ab annotatione bo-

bonorum. Si vero nō fuerit in tali vera contumacia etiā ꝙ fuerit citatus perſonaliter tñ taceat, aut domi, ꝙ pōt appellare a bāno, & ab annotatione iuxta glo. & Math. in. d. cōſti. grandis. vii. not. Et hæc videt̃ verior: ex quo non videt̃ tacens aut domi citatus in tanta cōtumacia & dolo: ſicut ille qui dixerit nolo venire. Iſte enim eſt in manifeſto dolo ideo in pœnā non appellat. Nec obſtabit cōſti. citationis litterę: nā ſimpliciter dicit eſſe contumacē taliter citatū perſonaliter vel domi, non autem dr̃ ibi, fore vere cōtumacem, & ideo intellit̃ & declaratur per alias conſti. & leges, vt ſi vere eſt cōtumax nō appellet alias ſi nō verus, ꝙ appellare poſſit: vt per Math. in. d. cōſti. grādis. vii. no. & in fi. ſicut intelligūt eam ſm diſpoſitionē iuris cōis. d. l. i. & aliorū iurium de quibus ſupra ꝗ etiam diſpoſit onē. d. conſti. ſpeciale: & conſtit. ſi quis poſt litem. vt ibi intelligit Math. & glo. quas intelligunt in vero cōtumace. Et vide an & quando contumax, & bānitus poſſit appellare diſtinctionem Nel. de ſancto Gemi. in tract. banni in iiii. q. princip. i. tempo. vbi late diſputat, an & quando contumax: & bannitus appellet, & an admiſſa appellatione ſuſpendatur bannum, & alias quęſtiones vt ibi? Et ex ꝑdictis ergo in hoc caſu diſtingue aut cōtumax eſt ante litem, aut poſt, ſi ante litem, & tunc ſi bannitur & annorātur bona & fit condemnatio ad tertiam partē bonorum mobilium iuxta conſtit. grandis. Tūc aut fuit verus contumax: quia dixit nolo venire, & tunc non appellat, vt dixit Math. in. d. cōſtit. grandis: in fi. & in conſtit. ſpeciale. Aut non dixit nolo venire ſed fuit citatus perſonaliter & tacuit aut domi eo ſciente iuxta. d. conſtitu. citationis literæ & tunc poteſt appellare a banno & annotatione bonorum & condēnatione tertię partis mobilium & ita glo. fi. in. d. conſti. grandis. & ibi per Math. vii. not. ſi poſt litē conteſtatam, & tunc indiſtincte non appellat. d. conſtit. ſpeciale, quæ etiam loquitur in criminalibus & d. conſtitu. ſi quis poſt litem & hoc ex quo contumax poſt litem eſt verus contumax, ſiue perſonaliter citetur, ſiue domi, iuxta. d. conſtitu. citationis literę. & ita præſumit. d. conſtit. ſi quis poſt litem, & ibi not. & l. conſtit. ſpeciale, & ita per Math. in. d. conſtitu. ſi quis poſt litem. ii. not. & ſentit glo. & Bal. in prin. hoc eodem titu. ſupra in fin. Nam dicunt ꝙ maior eſt contumacia eius qui comparuit, & poſtea effectus eſt contumax ante ſententiam, ꝗ illius qui nunquam comparuit, nā qui comparuit, & inde contumax eſt: habetur ſimilis illi qui dixit nolo venire, vt ibi per Bald. Vel dicas ꝙ poſt litem cōteſtatam non appellatur a ſentētia diffinitiua cauſę principalis, & ita loquuntur iura communia & conſti. prędictæ, & quæ ibi habētur per glo. & Math. Ante vero litem conteſtatam nō appellatur a diffinitiua, ſed ab interloquutoria, vt eſt bānum & ānotatio, vt per Bal. in. l. ii. C. de epiſc. aud. iii. q. & ita loquitur gloſ. in. d. conſti. grandis. Sed quia condēnatio ad tertiam partē habet vim diffinitiuę: cū in hoc non expectet aliam poſt ſe: intelligit tamen Mathe. quando compareret iudice ſedente pro tribunali iuxta gloſ. in. l. i. ff. de requi. re. & Bal. in. d. l. i. ſupra eo. tit. noſtro: vel vſq; ad primum ſomnū iuxta ritum magn. cur. Nam ſi non fuiſſet admiſſus poſſet appellare, & ſic intelligit gloſ & ſic ſentit, ꝙ ſi ſequenti die compareret non audiretur nec appellaret ſed dic vt ſupra fuit dictum. Non obſtat ꝙ condemnatio ad tertiā partem mobilium habet vim diffinitiuę nā nō diffinit negociū cauſæ principalis, prout loquunt̃: & iura cōmunia, & conſti. reg. merito nō prohibetur appellatio ante litem cōteſtatam cū ſit iure prohibita in diffinitiua negocii principalis vt iura loquūtur & poſt litē. Vel dic ꝙ aut fuit ſeruata forma in citādo conſti. citationis literę & tūc ſiue perſonaliter, ſiue domi citet̃, ex quo verus cōtumax dicitur cū poterat venire. & nō venit iuxta tradita per Math. in. d. conſti. ſi quis poſt litē. ii. not. & tunc non pōt appellare. Aut forma. d. conſt. non fuit ſeruata, & tunc ex quo non dicitur vere contumax appellare poteſt a banno & annotatione & condēnatione tertiæ partis & ita loquitur glo. fi. in. d. conſti. grādis: nam glo. in. d. cōſti. ſi quis poſt litē & Math. ibi ſentit. Quod citatus ſm formam. d. conſti. citationis literæ, non appellat ergo intelligit̃ quod ſupra dictū eſt qñ non ſeruata forma. d. conſti. nam tūc appellat, vt ſupra & maxime qa Mat. in. d. conſt. citationis. i. not. dicit ꝙ ſi copia citationis: potuit haberi in ciuitate non valuit citatio domi. & ſic non eſt cōtumax, ergo tūc poſ-
60 ſet appellare. ¶ † Amplia hoc ꝙ dictum eſt, ꝙ contumax non appellat, nā nec etiā poteſt ſupplicare ne quid vna via tollatur, alia concedatur, vt per Par. in tra. ſin. in verbo appellatio ver. an ſi ſtatuto in fi. Dic tñ an & quādo ſublato remedio appellationis poſſit ſupplicare, & habere recurſum, vt p Mar. in pra. in. §. oportune. No. vnū in hac materia cōtumacię, ꝙ in cauſa falſi, & qñ teſtis accuſatur de falſo, & ex actis conſtat de falſitate, ꝙ ſi eſt cōtumax habet̃ pro cōfeſſo, & cōdēnatur, & in pra. teſ. ē falſum vt

per Capi.in deciſ. Sa. conſil.lx. Septimus caſus eſt in quo non admittitur appellatio, videlicet quando quis foriudicatur, nam a ſententia foriudicationis non appellatur, nam ſi quis fuit legitime citatus iuxta formam.d.conſtit.citationis litteræ & fuerit effectus contumax & bãnitus inde in circulo anni foriudicatus habeatur pro conuicto & confeſſo & condemnato, ideo non appellat, vt in conſti. pœnam eorum, per quam prohibetur appellare & etiam principi & regi ſupplicare. Et ideo dicit ibi Matth.ix. not. Quod ſi fuiſſet reſcriptum per principẽ facta ſupplicatione in qua volebat docere de impedimento, niſi in eo fuerit dictum non obſtante conſtit.pœnam eorum, nõ valeret, nec prodeſſet foriudicato, ex quo ſupplicare regi pro-
61 hibetur. ¶ † Immo talis foriudicatus habetur pro mortuo quo ad bona, in tantum ꝙ ei ſuccedunt agnati, & fiſcus connumeratur loco vnius filiorum vel agnatorum, vt in conſtit.reg.foriudicatorum bona, vbi per Mat. & in conſtit.pœnam eorum.x.not. & an tunc monachus cõnumeretur inter filios & agnatos dic vt per Io.de arno.in epito.lxvii. Et etiam quo ad perſonam reputatur hoſtis publicus, vt a quocunq; impune occidi poſſit, & occidẽs aut capiens premiũ conſequatur iuxta formam.d.conſtit. pœnam eorum. vbi vide per Mat. q̃ones in materia.xii.
62 & xiii.not. ¶ † Sed an tunc ipſo facto & iure conſequatur pmium, an miniſterio iudicis? dic vt per Ioã.de arno.in ſoliloquio.lxii. vbi ꝙ ipſo facto ꝙ capit. & an ſi ſe defendẽdo occidat conſequatur premium? dic ꝙ non vt per eundem in ſoliloq.lxxxvi. & intellige, vt per eundem in epitom.lxxiii. ꝙ cum effectu capiat & ducat ad iudicem. & vide in epito.lxxvii. & in cõmen.cc. ſi foriudicatus ex pluribus delictis an conſequatur premium omniũ delictorum ꝙ ab vno & non ab omnibus. Et intellige prædicta dum modo rite & recte fuerit foriudicatus concurrentibus quindecim requiſitis, de quibus per Mat.in. d.conſtit. pœnam eorum in.ii. q.iunctis etiã traditis per Mar.in pra.in.§.poſtquã, vbi ponit requiſita ſtatuti dictantis contumacem haberi pro conuicto & confeſſo, & ꝙ poſſit condẽnari iuxta tenorem.d.conſtit.quæ conformitatem habere vr cum predicto ſtatuto, ideo quæ ſcribunt in materia dicti ſtatuti cõferunt in materia.d.conſtit.licet in aliquibus differant, nam conſtit.requirit ſolam contumaciã perſeueratam cum aliquibus indiciis, & etiam abſq; indiciis, vt ibi per Mat.ſtatutum vero requirit claras & plenas probãones ad hoc vt cõdemnari poſſit vt per Mar.in.d.§.poſtq̃, tamen quo appellationẽ non admittendæ ſunt cõfor-
63 mes diſpõnes. ¶ † Io.tñ de arno.in ſoliloq.vii. & ſolilo.ix.diſputat. An valeat.d.conſtit. vt ex ſola contumacia condẽnari poſſit ad mortẽ? & plene in ſolilo.xiiii.alleg.Spec.in ti.de accuſ.§.fi.ix.col. & Mat. in cõſi.xlix. & in.d.ſolilo. Qđ ex ſola contumacia occidi non põt per iudicẽ, niſi plene conſtet de delicto. Et ẽt quo ad appellationẽ dicit non valere.d.conſti.vt tollaſ in totum appellatio, vt per eundẽ Arno.in cõment. cxlv. vbi dicit admitti appellationẽ & in commẽt.cxlviii. vbi dicit per.d.conſti.nõ tolli iuſtã & legitimam appellationẽ ſed friuolã. Sed dic ꝙ male perpendit, nam cõuictus & cõfeſſus nõ appellat vt hic. Et ſupra fuit dictũ, etiã per fictã confeſsionem ex contumacia per ſtatutũ, vt ſi dicat contumacẽ haberi pro conuicto & confeſſo non appellat, licet Fran.in.c.cum non ſpeciali.§.porro, teneat contrarium, ſed foriudicatus habetur pro conuicto & confeſſo & condemnato vt in.d.conſtit. pœnam eorum. Ergo non appellat vt expreſſe ibi traditur & generaliter loquitur & indiſtincte, ꝙ appellare non poſſit nec principi ſupplicare. Nec diſputandũ eſt de factis regũ, cum ſacrilegiũ ſit vt in conſti. diſputare licet. Arno.dicat intelligi conſti.quatenus tollit appellationẽ friuolã, & non legitimã appellationẽ, Tñ indiſtincte ſentit conſti.in odium cõtumacis perſeuerãtis, per tãtũ tempus in contumacia. Differunt etiã in alio.d.conſt. & ſtatutũ nam in ficta confeſsione per ſtatutũ requiritur ſnia vt puniri poſſit vt per Mar. in.§.poſtquam, at in.d.conſt. non requirur alia ſnia quã foriudicationis ſed ſtatim ꝙ capitur mittit ad ſupplicium abſq; alia ſnia, vt per And. & Mar.
64 in.d.conſti.iiii.no. ¶ † Conſtito tñ ꝙ captus ſit ille, qui in bãno & foriudicatione continef per confeſsionem eius, in actis aut per teſtes, qua recognitione facta ſtatim mittitur ad ſuppliciũ, & ita ſe habet cõmunis practica ſm Ang.in.l. inter ſtipulantem.§.i.ff.de verb.oblig. & p Ioã. de arno.in epito.lxxxvii. & in cõmẽt.xlii.poſt Felyn.in.c.ad abolendã,in fi.de here. & ſic apparet plus operari in hoc fictã confeſsionem ꝙ
65 veram. ¶ † Forma aũt procedẽdi ad ſniam foriudicationis eſt, ꝙ ſit accuſatus pro crimine capitali vbi pœna mortis naturalis aut ciuilis, aut mẽbri abſciſione veniret plectẽdus, excepta tñ cauſa periurii. Nã licet periurus veniret plectendus pœna manus, vt in cõſt.eos qui ſciẽter, tñ in regno extat ritus mag.cur. ꝙ in eã periurii non foriudicaſ, vt in ritu magnę curię incip. itẽ ſer-

aut ipſa curia q pro periurio, in aliis autē for-
iudicaƭ iuxta declara. Regis Caroli ſecūdi, vt in
c.reg.incip.ſiue quis ſit forbānitus,& Mat. ī.d.
conſt.pœnā quartodecimo requiſito.&.xii.no.
iii.q. Sed an pro percusſione cū baculo foriudi-
cari posſit? dic ſi attendimus caſus in cōſt. vt di
gnitatū gradus, in quibus pœna manus imponiƭ,
erit locus foriudicationi, vt qn̄ ruſticus vel bur
genſis aut vallectus verberat militē in actu mi-
litiæ exiſtentē,& non aliter, cū non extēdatur,
vt ibi per gl. And.& Mar. aut extra caſus.d.cō-
ſti.& tunc aut cū comitiua armatorū percusſit,
& per inſultum excogitatū cum turba. & tunc
foriudicaƭ, cum pœna legis de vi publica punia
tur,& ſic pœna de portationis aut abſq; comiti
ua,& tunc nō foriudicaƭ, eum pœna pecuniaria
puniaƭ, nec tunc erit locus torturę, ita per Tho.
grā.in vol.xv.poſt Bartho.de cap.Mat.& Cril.
in conſti.ſi quis aliquē. No. quia habui in facto
cōſulere. Et an ſi citatus ad pſtandum fideiusſio-
nem de nō offendendo, ſi eſt cōtumax banniri
posſit & foriudicari? dic vt p Capi.in deciſ.ſac.
cōſil.cxli. vbi q bānitus,& nō foriudicaƭ etiā q
66 ſit perſonaliter citatus vt per eū. ℭ †In quo cri
mine vbi pœna manus imponiƭ inquit And. in
d.cōſt.& Mat.ibi.xiiii.requi. ſi eſt foriudicatus,
& infortuā iudicis peruenit decapitaƭ nō obſtā
te q alia pœna q̄ mortis pro delicto deberet im
poni, vt manus: cū talis pœna non pro crimine
ſed pro cōtumacia imponaƭ, niſi diſponeƭ per
principem vt pœna manus puniaƭ: quod ſatis ē
durum increpat tñ ibi And. quendam iudicem,
qui foriudicatū pro vulnere non occidit & pœ
nam mortis non impoſuit ſed manus, cū nō de-
bebat eſſe clemētior lege, quod no. ne tu quoq;
67 erres. ℭ †Inſtituta autē accuſatione, aut inqui-
ſitione formata accuſatus vel inquiſitus citatur
iuxta tenorē & formā.d.conſt. citationis literę
& iuxta formā prag.reg. Ferd.p.de modo pce-
den.in prin. ex quo alias dicta forma non ſerua
ta eſſet nulla vt diciƭ in.d.prag.& Mat.in.d.cō-
ſti.pœnā,& in cōſt.edict.& tunc in prima curia
ſeu die primo quo curia regi ſolet ne circūduca
tur citatio & edictū, iuxta formā ritus accuſeƭ
ſeu annoteƭ prima contumacia, in ſecūda vero
curia annoteƭ ſeu accuſetur ſecūda cōtumacia,
niſi de conſuetudine curiarū non accuſeƭ, in vl-
timo vero p emptorio triduo gauiſo, iuxta for-
mam ritus accuſaƭ vltima cōtumacia, & in ſcri
ptis redigiƭ. Verum ſi in vltimo peremptorio
in quo accuſari & vocari debebat, eſſet dies fe-
riatus accuſeƭ contumacia & vocetur ſequenti
die, quo curia regitur, & faciat in actis ſcribere
qualiter dies in quo debebat regi curia præce-
dens & vocari debebat, & terminari vltimum
peremptoriū erat feriatus, ideo ſequenti curia
fuit vocatus,& ſic deinceps ſi eaderet dies feria
tus in quo curia regi debebat, iuxta formam ri-
tus incip. Item ſeruat ipſa curia quod ſicut eſt.
68 ℭ †Quo facto accuſata vltima cōtumacia vo-
cetur per ſeruientē aut tubitam curiæ qui ſi nō
comparuerit, nec aliquis pro eo ad eū excuſan-
dum & allegandum cauſas abſentiæ iuxta tra-
dita per Mat.in.d.conſti.edictorum, vel allega-
ta abſentia, tamen die præcedenti vel eodē die
quo delictum eſt perpetratū accuſatus fuerit vi
ſus in ciuitate & loco delicti, ex quo tunc præ-
ſumitur pręſens fuiſſe & mandatum ſeu citatio
appręhēdidiſſe ipſum,& allegatam abſentiam
calumnioſam eſſe iuxta.c.reg. incip. poſt com-
miſſum,& eo non cōparente vel alio legitimo
excuſatore, nam ſi compareret excuſator affi-
nis aut conſanguineus & amicus delato ſibi iu-
ramento abſq; metu periurii, in caſu contrarii
datur dilatio ad denunciandum & cōparendū,
iuxta locorum diſtāntiam vt per Mat.in.d.cō-
ſtit.edictorū,& per Ioā.de arno. in caute.xlix.
69 ℭ †Dicto legitimo excuſatore non comparē-
te, nec ipſo citato reputatur contumax citatus
per curiam,& bannitur & cōdemnatur ad ter-
tiam partem bonorū mobilium, & cætera bo-
na annotantur iuxta.d.conſtitu.grandis,& hoc
per interloquutoriam iudicis declarantis citatū
vocatum & non comparentē eſſe legitime con
tumacem,& bona eius eſſe annotāda. & ipſum
citatum ponendum eſſe in banno, & publican-
dum. Inde bānum illud publicetur per loca ſo-
lita voce pręconia, per quod bannum bannitur
contumax publice, vt omnibus innoteſcat, nec
tunc ſufficeret eſſe publicatum in curia per Tu-
bittam, maxime per iuſticiarium regionis & iu
dices inferiores habentes merum & mixtū im-
perium. Sed in magna curia ſufficit eſſe publi-
catum per Tubittā cum in ea pręſumatur adeſ-
ſe multitudo ciuium in aliis ſi non ita ſit publi-
catum bānum nullum redditur, & non poteſt
foriudicari vt per Math.in conſtit.grandis. viii.
not.& poſt And.in.d.conſt.pœnam eorum.vi.
&.vii.requiſi. quod autem tunc bānum debeat
continere vt per Math.in.d.conſtit. grandis.ix.
not. Et tunc facta publicatione banni per loca
ſolita fit relatio ſeruientis,& tunc incipit curre
re annus, vt foriudicetur, qui annus incipit cur-
rere a die publicationis per ciuitatē & loca ſo-
lita, non autem publicationis in curia cum non
ſufficiat niſi in magna curia, nec incipit a die

quo poſitus eſt banno, ſed a die publicationis. Ideo ſi ſtaret per aliquos dies iudex qui nõ fecerit bãnum publicari, licet fuerit poſitus in bãno ex decreto curiæ in vlti. peremptorio, non currit annus niſi a die quo fuerit publicatus. & ſi nõ publicaretur non curreret ex quo bãnum eſſet nullum, vt per Math. in d. conſti. grandis. Nec infra annũ poſſet foriudicari, ſed bannitus eſt expectandus per annum integrũ vt foriudicetur. & ſi ante foriudicaretur eſſet nulla foriudicatio: ex quo ius foriudicandi naſcitur ex lapſu anni vt per Math. in d. conſti. pœnã. viii. requiſi. Hoc limita nouiſſime per quandam prag. Caro. V. Impera. in reg. neapo. in duello. Nam ſi citatus ex cauſa duelli infra duos aut tres dies non cõparuerit foriudicatur, tam prouocans q̃ prouocatus acceptans duellum vt in d. prag. & ſi infra annum aliqs conſanguineus aut amicus comparuerit allegãdo iuſtas cauſas abſentiæ & impedimentorũ auditur, & datur terminus ad eas probãdas, quo non dato foriudicatio redderetur nulla: & quãdocunq; infra annum poteſt impedimentũ allegari, & ipſe põt cõparere, & purgare cõtumaciam & bona annotata recuperare. vt in d. cõſt. grandis vbi per Math. x. no. nõ autẽ recuperat tertiã partẽ bonorum mobiliũ. Et interim infra duos menſes non põt capi nec moleſtari bãnitus ſed bene põt poſt duos menſes, tamen ſi ſponte cõparet recuperat bona. & ſolutis expenſis aduerſario ſe defendit, datis fideiuſſoribus vt habeť in cõſti. clementiæ. & ibi per Math. Et ſi non ſponte. ſed capitur in bãno & fuga: ſe defendit in vinculis, nec relaxatur vt per Math. in conſti. humanitatem. poſt glo. &

70 And. ¶ † Quod bãnum etiam poſſet facere indic. ad torturam, ſi in ea fuga caperetur vt per Bal. in l. i. C. de here. inſti. habita tamen diſcretione perſonæ, & per Bru. in trac. indi. Mar. in pra in. §. diligenter & in l. i. in princi. ff. de q̃ſtio. & in ſing. cvii. & Ioan. de arno. in epiſ. xci. & in commenta. cxi. & infra dicetur. Et nonnulli iudices maxime ſuperiores faciunt dictam contumaciam & bãnum purgare per torturam, quando caperetur in banno & ante litem conteſtatam, non tamẽ indiſtincte ſed in perſonis diffamatis, & ſolitis, & vilibus contra quos proceditur ex proceſſu informatiuo vt dicetur infra. In aliis vero facta litis conteſtatione diſcutitur, an faciat indicium litis factis defenſionibus, nam Bru. loquitur etiam ſi in banno non capiatur, ſed cõpareret vigore ſtatuti & purgaret contumaciã, tunc non extantibus aliis indiciis ſi non probatur aliquid ad excluſionem banni & innocẽtia, tunc ſola contumacia faceret indicium. Tutius tamẽ eſſet facta litis conteſtatione ex quo regulariter nõ valeret tortura niſi facta litis cõteſtatione: vt per Ange. in opere ma. in gl. fama pub. & per Mart. in prac. in. §. expedita. & Bru. in d. tra. ii par. niſi bannum fuerit purgatum per probationẽ innocẽtiæ, nam tũc ſicut alia indicia tolluntur per contraria indicia & probationes: ita & bannum vt per Bald. hic in teſte de viſu. Elapſo vero anno & viuente accuſatore, nam eo mortuo non foriudicatur accuſatus vt ibi in d. conſti. pœnã per And. & Math. x. requiſi. Inſtante accuſatore denuo fit citatio iuxta formã prẽfatam ad dicendum & allegãdum cauſas abſentiæ & impedimentorum & non alias defenſiones, & notificabitur talis citatio parẽtibus agnatis, amicis, & vicinis qui ſi comparuerint in termino pfixo. & allegauerint iuſtas cauſas abſentiæ & impedimentorum tempore primę citationis audientur, alias non comparentibus procedi-
71 tur ad ſententiam foriudicationis. ¶ † Diſputat tamen gl. & And. in d. conſti. penam. An talis citatio requiratur, an ſufficiat prima: cõcludunt primam ſufficere. Tamen cautius eſt procedere talẽ citationẽ, & ita ſeruatur quando fit citatio agnatis, vt p Math. in d. conſti. vndecimo requiſi. vbi ponit formam dictę citationis. Mar. tamẽ in contumace habito pro confeſſo, & conuicto ex ſtatuto dicit precedere trinam citationem in pra. in. §. poſtq̃. in regno. tamẽ ſeruať vt ſupra.

72 ¶ † Notandum tamen eſt, & aduertendum in hoc vt ſciatur dies publicationis bãni & videat vltimum diem anni, a die publicationis banni cõnumerandum & in vltimo die & anni circulo compareat accuſator, & accuſet contumaciã banniti, & narret bannum, & perſeuerantiam banni per annum integrum. & petat ipſum foriudicari. Alias ſi in circulo anni & vltima die nõ accuſetur contumacia banniti & perſeuerantia per annum & inſtetur ad foriudicationem, non põt foriudicari, ex quo edictũ eſt circunductum, ita Iſer. in reperto. ſuo in ver. feudatarius bannitus ob maleficium. de quo dicto non meminit Math. in d. conſt. pęnam in requiſitis. Loquitur tamen ſecundum ſuã opin. & glo. q nõ requirať alia citatio, ſed prima ſufficiat. Hodie vero ex quo vtunť citatione alia aut inſtať p accuſatorẽ vltima die anni & accuſať cõtumacia banniti, & pſeuerãtia, aut ante p aliquos dies, citanť agnati vt ſupra. & tunc in vltima die accuſať contumacia bãniti p accuſatorẽ, & foriudicať, Math. tñ in d. conſt. octauo & vndecimo reqſi. Sentit expectari, q labať integer annus, & eo elapſo expe-

ditur citatio ⁊ inde nemine in ter mino citationis
comparente proceditur ad foriudicationem: in
vltimo tamen peréptorio huius citationis accu
ſata contumacia bániti inſtatur ꝙ foriudicetur,
& ita vidi obſeruari: Tutius tamẽ eſt, ꝙ in vltima
die & circulo anni a die publicationis fiat inſtã
tia & accuſetur contumacia, & ꝑ ſeuerantia per
annum : & deinde expediatur citatio, & inſte-
tur ꝙ foriudicetur iuxta dictũ And. vbi ſupra, &
tunc facta citatione, & in vltimo peremptorio
accuſata contumacia banniti, procedatur ad ſen
tentiam foriudicationis in ſcriptis latam, in po-
nendo pœnas cõtentas. in. d. conſti. penã ſaltim
per relationem ad eã. licet nõ ſpecifice declaret:
vt ꝑ Math. ibi in vlti. requiſi. & lata ſentẽtia tũc
vlterius non auditur accuſatus ad faciendũ ſuas
defenſiones, ſed habetur pro conuicto, & confeſ
ſo, & pro condemnato, vt aliud nõ expectet niſi
meram executionem ſi capiatur, & efficitur ho-
ſtis publicus, vt ab omnibus occidatur, & a tali
ſententia nõ poterit appellare nec principi ſup
plicare, ſed ſi capitur mittitur ad ſupplicium fa-
cta recognitione vt ſupra : & ita ibi per Andr.
73 & Math. ℭ †Intellige tamen haberi pro conui
cto & cõfeſſo in delicto pro quo fuit citatus tan
tum non in aliis delictis pro quibus non fuit cita
74 tus vt ꝑ Ioã. de arno. in caute. lxxxviii. ℭ †Et li
cet non poſſit appellare poterit tamen de nulli
tate foriudicationis dicere quę nullitas allegãda
erit per ipſum principalem, & nõ procuratorẽ,
vt dicit Math. in. d. conſti. penam in. §. v. in fi. &
75 ſeq. q. ℭ †Et nota ꝙ licet tollaẽ defenſio, tamen
procedit vbi de delicto cõſtaret plene: nam iu-
dex poſſet ipſum liberare non obſtante foriudi
catione ſi non conſtat de delicto per dictũ Bal.
in rubri. C. de manu. vind. & per Cepo. in cau.
cccxliii. ita per Ioan. de arno. in ſolilo. vii. Cogi
ta tamen ſi vera ſit interpretatio ex quo Mat. in
d. conſti. tradit ſufficere cõſtare per informatio-
nem, taliter ꝙ facit indiciũ, & multi poſſent eua
dere niſi delictum clare probaretur. idem Arno.
in ſolilo. xiiii. ⁊ in epito. lxxxvii. vbi an auditur
ſi voluerit opponere aliquã exceptionem, quã
ſi oppoſuiſſet nõ fuiſſet proceſſum ad bãnum &
foriudicationem. ꝙ ſic. & ibi etiam ſi liquet de in
nocentia foriudicati poſſet liberari, poſt Mar. in
ſingu. lxxii. & in cõſil. xliii. & Arno. in ſolilo. li.
& an poſſet annullare bannum, quia erratum in
ciuitate vt quia erat de vna ciuitate & in banno
poſuit de alia, licet cõſtet de corpore bániti : dic
vt per eundem Arno. in epito. xcv. ꝙ nõ poteſt
tamẽ opponere exceptionem perſonarum vt ꝙ
fuit lata ſententia contra pupillũ vel furioſum
& contra iudicis perſonam, vt per eundem Ar-
no. in commenta. clii. An autem occidens foriu-
dicatum repellatur vt infamis a teſtimonio vel
vel alio officio per eũdem Arno. in ſingu. lxxi.
An autem ad bona poſſit agere: dic & limita vt
76 per eũdem Arno. in problema. xiiii. ℭ †Limita
tamen pręfata, niſi iudici conſtet de innocentia
accuſati: nam non poteſt ipſum foriudicare, &
ideo ſtudeant agnati vt aliquo mõ ipſi iudici fa
ciant conſtare de innocẽtia bániti, nam tunc nõ
poſſet foriudicari & ita datur cautela per Mat.
ibi in. d. conſti. penam. iii. no. vt euiteẽ foriudica
tio. Sed qũo poſſunt facere ex quo agnati non
poſſunt allegare defenſiones pro bannito, ſed tã
tum cauſas abſentiæ & impedimentorum Vt di
cit Math. ibi in vndecimo reqſi. licet cõtrarium
dixerit Arno. in ſolilo. xxxi. vbi. dicit poſſe in-
teruenire procuratorẽ pro abſente foriudicãdo
Mart. in conſil. lx. No. tamen ꝙ licet non amitta
tur ꝓcurator ad defendẽdum ſed perſonaliter
debet cõparere tamen poteſt implorare officiũ
iudicis vt tẽpore iudex ſe informet de defenſio
nibꝰ rei, ita dixit Ang. in. l. plane. ff. de peti. here.
refert & ſequiẽ Mar. in rub. ff. de fide. iuſſ. q. ccl
xxix. poſſet etiam allegare ne dum ꝓcurator, &
agnatus, ſed quilibet amicus ꝙ occiſus aut vulne
ratus a foriudicando erat bannitus & foriudica
tus, nam talis exceptio ꝑ quemlibet opponi po
teſt etiam poſt bannum, & in foriudicationẽ vt
per eundem Arno. in commenta. clviii niſi etiã
dicamus ſi iudici cõſtaret ex proceſſu informa
tiuo de innocentia ſecundum Mathe. ibi, vel ha
beat ꝓpitium iudicem & ſecreto det teſtes ipſi
iudici per quos habeat innocentiã accuſati ſicut
dixit Inno. & Ana. in. c. veniens. vii. colũ. de ac
cuſa. vbi refert euaſiſſe quendam a ſentẽtia ban
ni, dando cartulam iudici & teſtes ex quibus ap
paruit eius innocentia. & fuit abſolutus, & per
Ioan. de arno. in caute. lxxvii. & etiã per Mar.
in conſi. lxxiiii. & in conſil. xxxix. & in pra. in
§. ſequitur. ſic etiam in ſtatuto ꝙ contumax ha
beatur pro confeſſo, ſi conſtat de innocentia nõ
põt cõdemnari vt per Mar. in prac. in. §. poſtꝙ
& per Mar. in. d. conſti. penam. iii. no. vt ſupra
77 dictum eſt. ℭ †An autẽ valeat dicta conſtitutio
vt tolere poſſit iuſtas defenſiones dic vt ꝑ And.
& Math. ibi in. i. not. valde enim dura eſt. d. con
ſtitu. vt ibi per And. Vt contumax ex ſola con
tumacia puniatur ad mortẽ, etiã pro delicto ab
ſciſſionis mẽbri, tñ valet ratione publicę vtilita
tis ꝑ auctoritates allegatas ꝑ Mat. ibi in. i. nota.
Obſeruãda ẽ ergo cũ ſacrilegiũ ſit diſputare de
factis regis vt in conſti. diſputare, licet Arno. in

ſoli.ſeptimonono, &.xiiii.tenet non valere.d.
78 conſtitu.niſi legitime conſtet de delicto. ¶ † Limita & intellige.d.conſtitu. vbi accuſatio aut inquiſitio fuerit valida alias nõ habetur pro cõtumace, ut per Barto.in.l.ſi filius vt.ff.de inter. actio. Roma.in conſil.ccxxiii. Arno.in ſolilo. liii. & ſequen.ſoli.liiii. vbi dixit ꝙ ſtante nullitate accuſationis aut inquiſitionis admitti procuratorem in capitalibus, quæ omnia prædicta no. quia vix in regno fiunt legitimę forindicationes.ideo diligenter aduertas dum in facto habueris vt cautius agas ad validandam ſententiã
79 forindicationis de hoc hactenus. ¶ † Octauus caſus eſt in officiali cõdemnato in ſindicatu. vt appellare non poſſit,& hoc iam de iure cõmuni(vt traditur per docto.in.l.iii.infra eo.titu.& late per Par.in tract.ſind.in verſi.appellatio) ꝙ etiam de iure regni vt extat.c.incip.vulgaris famæ eloquium,vbi non appellatur ad effectum retardandę executionis, admittitur tamen cum cautione de reſtituendo in caſu retractationis, & licet ſit tale cap. ad beneplacitum principis vt morte conſtituentis ſit finitum, tamen in regno obſeruatur per nouam prac.incip.regiæ dignitati,in tit.de modo pced. & etiã per Par. in d.ver.appellatio. Limita tamẽ & tempera vbi officialis eſſet puniendus pœna corporali, nam per appellationẽ ſuſpenditur executio: vt per Par.in.d.verbo appellatio, ver.an ſi ſtatuto maxime in fi. vbi etiam limitat a ferenda ſentẽtia per ſindicatores:nam a ferẽda appellare poteſt non obſtante etiã ſtatuto, poteſt tamen ſupplicare,vt ibi per Par.in fi.& quia materia ſindicatus eſt ſeparata habens dotem ſuam ideo recurre ad Par. in tract. ſind. ad Carald. de viſco & Arno de iuſti.in eo.tra.poſt Bal.in.l.nec quicq̃.
80 §.vbi decretum.ff.de offi.pro cõſu. ¶ † Nonus caſus eſt,in relapſo in hereſim:nam ſi poſtq̃ hereſim abiurauit ſi in eam re incidit non auditur aliquo modo ſe defendẽs nec appellat, vt in.c. ad abolendam.§.illos de here.& in conſti.incõſutilem,vbi non licet etiam regi pro eis ſupplicare ſua pœna regiæ indignationis,vbi p Math. xxv.not.& in glo.in vet.nolunt. Specu.in tit. de appella.§.in quibus verſi.xxxi. Contrarium tamen ſentiunt doct.in.d.c.ad abolendã, vt ibi per Fili.tamen hodie expreſſum eſt vt in.c.vt inquiſitio.§.1.de here. in vi. Quod.c.limita, vt ibi per Filin.duobus modis. Primo quando appellaret ante ſententiam ferendam, tunc enim poſſet,nam prohibita appellatione a diffinitiua ante põt appellare,vt ibi per Arch.& alios, & per Deci.in.l.ſi quis in conſcribẽdo, vlt.col. C.de pac. Secundo limita quoad iudicẽ a quo, nam iudex ad quem cognito de iniſtitia poteſt inhibere: vt per Panor. in ca. paſtorali,in fin. prin.vet.ad quã tamen autem,de appel.glo.in.c. romana.§.finantẽ de appel.in.vi. Et nedum loquitur.d.c.vt inquiſitionis officium in relapſis in hereſim,ſed in ipſis hereticis eis credentibus, receptatoribus,& eorum fautoribus, vt ibi dicitur,vt non appellent.Ioan.and.in cap.tũc felicis de pen.in.vi. Ang.in opere male.in gl.pręſente Gayo & appellãte.iii.col. Vbi etiã in crimine ſimonię cum ęquipararetur crimini hæreſis,vt ibi per Math.in.d.conſtit.inconſutilẽ.xii. not.extat infra ſpecialis tractatus de hac here-
81 ſi,ideo non me extendo. ¶ † Decimus caſus eſt ab inquiſitione formata:nam ſi iudex vult formare proceſſum & facere inquiſitionem generalem aut ſpecialem præcedente diffamia,non poteſt inquiſitus appellare vt per Spec.in titu. de inquiſitio.§.ii.ver.licet. vt ibi exemplificat: & dic & declara: vt per Bal.in.l.ii.C.de epiſc.
82 aud.in.iiii.q. ¶ † Quæ antẽ requirantur ad formãdum inquiſitionem generalem & ſpecialẽ: dic vt per docto.in.c.qualiter & quãdo.de accuſ. Ang.plene in.l.ſi vacãtia.C.de bon. vacã. lib.x. Ang.in gl.hęc eſt quædã inquiſitio. Mat. pleniſſime in prac.in.§.conſtante,vbi multi & Par.in tract.ſind.in ver.inquiſitio: vbi de multis.c.reg.loquentibus de inquiſitione formãda, & conſti.reg.& maxime reg.conſti. iuſtitiati per calendas.& cõſti.iuſtitiarii per prouincias, & alias conſti. vt ibi per eum &.c.reg. ab illo incoandum in titu.de inquiſ. for. & c.incip.vt delaras quæ requirit pręcedere diffamationem, & non aliter alias corruit,& per Ioã. de arno. in ſing.lviii. Amplia etiam in habente arbitriũ, vt per Mat.in.d.§.conſtante, & in cõſi.xlviii. & per Par.in.d.ver.inquiſitio:& ibi quæ requirantur,& de fallentiis ratione diffamię p Mat. in.d.§.cõſtante. Amplia etiã ſi diffamatio ſubſequatur,vt per Mar.in.§.cõſtante, & per Par. in.d.ver.inquiſitio. Amplia etiam ſi de delicto conſtat plene per teſtes vt per Mat.in conſi. cxvii.& per Thom.gram.in conſi.cxxxviii.& in conſi.xliii.& in voto.iii.vi.colũ. vet. item huiuſmodi prę́heminentia. Vbi etiam ſi conſtat de delicto,ita interpretãdo.c.reg.& litteras arbitrales pcedente diffamatione,& p Ioã.de Arno.in ſolilo.lxv. Qđ intellige in inqſitione ſpeciali,in generali autẽ ſi cõſtat p quatuor teſtes omni exceptione maiores condẽnari põt, non per paniores vt in.c.reg.incip.ſubiũgẽdo quę declara, vt per Par. vbi ſupra. Limita tamen in principe,

in principe,nam tūc non requiritur diffamatio: vt per Mar.in.d.§.conſtante.& per Ioan. de ar no.in dialogo.lxxxiiii. vbi vide limitationes.c. reg.& in dialog.lxxxvi.vbi ſi extent duę famę contrariæ,vt bona & mala, an ceſſet inquiſitio & per eundem in ſingu.lviii. alias limitationes, vide per Mar.in.d.§.conſtante.poſt Ang.in.d.l.
83 ſi vacantia. ¶ † In quibus autem caſibus procedatur ex officio & per inquiſitionem in reg.dic vt in.d.c.vt delatas per quod.c.non poteſt pro cedi ex mero officio per ſpecialem inquiſitionem,contra particularem,niſi præcedat denuncia & querela partis,generalis vero eſt prohibita in reg.per.c.reg.Ioan. incip. item ſtatuimus, vide in conſti.reg.hii qui.vbi de generali inquiſitione fienda,& in.c.reg.ab illo inchoandum.cū duobus ſequentibus incip. in generalibus & incip.ſubiungendo.vbi ſi conſtat per quatuor teſtes condemnatur,licet non repetitos parte citata & de aliis.c.per Par.in.d.ver.inquiſitio. cum ver.ſeq.vbi fallit quando delictum fuerit commiſſum in pręſentia iudicis, nam ex mero officio procedi poteſt & contra aſſaſſinos & publicos diſrobatores ſtratarum.Contra vero hominem bonæ famæ & vitę ex officio & per inquiſitionem non proceditur vt per Thom. grā. in conſi.xxxv.Sed quid ſi in caſibus in quibus ex officio non poteſt procedi non fuit oppoſita exceptio,ꝙ non poſſit procedi, an lite conteſtata opponi poſſit:dic vt per Ioan. de arno.in commenta.clv. Et an copia repertorum & inquiſitionis danda ſit inquiſito:dic vt per Deci.in l.ii.C.de eden.& limita,vt per Ange. & Augu. in opere malę.in glo.fama publica. & per Par. in.d.tract.in verbo tortura.iii.ver.mādauit rex. poſt medium,ibi idē eſt vbi fit inquiſitio, & per Augu.in.d.glo.v.col.ver.item aduertas vbi q̄ñ ex officio proceditur in homine malæ famę nō datur copia in regno. Tamen indiſtincte datur copia inquiſito vt in.d.c. ſubiungendo, niſi tamen illis perſonis contra quas proceditur ex ꝓceſſu informatiuo non datis defenſionibus, de quibus infra. Item in crimine læſæ maie.nō datur copia repertorum ſine regis conſultatione, vt per Math.in conſti.hi qui.xv.no.& an & q̄ñ detur copia repertorum inquiſito in regno & quid de iure communi per Capi. in deciſ. ſacri conſi.lxxiii.per totam,vbi poſt litem non ante nulla habita diſtinctiōe perſonarum per.c. reg. ſubiungendo. cætera in hac materia vide per
84 doct.in locis ſupra. ¶ † Vnum tamen no. quod refert Mar.in.d.§.conſtante in fi. Quod ſi ordo inquiſitionis non ſit obſeruatus.ꝙ nunꝗ imponi debet pœna ordinaria inquiſito,ſed minor pœna,& non mortis,licet abſolui deberet, vt ꝑ Mar. in conſi.xlix.& vide in materia Mar.in conſilio xxxv.conſi.xiiii.conſil.xl.conſil.xlviii. & ſeq. cōſi.liii.cōſi.lxiii.& ſeq.& cōſil.lxxvi.& in cō ſi.lxxviii.& ſeq.& cōſi.lxxxii.& conſi.cxvii.& conſi.cxxviii.& conſi.cxxx.& conſi.cxxxiiii. in quibus & in d.§.conſtante. Etiam ſi mandaret princeps formādam inquiſitionem, & etiam ſi conſtet de delicto,niſi diffamia pręcedat corruit inquiſitio,in cæteris in materia,dic vt in locis ſupra,ſufficit aliqua vtilia attingere & in re-
85 gno diſpoſita referre. ¶ † Vndecimus caſus eſt in crimine læſæ maieſtatis,in quo crimine condemnatus non appellat.vt no.in.l.Pantonius.§. rei perduellionis.ff.de acqui.hære.& in.c.felicis ſecundum vnum intellectum,& ibi per Arch.et Ioan.And.de pen.in.vi.item hoc crimen hęreſi æquiparatur,& tamen in eo non admittitur appellatio vt in.d.c.vt inquiſitionis, ergo nec in iſto & pro hoc eſt tex.in.d.l. conſtitutiones.ff. de appell.vbi committens factionem non appellat quæ factio cadit in hoc crimine, vt in.l. quiſquis,in prin.C.ad.l.iul.maie.& in conſti. ad reprimendam,ibi factionibus, ergo ſicut in.d.l. conſtitutiones.faciens factionem non appellat. Ita nec in hoc crimine.cum inſit in eo factio,ita tenet per hęc Imo.& Roma.in.d.§.rei perduellionis:& Alex.poſt Bart.in.l.ſiquis.§. hi autem. ff.de iniu.rup.& irrito teſta.Ange.in opere male.in glo.pręſente Gayo.iii.colum.ſed glo.in.d. §.rei perduellionis.tenet contrarium, quod appellare poteſt & eam ſequitur ibi Areti.& Augu.poſt Ange.in.d.glo.pręſente Gayo, tū quia non reperitur lege prohibitum appellare, tum quia diſpoſitiuo.d.§.rei perduellionis, non loquitur in crimine læſæ maie. ſed in perduellione, qui hoſtis publicus appellatur. Qui autem ſit ꝑduellio ibi traditur:& in.l.quos nos.ff.de verb. ſigni.Car.in clem.ii.xv.not.v.q. de re iudi. dicuntur enim hoſtes publici populi Romani, cum quibus bellum eſt tanꝗ cum hoſtibus populi Romani:& crimen eſt perduellio lęſę maie.cōtra populum Romanum vt per Cardi. ibi & doct.in.d.§.rei perduellionis. & per Matthe. in cōſti.in conſutilē.xvii.no. vbi qualiter puniatur:& crimine ineſt læſæ maieſta. Tamen duellum locum habet in perduello necnon in crimine lęſæ.maie. vt per Capi.in Deciſio.la. conſil. cxxx.circa fin. reſpondet Areti. ad contraria: nam in.d.l.conſtitutiones.ratio fuit accelerandę exequutionis non vindictę minuendæ. ideo vt euitetur maius malum in factione accelera-

tur executio,quod ſecus eſt in crimine læſę ma
ie.cum hęc nō fuerit ratio.vt ibi per eum. Nec
in omnibus par ratio eſt in hoc crimine & hæ-
reſi,cum quandoq; plus in vno diſponatur q̃; in
alio crimine,nec in omnibus capitibus æqualis
86 extat diſpoſitio. ℭ †Nam publicatio bonorum
& memorię damnatio,non fit niſi quando con
tra principem & rempublicam Romanorū cri
men committitur.in cęteris vero non damna-
tur memoria.vt no.in.l.fi.ff.ad.l.Iul.maieſt. &
in.l.eorum qui.ff.eo.no.Inſti.de publi.iud.§.itē
lex Iulia.vbi gloſ. docto. in.c.cum a nobis. de
præſcrip. Ange.in glo. che hai tradi. la tua pa-
tria.glo.in.q.reg.contingit interdum Deciſi. in
conſi.xi.in nouiſſimis conſi. & per Capi.in de-
ciſi.ſacri conſi.cxxx.vbi tribus capitibus dam-
natur memoria,& locum habet publicatio bo-
norum in.ii.dic. &.x.ſpeciali ergo nō indiſtin
cte arguitur de vno crimine ad aliud,ſed eſt da
re in alterutro inſtantiā,ergo non ſequitur con
ſequentia , & ſimilitudo.c. ſicut vrgeri.i.q.iii.
Bar.in.l.ſi quis ipſi prætori.ff.de ope.no.nun.
Pręterea appellatio inducitur vt ſe defendat cū
ſit defenſio & vbi cadit defenſio cadit appella
tio,& econtra,vt no.in.l.excipiuntur.ff.ad ſil-
le.ſed in hoc crimine poſſet cadere defenſio in
87 aliquibus capitibus ergo. ℭ †Quod patet nam
licet occidens officialem regis committat cri-
men lęſę maieſta.vt in conſti. quoniam qui ſint
rebe.& in conſtitu.reg.humanitatem & in.d.l.
quiſquis.& in conſti.vt participatio & in con-
ſtitu.eos tantum officiales.& per And.in.c.i.in
ver.committentium crimen læſæ maieſt. in ti-
tu.quę ſint rega.& per Mat.in.d.conſti.vt par-
ticipatio.& Par.in tract.ſind.in ver.iniuria. in
fi.ver.vt idem Guido papa in deciſi.parla.ccc-
xliiii. & idem in occidente familiarem regis,
vt per Mar.in conſi.i.& conſi.cxx.tamen ſi o-
dio & priuata inimicitia fuiſſent interfecti nō
incidit occidens in crimen lęſę maie.vt in.d.lo
cis per eoſdem Capi.in deci. ſacri conſil.cxxx.
ver.Itē ex.l.quiſquis.& ibi quod in dubio prę-
ſumitur,poſt Pari.in.d.ver.iniuria ⁊ ibi per Ca
pi.Idem in principe ſi occidatur ob inimicitiā
vel ſe defendēdo non tenetur hoc crimine.Ec-
ce ergo ꝙ poteſt ſe defendere & allegare ꝙ o-
dio & inimicitia occidit,non autem ꝙ rex offi
ciali & familiari careat,& ſic non incidit in cri
men læſæ maie.ergo cum habeat defenſionem
admitti debet in appellatione,cum in cauſa ap
pellationis poſſit hoc probare.& ſic poſſet for
te dici,aut cōſpiratur cōtra principē & rēpub.
Rom. & tūc nō appellet,⁊ ſic ſcdo capite cōtra
alios vero appellet,Quę diſtinctio poſſet pcede
re ſi p conſtit. ad reprimēdā.nulla fieret diſtin
ctio,vt ibi in quocūq; crimine læſę maie. & ibi
gloſ. Prima tn̄ opīo tenetur.ꝙ non appellet nā
ſi in aliis criminibus ratione immanitatis ſcele-
ris non appellatur.vt in.l.i.C.de rap.virg.et in
l.cum reis.C.de pen.et in.l.prouinciarum.C.de
feri.& Ang.in.d.glo.præſente Cayo.iiii.col.er
go multo magis in hoc crimine,vbi ſtatus publi
cus læditur,& intereſt eius tales puniri. & per
Guid.papę.in tract.de appella.caſu.cxx.& per
Capi.in.d.deciſ.cxxx.xii.ſpeciali. And.tamen
in.c.i.in.d.ver.committentium ver.vii.diſpu-
tando.Et arguendo ad partes,concludit appel-
lare poſſe,cum cautum lege non reperiatur,niſi
interueniat conſpiratio & factio, nam tunc nō
appellat per.d.l.cōſtitutiones.alias admittitur:
& reſpondet ad obiecta,vbi etiam tradit.An &
quando princeps poſſit tollere appellationem,
& an ſit de iure diuino?maxima eſt auctoritas
Andr.in regno ideo eius opinio tenenda , vide
aliquid per Math.in conſti.intentionis.xii. no.
& in pręludiis in.xxi.q.an appelletur ad Papā
a ſententia regis in tali crimine? & in.d.conſti.
inconſutilem,ꝙ non licet etiam ſupplicare re-
gi,& vide glo.in.c.reg.nuper apud Tranum,v-
bi notorius & manifeſtus proditor de facto pu
nitur,& non auditur in ſuis defenſionibus, oc-
cultus vero auditur ⁊ ſic ſi notorius non appe
lat.ſi occultus(cum poſſit ſe defendere appella
88 re) poſſe. ℭ †Quot autem modis contraha-
tur crimen rebellionis ⁊ de pœna vide per Gui
do.pap.in deciſi.ccccclxxxix.vbi de pœna re-
bellis.& per Boni.in opere male.in titu. de cri
mi.lęſę maie.& per eundem Guido. in deciſio:
cxci.quis dicatur proditor:& per Corne. in cō
ſi.xcvi.in quarto volumine per totum plene,⁊
vide in deciſi.cccxliiii.per Matth.de machinā-
te in mortē regis vel eius officialis,& quot mo
dis committatur crimen læſæ maieſtatis?dic vt
per Matthe.in.d.c.i.quæ ſint reg.& in conſtitu
tio.ſtatuimus.iii.nota.& in conſti.humanitatē.
x.nota.& in conſtitu. proſequentes.xvi.nota-
bi.& in conſtitu.hi qui ponit.xxx. ſpecialia in
hoc crimine.& in.d.c.i.& in conſti.inconſuti-
lem.xvi.not.& vide de ſpecialibus & quot mo
dis committatur hoc crimen lęſę maie.pleniſſi
me:per Capici.in deciſio.ſacri conſi.cxxx. vbi
declarat capita.l.i.ff.ad.l.Iul.maie. vide per eū
q̃ plura refert.Ponit ſpecialia & declarat om
nes leges circa crimen hoc loquentes: & an in
omnibus & in quibus detur capitibus publica-
tio bonorum,& de pœnis criminis lęſæ maię. ⁊

an contra vicarios ⁊ officiales principis. De ma
teria huius criminis dic vt per Marti. de laud. in
ſuo trac. crimi. læſę maie. & per Ange. in gl. che
hai tradi. la tua pa. & per Math. in. d. c. i. quę ſint
rega. & per Boni. in trac. ma. in tit. de crimi. lęſæ
maie. & in conſti. q̃m qui ſint rebe. & in conſtit.
ad reprimendam. & per Mar. in conſi. i. & p to-
89 tum. ff. & C. ad. l. iul. maie. ℭ †Duodecimus ca-
ſus eſt, vbi periculum eſt in mora: nam appella
tio non admittitur, ut per Specu. in tit. de appel.
§. in quibus ver. vii. doct. in. c. qua fronte de ap-
pella. & ideo dixit Bal. in. l. cum reis. C. de pen.
per illum tex. & glo. ꝙ ſi amici aut conſangui-
nei accuſati uel inquiſiti procurant tumultum ꝙ
liberetur. Quod tunc iudex poteſt facere conui
ctum renunciare defenſionibus & ipſum ꝓpter
periculum decapitare, ⁊ ſic tũc acceleratur exe
cutio. & non admittitur appellatio. vt in. d. l. cũ
reis. & Roma. in ſingu. cccccl xxxix. Ang. in gl.
ꝙ iudex ſtatuit ter ad fac. ſu. defen. ver. ſi autem
aliquis Mar. in pract. in. §. examinanda. iiii. colũ.
ver. vlterius. ⁊ in. l. qui ceden. in fi. ff. de ſicar. An
ge. in conſi. xiiii. Par. in. d. tract. ſind. in verbo la
tro in fi. i. ver. vbi acceleratur executio, poſt tũ
90 ſententiam non ante cõdemnationem. ℭ †Im-
mo plus dixit Bald. in. d. l. additos. ver. ſed pone
ꝙ qui. quod ſi familia videt & timet ductum ad
ſuppliciũ auferri, poteſt impune occidere. Ale-
xan. poſt Bar. in. l. eiuſdem. §. transfugas. ff. de ſi-
car. Math. in conſtitu. terminum vitæ. xxii. fall.
Bal. in. l. fi. C. de male. & mathema. ⁊ in. l. fidei-
commiſſa. §. ſi quis. ff. de lega. iii. Bart. in. l. cuiuſ-
cunq;. ff. ad. l. iul. maie. Mar. in. l. i. in prin. iii. col.
ff. de ſicar. Qd ꝓcedit ſi iuſte fuiſſet cõdẽnatus, &
nõ appellaſſet, ſecus ſi iniuſte appellaſſet. nã nõ
põt occidi, ĩmo tũc cõſanguinei amici & ẽt cleri
ci poſſent eũ de facto auferre a manibꝰ familiæ:
nec tunc incidunt in crimen lęſæ maieſtatis. vt
per Bal. ibi & in. d. l. additos. & per Mar. plene ĩ
l. i. in prin. vi. col. ff. de quæſtio. & in. l. i. in prin.
ix. col. ff. de ſicar. nec tenentur pœna dictæ legis
cuiuſcunq;. vbi Bar. ff. ad. l. iuli. maie. Et tempe-
ra & intellige quando familia habuiſſet in man
datis a iudice vt occidat & non aliter, vt ſentit
Bal. in. d. l. additos. ita Mar. in. d. l. i. iii. col. verſi.
91 amplia etiam hunc tex. ff. de ſicar. ℭ †Tertiuſde
cimus caſus eſt, in debitore fiſcali condemnato
qui non appellat. l. abſtinẽdum. & . l. fi. infra eo.
titu. quod tamen dic & declara, vt per Andr. in
conſti. intentionis. col. fi. & ibi per Mathe. & in
conſti. ſi quis impoſterum. xvii. not. vbi condẽ-
natus deſpreta defenſa portatione armorum, &
pœna vſurariorum a declaratione poteſt appel
lare, vt quia iudex declararet incidiſſe. Sed ſi de
bitum fiſci & pœna eſſet manifeſta poſt ſenten
tiam non appellat, cum eſſet appellatio fruſtra
92 toria, vt ibi per And. ℭ †Decimuſquartus caſus
eſt in citato: nam ſi citatur pro aliquo crimine a
tali citatione non appellat, intellige tamen in ci
tatione verbali, & non in citatione reali, per ca
pturam: nam ſemper etiam per menſem appel-
lare poteſt. vt per Bal. in. l. ii. C. de epiſc. aud. Lã
fran. in. c. quoniam cõtra. §. interlocutorie. ver.
& vt perfectius de proba. Bar. & poſt eũ Alex.
in. l. ii. ff. de appel. Fallit in citatione per edictũ
in caſu nõ permiſſo, vt per Bart. in extrauag. ad
repri. verſi. per edictum. & per Alex. poſt Bart.
in. d. l. ii. & in. l. iiii. §. prætor. ff. de dam. infec. nã
tunc appellat. Et de materia carcerati ꝙ poteſt
appellare etiam ſi ſtaret per longum tẽpus, ex
quo quotidie dicitur grauari: dic, & proſequere
vt p Par. in. d. trac. in verſi. carceratus. & in ver
ſi. captura. & per Mar. in pra. in. §. attingam. &
in. §. diligenter, & in. §. opportune. & in. l. i. in
prin. viii. col. ff. de ſicar. Ange. in gloſ. qui iudex
inſſ. car. & per Tho. gram. in vo. pen. in quibus
quid ſi iniuſte eſt carceratus an poſſit aufugere
vt non habeatur pro confeſſo, & quod eximẽs
eum de carcere non teneatur, & occidens cuſto
dem non puniatur: dic vt per eos in. d. locis.
93 ℭ †Decimuſquintus caſus eſt in raptoribus vir
ginum tex. eſt in. l. raptores. C. de epiſc. & cleri.
in conſtitu. ſiquis rapere. in quibus traditur, &
per Specu. in titu. de appell. §. in quibus, & per
Alex. poſt Bar. in. d. l. conſtitu. ff. de appel. Ang.
in. d. glo. pręſente Gaio. iiii. col. & And. in. c. i. in
ver. committentium crimen læſę maie. in titu.
quæ ſint rega. Vbi intelligit habere locum in ip
ſo raptore & non in ſociis & auxiliatoribus, re-
ceptatoribus: nam hi poſſunt appellare, vt per
And. in. d. conſtitutio. ſiquis rapere. & per Mar.
in conſtitutio. capitalem. i. not. Quod intelligit
Mat. in. d. conſtitu. ſiquis rapere. x. q. ſi fuiſſet cõ
uictus & confeſſus alias appellat, & ita intelli-
git. d. l. i. vbi dicit probari quatenus ibi dicitur,
debere capi in fragranti aut conuinci per legi-
timas probationes. Et ideo ſi per indicia probe
tur, vt fuga & contumacia, vel ſine indiciis tor-
tus & confeſſus, non prohibetur appellare ſi cõ
demnaretur. Dic tamen contrarium, nam tex. in
d. l. i. dicit aut conuictum per legitimas proba-
tiones, aut captum in fragranti ad mortem con
demnandum, nec appellare poteſt. Et ſic ſuffi-
cit alterũ, aut ꝙ conuincatur, aut ꝙ confiteatur,
aut ꝙ in fragranti capiatur, ſi condemnatur nõ
appellat. Præterea ſi hoc eſſet verum, eſſet ex-

regula huius legis, & non ex immanitate ſcele
ris,quam conſiderat.d.l.i. & ita omnes ſentiunt
doct. qui ſupra dicentes eſſe ſpeciale, in hoc
crimine propter immanitatem, vt condemna-
tus non appellat. Prætetea raptor eſt hoſtis pu
blicus, vt ibi in.d.l.i.dicitur ibi hoſtili more vbi
no. Bald. Sed hoſtis reipublicæ dicitur perduel
lio, vt declarat Auguſti. poſt Ang.in.d.glo.pręſente Gayo.iii.colum.reſpondendo ad.d.§.per
duellionis. ſed perduellio non appellat vt ibi
not.glo.in.d.§.perduellionis,& per Augu. vbi
ſupra. Ergo nec etiam in hoc crimine raptus fa
teor tamen quod ſi probationes non eſſent claræ & à iure approbatę, quod ſi condemnetur
appellare poſſet cum.l.i.requirat conuinci per
legitimas & a iure approbatas probationes, &
ita intelligitur dictũ Matth. At ſi plene & legitime & a iure approbatæ ſint probationes, &
ex eis condemnetur vel capiatur in fragranti,
condemnatus non appellat. Intellige tamen vt
per Ioan.de ana.in.c.i. de adulter. & in.c.cum
cá.de rapto. Bal.in conſil.xxx.ii. volu. Cuma.
in conſi.lix.Mar.in.d.l.i.& in.l.is qui cum telo
penulti.col.C.de ſicar. in caſu quo fuerit rapta
mulier & cognita. Alias ſi rapta & non cogni-
ta aut cognita, & non rapta, non punitur pœna.d.l.i. & appellare poſſet, vide tamen Bal.in
d.l.ſiquis non dicam rapere,& Cepo.in conſil.
lvii. & plene Mar.in.d.l.i.vlti.colũ. verſi.vlterius quæro. & de materia.d.l.i.an & quando lo
cum habeat ibi vide per Marſil.& Matth. in.d.
conſti.ſi quis rapere. & in conſtitu. capitalem.
& Bald.in.d.l.ſi quis rapere. Canon.in.d.c.i.de
adulte.& Mar.in conſi.cv.& conſi.lx.& ſeq.ꝛ
94 dicetur infra alibi. ❡ † Sextuſdecimus caſus eſt
in falſificante monetam regis, nam conuictus
& condemnatus non appellat vt eſt tex.in.l.i.
C.de falſ.mone. Ange. & Augu.in.d.gloſ.præſente Gayo.iiii.col. Alex.poſt Bart.in d.l.con-
ſtitutiones. Et an & quando puniatur falſificás
monetá & quid ſi erat reprobata & alias mul-
tas,quas in materia proſequere, vt per Dyn. in
conſil.xxxvii.& Gandi.in rub.de falſ. colum.
v. Bel.in pract.in glo.falſarium. Angel.in gloſ.
falſario.v.col. Boni.in rubri.de pœna falſ.mone.Cepo.in cõ.lxxvii. Cuma.in con.cxxxviii.
Marſi.in conſi.lxxi.& plene in.l.qui falſam.ff.
de falſ.& per Alex.in ſuo conſi. de expenden-
te bagatinos. In regno autem de falſificáte mo
netam,tondente,& radente, & de materia ha-
betur in conſtit.adulterinam. vbi per Matth. &
in conſtitut.ſi quis campſor. & in conſtitut.qui
nummos. vbi per Matth.in.c.reg. cum ex diuer
ſis. & in.c.iam ſæpe ad nos plurium. & in.c.propenſa deliberatione. & in.c. item permittimus
atq; ſtatuimus. & in.c. vtq; ab excellentia. & p
And.in cap.i.in verſi. monetæ.quæ ſint reg.
95 ❡ † Decimuſſeptimus caſus eſt,in caporali coa
dunante gentes,& vim inferente, nam ipſe ca-
poralis tenetur de eo quod alii fecerunt,& con
demnatus non appellat, vt eſt text.in.l.quoniá
multa. C.ad leg. iul. de vi pub. & in hac lege q̃
ita intelligitur ſecundum gloſ. quatenus declarat manifeſtam violentiam allegando.d.l.quo
niam. Alii vero tenentur de ſimplici violentia
de eo quod fecerunt. vt per Bar.in.d.l.quoniá.
& in.l.ii.§.ſi quis non ipſe.ff.vi bono.rapto. Et
ibi an teneatur principalis ad damna coadunatorum & quę habentur poſt eum in apoſt. Qui
autem dicantur caporales, vide Bal. in.l.i.C.de
ſer.fugi.& Bart.& poſt eum Alexan.in l.ii.§.ſi
quis non homines.ff. vi bon.rap. Bal. in conſil.
xxix.iiii.volu. Boni.in rubr.de accuſat.xii.col.
& in rub.de inſultu.vi.col.verſic. ſed quid ſi in
rixa.in quibus quando etiam tenetur caporalis. Cepo.conſi.xxx.& ſeq. & conſi.xxxvi. &
ſeq.& Mar.in conſi.lxvii. vbi an locum habeat
96 in mãdante.d.l.quoniam. ❡ † Decimuſoctauus caſus eſt,in inſigni & famoſo latrone. nam
condemnatus non appellat,ex quo intereſt reipublicę ſtatim puniri, vt in.d.l.conſtitutiones.
in.i.exemplo. And.in.c.i.§.publici latrones.de
pa.ten. Par.in trac.ſind.in ver.latro.i.&.ii.ver.
Ange.in.d.glo.pręſente Gayo. And.in.c.i. ver.
bona committentium.pen.col.in titu. quæ ſint
reg. Sed an iſti debeant eſſe conuicti & confeſſi? Pari. vbi ſupra in.i.ver. ſentit ꝙ ſic. Inquantum dicit ꝙ latrones confeſſi conuicti non appellant. Sed dic ꝙ ſiue ſint conuicti condemnati ſiue confeſſi & condemnati, non appellant.
intereſt enim eos puniri.d.l.conſtitutiones. &
ſi requireretur ꝙ eſſent conuicti & confeſſi nul
lum eſſet ſpeciale, ſed ex diſpoſitione & regula huius legis,& ita tenent in.d.l. cõſtitutiones.
& traditur in.l.ſi quis filio.§.hi autẽ.ff.de rupt.
teſtam. vbi famoſus latro non appellat. Ang.in
d.glo.præſente Gayo.iii.col. Qui autem dicantur famoſi, & inſignes latrones habetur plene
per Bar. & Alexan. poſt eum in.l. capitalium.
§.famoſos.ff.de pen.& per Bal.& alios in auc.
ſed nouo iure.C.de fur.& per Andr.in.d.c.i.§.
publici latrones. Par.in verſi.latro.ii.ver.& in
verbo tortura.lo.iii. verſi.quidam latro famoſus.per Iaſ.in.§.ex maleficiis.inſtit. de actio.ii.
not. vſq; ad fi. Et ibi multa de his latronibus, &
qualiter puniri debent,& ibi qualiter intelligitur,

tur,ꝙ in his liceat iura tranſgredi, & per Math.
in conſtitu.iuſticiarii non per calendas.v.nota.
Mar.in conſi.xxii.& per Thom.gram. in cõſil.
lix.qualiter autem contra iſtos procedat & an
ſeruari debeat iuris ordo,& vbi puniẽdi ſunt,&
qualiter.& an dictum corũ faciat indicium con
tra conſocios.& an poſſint renũciare defenſio
nibus ſuis?dic vt per Par.in.d.verbo latro. cum
duobus ſeq.verſi.& ibi an fama exiſtente ꝙ ſit
famoſus latro.ſufficiat vt puniatur tanq̃ famo-
ſus latro?& Iaſ.in.d.§.ex maleficiis.& Math.in
d.conſtit.iuſticiarii non per calendas.And.in.d.
§.publici latrones.Mar.in.d.conſi.xxii.Matthe.
in conſti.pacis cultum.ii.glo.Ang. in gloſ. veſtẽ
celeſtem.ii.col.Gandi.in rub.de fur.& la. Boni.
in ti.de fur.& roba.Iaco.de bel.in ea.rub. Mar.
in prac.in.§.examinanda.i.col. Thom.gram.in
d.conſi.lix.Not.tamen vnum in hoc quod dicit
And.in.d.§.publici latrões. Quod ſi procedatur
contra aliquem, tanq̃ contra famoſum & inſi-
gnem latronẽ neceſſe eſt prius hoc conſtare ip-
ſum eſſe famoſum ad hoc vt tanq̃ contra famo
ſum procedatur,(niſi fuerit captus infragranti)
& ibi quid ſi conſtat famoſum & tortus nõ con
fitetur an abſoluatur?& quid ſi non probatur ta
lis qualitas an abſoluatur?& ibi qualis debet eſſe
tortura contra famoſum latronem,& an ſepius
poſſit & debet repeti, & per Par. in.d. verbo
tortura.in ver.quidam latro famoſus. Circa ve
ro iſtos publicos latrones in regno reperitur ſta
tutum per plura.c. Et primo circa fidem adhi-
bendam dicto latronis,contra ſocios & recepta
tores,habetur in.c. frequens & ineffrenata. vbi
ſtatur dicto trium latronum ſegregatim interro
gatorum poſt torturam,& nõ inſimul & ꝙ ſint
concordes inſimul,in eorum dictis, & ꝙ perſe-
uerent in eorum confeſſionibus vt plene de in-
tellectu huius.c.tradit Thom.gram.in.d. conſi.
lix.& vide aliud.c. incip. conſtitutionem diuæ
memoriæ.& de tortura inferenda, vt non ſer-
uetur contra eos ius commune dic vt in.c.inci.
in accuſatis autem.& in.c.tormẽtis. & in.c.idẽ
prouiſa iuris ſanctio.& in.c.ſeq.inci.idem maie
ſtas. & vide aliud.c.incip. dudum iam. vbi ꝙ vbiq;
capiatur & vide per Matth. in.d. conſtit. pacis
cultũ.ii.gl.alle.c.reg.inci.de iuris cẽſura.vbi de
pœna ſuſpendi furcarum contra alios vero fures
non ita procedit.ſed iuris ordine ſeruato.vt per
Thom.gram.in.d.conſi.lix.Et no. ꝙ ex ſimpli-
ci confeſſione de furto, ſi aliter non cõſtat, non
poteſt condemnari,vt per Angel.in glo. veſtem
cœleſtem, verſicu. quid ſi quis confiteatur.Par.
in.d.trac.in verbo cõfeſſio. Auguſt.poſt Angel.
vbi ſupra.& in glo.fama publica. Deci.in.c.di-
lecti.in princ.de iudi. Mar.in.l.prima.in princi.
iiii.colum.ff.de queſtio.& in practi.in.§.poſtq̃.
& conſilio. viii. conſil.xxxv. conſil.xl. conſil.
xlix.conſil.liii.conſilio.lxxvi. & conſil.cxxx.
Thom. gram. in conſil.xxxvii. & in conſil.lx.
Pœna autem furti tradit per Bal.& Salyc.in auc.
ſed nouo iure.C. de ſer. fugi. & Angel. in dicta
glo.veſtem celeſtem.Gandi.& Bel.vbi ſupra.&
Iaſ.in.l.prima.C.de precib.imper.offeren.In re
gno vero extãt.c.incip.ad l.ec. de fur. vbi pro
i.furto.fuſtigatur, auris amputatur, bullatur in
frõte & bannitur a prouincia, ſi res furata non
excedat auguſtalem.i.valorem quindecim aqui
larum,vt per Matthe. in conſtitut. quicunq; mu
lierem.ii. nota. Surripiens vero rem valentem
vltra auguſtalem infra vnciam manus ei ampu
tatur ſupra vnciam vel in vnc a furca ſuſpendi
tur,& nobilis decapitatur eodem modo in rapi
na.vt in.c.incip.placuit de conſilio.& vide glo.
in.d.c.ad hec.& ibi p eam. An locum habeat in
crimine expilate hereditatis.& an pro pluribus
minimis furtis imponatur pœna capitis? ꝙ ſic,
vt ibi p gloſ. & per Iaſ.in.d.§. ex maleficiis. &
Andr.in conſtit. ſuper inciſionibus.vbi Matthe.
ꝙ pro furto trium gallinarum ſuſpenditur.vt p
eos & no.ꝙ licet fuſtigetur tamen non poteſt li
berari,niſi reſtituat rem furatã vt plene p Ioan.
de arno.in capi.xxxi.incip.Carolus v.Et an iu
dex pro paruo furto poſſit penã mortis tempe-
rare?dic ꝙ ſic vt per Ioan. de arno. in dialogo.
xxxviii.poſt Roma.conſi.ccccxxix.quod not.
pro.d.cap.ad hec.Et an ſit ſublatum.d.capi.per
aliud cap.regni incip.tormentis arguit Arno.in
commenta.cxxxiii. ꝙ ſic.cętera in materia dic
vt per docto. maxime criminaliſtas in locis ſu-
97 pra allegatis vide per eos. ¶ †Decimuſnonus
caſus eſt,in ſeditioſis & concitantibus ſeditionẽ
in patriam.nam ſi quis conuincatur, aut confi-
teatur & condemnetur non appellat,vt dicitur
in.d.l. conſtitutiones. iſte enim dicitur dux fa-
ctionis,vt per Andream in capitulo primo.§. ſi
voluerit.de cap.qui curiam vendidit. qui nõ ap
pellat vt ſtatim dicetur. & per Bar.& Ang.in.d.
l.conſtitutiones.Alex.poſt Bar.in.d.l.ſi quis a fi
lio.§.hi autem.ff.de iup.teſt.& in.l.pitonius.§.
rei perduellionis.ff.de acqui. heredi. Archid. &
Io.and.in cap.felicis.de penis.in.vi.tamen Bar.
in.l.prima.ff.de offic.eius.& Alex.in.d.§.hi aũt.
Mar.de lau.in tra.crim.lęſę maie.§.vii.& Nico-
la.boer.in tra.de ſedi.vii.preſuppo. dicunt ꝙ li-
cet nõ recipiatur appellatio,tñ differt executio,
& reſcribit ad ſuperiorem. ſed qui dicãtur ſedi-

tio.i dic per Bar.in.d.l. conſtitutiones. & in.l.
capitalium.§.ſolent.ff.de pen. & in.l.ſi quis ali-
quid.§.auctores.ff.eo. & in.l.tertia.§. qui ſedi-
tionem.ff.de re milit. & in.l.i.C. de ſeditio. &
ibi per Saly. & in.l.ii.C.eo.Boni. autem in tra.
ma.in tit.de ſeditio.Dicit illum committere ſe-
ditionem qui ſeditionem aut proditionem tra
ctat de aliqua ciuitate,vel caſtro, habendo,vel
dando cauſa faciendi guerram, contra publicã
vtilitatem,vel tractat facere nouitatem in ciui
tate,vel contra publicum ſtatum ciuitatis, vel
tractat ſe fieri dominum terrę,vel loci alterius
ad tumultum populi.vel ſimilia contra publicã
vtilitatem.d.l.i.&.ii.C.de ſeditio.vel tractat p
ditionem de terra:& dare eam inimicis.l. pro-
ditores.C.de re mili.l.pen.ff.ad l.Iul.Mag. Lu-
doui.vero montaltus in ſuo tracta. de reproba
tione ſententiæ pilati.in prin.ii.articu.dicit ſe-
ditionem fore quandam concitationem popu-
li,ad aliquid illicitum perpetrandum, etiam ꝙ
non fiat directe contra patriam, ſeu rempubli-
cam.l.iii.§.qui ſeditionem.vbi gloſ.ff. de re mi-
litari.Quid ſit ſeditio:& quis dicatur ſeditioſus.
plene dic vt per Nicolaum boer.in dicto tracta
tu de ſeditio. ſecundo preſuppo. & ibi plene p
eum.de tali materia plene tradit Capi.in deciſ.
ſacri conſil.cxxx.vbi etiam ꝙ non tenetur hoc
crimine,qui facit ſeditionem contra principem
ob inimicitias,vel ſe defendendo, & ibi ꝙ pro
ſeditione vnius ciuitatis non poteſt cognoſcere
iudex alterius.Sed ibi remitti debet.vt per An-
ge.in auct.de mand.princ.§.fi. & ibi ꝙ ex offi-
cio procedi poteſt.& qualiter & quando con-
trahatur dic per Deci.in conſi.cclvi.Qui autem
teneantur,& an mulieres crimine ſeditionis? vt
per Ange.in gl.che hai trad.la tua pat.& Ang.
poſt gl.in.l.quiſquis.C.ad.l.iul.maie. Aretin.in
conſi.xxxix.Pau.de ca.in.l.ſi quis id quod.ff.de
iuriſd.om.iud.Nico.boer.in dicto tract. penul.
colum.Tamen ex aliqua modica cauſa excu-
ſantur vt per Oldra.in conſi.cccxci.circa fi. Ni
co.boer.vbi ſupra.Sed qua pena puniantur ſe-
ditioſi,dic ꝙ pena capitis.maxime ſi ad id ten-
dat,quod penam mortis mereatur,& ſi interue
nerit homicidium,vt in.d.l.capitalium.§. ſolē-
ni.&.§.hi quoque.ff.de penis.c. ſeditionarios.
xvi.diſ.&.c.conſpirationum.xi.q.i.&.l.denũ-
ciamus.C.de his qui ad eccleſ.confug.& in.c.i.
§.conuenticulas.de.pa.iur.fir.Montal.in.d.tra.
in.ii.ver.Ana.in.c.cum ex iniuncto.de heretic.
Nicola.boer.in dicto tractatu.ſeptimo preſup-
po.Boni.in dicto tractatu. Dicit puniri iuxta
qualitatem perſonę:aut ꝙ furca ſuſpendantur,
aut ꝙ beſtiis ſubiiciantur:aut deportentur.l. ſi
quis aliquid.§.ſi auctores.ff.de penis.& Bartol.
in dicto.§.ſolent.& per Capi.in dicta deciſio.
cxxx.plene & ibidem dicit Boni. Agentes &
conſentientes,& dantes opem & auxilium ea-
dem pœna punientur.Item ſeditioſus a teſtimo
nio repellitur,vt per Baldũ in capitulo primo.
§.conuenticulas.de pace iuramen.firmã.Inno.
in capitulo cum.i.ii.de re iudic.Montalt. in di-
cto tractatu.ii.articu. Tempera autem predi-
cta,& intellige,vbi hoc animo committendi ſe
ditionem principaliter ſeditionem & tumultũ
fecerit,non autem ſi incidenter:& conſequen-
ter cauſata fuerit ſeditio,& tumultus, puta per
aliquod factum ciuili diſſentione. Et ideo dixit
in hoc Bald.in.l.prima.§.fin.ff. de iuſticia & iu
re.Quod ſi ſtatutum puniret capitaliter turban
tem quietũ ſtatum ciuitatis intelligitur ſi princi
paliter dictam turbationem faceret,non autem
ſi in conſequentiam alterius delicti. & per Ca-
pic.in deciſion.ſacri conſi.cxxx.xiii. ſpeciali..
ita per Thom.gramma.in voto.decimonono.
& plene per Marſilium in.l.prima.§.diuus.ff.de
ſiccariis.& in.l.prima.C.eodem. & in ſingula.
decimoſeptimo.& ſingul. ccxlvii. & Felyn. in
rubrica de treu.& pace.Ange.in.l. ſecunda.C.
de ſeditioſ.Alexand.poſt Bartolum in.l.ſi quis
ingenuam.§.in ciuilibus.ff.de cap. & poſtli.re.
Fely.in.c.fi.de teſt.Nic.boer.in tra. de ſedi.vii.
preſup.Bal.in.l.prima.§.fi.ff.de iuſti.& iu.An-
gel.in.l.motum.§. animaduertendum.ff. quod
me ca.Idem ſi quando contra principem & rē
publicam ſeditio fit,vt non fiat priuata inimici
tia,nam non tenetur tanꝙ ſeditioſus contra rē
publi.l.ſi quis ingenuam.§.in ciuilibus.ff.de ca.
& poſtli.reu.Bald.in cap.i.de offic.dele.Bar.in
l.hoſtes.ff.de capt.& poſtli.reuer.Mar. de lau.
in.d.tra.cri.leſe mai.§.xxi.Nic.boe.i.d.tr. de ſe
di.4.p̃ſup.Itē limita niſi fecerit ſeditionē ad tur
bationē regiminis tirãni.vt p Arc.flor. ĩ ſua ſum.
ii.par.4.tit.c.viii.§.i.Nic.boe.vbi ſupra.v.pre-
ſuppo.& vide dicta in.vii.preſuppo. Quod in-
dicia ad torturam debent precedere:& ꝙ ex of
ficio procedi poteſt & ꝙ iudex alterius ciuita-
tis non poteſt cognoſcere de ſeditione alterius
ciuitatis poſt Cyn.habetur p Bal.& Ang.in.l.ſi
quis alicui.ff.de adulteriis,cætera videas p eun-
dem Nico.in.d.trac.de ſed.vt Mõtal. vbi ſupra
& Mar. de lau. vbi ſupra, & Boni. vbi ſupra.
98 ℭ † Vigeſimus caſus eſt.in duce factionũ,nam
condẽnatus non appellat,vt in.d.l.conſtitutio-
nes.& in.d.l.ſi quis.§.hi autē.vbi doct.ff.de in-
iu.rup.teſt.Dux autē factionis dicit̃ caput pro-

dictionis.ille.n.qui principalis eſt in aliqua pro dictione,ſiue regia,ſiue vniuerſitatis, aut loci,ſi ue particularis perſonę,ad eas offendendas, vt ibi dicit Bar.per.l.quiſquis.C.ad.l.iul.maieſt.fa cit tex.in extrauagan.ad reprimendam.& An ge.in.d.glo.preſente Gayo.iii.& quarta col.Et no.ꝙ iſti caporales factionũ pœna capitis pu niuntur.cæteri vero ad emendã dãni l.tertia.§. qui auctor ſeditionis.ff.de ſicar.& .d. l. conſti tutionis.Bal.in conſi.xxiiii.iiii.vol.Nico.boer. in.d.tra.de ſedi.vii.preſuppo.De proditore ve ro regis,& duce factionis,contra regem quãdo eſt manifeſtus,& notorius,poteſt condemnari abſq; ſententia,& abſq; iuris ordine.vt in.c.reg. incip.nuper apud tranũ & in.c.incip.bona ꝓ ditorum.Quod intellige vt ibi per gloſ. quo ad bona,quæ publicantur abſq; ſua ſublata iuris pe ritorũ dubitatione,vt per And.& Math.in con ſti.contingit interdum.& in conſti.penam co rum.Quoad perſonas autẽ ſi nõ eſt manifeſtus, & notorius,appellat,& defenditur,ut ſupra di ctum eſt,& no.gl.etiã quo ad bona in.d.c.nup apud tranũ.Si autẽ notorius & manifeſtus con demnatur,& non appellat,ſed ſtatim fit execu tio,quia intereſt republicæ ſtatim exequi ſentẽ tiam.d.l.conſtitutionis.Qui autẽ dicantur pro ditores,& ꝙ modis capiantur proditor dic vt p Bar.& Alex.poſt eũ in.l.reſpiciendũ.§.delin quuntur & in.l.ꝓditores.ff.de penis.& p Mat. in conſti.priuilegia.& Bal.in.l.fi.C.de ſum.tri. & fide catho.& in.c.i.quib.mo.feu.ammi.⁊ de penis proditorũ p Bar.in extrau.ad reprimen dã.& Bal.in.l.quiſquis.& Ange.in glo.c.l.c hai trad.la tua patr.p Mar.in.i.conſi.⁊ con.xxxii. Et inter alias pœnas ꝙ non gaudent priuilegio, nec iuris beneficio nec ſtatuti,vt per Bald.in.l.ſi quos.C.de cap.& poſt ſen.Et ideo licet banni tus per ſtatutũ impune occidi poſſit, vt per ita liã,& in regno forniudicatus,vt in conſti.penã eo.Tamẽ non habet locũ,quando ꝓditorię ⁊ ve neno occidit,nã non gaudet beneficio ſtatuti et d.conſti.vt p Ang.in.l.fi.C.de delato.li.x.Cep. in conſi.xxxiiii.incip.ſi vnq̃ col.iii.ver.prete rea.Mar.in rub.ff.de ſicar.& in ſing.xvi.incip. proditores & p Math.in conſti.indãnoxia in fi.Nec gaudent immunitate eccleſiaſtica, ſi ad eam confugit,vt per Fely.poſt Panor.in.c.i.de homi.vbi aliqua vide per Fe.licet gloſ.fina.ibi contra.Et quot modis proditor ręg dicatur fa cere,vide multa ibi per Fel.& per Mar.in.ſing.

99 xvi.¶ † Vltimus caſus eſt in regno,in homici dio,nam ſi in cauſa homicidii condẽnatur, non appellat,idem ſi abſoluatur ab homicidio, & aliis ſententiis criminalibus, & hoc in regno ꝑ ritum magnæ curię ſub rub.de appel.per Tho. gr.in vo.ii.Et an locum habeat in interlocuto riis,an indiffinitiuis,dictus ritus,vide per Capi. in deci.ſan.conſi.cxliiii,vbi etiam an ſupplica re.Nec appellatur ab illatione torturę,vt in.d. ritu.mag.cur.quod eſt contra cap.reg.incip.ſi quis iuſte appellauerit per quod admittitur iu ſta appellatio,ſub pœnis contentis, niſi dicatur in magna curia non appellare per.d.ritum.In aliis vero inferioribus locum habet.d.c.ſi quis iuſte.Vel dic ꝙ licet ab illatione torturæ nõ ap pellet,tamen quoad a prenuncia de torquẽdo appellat,ſicut diximus in pena,ꝙ a pœna nõ ap pellat,ſed a declaratione appellat,⁊ dic vt per Bal.in.l.fi.C.de ꝓb.⁊ in.l.ii.C.de epiſ.aud.Vbi ꝙ nõ appellat,vbi ex legitimis indiciis torquet & maxime vehemẽtibus vt p Bal.in.d.l.fi.& p Par.in.d.tra.in verbo tortura lo.iii.ver.quero de vna notabili q̃one dic vt p Pau.in cõ.xxv.⁊ Alex.poſt Bar.in.l.maritus.ff.de qõ.⁊ p Bal.in l.generaliter.§.ſed iuſſo.C.de reb.cre.¶ Sed an dictus ritus loquens in homicidio, locũ hẽat in aliis cribus? videt ꝙ nõ,ex quo ſtatutũ eſt pęna le,quod nõ extedit tanq̃ odioſum in reg.odia. & in reg.in penalibus.de reg.iu.in.vi.& .ff.eo. Itẽ ſi de vno dixit,in aliis excludit.l.iiii.§.ait ꝑ tor.ff.de re iud.c.nõ ne.de pſump.faciũt dicta ĩ l.i.ff.de reg.iu.& in.l.qd liquide.ff.de pen.lega. Itẽ ſi cõcurrerẽt etiã duo ſpãlia cõtra.l.⁊ in ma ioribus.C.de app.& cõtra hãc legẽ qđ eſſe non debet.l.i.C.de priuil.do.Cõtrariũ videt decidi ex dictis hic p gl.& doc.quatenus hãc legẽ ex tẽdunt in aliis cr.bus,nõ obſtãte ꝙ ſit exorbitãs a iure cõi,vt hic p Bal.pro hoc facit,nã vbi fa uor publicus cõſideraf fit extẽſio etiã in pœna libus & exorbitãtibus.vt tradit Ang.ĩ gl.necnõ ad querelã ⁊ Mat.plene ĩ cõſt.ſiqs aliquẽ.Rom. in cõſi.cv.Dec.in cõſ.cccccclx.& p Capi.in de ciſ.ſacri cõſ.clxv.& plene tradit in reg.ĩ pena libus.ff.de reg.iu.Doc.in.l.ſi qs id qđ.ff.de iuri. om.iu.⁊ ꝙ locũ hẽat in aliis cribus p Cap.in de ciſ.ſa.cõſ.cxxxvii.in fi.qđ tũ hodie vt ſupra di

100 ctũ fuit cõſuetudine obſeruaf.¶ † Vltimus et alius caſus ẽ in crie aſſaſſini,in quo nõ põt aſſaſ ſinus appellare ſm Hoſt.Ioã.an.& Filip.frã.in c.i.de hom.in.vi.⁊ p Cap.in deci.ſacri cõ.clxv. circa fi.ĩ.vii.ſpãli.hi caſus ꝓhibitionis appellõ nis in crialibus curioſior ꝓquirat alios.Intellige tũ pdicta niſi iudex aquo detulerit appellõni vt hic p Bal.Et itellige ẽt niſi iudex ad quẽ ex ali qua cã,aut aliquo mõ,ſibi cõſtito d inocẽtia re ſcribuerit ⁊ ĩhibuerit iudici a quo vt ſ.dictũ fuit.

101 ¶ † Item intellige quo ad appellãdum quo ad vero ad ſupplicare plene, per Mar. in pra. in. §. oportune & in. l. i. C. de rap. vir. & p Par. in verbo appellatio. Irẽ poteſt de nullitate dicere & ſuſpendet executionẽ, vt per Ang. in. d. gl. preſente Gayo & appellante. iiii. col. ver. quero an ſic. cut. & p Mar. in. d. §. oportune. Itẽ intellige & limita prefata quo ad executionẽ fiendã, nã tunc licet non admittatur appellatio, tamen ſtatim nõ poteſt exequi ſniam ea interpoſita. Sed principi debet reſcribi & allegari cã quare appellationẽ non receperit, alias ſi fecerit executionem, puni etur iudex capite, niſi in illis tribus caſibus de quibus in. d. l. cõſtitutiõe. Cũ in illis expediat reip. ſtatĩ exeq & puniri, ita dicit tex. in. d. l. ſi quis. §. hi aũt. ff. de ſup. teſt. & dic vt ibi p Alex. poſt Bar. & Bal. in. l. additos. C. de epi. aud. & vide Ang. in. d. glo. pſente Gayo. vi. col. verſ. quero quid ſi appellet. & Mar. in conſti. humanitatem. & gl. vbi dixit conſuetudine non ſeruari, ſed ſtatim iudices faciunt executionẽ, vt p Bal. hic. Declarati ſunt ergo caſus predicti, redeam ad tex. ibi homicidarũ. de materia homicidii dicimus infra in ſuo trac. de homi. ¶ In text. ibi veneficorum, qui dicantur venefici? dic q illi dicũt q hoies veneno, vel incantationibus occidũt, vel q venena, vel alia mẽdicamẽta vendũt, qui tãq ſicarii vltimo ſupplicio puniũtur, vt iſt. de pub. iud. in. d. §. eadẽ lege. et in. l. iii. §. pe. ff. de ſic. immo deteſtabilius eſt veneno q gladio occidere. l. i. C. de male. & Mat. gl. in. d. §. eadẽ lege hẽt. n. hoc crimen in ſe admixtam proditionẽ, vt dixit Bal. in. l. nemo clericus. C. de ſum. tri. & ſide cat. in. l. cũ fratrẽ. C. de his quib. vt indig. & in. c. i. vii. col. quib. mo. feu. am. Barba. in conſ. lxxx. xi. colum. iiii. vol. Alex. in conſi. cxlv. vii. vol. in tantũ. Quod conficiens & vendens venenum pœna capitis tenetur. l. iii. ff. de ſicar. & in conſti. quicunq toxicum & ibi per Math. & per Mar. in. d. l. iii. & per Ioan. fab. inſt. de pub. iudi. §. item lex Cornelia, vbi punitur qui publice vendit, & non qui tenet, & an vendi poſſit, & de hac materia per Mar. in rubr. ff. de ſicar. vbi q veneno non licet occidere bannitum & Mat. in conſti. mala noxia. & plene per Tho. gram. in conſil. xxxvi. & in vo. iii. & in vo. xxx. in tantum q in tali crimine propter difficultatẽ probationis, de facili iudex debet ad torturam deuenire, vt proſequitur Thom. gram. in. d. vo. iii. & vo. xxx. & vide in preparante dare venenũ, ſi non dederit, an puniatur pœna capitis. pſeque re per Thom. gram. in. d. conſi. xxxvi. vbi extra ordinem punitur, & vide infra in materia homicidii, & quotuplex ſit ſpecies veneni dic vt per Bar. & Marſ. in. d. l. iii. § adiectio. & Ioan. fa. in d. §. item lex Cornelia.

102 ¶ † In tex. maleficiorum. dic q malefici ſunt qui occidunt aliquem incantationibus, & artibus malis. vt i gl. rub. C. de male. & ma. nã iſti capite puniunt, vt ibi p gl. tanq homicidæ. vt inſti. de pub. iu. verſ. eadẽ lege. & ibi per gl. vbi tales reprobantur q talibus artibus malis utuntur. l. eorum. C. de ma. & ma. & ibi ẽt ſi dolo non fecerint, licet in Cornelia dolus requiratur, nec lata culpa ſufficit, vt ibi per gloſam, & miratur ibi Ioan. fab. q homo poſſit occidi per verba, & incantationes, quod dicit procedere iuxta. l. multi. C. de mal. & xxvi. q. iii. cap. fina. per totum. materiam autem hanc maleficiorum, & mathematicorum, & ſortilegiorum, plene pertractat Pau. gril. in tracta. de ſortil. & Franciſ. ponzini. in trac. de lami. & Boni. in tract. mal. in titu. de ſortileg. & traditur per totam. xxvi. q. & maxime de multiplici ſpecie diuinandi. xxvi. q. iii. c. cum igitur. De pœnis vero prædictorum qui eoſdem traditur per totũ. C. de male. & ma. & qui totum de ſortil. extra. Iure. n. canonico clericus deponitur, & conſulens eos excõicatur. xxvi. q. v. c. ſi quis eps. & pſbyter. & . i. q. i. c. amouentur. & per Panor. in c. i. & . ii. de ſortil. Iure ciuili mathematicus, & cõſulens pœna capitis punitur. l. nemo. C. de male. & Mathe. & in. l. nullus. & . l. culpa. & . l. multis. C. eod. vbi artem exercens magicam per inuocationem demonum, maxime ad amorẽ traditur feris beſtiis lacerandus, & per Paulum in dicto tractatu de ſortilegiis. queſtione vndecima. Et quis dicatur mathematicus? dic vt per eos, qui vtitur arte magica, vt per Bonifa. in dicto titulo ſortibus. Et an inquiſitor hereticæ prauitatis cognoſcat contra ſortilegos & quando? dic vt Panormit. in cap. i. de ſortile. Et an aſtrologus puniatur & an aſtrologia ſit prohibita? dic q non, ſi vera dicat vt in. l. itẽ apud labeonẽ. §. ſiquis aſtrologum. ff. de iniur. Et an hereticũ ſit credere inclinationes aſtrorum, & an vera ſit ſcientia & non peccat exercens? dic vt Panor. in. ii. c. de ſortile. & Lau. in. d. c. de ſorti. iii. x. & . xi. q. [illegible] q aut creditur [illegible] inclinare, & non neceſſitate, & tunc nec hereticũ eſt, nec peccat, nec predicens eclipſim Solis, aut Lunæ, nec prędicens abundantiam, & ſterilitatem peccat, aut q neceſſitant, & incidit in hereſim, cum anima nõ ſubiciatur diſpoſitioni corporũ cœleſtiũ, & licet ẽt qnq vera dicant aſtronomi, circa inclinationem hominum ad bonum & ad malum, tamen illud eſt, propter ſenſibilitatem,

tatem, nam plerique homines ita trahuntur ſen
ſu, vt captiuent liberum arbitrium, vt eueniat
quod predictum eſt, ita Panor. ibi in dicto capi-
tulo. ii. & Pau. in. d. tracta. & Thomas. ii. ii. arti.
v. q. xc. Ego autem licet in his parum expers ni
hil boni reperi, veritatem tantum in generali-
bus non autem in indiuiduis expertus ſum, vt in
eclipſi Solis & Lunæ, in cæteris vanitatem &
mendacium non. n. diuinum quaſi ſidus. & lu-
men anima naturalibus ſubiicitur cauſis & cor
poribus cœleſtibus, vt experimento comproba
tur. Quot. n. religioſi reperiuntur quorum im-
poſsibile ſit aliquos non inclinatos ad violentã
mortem, et gladii ſubeundam, aliquos etiam ad
aliorum cedem, tamen religione ab vtroq; eua
dunt immunes. Non ergo arctantur, licet forte
inclinatione tentati, & libertate arbitrii ſaluati,
quot in bellis occumbunt gladio, ad id genus
mortis non inclinati quot in mari abſorbentur,
nuſq̃ ad id irretiti, vel fore ad aliud inclinati,
non enim mortalis homo ſuper cœleſtia poteſt
attingere niſi diuino ſuffultus lumine licet pro-
poſitio Tholomei extet, ex illis. Cætera in hac
materia vt per prefatos doct. in dicto tractatu
& locis ſupra in tex. ibi adulterorum: dic vt in
103 fra in diſcurſu homicidii. ¶ † In tex. ibi itemq;
eorum qui manifeſtam violentiam commiſſe-
runt dic vt in. l. quoniam multa. C. ad. l. iul. de
104 ui. pu. ¶ † Vis autem duplex eſt publica &
priuata, uis publica multipliciter committitur
vt per totum. ff. ad. l. iul. de ui pub. Boni. in tra.
male. In ea rub. committitur. n. ſi quis in domo
arma habuerit. l. i. ff. eo. non. n. de iure licet ar-
ma habere etiam defendibilia, vt ibi per Barto.
& in. l. i. C. vt armo. vſus lib. xi. In regno autem
pœna portantis & habentis arma minuitur, vt
habetur in conſti. intentionis. vbi pęna pecunia
ria punitur iuxta qualitatem perſonæ, vt ibi,
ubi materiam armorum proſequere per Math.
poſt And. vbi tradit And. materiam vis publicę
poſt etiam Luca de penn. in. d. l. i. C. vt Armo.
vſus & tradit Ang. in glo. And. arma. & plene
per Mar. in prac. in. §. pro complemento. An au
tem appellatione armorũ veniat pilea ſeu bal-
lota plumbea, vt puniatur eam portans pœna.
d. conſti. intentionis: dic vt per Ioan. de arno. in
epito. xlvi. vbi interpretatur. d. conſti. & limita
portationem armorum &. d. conſti. niſi quis de
tulerit ex iuſta cauſa, vt ſtante parcialitate in ci
uitate, & quis timet offendi, poteſt iudex conce
dere licentiam portandi arma vt per Math. ibi
& per Ioan. de arno. in epito. xxxiii. vbi limi-
tat. d. cõſti. An autem pœna portationis armo
rum, tollat pęnam vis publicæ, an vero concur
rat, vt portans arma vtraque pœna puniatur, ut
electio ſit accuſatoris accuſare de vi publica, et
pœna portationis armorum, & vna per aliam
non tollatur: dic & proſequere vt per Andr. &
Mat. in. d. conſt. intentionis, ꝙ vna non tollitur
per aliam. Et ideo ſi quis aliquem inſiluerit cũ
enſe euaginato, & inſecutus fuerit inſultatum,
poterit puniri pœna publicationis bonorum, et
pœna legis iuliæ, & etiam pœna publicationis
armorum, iuxta conſti. reg. aſperitate. i. lib. vt p
illam non ſit ſublata pęna uis publicæ, & ita re
peritur quædam apoſtilla Bartolo. de Capua,
vt per Mat. in. d. conſti. intentionis, & nouiter
conſuluit Thom. gramm. in conſi. xliii. & conſ.
lv. ubi etiam pœna legis iuliæ committitur, ubi
vnus ſolus armis aggrediatur. Et materiam in-
ſultus uide per Boni. in. d. trac. in rub. de inſultu
& per eu. vbi de inſultus & percuſsionis mate-
ria, & per Bel. in pra. in gl. & dictus titius. & An
ge. in gl. fecit inſultum. & in gl. admenauit. Itẽ
iudex prohibens appellationem in capitalibus,
hac lege tenetur. l. lege iulia. ff. eo. & Bal. in. l. ſi
quis a filio. §. ſibi. ff. de rup. teſta. ꝙ capite punit
iudex prohibens appellationem in capitalibus,
vide per Anch. in cle. i. de exceſſ. prela. & vide
Bar. & alios in. l. qm̃ iudices. C. de appel. vbi de
pœna in ciuilibus, & ibi per Bar in crĩalibus, &
Alex. poſt Bar. in. d. l. lege iulia. & per Par. ĩ tra.
ſin. in verbo appellatio ver. ſubiitio in fi. et per
Bal. in. l. additos. C. de epiſ. aud. Immo dñs pro-
hibẽs, aut carcerans vaſſallos, ne accedant ad
ſuperiorẽ ad appellandũ, tenet crĩe lęſe maie. ut
proſequitur Capi. in deciſ. ſacri coſ. cxxx. Item
conuocãs hoĩes ad vim faciendã alicui, vel cã
ſeditionis faciẽdæ, nã ille tenet & hoĩes cõgre-
gati ut. l. qui cetu &. l. qui dolo in fin. ff. ad. l. iul.
de ui. & in. l. fi. C. eo. Cetus autẽ & turba dicitur
congregatio decẽ aut qndecim hoĩum. l. pretor
§. i. ff. vi bo. rap. & ibi Bar. vbi de turba, cetu, &
multitudine, & populo. & Boni. in eo. tit. Et li-
cet pro verberibus, non ſit pœna corporalis, tñ
qñ ſit hoibus coadunatis tenet. l. iulia de ui. pub.
vt. d. l. qui dolo in fi. &. l. iii. C. eo. & in. l. ii. ff. de
vi. pri. & p Bar. in. l. lege iulia. ff. eo. Et ibi qñ am
baſciator verberat, & qñ animo occidendi fe-
cerit, in regno autẽ pro verberibus imponit pę
na iuxta qualitatẽ pſonę verberantis & uerbe-
rati, vt in conſti. vt dignitatum ordo ſeruet. Et
no. ꝙ verberatus debet articulare, ꝙ ſciẽter no-
bilem verberauit vt puniat tali pœna, vt p Io.
de arno. in com. xli. Et de pœna expilantis bar
bã: dic vt per Ioã. de arno. in dialogo. lxi. poſt

Rom.in ſing.cccclxiii.ꝙ punitur .x.librarum
auri pœna. De aliis iniuriis vero in conſti. varie
tatis pęnarum per eum arno. in ſing.xli. vbi an
procurator interuenire poteſt vt ciuilis & non
crialis? & in cõm.cvii.an cõpromitti poſſit qñ
inter coniunctas perſonas, & vide p eundẽ ar-
no.in dial.xlviii. Si iniuria facta ſit per conſan-
guineũ remitti poſſit a patre, vbi ꝙ non licet
alias ſic p pſonas extraneas,vt per eũdẽ in dial.
xlviii.& qualiter iniuria remittatur? dic p eundẽ
in dial.lx.vbi ꝓpter ſequẽs ſeruitiũ quę no.pro
intellectu.d.cõſt.varietatis. Itẽ cõmittit vim pu
blicã retinens aliquẽ ne ad iudiciũ veniat.l.le-
ge iulia.ff.eod.& .l. legis iuliæ.ff. de vi pri. vbi
Bar.§.arripiãt in auctẽ.vt oẽs obed.iud. De arri
piẽte autẽ condẽnatũ,a manibus familię tenetur
crie læſæ maie.vt p Bart.in.d.l.legis iulię & in
l.cuiuſq.ff.ad.l.iul.maie.Iaſo.in.l.i.§.i.ff. ſi quis
ius dicẽ.non obtẽ. Et de occidẽte condẽnatum
ductũ ad ſupplicium,vt p Bald.in.l.additos.C. de
epiſ.aud.Mont.in tra.de reprob.ſen. pila. ver.
& hec ſufficiant,⁊ ver.ad hec oia Rom. ĩ ſing.
incip.Bal. Et de eximẽte,vide p Guido. pape in
deciſ.ccxxxiii.& ibi de ſubripiẽte litteras ſu-
periorũ a manibus ſeruientis & lacerante litte-
ras ſuperiorũ qua pena puniatur. Itẽ mittens ali-
quẽ mitratũ ad iudicẽ,uel epiſcopũ tenetur hac
lege,vt p Bar.in.d.l.lege Iulia per illũ tex. & p
Par.in verbo remiſſio vbi plene,an & qñ tenea
tur. Cæteros caſus ꝓſequere vt p Boni.in.d. tit.
ad.l.iul.de vi pub.&.ff.eo.p totũ. Pœna autẽ hu
ius cris eſt pœna deportationis,& publicationis
bonorũ vt in cõſt.de pub.iud.§.itẽ lex iulia de
vi. Et hoc ſi homicidiũ non interuenerit, alias
tenetur pœna capitis,ꝓpter homicidiũ, vt p Bon.
vbi ſupra,vbi etiã ꝙ reſiſtentes,& etiã occiden
tes tales vim inferentes,nõ puniuntur.l.qñ mul-
ta.C.eo.l.vt vim.ff.de iuſt.& iur.& in.l.i.C.vn
de vi. Hodie vero publicatio bonorũ non datur
vt in auc.bona dãnatorũ.C.de bo.da. & in.l.fi.
§.fi.ff.de fal.vbi gl.& Mar. Remanet ergo ſola
pęna deportationis quæ hodie nõ eſt in vſu ſed
perpetuo bãnitur.l.ammiſſione.ff.de cap.dim.
gl.in.§.relegati.inſt.qbus mo.ius pa.po.ſol. Bar
to.in.l.illicitas.§.qui vniuerſas.ff.de offic.pſid.
Bal.in.l.i.q.i.ff.de her.inſt.Bon.in tract. mal.in
titu.de ſedit.in fin.Thom.grã.in conſ.xxxv. in
fi.& in voto.xix. Et vide de pœna, vt per eun-
dẽ Tho.gr.in.d.conſ.xlvi.& cõſ.lv. Serui vero
violentiã cõmittentes vltimo ſupplicio afficiũ
tur,vt.l.ſeruos.C.eo.ſi domino ignorante,ſi au
tẽ mandante dñs efficitur infamis, & ſeruus dã
natur in metallũ vt ibi & Bon.vbi ſupra. Predi

cta quando vis fiat perſonę,ſi vero rebus ⁊ poſ-
ſeſſione dic vt in.d.l.qñ multa. & in.l. ſi quis
ad ſe fundum.C.eod.& locum habet titulus.ff.
de vi.& vi arma.vt in.l.i.§.hoc interdictum.ff.
de vi.& vi arma.& per totũ.C.vnde vi. Et no.
vnũ quod licet de iure per uim expellẽs de poſ
ſeſſione amittat dominiũ,vt in.d.l. ſi quis in tan
tam.C.vnde vi.tamen in regno mitigatur pœna
& punitur pœna dimidiæ extimationis rei a qua
deiicitur,vt in cõſt.violentias,& ibi p Mat. quę
requirantur vt locũ habeat.d.conſti. & limita,
vt per Ioan.de arno.in epito.iiii. niſi occupet
rẽ ratione præſumptionis iuris,quod habet i re
ipſa & per Mar.in ſing.clxvii. Et an in tali poſ
ſeſſorio requiratur apponi locus, & tempus?
dic vt p Ioan.de arno.in cõm.xxxix.& ſeq.et
per Mat.in deci. Et cui applicet dicta medietas
parti,an fiſco,proſequere,vt per Math.ibi poſt
And.pro fiſco,& non parti. Priuata vero vis cõ
mittitur.qñ predicta fiunt ſine armis, nã cũ ar-
mis fit vis publica,ſine armis uis priuata. Et iõ
ſi hoies conuocantur & fit cetus, ad vim infe-
rendã ſine armis tenetur.l.iulia de vi priuata.l.ii.
& ſeq.ff.eo.l.non ideo minus.C.de accuſ.ff.eo.
l.legis &.l.ſi quis per totũ.ff.de vi.pri.& Boni.
in eo.tit. Itẽ tenetur hac lege,ille qui ius ſibi di-
xit propria auctoritate.l.pen.ff.eod.l.extat.ff.
quod me cauſa. An autẽ diſpõ.d.l.extat.in re-
gno ſit correcta per.d.cõſt.violentias, vide ibi
per And.& Mat.in.i.no.q.& ibi an ipſo iure,
an per ſententiã amittat debitũ proſequere vt
ibi p Mar.& per Bar.in.l.pe.ff.eo.& in.l. credi
tores.C.de pigno.vbi fallit & per Mat.in cõſti.
pacis cultũ,in regno autẽ extat capi.incip.cõ-
tra effrenatas. Quod ſi quis ius ſibi dixerit, pro-
pria auctoritate,capite punitur. Limita tamen vt
per Ioã.de arno.in cau.xxix.⁊ in cõm.clxxvi.
in quibus fallit in capiente bona foriudicati,nã
licet ſpoliare vt ibi. In tantũ quod nec etiam li
cet facere ĩ regno repreſalias,alias punitur eas
faciens publicatione bonorum,vt in.d. conſti.
pacis cultum,& extat regia prag.ſuper repre-
ſaliis faciendis,puniendis, in tantum ꝙ dicit ibi
Andr.ꝙ nec etiam licet facere repreſalias exa-
ctoribus fiſcaliũ functionũ, & vide in materia
repreſaliarum. Bar.in ſuo trac.& Bald.in auct.
volo.C.ne vxor pro mar.& Io.de ligna.in eo.
trac.& Par.in trac.ſind.circa princ.verſi.quidã
de regno Sicilię,& in verbo repreſalio. In qui-
bus autem caſibus liceat ſibi ius dicere, propria
auctoritate,proſequere vt pet Matth.in.d. con
ſti.pacis cultum,⁊ per Boni.in tit.quis aliũ poſ.
offend. pœna autẽ legis iulię de vi priuata, e pu

blicatio tertiæ partis bonorum, cum infamia ⁊
priuatione honoris, & dignitatis, & ſi homici-
diũ ſequatur capite punitur. l. i. & . ii. ff. eo. l. quo
niã multa. C. eo. Seruus vero vltimo ſupplició
damnatur. d. l. ſeruos. Boni. in. d. tit. de vi priua
ta. inſti. de pub. iud. §. item lex iul. vbi de pœna
vtriuſque vis, & publice ⁊ priuate. Hec quo ad
105 crimina, ſequitur proceſſus criminum. ¶ † In
tex. ergo ibi argumentis conuictus. No. ꝙ argu
mentis, & indiciis conuincitur accuſatus, ſeu in
quiſitus, ⁊ ſic not. in capitalibus argumenta, &
indicia facere plenam fidem, intellige tamẽ iux
ta. l. fi. C. de prob. vbi per Bal. & Saly. ꝙ ſint in-
dubitata, & luce clariora, & per Bal. in. l. ea qui
dẽ. ii. col. C. de accuſ. Specu. in tit. de preſumpt.
Gand. in rub. de indic. & preſump. ad condem-
nã. Ang. in gl. fama pub. ii. col. verſic. quero an
vnũ. & per Aug. poſt eũ. & in gl. comp. inquiſ.
vt tot. neg. cano. in. c. afferte. & in cap. quia ve-
riſimile. de preſump. Pau. de ca. in conſ. cxcvii.
Alex. in conſ. xv. i. vol. ⁊ in conſ. xiiii. iii. volu.
cõſ. xxiiii. ii. vol. ana. in conſ. lix. Oldr. conſilio
cxcii. Cep. in cõſ. xxxii. & conſ. xxxix. ancha.
conſ. ccliiii. Panor. & Fely. in. c. iii. loco de pro-
ba. Ioan. and. in Specu. in tit. de prob. §. fi. verſi.
xiii. Matth. in conſti. ſi quis in poſterũ. iiii. no. &
in conſti. terminum vitæ, & in conſti. humanita
tem. Mar. in prac. §. diligenter. & . §. quoniam. et
§. ſecunda queſtio. & in prin. prac. & in. l. repe-
ti. ff. de queſt. & in rub. C. de probat. & conſilio
cxv. & con. cxxxv. & in. l. i. §. diuus. ff. de ſicca.
& in. l. i. C. eo. & in pta. in. §. poſtꝗ. Panor. poſt
Imo. in. c. auditis. de preſcr. & in. c. accedens. de
accuſ. Deci. plene poſt alios in. c. cum venerabi
lis, de excep. Bolog. poſt Guil. de ſuza. in tra. de
indic. & tort. circa fi. verſic. eſt videre aliud in-
diciũ. Fely. in. d. c. afferte. & in cap. veriſimile.
Brun. in trac. indi v. car. iiii. q. prin. Pari. in ver-
bo tortura, lo. iii. verſic. quidam latro. & ſeq. in
verſi. tortura. lo. i. in prin. Thom. gramm. in vo
lu. x. in fi. & in vol. xv. & in vol. xxi. & in vol.
xxiii. ex quibus omnium dictis colligitur, ꝙ po
teſt ex his indiciis deueniri ad condemnationẽ,
maxime in occultis ⁊ difficilis probationis exi
ſtentibus, & tractatibus ſecretis, & delictis oc-
cultis, & quando aliter veritas haberi non po-
teſt, vt plene per Mar. in. d. §. diligenter, & com
muniter tenetur per eoſdem maxime Gand. in
d. rub. de indic. & preſump. ad condc. Quod lo-
cum habeat, & condemnari poſſit in pęnis pe
cuniariis, aut corporalibus leuibus, vt per Bru.
vbi ſupra. Non autem in capitalibus & mẽbri
abſciſione, nam in eis non poteſt deueniri ad cõ
demnationem, ſed ad torturam, & ſi deuenia-
tur ad condemnationem, non tamen vt ponat
pœna ordinaria corporalis, & capitalis, ſed mi-
nor pœna. Nam tunc iudex debet tẽperare ſuã
ſententiam in condemnando, & mitiorem im-
ponere, & ſic non corporalem, ſed pecuniariã.
Nam quando ex aliqua cauſa pœna ordinaria
minoratur reducitur ad pecuniariam, vt plene
per Mar. in. §. quoniã, & in. §. poſtꝗ, & in. l. i. §.
diuus. ff. de ſiccar. & in. l. lege cornelia. ff. eo. &
in. l. i. C. eod. & in. l. diuus. ff. de patri. & in cõſil.
xxiiii. & ſeq. & cõſ. 30. & cõſ. 39. & conſ. xlvii.
& conſ. cxxxii. & in aliis locis ſupra, ⁊ per Th.
grã. in. d. vol. xxiii. & in vol. v. Pari. in. d. tract.
in car. xxiiii. i. col. & car. lix. iii. colũ. in verbo
tortura, lo primo. Alex. poſt Bar. in. l. abſentem
ff. de pen. Indicium autem indubitatum dicitur
& diffinitur, ꝙ ſit demõſtratio rei per ſigna ſuf
ficientia, per quæ animus in aliquo tanꝗ, in exi
ſtente quieſcit, & plus inueſtigare non curat. l.
indicia. C. de rei vendi. ita diffinit Bal. indicium
indubitatũ ſeu plenum in. l. ea quidẽ. ii. col. C. de
accu. & Brun. in. d. trac. iiii. q. princ. ii. exemplo
& per Pau. gril. in trac. de queſtio. iii. q. Par. diffi
nit in verbo tortura, lo. iii. verbo mandauit rex
poſt medium. Exempla autem indicii indubita-
ti tradit Gand. in. d. rubr. de indic. & preſumpt.
ad condem. ⁊ Boni. in rubr. de indic. & Bru. ple
ne in dicto tracta. quarta queſtio. princi. prima
par. angel. in gloſ. fama publica, verſicul. que-
ro an vnum indicium. Bald. & Salyc. in. l. fina.
C. de probatio. Panormi. in dicto capit. tertio lo
co, de probari. & ibidem per Felyn. Oldrad. in
conſ. cxlii. ang. in. d. gl. compa. in quiſ. tot negãt
ant de can. in tra. tot. xi. q. Pau. in. d. cõſ. cxcvii.
Par. in dicto tract. in verbo tortura, la prima.
alexan. in dicto conſ. xv. Mar. in. l. repetit. ff. de
queſt. & in prac. §. diligenter. & in. §. quoniam.
& in rub. C. de probatio. & in conſi. xxxi. in q-
bus ponunt exempla indicii indubitati, & ma-
xime ſi viſus fuerit pallidus exire cum enſe ſan
guinolento de aliqua domo, vel camera, que
non habeat niſi vnum hoſtium, & viſus fue-
rit aufugere, & intus domum fuit viſus &
occiſus homo. nam hoc indicium erit ple-
num, ꝙ indubitatum ad condemnandum, &
Pari. vbi ſupra verſiculo mandauit dupli-
ci loco. & in verſiculo an ſtetur dicto torti.
Vbi idem ſi in domo mulieris fuerit depre-
henſus poteſt condemnari de adulterio. &
in verſiculo mandauit rex circa medium.
& ibi quando ſtatutum, & ſequenti, & in
verſiculo, confeſſio ſociorum. Angelus,

tamē in.d.gl.fama publ.& Bru.in.d.iiii.q.prin.
dicunt illud indicium, ꝙ fuit viſus ſanguinolen
to enſe non ſufficere ad condēnandum, ſed ad
torquendum tantū,& vide unum indicium, ex
quo deueniri poteſt ad condēnationem, vt in
conſtitu.in queſtionibus,⁊ ibi per Mat.viii.not.
ubi tribus illis concurrentibus probatur violen
tia mulieri illata.& dixit Par.vbi ſupra.in dicto
verſi.an ſtetur dicto torti. Quod ſi quis fuerit ui
ſus auſugere per plateam cum enſe euaginato,
in conſpectu populi,dicitur indicium notoriū,
& manifeſtum,vt per Ang.in.l. cum cognitio-
naliter.C.de queſtio.& Bald.in.l.additos.C. de
epiſ.aud.& idem Pari.in.d.trac.in verſi. tortu-
ra.lo.iii.verſi.aduertendum. Et not.ꝙ probatur
homicidium,licet teſtes non dixerint eos vidiſ
ſe vulnerare,ut puta ſi uideant homines arma-
tos rixantes in conflictu,& admenantes. nam
licet non deponant qualiter uiderunt percute-
re,tamen ſi taliter deponant, & ꝙ poſt rixam
ſedatam fuerit ibi homo repertus mortuus, ꝙ
taliter deponentes plene probant ita dicit Saly.
in.d.l.fi.C.de proba.quod dictum refert & ſeq
tur Soc.in conſi.liiii.pen.col.iii.vol.⁊ Brun.ubi
ſupra,& plene Mar.in.d.rub.C.de proba.num.
ccxxxiiii.& in.d.l.repe.& in ſing. cclxxxviii.
& conſil.cxv.& in prac.in.§.quoniam. cetera
exempla vide per Brun.& alios vbi ſupra. &
Par.in.d.ver.an ſtetur dicto torti.& Pau.gril.in
d.trac.de queſtio.iii.q.& per Saly.& alios in di
106 cta.l.fi.& Mar.in.d.rub.¶†Dubitatum & ſe
miplenū indicium eſt,preſumptio fortiter mo-
uens animum iudicis ad aliquid credendum uel
non credendum.l.cum probatio.ff.de prob. ita
diffinit Bal.in.d.l.ea quidem.ii.colum.C.de ac-
cuſa.vide plene Brun.in.d.tra.in prin.i. par. &
per Boni.in tit.de indic.& Gandi.in tit. de pre-
ſump.& indi.dub.ad tortu. Io.and.in Specu.in
titu.de proba.§.fi. verſi.item indicia. Ang.in gl.
fama pub.ii.col. Et quod ſit argumentum pre
ſumptio,ſuſpitio,coniectura,& fictio, per Bal.
in.d.l.ea quidem,& Brun.vbi ſupra.⁊ per Pau.
gril.in.d.trac.de queſt.iii.q.poſt Bal.vbi ſupra,
& Pari.in.d.trac.in uerbo tortura.lo.iii. uerſic.
an ſtetur dicto torti.poſt medium,& in verſic.
mandauit rex.& in verſi.confeſſio ſociorum.
in fi.& in uerſi.an in cauſa pecuniaria. & in fi.
i.verſi.in verſi.tortura.lo.i. Dixit indicium eſſe
notabile ſignum maleficii,vt per Odoffre. ĩ tra.
de queſtio.verſi.iiii.& per Bar.in.l. ii.ff. de ex-
cuſa.tuto.de triplici indicio ſimplici vrgenti,et
indubitato per Barto.in.l.fi.ff. de queſtio. Ant.
de Canar.in trac.de queſtio.iiii.q. Ioan. andr.in
Specu.in titu.de noto.crimi.§.vt autem.& per
Bal.poſt glo.in.l.non hoc.C.vnde cogn. ubi de
leui indicio & graui.& per Alex.poſt Barto.in
l.maritus.ff.de queſt.& per Bald.& Alex. in.l.
ſi duo patroni.ff.de iureiur.& in.l.milites.C.de
queſt.& in hac.l.& ibidem per Alex.vbi ſupra
de quali quali indicio,& de adminiculo,& mo
tiuo,& de multiplici ſpecie indiciorum p Paul.
bril.vbi ſupra. & vnde dicatur indicium dic vt
p Gand.in rub.de queſt.ii.col. Ab indicando,qa
per ea veritas indicatur. & quia materia indi-
ciorum ſatis late tractatur per doc.ubi ſupra et
maxime criminaliſtas ut per Gand.in tit.de pre-
ſum.& indi.dubi.ad tor.& in rub. de queſtion.
ſecunda col.per Bel.in pra.in tit.de quæſt. Bo-
ni.in.d.tit.de indi. Ange.in glo.fama publ. Bru.
in ſuo tract.indi.& tor.i.par.Bal. & Imo. in.l.
fi.ff.de here.inſti.& in.l.excipiuntur.ff.ad ſille.
ſcribentes in.l.admonendi.ff.de iureiur. Par. in
d.verſi.tortura cum uerſi.ſequentibus. Alexan.
in conſil.xli.&.ii.vol.& in conſi.lxxxvii.i. uo
lu.& conſi.xciii.eodem vol.& poſt Bart. in.l.
ſufficit.ff.de quæſt. Fely.in.c.cum dilecti. de ac
cuſa.vlt.col.& in.c.tertio.loco.de proba.& in
c.quia veriſimile de preſump.Mar.plene ĩ pra.
in.§.diligenter.& in.l.i.in prin.ff.de quæſtio.&
poſt Bar.in.l.fi.ff.de quæſtio.in variis ſuis con-
ſil.& Cepo.in multis ſuis conſiliis, ideo ad eos
materia indiciorum & torturæ remittēda erit.
Aliqua tamen per doc.reg.tradita & per alios
modernos perſtringamus breuiter, & ſubſtan-
tialiter ea tantū referamus,quæ in palaciis uer-
ſari ſolent,& quæ in regno etiam ſtatuta uideā
tur,poſt diſpoſita in vtroque iure. Breuem er-
go tractatum indiciorum & deinceps torturæ
inſeramus congruenter. Viſo ergo quid ſit &
vnde dicatur indiciū,qualiter probetur et quo-
tuplex ſit. Videamus Qualiter ergo probetur in
dicium,dic ꝙ duplex eſt indicium,vt hic p Bal.
proximum maleficio,vt teſtis deponens de vi-
ſu de quo infra,tunc concurrentibus qualitati-
bus de quibus infra unus teſtis ſufficit ut infra
extat. Et indicium remotum a maleficio,de qui
bus infra,ut fama,inimicitia,fuga, uiſus, enſe
euaginato,in loco ubi mortuus & occiſus repe
ritur,& alia de quibus infra, & tunc tale indi-
cium probari debet per duos teſtes, nec unus
ſufficit,ita gl.in.l.fi.C.fami.herci. Inno.in.c.ſi-
cut de ſimo.Bar.& Mar.in.l.fi.ff.de queſti. An-
to.de cana.in tract.tormen.xi.q. Cepo. conſil.
xl.& conſil.lxxvii. Ange.in gloſ.fama public.
circa princ. Alex.in con.xviii.i.vol. Marſi. ple
ne in.l.i.§.idem Cornelio circa fin.ff.de queſti.

& in.l.fi.& in.l.vnius facinoris.§.teſtes torquē
di.ff.co.& in ſing.cclxxv.& conſil.xii.& cōſi.
xv.& conſi.viii.conſi.xx.cōſi.xxii.cōſi.xxix.
conſil.lxix.conſi.lxxxix.conſil.lxi.& ſeq.con
ſil.lxxxii.conſil.lxxx.conſi.lxxxviii.conſilio.
cxxx.& per Bru.in.d.tra.ſecunda colu. in car.
xv.& par.xvii.no.Alex.in conſi.ii.vii.volum.
Panor.in conſil.xvi.Ang.conſ.iii. Fulgo.conſi.
cvii.Ioan.de ami.conſ.vii. Par.in tra.ſin.in uer
bo tortura.lo.iii.ver.aduertendum & uer.man
dauit rex.in medio ibi indicium & in car.cxvii.
iiii.col.& car.cxxi.iiii.col.& car.cxxvi. quar-
ta colum.Thom.gra.in vol.xxii.& conſ.lxvii.
Amplia,etiam ſi per ſtatutum ſtari debeat indi-
ciis quo ad plenam probationem, tamen debet
probari indicium per duos teſtes vt per Brun.in
d.trac.viii.q.prin.xvii.no.& limita vt per Mar
ſil.in.d.ſingu.cclxxix.& intellige & declara ut
per Ang.in.l.milites per illum text.C.de queſt.
refert & ſequitur Aug.poſt Ange.in.d.gl.fama
publica.& Brun.in.d.tra.iii.col. Si veriſimilio-
ra deponant,non aliter,& ideo ſi duo teſtes ui-
derint exire quendam magnum mercatorem a
domo alicuius,habentem aliquid ſub mantello
non eſt ueriſimile ꝙ ipſe fuerit furatus, & ideo
tales teſtes deponentes ſuper tali indicio temo
to non probant,vt ex hoc torqueatur niſi alia
concurrant,licet probarent in alio ꝙ̃ mercato-
re de quo dic ut per Par. in.dicto tractatu.in
uerbo tortura.la prima circa fi.uet.i.& in uer.
tortura.lo.iii.uerſi.an ſtetur dicto torti.poſt me
107 dium ibi an ad torturam. ℭ † Teſtibus enim
deponentibus non ueriſimiliora, non creditur
vt per Cepol.conſ.xxxii.per Marſil. conſ.xx.
conſ.xxxi.& ſeq.con.lii.con.lxv.conſ.lxxiiii.
& conſ.lxxviii.& conſ. lxxxiii.& conſi.ci.&
conſi.cix.& conſil.cxiii.Thom.gram. in uolu.
xiiii.vbi plene,& in vol.xxii.Mar.in.l.i.in pri.
ff.de queſt.& in rub.C.de prob. Vbi ꝙ ſuſpecti
ſunt de falſo teſtes,non veriſimiliora deponen-
tes,ideo iuramentum ſuppletorium non poteſt
deferri,immo quando teſtes ſunt contrarii cre-
ditur teſtibus veriſimiliora,& aptiora deponē-
tibus,vt per Cep.in.i.conſil.& in conſil. lxxii.
Mar.in ſing.cclxxvi. An autem tales teſtes de-
ponentes de remotis a maleficio, debeant eſſe
omni exceptione maiores,dic vt per Bru.in.d.
tract.in.i.par.iii.col.& per Mar.in.d.§. diligen
ter,ꝙ non, dic vt infra dicetur, Quae autem &
qualia eſſe debeant indicia ſufficientia ad tortu
ram,dic ꝙ in hoc certa doctrina dari non po-
teſt,ſed reliquitur arbitrio iudicantis,vt circum
ſpectus iudex ex circumſtantiis & aliis qualita
tibus deductis in proceſſu diligentius arbitretur
l.iii.§.in magis &.§.eiuſdem.ff. de teſti. Bar. in
l.fi.ff.de queſtio.& per Bald.hic Ioan.Andr.&
Panor.in.c.cum in contemplatione.de reg.iur.
per Bald.in.l.cum probatio.ff. de proba.Ange.
in.d.gl.fama publ.Alex.in.d.conſil. lxxxvii.i.
volum.& conſi.lxxv.eo.volu.Mar.plene in.d.
§.diligēter.iiii.col.Ioa.de ami.in con. cxxxiiii.
Deci.in conſi.cclxxii.Thom.gram. in conſilio
xiiii.& conſi.xvii.Pau.grill.in tract.de queſtio.
iii.q.& quae iudex conſiderabit per Par. in.d.
tract.in verbo tortura lo primo verſi.eſt aduer
tendum,& uer.officialis.in fi.& in verſi. tortu
ra lo.iii.ver.mandauit text.in medio.& ibi indi
cia ſunt.Vbi qualia eſſe debent indicia. & licet
indicia arbitraria ſint tamen ſemper debet arbi
trari,taliter ꝙ inclinet in mitiorem partem vt ꝑ
Ioan.de ami.in.d.conſi.cxxxiiii. Et an ſtante
dicto arbitrio circa dicta īdicia ſi iudex torquet
ſtantibus indiciis peccet,dic ut per Par.in.d.tra
cta.in.d.verſi.tortura.lo.iii.uer.quia ſepe poſt
medium ibi & an iudex ex uera.Et licet indicia
arbitraria ſint,non tamen iudex paſſim ex quo
libet indicio arbitrabitur ad torquendum. Sed
talia eſſe debent indicia,quae de iure ſubſiſtant,
& a iure approbentur,& non aliter. Et ideo ſi
eſſet ſolus teſtis de uiſu nō omni exceptiōe ma-
ior,vel indicium remotum,non probetur legiti
me per duos teſtes,ſed vnum tantum,ut quia ſit
vnus de fama, vnus de confesſione extraiudi-
ciali,vnus de inimicitia,& vnus de fuga, & ſic
de ſimilibus,ex hoc iudex non arbitrabitur ad
torquendum,Cum hec indicia non ſint perfecta
in genere ſuo,ideo non poteſt ex his torqueri,
cum non coniungantur ad faciendum indicium
ſufficiens ad torturam. Sed quolibet eſſe debet
perfectum in genere ſuo,vt ſama probata per
duos teſtes,inimicitia ſimiliter probata, & alia
indicia remota,tunc enim ꝑfecta in genere ſuo
iunguntur ad faciendum ſufficiēs indicium ad
torturam,ita dixit Bal.in.l.ſi quis ex argenta-
riis,poſt prin.ff.de eden.qui ita intelligit gl.in.l.
ii.ff.de excuſ.tuto.idem Antoni.in cap.licet ex
quadam.de teſti.Panor.& Fely.in.c.cum cau-
ſam de proba.Iaſ.& alii in repeti.l.admonen-
di.ff.de iure iura.plene per Mar.in rub.C.de ꝓ-
ba.& in.l.de minore.§.plurium & in.l.vnius.
§.teſtes.ff.de queſtio.& in pra.in.§.diligenter.
ii.&.iii.col.& in conſi.xviii.& conſi.lxi.Ale-
xan.poſt Bar.in.l.i.§.idē Cornelio.ff.de queſt.
& ibi ꝑ Mar.in.d.§.diligenter.xxi.car.ii.colū.
uer.quero ulterius an duo teſtes.& in fin.ccccc
lxxxv.incip.probationes & in dicto.§.teſtes.l.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

vnius tradit. An & quando teſtes ſingulares iũgantur ad faciendum indicium, & dic vt infra proxime. Et ꝙ licet ſint arbitraria indicia tamẽ debent eſſe conformia cum diſpoſitione iuris ⁊ a iure approbata, per Rom. in conſ. ccclxxxvi. & voluit Bald. in. q. incip. ſtatuto cauetur, & p Rom. in. l. cum circa. C. de iure. Do. Alex. in cõſil. ccxvii. ii. vol. Fely. in cap. ſignificaſti lo prio pen. & ult. col. de hom. Par. in. d. trac. car. cxvii. iiii. col. & per Mar. in. d. §. diligenter. iii. & . v. colũ. & conſ. viii. conſi. v. conſ. xiiii. & ſeq. in fi. cõſil. xviii. in fi. conſ. xx. conſ. xxiiii. cõſ. xxxiiii. late in conſ. xlii. per totum & conſ. xlvi. & cõſ. lx. & cõſ. lxxiii. & cõſ. lxxix. & cõſ. xcvii. & cõſ. ci. & cõſ. cii. & per Tho. grã. in vo. xxx. ubi etiam habens arbitrium, non torquet, ſine legitimis & a iure approbatis ind ciis. Et dicitur indicium a iure approbatum ſi ſit tale, quod moueat aliqualiter animum iudicis. vt per Mar. in conſil. lxxiii. Quod tamen limita, vt per Rafa. ĩ gl. in. d. l. fi. C. de fam. het. quem etiam refert & ſequitur Socy. in conſ. lxiii. iii. vol. & Bru. in. d. trac. in. d. ii. col. i. par. & Thom. gram. in conſil. 108 xxxii. & conſ. lxvii. ℭ † Niſi tales teſtes ſingulares deponerẽt: pone ſupra proxime ante uer. & licet ſint arbitraria de aliquibus indiciis remotis, quę mouerent animum iudicis, & deponerent de pluribus preſumptionibus, vt quia vnus teſtis d cat ſe vidiſſe Seyum vulneratum, & in terra proſtratum, & interrogatus dixit ꝙ fuit Titius. Alius teſtis dicat ſe vidiſſe Titiũ aſpſum ſanguine, ⁊ euntem enſe euaginato ſanguinolento. Alius dicat vidiſſe Titium fugientem, & ſe latitantem in nemore, certe ex iſtis teſtibus, licet ſingularibus deprehenditur moueri mens iudicis, vt torqueat, allegat Bru. vbi ſupra etiam Io. de mon. ſpec. in repe. l. admonendi. ff. de iureiur. Dicentem, licet plures ſemiplenę ꝓbationes vnius ſemiplenę probationis non probent ſemiplene, tamen coniunguntur ad faciendum indicium ad torturam. Refert etiam & ſequitur Cacial. in. d. l. admonendi & per Mar. in. d. §. diligenter. iii. & . iiii. col. & car. xxi. ii. colũ. ver. quero vlterius. an duo teſtes ſingulares, & in ſing. cciiii. multo magis procederet hoc ſecũdum Cacialu. & Brun. vbi ſupra. vbi tales teſtes examinati eſſent magnæ auctoritatis, & multũ notabiles, & dixit Alex. in conſ. lxxvii. i. volu. in fi. Quod licet teſtes ſingulares non probent, intelligitur quo ad plenam probationem, ſecus quo ad indicium. Nam vna preſumptio iuuat aliam & refert & ſequitur Marſi. in. d. §. diligenter. iii. col. Item in aliis caſibus teſtes ſingulares probant, de quibus per Marſi. in conſi. i. & conſi. xxxix. & in conſi. lxxiiii. Item ſicut teſtes non probant ad condemnandum, niſi etiam non interrogati reddant rationem, & cauſam ſcientię in criminalibus, vt per Salyc. in. l. fi. C. de prob. & Alex. in conſi. xv. i. vol. Iaſ. in. l. admonendi ff. de iureiur. colum. ciii. Dec. in con. xxvii. alias non probant. ita & ad torquendum debet reddere cauſam & rationem ſcientie, etiam non interrogati, vt per eos. item ſicut teſtis debet deponere cum cauſa in criminalibus, alias non ꝓbat ad plen m probationem, ita ad faciendum indicium, ita Rom. in rub: C. de arbit. x. col. uerſ. ſcias tamen ita Mar. in. d. §. diligenter. v. colum. & in ſing. cccccxxxi. & ſingula. ccccclviii. vbi limitat. item ſicut teſtes ad informandum plene non. probant, etiam ſi fuiſſent mille parte non citata, niſi in regno per. c. ſubiungendo. vbi quatuor teſtes de viſu deponẽtes in inquiſitione generali, vel ſpeciali plene probant, vt condemnari poſſit inquiſitus. & per Mat. in conſti. ſi dã na clandeſtina. viii. not. ita etiam ſi fuiſſent mille teſtes examinati parte non citata, ſed ad informandum non faciunt indicium ad torturam vt per Bar. & Marſi. in. l. fi. ff. de queſt. Angel. in gl. fama pub. iii. col. Brun. in. d. trac. iii. col. Mat. in. l. i. in prin ff. de queſt. & conſi. cxx. & cõſili. cxxiii. & conſi. cxxx. & cõſ. viii. conſilio. xv. conſi. xxxv. & cõ. lix. Ioã. de ami. in cõ. lxxvi. & cõſ. lxxxvi. Thom. gram. in cõſ. lxiiii. vbi ẽt ſi eſſent mille. & in voto. iii. & in vo. xxx. vide pract. vt per Mat. in. d. conſti. ſi dãna clandeſtina. ix. not. Quod limita in regno, niſi ex prehe minentia magnæ curiæ vicarię. nam poteſt ex proceſſu informatiuo procedere ad torturam, vt per Par. in. d. trac. in verbo tortura. lo primo in fine. verſi. & an ſi quis. & Andr. & Mat. in. d. conſti. ſi damna clandeſtina, in quibus autem pſonis, ⁊ quando locum habeat dicta prehemineñtia, plene tradit Tho. gr. in vo. iii. & vo. xxx. & vot. xxxii. in quibus ponit. x. limitationes, vide vt per eum. Et limita ꝙ licet ex proceſſu informatiuo torqueri poſſit per dictam prehemineñtiam, non tamen repeti poteſt in tormentis ex proceſſu informatiuo, ſed locum habet in prima tortura, non in repetita ita dixit Thom. gr. in conſ. lxiiii. Et dictam preheminentiam intellige, ſemper concurrente leuitate vitæ, & diffamatione inquiſiti, vt per Tho. gram. in. d. vo. & conſ. xvii. & cõſ. xxxiiii. & in vot. 30. per Mat. in cõſti. duram & diram in fi. i. libr. & in deciſ. cccxci. Immo etiam de iure communi concurrente leuitate vitæ contra homines malæ famę

procedi poteſt ad torturã,ex proceſſu informatiuo,vt per Tho.gram.in.d.conſ.xxxiii. & in vo.iii.allegata per eum, vbi etiam limita, vbi ꝓceditur ex officio.& nõ ad quãdo, ad inſtantiã partis,& intellige de fama & diffamia in eodẽ genere mali,& nõ ex alia cã,ꝙ de qua inquirit vt per Tho.grã.in.d.vo.xxx.ver.item ad hoc.

109 ¶ Sed an vnum indicium ſufficiat ad torquendum an vero plura requirantur? dic ꝙ Barto.in.l.maritus.in prin.ff.de queſt.dicit totum hoc relinqui arbitrio iudicis, nam quandoque vnum ſufficit,vt vnus teſtis de viſu,contra quẽ nihil opponi poſſit.confeſſio etiam extraiudicialis ſufficit,in aliis vero ſi leuia ſint,& nõ grauia non faciunt indicium,& ſic nõ ſufficit vnũ ſed plura eſſe debent,adeo ꝙſi ſit male famę ex hoc non põt torqueri niſi alia concurrant indicia que iudex arbitrabitur ita etiam Ang. in gl. fama pub.iii.col.ver.queto an vnum.Ioan.an. in Spec.in ti.de preſum.§.ſpẽs.ver.violẽta. vbi vnũ ſufficit,& vnũ remotum adiuuat aliud vt torqueantur.Pari.in tra.ſindi.in verbo tortura. ver.an ſtet dicto torti ibi an ad torturã.& in fi. ver.mãdauit rex.& in ver.tortura.lo.iii. Mar.ĩ d.§.diligenter.car.xx.verſi. quero modo vlterius,& in.d.l.maritus.& plene in.l.fi.ff. de queſtio.plene arguit Mat.poſt And.in.d.cõſt.ſi dãna clãdeſtina.iiii.no.ii.q.& in cõſti.monarchiã iii.no.Alex.in cõ.lxxvii.i.vol.Cepo.cõſ.xl. Et limita & intellige in hoĩe & pſona vili,nã unũ indiciũ ſufficit,nõ autẽ cõtra graue perſonã,vt per Bal.in.l.fi.C.de prob.Alex.poſt Bar.in.l.fi. de queſt.Et qũ plura requirunt, talia eſſe debẽt quæ ſint veriſimiliora & aptiora,& vero proxima,& non aliter.l.i.ii.reſ.ff. de queſti.l. milites.§.opẽ.§.eod.Brun.in.v.q.prin.ii.par. verſi. iii.debet aduertere. ¶ Quæ autẽ ſint iſta indicia ſufficientia diſſeramus de his plene per Gand.in rub.de preſum.& indic.dubi.ad tortu. Bel. in ti. de queſtio. Boni.in tit.de indic. Ange. in gloſ.fama pub.Brun.in.d.trac.i.par.iii.q.prin. Mar.in l.i.in prin.ff.de queſt.& in.l.fi. vbi Bar. & Ale. poſt eum.ff.de queſt.& in prac.in.§.diligenter. Mat.poſt And.in.d.conſt.ſi dãna clandeſtina.et Parſ.in verbo tortura pro diſcurſu,& cõſulentes in variis eorum conſiliis,breuiter non dila-

110 tando fimbriam. ¶ Primo maius indicium quod eſſe poteſt,eſt teſtis de viſu, qui ſit omni exceptione maior,⁊ interfuerit maleficio, ⁊ viderit talem cõmiſiſſe tale delictũ, nã tunc vnus teſtis ſufficeret ad torquendum,vt p gl.in.l.ſiqs C.ad.leg.iul.mai.Gãd.in rub.de queſt. Saly.i.l. fi.C.queſt.doc.in.l.admonẽdi.ff.de iureiu. doc.ĩ c.cũ in cõtemp'at one de reg.iu. Bar. Alex.poſt eũ & Mar.in.l.i.§.idẽ Cornelio,& in.l. maritus ff.de qõ.& in.l.fi.ff.eo. Ang.in.d.gl.fama pub. iii.col.ver.an vnũ indiciũ. And.& Mat. in.d.cõſti.ſi dãna clandeſtina.ii.no.ii.q.& in cõſti. humanitatẽ.v.no.ver.quero pro declaratiõe.Marſi.in.d.§.diligẽter.in prin. Bru.in.d. tra. ii.colũ. Tho.gram.in vo.iii.& in vo.xxx. & in vo.34. Alex.cõſ.ii.q.vl.Cep.cõ.xl.Ang.cõſ.iii. Thom. gr.in conſ.i.cõſ.xlv.& cõ.xxxvii.Ioã. de ani. in cõſ.xxxvi.& p Capi.in deciſ.fac.cõſ.cxxvi. Quod tñ intellige,tribus cõcurrẽtibus,ꝙ ſit omni exceptione maior,alias minima qualitas,& defectus impedit,vt non faciat indiciũ, vt per pdictos doc.Qd limita niſi cõcurrat leuitas vitæ rei,nã tunc facit indiciũ,ita And.in cõſti. ſi dãna clãdeſtina. Vbi ſi omni exceptione maior nõ requirit leuitas vitę,alias requirit, vt p eum, & amplia etiã cũ tortura,vt proſequit Brun.in.d. trac.ii.par.xiiii.q.pri.& Mat.vbi ſupra, ⁊ Mar. in.d.§.diligẽter.i.&.ii.col.⁊ Par.in.d.tra. in verbo tortura,lo.iii.ver.an ſtetur dicto torti,ibi an teſtis,qui nõ debet examinari, vbi limitat, & in ver.dicitur cõiter,vbi limitat,Niſi iudex haberet arbitriũ,& niſi alia cõcurrant ex meritis pceſſus,vt in.d.ver.an ſtet quia ſepe.Vbi ita limitat,item ꝙ aliæ circunſtãtiæ non reſiſtãt, nã tũc eis reſiſtẽtibus nõ faceret indiciũ ſecundũ Ioan. andr.in noue.c.in cõtẽplatione de reg.iu.⁊ Bal. hic,& Brun. vbi ſupra,in princi.ſecunda colũ. & Matthe.poſt Andr.in dicta conſtitu. ſi damna clandeſtina.ix. not.ſecunda queſtio. Alexã. in cõſ.cxxiiii.vi. volum.Fulg.conſ.lxxi. Augu. poſt Ange.in dicta gloſ.fama publi. quinta colum.& Marſi.in dicta.l.fina.ff.de queſtio. & in dicto.§.diligẽter.Thom.gramma. in dicto tertio volum.xxx.⁊.34.Marſi.in ſing.cccclxxvi. Thom.gramma.conſ.liiii.Item ſi aliæ circunſtãtiæ,qualitates, & indicia, concurrant vt per Cyn.in.l.fina.C.de queſtion.Iaſon.in .l. admonendi. lxxvii.colum.decima. prædicta regu. ff.de iure iuran.& per Marſil.in dicto.§.diligenter,ſecunda colum.& in ſingu. cccxlii. & conſilio.ci.& in.l.prima.§.idem cornelio.ff.de queſtion.& in conſilio lxxiiii.Thom.grammati. in conſilio.xxi.contrarium tenet Matthe. in dicta conſtitutio.ſi damna clandeſtina. viiii. nota.queſtio.ſecunda.Vbi ꝙ abſque aliis facit indicium, & ꝙ deponat de delicto, & non de remoto a maleficio, vt ibi per Matthe. & ſupra fuit dictum Item ꝙ non deponat de facto a ſe contra alios, vt per Marſil. in dicto conſilio. ci. Et ꝙ alia debent concurrere, vt

Primum indicium est testis de visu

per Roma. in conſi. ccccli. Alex. in conſil. v. & conſi. xliii. ii. vol. & conſi. xl. i. vol. Cepol. conſ. xl. Marſi. conſ. cii. conſ. cxvii. conſ. cxvi. ꝛ con. ci. & conſ. lxxiiii. Amplia ꝙ unus teſtis facit indicium ad torquendum, etiam contra mandantem ad probandum mandatum, nam ſi unus teſtis deponat de mandato ad occidendum ſi inquiritur de mandato torqueri poteſt, vt p Par. in uerbo tortura. lo. iii. ver. dicitur cõiter. Limita predicta ꝙ ſit omni exceptione maior, niſi & alia indicia concurrant, nam tunc licet non ſit omni exceptione maior teſtis tamen ex eo, & aliis indiciis torqueri poteſt. vt per Roman. in conſ. cccccli. per Bald. in. l. maritus. ff. de queſtio. Bernar. poſt Augu. poſt Ang. in gl. fama publi. ii. col. Bal. in. l. ii. C. de accuſ. & in. l. i. C. de ſum. tri. Iaſ. in. l. i. C. de accuſat. & in. l. i. C. de ſumm. tri. Iaſ. in. l. i. C. de ſer. fugit. Par. in ver. tortu. lo iii. uerſic. an ſtetur dicto torti per Mar. conſ. cii. Et ideo ſi teſtes eſſent repulſati, & probetur de aliquo indicio, vt de fama per teſtes non repulſatos, poteſt torqueri, vt per Tho. grã. in. i. cõſi. & conſ. xxxii. Limita etiam niſi iudex haberet arbitrium, nam poſſet torquere ex vno teſte licet non omni exceptione maiore, ſecundũ Alexan. in conſ. xli. ſupra dicto de quo contrarium dixit Andr. ſicu. in conſ. xxxv. incipi. ſcribitur apud eccleſiaſtes ita limitat Bernar. poſt Ange. in. d. gl. fama pub. iii. col. verſi. quero an vnũ. Deci. in conſ. ccclxii. & per Marſi. in dicto. §. diligenter. & in. l. ſi. ff. de queſt. Limita etiam in criminibus exceptuatis, vt in crimine læſę maieſt. per. l. famoſi. ff. ad legem iul. maieſt. not. glo. in l. iii. §. lex iulia. ff. de teſt. & in. c. licet. lo. i. & in capi. per tuas. de ſimo. contrarium tamen dixit Alexan. in conſi. xi. i. vol. vbi. Quod ſi non eſt integer non poteſt torqueri vide per Mat. in. d. §. dilig̃ẽter. & in. d. conſ. ci. & ſeq. Et ſic amplia etiam per id quod dixit Alexan. in conſ. li. i. volu. ꝙ dñs & ſuperior non poteſt torquere aliquẽ ad ſimplicẽ dictũ meretricis.

111 ¶ Secundũ indicium eſt, fama publica, nam fama facit indiciũ ex quo in ciuilibus facit ſemiplenam probationem, vt per doctores in. d. l. admonendi. & in. c. veniens de teſtib. & in. l. in bonefidei. C. de iureiu. Marſ. conſ. xliiii. & licet Gandi. in tit. de queſtio. verſi. de vno quero dicat aſſeſſores ꝙ ex fama ponunt ad torturam, & per Marſ. in conſ. lxxii. Tamen communiter concludit cõtratium, ꝙ ex ſola & nuda fama abſq; aliis adminiculis, & indiciis non facit indicium ad torturam, ita ibidem per Gandi. & in rub. de indic. dubi. ad tortu. & in tit. quis ſit effectus fame. & per Bel. in rub. de queſt. vii. col. Bart. & Marſil. plene in. l. ſi. ff. de queſt. & in. l. de minore. §. plurium. ff. eodem. Bal. in. c. i. §. iniuria. de pace iuramen. firman. Ant. de cana. in tractatu de tormen. vii. q. & Paul. grill. in tract. relaxatio. carce. in tit. de fuga carce. plene Angel. in gl. fama publi. Brun. in dicto tractatu. i. par. verſi. an fama. doct. maxime Iaſ. in. d. l. admonendi. & in d. c. veniens. maxime per Fely. Mar. plene in. d. §. diligenter. iiii. col. & in ſingu. xcvii. Par. in. d. verſi. tortura. verſic. an fama. & in verbo fuga officialis. §. i. Alexã. poſt Bar. ꝛ ibi per Marſi. in d. §. plurium. Thom. gram. in vot. xxxiiii. & in conſi. xxxii. & conſ. xliii. & in conſ. xvii. Cum aliis ergo adminiculis facit indicium, alias non immo ſi iudex ex ſola fama & nuda poneret reum ad torturam, & ille fuiſſet confeſſus, talis confeſſio nõ noceret, ſed habet ac ſi fuiſſet extorta abſque indiciis, vt proſequitur Mar. in. d. §. plurium. & in. l. pen. ff. de queſtio. & in dicto ſing. xcvii. & con. xliiii. Limita. ii. in diffamato & homine male famæ & conditionis, nam tũc ex ſola fama poterit torqueri, vt per Gandi. ibi in fi. & in ti. a quo vel a quibus fama. verſi. ſed pone queſtio. quæ ſæpe & præcedenti queſti. alias ſecus, & And. & Mat. in. d. cõſt. ſi d ina clãdeſtina. per illũ tex. x. no. in prin. vbi etiã ponit quæ dicant tales pſonę viles & malæ cõditionis, & famæ, & ꝙ hoc debeat apparere & conſtare ex actis, & pceſſu, & non aliter vt p Alc. in con. lxxxix. iii. col. iii. vo. & cõ. v. i. vo. Aug. poſt Ang. in. d. glo. fama pub. & Bru. in d. trac. d. ver. an fama, & declara, ut p Bern. poſt Ang. vbi ſupra. Qđ ſit male fame in eodẽ genere mali non in alio vt p Tho. gr. in vo. xx. & Bernar. poſt Gand. in. d. ri. a quo vel a qbus. Tertio limita niſi fama eſſet vehemens, vt p Bar. in conſil. clxxx. & p Bal. in. d. c. i. §. iniuria. & p Felin. & alios in. d. c. veniens, p Iaſ. & alios in. d. l. admonẽdi. Aug. vbi ſupra, ꝛ Bru. in. d. ver. fama. Mar. in. d. §. dilig̃ẽter & in. d. §. pluriũ. & in. d. ſingu. xcvii. & in cõ. iii. & cõſ. xcix. Tho. gr. in cõ. lvii. Alex. poſt Bar. in. l. pe. ff. de queſt. & in. d §. plurium, in prin. Que autem dicat fama vehemens relinquitur arbitrio iudicis, ut per Marſ. in. d. §. plurium, & in. d. ſing. xcvii. Quarto limita niſi fama habuerit ortum a perſonis fidedignis, & perſonis honeſtis, vt per Marſi. in d. §. plurium. & in. d. ſing. xcvii & cõſ. iii. & con. xxxi. Ange. in gl. non a maliuolis. & Gandi. in rub. qs ſit eẽ. ma. & in rubri. a quo vel quibus. & in rub. q famę prob. Quinto limita niſi cũ fama concurret dictum ſindici denunciantis maleficium cum

iuſto

iuramento, vt per Barto. in conſil. lxxxvi. & Brun. vbi ſupra. Et no. ad effectū, vt fama operetur & faciat indicium, ē neceſſe ꝙ ſtatim poſt delictum ortum habeat, non ex interuallo poſt delictum, vt Gadi. in. d. rub. a quo vel a quibus. & per Marſ. in. d. §. pluriū. & in. l. vnius. ff. de queſt o. & per Thom. grā. in vo. iii. Et ante accuſationem, & inquiſitionem, & non poſt, vt per Anch. in conſi. cliii. & Thom. gram. in voto. xxxiiii. contrarium tenet Alexan. poſt Bart. in. d. §. plurium. iiii. q. vbi, quod ſufficit ſi pēdente accuſatione, & per Salyce. in. l. ea quidē. C. de accuſa. No. etiam quod dixit Bald. in. l. iii. §. eiuſdem. ff. de teſti. in addit. Quod vbi eſt varia opinio gētium, quia vnus dicat vnū, alius aliud talis fama non facit indicium cum ſit variabilis fama. & ſequitur Brun. in. d. tract. xv. col. in fi. verſi. an fama publica. Ang. in gloſ. non ſemel tantum. Not. etiam ꝙ niſi dilucide probetur factum, infamia nō operatur, nec facit indicium, vt per Alex. poſt Barto. in. d. §. plurium. & per Bal. in. l. caſſius. ff. de ſenato. No. etiam quod dixit Innocen. in. c. cum oporteat. de accuſa. ꝙ probata mala fama nō admittitur ad probationem bonæ famæ, habetur. poſt Bar. in. §. pluriū. in apoſti. & ibi in alia apoſti. ver. quero qualiter probetur infamia. qualiter autem probetur fama, & teſtes debeant deponere vt probent habetur per Gandinum in tit. qual. fama probe. & per Barto. & poſt eum per Alex. & alios apoſt. & Mar. d. §. plurium. vbi pleniſſime cumulat. & in conſi. xx. & conſi. xliiii. & conſi. lxxii. & conſil. lxxvi. & cōſi. lxxxviii. Io. de ami. cōſi. xxv. & conſi. lx. & conſi. lxxx. & conſi. cxxviii. & conſi. cxxxii. Thom. gram. in conſi. xxvi. & in conſi. xlii. vbi, ꝙ neceſſe eſt ꝙ teſtes deponāt de cā ex qua fuit orta fama, & ꝙ cā ſit ꝓbabilis & ple. in vo. xxxiiii. & vide multa conſi. cumulata per Mar. in. d. §. pluriū. & debet conſtare ex ꝓceſſu quod ortū habuerit a fide dignis, vt per Dec. in cōſi. xxxvii. ⁊ No. vnū qd dicit Ale. poſt Bar. ibi in. §. pluriū. v. co. in apoſt. ſed qd. quod ſi decem teſtes depoſuerint de fama licet formiter non deponant. vt requiritur & tradūt prædicti doc. vbi ſupra, tamen probant ex quo decem teſtes faciunt vniuerſitatem, vt ibi per eū: & ſentit Mar. in ſing. clxxvii. Et ideo cautela eſt vt examinentur ſuper fama plures teſtes & numero decem, & tunc ſi deponant de ea ſemper fama probabitur per tot teſtes ⁊ per Par. in ver
112 bo tortura lo. iii. ver. quidam latro. ¶ † Tertiū indicium eſt fuga poſt delictum cōmiſſum, nam ſi poſt delictum cōmiſſum aufugerit, & nō comparuerit, ſed vadit latitando talis fuga facit indiciū vt traditur in. l. lege Cornelia. ff. ad ſilleni. tradunt doc. plene maxime Roma. & Iaſ. in. d. l. admonendi. ff. de iureiu. Bart. tradit in. l. i. ff. de Boni. eo. qui ſibi mor. conſci. Bal. & Saly. in. l. in bonefidei. C. de iureiuran. Bart. Roma. & alii in d. l. lege Cornelia. Iaco. de bel. & Ange. in. §. ſi vero in auten. de exiben. reis. Ange. in gloſ. fama publi. & Augu. & Bernar. poſt eam pleniſſime Brun. in. d. tract. indi. i. par. viii. colum. verſicu. itē pōt eſſe aliud indicium. Ange. in. l. fin. C. de queſtio. & Felyn. in. c. nullus de preſumptio. Cuma. conſi. xliii. Ana. conſil. i. Oldra. in conſil. lxv. Alexand. conſil. lxv. & conſi. lxxvii. iii. volum. Bel. in rub. de queſtio. i. & v. colum. plene Mar. in pra. in. §. diligenter car. xvi. verſic. modo quero vlterius. & in rubr. C. de proba. & in l. i. in princ. ff. de queſtio. in ſingu. cix. & ſingu. cccccxcvii. & conſil. xlix. & conſil. lxxii. Paul. grill. in tract. de queſtio. iii. q. Math. in conſti. in queſtionibus. viii. no. & in cōſti. vniuerſos. viii. no. & cōſti. clementię. ii. no. Cepo. conſil. xxix. & conſiſil. xxxi. Ioan. de ami. in conſil. vii. & conſil. lxxxv. & cōſil. lxxxvii. & cōſil. cxxxii. Deci. in conſi. ccxxxiiii. Thom. gram. in conſil. xiiii. & conſil. xvii. & conſil. xlii. et cōſi. xxxii. Par. in verbo tortura la prima ver. viſo de indiciis. Corne. in conſil. lvii. ii. volum. et Par. in. d. ver. tortura ver. an teſtes. Ex quorum omnium dictis diſtingue, Aut aufugit ſtatim facto delicto, et ſe abſentauit, ⁊ ante accuſationē, aut aufugit poſt delictum, et poſt accuſationem, et citationem emanatam. Primo caſu cōcluditur aūte. Barto. in. l. i. ff. de boni. eo qui ſibi mor. conſciuc. Quod ſola et nuda fuga non facit indicium ſed ſuſpitionem inducit. Alexan. in conſi. lxv. i. vol. Limita niſi rumore perlato, vt per Barto. in. l. fi. ff. de queſtio. et Bru. in. d. tract. xiii. colum. in fin. iūcta vero, cum aliis adminiculis vt fama, et inimicitia, et aliis circunſtantiis, et coniecturis, facit indicium. Amplia etiam tunc in preparante et attentante aufugere, nam facit indicium ſicut fuga in actu, vt per Mar. in. d. §. diligente. ⁊ in. d. rub. C. de prob. et in. d. l. i. in prin. ff. de queſtio. Dixit enim Bal. in. l. pignoris gratia. C. de pigno. actio. Idem operatur fuga in actu ſicut fuga in promptu. Amplia etiam in fuga ſocii criminis, nam facit indicium contra ſocium inquiſitū vt per Thom. gra. in. d. conſil. lv. in fin. Limita tamen niſi fuga poſſet modo aliquo colorari, ex aliqua probabili cauſa, nam tunc non facit indiciū, et ideo ſi dicat timuiſſe ne occidatur a conſanguineis occiſi, vt quia ab ipſis fuerit inculpa

tus,& tunc ex quo ei locus tutus non eſt abſen-
tauit ſe a loco & aufugit.non facit indicium,ſi
de his conſtat,ita loquitur Bal.in.d.l. in bonefi-
dei.C.de iureiur.& Anto.de cana.in trac.de tor
men.vii.q.Idem ſi aſſerat ſe receſſiſſe propter
mercantias,nam ſi alias ſolitus erat vagari in di
uerſis locis pro mercantiis excuſatur, & fuga &
abſentia non facit indicium , vt per Brun.in.d.
trac.viii.&.ix.car.i.par.idem ex aliis probabili
113 bus cauſis ℭ † Immo tunc ſi probationes nõ
habeat ſtarentur eius iuramento,ſi dixerit ſe ex
his aut aliis cauſis probabilibus ſe abſentaſſe .
Cum ea que in animo cõſiſtant directo p alios
non poſſent probari.niſi ſolo iuramẽto cui cre
ditur,vt per gloſ.in.§.ſed iſte.inſtit.de actio.vbi
plene Iaſ.& multa in hoc cumulat. Mar.in.d.§.
diligenter.& in.d.rub.C.de probatio. & p Ioã.
de arno.in problema.lxx.& Mar.in .d. ſingu.
cxv.& in.l.qui falſam.ff.de falſ.Et ꝙ ſi ex ali-
qua cauſa probabili coloretur,vt propter timo
rem parcialitatis & ne offendatur, plene Io. de
ami.in conſi.vii.vbi etiam propter verba mina
toria a parte aduerſa.&.d.conſi.viii.&.d. conſ.
lxxxvii.&per Anto.de cana.in tra.de torm.7.
q.& per Mar.in conſil.xlix.& per Fely.in ca.
nullus de preſump.Idem quãdo aufugit ad cui
tandum facti violentiam , vt quia de facto erat
capiendus vt dicit Thom.gram.in volum.x. in
addi.& per Barr.in.l.quid ſit fugitiuus.§.i.ff. de
edil.edi.& vide per Math.in conſtit.clementię.
ſii.no.Idem ſi aufugiſſet a manibus familiæ, &
poſtea citatus comparuiſſet,nam non facit indi
cium prior fuga vt per Felyn.in.d.c.nullus.Idẽ
ſi aufugiens prius reputabatur homo bonæ vi-
tæ conditionis & famæ vt per Marſil.in.d. con
ſi.xlix.immo fuga iuncta cum fama ſeu aliis in
diciis non facit indicium,niſi concurrat leuitas
perſonę preterquã in teſte de viſu ita dixit An-
dre.in.d.conſtitu.ſi damna clandeſtina.ii. colũ.
verſicu.magis mouetur iudex & de predictis vi
de per Bru.in.d.tra.i.part.ix.col.& ſeq. poſt ar
chid.in.c.decernimus.iii.q.ix.vbi etiam p Bru.
Quod ſtatur eius iuramento.Limita tamen pre-
dicta,& tempera,vt faciat indicium,quando fu
ga fuerit ita certa & manifeſta,per vehementẽ
preſumptionem,ꝙ ſe abſentauerit ex cauſa de-
licti,ita dixit Arclud.in.c.nihilominus.iii.queſt.
viii.&,c.cum contumacia.de hereti.in ſexto.et
Brun.in dicto trac.col.ix.Niſi per claras cõtra
rias probationes de cauſa vera abſentiæ ꝓbaſ-
ſet.Secundo vero caſu quando aufugit poſt ac
cuſationem,vel inquiſitionem,dic ꝙ aut ante ci
tationem,aut poſt citationem emanatam aufu-
git.Primo caſu nullum facit indicium,nec ſuſpi
tionem,vt per Bart.in.d.l.i.ff.de bon.eo.qui ſi-
bi mor.conſci.Etiam ſi reus ſtaret cautus in do
mo,vel alibi ne capiatur,non facit indicium,vt
per Bar.& poſt eum Alex.& Ange.in.l.fi.ff.de
queſt.& Roma.in.d.l.lege cornelia. Et ne dum
procedit quando fuiſſet accuſatus, ſed etiam ſi
adhuc non fuiſſet accuſatus , ſed preceſſiſſent
minæ de accuſando,vel eſſet veriſimilis ſuſpi-
tio de accuſando,nam tunc idem operatur , ac
ſi accuſaſſet,vt proſequitur Mar.in.d §.diligen-
ter.& in.d.rub.C.de probat.& in.d.l.i. in prin.
ff.de queſtio.& in ſingula.cccexcvii.Ang.in.d.
gl.fama pub.Rom.in.d.l.lege cornelia. Brun.ĩ
d.trac.ix.col.Dec.in con.ccxxxiiii.Io. de ami.
in conſi.xxxvii.Et tunc nec etiam facit indiciũ
potuit enim dubitare vtroq; caſu , ne a familia
caperetur,vt not.Bart.in.l.quid ſit fugitiuus .§.
ſcienti.ff.de edil.edic.ſi tamen poſtea citatus cõ
paruerit,vt ibi per Bar.& Bru.in.d.tra.viii.col.
alias ſecus vt infra.Limita tamen predicta , niſi
alia ſuſpitio laboraret , nam tunc faceret indi-
cium vt per Ange.in.d.gl.fama publ.Si vero
aufugit poſt citationem,& tunc aut erat liber,
aut in poſſe curię carceratus.Primo caſu ſi cita
tus non comparuerit ſed in contumacia perſe-
uerauerit,& fuerit bannitus,tunc talis contuma
cia,& bannum,& fuga facit indicium ad tortu
ram ſecundum Nicol.de macta.& Bal.in.l.i.C.
de here.inſti.& per Pau.de caſtr.in.l. raptores.
C.de epiſ.& cle.& Mathe.in conſtit. in queſtio
nibus.viii.no.Vbi dicunt ex tali fuga non con-
demnatur,ſed torquetur.idem dicit in conſti.ſi
quis rapere.ii.not.x.q.Brun. etiam tradit in .d.
tra.indi.ix.char.iii.co.ver.addo alium notabilẽ
caſum,& per Far.in.d.tra.in verbo tortura . lo
tertio ver.ſequitur queſtio.in fi. vbi ſecundum
qualitatem perſone.Mar.in pra.in.§.diligenter.
car.xx.iiii.col.in fi.ver.quero vlterius an con-
tumacia.& in.l.i.in prin.ii.col.& in.l.pe. in fi.
ff.de queſtio.& in ſing.cxvii.& conſi. cxvii.&
per Io.de arn.in epit.xci.& in commen.cxi.&
Tho.gram.in conſi.xxxiiii.& in conſil.xlv.&
conſilio.lv.& conſ.lvii.ver.item decimo.& de
fuga poſt citationem,& contumacia & fuga p
114 Thom.gram.in conſi.xxxii.ℭ †Licet contra
rium dixit in conſilio.xxxvii.Quod ex ſola cõ
tumacia non torquetur abſq; aliis indiciis licet
ibi dicat niſi concurrat bannum vltra contuma
ciam,& ita intelligit dictam doctr.Bal. in. d.l.i.
Limita tamen & intellige quando contumacia
fuiſſet legitime contracta, & non aliter, & per
Tho.gram.in.d.conſi.xxxvii.Et locum etiã ha

beat, in vero contumace, quando perſonaliter fuiſſet citatus & non domi. vt per eundē Tho. gram. in conſilio. xlv. limita tamen vt per Mat. in conſti. clementie. iii. no. vbi abſentia, & fuga fuiſſet colorata ex cauſa probabili, vt quia citatus ſe abſentaſſet ad regem, nam licet fuerit bānitus ſi poſtea rex remiſiſſet ad iudicem bannientem vt prouideat de iuſticia, tale bannum, & fuga non faceret indicium vt ibi per eum. Sed mirandum eſt, ſi per dictam conſti. clementie. bannitus habet tempus ad comparendum. & infra duos menſes non poteſt capi nec offendi. & ſpōte comparens relaxatur fideiuſſoribus, & auditur in ſuis defenſionibus, quomodo ergo talis contumacia & bannum in regno faciat indiciū contra ſponte comparentem, licet forte procederet ſi in banno fuiſſet captus vt ex hoc ſolo poſſet torqueri. Item docto. ſupradicti loquuntur in caſu quo per ſtatutum poſſet comparere, & purgare contumaciam, nam etiam ſponte cōparens poteſt torqueri ex precedenti contumacia abſq; aliis indiciis. & ſi loquuntur iuxta diſpoſitionem. d. conſti. clementie. vt poſſit comparere, et tamen torquet. Crederem non paſſim locū habere, ſed in perſonis leuibus non in aliis, vt ſentire videtur Bald. in. d. l. i. C. de here. inſti. quatenus dicit ſecundum qualitatem perſonarum poſſe torqueri, & ſentit Par. in. d. ver. ſequitur queſtio. Sed quid ſi bannitur ab vno officiali, & capiatur pro alio delicto, vel codē ab alio officiali maiore vel minore an illud bannum et contumacia faciat indicium, vt ex eo torqueri poſſit coram iudice non banniente, d c q; decidi poteſt ex dictis per Math. in conſti. humanitatē. xiii. no. verſ. ſed iuxta premiſſa. vbi ponit an
115 ſi ſe defendat extra carceres. ¶ † Idem dicas, ſi dum capitur a familia iuſte, nam ſi reſiſtat in capiendo talis reſiſtentia facit indicium, ſecus tamen ſi iniuſte capitur, nam ne dum non facit indicium, & per Ioa. de ana. in conſil. cxxxiiii. immo occidere poteſt vt per Par. in. d. tracta. in verbo reſiſtentia. et Mar. in. l. i. in prin. ff. de ſica.
116 ¶ † Secundo caſu quando erat carceratus & aufugit, dic q; aut iniuſte detinebatur & tūc aufugiens a carcere non torquetur, ex hoc cū talis fuga non facit indiciū, vt per Alexan. in conſil. cxliiii. ii. volu. & Matth. in dicta conſtitu. clementie. in fi. iii. not. vbi optime, & ibi ſi accedit ad ſuperiorē, q; talis fuga non facit indiciū, nec contumax reputatur. Aut iuſte detinebatur, & tunc ſi animo redeundi receſſit, vt quia poſtea rediit, & tunc nec etiam facit indicium, vt p Barto. in. l. quid ſit fugitiuus. §. ſcienti. ff. de edil. edi.

& dixit Bal. in. l. i. C. de ſeru. fugi. Quod ſtatutū puniens fugientem de carcere, non includit illos qui exierunt animo redeundi, argu. no. in. §. pauonum. inſtitu. de rerum diuiſio. Brun. in dicto tractatu. viii. col. & per Marſi. in con. cxxxii. in prin. Qualiter autem conſtet, q; animo redeūdi, tradit Pau. grilan. in trac. de relaxatio. carce. in titu. de fuga carcer. & vide per Caue. ſuper prag. reg. inoleuit. Vbi ponit ſi quis datus eſt p carcerato alicui aſsignando domum aut alium locum pro carcere, ſi diſceſſit, deinde redit non eſt rupta fideiuſſio, vt ad penam teneatur. Aut animo non redeundi & tunc facit indicium ſiue hoſtio aperto ſiue non, non tamen habetur pro confeſſo, vt per Thom. grā. in vo. xxxvii. in fi. & conſ. lvii. & per Feli. in. d. ca. nullus. & Marſ. in. d. §. diligēter. Et effractis carceribus, aut cippis cū idē ſit vt per Bald. in. l. ſuccurritur. ff. quib. ex cau. ma. Brun. vbi ſupra. ix. col. abſq; tamen conſpiratione. Idem ſi tentabat aufugere, vel preparabat fugere, attentando rūpere, vt ſolet multoties fieri, facit indiciū per ea que ſupra dicta ſunt vt p Mar. in. d. §. diligenter. & in. d. rubri. C. de prob. Cū idē operetur fuga in prōptu ſicut in actu, p. d. Bal. in. d. l. pignoris gratia. Dūmodo carcer fuerit publicus, & p Bal. in. d. l. ad monendi. & Bru. vbi ſupra. ix. columna. Aut cū cōſpiratione. & tunc ne dū facit indiciū, ſed plenam probationē & habetur pro confeſſo, et pęna capitis punitur. l. in eos. ff. de cuſto. reor. vt Bartolus quam legem ita intelligunt doct. Vt p cedat quando quis aufugiat a carcere ruptis ferris, & cippis, & carcere cum conſpiratione, & non aliter, nam abſq; conſpiratione non habet pro confeſſo, nec locum habet. d. l. in eos. vt ibidem p Alberic. de roſa. & ita plene Thomas grāma. in dicto vo. trigeſimoſeptimo, & Alex. poſt Bart. in dicta. l. in eos. & per Fely. in dicto capitulo nullus. de preſumptio. & per Thom. grā. in conſilio quinquageſimoſeptimo, & vide limita multis modis. & per Paulum grillan. in tractatu de fuga carcera. i. queſtione. & per Bel. in practica, in tit. de queſtio. quinta colū. & Pari. in dicto tractatu, car. trigeſimaprima. Ioā. and. in Specu. in titulo de pręſum. §. ſpecies. vet ſic. violenta. Vbi de arreſtato in ciuitate, vel palacio ſi aufugit an habeatur pro cōfeſſo. Quod tamen limita vt ſupra, niſi iniuſte fuerit detētus & carceratus, nam aufugiendo non habetur p confeſſo, immo tūc licet occidere cuſtodes carceris impune, vt proſequitur Marſil. in dicto. §. diligenter. & in dicta rubrica. C. de probationibus. in. l. prima. in principio. ff. de ſiccar.

et Pari.in tractatu ſindica.car.nonageſimaſecun
da.et car.quinquageſima.Thom.gram.in conſil.
quinquageſimoprimo.et in vo. trigeſimonono,
117& vo.xl.¶ †Immo tunc auſugiendo non di-
citur rumpere fideiuſſionem de ſecuro carcere,
quando auſugit iniuſte detentus, vt per Thom.
gram.in.d.conſil li.et in.vo.vlti.idem.dic ſi au-
ſugiat timens ſeuitiam iudicis minantis, et me-
tum inſerentis,vel quia ſolitus de facto procede
re,vt per.Tho. grã.in dicto voto. xxxix.et.xl.
et Par. in.d. tract. in verbo fideiuſſor. verſicul.
ſubiicio.ibi.tenetur autem iudex. et in verbo fu
ga officialis.§.i. Vbi ſi auſugiat propter minas
attroces , et ſeuitiam iudicis , non habet preſum
ptionem contra ſe criminis , et ſic tunc non fa-
cit indicium, nec ad penam tenetur fideiuſſio-
nis.idem ſi dolo iudicis auſugiat , vt per Cepo.
in conſilio.xxv.Que not.quia habui in facto,vt
ex premiſſis defendas fideiuſſores.An autem au
ſugiens fractis cippis,et carcere etiam abſq; con
ſpiratione , teneatur de fractoribus iuxta.l.i.ff.
de effra. Et qua pœna dic et proſequere vt per
Thom.gramma.d.voto.xxxvii. vbi ẽt ſi atten-
tauerit ſugere ꝙ ex hoc fuit poſitus ad torturã
ex quo conſpirauerunt,et non auſugerunt quia
detecti et non potuerunt auſugere , vt per Bel.
in practica , in rubrica de queſtion. v. colum. et
per Cuman.in conſilio.cv. Quæ bene not. quia
quotidiana et ſolent in facto cõtingere. In qui-
bus autem caſibus fuga inducat probationem
dic vt per Roman.in dicta.l.lege Cornelia.et in
dicta.l.admonendi.per Angel.in dicta gloſa ſa-
ma publica.et Brun.in dicto tractatu.nona col.
et Bel. vbi ſupra.v. colum. et Pau.gril.in dicto
tractatu.et per Marſil. in dicto.§. diligenter. et
per Fely. in di.c. nullus. in quibus inter alios.
Cõtra officialem inquiſitum de barararia ſi au-
ſugit habetur pro confeſſo,et condemnari po-
teſt.Quod procedit niſi reuertatur,nã eo reuer-
ſo ad ſindicandum,requiruntur plene probatio
nes, vt per Brunum vbi ſupra.et Pari . in dicto
tractatu ſindica.car.li.et ſequẽ.verſicu.fuga. et
car.xc.verſicu.probatio. et circa princip. ope-
118 ris.de offi. ſind. ¶ †Quartũ indicium extat in
inimicitia,vt per Specu. in titu. de preſumptio.
§.ii.verſicu.ſed pone.Vbi ſi quis reperiatur occi
ſus et extet inimicitia cum aliquo , preſumitur
contra inimicum,et facit indicium ad torquen-
dum,quod intelligit Ludouic.in.l.prima §.hoc
reſcriptum.ff.ad ſilleia.quando ille fuiſſet inimi
cus capitalis,quod etiam ſequitur Angel.in glo.
fama publica.viii.col.verſi.quid ſi reperiaẽ qui
dam occiſus. et Brun. in. d.tracta.xiiii.col.uer.
aliud eſſet indicium.Io.de ami.conſil.li.Pari.in
verbo tortura.lo.iii. verſic. mandauit rex. ibi
preſumitur cõtra inimicum,Et ſic per eos con-
cluditur ꝙ inimicitia capitalis facit indicium,et
non leuis , nam ex leui inimicitia nõ torquetur
ſicut nõ repellit teſtem,vt proſequitur Marſi.in
d.§.diligenter.xvi.car.ii colum.verſi.quero vl-
terius an inimicitia.In hoc tamen communiter
concluditur ex ſola imicitia nõ poſſe torqueri,
licet capitali, niſi alia concurrant ut fama uel
aliud indicium remotum , vt per Gandi. in rub.
de queſtio.et Imo.in l.fin.ff.de here. inſti.cum
unum indicium remotum non ſufficiat ad tortu
ram,ſed alia debent concurrere,et ita etiam te-
net Augu.poſt Ang.in.d.gl.ſama publ. et plene
Marſi.in.d.§.diligenter.et plene in.l.i.in.§. præ
terea.ubi multa tradit de effectu inimicitie.ff.de
queſtio.et plene in cõſil.lxxii.et cõſil.iii.et cõſi.
viii.et conſilio.xxxiiii. Par.in.d.trac.car.xciiii.
Mat.in conſti.in queſtionibus.pen.glo. ubi qua-
lis eſſe debeat. Thom. gram.in cõſil.iii.plene in
uo.xv.et uo.xxx.et uo.xxxiiii.ex quibus con-
cluditur ſolam inimicitiam nõ facere indicium,
ſed iuncta cum aliis adminiculis, dummodo ta-
lis inimicitia fuerit capitalis, nam leuis nõ ſuffi-
cit,ut per Tho.grã.in.d.uo.xxxiiii. et per eun-
dem in conſil.xliiii.et per Mar. cõſi. viii. et cõſi.
iii.et conſ.lxxii. vbi concurrente fama. Exten-
de ne dum ſi inimicitia fuerit cauſata ex offenſa
offenſi ſed ex offenſa ſuorum vt per Gand. in
rub.de indi.dubita.ad tort.in primo indicio vbi
qui dicantur ſui inimici , vbi etiam ſi cõuerſatus
fuerit cum inimicis iniuriati, et offenſi , ut ibidẽ
in ſecundo indicio. Amplia etiam in inimicitia
de recenti reconciliata,nam per reconciliatio-
nem de recenti non eſt ſublatus effectus inimi-
citie , vt plene Marſi. in.d.l.prima.§. præterea.
et per Thomam gramma.d. conſilio. xliiii. In
antiquo vero recõciliato proficit , vt p Thom.
gramma.in vo.xxx.Qui autem dicatur capita-
lis inimicus,et ex quibus contrahatur, dic ꝙ ne
dum ex offenſione perſonali ſed ex uerbis atro-
cibus iniurioſis vt per Mar.in.d.§.præterea vbi
ex quibus cauſatur capitalis inimicitia et in.d.
conſi.iii.et conſi.xx.et cõſi.viii.et cõſi. xxxiiii.
vbi quis dicatur capitalis inimicus. Idem ſi que
ſtio ſtatus moueaẽ vt quia deliberate quærat ad
ſeruiturem redigere ut per eundem in.d.§. præ-
terea et in.d.cõſi.iii.et.in cõſi.lxv. Item ſi deti-
nuerit in carcere vt per Mar.in cõſi. xxviii.per
Thom.grã.conſi.xlvi. vbi ex tortura, et carce-
ratione, vbi etiã ꝙ quæ ſit capitalis relinquiẽ ar-
bitrio iudicis,et qui fuerit mortẽ minatus vt per

Thom.

Thom.gram.in.d.conſi. xliiii. Et quando accuſatur de crimine capitali, vel queſtio mouetur maioris partis bonorum vt in autem.ſi dicatur.C.de teſti.& per Mar.in.d.§.preterea. Vbi plene vide ex quibus capitalis contrahitur inimicitia.vbi plene & ibi in ſi. An dictum inimici faciat indicium, ⁊ quid ſi non ſit capitalis inimicus, an eius dictum faciat indicium. Limita niſi inimicitia proceſſerit culpa offenſi, & non offendentis, vt per Tho.gramm.in vo. 30. dic vt per Bar.& alexan.poſt eum & alium apoſtil.ſ l.i.§.cum quis.ff.de queſt.& ibi per Mar. Idẽ intellige dummodo probetur qualitas inimicitiæ in ſpecie, nec ſufficit in genere, ideo teſtes debẽt cauſam inimicitiæ allegare, in ſpecie, nec ſufficit deponere in genere eſſe inimicum talẽ, alias non probaretur inimicitia vt per Thom.gram. in conſ.xii.cõſ.xliiii.& per Bal.in.d.autem, ſe dicatur & in.l.ii.C.co.& per doc.in.c.cũ oporteat de accuſa.& dixit Bar.in.l.ii.ff. de appel.reci.& Par.in.d.trac.in verbo tortura, lo.iii.verſ. An ſtetur dicto torti.ibi an teſtis, qui nõ debuit examinari, ꝙ inimicitia generalis in teſte non

119 impedit quo minus faciat indicium. ¶ Quintum indicium eſt mendacium ⁊ variatio inquiſitum, vel accuſati, reſpondentis, nam ſi interrogatus deprehendatur in mendacio & variatione poteſt torqueri vt per Bar.in.l.ſi.ff.de queſt. & in.l.de minore.§.plurium eo.tit. Vbi non parent e calamo iudex ſepius interrogando & ſequtur ange.in gl.fama pub.ix.q.& Rom.cõ. viii. Par.plene in verbo tortura lo tertio ver. mandauit rex.circa medium.Mar.in d.§.diligenter, in duplici loco & in.§.quoniam & in.d.§. plurium, ⁊ in.l.ex libero.ff.de queſtio.& in.l. eos. ff.de fal.& in.l.ſi.de queſt.Bru.in.d.tra.xi. col. ver.quero an mendacium.Mar.conſ. li. & cõſ. xv.& cõſ.130. Bal.in.l.preſbiteri.C. de epiſc.& cler. Bru.in.d.tra.iii.q.prin.v.car. ver. alia ſunt indicia Tho.gramm.in conſil.v.& in con.xvii. Alexan.in conſ.lxii.ii.vol.Cur.in conſ.41.circa ſi. Fely.in.c.litteras de preſump.Tho.gram. in vo.30.in ſi.multa per Par.in verbo tortura, lo primo. Communiter autem tenetur, ꝙ ſola variatio, & mendacium non facit indicium, ad torturam, ſed quandam ſuſpitionem, vt cum aliis iuncta, ⁊ iunctum faciat indicium ad torquendum cum hoc ſit remotũ indicium et unũ non ſufficit vt ſupra dictum eſt de fuga ⁊ ita tenet Mar.in dicto.§.diligenter, & in dicto conſilio.li. Vbi, licet reus reſpondendo inquiſitioni negauerit, licet contra eum fuerit probatũ, non tamen ex hoc torqueri poteſt. tanquam mendax & varius ⁊ idem conſuluit. Ioan.de ami.in conſi.cxxxiiii.Pau.gril.in tra.de relaxa. carce. in tit.de fuga carcer.per Maran. in ſpec.aureo, in.vii.membro indicii, verſ.ex predictis. Angu. Poſt Ang.in.d.gl.fama pub.ix.queſtione. Vbi ſi nullis indiciis fuerit tortus, licet millies variauerit non poteſt torqueri iterum, ex hoc ꝙ ſit.varius, & Mar.in cõſ.xv.vni idem. Contrarium tamen dicit in ſing.ciii.incip. varietas. & vide in dicto.§.diligenter, car.xviii.col.ii.ver.quero vlterius, & in.d.§.plurium.vbi vt ſupra. Si ſine indiciis fuerit tortus non nocet variatio.& in.§. quoniam in prac.& Bru.in.d.tra.v.car.xiiii.colum.ver.alia etiam ſunt indicia. Et vide ꝙ non facit indicium variatio, & mendacium, plene p Thom.gramma.in vo.30.vbi dicit ita communiter teneri & obſeruari aucto.Andr. in conſti. ſi damna clandeſtina & ibi Math. in.xiiii. no.ix q.& maxime in reg.per ritum magnę curiæ p quem principalis poteſt impune reſpondere citra metum periurii, & variationis, & per Mar. in dicto conſ.li. vide multa pro & contra tradita per Par.in dicto tract.in verbo tortura lo primo ver. viſo de indiciis vbi plene. Et ibi intelligit vbi variat circa factum principale, non quã do circa circunſtantias, & qualitates delicti & in verbo tortura lo tertio verſiculo confeſsio.

120 ¶ Sextum indicium eſt inconſtantia, titubatio, & trepidatio, dum interrogatur, nam ſi inconſtanter, aut titubanter loquitur, & trepidãter & cum pallore, hęc indicium faciunt ad torturam, vt proſequitur. Barto. & Mar.in.d.l.ſin. ff.de queſtio.& in dicto.§.plurium & Marſil.in dicto.§.diligenter, & Ange. in gl.fama pub.ix. q.Par.in dicto verſicu.tortura lo primo ver ſic. ſiquis eſt inuentus. Nam hec ſunt ſigna male cõſcientiæ, vt per Lucam de pen.in.l. euictiones. C.de cur.publ.& in.l.quoties.C.de digni. libr. xii. Bald.in.l.præsbiteri.C.de epiſ.& cleri.Ideo datur cautela vt ſepius interrogetur, & facit in actis ſcribi qua conſtantia, quo pallore, & qua trepidatione & per Thom.gram. in conſ.xvii. & in volum.30.in princi. Sed dic ꝙ communiter tenetur quod hec ſola non faciunt indiciũ, niſi alia concurrant, cum nonnulli ob periculi magnitudinem, & puſillanimitatem, & cordis debilitatem, inconſtanter loquantur, & palleſcunt, & trepidant, vt proſequitur Lu. de pe.in d.l.quoties, vbi ad plenum de hoc, & ita cõcludit non facere indicium & Par.in.d. verbo tortura lo primo ver.viſo. Vbi ad hoc vt etiã variatio faciat indicium, neceſſe, vt preſtetur iuramentum calumnię, et non aliter in caſu quo fa

ceret indicium, & ibi quando dicatur variare,
vbi etiam refert de facto contingiſſe, quod dū
quidam eſſet innocens & duceretur ante aulā,
vbi erat corda quod cecidit remiſit egeſtionem
& minxit ſe, ita tenet Tho. gram. in dicto vo.
xxx. & Aug. poſt Ange. in d. gloſ. fama pub. ix.
q. vbi etiam limita & vide per Marſil. in dicto
§. diligenter & Brun. in dicto trac. colum. xiiii.
121 verſi. alia quedam indicia. ¶ †Septimum indi
tium eſt confeſſio facta extra iudicium, de deli
cto, & iactatio de delicto. Et ideo ſi conſtat per
teſtes, & conteſtes, loco, & tempore, de tali con
feſſione poteſt torqueri vt per glo. & Barto. in
l. capite quinto. ff. de adulte. & ibi per Alexan.
poſt Bartol. & doct. in l. admonendi. ff. de iure
iuran. Alexand. poſt Barto. in l. quoniam. C. de
infami. & in l. fin. ff. de queſtio. Ange. in glo. fa-
ma pub. uer. quero an vnum indicium & in gl.
compar. in quis. & to. neg. Bald. in l. prima. vl-
ti. colum. C. de confeſſ. Felyn. in c. de hoc. de ſi-
mo. & in c. at ſi clerici. de indiciis. Iaſo. in l. Ma
giſtratibus. ff. de iuri. om. iud. Brun. in d. trac. x.
colum. verſicu. aliud eſt indicium generale. Par.
in d. verſicu. tortura lo ſecundo & lo tertio ver
ſi. mandauit rex circa medium Marſi. plene in di
cto. §. diligenter car. xvi. verſi. quero vlterius an
confeſſio & in §. examinanda & in §. quoniā.
& in l. de minore in prin. ff. de queſtio. & in ſin-
gu. 310. & i fin. 594. plene per Mar. in conſt. hu
manitatem. v. not. vbi dummodo per duos te-
ſtes probetur examinatos, parte citata ad vidē
dum iuramenta teſtium, & non aliter. Vel quod
fuerint examinati in preſentia partis, & p Tho.
gram. in cōſi. xxxii. Amplia etiā in cōfeſſione
minoris abſque curatoris authoritate. vt p Bal.
in l. clarum. C. de auctore. preſtan. Mar. in d. §. di
ligenter & in d. l. de minore in princi. Amplia
etiam parte abſente, licet aliqui contrá, vt per
Bru. vbi ſupra & Bartol. in d. l. quoniam. Am-
plia etiam ſi fuiſſet facta coram notario actorū,
abſente iudice, vel coram iudice non in forma
iudicii, nam facit indicium vt no. gloſ. in l. iube-
mus. C. de lib. cauſa & ibi Salycetus & Roma. cō
ſil. viii. Brun. vbi ſupra Marſi. in d. cōſti. humani
tatem. v. no. Marſi. in l. prima. in prin. ff. de que
ſti. & in d. §. plurium & in pra. in §. poſtquam.
Intellige dūmodo confeſſio extraiudicialis fue
rit certa & manifeſta, loco, & tempore com-
miſſi delicti, vt per Brun. vbi ſupra allegat tene
re Bald. in d. l. admonendi, multo magis ſi fue-
rit veriſimilis operaretur, vt per Brun. vbi ſupra
& Marſil. vbi ſupra. In quibus quod facit plenā
probationem. Idem ſi fuerit iurata vt per Mar.
in pra. in §. ſecunda queſtio. & in rub. C. de pro-
ba. & in l. penul. ff. de queſtio. Thom. gramma.
in conſil. xl. & vide per Par. in dicto tra. in ver.
tortura. lo primo ver. quia communiter. Vbi quod
debet eſſe certa, & veriſimilis, loco, tempore, &
non aliter, facit indicium. Limitate niſi fuiſſet re
uocata pretextu erroris, etiam ſi de errore non
doceatur. & ideo cautela datur vt ſemper con-
feſſio extraiudicialis reuocetur tanquam erro-
nea, nam tunc non faceret indicium, licet de er
rore non probauerit ita ſingulariter dixit Bald.
in l. prima. pen. col. C. de confeſſ. & Bru. in dicto
loco in fi. d. verſi. Mar. in d. conſt. humanitatē.
Iaſ. plene in d. l. magiſtratus, vbi dat cautelam,
& dicit fore ſingulare, vt euitetur amici tortura
Mar. in d. §. diligenter & in d. ſingu. cccx. & in
§. examinanda in pra. Felyn. in ca. olim. iii. col.
verſicu. ſecundus de reſcrip. & per Ioan. de ar-
no. in ſingu. 94. Thom. ferra. in carte. xxvii. Fe-
ly. cap. cum dilecti. v. colum. de accuſa. per Th.
gramma. in volu. xvi. Limita etiam niſi fuiſſet p
bata per teſtes ſingulares nam non facit indiciū
cum tantum probet mille teſtes ſingulares quā
vnus de vbica confeſſione, vt proſequitur Mar
ſil. in pra. & in §. diligenter. iii. colum. Facit di-
ctū Deci. in conſ. cccx. Vbi dixit minus probare
plures teſtes ſingulares, quam vnus. Limita etiā
in crimine ciuiliter moto, vt per Panor. & Fely.
in dicto cap. olim & Iaſ. in d. l. magiſtratus. Sed
an ex tali confeſſione extraiudiciali, cogatur
cōfitens perſeuerare in confeſſione per torturā
Bartol. in l. clarum. C. de aut. præſtan. Dicit quod ſi
eſt veriſimilis talis confeſſio, cogi poteſt ad per
ſeuerandum non aliter, de quo dic vt per Brun.
vbi ſupra. d. verſi. aliud eſt indicium. Quid autē
de confeſſione facta coram iudice incompeten
te, an faciat indicium coram competenti. & an
cogatur perſeuerare coram competente. in di-
cta confeſſione. dic vt per docto. in dicto. c. at ſi
clerici. de iudi. Ange. in glo. nec non ad denun-
ciam, verſi. quero an confeſſio & ibidem p Ber
nard poſt eum & p Brun. in d. ver. eſt aliud indi
cium. xi. colum. Cap. in deciſio. ſa. conſi. clxxix.
Vbi, an valeat vt extraiudicialis & Marh. in d.
conſt. humanitatem. vi. no. Iaſ. in dicta. l. magi-
ſtratibus. In quibus quod facit indicium & cogi
tur perſeuerare Thom. grammat. conſil. xlii. &
not. De confeſſione extraiudiciali, quod poteſt
condēnari ex tali confeſſione, tanquam ſe ia-
ctans, & glorians, de delicto extra ordinē vt di
xit Par. in dicto tracta. in verbo tortura lo pri-
mo verſicu. quia communiter & p Marſil. in di
cto. §. diligēter & in l. cos. ff. de falſis, & in l. de

minore in princ.ff.de queſtio. Item dicta confeſſio cum iuramento plene probat vt per Thom. gramma in cōſi.xl.immo ſi concurrant aliquę coniecturæ cōdemnari poteſt pro delicto vt p Capi.in dicta deciſ clxxix.poſt Felyn.ca. olim.
122 viii.limi.de reſcriptis. ¶ †Octauum indicium eſt confeſſio, & dictum ſocii criminis, nam ſi interrogetur & maxime in tortura & dicat talē conſocium in delicto, fuiſſe, tale dictum facit indicium cōtra ſocium, de quo an faciat indicium per Gād.in rub. de quæſt.tertia colum.& quarta. Bel.in pra.in rub.ca.de quæſt.x.& xi. colū. Bart.in.l.prima §.ſi ſeruus & in.l. reperti.§. primo.ff.de quæſt. Bon.in rub.quæ præcedere debēt tor. Ang.in gl.fama pub. verſicu.quæro.an particeps & in.x.q.& ibi Auguſt. & Bernard. Bru.in dicto tract.xi.colum.verſicu.addēdo ad ſupradicta vbi plene Par.in dicto tract. in verbo tortura la prima verſic.an ſtetur dicto torti Alexād.poſt Bar.in.l.reperti.§.primo.ff. de q̄ſtio.& in.l.prima.§.ſi ſeruus.ff.eo.Cyn. Bald.& Salyce.in.l.fi.C.de accuſ.poſt gloſ. ibi Alexād. poſt Bartol.plene vbi ſupra & in cōſil.cxxvii. vii.volum.& cōſi.132.primo volum. & cōſilio lxix.ſecūdo volum.& cōſi.cxx.vii.volum.Iaſo.in.l.prima.§.ſi tibi.ff.de cōdi.ob tur.ca.plene Marſi.dicto.§.diligēter.xv.car.verſicu.vlterius quero an ſocius criminis & in.l. prima.§. diuus Antoninus.ff.de quæſtio.& in cōſil. ſecūdo cōſi.duodecimo cōſi.xv.cōſi.xx. cōſil.xxii. cōſil.vigeſimooctauo cō.lxi.cōſi.74.cō.cix. cōſil.130.& in.l.qui falſam.ff.de falſ. & in.l.is qui cum telo.& in.l.ſi forte.C.de ſica.& in.l.prima. §.qui cum latrones.& i.l.de minore.§.tormēta ff.de queſt.& in ſing.cccix.& in ſingu.cccxcix. Fulg.cōſi.lxxi.Ana. cōſ.lxix. Cepo. cōſ.xxxi. Roma.cōſ.154.Dec.in cō.ccxxxiiii.Pau. de ca. cōſ.224. Mathe.in cōſt. ſi damna clādeſtina ix. no.v.q.Thom.gramma.ī vo.iii.& in cō.xxxv. & cōſil.38.cōſil.lxi.cōſil.lxvi. cōſil.xlix.cōſilio lxx.cōſi.21.cōſi.lix.cōſi.xl.cōſi.57.cōſi.44. & in vo.vi.& in vo.xv.& ī vo.34. Ioā. de ami. cōſilio.xxvii.& conſil.138.Par.in verbo tortura lo tertio ver.an ſtetur dicto torti & ver.confeſſio ſociorum. Ex quorum omnium dictis talis deprehēditur doctrina, & concluſio ꝙ dictum ſocii criminis & confeſſio non facit indicium ad torturam, ſed ad inquirendum tātum & ita communiter tenetur per docto. vt per Augu. poſt Ang.in dicta glo.fama publ.ver.quæro an particeps poſt Ang.in.l.& ſi certus.ff.ad ſilleia.& per Thom.gramma.in dicto conſi.38. & Mar.ī dicto.§.diligēter. Fallit in caſibus in quibus interregari poteſt de conſociis de quibus per gl. & docto.in dicta.l.fi.C.de accuſ.& Gād.in rubri. de queſtio.4.colum.& enumerat Bru.in.d.ver. addo aliud indicium poſt Bar. in.d.l. reperti.§.i. vbi plene Mar. & in.d.§. diuus Antoninus & Thom.gramma.in conſil.xxi.& conſ.38. vt ī delictis quæ committūtur propter commodum ꝓpriū, & non in offenſam principaliter vel odiū alterius, vt falſam monetam committere, & committere crimē læſæ maieſtatis, & in aliis in quibus veriſimiliter concurrūt plures, vnus nō poteſt hæc faciliter committere, in his enim poteſt interrogari de ſociis in his vero quæ committuntur principaliter in odium, & offenſam alterius, vt in homicidio, & aliis huiuſmodi nō licet de ſociis interrogare dicta.l.fin. & dicta.l. reperti.§.i.idem in cauſis concernentibus communem vtilitatem poteſt de ſociis interrogari per Alexan.poſt Bar.in dicta.l.reperti. per.l.fi. C.de mathema.& in dicta.l.reperti. per eundē Alexan. Quod idem in crimine aſſaſinii, ꝙ licet interrogare de ſociis, & ꝙ in crimine læſæ maieſtatis, diuinæ & humanæ licet de ſociis interrogare per Mar.in conſil.i.& conſil. cix. Ioan. de ami.conſi.xxvii. Math. in conſtitu. ſi damna clandeſtina.& per Capi.in deciſio.ſa.conſi.130. In furto vero non licet interrogare niſi fuerit latro, cum alius ſit fur, alius latro, vt per Mar.in conſi.xxii.& plene per Thom.gramm. in con. lix.vbi de duobus cap.reg.incip.ſtatuit.& in.c. frequens & in effrenata.& in cap.in accuſatis. Vbi dictum trium latronum nedum facit indicium ad torturam, ſed plene probant, & ibi qualiter intelligantur.d.c.reg.& per eundem in cōſil.37.& per Mat.in.d.conſtit.ſi damna clandeſtina.ix.no.v.q.& ibidem remiſſiue. An in aliis q̄s exceptuatis Sed intellige in caſibus in quibus licet interrogare, concurrentibus infraſcriptis facit indicium, & non aliter ſecundum Salyc.in d.l.fi.& Bru.vbi ſupra in fi.xii. col. Et primo ꝙ contra inculpatum precedat aliqua preſumptio alias non facit indicium, nec ex confeſſione ſocii poteſt torqueri, & ſic aliis concurrentibus ita per Gand.in.d.titu.de queſtio. & Augu.poſt Ang.in glo.fama publi.ver.quero an particeps. Mar.in d.ſingu.ccix.& in.d.§.diligenter. &.d. conſi,xxviii.&.d conſi.lxxiiii.&.d. conſi. 230. & d.conſi.cix.Mat.plene in.d.conſti. ſi damna clandeſtina Tho.gram.in.d.conſ.xxi.& in cōſ. 38.& in aliis conſiliis ſupra & conſi.35.& conſ. lxv.& in vo.vi. Ioann. de ami. conſil. xxvii. & in dicto vo.vi. Erit adminiculum, ſi inculpatus habuerit conuerſationem cum inquiſito,

& intellige ꝙ teſtes examinati ſuper aliis cōcur
rētibus, ꝙ ſint examinati inculpato citato alias
non facit indicium dictum ſocii, vt per Mat. in
d. conſti. ſi damna clandeſtina. ix. no. v. q. Limi
ta tamen, niſi in caſibus exiſtentibus difficilis ꝓ
bationis, nam tunc admittitur abſq; aliis indi-
ciis vt per Math. in. d. conſti. ſi damna clandeſti
nā. d. no. ix. v. q. allegat Pau. de ca. in conſ. cxx.
Quod intellige cum tortura vt per eum & per
Mar. in cō. lxi. Item requiritur ꝙ inculpatus fue
rit malæ vitæ, & famæ, & conuerſationis, vt p
Gand. vbi ſupra, & Augu. vbi ſupra & p Matt.
in. d. conſti. ſi damna clandeſtina vbi ſi eſt bone
vitæ & famæ, nō facit indicium, niſi eſſent plu
res confitentes, & tunc datur copia vt ſe defen
dat aduerſus confeſſiones, licet etiam Fulg. refe
rat quendam tenere, ꝙ etiam tunc quando eſt
malæ vitæ & famæ, ꝙ faciat indicium in caſi-
bus non exceptuatis & per eum in cōſ. lxxi. &
per Bernar. poſt Ang. vbi ſupra, & Gand. in tit.
de queſt. iiii. col. Dicit vidiſſe ſeruari conſuetudi
nem quod tamen non tenetur niſi in caſibus ex
ceptuatis, & per Bel. in rub. de queſtio. x. colū.
& ſeq. Tho. gram. d. conſi. xxi. & cōſ. xxvii. &
ſeq. & cōſ. lxi. & cōſ. lxx. & cōſ. xliiii. Vbi etiā
ſi eſſet male conditionis, & famæ, non ſufficit
niſi alia concurrant ut ſupra, & per Tho. gram.
in vol. iii. in prin. Vbi limita in occultis, nam fa
cit indicium & licet interrogare Par. in ver. tor
tura lo primo ver. an ſtetur dicto torti. in prin.
vbi ſi eſſet malæ vitæ & conditionis, faceret in
dicium & per Mat. in. d. conſti. ſi damna clande
ſtina. ix. not. v. q. & dixit Thom. gram. in conſ.
xxi. Quod ſi concurrat bona fama inculpati nō
nocet talis inculpatio. Item requiritur, ꝙ ita de
ponat ꝙ veriſimile ſit eum non mentiri, vt per
Mar. in dicto. §. diligenter. allegat hoc dixiſſe
Areti. in cap. cum P. manconella. vii. col. de ac-
cuſa. & per eundem Mar. in conſ. lxxiiii. & in
ſing. cccxcvi. & per Thom. gramma. in conſil.
35. & conſ. xlviii. Item requiritur, ꝙ illud dicat
in tortura, ⁊ non aliter vt per Mat. in. d. §. diligē
ter, & per Fulg. cōſ. clxxiii. & Mar. in cōſ. 22. &
in cōſ. lxxviii. & cōſ. cix. & cōſ. 130. Tho. gram
ma in cōſ. 21. Etiam in criminibus exceptis, vt p
Ioā. de arno. in ſolilo. lx. & ſolilo. lxiiii. ⁊ ibi ni
ſi cōcurrāt alia. Et intellige, ꝙ in tortura etiam
perſeueret, & nō aliter vt per Ioā. de ami. in. d.
cōſ. 26. ⁊ Par. in dicto ver. tortura lo tertio ver.
teſtis & plene per Mar. in. d. §. diligenter verſi.
quero vlterius de alio dubio & in. l. repeti. viii.
col. ver. his viſus. ff. de queſt. Vbi ſi in tortura di
cat & poſtea in ratificando neget & perſeuerat
in negatione, non facit indicium ad torturam
contra ſocium. Et quid ſi primo tortus inculpat
titium cum iuramento, deinde contrarium dicit
repetitus, vel primo non nominat titium, dein-
de nominat, an talis variatio obſtet, vt non fa-
ciat indicium, & cui dicto magis ſtetur, primo,
an ſecundo, in tortura dic vt per Thom. gram-
ma. in vot. vi. & in vot. 34. Vbi ꝙ ſtatur primo
dicto, & non ſecundo in tortura, & variatio ſa
tisfacit vt non ſtetur eius dicto, vt per eum in
d. vot. vi. vbi vide & conſi. lix. ꝙ ſtetur. primo
dicto & in cōſ. 35. in fi. Et an requiratur perſeue
rantia vt torqueri poſſit, dic per Par. in dicto
ver. tortura ver. viſo de repetitione torturæ. &
ibi de principali in alium torto, & de teſte pri-
mo dicente, vnum & aliud poſtea in tortura,
cui dicto magis ſtetur primo, an ſecundo, dic ut
per Bru. in dicto trac. in. iiii. q. prin. xxvi. colū.
ver. item notandum vbi quod ſi teſtis primo di-
xit vnum ante torturam, & poſtea dixit aliud,
ſtatur ſecundo dicto & non primo, ſecus ſi abſ-
que tortura poſt Bar. & Ang. in. l. ſi poſtulaue-
rit. §. pen. ff. de adult. & p Bal. in. l. non ſolū. C.
eo. & Soc. cōſ. ccliii. ii. vo. & per Cepollam, in
conſi. lxi. ii. dub. & per Par. in dicto verſic. viſo
de repetitione torture, & vide plene per Capi. ī
deciſ. ſa. cōſ. cxlii. vbi de teſte vario, & an tor-
quatur ex tali variatione, & cui dicto magis ſte
tur, & an in clerico & religioſo teſte, vel conſti
tuto in dignitate, proſequere vt per eum per to
tam, & de teſte vario, & cui magis credatur, &
an requiratur perſeuerātia per. Par. in dicto ver
bo tortura lo tertio ver. teſtis, ⁊ per Mar. in pra.
in. §. quoniam. Item requiritur ꝙ potuerit tor-
queri vt dictum ſocii criminis in tortura faciat
indicium, alias non preiudicat ſocio, nec facit in
dicium vt per Bal. in dicta. l. fi. C. de accuſ. Ale-
xan. poſt Bar. in. l. maritus in prin. ff. de queſtio.
Par. in verbo tortura, lo tertio ver. an ſtetur di-
cto torti, circa medium. Bar. ⁊ Mar. in. l. prima.
§. ſeruus bona fide. ff. de queſtion. Bel. in pra-
ctic. in rubric. de queſtion. xi. colum. Marſi. in
dicto. §. diligenter, ver. quero etiam an. Item re
quiritur, ꝙ eius confeſſio fuerit iurata & nō ali
ter, vt per Mar. in dicto. §. diligenter. xvi. car.
ver. modo in propoſito Par. in dicto ver. tortu-
ra lo tertio ver. confeſſio ſociorum. ibi ꝙ iura-
ta & ratificata. Item requiritur ꝙ de alio deli-
cto, non ſit diffamatus, & infamis, inculpans, nel
alios defectus non patiatur vt per Mar. in dicto
conſ. lxxiiii. Thom. gramm. in vol. 34. & in cō-
ſil. lxi. cōſ. lxx. & cō. 38. Quod intelligas in infa
mi infamia iuris, vel per confeſſionem, vel per

ſententiam

ſententiam,& non probationem facti,vt p An
cha.in conſ.clxxxix.& Mar.in pra.in.§.aggre
dior & per Thom.gramma.in vol.iii.& in vol.
30.& conſi.34.& conſi.xlv. & Mar.in rubri.ff.
de falſ.licet Thom.gramma.in.d. volu.34.ſen
tiat etiam in infami infamia facti,& in vo.38.ꝙ
ſufficit ꝙ ſit conuictus.Item requiritur ꝙ incul
pans non ſit inimicus inculpati,alias ei non cre
ditur ad torturam etiam in tortura inculpando
vt per Boni.in.d.tra.in titu.que debent preced.
tor.Thom.gramma.in.d.conſ.38.Item requiri
tur ꝙ confeſsio non ſit extorta per ſubgeſtionē
in ſpecie interrogando de tali ſocio,ſed ingene
re interrogari debet.nam tunc quando in gene
re nominando facit indicium,& non aliter,niſi
concurrant indicia contra inculpatum,nam his
concurrentibus poteſt interrogare in ſpecie li
cet Saly.in.d.l.fi.C.de accuſ.dicat in ſpecie in
terrogandum modo in genere. contrarium te
net Bru.vbi ſupra.xii.colū.& ſeq.& per Bar.&
Mar.in.l.i.§.queſtionem.ff.de queſtio. Ange.in
glo.fama pub.circa fi.Math.in.d.conſti. ſi dam
na clādeſtina.ix.no v.q.Thom.gram. in vo.34
Sed qualiter fiet oppoſitio,ꝙ ſit ſocius criminis
vt confiteatur,dic vt per Specula.in tit.de accu
ſa.quarta col.ver.caue tamen & per Bald. in.l.
ſi filium.C.de lib.cau. Sed an exculpatio ſocii
criminis proſit exculpato,dic quod ſic , ſi dicat
talem non fuiſſe participem in delicto , vt per
Bald.in capi.primo.§.iniuria.de pace tenen.7.
colum.Alexan.in conſi.xxiiii.ii.vol. Mathe.in
d.conſtitu.ſi damna clandeſtina. d.q.v. in fin.
Thom.gramma.in vo.xi. plene Mar. in pra.in
123 §.reſtat.Thom.gram.in vol.iii.¶ † Nonum in
dicium eſt,aſſertio & confeſsio mandatarii,cō
tra mandantem,nam facit indicium de quo ta
men per Bal.in conſi.xcvii.v.vol.Mar. in.d. §.
diligenter.car.xv.ver.quero igitur & ver. mo
do incidenter.& in.l.i.§.diuus Antoninus.ff. de
queſtio.& in conſil.xxii.Par.in.d. verbo tortu
ra,lo tertio ver.dicitur communiter in fi.& per
Thom.gramma.in volum.xxxiiii.in princ.per
quos concluditur ſolum dictum mandatarii nō
facere indicium ad torturam,niſi alia concur
rant,& in tortura cum particeps ſit criminis,et
per Math.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.Fal
lit in aſſaſſino,vt per Thom.gramma. in.d. vo.
xxxiiii.& per Mar.in.d.§.diligenter. verſi.mo
do incidenter.de quo tamen infra in tra.homi.
in materia mandati.An autem exculpatio man
datarii ꝙ fecerit ratione propriæ inimicitiæ &
odii,& non vt adimpleat mandatum, excuſet
mandantem,dic vt per Mar.in.d.§. diuus Anto
ninus & in ſingu.cxii. & in conſi. ſexageſimo
primo.Par.in dicto tract.ſin.car.iii. Cepo.i cau.
39.de quo etiam in.d.loco diximus.Tandē con
cluditur quod ſtantibus aliquibus præſumptio
nibus pro mandante excuſatur mandans licet
eſſent indicia contra mandantem ſi vero nō cō
124 currant,non excuſatur.¶ † Decimum indi
cium eſt inculpatio,& confeſsio offenſi in mor
tis articulo,vt quia dicat titium fuiſſe vulnera
tem ſe,nam hoc facere poſſet indicium ad tor
turam,de quo tamen per Ang.in.l. ſi quis ī gra
ui.§.ſi quis moriens.ff.ad ſilla.per illum tex.Qd
ſolum non facit indicium,& ita tenet & cōclu
dit Bru.in dicto tract.xiii.col. ver. Sed an aſſer
tio iniuriati facit quandam leuem ſuſpitionem
ad inquirendum,& per Belial.in pra.in tub.de
queſt.xii.indi.& per Deci.conſi.ccclxii.& p Pe
trum girar.in ſingu.lv.& per Par. in.d. verbo
tortura la prima ver.officialis ibi dubitatur &
per Fely.in.c.exhibita de huiuſmodi vbi alia ,
& per Ioann.de amo.in proble.xlix.Quod ta
men limitat Ange.& Roma.in.d.§. ſi quis mo
riens.niſi illud deponat cum iuramento Marſi.
vero in.d.§.diligenter.xviii.car.iii.colum.ver.
Quero vlterius de importanti dubio arguendo
& diſtinguendo,tandem concludit,quod ſi eſt ī
plenitudine intellectus rem bonę vitæ & famæ
& non ſunt aliæ probationes maxime in diffi
cilibus probatu,quod facit indicium ad tortu
ram,ne delicta remaneant impunita, & per eū
dem Mar.in conſi.v.& in con.xx.in ſing. xxii.
Et faciunt tradita per eundem in conſ.682.per
Ange.in gl.qui iudex ad proba.ſue inquiſi. Vbi
quod non creditur Thom.gramma.vero in cō
ſil.xlii.& conſi.lvii.& conſi.ſeptuageſimo.Di
cit non credi,niſi alia concurrant,& per Par.in
dicto verbo tortura lo.iii.ver.officialis poſsūt
Alexan.in conſi.xiiii.iii.vo.In quibus ita con
cluditur.Quod cum aliis vt inimicitia,facit in
dicium alias etiam ſi teneat corpus Chriſti ī ma
nibus ei non creditur ut per Alexan.in.d.con.
xiiii.Limita in crimine raptus nam actum ra
ptæ,facit indicium,de quo tamen per Math.in
conſti.ſi quis rapere.& in conſti.aſpetitatem le
gum.iii.li.an autem exculpatio offenſi in mor
tis articulo,proſit?dic vt in.d.trac.diximus, &
per Bru.in.d.tra.in fi.primæ par.pri. & in fi.v.
125 q.prin.vii.car.¶ † Vndecimum indicium ex
tat tacita confeſsio,per pacem vt ſi producat
inſtrumentum pacis ex eo poſsit torqueri, de
quo per doc.in.l.transfigere.C.de transa. p Bal.
in.d.c.i.§.iniu ria.de pa.iur.fir.& in.l. quoniā.
C.de infam.Bru.tradit in.d.tr.xiii.col.ver.que

ſic.ſi quis eſt inuentus vbi dixit ꝙ faciat quod-
dam argumentum delicti,aliis vero concurren
tibus,vt fama inimicitia, facit indicium , & de
pluribus in domo exiſtentibus,ꝙ tortura a ſoli
to incipi debet Auguſti.vbi ſupra & Rom.in.l.
excipiuntur.ff.ad ſillen.& per Par.in.d.trac.d.
ver.mandauit rex car.cxvii.iii.co.& car.cxxi.
iii.col.ii.Bru.vbi ſupra.xv.col.ver.eſt,& aliud
indicium,& Par.in.d.verbo ver.an ſtetur dicto
torti ibi,ſed an ſi reperiatur & per Mar.in pra.
in.§.attingam de mortuo in carcere poſt Par.
vbi ſupra in ver.carcere & carcerarius & in.d.
ver.mandauit.Idem ſi fuerit inuentus in loco
propinquo,maxime concurrente mala fama, ⁊
ꝙ fuerit ſolitus vt per Roma.in.d.l.i.§.hoc re-
ſcriptum.ff.ad ſillen.& vide per Thom.gra.in
vo.xxiii.& in vo.xxiiii.& in conſil.xxxii.Vbi
ꝙ incipi debet ab homine male vitę,& famę in
pluribus in domo exiſtentibus,ꝙ torqueri poſ-
ſunt.& in conſil.xxxv.vbi.ſi contra dicũt ad-
inuicem & variant torqueri poſſunt. In pluri-
bus autem proiicientibus lapidem de domo ad
idem vicinitas inducit indicium contra vicinũ
niſi aliter doceatur de maleficio , vt per Par.in
ver.tortura lo.iii.ver.manda rex , ibi vicinitas
& ibi ſequitur de reperto homine mortuo pro
pe domum alicuius.Idẽ ſi ſocius reperiatur mor
tuus in domo ſocii præſumatur a ſocio occiſus
ſi ſocius tacet & per Mat.in pra.in.§.expedita.
in ſi.& conſi.xxxi.& Tho.gram.in volu.xxx-
ii.& par.in ver.tortura.lo.iii.ver.mãdauit rex
poſt medium ibi an ſi reperiatur.Idem ſi mari-
tus reperitur mortuus intus domum,& vxor ta
cet præſumitur mortuus ab vxore , & ꝙ fuerit
culpabilis vt per Par.in.d.verbo tortura lo.pri
128 mo.❡†Decimumquartum indicium eſt con-
ſuetudo delinquendi,ꝙ alias fuerit ſolitus com
mittere ſimile maleficium.Nã ſemel malus ſem
per præſumitur malus,in eodem tamen genere
mali vt in reg.malus ſemel,de reg.iur.in.vi.Et
ideo licet ſit ſolitus alia committere,& non illa
de quibus inculpatur,non facit indicium,ſed eſ
ſe debet in eodẽ genere mali.& ꝙ tunc facit in-
dicium gl.in.l.iubemus.C.de proba.Bar.in.l.ſi.
ff.de quæſt.Bald.in.l.i.ff.de hæredi.inſti.Saly.
in.l.ſi.vlt.col.C.de quæſtio.Alex.in conſil.v.i.
vo.& conſi.l.& conſi.lxxiii.eo.vol.Mar.in.d.
§.diligenter.xvii.car.iiii.co.ver.vlterius quan-
do poteſt,ibi diſputat per tres col.& concludit
ꝙ hoc ſolũ nõ facit indiciũ,licet pſumptionem
q̃ minus ẽ indicio iũctũ cũ aliis facit indiciũ ad
torturã,⁊ p Mar.in cõ.44.p Gã.in rub.de indi.
dubi.ad tor.in ſi.Par.in.d.verbo tortura lo pri-
mo.ver.viſo de indiciis & in.d.ver.tortura lo.
iii.verſi.mandauit rex ibi ſi contra aliquem per
Bru.in.d.trac.car.x.ix.no.Ioan.de arno.in dia
lo.lxvi.Tho.gra.in vo.xx.conſi.xlv.& conſi.
lv.& in vol.iii.vi.col.ver.nec ſuffragatur.⁊ ibi
qualiter probetur diffamatio.& difamia , &
qualiter teſtes debent deponere.Vbi ꝙ non ſuf-
ficit ꝙ ita dicatur niſi fuerit conuictus.auctorita
te.And.in.c.i.in ver.publici latrones de paren.
quod no.& ibi in addi.Quod ſi non apparet a
tribus annis elapſis retro delinquiſſe , cenſetur
purgata mala fama allegat Iaſ.in.l.ſi prius.col.
cxliii.ff.de ope.no.nun.& vide eundem.Tho.
gra.in vo.iii.qualiter probetur infamia.
129 ❡†Decimumquintum indicium eſt,ſi quis vl
tro ſe ingerat,& ſollicitet vt inueniatur male-
factor,ſi ſua non interſit vt refert Par.in.d.tra.
car.xcix.iiii.col.in verbo tortura lo.ii.vbi po-
nit,bis in magna curia contigiſſe,in quibuſdã
denunciantibus mortem alterius,& ſollicitanti
bus ꝙ inueniatur,delinquẽs,fueraſit capti ⁊ po
ſiti ad torturam & confeſſi fuerunt delictum,⁊
ita accidit his diebus,vide per Marſi.in.l.vnius
facinoris.§.ſeruo qui vltro.ff.de quæſtio.& in
pra.in.d.§.diligenter.car.xix.in ſi.iiii.co.verſi.
vlterius circa hanc materiam.idem dicit Par.
vbi ſupra & Mar.vbi ſupra indicium eſſe con-
tra eum qui primo inuenit mortuũ , & dicat ſe
vidiſſe maleficium cõmitti & denunciet,ſi non
conſtat de alio delinquente pręſumitur, ꝙ ipſe
qui primo inuenit occiſum cõmiſerit delictum
130 ſi aliter nõ ſciatur quis fuerit.❡†Decimumſe
xtum indicium eſt,ſi poſt delictum commiſſum
ſcienter receperit malefactorem in domo ſua
nulla cõiunctus cum eo affinitate , nã pſumptio
eſt cõtra eum ꝙ mãdauerit aut aliter fuerit cõ-
ſcius vt p Bal.in.l.ſi.ff.de off.procõ.p Gan.in ru
bri.de indi.dubi.ad tor.iii.indicio ⁊ bo.in rubr.
de indiciis p Mar.in.§.diligẽter.in pra.& in.d.
§.ſeruo qui vltra & p Fel.in.c.afferte.pen.col.
de pſum.d.no.& p Pa.in verb.tortura lo.ii.Vbi
idẽ ſi defendit,viſitet,aſſociet aut munera det,⁊
in ver.tortura.lo.iii.ver.mãdauit rex ⁊ p Tho.
gra.in vo.xv.Ang.in gl.fama pub.ver.q̃ro vnũ
131 indicium.❡†Decimumſeptimum indicium ẽ,
ſi inculpatus de crĩe obuiauerit,vel tale qd fece
rit,quo minus delinquẽs dephẽſus & captus ad
iudicẽ ducaſ,vel obuiauit ne capiaſ,& fecit eũ
aufugere nã vĩ cõſcius in delicto,vt p Gãd.vbi
ſupra.iiii.indi.& bon.vbi ſupra.Immo puniſ.
l.iulia de vi publica , vel priuata vt ibidem , &
per Alexand.in conſilio.xxxv.ſecundo volu.
Cepo.conſi.xiiii.contrarium Par.in verbo tor-

tura lo tertio ver.mãdauit rex.ibi ſi probetur. Vbi ſi pater liberauit filium poſt delictum commiſſum,& fecerit ne capiatur, non facit con-
132 tra eum indicium. ℭ † Decimumoctauum indicium eſt ſcientia maleficii.& nolentia prohibere,nã ſi quis ſciuerit cõmitti maleficiũ & nõ prohibuerit,cum potuerit,videtur conſcius de licti ſecus ſi non potuiſſet prohibere.l.culpa caret.ff.de reg.iu.traditur per doc.in capitulo primo de offic.deleg.& in.c.ſciunt dignum.de homini Gand.vbi ſupra.ix.indi.Tho.grã.in conſi. xvii.maxime ſi erat præſens in loco maleficii, & non prohibuit vt per Ange.in glo.fama pu-
133 bli.verſicu.quero an vnum indiciũ.ℭ † Decimũnonum indicium eſt ſi ſciens in aliquo loco adeſſe malefactores,vt diſrobarent,& occiderent tranſeuntes oſtenderit viam mercatoribus,aut aliis tranſeuntibus,vel ipſe eos per illũ locum doloſe duxerit et occiſi fuerint nam tũc eadem pœna punitur et ex hoc torqueri poteſt per Gand.vbi ſupra.x.indicio & Boni.in.d.tit.
134 de indi.ℭ † Vigeſimum indicium eſt alloquutio ad aures ante delictum cõmiſſum, nam ſi allocutus fuerit ad aures & ſtatim commiſſum ẽ homicidium,& hoc probetur licet neſciant teſtes quid dixerit eſt prẽſumptio mandati,ſi preceſſerit inimicitia ipſa ex parte loquentis ad aures,ſi vero pariter erant inimici conſilium præſumitur,ſi nulla inimicitia, nec etiam conſiliũ præſumitur vt tradit Bald.in.l.i.C.de ſer.fugi. quarta colũ. Et ita reſtringitur & temperatur dictum Bart.in.l.ſi veteri.§.eorum.ff.de priui. credi.Traditur per doct.in.l.qui in aliena.§.ſi quis mihi bona.ff.de acquiren.her.& per Mar. in.l.i.§.præterea.ix.colum.ff.de queſti.& per Felyn.in cap.afferte.in fi.de præſumpt.& per Par.in.d.verbo tortura lo.iii.ver.an ſtetur dicto torti.circa finem.& ver.mandauit rex.ibi, ſi inquiritur quis & vide dicta Bal.in.l.multum intereſt.C.ſi quis alte.vel ſibi.vbi dixit ꝙ ſi fuerat tractatus inter titium & ſeyum de occidendo martinum per ipſum titium, ſi deinde titius martinum occidat, preſumitur ſecutus tractatum,licet teſtes dicant neſcire de finali ordinatione quod tamen intellige ſi preceſſerit inimicitia inter ſeyum & martinum,& ita intelligit Brun.in dicto tracta.xvi.colum. vbi de his.
135 ℭ † Vigeſimumprimum indicium eſt, ſi viſus fuerit aufugere cũ enſe euaginato & ſanguinolento,de aliquo loco,vt domo,vel vinea,& ibidem reperiatur homo mortuus. nam preſumitꝰ ꝙ ipſe occiderit vt per Gand.vbi ſupra.in vi.indicio & Boni.in.d.tit.de indi.& Ang.in.d.glo. fama pub.ver.quero an vnum indiciũ, & poſt eum Auguſt.& Bru.vbi ſupra.xvii.&.xviii.co
136 lũ.ℭ † Vigeſimũſecundũ indiciũ eſt aclamatio,ſi ĩ aliqua domo vel loco audita fuerit,puella vel aliquis a clamare,ſuccurrite, ſuccurrite, & viſus ex domo aliquis exire enſe euaginato, & mulier reperitur vulnerata vel ſtuprata,prẽſumptio eſt contra exeuntẽ immo inducit probationẽ ſecundũ Nicola.de macta.in.l.fin.C.de proba.Br.vbi ſupra.xvi.col.ver. Itẽ ponit exẽplũ & per Math.in conſti.in queſtionibus poſt Andr.& per Par.in.d.tra.in ver. confeſſio ſociorũ & in ver.tortura lo primo ver. viſo de indiciis autẽ And.in.d.cõſti.ꝙ clamor facit indi-
137 ciũ vt ibi.ℭ † Vigeſimũtertiũ indiciũ eſt, ſi qs mutuo ab aliquo acceperit pecuniã & ille ſtatim conduxit gentes,aut arma emerit, vel alia fecerit preparamenta ex dicta pecunia prẽſumptio eſt contra mutuantẽ,vt per Bar.& Bal. in l.iii.ff.ad.l.iul.maie.& in.l.ſi.C. de pigno. ⁊ in l.ſi veteri.§.in bonis.ff.de priui.cred. & p Bru. in.d.tra.xviii.colũ.ver.itẽ ſunt quidam qui di-
138 cunt.ℭ † Vigeſimũquartũ indiciũ eſt ſi fuerit viſus facere præparamenta,ut emere gladium, vel aucere, vel ſimilia & viſus deinde ſæpius conuerſari in loco delicti, vbi reperitur mortuus nam ex tali prẽparamento & conuerſatione prẽſumitur contra eum vt per Bar. in.l.ſi.ff. de queſtio.Bru.vbi ſupra.xiiii.colu.ver. itẽ dat aliud indiciũ Ang.ĩ gl.fama pub.ver. quero an vnũ indiciũ.Par.ĩ verbo tortura lo primo ver. viſo de indiciis.& vide per Ange.in.l. milites. C.de queſtio.vbi ſi viſus eſt emere venenũ, & precedant aliqua ſigna venenationis erit indiciũ etiã contra hominẽ bonẽ famẽ. Vbi etiã de mercatore viſo cũ ſardello ſub clamide ꝙ erit contra eũ indiciũ nõ obſtante bona fama & de ſignis venenationis per Par.in.d.ver.tortura lo primo in fi.& ver. tortura lo ſecondo & ibi q̃dã apoſtillã referre Suetoniũ ĩ callicolã ꝙ mortuus ex veneno cognoſcitur ex liuoribus in toto corpore,& ſpumis ore fluentibus. ⁊ cremeꝰ corpus.nã cor illeſum manet prẽſeruatũ ex veneno & in ver.tortura lo tertio ver. mandauit rex ibi mulier.inquiritur vbi quæ nocent ⁊ quẽ non poſt Pau.de caſt.in con.cxcv.& in ver.qa
139 ſepe ibi,an ad torturã.ℭ † Vigeſimũquintũ indiciũ eſt mala conuerſatio per loca,& cum malis hominibus,nã de bono efficitur malus.l.ediles.§.pedius.ff.de edil.edi.l.ſi plures.§.quãuis.ff. de admi.tut.Gand.in.d.rub.de queſt.ii.col.Bel ui.in pra.in ti.de quæſti.in.xiiii.indi. & in ver. querat igitur iudex Tho.gr.in conſi.xvii.ſed ſo

la conuerſatio & familiaritas cum malefacto-
re,non facit indiciũ & per Bald.in.l.i. iiii. col.
C.de ſer.fugi.faciunt dicta Bal.in conſi. lxxix.
iii.vo.vbi conſuluit quendã epiſcopũ potuiſſe
torquere conuerſantẽ cũ heretico cũ inculpare
tur de hereſi,& ex loci cõuerſatione varia col
ligitur coniectura.l fina. C. ſi man. ita fuer.ali.
140 ¶ †Vigeſimũſextũ indiciũ eſt , frequentatio
aſſidua ĩ aliquo loco nã ſi ibidẽ reperiatur mor
tuus aliquis,& neſcitur a quo fuerit occiſus,ꝓ-
ſumitur ab eo occiſus qui in dicto loco multum
conuerſabatur. vt per Bar.in.l.iuſte.in princ.ff.
de vſuc.& in.l.iii.ff.de fur.Dũ tamen ſit homo
malæ vitę ⁊ famæ. vt per Ang.in gl.fama pub.
viii.col.ver.quid autẽ ſi inſtrata. Augu. ibi poſt
eũ tenet contrariũ,niſi alia concurrant vt ini-
micitia vel fama per Mar.in ſing.328.incip. ge-
minatio. vide Par.in.d.verbo tortura lo primo
ver. ſi quis eſt inuentus & ver. & in indiciis.
141 ¶ †Vigeſimũſeptimũ indiciũ eſt diuinatio,&
incantatio,nã ſi per aliquã incantationẽ appa-
reat de maleficio vt ſæpius fit,vt in furto ꝙ fa-
cit indiciũ.l.itẽ apud labeonẽ.§.ſi quis aſtrolo-
gus.ff.de iniur.ſed dic ꝙ per incantationẽ nõ fit
indiciũ ad torturã,licet forte ad inquirendũ cũ
ei fides adhiberi non debet,vt plene tradit Bru.
in.d.trac.xv.col.ver.quero an diuinatio idẽ ſe-
quitur Mar.in pra.in.§.diligenter.xii.car.i. col.
ver.quero de dubio ſepiſſime occurrenti. Vbi ẽt
ponit de alio indicio,vt ſi neſcirur homicida,&
ſuſpicetur aliquis , ꝙ deferatur cadauer occiſi
corã eo.nã ſi ipſe fuit occiſor ſtatim cadauer in
cipit euomere ſanguinẽ a vulnere , & dicit ita
expertũ,& Par.i.d.verbo tortura lo tertio uer.
mandauit rex in fi. vbi dixit hoc facere verũ in
142 diciũ,& ꝙ alias fuit expertus. ¶ †Vigeſimũ-
octauũ indiciũ eſt taciturnitas.nã ſi amicus ſcri
bat amico ꝙ rumor eſt fama in ciuitate,& loco
ꝙ ipſe cõmiſit tale delictũ,& ille accepta & le-
cta carta tacet,& nihil dicit nec excuſat ſe, nec
ſcribit contra ꝙ talis taciturnitas facit indiciũ.
Idẽ dicas ſi aliquis ĩpreſentia teſtiũ reprehendit
aliquẽ de aliquo delicto & ille tacet, nec excu-
ſat ſe Arg.traditorũ per Bar.in.l.filiusfam.la ſe
cunda.ff.ad macedo.ita per Mar. plene in.d.§.
diligenter ix.car.tertia colũ.ver.quero etiã de
143 notabili dubio. ¶ †Vigeſimũnonũ indiciũ eſt
mala phiſionomia & malum nomen,nã ex ta-
libus deprehendi poteſt mala coniectura cõtra
inculpatũ,mala.n.phiſionomia facit præſumi
quẽ ad ſcelera procliuũ ut dixit Bal.in hac lege
noſtra.i.col.ver. Itẽ dicas ꝙ bona phiſionomia,
vbi ꝙ bona prodeſt. Malũ etiã nomen reddit in
culpatũ,ſuſpectũ vt dixit Ioan.and. in.c.in con
tẽplatione de reg.iur. Felyn. in prohe. decreta.
Bal.in.l.non ignorat. C.qui accu. po. Quod de-
nominatio facit indiciũ Petr.girar.in ſing. lxv.
docto.in rub.ff.ſol.mat.vbi etiã Ioã.de ricar.de
Saler. Bru.in.d.trac.xii.car.iii.col. vbi ponit ali
qua nomina & plene per Mar.in practi.in.§.ex
pedita. ver. vlterius queri poteſt,& in.l.i.in pri.
pen.col. Alexan.conſi.v.ſecundo vol. Iaſ.et Al
cia.in.d.rub.ff.ſol.ma.& Par.in.d. verbo tortu
ra lo ter. ver.mandauit rex.poſt mediũ,ibi indi
cia ſunt,& in ver.tortura lo.i.ver.⁊ indiciis &
verſi.officialis in fi.vbi etiã mala conuerſatio
facit indiciũ,& in dictis locis dixit. Par. Ex his
preſumi in genere non in ſpecie de aliquo deli-
144 cto,niſi aliis concurrentibus. ¶ †Trigeſimũ
indiciũ eſt,ſola iudicis viſio,abſque alia proba-
tione.nã ex hoc videtur poſſe torqueri,cũ ma-
ioris auctoritatis ſit iudex ꝙ̃ vnus teſtis, de viſu
tamen cõtrariũ tenetur,vt ex hoc ſolo torque-
ri non poſſit vt per Specu.in tit.de ſent.§.qua-
liter. ver.itẽ debet ferri ſecundũ allegata Bald.
in.l.fi.in prin. C.de appella. Alexan.poſt Bar.in
l.pen.ff.de queſtio. Bru.in.d.tract.xvi.col.in fi.
145 ui.q.prin. ¶ †Trigeſimũprimũ indiciũ eſt , ſi
quis fuerit confeſſus ſe promiſiſſe centũ titio
ne ipſum accuſaret de morte patris ſui,aut alte
rius , nã ex tali confeſſione torqueri poteſt vt
dixit Bar.in tract.ſuo de quæſtio. Quod intelli-
git Bal.in cap.i.§.iniuria de pa.iur.fir. Si confi-
tens laborat infamia Alexan.poſt Bar. in.l.fin.
in prin.ff.de quæſtio.Par.in.d. verbo tortura lo
tertio ver.an ſtetur dicto torti circa medium,
146 ibi,an ſi titius confeſſus eſt. ¶ †Trigeſimũſe-
cundũ indiciũ eſt,per viã,ſigni vt ſi reperiatur
occiſus puer in domo alicuius, & vicini dicant
audiuiſſe in illa domo per dies ante puerũ plo-
rantẽ.nã ex hoc fit indiciũ vt per Barto.in.l.de
pupillo.§.ſi quis ipſi pretori.ff.de oper. no.nũ.
Bal.in cap.cũ noſtra in fi.de elect.Par. in.d.tra.
147 in ver.tortura in fi.ver.mãdauit rex. ¶ †Tri
geſimũtertiũ indiciũ eſt,locus a cõmuniter ac-
cidentibus,a ſolitis,vt dixit Bal.in Specu. in ti.
de ſenten.ante pen.col. ver.ad mortem.& in.l.
fin.circa fi.ff.de here.inſti.Mar.in pra.in.§.dili
genter.14.car.in fi.quarta col. & in ſin. 336. &
per Anto.de cana.in tra.de tormen. in. vi.q.&
vide apoſti. Alexan.poſt Bar.in.l. fin. de queſt.
⁊ Bal.in.l.non hoc. C. vnde cogn. vbi quando
aliquid frequenter vel facile contigerit abeſſe,
eſt leue indiciũ,ſecus e contra nã dicitur graue
148 indicium. ¶ †Trigeſimũquartũ indiciũ eſt,fa
moſitas delinquentis,vt quia ſit famoſus latro,

clara ut plene per Tho.gr.in.d.con.xlv.ꝛ Mar. in pra.in.§.diligenter.& in aliis ſuis conſiliis & infra dicetur. Quandoque teſtis nõ debet exami nari propter odiũ preſumptũ, vt quia minatus, vel quia inimicus, & tunc ex qualitate perſonę minantis, & qualitate inimicitiæ. & offenſæ iudex arbitrabitur, ut in.l.prima.§.præterea.ff.de queſt.iuncta.l.milites.§.oportet.C.eo.& p Par. in.d.verſ.an ſtet dicto torti.ibi an teſt's. In tantũ quod nec etiã in ſubſidiũ admittuntur inimici & odioſi, ut proſequitur Tho.gr.in.d.cõſ.45. Quãdoq; teſtis examinatus non debuit examinari quia inuitus iuxta.l.lege iulia.&.l.inuiti.ff. de teſti.l.parentis.C.eo.c.i. & per totũ de teſti. coge.Specul.eo.tit.& tunc examinatus non facit indicium ſi inuitus, ſecus ſi volens ſecundũ Cy.in auc.pręſbiteros.la.ii.C.de epiſ. & cle.& Bal.in.d.l.parentes.& Fel.in.d.c.i.ita Bar. in.l. i.§.ſi ſeruus.ff.de queſt.& Bal.in.l.ſeruos.C.de teſti.an autẽ in dubio præſumat inuitus teſtificaſſe an volẽs Cy.in.d.auc.pręſbyteros & Bal. in.d.l.lege iulia.& in.d.l.ſi parentes.quod inuitus præſumitur maxime ſi priuilegiũ allegauerit.fallit, niſi in ſubſidiũ vbi aliter veritas haberi non poteſt.nã tunc cogitur inuitus, & facit indiciũ ſecundũ doc. vbi ſupra maxime Brun. & ibi per eũ cui incũbit onus probandi ꝙ aliter ueritas non poteſt haberi dicetur infra, de hoc & ibi quæ perſonæ nõ poſſunt cogi vbi ponit perſonas pręter filiũ contra patrẽ, & libertũ cõtra patronum. nã etiã volentes nõ poſſunt teſtificari, ideo indiciũ non facit eorũ dictum. fallit etiã niſi a prin. fuiſſet p parte ꝓteſtatum, quod non examinaretur, nã non faciunt indicium, vt per Ioã.de arno.in cõm.cxix.incip.dicit Bart.poſt Are.in.c.ex parte adde.de teſti.& Fel.in.c. dilecti.pe.col.de accu.& Mar.in.l.i.§.diuus.ff. de quæſt.& in ſing.cxcix.incip.teſtis qui non debuit.cõuenit ſupra poſt prin.q. Qñque non debet examinari ꝓpter etatẽ ut impubes, ꝛ minor & tunc examinatus nõ facit plenũ indiciũ, ſed quale, quale.l.i.§.impubes.ff.ad ſille.no.gl.in.l. talis.vbi Bar.C.de his qui.vt indig.Guil. de ſuz. & Flor.in.l.in teſtimoniũ.ff.de teſti.Ang.in gl. cõpa.inquiſi.& totũ neg.ver.itẽ minor. Dicunt ꝙ facit indiciũ ſi ex mero officio, & nõ ad partis inſtantiã, & p Bar.in.l.de minore. in princ. ff.de quæſt.& in.l.ex libero.in fi.ff.eo.p Augu. poſt Ang.in.d.gl.Par.in verbo tortura.lo tertio ver.an ſtetur dicto torti.in medio.Cor.in cõ.ci. ii.vol.multa p Mar.in.d.§.diligẽter. c vii. car.i. col.ver. vlterius an dictum ſeu teſtimonium impuberis.et in.l.infans.ff.de ſica.cõſ.v.& cõ.vii. & cõſi.xxii.& conſi.28.& conſi.lxv.& conſil. cii.& conſ.cxxvii.& in ſing.cxcviii.Alexã.in conſ.18.aut conſ.lxi.v.vol.Mar.in.l.de minore in prin.ff.de queſt.in.l.fi.C.de ſica.in quibus dicit facere indicium ad inquirendum, nõ ad torquẽdum, nec ad condẽnandum. fallit niſi in caſibus in quibus aliter veritas haberi nõ poteſt, niſi per dictum impuberis.nã tunc facit indiciũ nr & duo impuberes ſufficerẽt ad condẽnandum, vt per Alberi.in.l.in teſtimonium.ff.de teſt.immo Mar.in.d.locis maxime in.d.l.ſi infans. & in.d.l.fi.dixit ex dicto infantium ꝑquiſiuiſſe veritatẽ, ꝛ ibidẽ declarat qualiter intelligitur quod veritas aliter haberi nõ poteſt, & in dictis locis p Mar. Idẽ in muliere nã propter ſexum maxime de iure canonico nõ debet examinari in criminalibus, nec facit indicium, licet ſecus de iure ciuili, vt per Ang.in gl.cõpa.inquiſ. & to. neg. & Alex.in.d.conſ.& in conſ.64.i. volu.& per Io.and.in.c.tanta labes.de ſimo.Specu. in ti.de teſte.§.i.ver.itẽ ꝙ eſt mulier.vbi Io.and.Pau.in conſ.268.Tho.gr.in conſi.xii. Tamen vbi aliter veritas haberi nõ poteſt facit indicium, & probationẽ, & per eundẽ Mar.in.d.conſi.cxiii. & i cõſ.cxxvii.& in cõſ.134.ꝛ in conſ. v. Bru.tamẽ vbi ſupra poſt Specu.in ti.de teſte.§.i.ver.ꝙ eſt impubes.& Bal.in.l.inuiti.la.ii.poſt gl.ibi, & in l.ſeruos.C.de teſti.& in.l.ſi maritus. & in.l.de minore.ff.de queſt.tenet ꝙ facit indicium quando eſt ꝓximus pubertati, & doli capax. Angel. etiã in.d.gl.dixit facere indicium, idẽ Alexã.in l.fi.C.de his quib.vt indi.vbi etiã Iaſ. Et ibi optime declarat quomodo intelligit, quãdo veritas aliter haberi non poteſt, vt etiã faciant plenã probationẽ, quẽ ad hoc videas. Quandoque teſtis non debuit examinari ob dignitatẽ inculpati, vt quia laicus contra clericum in cauſa criminali, vt in.c. veniens.lo primo. de teſti.&.c. laicos.vbi glo.ii.q. vii.& in.c.per tuas.de ſimo. & in cap.de cetero.de teſti.Specul.in.d.titu.de teſte.§.i.verſicu.item ꝙ eſt laicus.Ioan.andr.in cap.prelatis.de homi.in.vi. Et tunc examinatus non facit probationem, ſed bene facit indicium, ita dixit Fanor.& Felyn.in dicto capi.de cetero.de teſtib.Alexan.poſt Bar.in.d.l. ſi maritus.ff.de queſtion. Innoc.in.c.quoniam contra. de probatio.Stepha.aufre.in tracta. de teſte. in verſicu.laicus.iii.limitatione.Socin.in tract.fallen.in reg.409.incip.teſtes laici. vbi ponit quãdo admittantur.Marſil.in practi.in.§.diligenter car.xix.ſecunda colum.verſicu. quęro vlterius & in dicta.l.maritus.in princip.ii. colum. Et in ſubſidium plenam facit probationem, & per.

Panor. & Fel.in.c.de cetero. & Mar. vbi ſupra. & in.l.fina. C.de ſicar. & in.l.diuus.ff. de queſt. & in ſing.98.incip.laicus. vbi ꝙ in ſubſidium, ⁊ ꝙ non probationem plenã, ſed facit indicium. Quandoq; teſtis non debuit examinari propter aliquã qualitatẽ, vt quia infamis ex aliquo delicto, & licet non ſufficiant ad condẽnationem, ſi fuerint plures, tamen ſufficiunt ad torturam, ita dixit Bal. & Iaſ.poſt eũ in .l.i. C. de ſum.tri. & fi.ca.Par.in.d.tra. in verbo teſtis. verſi. fuit interrogatus. Alexan.poſt Bar.in.d l.maritus. Socin.plene in tra.fallen in reg.415. & ſeq.in quibus ponit quando admittuntur, & in ſubſidiũ, & ad indiciũ faciendum, & ibi, limita maxime vbi requiruntur teſtes omni exceptione maiores, Tho.grã.in conſi.38. & conſi.lxx. Felyn.in cap.cum dilecti.de accuſ. Roman.in conſi.451. Bar.in.l.prima.§.quæſtioni.ff.de queſt. Bru. vbi ſupra. & ideo meretrix publica quando aliter veritas haberi nõ poteſt facit indicium, ⁊ leno quando in poſtribulo fuerit commiſſum delictum, & non aliter, vt per Alexan.in conſil.xi. primo volu. & vide Deci.in conſi.xxxvi. Et an faciat indicium meretrix. Mar.in dicto .§. diligenter.xix.car.i.colum. verſ. poteſt etiam queri, intelligas tamen prædicta, ꝙ tales admittantur in ſubſidium cum tortura, & non aliter, vt faciant indicium, vt per Par.in dicto ver.teſtis. ver. fuit interrogatus. & Iaſ.in dicto.§.diligenter. & in.l.ex libero.ff.de queſt. & in conſ.109. Par.in ver.tortura.lo tertio. verſi.potius an ſtetur dicto torti.ibi an teſtis Thom. grammat. in conſ.xxxv.245.⁊ conſi.lxx.in fi. allegat ita dicere Saly.in.l.prima. & Albe.de manc.in tract. de teſte.xxv.colum. & per Marſil.conſ. 78. qđ tamen declara, vt per Bar.in dicta.l. ex libero. & in.l.prima.§.idem cornelio ff.de queſtio. & Alexan.poſt Bar.in.l.de minore .§. tormenta. vlt.colum.ff.de queſt Quando ſunt vacillantes & mendaces, & tentantes corrumpere veritatem. Et tempera quando ſunt inhabiles ratione criminis, & non alterius qualitatis, vt quia domeſtici, vel minores, vel aliter inhabiles, nã tũc etiam in ſubſiduim non torquentur, ſed tantum infames, & criminoſi, & viles, vt declarat Pari. in.d. ver.an ſtetur dicto torti.ibi an teſtis, vbi ita declarat. Quod in ſubſidium inhabiles admittuntur, cum tortura. Limita tamen hoc niſi contra valde diffamatum, nam contra eũ teſtes viles, & infames admittentur ſine toruta, ſecundum Innoc.in.c.cum.i.ſecunda.de re iudica. Pari.in verbo tortura.lo primo. verſi.an teſtes reprobati. & Alexan.poſt Bart.in.l.qui ſine.ff.de queſtio. Soci.in.d.reg.415. Quandoque non probat teſtis qui nõ debuit examinari rõne ordinis, vt quia examinatus ante litẽ cõteſtatã, vel parte nõ citata, vt ſupra fuit dictũ, & tunc nõ facit probationẽ, nec indiciũ, & proſequiť Ang.in.d. gl.fama pub. Bru.in dicto tra.i.car. verſi.an teſtes examinati ante ꝓceſſum, & in ſeq. ver.ſup generali inꝗ̄ſitione examinati Alex. poſt Bar.ĩ l.fi.ff.de queſt. Mar.in.d l.maritus. & in.l.i.§. diuus antoninus.ff.eod. Idẽ ſi aliter legitime non ſit examinatus, nã non facit indiciũ, vt in.d. verſi.an ſtetur dicto torti.ibi an teſtis poſt Bal.ĩ.c. ſacramentũ.de cõſue.re.feu.p Mar.cõſ.lxi. etiã ſi ſit oĩ exceptione maior, vt p Alex. poſt Bar. in dicta.l.maritus. vbi etiã ſi non reddat cauſam ſcientiæ, vel nõ dicat factũ plene, vel aliter teſtis ſit inualidus.in tribus locis dicit in.d.l. maritus. Mar.in.d.§.diligenter.nu.148. & in.§. ſecũda queſtio.nu.lxxviii. idẽ ſi non ſit citatus, vt p Bar.in.d.l.maritus. Cor.in cõſ.260.iii.vol. Amplia etiã ſi fuerit receptus teſtis a Cardinali, nã indiciũ non faceret qñ non legitime, vt p Bal.ĩ auct.ſed & ſi quis v'ti.col.C. de teſt. Mar. in.d. §.diligẽter.xvi.car 4.col.ver. & circa hãc materiã. Idẽ ſi fuerint examinati poſt lapſum termini, & didicita teſtificata Par.in verbo tortura.lo primo ver.an teſtes reprobati. Ang. in gl. & dictũ proce. publ. & in gl compa.inqui.et totum neg. Mar.in pra.in.§.ſequens queſt. & in.l. vnius.§.cogniturũ.ff.de queſt. Et an quãdo poſt terminũ, & an ſine iuramento faciat indiciũ p Fely.in.d.c.cum dilecti.de accu.pe.co. & Ale. poſt Bar.in.d.l.maritus. & vide circa præmiſſa Alex.poſt Bar.in.l i.§.idẽ Cornelio.ff.de ꝗ̄ſt. & Bal.in.l.ii.C.de epiſ.aud. Rom. vero in rubr. ff.de arb. vt refert Bru. vbi ſupra. Breuiter dicit aut teſtes a iure reprobanť, vt ſeruus cõtra dñm filius cõtra patrẽ, libertus cõtra patronũ, ⁊ alii, vt in.l.lege iulia.ff.de teſt. & tũc examinati nõ faciũt indiciũ reſiſtẽte lege. Aut nõ improbanť in totũ ſed fides diminuiť, Vt ſunt domeſtici & alii de quibus ſupra, & tũc admiſſi faciũt indiciũ, vt p Bal.in.l.ſeruos.C.de teſt. & p Fel.in.d. cap.cũ dilecti. & per Tho.gr.in conſi. iii. quam breuem diſtinctionẽ no. Limita tamen prædicta ꝙ caſu quo faciunt indiciũ procedit parte a principio nõ opponente, ſecus tamẽ ſi a principio per partẽ fuerit oppoſitũ quod examinati non debeãt nã facta oppoſitione non faciunt indiciũ teſtes qui non debeãt examinari examinati. ita ſingulariter dixit Aret.in .c. ex parte adde. v.car.de teſti. & Fely.in d.c.cum delecti.pen.colum. & per Mat.in.d.§. diligenter. &

in.d.l.

in.d.l.maritus,& in dicta.l.prima.§.diuus anto
ninus.ff.de queſti.& in ſing.ccxcviii. Et in hac
materia dic.& limita ſex modis vt per Fely.in
dicto cap.cum delecti.penulti.colum.vbi opti-
153 me & ſuccincte. ℭ† Tandem an etiam dictũ
torti,qui non debuit torqueri faciat indicium?
dic vt per Bald.in.l.fina.C.de accuſa.quod no.
Alexan.poſt Bar.in dicta.l.maritus in duplici
loco Mar.in dicto.§.diligenter,car.xix.ii.colũ.
ver.quero etiam ante teſtimonium.Bar. Alex.
& Mar.in.l.prima.§.idem cornelio.ff.de queſt.
154 ℭ†Et an iuramentum faciat indicium ad tor
turam?dic vt per Ang.in dicta gl. fama pub.v.
colum.ver.iuramentum,& per Bel.in pra. in ti
tu.de queſtio.vbi de iuramento calumnie,ſi de-
negat iurare,in decima & per Alex.poſt Bar.in
l.fina.ff.de quæſtio.& in.l.fina.ff. de in litem iu
ran.Item indicium erit ſi quis aſtiterit armatus
in maleficio. nam eſt præſumptio contra eum
de auxilio,ſecundum Inno.in cap. continentia
de cler.per eu. Anton.de cana.in tracta.de tor-
men,vii.q.& per hæc habes diſcurſionem cir-
155 ca indicia.ℭ† Viſo igitur de indiciis, qualiter
indicia ipſa purgentur,adiacenti ordine,videa-
mus de quo per Bartolum in.l.prima.§.ad que-
ſtionem.ff.de queſtioni.& in.l.ii.§.ſi publico.ff.
de adul.Ange. in.l.ſi vacantia.C.de bon.vacã.
lib.x.alexand.poſt Bartol.in.l.fina.ff. de queſt.
Par.in verbo tortura,lo tertio,verſicu.ſequitur
queſtio quotidiana.ibi modo videndum erit de
purgatione indiciorum,& in an ſtetur dicto tor
ti.quia ſepe per Brun.in dicto tractatu.i.part.in
fi.quinta queſt.princ.Marſi.in dicto.§. diligen-
ter,circa finem,verſic.quero modo vlterius.&
per Math.in conſt.ſi damna clandeſtina. in fin.
xiiii.no.In quo primo purgantur indicia, per
contrarias probationes, indica & preſumptio-
nes facientes pro reo.nam tunc vnum indiciũ,
vna preſumptio,& coniectura tollit aliam prę
ſumptio.indicium,& coniecturam, vt per Bar.
in.l.fina.C.fami.herciſ.Pari.in dicto verbo tor
tura,lo tertio verſi.ſequitur queſtio. & uerſicu.
mandauit rex.Bru.in dicto tract.viii.q.prin.xi.
no.Vbi quid ſi pares ſunt pręſumptiones. Ale.ĩ
conſ.lxxvii.vlt.col.i.vol.Marſi.in dicto.§.dili-
genter,ver.modo vlterius.& in.l.prima.§. di-
uus adrianus.ff.de ſicca.& in.l. prima.C.eo.&
con.cix.Thom.gramma.con.xiii.& cõſ.xxxi.
& cõſ.xxii.& in vo.iii.& vo.34.in quibus, ꝙ
vnum quodque indicium vrgeat in contrarium
pro reo,tollit indicium contra eum,vt per Par.
vbi ſupra.& Thom.gramma.in cõſi.xxi.conſi.
xliiii.& conſ.liii. & vo.xxx. Et tunc quando
extant contraria indicia, ad hoc vt ex indiciis
contra reum torqueri poſſit, talia indicia debẽt
eſſe grauiora,& preponderare,indiciis pro reo
facientibus,vt dixit Bar.in dicta.l. prima.§. ad
queſtionem.ff.de queſtio.ita Bru.in dicto tract.
in.v.q.prin.Ange.in glo.fama publi.ver.ſi autem.pro ſe.Anto.de cana.in tra.de tormen.iiii.
q.Mathe.in conſti.ſi damna clandeſtina. xiiii.
no.in fi.Thom.gramm.in con.lvii.& dicto vo.
tertio.Item eliduntur indicia per contrariã pro
bationem,vt licet fuerint indicia inimicitię, &
minarum contra inculpatum de homicidio, ta-
men ſi probet ſe tunc temporis fuiſſe abſentem
a loco homicidii taliter concludendo ꝙ nõ po-
tuiſſet veriſimiliter interuenire in loco delicti ta
li tempore,nam tunc per talem probationẽ eli-
duntur precedentia indicia,vt inquit Bru.in.d.
v.q.princ.& per Math.in dicta conſti.in.d.14.
nor.in fi.& ſic per probationem negatiue coar
156 tate loco & tempore.ℭ†Quæ qualiter pro-
betur,& qualiter teſtes debent deponere, ne in
cidant in falſum,tradunt doc.in.c. cum eccle-
ſia.de cau.poſ.& prop.plene Corſe.in repert.
Panor.in uerbo negatiua, plene Barto.& Bald.
in.l.actor.C.de prob.Guil.de cun.in ſuo tracta.
de proba.nega.Lanfran.in.c.quoniam contra.
de probatio.Imo.& alii doct.in.l.in illa ſtipula
tione.ff.de verbo.oblig.Angel.in dicta.l.actor.
Alexan.in conſil.xlii iiii.volu.& in.l.prima.ff.
ſi certum peta.& in.l.prima.§.docere.ff. ne qs
eum.Pau.& Alex.in.l.prima in prin.ff.quod qſ
que iur.Specul.in titu.de teſte.§.x.verſic.por-
ro.per Fely.in cap.ex tenore.de teſti.iiii.colũ.
Corn.in conſi.ccxcix.iii.vol.Matth.in.d.cõſti.
in fi.xiiii.not.Boni.in rub.de neg.proban.No-
tamen vnum,quod dicit Bal.in.l.fi.C.de prob.
ii.col.Quod ſi probatur plene de delicto p duos
teſtes omni exceptione maiores,nõ admittitur
probatio negatiuæ in verſi.adhuc,& in ti. de te
ſti.pen.colũ.verſi.ſed pone quidam accuſatus.
Ex quibus locis capias doct.qualiter debeas fa
cere articulum ad probandam negatiuam coar
tatam,loco & tempore,ne teſtis incidat in fal-
ſum,aliquid per Thom.gramm. in vlti. conſil.
poſt Panor.in ca. bonæ memorię. lo primo,de
elect.& Bal.in.c.ad noſtram.de prob. vide per
Ioan.de arno.in cau.xl.vbi inſtruit aduocatũ,
vt teſtem ſuper negatiua deponentem accuſet
de falſo,poſt Ange.in.l.lucius.in princ.ii.colũ.
ff.de in famib.Item an indicium purgatum ſit,
relinquitur arbitrio iudicis,vt per Marſi. in cõſ.
xlii.Idem ſi pares habeat probationes, vt quia
habeat pro ſe vnum teſtem,& contra ſe alium

nam tūc tollitur unius teſtis indicium, ut ex eo torqueri nō poſſit, ut dixit Bart. in. l. unius. §. iudex. ff. de queſt. licet Bald. contra in. l. prima. C. de fur. & per Pari. in. d. verſicu. ſequitur queſt.
157 in fi. ¶ † Immo ſi teſtes cōcurrant cōtra reū digniores, & pauciores pro reo, magis creditur deponētibus pro reo, ꝙ contra reū, licet digniori bus contra reum, & ideo ſi duo teſtes laici dicant me nō delinquiſſe, & alii digniores dicant me delinquiſſe, magis creditur illis teſt bus negantibus maleficium, ꝙ affirmantibus, ut p Marſi. in cōſ. ſecundo. & cōſ. lviii. & cōſ. cxxxii. & in ſingu. ccccxli. ubi magis creditur negātibus maleficium, quam affirmātibus Tho. gramm. in cōſ. lxix. contra ꝙ magis creditur duobus affirmātibus maleficium coartate, ꝙ mille negātibus, ſed cōtrarium ſentit Bon. in. d. tit. de teſt. penul. colum. Vbi probari debet per maiorem numerum teſtium, aut ſaltim per partem numerū & ſentit Bal. in. d. l. fin. dic ut per eos, & Corſe. in fin. in uerbo teſtis. Item eliduntur indicia, ſi teſtes ſuper indiciis deponentis reuocauerint eorum depoſitiones exculpantes ipſum reum, ita
158 per Marſi. in conſi. cix. ¶ † Item eliduntur indicia, ſi inquiſitus probet aliquid quod extinguat crimen, ut quia probet homicidium factum ad ſui defenſionem, vel alias cauſas excuſantes reum, ut per Ang. in. l. ſi uacantia. in fin. C. de bon. uac. l. b. x. & Par. in. d. ver. ſequitur queſtio ibi modo videndum, & ibi nam ſi fuit confeſſus. ¶ Item eliditur indicium per priuilegium bonæ famæ, vt quia inquiſitus fuerit homo bonæ opinionis. & famæ, nam ex tali priuilegio tollitur indicium precedens, vt ex eo non poſſit torqueri. l. non omnis. §. a barbaris. ff. de re mili. ita dixit Ang. in. l. prima. §. ſed ſi ex improuiſo. ff. de re milita. & per Bal. in. l. fi. C. de probatio. Corne. in conſi. lviii. ii. vol. Cepo. conſil. xl. Alex. in. d. l. fi. ff. de queſt. Par. vbi ſupra. & in ver. an ſtetur dicto torti. Mar. plene in. d. §. diligenter. d. ver. quero modo. & conſi. cix. & conſi. cxviii. & conſi. cxx. & cōſi. cxxx. & cō. 135. Tho. gram. in conſ. 35. & conſ. 37. & conſ. xlvii. in fi. col. Dec. in conſ. 189. Ang. in. l. milites. C. de queſt. And. & Mat. in. d. conſti. ſi dāna clandeſtina. Quod tamen non intelligas quādo contra ſe habetet indicium vnius teſtis de viſu aut confeſſionis extraiudicialis, ſed quādo alia leuiora concurrerent, vt quia fama precederet vel quod ſimile quod leue indicat indicium, vt deprehendi poteſt ex dictis per Mar. in. d. §. diligēter. in. d. ver. modo vlterius. quatenus in hoc arguit. Faciunt dicta per Andr. & Mathe. in. d. conſti. ſi damna clandeſtina. ix. no. ii. q. vbi dictum vnius teſtis, magis mouet animum iudicis quā duo vel tria alia indicia, ideo non tollitur tale indicium ex priuilegio bone famæ. Limita tamen hec, & intellige. vt per Inno. in. c. audītis. de preſcrip. Bal. in. l. ſiue poſſidetis. ii. col. C. de proba. Alex. in cōſi. lxxvii. ii. colū. i. vo. Ro. in conſi. clxvii. & Mar. in conſ. iii. Io. de arn. in ſolilo. xxxvii & per eundem in caute. lix. videlicet quando teſtes ſpecialiter fuerint examinati ſuper bona fama in ſpecie, ſuper illo delicto, ſecus ſi in genere ſuper bona fama & ī ſpecie fuerit examinati ſuper delicto, nam nō tollitur indicium per probationem bonæ famę in genere. Item eliditur indicium etiam vnius teſtis de viſu, etiam omni exceptione maioris, qñ aliquę circunſtantię repugnarent & veriſimile non deponeret. l. milites. §. oportet. C. de queſt. & aliæ circunſtantię, non concurrerent de quibus ſupra fuit dictum, ita Brun. vbi ſupra in fin. v. q. prin. Item eliditur indicium, & oſtenditur ſignum innocentiæ, ſi inculpatus ſponte compareat, & ponat ſe in vinculis, ita dixit Cep. in conſi. xxxi. & Marſ. in dicto. §. diligenter. in fi. vbi tradit, & in conſ. cxvii. aut. clvii. & p Corn. in. d. cōſi. lviii. in. i. q. faciunt que tradit Math. in cōſti. humanitatē & in cōſti. clemētie. per illam conſtit. Quod ſponte cōparens, etiā ſi veniat in ponenda pœna corporis afflictiua, relaxari debet fideiuſſoribus cū præſumptio ſit ex tali ſpōtanea cōparatione innocentiæ. Itē Marſ. in. d. §. diligenter. ponit aliū modum exculpationis. Si accuſator diu ſteter & ꝙ non accuſauerit abſque aliquo impedimēto, nō obſtāte, nā tarditas accuſandi inducit ſuſpitionē calumnię, & indiciū eſt pro reo ꝙ calūnioſe accuſauerit ſecundum
159 Bal. in conſ. xxxvii. iii. vol. ¶ † Itē eliditur indicium per exculpationē offenſi, nā ſi offenſus maxime in articulo mortis exculpet reū ꝙ fuerit innocens tollitur indiciū precedens contra eū ſecundum Bal. in. l. i. ver. pone teſtator. C. cōmunia de lega. Dixit. n. ꝙ ſi teſtator exculpauit reum ex indiciis contra reum, non torquebitur cū habeat indiciū innocentię pro ſe tamen ſi liquide conſtat de crīe punitur nec prodeſt exculpatio. idē dicit Bal. in. l. tranſigere. C. de tranſa. Quod talis cōfeſſio non releuat quando conſtat contrariū, vel facti qualitas oppoſitum manifeſte declarat. de quo p Rom. in cōſ. cxiii. & Alexā. in cōſ. 24. ii. vol. et Par. plene in. d. ver. ſequitur qō. circa fi. & plene Mar. in. d. §. diligēter. circa fi. ver. vlterius dico. & cō. cix. & in ſing. 22. incip. cōfeſſio offenſi. & p Mat. in. d. cōſti. ſi dā-

na clandeſtina. xiiii. no. in fi. & Brun. in. d. v. q. prin. in fi. Tho. gra. in conſ. liii. & conſi. lxv. vbi quod per exculpationem tolluntur indicia & i vo. xxiiii. & per Petr. girar. in ſing. lv. vbi limitat niſi cõſtet de crimine, nã puniri poteſt Mar. in conſi. xvii. conſi. l. & conſi. lxi. & per Felyn. in. c. i. circa fi. de præſump. Ioan. de arno. in cõmẽ. xx. in cau. iii. incip. inter feciſti. & caut. lix. Quid autem in exculpatione ſocii criminis i fur ca, vt quia prius inculpauerit poſtea exculpauerit? dic vt per And. in. d. conſti. ſi damna clandeſtina. vbi dicit eſſe in arbitrio iudicis iuxta qualitatem perſonę & merita proceſſus ibidem per Math. ix. no. in fi. plene diſputat Mar. in pra. in §. reſtat & Bal. in conſi. lxxix. iii. volu. & Mar. concludit non tollere indiciũ maxime ſi nihil concurrat pro innocentia rei & Tho. gram. in vo. xi. dicit prodeſſe ſi aliud contra inculpatum
160 non concurrat & in vo. iii. ℂ † Item purgantur indicia per torturam adhibitam, in qua nihil tortus fuerit confeſſus, nam ſi moderate fuit tortus purgata ſunt indicia contra eũ, ſi per binas aut ternas vices fuerat tortus ita per Par. in d. ver. ſequitur queſtio. ibi modo videndum erit de purgatione ind ciorum, & Tho. grã. in conſ. 64. & in vo. ii. Albe. & Mar. in l. edictum. ff. de queſt. o. & in Pra. in. §. nunc videndum car. xii. iii. col. ver. quinimmo tenementi Cepo. cõſi. 32. Mar. in ſing. cclxii. Par. in. d. verbo tortura lo. 3. ver. quidã latro. Saly. in. l. ea quidẽ. C. de accuſ. & in. l. ſi quis adulteriũ. C. de adul. & in. l. qſquis C. ad. l. iul. mai. In quibus dixit, etiã ſi fuerint indicia vehementia nam per torturã ſunt purgata & concedi debet abolitio. Contrarium dixit Mat. in conſti. humanitatẽ in fi. vi. no. & p Ange. in gl. cõpar. inquiſ. & tor. neg. In hoc tamen dicas ꝙ aut ſunt indicia etiam indubitata & vehentia, & tunc per legitimã torturam ſunt euacuata indicia, ſecundum Sal. & alios ſupra. Aut reus fuit conuictus per teſtes idoneos, & plenas probationes, & tunc Alber. & Cepo. vbi ſupra & Mar. in. d. §. nunc videndum & in. d. ſing. 262 & in. d. l. edictũ & Tho. gr. in vo. ii. & in cõ. 64. tenent purgatas eſſe tales probationes, & euacuatas taliter ꝙ pro non veris habentur, et Ioã. de arno. in ſing. xcviii. Bal. vero in. d. l. qui ſentẽtiam. per illum text. & Mar. ſibi contrarius in ſing. cviii. & Thom. gr. in cõ. xii. poſt Par. in. d. verb. quidam latro. Tenent poſſe non obſtante tortura procedi ad condemnationem, nec euacuatas probationes per torturam quando conuincitur per teſtes & ita ſentit Alex. poſt Bar. i l. vnius. §. 1. ff. de queſtio. vbi diſtinguit vt ſupra.

Quod ſi per indicia etiam vehementia ſit conuictus, talia indicia ſunt purgata, per torturã. Tamen Mat. in conſti. humanitatem. tenet poſſe condemnari. Tamen mitius ex quo per indicia vt per eum. Si vero per veras & legitimas probationes & per teſtes de viſu condemnari põt. Limita tamen hoc dictum in caſu conſt. reg. omnes noſtri. nam ſi eſt conuictus per teſtes & in tortura, non confiteatur non poteſt condemna
161 ri, vt ibi. per Mar. in. vi. no. ℂ † Item in clerico purgantur indicia, vt non torqueatur ſi non ſit de crimine diffamatus, & ceſſet infamia nam tunc etiam ſtantibus mille indic is non torquetur. Anto. & alii in. c. i. de depoſi. Bar. in. l. ex libero. ff. de queſt. Bar. Bal. & alii in. l. præſbiteri. C. de epiſ. & cler. Par. in verbo tortura lo tertio ver. mandauit rex, ibi contra clericum Alc. poſt Bar. in. l. qui ſine. ff. de queſtio. Iaſ. in l. magiſtratibus. ff. de iur. om. iud. & infra in materia torture. Hoc circa indicia & eorum purgatione dicta ſufficiant, torture autem materia infra tra-
162 ctabimus ſequitur litera. ℂ † In text. ergo ibi teſtibus ſuperatus. no. per teſtes probari maleficium, intellige tamen per numerum oportunũ ad minus per duos. l. vbi numerus. ff. de teſt. c. in omni. de teſt. Mar. in ſing. xlvii. inci. in ore duorum. Specul. in tit. de teſte. §. reſtat de numero i prin. Quod extẽde etiam contra papam vt not. in. c. preſul. ii. q. v. & not. in. c. i. de ſciſma. in. vi. Panor. in. c. iii. loco de prob. Deci. in conſil. 342. Panor. in. c. quoties de teſti. vbi etiam in caſibus maximi preiudicii & in. c. ſuper eo de conſan. & affi. & in. c. licet de teſt. & ibi caſus in quibus tres & pauciores duobus Tho. gr. in conſ. lxvii. Pau. in conſi. ccciii. incip. iudex eſt. Amplia etiã in cauſa hereſis, ꝙ duo ſufficiant Card. in cle. i. §. pen. de hereti. Nec vnus ſufficit regulariter in quocunq; actu, maxime in criminalibus vt plenam faciat probationem. l. iuris iurandi. C. de teſti. d. l. vbi numerus. etiã ſi fuiſſet Cardinalis. vt per Bal. in. d. l. iuris iurandi. & Panor. in. c. cũ a nobis. de teſti. & no. in. c. licet vniuerſis de teſti. Socy. in reg. ccccxxiii. in tra. fall. Mar. in cõ. xx. ver. Preterea in tantum ꝙ ſtatutum non valeret ꝙ ſtetur dicto vnius teſtis tanquam contra ius diuinum vt per Mat. poſt And. in prelud. cõſti. reg. xii. q. iiii. exemplo. Roma. in conſil. ccclvi. incip. tu ſcis. & Fely. in cap. ſuper eo. de teſt. Et an papa poſſit hoc facere. dic vt per Fely. in cap. ſuper. ver. extra gl. de teſti. Alex. in conſil. 28. i. volu. Sed pacto fieri poteſt vt ſtetur dicto vnius, vt per Andr. in conſti. appellationum tẽpora & ibi per Mathe. 4. not. & in conſtitu.

in pecuniariis. & Soci.in.d.reg.ccccxxiii. pen-
det ab illo brocha. An quod liceт per pactum,li
ceat per ſtatutum & econtra de quo per Bar. ĩ
l.omnes populi.ff.de iuſt. & iu. & per Angel.in
gl.preſente Gayo & traditur in.l.non eſt impoſ
ſibile.ff.de pac. Affirmatiue & negatiue. Fallit
in caſu.c.ſi quis papa.lxxix.diſtin. &.c.verum
vi.q.i.per Specul.in tit.de teſte.§.reſtat.xxi.ca
ſu.Nam creditur vni teſti reuelanti inſidias con
tra papam,aut imperatorem.Item creditur vni
teſti aſſerenti ſe corruptum a tali.vt per Mar.in
l.ſecunda.§.Cornelia in prin.ff.de teſti. & in ſin
gu.cxi. & ibi. Quod baractaria probatur iura-
mento corrumpentis,de quo tamen in.c.reg.in
cip.vulgaris famæ eloquium. Thom. gramma.
in conſ.i.cõſ.iii. & vo.xi.Item creditur vni te-
ſti,vt excuſetur accuſator a pœna talionis,vt p
Mar.in ſing.xlvii.Item creditur ſoli mandata-
rio de commiſſione ſibi facta vt per Mar. in cõ
ſil.lxi. & in.l.prima.§.idem Cornelio. & in .l. ſi
quis de queſtio.xxxvii.col. & in .l. maritus. in
prin.ff.de queſtio.et in pra.in.§.diligenter,& p
Thom.gramma.in vo.xi. & in vo.xv.Par.ĩ uer
bo tortura lo tertio in uer.dicitur communiter
in fi.quod intellige ut per eundem Mat.in dicto
§.diligenter. & in cõſ.xxii. Et intellige ad indi-
cium faciẽdum ad torturam,non ad plenam p-
bationem ut condemnetur,ut ibi patet. Itẽ cre-
ditur uni teſti aſſerenti de fraude,ut per Mar.in
d.cõſ.lxi.Item creditur uni teſti ſpectatæ fidei,
ut per Mar.in pra.in princ. & per Thom.gram.
in cõſ.xiii. Alios caſus proſequere ut per Spec.
in.d.§.reſtat & Mar.in.d.cõſ.lxi. & cõſ.cxvi.&
in.d.prac.in prin. & in.d.§.idẽ Cornelio, & in
d.l.ſi quis de queſt. &.d.l.maritus & per Iaſ.in
l.admonendi.ff.de iureiur. & Fely.in ca. ueniẽs
iii. &.viii.col.de teſt. Bon.in trac.mal.in titu.de
proba.Vbi multos caſus ponit, & quod plures
tribus requirãtur,primo in cauſa ſpretæ defen-
ſæ,nam debet probare in ponen.defenſam im-
poſitam per tres teſtes fidedignos, & omni ex-
ceptione maiores, & pauciores tribus nõ ſuffi-
ciũt,quantũcunq; fuiſſent in dignitate conſtitu-
ti,ut in cõſti.reg.ſi quis imposterum vbi p Mat.
iii.no. Item in cauſa comitis,nam cõtra eum re
quirũtur ad probãdum delictum quatuor baro
nes,octo milites, & ſexdecim burgenſes,in cau
ſa capitali pauciores uero numero non probãt
ut habetur in cõſti.regni proſequẽtes ubi And.
& Math. & And.in.c.ſimiliter capi.qui curi.uẽ
di. Vbi extẽdit etiam ad filium comitis & per
163 Thom.gramma.in uo.vi. ℭ † Quod intellige
ad condemnãdum,nam pauciores nõ ſufficiunt
ſecus tamen ad torquendum.nam ubi maior nu
merus requiritur,minor numerus facit indiciũ,
Alexan.poſt Bar.in.l.maritus.ff.de queſt.in fin.
Pari.in uerbo tortura lo tertio uer. quia ſæpe,
ibi,an teſtis qui non debuit examinari Bar.in.l.
ſecunda.ff.de appella.recip.et in.l.prima.§.idẽ
Cornelio.ff.de queſtio. Bal.in.l.milites.C.eo.et
in.l.quiſquis.C.ad.l.iul.maie. Limita in caſu .c.
reg.ſane frequens uidelicet in receptatione ma
lefactorum,nam alii teſtes admittuntur contra
comitem uel baronem. Item ad probandam in-
gratitudinem uaſſalli ut feudo priuetur ob deli
ctum requiruntur non minus quinque teſtibus
fidedignis, & omni exceptione maioribus,ut di
citur in cap.i.quot teſtes ſunt nece. Item in inq
ſitione generali formanda, nam ſi conſtat per
quatuor teſtes fidedignos condemnatur & pu-
nitur,pauciores uero non ſufficiunt ſed ſpecia-
lis fit inquiſitio ut in.c.reg.incip.ſubiũgendo,et
per Mat.in cõſt.ſi damna clandeſtina. Item per
cõſt.reg.in generali inquiſitione decem teſtes et
nõ pauciores requirũtur,ut in cõſti. reg. hii qui
& per Par.in tract.ſind.in uerbo tortura uer.q-
dam latro,ubi de aliis.c.ii.col. Et intellige & de
clara ut per And. & Mat.in.d.cõſti.hii qui in q
bus perſonis locum habeat. Item indiſpoſitione
reg.c.incip.frequens & in effrenata. & in.c.in-
cip.cõſti.dum memo. In quibus creditur tribus
latronibus,licet nõ fidedignis,quorum dictũ eq
pollet dicto duorum fidedignorum contra fau
tores & complices, & receptatores eorum.
164 ℭ † Item in cauſa uſurariæ prauitatis, nã tres
teſtes eſſe debẽt fidedigni,qui licet fuerint ſingu
lares & in facto proprio deponãt tamẽ eis cre
ditur ut in.c.reg.incip. Ludouicus regẽti curiã
& per Mat.in cõſt.uſurariorum licet Mar.in cõ
ſil.xxxiii. & cõſ.xxix. Dicat nõ ualere tale ſta-
tutũ,ꝙ credatur teſtibus ſingularibus et in facto
proprio,tanq̃ cõtra ius diuinum idem Ioã.de
arno.in ſolilo.36. Quod nõ ualet tamẽ in regno
obſeruatur per.d.c. Et an tales teſtes debeãt eſ-
ſe omni exceptione maiores, & an tales eſſe in
dubio preſumantur,an uero articulari & pro-
bari debeãt dic ut per Ioã.de arno. in epit. xiiii.
Quod ſic alias ſuccumbit, & limita etiam de te-
ſtibus ſingularibus ꝙ probẽt ratione nobilitatis
& integritatis,vt per Mar.in ſing.cxiiii. & cõſ.
lxxiii. & in.l.prima.§.ſi.xiii. colum.ff. de que-
ſtio. & per Ioã.de arno.in ſolilo.lix. Itẽ in cau
ſis cõtra Cardinalem,nam debẽt eſſe.lxxii. te-
ſtes ut deponãt,alias ſi eſt preſbiter Cardinalis.
44. Si diaconus Cardinalis. xxvi. Si ſubdiaco-
nus uel acolitus. vii. ut tradit in.c.preſu.ii.q.4.
&.c.

& capitu. nullum & no.in capitu. primo . de
ſciſma. in .vi. vide tamen et intellige ut per Spe
cul.in dicto .§.reſtat verſicu. primo, & per Pa
normi.in capitulo licet de teſtib. & per Ro.in
ſing.ciiii.qualiter intelligatur. Alios caſus vide
vt per Arez.ii.q.iiii.in ſum.& Spec. in dicto.§.
reſtat & per Fely.in dicto .c. veniens de teſtib.
Vbi etiam in ciuilibus maiorem numerum re-
quirentibus. No.tamen vnum quod dixit Bald.
in.l.fi.ver.ad huc.C.de prob. Quod ſi probetur
non plene,ſed vltra ſemiplenam probationem
vt per vnum teſtem,& alia adminicula poteſt
procedi ad condemnationem pecuniariam,nō
corporalem & per Capi.in deciſ. ſa. conſi.126.

165 ¶ †Et intellige prædictam regulam vt duo
teſtes ſint omni exceptione maiores ad probā-
dum in criminalibus & fidedignis alias non p-
bant vt traditur.in.l.fi.C.de proba.vbi Bal.i.co
lum.& ibi per Saly.& per Mar.in conſi.xii. Ma
the.in conſti.ſi quis in poſterum.iii.no. Tho.gr.
in conſi.35.Teſtes autem omni exceptione ma-
iores dicuntur,vbi contra eos nihil opponi po-
teſt,nec aliquis defectus vt dicit gl.in capit.pri-
mo.de conſang.& affini & gloſ.inſti. de inutili
ſtipul.§.item verborum Bald. in.l.optimam.C.
de contra.ſtipula.Panor.in cap.at ſi clerici. iiii.
col.de iudi.Fely.in.c.cum Ioannes.xvi.col. de
fide inſtr.Bar.& alii in.l.admonendi.ff.de iure-
iur.Butr.in.c.fi.eo.tit. Alex.in conſ.xviii.i.vo.
& conſi.lxx.ii.vol.Petr.girar.in ſing.lxx.Mar.
in.l i.§.fi.ff.de queſt.& ibi per Alex. poſt Bart.
& per Thom.gram.in conſ.35.& Ioan.de arn.
commen.34. In dubio autem ſemper teſtes præ
ſumuntur omni exceptione maiores,ſi nihil cō
tra eos fuit oppoſitum.c.præſentia de teſti.ple
ne Cur.in conſi.lvi.iii.&.v.colum.Mat. in con
ſti.coruptele.ii.no.& ibi an quando requirun-
tur,teſtes omni exceptione maiores, debet hoc
articulari & probari,& per eundem in conſti.
ſiquis in poſterum.iii.no.ꝙ ſic & per Tho.grā.
in conſi.35.Vbi contra officialem ad probandū
coruptionem,debent eſſe omni exceptione ma
iores,& not.illud quod dixit Mar. in ſingu.133.
incip.affinitas.& Thom.gram.in conſil.xii.Qd
ad hoc vt in criminibus conſanguinei repellan
tur,debent eſſe de gradu aſcendentium aut de-
ſcendentium,& non tranſuerſalium. Et intelli-
ge tam ad condemnandum ꝙ̄ ad torquendum,
& ideo vnus teſtis de viſu vt faciat indicium
debet eſſe omni exceptione maior , vt contra
eum nulla poſſit opponi exceptio concurrenti
bus aliis,de quibus ſupra fuit dictum. Quod ta-
men intellige quando deponit de facto proxi-
mo & maleficium immediato , ſecus tamen de
remotis a maleficio nam tunc non requiruntur
ꝙ ſint omni exceptione maiores vt per Bru.in
tra.i.car.dummodo veriſimilia deponant & p
Ang.in.l.milites.C.de queſtio.& Par. in verbo
tortura lo tertio.verſi.dicitur communiter &
Mar.in.d.§.diligenter.licet ibi dubitet & in ſin
gu.ccclxiii.Bal.& Iaſ.in.l.prima.C.de ſum. tri
ni.vbi de teſtibus infamibus admittendis ad in-
dicium faciendum.Mar.in ſingul. cccclxxii.&
Thom.gr.in vol.xxv.dic & declara vt per eū-
dem in conſi.35.& conſ.lxx. vz cum tortura,e
non aliter. Contrarium tamen videtur ſentire
Par.in.d.tract.in verbo tortura lo primo verſi.
& an ſi quis ꝙ eſſe debet omni exceptione ma-
iores.& idem ſequitur Mat.in.d.conſtit. ſi quis
poſterum.iii.no. Vbi dicit ita alias allegaſſe &
obtinuiſſe,immo dicit ita debere articulari &
probari,ꝙ teſtes ſint omni exceptione maiores
alias non releuant motus per prefatam regulā.
Quod in criminalibus teſtes debent eſſe omni
exceptione maiores,ſed quando lex hoc requi
rit debet articulari,& probari,vt per Ang.in.l.
i.§.ſi quis neget.ff.quemad.teſta.aper. Alexan.
in conſi.lxxxii.i.vol.& per Decium in conſil.
37.ver.tertio principaliter.Tho.gram. etiam di
cit in.d.conſ.35.Loquitur tamen Mathe.in de-
ponentibus de indicio proximo.in deponenti-
bus vero de remotis dummodo veriſimilia de-
ponant non requiritur vt dictum fuit & ita de-
clarat Iaſ.in dicta.l.prima.C.de ſum.tri. & fid.
catho.xii.col. Limita pręſata ꝙ teſtes eſſe de-
beant omni exceptione maiores , niſi in ſubſi-
dium vbi aliter veritas haberi non poteſt,niſi p
tales teſtes non omni exceptione maiores. Nā
tunc tales inhabiles admittuntur . & ideo mu-
lier,meretrix,leno,& impubes , laicus contra
clericum & aliæ perſonæ inhabiles ad teſtificā
dum in criminalibus admittuntur in ſubſidium
vt no.in.l.conſenſu.C.de repud. Ioan. andr.in
Specul.in tit.de teſte.§.1.verſic.item excipitur
ꝙ eſt impubes & ver.item ꝙ eſt mulier. Alexā.
in conſ.lxiiii.i.col.1.vol.Panor.& Fely. in.c.de
cetero de teſti.Anto.de bu.in.c. tertio loco de
probar.Panor.in.c.cum in tua.de ſponſ.Areti.
in conſi.xiii.Tho.gram.in conſ.tertio & conſi.
xlii.Saly.in.l.ea quidem.lx.colum.verſi.ad qn
tam queſtionem.C.de accuſ.Vbi ponit de ludē
te in poſtribulo vt in defectum aliorum admit-
tantur lenones Ang.in gl.mettitor de mali da-
di.& in gl.qui iudex ſtatuit terminum ad oppo
nen.Alex.in con.lxiiii.1.vol.doc.in cap.primo
de teſti.cogen.Iaſ.in.l.i.C.de ſum.tri.& in.l.1.in

fi.C.de his quibus vt indi. Alberi.in.l.in teſtimonium.ff.de teſti. Vbi dicit maleficium probari p duos impuberes,& minores in ſubſidium Bru.in.d.tra.i.par.quarta col.& ſeq.Ale.in conſ.xi.i.vol.Mar.cõſ.v.& conſ.cii.& cõſ.cxiii.& cõ.cxxvii.cõſ.xxii.& cõſ.xxxii.& in pra.in.§.diligenter.duplici loco & in.l.diuus et in.l.de minore in prin.ix.col.ff.de queſt.& in.l.fi.C.de ſica.Deci.in.l.femine.ff.de reg.iu.& plene in cõſil.ccclxii.Tho.gr.in conſ.xxxv.& cõſ.xlv.& cõſ.lvii.ꝛ ſeq.& cõſ.lix.faciunt. Nã in his quæ ſunt difficilis probationis admittunť ꝓbationes minus legitimæ,coniecturæ, & p̃ſumptiones,ꝛ tales ꝓbationes dicunť clare & legitime vt per Alex.in cõſ.xxiiii.& cõ.lxix.& cõſ.187.ii.vol.& in cõſ.clvi.& cõſ.189.vi.vol.Iaſ.in.l.cũ ea.C.de tranſa.Mar.plene in pra.in prin.& ĩ con.xliiii.& cõſ.v.& cõſ.cxvi.& cõſ.xxvii.& cõſ.vii.conſi.lxi.& conſi.cxv.& cõ.cxxvii.Cur.in conſi.lvi.viii.col.Bal.in.l.quicunque.C.de ſer.fug.Mar.in rub.C.de prob.lxiiii.col.& in.l.fi.C.de ſica.in qbus locis plene traditur ꝙ in his q̃ ſunt difficilis ꝓbationis & in ſubſidiũ vbi aliter veritas haberi nõ poteſt,admittunť teſtes inhabiles,& ꝓbationes nõ legitime. Quod tñ intellige & declara qñ res & factũ de ſui natura actu,& habitu eſſet talis,ꝙ per alios teſtes ꝓbari nõ poſſit,vt conſpiratio,& tractatus. Factũ de nocte,& in nemore,et poſtribulo,in quo veriſimiliter teſtes integri adeſſe non poſſunt,& in adulterio & aliis huiuſmodi vt optime p Iaſ.in.d.l.i.C.de ſum.tri.& in.d.l.fi.C.de his quib. vt ĩdi. Alex.in.d.cõſ.lxiiii.& conſi.cli.v.vol.Deci.in conſi.cxxxiii.Lanfran.in.d.repe.c.qũo contra §.teſtiũ.Mar.in.d.§.diligenter & in ſing.lxxiii.& in.d.conſi.cix.& cõſ.xxii.Tho.gr.in conſil.xlv.cõſ.lviii.Dec.in conſi.cccx.ꝛ cõſil.ccclxii. alias.n.ſemper quis poſſet dicere veritatẽ aliter non poſſe ꝓbari,& ſic ſemper factũ probareť per teſtes minus idoneos,& ex hoc etiá debet articulari & probari ꝙ aliter veritas haberi nõ poteſt niſi p tales teſtes quod probandũ eſt per aſſerentẽ hoc vt per Lanfran.in.d.§.teſtiũ.ver.ſed modo reſtat difficultas.Bru.in.d.trac.in.ii.car.in fi.quarta et.v.col.Alex.d.cõſ.lxiiii.Mar.in.d.§.diligenter,& in conſ.lxxx.& conſ.79.Tho.gr.d.con.xlv.& conſi.lviii. Itẽ intellige qñ culpa partis non interuenit de adhibendo alios teſtes idoneos,vt per Tho.gr.in conſi.26.itẽ intellige,& declara vt admittantur,cũ tortura & non aliter,nã quando teſtes inhabiles admittuntur nunquã admittuntur ſine tortura,gl.& Bal.in.l.iii.§.lege iulia.verſ.palá.ff.de teſti.Mar.in.d.§.diligenter.& in.d.conſil.cix.& in ſing.477.& in pra.in.§.expedita.Tho.gr.in.d.conſi.xlv.& cõſ.lviii.& conſi.35.& conſ.lxx. Quod tamen tẽpera & declara,vt admittantur cũ tortura,quando ſunt inhabiles ratione delicti,vt infames,& criminoſi,non aliter. nam domeſtici,& conſanguinei,mulier impubes,ꝛ alii huiuſmodi non infames non torquentur,vt valeat eorum teſtimonium,ita declarat Alexand.poſt Bar.in.l.ex libero.ff.de queſt.& Par.in.d.trac.in verbo tortura.lo.iii.verſic.an ſtetur dicto torti. quia ſepe ibi an teſtis qui non debuit examinari.item declara pr̨edicta & intellige,vt teſtes inhabiles in caſibus ſupradictis admittantur,vt locum habeat ad torquendum,non autem ad cõdemnandum,nam per tales teſtes etiam in caſibus pr̨emiſsis non condemnať,ſed bene torquetur,vt no.glo.in.l.etiam matris.C.de prob.Anto.de but.in conſil.xxiiii. Alexá.in conſ.lxiiii.i.vol.Marſi.conſ.31.conſ.xli.& cõ.80.Tho.gr.d.conſil.xlv.& cõſ.lix.& vide per Corſe.in cõſ.ccxvii.i.volu.Vbi de Beroariis an faciant fidem,& an indicium ad torquendum,de quibus Beroariis per Matthe.in conſti.humanitatem.& Tho.gr.in vo.xxi.item declara & intellige vt admittantur quo ad extraneas perſonas litigantes,ſecus tamen ſupet his que ipſi fecerunt,vt per Marſi.in conſ.cii.& Tho.gr.d.conſ.xlv.& cõſ.lix.itẽ intellige & declara dũmodo non ſint inimici capitales. Nam tunc etiá in caſibus in quibus admittuntur inhabiles inimici non admittuntur,vt proſequitur Tho.gr.in.d.cõſ.xlv.conſi.iii.conſ.xlvi.conſ.lvii.ꝛ cõ.lviii.& vide plene per Io.de arno.in ſolilo.lv.incip.inimicus vbi in criminibus exceptuatis criminis læſe maieſt.diuinæ,& humanę ſimoniæ,blasfemiæ,& ſodomiæ.non admittuntur inimici capitales,licet per alias qualitates admitterẽtur,& non poſſent repulſari, vt in.c.per tuas.de ſimo.& in.c.cũ.p.de accuſ.& per eundẽ Arno.in cõmẽ.xxiiii.vbi etiam niſi ex contrarietate teſtium reſultet repulſa, vt per eum poſt Deci.in.l.vbi repugnantia.de reg.iu.& plene p eundem Arno.in cõmen.136. vbi extendit etiá in inimico pr̨eſumpto.item intellige,& declara niſi plures defectus paterenter tales teſtes inhabiles,vt per Tho.gram.in.d.conſ.xlv.per tradita per Soci.in conſ.xviii.i.vol.& Barba.in conſil.lxv.quarto volu.quarta col.& Mar.in.d.cõſil.cii.in fi.col.& in ſingu.ccclxxxv. Et tandem declara multipliciter,vt per Thom.gram.in.d.conſ.xlv.vbi plene loquitur,& ibi,etiam declara vt admittantur quando ex officio procediť,

non quando ad querelam partis, nam tunc nõ
admittuntur, & quando ex officio admittuntur
vt per Ang. in gl. meditor de mali dadi. i. colũ.
& per Inno. in c. cũ. i. ii. de re iudi. & Ang. in gl.
qui iudex ſtar. ter. ad oppo. & Mar. in conſil. v.
Limita tamen praefatam regulam ꝙ teſtes in cri
minalibus eſſe debent omni exceptione maio-
res, & inhabiles non admittuntur, vt locum ha
beat ad condemnandum, ſecus tamen vt faciãt
indicium, nam ſi plures teſtes ſint inhabiles de-
ponentes ſuper maleficio, licet fuerint repulſa-
ti, tamen faciunt indicium, maxime ſi alia con-
currant & veriſimilia deponant, vt ſupra fuit
dictum in teſte qui non debuit examinari, & ſu
pra proxime vt tradunt Bal. & Iaſ. in l. prima.
C. de ſum. tri. xii. col. Rom. in conſ. ccccli. Bru.
in tra. indi. iii. car. Tho. gram. in vo. xxv. & in
con. i. & con. 32. vbi licet teſtes repulſati nõ ſuf
ficiant ad condemnandum tamen ſufficiunt ad
torquendum ſi alia concurrant, vt fama niſi &
illi de fama fuerint repulſati, & con. 35. & con.
lxx. & Marſi. in d. l. diligenter. i. col. & intelligit
Thom. gram. in d. conſ. lxx. vt faciant indiciũ
cum tortura declarando, vt per Alex. poſt Bar.
in d. l. ex libero. & Par. in d. verſi. quia ſepe. qñ
ratione criminis fuiſſent repulſati, ſecus ſi fue-
rint bonae vitae conditionis & famę, vel aliter
repulſati, vt per Ale. ibidẽ plene. Et licet in cri-
minalibus numerus teſtium non ſuppleat, vt
plene tradit Mar. in prac. in §. expedita. xi. col.
ver. reperio etiam aliam & in ſing. cccclxxvii.
& in conſ. cix. Tho. gram. in conſ. i. & in conſ.
xxvi. per Io. de arno. in ſingu. xix. tamen illud
procedit ad condemnandum, ſecus autẽ ad tor
quendum, & indicium faciendum, vt ſupra fuit
dictum & tradit Tho. gram. in d. conſ. i. & in di
cto. conſ. 31. vbi de teſtibus repulſatis, & p Par.
in verbo tortu. lo. iii. ver. potius an ſtetur dicto
torti. quia ſepe, ibi quid ſit indicium. ii. ver. dici
tur communiter. & in verbo tortura. lo. i. verſ.
& an ſi quis. Andr. & Mat. in conſtitu. ſi damna
clandeſtina. Limita tamẽ prędicta, vt teſtes non
omni exceptione maiores, & inhabiles admit-
tantur contra valde diffamatum, vt per Innoc.
in c. cum. i. ii. de re iudi. Alex. poſt Bar. in l. pen.
ff. de queſtio. Par. in d. tra. in d. ver. potius an ſte
tur dicto torti. quia ſepe circa medium ibi, an ſi
titius confeſſus. & ſupra fuit dictum. Limita ẽt
quãdo delictum eſſet notorium, nam teſtes in-
habiles admitterentur, vt per Panor. in d. c. de
cetero. de teſtibus. & in c. cum dilectus. de pur-
ga. cano. Steph. auf. in trac. de teſte. in §. laicus ĩ
quibus laicus admittitur contra clericum in no
torio faciunt per Par. tradita in d. tra. in vt
notorium. item limita niſi in criminibus ex-
ptis, nam admittuntur per. l. famoſi. ff. ad. l. iul.
maie. doc. in d. c. de cetero. & Steph. vbi ſupra.
Item limita ad probandum famam, ſeu infamiã
alicuius, nam teſtes inhabiles admittuntur, vt p
Tho. gr. in conſ. 34. & per Ro. in conſ. cccli. & ĩ
ſingul. cccclix. Aug. poſt Ang. in gl. non a mali-
uolis. Item limita ad defenſam, nã omnes teſtes
admittuntur, licet inhabiles, vt per Spec. in titu.
de teſte. §. i. verſ. ſed nunquid. & per Cepo. con
ſil. lix. Iaſ. in l. vt vim. i. col. & ibi Deci. ff. de iu-
ſti. & iur. Alex. in conſ. xxiii. ii. vol. Par. in ver-
bo tortura. lo. tertio verſ. ſequitur queſtio. circa
fi. Marſi. in prac. in §. oportune. & in conſ. 24. &
in ſing. xix. & in l. vnius. §. cogniturum. & in l.
i. §. ad queſtionem. & §. fi. ff. de queſt. & p Ioã.
de arn. in ſingu. xxiii. & in ſingu. ſeq. 25. & in
ſing. xl. in quibus etiam teſtes de credulitate ad-
mittuntur. Quod declara ſi deponant ſuper ip-
ſa innocentia, & defenſa non autẽ ad repulſam
teſtium examinatorũ contra inquiſitum Alex.
in conſ. v. i. vol. Bal. & Saly. in l. parentes. C. de
teſti. ita dixit Tho. gram. in conſ. xii. Quẽ vide &
ibidẽ limita qñ ex officio curiae, & per inquiſi-
tionẽ proceditur, ſecus tamen ſi per accuſatio-
nẽ, nam tales teſtes non admittuntur etiam ad
defenſam, ita Bal. & Saly. in d. l. parentes. & Fe
ly. in c. literas. de praeſump. per verbum forte,
& Tho. gram. in d. conſ. xii. Limita etiã ad de-
fenſam niſi urgeant alia in contrarium, vt mala
fama, ſolitus cõmittere talia viſus, in loco male
ficii, & alia indicia, & probationes currant in
contrarium, nam non admittuntur tales teſtes
niſi per torturam fuiſſent talia indicia purgata,
vt per Pau. gril. in tra. de tela. carce. in tit. de ab
oli. Innoc. vi. q. ſeu. iii. & per Mar. in ſing. lix. & ĩ
l. i. §. ad quaeſtionẽ. ff. de queſt. No. vnum in tali
bus teſtibus omni exceptione maioribus quod
dixit Mar. in l. i. §. fi. ff. de quęſt. Quod tales te-
ſtes contra quos nihil opponi poteſt poſſunt re
cipi parte non citata ad videndum iuramenta
teſti. & in rub. C. de prob. num. ccxx. & in l. de
vno quoque. ff. de re iudi. & per eundem Mar
in d. §. fi. & in pra. in §. ſequentur. ꝙ tales teſtes
admittuntur etiam facta publicatione & con-
166 cluſione in cauſa & alia vt per eum. ¶ † No.
etiã aliud circa iſtos teſtes omni exceptiõe ma-
iores, quod dixit Mat. in conſti. inſtrumentorũ ro
bur. iii. & quatta no. ꝙ ex quo in inſtrumento
publico debent eſſe ſubſcripti tres teſtes omni
exceptione maiores, vt in dicta conſt. tu. inſtru
mentorum, alias non probarent, ꝙ ſi praeſen-

it inſtrumentum ſecundum formam ritus magnæ curiæ via executiua accuſando pœnā periurii,& contentam inſtrumento contra qđ nihil opponi poteſt,⁊ ſi opponatur dicat cauſam in vinculis,& probet vt per ritum magnę curiæ incip.debitores & debitrices. Cautela datur vt euitetur pœna, & non procedatur via executiua, nec carceretur quod opponatur ꝙ aliquis teſtis iſtorum trium non ſit om̄ni exceptione maior & offeratur probari nam tūc oppoſita tali exceptione vel alia de qua in.d. conſti.inſtrumentorum. vt quia teſtes non ſunt ſubſcripti manu propria in loco vbi ſunt literati. nam tunc non carceratur ſed auditur extra car
167 ceres ita per Math.ibi facit. ℭ †Nam licet ſtatutum dicat quod contra inſtrumentum nulla opponatur exceptio pro vt dictat.d. ritus magnę curię.tamen opponi poteſt exceptio ꝙ inſtrumentum non eſt inſtrumentum validum ratione defectus formæ & ſolemnitatis, nam talis exceptio non videtur ſublata per ſtatutum vt plene per Barto.in.l. prima.§. & parui ver. promittitur & poſt eum Alexan.ff.quod vi aut clam Bal.in.l.i.C.de condit.indeb.& in.l.ſi non ſortem.§.indebitum.ff.de condi.indeb. Lanfrā. in.c.quoniam contra.in.§.exceptiones de proba. Alex.in.l.ſi ita.§.griſogonus.ff.de ver.obli. Felyn.plene in.c.ex parte de offi.dele. Bart.in l.diuus Trayanus in prin.ff.de teſt.mi.& ꝑ Bal. in.l.i.vlt.col.C.plus val.quod agi.Cepo.in cau. ccxxv.Mar.in conſ.131.& in.l.i.§. preterea.4. col.ff.de ſicar.& in.l.i.nu.clviii.C.de rapt.vir. & vide per Alex.in conſ.iii.in fi.iii.col.ii. vol. & per Bal.in.l.ab executione.C. quor.app.nō recip.de intellectu.d.ritus & limita vt per Th. gram.in conſ.xvi.ꝙ quo ad tertium non habet locum.d.ritus nam poteſt opponere contra in
168 ſtrumentum. ℭ †No.etiam ꝙ licet in criminalibus teſtes debent eſſe omni exceptione maiores,tamen non ſufficiunt vt noceant, niſi etiā non interrogati redant cauſam ſcientiæ, alias non probant nec faciunt indicium vt per Saly. in.l.ſi.C.de prob.Alexan.in conſil.xv.viii. col. i.vol.Iaſ.in.l.admonendi.col.ciii.ff.de iureiur. Soci.in reg.ccccii.v.fallen.in trac.fallen. Deci. in conſi.xxvii.Marſi.in practi. in.§. diligenter. xiiii.car.in fi.quarta col.& ſing.621. & plene ī ſing.658.vbi limita quando ad offenſam examinantur,ſecus ſi ad defenſam,nā probant etiam
169 ſi non reddant cauſam ſciētie quæ no. ℭ †In text.ibi voce etiam propria confeſſus.Not.cōfeſſionem iudicialem nocere & ſufficere ad cōdemnandum. Quod intellige & declara vt ſupe

rius dictum fuit, & intellige concurrentibus traditis per Marſ.plene in pra.in.§. poſtquam. & in prin.prac.& in.l.i.in prin.ff. de queſtion. et in rub.C.de prob.in materia probationis per confeſſionem,& per Boni.in rub.de confeſ.& per Cepo.in conſi.24.& per Augu. & Bernar. poſt Ang.in gl.fama pub.circa fi. ver. poſtquā poſt Bal.in Speeu.in titu.de confeſ. & in.l.i.C. de confeſ.& per Lanfran. in.c. quoniam contra.in.§.confeſſionis.& per doc.in.l.ii.C.quod me.cau.videlicet ꝙ ſit dicta confeſſio veriſimilis alias non nocet,vt per Mar. vbi ſupra . & in conſ.lxv.& conſ.ci.& per Tho.gram.in conſi. xvi.⁊ conſ.lx. Et ꝙ ſit poſſibilis, vt ibidem per Marſi.& in cōſ.xxxi.& cōſ. cix . Et ꝙ non ſit nuda abſque ꝙ conſtet factum delictum, vt homicidium perpetratum,licet ignoretur per quē & furtum commiſſum eſſe. Et de bonis furatis ſoli enim confeſſioni non ſtatur abſque aliis ꝓbationibus,niſi conſtito de delicto perpetrato, vt per Marſi.in locis ſupra.& conſi. viii.& cōſ. xiiii.& cōſ.xxii.& conſ.cix.& con.xxiii.Tho. gram.in conſi.xxxvii.& in conſ.lx.Pari.in verbo confeſſio circa medium.l.i.§.illud. vbi Bar. ff.ad ſ.ſille. Ang.in.l.i.C.de confeſ. Bal.in auctēt. ſed nouo iure.C.de ſeruis fugitiuis.Pau.de caſt. in.l.quoties.§.ſi quis nomen.ff.de here. inſtitu. Fely.in.c.auditis.xvi.col.de præſcrip. Fallit niſi quando de delicto aliter non poteſt conſtare niſi per confeſſionem vt in crimine hereſis , vt per Bal.in.l.ſi quis non dicam.C.de epiſ.& cle. per Fran.ponzini.in tract.de lami. verſi. vii.Et ibi declara quando fuiſſet veriſimilis, & nō equoca,vbi etiam de confitente ſe uenenaſſe,nam talis confeſſio non nocet vt per Alex.in conſi. cxvi.quarto vol.Cepo.conſi.xxxiii.Bal. in.l.ſi quis in hoc.C.de epiſ.& cle.Bal.& Ange.in.l.i. C.de confeſ. Et quod non ſit reuocata tanquā erronea de quo etiam per Tho.gram.in vo.16. Vbi ꝙ fuerit acceptata,& in vo.x.& conſi. xl. &ꝙ ſit principaliter,et non incidenter facta.Et ideo ſi teſtis confiteatur in depoſitione ſe homicidam eſſe non nocet,niſi ad inquirendum , vt per Mar.in locis ſupra.& in cōſ.lxvii.& ꝙ non conſtet de falſitate,vt per Aug.in.l.i.ff. de confeſ. Augu.poſt Ang.vbi ſupra.& aliis concurrētibus,vt in locis ſupra.per Mar.& per Io. de arno,in commen.vii.ꝙ debet eſſe acceptata, & parte preſente,& no.Quod ſi proceſſus ſit nullus,tamen ſtante confeſſione poteſt damnari, vt per Io.de arno.in commen.vi. & in comm. cxx.Mar.in conſil.xxix.Quod declara, & multis modis limita vt per Capi.in deciſio.ſac.conſil.deciſ.

ſil·deciſ.clxxix.cetera in materia confeſsiones
vide per Doctor. in locis ſupra allegatis & ſu-
pra. & infra dictum fuit,hec in prima parte li-
170 tere. ℭ † In ſecunda parte in text. ibi teſtibus
productis.intellige quod talis productio fiat cō
gruo tēpore, videlicet ad offenſam ante publi-
cationem in cauſa alias non probant niſi ex of
ficio curie,& non ad partis petitionem recipiā
tur cum in iudice ceſſet ratio impeditiua, & ei
ſemper teſtes ſint publicati. aut ſuper nouis &
non ſuper eiſdem recipiantur etiam ad partis
petitionem. Ad defenſam vero indiſtincte ad-
mittitur productio teſtium etiam facta conclu-
ſione,vſque ad ſententiam,& ſi iudex noluerit
admittere teneretur in ſindicatu,& etiam ſuper
eiſdem articulis,vt per Ang.in gl.compa.inqſ.
& to.neg.& in gl.qui in.d.dictum proce.pub.ꝛ
ſeq.gl.& per Mat.in conſti.terminum vitę. vi.
colum.per Marſi.plene in pra.in.§.ſequens qō.
& in.l.i.§.fin.& in.l.vnius.§. cogniturum.ff.de
queſtio.& in conſ.lxxiii.& conſ.137.& conſil.
39.& conſil.xlix.& conſi.lx.& conſ.81. ꝛ cōſ.
98.& conſi.128.& cōſi.vlti.Cepol. conſ. xli.&
conſ.lxi.Cuma.in cōſ.134.Par.in.d.tra. car.23.
Iaco.de bel.in prac.in rub.de cau.cri.vii.xi. &
antepe.eo.& per Ioan.de arno.in commenta.
cxlii.& per Capi.in deciſ.ſac.conſ.81.& Marā.
in Spe.aureo.in.ii.par.indi.in.iii.actu. Ex quo-
rum dictis concluditur,vt ſupra & limita ad of
171 fenſam vt per Mar.in.d. locis ſupra. ℭ † In
text.ibi inſtrumentis productis. No. in crimina
libus probari delictum per inſtrumentum & in
ſcripturam.Parem enim vim habet inſtrumen-
ta & teſtes.l.in exercendis.C.de fi.inſtru.et per
Bal.hic,& in.l.fi.vbi tex.C.de proba. Ang.i gl.
compa.inqui.& to.neg.ver.poteſt etiam Bart.
& Alex.poſt eum in.l.in ſenatus.ff.ad turpi. Sa-
ly.in.l.ſinguli.C.de accuſ.Old.in conſi.199. Gā
di.in rub.de pe.quarta col.Bel.in rub. de queſt.
xxix.col.in prac.Alexan.in.l.ii.§.prętor.ff.de
eden. Bal.in.l.contra negantem.C.ad.l.aquil.&
in.l.ii.ff.de fer. Bar.in.l. non intelligitur.§. taci-
ta ff.de iure fiſ.i quibus locis declara ut per eos,
qualiter maleficium probetur per inſtrumentū
172 & ſcripturam. ℭ † In tex.ibi formidine tor-
mentorū territus aliquid contra ſe dixerit.No.
confeſsionem factam formidine tormentorū
non nocere confitenti, vt ex ea condemnari
poſsit multo minus factam in tormentis,vt per
Gand.in rub.de queſt.tertia co. Boni.in rub.quę
deb.preced.tor.tertia col.& in ſeq.rub.de per-
ſeue.Bel.in prac.in rub.de queſt.xiiii.col. ꝛ ſeq.
&.xx.col.& ſeq.Bart.in.l.i.§. diuus ſeuerus.ff.
de queſtio. Ang.in.l.item apud labeonem.§.q-
ſtionis.ff.de iniur.Iac.but.Cy.& Saly.,in.l.ii.C.
de cuſt.re.& in hac lege Ang.in glo. fama pub.
pen.colum.ver.poſtq̄. Bru.in.d.tra.in.d.ii. par.
prima &.ii.col.Io.and.& Pano.in cap. cum in
contemplatione,de reg.iur.Bal.in.l.i.C. de con
feſsio.& in ca.i.§.iniuria,de pac.iur.fir. Iſer.&
Mat.in conſti.ſi damna clandeſtina, & in con-
ſti.humanitatem,Ancha.in conſ.xxiii.Alex.in
conſ.i.& conſ.liii.ii.vol. & in conſil.v. i.volu.
Cep.in conſ.cxl.& conſ.lxxvii.Rom. in conſi.
cccclv.Are.conſ.xiiii.Mar.in pra.in.§. expedi-
ta,& in.§.ſecunda quæſtio.& in.l.i.in princ.ff.
de queſt.& in.l.pen.eo. tit. Vbi etiam ſi iurata
non nocet.& in.l i.§.diuus ſeuerus.ff.de queſt.
& conſi.viii.& conſ.xii.& conſi.xiiii. & conſ.
xviii.vbi etiam iurata,& conſ. xxix. & conſil.
xlviii.& conſ.88.& cōſ.cxxiii.ſeq.& ſeq.Lan-
fran.in dicto cap.quoniam contra.§. confeſsio
nes.Curt.in conſ.lx.Socin.conſ.cclxiii.ii.volu.
Alex.conſ.xlviii.& conſ.184.ii.vol. Mattheſil.
in not.lv.Alex.cōſ.93.i.vol.& conſ.clxxvii.ii.
vol.& conſ.i.tertio vol.& poſt Bar.in.l.i.§.di-
uus ſeuerus.ff.de queſt.Fel.in cap.qualiter ꝛ qū
§.licet de accuſ.Cepo.plene in conſ. xl. vbi qđ
etiam non valet conſuetudo in contrarium,qđ
confeſsio valeat ad condemnandum facta me-
tu tormentorum,Par.in dicto tra. in verbo tor-
tura,lo primo & lo tertio ver.officialis & ver.
an ſtetut dicto torti vbi quod non nocet nec fa
cit indicium nec ſemiplenam probationem nō
perſeuerata,& ibi an confeſsio ꝙ non nocet ni-
ſi perſeuerata & in ver.quia ſepe. & in verbo
tortura,lo ſecundo.Tho.grā.in conſi.xv.& in
vo.vi.ex quorum omnium dictis concluditur
confeſsio facta in tormentis,aut formidine tor
mentorum non nocet confitenti, vt ex ea dam
netur.amplia vt per eos vt ſupra. Etiam ſi fuiſ-
ſet iurata,& per Io.de arno. in comment. cxi.
& commen.cxvii.vbi licet alias iudex excuſe-
tur faciens ſimulata ad habendam veritatem et
terreat tamen non nocet confeſsio vt ibi & in
173 commen.lix.& in cō.xcix. ℭ † Et dicitur fa-
cta metu tormentorum ſi fuerit ductus in loco
torturę,& eius manus fuerint ligate retro idem
ſi tantum ductus in locum tormentorum,& nō
ligatus, idem ſi ſolum fuerit ſpoliatus in loco
tormentorum,licet non ligatus nec iudex mi-
natus,vt per Ang.in dicta gl.fama publ.d.ver.
poſtq̄,& per Mar.in dicto conſ.xiiii. & Bru.in
d.tra.ii.par.i.&.ii.col.Par.in dicto ver.officia-
lis ibi ſi iudex & in.d.ver.an ſtetut dicto torti,
quia ſepe vbi pulchre qū dicaſ facta metu tor-

mentorum, & in dicto ver. an ſtetur dicto torti. ibi confeſſio rei facta in tormentis. licet Ange. dixerit quod dicitur leuis territio quę poteſt fieri per iudicem attenta tamen qualitate perſonæ ſi fuerit audax & robuſta an nõ & per Par. in ver. tortura, lo. iii. ver. ſequitur. Cæteri tamẽ ſequuntur Gand. vbi ſupra & Bart. in. l. nouiſſime. ff. quod fal. tuto. & Alex. poſt eum quod dicitur facta metu tormentorum. Et non nocet idem ſi in carcere fuerit poſitus, & in frigore, & fame cum minis, vt per Bar. in. d. l. i. §. diuus ſeuerus. & Brun. vbi ſupra. i. col. & Par. in dicto ver. quia ſepe per Capi. in deciſ. cxlv. & Thom. gram. in conſi. xxxvii. & conſ. lx. Et an confeſſio facta in carcere, & non ratificata noceat in criminalibus dic vt per Mat. in conſti. humanitatem. xix. no. & ibi per illum tex. ſi confitetur habens vincula interrogatus ſuper capitulis, & in litis conteſtatione noceat. Idem ſi retineat manicas ferreas in manibus & cippos ferreos ĩ pedibus, vt per Bal. in. l. i. C. de cuſt. reo. & Alexan. poſt Bar. in. d. §. diuus ſeuerus. ſed Bal. in. l. i. vi. col. C. de confe. dicit quod confeſſio facta in carcere non negato cibo, ⁊ potu non dicitur facta metu tormentorum, ſed dicitur leuis territio quæ fieri poteſt, idem tenet Bru. vbi ſupra ſed Mat. in pra. in dicto. §. expedita. & in. §. attingam. & in dicta. l. i. & in conſ. xviii. & aliis vbi ſupra. Dixit ſufficere eſſe in carcere. vt dicatur metu tormentorum facta. Sed ſi iudex corã hominibus dicat reo aut confitearis, aut ducam te ad locum torturæ, & ponam te ad torturam, & inferendo ſibi terrorem & confiteatur ex hoc non dicitur facta confeſſio metu tormẽtorum ſed ſpontanea vt per Gan. vbi ſupra quẽ ſequuntur alii doct, vbi ſupra. nam tunc iudex poſſet terrere, vt hic per Bal. & Bar. & Mar. in dicta. l. i. §. diuus ſeuerus. & licet Mar. in. d. §. expedita, in prin. & in conſ. cxxiii. Dixerit quod ſi iudex incipit a minis dicitur facta metu tormẽtorum, tamen intelligitur vbi ad locum torturę ductus eſt & ibidem inferuntur minę. ſecus tamen ſi ſimpliciter fuerit minatus quod torquebit ſi non confitetur. extra tamen locum tormẽtorum, nam talis territio admittitur, vt hic per Baldum, & Gand. vbi ſupra. & Auguſt. poſt Ange. in dicta gl. fama pub. pen. colum. & per Par. in dicto verbo tortura. lo tertio, verſ. de repetitione. & verſ. ſequitur quæſtio. Corne. in conſ. xxiiii. quarto volum. & Cepo. dicto conſi. xl. Et ſic limita ſuperius dicta, vt locum habeant, vt dicatur confeſſio facta metu tormentorum, qñ in tortura confitetur, aut formidine tormentorum non autem terrendo. Nam tunc nocet & dicitur ſpontanea confeſſio, & non metu torturæ. Idem dicitur facta metu tormentorum ex præſumptione capi. ſi quis iuſte appellauerit. in regno, vbi ſi torqueatur forma illius cap. nõ ſeruata, & etiam. c. reg. habetur queſtio. Quod confeſſio nõ nocet ⁊ cenſetur facta metu tormentorum etiam ſi in actis dicatur ꝙ ſponte. Et quãdo dicatur facta formidine tormentorum. Alex. poſt Bar. in. d. §. diuus ſeuerus. amplia vt ſupra & per Cepo. in. d. conſ. xl. vt non valeat conſuetudo in contrarium. Limita & intellige quando tortura fuiſſet legitima, non autem, ſi leuis. nam leuis tortura non habetur pro tortura & ſic dicitur ſpontanea confeſſio & non ꝑ metum quando leniter tortus confitetur vt per Bal. hic, & per Par. in. d. ver. tortura. lo tertio ver. viſo de repetitione & in verbo tortura lo primo ver. an ex ſola confeſſione & per Brun. in dicto trac. ii. par. v. q. prin. pen. colum. & per Mar. in prac. in. §. quoniam, prima colum. & §. & quia. i. col. & in. l. repeti. in prin. ff. de quæſti. Limita etiam niſi talis confeſſio in tortura vel metu tormentorum facta fuerit ratificata ⁊ tortus ex interuallo ſaltim per diem & noctem ꝑſeuerauerit in ea & eam ratificauerit ductus ad bancum iuris coram amicis ſolutus vinculis & catenis vel aliter expectato iuxta arbitrium iudicis per interuallum & ſpacium temporis in quo veriſimiliter ceſſauerit dolor torturæ, vt hic per gl. & doct. in locis ſupra maxime Gandi. vbi ſupra & Boni. in titu. de perſeueran. Ange. in dicta gl. fama pub. Bru. in. d. tra. ii. par. vi. q. prin. & Par. in. d. verbo tortura lo tertio ver. ratificatio, & in ver. officialis in fi. & ver. an ſtetur dicto torti, ibi tortus, vbi qualiter & ratificat & in ver. quia ſepe ibi confeſſio dicitur & ĩ ver. ſequitur quæſtio ibi & ideo dixit Bal. Mat. in conſt. ſi damna clandeſtina. xiii. no. Mar. in. d. §. expedita & in. d. §. diuus ſeuerus. Hoc tamen intellige vt ſupra fuit dictum, quando iuſte fuiſſet tortus præcedentibus legitimis indiciis, ſecus tamen ſi iniuſte non præcedentibus indiciis nã tunc etiam ſi milies fuiſſet ratificata & iurata non nocet vt ſupra, & per Marſi. in. d. §. expedita & in. d. §. diuus ſeuerus & Brun. vbi ſupra & Mar. in conſi. viii. cõſ. xviii. cõſ. xii. cõſ. xv. cõſ. xx. conſ. xxix. conſ. xlv. cõſ. xiiii. con. xxii. conſi. lxiiii. & conſ. xlvi. Thom. gramma. in dicto vo. vi. & per Capi. in deciſ. ſac. conſ. cxlv. cum cæteris ſupradictis. Quod limita vt ſupra fuit dictum, niſi expreſſe ratificaſſet nam etiam abſqȝ indiciis nocet talis confeſſio vt plene per Tho.

gramma.in conſ.xl.idem ſi præceſſiſſet confeſſio extraiudicialis aut fuiſſet ſubſecuta, nam nocet vt per Par.in.d. ver.an ſtetur dicto torti & Ioan.de arn.in ſing.xciii.quia ſepe. & per Mar. in pra.in.§.quoniam ver. vlterius, teneas menti & in.l.i.in prin.ff.de quæſt.& in.d.l.diuus ſeuerus & in.§.quæſtion.ff.de quæſtio.& in .l. cos. ff.de falſ. vbi etiam quãdo bina præceſſiſſet extraiudicialis confeſsio, aut fuerit ſubſecuta et in l.de vnoquoque.ff.de re iudi. Et limita etiam ut fuit limitatum ſupra ſuo loco. Limita etiã prædicta niſi reus taliter tortus fuiſſet relaxatus in priſtina libertate & denuo requiſitus a iudice ex interuallo confeſſus fuerit nam tunc diceretur ſponte confeſſus & non metu torturę ita dixit Bru.in dicto tractatu ſecunda parte, in quinta quæſtione princi. verſic.ſed ponamus quod quis eſt minus legit.me tortus. Limita etiam qd ſupra dictum eſt de confeſsione perſeuerata, niſi fuiſſet extorta per ſubiectionem nam talis cõfeſsio etiam ratificata non nocet vt per Bar.& Mar.in.l.1.§.qui quæſtionem.ff. de quæſtion.& Ang.in dicta glo.fama publi.penulti. colum.& Thom.gramma. in vo. xxxuii. vbi non nocet nec ſibi nec aliis talis confeſsio. Limita etiam quod ſupra dictum eſt quod requiritur perſeuerantia in confeſsione extorta per tormenta vt non requiratur perſeuerantia in caſu quo non poſſet dictam confeſsionem reuocare, vt quando præceſsiſſet confeſsio extraiudicialis, maxime geminata deinde in tortura confiteretur nã tunc non poſſet eam reuocare nec requireretur alia perſeuerantia ut per Mar.in prac.in.§.quoniam & per Par.in.d.ver.quia ſepe circa prin. ibi confeſsio dicitur. Limita etiam quando præceſsiſſent indicia indubitata, et ex his fuiſſet tortus, nam non poſſet eam reuocare nec requirit alia perſeuerantia & ratificatio cum non poſſit eam reuocare vt per Bald. in.l.fi.C. de probat. vbi nec etiam tunc confeſſus appellat & in.l.in bonęfidei.C.de iureiuran. & per Par. in dicto ver.ſequitur queſtio in duplici loco & per Mar ſi.in dicto.§.quoniam, et ſupra fuit dictum. Amplia etiam quod ſupra dictum fuit de confeſsione extorta, vt non noceat, ne dum quando extorta eſt per torturam, aut metu tormentorum, ſed etiam quando extorta eſt per promiſsionẽ, & ſub ſpe gratiæ deliberando eum, ſi confiteretur, nam tunc non nocet, vt per Imo. in conſil. cix.Par.in.d.ver ſequitur quęſtio.& ver.aduertendum eſt, & per Mar.in pract.in.§.poſtquam verſi.alius præterea caſus.quarta col.& in ſingu.cci.incip.in confęſſum, & in ſing. lxxvii.incip.maliciis hominum.& in.l.prima.§.quęſtio. vlti.col.ff.de quæſt.& in rub.C. de proba. et in l.ſi quis obrepſerit.ff.de fal.& in con.xxxii.& in conſ.xiiii.in fi. Nam tunc non poteſt eãm reuocare tanquam erroneam, ſicut tanq̃ meticuloſam, et per torturam, et eius metu extortam, nec ex ea condẽnari poteſt, vt in addit ad Mar. in conſti.inter cetera.in fi.& per Deci. et Apoſti.in reg.ea eſt natura.ff.de reg.iu. et per Io.de arno.in ſolilo.xli. Et contrarium ſentit idẽ Arno.in commen.lxix. Quod vȝ et damnari poteſt confeſſus, et vide tradita per eundem in cõmen.cxlii.de promiſsione facta deliberando ſi

174 dicat iures q̃ ex ea damnari poteſt. ¶ † Secũdo no. vnum, quod ſi inquiſitus aſſerat confeſſionem per metum extortam, et iudex aſſerat ſpontaneę factam, nec aliter apparet q̃ in dubio pręſum.tur per metum extorta, vt per Par. in dicto ver.ſ.ſequitur quęſtio. ibi, ſi tamen curia dicat Bal.in.l.i. v.col.C.de confeſ. Anchara. in conſi.xxiii. Alexan.poſt Barto.in.l.i.§.diuus

175 ſeuerus.ff.de quæſt. ¶ † Vltimo no. q̃ conuictus tantum aut confeſſus formidine tormentorum condemnatus, non excluditur a beneficio appellandi, niſi in caſibus ſupradictis in quibus appellatio non admittitur de quibus ſupradictũ eſt, et traditur in d.l.non tantum.ff.de appella. et in.l.ſi creditor.§.iuſſus.ff.co.et in .l. additos. C.de epiſ.aud.et in dicta.l.additos.C.de appell. et in cap.cum ſpeciali.§.porro.de appel.Par.in d.trac.in verſ.tortura.et in verſ.appellatio. Ange.in gl.preſente Gayo.et in gl.et caput a ſpatulis. verſ.quæro an ſententia corporalis. Bru.in d.trac.in par.et aliis locis. Contra conſuetudinẽ vero hodie iudices ſitientes ſanguinem humanum ſi habent ſpontaneam confeſsionem, aut extortam per tormenta, et perſeueratam ſtatim ſententiam capitalem exequuntur non admiſſa appellatione, et infra decennium de quo tamen an ſtatim fiat executio perſonalis, et ſi appellatur per condemnatum, aut conſanguineos, et amicos, quos facere debeat iudex, et an puniatur, et qua pœna non admittendo appellationem, ſed exequendo dic vt per Ang. in.d. gl.præſente Gayo appellante.et in glo.et caput a ſpatulis.et doc. proxime ſupra. Et per eos an amici et conſanguinei poſſint de facto eximere condemnatum a manibus familiæ, et non teneantur crimine læſæ maieſta. dic vltra prædictos per Gandi.in rubri.de pen. xxv. colum. et Bel.in pract.in rubr.de fure.xv.colum. Par. in dicto verbo appellatio.et in verbo latro, et in verbo pœna vbi de cauſa retardandæ exe-

cutionis,& ibi in car.87.& car.cxvii. & p Mar
ſil.in prac.in.§.oportune,& in.l.i.in prin.ff. de
ſicar.& in.l.qui eedem.ff.eo.& in.l.i.C. de rap.
vir.de capto in fragranti.Oldra. in conſi.xvii.
vbi de notorio vt ſtatim fiat executio,ꝛ p Mar.
in conſ.xvi.& ſeq.38.& conſi.ciii. & per Pan.
in cap.ii.de re iudi.in quibus locis traditur an ꝛ
quando ſtatim fieri poſſit executio, & quando
non & de appellatione admittenda,vel non,et
ſi de facto fiat executio an eximi poteſt impu-
176 ne,& quando vt per eos. ℭ†Si autem nō ha
bet confeſſionem, ſed probationes etiam cla-
ras ponunt reum ad torturam,vt torqueant cō
feſſionem,& ſit conuictus & confeſſus, & non
appellet.Quod autem ſi bene faciant et poſſint
facere non obſtantibus claris probationibus,et
ſi perſeuerat in negatione an condemnari poſ-
ſit dic vt per Bal.hic,& in.l.ii.§. obſeruare.C.
de iureiur.prop.calum.vbi Gnr.plene, & Bru.
in.ii.par.d.trac.indi.& Marſ.plene in pract.in
§.nunc videndum.& Thom.gr.in vo.ii. ꝛ Par.
in verbo tortura,verſi.quidam latro famoſus.
per Albe.& Mar.in.l.edictum.ff.de queſt. Cep.
conſi.xxxiii.& per Mar.in pra.in.§. quoniam,
& in ſing.cclxii.& dictum fuit ſupra & dicetur
177 infra.ℭ†Sed ex his ſumpta occaſione ſequi
tur tractanda materia torture,in qua materia.
Primo differemus quid ſit tortura. Secundo in
quibus caſibus ad torturam deueniatur. Tertio
quæ perſonæ torqueri poſſunt.Quarto qualiter
ad torturam deueniatur.Quinto quando ad tor
turam perueniendum ſit. Sexto de repetitione
torture.Septimo & vltimo de effectu torture,
& licet præfata materia torturæ ſatis late tra-
ctetur per criminaliſtas,vt per Gandi.in titu.de
queſt.& Bel.eo.in prac.& Boni.eo.& Guid. de
suza.eo. Ange.in gloſ.fama pub. & pleniſſime
Par.in tract.ſindi.in verbo tortura. vſque ad fi
nem operis,& Brun.in tract.indi. per totum.ii.
par.& per Ant.de cana.in tract.de torment.&
per Pau.gril.in trac.de queſt.& verbo ſiſſime p
Marſ.in pra.in.§.nunc videndum,et in.§.expe-
dita,et in.l.i.& in.l.repeti.& in.l. edictum.& p
totum ti.ff.de queſt.& in conſiliis ſuis & in aliis
locis per varios docto.& maxime cano. in ca.
i.de depo.& in cap.cum in contemplatione de
reg.iu.& alios doc.ſparſim & conſulentis vt ni
hil dici poſſit. Attamen quia aliqua in regno
ſtatuuntur in hac materia & per doctores re-
gni ea addendo poſt eorum terga ſpicas colli-
gendo & modernos addendo non erit incon-
gruum præſcriptam materiam compilare.
178 ℭ†Circa itaque primum quid ſit queſtio ſeu
tortura dic prout eam diffinit Azo. in ſum. de
queſt.Odofre.eo.tra.& Gand.eo.ti. in princ.&
Bel.eo.& Boni.eo.& Bru.in.d.tra.ii.par. in pri
ci.& Mar.in rub.ff.eo.Pau.gri.in tra. de queſti.
in.i.q.Quod qō eſt inquiſitio ꝛ indagatio verita
tis,per tormenta corporis & cordis dolorē. nu
da autem interrogatio et leuis territio. abſque
corporis tormento et cordis dolore non dicit
queſtio nec tortura.l.item apud labeonem.§.q̄-
ſtionis.ff.de iniur.et.§.queſitū.ꝛ.l.i.§.queſtionē
ff.ad ſilleia. Bar.in trac.de queſtio.in prin. Et di-
citur queſtio a querendo,vel inquirendo, quia
per eam inquiritur veritas negocii cum ad veri
tatem indagandam adhiberi debet, et non ali-
ter.l.cum falſum.et.l.hoc quod placuit.C. de
queſtio.Quandoque tamen datur ad pœnam,ꝛ
tunc qualis eſſe debeat Par.in verbo tortura.lo
ſecundo,et Bru.in.d.tra.in.vii.q.princ.ii.par.ꝙ
moderata eſſe debeat et modica.Pau.vero diffi
nit in dicto tra.i.q. Breuiter queſtio eſt tormen-
talis inquiſitio veritatis que tamen ad idem ten
dit.Torturam etiam diffinit Pau.vbi ſupra poſt
Panor.in cap.cum in contemplatione. de regu.
iu.Eſſe corporis cruciatus ad eruendam verita-
tem repertus. Tormentum vero dicitur quaſi
torquens mentem,ut dixit gl.in clem.i.de her.ꝛ
per Alex.in cōſ.xlvi.ii.vol.Panor. in.d.c. cum
in contemplatione.et Pau.in.d.i.q.et quarta.q.
ꝛ ibi ponit differentiam inter torturam, ꝛ tor-
mentum vt illa ad iudicem pertineat aliud ad
partem ꝛ reum dicta.l.itē apud labeonē.§. qō-
nem.licet quandoque vnum pro altero capiat,
vt queſtio,tortura,et tormentum, vt ibi not.et
de his etiam per Par.in.d.tra.in verbo tortura.
lo tertio ver. de repetitione ibi an ptās poſſit
torquere,et dixit Bal.in.l.ſi quis alicui.C. ad.l.
iul.maie. Quod tortura eſt remedium ſiue via
extraordinaria probationis, ordinaria vero eſt
quæ fit per teſtes,et inſtrumentum.l.fi.C. de p-
ba. quid autem contineatur appellatione que-
ſtionis et quot ſint tormentorum genera dic vt
per Bru.in.d.tra.iii.q.prin.vbi ponit multa tor
mentorum genera,et pleniſſime per Mar.in.l.i.
in prin.ff.de queſtio.vide vt per eum poſt Bru.
vbi ſupra,et an denegatio cibi et potus ſit tor-
mentum,dic vt ibi per Bru.et Ange.in gl.fama
pub.poſt.iii.q.et per Mar.in.d.l.i.vſu tamē fre-
quentius eſt tormentum corde immo non repe
ritur iure tantum aliud tormentum ꝗ corde,vt
in.l.nullus.C.ad.l.iul.maie.vt per Boni. in titu.
quæ deb.preced. tortu.no. tamen quod corda
ſubtilis fortis, multo magis infert dolorem ꝗ
groſſa,vt inquit Saly.in.d.l.nullus. et Par.i uer

bo tortura.lo tertio ver.de repetitione. & ibi ꝙ aqua frigida indorſo pendentis in tortura non eſt adhibenda niſi in caſibus enormibus, & Par. in fin.d. verb.tortura.lo tertio.Dicit quod abraſio pilorum corporis denudati facit confiteri in tormentis,vt ipſe expertus eſt.Et dixit Bald.in l.prima.C.de his qui ad liber.peruen.non poſſunt nec debent imponi noua genera tormentorum,& ſcindat carnes niſi in grauibus,vt ibi per Paridem in dicto verſiculo de repetitione. Et nota.quod in datione cordę maior dolor infligitur torto ſi parum alciatus a terra pendens detineatur,ꝙ ſi detur ictus corde cum per ictum tormentantur oſſa, & parum ſentit, inde dolorem tortus & ita vide quendam iudicē facientem, ⁊ dixit paucos euaſiſſe confeſſionem. Aliqui ſolent corpus ligare cum fune perſtringendo ad modum ballæ adeo perſtringendo vt vix ſtet per horam quod non confiteatur, & dicitur tormentum ſtricturæ. Aliqui ſolent ponere quandam herbam ſecantem intus membrum, & deinde extrahere, nam ſcindit intrinſecus dictum membrum,& ſentit dolorem maxime in mingendo alia genera tormētorum traduntur per Marſil.vbi ſupra.& Brun. vbi ſupra,⁊ Pau.grila. vbi ſupra in.ii.quæſtione &.iii.q. Solent etiam iudices perſtringere ambos polices cum quodam inſtrumento admodū vitis.Traduntur autem non nulla remedia, & incantationes ad alleuandum dolorem in tortura, vt non confiteatur tortus de quibus per Pau.grila.in.d.tracta.de quæſtio.in.iiii.q. prin. & ibi in fine de contrario remedio per iudicem vt confiteatur,& per Marſil.in pra. in.§.expedita,aut nunc videndum de his, & in.l.repeti.
179 ff.de quæſtio.¶†Circa ſecundum in quibus caſibus locum habeat tortura. Dic quod tortura non paſſim pro vnoquoꝗ delicto, & qualibet cauſa adhibenda eſt,ſed in criminibus grauibus & non leuibus.l.edictum.&.l.diuus pius. ff.de queſtio.Pau.grilan.in tracta.de quæſtio.v. quæ autem ſint leuia delicta, & grauia,dic, & declara vt per Bar.in.l.non ſolum.§.ſi mandato.ff.de iniur.& in.l.leuia.ff.de accuſatio.& ibi Ang.& per Ange.in glo.ſem pro.manda.⁊ poſt eum per Apoſtilla & per Brun.in tracta.in.iii. q.princ.vbi an pro iniuria perſonali, vt quia captus per capillos, aut pugno percuſſus percutiens poſſit torqueri.Et intellige ſiue delicta ſint publica ſiue priuata, vt per glo.in.l.prima ff.de queſtion.& intellige in libero homine qui non torquetur niſi in grauibus,in ſeruo vero in omni cauſa, & crimine torquetur iuxta arbitrium iudicis, vt per Gandi.in dicto titu.de quęſtion.circa principium.& Bartol.& Marſilia.in l.edictum.& in dicta.l.diuus pius. & Brun.in d.ii.part.iii.quæſtione princip. In regno vero ſtatutum reperitur quod non in omnibus criminibus tortura adhiberi poteſt, ſed in caſibus, & criminibus infligentibus pœnam vltra relegationē non infra,nec in ea, vt habetur in capitu.reg.incipien.tormenta.Thom.gram.in cō ſi.xv.in.vo.xv. Mathe.in conſti.ſi damna clandeſtina.Par.in.d.tracta.in verbo tortura.lo.iii. verſi.an in cauſa pecuniaria.Vbi dicit per illud c.modificari diſpoſitionem iuris communis, vt non in omni cauſa criminali torqueatur niſi vt ſupra vbi venit imponenda pena vltra relegationem. Et ideo in inſultu facto cum armis, & vi priuata,& percuſſionibus ſine armis, & vbi venit pœna publicationis bonorum tantum, non torquetur, ſecus in vi publica, & ex cogitato inſultu cum turba licet cum baculo. vt per Thom. gram.in.d.volu.xv. vbi in inſultu cum baculo,& an in cauſa attentati delicti ſit locus torture per Capi.in deci.in deciſ.ſa.cōſil. cxxvi.vbi in libero, & ſeruo an torqueatur,⁊ ibi per Par.an pro delatione armorum torqueri poſſit vigore banni emanati ab officiali, vt quotidie ſit ſub pena quatuor ictuum corde vbi concludit non poſſe niſi bannum eſſet regius,⁊ ex magna cauſa & publica vtilitate.Idem tortura dať etiam ad penā qū quod emanatur ad penā pecuniariā,& non pōt eā ſoluere pōt torqueri ſi eſt vili perſona,vt per Paul.gril.in tracta.de queſtio. vii.q.Et ſi in pena infligenda citra relegationem inferatur tortura,& appellauerit,& iudex nō admiſerit appellationem punitur,vt in.c.reg.ſi quis iuſte appellauerit.Et ꝙ ad penā vt ſi nō eſt ſoluendo luat in corpus per torturā, vide ꝑ Ang.in.l.ſi qs id ꝙ in fi.ff.de iuriſ.om.iudic.vbi dat cautelā & per Franciſ.in capitu.reprehenſibilis.iii.col.de appel.pōt tñ in aliis cauſis citra relegationē terrere,licet nō torquere nec tenetur in ſindicatu,vt Io.de arno.in ſing.xcix.de primo adde Maran.in ſpec.au. vi. par.xiiii.actu iudicis. ¶Sed an in cā vbi pœna fuſtigationis venit imponenda vt in atroci iniuria,iuxta.l.ſi.ff.de iniur.Et in furto in regno infra auguſtale,iuxta.c.reg.incipie.ad hec per ꝙ pena fuſtigationis imponitur furanti rē valētē infra auguſtalē,an in tali cā ſit locus torturę de hoc ſepius dubitaui,Par.i.d.ver.an in cā pecuniaria.ſentit in furtis licet minimis eſſe locū torture,& Matthe.in conſti.in cā depoſiti.in fin. Sentit ꝙ ſi de furto agitur criminaliter eſt lo-

cus torture. Bru. vero. in. d. ii. par. iii. queſt. dicit furtum commiſſum in re parua licet dolo dicitur delictum leue, & ſic non erit locus torturę. Pendet hec quæſtio an fuſtigatio ſit maior relegatione, an minor, & dum alias eſſem in conflictu ad oſtendendum quod non erit locus torture in furto pro quo venit pœna fuſtigationis, allegabam quod fuſtigatio ſit minor relegatione, nam relegatio eſt de gradibus paruis meri imperii, fuſtigatio vero eſt de minori gradu cũ ſit modica caſtigatio, vt proſequitur Barto. & alii in. l. imperium. iiii. & v. gradu. ff. de iuriſdi. omnium iudi. vel æqualis relegationi, nam pro furto pro quo fuſtigatur bannitur, bannũ vero æquiparatur relegationi, & non deportationi cum pro tali furto non deportetur, vt notatur in. §. relegati. inſtitut. quibus modiſ ius patrie poteſta. ſol. ergo non erit locus torture, & maxime quia Bald. & alii in. l. tranſigere. C. de tranſact. dicunt fuſtigationem non connumerari inter capitalia. Quidam doctor dicebat fuſtigationem non modicam fore maiorem relegationem allegabat ita dicere Barto. nec tamen in quo loco ergo locus erat torture cum vltra relegationem, inde volui requirere locum in quo Barto. hoc dicat & vidi hoc dicere in auctẽ. de inceſt. nup. in princ. per illum tex. & per text. in. l. fina. ff. de iniur. vbi maior pena imponitur humili quam nobili inferenti iniuriã atrocem vt humilis fuſtigetur, & nobilis relegetur ergo fuſtigatio maior eſt relegatione. deinde nouiter reperi Thom. gram. Neapol. in cõſi. xxxvii. tenere ꝙ pro furto pro quo fuſtigatur non eſſe locum torture, & idem ſentit Capi. in d. deciſ. cxxvi. in fin. non tamen aduertit ad dictum Barto. in. d. auctẽ. de inceſt. nup. & ad. d. l. ff. de iniur. & idem ſentire videtur Ioã. de arno. in commen. cxxxiii. & pro hoc facit. d. c. ad hec per quod ne dum imponitur pœna fuſtigationis ſed relegationis, & bannitionis a tota prouincia & bullatur in fronte, & ſic vltra relegationem pœna imponitur niſi dixeris cumulationem pœne non augere delictum, per tradita per Matth. in conſil. iuſticiarii nomẽ & normã. xviii. notab. vbi dicit furtum per augmentum pœne non immutare primam naturam, ideo nõ efficitur publicum, ſed priuatum remanet delictum. Dicerem torqueri poſſe habita qualitate perſonę furantis, per dicta per Par. in dicto verbo tortura. lo ſecundo verſic. viſo de indiciis. & maxime ſi plura modica furta fecerit cũ tunc pœna capitis puniretur per dictum capi. ad hec. & per Andr. & Matthe. in conſtitu. ſuper inciſionibus, vt in furto trium gallinarum, & idem per Pau. grila. in tracta. de quæſtio. vii. quæſtio. Quod pro furto leui torquetur. Limita tamen hoc dictum non habere locum in furto de quo in conſtitu. reg. peruenit la ſecunda. Nã in tali furto licet extẽt indicia non per hoc deuenitur ad torturam, vt dixit Matthe. ibi in ſexto nota. & de prædicto dubio vide lata dicta per Rober. maran. in ſuo Specu. in. ii. principali diſtinctione, vbi plene, & aliqua ex prædictis refert & tenet torqueri poſſe in furto minimo. An autem in cauſa ciuili, & pecuniaria ſit locus torture, dic vt per Bartol. in. l. diuus. ff. de quæſtion. & per Brun. in. d. ii. part. iii. quæſtione princ. & Par. in. d. verſic. an in cauſa pecuniaria. Mar. in. d. §. diuus. & in prac. in. §. expedita. nam ſi eſt ſeruus ſi aliter veritas haberi nõ poteſt in ſubſidium torquetur per. d. §. diuus. & l. edictum. ff. eod. ſi vero eſt liber in ſe non torquetur ſed quo ad alium ſi vacillat torquetur, l. ex libero. ff. de queſtio. & vide plene per Paul. grila. in tracta. de quæſtio. vii. queſtione. vbi an & quando ſeruus & an & quando liber homo torquetur in cauſa pecuniaria. Limita niſi cauſa ciuilis habeat in ſe crimen annexum, vt in c. i. de poſi. vbi furtum committit & torquetur per Matth. in conſtitu. in depoſiti in fin. vbi dicit verum ſi criminaliter agatur, & non ciuiliter in negante depoſitum, tamen dictum capit. primo de depoſiti. niſi illud de iure communi hoc in Regno per dictũ capitulum tormenta. Et ideo ex hoc dixit Pari. vbi ſupra per dictum capitul. i. Quod mercatores falliti, & fugitiui poſſunt torqueri, vt indicent pecunias ipſis datas ad mercandum, & ꝑ Paul. gri. in. d. quæſtione ſeptima. idem dixit de crimine annexo. Alexan. poſt Barto. in. l. diuus. in princip. & docto. in dicto capit. i. & Mar. in. d. l. diuus in pract. in d. §. expedita. & per Pau. grila. in. d. ſeptima queſtio. Ex hoc etiam dixit Par. in verb. tortura. lo tertio. verſic. pone ꝙ aliquis commiſit. ꝙ ſi extat indulgentia principis ſaluo intereſſe ciuiliter, ꝙ ſi pars petat intereſſe ciuiliter ex quo crimen habet annexum, quod ad probandum delictum, & bona poteſt torqueri, & ita dicit reſpondiſſe licet alii contradicerẽt. Limita etiã in cauſa falſi, nam ſi ciuiliter agatur poteſt torqueri, vt per Bald. in. l. ſicut. C. de fal. Par. vbi ſupra. in. d. verſi. an in cauſa pecuniaria, & Brun. vbi ſupra. Et ſic ſi de crimine agatur ciuiliter locum habet tortura, tamen dicit Bald. in. d. l. ſicut. Debere mitius agi & moderate gloſ. in. l. ii. ff. de quæſtio. Alexand. poſt Barto. in. l. diuus

plus.ff.de queſt. Sed quid ſi ex multis delictis de
quibus pro quolibet pœna pecuniaria deberet
puniri,& multiplicatione delictorum pœna de
beret augeri an eſſet locus torturę,dic vt p Cor.
in conſi.ccxvii.i.volu.ꝙ non,cum vnũquodq;
de per ſe inſpiciatur,& non cumulatiue, quod
not.pro intellectu.c.tormenta.nam inſpicitur,
ſi plura delicta quis commiſerit de quibus pro
quolibet debet relegari,ꝛ rõne plurium delicto
rum,& multiplicatione pœna deberet augeri,
quod erit locus torture,cum quodlibet inſpicia-
tur, & non cumulatiue inſpicitur.quod no.&
180 tene menti. ¶ † Circa tertium quæ perſonæ
torqueri poſſunt dic ꝙ omnes torqueri poſſunt
quæ a iure non reperiantur prohibitę,tã ma-
ſculi,quam fœminę,tam liberi, quam ſerui, &
ſtatuliberi,ꝛ liberti,vt patet in multis iuribus al
legatis per Gan.in ti.de queſt.i col.& Bel.eo.ti.
& Boni.eo. Ang.in glo.fama publi.vi.q.Brun.
in.d.trac.i.par.iiii.qõ.princip.& de ſeruo tor-
quendo,& per Capi.in deciſ.ſac. conſi.xii.Vbi
indicia non habens plena,an torqueri poſſit ſer
uum contra dominum,vt oſtendat inſidiatores
dic vt ibidem per Capi.in.d.deciſio.cxxvi.quã-
do ſeruus torqueatur,& quando non torquea-
tur contra dominum ſeruus per eundem Capi.
in deciſ.cxxvii.Et hoc ſiue in ſe torqueantur, ſi
ue in alios tanquam teſtis,de quo dic vt p Bru.
in.d.iiii.q.princ.poſt Barto.in.l.ex libero.ff.de
queſt.vbi etiam per Marſil.vt liber torqueatur
quando vacillat,& ſi negat facto interfuiſſe,&
conuincitur de mẽdacio,quod interfuit, vt per
Barto.in.l.vnius.§.teſtes.ff.de quæſtio. Gandi.
in.d.rubri.de queſt.in princip.& per Pau.grila.
in.d.vii.queſtione. & ſi ſponte teſtificetur, vt
in auc.de teſtib.§.ſi vero ignoti.tandem diſtin-
gue,vt per Bru.vbi ſupra. Quod melius loqui-
tur ꝙ alius in materia,& ibi,an indicia requirã
tur vt teſtes torqueantur, & an diſcuſsio ſuper
indiciis fieri debeat,& ibi,an ſi teſtis qui non de
buit examinari,ſi torqueatur faciat indicium,ꝛ
ibi an omnes teſtes,& quot extorqueri debeãt
poſt Bald.in.l.data opera.C.qui accuſa.poſ.vel
non ꝙ non omnes,ſed duo aut tres ſcientes fa-
ctum Augu.poſt Ange.in gl.fama publi.verſi.
quæro in quo caſu teſtis, & ibi per Brun.No.
vnum quod ſi extat vnus teſtis de veritate, &
non ſit omni exceptione maior,ſi torqueatur,
non facit indicium,cum examinatus non faciat
indicium.quod eſſet notabile ſi eſſet verum cũ
alias teſtis qui non debuit examinari,examina-
tus cum tortura faciat indicium,vt ſupra dictũ
eſt, & vide de teſte torquendo per Mar.in di-
cta.l.libero.& aliquid in dicto.§.teſte torquen-
di.ff.de queſtio.& in prac.in.§.expedita.& per
Gand.in dicta rubri.de queſtio.verſi.an poſſint
teſtes torqueri,& per Cepo.in conſi.lxi.& Bar
ba.conſil.xxxv.& not.quod dixit Bal.in.l.mi-
lites.C.de quæſtio.Quod teſtis viles torquetur
abſq; indiciis. Et an valeat depoſitio teſtis tor-
ti,contra inculpatum abſq; indiciis per Thom.
gram.in volumi.ſexto. Et quid ſi torti ſunt va-
rii,an noceant inculpato per Thom.gra.in vo
lumin.xxxi.Et an & quando domeſtici, fami-
liares,& vicini,torqueri poſſunt,& dic vt per
Par.in verbo tortura.lo.ii.verſi.ii.in fi.Excipiũ
tur autem, vt in ſe non torquentur perſonæ in
dignitate conſtitutę, nam tales non torquentur
vt tenet Odofre.in tracta.de queſtio.& maxi-
me in regno,in quo viles perſonæ torquentur,
& non nobiles,vt in conſtitu.ſi damna clande-
ſtina.vbi And.& Matt.x.no.vbi dicunt ad tor
turam tunc procedi ſtantibus indiciis, quando
concurrit leuitas vitæ,vt ibi tradit, & ibi tra-
dit quæ dicantur perſonæ viles,& in conſtitu.
in queſtionibus.viii.not.& Par.in verbo tortu-
ra.verſicu.quia ſepe.& ibi an barones torque-
ri poſſunt,& in conſtit.perſequentes, & proba
tur in capit.tormentis.& in.c.tormenta. & ibi
quod ſit diffamatus, & fama publica concur
rant, Alexan.poſt Barto.in.l.penulti.ff.de quæ
ſtio.Pau.grila.in tracta.de quæſtio.v.q.hoc idẽ
dicit Par.in.d.tracta.in verbo tortura.verſi. an
ex ſola confesſione,& in verbo tortura.lo ſecũ
do verſicu.viſo de indiciis.Vbi dicit leuem per
ſonam, & leuis vitæ eſſe ſi commiſit alias ali-
quid graue delictũ per.l.prima.C.vbi ſena. vel
clarisſimi.Et ſic leuis perſona dicitur,ſiue ratio
ne perſonæ,ſiue ratione exercitii vt arenarius,
& alius,ſiue ratione delicti,nam ſi eſt diffamatus
de delictis pluribus dicitur vilis perſona, & le-
uis vitę,vt per Par.vbi ſupra.& per Matth.poſt
Andr.in conſtitu.humanitatem.x.nota.vbi ꝙ
debet probari iſta qualitas quod leuis ſit vitæ &
per Par.in verſic.tortura.lo.iii.verſic.quia ſepe
ibi quando probatur indicium. Viles torquen
tur graues perſone & in verſicu.mandauit rex
& in verſi.doctos & per Thom.gram.in conſi-
lio.xv.& in volumi.i. & in volu.xxxii. & in
volu.xv.& in vo.xxi.Quod nobiles,& exiſten
tes in aliqua dignitate non torquẽtur,immo re
ſiſti poteſt ſi torqueatur exiſtens in dignitate,
vt dixit Thom.gram.in.d.vol.xxxii.& in vo.
iii.Quod torquentur homines malæ vitæ con-
ditionis,& famæ, & Boni.in titu.de queſtion.
& Bru.in.d.ii.par.iiii.queſt.princ.& Mar.ple-

ne in.l.edictum.ff.de quęſti.& in prac.in.§.ex-
pedita. Et ideo decuriones, & eius filii ex quo
poſiti indignitate non torquentur.l.diuo Mar-
co.&.l.decuriones.C.de quæſt.& ibi Bal.Par.
in.d.ver.tortu.lo.i.ver.potius a ſepe.an ex ſo-
la confeſsione,& in aliis ver.vbi ſupra.⁊ Mar.
vbi ſupra Gan.& Boni.& Bru.vbi ſupra.Quod
ampliant ẽt depoſito officio in memoriã priſti
ne dignitatis.l.nihil.in fi.C.de quęſt.&.l.fin.ff.
de decu. Et ampliãt etiam in nepotibus, & pa
rentibus decurionum.l.ſi matrem.C.de pen.Li
mitatur in criminalibus exceptis,& in crimine
falſi.l.ſi quis decurio.C.de fal.item niſi ſint in-
fames,ſecundum glo.in.d.l.diuo marco.Loco
quorum decurionũ,hodie ſucceſſerunt ancia-
ni conſiliarii,& priores ciuitatum, qui eodem
gaudẽt priuilegio,ne torqueantur etiam depo-
ſito officio,vt dixit Bal.in.d.l.decuriones.licet
Odof.& Gand.vbi ſupra.Dicant contrariũ ſer
uari de conſuetudine, & proſequitur Cep.in
conſi.xl.idem tenet Saly.in.d.l.diuo marco.ꝙ
non torquẽtur,⁊ Ioan.de pla.in rub.C.de de-
cu.lib.xii.& dixit Bal.in.l.de quæſtionis.C.de
decu.Quod ſi poteſtas torqueat aliquẽ de prio-
ribus,tenetur in ſindicatu,& Ange.in.d.glo.fa-
ma publ.vi.q.& plene Tho.gra.in.d.vo.i.vbi
per multa,dicit eos non torqueri etiam depoſi-
to officio,& in.d.volu.xxxii.non obſtante di-
cto Gandi.& Odof. aſſerentium conſuetudine
non ſeruari,vide tamẽ Auguſti.& Bernar.poſt
Ange.in.d.gl.fama publi.vi.q.& Bru.in.d.iiii.
q.princ.& Par.in.d.verbo doctor.Item officia
lis finito officio non torquetur in memoriã pri
ſtinæ dignitatis,niſi manus mundas non habue
rit,vt per Par.in tracta.ſindi.in prin.de offi.ſin
di.colum.fina.in verſi.per ſindicatores.Itẽ ex-
cipiuntur milites.C.de quæſtio. Quod etiam
procedit in militibus noſtri temporis, ſecundũ
Saly.in.l.i.C.de iur.& fa.ign.& per Mod.in.l.
centurio.ff.de vulg.& pup.licet Ang.in.d.glo.
fama publi.vi.q.& poſt eũ Ang.contra vt per
Bru.in.d.iiii.q.prin.& Mar.in.d.§.expedita.&
in.d.l.edictum.& per Pau.gril.in tracta.pe.q̃-
ſtio.vi.col.Item excipiuntur doctores, & aduo
cati cauſarum,nam ad inſtar militum non tor-
queantur, & licet aliqui dixerint contrarium
ſeruari conſuetudine,tamen ſupradicti doct.in
locis ſupra maxime Bru.concludunt cõiter te-
neri non torqueri,nec valere conſuetudinẽ in
contrarium & per Mar.in.d.§.expedita. & in
d.l.edictum.Roma.in ſing.ſuis. Thom.grila.in
d.conſi.i.plene Ioan.de arn.in epiſto.lxvi.Iaſ.
in.l.de quibus.xxxiii.col.ff.de legi.& Roch.de
cur.in.d.c.fin.de conſuetud.& Pau.grila.in.d.
vi.q.& licet Augu.teneat contrariũ poſt An-
ge.in.d.glo.fama publi.tamen communiter te-
netur vt ſupra,niſi in caſibus exceptuatis, imo
dicit Mar.vbi ſupra,& alii ſi torqueantur & cõ
fiteantur,talis confeſsio non nocet,cum torque
ri non debuerint,& vide per Par.in verbo.do-
ctor.& in verbo tortura.lo.i.ver.an ſtetur di-
cto torti.ibi an iudices ſeu aduocati, & in ver.
tortura.lo tertio ver.quia ſepe.& in verſicu.
mandauit rex.per doc.in.d.l.centurio,& plene
Tho.gram.in volu.primo,& in voto.xxv.vbi
ita concludit poſt multa.Amplia etiam depoſi-
to officio aduocationis,cum retineat eandem
dignitatem vt proſequitur Marſil.in dicta.l.edi
ctum.Limita in crimine falſi,in quo etiam no-
biles torquentur,& aliæ perſonę priuilegiatæ,
vt per Thom.gram.in.d.volumi.xxv.Limita
etiam in crimine leſæ maieſta.& proditionis,⁊
aliis exceptuatis, hæreſis, ſimoniæ, in priuato
carcere, & in maleficiis,& mathematicis,nam
in his ſupradictæ perſonæ priuilegiate torquẽ-
tur vt proſequitur Brun.in.d.iiii.q.&.Marſi.in
d.§.expedita.& in.d.l.edictũ.& de maleficiis,
mathematicis per Pau.grilan.in tract.de ſorti-
leg.xi.q.& in tracta.de queſtion.in.iiii.q.in.v.
gradu torture,alios caſus vide vt per Matth.in
conſtitu.proſequentes in fin.poſt glo.ibi in qui-
bus nobiles torqueri poſſunt in aliis vero non
torquentur,⁊ confeſsio per eos facta in tortura
non nocet,vt per Marſil.vbi ſupra,& in ſingu.
clxxix.& Thom.gram.in conſilio.lx.Amplia
vt nec etiam iſti qui torqueri non poſſunt deti-
neri poſsint in carcere cibo negato, aut potu,
vel data carne ſalata, ad comedendum nega-
to potu taliter ꝙ confiteatur,non nocet,⁊ dici-
tur facta in tormentis, vt dicit Angel.in dicta.
glo.fama publi.in materia torture poſt tertiam
quæſtionem, nec & terreri poſſunt, aut leni-
ter torqueri, vt ſequitur Pau.gril.in tracta.de
quæſtio.quinta quęſtione.Limita ꝙ iſti torque-
ri poſſunt conſulto principe tex.in.l.nullus.C.
de quæſtion.& not.Quod vbi iſti torqueri poſ-
ſunt in caſibus prædictis maxime doctores de-
bent antea degradari,alias non poſſunt torque
ri,vt per Marſi.in ſingul.cccccclvi.vbi etiam ꝙ
non valet conſuetudo. Item excipitur cleri-
cus in ſacris cõſtitutus cum priuilegia militum
ad eos extendantur,vt proſequitur Alexan.&
alii in.d.l.cẽturio.Cũ miles dicatur cęleſtis mi
litiæ, immo caſu quo torqueri debet non
torquetur niſi ſit infamis de crimine diffama-
tus etiam ſi contra eum mille vrgeant indi-
cia

cia,ita dixit Pau.de eleaza.& Abb. antiquus & Anto.de butr.in capitu.i.de depo.& Ioã.an.& Panormi.in.c.cum in contemplatione.de regu. iur.licet Panormi.in.d.c.i.dubitauerit. Anchar. in.c.i.de cler.percuſ. Alexan.poſt Bar.in.l.fi.ff. de queſt. Par.in.d.verbo tortura.lo.iii. verſicu. mandauit rex.vbi etiam ponit plene qualis & qualiter debet eſſe tortura inferenda clericis, poſt docto.in.d.c.cum in comtemplatione.Ste pha.aufre.in tracta.de poteſta.ſecula.iii.regu. iii. concluſ. ibi ꝙ clericus non poteſt torqueri Felyn.in.c.veniens.ii.col.de teſti.& in.c.vniuerſitatis de ſentẽ.excom.& in.c.de hoc.de ſimo. And.ſicu.in.c.ſi conſtiterit.iii.colũ. de accuſa.Mar.plene in pra.in.§.nunc videndum.vlti.colum.& in.§.expedita. vi.col.& in.d.l.edictum.& in.l.pen.fin.col.ff.de quæſt.o.& in cõ ſil.xli.& in rub.ff.de fideiuſ.x.car.verſi.item in hac materia.& in ſing.lv.incipien.aduertas ad vnum Tho.gram.in vo.xi.& in conſil.lxv. & per Ioan.de arn.in ſolilo.50.incipien.in tantũ. Et hoc tam in ſe q̃ contra alios.nam ſi produci tur in teſtem & variat non torquetur, vt per Bar.in.l.ex libero homine.ff.de quęſt.& Bru. in.d.iiii.q.prin.ſed de falſo & periurio tenetur. l.preſbiteri.C.de epiſ.& cle.& ibi per Bal.quid de iure canonico,& Bru.vbi ſupra. Et nota.in hoc ꝙ clericus non poteſt torqueri per laicum etiam de mandato epiſcopi,immo torquens eſt excommunicatus, vt per glo.in.c.præſbyteri. el.ii.v.q.vi. vide per Panormi. & Felyn.in ca. vniuerſitate.de ſenten.excommu.an valeat cõ ſuetudo in cõtrarium.Limita in aſſaſsinio, qui torqueri poteſt a laico, vt per Capic.in deciſ. ſa.conſil.clv.in fi. Item vtilis reipublicæ non torquetur etiam ſi contra eum vrgeant indicia Par.in tract.ſindi.xxxix.i.col.in verſi.doctor. i.ver. Mar.in.d.l.edictum. & in.d.§. expedita. vi.colum.& in.l.qui falſam.viii.colũ.ff. de fal. vide per Tho.gram.in conſi.xxix.de vtili reipubli.vbi vt pœna minuatur,& per Pau.gri.in d. vi.q.Item excipitur mulier pregnans, quandiu ſit pregnans,vt not.in.l.ſi pregnantis.ff. de pen.vbi gl.ampliat etiam poſt partum per.xl. dies,& ibi per Bar.& per Bald.in.l.imperator. de ſtat.hom.Vbi dixit ꝙ ſi eo tempore torquetur & confitetur talis confeſsio ſibi non præiudicat. & per Paul.grilan.in.d.vi.q.Quod amplia etiam ſi ſit pregnans ab alio q̃ marito.l.ex ſeruorum.§.pen.ff.de ſta.homi. Amplia etiam ſi ſit pręgnãs de pauco tempore,vt decem, aut xx.diebus,vt proſequitur Bru.in.d.iiii.q. princi.circa prin.& p Far.ĩ verbo tortura.lo.i.verſicu.officialis.vbi ponit,ſi iudex adhibuit medicum qui dixit non pregnantem quæ erat & poſuit ad cordam & fecit abortum, an excuſetur, & quid facere debet iudex ne deludatur a muliere,vt quia dicat ſe pregnantem,vt euitet torturam, & vide Ana.in capitu.intelleximus.de patr.qui fil.occi.& Ange.in.d. glo.fama publ. vi.q.& plene per Marſil.in.d.l. edictum.vbi multa.Vbi etiam ſi non reperitur nutrix,vt lacter puerum tunc differtur tortura,ſi ex ea redderetur inhabilis ad nutriendum autem. Anan.in.d.c.intelleximus,& idem Marſi. in.l.i.in princip.iii.colum.ff.de quęſt.& in pra. in.§.nunc videndum.Item excipitur ſenex decrepitus per. l.iii.§.ignoſcitur.ff.ad ſilleian. ſecundum Gandi.in rub.de quæſtio.ibi quæ per ſonæ ſunt torquende poſt Odofre. & Bru. in d.iiii.q.princip.xxvii.colum.& Far.in.d. verbo tortura.lo tertio ver.mandauit rex. Mar.in d l.edictum.& in.d.§.expedita.& Paul.grilan. in.d.v.quæſt.vbi plene ꝙ torqueri poteſt per eum vbi de intellectu.d.§.ignoſcitur.plene. Itẽ excipitur minor.xiiii. annorum, & ſic impubes.l. impubes. &.l.excipiuntur in princ.ff.ad ſilleian. Ang.in.d.glo. fama publi.vi.q.Bru.in d.iiii.q.princi.Par.in.d.ver.mandauit rex Marſil.in.d.l.edictum. & in.d.§. expedita. Thom. gram.in conſi.lx.& per Paul.grilan.in.d.vi.q. Fallit in criminibus exceptis,in quibus admittũ ad teſtificandum eodem modo ad torquendũ. l.nullus.C.ad.l.iul.maie.l.de minore.ff.de quæ ſtio.vbi per Mar.in crimine lęſę maieſta.& per Capi.in deci.ſa.cõſil.cxxx.in.l.ſpecialis.verſi. octauũ dubiũ.& ex hoc Bru.in.d.iiii.q. princi. &.xxvii.col.operis dicit.Quod vbi & in caſibus in quibus minores,& alii inhabiles admittũt ad teſtificandũ,in his erit locus torturę ꝙ dicit notandum & an in caſibus in qbus admittitur faciat indicium dic vt per Barto.in.d.l.de minore. & Brun.vbi ſupra.Quid in adulto cum curatoris autem dic vt per Bar.in.d.l.i.C.de cõ feſſ.& Ang.in gl.compar.inquiſi.& totum cõ ſi.Mar.in pra.in.§.nunc videndum quid ſi ſine curatoris autem.Par.in verb.tortura.lo primo verſic.officialis ibi an confeſsio adulti Mar.in l.i.iiii.col.ff.de quæſt.ver.octauo.Corn.in con ſi.ccxcviii.iiii.volu.Matthe.in deciſ.cclxxx.& in conſti.minorum iura per docto.& Bald.in.l. clarum.C.de aucto.preſt. Ange.in.d.glo.compar.inquiſ.& conſi.Item excipitur maior magiſtratus,vt per Ange.in.d.vi.q.Mar.in.d.l.edictum.& in.d.§.expedita.Item mutus & ſurdus a natura ſm Bru.in.d.iiii.q. princip.xxviii.col.

opis ãt. Bal.in.l.i.C.de cõfeſ.ĩ quadã apoſti. Itẽ ſerui non torquentur, cõtra dominos niſi in caſibus.l.i.C.de quæſtio.l.i.quaſi per totam.ff.de quæſt. proſequitur plene Bru.in.d.iiii.q.princi. xxxix.col.vbi vide quia plene, & Pau.grila.in d.vi.q.vltimo caſu quo prædictę perſonę ꝓhibitę torqueri ſi torqueatur de facto, & confiteãtur talis confeſsio nõ nocet eis, vt per Marſil.in d.l.edictũ.& in.d.§.expedita.& no.q; licet iſtæ perſonę non poſsint torqueri, poſſunt tamẽ terreri, vt per Bru.in.d.tra.viii.q.princ. xviii.not. Sed an liber homo poſsit volutarie ſe dare iudici, vt torqueatur, & an valeat cõleſsio inter duos valet delatorẽ, & delatum, vt amb o torqueanſ, dic vt p gl.& Bar.in.l.interdũ.§.q ſurẽ ff.de fur.Par.in ver.tortu.lo.iii.ver.q̃ro de vna notabili.q.& ibi an valeat cõuẽtio ꝙ torqueri poſsit ſine indiciis p Bru.in.d.trac.viii.q. princi. ver.inſuper q̃ro.& per Mar.in.l.pe.circa prin. ff.de queſt.& in pra.in.d.§.expedita.verſi. q̃ro vlterius. Et an & qñ accuſator poſsit torqueri dic vt per Par.in fi.operis. ver. quidã vt leuis, vbi not.que ibi dicuntur p eũ, & per And.in cõſti.ſi damna clandeſtina, & per Barto.in.l.cum creditor.ff.de furt.& per Marſil.in.d.l.pen. & per Boni.in rub.quę deb. præce.tor.vlti.colũ. Vbi an ſponte poteſt ſe ſubiicere tormentis. Et an inſtigator & conſultor torqueri poſsit, dic vt per Brun.in.d.tracta.in.viii.q. princip.xiii.
181 no. ¶ †Circa quartũ qualiter & quãdo ad torturã deueniatur dic ꝙ a tortura non eſt inchoãdum gl. & Bal.in.l.nullũ.C.de his qui notã.inſa.& per Mar.in conſi.xxxvi.& per Pau.gri.in tractatu de queſt.liiii.& per Marſi.in.l.diuus.ff. de quæſt. Et quando ad eam deueniatur non deuenitur niſi indiciis pręcedentibus.l.i.in princi. & in.l.quęſtionis habende.ff.de quæſt.l.milites C.eo.c.cũ in cõtẽplatiõe.de reg.iu.Gan.in rub. de quæſt.ii.col.Bel.eod.titu. Boni.eo.titu. quæ preced.deb.tor.Bru.in.v.q.princ.ii.par. Marſi. in.d.l.queſtionis.& in.d.l.i.in princ.& in prac. in.§.conſtanre & in conſi.27.Math.in conſti.ſi damna clandeſtina, & in conſti.in quęſtionibus & extat.c.reg.tormenta &c.incip.tormẽtis. In tantum ꝙ ſi procedatur ad torturam abſq; indiciis, & confiteaſ talis confeſsio nõ nocet in aliquo ipſi confitenti Gand.in.d.rub.de quæſt.vi. col.ver.ſed pone glo.iuncto text. in.l.penul.ff. de quęſtio.vbi Bart.& alii doc. Ang.in.l.i.C.de de confeſ.Ang.in.d.gloſ.fama publi.v.queſt.in materia torture Bru.plene in.d.v.q.ii.par. circa fi.verſi.ſed ponamus Par.in.d.verbo tortura lo primo ver.an ex ſola confeſsiõe & in verſic.quia ſepe verſic.& dixit Bal.in.l.fina.& in ver.datur regula. Vbi & ſi ſit perſeuerata in verſicu.viſo de repetitione Ioann.de arno.in commen.cxi.& commen.117.& cõmenta.cxiu. Vbi quod nihil operatur etiam miles ratificata Alexan.in conſilio.v.i.volu.& in conſi.clxxix.i. aut.ri.vol.& in conſilio.i.iii.vol.& conſi.xciii. i.vol.& in.l.qui in aliena.§.ſi.ff.de acqui.hære. & poſt Bar.in.d.l.quæſtionis.ff.de quæſtio.vbi limita in duplici loco Corne.in conſil.cxxxiii. iiii.vo.& conſil.xx.eo.vol.& Par.in.d.verbo. tortura ver.an ſtetur dicto torti in duplici loco & in fi. Vbi limita niſi expreſſe ſit ratificata, in ver.tortura lo primo ver.an ex ſola confeſsione pleniſsime proſequitur Mar.in pra.in.§.ſecũda queſtio.& in.d.l.i.in prin.& in.d.l.queſtionis & in conſil.viii.& in conſil.xii.& conſil.xv.& conſi.xiii.& conſil.xx.& conſil.xlv.& conſilio.xviii.& conſil.22.& conſi.lxiiii.& conſilio. cxx.Thom.gram.in volum.vi.vbi limita & in conſilio.xl. Vbi nedũ contra ſe, ſed contra alios contra quos poſſet eſſe teſtis, & conſilio.xxi. vbi plene & per Math.in conſtitu. proſequentes. Limita multis modis prout etiam ſupra tradidi circa princip.vbi videas limitationes. Amplia vt ne dum requirantur indicia, ſed etiam legitima indicia, & ideo ſicut confeſsio eſt nulla nullis præcedentibus indiciis, ita etiam præcedentibus, & minus legitimis vt proſequitur Mar.in.d.l.quæſtionis habende & probatur in d.c.tormenta.ibi legitima indicia &.d.c.tormẽtis.ibi ſufficientia indicia. Amplia etiam ſimiles fuerit ratificata, & proſequitur Brun.in.d. v.q.princip.& per Capi.in deciſ.ſa.conſi.cxlv. & Par.in.d.verſi.ſed ponamus, & alii ſupra.niſi fuiſſet expreſſe ratificata vt per.Par.in.d.verſi. an ſtetur dicto torti.&.d.verſi.an ex ſola confeſsione. Amplia etiam in criminibus exceptuatis, vt crimine lęſæ maieſtatis, & aſſaſsinio vt per glo.Cy.& Bal.& Saly.in.l.ſi quis alicui.C. ad.l.iul.maieſta. Angel.in princip.gloſ.che hai trad.la tua pa.& ibi Augu.& idem in gloſ.fama pub.Capi.in deci.ſa.conſi.cxxvi.vbi etiam contra vilem.Boni.in tracta. de crimine læſæ ma eſta.Bru.in.d.v.q.prin.in princ. Mar.in.d. l.pen.& in.d.l.i.in prin.& in.d.l.de minore.ff. de quęſtio.& in pra.in.§.conſtante, & in.§.diligenter.& in.d.conſi.xiii.& conſilio.xviii. & conſilio.xlvi.& conſilio.cxx.Ioann.de arno. in.d.commen.cxiii.Thom.gra. in vol.xxxiiii. Vbi etiam in criminibus exceptis in quibus licitum eſt iura tranſgredi, in procedẽdo ſeruari debent ſolemnitates iuris, licet ſecus ſit impu-

ſulendo, & ita intelligitur quod liceat iura tráſgredi impuniendo non in procedendo.

182 ¶ † Et qualiter hoc intelligatur ꝙ liceat iura transgredi dic vt per Mar. in. §. diligéter in pra. vbi in maioribus magiſtratibus, non in minoribus & per Ioan. de arno. in fin. viii. ſingu. incip. tu habes & Thom. gram. in volumi. xxx. verſicu. quo vero ad ſecundum. vbi quando agitur & incurritur ſtatus reipublicæ & plene per Iaſ. in. l. i. C. de prec. impera. off. vbi limita, ⁊ ibi qui dicantur maiores magiſtratus & ꝙ in his te quiratur indicia. Hodie in regno eſt declaratū d. capitu. tormenta vbi ſufficientia procedere debent indicia, licet ex dictis Barto. in. l. de mi nore. ff. de queſtio. & Bru. in dicta quarta. q. vbi de minore loquitur videtur dicendum de iure communi ꝙ non requiritur plenum indicium ſed quale quale ſufficit, cum dictum minoris, & impuberis admittatur. Amplia etiam ſi officialis habeat arbitrium nam non poteſt torque re ſine indiciis vt per Gandi. in. d. rubri. de queſtio. vltima colum. Brun. in dicta ſeptima quæſtio. princip. verſicu. quid ſi datum eſt arbitrium Ioan. de arn. in commen. cxvi. Par. in. d. ver. tor tura. lo primo. ver. an ſtetur dicto torti ibi licet iudex habeat arbitriū, & in ver. tortu. lo. iii. ver ſicu. de repetitione ibi an iudex qui hominem Mar. in. d. l. pen. ii. amplia, & in conſi. cxx. & cō ſi. xx. & conſi. 14. ⁊ cō. 18. ⁊ per Thom. gram. in vol. 30. Alex. in conſi. lxiii. i. vol. Capi. in. d. deciſ. cxxvi. Iaſ. in. l. vt milites. C. de teſt. mil. & in l. i. C. de ſacroſan. eccle. Amplia etiam ſi iudex mandaſſet iudici inferiori, vt torqueat etiā nul lis indiciis precedentibus & de facto, nam non poteſt hoc facere ſed debet procedere iuris ordine ſeruato & replicare principi vt plene per Tho. gra. in vol. 32. vbi fuit in facto, & tñ non paruit mandato auc. And. in. d. conſti. proſequē tes in fi. & ibi per Matt. vi. no. Sed ſepius repli cauit non tamen fuit de mandato principis, ſed eius vicarii. & ita in ſpecie Math. in conſtit. durā. ⁊ dirā in fin. ⁊ Par. in ver. tortura lo. iii. verſicu. mandauit rex. & per Thom. gram. in cōſil. xlv. in vo. 30. vbi non abſq; indiciis & data copia indiciorum ad ſe defendendum, licet in hoc extet. c. in reg. incip. in accuſatis in fin. Pari. in d. verbo tortura. lo tertio. verſicu. de repetitione ibi an iudex qui hominem, & an excuſetur per Mar. in ſingu. cccxxviii. Amplia etiam ſi ſuperueniant indicia, nā ex hoc tortura nō legi timatur per docto. Vbi ſupra & per Lanfran. in. c. quoniam contra. in. §. confeſsiones. verſi. reuertor. & habetur poſt eum in apoſti. Cel. amplia etiam ſi ex cōuentiōe fuerit actum vt torqueatur, ſine indiciis nam torqueri non poteſt abſq; dictis indiciis Par. in. d. verbo tortura lo tertio verſiculo quęro de vna notabili quęſtione & per Ioan. de arno. in dialo. xxxii. Amplia etiam quod ne dum torqueri poteſt abſq; indiciis ſed nec etiam terreri per minas, & metum torturæ abſq; indiciis vt perſequitur Mar. in. d. l. i. in princip. ver. vlterius in qua materiam hic ff. de quæſtio. cum modificatione, vt in fi. illius verſi. Vt procedat in timēte torturam, & minas, & non in aſſuefacto in tormentis, & declara vt per Ioan. de arno. in commenta. cxvii. vt confeſsio non præiudicet, ſed tamen iudex excuſatur, amplia vt non valeat confeſsio etiā iurata, vt per Marſil. in dicta. l. quæſtionis modum. verſicul. vlterius. ff. de quęſtion. Amplia etiam ut ne dum requirantur indicia ſed etiam eſt neceſſe ꝙ concurrat mala fama, & ſic duo requiruntur, ut pręcedant indicia, ⁊ mala fama ita dixit. Tho. gram. in uolu. 3. in. 7. limita. ubi re fert peritos reg. ita dixiſſe quod nota. ſi uerum ſit. Et limita multipliciter ut ſupra ⁊ per Tho-

183 mam gram. in conſilio. xlv. ¶ † Limita etiam niſi in occultis tractantibus, & proditionibus, nam in his promptior eſſe debet iudex ad torturam propter difficultatem probationis, cum tales tractatus in ſecreto fieri ſoleant, vt ꝑ Bal. in. l. qui cuma. C. de ſerui. fugi. & in. l. tertia. C. de epiſ. audien. Alexan. in conſi. lxii. tertio volu. ⁊ poſt Barto. in. l. penulti. ff. de quæſt. Brun. in. d. viii. q. princip. v. nota. Deci. in conſil. 362. Thom. gramma. in volum. xxx. in princip. vbi in verſicu. celeſtis. Declarat datis defenſionibus, & nō aliter, & per eundem Thom. gramma. in volumi. iii. in princip. vbi in venenatione ex quo habet annexum crimen proditionis promptior eſſe debet iudex ad torturam. Bru. tñ vbi ſupra in. v. q. prin. tenet oppoſitū ꝙ requirantur indicia, licet nō ita vrgentia, ſed ꝑſumptiua, per ea q̄ tradit glo. & alii in. l. ſi qs alicui. ff. ad. l. iul. maie. & per Ioa. de arno. in commenta. cxiiii.

184 ¶ † Et ideo ſeruus non torquetur contra dominum in tali crimine proditionis abſq; aliquibus indiciis preſumptiuis, licet Azo. in ſumma. C. de quęſtio. verſi. & ſunt iſta regularia dixerit in hoc caſu, ⁊ fraudati cenſus, & adulterii, & homicidii ſeruus contra dominum torqueri poſſe abſq; indiciis, idem in caſu. l. ſi prius. ff. ad ſilleia. Quod ſeruus in caſu illo torquetur abſq; indiciis, ſecundum gloſ. Dyn. & Barto. ibi contratium tamen dicit Brun. vbi ſupra. quinta quæſtione quod ſeruus non torquetur abſq; in-

dicijs ſaltim preſumptionis,vt not glo.in.l.i.§. item illũ.ff.ad ſilleia.& in.l.quicunq.C.de ſer. fugi.Et in iuribus per eum allegatis reſpondet ad dictam.l.ſi prius,vt ibi,& vide de eius intellectu Pau.grilan.in tractatu.de quæſtio.& vide per Cap.in deciſ.ſacri conſi.cxxvi.vbi ꝙ requiritur ſaltim minus ſemiplena probatione & ibi an per dominum torqueri poteſt, & vide Par. in.d.tracta.in verbo.tort.lo primo, verſi.an ſtetur dicto torti ibi an dominus poſsit torquere ſeruos & per Thom.gram.in volu.iii.iiii. colũ. an contra dominum.Item fallit in publicis diſrobatoribus ſtratarũ,& latronibus publicis, diffamatis,nã contra eos abſq; indicijs proceditur & iuris ordine nõ ſeruato vt proſequitur Mar. in.d.l.i.in princip.viii.col.ff.de quæſt. & in.d. l.i.pen.col.& hodie in regno.ſtatuitur vt in ca. reg.incip.in accuſatis & facit tex.in.c.reg.idem prouiſa iuris ſanctio & faciunt alia tradita vt per Mar.in.d.l.i.& in pra.in.§.diligẽter. Quod in his licet iura trãſgredi,& per Ioan.de arno. in commen.cxiii.& commen.cxv.poſſet tamẽ dici ꝙ.d.capitu.in accuſatis.non loquatur circa indicia immo dicit ſeruari ius commune ſecundum quod in illis criminibus maxime læſæ maie.requiruntur indicia,vt ſupra dictum eſt. vtrum excludit ſolennitates traditas in ſuperiori cap.incip.habetur quæſtio vt in illis criminibus non ſeruetur forma illius.c.ſed ius commune, immo in talibus requiruntur indicia & in crimine læſæ maieſta.vt dicitur in.c.regni tormentis ibi ſufficientia indicia.Item limita in caſu quo tortura non datur ad inueſtigationem veritatis ſed vt reſpondeat accuſationi,vel inquiſitioni & præſens fuerit & noluerit reſpõdere per verbum affirmatiuum aut negatiuum ſecundum docto.& Bal.in.l.ſi accuſationem vl ti.colũ.C.qui accuſa.poſſ.& per Capi.in deciſ. ſacri conſil.cxlv.per totam, & per Maran.in ſpecu.au.vi.par.xiiii.actis indicij & per Pat.in d.verbo tortura ver.ſequitur quæſtio.in fin.& Bru.in.d.v.q.princ.circa princi. Item limita in caſu vt per Bald.poſt Nicol.de macta.in.l.i.C. de hære.inſti.Quando quis ob contumaciã fuit poſitus in bãno,& deinde vigore ſtatuti comparuerit,& purgauerit contumaciam ſicut eſt in regno per conſt.clementiæ.Quod tunc ob præcedentem contumaciam poteſt torqueri abſq; alijs indicijs ita Bru.vbi ſupra i.d.v.q.prin. ver. addo alium caſum & Marſi.in.d.l.i.in princip.& in.d.l.penul.in fi.ff.de quæſtio.& in ſing.cxvii. & Par.in tra.ſindi.in verbo tortura ver.ſequitur queſtio in fi.& per Ioan.de arno.in commenta.cxi.de quo ſupra plene fuit dictum. Itẽ limita vt per Bal.in.l.milites.C.de quæſt.Quando teſtis eſt vilis,nam tũc abſq; indicijs torquetur.alios caſus ponit glo.in.c.quæſtionem.xii. q.ii.quam refert Augu.poſt Ange.in glo.fama pub.ver.nunc videamus.& Bru.vbi ſupra. & Mar.in.d.l.pen.in fi.& in.l. vnius.§.in ea cauſa.ff.de quæſtio.

185 ¶ † Habitis indicijs quo ordine ad torturam deueniat,videamus, quid enim ſi plures exiſtant delinquentes,a quo magis incipiendum eſt,& ſumenda ſit tortura de hoc dixit Gandi.in rub.de queſtio.ii.col.ver.nunc videndum.Bel.in rub.de quæſtio.x.col.& Boni. ea.rub.quali.tor.adhib.ſit Ang.in gl. fama publi.ver.poſtquã.Bru.in.d.v.q.princ.ver.an autẽ iudex debet aduertere.Bar.in.l.i.in prin.ff.de quæſt Par.in verbo tortura.lo primo.ver.officialis ibi in tortura pluriũ ſagax,& iudex,& in ver.an ſtetur dicto torti ibi iudex debet arbitrari in verbo tortura.lo.ii.verſi.viſo & in verbo tortura lo tertio ver.mandauit rex.ibi quando delictũ eſt incertũ.Mat.in conſti.ſi damna clandeſtina.in fi.col.Mar.in prin.§.expedita. verſi. quæri poteſt.& in.d.l.i.in princi.fin.colũ.& in prac.in.§.nunc videndum.&.§.diligenter. per docto.in.c.i.de depo.Ioan.andr.in.d.c.cum in contemplatione de reg.iur.Qui dixerunt in primis ſagacẽ iudicẽ conſiderare a quo facilius veritatẽ poſſet habere,& ab eo incipiat.l.i.§.i.ff. de queſt.ſed ſi ſperat ita ab vno ſicut ab alio habere veritatẽ tunc incipiat ab eo qui magis de crimine eſt ſuſpectus, & ſi omnes pariter ſunt ſuſpecti,tunc incipiat a debiliore,vel timidiore. Et ideo prius incipiatur a fœmina,ꝙ̃ a maſculo Anch.in conſi.cclxxxv.Et ſi oẽs equaliter ſunt debiles,& timidi incipiatur a iuniore.l.vnius.in princip.ff.de quæſtio.Et ideo ſi extat pater, & filius inquiſiti,magis incipiatur a filio ꝙ̃ a patre cũ pater magis timeat de filio ꝙ̃ de ſtatim cõfiteẽ per id ꝙ tradit Iſern.in.c.i.§. publici latrones in fina.verbis.de pace tenen.quẽ refert Pari.in dicto verbo tortura.lo tertio.verſ. ſequitur modo.car.cxvii.& Barb.in repe.c. Rainaldus. de teſta.& Mar.in.l.i.§.inauditũ.ff.de ſiccarijs. & in ſing.clx.& etiã ſi eſt iunior & facilius confiteri poſſet.d.l.vnius. Et ſi datur æqualitas in iuuentute,tunc magis ab eo qui habet malum nomen ſeu malam fiſionomiã cum ex his cauſetur etiam indicium,vt dixit Ioã.an.in.d.c.cũ in contemplatione.& Par.in.d.verſ.mandauit. & Mar.vbi ſupra de nominibus.Pet.gitar.in ſingu.lxv.doc.in rub.ff.ſol.matri.maxime Ioan. de vicar.& Alcia.poſt alios mod.& Philip.in

probe.

prohe.decret. Et ſi datur equalitas ab eo q alias ſolitus extitit talia committere,& qui eſt malæ vitæ,conditionis,& famę, vt dixit Saly. in.l.fi. C.de quæſtio.& Par.in.d.ver.mandauit.ꝛ Marſi.vbi ſupra.in.d.§.expedita.& in ſing.ccxviii. Et ſi datur equalitas ab eo qui primo reperit ca dauer occiſi,vt dixit Par. in.d. verbo an ſtetur
186 dicto torti.ibi iudex debet arbitrari. ¶ †Sexto igitur a quo tortura incipi debeat, qualiter ad eam deueniri debeat,& qualis eſſe debeat videamus. In quo dic ꝙ tortura quanta inferri debeat iudicis diſcreti arbitrio committitur, vt dixit Innocen.in.d.c. cum in contemplatione.& Bald.in.l.i.vi.col.C. de confeſſ. & in hac lege. Gand.in tit.de quæſtio.ii.col.Bel.eo. tit. Ang.in glo.fama publi.vii.q.Bar.in trac.de quæſt. Boni.in titu.quali.haben.ſit tortu. Brun. in.d.v.q. prin.ver.vii.aduertas.Par.in verbo tortura. lo ii.ver.viſo de indiciis in prin. & in verbo tortu ra.lo primo.ver.officialis.circa fi. & in verſic. an ſtetur dicto torti.ibi torturam in quibuſdam Marſ.in.l.quæſtionis modum.ff. de quæſt. & in prac.in.§.expedita.Math.poſt And. in.d. conſti.ſi damna clandeſtina.& multos gradus torturæ ponit Pau.gril. in trac. de queſtio. in.ii. q. & in fi.iii.q. Qualiter ad eam peruenire debet, & quo moderamine,ꝛ qua grauitate poſt Azo. in ſum.eo.tit.& in.iiii.q.per totam.De quinque gradibus torturę iuxta qualitatem ſcelerum,ꝑſonarum,& indiciorum,& ordinem tradit torture quem videas. Et licet tortura arbitraria ſit tamen debet arbitrium & regulari iuxta iuris diſpoſitionem,vt non in effrenate, & inhumane,& debito iuris ordine poſtpoſito procedat. l.nih l.C.de quæſt. Nec debet eſſe immoderata, ſed cum moderamine.l.de minore.§.tormenta ff.de queſtion. Et talis eſſe debet,vt iudex innocentia,vel ſupplicio reum ſaluum conſeruet.d. l.queſtionis modum.Pari. in.d. verbo tortura. lo primo verſi.officialis.ibi eſt aliud præceptũ, & quantum moderate rationis temperamenta deſiderant ſecundum Azo.in ſum.eo. Pau.gri.i trac.de queſtio.in fi.iii.q. ¶ Conſiderando iudex qualitatem perſonę qualitatem, criminis,ꝛ fortitudinem,etatem,debilitatem,valitudinem perſonarum vt dicunt prædicti docto.maxime Pari.in.d.ver.viſo. Vbi diſcretio iudicis circa tria adhibenda ſit,circa cauſam,qualiter tortura inferri in cauſa ardua ꝙ in leui, aliter in homicidio ꝙ in furto,& aliter in crimine lęſæ ma ie.& publicis ſtratarum diſrobatoribus.& licet aliter in his adhibenda, ſi non tamen extenſo aculeo,non ſcindentibus vngulis, & vrentibus flammis,ſed cum aliquali moderamine, ita dixit Par.in.d.ver.tortura.lo.ii.in princ. Secundo reſpectu perſonę torquendi quia aliter ſerui, aliter liberi,& delicati torquentur.l. milites. C. de queſt.& aliter nobiles,aliter viles perſonæ, cum regulariter in tormentis vilitas vitæ concurrere debet,nam leues & viles perſonæ torquentur,& non nobiles in regno, vt in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.vbi text.gloſ.Andr.& Matthe. Et vilis dicitur perſona quę alias graue commiſerit delictum,vt dixit Bal.in auc.ſi dica tur.C.de teſti.in fi. Tertio circa qualitatem tormentorum vt ſi ſufficiant, vel requirantur leuia non incipiatur a grauibus.l.nemo carcerē. C.de exact.tri.trib.lib.xii. Et ſi requiritur grauis tortura non ſufficiat leuis,cum leuis tortura nõ iudicetur tortura,vt per Bal.hic, & Bar. in tra. de quæſtion. Marſi.in dicto.§. expedita. & in conſi.lxxx.& conſi.ciii.Thom.gramma.in cõſi.xl.& per Pau.gril.in tracta.de queſt.in.iiii.q.
187 ¶ †Nam etiam quandoque iuxta qualitatem perſonæ,criminis,& probationum,etiam tortura inferatur vſque quaſi ad conſumptionem corporis.l.i ff.de quæſt.Par.in.d. verſ. an ſtetur dicto torti ibi tortura in quibuſdam,& ibi,tortura iudicialis. Vbi ſi indicia multum vrgeant tortura debet eſſe ſeuerisſima infra tamen mortem,& per Paul.gril.in.d.trac.de quæſt. in.iiii. q.in quinto gradu torturæ,vide de prædictis ꝑ Matt.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina & Mar. in.d.l.quæſtionis modum & in.§.expedita uer. vlterius ſcias in quibus inuehitur contra iudices ſeuisſimos qui faciunt tortum pendere per diē & noctem in tormentis, & corda, & ibi vide multa per eos circa qualitatem & moderationem torturæ inferendæ. Sed quæ dicatur immoderata tortura vel leuis dic vt per Bald. hic ꝙ arbitrio diſcreti iudicis committatur cum cõſilio diſcretorum ſibi aſtantium.l. ſi poſtulauerit.§.queſt.o.ff.de adulter.Paul. de caſt.vero in conſi.cxcv.Dixit torturam eſſe immoderatam ſi retorqueatur vltra tres vices diuerſis temporibus Arg.l.fideicommiſſa.§.ſi quis.ff. de leg. tertio.idem dixit Pari.in verbo tortura, lo tertio verſ. viſo de repetitione & ver.ſequitur queſt. ibi modo videndum erit Mar. in.l.repeti.ff.de quæſtio.& in pra.§.quoniam.iii.col.& in cõſi. viii.in fi. vbi dando ſex ictus corde non dicitur leuis tortura.Thom.gram.in vo. vi. vbi ꝑ tres vices dicitur moderata vltra vero immoderata in conſ.xxi.& conſil.xliiii.ꝛ ſeq. conſ.ꝑ tres vices tortus ſi non confitetur debet relaxari fideiuſſoribus,& quando dicatur modum exce-

dere dic vt p Par.in.d.verbo tottura lo.i. ver.
an ſi officialis & per Bru.vbi ſupra. Itē tortura
inferri debet in publico corā aſſeſſoribus ſeu au
ditoribus actorū,notario,& aduocatis,niſi ī cri
minibus enormibus vt habetur in.c.reg.habet
quęſtio & in.c.item caueāt iuſtitiarii & ſeq. Ni-
ſi in crimine læſę maieſtatis,& in publicis diſro
batoribus in quibus nec ordo nec ſolemnitas
iuris attenditur vt in.d.capi.habetur queſtio et
in.c.in accuſatis & in.c.ſi cum ſceleratis. & in
c.idem prouiſa iuris ſantio. Sed an tunc pote-
ſtas torquebit manibus propriis gl.in.c. non li-
cet.lxxxv.diſtin.ꝙ ſic Par.in.d. verbo tortura
lo.iii. ver. de repetitione ibi an poteſtas poſſit
torquere ꝙ non. Et refert quendam fatuum ſo-
litum capere reum per capillos, & aures dan-
do caput rei ad columnam fortiter vt confiteat
talis enim dicitur leuis territio & non tormen-
tum. Io.and.in.d.c.cum in contēplatione. Mar.
in.l.i.in prin. ver.an autem iudex ipſe.ff.de que
ſtio. Item denegatur cibus quando vult torque
ri ut per Par.in.d. ver.an poteſtas poſſit torque
re Mar.in.d.l.i.ver.teneas menti et in pra.in.§.
nunc videndum. An autem clericus torqueri
poſſit per laicum.dictum fuit ſupra.& per Stef
fa.aufre.in tra.de poteſta.ſecul.iii. reg. viii.de-
clara ibi ⁊ propterea. Et an ſeruus torqueri poſ
ſit per dominum & quando Par.in.d.ver.tortu
ra lo primo ver.an ſtetur dicto torti ibi an do-
168 minus torqueri poſſit. ¶ † Circa quintū quan
do ad torturam deueniatur, dicas ꝙ ad torturā
deuenitur poſtq̄ conſtat delictum fore commiſ
ſum, non tamen requiritur ꝙ conſtet per tor-
quendū commiſſum eſſe,ſed in genere commiſ
ſum & perfectum fuiſſe delictum alias ad tor-
turam non poſſet deueniri & deueniendo iu-
dex teneretur in ſindicatu.l.i.§.illud.ff. ad ſille.
l.ſi quando.C.vnde vi Ang.in.d.gl. fama publ.
xii.q.Bal.in.l.iii.§.eiuſdem.ff.de teſti.Bru.in.d.
trac.iiii.q.prin. verſi.item no.ꝙ nunquam & in
v.q.princ.iiii.iudex debet aduertete multa per
Mat.in.l.i.in prin.ii.col.& in.l.ſi quis,ne queſt.
ver.poſtremo ultra omnia ſupradicta.ff.de que
ſtio.& unde practicam vt per Bru.vbi ſupra An
ge.& Mar. vbi ſupra vt ſi furtum fuerit com-
miſſum per notarium faciat ſcribi qualiter apo
teca aut arca fuit viſa aperta,& ſi homicidium
ꝙ vidit cadauer mortuum habens tot vulnera ī
tali parte,& hoc redigat in actis & poſtea for-
met inquiſitionem & ſi extent īdicia procedat
ad torturam,& non ante vide optimam practi
cam per Bru.vbi ſupra. Item non ante litem cō
teſtatam & nomen accuſati vel inquiſiti rece-
ptum inter reos,ſed poſt litem conteſtatam vt
per Bar.in.l.ſi quis adulterii in prin.ff.de queſt.
Bru.in.d.tra.i.par.iii.col.ii.q.ver. quero an te-
ſtis & in.ii.par.inde.v.q.prin. ver. Itē ad aliud
debet aduerte iudex & ſeq.Par.in.d.ver.tortu-
ra lo.i.ver.an ſtetur dicto torti ibi a tormentis
nunquam Mar.in.d.pra.in.§.nunc videndum.
ver. Item anteq̄ reus torqueatur Alexand.poſt
Bar.in.l.i.in prin.ff.de queſt.et ibi per Mar.uer.
vi.requiritur ⁊ ibidem. Quando dicatur nomen
receptum inter reos,quod intellige quando tor
quetur ad eruendam veritatem,ſecus ad haben
dam reſponſionem. Nam ante litem conteſtatā
torquetur vt ſupra fuit dictum,& ideo ex pro-
ceſſu informatiuo ad habendam veritatem nō
poteſt torqueri,ſed facta litis conteſtatione, &
teſtibus legitime examinatis citata parte,ad vi-
dendum iuramenta teſtium,alias iudex teneret
in ſindicatu,& confeſsio inde ſequuta non va-
leret. Etiam ſi perſeuerauerit tanquam extorta
non legitimis precedentibus indiciis vt proſeq-
tur Ang.in.d.gl.fama pub.ii.col.& Bru.plene ī
i.par.ii.&.iii.col.ver.quero an teſtis examina-
tus,& ſupra fuit dictum. Quod limita, niſi con-
tra inſignes latrones,& publicos malefactores
& diffamatos,& in notoriis criminibus, cōcur-
rente leuitate vitę, & hoc vtitur magna curia
ex ſua preheminentia vt proſequitur Andr.&
Math.in.d.conſti.ſi dāna clandeſtina.iii.q. Par.
in.d.verbo tortura.lo.i.ver.Et an ſi quis vbi di-
cit debete abſtinere inferiores iudices. Quā pre
heminentiam limita decem modis, vt per Tho.
gr.in vo.iii.& Mar.in deci.cccxcii. & in conſti.
duram & diram.in fi.& ſupra fuit dictum. Item
ante publicationem factam non debet torque-
ri,ſed poſt factam publicationem, & data co-
pia indiciorum,cum termino ad faciendū ſuas
defenſiones,vt per Bar.in.l.vnius.ff.de queſtio.
Bal.in.l.milites.C.de queſt.Buttig. in.l.ſolam.
C.de teſti.Par.in.d.verbo tortura.lo.iii. ver.ſe-
quitur queſt.Bru.in.d.v.q.prin.ver. inſup quę-
re iudex.ii.par.& in prima par.iii.col.ii.quæſt.
d.verſ.quæro an teſtis.& Mat.poſt Andr. in.d.
conſti.ſi damna clandeſtina.xiiii.no.ii.q.⁊ Pau.
gri.in tra.de quæſt.in fi.iii.q.vbi ꝙ cauſa cogni
ta licet Bru.vbi ſupra diſtinguat ꝙ aut fuit peti
ta publicatio. Et tunc debet fieri & dari copia
indiciorum,& poſtea deueniri ad torturam,aut
non eſt petita,& tunc etiam ante publicationē,
poteſt inferri tortura,dicit tamen prius publica
tionem fiendam,& data copia indiciorum pro
cedendum eſſe ad torturam. Sed an dicta copia
indiciorum danda ſit per iudicem ſi non petat

a parte Matt. & Bru. vbi ſupra ſentiunt ꝙ peti debet plene diſputat pro & contra Mar. in .d. §. nunc videndum. in prin. & tandem facit quã dam diſtinctionem, & in.l.i. in prin. ff. de queſt. & Bar. & Alexã. in.l. iiii. §. in eum quicquid. ff. de dam. infec. Alex. in conſi. l x v. i. volu. & poſt Bar. in. l. fi. pen. q. ff. de queſt. Par. in. d. verſ. tortura. lo. iii. ver. quia ſepe ibi cum iudex potius ver. an ſtetur dicto torti. in fi. Fely. in. c. qualiter & quando. de accuſ. Alex. in conſ. xli. iii. volu. Sed in regno uidetur ꝙ ſi etiam non petatur copia indiciorum danda ſit, vt habetur in. d. c. reg. habetur quæſtio. Vbi copia danda eſt per iudicem, alias confeſsio inde ſecuta, & ea non data, nulla redditur, cum ergo ſtatutum ſit regni debet aliquid operari vltra diſpoſita a iure communi, vt non petenti concedatur, & maxime, quia iudex etiam parte nõ petente teſtes ad defenſam tenetur examinare, vt dicit Par. in. d. verſ. an ſtetur quia ſepe ibi iudex maleficiorũ. Mar. in. d. §. nunc videndum. Quia copia indiciorum data, ſi in termino ad indicia purganda petierit pars terminum repulſæ concedendus eſt, vt per. Bal. in. d. l. milites. Par. in. d. verbo tortura. lo. i. ver. & an ſi quis. Mat. poſt And. in. d. cõſti. ſi damna clandeſtina. Pari. in verbo tortura. la tertia. ver. ſequitur in fi. Bru. vbi ſupra. in. v. q. prin. ver. quinto iudex debet aduertere poſt gl. & doc. in. l. cuſtodias. ff. de pub. iud. Et no. ꝙ data copia indiciorum ſuperſederi debet in tortura, vt per Pari. in verbo tortura. lo. i. ver. an ſtetur dicto torti. in fine. Limita prædicta, ꝙ copia danda ſit vbi proceditur ex officio, vt per Mar. plene in pra. in. §. conſtante. poſt Ange. in l. ſi vacantia C. de bon. vac. lib. x. Et limita etiã in homine malę famæ, nam poteſt copia denegari, vt per Augu. poſt Ang. in. d. gl. fama publ. Limita etiam, in iuris perito, nam ei copia indiciorum poteſt denegari, aut ſaltim non conceditur niſi petatur ab eo, vt per Alex. in con. xli. ii. vol. Bernar. poſt Ang. in. d. gl. fama pub. Limita etiam, vbi per viam notorii proceditur, et ex conſcientia principis, vt per Mar. in. d. §. cõſtante. & Par. in. d. ver. tortura. lo. iii. ver. mandauit rex ibi quando ex officio proceditur ibi quando proceditur ex mero iudicis officio, & vide per Mar. in. d. conſti. ſi damna clandeſtina. ix. no. Quod copia indiciorum, & repertorum non datur niſi lite conteſtata, & teſtibus examinatis repetitis, facta citatione, ad videndum iuramenta teſtium, & facta publicatione. Sed qd ſi reus antequam ponatur ad torturã dicat domine iudex anteq̃ ponatis me ad torturam aſsignetis terminum ad faciendum meas defenſiones an talis terminus dandus ſit? dic ꝙ non põt ei denegari maxime ſi alleget quid tale ex quo non poſſet tortura adhiberi, ita dixit Barth. de ca. in. c. reg. ſi quis iuſte appellauerit. & Pau. de eleaza. in. c. i. de depo. & p Gãd. in rub. de queſt. circa effectũ qõnis. ver. ſed quid erit. Bon. in ti. que deb. pce. tor. vlt. col. Alex. in. d. conſ. lxv. et cõſ. xli. ii. vol. Fel. in. c. qualiter & qũ. iii. col. de accuſ. Par. in verbo tortura. lo. i. ver. an ſtet̃ dicto torti ibi ſi reus petat ſe audiri, & circa prin. d. ver. ibi an contra quẽ. Tho. grã. in vo. iii. ver. itẽ adducit ꝙ Galenus. & in vo. xxx. amplia ẽt in enormibus, & aſſaſinio, nã datur defenſio, ⁊ copia indicioꝝ, nec denegari põt defenſio, vt p Mar. in pra. in. §. diligenter. ver. viſis ſupradictis ſequit̃ nota. qõ & p Tho. gr. in vo. 34. in fi. Amplia etiã in habente arbitriũ, nã non põt denegare defenſionẽ aduerſus indicia, vt dixit Par. ĩ ver. tortura. lo. i. ver. & an ſi quis. circa fi. Limita in capto. in fragranti, ⁊ in notoriis concurrẽte leuitate vitæ, nã contra eos pcedetur ex abrupto iuris ordine nõ ſeruato, vt practicã ponit Mar. in conſti. humanitatẽ. vi. no. ver. itẽ queri hic. And. limita etiã vt ſupra in hoĩe malę famę vitę, & conditionis, nã poteſt pcedi ad torturã non datis defenſionibus, & copia indiciorum, vt per Tho. gr. in con. xxxiiii. & in vo. xxx. & in vo. xxxiiii. ⁊ in vo. iii. ver. nec reſpectu enormitatis. Itẽ ante nõ debet torqueri niſi prius interloquat̃ indicia purgata nõ eſſe, ideo deueniẽdum ad torturã, vt per Tancre. in ſua cõpendi. ii. par. q. xviii. Bar. in conſ. punctus qõnis ẽ Bru. vbi ſupra. v. q. prin. ver. v. iudex debet aduertere. Mar. in. d. §. nunc videndũ. in prin. & ibi data copia, & in. l. i. prin. ver. iii. requirit̃. ff. de queſt. Io. de arno. in ſing. 39. & per Pau. gri. in trac. de quæſt. in fi. v. q. & a tali pnunciatione põt appellari, vt per Gand. in rub. de queſt. iiii. col. uer. ſed quid de qõne. Bar. & alii in. l. ii. ff. de app. rec. Bal. in. l. ii. C. de epiſ. aud. Bru. & Mar. vbi ſupra. Ale. poſt Bar. in. l. maritus. ff. de queſt. Pau. de ca. in conſ. xxv. Bal. in. l. generaliter. §. ſed iuramento. C. de reb. cred. Mar. in. d. §. expedita. Et vide caut. Cep. ccxxxvi. Vbi dat cautelam quando timet torqueri, vt antea appellet, nam etiam abſque inhibitione procedere nõ poteſt alias confeſsio eſſet nulla, & vide Gud. pap. in deciſ. lxxiii. an debeat ſuperſederi in tortura, & vide per Io. de arno. in ſolilo. lxxxv. vbi cõtra iudices nõ admittentes appellationem, & in epito. lxxii. & in dialo. xcii. ubi an reſiſti poteſt. Hodie vero in regno eſt prouiſum per. c. ſi quis

iuſte appellauerit, vbi ſi iudex pronunciauerit
torquendum, & pars appellauerit ſi appellatio
eſt iuſta admitti debet, & ſi eam non admiſerit
iudex, & tortus fuerit confeſſus, & ex confeſ-
ſione fuerit condemnatus ad mortem pœna ca
pitis erit iudici, & ſi poſitus in tortura non fue-
rit mortuus carceri, biennali emancipabitur, &
tertia parte bonorum multabitur, nec vlterius
ad officium admittetur, & cõfeſſio inde ſequu-
ta ſemper cenſetur facta metu tormentorum,
etiam ſi dicatur ex poſtfacto, & ſequenti die cõ
feſſum ſponte, & alias prout in.d.c. & ibi p glo.
ſi admittitur appellatio. Tamen ritu magnæ cu
riç a tormentis non appellatur vt in ritu ſuper
rub.de appell.admitten. vel non tamen dici po
teſt ſicut non appellatur a pœna. vt in .l. ſi qua
pœna.ff.de ver.ſig. Et tamen a declaratoria ꝙ
inciderit in pœnam appellari poteſt, vt ibi, et ſu
pra dictum fuit, ita licet a tormentis non appel
letur tamen a declaratoria detorquendo appel
latur, & tunc quando facta reperitur appella-
tio quis cognoſcet ſuper facto principali, & an
iudex pronunciando detorquendo poſſit reuo
care talem interlocutoriam: die vt per gl.in.d.
c.reg.ſi quis iuſte. Limita prędicta niſi pręcedát
indicia ſufficientia, quoniam non admittitur ap
pellatio glo.in.d.l.ii.C.de epiſ.audi. & ideo be
ne dixit.d.c.ſi iuſte appelauerit, ſecus ſi friuole.
Et extende ꝙ ſiue affirmatiue, ꝙ torqueatur, ſi-
ue negatiue, ꝙ non torqueatur a tali pronun-
cia, ſeu comminatione appellatur, vt per Pat.ĩ
fi.pe.ver.tra. & in ver.tortura.lo.iii.in ver.que
ro de vna nota.q. vbi etiam in crimine lęſę ma
ieſt. & vide Brun. vbi ſupra ver. Sed quid ſi pro
nunciabitur vbi etiam ante inhibitionem erunt
ligate manus iudicis, et per Bal.C.com.uel epiſ.
in rub. vbi confeſſio facta non admiſſa appella
tione eſt nulla, & non nocet iuxta.d.c.ſi quis iu
ſte vbi idem. Et no. ꝙ etiam poſt ſententiam
torqueri poteſt condemnatus contra alios, vt
habetur in.l.qui vltimo.in fi.ff.de pen. per quẽ
dixit And.in conſti.ſi damna clandeſtina. Quod
ſi ante aut poſt condemnationem reus excul-
pet antea inculpatum ꝙ poteſt iterum torque-
ri. Item tunc deuenitur ad torturam ſi pars pe-
tierit & inſteterit deueniendum ad torturam,
quando tamen ad inſtantiam partis, ſecus ſi per
inquiſitionem, ita Bal.in.c.i.§.iudices.iii. col.de
pa.iur.fir.Mar.in.d.§.nunc videndum, & in.d.
l.i.in prin.ver.requiritur & quinto. Alex. poſt
Bar.in.l.pe.ff.de quæſt. & in.l. iii .§. in eum.ff.
de dam.infec. & Bal.in.d.§.iudices. Dicit ſuffi-
cere peti in libello per partẽ vel in capitulis p

iudicẽ inquirentẽ, prout etiam ponit practicã
Pari.in.d. verbo tortura.lo.i. ver. officialis. ibi
tortura debet peti in libello. Item ad torturam
tunc eſt deueniendum, quando plene probatio
nes de delicto non exiſtunt. Et ſic in ſubſidium,
& non ſi alia via, & per alias probationes de cri
mine liqueat, tunc ad torturam non erit deue-
niendũ cũ tortura ſit remediũ extraordinariũ
vt dixit Pau.gril.in tra.de queſt. in fi.i.q. & per
Gandi.in rubr.de queſt.in prin. & Bel.eo. tit.de
queſt.xiii.col. & per Bal.hic, & in .l.ii.C. de iu-
ram.cal. Ang.in gloſ.fama pub.ii.q. in materia
torture, vbi etiam dixit ꝙ iudex cautus ſit, ꝙ fa
ciat apparere in actis qualiter non poteſt aliter
veritas apparere, ideo ad torturam deueniendũ
alias teneri poſſet in ſindicatu, et dixit Bal.in.d.
l.ii. Quod iudex debet partem iurare facere ſi
habet alias ꝓbationes de delicto, & tunc ſi alias
non habet probationes deuenire debet ad tor-
turam in ſubſidium. Ange.in.l. & ſi certus.ff.ad
ſille. & alii vt per Bru.in.d.v.q.prin. ver. vi.iu-
dex conſiderare. Vbi dixit ideo in notorio cri-
mine non eſſe locum torturę cum clare de eo
liqueat per notorietatem, & per Augu.poſt An
ge.in.d.gl.fama pub. & per Mar.in.d.§.nunc ui
dendum. & in.l.edictum. & in.l.i. in princ. ver.
iiii.requiritur.ff.de quęſtio. & in conſ.xl. & cõ
ſi.in quibus dixit hãc fore communem, Pari. in
d. verbo tortura.lo.iii. ver.de repetitione.p Ma
the.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.xii.nota.
Vbi in enormibus poteſt torqueri maxime pro
pter ſocios, & per Thom.gramm.in vo.i. & in
vo.ii.plene, & in conſil.i. & ideo dixit Mar.in
d.§.nunc videndum. Quod ſi iudex habeat ple
nas probationes, & deuenit ad torturam, & ille
perſiſtit in negatione, ꝙ non obſtan.plenis pro
bationibus abſolui debet, & nõ põt condẽnari.
cũ per torturã fuerunt probationes euacuatę,
idẽ dixit in ſing.cclxii. & in.d.l.edictũ. ſibi con
trarius, in ſing.cviii. & Tho.gr.in conſ.xii. & p
Io.de arno.in ſing.xcviii. & Par.in.d.verbo tor
tura.lo.iii.ver.quidam latro. & per Mat.in con
ſti.humanitatẽ. vi.no.in uer.itẽ querit hic. And.
vbi. Quod põt condẽnari tã per teſtes, ꝗ per in-
dicia indubitata, & alias ſupra fuit dictũ. Limi-
ta niſi torqueatur, vt oſtendãt ſocios mandato-
res, & complices, nam poteſt torqueri non ob-
ſtante ꝙ conſtet de delicto in caſibus tamen in
quibus de ſociis poteſt interrogari, ideo malitio
ſi iudices ſolent proteſtari ꝙ ponunt ad tortu-
ram propter ſocios, & mandatores, & non pro
pter ſe, ita Par.in.d.ver.tortura.lo.i.ver.an ſtet
dicto torti ibi cum certũ eſt quẽ cõmiſiſſe poſt

And.

And.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina. Item tūc demum ad torturam deuenitur quando tortura eſſet licita,& a iure, aut ſtatuto non reprobata,nam tunc ſi reprobata etiam ſimile eſſent indicia ad torturam nō deuenitur, vt dixit Bal. in.l.milites.C.de quæſtio. Bru.in.d.tra. ii. viii.q. prin.xv.no. Item tortura adhiberi debet in diebus non feriatis, niſi in magnis & grauioribus criminibus in quibus omni tēpore etiam paſcali torqueri poteſt,vt in.l.prouinciarum.C.de feri.& in.l.nemo.C.de epiſ.& cle. & per Mar.in d.§.expedita & per Bru.in.d.v.q.prin.uer.que ro vlterius.Cum ſupra dictum fuit, & in regno in latronibus.⁊ diſrobatoribus eſt ſtatutum omni tēpore poſſe torqueri ut in.c.Incip.idem pro
189 uiſa iuris ſanctio. ¶ †Circa ſextum de repetitione torturę an & quando ad torturam reus repeti poſſit,dicas prout per Gand. in ti.de qſt. ver.an quæſtio.poſſit repeti.per Dy.in tract.de quæſtio. Bel.in prac.in tit.de queſt.xx.col. Boni.in ti.quæ deb.prece.tor. Ang. in gl.fama publi.iii.q.in materia torture,& ibidem Augu.& Bernat. Bru.in.d.v.q.prin.verſ.ſed ponamus ꝗ tortus negat. Bar.in.l.vnius.§.i.ff. de quæſti.& ibi per Alex.poſt eum & plene per Mar.in.l.repeti.ff.eo. Cy.& Ia.de arc.in.l.fi.C.de quæſt. Saly.in.l.ii C.de cuſt.reo. Bal.in.l.i.C. de confeſſ. Ang.in.l.i.§.ſi quis.ff.ad ſilleia. Bal.in.d.l. milites.& in.c.i.§.ſi furtum de pace iur.ſirm. Ioan. and.& Panor.in.c.cum in contēplatione. de regu.iu. Catald.in tra.ſind.q.ccxx. Par.eo.trac.in d.ver.tortura.lo.iii.ver.de repetitione torture. Bal.in cōſ.cclxx vi.i.vol. Cum.in con.138. Cur. in conſ.lx. Cep.in conſ.lx viii. Alex.con.v.i.vo lu.& in cōſ.clxxix.ii.vol. & poſt Bar. in dicta l.vnius.§.i. Tho.gr.in cōſ.xxi.& cōſ.lxiiii. Pau. gri.in tra.de quæſt.in fi.vii.q. Mar.in.d.§.expedita.& in.§.qm.in prin.in prac. & in cōſ.xiiii. in fi.& conſ.xxvii. And.& Mar.in.d.conſt.ſi dāna clandeſtina.xi.no. Ex quorū omnium dictis concluſ.ſumitur, ꝗ tortura non debet de iure repeti abſq; nouis indiciis,idē ſi cū leuibus. Et ꝗ talia indicia ſint vrgentiora primis, licet conſuetudine auidi iudices inanis gloriæ contrariū obſeruent,vt indifferenter iuxta qualitatē indiciorū repetāt,abſque nouis indiciis,& maxime ſi prima indicia ſint multū vrgentia, & manifeſta iuxta dictū Bar.in.d.l.unius. Tamen male faciunt,⁊ tenenſ in ſindicatu,maxime ſi mortuus fuerit,aut debilitatus,& ita reſident dicti doct. Bru. vero in.d.v.q.prin. Latius diſtinguit v₃ ꝗ aut tortus ex primis indiciis fuit competenter tortus,aut minus competenter,aut leuiter. Primo caſu aut noua ſuperuenerunt indicia,& validiora primis,& tunc indiſtinctę tortura repeti poteſt per.d.l.vnius.§.i. Aut īdicia ſunt ęqualia primis,vel minora,& tunc aut in prima tortura reus confeſſus eſt, inde ductus ad bancum iuris negauit,& tunc ex quo nouum reſultat indicium poteſt torqueri,etiam abſque alio indicio,vt per Bald.in.l.in bonefidei. C. de iureiur. Aut nihil fuit confeſſus,& non poteſt repeti ſine nouis indiciis,per.d.l. repeti. Et niſi indicia ſint grauiora,& vrgētiora primis,iuxta.d. Bar. in.d.l.vnius.§.i.ſi vero tortura fuit leuis,Et tūc indiſtincte poteſt repeti abſq; aliis indiciis per Bal.hic,& Ioan.and.in.c.cū in contemplatiōe. nā leuis tortura non dicit tortura vide etiā diſtinctionē vt per Mar.in.d.l.repeti.& Par.in.d. ver.de repetitione torture. And.vero & Math. in.d.conſti.ſi damna clande.xi.no.& Par. in.d. ver.de repetitione. Dicunt repetitionem torturæ fore arbitrariam & ita cōiter dicunt maxime Par. vbi ſupra obſeruari.nam ſi iudici videbitur ꝗ non ſit ſufficienter tortus pro prima vice, habita conſideratione robuſtitatis torti & tollerantie tormentorū vel eius debilitatis,indiciorū vehementia & delicti immanitate,& loci torturæ,vt ſi tracti fuerint dati a loco multum alto vel baſcio. Et ſi fuerit parum alciatus,ꝗ tunc repetitur tortura, quaſi prima non fuerit integra vel ſi iudex ſuperſederit in tortura dicēdo non plus pro hodie,& ideo dicit Par. Quod iudices vbi vident tortum durū in tormentis ꝗ dant ei duos aut tres ictus corde,inde proteſtantur et dicunt faciendo in actis ſcribi,ꝗ hodie intendunt ſuperſedere in tortura iam incepta, & non perfecte data animo tamen repetendi torturam,quoties opus fuerit ad indagandam veritatem,quæ practica fuit ſumpta ex.d.l. vnius. Et vltra dicit ꝗ faciunt torto accōmodari brachia & per aliquos dies ſuperſedent deinde repetunt ad torturam, taliter quod torquendus ſentit maximū dolorē,dū repetitur vt vix ſtet quod non confiteatur vt dixit And.in.c.i.§. publ.latrones.de pa.ten.aliqui permittunt.ꝑ duas aut tres horas quieſcere in corda, & a tortura, & ſinunt nudū refrigerari & poſtea iterum torquent.nam tūc magnum ſentit dolorem et maxime ſi aquam frigidam in dorſo proiicit. quæ tamen dicit fieri non debere niſi in grauibus delictis vt in criminibus qualificatis,parricidio,aſſaſſinio,& crimi.læſę maie.& publicis latronibus,& diſrobatoribus ſtratarum. Mat. vero in d.conſti.ſi damna clandeſtina. poſt diſtinctionē quā facit ꝗ aut ꝑ indicia remota & non propin

qua & tunc non repetitur abſque nouis indiciis
vrgentioribus primis,niſi fuerit leuiter tortus.
Aut indicia ſunt proxima,& fortiora, & tunc
poteſt repeti abſque aliis indiciis, dũmodo fiat
tortura,cum moderamine, tñ dicit vidiſſe bo-
nos iudices obſeruare ꝙ nunq̃ repetiti ſunt tor
turam abſque nouis indiciis. In tantũ ꝙ ſi repe-
tatur abſque indiciis,& confiteaẜ non põt con
demnari,nec nocet ſibi nec aliis, vt p Pari.in.d.
ver.de repetitione.circa prin.& in ver. viſo de
repetit õe.vbi etiã ſi ſit ratificata ſecundũ Bal.
in.l.creditor.§.iuſſus.ff.de appella.& Mar.in.d.
§.qm̃.in pra.& per Bru.in.d.v.q.prin. ver. ſed
ponamus ꝙ quis eſt minus legitime tortus. Li-
mita ut ſupra niſi ſi tortura non fuiſſet perfecte
data fata proteſtatione vt ſupra. Limita etiã ni
ſi repetatur & torqueatur ad oſtendendum ſo-
cios & mandatores,nam non requiruntur indi
cia Ang.in.l.et ſi certus.ff.ad ſille. Mar.in.d.l.re
peti.ver.his viſis. Ang.in gl.ſemproniũ manda.
ii.col.ver.bene no.in gl. fama pub.verſ.quæro
aliquis.Deci.in cõſ.189.Mar.in pra.in.§.diligẽ-
ter.ver.modo incidenter quæro.Limita niſi eſ-
ſet induratus corpore & animo,nam repeti po
teſt vt per Bar.in.l.vnius.§.reus.ff. de quæſtio.
vbi qui tunc faciat iudex & quando dicatur in
duratus corpore & animo,ibidẽ & per And.in
d.conſti.ſi damna clande. vbi declarat. Et no.ꝙ
repetitio torturæ debet fieri poſt publicatas at-
teſtationes,& non ante publicationem proceſ-
ſus ita Bar.in.d.l.vnius.§.i.& Ang.in. d. gl.fa-
ma pub.iii.q. vbi etiam dixit ꝙ ſi proceſſus eſt
publicatus,& non fuerunt examinati teſtes ſup
omnibus articulis poſſunt examinari ſuper arti
culis ſuper quibus non fuerunt examinati, non
obſtante publicatione, & ideo ſi fiat articulus
ſuper maleficio,& publica voce,& fama & ni
hil de fama dixit dum deponit ſuper maleficio
dicẽdo ſe nihil plus ſcire,poteſt repeti ſuper fa-
ma per allegata per eum,ꝛ per Bal.in con.270.
i.vo.Sed quæ dicantur noua indicia. dic ꝙ de-
bent eſſe diuerſi generis a primis, ita Par.in.d.
ver.de repetitione & in.d.ver.viſo de repeti-
tione.& Bar.in.d.l.vnius.& Alexan. poſt eum.
& Ang.in.d.gl.fama pub.& Bru.in.d.v.q.pri.
Dicunt noua dici indicia & vrgentiora quę dif
ferunt a primis ſpecie & ſubſtantia, vt ſi prima
erant de fama mala vel inimicitia, ſupuenit te-
ſtis de viſu,diciẜ nouũ indiciũ,& ideo licet plu-
res teſtes ſuperueniãt ſup primo indicio nõ di-
caẜ nouũ indiciũ,ita p pręadictos & Bal.in.d.cõſ.
276.& p Mar.in.d.l.repeti.iiii.co.& in.d.§.qm̃
190 in prin.ℭ † Sed quid ſi ſtantibus indiciis tor-
queẜ & confitetur delictum,inde ductus ad bã-
cum iuris negat nec perſiſtit in confeſſione, ſed
eã reuocat tanquã metu tormentorũ factã an
poſſit iterũ torqueri & repeti doc. concludunt
ꝙ niſi doceat de errore põt repeti vt pſeueret i
confeſſione ita And.in conſti. ſi dãna cland.&
Par.in.d.ver.viſo de repetitione vbi plene,& i
ver.de repetitione & in ver. ratificatio ꝓbato
vero de errore repeti non põt de quo p Bar. in
tra.de quæſt.& in.d.l.vnius.§.i.ff. de quæſti.&
ibi per Alex.poſt Bar.Bal.in .l. in bonefidei.C.
de iur.iur.ꝙ cogiẜ pſeuerare cũ nouis tormen-
tis & in.l.fi.C.de prob.& in.l.fin.C. de quæſt.p
Cy.ſed in.l.ii.C.de cuſt.reo.Diſtĩguit ꝙ aut ſunt
iudicia pro reuocatione,& tunc admittiẜ reuo-
catio,ſi ſunt contra eũ non admittiẜ, ſed cogiẜ
pſeuerare,ſi vero nec pro,nec cõtra ſint indicia
non admittiẜ reuocatio niſi error allegeẜ & ꝓ-
beẜ Par.in.d.ver.tort.lo.iii.ver.ſequiẜ qõ ibi ꝓ-
pterea conſuluiẜ & in ver.nunc videndũ poſt.
ver.de repetitione poſt odo.Quod tũc niſi indi-
cia ſupueniant non torqueẜ,& p Ang.in gl.cõ-
pa.inquiſi.& neg.to.& Alex.poſt Bar.in.d.l.re
peti.Bru.in.d.tra.in.vi.q.prin. ver.rurſus quero
& ver.ſeq.ponamus.Mar.in.d.l.repet.& plene
in pra.in.§.qm̃.in prin.Mat.in.d.cõſt. ſi damna
191 cland.xiiii.no.ℭ † Limita niſi preceſſiſſet cõ-
feſſio extraiudicialis,nã tunc non requiritur ꝑ-
ſeuerantia,ſed ſtatim ꝙ confiteẜ in tortura con
dẽnari põt vt per Imo.in.c.at ſi clerici.de iud.ꝛ
Feli.in.c.olim.v.col.de reſcr.Iaſ.in.l. magiſtra
tibus.ff.de iur.om.iu. Mar.in.d.§.qm̃.ver. vlte-
192 rius.ℭ † Sed quid ſi ſpõte fuit confeſſus,ꝛ nõ
in tortura inde ductus ad bancũ iuris negat, an
cogiẜ perſeuerare in ſua confeſſione p torturã.
Mar.in.d.§.qm̃.et in.d.l.repeti.diſtinguit. Quod
aut facta eſt in iudicio,& tũc talis confeſſio ſuf
ficit,nec requiriẜ perſeueratio, ſi concurrãt re-
quiſita,vt per eundẽ in pra.in.§. põſtq̃.& in.l.
i.in prin.ff.de quæſt.et p Bru.in.d.v.q.prin.uer.
rurſus. Aut extra iudiciũ,& tunc facit indiciũ,
& torqueri põt,vt pſeueret,& ibidẽ quid in mi
nore?dic vt per eũ,et ibidẽ in.d.l.repet.& in.d.
§.qm̃.quid ſi ex indiciis indubitatis fuit tortus ꝛ
confeſſus eſt inde neget an cogi põt vt perſeue
ret?dic,vt per eũ ibi,& Alex.poſt Bar.in.l.pe.
193 ff.de quæſt.ℭ † Sed quid ſi pręcedentibus indi
ciis fuit tortus,& confiteẜ,deinde ductus ad bã
cum negat,inde repetiẜ & confiteẜ, & deinde
negat, & hoc pluries facit quid faciet iudex,
hanc qõnem ponit Par.in.d.ver.viſo de repeti-
tione,ꝙ habuit in facto, & dicit ꝙ fuit coactus
ipſum fideiuſſoribus liberare,vt noua habeat i-

dicia,idem dixit Mar.in.d.§.qm̃. & in.d.l.repe
ti.& per Pau.gri.in tra.de quæſtion. in fi.vii.q.
194 ¶ † Sed per quot vices repetatur ad tortu-
rã?dic per tres vices,nam tunc ſi per tres vices
fuerit repetitus,& perſiſtit in negatione ꝙ vlte
rius torquendus non eſt,ſed relaxandus fideiuſ
ſoribus,nam vltra dicitur immoderate tortus,
vt ſupra dictum fuit ita Par.in.d.ver.viſo de re
petitione.Mar.in.d.§.qm̃.& in con.xiiii.in fin.
195 & Tho.gr.in con.xlv.¶ † Sed quid faciet iu-
dex ſi dicat reus in tortura,ſi ſtarem per decem
annos pendens in tormentis non confiteor an
poſsit repeti ob hanc duritiem?dic vt per Par.ĩ
verbo tortura lo.i. ver. an ſtetur dicto torti ibi
iudex bonus poſt Bar.in tra.de queſt. per Bru.ĩ
d.vi.q.prin.xii.no.& Par.in uer.tortura.lo.iii.
verſi.de repetitione torture.Gand.in tit.de q̃ſt.
ver.quid ſi dicat tortus ſi me teneatis ad tondi
lum?dic vt per eos,& an pluries pro eodem de
licto,& in diuerſis proceſsibus torqueri poteſt,
dic vt per Alex.in conſi.xi.in.v.dub.i.vol. Sed
quid ſi fuit relaxatus fideiuſſoribus modo citať
reus,vt cõpareat,ad ſubeundũ torture ex quo
ſuperueniunt indicia,& ille nõ comparet quid
faciet reus,dic & proſequere vt per Mar.ĩ pra.
in.§.expedita.car.xxv.i.col. ver.quando etiã
poteſt in hac materia vbi dat practicam & mo
196 dum procedendi.¶ † Circa ſeptimum & vlti
mum de effectu torturæ? dic ꝙ effectus ipſius
torturæ eſt,& adhibetur tortura ad finem vt p
eam veritas negocii appareat.l.cum falſum.&
l.hoc quod placuit.C.de quæſt.niſi ad habendã
reſponſionem inferatur,vt ſupra fuit dictum.et
per Bru.in.d.vi.q.prin.& vbi ad pœnam infer
tur,vt ſupra.Sed an tunc quando tortura adhi-
bita eſt,& reus fuit confeſſus ſtandum ſit ſue cõ
feſsioni,vt ſtatim ꝙ confitetur condemnetur?
Dic ꝙ confeſsio in tortura eſt fragilis,& pericu
loſa,quæ ſepius viſa eſt fallere veritatem,cum
quandoque viſi ſint adeo timidi vt ſtatim confi
teantur vera & falſa doloris impatientes.l.i.§.
quæſtio.ff.de queſt.& ideo concluditur confeſ
ſioni tormentis ſtandum non eſſe niſi fuerit p-
ſeuerata congruo loco & tempore per confeſ-
ſum.l.i.§.diuus.&.§.ſi quis vltro.ff.de quæſtio.
ita gl.in.l.fi.C.de quæſt.& Bart.in.d.§.diuus ſe
uerus.poſt Odofr.& Azo.in rubri.C.eo: & per
And.in.d.conſti.ſi damna cland.& licet Bal.in
l.i.C.de conſe.iiii.col.diſtinguat.Quod aut reus
in tortura confitetur precedẽtibus legitimis in-
diciis,& tunc ſtať ſue confeſsioni,abſq; alia per
ſeuerantia,multo magis ſi perſeueret.Aut nullis
precedentibus indiciis & argumentis,vel leui-
bus fuit tortus,⁊ tunc non ſtatur ſue confeſsio-
ni,niſi perſeueret.Tamen communiter tenetur
contrarium ꝙ niſi perſeuerauerit etiam præce
dentibus indiciis non ſtatur ſue confeſsioni,&
Bal.male loquutus eſt ſecundum Brun.in.d.vi.
q.prin.ii.par.Nam confeſsio in tormentis de-
bet eſſe perſeuerata precedentibus indiciis,ſi ue
ro non præcedant non valet talis confeſsio ẽt
perſeuerata poteſt tamen ſaluari dictum Bald.
vt primum procedat vbi extarent indicia indu-
bitata,nam tunc ex quo non poſſet allegare cõ
feſsionem erroneam non requiritur perſeuerã-
tia expreſſa & ratificatio,vt ſupra fuit dictum,
& per Bal.in.l.fi.C.de prob.Alexã.poſt Bar.in
l.i.§.diuus ſeuerus.in princi.ff.de quæſt.Secun-
dum procedat vbi expreſſa eſſet ratificatio,nã
tunc licet indicia legitima non præceſſerint po
teſt condemnari,vt etiam ſupra fuit dictum &
de tali confeſsione in tormentis vt non noceat
niſi ſit ratificata per Bru.in.d.vi.q.princ.& per
Mat.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.xiii.no.⁊
per Ang.in.d.gl.fama publi.xii.q.& per Marſ.
in.d.§.diuus ſeuerus.& in.d.§.expedita.& per
Par.in.d.ver.tortura.lo tertio ver.ſequitur que
ſtio.& ibi an & quando reuocari poſsit. Am-
plia etiam in confeſsione facta metu tormento
rum,vt non noceat niſi ſit expreſſe ratificata vt
per Ang.in.d.gl.fama pub.vlt.col.ver.& ad-
uertas.& Bru.in d.vi.q.prin.& in.v.q.princi.
Mat.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.& Mar.ĩ
d.§.expedita.& in.d.§.diuus ſeuerus.& in.d.lo
cis traditur etiam qualiter probetur tortura.
197 ¶ † Sed qualiter dicitur perſeuerare in con-
feſsione?Dic ꝙ tunc demum perſeuerare diciť
vbi poſtq̃ ceſſauit dolor tormẽtorum,aut veri
ſimile ſit ceſſaſſe,vt quia ſtaret per diem & no-
ctem abſq; tormentis,& tũc ceſſante dolore du
citur in loco publico,& corã perſonis publicis
& amicis,& aliis perſonis,& tunc legiť,⁊ inter-
rogatur ſi ſua interrogatio & confeſsio ſit vera
& ſi reſponderit veram eſſe,& ita confeſſum eſ
ſe ꝙ tunc habita ratificatione faciat in actus ſcri
bi talem confeſsionem fore ſpontaneam,et ſpõ
te confeſſum,& tunc datur ſibi terminus ad fa-
ciendũ ſuas defenſiones,& ſi elapſo termino ni
hil probauerit aduerſus confeſsionẽ condẽnať,
dũmodo antea iudex poneť verificaſſe confeſ-
ſionẽ illã per veritatẽ,vel per aliqua veriſimi-
lia argumenta,iuxta doct.Bal.in auc.ſed nouo
iure.C.de fur.& Ang.in gl.veſtem celeſt.ita p
Bru.in.d.vi.q.prin.ver.quinto.& ver.Sin autẽ
confeſsio fuit extorta vbi alias habuit in facto
confeſſum, & poſtea repertum fuiſſet in-

nocentem & condemnationē & executionem iniuſte factam practicam ponit poſt confeſsionem. Marſi.in.d.§.qm̄ ver.redeundo modo ita in prædictis per Saly.in.l.ii.C.de cuſto.reo. Ange.in.d.glo.fama publ.pen.colū.ver.& aduertas.& poſt eum per apoſtil.& per Bar.& Mar.in.d.§.diuus ſeuerus & per Lanfr.in.c.qm̄ contra in.§.confeſsiones ver.reuertor & per And.in d.conſti.ſi dāna clandeſtina vbi de verbis iudicis in ratificatione & per Mar.in.d.verbo tortu e.lo.i.verſ.an ſtetur dicto torti ibi tortus ad perſeuerandi,& per Mat.in.d.conſtit. ſi damna clande.xii.not.Vbi arbitrariū eſt per quantum ſpacium debet ſuperſedere,vt veriſimiliter ceſſauerit dolor.Et in dubio intelligitur per diem & noctem alias adhuc durante dolore dicitur per metū facta confeſsio,ꝛ ita per Bru.in. d. vi. q.prin.ver.ſed quero quō dicif in confeſsione perſeuerare,& in ſeq.ver.ſed an ſtatim.& per Par.in ver.tortura.lo.iii.ver.ratificatio. vbi dicit ꝙ perſeuerata & iurata,excludit omnē dubitationē & exceptionē,& tollit facultatē opponēdi de nullitate proceſſus.Tho.gr.tamē in uo. 39.ꝙ ex ꝓceſſu nullo, & informatiuo non nocet confeſsio. Et qn̄ dicaf perſeuerare in confeſſione plene p Mar.in.d.§.qm̄.& in.d.§. diuus ſeuerus.& p Tho.gr.in con.xl.vbi etiā qn̄ expreſſe ratificat licet abſq; indiciis extorta in tortura vʒ & in conſ.xlv.& per Bru.in.d.vi.q. & in ver.ruſſus.& in.v.q.prin. vbi reprehendit Bal. dicentē.Dicif ratificaſſe ſi nō reuocat qd reprehendi,vt tunc dicaf ratificaſſe vbi ductus ad bācū iuris expreſſe ratificat, & p Par.in.d.verbo an ſtef dicto torti.ibi an cōfeſsio ibi cōfeſsio dicif,& in verbo ratificatio,& p Mat.in cōſti.oēs in.vi.no.& p Alex.poſt Bar.in.d §. diuus ſeuerus.Cepo.in conſ.xl.& p Mar. in.d.l. repeti.& ibi ꝙ appellādo dicif reuocare confeſsionē. Et de expreſſa & tacita ratificatione p Bal. in.d.l. ii.C.de cuſt.reo.in fi.Lanfr.in.d.§. cōfeſsiones. ver.reuertor ad materiā.Limita ut ſupra niſi ꝓcederet cōfeſsio extraiudicialis, nā tūc etiam ſi non perſeueraſſet pōt condēnari ſecundū Iaſ.i d.l.magiſtratibus.ii.col.& Io.de arno.in ſingu. xciii. Sed an tunc facta ratificatione,ſi notarius actorū ſcribat confeſsionē ſpontaneā teneaf de falſo,dic vt p Bru.in.d.vi.q.prin. vbi diſtingue, & per Mar.in.d.§.diuus ſeuerus. & in.d.§.qm̄.

198 & .§.expedita.℄ †Qualiter autē fiet interrogatio in tortura tā de ſociis & mandatoribus ꝙ de aliis delictis?dic ſm Bru.in.d.vi.q. prin. ver. uideamus modo.& per Ang.in gl.fama pub.in fi.col.Tertio ſit bene cautus,& p Mar.in.l.repeti.& per Bel.in rub.de quæſt.xi. col.& p Thogram.in vo.xxxiiii.& no.xv.vʒ.Quod ratione ſociorum in caſibus in quibus poſſunt interrogari interrogetur quos ponit Mar.in.d.l.repet. & Alex.poſt Bar.in.l.i.§.queſt.ff.de queſt.& p Bru.vbi ſupra.De quibus fuit ſupradictum vt in latronibus,falſa moneta,& aliis vt per eum.In aliis caſibus non interroget de aliis ſed de ſe tantum.Et tunc non debet deſcendere ad ſpecialitatem tam quando contra alios ꝙ quando ſup delicto,de quo interrogatur & inculpatur, nā non debet interrogari ſi ialis interfuit vel fuit mandator. Sed in genere ſi habuit rixam cum alio & quis interuenit non nominando aliquē. Idē quando de ſe vt non dicatur p ſubiectionē, qualiter pcuſsit titiū in tali parte corporis,i tali loco,ꝛ tali tpe vt in.l.i.§.qui qōnē.ff. de qō.ubi Mar.ponit practicā alias tunc diceref per ꝗdā ſubiectionē interrogare, & confeſsio diceretur per ſubiectionem habita nec preiudicaret vt p prædictos vbi ſupra & per Tho.gr.in vo. 34.p And.in.d.conſti.ſi damna clandeſtina.Niſi indicia eſſent manifeſta vt per Aug.poſt Ange.vbi ſupra & per Bru. in.d. ver. videamus.Nam tūc in ſpecie interrogari poſſet & ſupra fuit dictū. De aliis uero delictis non poteſt interrogari vbi non ſunt indicia,& licet conſuetudo ſeruet cōtrarium tamen non vʒ talis conſuetudo vt per Gand.in rub.de quæſtio.ver. ſed quid de queſtione que quotidie occurrit & per Andr.in.d. gl.fam.pub.in fi.& per Par.in.d. ver.an ſtef dicto torti.& per Mar.in.d.l.repeti.& per Bru.in d.ver.videamus.Limita tamen niſi tortus fuerit homo male vitę, conditionis,& famę,& publice diffamatus de furtis & aliis delictis vt per Bru.in.d.q.prin.in fin & per Mar.in.d.l.repeti. & Tho.gr.in vo.xiii.& per Cepo. in conſi.xl. & Marſi.in conſi.viii.& conſi.xii. & conſ.xix. & conſi.xxii.& conſi.xlvi.& conſi.lxiii.& ſequen.& conſi.lxxviii.& Bel.in rub.de queſtio. xii.col.& ſupra fuit dictum in materia ſocii cri

199 minis.℄ †Sed quid ſi tortura fuit indebite lata,& in caſu non permiſſo,aut de facto, & negat an impediat proceſſum fiendum ſuper delicto.hoc alias habui in facto,vide Bal. in.l.milites & in.l.i. C. de quæſt.dicit ꝙ non viciatur ꝓceſſus per indebitam torturam illatā,idē Bru.in d.vi.q.prin. ver.vlt.no. Alex.poſt Bar. in.l.qōnis.ff.de quæſt.Par.in.d.uer.tortu.lo.i.in prin.ꝛ in ver.tortu.lo.iii.ver. potius ver. an ſtetur dicto torti quia ſepe circa mediū & in ver.ſequif qō in fi.Et quid ſi vnus iudex intulit torturam inde remittatur ad alium iudicē,an prior tortu

ra debeat computari vt minor inferatur tortu-
ra. hoc dixit Mar. in pra. in. §. occurrit. tamen di
xit non habere doctrinā ſed ex prędictis proxi
me collige, & ad primum vide dicta per Mar. in
princ. in. d. §. quoniā & in. §. expedita. ii. q. vbi
dixit ſi tortura indebite ſit lata omnia quæ in-
200 de ſequūtur ſunt nulla. ¶ † Sed quid ſi tortus
moritur in tormētis an teneatur iudex torquēs.
Hanc q̄onem ponit Gand. in. d. rub. de. q. vii. co-
lum. vbi quando corruptus pecunia faciat, & p
Bel. in rub. de fuga reo. xi. col. & p Gā. in. d. rub.
de q̄o. xvi. col. Boni. in tit. de perſe. in tor. in fi.
Ang. in gl. fama pub. ver. viii. quæro quid ſi tor
tus moritur Cy. & Bal. in. l. grachus. C. de adul-
ter. Bar. in. l. q̄onis modū. ff. de q̄o. & in. l. in le-
ge cornelia. ff. de ſicar. Ange. in. l. iii. C. de adult.
Par. in. d. verbo tortura lo. i. verſic. an. ſi officia
les cart. cxii. & in car. xxxv. verſi. q̄dam. & ibi
quid ſi iudex ſcindat carnes vt cōfiteatur an te
neatur & pleniſſime per Bru. in. d. v. q. princip.
in verſi. vii. aduertat iudex vbi per tres colū. &
qualiter puniatur indebite torquens, plene tra
dit in. vii. q. prin. & Par. in. d. ver. officialis ibi iu
dex qui non torquendum & per Mar. plene in
pra. in. §. ſucceſſiue & de mortuo in tortura p
Mar. in. d. §. expedita ver. q̄ro cōſequenter vbi
etiā ſi indebite ponat ad torturam qualiter pu-
niatur & in. l. de minore. §. tormenta & in. d. l.
repeti. & in. d. l. q̄onis modū. ff. de q̄o. In quibus
locis plene traditur & randem concludit p pre
dictos maxime Bru. Quod aut exceſſit modum
in torquendo aut non. Primo caſu aut dolo, aut
culpa, aut caſu. Primo caſu tenet pœna capi-
tis, ſecūdo caſu pœna extraordinaria, tertio ca
ſu nulla pœna, ex quo dabat operam rei licitæ
& ibidem quid in dubio præſumatur ſi nō appa
ret in dolo aut culpa & per Bal. in. l. decuriōes.
C. de quæſt. & in. l. i. C. de requi. re. & per Ano.
de inſti. in tracta. ſindi. ſub nume. cx. & ſub nu-
me. cxii. & ſeq. & per Guido. in. ii. poſt eum per
Bolog. in trac. de indi. & tor. verſi. an ſi iudex.
¶ Et quid ſi male fuit ligatus & fuerit fractum
bracium torti in tortura an teneatur iudex dic
vt per Paul. de caſtr. in. l. ſi vt certo. §. nune vi-
dendum in fi. ff. loca. Mar. in. d. §. expedita in fi.
Alex. poſt Bar. in. l. q̄onis modū. ff. de queſtio. &
per Par. in. d. ver. an ſi officialis & ibi in fi. Quid
ſi tortus fuerit mortuus, vt quia trabs ceciderit
& fuerit fractus, an teneat iudex ꝙ non tenet ſi
non fuit in dolo aut culpa ſed tenetur coneſta-
bulus ſi in loco ſolito, & cum ſolitis miniſtris
& ibi in fi. Si ex membri inciſione moriatur cō
demnatus an teneatur poteſtas. ¶ † Et quid ſi
ex mandato iudicis milites et miniſtri torqueāt
indebite an teneat an vero excuſentur p Brun.
in. d. vii. q. princ. & ibi per eū quando iuſſus ex-
cuſet. Et no. ꝙ in regno eſt prouiſum quādo iu
dex indebite & male torquet reum ſi moriatur
ꝙ ſimili pœna punitur, maxime non admittēdo
appellationem iuſtā vel in caſibus contra capi-
201 tula reg. ¶ † Et qualiter tortura probetur dic
vt p Bru. in. v. q. prin. verſi. ſubnectā. ix. hic alia
& p Par. in ver. tortura. lo. iii. verſi. quia ſepe et
per Mar. in. d. §. expedita & ſupra fuit dictum.
202 ¶ † Vltimo quid fiendum ſi tortus durat & p
ſiſtit in tormentis, & in negatione de hoc per
Gandi. in rubr. de quæſtio. iiii. colum. & Bart. in
l. fi. in princi. ff. de quæſtio. & per Bru. in. d. v. q.
princip. in fi. & Par. in. d. verbo tortura lo. iii.
verſi. quidam latro & in verſi. viſo de repetitio
ne in fin. & in verſi. de repetitione & in verbo
confeſſio Alexan. poſt Bart. in. d. l. vnius. §. i. ff.
de queſt. & per Mar. in pra. in. §. quoniā. ver.
& circa hanc materiam repetitionis & in ver.
queri modo pōt & in. d. l. repeti. verſicu. quæro
vlterius. ff. de queſtio & per Salyc. in. l. ea qui-
dem. C. de accuſa. & l. ſi qui adulter. C. de adul.
In quibus traditur practica. Et aliqui dicunt li-
berandum eſſe ab inſtantia, & non in totū. Alii
in ꝙ aſſignent terminū accuſatori vt in eo alias
probationes & indicia producat, q̄bus non pro-
ductis in termino ꝙ liberabit, alii ꝙ reponant
reum in carcere, & ſepe repetat iudex interro
gationem, & ſi videat eum variare aut menda
cem iterum repetat & indiciis ſuperuenientibus
iterum torqueat licet ſemel aut bis tortus, vt p
Alexan. poſt Bartol. in. l. i. §. diuus ſeuerus. ff. de
quæſtio. Alii ꝙ ſtantibus & precedentibus ple-
nis probationibus ꝙ damnent vt per Alexan.
poſt Bar. in. l. vnius. §. reus. ff. de quæſtio. & per
Matth. in conſti. humanitatem. vi. no. ver. item
quærit And. Tandem communis practica & ob
ſeruantia eſt, ꝙ faciat ſcribi in actis qualiter tor
tura fuit moderate adhibita & ꝙ indicia ſunt
purgata, ideo fuit relaxat. ix. fideiuſſoribus, &
ſic non in totum liberatur aut abſoluitur vt di-
cit Par. in. d. ver. viſo de repetitione & ita obſer
uat communis practica & per Thom. gram. in
conſi. xlv. queſtio. videtur ſumpta in regno ex
c. reg. incip. ab illo incoandum Immo ſi iudex
recuſat relaxare reum fideiuſſoribus, teneretur
ſindicatu vt per Ang. in. d. gl. fama pub. & Mar.
203 in. d. §. quoniam ver. queri mō pōt. ¶ † Sed qd
ſi tortus non inuenerit fideiuſſores an relaxe-
tur iuratorie cautioni. Cogita ex quo alias qui-
dam fuit relaxat. ix. iuratorie cautioni non ob-

ſtante ꝙ allegabatur in criminalibus maxime capitalibus non põt relaxari iuratorie cautioni nec locum habeat cautio iuratoria vt per Marſil.in.l.finali. car. v.ff. de iuriſdictio. omnium iud.&.in rub.ff.de fideiu.car.xii.ꝛ i.l.i.§.ꝑterea nu.lxxxiii.ff.de queſtio.& ſentię.d.c.ab illo inchoandum ibi ſed ſi fideiuſſores.

204 ℭ†Et de pœna iudicis torquentis aliquẽ ad tumultum populi ſedandum dic vt per Bru.in d.vii.q.prin.ibi.ſed quid ſi propter bonum publicum vide gl. iuncto tex.in.l. decurionum.C. de pen.vbi ꝙ nõ licet & hoc quia alias vidi beſtiam quendam hoc facere.

205 ℭ†Et quid ſi accuſator probauit delicto per indicia,ex quibus fuit tortus inde innocens fuit repertus,quis teneatur accuſator an iudex dic vt per Par.in trac.ſindi.in ver.accuſatio & aliquid der Brun.in.d.trac.viii.q.prin.xiiii.not.

206 ℭ†Et qua pœna teneatur ſubtrahens torquẽdũ a tortura,dic vt p Bru.in.d.viii.q.prin.i.no.

207 ℭ†Vltimo vide cautelam quã tradit Bru.in d.v.q.prin.& per Marſil.in.d.locis ſupra quam tradunt iudicibus vt non teneantur in ſindicatu ꝙ in relaxatione faciant tortũ confiteri fuiſſe legitime tortum & de hoc dicto rogetur notarius & redigatur in ſcriptis vt per eos, & per hec,cum auxilio dei,finis datus eſt materiæ indiciorum,& torturę & huic repetitioni in qua ſi bene dictum fuit laudetur deus,ſin aũt minus bene,non canino dente,ſed fraterna correctione cunctis me emẽdandum ſubiicio. Omnia.n. ſcire,& in nullo pœnitus errare, diuini potius. quam humani eſt ingenii. Sequitur modo ſumpta ex tex.occaſione ibi nomicidarum, de homicidio tractatus.

Laus deo.

SVMMARIVM

1 *Homicidium quid ſit & unde dicatur.*

2 *Mortaliter uulneratus dicitur occiſus,etiam ſi ex interuallo moriatur nu.3.*

4 *Statutum loquens in occiſo locum habet in uulnerato lætaliter.*

5 *Lætaliter uulneratus quis dicatur.*

6 *Letaliter uulneratus ſi certum eſt mori,an uulnerans ante mortem accuſari poſſit.*

7 *Si proceſſus factus eſt ſuper uulnera: an morte ſecuta poſſit condemnari de morte ſecuta, ex proceſſu facto ſuper uulnere.*

8 *Si iudex condemnat lætaliter uulnerantem ad mortem & poſt ſentẽtiam mors ſequatur an ualeat ſententia.*

9 *Probationes ſuper uulnere an proſint, ſecuta morte,ut de morte condemnetur.*

10 *Quid ſi ſit de uulnere liberatus, an condemnetur morte poſtea ſecuta.*

11 *Si facta eſt pax de uulnere an extendatur ad mortem ſecuti.*

12 *Si datus eſt fideiuſſor ſuper accuſatione de uulnere,an teneatur preſentare in accuſatione de morte ſecuta.*

13 *Si ab uno eſt mortaliter uulneratus et ab alio poſtea occiſus quis teneatur de morte.*

14 *Quid ſi in uno menſe fuit uulneratus, in alio occiſus, qui menſis apponi debet in accuſatione.*

15 *In delictis an inſpiciatur principium an finis.*

16 *Si ſunt diuerſi iudices maleficiorum ſi ſit lætaliter uulneratus in uno tempore,in alio mortuus,quis iudex procedet ſuper morte.*

17 *Occidere quis dicatur.*

18 *Statutum loquens in occidente per ſe,an locum habeat in dante cauſam mortis et an in mandante.*

19 *Conſtitutiones regni an ſint ſtatuta regni,an ius commune in regno, & an extendantur de ſimilibus ad ſimilia.*

20 *Conſtitutio regni terminum uitæ, locum,an habeat in dante cauſam mortis.*

21 *Si hominem mortuum uulnerauit,an de occiſo teneatur, & an ſit clericus irregularis, nume.22.*

23 *Si occidatur monſtrum an teneatur de occiſo & an ſit irregularis ſi ex calce mulier pregnans fecit abbortum an teneatur de occiſo.*

24 *Dans calcem, & an efficiatur irregularis, & quid ſi dato poculo & amatorio pregnans fecerit abbortum nu.25.*

DE HOMICIDIO ET PERCVSSIONE. IN TEX. HOMICIDIARVM.

TRACTATVRI MATERIAM HOMICIDII, PRIMO
diſſeremus quid ſit homicidium. Secundo ſubnectemus quotu-
plex ſit eiuſdem ſpecies: Tertio quot modis homicidium com
mittatur: Quarto ex quibus cauſis homicidium excuſetur,
Quinto & vltĩo de pœnis ꝓ homicidio in omni iure
ſtatutis ciuili, canonico, ac regni. Tot erunt par-
tes quot erunt §. Circa primum.

1 HOMICIDIVM † autẽ eſt ho
§ minis cedium, ſeu hominis occi-
ſio, & dr̃ ab hoĩe ⁊ cado cadis ita
Boni. in opere malę, in rub. de ho
mi. Hoſti. in ſum. eo. tit. in princ.
Sed hoc nõ eſt diffinire. ſed ab ethimologia ar
guere inſti. quib. mo. re contrah. obli. §. mutuũ.
l. iii. §. mutuum aut. ff. ſi cer. peta. inſtit. de iure.
in prin. ⁊. ff. eo. l. i. ⁊ ibi Bar. in. l. i. ff. de iur. om.
iud. Nec dr̃ ab hoĩe & cado cadis, ſed dr̃ ab ho-
mine & cedo cedis, vt in. l. qui cedẽ. ff. de ſicar.
vbi ꝓ homicidio & cede punitur. l. ita vulnera-
tus. ff. ad. l. aql. vbi Alb. ita diffinit. Boni. in rubr.
de parri. And. in cõſti. terminũ vitę & Math. in
cõſti. ſi dãna clandeſtina. xv. no. iii. q. Vbi etiam
ex hoc dicit, Quod licet puniaẽ villa ꝓ homici-
dio clandeſtino, non tñ habet locũ in ſuſpẽdẽte
hoĩem nã tũc nõ dr̃ homicidiũ ex quo nõ dr̃ oc
ciſus dic ergo homicidiũ ẽ illicita ſeu iniuſte ad
mortẽ ceſio, hominis homicidium dico puni bi-
le, nã ẽt ſi nõ puniatur dr̃ homicidiũ, & tñ non
dr̃ iniuſta nã occidẽs ad neceſſariã defenſionẽ,
ſi abſq; diſcrimine vitę aliter euadere non põt
niſi occidẽdo nõ dr̃ iniuſte facere. l. i. C. vñ vi. l.
aut vim. ff. de iuſt. & iur. in. c. i. de pa. te. cle. i. de
homi. cõſti. terminũ vite & cõſti. pacis cultũ ⁊
infra diceẽ. Idẽ in aliis caſibus de qbus in ꝓgreſ-
ſu. Et iõ dico illicita ſeu iniuſta ad drĩam caſuũ,
2 in qbus eſt licita & iuſta. ℭ † Iõ dico ad mortẽ
ceſio, nã licet in inſtãti nõ perimat tñ letaliter
cæſus inde mortuus dr̃ occiſus & homicidium
cõmitti dr̃, quaſi cæſio ad mortẽ fuerit. d. l. vul-
neratus. §. i. ſed cõtra. Nã homicidiũ multiplici-
ter cõmittiẽ, vt in. l. i. in prin. ff. de ſicar. ⁊ tñ nõ
põt dici ad mortẽ ceſio. Nã ſi veneno occidatur
nõ dr̃ cæſus. Idẽ ſi falſum teſtimoniũ dolo dede
rit, vt hõ cõdẽnetur & occidaẽ. Idẽ in iudice do
lo condemnante & facto incendio vt homo
moriatur, & in eo q dedit cãm mortis. l. nihil. in

tereſt & i. l. i. ff. de ſicar. & tñ nõ cedit. Et ſic nõ
videaẽ in oibus verba diffinitionis congruere
diffinito. l. oĩs diffinitio. ff. de reg. iu. cũ cõueni
re dẽat diffinitio diffinito ĩ oĩbus ſuis partibus.
l. i. §. dolũ. ff. de dolo. Sed pt̃ dici, ꝙ ex quo fre-
quẽtius accidit hoĩem cæſiõe & pcuſſiõe occi-
di, lex cepit ab eo denominationẽ tanq̃ frequẽ
tiore. l. nam ad ea. ff. de leg. & iõ a cede hominis
denominauit ſm And. ĩ. d. cõſti. terminũ vite in
prin. vel dic ꝙ verbũ cedo eſt gñale & cõpre-
hendit qũocunq; hõ occidaẽ, maxime capiẽdo
verbũ cedo quaſi occido & nõ ꝓ pcutere iuxta
l. fi. & l. lex corne. in princi. ff. de iniur. Natura
verbũ cedo ẽ gñalius verbo occidere, niſi ꝓ oc-
cidere capiaẽ. d. l. q cedẽ. nã ibi cedes gñaliter ſu
miẽ ꝓ quacũq; occiſiõe, & homicidio, cũ ꝓ ea
ſimpliciter et gñalitar pœnã iponaẽ, nec ĩ cęte-
ris pticulariter et ſic cęſio ſeu cędes gñe ibi ſu-
miẽ ꝓ quacunq; occiſiõe, & iõ qũocũq; hõ peri-
maẽ, ſiue pcuſſiõe, ſiue veneno, ſiue aliis modis
de qbus in. d. l. i. occidi ſeu cedi dr̃ vt p Andr. in
d. cõſti. terminũ vitę. l. i. §. occiſorũ. ff. ad ſille. l.
qua actiõe. §. occiſum. ff. ad. l. aql. homicidiũ er-
3 go ẽ hoĩs ad mortẽ cęſio ſeu occiſio. ℭ † Nã oc
cidere dr̃, ſi ad mortẽ vulneraret, lꝫ ex ĩteruallo
moriaẽ. d. l. ita vulneratus vbi Bar. & p eũdẽ i. l.
dãni. §. ſabini. ff. de dã. infe. Bal. ĩ. l. i. ĩ fi. C. de nũ-
di. Ale. poſt Bar. i. d. l. ita vulneratꝰ. Dũmõ mors
ſequaẽ, alias nõ dr̃ occiſus ut p Bar. in. l. i. §. diuus
4 ff. de ſicar. ℭ † Et iõ ſtatutũ loquẽs in occidẽte
vt ſi dicat ſi qs occiderit locum hꝫ in mortaliter
vulnerante licet vulneratus mortuus fuerit ex
interuallo dũmõ ex eodẽ vulnere moriatur vt
per Bal. in. d. l. i. C. de nundi. contrariũ. Bar. in. d.
§. ſabini in ſtatuto. loquitur tñ quo ad ortum ac
cuſationis de morte, & quo ad condemnan-
dum de morte quæ adhuc non eſt ſecuta nec
actio nata, ſed ſi ſtatutum dictat quod occidens
moriatur, ſi lætaliter vulnerauerit, & poſtea

mortuus fuerit poteſt de homicidio accuſari & puniri pœna ſtatuti licet in inſtanti non occiderit vide per Barto.in tra.de percuſſ. & per Bal. in.c.i.quib.mod.feu.amit. & in.c.i.§.iniuria de pa.iur.fir.dūmodo ex vulnere fuerit mortuus non ex alia cauſa vt culpa ſua aut medici vt infra dicetur & per Ange.in glo.ex interuallo in
5 opere male. ℭ † Quis autem dicatur lætaliter & ad mortem vulneratus dic vt per Bal.in.d.c.i. quib.mo.feu.ami. & per Thom.gram.in cōſil. ii. vbi dicit illum dici vulneratum lętaliter qui ſm regulas medicinę aut nō pōt euadere aut cū difficultate a morte,dicetur tamen ſuo loco.
6 ℭ Sed quid ſi lętaliter vulneratus certum eſt ꝙ moritur accuſari poſſit ante mortem de homicidio & procedi poſſit dic quod non vt p Bar. in.d.§.ſabini maxime ſtantibus ſtatutis italiæ quod attentatum nō puniatur pœna mortis ſicut in regno per conſtitu.aſperitatē nā adhuc actio non eſt nata niſi mors ſequatur licet iure communi ſi animo occidendi accuſari poſſit.l. i.§.diuus.ff.de ſicar.l.is qui cū telo.C.eo.& vide Ange.& Imo.in.l. in ratiōe.§.ſi ſeruus.ff.ad l. fal.& an etiam tunc poſſit condemnari de homicidio dic per Bartol.vbi ſupra in.§.ſabini ꝙ non vigore ſtatuti, & per Bald.in.d.capitu.i. quib.mod.feu.ami.& in.c.i.§.iniuria.de pac.iu
7 ra.fir. ℭ † Sed quid ſi accuſetur de vulnere,& ſuper eo proceſſus eſt fabricatus,& teſtes examinati an ſecuta morte poſſit ex eodem ꝓceſſu condemnari diſtingue,vt per Bar.in.d.§.ſabini.ꝙ ſtante ſtatuto Italie,aut ſimpliciter accuſauit de vulnere,& tunc non pōt ſequi condemnatio de morte aut accuſauit de vulnere & morte quia erat certū mori, & tunc poteſt, vt per Specu.& Ioan.and.in tit.de accuſa.verſicu.ſed pone in titulo de inquiſitio. & Bald.in conſi.li.vi.col.v.vol.Iaſ.in.l.fideiuſſor.§.in fideiuſſorem.ff.qui.ſatiſ.cog.& per Tho.gram.in cōſil.xlix.& p Mar.in.l.fine accuſatore.ff.de quęſtio.& per Boni.in tit.quid ſit accuſa.xv.et pe. col.an poſſit accuſari de morte ſequuta.
8 ℭ † Pari.in tra.ſindi in ver. condemnatio. vbi ſi iudex condēnat ad mortē letaliter vulnerantem,& poſt ſententiā mors ſequatur an valeat ſententia,dic vt per eum & per Fely.in.c. ſignificaſti.lo.ii.col.ii.de homi.& per Gand.in rub. de pen.vii.col. verſi.ſed pone.ꝙ titius mortiſere Mar.in pra.§.& quia.& in.§.ſequitur.limita vt per Ang.in.gl.emergentibus niſi apponatur clauſula ſuper quibus omnibus & ſingulis cum annexis & connexis dependentibus, & emergentibus,prorſus extractis,nam tunc ex codē proceſſu pōt de morte ſequuta condemnare,& per eundem in glo.& vna alia percuſſione.
9 ℭ † Et an probationes de vulnere proſint in accuſatione de morte ſequuta,dic vt per Mar.
10 in practi.in.§.quoniam.i.columna. ℭ † Quid ſi de vulnere fuit liberatus an accuſari poſſit de morte ſecuta,dic vt per Specu.in tit.de accuſa.
11 ℭ † Et quid ſi eſt facta pax de vulnere an extendatur ad mortem ſecutam dic vt per Bart. & alios in.d.§.ſabini.& per Gandi.in rubri. de tranſa.& per Marſil.in rub.ff.de fideiuſſo.
12 ℭ † Et an fideiuſſor datus de ſe pñtando ſuper vulnere ſi mors ſequatur teneatur in accuſatione de morte preſentare Alex.poſt Bart.in.d.§. ſabini.refert Belu.in.l.ſancimus.C.de fideiuſ.dicere & determinare per Marſil.in.d.rubr.de fideiuſ.car.xiiii.iii.colum.verſ.ſcias etiam & mētiteneas,& in.l.v.q.ꝙ non poſt Spec.Bal.in tit. de fideiuſ.& poſt Iaſ.in.l.i.vlti.col.ff.de in litē iuran.Floria.in.l.ait lex.in prin.& in.l.vulnerato.ff.ad.l.aql.doc.in.l.fideiuſſor.§. in fideiuſſo
13 re.ff.qui ſatiſ.cogan. ℭ † Et quid ſi ab vno mortaliter eſt vulneratus,& ab alio poſtea occiſus, an primus teneatur de morte dic vt infra, & p Bald.in dicta.l.i.quib.mod.feud.amitta. & Ale
14 xan.in conſilio.xv.i.volumi. ℭ † Et quid ſi in vno menſe eſt vulneratus, & in alio mortuus quod tempus apponi debet in accuſatione dic quod locus, & tempus vulneris, vt per Bart. in.d.§.ſabini.& per Bart.& alios in.l.fin.ff.de ſicar.& in.l.liberorum.ff.de accuſatio. Ang.in glo.de anno præſenti.& in gloſ.in platea communis. Auguſti.tamen in dicta glo.de anno preſenti.allegat.text.in.l.vulnerato ſeruo.ff.ad legem aquil.quod tempus vtriuſ vulneris, &
15 mortis. ℭ † Pēdet an in delictis inſpiciat principium an finis dic vt per Mar.plene in prac.in §.vlterius.& in.§.quoniam. & in ſing.ccxxv. & in.l.prima.C.de rapt. virgi.& in.l.fina.C.
16 de iuriſdictio.omnium iudicum. ℭ † Et de quęſtione quid ſi poteſtas habeat arbitrium cognoſcendi de maleficiis quibuſdam ſuo tempore commiſſis ſi eſt vulneratus tempore vnius poteſtatis & mortuus tēpore alterius quis cognoſcet de hoc maleficio dic quod primus vt per Bald. poſt Guilel.de ſuza.in.l.prima.ii.q.ff.de origin.iur.& in.l.ſed & milites.§.ignominie.ff. de excuſatio.tuto.& per Alex.poſt Bart.in.d. §.ſabini.& an letaliter vulneratus comprehendatur in ſtatuto.De mortuo per Bald.in.l.pri
17 ma.in fine.C.de nundi. ℭ † Occidere ergo dicitur ſi letaliter & ad mortem vulneret. idē dicitur occidere ſi nō per ſe manibus propriis occidat

cidat ſe mortis cauſam prebeat.l.nihil intereſt.
18 ff.de ſicar. ℂ † Sed an ſtatutum loquens in occi
dente per ſe locum habeat in dãte cauſam mor
tis quod prodeſt ad intellectum conſtit.reg. ter
minum vitæ.per quam ſtatuitur occidentẽ mo
ri.an locum hẽat in dãte cauſam mortis, dic vt
per Bartolum.in.l.prima.§. diuus.ff.de ſicariis.
& in dicta.l.nihil intereſt.& & ibi per Marſil.⁊
per Angel.in gl.& ex interuallo mortuus eſt.
ꝙ non habet locum ſtatutum de occidente in
dante cauſam mortis idem Alexander in cõſil.
cxl.ii. volumi.cum dans cauſam mortis ficte &
interpretatiue occidere dicatur & ſtatutum lo-
quens in caſu vero non extenditur ad caſum fi-
ctum.l.iii.§. hec verba.ff.de nego.geſt. faciunt
tradita per Bart.in.l.non ſolũ.§.ſi manda.ff.de
iniur. Ang.in gl.ſempronium mandatorem &
Math.in conſtitu. ſi quis aliquem in quibus an
ſtatutum loquens in faciente locũ habeat in mã
dante de quo ſuo loco dicetur & per Tho.gra.
in voto.ix.in fi.in addi.& in vol.xv.& ſic ſen-
titur.d.conſtit.terminum vite loquentem in oc
cidente per ſe locum non habere in dante cau-
ſam mortis,& attamen. And.ibi & Matt.in.vi.
no. concludunt.d.conſti.locum habere tam in
faciente per ſe quam in dante cauſam mortis ⁊
non per ſe facientem interpretantes.d. conſti.
locum habere quomodocunq; quis dolo occi-
dat non obſtante ꝙ conſti.loquatur in agreſſo
re occidente & ſic per ſe cum de eo ponat tan-
quam frequentius accidat & ita per Far.de pu-
te.in trac.ſindi.in verbo pœna verſi.in qui va-
dis in birraria & pro hoc text.in.l.qua actione
19 §.i.ff.ad.l.aquil. ℂ † Pendet ab illa.q.an conſti.
regni ſint ſtatuta in regno,an ius commune Ma
the.contrarius eſt ſibi ipſi nam in rub.de homi.
clande.in fi.& in prohe.conſtitu.§.nos auctẽn.
& in conſtitu.pœnam eorum.in glo.occultato
res.& in conſtitu. proſequentes. nona nota.&
in conſtitu.probationum incurſibus quinta gl.⁊
in conſti.probationum defectum.in gl. magna
& in conſti.ſi qs aliquẽ dicit cõſti.reg.eſſe ſtatu-
ta regni, & eſſe ſtricti iuris & in caſibus in qui
bus loquuntur interpretande & vt minus lędãt
ius commune tamẽ in prelu.in.i.q.& in con-
ſti.cum ſatis.iiii.glo .⁊ poſt Andr.in conſtitu.vt
vniuerſis in conſtitu.iuriſgentium. dicit conſti-
tu.reg.eſſe ius commune in regno , & extendi
de ſimilibus ad ſimilia tamen quicquid ſit ſecũ-
dum eas eſt iudicandum in regno & non ſecun
dum ius commune niſi in defectum caſſatis etiã
omnibus conſuetudinibus etiam futuris con-
trariantibus.d.conſtitu.vt dicitur in tex.& per
Andr.& Mathe.in prohe.conſti.§.fi.& in con-
20 ſtitu.puritate. ℂ † Et prefata conſti. terminum
vite ex quo ita per maiores regni interpretata
eſt extẽditur & locũ habet in dãte cauſam mor
tis & qualitercunq; dolo homicidium fuerit cõ
miſſum cum interpretatione tamen limitatio-
ne & reſtrictione in locis infra dicendis.
21 ℂ † Sed ex quo ſupra dictũ eſt homicidiũ eſſe
hominis ceſio ſeu occiſio quid hominem mor-
tuum vulnerauit quis & in loco letali an pu-
niatur de homicidio dic ꝙ non ex quo non ho
mo ſed cadauer cum homo conſtet ex anima
& corpore vt per Bartol.in.l.i.vii. columna.
C. qui accuſ.poſſ. & in.l.ſororem.C.de his qui
bus. vt indig.& in.l.ex hoc iure.iii.col.ff.de iu-
ſti.& iur.Mar.in.l.fi.vi.col.ff.de queſt.& p Io.
de arno.in commen.ci.ꝙ extra ordinem puni-
tur non pœna ordinaria vulnerans mortuum,
& de iniuria facta cadaueri vide pœnam in cõ-
ſti.reg.ſi quis aliquem quæ eſt fin.conſtitu. Vbi
etiam de ſpoliante mortuum ꝙ pœna manus
puniatur vide ibidem dicta per Mathe.
22 ℂ † Amplia etiam quo ad irregularitatem , vt
non puniatur vt irregularis clericus vulnerans
mortuũ nam ſola voluntas non facit quẽ irre-
gularẽ vt per Archi.in.c.periculoſe de peni.di-
ſtinc.i.& in fi.xv.q.i. vbi dixit ſi clericus inue-
niat mortuum illum quem perſequebat vt oc-
cideret & ei mortuo inferat vulnus non effici-
tur irregularis ſequitur Felyn.in.c.ſicut dignũ.
iiii.col.ver.fallit tertio de homi. vbi etiam di-
xit ꝙ voluntas deueniens ad actum proximum
extrinſecum etiam cum omni conatu ſine effe
ctu tamen non efficitur irregularis ſecũdum Ge
mi. in.c.ſi quis poſt acceptum.lx.diſtinct.
23 ℂ † Sed quid ſi occidatur monſtrum an dica-
tur homicida vt. puniatur de homicidio dic,
vt per docto.poſt Bal.in.l.quod dicitur.ff.de li
be.⁊ poſt. vbi Alex.ꝙ ſic qa ſufficit hẽre aĩam
⁊ ſpiritũ. Ang.& Imo. dicũt nõ hẽre locũ ſi nõ
habeat caput hominis ſed animalis cum non ſit
homo nec imaginem de inẽat vt tradit per gl.⁊
doc.in.l.non ſunt libe.ff.de ſtatu.homi.& vide
per Ang.in gl.& dictus titius ex inter mor.eſt
ii.colum.& per Io.de arno.in commen.cxxii.
& per doc.in.c.ſi aliquis de homi.vbi.Fely.no.
in.c.conſuluiſti.ii.q.v.& in.c.quod moiſes. &
in.c.ſicut.xxxii.q.ii. & per Cardi.in clemen.i.
xix.q.de homi.vbi quod irregularitatem non
incurrit & traditur per apoſti.poſt Panormi.in
c.fi.de tempo.ordi.& vide per Matthe.in con-
ſti.ſi damna clandeſtina.viii.col. verſi.xi. quæ-
ro vbi quærit an illa cõſti.locum habeat ſi fuit

occiſus homo monſtruoſus & per Felyn.in.c. ſi.de homi. Alex.in.l.quod certum.C. de poſt.
14 here.inſti. ¶ † Sed quid ſi quis dederit calcem in vtero pregnãtis mulieris aut faciat aliter ipſam abortum pati ⁊ occidatur puer in vtero an teneatur pœna ſtatuti & de homicidio cũ non ſit homo dic vt per Bal. Alexan. & alios in.d.l. quod dicitur & Saly.& Mar.in.l.pen.C.de ſicar.& per Alber.de roſa.in.l.ita vulneratus & in.l.ſi ſeruus ſeruum.§.ſi mulier.ff.ad.l.aquil.⁊ in.l.qui.in vtero.ff.de teſta.homo. Hoſt.in ſum. eo.§.qd ſit homicidiũ Bat.in.l.diuus.ff.de extraor.cri.& in.l.cicero.ff.de pen.& plene per Fely.in.c.ſi quis aliqs de homi.& in.c.ſicut lo. ii.eo.tit. Alex.in.d.l.quod certum Bal.in.l.cum inter veteres.C.de fideiu. Ang.in.d gl.ex interuallo.ii.col. Alber.in trac.ſtatuto.iii. par.q dix. plene Ferdinan.in reper.cors.ſeu Pau.in verſi. homicidium.vii.ver.Par.in d.ver.tu qui vadis in birraria.in qbus locis diſtinguitur quod aut partus erat animatus vꝫ poſt.xl.dies in maſculo &.lxxx.in fœmina & tunc tenetur de homicidio ſecundum ius commune non ſtatutarium cum non ſit homo,ſed futurus homo & interpretatus tamen Alber.vbi ſupra ſi dolo ẽt pœna ſtatutaria punitur & Ana.in.d.c. ſicut & Saly.& Ang.in.d.l.penul.⁊ per Fely.in.d.c.ſicut & Ale.in.d.l.quod dicitur. Aut non erat animatus partus & tunc exquo nonhomo non punitur de homicidio ſed extra ordinem niſi acce piſſet pecuniã vt fieret partus abortiuus nã pœna capitis tenereť vt.d.l.Cicero & Bar.in.d.l.diuus, & per Ang.in.d.gl.ex interuallo Pau.gril. in trac.de ſortileg.xiii.q. Intellige tamen ſi ſciebat eſſe pregnantem,& percuſſerit data opera vt faciat abortum vt per Ange.in.d.glo.& per Ang.& Saly.in.d.l.pen.ſecus ſi ignotabat vt p Fely.in.d.c.ſicut ver.& aduerte. Limita in caſu vt per Fely.in.d.c.ſi quis aliqs de hom.poſt Socy.& ſentit in.d.c.ſicut quando occiditur partus vt ſaluetur mulier pregnans nã non punitur ſi iudicio medicorum aliter non põt mater euadere,& intellige vt ſupra ſi dolo non autẽ ſi culpa.nã ſi voluerit mulierem percutere nõ tñ vt abortũ faciat ſi percutiendo fecerit abor-
15 tum pœna extra ordinaria punitur. ¶ † Idẽ ſi amatoriũ poculũ dederit,& abortum fecerit vt p doc.vt ſupra & Mat.in cõſti.amatoria pocula & vide Mathe.in conſti.terminũ vite.vi. nota.x.fallen. vbi dicit nõ habere tunc locũ illã cõſti.& p Boni.in rubr.de homi.⁊ p Mar.in l.ſi quis negandi.C.de ſicar.& in.l.ſi mulierem. ff.eo.dic vt p Fely.in.c.ſicut. vbi dolo & Alexan.& alios mode.vbi ſupra Limita quo ad irregularitatem incurrendã vt p lõgã apoſti.poſt Panor.in.c.ſi.de tẽp.ord.& per hęc remanet expedita prima pars.⁊ nõ abſq; fructu aliquo diffinitio homicidii pertrãſit. Sequitur.ii.pars.

1 *Homicidij ſpecies quotuplex ſit.*
2 *Homicidium uoluntarium quod ſit.*
3 *Dolus & animus requiritur in homicidio uoluntario.*
4 *Vbi dolus non eſt imponitur ordinaria pena.*
5 *Stãte ſtatuto q; occidẽs occidatur tunc punitur ſi dolus,adeſt non culpa,etiam lata,ut in exemplis & limita ut infra.*
6 *An prolata culpa imponatur pena pecuniaria an corporalis.*
7 *Deducens dolũ in accuſatiõe & probet delata culpa ſuccumbit,ſecus ſi latam culpam et probat dolum,nam condemnatur.*
8 *Inſiliẽs animo occidendi ſi non occidat an teneatur de homicidio, & an & quãdo,& in quibus attẽtatum puniatur,& quid hodie in re regni,& limita ut infra.*
9 *Si ſtatutum dicat q; occidẽs occidatur an cõprehendat attentantem occidere.*
10 *Agrediens aliquem qua pena teneatur.*
11 *In regno animus occidendi non ſufficit ſed exitus & factum ſpectatur.*
12 *Attẽtatum in aſſaſſino punitur ſicut effectus & in alijs caſibus ut ibi & ibi declara de aſſaſſino & an in mandante locum habeat.*
13 *Aſſaſinum qualiter committatur.*
14 *Aſſaſinium non committitur niſi acceptetur mandatum & oblatio.*
15 *Attẽtatum in crimine læſe maieſtatis puniatur ſicut effectus, & qualiter, & quando puniatur.*
16 *An ſola cogitatio puniatur & quando.*
17 *Attẽtatum in crimine ſeditiõis an puniatur.*
18 *Tractatus ſolus & ordinatio an puniatur & quando.*

19 Emens uenenum ut alteri daret an puniatur et an attentans uenenare & qua pœna.

20 Veneno non licet occidere etiam ſoriudicatum niſi ſit ſoriudicatus pro crimine leſæ maieſtatis.

21 Conſanguineus uenenãs conſanguineum carceratum qualiter puniatur.

22 Occidens cum baſtono, animo baſtonandi & non occidendi an teneatur de occiſo.

23 Percutiens aliquem pugno & cadentem in terram ſi mortuus ſit, an teneatur de occiſo, & numero. 26.

24 Si maritus calce uxorem percutiat & moriatur an teneatur de occiſo.

25 Occidens in ludo an teneatur de occiſo.

26 Percutiens lapide, & occidens an teneatur de occiſo.

27 Habens haſtam ferratam in manu, & occidens lapide an teneatur de occiſo.

28 Prohibitiens lapidem ex feneſtra, & tranſeuntem occidat an teneatur de occiſo.

29 Dolus, & animus occidendi ex quibus et qualiter probetur.

30 Aſta & baſtono percutiens in capite an, & quãdo præſumatur animo occidendi percutere, & an ſi occidat teneatur de homicidio, et pœna capitis, nu. 32.

33 Reiterario percuſſiõis cum haſta in capite facit præſumi animum occidendi.

34 Reiteratio delicti auget pœnam.

35 Animus occidendi præſumitur ex conſuetudine occidendi.

36 Amicitia & conſanguinitas facit præſumi homicidium caſuale.

37 Ex pluribus percutientibus ſolitus percutere torquetur.

38 Animus occidendi probatur ex confeſſiõe inquiſiti, & accuſati, & per teſtes. nu. 39. & ex alijs coniecturis, & preſumptionibus nu. 40. & an iuramento partis nu. 41. ſi fecerit animo occidendi an non.

42 Cauſæ criminales iuramento non deciduntur.

43 Purgatio per iuramẽtum an inducatur in cauſa homicidij.

44 Cui incumbat onus probandi quod dolum, & animum occidendi, & quid in dubio præſumitur.

45 Si teſtes nihil dixerint de percuſſione & loco percuſſiõis & armorũ genere in dubio quid preſumendum erit.

46 Quando condemnatur ex præſumptionibus pœna temperatur.

47 Solitus occidere præſumitur occidiſſe.

48 Dolus ex quibus cauſis excuſetur ut ordinarie nõ puniatur ut quelibet cauſa excuſet etiã fama & beſtialis dummodo probetur nu. 49. ſaltim ſemiplene.

50 Occidens uolentem an teneatur de occiſo.

51 Percutiens officialem regis uolẽtem an teneatur crimine læſæ maieſtatis.

52 Percutiens clericum uolentem an ſit excommunicatus.

53 Vulnerans ſeipſum an puniatur pœna conſti. ſi quis aliquem.

54 Occidens ſe ipſum an careat ſepultura.

55 Suſpendens hominem an teneatur pœna capitis.

56 Si propoſuit occidere ſempronium & occidit titium an pœna ordinaria puniatur.

57 Intentio an exitus inſpiciatur in delictis.

58 Furans rem ſi neſciat cuius ſit an teneare de furto.

59 Volens percutere tãtum ſi occidat an teneatur de occiſo.

60 Occidens mediatorem an puniatur ordinaria pœna & quid ſi dolo nu. 62.

61 Si extraxit ſagictam ut auem occidat & hominem occidat an puniatur pœna ordinaria.

63 Calor iracundiæ inconſultus excuſat a pœna ordinaria.

64 Occidens iuſto dolore commotus an excuſetur a pena ordinaria.

65 Mediator ſi facit alicui rixãtium iniuriã animo ſedandi rixam non tenetur de iniuria.

66 Si uolens occidere ſempronium occidit titium et ſempronium an teneatur æqualiter de duobus homicidijs.

67 Volens occidere hominem occidit aſinum an propter animum teneatur de occiſo æqualiter puniatur.

68 Si unus mortifere uulnerauerit et alter in totum exanimauerit an ambo æqualiter puniantur.

69 Si duo nõ letaliter percuſſerint Et mortuus ſit ex duobus uulneribus an teneatur de occiſo et quid quo ad irregularitatem.nu.71.

70 In dubio non præſumitur coadunatio in pluribus occidentibus niſi probetur.

72 Quid ſi ſtantibus pluribus uulneribus inquiſitus offerat probare mortuum ex alio uulnere an audiatur.

73 Si quis intulit uulnus non mortale in corpore ęgroto & mortuus fuerit an teneatur de homicidio.

74 Quid ſi ſuperueniat febris in non mortaliter uulnerato, & moriatur an teneatur de homicidio.

75 Si plures uulnerauerunt, & unum eſt uulnus mortale ex quo mortuus fuit uel plures inſiluerunt et unicũ fuit uulnus ex quo mortuus fuit nec ſcitur quis intulit, an omnes teneãtur & qua pœna & an fiant irregulares.

76 Caporalis quis dicatur.

77 Si plures exiſtant in domo Et unus proijciat lapidem & neſcitur et occidat qualiter teneãtur & an omnes.

78 Si quis dat cauſam mortis an puniatur ſicut ſi per ſe occidiſſet.

79 Quot modis dicatur præſtare cauſam mortis propinquam proſequere per totã.6.qõnem.

80 Ponens gladium in manu furioſi an teneantur de occiſo ſi occiderit.

81 Oſtendens malam uiam ſcienter & occidatur an teneatur de occiſo.

82 Si percutiat & cadat in terra & ſe interficiat an teneatur impellens & percutiens.

83 Impellens habentem gladium in manu ſi pulſus ſe occidat an teneantur impellens.

84 In mittens ignem in domo & hominem occiderit an teneatur de occiſo.

85 Ligans aliquem uel tenens & alter occidat an teneatur.&.86.

87 Officialis cogens aſſeſſorem ad occidendum innocentem qualiter teneatur.

88 In dubio an præſumatur feciſſe officialem de conſilio aſſeſſoris.

89 An mandatum ſuperioris excuſet exequentem ſi occidat.

90 Si officialis indebite poſuerit ad torturam reũ & coegerit confiteri & ex cõfeſſione fuerit mortuus an teneatur poteſtas & officialis.

91 Si officialis cogat teſtes ad deponendum ex qua depoſitione innocens fuerit condemnatus an teneatur.

92 Officialis pecunia corruptus iniquam ferens ſententiam, & condemnans ad mortem an & qualiter puniatur.

93 Si officialis acceperit pecuniam ut iuſte condemnaret an teneatur.

94 Iudex ira motus condemnauit innocentem an teneatur de occiſo.

95 Proferens falſum teſtimonium pecunia corruptus ex quo innocens fuit condemnatus an teneatur de occiſo, & quid ſi ut dicat ueritatem, & quid ſi in fauorem inculpati contra fiſcum.

96 Corrũpens teſtem ut falſum proferat teſtimonium qualiter punitur.

97 Conficiens uenenum aut alia medicamina qualiter puniatur et ponẽs uenenũ ĩ medicamine.

98 Occidẽs uenenum an indifferẽter punitur pœna furcarum etiam ſi ſit nobilis.

99 Occidens ueneno proditorie dicitur occidere.

100 Proditor furca ſuſpẽditur.

101 Bãnitum aut foriudicatum an liceat ueneno et proditione occidere.

102 Cõfeſſio q. occidit ueneno ſola an preiudicet.

103 Dãs poculũ amatoriũ ſi mors fuit ſecuta qualiter

liter punitur & quid ſi abbortionis cauſa.
104 An propter culpam pena mortis puniatur, & quando.
105 De pœna ſumentis poculum ut faciat abortionem.
106 Mulier accipiens poculum ut non concipiat qualiter puniatur.
107 Mulier faciens abortum ante quando puniatur & quomodo.
108 Precipitans aliquem de alto ſi moriatur præcipitatus qualiter puniatur.
109 Si ĩ ingreſſu per uim in poſſeſſione ſequatur homicidium an puniatur.
110 Si quis fuerit inquiſitus ꝙ occiderit ſempronium qui uiuit Et fuit ab aliquo celatus & ob hoc ꝙ non repertus fuit mortuus inquiſitus deinde apparet uiuus an celans teneatur de morte.
111 Si tortus immoderate moriatur an iudex teneatur de morte.
112 Si iudex fingat aliquem decapitare & timore mortuus ſit an teneatur.
113 Nuncius portans litteras ad occidendum ſi mors ſequatur an & qua pœna puniatur idẽ ſi fuerit explorator.
114 Indicans inimicum alterius latitatem & inimicus occidat an indicans teneatur.
115 Si quis impellat habentem gladium & occidat cadens uel ſi inimicus inſequatur inimicum & ille aufugiens cadat & moriatur an teneatur.
116 Auctor rixæ & capordis an teneatur de morte ſecuta.
117 Iudex immoderate torquens ſi moriatur in tortura uel ſi in torquẽdo trabs aut funis rũpatur & moriatur an teneatur.
118 Si iudex carcerat aliquem & ille dolore ſe ſuſpendit & moritur an teneatur.
119 An in lege cornelia detur diſtinctio perſonarum occiſi & occidentis & an fœmina teneatur occidens.
120 Maſculinum an comprehendat fœmininum.
121 Occidens ſeruum an teneatur ſicut liberum occidens.
122 Mitius punitur occidens ſcœleſtum & delinquentem quã bonæ famæ & magis occidens paganum, Et magis infantem quam maiorẽ, & magis clericum & magis epiſcopum Et Cardinalem & magis hominem rectum quã monſtruoſum.
123 Occidens ſeipſum an eius corpus puniatur et qualiter.
124 Clericus ſeipſum percutiens an efficiatur irregularis.
125 Si carceratus laqueo ſe ſuſpendit an puniatur cuſtos & quid ſi noluit comedere ut fame periret.
126 An ponens ſe in brachijs inimici occidi poſſit ab inimico impune.
127 Et an attentans ſe occidere occurſu hominũ ſe non occidit puniatur.
128 Qualiter puniatur occidens perſonas coniunctas, & de materia parricidij.
129 An mandans filio ut patrem occidat teneatur de parricidio et econtra.
130 Sciens & non reuelans an teneatur ex ſimplici ſcientia.
131 Occidens patrem ſpiritualem an teneatur de parricidio.
132 Pilatus occidens Chriſtum, meruit pœnam parricidij.
133 Occidens officialem ciuitatis an de parricidio teneatur.
134 Occidens patrem naturalem an teneatur de parricidio & occidens filium baſtardum.
135 Pater an poſsit filium delinquentẽ occidere.
136 Si pater præſentat filium delinquentem an liberetur filius.
137 Si filius præſentat patrem bannitum liberatur a morte.
138 Si mater eſt adultera non licet filio ea cauſa illam occidere nec fratri ſororem.
139 An patri liceat filiam adulteram occidere & an uiduam filiam uel nuptam.

140 Ex quibus cāſis licet exheredare ex eidē am mittuntur iura parricidij.

141 Pater occidere poteſt filium concubētem cū concubina patris.

142 Filius proditor regis aut patriæ occidi poteſt per patrem impune & econtra.

143 An liceat patrem aut filium bannitum occidere & an uenientem contra fidem Chriſti et quid ſi filius ductus ſit ad hoſpitalem per patrē & quid ſi ex damnato eo ita & quid ſi reſiſtit caſtigationi parentis.

144 Mater & pater in lecto occidens puerum et infantem an teneātur & de nutrice occidēte.

145 An dicatur parricida ſi procurauerit patrē aut matrem aut fratrem carcerari ut feudo priuetur.

146 Si parentes & conſanguinei occidunt ueneno carceratum an teneantur.

147 De pœna parricidij & occidentis patrem & matrem & conſanguineos.

148 Statutum loquens de homicidio an locum habeat in parricidio.

149 Vir occidens uxorem & econtra an ammittat lucrum ex ſtatuto.

150 Donatio an morte uiri uel uxoris confirmetur ſi occidatur per uirum aut uxorem.

151 Maritus emens uenenum ut daret uxori an teneatur de parricidio.

152 Si frater occidat fratrem quis admittitur ad ſucceſsionem fratris.

153 Homicidium conſanguinei præſumitur caſuale, & non doloſum.

1 §. HOMICIDII autem ſpecies duplex eſt, aliud nanque homicidium eſt voluntarium & doloſum, quoddam vero homicidiū eſt culpoſum, & caſuale extra de homi. volunta. & caſ. Ang. in
2 gl. ſcienter & doloſe. ¶ † Homicidium ergo voluntarium eſt vbi quis dolo malo aliquem inſiluit animo occidendi & ipſum occiderit. l. i. in prin. & l. diuus. ff. de ſicar. & in. l. in lege Cornelia. ff. eo. in. c. i. §. ſi quis hominem de pa. ten. & in. c. ſicut dignum de homi. & in conſti. reg. terminum vitæ. Gand. in tit. de homi. in prin. & Boni. eo. titu. Ange. in dicta gloſ. ſcienter & dolo-
3 ſe. ¶ † Qui dolus & animus malus attenditur in hoc voluntario homicidio in tantum ꝙ ſi animo occidendi quis aggreſſus fuerit aliquem & vulnerauerit aut non, licet non occiderit vt homicida punitur ratione animi & doli. l. prima. §. diuus. ff. de ſicar. & l. is qui cum telo. C. eod.
4 ¶ † In tantum dolus requiritur in homicidio aut alio delicto ꝙ nunquam imponitur pœna corporalis & ordinaria vbi non eſt dolus, ſed tunc demum vbi dolus adeſt etiā adſit lata culpa cum dolo non equiparetur in hoc vt in. l. le-
5 ge cornelia. ff. de ſicar. ¶ † Etiam ſtante ſtatuto ꝙ occidens occidatur. ꝙ ſit lata culpa occidat & non dolo, non punitur pœna ordinaria vt per Bal. in. l. i. v. col. ff. de ſer. fug. & in. l. data opera, quarta col. C. qui accuſ. po. Alex. & Iaſ. in. l. iuſte poſsidet. ff. de acquir. poſſ. & in. l. in actionibus. ff. de in litem iura. Ang. in. d. gl. ſcienter & doloſe. Alex. in. l. & ſi ſeuerior. C. de infami. Dec. in conſ. ii. de iudi. & in conſ. ix. & cōſil. 134. Corne. in cōſ. 180. quarto volu. Cepol. in cōſ. 33. & ſeq. vſq; ad cōſ. xxxvii. Par. in tra. ſindi. in verbo pœna ver. tu qui vadis in birraria ver. quia multa vbi de impellente habentē gladium & ſe occidentem ꝙ non teneatur pœna mortis non obſtante ſtatuto de quo ſupra, & p Ang. in cōſ. xxvii. vbi de occiſo in naui ex ferro operante in naui Card. in c. lator. de homicidio per Mar. in. d. l. nihil. intereſt. ff. eo. plene in conſ. xci. cōſ. xcvi. & conſ. 137. cōſ. quarto. cōſ. vii. cōſ. cxxviii. cōſ. lxiiii. cōſ. lxvii. & ſeq. cōſ. lxxvii. cōſ. 80. cōſ. 85. & in. l. de minore in prin. ff. de qō. & in. l. i. §. præterea. & in. l. eiuſdem. §. adiectio. ff. de ſic. in. l. i. C. eo. & in rub. ff. de falſ. & in ſing. clxxvi. Math. in rub. conſtit. terminū vitæ vȝ de homi. puni. Mar. in. l. vnius. §. cognitorum. ff. de qō. Cepo. in cau. ii. ver. ſtatutum. loii. & in cōſ. xxix. cōſ. 30. & ſeq. & cōſ. 35. & cō. xliiii. Deci. in cōſ. 234. Socy. cōſ. xvi. i. vo. Alex. in cōſ. 283. ii. uol. Ang. in. d. gl. ſcienter & doloſe & poſt eum habetur Gand. in rub. de hom. viii. & ſeq. col. & in rub. de pen. Panor. in cō. lxviii. Barto. in. l. i. §. i. ff. ſi quis lib. iu. eſſe. fue. Saly. Et Ang. in. l. i. C. de ſic. Pau. de ca. in cōſ. ccxciii. cō. 282. & ſeq. Areti. in cōſ. lxxx. Bar. in conſi. cxi. ii. vol. Cuma. conſ. 134. Alex. in cōſ. lxxvi. & in conſ. cix. primo vol. & cōſ. 131. ii. vol. & cōſil. xix. vii. vol. Card. in conſi. xliiii. Ang. in conſil. 284. Bal. & Saly. in. l. prima. C. de noxa. & in. l. pen. C. de ſicca. Paul. de caſtr. in. l. i. C. vbi ſe, vel clari. & in multis locis, per Io. de atn. in ſolilo.

xxxviii.in epito.li.& epito.lxiiii.poſt Fel.in.d. c.lator de homi.Iaſ.in.l.i.ff.de legi. Paul.de ca. in.l.decuriones.C.de infam.Gand.in rub.de homi.ix.col.ver.item pone quęſtionem. Angel.in l.plagii.C.de plagiar.& in.d.l.i.ff.de legi.Signore.de home.in cōſ.xxvii.& cōſ.l.vbi de occidēte vxorem calce & duobus ſociis in naui quorum vnus ferro operante occidit alterum Alc. in.l.iiii.§.quod prętor.ff.ne quis eum qui in ius vo.Mar.in.l.inlege cornelia.ff.de ſic.& in ſing. 630.& conſil.xxv. & cōſ. cxxxvii.& cōſ.ciii. Math.in conſti.iuſtitiarii.ix.no.Par.in tra.ſind. car.30.ver.an ſi plures Tho.gra.in vo. xxi.& ī vo.xxix.& conſi.lxviii. in quibus locis plene traditur ꝙ in delictis & pro homicidio vt puniatur quis pœna ordinaria & corporali requiritur dolus nec ſufficit lata culpa nec dolo equiparatur etiam ſtante dicto ſtatuto ꝙ occidēs occidatur cum requirat dolum nec ſufficeret latā culpam. Limita niſi ſtatutum dicat occidēs quouis modo vel qualitercunque nam tunc ſiue dolo ſiue culpa occidatur etiam ad defenſam punitur pœna ordinaria vt per Marſi.in.d.conſil. lxxx.& conſi.85. Alex.in conſi.cxxx.v.volu. Saly.in.l.ii.C.de noxa.Alexā. in.d.l.& ſi ſeueriot.Iaſ.in.l.ii.§.ii.ff.qui ſatis.cogan. Anan. in d.c.lator de homi.Bal.in.l.data opera & in.l.q cunq.C.de ſer.fug.& Mar.plene in.d.l. vnius. §.cognitorum,ꝛ in.l.de minore.ff. de quæſtio. Deci.in rub.de proba.ver.ſuper eſt.ii.limita. Iaſo.in.d.l.i.ff.de legi.& in.l.ex quocunq.ff. ſi qs in ius vo.non ie t.& alii doct.vbi ſupra & Cep. in.d.ii.caute.ver.ſtatutum.Limita etiam in caſu vt per Fely.in.d.c.lator in fin.vbi ponit caſum

6 ꝙ pro lata culpa puniatur ad mortem. An autem pro lata culpa imponatur pœna corporalis an pecuniaria per Mar.in.d.l.in lege cornelia.ff.de ſicar.poſt apoſti.ad Ang.in.d.gl.ſcienter & dolo ſe,ꝛ per Tho.gr.in.d.vo.xxi.&con. lxviii.quę omnia notanda ſunt pro intellectu. d.conſtit.terminum vitę per quam ſtatuitur vt qui occiderit aliquem exiſtentem ſub regia ꝓtectione occidatur modo & forma ibi traditis iuxta qualitatem perſonæ vt quomodocunque occidatur dolo non lata culpa vt per Math.in rub.d.conſt.& plene per Par.in.d.verbo pœna ver.tu qui vadis in birraria & Math.poſt And. in.d.conſti.vi.not.& per Io. de arno. in ſolilo. 38.& ex verbis.d.conſti.ſatis clare deprehenditur dolum requirere,nam dicit ſi quis aggreſſus fuerit & in aggreſſu occiderit clarum eſt ꝙ aggreſſus cum armis præſupponit dolum & animum occidendi.l.i.§.diuus.ff.de ſicar. & in.l.i.

C.eo.Bart.in conſi.incip.Vannutius ita Pari.in

7 d.ver.tu qui vadis. ¶ †Intelligitur ergo.d.conſti.ſi dolo occidat & non lata culpa leui vel caſu ex dictis Par. Math. Ang.in.d.gl. ſcienter, & aliorum vbi ſupra faciunt dicta Bal.in.l.ſecunda.C.de proba.& per Iaſ.in.l.i.vi.col.ver.contra iſtam.ff.de lega.i.ſi in accuſatione deducit dolum & probat delata culpa ſuccumbit in.l. cornelia ſecus tamen econtra ſi deducit latam culpam in homicidio & probat dolum condēnatur vt per Bal.in.l.quę fortuitis.v.colū. ver. ſed dubitatur ſi acceſſo homicidam.C.de pig.

8 actio. ¶ †In tātum requiritur dolus & animus in delictis & homicidio ꝙ ſi quis non occiderit effectualiter ſed animo occidendi inſilucrit, & percuſſerit vel non ꝙ tenetur perinde ac ſi occidiſſet.d.l.i.§.diuus &.l.is qui cum telo.C.eo.l. l.diuus &.l.pen.ff.eo. Ang.in.d.gl. ex interuallo.Fely.plene in.d.tract.de cona.per Bal.in.l.ſi quis non dicam rapere.C.de epiſ.& cler.Marſi. conſ.vii.Specul.in tit.de accuſ.§.i. verſ.quid ſi primo dicit hoc non ſeruari cōſuetudine vt animus ſolus & attentatum puniatur nō ſecuto effectum Alex.in conſ.xv.primo vol.Cep.in cō. 30.Gandinus in rubrica de pœnis.ii. colum. & in rubrica de homicidio .quarta colum. Belial. in practica in glo.ꝙ dictus Titius.x.colum.et ſequenti & in ver.& ipſum interfeci & in rubri. de queſt.colum.xlviii.alii dicunt puniri eadem lege non tamen eadem pęna ſed mitiori vt per Iaco.butr.in dicto.§.diuus ſed Bar.ibi dicit hoc eſſet quod nō puniatur eadem lege nec eadem pœna ex quo talia maleficia puniuntur per ſtatuta & non ſecundum leges ſed ſtatuta intelliguntur in caſu vero & non in caſu ficto ſed habens animum occidendi non dicitur vere occidere ſed interpretatiue ergo non punitur atten

9 tatum & animus niſi morte ſecuta. ¶ †Et ideo ſi ſtatutum dicat ꝙ occidens occidatur ſi attentauerit non punitur pœna ſtatuti vt proſequitur Iaſo.in rubric.inſt.de actio.penulti. colum. intelligas tamen pœna ordinaria vt eadem lege aut eadem pœna ſed extra ordinem, & mitiori ratione doli & animi & inſultus .l. reſpiciendum.§.delinquunt.ff.de pen.aut ſecundum ſtatuta punientia inſultus & percuſſiones vt ꝑ Mar.in conſilio.cv.Thom.grammati.in vo.ix. & in vo.octauo. & per Angel.in gloſ. admenauit & vide per Bald.in .l.prima.ff. de extraordina.crim.& in .l.fina.ff.de ſiccar. Bald.in capitulo primo .§.iniuria,de pac.iur.firm.et in .l. data opera.xxiii. colum.C.qui accuſ. poſſunt, & in dicta .l. is qui cum telo, & habetur

poſt Bar.in.d.§.diuus & in.d.l.i.ff.de extraordinariis criminibus Ang.in.d.gl.ex interuallo,& plene per Fely.in.d.tract.de conatu,& in cap. i.de officio delegati vbi etiam an ſola cogitatio puniatur,& per Gandi.in rubr.de pen.ii. colum. Mar.plene in.d.§.diuus & in.d.l. is qui cũ telo & conſi.vii.& conſi.xci.& conſi.xcii.cõ. xlvii.& conſ.cxxvi.Tho.grã.in vo.xix.& vo. xx.& vo.xxv.Math.plene in conſti.aſperitatem & in conſtitu.pacis cultum in quibus locis plene traditur an & quando attentatum & conatus & animus puniatur eadem pœna viden-
10 dum per eos.¶ † In regno vero eſt expeditũ ꝙ attentatum & animus non puniatur eadem pœna & ideo ſi quis inſiluerit aliquem animo occidendi & non occiderit ꝙ non punitur pœna mortis ac ſi occidiſſet ſed ſi vulnerauerit punitur pœna manus iuxta conſtit.reg. ſi quis aliquem &.c.regni incip.ſi quis cum roncha,& ſi non vulnerauerit punitur dupplicata pœna armorum iuxta conſtitutionem regni intentionis noſtrę.Ita in ſpecie dicit conſtitutio regni aſperitatem in primo libro de qua per Ioan.de arn. in epytho.lxxiiii.& in epyto.lxxvi. vbi amplia in faciente inſultum cum armis licet ea nõ extraxerit. Et quid ſi percuſſerit an teneatur dupplici pœna percuſsionis & portationis armorum ? & dic ꝙ non ſed confunditur pœna portationis armorum cum percuſsione vt per
11 eundem Arno.in dialo.xlvii.¶ † Et ideo hodie in regno per illam conſtit.aſperitatem ne dum voluntas & animus requiritur ſed etiam factũ & exitus ut puniatur ordinaria pœna delicti ut per Gand.in.d.conſt.aſperitatem.facit.l. aut facta.§.euentus.ff.de pen.& ex hoc dicit ibi Andre.ſi quis teneret baliſtam paratam vt interficeret aliquem deinde emiſiſſet ſagittam aut dardum & non percuſſerit aut modice percuſsit,ꝛ non occidit non tenetur pœna mortis ac ſi occidiſſet etiam ſi de animo occidendi conſtaret ꝑ confeſsionem inquiſiti,& ibi per eum qualiter punitur ꝛ per Math.ibi.ii.no. tamen hodie per nouam pragma.Catoli Imperatoris in regno ẽ prouiſum in contrarium in hoc caſu nam ſi cũ baliſta aut tormenticulo ſeu archibuſcio emiſerit ictum animo percutiendi & occidendi licet non percuſſerit punitur pœna capitis ac ſi occidiſſet quã prag.intelligo quando animo occidẽdi emiſerit ictum & doloſe vt ex prædictis patet.limita etiam multis modis an attẽtatum puniatur vt per Felyn.in trac.de cona. & Mar.& alios in locis ſupra,& Math.in dicta conſti.aſperitatem. Et limita vt in caſu conſtitu.reg. ſi quis aliquem in.iii.lib.quæ eſt fina.in ver.attentauerit & ibi per Mat. videlicet in attentante ſpoliare mortuum nam pœna manus punitur ſicut ſi ſpoliaſſet. Item limita vt in conſti. vt dignitatũ vbi attentans verberare tenetur ſicut ſi verbe-
12 raſſet intellige tamen vt ibi per Matth.¶ † Limita etiam prædicta & dictam conſti.aſperitatem.non habere locum in aſſaſsino nam ſi accepta pecunia quis attentaſſet occidere & deueniſſet ad actum proximum punitur vera pœna delicti & homicidii licet non occiderit, vt per Bar.& Alex.poſt eum.l.non ſolum.§. mandato.ff.de iniur.& in.l.cicero.ff.de pen. Angel.in gl.ſempronium.manda.& per Mathe. in dicta conſtitutione aſperitatem ſecundo no.& in cõſtitutione.ſi quis aliquem primo not. xx.q. vbi ponit quæſtionem de illo qui extraxit dardum cum baliſta, & dedit in arſono ſibie corruptus pecunia,vt occideret nam punitur ſicut fuit punitus ille vera pœna homicidii ac ſi occidiſſet ꝑ no.in.c.i.de homicidio in ſexto,& per Ioã.andre.in regula in pœnis de reg.iur. in ſexto, & ita dicit vidiſſe Mat.ibi poſtea in ſimilibus executum vt aſſaſsinus deueniens ad actum proximum occidendi vt quia inſiluit,ꝛ admenauit et puniatur pœna mortis,& per Math. in conſtitutione mala noxia,per tradita per Bal.& Ange.in.l.i.§.hęc verba.ff.quod quiſ.iur.& ita apparet deciſum in magna curia,vt per Tho. gr. in vo.ix.plene diſputat Mar.in.l.qui falſam.ff. de falſ.& in.l.i.in prin.ff.de ſiccar.& in.l. is qui cum telo.C.de eo.& in pra.in.§. examinanda. iii.co.Par.in tra.ſind.in verbo inquiſito. ver.dicit conſti.reg.& Fely.in dicto trac.de cona.& vide per Capi.in deciſ.fac.conſi.clv.ver.ad ſecundam ꝙ intellige in mandatario faciente & attentante vt tali pœna puniatur ſecus tamen ĩ mandante fieri nam ſi penituerit non punitur pœna mortis. Idem ſi non fuit ad actum deductum homicidium vt per Tho.gr.in vo.viii.& in vo.xi.& ita declarat ipſe hanc materiam in vo.ix.in fin.addi.& ita intelligitur concluſio. Mar.in dicta.l.is qui cum telo.vel diſtingue, vt ibi per eum in fin.ꝙ aut deuenit ad actum proximum vt quia fecit quicquid potuit vt occideret,& tunc etiam ſi non occidit punitur ordinaria pœna delicti ſecus ſi potuit facere,& non fecit pœnitentia ductus,vt per Capi. in.d.deciſ. clv.ꝛ faciunt tradita per eundem Cap.in deciſ. fa.conſ.cxxvi.vbi dixit tunc conatum puniendum vbi principaliter multũ eſſet propinquus delicto quia fecit quicquid potuit, vt per eum, & ita procedat opinio Mar.d.l. qui falſam & Thom.

Thom.grammati.in dicto vo.ix. aut non per-
uenit ad aliquem actum proximum ſed ſtetit in
ſimplici promiſsione cum acceptatione de oc-
cidendo & nihil fecit vel reuocauit mandans
mandatum,vel aſſaſſinum mandatarium peni-
tuit acceptare mandatum,& tunc non obſtan-
te gloſ.in dicto capitulo primo de homicid. in
vi.non punitur ordinaria pœna, ſed mitiori &
pecuniaria, & ita procedat concluſio Mar.in
dicta.l.is qui cum telo.& Thom. grammati. in
13 dicto vo.octauo.& vo.vndecimo.℄ † Et intel
lige teneri de aſſaſsinio,ſiue data pecunia, ſiue
promiſſa,vel aliquo alio dato,vel promiſſo, vel
etiam,vt complaceat, vt in dicto vo.nono.in
14 princip. ℄ † Et intellige acceptata promiſ-
ſione pecuniæ & oblatione per mandatarium,
vt per Thom.grammati.in dicto vo.vndecimo
& de hac materia dicitur ſuo loco in materia
mandati,& per Ioann.de arnon.in dialo. qua-
15 drageſimotertio. ℄ † Fallit etiam præfata cõ
cluſio,& dicta conſtitutio reg. aſperitatem in
crimine læſæ maieſta.nam attentans occidere
regem,aut regis conſiliarios punitur ac ſi occi-
diſſet, vt in.l.quiſquis.C. ad legem iul. maieſta.
Felyn.in dicto tracta.de cona.& Marſi. in.l. e-
iuſdem.in princip.ff. de ſicar. vbi etiam in pa-
triæ oppugnatore.& per Ioann.de arnon.in di
cto dialo.quadrageſimotertio. & per Capi. in
deciſio.ſact.conſil.cxxx.plene & per Ange.in
l.prima.§.hæc verba.ff.quod quiſque iur. & p
Matthe.in conſtitu.mala noxia. Archi.decima-
ſeptima.quæſt.i.capitulo ſi ergo. Alexand.poſt
Bartol.in.l.qui ea mente.ff.de furt. & Marſil.in
dicta.l.is qui cum telo. Hoc tamen intellige &
declara,vt per Andr.in capitulo primo.§. ſi uo
luerit.de capit.qui cur.vend. & per Matthe. in
dicta conſtitu.aſperitatem ſecunda fallen.quan
do fuiſſet deuentum ad aliquem actum,vel fuiſ
ſet facta conſpiratio & tractatus cum aliquibus,
ſecus tamen ſi ſolus proponeret regẽ, aut eius
officiales occidere,aut contra patriam conſpi-
rare,& nihil aliud feciſſet niſi quod affectus tranſiſ
ſet in nudam voluntatem verbis expreſſa tan-
tum,& non facto,nam non punitur pœna ordi
naria,vt per eos ibi,& per Bald. in capitulo ſi
voluerit.de capit.qui cur.vendid. & in capitu-
16 lo primo de prohib.aliena per Lotha.℄ † An
autem & quando ſola cogitatio puniatur dic ut
in.l.cogitationis.ff.de pen.per Bald. in.l. non
ideo minus ſexta colum.ſexta quæſtione.C.de
accuſat. Alber.in tracta.ſtat.ſecunda par.queſt.
clxiii.Felyn.in dicto tracta. de cona. Franciſ.
ponzin.in tracta.de lami.verſicu. ſexta. fallit
etiam in attentante corrumpere virginem im-
maturam,nam punitur vt per Guid.pap. in de-
17 ciſio.cccccly. ℄ † Limita etiam in crimine ſe
ditionis nam attentatum punitur ſicut perfectũ
vt per Angel.in.l.in eadem cum.ff.de vi publi.
in auctien.de mand.princip.§. fina. vbi ille qui
tenet homines armatos in domo cauſa ſeditio-
nis,vel faciunt conſilium licet aliud nõ fecerit
18 tenetur vt ſeditioſus.℄ † Licet Bald.in dicta.l.
non ideo minus.ſexta quæſti dicat quod ſolus tra-
ctatus,& ordinatio in atrocioribus non puni-
tur vt conſummatum,& per Salyce.in.l. is qui
cum telo.C.de ſicar.& Felyn.in dicto tract. de
cona.& Fan. Alexand.& Iaſo.in dicta.l prima
§.fina.ff.quod quiſque iur.vbi limitat in crimi-
ne læſæ maieſta.& in patriæ oppugnatore, &
Boni.in tracta.de male.in titu.de ſeditio.& Ni
co.boet.in tracta.de ſeditioſ.octaua colum.ſe-
19 ptima præſum.℄ † Fallit etiam in emente ve-
nenum vt alteri daret nam ſi attentaſſet, & nõ
dediſſet,vel dediſſet,& non fuiſſet mortuus pu-
nitur ac ſi occidiſſet & fuiſſet mortuus, vt in.l.
eiuſdem.in princip.ff.de ſica.& in.l.prima. vbi
Bald.& Salyce.C.de mathema.& in.l. prima.
vbi Bald.ff.de parri.& in reg.extat conſtit.in-
cip.mala noxia.ita tenet Bart.in.l. prima.ff. de
ſicar.& in.l.prima.C.de mathema. Ange. in di
cta gloſ.ex interuallo. tertia colum. vbi etiam
Augu.& Ange.in.l.prima.§.fit iniuria.ff. de ex
traord.crimi.& per Marſi.in dicta.l.eiuſdem.et
Mathe.in dicta conſtitu.mala noxia.& Thom.
gramma.in vot.tertio. & in vo.trigeſimopri-
mo.& in conſil.trigeſimoſexto. Alexand. in.l.
cum fratrem.C.de his quib.vt indi.& Felyn.in
dicto tracta.de cona.& Deci. plene & poſt cũ
apoſt.in.l.non vult.ff.de reg.iur. in hoc tamen
concludunt magis communiter docto. quod non
puniatur pœna ordinaria, vt per Cepo. conſil.
vlti.vbi conſuluit in caſu iſto in attentante ve-
nenare maxime ſtante ſtatuto,vt etiam per Au
gu.in dicta glo.ex interuallo.& Fran.de cre.in
ſingu.quadrageſimonono.& ita intelligit Mat.
dicta conſtitu.mala noxia. vlti. not. vt pro-
cedat quando mors fuerit ſecuta & non ali-
ter. Idem vt puniatur conficiens & detinens
venenum vt intelligatur animo occidendi &
quod mors fuerit ſecuta & tali detentione, &
confectione,vt in dicta conſtitutione mala no-
xia.& in dicta.l.eiuſdem.in princip.& Angel.
in dicta gloſ.ex interuallo.& de vendente, &
emente venenum in conſtitu.quicunque. quæ
locum habet in emente licet loquatur in ven-
dente,vt per Ioan. de arno. in epito. xlviii. vi-

20 de in dial. xliiii. quibus vẽdi poteſt. ℭ † Et nouum quod dixit Matth. in d. conſtit. mala noxia. ꝙ in tantum graue eſt hoc ſcelus hominem veneno necare ꝙ nec etiam licet veneno occidere hoſtem, nec etiam foriudicatum licet fuerit hoſtis publicus, vt in conſti. pœnam eorum. ubi etiam per Mat. et per Deci. in. c. quę in eccleſiarum. vii. colum. de conſtitu. Bald. in conſil. li. primo volumi. & conſi. centeſimovigeſimoprimo. quinto vol. & cõſil. ciii. quarto volumi. & Cepo. in dicto vlti. conſi. In quibus tradunt de grauitate huius ſceleris. Limitare tamen videt Cep. in conſi. trigeſimoquarto ver. præterea, niſi bannitus, aut foriudicatus pro crimine lęſæ maieſt. per tex. & Ange. in. l. fina. C. de delato.

21 lib. decimo. ℭ † Et de pœna conſanguineorum venenantium carceratum conſanguineum ne vituperentur ob condemnationem ad mortem per Fely. in capitulo cum iuramenti m. in fi. uerſic. de homicidio, ꝙ tenentur de parricidio, & per Ioan. de arn. in epito. quadrageſimonono. & ſequen. epit. quinquageſimo. & de hac materia attentati delicti, vide per Fely. in dicto tracta. de cona. Matthe. in dicta conſtitu. aſperitatem. & Mar. in dicta. l. is qui eum telo: & in locis per eos, & vide in materia attentati, & conatus multas limitationes, vt per Felyn. in dicto tracta. de cona. & in capitulo primo. de præſumptio. & per Capi. in deciſio. ſacr. conſi. clv. ver. ad quartam. & in verſic. ad ſecundam. vbi limita niſi eſſet impoſita pœna pro attentato, nam illa punitur, & ibi limita dictam regulam ꝙ in atrocioribus punitur attentatum, locum habere quando quis feciſſet quicquid potuit, & tamen non potuit perficere, ſecus ſi ductus pœnitentia noluit perficere, nam non punitur, vt

22 ibi per eum. ℭ † In tantum dolus requiritur in hoc, & aliis delictis ꝙ ſi quis eum baſtono, aut claua animo baſtonandi, ꝙ non occidendi percuſſerit & mortuus fuerit ꝙ non punitur pœna ordinaria homicidii, ſed mitiori. voluntas enim & propoſitum diſtingunt maleficia, vt in. l. prima. §. diuus. ff. de ſicar. vbi tex. & ibi Mar. tradit de hac queſtio. baſtonantis. et in. l. prima. C. eo. & in ſingu. clxxvi. incip. voluntas & propoſitum & conſil. ſexageſimoſeptimo. & con. quarto conſi. ſeptimo. conſil. vigeſimoquinto. & ſequen. conſi. trigeſimoquinto. conſi. quadrageſimo. conſi. quinquageſimotertio. conſi. xci. conſil. xcvi. conſil. ciii. conſi. cxxiii. conſi. cxxx. cõſil. cxxxvi. conſi. quinquageſimoprimo. & conſil. ſexto. & in pract. §. vlterius. Bald. in prohe. ff. vel. co. Paul. de caſt. in conſ. cxcii. incip. in cauſa carceratorum. Angel. & poſt eum Augu. in gloſ. appenſate. & in gloſ. Andre. aim. Thom. grammati. in volumine vigeſimotertio. Corne. in conſilio quinquageſimoſeptimo. quarto volumine.

23 ℭ † Facit dictum Aretin. in conſilio centeſimoquadrageſimoſeptimo. quinta columna. vbi conſuluit percutientem aliquem pugno, & cadentem in terra ex quo caſu mortuus fuerit ꝙ non tenetur de homicidio, & per Fely. in dicto tracta. de cona. & per Ioan. de arno. in epito. quinquageſimoquinto. vbi limita conſtitur. terminum vitæ. ad idem quod conſuluit Signo. de homod. in conſil. quinquageſ. mo. refert Iaſ. in. l. prima. ff. de legib. & Marſil. in dicto conſilio centeſ. motrigeſ. moſexto. & conſilio ſexageſimoſept mo. per Alexand. poſt Bartol. in dicto. §. diuus. & per Bald. in. l. prima. C. de emend. ſeru. & in capitulo primo.

24 §. iniuria. de pa. iur. firman. ℭ † De marito calce percutiente vxorem & occidente ꝙ ex quo non animo occidendi non punitur de homici-

25 dio. ℭ † Idem de occidente in ludo. vt per Boni. in rubric. de inſul. & percuſſ. verſicu. ſed qd plures ludebant, & per Ancharan. in capitulo cum venerabilis. de conſuet. Roch. de curt. in repe. capitu. fina. de conſuetu. & Iaſ. in. l. de quibus. ff. de legi. Cepol. caute. ccxxvii. Deci. conſi. nono. Cepo. conſil. trigeſimoprimo. Bartol. in prima conſtitu. ff. §. illud vero. & per Marſil. in practi. §. quoniam. & in. §. vlterius. & in. §. aggredior. & in. §. pro complemento. & in. l. de minore. in princip. ff. de quæſtion. & in conſil. xci. conſil. centeſimovigeſimooctauo & conſilio centeſimotrigeſimoſeptimo. conſi. vltimo.

26 ℭ † Et de percutiente pugno & manu vacua, & cadens ſuper lapide occidatur ex caſu il lo: dic vt per Alexan. poſt Bartol. in dicto. §. diuus. & in. l. prętor. §. ſi dicatur. ff. de iniur. in fin. Mar. conſil. quinquageſimoprimo. Pari. in verbo pœna. verſicu. tu qui vadis in birraria. Mar. in dicto. §. pro complemento. & in. l. nihil intereſt. tertia colum. ff. de ſicar. & in dicto. §. vlterius. & §. quoniam. & §. aggredior. & in ſingula. ccccccxxxv. Amplia etiam ſi manus erat armata, vt per Ioan. de arno. in epito. quinquageſimo quinto. incip. moderni. Limita niſi dolo feciſſet, vt per Bald. in. l. ſi negauit. C. qui accuſ. poſſ. Pari. in dicto verſicu. tu qui vadis in birraria. in fin. Marſil. in dicto ſingul. cccccxxxv. &

27 in dicto. §. pro complemento. ℭ † Et de percutiente lapide & occidente an teneatur de homicidio per Mar. in dicto conſil. xci. & conſil. vi-

geſimooctauo. & conſil. cxxxvii. & limita vt per Maria. ſocin. in capitulo de his. de accuſa. & Fely. in capitulo ſignificaſti. lo ſecondo de homicid.

18 ℭ † De habente haſtam ferratam, & quærente occidere, & non valente extrahere nam ſi lapide percutiat & occidat, tenetur pœna ordinaria ob dolum, & animum præcedentem, ſecus ſi prius depoſuiſſet haſtam & poſtea cepiſſet, & lapidem, et occidiſſet, nam dolus nõ deprehenditur, & animus occidendi, & ideo dixit male quendam fuiſſe abſolutum, ꝛ per Pau. de caſtr. in. l. decuriones. C. de infami. & Iaſ. in

19 dicta. l. prima. ff. de legi. ℭ † Idem ſi aliquis ex feneſtra lapidem proiiciat, & occidat tranſeuntem non tenetur de homicidio dolo ceſſante, vt per Angelũ in loco allegato per Dec. in. d. cõſil. nono. & per Ioan. de arno. in epito. ſexageſimoquarto de occidente lapide, & limitat. d. cõſtitu. terminum vitæ, & de occidente calce, vel alio inſtrumento, & offendiculo in feneſtra poſito per Alexand. in conſilio centeſimoquadrageſimo ſexto. ſecundo volumine. Idem in aliis caſibus vt infra de culpoſo homicidio.

30 ℭ † Sed qualiter animus iſte, & dolus probatur? dic ꝙ animus, & dolus eſt quædam intrinſeca animi paſſio, & qualitas quæ non poteſt probari directo niſi per qualitates exteriores. l. dolum. vbi Alexan. C. de dolo. l. prima. C. de ſicar. & l. prima. §. diuus. ff. et Gandi. in rubri. de homi. quarta colum. & vndecima colum. ver. ſolutio. probatur ergo primus animus ex genere armorum, vt in dicto. §. diuus. & in capitulo ſignificaſti. lo ſecundo. Bartol. in. l. diuus. ff. de ſiccar. & Cyn. Marſi. in dicta. l. prima plene, & Bald. in. l. prima. C. de emend. ſeru. & in. l. eum qui. C. de ſicar. & in capitulo primo. §. ſi quis ruſticus. de pac. ten. Gui. pap. in tractatu de præſumptio. ver. ille qui portat. Angel. in dicta gloſ. ex interuallo. Andre. & Matthe. in dicta conſtitutio. aſperitatem. Marſil. in dicto §. diuus. & in conſilio centeſimoquadrageſimo. ſecundo volumi. Socin. in conſilio. clxxix. Thom. grammati. in volumi. vigeſimotertio. in conſilio trigeſimoſecundo. & conſilio. cxlvii. Alexand. in conſilio. cxl. ſecundo volumi. Socin. in conſilio. clxxix. Thom. grammati. in volumi. vigeſimotertio. Cepol. in conſil. vigeſimo nono. & conſil. trigeſimoprimo. & conſilio quadrageſimoprimo. Cuman. in conſilio centeſimotrigeſimoquarto. & conſilio centeſimo ſexageſimoſecundo.

31 ℭ † Et ideo ſi gladio, aut roncha & enſe percuſſerit animum occidendi habere dicitur, & ſic cum poterat ferro percutere pomo, & haſta percuſſit, & cum baſtono non præſumitur animum occidendi habere niſi percuſsio fuiſſet facta in loco periculoſo, & mortali, vt in capite ſecus ſi in alia parte corporis, & non periculoſo, vt in dicto. §. diuus. & in dicto capitulo ſignificaſti. & Bartolus in dicta. l. diuus. & Angel. in dicta gloſ. ex interuallo. tertia columna. Cepo. conſilio trigeſimoprimo. Angel. in gloſ. ſcienter. & doloſe. in fin. Bald. in. l. ſed ſi quacunque. §. ſi magiſter. ff. ad. l. aquil. & Marſil. in dicta. l. prima. C. de ſiccar. & in dicto. §. diuus. & in dicto conſilio ſeptimo. Corne. in conſilio quinquageſimoſeptimo. quarto volumine. Thom. grammati. in dicto volumi. vigeſimotertio. Aretin. in conſilio octuageſimo. Gandin. in rubrica de homicid. vndecima colum. verſicu. quæſtio etiam dubitabilis. Felynus in dicto capitulo ſignificaſti. in regno autem hæc præſumptio & coniectura ex genere armorum, vt ſi percuſſerit videatur animo occidendi eſt ſublata per conſtitutionem aſperitatem, vbi præſumptio illa a iure introducta, vt ſi quis ſtrinxerit gladium, & percuſſerit pręſumatur animo occidendi facere per dicto. §. diuus. eſt lenita ſublata quo ad pœnam vt non puniatur ac ſi occidiſſet ſed duplicata armorum pœna.

32 ℭ † Sed an tunc quando haſta, & baſtono percutiat in capite, & moriatur percuſſus pœna mortis teneatur percutiens? dic vt dictum eſt ꝙ non vt per Marſili. in dicta. l. prima. C. de ſiccar. & in dicto. §. diuus. & in dicto conſilio ſeptimo. & Felyn. in dicto capitulo ſignificaſti. & Thom. grammati. plene qui ad hoc votauit in volumi. vigeſimotertio. limitat tamen Marſili. in dicto. §. diuus quando haberet haſtam cum ferro & noluerit ferro percutere ſed cum haſta nam etiam ſi in capite percutiat & occidat non tenetur pœna ordinaria nec corporali ſed pecuniaria cum ex pręſumptione condemnetur & quando ex præſumptione pœna minoratur & reducitur ad pęnam pecuniariam vt ibi per eum vt ſupra dictum eſt. ſed ſi non habet ferrum ſed baſtonum & haſtam, & ſæpius percutit in capite & occidat tunc pœna capitis punitur contrarium tamen etiam in hoc dicit ipſe in dicta. l. prima. C. de ſiccar. & in ſingul. centeſimoſeptuageſimoſexto. & conſilio ſeptimo. Thom. grammati. in dicto volumi. vigeſimotertio.

vbi fuit facta percuſsio cum baſtono in capite
& occidit & tunc non fuit condemnata ad pœ
nam mortis vt ibi & per Bald. in prohe. ff. & ui
de quę tradit Ioa. de arno. in caute. ſecunda vbi
ſi facta eſt tumeſactio ex percuſsione cum ba-
ſtono taliter ꝙ fuit neceſſe aperire ferro an te-
neatur pœna manus dicit ꝙ ſic, & per Thom.
gramma. in vo. xv. poſt Math. & And. in conſt.
ſi quis aliquem, & ex his apparet non procede
re dictum Bar. in dicto. §. diuus & Ange. in glo.
ſcienter & doloſe in fi. & per Fely. in dicto ca.
ſignificaſti. lo. ii. ſed dici poteſt ꝙ aut conſtare
poſſet ꝙ percutiens baculo & haſta non habue
rit animum occidendi vt quia ex verbis praece
dentibus aut ſequentibus conſtare poſsit, vt in
caſu per Thom. gramm. in dicto vo. xxiii. vel
quia non erat inter eos pręcedens talis inimici-
tia, & offenſio ex quibus veriſimiliter non erat
occiſurus ⁊ tunc procedet opinio ꝙ non punia
tur pœna mortis per tradita per Mar. in. d. §. di-
uus & in dicta. l. prima. & in dicto conſi. vii. &
Areti. in dicto conſ. cxlvii. ⁊ Thom. grammati.
in dicto vo. xxiii. aut ex verbis præcedentibus
& ſequentibus nullo modo conſtare poteſt aut
extat pręcedens inimicitia capitalis & veriſi-
militudo ex qualitatibus præcedentibus rixa, ⁊
offenſione ꝙ occiderit & tunc ſi haſta percutit
in loco periculoſo vt in capite ꝙ punitur pœna
mortis ex quo ex loco percuſsionis, & precedē
te inimicitia & offenſione non obſtante ꝙ ha-
ſta præſumitur ꝙ fecerit animo occidendi &
ita loquatur Barto. in dicto. §. diuus & Ange. in
dicta gl. ſcienter & doloſe & Bald. in capi. pri-
mo. §. ad hec quarta colum. de pa. iur. fir. & Fe-
lyn. in dicto capitulo ſignificaſti ver. . & limita
vbi, ꝙ locum habet quando percutit in parte
cerebri non in alia parte capitis ⁊ per Cepo. in
dicto conſi. xxxi. & Thom. gramma. in conſi. ſe
cundo. conſil. xxix. & conſi. quadrageſimono-
no. Bald. in ſpecula in titu. de homi. & Corne.
in dicto conſi. lvii. quarto volumi. & per Bel. in
pract. in gloſ. & ipſum interfeciſſet, faciunt di-
cta Bald. in. l. prima. C. de ſer. fugi. & in. l. cum
mandati. C. manda. & in. l. prima. C. de emend.
ſer. vt ex præcedentibus. & ſequentibus facta
& dicta penſemus, ⁊ in hoc ſtat diſcretio iudi-
cis ad penſandum ex circunſtantiis & qualitati
bus animum occidendi aut non vt per Gand. in
rub. de homicidio, ſecunda colum. ver. ſolutio.
alias inueniretur nonus modus occidendi et pę
nam corporalem euadendi nam cum baſtono
poſſet quis occidere & ſe defendere ꝙ non ani-
mo occidendi percuſsit & in hoc.

33 ¶ † Etiam faciunt dicta per Mar. in dicta. l. pri-
ma. C. de ſicar. quinta colum. verſi. poteſt etiam
iudicio meo vbi dixit ꝙ ex reiteratione percuſ
ſionis cum haſta & baſtono in capite deprehen
ditur animus occidendi vt ſi ſepius in capite p-
cuteret taliter ꝙ mortuus fuerit tollitur illa pre-
ſumptio generis armorum ex geminatione &
reiteratione percuſsionis reiteratio enim habet
quid exceſſus & ideo auget pœnam delicti vt
34 grauius puniatur. ¶ † Et ideo ſi quis veniret pu
niendus ex delicto pœna pecuniaria tamen ex
iteratione punitur pœna corporali vt per doc.
in. l. prima. C. de ſuperexactor. lib. decimo. Bar.
& Bald. in. l. licitatio. §. quod illicite. ff. de publi.
Deci. in aũte. caſſa. & irrita. C. de ſacroſanc. ec-
cleſ. & per Mathe. in conſtitu. inconſutilem &
in conſtitu. magiſtros per illum tex. in fi. iii. lib.
Thom. gramma. plene in vo. nono. & in vo. de
cimoſeptimo. & ideo circunſpectus iudex arbi
trabitur ex circunſtantiis, & qualitatibus præ-
cedentibus & ſequentibus inimicitia vel amici-
tia & ſimilibus, vel poſſet iudex pręcedentibus
circunſtantiis, & indiciis torquere vt confitea-
tur an animo occidendi percuſſerit ſicut in ſimi
li dicit Marſi. in dicto. §. diuus. in fine de pluri-
bus percutientibus nam poteſt poni ad torturā
alter eorum ſuſpectus vt confiteatur ſi animo
& propoſito, & habito tractatu occiderint &
in pract. in. §. diligenter ver. vlterius queri po-
35 teſt & in ſingulari. ccxvii. ¶ † Probatur etiam
animus occidendi ex conſuetudine delinquen-
di nam ſi alias ſolitus extitit homicidium com-
mittere præſumptio eſt contra eum ꝙ percuſſe
rit animo occidendi niſi clare probatur contra
rium vt quia occiſus erat ſibi amicus aut cōſan
36 guineus. ¶ † Amicitia enim & conſanguinitas
faciunt præſumi homicidium caſuale vt per Fe
lyn. in cap. fina. de homi. no. gloſ. in. l. prima. C.
de ſicar. cum multis aliis vt per Ioā. de arno. in
epito. lxv. vbi limitat conſtit. terminum vitæ.
non habere locum in occidente affinem cum
pręſumatur caſualiter niſi clare conſtaret de
dolo & in cau. vii. vel quia volebat alium per-
cutere vel leuiter percuſsit vel in ludo vel ex
aliis circunſtantiis ita dixit Gandi. in rubric. de
37 homi. in fi. ¶ † Facit nam ſi plures percuſſerūt
in rixa ⁊ neſcitur quis vulneraverit tamen ſi ali
quis erat ſolitus committere homicidium præ-
ſumitur contra eum vt torqueri poſsit vt per
Gandi. in rubri. de indi. dubi. ad tor. ver. pen. Sa
ly. in. l. fina. C. de probat. faciunt late dicta per
Mar. in. l. maritus. ff. de quæſtio. & in. l. prima.
§. fina. co. & in pra. in. §. diligenter & in ſingu-

ex xvii. & in.l.prima.§.diuus pen. & finã. columna.ff.de ſicariis. ꝛ in conſil.li.

38 ¶ † Probatur etiam animus occidendi per confeſſionem ipſius inquiſiti aut accuſati vt dixit Andr. & Matth.in.d.conſti.aſperitatem & per Thom.gram.in conſi.xxix.ſecunda columna.

39 ¶ † Probatur etiam per teſtes qui audierunt accuſatum dicere ſe velle talem occidere vt ꝑ Andr.in dicta conſtitu.aſperitatem. Animus.n. ex verbis declarat ꝛ nulla maior probatio quã qualitas expreſſa verborum vt per Bald.in.c. i.de teſti.nemo.n.pręſumitur dixiſſe quod non mente agitauerit.l.labeo.§. idem tubero.ff.de ſuppel.lega.ita per Mar.in.§.diuus & in.d.l.i. per Thom.gram.in vo.xxiii.& Math.in.d.conſtitu.aſperitatem vide per Boni.in titu.quid ſit accuſatio.xx.columna.vbi etiam ex amicitia

40 non preſumi animum occidendi. ¶ † Probatur etiam ex aliis coniecturis ꝛ preſumptionibus & circunſtantiis precedentibus aut ſequentibus vt per Math.in.d.conſtitu.aſperitatem & Mar.in.d.§.diuus & in.d.l.i.C.de ſica.ꝛ Fely.in d.c.ſignificaſti.el primo de homi.& vide per Gandi.in rubric.de homi.xii.colum. ꝛ ſequen. & preced. & Mar.in.cõſi.iiii. & cõſi.vii.ꝛ cõſil. ſexageſimoſeptimo. & conſilio.lxi. & conſil. lxix. & Thom.gram.in vo.x.Math.in conſtitu.iuſtitiariis. octauo notabi. & in conſtitutio.qui doloſe vbi qualiter & ex quibus proba-

41 tur dolus. ¶ † In quibus etiã dicitur quod probatur iuramento proprio nam in his que in animo conſiſtunt ſtatur iuramento partis cum directo per teſtes probari non poteſt vt nota.& traditur inſti.de actio.§.ſed aliẽ vbi plene Iaſ. & ibi per eum de hoc an fecerit animo occidẽdi,& in.l.cum quidam tertia columna.ff.de iuriſdi.omnium iudic.& ita in delictis conſulẽdo tenuit Alexand.in conſil.cxxvi.quarto volumine & Thom.gram.in.d.vo.x.& Mar.in.d. conſilio.lxi.& in rubric.C.de probatio.xxvii. columna.& in conſil.xcvi.vbi quod non fecit animo occidendi & vide Ioan.de arno.in cau. xxix.vbi creditur eius dicto eum iuramento & in cau.vii.vbi quod ſtatur eius dicto cum iuramento quod non animo occidendi ſeu vulnerandi & in ſingu.fallit niſi eſſe malæ famæ per id quod dicit idem.Arno.in ſingula.xlv.& per eundem in prima cau.vbi quod ſtatur eius dicto cum iuramento quia credebat eſſe banni-

42 tum & foriudicatum. ¶ † Obſtat tamen quod cauſæ criminales non deciduntur iuramento, vt plene Iaſ. & alii in.l.admonendi.ff.de iure iurando vbi etiam ſi ciuiliter moueatur & per Mar.in.§. poſtquam.§.expedita in pra.& in.l. de minore.§.tormenta,ꝛ in.l.maritus.ff.de quęſtio.& in.l.i.C.de ſicariis. Vbi in homicidio dicit animum non probari iuramento quod non fecerit animo occidendi ꝛ per Ioan.de arno.in ſolilo.lxix.vbi etiam in actione iniuriarum ciuili morte poſt Cappe.tolo.in deciſ.ccxliii.& facit etiam quod dicit Mar.in dicto.§.poſtquã quod iudex eſſet cauſa periurii ex quo ſcienter periuraret & diceret ꝙ non animo occidendi percuſſit ne moriatur ꝛ eſſet in poteſtate ipſius accuſati euadere pœnam iurando.

43 ¶ † Niſi diceres in caſu quo concurrerent coniecture in fauorem accuſati quod non percuſſit animo occidendi tunc poſſit ſe purgare iuramento quando conſtaret de contrario vt ſentit Iaſ.in dicta.l.admonendi car.vigeſima ſeptima.prima columna verſicul.ſecundo principaliter ibi niſi reo deferatur iuramẽtum purgationis & per Angel.& poſt eum Aug.in glo. falſario.in fin.Roma.in conſilio.cccxxii.facit text.in auten.ſed nouo iure.C.de pœna iudi. qui ma.iudi.ꝛ in capitu.teg.vulgaris famæ & in capitu.incip.item quod in omni caſu vbi datur purgatio per iuramentum per Mar.in.l.prima vltima columna verſic.capio.glo.C.de ſicariis.poſt glo.ꝛ Cep.in conſilio ſexageſimoſecundo verſic. ſupereſſet deniq; iuramentum purgationis.

44 ¶ † Sed an in dubio præſumatur animus occidendi ꝛ cui incumbat probatio accuſatori ſeu inquirenti quod fecerit animo occidendi, an vero accuſato ſeu inquiſito aſſerenti ſe non ꝑcuſſiſſe animo occidendi Mar.in dicto conſilio quinquageſimo primo tenet quod in dubio nõ præſumitur animus occidendi & tradit.in.l.prima.C.de ſicariis ver.modo vlterius ſuper hac lege ꝛ arguit primo quod dolus in dubio non præſumatur nec incumbat accuſato probare quod non dolo nam quilibet preſumitur bonus niſi probetur malus.l.non omnis.§.a barbaris. ff.de re.milita.ꝛ dolus non præſumitur niſi probetur.l.quoties.§.qui dolo.ff.de proba.itẽ vbi capi poteſt coniectura delicti, & non delicti in dubio præſumimus in non delictum vt in exemplis per eum ergo preſumendum eſt non animo occidendi vt euitetur delictum & interpretatio fiat in fauorem accuſati & licet negatiua quod non fecerit animo occidendi ſit fundamentum occidentis ideo probanda.l.hoc iure.ff.de verbo.obligatio.tamen quando habet pro ſe præſumptionem iuris non eſt neceſſaria probatio ſed talis præſumptio transfert onus

probandi accuſatori ſeu inquirenti ut per Bal. in.l.in illa ſtipulatione.ff.de ver.obliga.& Mar. in.l.ſi quis ne quæſtio.nona colum.ff.de quæſt. & in.l.prima.§.ſi quis dicatur quinta colum.ff. eod.cum ergo accuſatus ſeu inquiſitus habeat pręſumptionem prædictam pro ſe ergo non tenetur probare hoc,propterea homicidium nō eſt punibile ſine dolo, & vbi dolus adeſt punitur.dicto.§. diuus & dicta.l.prima ergo dolus ē fundamentum intentionis accuſatoris ſeu inqrentis,ergo illum probare debet.l. ei qui .ff. de probatio.Marſi.in conſilio trigeſimoſeptimo. & conſ.quadrageſimooctauo.& in dicta.l.prima.ver.modo & Andr.in conſtitutio. terminum vitæ.ſecunda colum.propterea in accuſatione ſeu inquiſitione neceſſe eſt dicere doloſe & appenſate vt patet per Angel.in opere malæ in forma inquiſitionis & in gloſ. ſcienter doloſe,& appenſate ergo qualitas iſta deducta in accuſatione ſeu inquiſitione eſt probanda, ita per Marſil.in dicto conſil.ſeptimo.plene, & in conſil.quadrageſimooctauo.conſi. ſexageſimo ſeptimo.& conſilio.xcvi.& conſil. cxii. & in l.ſi quis ne quæſtio.ff.de quæſtio. & in rubri.C. de probatio.& in ſingul. centeſimooctuageſimoſeptimo.Deci.in capitulo licet cauſam, de probatio.cum deductis per eos & ita dicit Deci.in conſilio trigeſimoſeptimo. ver. quatto. principaliter contrarium tamen concludit Marſil.in dicta.l.prima.C.de ſicar.quod onus probandi incumbit accuſato & occidenti nam homicidium eſt prohibitum iure diuino vt in præcepto,& humano.l.qui cedem et per totum.ff. de ſicar.l.ſi non conuicii. C.de iniur.ſi prohibitum de iure ergo praue, & malæ factum ex conſequenti accuſator habet pręſumptionem probando ſimpliciter homicidium.ex quo homicidium in ſe habeat delictum, & dolum etiā ſi a ſtatuto permittatur,& per Bald.in.l. prima ſecunda colum.C.ſi a non compe.iud. Marſi.in l.prima.in princip octaua colum.ff.de ſicar.& in.l.patre vel marito.circa princip.ff. de quæſtion. Ideo in dubio dolus præſumitur in homicidio vt dicit Boni.in rubri.de homicid. in fin. & in titu.quid ſit accuſatio.quinta colum. & Angel.in.l.prima.C.de ſicar.& Par.in trac. ſindi.in verbo pœna.verſicu.an multa ibi & aduerte vbi dicit in dubio dolum pręſumi ideo cōtrarium probādum per allegantem non dolo. idem Cepo.in conſilio vigeſimonono. & ideo accuſatus aut inquiſitus probare debet cauſam quare pro homicidio non debeat puniri pœna ordinaria, vt quia non fecit animo occidendi nec dolo probando,et deducēdo qualitatem pcuſſionis & armorum,& loci percuſſionis ergo eas probare debet & ei incumbit onus probandi excuſationem,& defenſionem ſuam faciunt dicta per Cepo.in dicto conſil. vigeſimonono. vbi qui dicit ſe occidiſſe ad ſuam defenſionem probare debet cum in dubio præſumatur animus occidendi maxime ex genere armorum & qualitate percuſſionis vt enſe, & ferro & in loco periculoſo,& idem Cepo. in conſil. trigeſimoprimo.dicit ꝙ homicidiū qui dicit nō doloſe factum tenetur illud probare cum ſit de iure prohibitum,ſed videtur ꝙ text. in dicto.§. diuus.requirat vtrunque debere probare videlicet accuſatorem qualiter occidens percuſſit doloſe & animo occidendi deducendo qualitatē armorum & locis percuſſionis vt ex eis dolus deprehendatur vt traditur in capitulo ſignificaſti de homicid.& pœna ordinaria puniatur vt dicitur in primo ver.dicto.§.diuus. accuſatum vero & inquiſitum,vt ordinaria pœna non puniatur ſed alia mitiori probare debere qualiter non dolo nec animo occidendi percuſſit deducendo qualitatem percuſſionis non cum ferro ſed haſta nec in loco periculoſo vel deducendo amicitiam & affinitatem vt not. in dicta.l. prima.C.de ſiccar.& Gandi.in rubri.de homicid.ver.ſolutio.ſecundo not.& Cepol. in conſi.trigeſimotertio.ita dicitur in dicto.§.diuus in
45 ſecundo verſicu. ℂ † Sed quid tunc ſi teſtes actoris nihil deponant de qualitate percuſſionis ſed ſimpliciter deponant vidiſſe titium inſiluiſſe percuſſiſſe & occidiſſe ſempronium ⁊ ita mortuum vidiſſe ex dictis percuſſionibus nec qualitatem percuſſionis expreſſerint, vt cum quibus armis & in quo loco, & parte corporis percuſſerit, nec accuſatus probauerit qualitatem ſuam pro ſua defenſione quid tunc erit præſumendum,& an pœna ordinaria eſſet puniendus,an uero mitiori inclinando in dubus in fauore rei. Marſil. in dicta.l. prima tenet ꝙ pœna ordinaria ex quo iuris habet præſumptionem ꝙ dolo fuerit factum homicidium, per ſupra dict. Sed dic ꝙ in caſu iſto nullo modo poteſt puniri pœna ordinaria ex quo dolus requiſitus non eſt probatus,⁊ ad imponendam pœnam ordinariam dolus adeſſe debet, vt ſupra fuit dictum nec de eo conſtat per claras probationes vt in criminalibus reqritur iuxta. l.fi.C.de proba.& Ana.in conſi.lix. Mar.conſ. i.conſi.xx.conſi.xxix.conſi. xxxi.cōſ.xxxiii. conſi.xliiii.conſi.l.conſi.lxiii.conſi. lxxii.conſ. lxxxviii.conſi.xcii. conſi.ci.conſil.cviii.conſi.

cxvi.& ſeq.conſi.cxxxii.& conſi.cxxxiiii. & ſeq. ſed talis dolus eſſet præſumptus a lege & de eo conſtaret ex iuris præſumptione ut ſupra

45 dictum eſt. ¶ † Sed quãdo quis condemnatur ex præſumptionibus pœna eſt temperanda nec vera pœna delicti imponi poteſt ſed mitior, & pecuniaria vt per Gandi.in rub.de iudi. in dub. ad condem.& per doc.in.c.afferte.de præſum. & in.c.quia veriſimile eo. Brun. in tract.indi.i. par.Mar.in pra.§.oportune & in.d.l.i. C. de ſicar.& in conſi.xcvi.& in conſi.xv. & in conſ. vii.& conſi.x.& maxime quia in dubiis reis fauendum erit in reg.fauorabiliores.ff. de reg.iu. Mar.conſi.li.& in ſing.xc.incip.fauorabiliores. ideo tunc iudex ſit cautus ſæpius interrogare teſtes ex ſuo officio de qualitate armorum, & percuſſionis, vel ponat reum ad torturam vt omnia fateatur,& qualitatem percuſſionis armorum,& loci percuſſionis & tunc ordinariã pœnam imponat,vel aliter faciat iudex conſtare in actis de percuſſionibus,& vulneribus & in qua parte corporis, & de quantitate iuxta doct.Mar.in pract.in prin.& Ange.in gloſſ.fama publica. & ita conſuluit Marſi.in conſi.xcvi.vbi dicit ex quo nõ probauit accuſator qualitatem doli contentam in accuſatione,vel ſtatuto abſoluendus eſt reus,& Gand.in dicta rubrica de homicidio.ix. columna, dixit ſemper præſumi dolum abeſſe niſi probetur adeſſe di. l.lege quoties qui dolo.ff.de probationibus & l.cum ita.§.ſpecies.ff.de lega.ſecundo. facit dictum And.in conſtitu.terminum vite vbi dixit in cornelia ſui natura adeſſe dolum,& ſic debet contineri in accuſatione rei qui dicit incumbit

47 onus probandi dolum. ¶ † Limita tamen & tempera,vt per Gand.in.d.rub.de homi.in.fin. quando probatur alias ſolitum committere homicidium nam tunc ſi nihil probauit accuſatus ad ſui excuſationem licet accuſator non probaſſet tamen punitur pœna ordinaria nam ſat eſt probatus dolus ex conſuetudine occidendi, & quia ſolitus,vt ibi & per Marſil. in dicta.l.i.

48 §.diuus. ¶ † Sed ex quibus cauſis dolus excuſetur,vt non puniatur pœna ordinaria dic quod ex cauſis de quibus infra excuſantibus homicidium & maleficium vt infra ſuo loco dicetur. tamen nota quod quelibet cauſa colorata tamen iniuſta ne dum iuſta, & temeraria, & beſtialis excuſata dolo, vt ordinaria pœna non puniatur.l.palagii la ſeconda.C. de palagiar. Mathe. in.l.prima verſiculo,& aduertas & in.l ſecunda verſicu.& facit.C.de ſicar.& in practica.in §.aggredior & in.l.de vnoquoque.xxxiiii. columna.ff.de re iudi.Thom.gramma.in uo.trigeſimonono.Deci.in conſil.clxx.Iaſo.in.l.ſi quis id quod.ix.colum.ff.de iuriſdiction.omni.iud. Curti.in conſilio quinquageſimoſexto. Cepol. conſilio vigeſimoprimo.& conſilio vigeſimoquarto. Iaſo. in.l. ſi quis maior .C. de tranſactio. & in.l. ſi quis ita promiſerit.§. ſeya.ff.de verbor. obligatio. & in.l. qui Romæ.§. duo fratres vbi etiam Alexand.ff.eod. Socyn. in conſilio centeſimodecimooctauo. primo volumine vbi de cauſa beſtiali excuſante Angel. in dicta.l.palagii & in.l. prætor.§. hæc actio. ff.vi bon. rap. vbi q excuſat a pœna corporali & in.l. fina. in fin.ff. de eo per quem fa. er. Alexand. in conſilio centeſimoſexto. quarto volumi. Thom. grammati. in vo. decimo, & in volu.vigeſimo Mar.in conſi.centeſ.modecimonono,& conſi.cxxviii.& conſi.cxxxv.& conſi. ſecundo Cur. conſil.vigeſimo.Mathe.in conſtitu. violentias Mar.conſil.ſeptimo vbi de conſuetudine excuſante a pœna vt in ludo puerorum poſt Fran.de cre.in ſingu. incipien.mos puerorum bononie & Mar.plene in pract.in.§. quoniam & in.l.i. in princip.ff. de ſicar. Cepo. conſi.trigeſimo,& ſeq.Mar.conſi.xi.& conſil. vigeſimoprimo,& conſi.quadrageſimooctauo vbi de iuſſu iudicis,& Iaſo. in.l. iuſte poſſidet. ff.de acquiren.poſſeſſio.Mar.in conſil.quinquageſimoprimo, & conſil. quinquageſimotertio, & conſ.ſexageſimoſecundo, vbi de ſimplicitate,& conſ.ſexageſimoſeptimo,& conſ. ſeptuageſimoſeprimo, conſil.xc. de conſuetudine & conſ.c.& conſ.ciii.& conſ.cxxiiii.& conſilio cxxviii.Alexan.in conſ.cxix.ſecundo volu.& conſ.cxxvii. quarto volumi.& conſ.ccxii.eo. volumi.& conſ.quadrageſimotertio, & conſil. cxxxv.& conſ.xcvi.& conſ.cxxxiii.ſexto volumi.Math.in conſtitu.inquiſitiones generales. quinto nota.& in conſti.eos qui ſcienter, & in prelu.conſtitu.ix.q.quelibet ergo colorata excuſat a dolo & pœna ordinaria,tam ratione homicidii, q aliorum delictorum, vt per eos in lo

49 cis ſupra. ¶ † Intellige tamen q cauſa ipſa ſit probanda, vt per Cur.in conſi.quinquageſimo ſexto. Et limita vt per eum ibi.ver.quia bene vi.colum.niſi quis erraret in iure naturali, vel ciuili notorio, nam tunc nõ excuſaretur vt ibidem, & ſufficit q ſit probata ſemiplene, vt excuſet a dolo, vt per Io.de ami.in cõſ.xxvii.vi. col.Modo hic de aliquibus quõnibus in hac mate

50 ria voluntarii homicidii inſeramus. ¶ † Et primo quero qd ſi quis occidat volentē an teneatur pena homicidii, dic q ſic ex quo nemo eſt dñs

membrorum ſuorũ.l.liber homo.ff.ad.l.aquil. vbi Floria. Barto.in.l.prima.§.vſque adeo.ff. de iniur. Angel.Pau.& Alexand.in.l. quamuis. ff.de in ius vocan. Felyn. in capitulo ſolite ſecunda columna.de maiorita.& obedien. Mar. in.l.prima in princi.prima columna.i.amplia. ff.de ſicar.& in dicta.l.quamuis traditur de volente percuti quod punitur ſi grauiter,ſecus ſi leuiter dando alapam.

51 ℭ † Limita in officiali regis, nam etiam ſi volenti fiat in iniuria cenſetur regi facta,& punitur,vt ibi per Paul.& Alex.vide vt per eos in dicta.l.quamuis.

52 ℭ † Limita etiam quo ad excommunicationem incurrendam, nam percutiens clericum volentem eſt excommunicatus, vt in capitulo contingit lo ſecundo.de ſenten. excommunicatio. Roma.in ſingula.incipien.nota.dictum Innocen.& per Ioan.Petr.de ſer.in pract.Pap. in lib.rei vendi.publice excommunicatum.

53 ℭ † Et conſtitu.regn.ſi quis aliquem de percuſſione cum armis complectitur vulnerãtem ſeipſum,vt dixit Bald.in prohem.decreta.& per Iaſ.in.l.prima. C.de ſeru. fugiti. ſecunda columna.& per Ioan.de arno.in epit.xxix.

54 ℭ † Et an occidens ſeipſum careat ſepultura dic quod ſic vt per Ioan.de arno.in proble.iiii. de percutiente clerico ſeipſum qui efficitur ex communicatus per Felyn.in capitu.contingit. de ſenten.excommunicatio.

55 ℭ † Secundo quæro quid ſi non occidit ferro ſed ſuſpendit hominem,aut aliter ſuffocat an teneatur pena homicidii, & conſtitu.terminum vitæ.dic quod ſi dolo fecit tenetur pœna ordinaria homicidii,& dicta conſtitu. vt per Andr. in dicta conſtitu. dicentem etiam tunc in plus puniri ex quo regiam vſurpat iuriſdictionem ſuſpendendo, & ſic duplici pœna videlicet pena contenta in dicta conſtitu. terminum vitæ, & pœna contenta in conſtitu.duram & diram. & conſtitu.cum ſatis primo libr.quę infligitur vſurpantibus regiam iuriſdictionem quod tamen declara quando feciſſet animo vſurpandi iuriſdictionem, & merum imperium, vt ibi per Alexan.& de pœna vſurpantis alterius iuriſdictionem,vide per Ioan.de arno.in proble. xl.& vide de ſuſpendente per Bonifa.in rubri. de homicidiis.in principio.& vide Par. in tractat.ſindi. in verbo pœna.ver.tu.qui vadis in birraria.idem ſi veneno occidat.l.prima.C.de veneſi.&.l.tertia.ff.de ſicariis.& in conſtitutio.mala noxia,vt intelligantur quando mortuus fuit,vt ſupra fuit dictum,& per Matthe.in dicta conſtitutio.& in conſtitu.terminum vitæ ſexto notabi.& Matth.in rubrica.ff.de ſicariis & in.l.prima.§.primo.ff.eod.& per Boniſa.in dicta rubrica de homicidiis.

56 ℭ † Tertio quæro quid ſi propoſuit occidere Sempronium proiecit ictum credens Semproniũ occidere,& occidit Titiũ an teneatur pœna mortis,& ordinaria homicidii.

57 ℭ † Pendet hec quæſtio ab illa,an & quando quis deliquit vltra intentionem, & cogitationem puniatur,& an exitus,& veritas conſideretur in delictis, & non intentio, & opinio de quibus per Barto.in.l.diuus.ff.de ſicariis. & ibi per Mar.& per Cyn.& Salyce.in.l.quoniã multa.C.ad legem iul.de vi pub.Gandi.in rubr. de homici.in rubri.de pen.& Angel.in gloſ.& appenſate prima columna.& Barto. Angel.& Alexã.poſt Barto.in.l. reſpiciendum.§.delinquũt.ff.de pen.& in.l.qui ſeruo.ff.de iniur.Bal. in.l.ſi quis non dicam rapere.C.de epiſcop.& & cleri.& in.l.ſi quis ſeruo.C.de furt. & Alexan.poſt Bartol.in.l.item apud labeonem.§.ſi quis virgines.ff.de iniur.Boni.in rubrica.de inſul.& per eum.in fin.ſexta columna.& ſeq.& in titu.quid ſit accuſa.ſecunda columna. & ſequen.Io.an.in mercuria.in reg.cum quis.de regulis iuris.in ſexto.Bel.in prac.in glo.quod dictus titius.quarta & quinta columna.& in rub. de quæſtio.quadrageſimaoctaua columna.per Gandi.in rubric.de var.que.in mal.ſeptima columna.Par.in tracta.ſindi.car.xlvii.ſecunda & quarta columna. Marſil.in.l.q ignorãs & in.l. qui falſam.ff.de falſ.& in dicta.l.diuus. & in.l. prima.§.diuus.ff.de ſicariis.& in conſilio ſeptimo.& in conſilio ſexageſimoſeptimo. Cardi.in clemen.prima penul.quæſtione de homici.ꝙ non efficitur irregularis niſi in fraudem fecerit,& per Matth.in dicta conſtitu. terminum vite prima quæſtione.de iſta quæſtione.& ibi per And.in quibus locis plene traditur an quãdo quis vltra intentionem,& per errorem, & & ignorantiam deliquerit puniatur, in quibus diſtinguitur,aut dabat operam rei licite, & nõ punitur,aut rei illicite & punitur.l.qui occidit. §.penul.ff.ad legem aquil.iuncti.dicta.l.quoniam multa.&.l.ex incendio.ff. de incen.rui.nau.& c.ſi.de homi.in.vi.de errore vero,aut eſt erratum in delicti productione, & tunc non excuſatur,aut in delicti ſpecificatione, & tunc ſubdiſtingue,vt per Angel.in dicta gloſ.appenſate.& per Par.in dicto verbo pœna.verſicul. quoniam multa. Quantum vero ad præmiſſam queſtionem eam tractat & diſputat,An-

drc.in.d.conſti.terminum vitę.& ibi poſt eum
Mar.in.i.q.& Par.in verb.executio.Salyce.&
Ange.in.d.l.quoniam multa.Barto.in.l.qui ſer
uo ff.de iniur.⁊ in.d.§.delinquunt.& in.d.§.di-
uus.& Cepo.conſuluit vt in conſil.xxxiii.Iaſ.
in.l.i.ff.de legi.iii.col.verſi.quid autem.& ha-
bui in facto,And.arguit primo ꝙ non tenean-
tur de homicidio,nam homicidium non puni-
tur ſine dolo.l.i lege cornelia.ff.de ſica.ſed iſte
non fuit in dolo occidendo Titium cum nõ co
gitauerat eum occidere,ergo non punitur pœ-
na ordinaria dato ꝙ fuerit in lata culpa que do
lo non equiparatur in lege cornelia,nec ſufficit
d.l.in lege cornelia.potius ergo errauit quam
fuerit in dolo,ſed qui errat non cõſentit.l.ſi qs
per errorem.&.l.ſi conuenerit.ff.de iuriſd.om.
iudic.attamen contrarium cõcludit ipſe Andr.
ꝙ pena ordinaria homicidii teneatur, nã licet
non fuerit in dolo titium occidendo fuit tamẽ
in dolo occidendi ſempronium, & homicidiũ
de quo cogitauerat fuit perfectum vʒ factum
licet non in perſona contra quam cogitauerat
& ratione doli punitur ſequuto facto.d.l.diuus
&.d.l.i.§.diuus.ff.de ſica.&.d.conſti.terminum
58 vite.℃ †Facit nam ſi quis rem alterius furatur
licet neſciat cuius ſed tamen de furto punitur.
l.cum querebatur.circa fin.C.vnde vi.ex quo
fuit in dolo furtum committendo.& furando
licet neſciat cuius ſit,ita & homicidium com-
mittendo doloſe licet non in perſonam cogita
tam,ſicut etiam de eo qui furto ſubtrahit rem
ſacram de ſacro nam licet in mente cogitaue-
rit committere ſimpliciter furtum & non ſacri
legium tamen tenetur vt fur ſacrilegus.l.i.C.de
interd.matr.Ange.in.d.gl.& appenſate.ii.ca-
ſu.Facit etiam nam quando cogitatum eſt de
genere prohibitorum tunc factum, & veritas
attẽditur,& nõ cogitatum & opinio.d.l.diuus
facit etiam nam quando cogitatum tendit ve-
riſimiliter ad finem ſecutum.tunc punitur licet
aliter fuerit ſecutum, quam cogitauerat in his
que ſunt de genere prohibitorum dando ope-
ram rei illicite,vt in.c.fi.de homi.in.vi.d.l.quo
niam multa.l.i.§.ex incendio.ff.de incen.rui.
nau.l.ſi quis aliquid.§.qui abhorrionis.ff.de pe.
l.iii.§.adiectio.ff.de ſica.in quib.attenditur fa-
ctum & euentus,& non animus, & cogitatio
delinquẽdi nã in eis punit factũ,& nõ intentio
Ang.in.d.gl.appenſate.⁊ per Mar.poſt Barto.
in.d.l.diuus.vbi declarat & in.l.is qui cũ telo.
C.eo.& in conſi.vii.& in locis ſupra proxime.
59 ℃ † Facit dictum gloſ.in.d.l.diuus.& in.l.di-
uus.⁊ in.l.i.C.de ſicar.& Mar.in conſi.lxvii.ꝙ
ſi quis voluerit percutere tantum & non occi-
dere ꝙ tenetur ſi occidit,⁊ ibi Bar.& Bal Saly.
in.d l.quoniã multa.& in.l.data opera.C.de ac
cuſa.& de hac.q.per Brixien.in.q.lxxxvii.&
Albe.in rub.C.de ſica.faciunt etiam dicta per
Albe.in.d.l.quoniam.de cognoſcente coniuga
tam quam credebat ſolutam.℃ Cepo.in conſil.
xxxiii.conſuluit contrariũ & refert etiam De-
ci.in.l.vt vim.in fi.ii.not.ff.de iuſti.& iur.vbi ſi
defendendo ſe occidat alium.conſuluit Cepo.
non teneri pena ordinaria,& mortis ex quo li-
cet fuerit in dolo cogitando occidere ſempro-
nium.Tamen in occidendo titiũ non fuit in do-
lo,ſed culpa cum non cogitauit eum occidere,
& ſic ratione culpe non tenetur pena ordina-
ria ſtatuti,vt ibi proſequitur reſpondet Marſil.
in.d.l.diuus.pen.col.& in.d.conſi.vii.& in lo-
cis ſupra intelligendo maxime ſtante amicitia
aut affinitate occiſi.⁊ inimicitia eius quem co-
gitabat occidere,nam contra amicum,& con-
ſanguineum non eſt preſumptio cogitatiõis ma
li.Iaſ.in.l.i.ff.de legi.Areti.in conſi.cxlvii.Gã-
di.in rub.de homi.xi.col.ver.ſolutio.Mar.in.d.
§.diuus pe.col.& in.d.conſil.vii.& Cepo.in.d.
conſi.xxxiii.vbi fuit occiſus conſanguineus.
gl.& alii in.d.l i.C.de ſica.Bal.ĩ.l.fi.xx.opp.C.
de hæ.inſti.Fely.ĩ.c.fi.de homi.tenẽdũ eſt ergo
& cõcludẽdũ occidentẽ non teneri pena ordi-
naria delicti in hac quæſtione,ſed pœna mitio-
ri pro culpa,aut pecuniaria,vt proſequit Cep.
in.d.conſi.xxxiii.& ita etiam tenet Boni.in ru
bri.de inſul.⁊ percuſ.vi.colum.⁊ ſeq.& tenuit
Ana.in.c.fin.xx.colum.de male.vbi dicit ita in
telligendus, Barto.in.d.§.delinquunt,& ita te-
net gl.50.diſtin.c.quantum.& ita intelligi de-
bet opinio Andr.in.d.conſti.terminum vite.&
Math.⁊ aliorum ſupradictorum cum allegatis,
vt licet teneatur de occiſo,& eadem lege non
tamen eadem pena ſed mitiori. ℃ † Et ex his
60 deciditur quæſtio de mediatore occiſo, nam ſi
ſi quis videns duos rixantes interpoſuerit ſe in
medio animo ſedandi,rixam,⁊ alter rixãtium
volens percutere ſocium rixantẽ percuſsit me
diatorem,& occidit non tenetur pena mortis
ſed alia mitiori propter culpã,ita dixit Ang.in
l.ſi cum ſeruo.ff.de iniu.Cep.in.d.cõſi.xxxiii.
Fet.girar.in ſing.ix.& Mar.in.d.l.i.C.de ſica.&
in.d.l.diuus.& in.l.de minore.in princip.ii.co-
lum.ff.de quæſtio.
61 ℃ † Vbi etiam tradit de extrahente dardum,⁊
ſagittam, vt auem occidat & hominem occi-
dat tenetur pro culpa, & non dolo ⁊ ibi di-
cit habuiſſe in facto condemnaſſe ad exilium

per quatriennium non obſtante ſtatuto ꝙ occidens occidatur cum intelligatur ſtante dolo & non culpa etiam lata vt ibi plene & per Cepol.in.d.conſil.xxxiii.& Deci.in conſil.ix.&
62 Socy.in conſi.xvi.i.volumine. ¶ †Sed quid ſi occidens mediatorem dolo occidat, vt quia ex eius cauſa ſocius rixans aufugit, & videns non poſſe ſocium fugientem occidere occidat mediatorē an teneatur pena ordinaria videtur ꝙ ſic ex quo fuit dolus in occidēdo, quod verum eſt niſi calor iracundie excuſaret ipſum maxime nulla ſtante inimicitia, ſed forte amicitia,
63 aut parentela cum mediatore. ¶ †Calor enim iracundie inconſultus excuſat a pœna ordinaria occidentē, vt per Roman.in.l.cum mulier. xxxii.col.ver.aduerte tamen.ff.ſol.matri.vbi dicit excuſare etiam ꝙ iracūdia prouenirit aliter quam facto occiſi, Par.in tra.ſindi.car.xiiii. ii.col.& car.xxxvi.ii.colū.ver.quidam.idem conſuluit Pau.de caſt.in conſi.cxcii.incip.in cā carceratorum, & per Fely.in.c.dilecti.de exce.
64 ¶ †Faciunt etiam dicta Panor.in.c.olim.ii. col.de reſcrip.de iuſto dolore cōmoto ad occidendum quem non potuit temperare, vt per Mar.in.l.i.in prin.ix.col.ff.de ſica.& in practi. in.§.quoniam, & in.§.vlterius.Thom.gram.in vo.xxiii.& Mar.in cōſi.cxviii.limita tū niſi faciat occidens pro tuitione ſui corporis ſi aliter nō potuit euadere niſi occidat mediatorē, nam tunc etiam dolo occidendo non tenetur, vt no. Ang.in.l.ii.C.de ſica.& Aug.poſt Ang.in glo. & dict.is titius ſe defen.v.colū.verſi.quæro an maritus alter mediator non poteſt offendi, vt
65 per Ang.in.d.glo.d.verſi.quæro. ¶ † Et not. de iſto mediatore. ꝙ ſi alicui rixantium fecerit iniuriam animo ſedandi rixam non poteſt ex hoc accuſari. Ange.in.l.ii.§.occiſori.ff.ad ſille. & no.in.l.excuſantur.ad ſilleia.& per Innocē. in.c.ſicut dignum.de homi.& per Cepo.i.cōſi.& alios vbi ſupra, & p Bal.in marga.in verſi. vadens.Limita tamen niſi fingat ſe mediare, & percutiat, vt ibi per Ang.& alios ſuper Cep.in
66 in.d.conſi.i. ¶ †Sed quid ſi in propoſita quæſtione ambos occidat titium, & ſemproniū cū alterum tantum vellet occidere an teneatur de duplici homicidio dic ꝙ ſic vt in.l.ſcientiam.§. qui cum aliter.ff.ad.l.aquil.no.in.l.cum qui.§. i.de iniur.Cepo.in conſi.xxvi.iii.col.Saly.in.l. grachus.C.de adul.Bal.in.l.vbi in fin.C.de trāſac.vbi quid ſi alter erat bannitus & hoc facit pro ſtatuto puniente duos occidentes, vt ibi & Bal.in.l.quid ergo.§.ait pretor.ff.de infamib.
67 & Bar.in.d.l.diuus. ¶ †Sed quid ſi volens hominem occidere occidit aſinum an puniatur de homicidio propter animum occidendi hominem ponit Dyn.& Ang.& Alex.poſt Bar.in.l. impuberem.§.i.ff.de fal.Barto.⁊ Mar.in dicta l.diuus.& Ang.in.d.gl.& appenſate.vbi ꝙ non ſed lege aquilia, ⁊ maxime in regno in quo nō animus, & attentatum punitur, ſed factum per conſtitu.aſperitatem. & ibi dicta per Andr. de extrahente ſagittam animo occidendi quod non puniatur de homicidio.
68 ¶ †Quarto quæro dictum eſt de vno occidente duos quid econtra, ſi duo occidant vnum, vt quia vnus mortifere vlnerauit alter ſuperueniens in totum exanimauit an vterq; teneatur an vero alter tantum occidens in totum & qualiter, text.in.l.ita vulneratus.ff.ad.l.aquil.dicit vtrunq; teneri in hoc tex.in.c.ſignificaſti.lo.ii. de homi.& ita etiam tenet Andr.& Mat.in.d. conſti.terminū vite.ii.quæſt.per tex.in.l.qua actione.§.ſi quis ſeruum egrotantem.& in.l.ita vulneratus.in princip.ff.ad leg.aquil. & autē. Barto.in.l.in rixa.ff.de ſicar.vbi ne dum ſi in totum ſecundus exanimaſſet & mortaliter vulneraſſe ſed etiam ſi non letaliter nam licet in corpore ſano vulnus non eſſe mortale tamen indebilitato ⁊ mortifere vulnerato efficit mortale, & ideo vterq; tenetur per.d.iura, ſecus tamen ſi primus non intulit vulnus mortale, ſed leue, nam tunc primus non teneretur de occiſo ſed vulnerato, & alius teneretur de occiſo niſi habito tractatu primus intuliſſet vulnus animo auxiliandi, & aſſiſtendi, & ita reſidet Barto.& Mat.vbi ſupra.& Boni.in rub.de inſul.& percuſ.v.& vi.colum.& in fi.colum.pone quod aliquis percuſſit, & plene Ange.in glo.Andre. auxil.v.colum.& Bel.in practi.in rub.de queſtio.in fin.in contrarium videtur tex.in.l.item mela.§.celſus.ff.ad leg.aquil. vbi primus tenetur de vulnerato ſecūdus de occiſo, & in.l.huic ſcripturæ.§.ſi ſeruus.verſi.ſed ſi manumiſſus.ff. eod.per quem tex.d.§.celſus.dixit Bald.in.d.l. ita vulneratus quod quidam aduocatus vulnerantis dederat ei conſilium ꝙ per alium faciat vulneratum in totum exanimari cum poſtea ipſe non teneretur de occiſo, dicit tamen premiū aduocati laqueum fore, & per eundem in capi. i.v.colum.quib.mod.feu.amit. & Angel.in.d. §.celſus & per Fely.in.c.de cetero.de homici. & Iaſ.in.l.ſi ab hoſtibus, penulti.colum.ff.ſolu. matri.& Mar.in.l.i.in princ.xv.limi.ff.de ſica. & in.l.nihil intereſt.ff.eod.iii.colum.& in practi.in.§.oportune.ii.colum. Franciſ.de cre.in ſing.lv.incip.quidam malus aduocatus.Roma.

In ſingu.cclvi.vbi dicit lucratum fuiſſe clamidem de ſerico,& euaſiſſe primum vulnerātem a morte Ana.in.c.ſignificaſti.el.ii.iiii.colum.de homi.Petr.de anchara.in conſi.lxxviii. Floria. in.d.l.ita vulneratus.& in.d.§.celſus. Cepo.in caute.v.ver.alia.& in caut.xxii.Io.de arno.in proble.vi.vbi limitat conſtitu.reg.terminū vite.Iaſ.tamen.in.d.l. ab hoſtibus.tenet contrarium ꝙ teneatur de occiſo,Floria.vero in.d.§. celſus.& in.d.l.ita vulneratus.& Cepol.in dictis cautelis tenenr quod aut conſtat primū vulneraſſe mortaliter,& tunc vterq; tenetur de occiſo.d.l.ita vulneratus,& ita ſentit glo.ibi, aut eſt dubium an primus mortifere vulnerauerit, vt quia non conſtat vulnus mortale,& tunc nō tenetur de occiſo,ſed de vulnerato, & ita ſentit gloſ. in dicta.l. ita vulneratus inquantum
69 reſpōdet ad.d.§.celſus.℄ †Et ſentirēt Bar.in d.l.in rixa.ꝙ ambo puniantur,nam ſi duo non mortifere vulneraſſent,vt quia quodlibet ipſorum vulnerum non erat mortale,tamen ambo fecaſſent mori vulneratum ambo tenerentur de occiſo,& ſic ſi ambo mortalia,multomagis tenerentur per dictā.l.item mela.§.ſi plures trābem.& And.ſentit in dicta conſtitu.terminum vitæ.& Matt.ibi.iii.q.cum ergo ambo mortaliter ergo vterq; tenetur,& ita dicit tex.in.d.l. ita vulneratus.vbi ambo mortaliter vulnerauerunt,& omnes tenentur,dic ꝙ aut ex propoſito percuſſerunt habito tractatu,& ambo tenētur indiſtincte,vt dicit Bart.in.d.l.ſi in rixa.& Mar.poſt eum plenius,& in.d.l.nihil intereſt.& Matthe.in dicta conſtitutio. terminum vitæ.ii. quæſtio.aut non conſtat ex propoſito,& tunc in totum exanimans tenetur de occiſo primus de vulnerato per.d.§.celſus.vbi clare.non obſtat tex.in.d.l.ita vulneratus nam ibi non in totum exanimauit ſed letaliter ambo vulnerauerunt ideo omnes tenentur de occiſo.at in.d.§. celſus erat certum ſecundum occidiſſe ideo ſecundus tenetur in caſu vero.d.l.ita vulneratus ex quo nō erat magis certū quis occidit ſed certū erat omnes letaliter vulneraſſe oēs certū eſt occidiſſe in.d.§.celſus certus erat ſm occidiſſe quam primum ideo is de occiſo punitur ex quo certum. ſicut quando duo letaliter vulneraſſent cum nec magis certum eſſet vno quam alio & certū eſt ambo occidiſſe vterq; tenetur vel dici pōt ꝙ lex ita vulnetatus eſt lex iuliani qui fuit anre vulpianum cuius erat.l.item mela.§.celſus,& viſis ambabus opinionibus & iuliani & celſi magis inclinauit in opinionem celſi quam etiam ſecutus fuit Marcellus ꝙ in opinionē Iuliani,vt patet ex.d.§.celſus ibi & hoc probabilius eſt quaſi inclinādo in hāc partem
70 celſi & nō iuliani. ℄ †Nec tūc in dubio ꝑſumēdum eſſet ex propoſito aduenisſe ad vulnerandū & occidēdū niſi ſpā iter & clare probaſſet per doctr.Bal.in.non ideo minus.x.col.C.de accu.inquantū dicit pluribus coadunatis nō quēlibet teneri de occiſo ſed de eo ꝙ qlibet fecit niſi clare & diſtincte probaretur ex propoſito coadunatos ita etiam Ange.in gl.Andre.arm.& in gl.& dicto male.ſemper aſti.in fi.ver.& aduertas.Marſi.plene in pra.in.§.conſtante & in.l.nihil intereſt,& in.l.fi.ver.vlterius.& verſicu.ſed iſtis viſis.ff.de ſica.vbi in dubio preſumitur caſualiter aduenisſe & non ex propoſito, & p Fely.in.c.ſicut dignū.iii.co.de homi.& in.c.ſignificaſti eo.& Anch.in conſi.ccxvii.vel dic vt p Alb.de roſa.in d.§.celſus.vbi diſtinguit in intellectu.d.§.cel ſus.Etiam ex ꝑdictis foret diſtinguendum, ꝙ aut primus non letaliter, vulnerauit & ſecūdus letaliter,vel occidit,& tunc ſecūdus tenetur de occiſo,& primus de vulnerato,& ita ꝓcedit.d.l.ſi in rixa.& ibi tradita per Bar.& Mar.in.d.ver.vlterius.& ſeq.& in.d.l. nihil intereſt.aut primus letaliter percuſsit, & ſecūdus non letaliter,& tunc ſm Bar.in.d.l.fi. tenetur de occiſo,quia vulnus non letale in corpore ſano efficitur letale in corpore debilitato l.qua actione.§.ſi quis ſeruū egrotū.ff.ad.l.aq.& in.d.ita vulneratus in princ. quod tamen non procedit iure ſtatuto.aut primus letaliter vulnerauit ſecundus in totum exanimauit & tunc ſecundus tenetur de occiſo & primus de vulnerato ex quo magis certū eſt quis occiderit.d.§. celſus,aut ambo letaliter vulnerauerunt,& tūc ex quo certum eſt omnes occidiſſe omnes tenētur de occiſo, & ita procedit.l.ita vulneratus. §.i.& And.in.d.conſti.terminum vite, & Bal. in.d.l.non ideo minus pen.co.verſic.ſed iuxta hoc venit.vbi dominus & ſeruus letaliter vulnerauerunt,& ambo fuerunt decapitati.aut vnicū fuit vulnus mortale,& neſcitur quis intulit,& tunc omnes tenentur non tamen capitaliter propter incertitudinē,& ita procedit tex.in d.l.item mela.§.ſi plures.ff.ad.l.aquil.Fallit iſta diſtinctio niſi clare conſtaret inſimul auxilium impendiſſe & ex propoſito aduenisſe, & occidiſſe nam tunc omnes tenentur.d.l.ſi in rixa.et per Mar.in.d.l.nihil intereſt.in dubio aūt.caſualiter et nō ex ꝓpoſito interꝑtādū ē vt ſupra.
71 ℄ †Limita tamen quo ad irregularitatem incurrendam nam omnes efficiuntur irregulares, vt per.Specula.in de diſpen.§.iuxta Hoſtien.

in ſum. de homi. §. qua pena. & Nico. ploni. in
tra. irregularita. xxviii. irregulari. & p Floria.
in. d. §. celſus. & vide longam apoſti. poſt Fan.
72 in. c. ſi. de tẽpo. ordin. ℂ † Sed quid ſi ſtantibus
pluribus vulnetibus inquiſitus offerat probare
qualiter non ex vulnere de quo inquiritur con
tra eum fuit mortuus ſed ex alio vulnere al-
terius an audiatur, dic vt per Bon. in rubr. de
73 inſul. & percuſ. v. col. ℂ † Sed quid ſi quis in-
tulit ꝙ in corpore ſano nõ erat mortale alicui
infirmo debili. & egroto & mortuus fuerit an
teneatur de occiſo videtur ꝙ ſic per text. clarũ
in. d. l. qua actione. §. ſi quis ſeruum egrotum. ff.
ad. l. aql. & ibi Flo. tenet ꝙ ſic & in. d. l. ita vul-
neratus & Ang. in glo. ex internallo. i. col. ver.
qd autem ſi percuſsit vbi reprehendit defendẽ
tes homicidas articulãtes ꝙ vulneratus erat de
bilis & egrotus potius articulando contra ac-
cuſatum q̃ pro, & ita alias vidi articulari me
exiſtente aduocato contrario. Cuma. tamẽ cõ-
ſuluit contrarium ꝙ non tenetur de occiſo, vt
in conſi. cxxxiiii. Cepo. etiam contrarium con
ſuluit vt in conſil. lxii. per totũ non ob. d. l. qua
actione. nam aliud eſt in. l. aquilia quo ad dam-
ni extimationẽ, aliud in. l. cornelia quo ad pœ-
nam vt dicit Bar. in. d. l. qua actiõe. §. ſed ſi plu-
res. faciunt ante dicta nam ex loco pcuſsionis
deprehenditur animus occidendi, qui in. l. cor-
nelia ſpectatur, ſed per vulnus illarum in loco
non mortali nõ deprehenditur animus occidẽ
di vt puniatur pœna ordinaria cum ſtatuta &
reg. conſti. factum & mortẽ, cũ animo requirãt
ſed vulnus in tali corpore ſui natura, & de per
ſe non erat mortale ergo de culpa tenetur, &
74 nõ de dolo. ℂ † Sed quid ſi febris ſuperueniat
in non mortifere vulnerato an teneatur pœna
ordinaria ſi fuerit mortuus, Cep. in. d. cõſi. lxii.
ſentit ꝙ aut proceſsit febris ex vulnere princi-
paliter, & non ex alia cauſa, & tenetur de occi
ſo, aut ex alia cauſa q̃ ex vulnere, & tunc non
tenetur de occiſo ſed de vulnerato. licet vul-
nus coadiuuauerit vt febris ſuperueniat, dic vt
per Fely. in. c. preſbyterum. & in. c. ſignificaſti.
de homi. & per. Albe. in tracta. ſtat. in. ii. par. q.
xxxvi. & Boni. in ti. quid ſit accuſatio. xx. col.
Soci. in conſi. clxxviii. Bal. in conſi. cxcv. i. vo-
lu. Cuma. in conſi. cxxxiiii. Cepo. in conſil. xli.
viii. col. Tho. gram. in conſi. ii. &. in vol. xxiiii.
Marſ. in. d. l. nihil intereſt. ii. col. ff. de ſicar. & in
prac. in. §. & quia. iiii. co. Ang. in. d. gl. & dictus
ſitus ex interuallo, & Gandi. in rub. de homi. &
per And. in. d. conſti. terminum vite. ii. co. ver.
q mortifere vulnerauit, vbi ſi ex alia cã fuerit
mortuus an teneatur ſi mortaliter vulnerauit.
75 ℂ † Quinto quæro quid ſi plures percuſſerunt
& vnum apparet vulnus mortale, vel non om
nes percuſſerunt, ſed vnum apparet vulnus ex
quo mortuus extitit, & neſcitur quis eum intu
lit, an omnes de occiſo teneantur hæc quæſtio
originarie fuit gl. in. d. l. ſi. ff. de ſicar. quæ dixit
omnes teneri de occiſo ſi ex propoſito p text.
in. d. l. item mela. §. ſi plures, & p tex. in. l. i. §. ſi.
de his qui deiece. vel effude. ⁊ per alia iura. nec
dicit qualiter ⁊ qua pena teneantur, Bar. vero in
d. l. ſi. facit lõgam diſtinctionem, nam qñq; leta
liter vulnerauit quis & alii nõ letaliter, & ap-
paret quis primo vulnerauit p. l. qua actiõe. §.
ſi quis ſeruum egrotum. ff. ad. l. aquil. nam inde
bilitato vulnus non mortale efficitur mortale
de quo per Cepo. in conſi. xli. & Marſil. in. d. l.
nihil intereſt. iii. col. ver. itẽ vltra premiſſa. Aut
plures nõ letaliter percuſſerunt alter vero po-
ſtea letaliter tunc ſecundus punitur de occiſo alii
de vulnerato cum ictus cuiuſq; inſpiciatur. d. l.
ſi. per. d. l. item mela. §. ſed ſi plures. niſi fuerint
coadunati & ex propoſito. nam tunc de auxi-
lio tenentur, & de his dictum fuit ſupra, aut
non apparet quis primo, & quis poſtea percuſ
ſerit letaliter, & tunc ſi omnes percuſſerunt li-
cet non letaliter ſi ſimul iuncto iudicio medico
rum fuerint mortalia omnes tenentur de occi-
ſo. d. §. ſi plures. & . d. l. ita vulneratus. in fin. &
Innoc. in. c. ſignifi. de ſen. & Cepol. d. conſi. xli.
aut conſtat omnes percuſsiſſe, ſed vnica per-
cuſsio eſt mortalis, & neſcitur quis eam intulit,
& tunc oẽs tenẽtur. d. §. ſed ſi plures. & . d §. ſed
ſi ſeruũ plures. & . d. l. ita vulneratus in ſi. nec iũ
in hoc dicit qualiter puniantur, ideo ne contra
rius ũt in hoc membro intelligas, vt per eum in
d. l. qua actione. §. ſed ſi plures, vt intelligatur
lege aquilia teneri non autem lege cornelia, vt
ibi per eum quod dicit etiam procedere in ſta-
tutis. Idem etiam in hoc quando omnes letali-
ter vulneraſſent, per. d. l. ita vulneratus. §. i. &
Cepo. in. d. conſi. lxii. xiii. col. in vltimo tamen
caſu quando incertum. Contrarium tenuit idẽ
Bar. in. d. §. ſed ſi plures. quem legit cũ. d. l. qua
actione. nam intelligit procedere iuxta diſpo-
ſitionem legis aquiliæ, & non legis corneliæ, nã
tunc nullus tenetur, & ſic non pena. d. legis cor
neliæ, & mortis & ita dicit tenere glo. ibi l mi-
tando niſi ex propoſito oẽs affuiſſent tunc oẽs
tenentur, And. vero. in. d. conſtitu. terminũ vitę
ſimpliciter tenet omnes teneri per dictũ. §. ſed
ſi plures. multo fortius ſi omnes mortifere vul
neraſſent. ſed ſi non omnes mortifere tenentur
de vulnere

de vulnere, & non de occiſo niſi conſtet mortaliter vulneraſſe quod probatur ſi infra tres dies fuerit mortuus, nec aperit an pœna mortis teneantur, idem glo. in c. cupientes. §. ceterum. ver. culpabiles. de elect. in ſexto. dicit omnes teneri de occiſo non tamē declarat an pœna mortis. Dy. vero. vt refert. Gand. in rubr. de homici. in fi. v. col. ver. & circa hanc materiam diſtinguit in hoc ꝙ aut nullus in crimine fuit deprehenſus & tūc ſi neſcitur quis intulit nullus mortale nullus punitur. ſi vero plures, & omnes in actu delinquēdi deprehenſi ſunt licet vnica fuiſſet percuſsio mortalis omnes tenētur quia omnes deprehenduntur in animo delinquendi, & ita intelligit. d. §. ſed ſi plures, & ſic innuere videtur ꝙ aut ex propoſito & omnes tenentur aut non & tunc non tenentur de occiſo. breuiter in hac queſtione docto. tenent communiter cum Gand. in dicta rub. de homi. in fin. iiii. colū. ver. pone quæſtionem quam ego multoties. ſectatus. Alber. Papi. ꝙ eo caſu quo neſcitur quis intulit vulnus mortale ſiue non fuerit aliud vulnus mortale ſiue alia non tamen mortalia ꝙ ratione incertitudinis ex quo non conſtat clare quis intulit illud vulnus non ſunt pœna mortis puniendi ſed tamen tam ratione incertitudinis quam etiam quia ex præſumptionibus corporaliter, & ad mortem quis non damnatur pœna eſt minoranda, ut non omnes moriantur, ſed alia pœna puniantur, & ita alias fuit interpretatum & executum dum Parme occurriſſet, & hanc opinionem tanquam equiorem iuri conſonam ſectantur communiter omnes legentes & conſulentes, ita etiam concludit Gand. in rubri. de pen. x. col. & xxiii. col. & Alberi. multos antiquos refert. in dicta. l. fi. ff. de ſicar. & in. d. l. item mela. §. ſed ſi plures, & in. l. quoniam multa. C. ad. l. iul. de vi pu. poſt Cyn. & ita intelligitur gl. in. d. l. fi. ff. de ſicar. vt licet dicant omnes teneri, nō tamen de occiſo ad mortem, ſed alia mitiori, & gloſ. in. d. §. ſed ſi ſeruum plures. & Bar. ibi ꝙ nullus videlicet teneatur intelligitur pœna mortis, & legis cornelie non autem alia mitiori cum ea teneatur ne delicta remaneant impunita, & ita Alberi. in dicta. l. fi. hanc etiam opinionem ſequitur Bel. in pra. in rub. de quæſtio. in fi. q. circa fi. & Boni. in rubri. de inſul. & percuſ. vi. col. in titu. de pœnis. in fine. verſic. itē vbi eſt certum. idem Specula. in titu. de homici. §. primo verſ. pone. ꝙ quatuor homines, & in titu. de diſpen. §. iuxta. penul. colum. verſicu. qd ſi aliquis. & ibidem per Ioan. and. & in regu. in obſcuris de reg. iur. in ſexto. & Hoſtien. in ſumma in tit. de homi. §. qua pœna. idem conſuluit Anchar. in conſ. ccxvii. incip. nos. Bartholom. vbi dixit omnes docto. Bono. ita intelligere gl. in. d. l. fi. & ita etiam Anan. in. c. ſignificaſti. de homic. lo ſecondo. xiiii. colum. & poſt eum Fely. iii. colum. Alexan. plene in conſi. xv. i. volu. & in conſi. xlvi. iiii. volu. & in conſi. ii. vii. vol. & in conſil. xiiii. iii. uolu. Cepo. in conſi. xli. Alexan. poſt Barto. in. l. damni infecti. §. ſabini. ff. de dam. infecto. Barba. in conſi. incip. clementiſſimi Dei. Rom. in con. cccci. Bal. in cō. lxxx. v. vol. & cō. cccxi. iii. vol. & in vl. con. eiuſdē volu. & in ſuo reperto. in ver. vulneratus vno vulnere. i. verſi. Cuma. in conſi. cxxxiiii. Alexan. in conſil. lxv. ſi. volumi. Matthe. in. d. conſti. termi num vitæ. iii. q. & per Marſi. in prac. in. §. poſtquam. & de hac quæſtione per Marſil. in rubri. C. de proba. lxxxiii. colum. cum ſequen. in materia incertitudinis. & in. l. prima. in princi. xvi. fallen. & in. l. nihil intereſt. & in. d. l. fina. ff. de ſica. & in. l. prima. §. diuus. eo. & in. l. i. C. eo. & in ſing. ccxvii. & in ſingu. ccccciii. & in conſilio vigeſimoquarto. & conſil. trigeſimoquarto. & conſ. trigeſimonono. & conſilio. xliii. ſecundo dub. & con. quinquageſimo. & ſeq. & con. lvii. in fi. & conſi. lxiii. & conſ. lxvii. & conſi. lxix. & con. cx. Limitatur tamen dicta concluſio nō habere locum quando pariter fuiſſent coadunati, & ex propoſito acceſsiſſent ad occidendū nam tunc omnes tenentur, vt dicit Bar. in. d. l. fi. & in. d. §. ſed ſi plures. & ita Gandin. limitat in dicta rub. de homic. per Thom. gram. in conſil. xlii. Mat. in dicta conſtitutio. terminum vitæ. & Marſi. in dicta. l. fina. & in conſ. xxxiiii. & in dicto ſingula. ccxvii. tamen Alber. in dicta. l. fin. ponit quæſtionem quando ex propoſito plures accedunt ad occidendum, & refert opinio. quando neſcitur quis eum occidit, & licet gloſ. in dicto. §. ſed ſi plures. dicat omnes teneri de occiſo tamen dicit Cyn. in dicta. l. quoniam multa. tenere contrarium quod non pœna mortis, & hanc dicit humaniorem ſententiam, & ſic ſentit etiam quando ex propoſito plures interuenerint, & licet diſtinguat poſtea referendo opiniones, & quod teneantur de occiſo quando ex propoſito tamen intelligitur non pœna mortis, vt ſupra dixit, & hoc etiam ſentit in dicta. l. quoniam multa. quatenus reſpondet ad dicto. §. ſed ſi plures. licet referat opinio. & in fin. vt ſupra diſtinguat, & nota. quod dixit Alberic. in dicta. l. finali vt bene intelligatur quando fuiſſent coadunati, ad verberandum tantum, nam tunc

ſi in rixa interuenerit homicidium quilibet te-
netur de eo quod facit, vt.d.l.fina. No.tamen
ꝙ licet ſupra dicta opinio procederet de iure
communi, vt omnes teneantur quando ex pro
poſito, tamen forte in regno non procederet,
nam illud eſt ratione animi occidendi per.l. is
qui cum telo. C.de ſicar.& dicta.l.prima.§. di-
uus. at in regno ſecus eſt cum nec animus occi-
dēdi, nec attentatum puniatur, vt in dicta con-
ſtitutio. aſperitatem.& ſic attenditur factum, ut
ſupra dictum fuit cum animo. Limita ſecundo
quo ad pœnam imponendam non tamen quo
ad torturam infligendam, nam tunc ſi extat ali
quis ſuſpectus, & ſolitus alias committere ho-
micidium poteſt torqueri, vt confiteatur quis
intulit illud vulnus mortale, ita per Marſi. in.d.
l.prima §.diuus.& in.l.prima.C.de ſicariis. &
in ſingula.ccxvii.in pra.in.§.diligenter. verſic.
vlterius quęri poteſt de nota.dubio allegat Gui
do.de ſuzar.in trac.de quæſtion.ita tenere & p
Marſil.in.l.prima.in princip.ff. de quæſtion.&
per Ioan.de arn.in comment.xxv. & in ſingu.
lxiii.poſt Marſi. vbi ſupra. Tertio limita niſi ap
pareret quis fuit caporalis, & inceptor rixe, nā
tunc ſolus caporalis teneretur per dicta.l.quo-
niam multa. vbi Bar.Cy.& Alberi. & in.l.ſecū
da.§.ſi quis non ab homine.et Alexan.poſt eū.
ff.vi bonorum rapto.& Alexan.poſt Bartol.in
dicta.l.fi.in ſexta.add.ff.de ſicariis.Bald.in con
ſilio.cxxx.& conſi.cxxxvi.primo volu. Gan-
din.in rub.de defenſ.a reo faci.iii.colum.verſi.
ſed pone ꝙ ego.Bel.in rubr.de quæſt.ii.colum.
Pau.in conſ.cxcii.& ita in hac quæſtione dicit
Boni.in rubri.de inſul.& percuſſ. vi.colum.&
Marſil.in dicto ſingula.cccciii.incip. ſuperiori-
bus annis, & Cepol.in conſil.xxxiiii.& Marſil.
in dicto.§.diuus. vlt.colum. & in practica.in.§.
conſtante.verſicu.vltimo. circa hanc materiā
præceden.ver. Ange.in glo.Andr.auxilia. vlti.
colum.verſicu.niſi fuiſſet vnus auctor. Marſ.in
dicta.l.i.C.de ſica.in.l.i.C.de rap.uir.nu.lxxix.
& in conſi.lxvii.& in.l.eiuſdem.§. item is.ff.de
76 ſicar. ¶ † Quis autem dicatur caporalis dic vt
per Bald.in.l.prima.C. de ſeru.fugi. & Alexan.
in conſi.ciii.i.vol. & Ange.in aucten.de here. &
Fal.in princi.in fi.ii.colum.& Fely.in.c. olim.
de accuſa. Iure vero cano.omnes tenentur, &
fiunt irregulares, vt habetur in cap.ſignificaſti.
lo.ii.de homicid.& ibi Panor. & Fely.& Imo.
Hoſtien.in ſumma.in titu.de homic.verſic.qua
pœna.& Specu.in titu.de diſpenſ.§.iuxta. ver.
quid ſi in rixa & in titu.de homicid. verſ.pone
ꝙ quatuor, & per Alberic.in dicta.l. fina. & in
dicto.§.ſed ſi plures, & per Cardina. in clem.i.
de homi.xiiii.q.& per Pau.gril.in trac. de rela-
xa.Carce.in titu.de aboli. Inno. vi.q.& uide qđ
traditur in.c.pen.& fin.de cleri.percuſſo, vbi ſi
in conflictu quis occidatur & ibidem reperia-
tur clericus etiam ſi lapides proiecit non effici-
tur irregularis & ibi per Panor.hoſtien. & Spe-
cul. vbi ſupra dicunt ratione incertitudinis non
incurrere infra in regularitatem. Panor. & Imo.
in.d.c.ſignificaſti.dicunt potius pręſumi irregu
larem ꝙ innocentem dic vt per eos vbi ſupra.
77 ¶ † Idem dicas vt ſupra fuit concluſum de
pluribus exiſtentibus in domo aut coquina &
vnus lapidem proiiciat & occidat pretereuntē
& neſcitur quis lapidem proiecit an omnes te-
neantur dic vt ſupra ꝙ non de occiſo ſed alia
pœna mitiori vt per Specul.in tit de homi.§.i.
ver.ii.& Gand.in rub.de hom.ver. pone ꝙ qua
tuor homines Bartolome. brixien. in quæſtio.
ſuis.q.ix.car.lx. Alberi.in.d.l.fi.ff. de ſicari. vbi
ponit aliam quæſtionem in materia incertitu-
dinis de qua per Mar.in rub.C.de prob.plene &
per Car.in.d.clem.i.xiiii.q. & vide poſt conſil.
Alex.xliiii.iiii volu.omnes effici irregulares.
78 ¶ † Sexto quæro quia ſupra dictum eſt de oc-
cidentibus per ſe manibus propriis, & imme-
diate ſed quid de dantibus cauſam homicidio
an puniantur ſicut ſi per ſe manibus propriis
79 occidiſſent. ¶ † In qua quæſtione aduertas ꝙ
quandoque quis eſt cauſa remota ad homici-
dium vt mandando vel auxilium præſtando &
de hoc dicetur infra ſuo loco, quandoque quis
eſt cauſa propinqua ad homicidium committē
dum, & de hoc dicetur in hac quæſtione in qua
dic ꝙ vbi quis animo intentione, & propoſito
occidendi dat cauſam mortis, tunc punitur de
occiſo, & nihil intereſt an per ſe an mortis cau
ſam prebeat, et ita procedit.d.l.nihil intereſt.ff.
de ſica.quę lex locum habet, vt ibi per Bar. &
Mar.in fi.quando dolo dedit cauſam mortis, &
ſic non obſtat text.l.iii.§.adiectio.ff. de ſicar.&
in.l.item obſtetrix.in prin.ff.ad.l.aquil. nam in
eis non fuit animo occidendi factum ideo nō re
netur de occiſo, vide in.c.ſtudeas.50. diſtinc.&
tradita in.c.de cetero. vbi Felyn.de homici. &
Ludo.montal.in trac.de reprob.ſentent.pila.in
fi.& per Boni.in rub.de inſul.& percuſſ. verſi.
ſed quid vnus cepit, & per Andre. in conſti.ter
minum vitæ.ſecunda colum. vbi de cauſa pro-
pinqua & remota, & de animo occidendi.& p
Cepo.in conſi.xxiiii.& ſequen. ſeu. xxxiiii.&
per Alexan.in conſil.cxl. ſecundo volu.exem-
pla autem ponit gloſ.in dicta.l.nihil intereſt.&

traditur in.l.i.C.de emen.ſer.ubi Bald.& ibi de
exemplis ex quibus pœna capitis plectatur ſtá-
80 te dolo. ¶†Dat ergo mortis cauſam qui dat
gladium in manu furioſi,vt ſe aut alium occi-
dat,nam ſi doloſe fecerit & ſe aut alium occi-
dat tenetur de occiſo.l.prima.in prin.ibi cuiuſ-
ue dolo malo &.§.primo.ff.de ſica. dicta.l. ni-
hil intereſt.&.l.prætor.§.ſi publicanus.ff.vi bo
norum rap.&.l.qui occidit.§.penu.ff. ad.l.aql.
81 And.¶†Etiam in dicta conſti.terminum vitæ
ſecunda colum. exemplificat in eo qui ſcit la-
trones congregatos, & oſtendit alicui malam
viam vt iret ad latrones & occiderint eũ.
82 ¶†Idem ſi dolo et animo occidendi percutiat
aliquem & ex percuſsione cadat in terram aut
ſupta lapidem & frangat ceruicem & mortuus
ſit nam tunc dicuntur hi mortis cauſam præbe
re vt de occiſo teneantur.ſecus dicit ſi alius im
pellit ad cauſam,vt not.in dicto cap.ſtudeat. vł
ſi ordinat capi & ex captura moritur.c.ſicut di
gnum.§.primo.de homi. vel ſi itam Regis inflã
mauerit contra aliquem,& occidat dicto cap.
ſicut.§.ſecundo. nam tales ſunt cauſa remota,
& de occiſo non tenentur ordinaria pœna niſi
dolo induxerint animo occidendi,vt ibi not.de
primo exemplo per And.dic vt per Gandin.in
rub.de præſumptio.dubita.circa fi.verſi. deci-
mum colligitur indicium,& Boni.in rub.de in-
di.verſ.item ſi ſuaſit alicui,& in rub. de homic.
verſ.item qui ſuaſit aliquem,& glo. in.l.iii.§. q
autor ſeditionis ibi.iiii.cauſa.ff.de ſicar. vbi de
eo qui ſcit inimicos apoſtatos ad occidendum,
& pergente per vnam viam oſtendat viam ini
micorum qui ab eis fuerit occiſus,facit nam p-
ſuaſio eſt cauſa immediata delicti facti, vt dicit
Bart.in.l.ob hęc.ff.de infami. licet loquatur in
perſuadente delictum.de ſecundo vt de percu-
tiente & cadente ſequitur Saly.in.l. de priori-
bus.C.ad.l.aquil.ubi dicit fore cauſam immedia
tam ad ſequentem,licet Bal.ibi contrarium di-
cat & vide per Fely.in dicto.c. de cetero. non
obſtat quod Areti.conſuluit in conſil. cxlvii.v.
col.prout refert Fely.in tracta.de cona.penul.
colum.& Iaſ.in.l.prima.ff.de legi. & Matſil.in
d.l.nihil intereſt.iii.colum.de percutiente cum
pugno ⁊ cadens in terram ſupra lapidem ex p-
cuſsione,⁊ moriatur ꝙ non teneatur pœna or-
dinaria,nam intelligitur quando non dolo, &
animo occidendi qui deprehenditur ex percuſ
ſione,& armorum genere,vt ſupra dictum eſt,
ſecus ſi dolo percutiat,& vulneret, & cadat in
terram,& ſe occidat,nam tenetur de occiſo,&
ita procedat dictum And.& dicta.l.nihil inter-
83 eſt. ¶† Et de impellente aliquem habentem
gladium in manu, & ſe occidentem an tenea-
tur de homicidio, dic vt per Angel. in conſilio
xxvii.& per Par.in verbo pœna.ver. tu qui va
dis in birraria prima col.& per doct. in.l. ſi ge-
mina.ff.arbo.fur.ceſa.vbi Angel.poſt Barto.&
Ange.in glo.& ipſum titium percuſsit. Flor.in
l.qua actione.§.celſus.ff.ad.l.aquil.vlti.colum.
& vide per Matthe. in conſti. ſi quis aliquem.
vii.&.xxviii.q.⁊ de impellente,vide Bald.in.l.
pe.C.ad.l.aquil.Alex.poſt Bar.in.d.l. ſi gemin.
& Bal.in.l.ſi familia.ff.de iu.om.iu & in.l.ſi de
interpretatione.ff.de legi.Cardi.autem in clem.
i.pen.q.de homi.dicit non effici irregularem.
Ang.in dicta.l.nihil intereſt exemplificat ſi pa
rictat alicui arma extrahere,vt occidat, vel do
mum ad adulterandum,vt ibi per Marſi.in fin.
ſed hæc conferunt ad remotam cauſam, vt de
auxilio teneantur de quo ſuo loco tenentur.
84 ¶†At multa poſſent dari exempla de cauſa
propinqua, vt ordinaria pœna puniatur vt ſi
quis incendium commiſerit in aliqua domo do
lo malo,& hominem occiderit, ⁊ combuſſerit,
vt in.l.prima.in princip.ibi cuiuſue dolo malo
incendium factum eſt.ff.de ſicar.quod intelligi
tur hominem occidendo incendio, & dolo, &
animo hominem occidendi ignem immiſerit.l.
qui cedes.ff.de incen.rui.naufr. & in regno eſt
tex.in conſt.qui doloſe de incendia.vbi immit-
tendo ignem in domo alicuius in ciuitate pœ-
na mortis punitur quod intelligit And.ibi.&.d.
l.qui edes.ſi homo ex incendio occidatur,& nõ
aliter,& ita etiam intelligit.d.conſtit. Tho.grá.
in vo.xix.iii.col.verſic.nec magni facienda ẽ,
& ita etiam intelligit.d.conſtit.Mat.ibi,& ĩ ru-
bri.d.conſt.et in conſt.ſuper inciſionibus.x.no.
85 ¶†Item mortis cauſam propinquam dicitur
preſtare ſi quis animo occidendi & vt facilius
occidatur aliquem ligauerit nam ſi alius occi-
dat ligans tenetur de occiſo vt in.l. item mela.
§.ſi alius.ff.ad.l.aquil.Panor.in.c.lator.& in ca
86 pi.ſuſcepimus.de homic.¶†Idem dicitur prę
ſtare cauſam homicidio ſi vnus teneat,& alter
occidat, nam tenens dicitur cauſa propinqua
homicidio,vt per Boni.in rub.de inſult.& per-
87 cuſſ.quinta colum.¶†Item ſi officialis,vt prę
ſes iuſtitiarius,aut poteſtas cogat ſuum conſilia
rium aſſeſſorem, aut auditorem ſuum ad con-
demnandum reum pœna capitis & mortis qui
non erat condemnandus, nam talis dolo fa-
ciens pœna capitis tenetur,vt in.l.prima. in prĩ
cip.ff.de ſicar. vt ibi intelligit Bar.in princip.&
poſt eum Alexan.& text.in.l.lege cornelia. in

princip. & ibi Marſ.ff.de ſicar. Amode. iuſti.in trac.ſindi.ſub nu.cxvi.i. & Brun.in trac. indi.ſe cunda par.ſexta.q. & Ange.plene in glo. de cõ ſenſu & deliberatione. vbi dicit idem teneri an tianos ciuitatis, & pręſidentes cogentes officia lem ad condemnandum ad mortem, vel abſoluendum qui etiam tenentur lege iulia.de vi pu. l.lege iulia. & l.qui dolo. vbi Barto.ff.ad leg.iu. de vi publi.idem dicit de officiali inducente ꝑſidem ad iniuſtitiam faciendam, & hominem iniuſte occidendum per.l.per hanc.C. de aduo.
88 diuer.iudi. ℭ †Et de hac materia, & an præſumatur factum conſilio aſſeſſoris per Pari.in tta cta.ſindi.in verſi.conſilium. & in verſ.aſſeſſor. vbi debet reſiſtere, & proteſtari, alias præſumi tur eius conſilio, vt in cap.reg.incip.item ꝙ prę dicti iuſtitiarii & capitanei nullum audeant in cap.Regi. Ioanne.
89 ℭ †An autem mandatum ſuperioris exequentem & conſiliarium excuſet, vt quia inferiori ſuperior mandet, vt occidat ſi exequatur excuſetur dic ꝙ non vt per Mar.in.l.i.in prin.in fi.ꝛ in.§.præterea.ff.de ſica. & per Thom. gram.in
90 vo.xxxii. & dicef infra ſuo loco. ℭ †Item ſi officialis fecerit dolo, aut aliter coegerit, vel in debite ad torturam poſuerit accuſatum, vel inquiſitum dolo vt confiteatur per quam torturam fuit confeſſus & innocens ad mortem fuit condemnatus tunc pœna capitis tenetur.d.l.i. in princi.ff.de ſicar. & per Marſi.in.d.§.præterea.ita intelligendo text. in.d.l.i. ibi quo quis falſum indicium profiteretur, & ita intelligit Boni.in rub.de homi. verſi.item tenetur iudex.
91 ℭ †Idem ſi officialis cogat teſtes per torturã, aut aliter vt ferant falſum teſtimonium contra reum, & ex eo mortuus fuerit, & condemnatus, nam tunc tenetur officialis de occiſo, ꝛ cau ſa eſt propinqua mortis ſecundum aliam intelli gentiam.d.l.i.in princ.ibi quo quis falſum indi cium, & ibi per glo. & Bart.qui dicit illum tex. eſſe notabi.ad hoc contra officiales terrarum, & ita dicit ſingularem. Bald.in ca.primo.§.iniuria.circa fi.de pa.iur.fir man. & in.l.tertia.§. qui autor ſeditionis.ff.de ſicariis.ibi qui falſa in
92 dicia. ℭ †Idem ſi iudex pecunia corruptus dolo iniquam tulerit ſententiam, & ad mortẽ condemnauerit innocentem, nam tenetur de ſicariis, vt dicta.l.prima.§.præterea.ff.de ſicariis.et in.l.lex.§.fi.ff.ad legem iul.repetun.Bel.in practica.in titulo de fuga.reo.xi.colum. Amode.iu ſti.in tractatu ſindica.nu.cxxiiii. Boni.in rubri. de homicid.verſic.item tenetur iudex, vbi etiã ſi ita motus condemnauit ad mortem Pari.in tractatu ſindi.in uerbo ſindicantur officiales ha bentes officium publicum de barattariis, in regno autem iudex pecunia corruptus, et ad mortem condemnans pœna capitis punitur, vt in conſtitu.iudex ſi accepta, & in conſti.corrupte le, & ibi no. Math.in prin. Andr. in cap. primo. in verſ.committentium.iii.col. verſ.ſi tamẽ quæ
93 ſint reg. ℭ †Sed quid ſi accepit pecuniam vt iu ſte condemnaret an locum habeat pœna.d.cõſti.Mat.ibi tenet ꝙ non ſed pœna conſti.capita neorum. & ibidem an dicatur iudex corruptus ſi accepit mutuo pecuniam a feneratore gratis & idem Pari.in contra.in verbo de quibus ſindicantur officiales incip. & primo videndum, & d. ver.ſindicantur etiam officiales habentes officium, vbi ſi innocentem condemnauit pœna capitis tenetur ſed ſi nocentem condemnandum et innocentem abſoluendum acceperit pe cuniam alia mitiori pœna punitur vt exilio & ita concludit Thom.gram.in vo.xxv.vbi i cau ſa Donati de falconibus auditoris in prouintiis Calabrie qui fuit ab vtraque parte corruptus, & fuit cingulo doctorali priuatus & exul, & hoc quia non accepit pecuniam vt ad mortem condemnaret innocentem, ideo non fuit pœna capitis condemnatus iuxta.d.conſti.iudex ſi pe cuniam, quæ locum habet quando dolo pecunia corruptus innocentem condemnauit. Aut ergo iudex innocentem cõdemnauit dolo corruptus pecunia & tunc pœna capitis tenetur et ita loquitur.d.conſti.iudex. Aut vt innocens ab ſoluatur & nocens condemnetur & tunc mitiori pœna & exilio puniatur iuxta præfatum vo.Thom.gram.xxv. & vide Pau.de ea.in cõ. xvii. & poſt Ang.in gl.falſario. ver.quæro aliquis accepit pecuniam vbi limitat. niſi accepit in publicum pecuniam ſecundum Bal.in.l.fi.de appella. & ita vt ſupra colligitur ex dictis p Pa ri.in dicto ver.ſindicantur. & per Matthe.in cõ ſtitutio.apud iuſtitiarios in fi.per illam conſtit. & per conſtitu. volumus & per conſtit. pręſentis legis & ſunt alia.c.regn. & maxime cap.incip.vulgaris fame. & c.de non recipiendo officiales munera. In ciuilibus tamen extat alia cõ ſtitutio.ſi iudex fraudulenter vbi qualiter puniatur iudex pecunia corruptus, & de pœna corrumpentis in conſtitutio. litigator. & licet Bartol.in.l.prima.C.de bonis eorum. qui ſibi mor. conſci. per illum text. & in.l. tranſigere. C.de tranſaction. vbi per doctor. dixerit quod pro abſolutione habenda licitum eſt patti iudicem corrumpere pecunia cum vnicuique liceat ſanguinem ſuum redimere, etiam pe-

cunia

tunla corrumpendo in tantum ꝙ dixit Bartol. in l. qui explicandi. C. de accuſat. ꝙ nec etiã iudex tenetur accipiendo pecuniam reliquit tamen cogitãdum, ſi iudex promiſerit facere accepta pecunia, hodie tamen non licet corrumpere in criminalibus ſicut nec in ciuilibus, vt in auten. nouo iure. C. de pœna iud. qui mal. iud. & in regno ſi infra triduum non denunciat qđ promiſerit, aut dedit tantundem ſoluit fiſco, vt in conſtitutio. corruptele. in fine. & ſupra, & vide per Pari. in verbo corruptio. & ſequen. verſ.
94 an ſi tempore. in fine. ℂ† Ad id autem quod ſupra dixit Boniſa. ꝙ ira mortuus officialis condemnauit ad mortem, & occidit ꝙ tenetur de ſicar. contrarium dixit Par. in tractatu ſindica. in d. verſ. ſindicantur. vbi dixit ꝙ ſi iudex ex ira aliquem necauerit, vel occiderit mitigat͂ pœna. l. quarta. §. hodie. ff. ad legem iuliam repet. Bal. in l. addiros. C. de epiſco. audien. & in rub. C. de pœna iudic. qui male iudica. Rom. in l. cũ mulier. ff. ſoluto matrimonio. & per Fely. in capitulo dilecti. de exceptio. & ſupra fuit dictum. Faciũt dicta per Felynum in capitulo ſicut ex literis. poſt principium. verſic. in text. ibi iracũdie calore. de iureiuran. vbi de delicto calore iracundiæ. Andr. in capit. primo. in verſic. bona comitem. quæ ſint reg. Alexan. poſt Bartolum in dicto. §. hodie. & Andr. ibi in dicto capit. primo. tertia colum. verſic. ſi tamen conuictus tenet ꝙ pœna capitis punitur occidens iudex innocentem ira motus, vel pecunia corruptus, ſed Pari. in dicto verbo condemnatio. verſicu. quidam. iudex fuit delatus. tradit late hanc quæſtionem, & concludit iudicem mitiori pœna puniri, & dicit eſſe ſpeciale in iudice, ponit enim quæſtionem de iudice a torquẽdo iniuriato qui motus ira ex abrupto ſtatim in feneſtra ſuſpendit ꝙ minori pœna tenetur ob calorem iracundie, idem dicit in fine. de torto, qui dixit velle iudici ad aurem dicere nonnulla verba, & accepto gladio penniculari interfecit iudicem, nam non punitur pœna mortis dolore commotus, idem dicit in iudice ſi ignorantia condemnauit innocentem, vt mitius puniatur, vt per Marſilium in practica in. §. diligenter. xv. car. & in ſingula. ccccl v. incip. difficillimum. & in l. prima. in principio. xiii. limitatio. ff. de ſicariis.
95 ℂ† Item dat cauſam propinquam morti, vt de ſicariis teneatur ille qui pecunia corruptus dolo malo protulit falſum teſtimoniũ ex quo reus innocens fuerit condemnatus, et mortuus, vt in l. prima. §. pręterea. ff. de ſicariis. vbi Mar. in principio. vbi etiam quid ſi protulit, vt dicat in fauorem accuſati, & Boniſa. in rubrica de homicid. verſ. item. & qui falſum teſtimoniũ Alexand. poſt Bartolum in dicta. l. prima. in principio quem text. facit ſingularem Bald. in cap. primo. §. iniuria. in fine. de pac. iuramen. firman. & Barb. in rub. de fideiuſſor. & Corſet. in ſingula. incip. teſtis. xi. verſic. incip. falſus teſtis. Ang. in gloſ. falſario. verſ. quæro aliquis accepit pecuniam. Bald. in capitulo primo. nona colum. verſic. item qui falſo. de pace tenen. & in l. preſbyteri. C. de epiſ. & cler. Alexan. in con. lv. vii. volumi. Bald. & Felyn. in capitulo ſicut. de teſtib. octauo notabi. & in l. data opera. decima col. C. qui accuſa. poſſ. Ana. in capitulo primo. de falſ. Mar. in d. §. præterea. i. no. glo. in ſum. circa ſi. ii. q. iii. Bal. in l. ſecunda. C. de reb. cred. vide plene per Thom. grãmma. in vo. v. vbi de teſte deponente falſum contra fiſcum in fauorẽ inculpati qualiter puniatur ubi non pœna mortis poſt Mar. in d. §. præterea. Bel. in pra. in rub. de cauſis crimina. octaua colum. & quid ſi acciptat pecuniam, vt dicat ueritatem an puniatur, dic vt per Barto. & Alexand. poſt eum in l. prima. C. de falſ. & Bel. in auten. vt iudi. ſine quo ſuffra. & limita niſi palam & ſponte detur pecunia, vt per Auguſti. poſt Angel. in dicta gloſ. falſario. verſicu. quæro aliquis accepit, licet
96 quando ſponte negat, Bel. vbi ſupra. ℂ† Et de corrumpente teſtem ut falſum teſtimonium proferat qualiter puniatur in regno, dic vt in conſtitu. qui falſitatem aſtruxerit. vbi vide di-
97 cta per Math. in hac materia. ℂ† Item mortis cauſam præſtat doloſe conficiens venenũ, aut alia medicamina ad hominem occidendum ex quo mors fuerat ſecuta, nam talis conficiens, & dans uenenum tenetur pœna mortis. dicta. l. prima. §. præterea. & l. iii. ff. de ſicar. & Boniſa. in rub. de homi. & habetur in regno in conſti. mala noxia. quę ſic interpretatur quando homo mortuus ſit, vt ibi per Matthe. & ita intelligun tur conſtit. ſeq. poculum. eadem pœna. & conſtitutio. quicunque toxicum. & ſeq. & ita intelligit hanc materiam Cepo. in conſi. vlti. per totum. & Butri. in c. i. de reſcript. Franciſ. de cre. in ſingula. xlix. & plene Deci. tradit in regula non vult. ff. de regu. iur. & habetur poſt eum in Apoſt. & per Thom. gramm. in voto. iii. & vo. xxx. & dixit Angel. in l. prima. §. ſit iniuria. ff.
98 de var. & extraor. crim. ℂ† ꝙ ſi quis venenaret fontem, aut puteum, & mors ſequatur tenetur pœna capitis, & licet præfata iura. l. eiuſdẽ. & conſtitu. præfatæ loquantur etiam in tenente, & conficiente malum venenum, vt tenean-

tut.l.cornela.vt.d.l.eiuſdē.⁊.d.§.ꝑterea.vt aliq
teneant ꝙ ſit ſpāle ī hoc vt reneātur de ſicariis
vt refert etiā Mat.in.d.cōſt.mala noxia.⁊ Ang.
in gl.ſciēter.& doloſo,& Fel.in tra.de cona.tū
aut intelligēdū eſt ꝙ licet eadē lege cornelia te
neantur non tamen eadem pœna ſed mitiori,
vt per Mar.in.d.l.eiuſdem in fi.prin. Aut ꝙ lo-
cum habeat vbi ex hoc mors fuerit ſecuta vt
quia quis vendiderit,vel confecerit venenum,
& poſtea alteri tradidit, ex quo mors alicuius
fuerit ſecuta,& ita Mat.in conſtituti. mala no-
xia.& Marſi.in.l.fina.in fi.ff.de ſicariis. & in.l.
is qui cum telo.C.eodem. vbi de filio emēte ve
nenum,vt parri daret,& per Cepo.in.d.vlt.cō.
& ita etiam intelligitur conſtitutio.reg.quicun
que toxicum.quæ imponit tenenti,vel venden
ti venenum & toxicum furcarum ſuſpendium
quæ intelligitur,ſi ex eo mors fuerit ſecuta, &
ita intelligere videtur conſtit.amatoria pocu-
la vbi fit diſtinctio,aut ex poculo amatorio fue
rit mors ſequuta,vel ſenſus ammiſſus, & tunc
pœna capitis punitur,ſi vero non,pœna carce-
ris biennalis cum publicatione bonorum. vel
forte tempore conſtituentium regum Siciliæ
nimis inualeſcebat mors per venenum ideo ad
terrorem ſtatuerunt vt quis non conficiat nec
teneat venenum aut vendat vt.d.conſtit.quicū
que toxicum &.d.conſti.mala noxia verentes
eorum vitam veneno finiri. veritas tamen eſt
quando ex hoc mors fuerit ſecuta vt ſupra.
℄ Idem ſi venenum imponatur in medicami-
ne vt in.l.qua actione.§.celſus.ff.ad.l aquil.ubi
equiparatur ponenti gladium in manu furioſi
vt eadem puniatur pœna & per Tho. gramm.
in vo.xxx.in cauſa Galeni.℄ Et no.quod adeo
tale delictum eſt deteſtabile quod conſti. regn.
quicunque toxicum taliter vt ſupra intellecta
indifferenter ponit pœnam furcarum,vt ſic li-
cet conſti.reg.terminum vitæ.diſtinguat in no
bili vt caput truncetur & ignobilis ſuſpenda-
tur.tamen in venenatione propter eius deteſta
tionem cum grauis ſit taliter hominem occide
re.l.i.C.de vene.Alex.conſ.cxlv. vii.vol. im-
poſuit indifferenter pœnam ſuſpenſionis.
99 ℄ † Hoc eſt ex quo occidens veneno prodito
riæ dicitur occidere.vt per Mar.in fi.rubr.ff. de
100 ſicar.℄ † Et proditor furca ſuſpenditur indif
ferenter ſicut etiam pro furto & per Mathe.in
dicta conſtitu.terminum vitæ. vii. not. & per
Barto.in.l.deſertorem.§.i.ff.de re milita.& per
Bal.in capi.primo.§.ſi quis ruſticus.de pa. ten.
& in.l.capitalium.§.famoſos.ff.de pen.
101 ℄ † In tantum ꝙ licet bannitum & foriudica
tum liceat occidere per conſti. pœnam eorum
tamen non licet proditoriæ nec veneno cū pro
ditoriæ occidere dicatur qui veneno occidit ut
per Alexan.in dicto conſi.cxlv.& Bal. poſt Ia
co.butr.in.l.nemo.C.de ſum.tri.Bal.& Saly.in
l.cum fratrem.C.de his quib. vt indi. ita dicit
Math.in.d.conſti.mala noxia licet contra Bal.
102 in.l.grachus.C.de adult.℄ † Et no. in hac ma
teria ꝙ ſi quis fuerit confeſſus ſe hominem oc-
cidiſſe veneno & mortuum fuiſſe ex tali vene-
no ꝙ talis ſola confeſsio non nocet confitenti
vt per Alex.in conſi.cxvi.iiii.vol.Franci. pon
zin.in trac.de lamiis in materia hęreſis. vii.arti
culo.Cepo.in conſi.xxxiii.aut.xxxvi. Mar.in
103 d.§.prӕterea.circa fi.℄ † Sed obſtare uidetur
in pręmiſsis text. in.l.tertia.§.ea tamen adie-
ctio.ff.de ſicar.vbi dans poculum ad concipiē-
dum ſi mortua fuerit mulier non tenetur pœna
mortis ſed mitiori vt relegationis,nam ibi qn-
quennio relegatus,ſed dic ꝙ ibi non fuit in do-
lo licet cauſam mortis dediſſet ſed in culpa,pręe
fata autem (cum dolo feciſſet) procedunt ideo
ratione culpe mitius fuiſſet punitus.in.d.§.ea ta
men adiectio & vide pro hoc Cepo.in.d.conſi
lio.xxxvi.vbi de dante poculum vt mater fa-
ciat abortum ſi moriatur an de occiſo tenea-
tur,& per Marſ.in.l.prima.§.diuus.ff. de ſicar.
& in.l.ſi quis necandi.C.eo.& vide de intelle-
ctu.d.§.ea tamen adiectio & materia poculi a-
matori & veneni per Pau.grill.in trac. de ſorti
leg.xii.q. vbi plene,ſed contrariari in hoc vide
tur tex.in.l.ſi quis.§.qui abortionis.ff.de pœn.a
qua lege fuit ſumpta,conſt.amatoria pocula.in
quibus ſiue amoris cauſa ſiue abortionis detur
poculum dans vltimo ſupplicio punitur. Ecce
ergo fuit cauſa mortis & tamen non fuit in do
lo ſed culpa cum non volebat mulierem occi-
dere & tamen pœna mortis punitur vt ibi,Bar
to.in.d.l.iii.reſpondet quod ibi dabat operam
rei licite ad concipiendum.Sed in.d.§. qui abor
tionis dabat operam rei illicite licet non fuerit
in dolo ſed culpa, ſed videtur dici poſſe quod
ex quo ibi dederat poculum vt faciat abortio-
nem quod fuit in dolo & non culpa, nam aut
facta eſt abortio hominis animati & tunc ap-
paret in dolo fuiſſe occidendi hominem & tūc
iure communi pœna capitis punitur licet non
ſtatutario vt per Ange.in glo. ex interuallo.ii.
colum.aut moritur mulier & tunc aut facto ab
ortu & tenetur propter abortum & ob mortē
mulieris. Aut moritur mulier propter poculum
& tūc etiam animus ad effectum eſt productus
ex quo mortua muliere mortuus eſt exiſtens in

vtero, & ſic animus ſemper ad effectum fuit
deductus cum facto ergo dolus deprehenditur
& ratione doli tenetur ibi & animi vt dicitur ĩ
l. Cicero. ff. de pen. in prin. vbi ex quo dolus in
faciendo abortum mulieri punitur pœna capi-
tis ſecus ſi nõ dolo ſed ex alia causa vt ibi in. §.
i. & in. l. ſi mulierem. ff. de ſicar. obſtat tamen
text. ibi de amatorio poculo nam licet non do
le, tamen ſi mors fuerit ſecuta tenetur vltimo
ſupplicio, et ſic pro culpa idem in poculo abor
tionis cum quoad mulierem non fuit in dolo
occidendi ſed culpa licet in conſequentiã puer
moriatur, & ideo erit ſpeciale ob malum exẽ-
plum vt morte ſecuta de occiſo teneatur. Et iõ
aut dabat operam rei licite & tunc mitiori pœ
na punitur. d. l. iii. & Math. in dicta conſtit. ama
104 toria pocula in fi. ¶ † Aut dabat operam rei
illicite & tunc regulariter non punitur pœna
mortis propter culpam. l. in. l. cornelia. ff. de ſi-
ca. & l. ſi mulierem. ff. eodem ti. & d. l. cicero.
§. i. & l. diuus. ff. de var. & extraor. cog. & l. pe
nultima. C. de ſicar. cap. ſicut dignum. lo. ii. de
homicidio vbi traditur Ana. in conſi. primo. &
poſt cum Bolog. Ange. in conſ. ccl xxxviii. di-
xit nullibi reperiri caſum propter latam culpã
capitaliter quem puniri licet Augu. poſt Ange
in gloſ. ſcienter & doloſe in principio ponat
quoſdã caſus & Mar. in dicta. l. i lege cornelia.
§. cum quidam. in fi. ff. de ſicar. fallit tamen vbi
lex exprimit ꝙ pro culpa puniatur pœna mor
tis ſecuto homicidio propter cauſam ſtatuens,
ita vt propter malum exemplum, & ita proce
dit dicto. §. qui abortionis. & d. conſtitutio.
amatoria pocula. vbi vero lex non exprimit
non punitur pœna mortis ſed mitiori vt ſupra
dictum eſt & de intellectu. d. iurium dicte. l. iii.
§. ea tamen adiectio & dicto. §. qui abortionis
vide plene per Pau. grill. in tra. de ſortile. q. xii.
105 & q. xiii. ¶ † Quid autem ſi doloſe dat pocu-
lum vt faciat abortionem & mulierem poculũ
ſumpſit qua pœna teneatur dic alia. vt in dicto
§. qui abortionis & dicta conſtitu. amatoria po
106 cula & ibi per Math. ¶ † Sed quid ſi mulier
acceperit aliqua medicamina vt non concipe-
ret an teneantur de homicidio text. in capi. ſi
aliquis de homi. dicit teneri tanquam homici-
dam vt ibidem traditur per ſcribentes. Dic ta-
men ꝙ mitiori pœna puniri licet quo ad pœnã
vero canonicam ex hoc incurrat in irregulari
tatem ſicut dicitur in intellectu. c. ſecundo. de
homi. in. vi. & traditur in cap. preſbyterum. de
homi. & ita tenet Mar. in. d. l. ſi mulierem. et tra
ditur per Pau. gril. in fi. xii. q. & xiii. q. per totã
vbi de pœna tam iuris ciuilis ꝗ canonici & irre
gularitate & excommunicatione. & de facien-
te ſe caſtrari & ſpadonem vt non generet qua
pœna puniatur dic ut in. l. tertia. §. qui hominẽ.
& in. l. lege cornelia. §. conſtitutum. ff. de ſicar.
107 ¶ † Et an et quando mulier faciens abortum
teneatur pœna capitis. Dic ꝙ aut dolo & tunc
aut partus erat animatus, & tunc tenetur pœna
ordinaria ſecundum ius commune & non ſta-
tutario vt ſupra dictum fuit, & per Marſil. in. l.
penulti. C. de ſicar. Aut non erat animatus &
tunc extraordinem. dicta. l. diuus. ff. de extraor.
crim. dicta. l. ſi mulierem. & dicta. l. Cicero. §. i.
quæ iura ita intelligit Mar. in dicta. l. ſi mulierẽ.
fallit niſi accepta pecunia faceret nam pœna
capitis punitur. vt dicta. l. Cicero. in princip. ita
Barto. & Ange. in dicta. l. diuus Panormi. Ana.
& Felyn. in dicto cap. ſi aliquis de homi. Ana. ĩ
conſi. primo. & poſt eum Bolog. no. gloſ. in. c.
conſuluiſti. iii. q. iiii. Panormi. & alii in dicto ca
pi. ſicut dignum. lo ſecondo de homi. vbi Fely.
& per doct. poſt Bald. in. l. quod dicitur. ff. de li
be. & po. & Alber. in. l. qui de vtero. ff. de ſta.
homi. Ang. in glo. ex interuallo. Limita vt per
Fely. in dicto capit. ſi aliquis. niſi medici dicant
mulierem morituram niſi poculo aut aliter fiat
abortus etiam animatus nam pro ſalute mulie-
ris excuſatur vt per Simo. brix. in clem. prima.
de homi. vbi diſputat & ſupra fuit dictum ĩ pri
ma par. idem de viro dãte calcem in utero mu-
lieris ex qua fuit ſecutus abortus vt ſi dolo pœ-
na capitis puniatur alias non vt ſupra fuit di-
ctum & in locis ſupra allegatis Ange. & Saly.
in. l. penul. C. de ſicar. & Boni. in rub. de homic.
108 ¶ † Item dicitur cauſam prebere mortis pro-
pinquam ſi de ponte aut ex alto aliquem præ-
cipitauerit & ſubmerſus aut laxatus interiit. l.
qua actione. §. celſus. ff. ad. l. aquil. vbi idem ſi
puerum illi dat ad petram & mortuus fuerit,
idem ſi vnus tenuit alius occidit, vt in. l. item
mela. §. ſi celſus. ff. ad. l. aquil.
109 ¶ † Item dicitur cauſam mortis præbere ſi
quis per vim voluerit ingredi poſſeſſionem ali-
cuius & in ingreſſu quis mortuus fuerit nam te
netur de occiſo. l. quoniam multa. C. vnde vi.
Cepol. in conſilio. xxxvi.
110 ¶ † Item dicitur cauſam mortis præbere ſi qs
de homicidio accuſetur ꝙ ſempronium occide
rit qui viuit & aliquis celet eundem ſempro-
nium vt mortuus appareat et condemnetur ac
cuſatus, quod ſi fuerit condemnatus & ille po-
ſtea viuus appareat, celans tenetur de homi-
cidio tanquam dans cauſam mortis ita dixit.

111 Boni.in rub.quid ſit accuſatio. ¶ †Item. dat
cauſam mortis iudex qui immodice torquet vl
imponit noua genera tormentorum vt carnes
ſcindendo,nam ſi taliter tortus moriatur tene-
tur de occiſo iudex vt per Par.in tracta. ſindic.
in verbo tortura ver.an ſi officialis car. cxii.
vbi etiam ſi propter membri inciſionem mo-
riatur an teneatur de occiſo in fi.d.verſ. & per
Bald.in.l.prima.C.de emend.ſeru. & per Bru.
in tracta.indicio.ſecunda par.ſecunda.q.prin.
vbi dicit iudicem decapitãdum ſi mortuus fue
rit taliter tortus & Marſil.in.l.prima in princi.
ff.de quæſtio.& ſi per immoderatam torturam
moriatur an & quando teneatur pœna capitis
dic vt per Bru.vbi ſupra qui plene hũc paſſum
diſputat & Ange.in glo.ſama publ.in materia
torturæ & ſupra fuit dictum in tali materia &
extat.c.reg.incip.ſi iuſte appellauerit vbi vide
ſi moriatur in tortura interpoſita appellatione.
112 ¶ † Idem iudex tenetur tanquam dans cãm
mortis ſi fingat aliquem mittere ad ſupplicium
vel fingat torquere vt terreatur nã ſi moritur
tenetur de occiſo vt per Par.in tracta. ſindic.in
verbo tortura.verſ.ſequitur car.cxxxvi.Mar.
in.l.de minore in princip.ff. de queſtion.
113 ¶ †Item cauſam mortis præbet & de occiſo
tenetur nuncius portans litteras alicui ad occi-
dendum aliquem,nam occidendo nuncius tene
tur de occiſo.Idem ſi quis fuerit inueſtigator &
explorator vbi occidendus moraretur & denũ
ciauerit eſſe in tali loco & inimici vadant ⁊ oc-
cidant eum nam talis pœna mortis tenetur gl.
& Barto.in.l.ſi ſciente.ff.de parri.Cy.& Saly.
in.l.non ideo minus vlti.car.C.de accuſa.ver.
viſo.Bald.in.l.i.§.ne autem.C.de cadu.tollen.
Ange.⁊ Auguſti.in glo.ſemper.mand.tertia co
lum.verſicu.vi.quæro Bar.in.l.prima.§.incidit
ff.ad turpill.Marſi.in.l.prima.§.præterea.ſecũ-
da colum.ff.de ſicar.& in dicta.l.ſi ſcientem.ff.
de parr.& in ſingu.clxxxi.& in conſ.xxvii.ſe-
cunda colum.Rom.in ſingu.cclxxiiii.incip.fui
interrogatus.Barto.in.l.aut qui aliter.§.pen.ff.
quod vi aut clam.facit tex.in.l.ſi ego.ff.eo.quẽ
allegat Bald. in dicto.§.ne aũt.ad hoc quod ſi
mando tibi vt mandes alii vt occidat omnes te
nemur ego tu & ille ex quo tu es tanquam nun
cius meus & Angel.in dicta ſexta queſtio.
114 ¶ †Idem ſi quis ſcit vbi aliquis latitat & ip-
ſum inimico indicet & vadat & occidat eum
nã tenetur indicans de occiſo quaſi mortis cau
ſam prebeat vt per Bald.in.l.ob hæc verba.ff.
de infami.vbi multa in hoc & per Iaſ.in.l.pri-
115 ma.quarta col.C.de ſer.fug.¶ †Item cauſam
mortis propinquam prebet ille,qui aliquem do
lo & animo occidendi impulit aliquem haben
tem gladium in manu & ſe aut alium percutiat
gladio ⁊ occidat vel det caput ad lapidem &
moritur nam tenetur de occiſo vt per Angel.
in.l.ſi gemina.ff.arbo.fur.ceſar.ſecus autẽ ſi ini
micus inſequatur inimicum & ille cecidit & ſe
occidit nam tunc non eſt cauſa propinqua vt
pœna ordinaria teneatur ſed mitiori cum alius
impellat ad cauſam vt dixit Andr.in dicta con
ſtitutio.terminum vitæ.ſecus ſi ipſe impellat ⁊
occidatur.vide Mathe.in conſtitutione.ſi quis
aliquem.vii.not.& per Alexan.poſt Bar.in.d.
l.ſi gemina ⁊ Barto.in.l.pecoribus.ff.ad.l.aqui.
& ibidem in dicta.l.ſi gemina.ſi percutiat in ce
latina & ſui reuerberatione percutiat in capite
& moriatur nam dicitur dare cauſam morti vt
in.l.item mela in princi.ff.ad.l.aqui.vbi Flor.et
per Mathe.in dicta conſtitutione ſi quis aliquẽ
116 & Ange.in glo.percuſsit. ¶ †Item auctor ri-
xe & caporalis dicitur prebere cauſam propin
quam homicidio ſi per ſocios homicidium fuit
perpetratum.l.quoniam multa.C.ad.l.iul.de
vi.l.tertia.§.Item is cuius.ff.de ſicar. Idem in
eo quod eſt caput ſeditionis ſi propter talem cõ
citationem tumultus in populo ſequatur homi
cidium vt fuit in barraba.dicta.l.tertia.§.item
qui autor ſeditionis.l.capitalium.§.nonnunquã
& ibi Barto.ff.de pen.& in.l.prima.C.de ſedi.
Thom.gramma.in vo.xix.vbi intelligit quan-
do principaliter animo concitandi tumultum
& faciendi ſeditionem ſecus ſi in conſequentiã
& incidenter & per Marſ.in.l.prima.§.diuus.
ff.de ſicar.& in.l.prima.C.eo.& ſingu.ccxlvii.
& ſingul.clxxvi.vide Boni.in rub.de homi.&
Barto.in.l.conſtitutionum.ff.de appella.& in
l.quarta.§.adiectum.ff.vi bono rap.& Bald.in
l.prima.& ſecunda.C.de eden.⁊ in.l.fallaciter.
C.de abolit.Alexand.poſt Bart.in dicto.§.non
117 nunquam.¶ †Item mortis cauſam preſtat of
ficialis qui indebite torquet & tortus moriatur
in tormentis ſi doloſe fecit vt per immoderatã
torturam deficiat tortus nam pœna capitis te-
netur vt per Gandi.in rubric.de quæſtio.ſexta
colum.verſ.ſed quid ſi iudex.Bel.in rub.de que
ſtio.xvi.colum.in pract.Boni.in rub.de perſe-
neran.in fi.Angel.in gloſ.ſama publi.viii.q.&
poſt eum per Augu.& Bernar.& in verſ.tertio
quero an ſemel tortus.Bart.in.l.quæſtionis mo
dum.ff.de queſt.Cy.Bald.& Saly.in.l.gracbus.
C.de adult.Bald.in.l.prima.C.de emend.ſer.&
in.l.milites.C.de quæſtio.Pari.in tracta.ſindi.
car.xxxv.ſecunda colum.verſ.quidam ⁊ car.

cxli.in verbo tortura.verſ. an ſi officialis in ſi.
vbi etiam ſi rumpatur funis aut trabs & mor-
tuus fuerit an iudex teneatur & verſi. an ſtetur
dicto torti vbi de officiale ſuſpendente ſtatim
propter iram quod eadem pœna punitur vt p
Bald.in rubri.& in.l.prima.C. de pœna iud.qui
ma.iud.& vide plene per Brun.in trac. indi.&
Par.quinta.q.prin.ver.ſeptimo . aduertat cum
ſeq.& ſeq.colum.& vide per Bald.de periglis.
in tracta.quæſtio.vlti.q. & plene per Marſ. in
dicta.l.quæſtionis modum & in practi.in.§.ex
pedita penul.colum . vbi etiam de eo qui pro-
pter malam ligaturam in tortura alciatus ceci
dit & mortuus fuit an iudex teneatur in quib⁹
concluditur ſi dolo torquet ⁊ deficit in tortura
tortus tenetur iudex pœna capitis ſi autem cul
pa & exceſsit mitiori pœna & in regno extat
cap.ſi quis iuſte vbi ſi contra formam.c. habe-
tur quæſtio torquet iudex.Idem ſi appellat iu-
ſte & non admittitur ſi deficit pœna capitis te-
netur nec aperit ſiue dolo ſiue culpa ſi excedat
& indebite & præter formam torquet.

118 ¶ † Et quid ſi iudex cepit aliquem & carce-
rat illum & carceratus ſe ſuſpendit an iudex te
neatur tanquam dans cauſam mortis dic ut per
Par.in tra.ſind.cat.xciii. prima colum. in præ-
miſsis autem exemplis de dante cauſam mortis
aut dolo & pœna capitis tenetur, aut culpa &
mitiori & ſemper intelligas quando eſt cauſa
immediata mortis vt per nonnulla exempla
tradit Cepo.in conſ.xxxiiii. & ſeq. quo ad ve-
ro ad irregularitatem etiam ſi dabat operá rei
licite ſi erat cauſa propinqua dicitur irregula-
ris vt in cap. preſbyterum, de homi. ⁊ Felyn.i
119 cap.de cetero eo.¶ † Septimo quæro an deſ
diſtinctio perſonarum ex vtraque parte occidē
tis & occiſi & pœna alteretur minuatur aut au
geatur ex qualitate perſonæ? Dic quod non ſed
ita tenetur de ſicariis maſculus ſicut fœmina &
econtra & ita punitur pœna conſt.terminū vi-
tę.femina ſicut maſculus.l.cicero.ff. de pœnis.
l.ſi mulierem.ff.eo.l.penulti.C. de ſicariis. & li-
cet in dicta conſti.dicatur quicunque alium fue
rit aggreſſus,& ſic in maſculo loqui videatur,
tamen ex quo homicidium,ita congruere po-
teſt fœminæ,ſicut maſculo maſculinum conci-
pit fœmininū ut ad fœminam extendatur licet
aliqui teneant ꝙ in legibus locum habeat,& nō
in ſtatutis.l.quicunque.C.de ſeruis fugitiuis.l.ſi
quis in tantam.C.vnde vi. vbi traditur ita per
Gandin.in rub.de variis quæſtioni.in male.ter-
tia colum.verſ.quæſtio talis inſurgat. Tamē do
ctores concludunt quod vbi ſumus in materia
indifferenti quæ poteſt vtrique ſexui compete
re maſculinum concipit fœminiuum etiam in
ſtatutis,ſecus tamen quando tantum conuenit
maſculo,⁊ non fœmine de quo tamen per Bar
tolum,& alios in dicta.l.quicunque. & in dicta
l.ſi quis in tantam.& in.l.prima.C.de rapt. vir
gin.vbi ita locum habet illa lex in fœmina ra-
piente maſculum,ſicut in maſculo rapiente fœ
minam.Bart.in.l.iura.ff.de legibus.Bald.in.l.ra
pto.C.de epiſco.& cler.Iaſ.in.l.ſecunda. colū.
ſeptuageſimaſexta.C.de iure emphit.Marſ.ple
ne in.l.ſi quis necandi.C.de ſica. & in dicta.l.i.
C.de rap.virg.car.xii.in glo.in ver. ſponſ.& in
l.ſi quis viduam.ff.de quæſt.et in ſing.xx.in ſin
gu.xxxix.& conſ.lxxxv.Cardin.in clem.i.ix.
q.de homi.Boni.in rubr.quid ſit accuſatio.uer.
ſed quid ſtatutum.Deci.plene in.l. fœmine. in
prin.ff.de reg.iu.Soci.in tractatu aſlent. in reg.
cclv.Alexan.in conſ.cxxxv.primo volu.An-
cha.in conſ.cxi.Ange.in conſ.cxci.Soci.in cō.
lv.tertio volumi.Cepo.in conſ.xxvi. in quibus
plene traditur an & quando in ſtatutis,& pœ-
nalibus maſculinum concipit fœmininum, &
ſic conſti.reg.terminum vitæ.ſiue dicatur ſtatu
tum regni,ſiue ius commune, vt ſupra fuit di-
ctum comprehendit fœminas occidentes codē
modo conſtitu.reg.ſi quis aliquem comprehen
dit mulierem percutientem & vulnerantem,
nec intereſt liber ſit an ſeruus qui occidat, hu-
milis,aut in dignitate poſitus,nam omnes tenē
tur eadem lege cornelia, licet iure communi
minori pœna puniebantur nobiles,& in digni-
tate conſtituti quam humiliores, & ſerui,nam
hii beſtiis ſubiiciebantur,illi in inſulam depor-
tabantur cum publicatione bonorum.l. tertia.
§.lege cornelia.&.l.penulti.ff.de ſicariis.hodie
vero in regno non ſit diſtinctio quo ad pœnā,
ſed tantum quo ad modum,& qualitatem pœ-
ne,nam omnes moriuntur,tamen nobiles deca
pitantur,humiles vero furca ſuſpenduntur, vt
in dicta conſti.terminum uitę.& in cap.primo.
§.ſi quis aliquem.de pac.ten.ſic & aliter puni-
tur nobilis & humilis in conſtitutione qui do-
loſe,quam intellige ſi homo non occidatur,&
moriatur in domo ex incendio,nam tunc per
ſimplex incendium aliter punitur vnus quam
alius.l.fina.&.l.pedius.ff.de incēdio ruina nau
fragio.ſecus ſi homo fuerit mortuus,nam tunc
propter mortem vterque punitur ad mortem,
cum diſtinctione furce,aut capitis, vt ſupra,da
tur etiam diſtinctio,vt in conſtitutio. vt digni-
tatum.nam maiori pœna punitur humilis ver-
berans nobilem quam nobilis ruſticum idem in

ferente atrocem iniuriam, vt in.l.fina.ff.de iniu riis.& in variis aliis locis datur diſtinctio perſo narum, & vide per Matthe. in dicta conſtit.qui doloſe.

121 ℂ † Item ex parte occiſi nulla datur diſtinctio, nam ita punitur occidens ſeruum, aut fœminam ſicut liberum, & maſculum, ſiue in di gnitate ſit ſiue non vt in.l.prima.in fine.§. prae terea.ff.de ſicariis.ibi, & qui hominem occiderit punitur nulla habita differentia cuius conditionis hominem interemerit ibi glo. & in.l.in de neratius.§.ſi dolo.ff.ad legem aquiliam. In tantum ꝙ nec etiam domino licet ſeruum proprium occidere.l.circuncidere.§.ſeruo.ff. de ſicar.vbi Marſ.& per eundem.in.l.prima. in principip.ff.eodem.Immo occidendo ſeruum punitur ad extimationem ſerui vltra ꝙ pœna mortis teneatur, vt per Specula.in titu.de mur. & dam.da.§.ſecundo verſi.ſed nunc.& dicto.§.ſi dolo.tamen etiam occidẽs liberum tenetur ad intereſſe, & extimationem operarum, ut p Marſil.in conſ.cxv.& conſi.cxxvii. & Specu.in dicto.§.ſecundo verſ.ſed nunc. Item non refert cognitus ſit an incognitus qui occiditur, vt per Bonifa.in titu.de inſult.& percuſſ. ſeptima colum.& in tit.quid ſit accuſatio.xxi.colum. idẽ ſi volentem, aut nolentem occidat, vt per Bonifa.in titu.de inſult.& per Cuma.in fine.vi.col. & per Mar.in princ.l.i.prima amplia.ff. de ſicariis.alteratur tamẽ pœna ex qualitate occiſi, nam in plus punitur, & maiori pœna occidens doctorem, militem, comitem, aut baronem quam ruſticum, vt per Marſi.in dicto con.cxv. ſecunda colum.comprobatur ex dicta conſtit. vt dignitatum.per quam in plus punitur ruſticus verberans nobilem & militem, nam punitur pœna manus, quam puniatur miles ruſticũ

122 verberans vt ibidem. ℂ † Item plus punitur occidens hominem bonæ vitæ, quam ſceleſtũ, & peccatorem, nam talem occidere eſt ſacrificium auctoritate. Exo.xxii.non pacieris maleficos viuere, quod intellige ordine iudiciario, vide no.in clem.prima de homi.& cap. ſecundo.& tertio.de homi.& Mar.conſi.xi.ſecunda col.Item plus punitur occidens chriſtianũ quã paganum, & infidelem, vt not.glo.in.c. rebattizare.de conſe.diſt.quarta.licet gl.in.c. ſi habes. xxiiii.q.iii.dicat ꝙ maius peccatum eſt occidere paganum quã chriſtianum bonum, nam paganus amittit animam & corpus chriſtianus uero bonus corpus tantum.per conſti.vero ſi dãcland.magis punitur villa ſi reperiatur occiſus chriſtianus quam paganus vel ſarracenus ſi neſcitur a quo vt ibi, & in.c.regn.incip. Item ſtatuimus, vt conſti.Item magis punitur occidens infantem quam maiorem natu cum crudelius ſit, vt in.l.pe.vbi Saly.C.de ſica.item magis punitur occidens clericum ꝙ laicum, vt not.gloſ. in cap.ſicut qui.xvii.q.iiii.idem occidens monialem ꝙ laicam, de quibus per Mar.in.d.l.i.§. præterea.ff.ſicariis.& in.l.i.x.cart.uerſi.redeũdo ad tex.C.de rap.virg.itẽ magis punitur occidens epiſcopum aut Cardinalem quam purum clericum vt in clem.i.de pen.& in.c.felicis eo. in.vi.& ibi Card.dicit puniendum per principẽ ſecularem.c.ſunt quædam.xxiii.q.v.vt.xvii.q. quarta.c.ſi quis deinceps &.c.qui ſubdiaconũ. &.d.clem.i.& per Cur.in conſil.xx.de intellectu.d.clem.i.& .d.c.felicis.item magis punitur occidens propinquos quam extraneos.l.i.& ſi. ff.de parric.item magis occidens hominem rectum quam monſtruoſum, & magis natum in mundo quam in vtero exiſtentem vt traditur per doct.in.l.quod dicitur.ff.de lib. & poſt.e in capitulo.ſi aliquis de homicidi. & ſupra fuit dictum.

123 ℂ † Octauo quæro prædicta circa alios extraneos occidentes quid ſi ſeipſum occidat an puniatur eius corpus mortuum ea pœna qua puniri debebat ſi extraneum occidiſſet vt decapitetur aut furca ſuſpendatur text.in.l. ſecunda.C. qui teſtam.face.po.videtur ex eo colligi ꝙ ſic, & hoc etiam tenet Roma.vt refert Iaſ.ibi. Cy. tamen ibi dicit ꝙ non & Bal.ibi dicit puniri arbitrio iudicis.& i.l.prima.C.ne ex deli.de fun. Imo.in.l.defuncto.ff.de publ.iud. Fely. in.c.ſignificaſti de ſenten excõi.& Iaſ.in.l.prima.circa prin.C.de ſer.fugi.ſed per tit.ff.&.C. de bo. eor.qui ſibi mor.conſci.punitur ꝙ ant tedio affectus.ſeipſum interfecit & non punitur pœna publicationis bonorum aut exiſtẽs reus criminis ſe occidat & non habet hæredem pœna publicationis bonorum punitur.l.qui per totã & per totũ tit.ff.de bonis eorum qui ſibi mor. conſci.& in.l.ſecunda.C.qui teſta.fa.po.ſed qa hodie non datur publicatio bonorum vt dicũt doc.in dicta.l.ſecunda.et per Bar.in.d.l.qui rei. §.fina.non inſiſto. & de aliis pœnis quomodo punitur ſeipſum occidens: dic vt per doc. in.d. l.ii.& in.d.c.ſignificaſti.& in apoſtil. ad Bar. in rub.ff.de bon.eo.& per Bar.in.l.ſi quis aliquid. §.miles.ff.de pen.& in.l.tranſigere.C. de tranſ. & vide qua pœna puniatur vt per Corn.in conſil.cxcv.ii.vol.Amplia ꝙ non licet ſeipſum occidere etiam vt euitet peccatum vt per Panor. in cap.ex parte de ſepult. Amplia etiam in hac

nito nam non licet ſeipſum impune occidere,
vt per Iaſ.in.l.i.C.de ſer.fugi.circa prin.i.colũ.
poſt Bal.ibidem vbi multa per eum Alexã.poſt
Bar.in.l.liberto.§.ammiſſione.ff. de capi.dimi.
& per Bon.in rub.de inſul.& percu.vi.col.ver
124 ſicu.ſed quidam ſeipſum. ℭ†Et an clericus
ſeipſum percutiens efficiatur irregularis vel fit
excommunicatus?dic vt in.c.ſi non licet.xxiii.
q.v.& per Fely.in.c.contingit.vlt.not. de ſen.
excõi.Car.in clem.i.in princ.iii.no. de relig.&
ven.ſanct.& in.d.c.contingit idem ſi mutilauit
ſeipſum vt in clem.i.xix.q.de homi. vt per An
gel.in.l.ſed ſi damnum.§.fi.ff.de pecul. & vide
quæ habentur poſt Bal.in.d.l.i. & Iaſ.poſt eũ.
125 ℭ†Et qualiter puniatur carceratus qui ſe la-
queo ſuſpendit & an tunc cuſtos carceris tenea
tur?dic vt per Ang.in gl. qui iudex retineri &
carcer.iuſsit & in glo.fama pub.& quid ſi car-
ceratus noluit comedere vt fame pereat quali
ter puniatur?dic vt per Bal.in pra.in tit.de quæ
ſtio.xxxii.col.& ſeq.& ibi de occidente ſe vel
attentante & de volente ſe ab alio occidi fuit
ſupra dictum,& per Mar.in.l.i.in prin.ff. de ſi-
car.ꝛ in rubric.ff.de fide in.nume.ccvii.
126 ℭ†Et quid ſi ponat ſeipſum in brachiis ini-
mici an occidi poſsit dic vt per Pari. in verbo
127 cõpoſitio ver.an ſi delinquens. ℭ†Sed quid
ſi voluerit ſe occidere & occurſu hominum ſe
non occidit an puniatur Cy.Iaſ.& alii.in.d.l.ii.
tenent ꝙ ſic & poſt Bar.in rubri.ff. de bon.eo.
vbi dicunt puniri ac ſi ſeipſum occidiſſet p rex.
in.l.ſecunda.§.ſi autem.ff.eo.& ibi glo. & in.l.
omne delictum.§.qui ſe vulnerauit.ff.de re mi-
li.& in.l.ſi quis aliquid.§.fi.ff.de pen.& vtrobi
que per Bart.& per doct.in.c.i.ꝛ.ii. de tornea.
ſed quia hodie in regno per conſti. aſperitatẽ
ꝛ in aliis partibus ex generali conſuetudine &
ſtatutis non punitur attentatum?dic puniri ex-
traordinem & ita alias conſului in quodam ſe
ſuſpendere volens & occurſu hominum viuus
euaſit per.d.§.ſic autem & dicta conſti.
128 ℭ†Nono quæro de occidente perſonas con
iunctas qualiter puniatur,dic quod deſcenden-
tes occidentes aſcendentes in infinitum & ecõ-
tra tenentur de parricidio.l.prima.ff. de parri-
cid.&.l.i.C.de his qui filius vel par. occi. & ibi
gloſ.& dico quod de parricidio tenentur om-
nes perſonę numerate.i.d.l.i.& per Bel. in pra.
in rub.quod dictus titius.viii.col.& per Boni.in
rub.de parr.& Panor.in.c.i.de parr. qui fil. oc-
ci.& declara perſonas vt per Mar.in.d.l.i.ff.de
parr.item filius qui emit venenum vt patri da-
ret licet dare non potuit tenetur de parricidio,
d.l.i.C.eo.l.i.& inſti.de pub.iu.d.§.alia.& me-
dicus qui ſcienter & doloſe dederit filio vene-
num vt patri daret eadem lege tenetur.l.ii.ff.
de parric.ſecundum vnum intellectũ. &.l.iii.
§.i.ff.de ſicar.& creditor mutuans ſcienter &
doloſe pecuniã filio vt emat venenũ ut patri da
ret vel cũ pecunia faciat ipſum occidi & fide iu
bens inuenta pecunia.& proxoneta.l.ſcienter.
ff.eo.Bon.in.d.rub.de parr.intellige tamẽ mor
te ſecuta alias mitiori pœna tenerentur per ea
quæ ſupra dicta ſunt ꝛ per Salyce.in.d l.i.C.de
parr.licet Bar.in.d.l.i.ff.eo. quod eadem pœna
de quo per Fely.in tra.de cona. & Ang.in glo.
ex interuallo ꝛ poſt eũ habetur & per Cep.vl-
ti.conſ.vt conſumatio delicti requiratur, & nõ
attentatio vt per Alex.poſt Bar.in.l. vtrum.ff.
de parri.& ibi per Marſ.niſi ſtatutum imponat
pœnam pro tractatu nam tunc non requiritur
conſumatio delicti vt puniatur pœna ſtatuti.
129 ℭ†Amplia prædicta in extraneo mandante
filio vt patrem occidat nam mandans tenetur
de parricidio vt per Cepol.in conſil.xxxvi.&
quid econtra ſi filius mandat alteri extraneo an
teneantur de parricidio vel auxilium pręſtat fi
lio?dic vt per Ang.in gl.& dicto maleficio.iii.
col.ver.quid econtra & per Ioã.de arno.in.v.
caute.Amplia etiam vt de parricidio teneañ-
tur ne dũ occiſores ſed etiam conſi. & partici-
pes delicti,vt in.d.l.vtrum.ff.de parrici.& Bo-
ni.in.d.rub.de parri.idẽ in fratre ſcienter tracta
tum mortis fratris aut patris & econtra & non
reuelante.l.frater.ff.de parri.vt tamen mitio-
ri pœna puniatur vt ibi, non.n.latet ſcrupulo
ſocietatis occulto qui manifeſto facinori deſi-
130 nit obuiare.c.ſicut dignum.de hom.ℭ†Idem
in ſeruo non reuelante tractatũ in mortem do-
mini & in monacho non reuelante tractatum
in mortem abbatis & uaſſallo domini & in ſciẽ
te tractatum contra principem aut rempublicã
aut patriam & ciuitatem aut contra papã aut
contra eccleſiam nam tenentur ſecundum Bar.
in.d.l.vtrum in ceteris vero dicit non teneri ex
ſimplici ſcientia ſi non reuelat vt per Angel.in
dicta.l.frater.& Areti.inſtit.de hæred. quę ab-
inte.de ſer.§.interdũ.& per Marſi.in dicta.l.fi.
& ſing.clxiiii.& in dicta.l.vtrũ plene tradit.An
gel.in glo.che hai tradito la tua patria verſicu.
quod crimen in quibus locis dicunt, animam
Bartol. ſepultam in inferno ex hac doct.quo-
niam, & in talibus criminibus ex ſimplici
ſcientia non teneri pœna capitis & per Felynũ
in capitulo de cætero vlti.colum.de re.iud.ꝛ in
c.quãto de ſen.excõi.& in capi.ſecũdo. de he-

re. & in cap. primo. de offic. deleg. vbi etiam p
Deci. & per eundem reg. culpa caret. ff. de reg.
iur. & per Marſ. & Alexand. poſt Barto. in dicta
l. vtrum & conſuluit Deci. in conſ. xi. in additis
131 vltima impreſſione. ℭ † Amplia etiam in oc-
cidente patrem ſpiritualem vt teneatur de par
ricidio vt per Alexan. poſt Barto. in. l. diuus. ff.
de parricid. & ibi in fin. per Marſ. & in ſingul.
ccxv. Alexand. in conſ. cxliii. ſecundo volumi.
vlti. colum. & per Par. in tract. ſindic. car. xviii.
in verbo ad vlterium in fin. tertia columna.
132 ℭ † Amplia etiam in pilato occidente Chri-
ſtum patrem vniuerſalem vt proſequitur. Lu-
do. montal. in tract. de reproba. ſenten. pil. ver.
& hæc ſufficiunt in verſ. & propter hoc pila-
tus vbi etiam de patre ſpirituali et de pœna par
ricidii & de iudice iniuſte condemnāte ad mor
tem vt eadem pœna puniatur. l. pen. §. militi. ff.
ad. l. iu. de repet. Anan. in capi. accuſati de accu
ſa. & tradit ibi Montal. quod miraculoſe pœnā
parricidii ſubſtinuit pilatus ex quo eius corpus
fuit per terram ductum a duobus bobus in lacu
133 proiectum vt referunt. ℭ † Amplia etiam in
occidente officialem ciuitatis nam tenetur de
parricidio vt per Pari. in dicto trac. car. trigeſi-
maſecunda. in verbo ciuilitas ſecunda colum.
allegat Cy. in. l. ſi non conuicii. C. de iniur. Bal.
in. l. fina. C. de incolis & per eundem Par. in di-
cto tracta. de officio ſindi. in verbo officialis ſi
nito verſi. ſtatutum & in princ. trac. de offi. ſin
134 dica. verſ. per ſindicatores. ℭ † Amplia etiam
in patre naturali tantum nam de parricidio te-
netur cum natura omnibus ſit communis vt p
Bar. & Alexan. in. l. tertia. §. quia ſemper. aut. l.
quia ſemper. ff. de in ius vocan. Roma. in ſingu.
incip. homicida ver. quæro tu. Amplia etiam ī
filio naturali baſtardo nam ſi pater eum occi-
dat tenetur de parricidio vt per Bald. in. l. cum
acutiſſimi. C. de fideicom. & in capitu. primo. ſi
de feu. fue. controu. decima colum. vbi fuit cō-
buſta monialis quædam occidens filium ſuum,
& per Bald. in. l. ex hoc iure. ff. de iuſti. & iure.
& in. l. hoc accuſare. §. omnibus. ff. de accuſa.
Barb. poſt Bald. in. l. fina. C. de natur. lib. Ange.
in glo. ex interuallo circa fi. Alexan. poſt alios
in. l. ex facto. §. ſi quis rogatos. ff. ad trebell. vbi
135 plene. ℭ † Amplia etiam ꝙ ſi filius commiſe-
rit maleficium & delictum nam pater non po-
teſt filium delinquentem occidere nec inſeuire
in filium ad mortem vt eſt text. in. l. prima. §. in
auditum. ff. de ſicar. immo ſi ita ſeuiret non præ
ſumeretur eius filius & econtra vt per Albe in
l. eum qui probabilem. C. de epiſco. & cler. per
illum text. & ideo ſi filius verberat patrem aut
pater ſtuprat filiam nec ille eſt pater nec ille eſt
filius cum pater magis diligat filium ꝙ ſeipſum
vt per multa ſimilia tradit Mar. in dicto. §. inau
136 ditum. ℭ † In tantum eſt hoc quod ſi pater
præſentet filium delinquentem coram iudice ut
occidatur eſt liberandus a morte per text. in. l.
milites agrum. §. deſertorem. ff. de re mil. ita di-
cit Saly. & Pau. per illum text. in. l. propter in-
ſidias. C. qui accuſ. non po. per quem dicit etiā
ſim quendam filium a patre præſentatum &
hoc datur in cautelam, per Cepol. in caut. pri-
ma ad euadendum a morte filium, attamen nō
eſt tuta cautela in aliis delictis ꝙ in eo in quo
text. loquitur licet ea vſus fuerim ſperans re-
miſſionem a parte pro vt fuit ſecuta ex quo i-
ter conſanguineos, & de occiſione cuiuſdam
ſeruæ agebatur, & per Fely. in capitulo accuſa
ſti. vlt. colum. de accuſa. Auguſti. poſt Angel. in
glo. necnon ad quærelam. ſeptima car.
137 ℭ † Et dixit Ange. in. l. ſi adulterium cum ince
ſtu. §. liberto in fin. ff. de adulter. quod ſi filius ce
pit patrem bannitum & eum duxit ad iudicem
non debet mori ob præſentationem filii per. d.
§. deſertorem vide per Marſ. in dicto. §. inaudi-
tum. & in. l. prima. §. ad quæſtionem. quinta
colum. & in. l. vnius ſeruus nec ſi in fine. ff. de
138 queſtionibus. ℭ † Idem dicas in patre, & ma-
tre delinquentibus nam non licet eis parentes
occidere per. d. §. inauditū & ideo ſi mater fue-
rit adultera non licet filio eam occidere vt per
Ange. in glo. che hai adulte. la mia don. vbi nec
etiam fratri ſororem nec auo neptem licet oc-
cidere & per Mar. in. l. prima. §. item diuus. ff. de
ſicar. no. in capitulo latorem. xxxiii. queſtione
139 ſecunda. ℭ † Limita tamē in filia adultera nā
licet patri eam impune occidere repertam in
adulterio. vt in. l. patri. & in. l. nec in ea. & in. l.
quod ait lex. §. penulti. & fin. ff. de adulter. An-
ge. in dicta glo. che hai adulter. la mia don. i. &
ſecunda colum. Mar. in dicta. l. prima. in princi-
pio tertia limita & in. l. patre vel marito. ff. de
quæſtio. Mathe. in conſtit. pacis cultum concur
rentibus tamen his de quibus per Ange. in dicta
gloſſa & Mar. in dicta l. patre vel marito, & vi
de per Bel. in rubric. de leno. quarta colum. &
Mar. in. l. prima. C. de rap. vir. i principio. Quid
autem in filia vidua vel nupta an liceat patri
eam occidere ſi ſtupretur? dic vt per Alexand.
poſt Barto. in. l. nec ea. ff. de adulter. & Angel. in
dicta gloſſa ſecunda colum. & Marſ. in dicta. l.
patre & in dicta. l. prima. C. de rap. vir. & ibi an
patri liceat ſtuprantem filiam occidere & per
Panormi.

Panor. in capitulo ueniens lo ſecundo de ſpon-
140 ſal. ❡ † Facit ratio nam ex quibus cauſis po-
teſt filius, & filia exheredari ex eiuſdem cauſis
amittit ius parricidii, vt tradit Bartolus, & Mar
ſilius in .l. diuus .ff. de parricidiis. ſed filia poteſt
propter turpem uitam exheredari, vt traditur
in .l. ſi filiam tuam, & in .l. in arenam, vbi Iaſon
C. de inofficioſ. teſtament. ergo pater occidens
eam non tenetur de parricidi. ſed alia mitiori
141 pœna, vt dicta .l. diuus. ❡ † Limita etiam in
filio committente cauſas ingratitudinis de qui-
bus in .§. cauſas. in auctētica vt cum de appell.
cogno. & ideo ſi cōcubuit cum uxore, & econ
tra in patre concubente cum uxore filii, & ne
dum cum uxore, ſed etiam cum concubina ſi
pater occidat filium, & econtra non tenentur
de parricidio ſed alia mitiori pœna ut in tex. d.
§. diuus & ibi per Bar. & Marſi. & Iaſ. in .l. ius
autem ciuile pen. colu. ff. de iuſti. & iu. Petr. gi-
rar. in ſingu. ii. incip. tu ſcis ꝙ in precedenti &
per Marſil. in .l. prima in prin. xx. limita. & in .l.
circuncidere .§. ſeruo .ff. de ſicar. & in .l. ſi quis
viduam. v. colum. verſi. item facit. ff. de queſt.
& intellige vt per Mar. in d. l. diuus quando in
continenti fecerit & in fragranti occiderit ſe-
cus ſi ex interuallo nam tunc teneretur hac le-
ge Ang. in .l. gracchus. C. de adult. & .l. marito. ii.
reſpon. & .l. ſi adulterium. §. pen. ff. de adulter.
Intellige etiam quando ſcienter filius & econ-
tra adulterat uxorem aut cōcubinam patris &
econtra. ſecus tamen ſi ignoranter neſciens il-
lam uxorem aut concubinam patris & econ-
tra uel neſciat illum fore ſuum patrem ut quia
de nocte occidat patrem aut in conflictu aut du
centem alium habitum inconſuetum nam tunc
non tenetur de parricidio ita glo. & Bald. in c.
i. v. colum. quibus mo. feu. ammi. Petr. girar. in.
d. ii. ſingu. faciunt tradita per Barto. in .l. item
apud labeonem. §. ſi. quis virginem. ff. de in iur.
Ibi Alexand. poſt Barto. & Ange. in glo. ſcien-
142 ter & doloſe. ❡ † Limita etiā in filio prodito
re regis patriæ aut ciuitatis nā per proditionē
& rebellionē ammittit ius agnitionis & cogni-
tionis .l. poſtliminii. §. filius. ff. de cap. & poſt. re
uer. Barto. in .l. fi. ff. de recep. And. in .c. i. §. de re
ceptatoribus de pa. iura. fir. Mathe. in conſti. pa
tarenorum. & ideo ceſſat lex pompea de par-
ri. l. prima. ff. eo ꝙ hoc tex. in .l. minime. ff. de re-
lig. & ſump. fun. & ibi gl. & Barto. Panormi. in
c. peruenit. i. colum. de in muni. eccleſ. glo. in .c.
fortitudo, xxiiii. q. iii. Petr. girar. in. d. ii. ſingu.
quod intellige patriā defendēdo & non aliter.
tamen uidetur contra illum tex. ut ibi per Ale-
xand. poſt Barto. & per Bal. in .l. ſi adulterum
cum inceſtu. §. liberto. ff. de adul. Imo. Ange. &
alii in .l. triticum .ff. de uerbo. oblig. Alexand.
poſt Barto. in. d. §. liberto Panor. in conſi. ciiii.
Cepo. in conſi. v. ante pen. colum. Mar. in .l. pri-
ma. §. præterea. ix. colum. verſi. alius eſt etiam
effectus in inimicitiæ nam licet alias. ff. de quæſt.
143 ❡ † Limitia etiā in patre & filio bānito nam
cum licet eum occidere impune nō tenetur de
parricidio per tex. in. d. l. minime iuncto. d. §. fi-
lius ita per Sal. in .l. i. C. de his qui fil. occi. Ang.
in glo. ex interuallo in fi. & Bart. in. d. l. minime
& Petr. gir. in. d. ii. ſing. & Marſi. in conſil. xi. &
in. d. l. diuus & in ſingu. cxx. incip. iura ſangui-
nis & in. d. l. i. §. præterea Cepo. in. d. v. conſil.
Nell. in trac. bann. iii. par. ii. tēpo. q. liii. & ibi an
liceat fratrē bannitū occidere & uidebat in. d.
§. liberto. ubi dicit de facto fuiſſe conſultum, &
Alexan. poſt eum & Bar. in. d. l. poſtliminiū. §.
filius. Floria. in .l. ſcientiam. §. qui aliter. ff. ad .L.
aquil. Nell. in. d. tra. ii. part. ii. temp. q. x. Ang. in
conſil. ccxxiii. Panor. in. d. cōſi. ciiii. Paul. de ca.
in .l. i. §. ius aūt. ff. de iuſti. & iu. Ange. in aūte. de
inceſt. nup. Ioa. de portona in .l. qui ſeruū. ff. de
ver. oblig. per Io. de arno. in epit. lxii. & in ſo-
lilo. lxvi. ꝙ nō licet fratrē occidere ſi eſt foriu-
dicatus pro crimine leſę maie. & proditionis pa
triæ alias nō ita limitat Ang. in. d. aūt. de inceſt.
nup. & Ioa. de portana. in. d. l. qui ſeruū & Pau.
in. d. §. ius gentiū. Limita etiā in patre aut filio
uenientem contra fidē chriſti. ut per Alex. poſt
Bat. in. d. l. minime & in .l. ſi quis a liberis. §. pa-
rens. ff. de lib. agno. & per moder. in .l. quamuis
cum. ſeq. ff. ſol. mat. Cur. poſt Paul. in. d. §. ius
gentiū. Limita etiam in filio deducto per patrē
in hoſpitali ex quo perdit ius patriæ poteſtatis
& priuilegium .l. ii. de infanti expoſ. per quem
dicit ibi Bal. ꝙ ciuis deſerens ciuitatem perdit
priuilegiū ciuitatis & in .c. i. de langui. expoſ. &
ideo tunc ſi filius occidat patrē non tenetur de
parr. vt per Petr. gir. in. d. ii. ſingu. Limita etiam
in filio ex dānato & inceſtuoſo coitu nato. nā
occidens patrē non tenetur de patr. ita Imo. in
l. lucius. §. fi. ff. de leg. ii. Iaſo. in. §. pœnales. xii.
colu. inſti. de actio. Petr. gir. in. d. ſing. ii. Limita
etiā in filio reſiſtente caſtigationi paterne nam
ſi pater caſtigaret filiū & ille reſiſtet verberan-
do patrem licet patri filiū impune occidere ut
per Mar. in prac. in. §. agredior ver. quero mo
144 do ulterius ver. & ex ſupra dictis. ❡ † Limita
etiā in patre, & matre occidente filiū infantem
in lecto iacentem. idem in nutrice ſi non dolo
fecerit nam ſi dolo teneretur mater de parric.

cap.i.de his qui fil.occid.vbi non excuſatur mater occidens filium calore iracundiæ.non tamẽ intelligas de in conſulto calore iracundiæ ꝙ excuſat vt infra dicetur ſi vero non dolo mitiori pœna iuxta cap.fi.de his qui fil. occid. ita per Boni.in tit.de parri.in fi.& ibi per eum ꝙ in dubio dolus non præſumitur in patre matre & nutrice bone opinionis,& vite ſed potius negligẽtia,aut caſus cum nullus amor vincat paternũ. l.fi.C.de cura.furio.& mater non obliuiſcitur de filio cum ſit pars viſcerum ſuorum.c.ad romanam.ii.q.vi.facit.c.fi.de homi. bene tamen ſi fuerunt in culpa puniri poſſunt extra ordinẽ l.prima.§.ſed & ſi,&.l.iii.§.ex ſenatus conſulto.ff.de ſicar.& de pœna matris occidentis partum in vtero per Io.de arno.in proble. xliii.limita etiam niſi per furorem occiderit vt in horeſte.l.pen.§.ſane.ff.de parri.& .c.ii. de his qui fil.occid.& in.l.ꝙ infans.ff.de ſicar. & Boni.in

145 d.rub.de parri. ℂ † An autem dicatur parricida ſi procurauerit patrem,aut fratrem carcerari vt feudo priuetur: dic vt per Bal.in.c.i.§.denique.quæ fuit prima cauſa bene ammi. Alex. poſt Bar.in.l.ſed ſciendum.ff. de parri.Marſ. in l.qui falſam.§.accuſatio.ii. colum.ff. de falſ.

146 ℂ † Sed quid ſi parentes aut cõſanguinei cõuictum,& confeſſum in carcere exiſtentem,& de proximo condemnandum ad mortẽ ne fiat eis dedecus ex genere mortis venenauerint eũ, aut occiderint eum an teneãtur de parricidio, & qualiter: dic vt per Fely.in.c.cum iuramento.de hom.in fi.allegat Bal.in.l.prima.ff.de ſtatu hom.tenentem teneri de parrici.& ibi de occidente bannitum in poſſe familie,& per Bald. in.l.iii.§.transfugas.ff. de ſicar. & vide Pari.in tra.ſindi.car.lxxii.in prin.vbi de occidente cõdemnatum,& per Mar.in pra.in.§. aggredior. vbi ſi occidat captum in bello an puniatur & ibi de occidente captum in poſſe familie, & in ſing.cl.& de pœna occidentis conſanguineum carceratum.per Roma.in ſingul.740. & p Io. de arn.in epi.l.& in prob.xxiii.vbi ꝙ mortis.

147 ℂ † Pœna autem parricidii erit ꝙ in aſcendẽtibus & deſcẽdentibus cedatur virgis, & exutus aculeo cum gallo gallinaceo,ſimia,cane,& vipera eiiciatur in flumẽ,& annem viuus,& aqua non exiſtente feris tradatur lacerandus, vt in l.penul.ff.de parri.Thom.gramma.in conſilio lvii.in fin.in aliis autem conſanguineis, & affinibus lege cornelia de ſicariis tenetur iuxta .l. iii.ff.de ſicar. tamen hodie indiſtincte quo ad omnes eadem pœna infligitur vt.l.i.C.de parr. qui filios occide. Bar.& Marſ. in.l.i.ff. de parr.

Panor.in.c.i.eo.ti. Ang.in gl.ex interuallo.Boni.in rub.de parri.& habetur in.§.alia. inſti. de pub.iudi.Saly.tamen in.d.l.i.tenet ꝙ hodie talis pœna non eſt in vſu,idem Bal. ibi ꝙ relaxantur carnes comedi per canes,ſed dicit Salyce.ꝙ decapitatur & caret ſepultura,& Alexan. poſt Bar.in.d.l.i.ff.de parric.& ſic punitur pœna cõſti.terminum uitę.item punitur ꝙ occidens nec eius filii ſuccedunt occiſo ſed fiſcus,vt per Bar. in.l.fina.ff.ſi quis aliq.teſta.prohib. & in.l.cum ratio.§.fi.ff.de bon.dã.Bal.in.l.hereditas .C. de his quib.vt indi.& in.l.eam quã.v.col.C. de fideicõ.Ioan.andr.in ſpecula. in tit. de ſucceſ.ab inte.ii.rub. Bar.in.l.codici.§.matre .ff. de leg.ii. & in.l.i.vlt.col.ff.de heredib.inſti. Ana. & poſt eum Bolog.in conſ.xvi. aut.clxii. & per Boni. in tit.de bon.male.iiii.col.vbi de fratre occidẽte fratrem,& per Ana.in conſil.lxiii.& ibi per

148 Bolo. ℂ † Vbi etiam an ſtatutum loquens de homicidio locum habeat in parricidio,& Gandi.in tit.de var.quæſti.In male.pen.colum. vbi de fratre occidente fratrem ꝙ fiſcus ſuccedat, & non frater ſic & vxor occidi faciens virum perdit dotem.l.penul.§.ſcia.ff.de adim.leg. vbi

149 Bar. ℂ † Et de viro occidente vxorem an pdat dotem ex pacto aut ſtatuto lucrandam per doct.in.l.ſi ab hoſtibus.§.ſi vir.ff.ſolu.matri.& in.l.hereditas,in fi.ii.colum.C.de his quib. vt in dig.& in.l.i.C.vnde vir & vxor. Paul.de ca.in l.rei iudicate.§.heredi.ff.ſolu.matr. & in.d.§.ſi vir.& Bal.iuni.in trac.de do.viii.par.xxxi.priuile.ii.tex.& per Bar.in.l.eius mortem.ff. de his qb.vt idi.vbi fallit niſi ex ſtatu.lucref dotẽvir.

150 ℂ † Idem licet donatio morte confirmetur & violentia,tamen ſi donatarius affectaſſet mortem violentam contra donantem non confirmatur morte donantis viri,aut vxoris, vt per Bald.in.l.ſi tibi.C.de donat.ante nup.& in.l.hereditas.in fi.C.de his qui.vt indi. Fely. in capit.

151 fi.de homi. ℂ † Et no.ꝙ ſi maritus dederit venenum vxori licet euaſerit tenetur de parricidio,vt per Bar.in.l.prima.in fi.ff. de par.& per Saly.in.l.prima.C.de vene.& Math. & Ange. in glo.ex interuallo.contrarium Bal. in conſil.

152 incip.Stepha. ℂ † Et de fratre occidente fratrem an etiam ceteri excludantur a ſucceſsione vt fiſcus admittatur,dic vt per Bartol.in.l. prima.& fina.ff.ſi quis aliq.teſta.prohib.

153 ℂ † Prædicta aut locum habent quando conſtat dolo,& ex propoſito occidiſſe alias in dubio non præſumitur dolus,ſed caſus in coniunctis perſonis,vt no.glo.& Mar. tradit in .l.i.C. de ſicar. Roma.in.l.i.ff.de in ius voc.& Bald.in

l.fin.xx.oppoſi.C.de hered.inſti.Salyce.in.d.l.
prima.C.de ſicar.Mar.in.l.prima.§.diuus.ff. de
ſicar.Cepo.in conſil.xxxiii.et ſupra fuit dictũ.
Hæc circa homicidium voluntarium dicta ſuf-
ficiant,ſequitur de culpoſo,& caſuali homici-
dio diſſerere.

SVMMARIVM.

1 *Homicidium caſuale qualiter puniatur iure ciuili canonico,& regni,et an ſit punibile, & de exẽplis in caſuale homicidio,& quod dicatur caſuale proſequere.*

2 *Non licet occidere licet detur opera rei licitæ in aliquo exercitio.*

3 *Si clericus ligaret aliquem, & poſtea occidatur a cuſtodibus an efficiatur irregularis.*

4 *De proijciente lapidem,aut ramum ſecante ſi occidit,an teneatur,& qualiter.*

5 *Si curſu equi puer occidatur an puniatur currens.*

6 *An & quando delictum caſu commiſſum puniatur.*

7 *Qualiter probetur caſualiter, et commiſſum delictum,& quando dicatur caſuale.*

8 *Culpoſum homicidium quod dicatur, & de exemplis, & qualiter puniatur proſequere pulchra exẽpla in practica in hac materia homicidij,& in facto accidentia.*

9 *Lata culpa an dolo æquiparetur,& quando.*

3 CIRCA vero ſecundam ſpeciem
1 .§. † homicidii caſualis,& culpoſi vtrũ-
que permiſcendo, & primo de caſuali diſtin-
gue inter ius ciuile,canonicum,et regni. Iure ci
uili homicidium caſu commiſſum ſi culpa ca-
ſum non præcedit non eſt punibile, & ideo ſi
extrahens ſagittam vt feram percutiat in ne-
more occidat hominem non tenetur aliqua pœ
na in foro contentioſo,vt.l.reſpiciendum.§.de
linquunt.ff.de pen.&.l.abſentem.in fi.ff. eo.&
in.l.ſi putator.in fi.ff.ad.l.aquil.ubi de eo qui in
ſilua proiecit ramum,& occidit, vel in alio lo-
co conuerſabili,& acclamauerit, nam tunc nõ
tenetur de caſu,& in.c.ex literis.lo.ii.& in.c.la
tor.de homi. Iure vero canonico diſtinguitur,
aut dabat operam rei illicite,& tunc ſiue adhi-
buit diligentiam,ſiue non tenetur de caſuali ho
micidio,ut in.c.continebatur.de hoĩ. Aut dabat
operá rei licite,& tunc aut adhibuit diligẽtiá,
& tunc non tenetur,vt in.d.c.lator.c.Ioannes.
c.ad audientiam.c.dilectus.&.c.ex literis.& ſe
quen.de homicid.ſi tamen imminet ſcandalum
indicitur purgatio,ut in.d.c.ex literis.& ibi per
Fely.& per Bald.in.l.data opera.C. qui accuſ.
poſ.aut nullam adhibuit diligentiam,& tunc te
netur,& irregularis efficitur.d.c.continebatur.
&.d.c.ad audientiam.& ſeq.ita etiam per Gan
di.in rub.de homi.ix.col.ver.ſed quid dicemus
nos de maleficio commiſſo caſu, & per Panor.
in.c.pen.de homi. Anan.& Felyn.in.d.c. lator
& Math.in conſti.terminum vitę.xxii. limita.
2 ¶ † Et no.ꝙ vbi datur opera rei licite in aliquo
exercitio non licet occidere,vt per Mar.in con
3 ſil.cxv.in fi.¶ † Et ideo ſi clericus ligaret ali-
quem,& poſtea occidatur a cuſtodibus efficit
clericus irregularis tanquam dans cauſam mor
ti licet vltra propoſitum occidatur, vt per Fe-
ly.in c.ſuſcepimus.de hom.Bart.in.l.i.i.col.C.
4 vnde vi.¶ † Iure vero regni per regem Roge-
rium erat ſtatutum ꝙ incaute ſe proiiciens ex
alto,vel ramum incidens,vel lapidem proiece
rit, & occiderit non acclamando puniebatur
pœna capitis,per regem vero Federicum pœ-
na fuit mitigata,nam aut in loco conuerſabili,
& tunc ſi non acclamauerit punitur etiam ſecũ
dum legem Rogerii,& eſt conformis.l. ſi puta
tor.ff.ad.l.aquil.ſi vero in loco campeſtri, &
tunc ſtetur iuramento ipſius occidentis ꝙ non
viderit tranſeuntem,ita traditur in conſtitu.qui
de alto.& in conſtit.ſeq.pœnam præcedentem
bene tamen vt ibi per Matthe.non obſtante iu
ramento poteſt probare contrarium ꝙ viderit
5 tranſeuntem,& proiecerit.¶ In hoc autem ca
ſuali homicidio diſtinguitur,aut culpa præceſ-
ſit caſum,& tunc punitur minori pœna,& non
mortis,vt per Bar.in.d.§.delinquunt, & in.l.i.
ff.de leg.Saly.in.l.i.C.de ſica.& plene per An-
ge.in gl.ſcienter & doloſe.& in.l.i. in fin.§.di-
uus.ff.de ſicar.& in.l.i.in fi.poſt gl.C.eodem.&
ideo ſi curſu equi puer occidatur non tenetur ſe
dens aut currens equum pœna capitis, ſed mi-
tiori propter culpam,vt per Ange. in dicta gl.
ſcienter.& per Saly.in.l.non ideo minus.C. de
accuſa.verſ.quæro quinto an mandans.et ver.
ideo ſi in curſu.Boniſ.vero in rub. de inſult.&
percu.in fi.col.diſtinguit aut currit in loco de-
putato ad currendum,& tunc aut dolo,aut cul
pa,& tunc ſi dolo tenetur pœna capitis,ſi cul-
pa minori pœna,& in culpa eſt non acclaman

in conſi.xxx.& ſeq. Ancha.in conſi. cclxxxii. Nicola. Boer.in tra.de ſedi.vii. præſump.idem ſi quis ponat offendiculum in feneſtra, vt furē capiat nocturnum ſi volens furari propter offendiculum cadat a feneſtra, & mortuus fuerit tenetur de culpa,& non morte,vt per Alexan. in conſi.cxl.ii.volum.Cepo.in caute.cccxxvii. Ancha.in.c.venerabilis.de conſuetu. idem ſi lapis proiiciatur noctis tempore,& occidatur trāſiens occidens nō tenetur pœna mortis,ſed alia mitiori ob culpam ſecundum Pau.de caſt. in.l. prima.C.vbi ſenat.vel clar.Cepo.in.l.i.viii.colum.C.de ſer.fug.Nico.boer.in dicto tracta.de ſedi.vii.preſuppo.colū.x. Idem ſi quis impulit aliquem vt alium proſequatur ſi mors ſit ſecuta ſi non dolo tenetur de culpa. Idem ſi declinaret ictum,& alium percuteret, & occideret, vt per Felynum in cap.ex literis.lo.ii.de hom. Gemi.in cap.ſane.l.diſt.& de volente vnum percutere & alterum percutiente,& de impellente & cadente ex impulſu,& ſe occidente p Cardi.in clem.i.q.xxxv.de homi.idem ſi iudex dederit licentiam alicui ferendi arma,& ille occidat an iudex qui dedit licentiam teneatur tanquam dans cauſam homicidio,dic vt per Pari. in tra.ſind.c.car.lxix.in verbo licentia.idem in culpa eſt ſi quis diſciplinæ cauſa percuſſerit & occiderit, vt in.l.ſed ſi magiſter.ff. ad.l.aquil.vbi etiam de percutiente,& fodiente oculum diſcipuli cum.l.ſeq.idem ſi impulſus alter ab altero occidit per text.in.l.qua actione.§. proinde.ff. ad.l.aquil.Idem ſi medicus perperam, & male adhibuiſſet medicamenta,& ille interit per dicta.l.qua actione.in fi.& .l.ſeq.ff.ad aquil.& in l.imperitia culpæ.ff.de reg.iur.vbi Deci.l'm:tat niſi adhibuiſſet diligentiam ſecundum præcepta medicinæ,vt per Areti.in.§.præterea.inſti. ad.l.aquil.& de clerico cirugico ſi imperitia,et mala cura occiderit & dederit cauſam mortis an efficiatur irregularis?dic vt in.c.tua nos.de homi.vbi etiam per Innoc.& alios,& Cardi. in dicta cle.i.de homi.Specu.in ti.de diſpen.§. iuxta.vbi plura de cirugico,& per Nico. plo.in tra. de irregul.viii.&.ix.irregular.de dante cauſam mortis an efficiatur irregularis maxime ſi dabat operam rei illicite,dic vt in.c.ſuſcepimus, & in.c.ſi aliquis.& in.c.ſicut ex literarum. de homi.idem ſi neſciens equitare curſu equi hominem occiderit tenetur de culpa.l.idem iuris. §.i.& fi.ff.ad.l.aquil.idem ſi obſtetrix dederit aliquod medicamētum,vt partem eiiciat,& inde mortua ſit pregnās,vt in.l.item ſi obſtetrix. in princi.ff.ad.l.aquil.niſi fiat vt ſaluetur mater pregnans,vt ſupra fuit dictum.idem in eadē lege.§.ſi quis per vim.Idem ſi concitato equo aliquis effecerit equitantem in flumine, aut in mari precipitari.d.l.ſi obſtetrix.§.ſi ſeruare. Idem ſi in ludo tranſeuntem quis occiderit.d.l. ſi obſtetrix.in fi.Idem ſi quis pila ludebat, & pilam proiecerit in manum tonſoris tondentis barbā alieni,& cultro percuſſerit in gula,& occiderit l.item mela.in prin.ff.ad l.aqui.Idem ſi quis pugno,aut calce percuſſerit prægnantem,& partum emiſerit mortuum animatum.l. ſi ſeruus ſeruum.§.ſi mulier pugno.ff.ad.l.aquil. idem ſi ad inuicem ludentes cum pila,& vnus alterum impuliſſet,& caput percuſſerit,& mortuus ſit p l.ſi ex plagis.§.cum pila.ff.ad.l. aquili. idem ſi volens aduerſarium percutere alium tranſeuntem percuſſerit & occiderit.l.ſcientiam.§. ſed ſi defendendi.ff.ad leg.aquil. idem ſi plauſtro puer tranſiens ſit occiſus.l.ſi ex plagiis.§. incliuo.&.§.tabernarius.ff.ad leg.aquili.idem ſi iudex,vt terreret ad confitendum fingeret reum ſuſpendere,aut decapitari,& ille territus mortuus fuerit de culpa tenetur? dic vt per Pari.in verbo tortura.lo.iii.verſ.ſequitur modo. nota. quæſtio.idem ſi iudex ponit aliquem ad torturam,aut indebite,aut ſtantibus indiciis, & immoderate torquet,& in tortura mortuus fuerit,vel quia male l gatus ad cordam ceciderit, & mortuus fuerit ſi non dolo de culpa tenetur, vel quia dum torquetur funis,aut trabs rumpitur,& ceciderit,& mortuus fuerit per Par.in dicto verbo tortura.lo.i.verſi. an ſi official's.icē ſi terreat,vt ſupra,& ibi per Far.& Ma.in pra. in.§.expedita.in fi. Alex poſt Bart.in .l. quæſt. modum.ff.de quæſtio.Pau.de ca.in .l. ſi vt certo.§.nunc videndum.ff.commo. & per Mar.in l.de minore.§.tormenta.in prin.ff. de quæſtio. & de mortuo in tortura per Gandi.in tit.de quęſtio.vii.col.Bel.in pra.eo.ti.xvi.col. & de fug. reo.xi.col.Boni.in rub.de perſeueran.in fi. Ange.in gl.fama pub.viii.q.verſi. octauo quæro. Brun.in trac.ind.c.ii.par.v.q.prin.verſi.vii. aduerte.Marſi.in.l.i.§ præterea.ff.de ſica.& in.d. §.expedita.& in.d.l.quęſtionis modum.& in regno.in c.ſi quis iuſte appellauerit.

9 ¶ †An autem lata culpa dolo equiparetur, vt ordinaria pœna puniatur?dic vt ſupra fuit dictum,fallit tamen in caſu.l.prima.C.de priuat. carcer.& in.l.fi.C.ad leg.iul.de vi pub.& in rubri.C.ne mi.licc.ſig.ctu.Saly.& Mar.in.l.i.C. de ſicar.& in.l.i.§.diuus.ff.eo.& Ange.in.l.fi.C. ad leg.iul.de plag.& in.l.ad commentarienſes.C de cuſt.reo.et per Par.in verbo carcer & car-

cetarius. verſi. an ſi plures. & per Thom. gram. in vo. xxix. & in conſtit. reg cuſtodes. & decla ra vt per Matthe. in conſtit. caſtellani. iiii. not. et vide per Par. in verbo pœna. ver. quid ſi per ſta tutum. verſi. licet dicatur. vbi in cuſtode culpa dolo equiparetur. & limita. vt per Alexand. in l. ſi quis vlti. not. C. de pac. & fallit in. l. milites. C. de cuſt. reo. & per Thom. gramm. in uo. xxi. vbi an, & quæ pœna pro lata culpa imponaſ, & per Par. in verbo pęna. verſi. quoniam mul- ta. & verſi. tu qui uadis in birraria. vbi etiam vi de ne homicidio culpa commiſſo, & exemplis culpoſi homicidii, & an & quando lata culpa dolo equiparetur, & in quibus ꝯdic vt per Ale- xan. & alios. in. l. in actionibus. ff. de in lit. iur. vbi Aret. & Iaſ & per Bar. & Alexã. in. l. i. ff. ſi quis teſta. lib. iuſ. eſ. fuer. & in. l. reſpiciendum. §. delinquunt. ff. de pen. Bar. in. l. prima. ff. de le- gi. & Alexan. in. l. ſecunda. ff. quod quiſ. iur. per Bal. in. l. data opera. C. qui accuſ. poſ. & in. l. & ſi ſeuerior. C. de inſa. vbi Alexand. & in. l. quod nerua. ff. depoſi. Pau. in. l. fi. ff. de legib. Bar. in. l. impuberibus. §. i. ff. de ſuſpe. tut. & in. l. ſecun- da §. actio. ff. vi bon. rapt. Bald. in. l. ſecunda. C. de noxa. Anto. de but. in. c. ii. de conſtit. & per Flo. in. l. idem iuris. §. mulionem. &. §. medicus. ff. ad leg. aquil. vbi limitat in medico occidente ex imperitia per glo. in dicta. l. ſecunda. ff. quod quiſque iur. nam tenetur pœna corporali, licet nõ fuerit in dolo. De hoc hactenus ſequitur ter tia pars quot modis homicidium committatur.

SVMMARIVM.

1 *Homicidium quot modis committatur.*

2 *Quot modis dicatur præſtare auxilium maleficio.*

3 *Auxilium qualiter dicatur præſtari ante maleficium.*

4 *An preſtãdo arma dicatur præſtare auxiliũ*

5 *An in auxilio præſtito ante delictum apponi debet locus, & tempus.*

6 *Auxilium in maleficio qualiter dicatur præſtari.*

7 *Auxilium cooperãtium quis dicatur præſtare de exemplis proſequere.*

8 *Auxilium mediatum qualiter dicatur præſtare de exemplis proſequere.*

9 *Aſtans armatus an dicatur preſtare auxiliũ & quando.*

10 *Auxilium an dicatur præſtare aſſociando, et numero. 12.*

11 *An ex hoc ſolo q̃ ſtat armatus torqueri põt.*

13 *Auxilium an dicatur præſtare acclamando.*

14 *Auxilium an dicatur præſtare præſtãdo fauorẽ, & conſiliũ, & quando dicatur fauorem præſtare, & de uerbis inquiſitione preſtando conſilium, auxilum, & fauorem.*

15 *Qui dicantur ſequaces cõplices, & fautores.*

16 *Fautores qui dicantur.*

17 *Si quis ueniat ad te, & dicat ſe uelle talem occidere, & ille dicat fac citius alias res non ſuccedet dicatur præſtare conſilium, auxilium, & fauorem.*

18 *An clericus aſſocians aliquem ea intentione ſi opus fuerit ſe immiſceat efficiatur irregularis, et an ſi arma præſtat prælantibus.*

19 *Quid ſi aliquis ſit præſens, & poteſt obuiare & non obuiat cum poteſt, uel non reuellat cum poteſt an dicatur præſtare auxilium.*

20 *Sciens & non reuelans tractatum an puniatur quando contra principem, aut patriã, & quid contra alios.*

21 *Iure canonum an non obuians cum poſſit puniatur.*

22 *Iure regni an quis teneatur obuiare.*

23 *Non reuelans rebelles qualiter puniatur.*

24 *Rapiens meretricem an teneatur de raptu.*

25 *An ſcribẽdo literas dicatur præſtare auxiliũ.*

26 *Auxiliũ qualiter dicitur p̃ſtare poſt maleficiũ*

27 *Aſſocians poſt delictum ad euadendũ qua pœna teneatur.*

28 *Recipiens in domo malefactorem abſque affinitate præſumitur occultum conſilium.*

29 *Scienter qualiter dicitur receptaſſe.*

30 *Aſſocians poſt delictum an dicatur præſtare auxilium.*

31 *Habens homicidam in domo, & non dans iudici qualiter puniatur, & quid ſi operetur ne capiatur, ſed fugiat.*

32 *Receptator ut teneatur requiritur ſcientia.*

33 Ignorantia an probetur iuramento.
34 Receptator qualiter puniatur.
35 Receptans foriudicatum qualiter puniatur.
36 Receptans committentem crimen læſæ maieſtatis qualiter puniatur.
37 Receptans ſtuprãtem uirginem per uim qualiter puniatur.
38 Receptans an teneatur hoſpes ſi dederit ad comedendum.
39 Receptans per uim an teneatur pœna.
40 Receptans agnatum, uel affinem an teneatur ſi eſt bannitus, aut foriudicatus, & quid ſi amicum maxima amicitia coniunctum.
41 Vxor receptans maritum bannitum qualiter teneatur.
42 De pœnis receptatorum in regno ſtatutis, et qualiter intelligantur.
43 Qualiter dicatur receptare bannitum.
44 Aduocando an dicitur præſtare auxilium, & an conſulendo, & an per ſimplicem loquutionem, & an mãdando nunciũ, uel epiſtolã.
45 Qualiter teneatur uniuerſitas receptans.
46 Qualiter puniatur homicidium clandeſtinũ, & quæ requirantur.
47 Si teſtes dixerint uidiſſe commiſſum homicidium in tali territorio an probant maleficium clandeſtinum, ut puniatur uniuerſitas.
48 Quando quis teneatur de auxilio.
49 Pluribus coadunatis an teneatur quilibet de auxilio. & quando.
50 Si fratre rixante frater ſuperueniat, & occidat an frater rixans teneatur de auxilio.
51 Si ſunt duo armati ad homicidiũ ſi unus acceſſit ad uulnerãdũ, et poſtea alter ſupueniat non de uoluntate primi an ſecundus dicatur auxilium præſtare.
52 Si amicus dixerit amico, ut ſecum ueniat ad ſolatium, deinde obuiam faciat inimico, & occidat an ille teneatur de auxilio.
53 Si ignoranter præſtat arma ad homicidium, an teneatur de auxilio.
54 Vt de auxilio quis teneatur requiritur q ex propoſito, et tractatu hĩto nõ ſi ignorãter.
55 In dubio an præſumatur q caſualiter an ex propoſito aſsiſterit maleficio.
56 Vt quis de auxilio teneatur requiritur q delictum ſit conſumatum.
57 Vt teneatur de auxilio neceſſe eſt q conſtet prius de delicto principalis, et q per teſtes, & non per cõfeßionem fictam, ſed ueram, nec per confeſsionem alterius niſi in publicis latronibus.
58 An confeßio principalis noceat acceſſorie delinquenti, & an probationes, & ſententia contra principalem.
59 Abſolutoria principalis an proſit auxiliãti.
60 Qualiter probetur negatiua q opem non preſtitit.
61 De uerbis inquiſi. aut accuſa. ſcienter, & appenſate.
62 De uerbis q dici debet dicto maleficio aſtãdo
63 De pluribus inquiſitis qualiter dici debet in inquiſitione unus alij & alius alij, & quid ſi dicatur alter alteri.
64 In inquiſitione deduci debet de auxilio præſtito tempore delicti, & ſic tempus delicti, & non poſt. & q maleficio, & non delinquẽti.
65 Item q in inquiſitione debet exprimi delictũ uidelicet ad tale delictum perpetrandum.
66 Item ut de auxilio teneatur neceſſe eſt q maleficium fuerit actum, & interuenit, ut habilius committatur.
67 Præſtans ſimplicem fauorem mitius punitur q̃ preſtans auxilium.
68 Si duo intulerint uulnera mortalia an quilibet teneri poſsit, ut principalis, & ut præſtans opem.
69 Qua pœna teneatur preſtans opem & auxilium.
70 In crimine læſæ maieſta. auxiliator an puniatur eadem pœna. & quid in crimine ſodomiæ.

71 Si principalis licite poterat facere an auxilia tores teneantur.

72 Si plures præſtiterint auxilium an omnibus pœna erit uniformis.

73 Si quis præſtat auxilium duobus homicidijs, an duobus pœnis teneatur.

74 Statutum loquens in committente homicidiũ an comprehendat auxiliantes.

75 Qualitas in principali an augeat pœnam in præſtante auxilium, ſeu minuat.

76 Quando imminet ſtrages multorum capora lis teneantur, & non conſilij, & auxiliãtes.

77 An in his quibus expellitur principalis expel latur auxiliator, ut a dignitate aliqua.

78 Quid ſi cum auxilio concurrat etiam conſiliũ an teneatur ut principalis.

79 Quid ſi principalis ſit clericus, & auxiliato res laici, an iudex laicus procedat contra auxiliatores laicos.

80 Auxiliator an poſſit petere ſe remitti coram iudice principalis.

81 Si non ualet proceſſus, & inquiſitio contra principalem, an ualeat cõtra auxiliatores.

82 An auxiliator poſſit eſſe teſtis contra prin cipalem.

83 Auxiliator ad homicidium uel mutilationem an efficiatur irregularis ſicut principalis.

84 Si principalis permiſit auxilianti ſoluere dã na expen. & intereſſe an ea petere poſſit et qua actione.

85 Auxiliator an teneatur de damno dato ab alijs.

86 Auxiliator an teneatur de pace rupta ſicut princip.

87 An ſe defendendo quis occidere poſſit auxilia torem ſicut principalem.

88 An in eadem inquiſitione procedi poſſit con tra principalem, & contra auxiliatores.

89 An in pluribus auxiliatoribus retardetur proceſſus contra præſentes propter abſen tiam aliorum uel principalium.

90 An conuicto & condemnato principali ſint liberati auxiliatores.

91 Si unus inquiſitus fuerit confeſſus & punitus uel ſoluerit condemnationem an uerus delin quens ſit liberatus.

92 An uno ex pluribus auxiliatoribus condemna to & ſoluente ceteri liberati ſunt.

93 An ualeat proceſſus ſpecialiter contra princi palem & generaliter contra auxiliantes.

94 An in materia auxiliari fiat diſtinctio ſi prin cipalis erat alias facturus uel non.

95 Si ſtatuto denegetur appellatio principali an denegetur auxilianti.

4 §. 1 HOMICIDIVM autem vt di cit gl. in c. homicidiorum. pri ma diſtin. de peni. & in cap. ſicut di gnum de homicidio & Cepol. in conſil. xxxviii. committitur tri pliciter animo facto, & verbo, ſeu lingua, De homicidio animo commiſſo fuit dictum ſupra in prin. præcedentis. §. vbi an & quando hodie ſit punibile & qualiter, facto ve ro dupliciter committitur aut per ſe immedia te occidendo aut mortis cauſam pręſtando & de his etiam ſupra dictum fuit late in præcedẽ ti. §. Aut committitur homicidium mediate vt quia non per ſe occidat nec cauſam immedia tam preſtet ſed mediatam vt quia maleficio aſ ſiſtat & cauſam remotam preſtet homi. & al ter occidat. Et tunc primo videndum erit quot modis quis dicatur præſtare auxilium & opem homi. ii. quando & quis teneatur de auxilio. iii. qua pœna puniatur præſtans opem & auxilio

2 homi. & maleficio. ¶ † Et circa primum tripli citer dicitur præſtare auxilium vz. ante malefi cium & homicidium in ipſo homi. & poſt ho micidium & maleficium vt per Bar. magiſtrali ter in. l. in furti. §. ope. ff. de fur. Ang. in gl. An dream auxiliatorẽ. prima col. ver. quæro quot modis in gl. & dicto maleficio ſemper aſtitit. iii. col. ver. quęrit Bar. Fely. & alii. in capi. ſicut dignum. de homi. & in cap. i. de offic. deleg. Ce po. in conſi. i. & ſeq. & conſi. xxvii. & conſi. 34. Cur. in conſi. xli. Saly. & Marſ. in. l. prima. C. de rap. vir. car. x. ver. no. ſecundum Bal. & Mar. in l. fina. ff. de ſicar. & in pra. in. §. conſtante. & in l. nihil intereſt. ff. de ſica. & in. l. prima. & in. l. is qui cum telo. C. de ſicar. Bald. in. l. ob hęc verba ff. de infami. Cepo. in conſi. lxiiii. Ioan. petr. de ferra. in ſua pra. in forma inquiſitionis ver. au

xiliũ,& fauorem Boni.in rubr.de inſul.et per-
cuſſ.in.vi.&.vii.col.gl.& Card.& alii. in cle.i.
3 de pœnis.in ver.defenſauerint. ℭ† Circa pri-
mum dicitur opem preſtare & auxilium homi
cidio & maleficio ante delictum ſi quis præſti-
terit ferramenta ad aperiendam domum alicu
ius vt occidat latitans vel furetur vel ſcalam ꝙ
aſcendendo.l.ſi pignore.§. qui. ferramenta.ff.
de fur. Boni.in dicta rub.de inſul. & percu. vel
præſtat domum vt in ea ſe reponat & aſcon-
dat & ex ea tranſiens occidatur vel de malefi-
cio & homi.fiat tractatus & alloquutio.l. & ſi
amici.§.primo.vbi Bar.ff.de adulte.&.l.qui do
mum.ff.eo.vel mutuat pecuniam alicui. vt per
Math.in conſti.quicunque mulierẽ videlicet ad
emendum arma & faciendum alia pręparamẽ
ta vel inueniendum aſſaſsinum.l. vtrum vbi
Bar.ff.de parri.&.l.cuiuſque vbi Bar.ff. ad.l.iu.
4 maie. Alex.poſt Bar.in.l.furt.ff.de fur. ℭ† Idẽ
præſtando arma & familiam ſcienter.d.l.cuiuſ
que.de qua ſcientia conſtare debet vt per Bald.
in.l.quicunque.C.de ſer.fug.Bart. in.l. omnes.
C.de agri.& cenſ.lib.xi.alias ſi ignoranter non
tenetur vt quia petantur arma vel familia ad
aſſociandum ad ſolacium vel in domo, & ille
occidat,vt per Mar.in pra.in.§.conſtante.v.li-
mi.& in.l.nihil.intereſt.ff. de ſica. & Felynum
in capi.ſicut dignum.v.limi.de homicid. idem
ſi preſtat ſpẽ in homicidio vt quia dicat eas ad
occidendum quoniam te adiuuabo vt euadas
vel ducam inſtrumenta ad ſepeliendum cada-
uer vt pulcre conſuluit Cepol. in conſil.xxvii.
per totum idem ſi ſciẽs inimicos aut latrones la
titare in aliquo loco ad occidendum tranſeun-
tem,& ille euntem per aliam viam reducat ad
viam, & locum vbi erant inimici & latrones
nam dicitur auxilium preſtare homicidio ſi fue
rit tranſiens occiſus,vt per Gand.in rubr.de in-
di.indubi.& in rub.de pen.in fin.ix.&.x.colũ.
& ſupra fuit dictum in dante cauſam homici-
dio.idem ſi ſtantibus coadunatis hominibus ad
occidendum aliquis perquirat vbi ſit & more-
tur occidendus,& eo inuento denunciet vbi &
illi accedentes occiderint illum ille perquirens
ſeu explorator & nuncius dicitur preſtare au-
xiliũ ad homicidium,vt ſupra fuit dictũ in dan
te cãm homicidio,& per Ang.in gl. Sempron.
5 manda.& Mar.in.l.ſcienter.ff.de parri. ℭ† An
autẽ in hoc auxilio preſtito ante delictũ neceſ-
ſe ſit ponere locũ & tẽpus delicti? dic vt ꝑ Bar.
in.l.furti.§.ope.ff.de fur.ꝙ tempus delicti.
6 ℭ† Circa ſecundũ dicitur preſtare auxilium in
maleficio dupliciter aut preſtando auxilium in
mediatũ & cooperatiuum maleficio aut preſtã
do auxilium mediatum & non cooperatiuum.
7 ℭ† In mediatum & cooperatiuum dicitur ꝓ-
prie,& vere vbi habito inter eos tractatu, ⁊ cõ
ſilio inueniant occidendũ & vnus eorũ capiat,
& teneat eum,& alter percutiat & occidat nã
tenens dicitur cooperatiuum auxilium preſta-
re vt dicit tex.in.l.item mela.§. ſi alius tenuit.
ff.ad.l.aquil. Boni.in tra.mal.in rub. de inſul.&
percu.ix.col.idem dicitur auxilium cooperati-
uum preſtare ſi duo aut plures habito tractatu
de occidendo omnes admenauerint & vulne-
rauerint, nam licet vnus mortaliter alter non
mortaliter vel vnus mortaliter alter occiderit
in totum ille non mortaliter vulnerãs vel mor
taliter tenetur de auxilio cooperatiuo vt in.l.
ita vulneratus in prin.cũ gl.in ver. quolibet.ff.
ad.l.aquil.& no.in.l.ſi.ff.de ſicar. vbi per Bar.
& Mar.ſupra fuit dictum in dante cauſam ho-
micidio.idem ſi vnus inſiluerit & vulnerauerit
alter vero occurrerit occurrentibus ad adiuuã-
dum inſultatum & liberandum & ille dolo ma
lo & habito per prius tractatu non ſinuerit oc-
currentes adiuuare ſed armis expulerit adeo ꝙ
inſultatus fuerit occiſus nam talis preſtare dici
tur auxilium cooperatiuum per id quod not. ĩ
ca.ſi quis viduã.l.diſtin.& no.gl.in.c.de cetero
de homicidio.nec obſtat in hoc text. in.c. ſicut
dignum.§.illi etiam.de homicidio vbi minori
pœna tenentur illi qui acceſſerunt vt opem fer
rent percuſſoribus a violentia per alios inferen
da nam reſpondetur ꝙ locum habet re non ſe-
cuta ſed aſtantibus tantũ vt ſi neceſſe foret ſe in
miſerent vel propulſarent violentiã aliorũ nec
tamen fuit neceſſe ideo nihil cooperauerunt,at
ſecus quando alii occurriſſent & ille prohibuiſ
ſet ne adiuuarent nã per tale factũ dicitur pre-
ſtare auxiliũ cooperatiuũ. Idẽ ſi habitus fuerit
tractatus inter duos aut plures & vnus accedat
ad illũ occidendũ & verbis eũ interpellet, & re
tineat & ſup iungant ſocii & occidant vt ꝑ Ce-
po.in conſi.xxxiiii.ii.dub. idẽ explorando &
ducendo per loca inimicorũ aut latronũ ſcien-
ter vel nuncius & explorator exiſtat vt ſupra
fuit dictũ.nã dicitur preſtare cooperatiuũ auxi
liũ homicidio, & maleficio vt.d.c. ſicut viduã
no.& in.d.c.de cetero de homicidio & deducẽ
te per loca per Capi.in deciſ.ſac.conſi.clv.ver.
ad ſecundã ⁊ in.l.nihil intereſt.ff.de ſicar. Idem
ſi conſilio aut ſubieſtione induxerit aliquem ad
occidendũ qui alias non erat occiſurus vt in .d.
c.ſicut dignũ.§.qui vero, ⁊ tandẽ in omnibus
aliis exẽplis ſupra traditis in dante cãm imme-

diatam maleficio & homicidio & aliqua exẽ-
pla tradit Cepo.in conſi.xxiiii.ii.dub.& conſil.
xxvii.& per eundem in conſi.primo.&.ii. vbi
de cauſa proxima & remota & auxilio coope
ratiuo,& an preparando venenum vt alteri da
ret dicatur auxilium cooperatiuũ preſtare, dic
vt per Bal.in conſi.ccxxi.v.volu. & conſi.ciii.
iiii.vol.& qualiter dicatur auxilium cooperati
uum preſtare? dic vt per Soc.in con.clxxxviii.
8 incip.viſa.ii.vol.℄ †Mediatum vero auxilium
& ſimplex & non cooperatiuum dicitur pre-
9 ſtare homi.& maleficio.℄ †Si fuerit aſtãs ma
leficio armatus enſe euaginato vel non euagina
to cum vtroque caſu dicitur preſtare auxilium
nec erit neceſſe enſem euaginare vt dicatur au-
xilium preſtare nam ſufficit ꝙ ſtet armatus, &
habeat arma ad latus et ſi neceſſe foret ſe immi
ſceat nam ex hoc inſultatus redditur timidior
inſultans vero audatior vt per Bar.in.l.i.§.i.ff.
de vi & vi arma.& in.l.fi.ff.de ſicar.pen.colũ.
& in.l.qui ſeruo.§.fi.ff.de fur.Inno.in.c. contu
matiam de cleri percu.Ang.in gl.dictus Andr.
arma.ꝛ in gl.& dicto malefi.ſemper aſti.Rom.
in conſi.cxvii.Bal.& Pau.de ca.in.l.raptores.
C.de epiſ.& cler.in.l.prima.C.de ſer.fugit.cir-
ca prin.et in.l.non ideo minus circa fi.ver.item
quero quomodo poſſum ſcire.C.de accuſ.Ale.
poſt Bar.in.l.is qui opem.ff.de fur.ubi dicit etiã
ſi ſtat a longe armatus,vt per Bal.in.d.l.nõ iõ.
in fi.Alex.poſt Bal.in.d.l.raptores & plene per
Mar.in.d.l.fi.ff.de ſicar.viii.col.ver.quando au
tem quis dicatur preſtare opem in practi.in.§.
conſtante.xiiii.col.ver.& adde etiam his quæ
dixi ſupra.&.xiii.colũ.ver.vii.& in.l.i.xi.car.
ver.item circa hunc tex.& hanc materiam.C.
de raptoribus,& in conſil.xxiiii.& in conſilio
xxxix.& in conſ.xliii & in conſi.lxvii.in qui-
bus ẽt tradiť ꝙ quõcunque ꝛ qualitercũq; inſul
tatus reddiť timidior & inſultans audatior ex-
trahendo vel non extrahendo in loco propin-
quo aut longinquo exiſtens armatus dicitur ꝓ-
ſtare auxilium,hoc etiam dixit Petrus de anch.
in conſi.cexii.ꝛ Cepo.in conſi.xxix. ſecundo
dubio,& per Cor.in conſi.viii.tertio volumin.
& in conſ.cviii.i.vol.Pau.gri.in tra.de pen.om
10 ni coi.x.q.℄ †Vbi etiam aſſociãdo preſtat au
xilium.Soci.in conſ.clvii.ii.vol.Alex.in conſi.
cxxxviii.vi.volu.Corſe.in ſingu.ſuis in verbo
auxilium incip.ſi aliquis vadit.Alex.vero in.d.
conſi.cxxxviii.ſentit quando non a longe ſtat
armatus & per Mathe.in conſti.quicunque mu
lierem.i.no.& plene Areti.in.l.i.C.de ſer.fugi.
vbi vide & declara vt per Fel.in.c.ſicut dignũ.
vii.limit.& in.c.i.de offic.de leg.& per Cur.in
conſi.cccxlii.dub.Pet.de anch.in reg.acceſſo-
rium in.vi.Deci.in.l.quo tutela.§.vt factum.ff.
de reg.iur.& in.d.c.i.de offi.dele.ubi etiam Fe-
lyn.& in.d.c.ſicut dignũ ſi clericus aſsiſtat bel-
lo iniuſto uel intereſſet aſtitit ludis ſi ludentes ef
ficiebantur promptiores & audatiores irregu-
laris eſt & hoc limita & intellige quando habi-
to tractatu ſtat armatus & non aliter & ex ca-
ſu,vt per Thom.grammat.in conſi.xxxii.& p
Fely.in.d.c.ſicut dignum.vbi efficitur ex hoc
clericus irregularis ſi ex propoſito vt ſi neceſſe
fuerit ſe immiſceat & non ſi caſualiter.
11 ℄ †Sed ãn ex hoc ſolo ꝙ ſtat armatus poni po
teſt ad torturam? dic vt per Brun.in tract.indi.
xvi.col.& Areti.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.& Cep.
12 in conſi.ii.℄ †Dicitur etiam preſtare auxilium
aſſociando occidentem vt in clem.i.de pen.&
in.l.i.circa medium.C.de rap.virg.& Bald.ibi.
xii.no.Alexan.poſt Bald.in.d.l.raptores.C.de
epiſ.& cler.& Bal.& Barba.poſt Bar.in.l.i.§.
ſed in eo.ff.ad ſille.Bal.in.d.l.i.ii.colum.ver.di-
citur autem conſulere.C.de ſer.fugi.& in con.
ccccxxxvi.i.volum.Alex.poſt Bar.in.d.l.is q
opem.ff.de fur.vbi intelligas ſi dolo ſecus ſi nõ
13 dolo & nihil feciſſet.℄ †Dicitur etiam preſta-
re auxilium acclamando & verbis robur dan-
do taliter ꝙ inſultans ex verbis reddatur auda-
tior & inſultatus timidior vt in.l.ii.§.potuiſſe.
ff.ad ſille.Ray.in.d.l.ii §.hoc reſcriptum.Inn.
in cap.i.de huiuſmodi.Alex.poſt Bart.in.d.l.is
qui opem.Mar.in pra.in.§ conſtante.xiiii.col.
ver.item ſcias etiam ꝙ auxilium dicitur preſta
ri acclamando.Bal.in.l.non ſolum.§.mandato
ff.de iniur.Barb.in.d.c.ſicut dignum.§.ii.de ho
micidio.& poſt Bal.in.l.i.ſecunda colum.ver.
dicitur.C.de ſer.fug.Cepo.in.d.conſi.ii.iii.col.
allegat.l.cum dominus.ff.ad ſille.& per Math.
in dicta conſtitutione quicunque mulierem.i.
no.ſed an conſulendo dicatur auxilium preſta
re homicidio? dic vt per Bar.in.l.furti.§.ope in
fi.ff.de fur.& in dicta.l.non ſolum.§.mandato
& in conſ.clxv.& per Bal.in conſi.cxx.iii.vo
lumi.& in.d.l.i.C.de ſer.fugi.& Sal.ibi & Bal.
in.l.data opera.xvi.col.C.qui accuſa.non po.
ver.conſilium quoque Saly.in.l.i.C.de rap.vir
gi.Ang.in.d.gl.& dicto maleficio.ii.colũ.uer.
aduertas tamen ſi tu & pen.col.ver.an autẽ qs
perſuaden: vbi etiam de perſuadente Felyn.in
dicto cap.ſicut dignum.per illum tex.Ale.poſt
Bar.in.d.l.is qui opem in dicto.§.ope.& in di-
ctis locis an perſuadendo & per Bart.in.d.§.ſi
mandato.& Alex.poſt eum in.d.l.is qui opem

& in dicto.§.ope.& in.l. qui ſeruo .§. ſi duo in fi.ff.de fur.idem inſtigando dicto capi. ſicut dignum.& inſtruendo vt per Saly.in dicta.l. prima.C.de rap.virg.& per Bar. poſt Dy. in.d §.
14 mandato.℄ † Idem preſtando fauorem vt per Bal.in.l.ob hec verba.ff.de infam. Alexan.poſt Bar.in.d.l.is qui opem.Dicitur autem fauorem preſtare quando dat robur inſultanti & inſert metum inſultato vt per Bal.in mar.gar.in verbo fauor,& per Inno.in.c.petitio. de homicid. & ideo dicitur in inquiſitione preſtitit conſiliũ auxilium & fauorem quę verba operantur vt etiam ſi non dicatur in inquiſitione ſemper dicto maleficio aſtitit vt habilius committeretur per dicta verba tenetur de conſilio , & fauore tanquam preſtans opem,& auxilium , vt per Bar.in.d.l.qui ſeruo.§.ſi duo.ff.de fur. & Ang. in dicta gloſ. dicto maleficio ſemper aſtitit.ii. colum.verſi.& aduertas.Dicitur autem preſtare conſilium,fauorem vt per Salyc. in.l.i.C.de rap.virg.& Bal.in.l.i.C.de ſer.fugi.per Card.i clem.prima.xvii.q.& ſeq. de foro comp. & in clem.prima.in prin.v.oppoſitio.de pen.nã ſua dendo & rogando,mandando,inſtruendo , vel vtilitatem ſecuturam oſtendendo dicitur preſtare auxilium conſilium,& fauorem. Bal. vero in dicta.l.prima.C.de ſer.fugi.dicit preſtari facto & verbis,& ſimul facto, & verbis & vide per Cepo.in conſ.xxvii.quis dicatur preſtare con-
15 ſilium & fauorem.℄ † Et qui dicantur ſequaces ſocii complices adherentes & fautores? dic vt in clem.prima.de pœnis,& ibi per Card.& in cap.felicis de pœnis.in.vi.& per Bal. in.l.prima.C.de rap.vir.per Iaſ.in.l.i.C.de ſer.ſugi. nã ſocii dicuntur qui eque principaliter intendũt aſsiſtendo delicto,Sequaces vero & adherentes & complices & fautores dicuntur qui per alios,& non propter ſe interſunt maleficio ſed aſsiſtunt tantum intentioni delinquentis conſiliis fauoribus inſtructionibus & operibus. d.l.i. c.ex parte. de foro com.&.l.fina.C. de diſcuſſio.lib.x.Inno.c.ad apoſtolice de re iudi.in.vi. Ancha.in.c.canonum ſtatuta ver.vidi dubitari de conſt.Bal.& poſt eum Alex. in dicta.l. prima.C.de rap.vir.& vide per Bal.in.l. non ideo minus.vlti.colum.ver.item quæritur quæ ẽ differentia,& Ange.in auctentica de here. & Bal. in prin.in.co.& in auctentica de aliena. & emphi.§.economus vlti.colum.Bald. in.l. fina.C. de edili actio.vlt.colum.Fely.in rub.de treu.et pa.In.c.cum olim.de accu.& per Alexan. poſt Bar.in dicto.§.mandato.l.non ſolum.ff. de iiu. & Fely.in dicto cap.ſicut dignum.glo.& alii in c.felicis de penis per Card. in cle.prima.x.q.de pœnis & plene per Pau.gri.in dicto trac.de pẽ. omni coi.x.q.in materia raptus vbi de ſociis et
16 fautoribus et qualiter teneantur.℄ † Dicuntur etiam fautores qui criminoſis preſtant alimenta,& al a neceſſaria ut per Card.in clem.prima xvii.q.de foro comp.glo.in.d. clem. prima. de pen.& Cepo.in.d.conſi.xxvii. ver. de auxilio autem,& fauore vbi idem dicit eſſe de fauore
17 quod de auxilio.℄ † Sed quid ſi aliquis veniat ad te dicens ſe velle occidere aliquem & tu dicas ei fac citius quod facturus es alias res tibi non ſuccedet an dicatur preſtare conſilium,auxilium,& fauorẽ, dic vt per Ang.in con. xxii. aut.xii.& habetur poſt Apoſti. Alexan.in dicta .l.quis opem.ff.de fur.& vide Gand. in rubri.de aliqui.queſti.ex male.iiii.colum.verſi.item po-
18 ne quod aliquis dixit mihi. ℄ † Et an clericus aſſocians aliquem non tamen ex propoſito ſe immiſcendi niſi eſſet neceſſe efficiatur irregularis ſi nihil fecerit? dic quod ſic vt per Hoſtien. & alios in capit.ſicut dignum.§.illi de homicidio per Nico.ploer.in tracta. irregul. xxx. aut x.irregu. Et an clericus preſtans arma prebantibus efficiatur irregularis ibidem per Nic.plo.
19 xxxi.reg.℄ † Sed quid ſi eſt aliquis preſens dũ titius occidit & poteſt obuiare & non obuiat vel aliter ſcit delictum & homicidium committendum ⁊ poteſt occurrere ⁊ denunciare occidendo & non denunciat nec occurrit nec obuiat an teneatur tanquam preſtans auxilium et opem homicidio? dic de preſente ⁊ non prohibente quod non tenetur de auxilio vt traditur in.l.culpa caret.ff.de reg.iur.vbi Dyn. & Deci. tradunt,& Gandy.in rubr.de defenſio.a reo.fa cit tertia.columna.& in rubric.de pen.in fi.nona colum.& per Barto. in.l.prima.§.ſed in eo. ff.ad ſillen.Bald.in.l.prima.quarta colum.verſicu.item quod rixam .C. de ſeru. fugiti. Roman.in conſi. vigeſimoſeptimo.Iaſ.in.l. vt uim penul.colum.ver.nunquid autem .ff. de iuſtit. & iur.poſt Barto.ibi,& in.l.metum .§. licet .ff. quod met.cau.Pau. de caſtr. in.l.fina.C.de his quib.vt indig.Specu.in titu.de leg.§. iuxta propoſitionis. verſicu.quid ſi potui defendere. Archi.in capit.negligente.ſecunda queſt.ſeptima. Panor.in capit.in quibuſdam.in glo.prima . de pen.& in cap.primo.& poſt eum Fely. & Dec. in capi.primo.de offi.deleg.& in.c. quanto. de ſenten.excom.& plene Deci. in dicta .l. culpa caret.& per Gandi.in rub.de indic.dubi. ad tortu.in nono indic. vbi ſentit facere indicium ſi potuit euadere,& non euaſit quod procedit in

Inimicitia,& aliis concurrentibus, & dic vt per
Boniſa.in titu.quid ſit accuſatio.v.&.vi.col.&
per Fely.in cap.qui alios.de heret. Anchar. in
c.dilecto.de ſent. excomm.in.vi. Angel. in.§.
iuris precepta.inſtituta de iure natur.gen.& ci-
ui.ii.col.Mar.in ſing.clxiiii. vbi de filio occiden
te in preſentia patris an pater teneatur, & ple-
ne: dic, & vide vt per Cur.in conſil. xli.& per
Pan.& Fely.plene in.c.petrus. de homi.vbi an
efficiatur irregularis.De ſciente autem, & non
occurrente nec denunciante: dic vt per doct.in
dictis locis maxime in.c.i.de of.dele. vbi Fely.
plene,& Panor.& per eoſdē,& But.in.d.c.quā
to.de ſen.excom.Iaſ.in.d.l.vt vim.Bar. in.d.§.
licet.Rom.in dicto conſi.cxxvii.Bal.in.d.l.pri-
ma.Iſer.in.c.i.§.ſi quis hominem. de pace ten.
Gand.in.d.rubric.de indi.dubi.ix.indi.Bar.in.l.
vtrum.ff.de parri.& ibi Mar.& in.l. prima.§.oc
ciſorum.ff.ad ſille.in quibus diſtinguitur inter
ius ciuile,& ius canonicum,nam iure ciuili re-
gulariter non tenetur occurrere & obuiare nec
defendere.d.l.metum.§.licet.vbi gl.& Bart.& i
dicta.l.culpa caret,& in dicta.l.i.§. ſi de eo.ff.
ad ſille.vbi Bar.& alii in locis ſupra. Fallit pri-
mo in ſeruo nam tenetur ſi poteſt obuiare mor
tem domini & eum defendere ſi poteſt alias ex
cuſatur,vt in.d.l.prima.§.occiſorum.ff.ad ſille
ia. Idem ſi fuerit aliter ſubditus nam vaſſallus
tenetur dominum defendere,& econtra, & fi-
lius patrem,& obuiare delictum & mortem,ut
not.in.d.l.culpa caret.& Bal.in.l.illicitas.§. ve
ritas.ff.de offi.preſi.& Bar.in.d.l.vtrum. Paul.
de ca.in.d.l.fi.C.de his quib.vt indign. & Bald.
in.l.nullus.verſi.item not. contra poteſtatem.
C.de ſum.trini.vbi capitaneus ſeu poteſtas ſi vi
dit ſubditum percuti,aut occidi, & non obuia-
re tenetur,& econtra tenetur ſubditus capita-
neum & poteſtatem,vt per Capic.in deciſ.130.
xiii.ſpecia.ver.& prædicta faciunt, & vide de
vaſſallo & econtra Mathe.in deciſ.cclxv.inci.
20 illuſtriſsime domine. ℭ †Idem in ſciente tra-
ctatum contra principem,pontificem, aut pa-
triam,nam tenetur reuelare,& obuiare delictū
conſpirationem,& mortem alias tenetur pœ-
na capitis;ſecundum docto.Bar.in.d.l. vtrum.
ſeu ſcienter.ff.de parric.& in.d.§. occiſorum.
& Alexan.poſt Bar.ibi Saly.in.l. quiſquis.§. id
quod.ff.ad leg.iul.mag.Panor.in cap.i. de reſti.
ſpol.Gemi.in.c.negligere.ii.q.vi.aut.vii. Augu.
poſt Ang.in gl.che hai trad.la tua patr.ii.col.in
addi.obſeruatur. vbi ſequutus opinionem Bart.
fecit quendam decapitare qui non reuelauit tra
ctatum,& vide Ange.in.l.pater.ff. de parric.de
non reuelāte proditionem patrie,ſed Bal. ī quo
dam ſuo conſi.incip.quanquam multa relato p
Ang.in.d.gl.che hai trad.& per Fely.in.d.ca.i.
de offi.deleg.& in.d.c.quanto poſt Panor. dixit
ꝙ nunquam pro ſola ſcientia in tali crimine le-
ſæ maieſta.debet decapitari,& ideo anima Bar.
eſt ſepulta in inferno propter illam doc. & alii
aſſeſſores ſequentes eam ſunt damnati & hanc
opinionem omnes ceteri ſequuntur inclinantes
in mitiorem partem per rationes adductas per
Mar.in.d.l.vtrum.& hanc opinionem ſequitur
Saly.in.l.i.C.de rap.virgi.& Anan. in rubri.de
parric.qui fil.occi.& Ang.in.d.gl. che hai trad.
& Alex.poſt Bar.in.d.l.vtrum.& Anan. in.c.ſi
cut dignum.v.colum.de homicid.Fely. in.c.de
cetero.de re iudic.cum aliis relatis per Felyn.&
Marſil. vbi ſupra,& uide textum in.c.ſi quis pa
pa.in fi.lxxviii.diſtinctio.vbi dantur premia re
uelanti machinationem contra papam, & vide
Bal.conſi.xxxiiii.iii.volu. vbi non reuelans fuit
relegatus,& per Io.and.in.c.Petrus. de homic.
& Specu.in tit.de lega.§.iuxta. verſicu.quid ſi
potui.& per Deci.in conſi.xi.in nouiſsime im
preſsis,& plene in dicta reg.culpa caret.in.d.c.
i.de off.dele. vide quinque caſus in quibus ex
ſcientia tenetur per Capi.in deciſ.iac.conſi.clv.
ver.ad quartam vbi etiam in crimine aſſaſsinii
tenetur ex ſcientia,& plene in.xiii. ſpeciali ibi
dem in crimine lęſæ maie.in quibus & vide etiā
in deci.cxlix.& ibi qua pœna puniatur quis ob
ſcientiam caſu quo eſſet puniendus & an mor-
te dic vt per eum & intellige vt dicit Capic.in
d.deciſ.clv.iiii.dub.ꝙ ad hoc vt teneatur ex ſci
entia & non reuelatione neceſſe eſt ꝙ talis ſciē-
tia ſit probabilis & non ſufficit vni ſoli dictum
21 vt per eum. ℭ †Iure vero canonico non tenet
pœna aliqua ſed tantum peccat mortaliter. Li-
mita tamen in prelato & in eo qui doloſe deſi-
nit obuiare & in eo qui non obuiat erranti in fi
de de quibus per Fely.in.d.c.i.de offi. deleg.&
in.d.cap.quante & Iaſ.in.d.l.vt vim & Ang.in
l.i.C.de nili.ager.non rump.& alios doct.in lo
cis ſupra allegatis & per Deci.in dicta.l. culpa.
caret.& in dicto cap.primo.vbi ꝙ tenetur ob-
uiare etiam in foro contentioſo & Iaſ. dicit in
dicta.l.vt vim ꝙ tenetur non adiuuans ne cleri
cus percutiatur & per Mat.in dicta conſti. qui-
cunque mulierem in fi.& in conſti. rapinas. ſe-
ptimo no.& And.in capitulo primo.§. ſi quis
22 hominem de pa.ten.in prin.add. ℭ †Et not.ꝙ
iure in conſtitu.regn.eſt prouiſum ꝙ ſi mulier
vim aliquam patiatur & clamauerit ſuccurri-
te quod vicini tenentur eam adiuuare, & aliī

audientes alias puniuntur pœna quatuor augu-ſtalium niſi fuerit debiles infirmi ſurdi ceci aut corpore viciati & debiles vt non poſſint eam adiuuare nam tunc excuſantur vt habet in.d. conſti.quicunq; mulierem acclamantem vbi p Math.qui allegat duo alia cap.reg. in quibus te nentur ſuccurrere & acclamare vt ſi viderint rebellem regis aut latrones publicos nam vidẽtes tenentur acclamare ſuccurrite ecce proditor regis aut latro & hoc niſi immineat eis periculum nam tunc non tenentur ſuccurrere nec acclamare vt ibi per Mathe. & habetur in cap. reg. frequens & inefrenata & in.c.nuper apud Tranii & ꝙ ſtante periculo non tenentur habetur in locis ſupra allegatis & per And. in.d.c.i. §.ſi quis hominem in addi.ſed an dicta conſtit. quicunq; mulierem comprehendat ciuitatẽ aut caſtrum aut hereditatem iacentem dic vt per

23 Ioan.de arno.in epi.xviii. ¶ †Iure vero communi non reuelans rebelles punitur pœna relegationis.l.methodorum.ff.de pen. Ludo. Rom. in vlti.car .ſingula. Ludo. Montal.in tra. de reptoba.ſen.pila.iii.articu.ver.vltimo pro nunc, & no.ꝙ.d.conſti.quicunq; locum habet in meretrice. Sed an locum habeat in meretrice coniugata an ſi volens cognoſcatur puniatur dic ut per Ioan.de arno.in epi.xix.& extende.d.con ſti.in non coniugata carcerat tamen vt per eundem in epi.lxxxiiii.nam non licet etiam volentem vt euitet pœnam poſt Mar.in ſingu.cl.

24 ¶ †Sed an ſiquis rapuerit meretricem teneatur pœna raptus & quid ſi deſinit meretricari dic vt per Bal. & Saly. & Mar.in.l.i.C.de rap. vir.& per Pau.grill.in tra. de pen. omni coi.x. q.& ibidem ſi retineatur in domo an teneatur pœna priuati carceris dic ꝙ non vt per Bart.in l.verum.ff.de fur.& in.l.iii.ff.de condi.ob cau.

25 ¶ †Et not.ꝙ dicitur etiam præſtare fauorem mittẽdo litteras.l.i.§.ſi.ff.ad.l.iul.maie. Boni.in titu.quid ſi accuſatio.xxiii.colũ.circa medium.

26 ¶ †Poſt vero maleficium ⁊ homicidium commiſſum dicitur præſtare opem & auxilium vt quia commiſſo homicidio & maleficio ſtatim

27 ipſum fugientẽ aſſociaret ad euadendũ. ¶ †Et occurrentibus & in ſequentibus eum occurrerent & impedirent capturam per familiam poteſtatis nam tales obuiantes capturam & aſſociantes vt aufugiat & liberetur dicuntur præſtare auxilium & fauorem homicidio ita Gãd. in rub.de hoi.iii.colũ.ver.item pone queſtionẽ nouit allegat.tex.in.l.ſi quis in graui.§.ſi quiſq; cot.ff.ad ſillen.et dicit tales media pæna puniri aut arbitraria, Bart.aut in.d.l.furti.§.ope.dicit

nõ teneri de auxilio ſed tanꝙ receptatores pœna.l.i.⁊.ii.C.de his qui latro.occulta.niſi a principio fuiſſet datum conſilium ꝙ occidant nam ipſi euadebunt et adiuuabunt ad euadendum nã ſi ſub illa ſpe hoc fecerint dicuntur pſtare auxilium conſilium & fauorem & de auxilio tenentur et ſi impediunt familiam ne eum capiat tenentur lege iul.de vi publica vt in.l. lege iulia.ff.de vi pub.& per Bar. Ang. & Alber.in.d. l.i.C.de his qui latro.& in.l.iii.§.quiſq;.ff. ad ſil le. Bal.in.l.non ideo minus fin.col.C.qui accuſ. po. Ang.in glo.dic & dicto maleficio,& in glo. And. Auxil.i.col.& Bar.in.l.furtum non committitur.ff.de fur.& in.l.iii.§.ſi quiſq;.ff. ad ſill. vbi refert.Gãd. contrarium tenere Cy. Bald. & Ang.in.l.i.C.de nili. Ager. non rumo. Bal.in.d. l.non ideo minus alios tenere,ꝙ aut ſtatim poſt delictum aſſociat & tenetur de auxilio & ita loquitur Gand.aut non ſtatim & tunc de recepta & p Mar.in.d.l.i.C.de rapto.x.car.iiii.col.ver. no.etiam ſecundum Bal.& in.l.ſi.ff.de ſicar. & in pra.in.§.conſtante.xii.col.ver.v.Limita Fely.in.d.c. ſicut dignum.v. Limi. Mar. in conſil. xxx.& Tho.gra.in conſi.xxxii. qui dicunt ꝙ ſi aſſociat poſt delictum contra aſſociantem oritur præſumptio conſilii vel occulti auxilii ita dicunt intelligere doct.Bald.in.d.l.non ideo &

28 Gand.in rubr.de homici. ¶ †Idem ſi poſt delictum ſtatim recipit in domo nulla coniunctus affinitate.Idẽ ſi concurrat inimicitia cõ recipiẽte & occiſo, nã inducitur præſumptio occulti auxilii ſecũdũ Tho.gra.in vo.xv.& dicit Gãd. in rubri.de indi.dubi.ad tor.in primo indicio ꝙ eſt præſumptio auxilii maxime cõcurrente inimicitia & tunc poni põt ad torturã vt per Bal. in.d.l.non ideo minus,& Fely.in.d.c.i.iii.limi. ver.limitãdũ modo,de offi.de leg. & in.d.c.ſicut.dignum ideo tenetur inquiſitus probare cõtrarium ꝙ nõ animo auxiliandi & tunc de receptatore tenet ſi ſcientet eum receperit alias ſi

29 ignoranter non tenet. ¶ †Et dr̃ ſciẽter vbi maleficium erat publicũ vt gl.& Bar.in.l.i.ff.de recep. vbi dicit tunc ſcienter qñ maleficium erat notoriũ quod dicit notandũ pro ſtatutis pœnã imponentibus contra receptatores bannitorũ.

30 ¶ †Et an teneat de auxilio aſſocians poſt delictũ et ſit pſumptio cõtra eũ dic vt per Cur.in d.cõſi.xli.& Cepo.in cõſi.i. Albe. de roſa.ĩ tra. ſtatuto.xxxiiii.q. vbi de doc. Gand.& per Pau. grill.in tra.de pen. omni.coi. x.q.vbi plene qñ ante delictũ,& in ipſo delicto,& poſt delictũ et in tra.de rela.car.in titu.de abſo. immo. vii.q. plene Boni.intitu.quid ſit accuſatio. xxiii. col.

vbi etiam ſi monſtrauerit viam homicidæ vt fu
giat & in tit. de indiciis in princ. Mar. in. d. l. i. C.
de recepta. xi. car. i. col. & ꝙ quãdo ſtatim poſt
ſuſpitio eſt cõtra eos ꝙ ſint conſocii per Saly.
in. d. l. i. iiii. & . v. colũ. C. de recep ¶ † Et quid ſi
aliquis habet homicidam in domo & non vult
dare iudici aut familiæ an puniatur & qua pœ-
na dic vt per Boni. in titu. quid ſit accuſa. xxii.
col. in prin. Et quando operatur vt non capia-
tur & ducatur ad iudicem & quando procurat
vt non capiatur ſed aufugiat dic vt per Gand.
in tit. de præſumptio. indi. dubi. ad tor. iiii. indi.
32 ¶ † Et ꝙ in receptatore requiratur ſcientia vt
puniatur pœna ſtatuti aut alia per Bal. in. l. qui-
cunq; in prin. C. de ſer. fugi. vbi dicit dolum re-
quiri rationem aſsignat ex quo receptio eſt de
natura boni quia natura coniunctionem conſti
tuit int̃er homines vt vnus ad alterius ſubſidium
inducat. l. vt vim. ff. de iuſt. & iu. & ideo dolus
requiritur. Dolus autem præſumitur in eo qui
ſcire tenetur puta quia eſt publicum ⁊ notoriũ
maleficium. l. ſi tutor. ff. de pericu. tuto. vbi etiã
Bal. de hoc & tunc quando maleficium eſt no-
torium ſeu publicum ignorantia non põt pro-
bari per iuramentum receptãtis licet alias iura-
mento probaretur vt per Rot. in Deciſ. ccccxv.
Bal. in. c. conuenticulas. i. col. v. not. de pa. iure.
fir. Saly. in. l. i. in fin. C de his qui latro. & plene
Mar. in. l. qui ignorans. ff. de falſ. vbi & quando
ignorantia iuramento probatur & per Ioan. de
arno. in ſingu. ix. incip. multe ſunt prouiſiones
& dicit Bal. in. d. l. i. C. de his qui latro. ꝙ ad im-
ponendum pœnam corporalem hęc ſcientia re
quiritur, ad pecuniariam autem culpa ſufficit ⁊
dicitur inculpa ſi eſt fama et rumor & ꝙ ſcit la
titantem vt ibi quando non eſſet notorium, &
dicit Bal. in. d. l. quicunq;, ꝙ licet in factis vicino
rum domeſticorum & conſanguineorum præ-
ſumatur ſcientia, tamen quia ſepe euenit ꝙ ſer-
uus neſcit quid faciant dominus & ſoror quid
33 faciat frater & præſens & abſens. ¶ † Ideo pro
babitur tunc ignorantia iuramento per prædi-
cta niſi eſſet notorium vel fama publica labora
ret de maleficio per receptatum. nam fama fa-
cit opinionem & raro falſum inuenitur quod
vniuerſi dicunt vt ibi per Bal. & ideo tunc non
probaretur iuramento ſed per alias probatiões.
Et ꝙ ſcientia requiratur per Ro. in conſi. cccc-
lxxii. & per Bald. in. d. c. xi. §. conuenticulas de
pa. iura. fir. & de materia per Alex. poſt Bart. in
d. l. i. ff. de recepta. & per Mar. in. d. l. i. C. de rap.
Virg. Socy. in conſi. cclxii. ii. vol. & per Floria.
inquęſtio. ſua incip. inquiſitus. ii. dub. & p Bar.

in. l. methodorum. ff. de pe. & in. l. omnes. C. de
agrico. & cẽſ. lib. xi. & in. l. i. C. de collo. illi. lib.
x. Bal. & Ang. in. d. l. i. & . ii. C. de his qui latro. ⁊
in. l. data opera. C. qui accuſa. nõ poſ. Fely. poſt
Bal. in. c. a nobis. in prin. de exceptio. Mar. in d.
l. qui ignorans, & in. l. qui falſam. ff. de falſ. ⁊ in
d. l. i. C. de rapt. virgi. & per Bel. in prac. in glo.
ꝙ dictus titius. v col. Bal. in conſi. cccx. iiii. vol.
Nell. in trac. banni. iii. par. ii. tempo. q. x. ſequen.
& ſequen. Bal. in. l. i. C. de adulte. Geminia. in. c.
quicunq; de here. in vi. & per Mathe. in conſtit.
pactarenorum. ii. no. v. q. traditur in. c. i. §. rece-
ptato. de pac. iura. ſi man. plene Gand. in rubri.
de furib. & latro. iiii. & . v. col. vbi ita reſidet in
receptante fratrem & conſanguineum aut do-
lo & ſcienter & punitur, mitius tamen, aut igno
ranter & excuſatur & per Boni. in rub. de rece
pta. ⁊ per And. in. d. c. i. §. de recepta. ex quibus
traditur ꝙ receptantes homicidas & alios male
factores ſi ſcienter & dolo, tenentur eadem pę-
na & grauius vt in. d. l. i. ff. de recepta. & in. d. l.
i. & . ii. C. de his qui latro. & . d §. de receptatori-
bus. & in aliis locis ſupra & maxime in recipiẽ
te aſſaſſinum vt eadem pęna puniatur. cap. i. de
homi. in. vi. ſi vero non dolo non tenentur & ſi
non ſcienter, per Italiam vero puniuntur penis
34 ſtatutariis. ¶ † In regno vero pœnis etiam pe-
cuniariis per. c. reg. & pra. vide plene per Mat.
in. d. conſti. pactarenorum. ii. no. vbi limita mul
tis modis ius commune. nam licet iure commu
ni eadem pœna puniatur receptator & maxi-
me in receptante aſſaſſinum & rebellem ⁊ pro
ditorem Regis vt in. d. c. i. de homi. in. vi. & i. c.
felicis. de pe. & in cle. i. eo. tamen in multis fal-
lit vt per eum. Et primo fallit in receptatore he
reticorum. nam non punitur pœna conſti. reg.
in conſutilem videlicet vt viuus comburaſ ſed
pœna perpetui exilii cum publicatione bono-
rum & cum perpetua infamia receptatoris &
filiorum vt in. d. conſti. pactarenorum. Secũdo
fallit in receptante abigeum nam mitiori & nõ
eadem pœna punitur. l. ſi §. ſi. ff. de abig. gl. in. l.
35 i. ff. de recep. ¶ † Tertio fallit i receptatore for-
iudicati nam non punitur eadem pœna mortis
ſed alia mitiori niſi receptator ⁊ occultator fue
rit requiſitus ꝙ foriudicatum exibeat nam tunc
ſi non exibet eadem pœna punitur qua foriudi
catus & bannitus vt in conſtit. reg. pœnam eo-
rum, & ſi eſt vniuerſitas arbitrio regis vt ibidẽ
& ſi non eſſent requiſiti punirentur pœna. l. i. &
ii. C. de his qui latr. hodie vero per. c. reg. incip.
dudum, punitur pœna centum vnciarum reſer-
uato regio arbitrio, & intelligas niſi iuſticiarius

faciat prohibitionem & in ea pęnam apponat,
nam tunc illa pœna punitur receptator banniti
& foriudicati dummodo ſit publicata & infra
officium prohibentis & non finito alias nõ pu-
blicata prohibitione de qua in banno & foriu-
dicatione nõ tenetur pœna aliqua ſed ſciens vt
ibi per And.& Mathe.in.xx.no. Fallit vt ſupra
niſi ſit notoriæ bannitus & per Ioan. de arno.
in ſingu.ix.ſed per aliud.c.Regis rober. incip.li
cet contra receptatores maleficiorum ſi poſt ſe
meſtre tempus quis bãnitum aut foriudicatum
receperit eadem pœna punitur. Baro vero &
vniuerſitas aliter punitur vbi,& no.quod ſi ma
gna curia vicariæ vaſſalum baronis bannierit,
vel foriudicauerit nõ poteſt ipſum receptare in
terra ſua alias punitur vt in.c.reg.⁊ pragm. ſed
tamen non tenetur eũ capere & tradere in ma-
nibus iudicum ⁊ iuſticiariorum quia non debet
eſſe becharius ſui ſubditi vt dixit Bal.in.c.i.§. ſi
iudex de pace tenen. ita per Math.in.d.conſtit.
36 pœnam eorum in fi.xx.nota.℄ †Quarto fallit
in receptante committentem crimen læſæ ma
ie.nam non punitur pęna.l.quiſquis.C.ad.l.iul.
maie.ſed pœna deportarionis cum publicatio-
ne bonorum.l.eorum &.l.methodorum ff.de
recepta.& hoc iure communi,iure vero regni,
per.c.incip.nup apud tranum, receptator pro-
ditorum & rebellium immo inuentor eius ſi nõ
reuelauerit aut non acclamauerit ſuccurrite ſuc
currite ecce proditor regis punitur pœna ſuſpẽ-
ſionis cum publicatione bonorum dummodo
hoc faciat ſine ſui periculo alias non tenetur ac
clamare vt per And.& Mathe.in conſti.iuſtitia
rii nõ per calendas,& in.d.conſti.pœnam eorũ
xx.nota.verſi.ſed pro declaratione. Sed an lo-
cum habeat in receptante & inueniente foriu-
dicatum cum etiam ſit hoſtis publicus & regis
hoſtis reputetur per dicta conſtitu.pęnam eorũ
⁊ Math.in.d.xx.no.ver.an autem, dicunt ꝙ lo
cum habet.d.c.nuper apud Tranum in rebelli-
bus & proditoribus regis ⁊ non in fotiudicatis
ſed habebunt locum alia capitula loquentia de
receptatoribus & eorum pœna niſi in latrone
cum teneantur eum capere vt in.c.reg. frequẽs
& ineffrenata.De iure vero communi etiam te
netur quis capere nec tamen acclamare vt ma-
lefactor bannitus & foriudicatus capiatur,non
tamen punitur eadem pœna ſed pœna relega-
tionis.d.l.methodorum & per And. & Mathe.
in.d.conſti.pœnam eorum,nec de iure commu
ni punitur tanta pœna ſicut malefactor ſed mi-
tiori licet eadem lege vt per Math.d.conſti. pa-
ctarenotum.v.fallen.ſed alia arbitrio iudicis cõ
ſideratis qualitatibus relinquitur de quibus per
37 Math.ibi.ii.no.ver.ii.quero. ℄ †Quinto fallit
in receptante corrumpentem virginem p vim
nam non punitur eadem pœna vt per Cy.in.l.
38 crimen.C.de vi pub. ℄ †Sexto fallit in hoſpite
receptante bannitum aut malefactorem ad co-
medendum & bibendum non punitur vt rece-
ptator,vt per Bar.in.l.omnes.C.de agr. ⁊ cenſ.
lib.xi. Alex.poſt Bar.in.l.i.ff.de recepta.i.addi.
39 & Mar.in pract.in.§.agredior. ℄ †Item fallit
ſi per vim receptauerit vt quia coadunatis gen
tibus & bannitis inferant alicui vim vt eos re-
ceptaret vel hoſpiti vim ĩferat nam excuſatur
& non punitur vt per Bal.in.l. in delictis vbi p
Rom.ff.de noxal.& in.l.i.§.in eo.ff.de noxal.⁊
ibi Flor.Alexan.poſt Bar.in.l.i.ff. de recepta.⁊
per Marſi.in.l.i.in prin.xviii.limit.& in.§.item
diuus.ff.de ſicar. & in.l.i.xi.car. verſicu.limita
etiam.C.de rap.Virg.& in.l.i.C.de ſicar.& in.l.
i.§.prætereea.iii.iiii.&.v.ff. de quæſtio. & in.l.
iii.§.item is cuius.ff.de ſica.& in conſi.xcix. &
per Math.in.d.c.conſti.pactarenorum.ii.no.iii.
40 q. Ange.in glo.⁊ dicto maleficio in fi.℄ †Set-
timo fallit in receptante agnatum vel affinem
filium vel fratrem aut patrem nam mitiori pœ
na punitur vt per Bar.in.l.fi.ff.de recepta. Ale-
xan.poſt Bar.in.l.i.ff.eo. Boni. in tit.de recepta
to. And.ĩ.c.i.§.de receptatoribus de pa. iur.fir.
Ana in.c.ii.de deli.pucr. Alexã.in conſi.cxliiii.
ii.volu.in fi.Nell.in tra.banni.iii. part.ii. temp.
xxi.q.Math.in.d.cõſti.pactarenorum Mar.ple-
ne in.d.l.i.xi.car.C.de rap.Virg.Oldra in conſ.
liii.& Marſi.in.l.diuus.ff.de parri.& in conſilio
cxix.Saly.in.l.i.C.de his qui latro. Alexand.in
conſi.clxiiii.ii.volumi. Ange.in.d.glo. & dicto
maleficio, & de receptante compatrem vide
per Gand.in rub.de furt.v.colum. verſicu. quæ
ſtio inſuper talis eſt. Fallit in coniuncto rece-
ptante coniunctum rumpentem pacem. nam
punitur de receptatore.Idem in hoſte publico
vel condemnato de rebellione vt per Andr.in
d.§.de receptatoribus.Barto.in.d.l.fi.ff.de rece
pta.Rota in deciſio.ccccxv.bald. in.c.i.§. con-
uenticulas de pa.iura.firman. Alexan.poſt bar.
in.d.l.i.& Mathe.in.d.conſtitu.pactarenorum.
Idem hodie in bannito, & foriudicato. nam
non poteſt præſtare alimenta & alia neceſſaria
pater filio bannito, & foriudicato nec econtra
vt in conſtitut.pœna carere & ibi Mathe.viii.
no.& bald.in capit.i.§.ſi quis hominem de pa.
ten. Idem ꝙ ſupra de coniuncto dicit de ami-
co maxima amicitia coniuncto vt poſſit rece-
ptare & puniretur mitius,late Marſi.in.d.l.i.xi.

car. C. de rap. virg. et in ſing. cceli. incip. magna amicitia tamen contrarium dixit Saly. in. l. nullius. C. de maledi. & Ana. in. c. i. pen. col. de male. & Math. in. d. conſtitu. pactarenorum. vi. q.
42 Mar. tñ in. d. l. tenet Saly. male loq. ¶ † Octauo fallit in vxore receptante maritum bannitum aut foriudicatum nam non punitur cũ propter delictum non fiat ſeparatio matrimonii. c. ii. e. gaudemus de diuor. ita And. in. c. ſi quis hominem de pa. ten. & in. c. i. §. porro. quæ ſit prima cauſa bene, animi. in conſtitu. pœna carere. Boni. in titu. de recep. Ang. in glo. & dicto maleficio in fi. Alex. poſt Bar. in. l. fi. ff. de recepta. Saly. in. l. i. C. de repu. Nell. in. d. trac. & loco. q. xxii. Math. in. d. conſti. pactarenorum, intellige tamen dummodo ipſa mulier non alat virum aut mater filium de bonis dotalibus & recuperatis a fiſco iuxta. d. conſti. pœna carere. nã tũc ammittit dotẽ & punitur ſed procedit vbi alat de aliis bonis quam dotalibus vel eum viro habitando & vir alat eam vt ibi in. d. conſti. pena carere per Math. vii. & viii. not. & plene. in cõſti. patrem pro filiis. no. poſt And. ibi vbi etiam in. iii. no. ꝙ non licet nec tenetur vxor indicare maritum rebellem iuxta. c. nuper apud tranum nec etiam cohabitando efficitur rebellis per. d. c. nuper, pater autem tenetur indicare filium rebellẽ vt ibi per Math. & ibi limita niſi eſſet foriudicatus filius, pater aut maritus, ex crimine leſe maieſta. nam non poteſt eum receptare nec dare alimoniam de bonis ipſius per. d. c. nuper vt per Math. in. d. v. no. in. d. conſti. patrem pro filiis. Limita etiam in receptatione bannitorum multis modis vt deprehenditur ex dictis p Mar. in. l. i. in princi. ff. de ſicar. in ampliatio, quando bannitus fuit nulliter, & quando erat tolleratus a ſuperiore, & quando communi extimatione non habebatur pro bannito, & in proximo eſſet rebanniendo qui obtinuit gratiam licet non fuerit adhuc cancellatus de banno cũ in his occidi nõ poteſt vigore ſtatuti & per Mar. in pra.
24 in. §. agredior. ¶ † Sũt in hac materia receptationis ſtatuta multa. c. in reg. &. in. d. c. nuper apud tranum, vbi de receptatoribus rebellium & proditorum regis & eorum filiis & de pœna ſecundũ. c. incipit licet contra receptatores vbi eadem pœna puniũtur receptatores poſt bimeſtre tẽpus a die citationis & bannitionis & præſtantes alimoniã baro & nobilis punitur in ammiſſione fructuum loci receptarionis quinquennio, vniuerſitas vero punitur pœna vnius auguſtalis pro quolibet focolerio. Tertium icipit ad iniuſta remouenda grauamina vbi vniuerſitas non componitur de receptatione bannitorum. Quartum incipit ſane contingit interdũ vbi vniuerſitas tenetur emendare damnum datum in eius territorio a latronibus & de his per Math. in. d. conſti. pactarenorum & in rub. d. conſti. et in conſti. pœnam eorum. Aliud incipit ſane frequens vbi contra comites & barones teſtes alii admittuntur quam ſtatuti a conſti. pro ſequentes pragma. vero prima incipit Ioannes de aragonia vbi receptatores homicidarum latronũ et aliorum grauiſſimorum ſcelerum patratores puniuntur pœna vntiarum mille & alia pœna arbitrio & indignatione regia tam particularibus quam baronibus & vniuerſitatibus prohibens guidatica fieri & eis facta nulla reputãtur ipſo iure, alia prag. incipit, conſaluus ferrantes. vbi habita perſonarum diſtinctione puniuntur receptatores lenorum, alia incipit licet vniuerſalis italie, vbi delinquentes in vno loco & prouintia aufugientes in alia barones capere et mittere debent ad loca delicti cõmiſſi & ſi recipiantur & alantur barones vniuerſitatis & particulares perſonæ puniuntur eadem pœna & vltra pœna ducentarum vntiarum. Alia etiam extat pragma. nondum impreſſa ꝙ receptatores puniantur pœna vntiarum mille & ꝙ ſi forenſes recepti fuerint in aliquo loco & domicilio alicuius ꝙ infra tres dies debeat iudici denunciare illum forenſem eſſe vt videat & inquirat ſi extat bãnitus aut malefactor & elapſis tribus diebus indiſtincte tenentur receptatores illa pœna nec poteſt allegare receptator ſe ignoraſſe bannitum aut malefactorem ſi poſtea cõſtiterit malefactorem aut bannitum eſſe, denunciando vero excuſatur extra quam pragma. intelligũtur d. c. & prag. prædicte ſi ſcientes & non ignorãter vt per Barto. in. d. l. i. in fi. ff. de receptato. & Ang. in. d. glo. & edicto maleficio & alios doc. ſupra ſed per dictam prag. elapſis tribus diebus præſumitur ſciens & non ignorans vt ſit præſumptio iuris & de iure. Limita prædicta capi. & pragm. vt locum habeant quando ſponte & nõ p vim receptanẽ vt qa plures extent & non põt eos prohibere quin ingrediantẽ domum vt p Io. de arno. i dialogo. xlv. vbi ita limitat. d. c.
43 ¶ † Qualiter aũt dicatẽ receptare dic ꝙ ſi alimẽta & ſubſidia præſtiterint bãnito aut malefactori & eũ celando ſecundũ Bar. Ang. & Saly. in. l. i. C. de his q latro. in. l. i. C. de rap. vir. & no. in. l. i. §. quod autem. ff. de ſicar. corr. & in. l. fi. C. de ope. libe. Itẽ is qui accepta mercede facit bannitũ & malefactorẽ aufugere vt i. l. i. fi. vbi Bar. ff. de recepta. idẽ ſi in ſimul coabitat. c. ſi clericus

44 cus & ibi Bald.in princ.l.no.de pa.ten.℄ †Et,
an aduocando pro bannito dicatur præſtare ei
auxilium dic vt per Ang.in gl. And.auxili. ver.
ſed aduerte vbi ꝙ nõ Gand.in rub.de banni.vi.
colu. vbi etiá de ſociante bannitũ ut fugiat Al-
ber.de roſa.in traſtatu.iiij.par.q.xxxii. Bart.in
l.poſt legatum.§.his vero.ff.de his quib. vt in-
di. Auguſt. poſt. Angel.in.d.gloſ.Andr. auxili.
vbi etiam in bannito pro crimine leſæ maie. ꝙ
non licet abſq́ licentia aduocare. Idem in cri-
mine hereſis, & ibi an liceat coram ſuperiore
ſupplicare,& an pro bannito conſanguineo li-
ceat aduocare,dic vt per Marſi.in conſil.cxix.
& per Boni.in titu.quid ſit accuſat. col.iii.cir-
ca fin. an aduocando, & plene per Nel. in tra.
bánit.in.iiij.par.in.tẽp.q.xxvii.xxviii.& xxix.
& ibi an allegando cauſam abſentię, & an teſti
ficando,& ibi an eximẽdo bannitum, vel ſi cũ
habet impoſſe,& dimittit, & relaxauit vbi aut
gratis aut pecunia,& Alex. poſt Bart.in.l.fur-
ti.§.ope.ff.de fur. vbi etiá an fideiubendo ꝙ nõ
in crimine leſæ maie. & per Bart. in.d.l.ſi poſt
legatum.§.his vero,& Alex. poſt.Bar.in.d.l.is
qui opem, & per Marſi.in.l.i.in prin.ff.de ſica.
vbi niſi coacte,& an præſtando, & mutádo pe
cuniam, vt per Bart.in.l.ſciendum.ff.de parti.
Ang.in.d.glo. And.auxili,& poſt eum in addi.
Pau.de ca.in conſil.ccxcvi. in prima impreſ-
ſio. Boni.a.in titu.de recep.in prin. vbi qualiter
& quando dicitur præſtare auxiliũ, & de pœ-
na,& per Mar.in pra.in.§.conſtante.ver.item
ſcias.ꝙ ille qui dat pecuniam Saly.in.d.l.prima
C. de rapto. virgin. & limita in.l.prima.C. de
mili.ager. non rump. vbi nõ licet aduocare nec
ſupplicare,& per Pau.gr.in trac.de pen.omni.
col.x.q.verſi.reſtat. Vbi etiam in crimine leſæ
maie.& in conſti.penam eorum. non licet pro
foriudicato ſupplicare. ℄ Et an cõſulendo ban
nito aut foriudicato dicatur præſtare auxiliũ,
& teneatur de receptatione dic ꝙ non, vt per
Ioá.de arn.in cõmenta.xluii.poſt Bal.in.c.i.iii.
col.de iudi. vbi dicit ꝙ cum bannito haberi po
teſt cõſilium, & ſic per ſimplicem locutionem
non tenetur de recepta. Et an mandando nun-
cium vel epiſtolam incurrat in penam bãni,vt
nõ loquatur quis cum bannito, dic vt per eun-
45 dem Ioa. de arn.in cõmenta.cxci.℄ †De vil-
la vero in cuius territorio fuit factũ maleficiũ
an teneatur ad emendam per Gand. in rub.de
var.q.in male.v.& vi.col. in fi.xxix.col.& in
fi.ſi eccleſia damnificatur,& traditur in conſti.
ſuper inciſionibus. vbi per Math. de dáno dato
in territorio,& ibi de cap.reg.ſuper hoc diſpo-
nentibus,& de dicta conſt. & quid ſi incẽdium,
& damnũ caſu ſit datum an teneatur villa dic,
ꝙ non vt per Ioan.de arn.in dialo.xxxv.& in
dialo.xxxvi.ſi eſt datum damnũ & factum in-
cendiũ de nocte per homines ignotos ꝙ ſic. de
incendio,& damno facto per particularẽ an te
neatur ſi caſu habetur in. c.reg. de non immit-
tendo ignem inriſtuch. & no.vnum quod dicit
Ang.in.l.i.C.de mili.ager.non rum.ꝙ ſi officia-
lis requirat villam colentes,vt præſtent ſibi au-
xilium ad capiendũ malefactorem, & homici-
dam,& noluerint præſtare auxiliũ tenentur de
auxilio præſtito homicidæ tamẽ dicit teneri ex
l.ii.C.de his qui lat.vide per And.in conſti.iuſti
tiarii nõ per calendas, & per Bar.in trac.ſindi.
in verb.brachiũ. & per Mat.in.d.conſtit.iuſti-
tiarii.iiii.not.verſi.ſed incidenter. vbi non tene
tur quis capere malefactorem niſi ſit proditor
regis per.d.c.nuper aut tranũ, & de pœna vil-
larum,& vniuerſitatum non occurrentiũ ma-
lefactoribus,& homicidis habetur in cõſti.reg.
ſi damna clandeſtina.in fi. vbi arbitrio regis pu
nitur, & dicit ibi Matth.xviii.not. ꝙ tale arbi-
trium nõ poteſt exercere,nec magna curia,nec
vicerex ad penã ſtatuendam ꝙ no.pro conſtit.
c.& prag.reg.imponẽtibus penam arbitrio re-
gis,idẽ dicitur in.c.reg.incip.clandeſtinis male-
ficijs, & vide.d.conſtit. ſuper inciſionibus. &
ſunt multa alia.c.reg.ſuper emendatione dãno
rum clandeſtinorum per vniuerſitates.de qui-
bus per Matthe.in rub.de homi.cland. & ibi de
occultatoribus iſtorũ malefactorũ, & pena ſta
tuta contra eos, & aliquid per Mat.in.d.conſt.
ſuper inciſionibus.v.nota. cap. vero punientia
vniuerſitates ad emẽdationem damnorũ inci-
piunt,vnũ incipit pridem mandatũ noſtrũ. vbi
vniuerſitas emẽdat damnum datũ per ignem ſi
neſcitur quis ignẽ impoſuerit, aliud incipit,nu-
per aũt. aliud incipit. vniuerſis præſentis edicti
ſeriem inſpecturis aliud incipit incumbit nobis
non minus,& de his per Matth.in. d.conſti.ſu-
per inciſionibus,& ibi per Matthe.de nõnullis,
quęſtionibus ſuper hac emendatione,& quid ſi
fuerint diligentes homines ville.& per Ang.in
46 in glo.fama pub.℄ †De homicidiis vero clan
deſtinis traditur in.d.conſti.ſi damna clandeſti-
na. vbi ſtatuitur ꝙ ſi quis repertus fuerit occi-
ſus in aliquo territorio,& neſcitur qui, cũ occi
derit facta inquiſitione ſi non apparet occiſor
tenetur vniuerſitas loci, & territorii in pœna
pecuniaria,vt ſi occiſus fuerit chriſtianus puni-
tur pœna centũ auguſtalium ſi vero iudeus,aut
paganus pœna quinquaginta auguſtaliũ,& hæc

terminum vitę.x.q.vbi de clerico litigāte cum
51 alio, & docet articulari ad defenſionē. ℂ † Et facit in hoc etiā dictum Bal.in.l.raptores.C.de epiſ.& cleric. vbi dixit ꝙ ſi ſunt duo armati ad homicidium,tamen ſi vnus acceſſerit ad vulnerandum,& poſtea alter ſuperueniat non de voluntate primi ꝙ ſecundus non dicitur præſtare auxilium,ita Alexan.poſt Bal.in.d.l.data operatamen hoc non dicit Bal.ibi,immo contrarium,& per Thom.gram.in conſil.xxxii.& vide per Ancha. in conſi.ccxvii.incip. nos Bart. vbi neceſſe eſt ꝙ fuerint coadunati, & habito tractatu alias tenetur de eo quod quis facit, & non de auxilio, & faciunt tradita per Gand.in rub.de homi.iii.colu.ver.pone quæſtionem,&
52 Marſi.in ſing.ccxvii. ℂ † Faciunt etiam tradita per Fulgo. in.l.quid ſit fugitiuus.§.1.ff. de edil. edi. vbi dixit ſi aliquis dixit amico ſuo ꝙ ueniat ſecū pro vno negocio, & ille captis armis acceſſit cum eo,& obuiam faciens inimico occidit eum ſi nihil fecit non tenetur de auxilio maxime ſi ſe retraxit aut nō potuit ſe retrahere bene tamen punitur aliquali pœna ſi potuit ſe retrahere, & non retraxit, & per Albe.in.l.fi.ff. de ſicar.in fi. & per Marſil.in.l.ſi quis obi epſerit.ff.de fal.& in.l.1.C.de ſicar. habetur in apoſti.Thom. poſt Bart.in.d.l.in furti.§.ope.& ibi
53 Alex.poſt Bart.aut in.d.l.fi.ff.de ſicar. ℂ † Idē ſi ignoranter præſtitiſſet arma vt quia dicebat ſe velle iturus pro negociis ſuis, & occidiſſet non tenetur ſecundum Bald. in.l.quicunq; pen. colum. ver.no.v.C.de ſer.fug.& Fely. in.c.ſicut dignum.v.limitat de homi. Bart.in cōſi.xxiiii. Alex. poſt Bart.in.d.§.ope.Imo. & Areti.in.l. ſi ſtipulatus fuerit.ff.de verbo.ob. Angel. in.§. interdum, inſti.de oblig.quę ex deli.naſ. Marſil. in pra.in.§.conſtante.v.limit.& per Io.de arn.
54 in cautę.xxxi. ℂ † Requiritur ergo quod aſſociet aut aſſiſtat armatus dolo, & ex propoſito vt teneatur de auxilio alias non tenetur.ſed de eo quod fecit, & non de eo quod alii fecerunt, & ita intelliguntur ſupra tradita de præſtante opem ante delictum in delicto, & poſt delictū in exēplis ſupra traditis vt procedant quod dolo,& ex propoſito,& habito tractatu,& nō aliter,& ita intelliguntur dicta per Alexā. in.d.l. is qui opē.ff.de fur. & tradita in.l.fi.ff.de ſicar. & ita per Bald.in.d.l.ii.col.C.de ſer.fug.& per Fely.in.d.c.ſicut dignum. & in.c.i.vi.colu.de offi.de leg.& poſt eum.Deci.ibi,& per Thom. gram.in cōſil.xxxii.& Ioa.de ami. in cōſil.hii. & per Bart.in.l.ſepe.in fi.ff.de ver.ſigni. Alex. poſt Bart.in.d.l.is qui opem, & in.l.ſi duo patroni.in prin.ff.de iureiu.Paul.de ca.cōſi.cxcii. incip. in cauſa carceratorum plene per Marſi. in.d.§.conſtante, & in.d.l.fi.ff.de ſicar.& in.l. nihil intereſt eo.tit.& in.l.i.C.de rap.virg.plene,& in conſil.lxvii.& conſilio.lxxix.& cōſi. lxxxi.& conſi.cx.& cōſil.cxii.& cōſi.xxiiii.& conſil.xxv.& conſi.xxxiiii.et in ſing.xv.& in ſing.cccc.& in ſing.ccxvii.Gand.in rub.de homic.v.& vi.col.ver.pone quęſtionē. Cepol.in cōſil.xxxiiii.& Paul.gril. in.d.x.q.de pen.omni.col.in quibus locis plene tradit quod ad hoc vt auxilio teneatur quis, eſt neceſſe ꝙ dolo & ex propoſito,& ad hoc fuerint coadunati alias tenetur de eo quod ipſe facit, & non quod alii
55 per.d.l.fin.ff.de ſicar. ℂ † Sed an in dubio præſumatur quis caſu aliter aſſiſtere & adeſſe maleficio an ex propoſito Fely. in.d.c.ſicut dignū dicit ꝙ præſumitur caſualiter & nō ex propoſito allegat Bal.in.l.i.in lectu.antiqua.ff.de ſer.corrup. Alex.poſt.Bar.in.l.in furti.§.ope.ff.de fur. Petr.de ancha.in conſi.ccxvi. Mar.in.d.l.fi.& in.d.l.i.C.de rap.vir. & in.d.§.cōſtante & Tho. gra.in.d.conſ.xxxii. facit in hoc dictū Ange.in d.glo.& .d.maleficio in fi.poſt Bal. de pluribus coadunatis ꝙ debet clare & diſtincte probare. Bal.aūt in.d.l.i.ff.de ſer.corrup.in addi.& Augu.poſt Ang.in.d.glo.& dictus And.dicunt iudicem arbitrari an quis ſteterit & aſſiſtat cauſa opem ferendi ex circunſtantiis Ang.l.i.§.ſi quis
56 in villam.ff.ad ſille. ℂ † Item ad hoc vt teneatur de auxilio neceſſe eſt ꝙ delictum fuerit conſumatum nec ſufficit attentatum glo. & Dy.in l.ſed & diuortii.ff.de ret.amo.Bal. in.l.i.ii.colu. iiii.oppoſ.C.de ſer.fugi.Cepo.cōſ.xxxiiii. Ioa. de ami.d.conſi.liii.Marſi.conſi.xxx.& in.d.§. conſtante & in locis ſupra.Niſi in caſibus in quibus hodie attentatum punitur ſicut conſumatum vt in crimine læſæ maie. d.l.quiſquis & in aſſaſsinio & aliis de quibus ſupra fuit dictum.
57 ℂ † Item ad hoc vt quis de auxilio teneatur eſt neceſſe conſtare de delicto principalis vt per Bar.in.l.ſi is qui.§.ſi inimicum.ff.de furti. Bald.in conſi.ccxxix.vlt.colu.iii.vol. & in cōſi.xxiiii. v.vol.& in reperto.ſuo in verbo operarius ver. opem præſtans Ancha.in conſi.cxii.incip.nos Bartholomeus Alexand. in.l.ſed ſi duo patroni in prin.ff.de iureiur. & in cōſi.ccxxiii.ii.vol. Ana.in.c.ſignificaſti el.ii.xv.col.de hom.Mar. in conſti te minum vitæ.vi.no.in.q.Marſi.in.d. §.cōſtante & in rub.C.de proba.& in cōſi.xlix. & in conſi.xxiii.& cōſi.xxxiiii.& cōſi.lxxix. & cōſi.lxvii.& conſi.xxxv.& in.l.i.C.de ſica. & in.l.nihil intereſt.ff.eo.Angel.in.d.glo.&.d.

maleficio pen.col. verſi.quæro ad hoc procedi poſsit Bar.& Alex.poſt eum.in.l.denunciaſſe. §.fi.ff.de adul. Angel.in.d.§.ſi initium Barto.in cōſi.cxciiii.incip.tudertinus Ange.in glo. And. auxil.in fi.ii.col. Marſil.in conſil.xx.& conſil. xxxix.& conſi.xliii.& conſi.lxiii.& cōſi.l.& conſi.lxxxi.& conſi.cx. Alex.in conſil.xcix.i. vol. in quibus ad hoc vt procedatur cōtra præſtantem opem, eſt neceſſe conſtare de delicto principalis,& ꝙ principalis deliquerit. Et hoc conſtare per teſtes,vel per confeſsionem principalis. Nec ſufficit probare per fictam confeſsionem principalis, vel per fictam confeſsionē inductā ex contumatia per ſtatutū vt per Ang. in.d.glo.&.d.malefic.Felyn.in.d.c.ſicut dignū Bar. in.d.§.ſi initium. Mar. in.d.§.cōſtante duplici loco,nec per confeſsionem publici latrones & malefactores vt per Bald.in conſi.incip. aſſeſſoris delicto & per Fely.in.d.c. ſicut dignū & per Marſi.in.d.§.conſtante. Limita tamen in regno per.c. reg. incip. frequens & ineſtrenata & per.c.incip.conſtitutionem. vbi nocet con-
58 feſsio publici latronis. ℂ†Et an cōfeſsio principalis delinquentis noceat acceſſoriæ delinquenti,dic vt per Bald.in conſil.xxxv.v.volu. Nec ſufficit probationes factę contra principalem nec ſententia lata contra principalem, ſed neceſſe eſt probare dare factum principale, & operis præſtationem vt per Bal.in conſi.incip. de acceſſorio Alexan. poſt.Bar.in.l.is.§.fi.ff.de fur.& per Saly.in.l.i.verſi.quęro ſucceſsiue.C. de rap.virg. Ang.in.d.glo.&.d.malefi.& in.d. glo.And.auxil.Angel.in.d.§.ſi initium Ancha. in.d.conſi.cxviii.incip.nos Bartholomeus Maria Socy.in.c.qualiter & quando lo.ii.q.xi.articu.vi.de accuſa.Fely.in.d.c.ſicut dignū Mar. in.d.§.conſtante Paul.de caſt.in.l.cum filius.§. i.ff.de verb.oblig.traditur in.l.ſi veteris.C.de fi-
59 de inſtru.ℂ†Immo nec etiā abſolutoria principalis prodeſt auxiliatori nec condemnatoria nocet Alex.poſt Bart.in.l.ſi is.§.i.ff.de fur.Dy. in conſi.incip. ſed pone reum abſolutū & Angel.in.d.glo. And.auxil.ii.colu.verſi.quæro an gayo Gand.in rubr.de pen.x.col.& in rubr.de homi.iii.col. Ang.in glo.ita ꝙ moriatur Angel. poſt Bart.in.l.is qui reus.ff.de pub.iud. Alexan. poſt Bart.in.l.adulter.§.i.ff.de adul.& in.l.eos.
60 eo. ℂ† Qualiter autem probetur negatiua ꝙ opem non præſtitit dic vt per Angel.in auc.de teſti.§.ſi vero abſunt.& in auc.de here.& Fal. in.§.hinc nobis in fi.col. verſi.nota.ex iſta glo. Alexand.poſt Bar.in.d.l.is qui opem.ff.de fur. vbi ponunt practicam ꝙ articuletur, & teſtes dicant ſe interfuiſſe & præſentes fuiſſe in homicidio,& vidiſſe quis occidit, & quis opem præſtitit, & qualiter talis opem non præſtitit, nec præſtare vidit,nec potuiſſe pręſtare opem,quin ipſi vidiſſent cum erant præſentes,& videntes,
61 nota.in cap.ex tenore de teſtibus. ℂ†Et nota quod non poſſunt teneri de auxilio, niſi ſcienter,& non ignoranter opem pręſtitiſſent, alias ſi ignoranter nō tenetur,vt ſupra de comodante arma ad ſolacium, nam ſi occidat non tenetur. Et in dubio non pręſumitur ſcienter,& doloſæ,ſed ignotanter, vt ſupra,& pleniſsime per Pau.Gril.in tract.de pe. omni.col.x.q.verſi.reſtat.& per Boni.in rub.de inſul.& percuſſ.viii. colu. Et ideo in inquiſitione,& accuſatione debet ſpecificari doloſe, ſcienter, & appenſate, & non ignoranter opem præſtitit, & hoc probari debet, alias abſoluitur inquiſitus, & accuſatus, vt per Angel.in auten.de eccleſ.titu.§. iubemus. Bar.in.l.omnes. C.de agricolis,& cenſit.lib.xi. Alex.poſt Bar.in dicta.l.is qui opem.
62 Marſi.in dicto.§.cōſtante. ℂ†Item debet dici aſsiſtendo ſemper dicto maleficio, vt habilius cōmitteretur, vt per Bart.in.l.qui ſeruo.§.fi. ff.de fur. Alexan.poſt Barto.in.l.fi.x.addi.ff.de ſica. Angel.in.d.glo.& dicto malefi.& in.d.gl. And.auxil.circa princ. Matthe.in conſti.termi num virg.vi.nota.ii.q. Marſi. in.d.§.conſtante, verſi.& in eadem materia auxilii, & in.d.l.fi. & in cōſi.lxxxi.& in.l.nihil intereſt.ff.de ſica. Alias abſolueretur, cū interpretarentur in benigniorē partem, verba inquiſitionis, & accuſationis, nō exprimendo qualiter præſtitit auxilium,& fauorem, vt ibi per Bart. & Ange. in.d.glo.& dicto maleſi.& per Ioā.de arno.in
63 ſoliloquio.lxi. ℂ†Et ideo ſi fuerint duo, debet dicere qualiter præſtiterunt auxiliū,& fauorem vnus alteri, & alter alteri, aſsiſtendo dicto maleficio. Si autem ſint plures duobus,nō debet dicere vnus alteri,ex quo alter verificatur in duobus tantum, & non in pluribus,ideo corruit inquiſitio, & accuſatio, ſed dici debet vnus alii,& alius alii,nam dictio alius etiam in pluribus verificatur,ita per Bal.& Saly.in.l.ancille.C.de furt.& Bald.in conſi.cccxxviii.tertio vol.& Ang.in.d.glo.& de dicto malefi.i.col.vbi ita dicit i pra.ſeruari.& Alex.l.l.ſi duo patroni. ff.de iureiu.Pau.de caſt.in cōſi.xviii. Flor.in.l. meuius.§.alter.ff.cōmuni diuidund. Cataldin. in tract.ſindi.q.cccclxiii. Marſi.in.d.§.cōſtante.verſi.& in eadem materia auxilii, & ſequen. verſi.& teneas etiam mēti Alex.poſt Bart.in.d.
64 l.is qui opē. ℂ†Item debet deduci in inquiſitione

ſtione tempus delicti, vt quia præſtitit auxiliũ maleficio, & non criminoſo extra tempus maleficii, & vt in clement. prima. de pœnis. & per Barto. & Bald. in .l. raptores. C. de epiſc. & cleri cis. & in .l. prima. C. de rap. virgin. Alexan. poſt Bartolum in dicta .l. is qui opem.

65 ℭ † Item debet dicere in inquiſitione, & accuſatione, quod preſtitit auxilium tali ad tale deli ctum, vt exprimat ad quid faciendum, & cui, vt per Baldum in margarita. in verbo delinquẽ tes, & per Baldum in .l. non ideo minus. penult. colum. C. qui accuſare poſſunt. vbi in inquiſitio ne ſpecifice debet dicere de auxilio, & fauore, & modum fauoris, & per Felynum in capitu.

66 primo. prima limitat. de offic. deleg. ℭ † Item vt teneatur de auxilio, neceſſe eſt quod ex tali actu maleficium fuerit auctum, & interuenit, vt maleficium habilius committeretur, ſecus quando fuiſſent plures, & aliquis nihil faceret, ſed ſimpliciter aſtaret preſtando ſimplicem fauorem, vt quia ſine eo maleficium foret commiſſum, & executioni mandatum.

67 ℭ † Nam tunc preſtans ſimplicem fauorem non tenetur de auxilio ſed mitius punitur, vt tradit gloſa. in capitulo felicis. in verſicu. ſimplici fauore. de pœnis. & in dicto capitulo ſicut dignum. §. primo. quam gloſ. ſequitur Angelus in .l. in furti. §. ope. ff. de furt. & in .l. is qui opem. eodem titulo. & eam ſequitur Auguſtinus poſt Angelum in dicta gloſa. & dicto maleſic. allegat ſimilem gloſ. in clementin. prima. de pœnis. per quam dixit euaſiſſe quendam a pœna furcarum, vt per Marſilium in dicto. §. conſtante. verſiculo item adde etiam tenementi. & in dicta .l. fina. ff. de ſicar. Felyn. in capitulo primo. decimaſexta colum. verſicul. limita primo dummodo auxilium. de offi. delega. & per Angelum in gloſ. ſempron. manda. & per Salycetum, & Baldum in .l. prima. C. de rapt. virgin. & in .l. raptores. C. de epiſcop. & cleric. Socin. in conſilio centeſimoquin quageſimoſeptimo, ſecundo volumine. per Paulum grilland. in tractatu de pen. omn. coi. tertia colum. decima quæſtione.

68 ℭ † Sed quid ſi duo intulerunt vulnera mortalia an quilibet teneri poſſit vt principalis, & vt preſtans opem, dic vt per Baldum in dicta .l. non ideo minus. penultima colum. verſicul. ſed iuxta hoc venit quæſtio. vbi quod ſic diuerſis reſpectibus, vt quia reſpectu ſui vt principalis, & reſpectu alterius, vt preſtans opem vt per eum.

69 ℭ † Circa tertium qua pœna puniatur auxilium, & opem pręſtans homicidio, & maleficio, dic quod in hoc extat conflictus doctor. ad inuicem diſcrepantium, nam Bartolus in dicta .l. is qui opem. ff. de furtis. Tenet quod eadem pœna indiſtincte fallit in caſibus .l. primæ. C. de raptu virginum. & in .l. prima. C. de nili ager. non rumpen. Fallit etiam quando aliqua qualitas plus ineſt prin cipali quam auxilium præſtanti, cum declaratione, vt per eum quem ſequitur Angelus in dicta .l. prima. C. de nili ager. non rumpen. & Anton. de butri. Imol. & Panormita. in capitulo primo. de officio delega. Angelus vero in gloſa. & dicto malefic. ſempro. aſti. tenet contra Bartolum. communiter tamen doctores tenent opinionem Dyni in quodam conſilio qui ita conſuluit & refert & ſequitur Gandinus in rubrica de homicidiis. ſecunda colum. verſiculo item pone quod titius. & Salycet. in dicta .l. prima. C. de raptu virginum. verſiculo quæro ad declarationem prædictorum. Vbi dicit opinionem Bartoli ſequentes eſſe damnatos qui diſtinguunt quod aut preſtans opem, & auxilium fuit cauſa immediata mortis, & delicti, & præſtitit auxilium cooperatiuum, & tunc tenetur eadem pœna iuxta exempla ſuperius tradita, maxime in auxilio præſtito in delicto, & in dante cauſam morti propinquam, per .l. nihil intereſt. ff. de ſicariis & per Socinum in conſilio centeſimo octuageſimooctauo incip. viſa bulla. primo volumine. Aut non fuit cauſa proxima, nec cauſam mortis prebuit, ſed aliter præſtitit auxilium, vt in exemplis ſupra traditis ante delictum, & in aliquibus in delicto, & poſt delictum, & tunc non tenetur eadem pœna, ſed mitiori, vt media pœna per dictam .l. is qui opem. & in .l. prima. C. de raptu virgin. & in .l. prima. C. de nili. ager. non rumpen. & in aliis legibus pro hac parte allegatis, & hanc ſequitur Cepola in conſilio vigeſimoſeptimo. & conſil. trigeſimoquarto, ſecundo dubio. In quibus etiam ſtante ſtatuto quod preſtans opem puniatur eadem pœna, nam intelligitur tale ſtatutum, ſecũ dum dictam diſtinctionem, vt quando dedit cauſam mortis ſecundum ius commune, & non aliter, & ibidem de exemplis, & per Marſil. in dicto. §. conſtante. & in dicta .l. nihil intereſt. & in .l. fin. ff. de ſicar. & in dicta .l. prima. C. de rapt. virgin. & in .l. eiuſdem. in princip. ff. de ſicar. & in .l. ſi ſciente. ff. de parricid. & in .l. prima. & in .l. is qui cum telo. C. de ſicar. & in con-

ſilio.xxiiii.& conſi.xxv.et in conſi.xxx.& cõ
ſi.xxxix.& conſi.xxxiiii.⁊ conſi.xliii. vbi ſtan
te ſtaturo,& conſi.xlvii.& conſil. 50. & conſi.
lxxxi.& conſi.cxv.ubi limita cum alteretur ra
tione perſonæ,& in ſing.xv.& per Bon. in tit.
quid ſit accuſ.ver.ſed pone ꝙ quidam.vlti. col.
& per Ange.in dicta.l.is qui opem. vbi dicit Pe
ruſii iudicatum contra Bar.vt ſupra,et per Bal.
in.l.prima.C.ad.l.iul.pec.& in dicta.l. prima.
C.de ni.ag.& per And.in conſti.quicunque mu
lierem.de violen.mere.illa in caſu illius conſt.
Dicit principalem vltimo ſupplicio,vero auxi-
liatores pœna deportationis puniendos, & per
70 Thom.gram.in conſi.xxv.℄ †Fallit in crimi-
ne læſæ maieſt.in quo indiſtincte eadem pœna
punitur vt per Bar.in.l.cuiuſque.ff.ad.l.iul. ma
ieſt.& habetur in.l.quiſquis.C.eo.Cepo. in con
ſil.xvii.& Mar.in conſi.cxxvii. Fallit etiam in
crimine aſſaſinii,vt in cap.ſignificaſti.de hom.
in.vi.& per Cap.in deciſ.ſacri conſi.clv.uer.ad
ſecundam dubitationem. Vbi optime ꝙ in hoc
crimine eadem pœna puniatur auxiliator etiã
non ſecuto effectu,& perfecto delicto, vt per
eum. Fallit etiam iu præſtante auxilium ad ſo-
domiam,vt per Math.in conſti.legum aſperita
tem.in fi.col.per.l.i.§.quia puero.ff.de extraor
di.crim. Fallit etiam ſi per ſtatutum imponatur
ſpecialis pœna pro auxilio,et ope,nam punitur
pœna illius ſtatuti,ſecus tamen ſi ſtatutum ſim-
pliciter,& inſtiſtincte imponat pœnam, non ta
men ſpecialem,nam tunc diſtinguitur ut ſupra,
ſi vero ſeparatim imponitur,vt quia alia homi
cidæ alia opem preſtanti,illa pœna eſt ĩponen-
da indifferenter ita dixit Saly.in.l.prima.C. de
de rap.virgi.viii.col.ver.aut lex punit opem,
& Ang.in.d.l.i.C.de nili ag.& per Fely.in.d.c.
ſicut dignum,& in.d.c.i.de offi.dele.Mar. in.d.
§.conſtante,& vide ampliationes, & limitatio
nes in hac materia per Fely.in.d.capi. ſicut di-
gnum,& in cap.i.de offi.deleg. & per Marſ. in
71 l.fi.ff.de ſicar.℄ †Limita,vt de auxilio non te
neantur ſi principalis poterat licite, & impune
facere nam auxiliantes,& aſſociantes non tũc
tenentur,vt per Ang.in.l.grachus.C. de adulte.
Par.in tra.ſind.in ver.familiaris.in prin. vbi de
familia conuocante, alias ad auxilium, vt ca-
piant malefactorem,nam ſi occidatur non te-
nentur auxiliatores, & declara vt ibi in his in
quibus teneantur obedire,& in ſeq.ver. quia ſu
pra,& in verbo reſiſtentia per Iaſ.in.l.iuſte poſ
72 ſidet.ff.de acqui po.℄ †Et quid ſi plures ꝑſtite
runt auxilium, an omnium pœna erit vnifor-
mis,an diuerſa,dic vt per Saly.in dicta.l.i.vi.co
lum.C.de rap.vir.& per Pau.gri.in.d.x.q.ver.
73 reſtat.ver.iterum quæro.℄ †Et quid ſi præſtat
opem in duobus homicidiis,an teneatur de du-
plici pœna,et duplici homicidio,dic ut per Cor
ne.in conſi.viii.iii.vol.& per Mar.plene in.l.fi.
ff.de ſicar.vbi ſi pluribus preſtitit auxilium ſi-
mul,an teneantur de omnibus auxiliis,vt ſi per
ſtatutum puniatur auxiliator,in mille, ſi pluri-
bus preſtitit auxilium,an pluribus pœnis punia
tur vbi ꝙ vna pœna ſit vnicum maleficium, li-
cet plures delinquentes,ſecus ſi plura maleficia
Ang.in gl.And.auxili.iii.col.ver. quid autem ſi
vnus.& Bar.in conſi.ccxxiii.& Bel. in prac.in
74 rub.de queſt.lii.col.& ſeq.℄ †Sed quid ſi ſta-
tutum imponat pœnam committenti homici-
dium an comprehendat auxilium preſtantes ad
homicidium. Bal.in.l.nihil intereſt.ff. de ſicar.
& in Spec.in tit.de appel. ver.ſed pone queſtio
nem.De facto dicit non habere locum in auxi-
liante ſtatutum de homicidio.Ang.in.d.l. is qui
opem.vbi extendit etiam in dante cauſam ho-
micidio non verificari dictum ſtatutum. Alex.
in conſi.cxl.ii.vol.& poſt Bar.in.d.l.is qui opẽ
Flo.in.l.ſi quis fumo.ff.ad leg.aquil. vbi etiam
dixit ſtatutum de non relaxando fideiuſſoribus
principalem,non comprehẽdit auxiliatorem,
& in.l.ita vulneratus.ff.ad.l.aqui. Bar. in.l.hæc
verba.ff.de adulter.& in.l.aut qui aliter.§. fi.ff.
quod vi aut clam. Fely.in.d.c. ſicut dignum.pri
ma colum. Ang.in.d.gl.& dicto malefi. Vbi di-
ſtinguit aut ſtatutum loquitur in rem aut in per
ſonam,ſi in perſonam non apprehendit auxi-
liatorem,vt ſi dicat ſi quis occiderit aut vulne-
rauit. Si in rem,vt quia dicat pro homicidio, et
percuſſione puniatur tali pœna,et tunc tenetur
vt per Bar.in.d.§.fi.& in.d.l.is qui opem.in pr.
& in.d.l.nihil intereſt.Panormi.in.d.c. ſicut di-
gnum,& in.c.i.de offi.delega.& in cap.mulie-
res.de ſenten.excommuni.Roman.in.l.ſi is qui
pro emptore.ff.de vſucapio.& docto.in rubri.
et in.l.ſi quis per alium.ff.ne quis eum qui in ius
vocan.Canoni.in.c.ſi quis ſuadente.xvii. quæ-
ſtione.iiii.Marſ.in.d.§.conſtante. in verſicu. itẽ
auxiliator pœna ſtatuti, & in conſi.xxx.Vbi ẽt
dixit ꝙ tale ſtatutum de pręſtante opem intelli
gitur in delicto in fieri,nam præſtans opem pu
nitur pœna ſtatuti,ſecus ſi eſt conſumatum, nã
talis opẽ ꝑſtans delicto cõſumato nõ tenet̃ pęna
ſtatu.ut ꝑ Bar.ĩ.l.furtũ.ff.de fur.⁊ ĩ.l.iii.§.ſi qſq̃
ff.ad ſill.Ang.in.d.l.is qui opẽ,⁊ in con.xxii.&
Ang.in.d.gl.& dicto malefi.in intellectu.l.eos.
C.de fur.& Feli.in.d.c.ſicut dignũ.iiii.limi. Et
eo maxime procedit ſi ſtatutũ dicat ſi quis oc-

ciderit manibus propriis, nam non cōprehendit auxiliantem, vt per Inno.in.c.continentiā. de cleri.percuſſ. Alex.poſt Bar.in.d.l.is qui opem. quod nota. pro intellectu conſti.reg.terminum vitę.an cōprehendat auxiliantē, ꝙ non ex quo dict.conſti.eſt ſtricti iuris, & loquitur in perſonam, vt ibi ſi in aggreſſu ipſo occiderit, ⁊ ſupta fuit dictū, ⁊ per Matth.in conſti.ſi quis aliquem. in fi.ii.not.ubi dicit illam conſt. nō habere locū in auxiliante vt ob vulnus puniatur pœna manus auctoritate Anto. de Alexā.in.l.i.C.de ſer. fugi. & per Matth.in conſti. eos qui ſcienter.de periurio. contrariū tamē vide in hoc per Tho. gram.in conſil.iiii. ꝙ cōprehendat dicta conſti. terminū vitę auxiliatores, vt ibi per eum aūte.

75 And.in.d.conſti. ¶ † Limita etiam prædicta niſi aliqua qualitas inſit principali ex qua delictū augeretur & pœna, aut minuatur tunc etiam ſi daret cauſam homicidio, & delicto in auxiliante non augeretur, nec minueretur pœna ratione qualitatis principalis. Et ideo ſi ex contumatia principalis augeretur pœna, vel ex confeſſione principalis minueretur non augetur neꝙ minuitur in auxiliante, vt per Bart.in.l.libertis quos.§.pen.ff.de alim.& cibar.lega. Iaſ.in.l.prima.ff.de in litem iuran.& per Bart.in dicta .l.is qui opem.& in.l.qui ſeruo.§.i.ff de fur. Ange. in dicta glo.& dicto malef.ver.quæro qua pœna Saly.in dicta.l.i.Fely.in.d.c. ſicut dignum.⁊ in c.i.poſt Panor.de offi.deleg.Bar.in.l.vtrum. ff.de parri.& in.l.ob hæc verba.ff.de infami.& habetur poſt Barto.in.d.l.is qui opem. & in dicta.l.qui ſeruo,& Bar.in.d.l.is qui opem.Diſtinguit aut iſtæ qualitates ex quibus augetur delictum & pœna, ſuperuenerunt ex poſt facto extra propoſitum delinquentium, vt in terminis.d.l.is qui opem.Et tunc quilibet punitur iuxta qualitatē in eo inherentem. Aut iſte qualitates inſunt ab initio tēpore delicti, iuxta propoſitū delinquentiū,& tunc qualitates in principali inſunt auxiliatori. Et ideo ſi quis præſtiterit auxiliū principali, vt patrem occideret ita tenetur de parricidio extraneus auxiliator ſicut principalis.l. vtrum.ff.de parr.& per Ioan. de arn.in cau.v. idem ſi ſtatutū puniret in plus nobilem, vel forenſem, nam opem pręſtans tenetur eadem pœna. Aut iſtæ qualitates inſunt tempore delicti ratione loci, vel temporis, vel eius in quem cōmittitur delictum, vt quia præſtiti arma ad homicidium cōmittendum de die, & de nocte occidiſti, vel extra ciuitatē, & eccleſiam, cū in platea, vel eccleſia, vel ad interficiendum priuatum qui poſtea fuit in dignitate poſitus, & eum occidiſti in dignitate, & tūc ex quo tunc obligatur opem pręſtans cum delictū eſt perfectum, ſed tunc inſunt iſtę qualitates ergo opem ferens tenetur, vt principalis, vt per gloſ. in.l.i.§.perſuadere.ff.de ſer. corup. & ita reſidet bar.in.d.l.is qui opem. & ſentit in.l.qui ſeruo.§.i.ff.eo. vbi quid ſi in principali qualitas minuit pœnam, an minuat in opem ferente dicit ꝙ non, vt in.l.i.ff.de parri.nam ibi mandato coniunctę perſonæ extraneus cōmiſit parricidium, tenetur extraneus de homicidio, tamen coniuncta perſona tenetur de parricidio.l fi.ff. de parric. Idē ſi extraneus pręſtet opē patri interficienti filiā adulteram, vel viro vxorē, licet pater & vir nō teneatur, tñ extraneus tenet, vt per Bar.in.l.nō ſolum.§.mandato.in prin.ff.de iniur.per Capic.in deciſ.ſa conſ.clv.ver. ad ſecundā habetur poſt Bart.in.l.qui ſeruo.§.i.Bal. uero quo ad primū in.l.nō ideo minus.ver.hoc præmiſſo.C.qui accu.po.tenet cōtra Bar. dicēs eſſe contra.l.mores.§. iſte fere.ff.de pen. vbi ſi decurio mandat vili vt occidat, licet vilis ſubiiciatur beſtiis, mandans tñ non puniatur vt vilis ſed vt decurio,& ſic nō augetur ex perſona delinquentis principalis rñdet ad.d.l. vtrum.ff.de parri.nam ibi eſt propter immanitatē criminis, vel ibi loquitur rōne qualitatis offenſi, quæ aggrauat factū in vtroꝙ principali,& auxilianti, aut mandanti, & mādatario, at qō ſuperius eſt de qualitate aggrauāte in offendente tñ, & ita tenet & reſidet Ang. in d.gl.& dicto malefi.& de qualitate aggrauante rōne offenſi, vt aggrauet in auxiliante per Mar. in conſi.cxv. ſed nō videtur congrua rñſio ad.d.l. vtrum.Nam licet qualitas cōſideretur rōne offenſi, tñ non poteſt negari ꝙ non influat in principali. natura qualitas iſta agrauat principalē licet rōne offenſi & tñ agrauat etiā in auxiliāte.d.l.vtrum.ideo potius eſſet reſpondendū ꝙ fallit in illo crimine ſicut etiā dictum fuit ſupra in opē ferente cōmittenti crimē læſæ maie. Nā rōne offenſi agrauatur in principali & tñ idem in opē ferente. Sed illud eſt ratione grauitatis criminis & hanc ſentit Ioan.andr.in ſpecul.in tit.de treu. & pa.vl. add.⁊ Mar.in.l. ſcietēr.ff.de parri.vbi dicit propter immanitatē criminis cōſocii & participes & opē ferentes eadē pœna puniantur, quo ad ſecundū dictū Bar.in.d.l.qui ſeruo. ſi pœna minuatur in principali an minuatur in opē ferente, vt quia minor pœna ponatur ciui delinquenti, quā forenſi, & forenſis præſtet auxiliū ciui, nō punitur pœna ciuis & ſic minori ſed pœna forēſi ſtatuta idē quod Bar.tenet Ang.in.d.glo.

&c.d.male. Et ideo ſi filius pręſtat opē extraneo ad occidendū patrem, filius tenetur de parricidio extraneus vero de ſimplici homicidio.d.l. i.in fi.ff.de parri. Rationē aſsignat. quia factum auxiliatoris accedit facto principalis,nō aūt dicitur acceſſoriæ obligari alias eadē pœna puniretur.l.fideiuſſor.ff.de fideiu.vt per Bar.in.d.§. i.& hanc etiā tenet Saly.in.d.l.i.& Fely.in.d.c.i. ii.amplia. de offi.deleg. idē ſi augetur pœna in auxiliante ratione ſue qualitatis non augetur pœna in principali vt in.d.l.qui ſeruo.§.i.ff. rerum. amo. vbi vxor tenetur rerū amotarum ſi fuerit furata,tñ ſi opem præſtat furāti tenetur de furto nec per hoc augetur pœna principalis vt ibi & per Fely.in.d.c.i.ii.amplia. Limitat tñ dictum Bar.in.d.l.is qui opē Ang.in.l.i.per illū tex.C.de nili.ager.nō rump. Niſi dans opē ignoraret qualitatē agrauantis nam tunc nō punitur ut principalis, quando eadē pœna puniretur ut in parricidio & ita dicit ſe obtinuiſſe & ſequitur Anan. in.d.c. ſicut dignū quod dictū impugnat ibi Fel.& in.d.c.i.de offi.deleg.nam ignorantia qualitatis agrauantis non excuſat quando ſit factum & dat operam rei illicite per gloſ. ibi & in.c.merito.xv.q.i.& contra Angel.inducit Barto.in.d.l.is qui opem de comodante arma ad occidendum priuatū qui tempore maleficii cōſtitutus erat in dignitate vt ibi per eum.

76 ¶ † Limita etiam prędicta ꝙ teneatur eadem pœna præſtans auxiliū cooperatiuum, niſi immineret periculum & ſtrages multorum, nam tunc ſoli caporales tenerentur & non alii ſocii & auxiliantes vt per Inno. in.d. c.i. de offi. deleg.per tex. in.d.c. ſicut dignum & per Angel. in.d.l.is qui opem & gloſ.in.l.qua actione C.ſiquis incollactatione.ff.ad.l.aquili. Felyn.in d.cap.i.vlti.limi.iiii.membri vide per Mar. in dicto.§.conſtante in fi.materie auxilii. verſ. vltimo. Circa hanc materiam ſi plures fuerunt in delicto & non conſtat quis fuerit principalis ꝙ tenetur caporalis & ceteri mitius & non de auxilio eadem pœna & ſupra fuit dictum.

77 ¶ † Limita etiam prædicta vt locum habeant niſi eſſemus in caſibus in quibus expelluntur homicidæ,vt in aliqua dignitate & officio, nam tunc non repellitur opem præſtans ex quo non dicitur homicida,vt per Barto.in.d.l. is qui opem. Quod dicit ſecus eſſe de iure canonico, nam ita repellitur preſtans opem ſicut homicida vt ibi per Bar.& Fely.in dicto cap.ſicut dignum & ī dicto cap.primo.de offi.delega.& Mar. in.d.§.

78 conſtante. ¶ † Limita etiam prædicta niſi cum auxilio concurrat conſilium,nam ratione conſilii & auxilii tenetur vt principalis vt per Bal. in conſilii.ccccxvi.primo uol.dicit tamen ꝙ de equitate contrarium tenendum eſt vt non eadē pœna teneatur ſed minori et arbitraria habetur poſt Ange.in gloſ. Andr.auxil.circa princip.

79 ¶ † Et no.ꝙ ſi iudex laicus non poteſt procedere contra principalem, vt quia eſt clericus, nec etiam poteſt procedere contra laicos auxiliatores,nec cauſa ipſa diuidatur & ne ſuper eodem facto diuerſę proferantur ſententiæ ideo eſſent remittendi ad iudicem eccleſiaſticum ita per Maria.Soc.in cap.ii.iiii.car.iii.col.ver.octauo fallit de mutu.petit.& in conſi.xii. Felyn.in cap.placuit de præſcrip.Mar.in ſing. clxxx.& in conſi.lxvii.& per Io.de arn.in ſolilo.lvii.& per Thom.ferra.in cau.ſuis in caut. decima.

80 ¶ † An autem conuētus principalis corā uno iudice auxiliator poſsit petere ſe remitti corā iudice principalis per Bal. in.c.i.ſi. colum.ver. vltimo extra,queritur de contrauer. feu. apud par.term.& in Spec.in tit.de accuſa. prima colum. verſicu.ſed quid ſi offenſus vbi tenet ꝙ nō debet remitti & per Capic.in deciſ. cxxii.

81 ¶ † Itē no.ꝙ vbi nō valet proceſſus & inquiſitio contra principalem nec valet etiam contra auxiliatores ita per Mar.in conſi. xliii. circa fi.

82 & in conſi.l.circa fi. ¶ † Et an auxiliator poſſit eſſe teſtis & inuitus teſtificari contra principalem. Inno.in.c.qualiter & quando de accuſ.

83 dic vt per eum. ¶ † Et no.ꝙ auxiliator ad homicidium vel mutilationem ita efficitur irregularis ſicut homicida & mutilator vt per Panor. in dicto cap.ſicut dignum poſt Inno.& in.c. penul.eo.tit.Card.in clem.i.xii.q. de homi. Spec.

84 in tit.de diſpen.§.iuxta. ¶ † Sed quid ſi principalis promiſit ſoluere auxilianti omnia damna,expenſas,& intereſſe, an poſsit agere contra principalem & qua actione gl.in.l. quoſtiā multa in ver.ſupplicium,C.ad.l.iul. de vi publ. Bar.in.l.i.§.nunc tractamus ver. facit ad queſtionem.ff.de tutel.Dicunt ꝙ non competit aliqua actio auxilianti contra principalem. Mar. in dicto.§.conſtante vet.ſcias etiam in hac materia notabile verbum allegat Inno.in ca. ſicut lo.ii.de iureiu.& Bal.in margar.in verbo opē.

85 Car.in clem.ii.iii.q.de re iudi. ¶ † Et an teneatur auxiliator de damno dato ab aliis dic vt per Bar.in.l.prima.§.ſi is qui.ff.vi bono.rap. Alex.

86 poſt Barto.in dicta.l.is qui opem. ¶ † Item an teneatur auxiliator de pace rupta ſicut principalis.Ioan.and.in Specu.in tit. de treu. & pa.in fi.addi.incip.conuertunt caſus Alex.poſt Bart. in.d.l.is qui opem.Mar.in.d.§. conſtante. ver.

item

Item ſcias vlterius quod ſic & per Cor.in con-
ſi.lxxx.iii. volum. vbi etiam an teneatur dupli-
ci pœna & pacis rupte & auxilii et ibi an tenea
tur ratione qualitatis pacis rupte quam ignora-
bat & per Pau.gri.in tract.ſecur.in fi. vbi ſi pri-
cipalis moritur ob fractam ſecuritatem ita & au
87 xiliator. ¶ † Et an quis ſe defendendo poſsit
impune occidere auxiliatorem ſicut principa-
lem dic vt per Ang.in.l.ſecunda.C. de ſicar. &
in.l.prima.vbi Bald.C.de rap.vir.ver. vi. & in
l.raptores.C.de epi.& cle.Ange. in opere mal.
in gl.& dictus titius ſe defendendo ver. an mari
88 tus. ¶ † Et an in eadem inquiſitione procedi
poteſt contra principalem & auxiliatores? dic
quod ſic vt per Ang.and.auxil.in prin. & fi.co
lum & Mar.in.l.is qui cum telo.C.de ſica.fallit
tamen in adulterio,nam non poteſt procedi cō
tra marem & feminam,& contra auxiliatores
eadem inquiſitione l. ſi maritus.§.fi.ff. de adul.
doc.in.l.reos.C.eo. vbi dicunt hoc non proce-
dere in inceſtu,nam contra plures principales
& acceſſorios inquiri poteſt per tex. in.l.vī paſ
ſam.§.inceſti.ff.de adulter. Barto. tamen in.l.
hos accuſare.§.i.ff.de accuſ.dicit poſſe accuſari
adulter adultera & opem ferens eadem accuſa
tione.l.nihil.§.fin.ff.de adulter.Saly. in dicta.l.
reos.Auguſt.poſt Ange.in dicta glo. And. auxi.
vide Bald.in conſi.cclxxxi.iii. volumi.
89 ¶ † Et not. tamen in hoc quando proceditur
contra plures auxiliatores & principales eadē
inquiſitione,propter abſentes & contumaces,
non retardatur proceſſus cōtra preſentes.l.nō
id circo vbi Barto.ff.de iud. Ange.in dicta gloſ.
90 Andr.auxil.in princ. ¶ † Et an conuicto & cō
demnato principali liberentur auxiliatores ple
ne per Ang.& poſt eum Augu.in dicta gl.And.
auxil. verſic.quęro an Gayo principali. vbi di-
ſtinguit an & quando vno condemnato & ſol-
uente condemnationem ceteri liberentur.
91 ¶ † Et ibi quid ſi fuit contra aliquem proceſ-
ſum,& confeſſus fuerit & ſoluerit condemna-
tionem ſi poſtea appareat verus delinquens an
ſit liberatus per Ange.& Imo.in.l. quoties.§.i.
ff.ſol.matri.Marſ.in.l.prima.in prin. in ampli.
ff.de ſicar.vbi an verus delinquens & homici-
da liberetur propter condemnationem factam
92 contra alium inquiſitum. ¶ † Et an vno ex plu
ribus auxiliatoribus condemnato & ſoluente
ceteri ſint liberati per Angel.in dicta gloſ.An-
93 dre.auxil. quid autem de auxiliante. ¶ † Et an
valeat proceſſus contra principalem ſpeciali-
ter,& generaliter contra omnes auxiliatores?
dic quod ſic per text.& ibi Ancha. in clem.pa-
ſtoralis.de re iudi.Angel. in dicta gloſ. & dicto
malefi.penulti.colum.verſic.quæro an valeat.
94 ¶ † Et an in materia auxilii puniendi fieri poſ
ſit & debet diſtinctio,quæ ſolet fieri in conſulē
te vt an principalis erat alias facturus? dic vt p
Angel.in.l.prima.ff.de eo.per quem fact. er. &
Alex.poſt Bar.in.d.l.is qui opem & Bal. in.l.i.
C.de ſer.fugi.& Fely.in.c.i. de offic. delega.&
Ange.in glo: Sempron.mandato.ver.xxii.
95 ¶ † Et ſi per ſtatutum principali denegetur ap
pellatio,an etiam auxilianti? dic vt per Cor. in
conſi.clix.i.vol.quod no.pro ritu magnæ curię
ꝙ homicida non appellet an auxiliator appel-
let, cætera circa materiam auxilii videas per
Mar.in dicto.§.conſtante.Quæ omnia ſumpſit
ex repertorii.Ioannis de ſi mo.in uer.auxilium
qui ſumpſit ab Alex.poſt Bart. in dicta.l. is qui
opem & in.l.qui ſeruo & in dicta .l. in furti .§.
ope.ff.de fur.& Sal.in dicta.l.prima.C. de rap.
vir.& Fely.& Deci.in cap.primo de offi. dele-
ga.& in dicto cap.ſicut dignum. & Ang. in di-
cta gl.& dicto malefi.& in gl.Andr.auxi. quos
vide in materia.Expedita materia auxilii vidē-
dum erit de mandante & mandatario, & ſic de
homicidio commiſſo verbo ſeu lingua.

SVMMARIVM.

1 *Homicidium commiſſum lingua quot modis committatur.*

2 *Aſſaßinus quis dicatur,& quis ſit,& unde dicatur & nu.3.*

4 *Quot modis & qualiter aſſaßinium committatur.*

5 *Aſſaßinium an contrahatur per promißionem aliarum rerum quam pecuniæ, & an abſque pecunia ſed ut complaceat.*

6 *Aſſaßinium an contrahatur ſine acceptatiõe.*

7 *Specialia multa in crimine aſſaßinii cum ſequentibus.*

8 *Attentatum in crimine aſſaßinij an puniatur*

9 *Aſſaßinus eſt diffidatus a toto populo.*

10 *Aſſaßinus ammittit omne priuilegium etiam clericale.*

11 *Aſſaßinus non ſtatim dicitur quod eſt accuſatus niſi probetur per probabilia argumenta & fuerit declaratus aßaſsinus.*

12 *Non ſtatim quod accuſatur dicitur talis niſi*

pronuncietur pro tali, & ideo non ſtatim quod accuſatur de crimine læſæ maieſtatis dicitur committere crimen læſæ maieſtatis.

13 Qualitas quæ refert et tribuit iuriſditionẽ in primis diſcutienda eſt & probanda.

14 Qualitas aſſaſinij probanda eſt ut clericus ammittat priuilegium.

15 Vt puniatur de aſſaſinio neceſſe eſt probare qualitatem quod ſit chriſtianus & quid in dubio præſumatur.

16 In crimine aſſaſinij, an requiratur degradatio.

17 In crimine aſſaſinii non requiruntur plene probationes ſed ſufficiunt probabilia argumenta quod qualiter intelligatur proſequere.

18 Licet per indicia indubitata non cõdemnetur corporaliter fallit in aſſaſinio.

19 Teſtes de auditu in crimine aſſaſinij faciunt indicium.

20 In crimine aſſaſinij teſtes recepti lite non conteſtata probant.

21 Crimen aſſaſinij equiparatur crimini læſæ maieſta.

22 In crimine læſæ maie. teſtes recepti lite non cõteſtata probant.

23 In crimine aſſaſinij ex mero officio proceditur.

24 Contra aſſaſinos procedi poteſt de facto & ex abrupto.

25 In crimine aſſaſinij punitur ex delicto aſſaſinij.

26 Pœna ex delicto aſſaſinii augetur.

27 Mandatarius aſſaſinus torqueri poteſt abſque alijs indicijs ut indicet mandantem.

28 In generali abolitione & indultu non comprehenditur crimen aſſaſinij.

29 Aſſaſinus an renunciare poſsit defenſionibus, & an admittatur ad eas.

30 Aſſaſinus cogitur reſtituere pecuniam quam accepit.

31 Foriudicatus an occidi poſsit per aſſaſinum.

32 Aſſaſinus ubique puniri poteſt.

33 Si inimicus in cuius perſonam fuit mandatum committi aſſaſinum occidatur ab alio inimico an acceptans mandatum puniatur de aſſaſino.

34 Conuentio & non pollicitatio requiritur ut teneatur de aſſaſinio & ſic acceptatio requiritur.

35 Pœna aſſaſinij quæ ſit.

36 Qualiter et ex quibus uerbis contrahitur mãdatum proſequere.

37 Si pater aut dominus dicat filio uel ſeruo non redeas domum ni ego ſentiam nouum an inducatur mandatum & quid ſi uetet occidi. num. 38.

39 An & quando delictum & homicidium factum a famulo uel conſanguineo præſumatur factum a domino uel conſanguineo.

40 Si dominus aut pater dicat famulo uel filio malum eſt hoc factum & remanere impunitum an præſumatur mandaſſe et quid ſi iniuria fuerit facta famulo & non domino nu 41. & quid ſi fuiſſent dicta procuratori aut aduocato nu. 42. & quid ſi iniuria fuerit facta cum pugno uel aliter & non cum ferro & dominus dixerit talia uerba & famulus occiderit an dominus tenetur. nu. 43 & quæ requirantur nu. 48. & an ſufficiant ad torturam nu. 50. & 52.

44 Inſultatus an fugere teneatur ut nõ teneatur.

45 Si dominus dicat famulo ut uindictam faciat baſtono, Et ille gladio an teneatur.

46 Si famulus mandatum repudiat inde occidat an teneatur famulus & quid ſi a principio acceptat mandatum deinde repudiat an occidendo teneatur dominus. 47.

49 Si dominus receperit iniuriam licite & proferat famulo dicta uerba de nouo & uindicta an teneatur dominus ut uideatur mandaſſe.

51 Ex præſumptionibus non deuenitur ad pœnã corporalem.

53 *Si dominus aut pater loquatur ad aures famulo aut filio. et ſtatim interficitur aliquis an præſumatur interfectus mandato domini aut patris.*

54 *Mandatum an contrahatur ſi quis dixerit alicui ſe uelle talem occidere Et ille dicat placet fac citius an præſumatur mandaſſe & quid ſi annuat humeris nu. 55.*

56 *Quid iniurantem dominum aut patrem filius uel famulus occidat an præſumatur mandato domini aut patris.*

57 *An & quando ex uerbis prolatis præſumatur mandatum conſilium & perſuaſio & quid in dubio.*

58 *Mandans an ſit cauſa proxima in delicto facto per mandatarium.*

59 *Statutum loquens in faciente an comprehendat mandantem, & quid ſi dicat ſi quis occiderit manibus proprius nu. 60. & limita ut nu. 61.*

61 *Conſi. reg. terminum nitæ an comprehendat mandantem occidi.*

63 *Si unus mandat alteri ut occidat & ille alteri mandat an uterque teneatur.*

64 *Nuncius portans litteras ad homicidium & tractatum an eadem pœna puniatur.*

65 *Si unus mandat pluribus ut occidant Et omnes occidunt an dicatur unum delictum ut unica pœna teneatur an pluribus penis.*

66 *An ut mandans teneatur requiritur quod ſit præſens an abſens teneatur.*

67 *An mandans ut clericus occidatur uel percutiatur uel inſtigat ſit excomunicatus.*

68 *Si clericus mandat aut inſtigat ut alius occidatur an percutiatur an ſit irregularis.*

69 *Si quis occidat uel percutiat armis clerici an ſit clericus irregularis.*

70 *Si clericus mandat occidi uel percuti & mandatarius in aggreſſu occidatur an clericus ſit irregularis.*

71 *Secuto delicto mandans ſtatim tenetur niſi excuſet.*

72 *Quæ ſint cauſæ excuſandi mandantem et primo ſi exceſſit fines mandati mandatarius.*

73 *An mandans ut uulneret ſi occidat teneatur mandans pœna mortis.*

74 *Quid ſi mandat occidi & ille uulneret an teneatur de uulnere.*

75 *Si mandatarius erat alias omnino facturus an excuſetur mandans & quomodo cognoſcitur ſi erat alias facturus & quid in dubio præſumatur.*

76 *Quid ſi mandatarius occidat non ut impleat mandatum ſed quia eius inimicus an mandans excuſetur ex mandato.*

77 *Si mandatarius a principio repudiauit mandatum deinde occidit an teneatur mandans.*

78 *Quid ſi mandatum reuocauit & mandataria occidit an mandans teneatur.*

79 *Reuocare mandatum quãdo dicatur mãdãs.*

80 *Si mandatarius attentauit & non compleuit delictum an teneatur mandãs et quid in crimine aſſaßinij.*

81 *An ex ſimplici mandato re non ſecuta teneatur mandans & quid in aſſaſinio.*

82 *Tractatus et ordinatio an puniatur Et qñ.*

83 *Si mandatur committi homicidium in uno loco & in alio ſit perpetratum qui locus apponi debet in libello idem de tempore, & ĩ quo loco puniendus eſſet.*

84 *Vt puniatur de mandato mandatum debet precedere uel in ipſo facto.*

85 *Si delictum non poſſit in eſſe per rerum naturam an mandans excuſetur ut quia impubes mandet ferri falſum teſtimonium uel cecus mandet fieri falſam ſcripturam.*

86 *Si delictum ſui natura non requirit pluralitatem an teneatur mandans ut quia mandet adulterium committi.*

87 *Excuſatur mandans ſi teſtium dicta nõ cõcordent cum rebus ſenſatis ut quia dicant uaſſalum mandaſſe domino uel filium patri.*

88 *Si mandatarius non tenetur an mandans excuſetur.*

89 Si non conſtat de principali delinquente mandans non tenetur.
90 Si mandans potuit per ſe facere & alteri mãdauit an ex mandato teneatur.
91 An ſi ſibi liceat poterit alteri de mandare & quando.
92 Mandans excuſatus ratione officij ut ſi mandet torqueri & abſque dolo & culpa moriatur excuſatur idem ſi mandat occidi condemnatum.
93 Si mandatur ingreſſus poſſeſſionis & in ingreſſu committatur homicidium non tenetur mandans.
94 Si mandatum eſt inualidum quia alteri non nocuit an excuſetur.
95 Si accuſatur q. occidit & probatur de mandato an abſoluatur idem ſi de mandato accuſatur & probet de conſilio et inſtigatione.
96 An ſtatĩ ſecuto delicto teneatur mãdatarius.
97 An ſecuto delicto ſtatim præſumatur contra mandatarium q. fuerit ſecutus mandatum.
98 An mandatarius portans litteras ſecuto delicto teneatur & quid ſi alteri mandet an uterque teneatur.
99 Mandatarius ubi conueniri debet.
100 Mandatarius ſi attentauit & non perfecit an teneatur & quid in aſſaſſino & quando conatus puniatur & attentatum et limita.
101 Mandatarius an poſſit eſſe teſtis contra mãdantem & an faciat indicium.
102 Mandatarius an torqueri poſſit ut oſtendat mandantem.
103 Mandatarius ex quibus cauſis excuſetur & an ratione ſuperioritatis mandantis.
104 Delicta leuia & grauia quæ dicantur.
105 Si mandatario imminet periculum ſi mandatum non exequitur an excuſetur.
106 Si mandatur artifici ut incidat ligna uel alteri ut laboret an excuſetur & quando mandatarius incidens.
107 Exequens ſententiam iniuſtam capitalem an excuſetur ratione ſuperioritatis mandantis idem. ſi iniuſte torqueat an excuſetur nume. 108.
109 An et quando mandatum ſuperioris excuſet.
110 Si princeps mandet officiali aliquem decapitare uel de facto torquere an excuſetur officialis ex mandato ſuperioris.
111 Mandatum ſuperioris iniuſtum et an et quãdo excuſet et quid ſi imminet periculum officiali. nume. 112.
113 Si mandans excuſatur an excuſetur mandatarius.
114 Mandatarius an poteſt petere terminum ad denunciandum mandanti ut eum inſtruat de deſenſionibus et interim ſuperſederi.
115 Si familia inſequitur delinquentem fugientẽ & reſiſtentem an poteſt occidere impune.
116 An delictum mandantis, Et mandatarij ſit unum & idem et an eadem ſit obligatio mãdantis & mãdatarij nume. 117. & an mãdãs & mandatarius in eodem libello accuſari poſſunt. nume. 118. Et ſi procedit ad ſententiam contra mandatarium an neceſſaria ſit citatio mandantis num. 119. & an locus & tempus delicti an mandati apponi debet in libello, nu. 120.
121 An qualitas quæ ineſt mandanti inſit mandatario.
122 Si nobilis mandat ignobili uel econtra an mãdans furca ſuſpenditur uel econtra decapitatur ignobilis ſi mandet nobili.
123 An mandans & mandatarius teneantur eque principaliter ut eadem pœna teneantur.
124 An probationes facte pro mandatario proſint mandanti Et ſententia lata pro mandatario proſit mandanti, nu. 125.
126 An mandans & mandatarius conuenti corã diuerſis iudicibus poſſint petere remitti ad eundem iudicem.
127 Si mandatarius non teneatur an mandans teneri poſſit.
128 De materia conſilij.

129 *Quis dicatur preſtare conſilium & de differentia conſilij & mandati.*

130 *In quo differt conſilium a perſuaſione & inſtigatione.*

131 *An dans conſilium dicatur opem preſtare et includatur ſub ſtatuto de auxilio.*

132 *Quot modis dicatur preſtari conſilium.*

133 *An ſi preſtet conſilium & aſtet maleficio teneatur de conſilio & auxilio.*

134 *An eadem pœna teneatur conſulens & auxilium preſtans et an una pœna confundatur per aliam nu. 135. & quando delicta confundantur quo ad pœnam nu. 136.*

137 *An ſi facta locutione ad aures ſequatur homicidium preſumitur conſilium.*

138 *Quomodo dicatur conſulere.*

139 *Si accuſetur de mandato & conſtet de conſilio uel econtra an puniri poßit de conſilio probato.*

140 *An conſulens ut clericus percutiatur ſit excõmunicatus & an efficiatur irregularis clericus conſulens nu. 141. Et quid ſi conſuluit fieri inſtrumentum bellicũ ex quo mors ſit ſecuta nu. 142. & quid ſi conſuluiſſet rẽ illicitam ex qua ueriſimiliter non eſſet ſecutura & mors & tamen poſtea ſucceßit an ſit irregularis nu. 143. & quid ſi obſtendat tãtam futuram utilitatem nu. 144. & quid ſi ille cui conſulitur in aggreſſu occidatur an ſit irregularis, nu. 145. & limita. ut nume. 146. 147. 148. 151. 152.*

149 *Si clericus mortuo inferat uulnus ĩ loco mortali an ſit irregularis.*

150 *Clericus ratum habens homicidium quod ſuo nomine geſtum non eſt an ſit irregularis.*

153 *Si is cui datum eſt conſilium occidat ex interuallo an conſulens teneatur.*

154 *Si duo habuerunt tractatum de aliquo occidendo & per alterum fuit mors ſecuta an preſumatur ex tractatu.*

155 *Si conſilium non fuit acceptatum uel fuit reuocatum an teneatur & nu. 156.*

157 *Si conſulitur id quod non poteſt expediri niſi per facientem an teneatur.*

158 *An excuſetur conſulens ſi faciens erat alias facturus, quid in dubio & limita num. 159. 160. 161. et quomodo probetur quod erat alias facturus numer. 172. & an iuuet conſulenti & quid in dubio nume. 173. & nume. 174.*

162 *In cõſilio debet probari ordo temporis quia preceßit & delictum fuit ſecutum.*

163 *Conſulens & perſuadens qua pœna puniatur, & an eadem limita ut nume. 164. nume. 165. & nume. 166. & nume. 167. & nume. 168. & num. 169. & nume. 170. & nume. 171. 172. 173. 174.*

175 *Conſilium quod poteſt ſe habere ad bonum & ad malum in dubio interpetratur ad bonum.*

176 *Conſulens an teneatur ad emendam & ſatiſfactionem damni et de quo damno nu. 177.*

178 *Quis dicatur perſuadere & in quo differt a cõſilio et quæ ſit pœna perſuadẽtis n. 179. & de ſollicitante & hortante nu. 180.*

181 *Si inquiritur de mandato, & probatur de inſtigatione an condemnari poßit.*

182 *An aſſentiens delicto, & exiſtens preſens, & potens prohibere, & non prohibet, & qualiter teneatur iure ciuili, & iure canonico.*

183 *An ſubgeſtor teneatur ſicut perſuadens.*

184 *Ex quibus uerbis inducatur ratihabitio, & de materia ratihabitionis.*

185 *An receptando delinquentem, & occidentem nomine receptantis, uel fideiubendo dicatur ratificare delictum, & quid ſi receptet delinquentem meus familiarius, uel conſanguineus præſumatur contra me, & quid ſi dicat ſi ille non feciſſet ego feciſſem, num. 186. 187. & 188.*

189 *Ratihabitio ut inducatur quæ requirantur.*

190 *An adulterium poteſt ratificari.*

191 *Si eſt facta pax pro ſe et complicibus ſi complices ſint offenſi an per ratificationem ſit*

rupta pax.

192 *An ratihabitio æquiparatur mandato in delictis limita, nu. 193. & nu. 194.*

195 *Qua pœna teneatur ratum habens, & an eadem pœna limita numer. 196. & quid quo ad irregularitatem, & limita num. 197. & nume. 198. nu. 199.*

200 *In quo loco conueniri debet ratum habens.*

5 § CIRCA Igitur tertium de homicidio cõmiſſo verbo, & lingua, dicendum eſt.
1 †Quod multipliciter hoc committitur videlicet mandando, inſtigando, & perſuadendo, & ratum habẽdo. Circa primum videndum eſt primo de mandante, deinde demandatario ſigillatim deinde de vtroq; ſimul. Circa primum de mandante, primo dicendum erit de mandante pecunia mediante, deinde de ſimplici mandante. Circa primum & ſic de aſſaſsino primo vidẽdum erit quid ſit aſſaſsinus, & vnde & quare dicitur aſſaſsinus. Secundo quomodo aſſaſsinium contrahatur. Tertio de ſpecialibus in hoc crimine aſſaſsinii. Quarto de pœnis aſſaſsinorum.

2 ℭ †Circa primum: dic quod hoc nomen aſſaſsini de iure communi non erat cognitum, ſed fieri mandans conductor dicebatur, faciens vero locator, vt in. l. non ſolum. §. ſi mandato. ff. de iniuri. non tamen ex conducto actio oriebatur tanq; ex turpi cauſa, vt ibidem, vulgari vero ſermone ambo dicantur aſſaſsini, & hoc iure canonico inuentum, vt in. c. i. de homi. in. vi. ita per Bar. in. d. §. ſi mandato. ver. venio ad cõductorem, & per Bal. in. l. non ideo minus pen.
3 col. C. de accuſa. ℭ †Et dicitur aſſaſsinus qui pecunia mediante mandat occidi. d. c. i. & per Ange. in. l. qui ſepulchra. C. de ſepul. viol. & in. l. i. vbi Alexã. ff. de eo per quem fac. er. & Saly. in d. l. non ideo minus. Bal. & Ang. in. l. hoc edictũ §. hec autem. ff. de inuir. Ang. in conſi. xiiii. Bal. in conſi. lxxxiii. iii. vol. Alex. in conſ. clxvi. vii. volu. Thom. gram. in vo. ix. Ang. in gl. ſempro. mand. in prin. & per Bal. in. l. cicero. ff. de pe. & per Par. in tra. ſindi. in verbo inquiſitio ver. dicit conſti. verſi. an inquiſitione facta, & per Capi. in deciſi. ſac. conſi. clv. iiii. col. verſi. iiii. facit & ver. ad tertiam. Et dicitur aſſaſsinus a ſcindo ſcindis quia ſcindit animam a corpore, ſecundũ Geminia. in. d. c. i. de homi. in. vi. §. cum igitur.

4 ℭ †Circa ſecundum contrahitur aſſaſsiniũ mediante pecunia, & ne dum pecunia mediante cõtrahitur, & per promiſsionem pecunie, ſed etiã aliquo alio dato, vel promiſſo, nam ſufficit promittit pecuniam, vel aliquid aliud vt per Curt. in conſi. xx. iii. car. Thom. gram. in. d. vo. ix. alleg. Ioan. andr. in cap. pen. de cleri. non reſi. & Ang. in. d. conſi. xiiii. & vide per Capi. in deciſi. ſac. conſi. clv. vi. dubita. & in verſic. ad tertiam, & in verſi. ad ſextam, vbi tradit an aſſaſsinium contrahitur per promiſsionem aliarum rerum q; pecunie, & quid ſi non eſt ſoluta pecunia ſed
5 promiſſa vt per eum. ℭ †Et ne dum aliquo dato vel promiſſo, ſed etiã vt alteri complaceat aliquo non dato, vel promiſſo, vt per Tho. gra. in. d. vo. ix. Io. and. & Ange. vbi ſupra, & Alex. in. l. i. ff. de eo per quem fa. er. vbi de hac materia, quod tamen forte procederet ſub ſpe conſequendi beneficium ex tali complicẽtia, vt quia complaceat ei qui veriſimiliter eſſet ipſum remuneratus alias ſemper diceretur committi aſſaſsinium cum nemo pro altero delinquat niſi vt complaceat alteri & ſic mandator ſemper teneretur de aſſaſsinio & delicto qualificato &
6 non ſimplici mandato. ℭ †Item contrahitur aſſaſsinium vbi interuenit conuentio inter mãdantem & mandatarium vt quia mandans promittat & mandatarius acceptet promiſsionem, & delictum, alias ex ſimplici oblatione & pollicitatione abſq; acceptatione non dicitur committi & contrahi aſſaſsinium vt per Bald. in. d. conſi. lxxxiii. aut. lxxxi. incip. Berhonus de cono. iii. vol. & refert & ſequitur Thom. gram. in vo. xi. allegat etiam conſi. Franc. de albergo. incip. in dei nomine amen q; ciccus fante. quod refert Fely. in. c. inquiſitionis. iii. limita. de accuſ. & per Capi. in deciſi. ſacri. conſ. clv. iii. dubita. Par. tamen deput. ſentit contrarium in tract. ſindi. in verbo barattaria. i. ver. vbi idem dicit in barat-
7 taria. ℭ †Circa tertium in hoc crimine multa
8 conſiderantur ſpecialia ℭ †Et primo licet alias attentatum in aliis delictis non puniatur ſicut cõſumatum vt ſupra ſuo loco fuit dictum, tamen in crimine aſſaſsinii ita punitur attẽtatum ſicut conſumatum & perfectum vt no. in. c. i. de homi. in. vi. cuius verba refert Alexan. in. d. conſi. clxvi. vii. vol. Bal. & Ang. in. l. i. §. hec verba. ff. quod quiſ. iur. Ang. in. d. conſi. xiiii. & in. l. item apud Labeonem. §. ſi curauerit. ff. de in iur. Ioã. and. in mercu. in reg. in pœnis de reg. iur. in. vi. Math. in conſti. ſi quis aliquem. x. q. & in conſti. aſperitatem & in conſtit. mala noxia. Marſi. in pract. in. §. examinanda & in. §. diligenter & in l. vnius. §. cogniturum. ff. de quæſtio. & in. l. i. C. de rap. vir. nu. ccxlvi. in conſi. cv. & per Cor. in conſi. cxlix. i. vol. & plene per Thom. gra. in. d.

vo.ix.& in vo.viii.& ſupra fuit dictum in mã datario aſſaſsino in materia attentati in quibus locis maxime per Tho.gra.in dictis votis diſtin guitur. Quod aut queris in mandante,& tunc ēt ſi fuit deuentum ad actum proximum non tamen conſumatum,tamen pœna poteſt minui, ⁊ non punitur ſicut ſi fuiſſet conſumatum hoc di cit Tho.gra.in.d.vo.ix.in addi. Vbi declarat & facit differentiam inter mandantem & mandatarium, Aut queris in mandatario & tunc ſi deuenit ad actum proximum admenando & percutiendo licet non occidat punitur pœna mortis vt per multa proſequitur Tho.gra.in.d.vo. ix.quod loquitur in mandatario. Sed tamen hec diſtinctio non videtur vera nam & in mandante ſi mandatarius deuenit ad actum proximum punitur ac ſi occidiſſet ita loquitur.d.c.i.de homi.in.vi.& Mar.in.d.conſi.cv.immo.glo.ibi in d.c.i.dicit.Quod etiam ſi non fuiſſet deuentum ad actum proximum ſed mandans re integra reuocaſſe mandatum punitur mandans,nec prodeſt reuocatio cum ſemel mandatum acceptaſſet,& per Boni.quid ſit accuſatio.xxiii.colum. vbi de attentante & non perficiente. Et an quis repetere poſſet pecuniam vt per eum, & ideo in mandante foret diſtinguendum, ꝙ aut mandatum ſtetit in mera cogitatione mandantis & tunc non punitur pœna aliqua.l. qua mente.ff. de fur.& glo.in.d.c.i.in ver. mandauerit & ibi Gemi.& Thom.gra.in.d.vo.ix. Aut fuit proceſſum vltra cogitationem ad mandatum & mandatarius acceptauit mandatum,& tunc aut nõ fuit vltra proceſſum ad aliquem actum ſed remanſit mandatum re integra,& tunc ſiue fuerit reuocatum ſiue non & tunc licet gloſ. in.d.c.i. dixerit puniri eadem pœna, tamen indiſtincte contrarium tenetur ꝙ non eadem pœna ſed minori & ita votauit Thom.gra.in.d.vo. viii. vbi mandatum fuit detectum nec deuentum ad aliquem actum & tamen fuit condemnatus ad pęnam pecuniariam allegat.Dy.& Ange. in.d.itē apud labeonem.§.ſi curauerit.ff.de iniur. ⁊ Ange.in.d.conſi.xiiii.& Amod.inſti.in trac. ſindi. verſi.item in eo ꝙ dicti ſocii milites & Gand.in rub.de homi.iiii.col. verſi.ſed pone ꝙ ego dedi. & Augu.poſt Ang.in gl.ſempro.mand.& Areti.in conſi.clxv.& vide per Mar.in. d.cõſil.cv. vbi damnat allegatam gl.& in.l.i.ante pen.co. C.de rap. vir. Aut fuit deuentũ ad actum proximum vt quia admenauit & percuſsit, licet non occiderit & tunc tex.in.d.c.i. dicit puniri ac ſi occidiſſet & Bal.& Ang.in.d.l.i.§.hec verba,⁊ in.l.i.C.de ſepul.vio. Ang.tamen in.d. cõſ.xiiii.

& in.d.§.ſi curauerit,dicit iudicē bene facere ſi cõmutet pœnam licet deueniendo ad actũ proximum deberet decapitari per.d.c.i.& ita concludit Tho.gra.in.d.vo.viii.in fi.& in.d.vo.ix. in fi.Gand.vero.in.d.ver. ſed pone non loquitur ſi fuit deuentum ad actum proximum vide per Capi.in deciſi.ſacri conſi.clv. in reſpõſione ad ſecundam dubitationem,& in ver. ad quartam an habeat locum penitētia,& in quibus caſibus non habet locum & quando delicto nõ cõſumato punitur & qua pœna. In mandatario vero etiam diſtinguitur,nam aut mandatum ſtetit integrum nec fuit proceſſum per mandatarium & tunc punitur pęna pecuniaria ſicut mã dans vt per Mar.in.d.conſi.cv.in fi. & per Capi.in deciſ.clv.i.col.ii.dubi. aut fuit proceſſum ad actum proximum admenando aut vulnerã do & tunc pœna capitis puniri debet ⁊ ad mortem propter atrocitatem criminis, & ita tenet Bal.⁊ Ang.in.d.§.hec verba & Ang.in gl.ex interuallo & Math.in locis ſupra maxime in conſti.aſperitatem Bar.& Alex.in.d.l.cicero.ff. de pe.& ita concludit & votauit Tho.gr. in.d.vo. ix.& in fi.dicti voti declarat & diſtinguit inter mandantem & mandatarium & ita in hoc reſidetur per doct.in hac materia quo ad pœnam, & licet diſpoſitio.c.i.de homi.in.vi.loquatur in mãdante tamen propter immanitatem ſceleris extenditur ad mandatarium vt per Ang.in glo. ſempro.mand.& Ang.in.l.i.C.de ſepul.viol.& Par.in tra.ſind.in verbo inquiſitio ver.dicit conſti.& Tho.gra.in fi.d.vo.ix.& ita nouiter reperio traditum per Cap.in deciſ.ſac.conſi.clv. vbi an comprehendat mandatarium facientē & de cauſa diſpoſitionis.d.c.i.& per eum vide multas interpretationes ad.d.c.& vide in.iii.col.an habeat locum in faciēte poſt Bar.in.l.cicero.ff. de pe.ꝙ ſic & per Saly.in.d.l. nõ ideo minus vlti.col.& Ang.in.d.conſ.xiiii.Item aſſaſsinus eſt diffidatus a toto populo chriſtiano intantum ꝙ

9 nõ ſolum a iudice poteſt offendi. ℭ†Et occidi ſed a parte & alio quocunq; cũ contra diffidatum a lege poteſt bellum indici.l.reos,⁊ ibi Cy. C.de accuſ.& ibi in.vi.q.in aſſaſsino tanq̃ a lege diffidato qui occidi poteſt,ita declarat illud verbum diffidatus Ang.in.d.conſ.xiiii.⁊ Gemi. in.d.c.i.de homici.in.vi.& Cur.in.d.conſi. xx. xviii.col.Alex.poſt Bart.in.l.i.§. transfugas.ff. de ſica.& in conſi.clxvi.in prin.vii.volu.Marſi.in practica in.§.examinanda & in dicta.l.i.§. cognitorum. ff. de quæſtionibus & in.l.i.C. de rapt.vir.& in practica in.§.diligenter Math. in conſti.terminum vite.xxiii.fall.Panormitanus

in.c.at ſi clerici de iudi.Thom.gram.in.d.voto viii.in prin.& in.d.voto.ix.in prin.et per Steffa.aufr.in tract.de poteſta. ſecul. contra eccleſ. pers.i.reg.fallen.xviii.quem ponit in.c.i. de of ſi.ordi.Vbi extendit etiam offendendo non teneri in foro conſcientiæ dummodo zelo iuſtitiæ faceret allegat fratrem Ang.in ſum. in ver.

10 aſſaſsinus. ℂ † Item aſſaſsinus ammittit omne priuilegium etiam clericale in tantum ꝙ clericus aſſaſsinus cognoſcitur & punitur per laicū per.d.c.i.& ibi Gemi. poſt Lapum & Par. in.d. ver.inquiſitio ver.dicit conſti.ver.an in inquiſitione facta cum aſſaſsino.Thom.gram.in dicto vo.viii.& Steffa.in.d.tra.xviii.fal.Cur.in.d. cō

11 ſi.xx.Thom.gram.in vo.xi. ℂ † Quod intelligas conſtito de qualitate aſſaſsinii per probabilia argumenta, vt dicitur in.d.c.i. & non ſtatim quod accuſatur, aut inquiritur de aſſaſsinio ſtatim eſt procedendum, vt contra aſſaſsinum, cū nō ſtatim quod accuſatur de aſſaſsinio efficitur aſſaſsinus, vt pene & proceſſus aſſaſsinatus locum habeant & clericus aut alius ſtatim amittat priuilegium ſed conuinci debet per probationes de quibus in.d.c.i. & etiam pronunciari illum eſſe aſſaſsinum, licet non requiratur pronunciatio & declaratio, ꝙ incurrerit in pœnas aſſaſsinatus, vt per Archi.Ioan.and. & alios cō muniter in.d.c.i.& Alex.in conſi.clxvi.vii.vo. in fi.& Steffa.in.d. fallen. xviii.cum ipſo facto ꝙ conſtitum eſt per probabilia argumenta, & declaratus eſt aſſaſsinus ipſo facto incurrit in pœnas aſſaſsinii, & optime tradit Capi. in deciſio.ſacri conſi.cxii.plene. Vbi an iudex ſecularis punire poſsit, & an requiratur declaratoria, & an ſententia condemnatoria & quando, vbi ꝙ declaratoria tantum vt ſupra & non condēnatoria & ꝙ per iudicem laicum & vide etiam per eundem Capi.in deciſi.clv.pen.col. Cur.tamen in.d conſil.xx.colū.xviii. ver.omitto poſtremo.Dicit ante ſentētiam declaratoriam aſſaſsini occidi poſſunt. Tamen communiter tenetur contrarium, ꝙ requiritur declaratoria & non condemnatoria. Idem in crimine læſæ maieſta.& aliis delictis, in quibus ipſo iure incidūt in pœnam vt per Capi.in deciſi.cxxii.& in de-

12 ciſ.clxii. ℂ † Facit nam non ſtatim habetur pro tali, & dicitur talis, vt accuſatur, niſi pronuncietur talis. Vt in.c.fi.in fi.xv.diſt.in.c. nonne. viii. q.iiii.vt per ſpecula.in titu. de inſtrumen.edi §. reſtat ver. quid ſi tabellio ver. quid ſi cōſertum & in titu.de aduoca.§.ſequitur in prin.cum ceteris vt per Mar.in.§. poſtꝗ & in.§. diligenter in pra.& conſi.lii.& conſi.liiii.& conſi.lxxvii. & conſi.lxxxii.& conſi.xciiii.& in rub. ff.ad.l. cor.de falſ.Ancha.in conſi.cxli.Tho.gra.in volu.iii.& in vol.xxxiiii.in quibus etiam non ſtatim ꝙ accuſatur de crimine læſæ maieſta. proceditur tanꝗ contra committentem crimen læſæ maieſta. Et ideo debet pronunciari, et probari qualitas, vt ammittat priuilegium & ſit aſſaſ-

13 ſinus. ℂ † Facit, nam qualitas quæ defert iuriſdictionē ante omnia debet diſcuti & probari plene, & concludenter, vt per docto.in.l.ii.§.ſed ſi dubitatur.ff.de iudi. & in.l.ſi quis ex aliena eo. titu.Panor.& alii in.c.ſi clericus laicum de foro comp.Mathe.in conſti. capitaneorum & in deciſi.cxcvii.Bal.in.l. præſcriptione.C. ſi contra ius vel vtili publi.Debet ergo iſta qualitas aſſaſſinii deferens iuriſdictionem laico probari, nam vbi a lege vel ſtatuto diſponitur aliquid cū certa qualitate, qualitas illa eſt probanda.l.prætor. §.docere.ff.vi bono.rapto.l.i.§. ait prætor vbi Bar.ff.ne qui.in flumi.publ.Deci.in conſi.xiii.ii. col.& in.c.ii.de reſcrip. Alias qualitate nō probata, non dicitur legitima probatio vt per Cy. poſt Iaco.de are.in.l.ii.C.de proba.Ioā.andr.in ſpecula.in titu.de accuſa.& inquiſi.gl.in.l.cum actum.ff.de nego.geſt. Bart.in.l. denunciaſſe.§. quid tamen.ff.de adulte.Bal.in.l.i.C. qui accuſ.

14 po.et in repe.l.edita actio.C.de eden. ℂ † Et in ſpecie ꝙ qualitas iſta aſſaſsinii eſt probanda vt deferat laico iuriſdictionem per Ioan. andr.& Gemi.in.d.c.i. de homicidio in.vi. & per Cap. in deciſi.cxii.Quod debet probari & declarari, & debet concludenter probari vt ibi per probabilia argumenta, quæ argumenta probabilia intelliguntur & declarantur indicia indubitata & ita declarat Felyn.in.c.afferte.iii. limita, de præſump.& Thom.gram.in.d.vo.xi.circa finē allegat Panor.in.c.at ſi clerici.xiii. col. de iudi.

15 ℂ † Nec tamē ſufficit ſimpliciter probari mandatum & aſſaſsinium per talia argumenta, immo nec etiam per confeſsionem aſſaſsini niſi etiam probetur qualitas deducta, in dicto capitulo primo, videlicet quod occiſus fuerit chriſtianus, alias non habebunt locum pene in.d.c. i.nam introducta fuit diſpoſitio illius capitulo primo, pro occiſione chriſtianorum, vnde niſi illa qualitas quod fuerit chriſtianus probetur etiam ſi confiteatur ſimpliciter ſe occidiſſe per aſſaſsinium aut conſtet per probationes de ſimplici aſſaſsinio abſꝗ qualitate quod fuerit chriſtianus nō habent locum dicte pene.d.c.i.Et ita dicit Io.and.ibi defendiſſe quendam accuſatum & inculpatum de aſſaſsinio, cum non probatur ꝙ fuerat chriſtianus occiſus ſequitur Bal.in.l. ſi

quis

quis non dicam rapere.C.de epiſ.& cleri.& ſe-
cuntur doc.in.d.c.i.& Alexã.in.d.conſi.clxvi.
vn.vol.in fin.& Anch.in.c.i.ix.no.& per alios
doc.per Mar.in pra.in.§.quoniam ver.redeun-
do modo & in rub.C.de proba.car.xxiii. circa
fi.vet.Itẽ ꝙ vltra prędicta ꝙ qualitas vbi mul-
ta de qualitate probanda,& per Iaſ.in.l.pen.§.
docere.ff.ne quis eum qui in ius vo.per Fely.in
c.inquiſitionis in prin.ii.col.de accuſa.& plene
Ioan.de arno.in cau.xxv.Etiam per Mathe. in
conſti.ſi damna clandeſtina.xv.no.& ibi p eũ.
Quid in dubio an præſumatur occiſus chriſtia-
nus,an paganus, vel iudeus concludit ꝙ Chri-
ſtianus per gl.in.c. presbiteri.vt ibi per eum.
Quia probatione facta de dicto aſſaſsinio abſqꝫ
aliqua alia declaratiõe ipſo facto incurritur ad
pœnas.d.c.i.dummodo declaret probatũ fuiſſe
aſſaſsiniũ,vt per Alex.in.d.cõſi.clxvi. Quia pro
batione facta iudex laicus procedere poteſt &
punire clericum aſſaſsinum abſqꝫ alia degrada-
tione cũ a lege fuerit degradatus vt dicunt doc.
in.d.c.i.& per Tho.gra.in vo.xi. & in vo. ix.ꝛ
in vo.viii.in quibus clerici fuerunt puniti de aſ-
ſaſsinio per magnam curiam & ſic per ſecularẽ
& per Cap.in.d.deciſi.cxii.ꝛ an requiratur de-
gradatio & Steffa.in.d.tra.in.d.reg.i.xviii.fall.
& Par.vbi ſupra & Gemi.in.d.c.i.in fi. per illũ
tex.Mar.in.l.i.in prin.ver.redeundo ad tex.ff.
de ſicar.& in.l.i.ver.modo no.ex iſto tex.C.de
rap.virg.& in pra.in.§.examinanda & in.§. di
ligenter & in.l.vnius.§.cogniturum.ff. de quæ-
ſtionibus Ange.in gl.& caput a ſpatulis,ꝛ doc.
in.d.c.at ſi clerici de iudi.ꝛ in.c. cum non ab ho
mine eo.tit. Intellige tamen de verbali degra-
datione non actuali,nam vt puniatur corpora-
liter per laicum requiritur actualis degradatio,
non tamen requiritur incorrigibilitas, vt requi
ritur in.d.c.cum non ab homine &.d.c.at ſi cle
rici & Ang.in.d.gl.ꝛ caput.a ſpatu.vi.col. ver.
quid autem ſi eſt clericus qui commiſit & p Ga-
pi.in.d.deciſi.cxii an requiratur incorrigibili-
16 tas.❡†Et ſic aliud ſequitur ſpeciale in hoc cri
mine ꝙ licet in aliis delictis requiratur degrada
tio vt.d.c.cũ non ab homine,in crimine tamen
17 aſſaſsinii non requiritur.❡†Eſt & aliud ſpecia
le ꝙ licet alias in criminibus requirantur plene
probationes & clare.l.fi.C.de probat.tamen in
aſſaſsinio ſufficiunt indicia & argumenta pro-
18 babilia.d.c.i.❡†Et ſic licet p idicia indubitata
non poteſt deueniri ad corporalem condemna
tionem vt traditur in.d.l.fin.& in.c. aſſerte. de
præſump.Ange.in glo.fama pub.& in glo. cõ-
pa.inquiſi.& to.neg.& Gand.in rubr. de indici.
indubitata ad conde.& Bru.in tract.de ind.ꝛ tor-
in prima par.& Marſi.in pract. in.§. quoniam.
Tamen fallit in crimine aſſaſsinii, in quo condẽ
natur corporaliter per talia indicia,& probabi
lia argumenta.Marſi.in pract.in.§. examinan-
da & in.l.i.C.de rap.vir.& in.d.§. cogniturum
& in conſi.cxxvii.& in prac.in.§. diligenter ꝛ
Par.vbi ſupra & Tho.gra. in.d.vo.viii.vo.ix.
19 & vo.xi.❡†Immo plus dixit Mar.in.d.§.exa
minanda,quod licet teſtes de auditu non faciãt
indicium tamen in hoc crimine aſſaſsinatus fa-
ciunt indicium ad torturam,ex quo dictum ta-
lium teſtium facit coniecturam & præſumptio
nem,ſed talis probatio per coniecturam ſufficit
vt.d.c.i.ergo faciunt indicium vt ibi per eum,
tamen verba Thom.gram.in.d.vo.xi.maxime
in fin.videtur contrariari nam intelligit.d.ca.i.
de probabilibus argumentis.i.de indiciis indubi
tatis,quod non operatur coniectura, niſi dixe-
ris illud procedit ad condemnandum ſed dictũ
Mar.ad torquendum tamen periculoſum eſt ob
ſeruare aliis non concurrentibus.
20 ❡†Item eſt aliud ſpeciale nam licet teſtes non
probent lite non conteſtata.c. quoniam frequẽ
ter,vt lite non conteſta.& etiam non probant
parte non citata ad videndum iuramenta te-
ſtium.l.ſi quando.C.de teſti.l. de vnoquoqꝫ.ff.
de re iudica.tamen fallit in crimine aſſaſsinii in
quo lite non conteſtata poſſunt examinari, &
etiam recipi parte non citata,& fidem faciunt,
& plene probant vt per Archi.in.d.c.i. & ibi p
Gemi.& Fely.Fran.in.§.fi.& per Fely. in. d.c.
quoniam frequenter Marſi. in dicto.§. diligen-
ter,& in dicta.l. de vnoquoqꝫ in.l.caſu.Felyn.
tamen in dicto capitulo in nomine domini.v.li
mi.de teſti.& Thom.gram.in vo.xi.Tenent op
poſitum,quod non probant, contrarius tamen
Thom.gram.in conſilio quadrageſimo, quod
21 probant,facit quod probant. ❡†Nam crimen
aſſaſsinii equiparatur crimine læſæ maieſtatis
ex quo atrox eſt crimen,& graue Marſi.in con
22 ſilio.xix.& Thom.gram.in voto.ix. ❡†Sed
in crimine leſe maieſta.humanæ, & diuinæ te-
ſtes taliter recepti probant,vt proſequitur Mar
ſi.in.d.l.de vnoquoqꝫ, & Ludo. in ſingularibus
ſuis,& Fely.in.d.c.quoniam,& Capic.in deciſ.
ſacri conſi.cxxvii.ergo,& in hoc crimine aſſaſ
23 ſinii. ❡†Item in hoc crimine procedi poteſt
ex officio mero,vt Hoſtien.Ioan.an. ꝛ Lapus
in.d.c.i.& Pari.vbi ſupra ver.dicit conſtitutio.
24 ver.an inquiſitione. ❡†Item procedi poteſt
contra aſſaſsinos de facto, & ex abrupto iuris
ordine non ſeruato,vt per doct.in.d.c.i.Bar.in

d.§.ſi mandato.Par. vbi ſupra, & in verbo la-
tro,& in verbo confeſſio.ver.an poteſtas. In-
tellige tamen,vt non tollatur ius aſſaſſini, vt p
25 Par.in.d.ver.latro.circa prin. ¶ † Item in cri-
mine aſſaſſinii punitur ex delicto aſſaſſini text.
cum glo.& Ang.in.l.i.§.fi.ff.de eo per quē iact.
erit.Bolo.in conſ.viii.poſt Ana.Mar.in.l. is qui
26 cum telo.C.de ſicar. ¶ † Item pœna ex tali de
licto augetur,vt per Bar.in.d.§. ſi mandato. &
in.l.cicero.ff.de pe.& vtrobiq; per Alexá.poſt
Bar.& per Mathe.in conſti.ſi quis aliquem, &
Tho.gra.in.d.voto.ix.& voto.viii. vbi de præ
dictis,& per Par.vbi ſupra,& Mar.in.d.§. con-
gniturum.in.d.§.examinanda, & in.d.l.i.C.de
27 rap.vir.& in.d.§.diligenter. ¶ † Item manda-
tarius aſſaſsinus torqueri poteſt abſq; aliis præ-
cedentibus indiciis,vt indicet mandantem, vt
per Bal.in.l.non ideo minus.i.col.C.de accuſa.
& Alex.poſt Bar.in.l.repeti.ff.de quæſtio.Mar.
in.d.§.diligenter. ver. modo incidēter.& in.d.
l.is qui cum telo.ver.pro quibus facit. Ange.in
glo.ſempro.mand.ver.& bene no.& in glo. fa
ma publi.ver.quero aliquis.Ange.in.l. & ſi cer
tus.ff.ad ſillei.Bel.in pra.in tit.de queſtio.xi. co
lum.Tho.gram. vero in dicto voto. xxxiiii.in
prin.Dicit aliis concurrentibus ſtari dicto man
datarii,nam ſola eius aſſertio ſufficit, immo in
fi.dicit tunc ſtari dicto mandatarii, & ſocii cri-
minis eiuſdem,ſi alias non ſit infamis ex alio de
28 licto,vt ibidem. ¶ † Item in generali abolitio-
ne per principem aut ſtatutum facta non com-
prehenditur crimen aſſaſsinii,per ea quæ plene
tradit Mar.in.d.§.diligenter. & in.d.§. exami-
29 nanda,& in.d.l.i.C.de rap.vir. ¶ † Item licet
alias quis non poſsit renunciare ſuis defenſioni
bus,vt plene per Par.in.d.verb.confeſsio. ver.
an ptans,& ver.condemnatio. Marſi. plene in
d.§.examinanda,& in.d.§ diligēter, & in.d.§.
cogniturū.§. vltima queſtio.in pra. Tamen fal-
lit in aſſaſsinio ꝙ poteſt renunciare ſui: defen-
ſionibus,tanq; hoſtis publicus,& diffidatus a le
ge,& de facto contra eum proceditur, ita per
Par.in.d.ver.an poteſtas qui miſit ad ſuppliciū
ver.& ideo dicto ꝙ aſſaſsinus,& Mar. in.d.lo-
30 cis ſupra,& in.l.i.§.fi.ff.de quæſtio. ¶ † Item
aſſaſsinus cogitur reſtituere pecuniam quam ac
cepit,immo etiam heres lite non conteſtata per
aſſaſsinum Bal.in.l.prima.§ fi.ff.de eo per quē
fact.er.& ibi per Ang.& Alex.& per Par. in.d.
ver.d.cit conſti.verſi.an inquiſitio.Mar.in.d.§.
examinanda.glo.in.l.in heredem.ff.de calum-
niatoribus. Et intellige,vt reſtituatur heredi of-
fenſi aut occiſi per aſſaſsinium,vt per Alexá.in

d.l.i §.i.ff.de eo per quem fa. Nam quo ad com
mittentem,licet dicatur turpiter facere, non ta
men turpiter accipit reſpectu promittētis text.
Ang.& alii in.l.idem,& ſi ob ſtuprum,et ibi gl.
§.ſed ꝙ meretrici.ver.noua.ff.de condi.ob tur.
cau. Non tamen valet promiſsio de ſoluendo
pœnam pro delicto.l.ſi a reo.§.fi.& ibi Bart.ff.
de fideic.dic tamen,vt per Pau.& Alexá.in.l.ſi
31 plagii.in.l.impoſsibilis.ff.de ver.obli. ¶ † Item
licet foriudicatus ī regno impune occidi poſsit
per conſti.pœnam eorum,tamen nō poteſt oc-
cidi mediante pecunia,per aſſaſsinium ideo oc-
cidens punitur,vt dixit Math.in.d.conſti.pœná
eorum.ii.no.i.q.non tamen aduertit ad doctri.
Bal.in.l.grachus.ver.no.iſtum tex.ad talē quæ
ſtionem.ff.de adulter.vbi cōtrarium tenuit,vbi
dixit per illum tex.Quod ſi ſtatuto bannitus oc
cidi poteſt ab eius inimico, & non alio, & ab il
lo qui facit eum banniri ꝙ poteſt per aſſaſsiniū
illū occidere,& aſſaſsinus non punitur, nam ſi
licet in perſona mandantis,licet etiam in perſo
na mandatarii,vt per Ange.in glo. che hai adul
te la mia don.ver.quid ſi pater.vide quę haben
tur per Alex.poſt Bar.in.d.l.grachus, & Ioan.
de fir.in ſuo reper.in ver.aſſaſsinus.Ita dicit cō-
ſuluiſſe in cauſa illius de ſeruilia licet aſſaſsini p
32 doc.Bal. ¶ † Item vbiq; aſſaſsinus puniri pōt,
& contra eum procedi cum omne priuilegium
amiſerit.d.c.i.de homi.in.vi.dic tamen & vide
Alex.in.d.conſi. clxvi.vii.volu.per totum, &
in hoc crimine ſe conferunt tradita per Mar. in
d.§.diligenter, & in.§.examinanda, & in.d.§.
cogniturum,& in.d.l.i.C.de rap.virg. Vbi po-
nit ſpecialia ratione atrocitatis,& immanitatis
delicti,vt etiam locum habeant in hoc crimine
ꝙ vide tredecim pœnas,& ſpecialia in hoc cri
mine,vt per Capi.in.d.deciſi.ſac.conſi.clv. vbi
de his & aliis maxime ꝙ in hoc crimine non ap
pelletur.De aliis colligitur ex præmiſsis, vt ſu-
pra,& per eum,& ꝙ ſecularis iudex poſsit cle-
ricum torquere & nota. in hoc crimine vnum
quod ſingulariter tradit Bal.in.c.i.§. iniuria. de
pace iura.fir.& Cep.in trac.caut.caute.xxxix.
incip.vidimus per plures caſus,& Tho.gram.in
volu.xi.Quod ſi is in cuius perſonam fuit man-
datum homicidium committi per aſſaſsinium,
fuit ab alio inimico ratiōe odii occiſus,tale mā-
datum,& aſſaſsinium non eſt in conſideratione
quod intelligas,vt puniatur pęna ordinaria,ſed
extra ordinem punitur ratione acceptati man-
33 dati,vt ſupra fuit dictum. ¶ † Et not.quod tra-
dit Bal.in conſi.lxxxi.aut.lxxxiii.ii.vol.Si p-
batur ꝙ mandans dixerit. Va & digli che li da-

ro la promeſſa, probatur aſſaſsinium poſt perpetratum delictum aut ante, dic vt per eum ꝙ non, cum requiratur conuentio, & non pollicitatio. & illa verba ſonant in pollicitationem, de hac materia aliquid per Are. in conſil. clxv. & Pat. in tract. ſindica. car. xxiiii. & car. xxxv. & car. lviii. & car. lxiii. car. lxv. & Mar. & alios in
34 locis ſupra, & Thom. gram. vbi ſupra. ℭ † Circa quartum, dic ꝙ pœna aſſaſsinii traditur in. d. c. i. quod ad non corporalem pœnam tam contra principalem ꝙ contra mandantes conſulentes, & auxiliantes, & receptatores, vt per Capi. in deciſi. ſacri conſi. clv. verſicu. ad ſecundam.
35 ℭ † Circa vero corpus punitur vt quia per fruſtra ſcinditur iuxta. l. capitalium. ff. de pen. vt p Panor. in. c. at ſi clerici. in prin. xx. col. ver. nam quandoꝗ, de indi. & per Capi. in deciſi. ſacri cõ ſi. clv. Et ita hodie vtuntur iudices propter criminis immanitatem, & ad terrorem & de intellectu. d. c. i. & pœna canonica, & qualiter intelligatur per Alex. in conſi. cxlv. & conſi. clxiiii.
36 vii. volu. ℭ † Circa ſecundum videlicet de mãdante abſꝗ pecunia. Primo videndum erit, qualiter, & ex quibus verbis mandatũ contrahatur. Secundo de nonnullis quæſtionibus circa mandantem. Tertio de cauſis & excuſationibus ex quibus mandans excuſatur. De pœna vero dicetur infra, quando de vtroꝗ ſimul tractatur.

ℭ Circa primum contrahitur mandatum? dic ꝙ contrahitur vbi mandatur delictum committi propter ſeipſum ad ſuæ voluntatis ſatisfactionem nulla pecunia data quecunꝗ verba interueniant ita tamen ꝙ ſit ad voluntatem mandãtis, ita dicit Bar. in. l. non ſolum. §. ſi mandato. ff. de iniu. Ang. in glo. ſempro. mand. in prin. Bal. in. l. hec verba. ff. de infami. & per Ang. in conſi. xxii. Alex. in conſi. cxxvii. iiii. vol. ſeq. & ſequen. conſi. ſubſcribentium, & per Corn. in conſi. lvii. iiii. vo. Siue vtatur verbis imperatiuis, vt quia dicat occide vel percute, vade fac vt occidas, & ſimilibus. Siue verbis rogatiuis rogo, vt occidas, vel vindictam pro me facias, vel dicat vellem vel opto vt occidas vel aliis verbis de quibus in. l. i. ff. manda. vbi Bar. & in. l. i. & in. l. quodam. C. manda. Dummodo non ſint verba admonitoria, commendatoria. vel perſuaſoria, vt per gloſſ. & Barto. in. d. l. i. ff. de manda. Nec conditionaliter prolata, ſed ſimplicia, & pura vt per Barto. in. l. ſi pupillus. §. videamus, in fin. ff. de ne. ge. Nec mandetur quod tenebatur facere de neceſsitate Bar. & Bal. i. d. l. i. C. de depẽ. Inducitur etiam mandatum per ſubſcriptionem glo. & Bal. in. l. etiam. C. quod cum eo. Item preſumitur mandatum ſi fiat uoluntate mea, ut per Bar. & alios. in. l. poſt dotem. ff. ſol. matri. Alex. poſt Bar. in. l. i. ff mand. Corne. in conſi. liiii. ſeu lvii. iiii. vol. Et tandem ſi interueniant quecunque verba etiam enunciatiua ex quibus coniecturate appareat ꝙ optet fieri vindictam, vt p Bal. in. l. i. C. de ſer. fug. ii. col. ver. & probatur mandatum. Ana. in conſi. lix. Iaſ. in. l. ſi quis mihi bona. §. pen. ff. de acq. here. & in. d. l. i. vii. co.
37 in fi. ii. partis. glo. C. de ſer. fug. ℭ † Et ideo ſi pater aut dominus ab alio iniuriatus dixerit filio, aut famulo non redeas domum ni ego ſentiam nouum de iſto negotio, deinde filius aut famulus occidat iniuriantem dominum aut patrem, nam tunc preſumitur patrem aut dominũ mandaſſe, vt per Bart. & alios communiter docto. in dicta. l. ſi quis mihi bona. §. pen. ff. de acquir. her. Ange. in glo. ſempro. mand. xxi. q. vbi dicit quendam dominum fuiſſe ex hoc decapitatum Florentie, ideo caueant pater aut dominus vti verbis prefatis. Pau. de ca. in conſi. cclxii. Pan. poſt Anch. in. c. ex literis. per illum text. de excep. ptela. Alex. in conſi. cxxvii. iiii. vol. Panor. in. c. ſententiam. de cler. pug. Bal. in capi. veritatis. tertia col. de dolo, & contum. Alex. & Iaſ. in. d. l. ſi quis mihi bona. §. ſed ſi mandauerit. ff. de acqui. her. & Iaſ. in dicta. l. prima. C. de ſeru. fugiti. ſexta colum. vbi plene Roman. in ſingu. cccccccxi. incip. inciſ. & Math. in no. clxxxviii. & Corſe. in ſingu. inci. præceptum lo. i. incip. famulus cuiuſquam. Alex. in conſi. cvi. & conſil. liii. quarto volu. Fely. in cap. afferte. ver. datur etiam exemplum de præſump. & in capi. ſicut dignum. de homi. Alex. in conſi. lxix. ii. vol. & in. l. prima. C. de his quib. vt indi. & ibidem per Pau. & Iaſ. Bal. in conſi. lxxxii. tertio volu. plene Mar. in conſil. cxxxii. Panor. in cap. penultime cler. vel monacis. Fely. in cap. petrus. iiii. fal.
38 de homicidio. ℭ † Extende dictam concluſionem, etiam ſi dominus proferens talia verba expreſſe inhibuiſſet famulo ne occideret, per tex. in capitu. fina. de homicid. in ſexto ita Mathe ſil. in. d. no. clxxxviii. & per Iaſo. in dicta. l. prima. & in dicta. l. ſed ſi mandauerit. Faciũt tradita per Bal. in. l. non ideo minus. xviii. q. C. de accuſa. Mar. in conſil. x. & conſil. lxvii. & Cepol. conſi. xxxiiii. vbi de mandante ante delictum, & expreſſe prohibente ne occidat an occiden-
39 do teneatur de quo infra dicetur. ℭ † Et an & quando delictum & homicidium factum a famulo, & conſanguineo præſumatur factum de mandato domini, & conſanguinei, maxime ſi eſſet præſens, & nihil diceret plene: dic, & limi-

ta,& declara multipliciter,vt per Fely.in.d.c.
petrus.de homicid.& per Panor.in.c.conſtitu-
tus lo.i.& in.c.cum cauſa.de teſti.& Iaſ.in.l.ci
uitas.ii.col.ff.ſi cer.pet.& Boni.in tit.quid ſit ac
cuſatio.in fi. In quibus diſtinguitur ſi delictum
habeat cauſam ſucceſſiuam, vt tunc dominus
teneatur, ſi cauſam momentaneam vt in ho-
40 micidio ꝙ non. ℭ † Amplia etiam præfata, ét
ſi non proferat talia verba directa & expreſſa
famulo ſed dubie & imperſonaliter, vt quia di
cat malum eſt hoc factum, & malum, & iniu-
riam remanere impunitam, loquendo cum fa-
mulo,nam per talia verba cenſetur mandaſſe
per tex.in.c.ex literis.de excep.prælato.Rom.
41 in.d.ſingula.ccccccccxi. ℭ † Limita tamen pri-
mo ſecundum aliquos & intellige, quando iniu
ria fuiſſet facta domino,nam tunc per talia ver
ba præſumitur mandatum,ſecus ſi iniuria fuiſ-
ſet facta famulo principaliter, & non domino,
nam tunc non præſumitur mandatum,& ita in
telligit Pau.de ca.in.d.§.ſed ſi mãdauerit, tamẽ
communiter tenetur ꝙ ſiue domino,ſiue famu-
lo ꝙ præſumetur mandatum ex talibus verbis,
vt per Iaſo.in.d.§.ſed quid ſi mandauit.
42 ℭ † Limita ſecundo & intellige quando talia
verba fuiſſent prolata,& dicta perſonæ in qua
non poterat cadere alia coniectura veriſimilis,
& interpretatio ꝗ homicidii committendi, vt
quia famulo præfata verba fuiſſent dicta,aut fi
lio,vel ſeruo. Secus quãdo perſonæ ex qua alia
coniectura ex dictis verbis percipi potuiſſet,nã
tunc ſtaretur interpretationi domini cum iura-
mento,iuxta notata in.§.ſed alie.inſti. de actio.
vt quia verba fuiſſent dicta procuratori,vel ad
uocato,nam intelligitur per iuſtitiam,vt not.in
l.i.C.de his quibus vt indig.⁊ ita declaratur per
43 Bal.in.d.§.ſed quid ſi mandauit. ℭ † Tertio li-
mita niſi offenſa fuiſſet illata domino,non cum
ferro ſed cum pugnis,quia dominus vtens tali-
bus verbis ꝙ ſentiam nouum intelligitur man-
daſſe de ſimili vindicta cum pugno,ideo famu-
lo occidente non tenetur dominus per no.in.l.
i.cum ſimilibus.C.vnde vi.Roma.⁊ Alex.in.d.
§.ſed quid ſi mandauit,& in.d.l.i.C. de his qui-
bus vt indignis,& in conſi.ccxxi.i.volu.& con
ſi.xxviii.iiii.volu. Intellige tamen hanc limita-
tionem cum diſtinctione qualitatis perſonę, qñ
iniuria fuiſſet illata ab ęquali,aut melioris con-
ditionis exiſtenti,& nobiliore,nam tunc intelli
geretur de ęquali pugno, ſecus tamen ſi inferẽs
iniuriam & offenſam fuiſſet vilioris conditiõis,
& offenſus fuiſſet nobilis, nam habita qualitate
perſonæ interpretãdum erit de vindicta per ꝗ
44 iniuria fuiſſet propulſata. ℭ † Faciunt in hoc
tradita in.l.i.C.vnde vi.& in.l.vt vim.ff. de iu-
ſtitia & iure,& per doctores,& per Ang. in gl.
& dictus titius ſe defendens. Nam ſi inferior in-
ſiluit nobiliorem non tenetur nobilior fugere,
cum fuga in nobili ſit dedecus, & ideo occiden
do non tenetur de homicidio,⁊ ſic in plus ſe ha
bet nobilitas,faciũt tradita in.l. gracchus.C. de
adulteriis. Nam maritus vilis non poteſt impu-
ne occidere adulterium, & faciunt tradita per
Math.in conſtitu.qui doloſe,& in conſtitutione
vt dignitatum ordo ſeruetur, & in conſtitutio-
ne vt participatio. In quibus de pęna ruſtici ver
berantis nobilem,& militem,nam maior pœna
imponitur ruſtico,quam ſi non militem verbe-
rauerit,facit.l.fi.ff.de iniuriis, cum mille ſimili-
bus,& ſic in nobili maior fit interpretatio.
45 ℭ † Quarto limita niſi famulus excederet fines
mandanti,cum in poteſtate famuli eſſet exce-
dere fines mandati,vel non excedere,vt qa do-
minus diceret famulo fac vindictam cum ba-
ſtono,vel alapa,vel accipe baſtonum, ⁊ fac vt
ſentiam nouũ ſi ille famulus occidat etiã cũ ba-
ſtono non tenetur dominus de morte cũ ex ge-
nere armorum præſumatur animus mandantis
non fuiſſe ꝙ occideret vt no.in.l.i.§.diuus.ff. de
ſicar.ita ſingu.per Bal.in.l.mandati in.§.C.mã-
da.ita limitãs tex.in.d.c.fi.de homicidio in.vi.⁊
in.l.ſi quis mihi bona.§.ſi coram.ff. de acquirẽ.
heredi. vbi limitat etiam.d.c.fin.non procedere
quando mandaſſet ligno aut alapa percuti,& il
le ferro occidat non tenetur de morte ita etiam
Bal.in.d.l.non ideo minus.C.de accuſa.& An-
ge.in gl.ſempro.mand.xviii.q.Barto.in.l.diuus
in fi.ff.de ſicar.faciunt.d.Bar.in.l.iii.in fin.ff. de
46 adim.lega. ℭ † Quinto limita niſi famulus ille
mandatum repudiaſſet, nam licet poſtea occi-
deret non tenetur dominus ita Bal.in.l. ſi litte-
47 ras in fin.C.manda. ℭ † Sed quid ſi a principio
acceptaſſet mandatum, deinde repudiaſſet, an
poſtea occidendo teneatur dominus? dic ꝙ ſi in
teruallo non tenetur vt per Bar.in.l.non ſolum
§.ſi mandato ver.quero mandauit.i.q.ff. de in-
iu. Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.ii.col. ver. & idem
ſi mandatum poſt Inno.in.c.ad audientiam de
48 homicidio. ℭ † Sexto limita ⁊ intellige, tribus
concurrentibus. Primo præcedente inimicitia
capitali. Secũdo ꝙ ſecrete fuerit famulo loqu
tus ad aures. Tertio ꝙ incontinenti fuerit ſecu-
tum homicidium,alias vbi vnum ex his ceſſa-
ret non procederet ſupradicta concluſio com-
munis ita per Bal.in.d.l.i.iii.col.ver. & ille dici
tur mandare & ita intelligit dictum Bar. in.d.l.
ſi quis

ſi quis mihi bona.§.fi.cum no.per eundem in.l.
ſi ventri.§.fi.ff. de his quæ in fran.cred. & ita p
Ana.in.d.conſi.lix.& Corſe.in ſing.incip. præ-
ſumptio ver.celeritas actus & per bal.in.c.veri
tatis de dolo, & contuma. & in.c.i.§. vel furti
de pa.iura.fi.m. & in.c.ſi quis deceſſerit de feu.
49 fue.controuer.☙ † Septimo limita & intellige
vt procedat,quando dominus recepiſſet iniuriá
illicite,nam tunc talia verba domini de vindi-
cta aut nouo intelliguntur, ꝙ ſicut illicite iniu-
riam recepit, ita mandaſſe videtur illicite pro-
pulſare alias, ſi licite receperat iniuriam ſecus;
ita per Alex.in conſi.ccxx.incip.quoniam abũ
de.ii.col.ii.vol. Qualitas enim præcedentis iniu
riæ arguit qualis fuerit animus domini mandan
tis,in ſequentibus,argu.c.ſcriptum de electio et
per tradita in.d.l.ſi ventri.§.fi. & in ſimili vide
bal.in.l.ſi prædium fin.col.C.de edil.actio.ver.
ſed pone. Vbi ex qualitate ſactorũ animus præ
50 ſumitur. ☙ †.Vltimo limita & intellige ꝙ pro-
pter præfata verba taliter prolata, & dicta fa-
mulo & probata procedatur ad torturam con-
tra dominum non autem vt ex his condemne-
tur ad mortem nam ex talibus verbis vt ſupra
præſumitur mandatum ceteris cõcurrentibus.
51 ☙ † Et clarum eſt ꝙ ex præſumptionibus quan
tumcunq; violentis non poteſt deueniri ad con-
demnationem & pœnam corporalem vt p In-
no.in.c.quia veriſimile de præſumpt.& ibi per
Panor.& alios & in.c.afferte.eo, & per Panor.
in.c.auditis vlti.col.de præſcrip.bal.& alii in.l.
fi.C.de proba. Rom.in.l.i.§.ſi quis in villa.ff.ad
ſilleni.Mathe.ſill.in not.cxix. Alex.in conſ.xv.
primo volu.& in conſi.cxvi.eo.vol.bal.in.c.li
teras de præſump.Gand.in rub.de indi.in dubi.
ad cõd.bru.i.par.tra.de indi.& tor.Mar.in pra.
in.§.diligenter.& in.§.quoniam & in.§.ii.quę
ſtio.& in.l.repeti.ff.de quæſtio.& in rubri.C.de
proba.Cepo.in conſi.xxxii. Thom.gra. in vo.
x.ita Iaſo.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.& in.d.§. ſed ſi
52 mãdauit.☙ † Et hoc etiam videtur ſentire Ale
xan.& alii in.d.§. ſed ſi mandauit & Corſet.in
ſing.incip.famulus in quantum poſt alios ibi, &
poſt in.l.i.C.de his quibus,vt indi. Quatenus di-
cuntur ꝙ ſi heres aut alius dixerit de hoc vindi-
cabo aut faciam vinditã de morte defunti aut
alterius inimici ſi præfata verba fuerint proba-
ta,& occiſus fuerit ille inimicus ꝙ faciunt indi-
cium ad torturam & talis torqueri poteſt con-
ſtito de verbis prędictis non ergo dicunt condẽ
nari poſſe ſed torqueri,& per Alex. poſt bar.in
d.l.i.C.de his quibus vt indi. Et ex prædictis ẽt
contrahitur mandatum,ſi dicat dominus famu
lo,facias vindictam,deinde mortuus ſit nã præ
ſumitur mandatum concurrentibus ſupradictis
vt torqueri poſſit, videlicet concurrente quali-
tate perſonæ,iniuriæ,& inſtrumenti,vt ſupra &
per doct.in.d.l.i.& in.d.§. ſed quid ſi mandauit
alias eis non cõcurrentibus interpetrandum eſt
in mitiorem partem videlicet de vindicta p pro
ſecutionem accuſationis vt ibidem dicunt doc.
53 ☙ † Item contrahitur mandatum, & præſumi-
tur, ſi dominus aut pater offenſus loquatur ad
aurem famulo vel filio,& ſtatim ſit per famu-
lum aut filium commiſſum homicidium, nam
ex breuitate temporis concurrente etiam inimi
citia præſumitur mandatum, concurrente ſola
inimicitia præſumitur conſilium, in mitiorem
partem,nulla concurrente inimicitia nec man-
datum nec conſilium præſumitur etiam ſi mine
pręceſsiſſent ita Bal.in.l.i.ii.col.ver. ille dicitur
mandate.C.de ſer.fugi. Bal.in.l.ſi quis mihi bo-
na.§.fi.ff.de acqui.here.& in.l. ſi ventri.§. fi.ff.
de priui.cred. Bru.in tra.indi.vi.col.Cor.in con
ſi.lviii.iiii.vol.Corſe.in ſingu.incip.præſumptio
in ver.celeritas actus Iaſo.in.l.ſi ob turpẽ.ff. de
condi.ob tur.cau.Inn. & alii in.c.ad audientiã
de homicidio,& Bal.in.l.papinianus.§.ſi man-
dato & in.l.multum.ii.colũ.C.ſi quis alte.vel ſi.
Areti.in.c.iii.loco.fi.col.de proba. Alex. in.l.i.
C.de his qbus,vt indi.Par.in tra.ſind.car.xlviii.
& car.cxxi. Marſi.in.l.ſtatu.liber.ff.de quęſtio.
& in rub.ff.de fideiu.v.q. & in conſi.iii. Alexã.
in conſi.lxix.ii.vol.Ana.conſil.iiii.gl.in.§. ope.
inſti.de oblig.quę ex deli.na. Loquuntur tamen
de conſi. vt conſilium præſumatur ſolus Bal.in
d.l.i.dicit præſumi mandatum. Fallit tamen niſi
occiſus fuiſſet amicus domini, nam non præſu-
meretur mandatum nec conſilium vt dicit Bal.
in.d.l.i.C.de ſer.fugi.ii.no.glo.& Bart.in.l.i.C.
de ſicar.& habetur poſt Bart.in.d.l.ſi ventri.§.
54 fi.iii.addi. ☙ † Sed an mandatum contrahatur
ſi deliberans occidere aliquem,& acceſsiſſet ad
amicum & dixerit ſe velle talem occidere,& il
le dicat placet fac bonum,& cito? dic ꝙ non vt
per Gand.in rub.de rar.q.in male.iiii.col. Bald.
in.l.ob hęc verba.ff.de ĩfami. Ang.in cõſi.xxii.
Iaſ.in.d.l.i.vii.col.C.de ſer.fugi. & per doct.in
l.ſi obſtetrix.ff.ad.l.aquil. & in.l.i.§. vltimo.ff.
de ſer.corr.& in.c.tanta.lxxxvi.diſtin. Dicitur
enim hortator & non mandator vt per Bal.in
55 d.l.ob hęc verba.☙ † Sed quid de annuente hu
meris,vt quia filius voluerit occidere, & pater
humeris annuat an dicatur mandaſſe annuẽdo?
dic vt per Bal.in conſi.cxlii.i.vol.aut.iiii.volu.
vbi an torqueri poſſit ꝙ non, habet poſt bar.in

hi.ff.mand.in apoſti. Et an tacendo induçatur mandatum Bel.in pra.in rub.de quæſtio.li. col. & ſeq.& per doct.in.c.ſicut dignum de homici
56 dio. ❡ † Et quid ſi famulus aut filius in præſentia domini vel patris iniuriãtem dominum aut patrem occidit,an præſumatur mandato domini,Aut patris aliquid ſupra fuit dictum Barba. in.c.i.de offi.deleg.Dicit ꝙ ſi cedit delictum in vtilitatem domini præſumitur mandatum et tenetur per dictum Bart.in.l. de pupillo.§. ſi quis ipſi prætori.ff.de oper.no.nun.x.q.Panor.in.c. cum cauſam,& in.c.conſtitutus de teſti. dicunt contrarium,Quod ex quo eſt delictum momentaneum non prǽſumitur mandato domini Alexan.vero.in.d.§.ſi quis ipſi prętori per doctri. Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.dicit ꝙ ſi potuit dominus prohibere & non prohibuit prǽſumiť mandatum vide Mathe.in conſti. ſi quis aliquem.x. q.& Bal.in.l.iii.C.de epiſ.& cleri.& Bar.in.l.i. in fi.ff.quod vi aut clam,& habetur poſt Bal.in d.l.i.& poſt Bar.in.d.§.ſi quis ipſi prętori Alexan.in.l.cum dotem.§.ſi mulier.ff.ſolu.ma.per Panor.& Felyn.in.d.c.Petrus & per Deci. in.l. nullum crimen.ff.de reg.iur.& Cur.in con.xli. Thom.gra.in conſi.viii. Boni.in rub.de inſul.& percu.& in rubr.quid ſit accuſatio. Non enim ex conuerſatione aut familiaritate prǽſumitur mandatum,ſed ex minis & inimicitia pręcedente,vt per Bal.in.d.l.i. ver.dicitur mandare & ſequen.ii.&.iii.col. Et ſic minę cum inimicitia faciunt prǽſumi mandatum,vt per Bal.in.d.l.i.& Alexã.in.l.i.C.de his quib.vt indi. facit dictum Bal.in.l.data opera.C.qui accuſa.po.verſic.ſed pone titius,vbi de fratre rixante & altero fratre ſuperueniente & occidente ꝙ non teneť frater rixans & ſic non præſumitur mandatum licet frater,& Mar.in conſi.xxv.& in.l.fin.ff.de ſicar.& in pra.in.§.conſtante & in conſi.lxix. & conſi.lxxxi.doct.in.c.cum ad ſedem de reſti tu.ſpol.Fallit niſi mandatarius prius minatus ſit velle occidere cum præſumatur alias facturus omnino,ſed dominus tenetur tanquam perſuaſor vt per Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi. & Ang.in d.conſi.xxii.& per Iaſo.in.d.§.ſed quid ſi mandauit an dominus teneatur ex delicto famuli p Bar.vbi ſupra & in.l.nec id.ff.de incen. Bald.in l.iii.C.de epiſc.& cleri.& in.l.ad inuidiam vbi Alex.& Iaſ.C.quod me.cau.Anto.& alii,in.c. i.de reſti.ſpol.Ana.in conſi.ii.Iaſo.in.d.l.i.vlti. no.C.de ſer.fugi.& per Fely.in.d.c.petrus.

❡ † Sed quid in dubio an ex verbis ceteris dictis expreſſe ad mandatum non conferentibus,
57 an prǽſumatur mandatum,dic quod non,ſed in mitiorem partem,cum plus obliget mandatum quam aliud delictum veluti cõſilium,perſuaſio, & inſtigatio,vt per Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.⁊ ideo pari concurrente inimicitia preſumať conſilium & non mandatum vt ibi per Bal. Et concurrentibus minis præcedentibus mandatarii, vel quia alias erat facturus, vel ſtante amicitia mandantis,eum occiſo, non præſumitur mandatum ſed in mitiorem partem eſt interpretandum,vt ſupra fuit dictum & per Bal.ibi in.d.l. i.ver.i.no.ꝙ conſilium,& tradita ibidem per Iaſo.& in.d.l.i.C.de his quib.vt indi. & per Alexan.in conſi.cexx.ii.vol.incip. quoniam abunde,& faciunt dicta Mar.in conſi.ii.& conſ.ciiii. & conſil.cxxxii.& conſil.lxxvii.& in.l.i.C.de ſicar.& in rub.ff.de fideiu.nu.lv.& ſeq.& num. lix.& conſi.vii.& conſi.ix.& conſi.xli. Angel. in glo.falſario in princ. In quibus traditur quod vbi verba poſſunt in dubio ſonare,ad delictum & non delictum interpretandum eſt ad non delictum in mitiorem partem, ſic & ad non iniuriam ⁊ ad non falſitatem plura,etiam per Tho.
58 gram.in vo.x. ❡ † Circa tertium. primo quero ſecundum Bal.in.d.l.non ideo minus.ii.colũ.C. de accuſa.verſic.in iſta materia prima quæſtio. Quid dicatur mandans agere in vim paſſo ⁊ occiſo & ſic an mandans ſit cauſa proxima & immediata delicto,an vero extrinſeca & remota refert quoſdam dicere fore cauſam proximam & immediatam delicti & productiuam morti, ſicut ſi quis Baliſta de longe occideret aliquem. Nam baliſtando quadam lõga via videtur hoc facere,ita mãdans per interpoſitam perſonam ſicut & baliſtans cum ſagitta & baliſta. Quod tamen Bal.reprehẽdit,dicens non eſſe cauſam intrinſecam & immediatam,ſed mediatam diſtinctam,& ſeparatam ab intrinſeca, diſtinguẽs cauſas primas & ſecundas, & ſubdiſtinguens aut cauſa ſecunda nihil operatur,per abſentiam primæ & tunc prima cauſa eſt quę principaliter agit,& ideo baliſtans dicitur ipſe agere actũ ex quo.ii. cauſa videlicet baliſta nihil agit nec poteſt agere de per ſe ſine cauſa prima & baliſtante,⁊ ſic prima cauſa neceſſario aſsiſtat actui aut ſecunda cauſa eundem effectum operatur, per abſentiam primę cauſæ ſicut per pręſentiã, vt quia quis facit alium occidi aut percuti per perſonam interpoſitam nam iſte poteſt percutere etiam abſente principali & ſic prima cauſa eſt ſeparata a ſecunda ideſt principalis a faciente,& ſecunda cauſa agit ⁊ aſsiſtit actui non prima. Ita & mandans qui eſt prima cauſa & mandatarius,ſecunda qui vere immediate ⁊ intrin-

ſece facit & non mandans, qui nõ per ſe ſed per
alium facit. Nulla eſt enim proximatio inter pri
mum agentem & mandantem & paſſum & oc-
ciſum & ideo actus non attribuitur agenti pri-
mo per propriam operationem, ſed per alienã
& ſic per accidens operatur & non per pro-
priam & naturalem operationem & ita reſidet
ibi Bald. & Ange. in glo. ſempron. manda. deci-
ma quæſtio. & ſic innuere videtur quod man-
dans non proprie & de per ſe agere videtur ſi-
cut quando baculo & baliſta percutit, adeo ꝙ li
cet per diuerſa verba idem tamen concludit ꝙ
Barto. in. l. ſi vnius. §. ſeruus. ff. de iniur. quod in
grauibus delictis mandans non dicitur proprie
facere & occidere, ſed eſt cauſa mortis ſed in-
ſtrumentum quo facit actum mandans eſt libe-
rum. Et agit virtute libertatis ſuæ vt eſt manda
tarius, & nõ neceſſitate cogente, vt baliſta, ideo
ipſe vere facit & non mandans qui prębet cau-
ſam mortis. l. ſi obſtetrix. §. i. ff. ad. l. aquil. l. i. §.
deieciſſe. ff. de vi & vi arma. reſpondet ad. c. mu
lieres, de ſenten. excommu. Procedere quo ad
peccatum vel irregularitatem incurrendam, in
quibus animus inſpicitur. & non factum vide
per Panormi. in capitu. henricus de cler. pug. in
duc. Alexand. in conſi. clxxix. ſeptimo volumi
ne, & conſi. lxix. quarto volumine. Non autem
ad actum puniendum in quo factum conſidera
tur vt puniatur. Rom. vero in. l. ſi quis pro em-
ptore. ff. de vſucap. aliter reſpondet vt per eum
& per Iaſo. ibidem in recepti. & per Ang. in. d.
glo. ſempron. manda. xiiii. q. & per Math. in de
59 ciſio. xliiii. in ſecunda difficultate ¶ † Iſta quæ
ſtio effectum operatur circa ſtatutum puniens
delictum, homicidium, & vulnus, an comprehẽ
dat mandantem, vt mandans puniatur eadẽ pœ
na qua faciens, vt ſi ſtatuto caueatur, quod pro
homicidio pœna capitis puniatur, an compre-
hendatur mandans in qua. q. docto. fuerunt in
varia opinione. Nam alii quod non comprehẽ
datur mandans, qui non vere dicitur facere ſi-
cut requirit ſtatutum & ita conſuluit Bald. me
diolani vt in conſilio quinquageſimoſecundo,
tertio volumine. Alii quod comprehenditur ex
quo quando ſtatutum comprehendit fauorem
publicum fit extenſio de caſu vero ad caſum fi-
ctum, vt refert Mathe. in conſti. ſi quis aliquem.
Alii diſtingunt aut ſtatutum loquitur per actum
immediatum vt quia dicat ſi quis occiderit, &
tunc mandans non comprehenditur. Aut per
actum mediatum vt quia dicat ſi quis commiſe-
rit homicidium & tunc mandans comprehen-
ditur. Alii diſtingunt aut ſtatutum loquitur in
rem aut in perſonam, ſi in rem comprehẽditur
mandans vt ſi dicat pro homicidio & vulnere
puniatur tali pœna. Si in perſonam non com-
prehendit mandantem vt ſi dicat ſi quis occide
rit tali pœna puniatur. l. aut qui aliter. §. fina. ff.
quod vi aut clam. & ibi Barto. eadem eſt diſtin-
ctio ut ſupra proxime hanc diſtinctionem facit
Barto. in. d. §. fina. & in. l. ſi vnius. §. ſeruus. ff. de
iniuri. & in. l. ſi ſeruum. §. prætor ait. ff. de acqui
ren. here. & in. l. ſi quis id quod. ff. de iuriſdictio.
om. iudi. & in. l. ſi pater. ff. quæ in frau. credi. &
in conſilio. ci. & in. l. iii. §. ſi procurator. ff. quod
quis. iur. & in. l. hęc verba. ff. de adulter. & in. l.
non ſolum in prin. ff. de iniur. Cor. in conſ. lxix.
quarto volumine hæc eſt communis diſtinctio
& eam communiter ſequuntur quam ſequitur
Bald. in. l. non ideo minus. vii. q. C. de accuſat.
vbi etiam Saly. & in. l. i. §. ne autem. C. de cadu.
toll. & in. l. transſigere. C. de tranſact. vi. col. An
ge. in. d. l. ſi pater Panor. in. d. c. mulieres de ſen-
ten. excommuni. Ancha. in. c. canonum ſtatuta.
de conſti. xliiii. colũ. Flor. in. l. ita vulneratus. ff.
ad. l. aquil. Ang. in. d. glo. ſempro. manda. Alex.
& Moder. in. d. §. ſi procurator & in. d. l. ſi quis
id quod & poſt Bart. in. d. §. ſi ſeruus vbi etiam
de ſtatuto concedente pacem offenſori an com
prehendat mandantem Rom. & Iaſo. plene in
d. l. ſi is qui pro emptore vbi dicit hanc fore cõ
munẽ licet in puncto iuris arguat & inferat alias
opiniones vide docto. Moder. & Areti. in. l. gal-
lus. §. quid ſi is. ff. de lib. & poſthu. & per Albe
ricum in prima par. ſtatu. quęſtiõe decimaquin-
ta. Saly. poſt Butricar. in. l. non dubium. C. de le
gibus Pau. de caſtro. in. l. ſi per alium. ff. ne quis
eum qui Panor. in capitulo ſicut dignum poſt
gloſſ. & Ioan. andre. de homicid. & per Bald. in
capitulo primo. §. iniuriam de pace iuramento
firmanda, & in lege ad peremptorias. C. ſenten.
reſcind. non po. & in dicta lege non dubium,
vbi etiam de occidente bannitum an compre-
hendat mandantem & in lege ſi ſeruum §. præ
tor. ff. de acquiren. here. & in lege ſi familia. C.
de iuriſdictione omnium iudicum, & in lege om
nes populi nona columna eodem titulo, & per
Marſil. in pract. in. §. aggredior & in multis lo-
cis de quibus per Iaſon. in dicta lege ſi quis pro
emptore & in dicta lege ſi quis id quod Alexã.
in conſilio ſexageſimoquinto, quarto volumi-
ne & poſt Barto. in dicto. §. ſi ſeruus.
60 ¶ † Et limita vt per Iaſon. in dicta lege ſi quis
pro emptore dupliciter. Et primo n: ſi dicat ſta
tutum ſi quis occiderit manibus propriis, nam
tunc non comprehenditur mandans, idem

ſi dicat per ſe vel aliter perſonaliter loquatur,
vt per doct.in locis allegatis per eum maxime
in.d.l.ſi quis pro emptore & Ange.in.d.gl. ſem
pro.manda.& Alexand.in.d.§.ſi ſeruus.
61 ℭ†Secundo limita niſi eſſent duo ſtatuta, quo
rum vnum imponat pœnam pro homicidio &
aliud dicat quod nullus corporaliter puniatur
niſi lege municipali caueatur, nam tunc non cō
prehenditur mandans ita per Iaſo. vbi ſupra &
vide Alex.in.d.l.ſi is id quod & in.d.§.ſi procu
rator & per Marſi.in ſingu.clxxxi.incip.man-
dans.Fely.in.d.c.mulieres,& in.d.c.ſicut dignū
Cepo.in conſi.xxxvi.circa fi.& in cōſ.xxxiiii.
Bal.in conſi.lii.iiii.vol.aut.iii.& Bernardi.poſt
Aug.in.d.glo.ſempro.manda.poſt Iaſ.in.d.l.ſi
quis id quod Thom.gra.in vo.ix.in fi.in addi. ⁊
in vo.xv.& Mathe.in.d.conſtit.ſi quis aliquem
& in conſtit.eos qui ſcienter Gandi. in rubri.de
tranſa.antepen.colum.ver.vltimo circa mate-
riam,& in titu.de pe.iii.col.ver.item no. quod
dicit Odofr.& in tit.de homic.ii.&.iii.col.ver.
pone aliam quęſtionem de facto & in rubr.vbi
puni.delinquens Cardi.in ele.i.de vita ⁊ hone.
cler.v.q.Corn.in conſi.lxix.iii.volu.Corſet.in
reperto.Panor.in verbo mandans an teneatur,
& pleniſsime firma in reperto.ſuo.iii.Par.ver.
ſtatutum in maleficiis.ver.ſtatutum delinquen-
te,& ſequen.de fallentia niſi dicat propriis ma
nibus,& de hac.q.ii. in verbo mandans.verſic.
xxv.vſq ad verſi.xxxv.& per Math. in conſti
tu.omnes noſtri.iiii.no.in fi.Alex.in conſ.lxv.
62 & conſi.lii.iiii.volu. ℭ†Et hæc quæſtio facit
ad intellectum conſti.reg.terminum vitę. de oc
cidente an extendatur, & comprehendat man
dantem occidi,in qua quæſtione habita & retē-
ta communi ſupradicta diſtinctione de ſtatuto
loquente in rem aut in perſonam eſſet dicendū
dictum conſti.non comprehēdere mandantem
ex quo verba.d.conſti.ſonant in perſonam fa-
cientis,quatenus dicitur quicunq alium fuerit
aggreſſus,& in aggreſſu ipſo eundem probabi-
tur occidiſſe,& per alia verba ſequentia. Cum
ergo ſonent dicta verba in perſonam facientis,
non comprehendit mandantem,nam mandans
non dicitur aggredi,& in aggreſſu occidere, cū
ergo conſti.regni ſint ſtricti iuris & non exten-
duntur vltra caſum in quo loquuntur, vt ſupra
fuit dictum de conſti.ſi quis aliquem, & conſti.
eos qui ſcienter,& Thom.gra.in.d.vot.& con-
ſtitu.omnes noſtri.non extenditur ad mandan-
tem,vt ibi per Mathe.& conſtitu.reg.de falſifi-
cante literas regis incip.qui literas regis in.iii.
lib.non extenditur ad mandantem cum ſit ſtatu
tum pœnale,vt per Matthe. in deciſi.cccciiii.in
ſecunda difficultate,facit pro hoc dictum Bal.
in cōſi.lii.iii.vo.vbi de ſtatuto Mediolani quod
homicida decapitetur non comprehendit man
dantem,& in.d.l.non ideo minus.vii.q.vbi etiā
de ſtatuto Mediolani apoſt.poſt Bart.in.d.§.ſi
ſeruus.in verſi.dominus,& facit dictum Bal.in
l.illud.C.de ſacroſan.eccleſi.vbi dixit q conſti-
tu.fauorabilis.vbi imponat pœnam eſt odioſa
ex conſequenti non extendenda in reg.odia &
faciunt tradita per Franciſ.capireli.inter conſi-
lia Cepo.conſi.xxxvi.inquantum limitat con-
ſtitu.l.quoniam multa.C.ad.l.iul.de vi pub.nō
extendi ad mandantem cum verba eius ſonent
perſonalitatem,& faciunt alia dicta ibi per Ce-
po.in conſi.præceden.de lege loquente in rem
aut in perſonam, ⁊ licet in puncto iuris ita eſſet
tenendum tamen iudices contrarium ſeruant
cum etiam ſequentes gloſſ.in.d.c.ſicut dignum,
de homi.per quam dicunt Ioan.and.& Panor.
ibi quod aſſeſſores mandantem puniunt pœna
mortis ſicut facientem concurrente illa ratione
quod cum ſit fauorabilis dicta conſtitu.reipubli
cę recipit extenſionem ad mandantem, & eum
comprehendit,concurrunt dicta per Iſer. in.d.
conſtitu.reterminum vitę,quatenus dicit locū ha
bere ne dum quando ferro occidit, ſed quando
aliter perimit, vt ſuffocando aut ſuſpendendo
aut aliter mortis cauſam prębendo, vt in oſten-
dente malam viam vbi latrones aſsiſtunt & la-
tent,& occidatur oſtendens tenetur pœna.d.cō
ſtit.& tamen verba dictę conſtitutionis non ſo
nant in iſtis, ſed in aggreſſoribus, & occidenti-
bus perſonaliter, Matthe.etiam in.d. conſtitu.ſi
quis aliquem,ſentit & concludit illam conſtitu.
comprehendere mandantem quando de man-
dato conſtat per veras probationes, & non per
63 coniecturas. ℭ†Secundo q̄ro quid ſi quis man
dat vni quod committat homicidium, & ille
mandet alteri an vterq teneatur ſecundus man
dans, & primus, & ſic ambo Bald. in.l.ſi ego,
per illum text.ff. quod vi aut clam, tenet quod
ambo puniuntur,idem dicit in.l.prima.§.ne au
tem.C.de cadu.toll.tertia columna ver.extra
quero text.& Barto.in.l.prima.§.incidit.ff.ad
turpil.Bologni.in ſuis interpretat.in dicta.l.ſi
ego Angel.in gloſſ.ſempron.manda. ſexta quę
ſtio.Mar.in ſingula.centeſimooctuageſ.mopri-
mo.Bart.in dicta.l.ſi quis pro emptore, penul.
colum.ff.de vſucapio.& habetur poſt Barto.in
64 dicto.§.ſi mandato.in apoſt. ℭ†Et ideo dicūt
Bal.vbi ſupra, Barto.& Ange.eſſe idem in nun
cio portante literas de homicidio, nam eo ſe-
cuto

dans,vt per Cy.in.d.l.non ideo minus.C. de ac
cuſa.& Barto.in.§.incidit.& Bar.& Mar. in.l.ſi
ſcienter.ff.de parri.Mar.in conſi.xxvii. & in.l.
prima.§.preterea.ff.de ſica.& in ſingu. clxxxi.
& ibidem dicunt nuncios portantes literas de ꝓ
ditione et tractatu contra rempublicam,aut cõ
tra principem tenetur, vt principalis , ut not.
65 in.l.i.ff.ad.l.iul.mai. ℭ †Tertio quæro quid ſi
vnus mandat pluribus, vt occidant, & omnes
occidunt an dicatur vnum delictum mandan-
tis,vt vnica pœna puniatur , an plura vt pluri-
bus pœnis,dic ꝙ vnum eſt delictum, & ſic vni-
ca pœna punitur quando vnicum mandatur de
lictum,licet pluribus ſecus ſi plura delicta,et ho
micidia,nam quot ſunt delicta,et homicidia tot
dicuntur delicta,& tot pœnis punitur mandãs,
vt per Bar.in.l.ſi.ii.col.ver.& pro hoc põt ſol-
ui.ff.de ſica.& per Bar.in.l.ſi.ff.ſi famu.fur. fec.
di.& faciunt dicta ſupra in materia auxilii de
vno præſtante auxilium pluribus,ut per Corn.
66 in conſi.viii.iii.vol. ℭ †Quarto quæro an req
ratur ꝙ mandans ſit præſens,ut teneatur de ma
dato an vero tenetur mandans etiam ſi tempo-
re delicti fuerit abſens dic ꝙ non requiritur ꝙ
ſit preſens,ſed abſens punitur per text. in .l.i.§.
pretor.ff.ne quis eum qui in ius voc. vi exi.quē
ibi ponderat ad hoc Pau.Iaſ.& alii, ⁊ per Bart.
in.l.ſi per alium.eod.titu. & alibi non reperitur
tex.de hoc vt ibi per eos.
67 ℭ †Quinto quæro quid ſi aliquis mandat inſti
gat,aut ſollicitat ꝙ clericus percutiatur an mã-
dans incidat in canonem ſi quis ſuadente,& ſit
excommunicatus ſi percutiatur , aut occidatur
Bal. Ang. Rapha.& Imo.in.l.quid ergo.§.pen.
ff.de leg.i.dicunt ꝙ ſic, ſicut ſi ipſe percuſsiſſet
aut occidiſſet. Iaſ.in.l.i.C.de ſer.fugi. Alex.poſt
Bar.in.d.§.ſi mandato.in fi.Panor.in.d.c. ſi mu
lieres.quod extendunt etiam ſi mandans ante-
quam mandatarius percutiat,vel occidat reuo-
cet mandatum,dummodo notificaſſet manda-
tario reuocationem & per Bar.in.l.ſi pecuniã.
§.ſi ſeruum.ff.de condit.ob cauſ. vide glo.in.d.
c.mulieres ꝙ ſolus Papa abſoluit,& not. in ca.
cum quis de ſen.excom. in.vi. Imo.in.c.ad au-
dientiam.de ho. Fely.in.c.ſicut dignum. de ho-
mi.limita,vt per Fely.in.d.c.mulieres. niſi ante
executionem mandati mandans moriatur,et ui
de per Bal.in marga.in verbo mandans. ver.vi.
vbi etiam ſi indirecte mandauerit & ibi limita.
68 ℭ †Quid econtra ſi clericus mandat aut inſti-
gat ꝙ alius percutiatur & occidatur an ſit irre-
gularis doc.in.d.§.pe.dicunt ꝙ ſic & in.c. ſicut
dignum. de homi.in.vi. vbi etiam ſi prohibeat
nec occidat Bal.in.l.cum mandati.C.man. An-
ge.in.d.glo.ſempro.manda.viii.& ix.q.
69 ℭ †Et quid ſi aliquis percutiat aliquem armis
clerici an clericus ſit irregularis,dic vt per Fel.
in dicto cap.ſicut dignum,& doc.in dicto .c.pe
trus.de homi.& de his uide per Nicola.plou.in
tracrat.de irregulari. xiii.&. xiiii . irregular.
70 ℭ †Et quid ſi clericus mandat ꝙ percutiat,&
mandatarius in aggreſſu occidatur an clericus
ſit irregularis per mortem mandatarii, dic vt ꝑ
Panor.in.c.ad audientiam.de homi.Sexto quæ
ro an mandans etiam teneri poſsit de auxilio,
vt quia mandat,& aſtaret. Bal.in.d.l. non ideo
minus.pe.col.ver.item quæritur an quis poſsit
teneri dicit quod non ratione contrarietatis nã
mandans,vt principalis tenetur ꝙ ſecus eſt in
71 auxiliatore,vt ibi. ℭ †Et no.quod ſecuto deli-
cto ſtatim mandans, & mandatarius tenentur
niſi legitime excuſentur,vt per Bartol. in .d.§.
ſi mandato.ſecunda col.uer. ſed quando,& An
ge.in gloſ.ſempron. mand.ſecunda colum.q .
72 ℭ †Circa tertium de cauſis excuſantibus man
dantem,dic quod primo excuſatur mandans ſi
mandatarius exceſsit fines mandati.argu.l. dili
genter.ff.mand.& Mar.in conſi.xxi. ſed diſtin
gue,vt per Bal.in dicta.l.non ideo minus. vlti.
colum.ver.item quero an mandans teneatur,⁊
in.l.cum mandati.C.manda.& refert, & ſequi-
tur Ang.in glo.ſempro. mand. x.q. vbi diſtin-
guit quod aut eſt in poteſtate mandatarii ſerua
re fines mandati, vt quia mandet vt percutiat
in vno loco,vt extra plateam & ille percutiat
alio loco,vt in platea,vt per Bal.in.l. fin.C.ſi a
non competen.iudi. vel mandet, vt percutiat li
gno,⁊ haſta,& ille percutiat ferro,& tunc mã-
dans excuſatur a pœna ordinaria mandati,ut ꝑ
Bal.in dicta.l.cum mandati . aut ſeruare fines
mandati non erat in poteſtate mandatarii , vt
quia mandet gladio percuti, & vulnerari,& ꝙ
non occidat expreſſe prohibendo , & tunc ex
quo etiam vulnus minimum poteſt eſſe morta
le nec eſt in poteſtate mandatarii ſeruare fines
mandati cum mortale,& non mortale non eſt
in eius poteſtate,& tunc mandans in totum te-
netur de homicidio ſicut ſi ipſe mandans man-
daſſet homicidium committi per textum in .c.
fina.de homic.in.vi. Augu.tamen poſt Ang. in
dicta glo. ſempro.manda.allegat contra hanc
diſtinctionem text.in dicto capi.ad audientiam
de homi.tamen ipſe tenet dictam diſtinctionem
Bald.quam ampliat habere locum etiam in ta
cito mandato ne dum in expreſſo per tex.in.c.
ex litteris de exceſſ.prelato,& limitat vt ꝑ Bal.

in.d.l.cum mandati quando mandat ligno per
cuti & ille ferro tunc non tenetur , ſecus ſi vt
73 ferro percutiat ut ibi. ℂ † Et de hoc an quando
mandat ut vulneret & prohibeat ne occidat an
occidendo teneatur pœna mortis mandans ha
betur in.d.c.fi.de homi.in. vi. & ibi per Gemin.
& per Soci.in.d.c.ad audientiam & Ana. in.d.
c.ſicut dignum.§.fi. Bar. & Iaſ.in.l.non ſolum.
§.morte.ff.de oper.no.nun. Alex.in conſi.cxl.
ſecundo volu. Bar.in.l.diuus.ff.de ſicar. Marſil.
in.l.prima.§.diuus.ff.de ſica.& in.l.i.C.eo. Bal.
Pau.Rom. Areti.& Iaſo.& alii in.l. ſi quis mihi
bona.§.ſed quid ſi mandauit.ff.de acquir. here.
Cuma.in cõſ.cxxxiiii.doc.in.l.quid ergo.§. pe.
ff.de leg.i.pleniſſime per Cep.in conſi.xxxiiii.
& in quatuor ſequẽtibus conſiliis.xxxv.xxxvi.
xxxvii.xxxviii.per alios conſulentes & ſub-
ſcribentes vt per Anto.roſell. Franciſ.capiteli.
& Ang.de ca.qui omnes in his terminis conſu-
luerunt et nouiſſime conſuluit pleniſſime Mar.
in conſi.lxvii.per totum & aliquid per eum in
conſi.x.& per Bel.in pra.in tit.de quæſtio.li. co
lum.& ſeq.doc.in.l.quoniam multa.C.ad.l.iu.
de vi pub.& Deci.in conſi.ccxxxiiii. & Iaſ. in
l.i.vii.col.C.de ſer.fugi.Panor. & alii. in.c. ex
litteris.de exceſſ.prela. & in .c. ſententiam ne
cler.vel mona.Feli.in.c. vniuerſitati in prin.de
ſen.excommuni.Imo.in.d.c. ſicut dignum. &
Thom.gram. in conſil.xx. vbi fuit mandatum
baſtono percuti & ille ferro & occidat qui om
nes dicunt teneri de mandato differunt tamen
quo ad pœnam nam Cep.in dicto con.xxxiiii.
conſuluit in ciuitate Vicentiæ puniendum eſſe
mandantem pœna mortis & vltimo ſupplicio
ſi ferro mandauit percuti & vulnerari non ob-
ſtante proteſtatione facta ꝙ non occidat quæ
proteſtatio nihil releuat tanquã contraria actui
per tradita per Bar.in.d.§.morte.per tex. in.d.
c.fi.quem intelligit locum habere etiam in cau-
ſis ſanguineum ne dum quo ad irregularitatem
per multas rationes reſpondendo ad rationes
contrarias,alii vero conſulentes in eodem ca-
ſu,ut Anto.roſe. Franc.Capi.& Ang.de ca.filius
Pau.de ca.conſuluerunt contrarium ꝙ non pu-
niatur pœna mortis , ſed alia pœna mitiori vt
exilio,& hanc dicunt fore veritatem , & Ang.
ibi teſtatur Deum,& veritatem ꝙ non punia-
tur pœna mortis,tamen in caſu quo Mar. con-
ſuluit mandauit percuti baſtono in quo ceſſant
rationes contrariæ concurrente doctr. Bald. in
dicta.l.cum mandati. & hęc opinio eſt huma-
nior & tutior maxime in homine bone famę ,
& non ſolito talia committere. Limitat tamen
prædictam queſtionem,&.d.c.fi.Iaſ.in dicta.l.
ſi quis mihi bonã.§.fi.& Mar.in.d. conſi. lxvii.
quatuor modis.Primo vt locum habeat quando
mandatur ferro percuti,& tali inſtrumento in
quo non eſſet in poteſtate mandatoris obſerua-
re fines mandati ſecus tamen ſi pugno, aut ma-
nu vacua,aut baſtono,vt per Bald. in.d.l. cum
mandati.& in.d.§.fina.vbi Pau.Roma. & Are.
& Alex.in dicto.§. ſed quid ſi mandauit . & in
conſi.cxl.ſecundo volu.& plene Mar.in .d.cõ.
lxvii.ℂ Secundo limita iuxta doc. Bal. in dicta
l.non ideo minus.& Ange.in.d.glo. ſempron.
mand.quando eſſet in poteſtate mandatarii ſer
uare formam mandati,vt quia in vno loco mã
dauit vt in platea,& ipſe in alio loco percuſſe
rit,ut per Ana.in dicto.c.ſicut dignum.& Mar.
in dicto conſi.lxvii.Tertio limita vt procedat
iure canonico quo ad irregularitatem non autẽ
iure ciuili quo ad pœnam ſanguinis inter quæ
iura longa eſt differentia,vt tradunt doc.in.c.ſi
gnificaſti.lo.ii.de homi. Alex.in.d. conſi.cxl.&
ita limitat Iaſ.ibi,in.d.§.fina.& Mat.in.d. conſ.
lxvii.& inter conſi.Cep.per ſupradictos Anto.
Franc.& Ang.in.d.conſil.xxxv.cum ſequenti
bus dicit tamen ibi Iaſ.in.d.§.fi.doc. extendere
illud.c.fi.etiam quo ad pœnas ſanguinis per do
cto. Bald.in.l.diuus.ff.de ſica.in fi.qui alleg.etiã
tex.in.l.fi.ff.de crim.expi.here. Quarto limita
& intellige & declara,vt per Deci.in dicto con
ſil.ccxxxiiii.quando mandatur delictum com-
mitti quod tendat ad homicidium ; ſecus ſi ad
aliud delictum,ut ad raptum mulieris,ut ibi per
Deci.& per Alexan.in.d.conſi.cxl.ii. volu. &
74 Areti.in conſi.xxx. ℂ †.Quid autem econtra
an ſi mandat occidi ſi vulnerat , & non occidit
an teneatur,de vulnere Bal.Pau. Roma. Areti.
& Iaſ.in.d.§.fi.l.ſi quis mihi bona. & in.l. ĩ ſuis
ff.de libe.& poſth.ꝙ ſic,& Cor.in con. ccxlix.
i.vol.Mar.in.l.i.in prin.iii.col.& in.§.diuus.in
75 prin.ff.de ſicar. ℂ † Secundo excuſatur man-
dans ſi mandatarius erat alias omnino factu-
rus,nam tunc non tenetur de mandato, ſed tan
quam inſtigator,& perſuaſor, vt per Bal.in.l.i.
ii.col.C.de ſer.fugi.& Ang.in conſi.xxii.Cor.ĩ
conſi.lix.iiii.volu.quod tamen deprehenditur
ſi preceſſerit inimicitia capitalis inter mandata
rium,& occiſum,vel mine precedentes ipſius
mandatarii,vel preparamenta per eum , nam
tunc ex his minis precedentibus,& ſolitus erat
minas mittere ad effectum vt per Fely.in dicto
cap.ſicut dignum.quarta colum. tertia conclu.
tunc præſumitur ꝙ erat alias facturus, vel nul-
la ſtante inimicitia mandantis cum occiſo , vt

Ibi per Baldum in dicta.l.prima.verſicu. & ille
dicitur mandare. Debet etiam eſſe mandatū ſu-
periori ab inferiore,& ſic tribus concurrenti-
bus inimicitia offenſi,& mandatarii mine eiuſ-
dem,& ꝙ inferior mandaret ſuperiori, ſecus e
contra, vt per Iaſo.in.d.l.prima. quarta colū.
quod dicit ibi Pau.de caſt. menti tenendum ex
quo poteſt quis amicum euadere, & pecunias
lucrari,& ita dicit ſe conſuluiſſe Alexand. poſt
Bar.in dicto.§.ſi mandato.ver.niſi gratia man-
dantis.in fi. & in conſil.cxxvii.iiii.volu. contra
rium tamen in hoc tenet Bald. in .l. metum .C.
quod met.cau.alleg. c.cum quis.de ſent. excō.
in.vi. vbi dicit ſi facit nomine mandantis nō ex
cuſatur mandans licet eſſet alias facturus, & in
l.prima.in princi.ff.de eo. per quem fac.er.vbi
Ange.allegat glo.in.l.apud celſum. in princ.ff.
qui.ex cau.in poſſ.ea.ꝙ excuſatur Cep. in cau.
lxv. Bald.in.l.ob hec verba.ff.de infamib.& in
l.data opera.xxiii.colum. C.qui accuſa.poſſ.&
in.d.l.i.C.de ſer.fugit. Bart.in.d.§. ſi mandato.
not.gloſ.in.§.ope.inſti. de obliga. quæ ex deli.
naſ.Matheſi.in ſing.xcvii.& in ſingu.ciii. Saly.
in.l.prima.C.de raptu virgi.Io.fab.inſtit.man.
in prin. Fely.in.d.c.ſicut dignum.Ioan. de lig.ī
cap.mulieres.de ſenten.excommun.Bal. in ca.
primo.§.iniuria.pen.colum. de pace iuramen.
firman.Ang.in glo.ſempton.mand circa finē.
Corn.in conſ.lvii.quarto volumi.Iaſo.in dicta
l.ſi quis mihi bona.§.ſed quid ſi mandauit.circa
finem.canon.in cap.i.de offi.deleg. Bal. in.c.i.
quib.mod.feu.amitta.Marſ.in conſil. lxi.Iaſ.in
dicta.l.i.& in.d.§.ſed quid ſi mandauit conclu-
dit communiter teneri opin.Bart.in.d.§.ſi man
dato ꝙ non debet fieri talis diſtinctio in mandā
te,licet in conſulente, & perſuadente ſic. Sed
qualiter cognoſcitur ꝙ erat alias facturus, dic
vt per Bald.in dicta.l.prima.C.de ſer.fugit.& ī
l.metum.C.quod metus cauſ.& in.l. data ope-
ra.C.qui accuſ.poſ. Ange.in.l.i.ff.de eo per quē
factum erit. Alex.poſt Barto.in dicto.§. ſi man
dato.Corne.in dicto conſi.lvii.iiii.volu. Fely.ī
dicto.c.ſicut dignum.in gl.in.d.l. apud celſum.
Sed an in dubio præſumatur ꝙ erat alias factu-
rus conſtito de mandato, ſed quod fecerit ad
mandatum mandantis,vt per Dy.in regu.in ob
ſcuris.de regu.iuris.in.vi.Bal.in.d.l.ob hæc ver
ba.& habetur poſt Baldum in.d.l. prima .C. de
de ſer.fugiti. Bald.in.l.data opera.xvii. colum.
Fely.in.d.cap.ſicut dignum.Iaſ.in dicta .l. ſi qs
pro emptore.ff.de vſucap. Alex.in conſil.ciii.i.
volu.Mar.in ſing.ccxviii.incip. regulam habe-
mus,et in.l.i.§.diuus.ff.de ſica.et ī.l.i.C.e.Alex.
in dicta.l.metum.vbi fallit niſi mine preceſsiſ-
ſent,& capitalis inimicitia,& per Bald.in dicta
l.prima.& ibi Iaſ.& Ang.in conſil.xxii.& Th.
gram.in vo.vi.ver.nec videtur. dicit ſi prece-
dit odium mandatarii præſumitur ex odio, &
76 non mandato occidiſſe. ℭ †Tertio excuſatur
ſi mandatarius dixerit ſe feciſſe non vt adim-
pleat mandatum ſed quia erat eius inimicus,nā
talis excuſatio prodeſt mandanti, dummodo
concurrant alie coniecture, & præſumptiones
de inimicitia,vel minis præcedentibus, vt per
Baldum in.l.prima.§.iniuria.octaua colum.uer
ſicu.quero ſi ritius de pace iuramen. firm. Cep.
in caute.xli.Marſi.in conſi.lxi.in fi.Pari. in ira.
ſindi.in verbo tortura.verſic.quia ſepe. verſic.
an ſi quis mandauit ſeio.Cepo.in caut. xxix.in
cipi.vidimus.quam plures vbi in dubio præſu-
mitur contra mandantem. Marſil. in.l. prima.
§.diuus Antoninus.ff.de quęſtio. ſecunda colū.
ver.an autem mandatarius.vbi ꝙ in dubio con
tra mandantem pręſumitur,& in ſing. cii. inci.
in ore duorum. Alexan.poſt Barto.in.l. penul.
ff.de quæſtio.Thom.gramma.in conſilio ſexa-
geſimotertio,in fin.
77 ℭ †Quarto excuſatur ſi mandatarius non ac-
ceptauit mandatum a principio ſed illud repu-
diauit,nam non tenetur mandans licet poſtea
mandatarius occiderit,vt per Bal.in.l.ſi literas.
in fi.C.mand.& in.l.prima.tertia colum.C. de
ſer.fug. Bar.in.l.qui in aliena.§. ſi is qui.ff.de ac
qui.here. Alex.poſt Bar.in.l.is qui.§. vnde quę
ritur.ff.de manumi. Alex.poſt bar. in.d.§.ſi mā
dato.ver.ſemper teneatur.Alex.poſt bar.in.l.fi
na.ff.de queſtio.bal.in.l.quicunque.C.de ſer. fu
gi.bar.in.l.qui in aliena.§.is qui.ff. de acqu.her.
Alex.poſt bar.in.l.is qui.§.vnde quæritur.ff.de
manu.Alex.poſt bar.in.d.§.ſi mandato. verſi.
ſemper teneatur.Alex.poſt bar.in.l. fina.ff. de
quæſtio.bald.in.l.quicunque.C.de ſer. fugit.&
in.l.non ideo minus.C.de accuſat.
78 ℭ †Idem excuſatur ſi mandatum acceptauit,
& poſtea reuocauit, dummodo reuocationem
notificet mandatario,& etiam notificet ei qui
eſſet offendendus,vt caueat alias renetur,ut per
bald.in locis ſupra in dicta.l.prima.C.de ſer.fu
gi.& in dicta.l.ſi literas.⁊ in dicta.l. mandatum
in fi.C.manda.Inno.in capi.ad audientiam. de
homi.bal.in dicta.l.non ideo minus.Alex.in di
cto.§.ſi mandato.poſt bar.in fi.ver.quero man
daui tibi.vbi dicunt non eſſe neceſſe nominare
offendentem,ſed tantum ꝙ caueat ſibi, & per
Alex.in conſi.lxxxiii.vii.volu.Cepo.caut.vlt.
nume.cclv.Fely.in dicto cap.ſicut dignum.iiii.

col.de homi. Bal.in.l.ob hæc verba .ff. de infami. Ancha.in clem.i.de renuncia.doc.in.c.mulieres.de ſen.excommu.glo.in.c. cum quis. de ſenten.excommu.in.vi.plene Mar. in conſi.cl. vbi etiam in crimine aſſaſsinatus ꝙ non puniatur ordinaria ſi fuit reuocatum mandatū re integra contra glo.in dicto cap.i.de homi.in.vi.⁊ per Angel. in.l.item apud labeonem.§. ſi curauerit.ff.de iniur.& ſupra fuit dictum.
79 ¶ †Reuocare autem dicitur expreſſe,& tacite.expreſſe quando verbis expreſsis reuocat prohibendo ne mandatum ad effectum producat, vt per Bar.in dicto.§.ſi mandato.in fi ver.quæro quare,& in.l.ſi non remunerandi.§. ſi mandauero. ff.manda.& Bal.in.d.l.ob hec uerba, & in margar.in ver.mandatum.vi.verſ.tacite quia mandans fecit pacem vel parentelam cum offendēdo Arg.l.iii.ff.de adim.leg.per Bar. in.d.§.ſi mādato.ver.quero mandaui tibi, & habetur per apoſt.poſt eum,& Ang.in glo. ſempro. Mand. ver.quinto quærit. Bar.Item tacite dicitur reuocatum mandatum ſi diu ſtetit mandatarius qui non compleuit mandatum vt quia ex longo interuallo occidit,nam ex longinquitate temporis præſumitur mutata voluntas.l. qui bona .§. ſi quis ſtipulaturus.ff.de damno infecto.l. fin.in fi.ff.quod vi aut clam.habetur in .l. in vtilitatibus.ff.de confirm.tuto.l.ſi mandaſſe.ff. de manda.Pau.de ca.in.l.ſancimus.C.de teſtam. vbi dicit eſſe equius,& benignius. Quod limita niſi tēpus eſſe limitatum,vt occidat tali die, aut menſe,& ille poſtea.nam tunc ſi diu non tenetur,ut per Saly.in.d.l.non ideo minus.iiii.q. Aug.poſt Ang.in.d.glo.ſempro.mand. Bart. tamen in.d. ver.quero mandaui.tenet ꝙ ſemper teneatur ſi non fuit expreſſe aut tacite reuocatum, & Inno.& Panor.in.d.c.ad audientiam. Alexā.poſt Bar.in.l.iii.§. vnde queritur.ff.de manu. glo. in §. ope.inſti.de obli.quæ ex deli. ⁊ in.l.i.§. perſuadere.ff.de ſer.corr. Alex.poſt Bar.in.d. ver. quæro mandaui tibi,& in.d.verſi. quero quare iſta perſuaſio. Bal.in dicta.l.ſi mandatum. in fi. & in.d.l.ob hec verba. Alex. poſt Bart.in.d.l.ſi mandato.in fi.& in ſing.clxxix.vii. volu. & in fi.i.conſi.iii. vol.vbi præſumitur occidiſſe ex ꝑcedente tractatu,& ordinatione,& dixit Ang. in gl.colloquium. Bal.in dicta.l.ſi literas.in fi.et in.d.l.i. v.col. C.de ſer.fug. Rom.in.l. qui in aliena.§.ſi is qui.ff.de acqui.here. Iaſo. in.d.l.ſancimus.& in.l.poſt dotem.ff.ſol.matr. poſt Imo.et alios,& Imo.in clem.i.de homi.& Saly.in .d.l. non ideo minus.iiii.q.& Bald.ibidem in fi.& in l.i.§.ne autem.C.de cadu.tol.Flor.in.l.liber homo.vl.col.ff.ad.l.aqui.Fel.in.c.cum Marchio.xxviii.col.de conſt.& in.d.c.ſicut dignum.iiii. col.Iaſ.in.§.ſequens.inſt.de actio.& Ang.in fi. d.glo.ſempro.mand.gl.in.d.c.mulieres.Bar. in l.ſi pecunia.§.ſi ſeruum.ff.de cond. ob ca. Ang. in.l.i.C.de nili ager.non rump. Bald. & Paul.de caſt.in.l.i.C.de ſer.fugit. Item tacite reuocatur ſi ſuperueniant inimici capitales inter mandantem,& mandatarium nam præſumitur reuocatum mandatum.l.ſi cum cornelio.vbi Barto.ff. de ſol.Alex.in conſi.ccix.& ſeq.vii. vol. Bald. in.l.ſi mandatum.C.manda. vbi an, & quando in notitiam debet peruenire reuocatio mandati,& per gl.& doc.in.l.filius.§. procuratorem.
80 ff.mand. ¶ †Quinto excuſatur mandans ſi mādatarius attentauit delictum,& non perfecit nā non tenetur mandans pœna ordinaria niſi perfecto delicto,⁊ conſumato per tex.in.l.itē apud labeonem. §.ſi curauerit.ff.de iniur.not. in .d. §.ope,& in.l.ſepe.in fi.ff.de ver.ſigni. & p Thgram.in vol.xxxviii. vbi de attentante uenenari,& an mandatum excuſauerit facientem vt p eum.in contrarium facit tex.in.l.i.in prin.ff.de extraord.crim.Bar.in.d.§ ſi mandato.uer.hoc premiſſo diſtinguit aut delictum eſt atrox,⁊ tūc punitur extra ordinē.d.l.i.aut eſt leue, & tunc non tenet aliqua pœna.d.§. ſi curauerit,& ibi Dy.idem tenet Saly.in.d.l.non ideo minus .iii. q.& Ang.in.d.glo.ſempro.manda.ii.q. & Ange.in conſi.xiiii. A reti.in conſi.clxv. Bal.in conſi.lxxxi.iii.vol.& in.d.l.non ideo minus.vl.colū.& in conſi.ccccxxiii.iii.vol. Flor.in.d.l. liber homo. A reti. in.l.cum quidam.§.iuſti.ff.de acqui.here. Fely.in trac.de cona. fallit in cle.i. & ibi per Card.poſt gl.de pen.Fallit etiam in aſſaſſino.per.d.c.i.de hom.in.vi. vbi non fit diſtinctio inter mandantem,& mandatarium,tamen Ang.in.d.§.ſi curauerit.& in.d.conſ.xiiii.tenet ꝙ pœna extraordinaria puniatur. Tho.grā.vo. viii.& in vo.ix.in fi.in addi.vbi mandans aſſaſſinus extraordinaria,& mandatarius ordinaria punitur tamen in vo.xx.dicit idem in mandatario ꝙ extra ordinem puniatur, & in vo. ix. pœna mortis tamen ibi concurrebat reiteratio delictorum in dicto vero vo.xx.bona fama delinquentis,& partis remiſsio,vide per Gandi.in rubr.de hom.quarta colum.uer. ſed pone ꝙ dedi pecuniam,& per Mar.in.l.prima. in princ.ii. colum. ver.mō.ff.de ſica.& in dicta.l.prima .§. diuus.ff.de ſic.& in.l.qui falſam.ff. de fal. & in l.is qui cum telo. C.de ſic.& in.l.i. C.de rap.vir. & in conſi cl.& fallit in atrocioribus vt p Pari. in tra.ſind.in verbo tortura.ver.dicitur.

81 ¶ † Sexto excuſatur quia preceſsit ſolum man
datum nec ſecutum fuit homicidium nec atten
tatum, nam ex ſimplici mandato non punitur
glo. in. l. præſenti. ver. cogitationem. C. de his q
ad eccle. confuſ. & in. c. nullus epiſcopus. i. q. i.
Barto. in. l. ſi quis non dicam rapere. ii. col. C. de
epiſc. & cleri. Cardi. in. c. i. de eo qui mi. in poſſ.
Fely. plene in tra. de cona. Thom. gram. in vo.
viii. ver. nam in rei veritate vbi dicit mandatū
non eſſe in conſideratione ſi non eſt executum
dic vt puniatur pęna ordinaria niſi in aſſaſsinio
vt per glo. in. d. c. i. de homi. in. vi. illa tamen gl.
reprobatur in hoc nam, & in tali crimine extra
ordinem punitur, vt per Ang. in. d. §. ſi curaue-
rit, vt per Thom. gram. in. d. vo. viii. vbi extra-
ordinem concludit puniendum mandantē aſſaſ
ſinum propter ſolum mandatum, vt per Bal. in
d. l. ſi quis non dicam rapere, & in. d. l. non ideo
minus. vi. q. & ibi an tractatus, & ordinatio ſo-
la puniatur, & Bar. in. d. §. ſi mandato, in fin. &
Ang. in. d. glo. ſempro. manda. in fi. & in gl. col
loquium, & tractatum Bald. in. d. l. non ideo. vi.
q. tex. in. d. §. ſi curauerit. vbi ex ſolo mandato
abſq; perfectione delicti non punitur, & per Fe
ly. in. c. i. de preſump. vlt. col. ver. no. ex hoc, et
habetur poſt eum, & per Panor. in. cap. non ma
82 gno, ne cleri. vel mon. ¶ † Facit nam tractatus
punitur, & ordinatio, licet non fuerit deuentum
ad aliquem actum, tunc quando tractatus eſſet
cum alio, vt in mandante vel aliis, non tamen
ſi mente ſua tractaſſet, vt per Bar. in. l. & ſi ami
cis. §. i. ff. de adulte. per. l. qui ea mente. ff. de fur.
Ang. in glo. exiſtens floren. in fi. Bal. in. d. l. ſi qs
non dicam rapere. Mar. in conſi. xix. in fi. & in
conſ. li. & in. l. in. l. cornelia. ff. de ſica. i. no. & in
l. ii. & in. l. vtrum. ff. de parric. & in. d. l. is qui cū
telo. C. de ſica. Thom. gram. in vo. viii. & in vo.
ix. Fely. in. d. trac. de cona. faciunt dicta Bart. in
l. reſpiciendum. §. delinquunt. ff. de pe. nam mā
dando ineſt dolus licet non fuerit ad effectū per
ductum mandatum, & ratione doli tenetur ex-
traordinem, vt ibi per Bart. & per Cy. in. l. i. C.
de crim. ſtellio. per text. in. l. omne delictum. §.
contumaciam. ff. de re mili. facit nam dolus cri
men eſt ergo puniendus glo. & Bart. in. l. i. ff. de
fideiu. tuto. & in. l. i. §. non tantum. ff. depo. & l.
non exigit. ff. de dol. & in. l. ii. §. nunc tractamus
ff. de tute. in fi. vbi ergo dolus eſt delictum eſt q
punitur crimine ſtellionatus ſi aliter a lege puni
tus non reperitur dummodo ſit verus dolus, &
non præſumptus, vt per Cy. in. d. l. i. & Alex. in
d. l. omne delictum. Facit q; mandatum non at-
tenditur ſolum, vt ordinaria pœna puniatur, nā
mandans tenetur de delicto propter mandatū,
& non de mandato propter delictum, & ideo
delictum eſt in conſideratione, & non manda-
tum, vt per Bar. in. l. i. §. quod ait. ff. de ſer. corr.
Et ideo ſi ſtatutum imponat pro delicto in pla-
tea commiſſo, pœnam dupli9, & pœnam ſimpli
pro mandato. Si mandat extra plateam, & deli
ctum ſit commiſſum in platea mandans tenetur
pœna dupli, & non ſimpli. Quod autem man-
dans puniatur extraordinem quando ageretur
de ſolo mandato. Ang. in. d. glo. ſempro. mand.
& in glo. exiſtens Floren. allegat Bart. in. d. §. ſi
83 mandato. ¶ † Et ideo ſi mandatur committi
homicidium, & mandatum fuit factum Floren
tiæ, & Bononiæ occiderit an locus mandati in-
ſpiciendus ſit, & an vero locus delicti Bart. in. l.
ſi vt proponitur. ff. de fideiu. per gl. in. l. i. §. per-
ſuadere. ff. de ſer. corr. vbi Bar. concludit. Quod
cum mādans teneatur ex delicto ſecuto vbi eſt
maleficium commiſſum ibi eſt puniendus, & cō
ueniendus. Petr. autem de Anch. in clem. i. §. fi.
vt lite pend. per gl. ibi. Diſtinguit inter mandan
tem, & ratum habentem, nam mādans in loco
delicti ratum habens in loco ratihabitionis.
Quod tamen reprehendit Imo. in. d. l. vt propo
nitur. nam in duobus caſibus in loco delicti pu-
nitur, vide per Angel in. d. glo. exiſtens Flor. &
Gand. in rubri. vbi pun. delinquens, & in vlti. q.
in fi. operis. Boni. in rub. de falſ. vbi in mandan-
te alibi falſum committi, & ibi cuius ſit electio
accuſati an accuſatoris vbi conueniatur, & per
Bal. in. l. fi. C. ſi a non compe[illegible]n. iudic. & in. d. l.
non ideo minus. ix. col. vi. q. & in. l. gallus. §. qd
ſi is. ff. de liber. & poſthu. & in. l. i. C. de ſer. fugi.
& Bar. in. l. ſi annua. ff. de annu. lega. Gemi. in. c.
i. de homi. in. vi. Panor. & Felyn. in. c. i. de præ-
ſumptio. vbi in loco delicti, & plene in. d. c. i. an
in loco delicti, & loco mandati, & per Panor.
& Fely. in. c. fin. de fo. compet. & in. c. parenti-
bus, de priuileg. plene per Marſ. in. l. fi. ix. car. in
ver. vltra prædicta. ff. de iuriſ. om. iudi. & in ſin
gu. ccccciiii. allegat Paul. in. d. l. vt proponitur.
Alex. in conſi. cxvi. iii. col. vi. volu. Areti. in cō
ſi. lviii. Marſi. in. l. i. in prin. ff. de ſicar. iii. colum.
Bar. in. d. §. ſi mandato. iii. col. verſi. quero vnde
oritur, & ibi poſt eum Anch. in. c. poſtulaſti. de
foro compet. Bar. in. l. qui ſeruo. §. idem pom-
ponius, & in. l. qui opem. ff. de fur. In loco ergo
commiſsi delicti puniendus eſt, non in loco mā
dati, & ex conſequenti in accuſatione, & libel-
lo contra mandātem inſeri debet locus, vt tem-
pus commiſsi delicti, & non mandati, vt p Bar.
in. d. §. ſi mādato. ver. ex hoc ſequitur habetur

poſt Bar.in.l.libellorum.ff.de accuſa.Roma.cõ. ſi.lx.& Bal.in.d.l.non ideo minus.iiii.v.&.vi. q.licet in.v.q.diſtinguat aliqualiter tamẽ idem in effectu,vt per Ang.in.d.glo.ſempro.manda. vii.&.xii.q.Saly.in.d.l. non ideo minus. vii.q. Ange.in cõſi.clxxviii.Quod tamen intellige vt puniatur mandans pœna ordinaria,ratione delicti conſumati,ſecus ſi pœna extraordinaria ratione mandati tantum,vt ſupra nam tũc locus, & tempus mandati,vt per Bal.in.d.l. non ideo v.q.& Imo.in.d.l.ſi vt proponitur.ff. de fideiu. tu.poſt Bar.ibi ⁊ Bal.in.l.ſi eximendi.§. pretor. ff.ne quis eum qui in ius vo. Augu.poſt Ange.in
84 d.glo.ſempro.mand. vii.q. ℭ †Septimo excuſatur mandans ex defectu ordinis non probati, nam ad hoc,vt de mandato teneatur mandans neceſſe eſt, vt mandatum precedat factum vel interueniat in ipſo facto,vt per Bal.in.l.i.iiii.colum.ver.item nemo punitur.C.de ſer.fugi.⁊ ibi Iaſ.ver.ſecundo diligenter.no.v.colũ.& in.d.l. non ideo minus.col.fi.ver.item queritur, ꝙ eſt differentia no.in.l.ſi vero.§.ſi poſt creditam.ff. manda.Bal.in.l.ob hec verba.ff. de infami.Alexan.poſt Bar.in.d.§.ſi mandato.Pau.de elea. ⁊
85 Cardi.& doc.in cle.i.de pen. ℭ †Octauo excuſatur mandans,ſi delictum non poſſit ſibi ineſſe per rerum naturam, & ideo ſi impubes mandet ferri falſum teſtimonium non punitur de falſo, ſed aliter extraordinem cum in impuberem nõ cadat periurium,vt per Bald.in.l.fi.C.ad ſillei. Idem ſi cecus mandat fieri falſam ſcripturam, nam ipſe non poteſt ſecundum naturam fabricare falſum,ergo nec mandando obligatur,ita per Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.iiii.col.verſicu.& no.ꝙ mandans vbi de ceco. Contrarium dicit verius ꝙ teneatur mandans alias illiteratus, & idiota non teneretur de falſo. In falſo vero teſtimonio excuſatur pupillus,vt ſupra,ſecus tamen ſi maior eſſet nam eadem pęna puniretur, vt per Bal.in.l.i.§.ne autẽ.C.de cadu.toll.Mar.
86 in.l.i.xiii.col.ff.de ſicar.in prin. ℭ †Nono excuſatur in caſu quo naturaliter non poſſunt plures ſimul concurrere in eodem actu,&ideo mãdans adulterium committi non punitur de mãdato,ſed tenetur,vt conſulens & inſtigator,vel fautor,vt per Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fug.& in.d. §.ne autem,& in.d.l.non ideo minus poſt.x.q. & in.l.i.§.ſi procurator.ff.ſi quisius dicen. non obtemp.Butri.in.c.ii.in fi.de ordi.cog. Rom.in in.l.ſi quis miſſum,in princ.ff.de damno infect.
87 ℭ †Decimo excuſatur mandans ſi contra eum teſtium dicta non concordant cum rebus ſenſatis,& veriſimilibus ſecundum communem hominum opinionem,vt quia dicant teſtes quod vaſſallus,ſeu familiaris mandaſſet domino, vel filius patri,vel minor maiori,vt occideret nam nõ eſt veriſimile hoc vt per Bal.in.d.l.i.iii.col. ver.Et ideo in quadam inquiſitiõe vbi dicit fuiſſe annullatam inquiſitionem,in qua continebatur ꝙ familiaris mandauerat domino, & p Alexan.poſt Bar.in.d.§.ſi mandato.ii.col. ver. ex-
88 cuſatur. ℭ †Vndecimo excuſatur mandans ſi mandatarius non teneretur nam mandans excuſaretur.l.ſi quis rem.§.ſi titium.ff. de fur. Declara tamen,& dic,vt per Bar.& Iaſ.in.l.ſiquis id quod.§.i.ff.de iuriſdict.omnium iudicum, & per Bar.in.d.§.ſi mandato,in fin.ii.col.& Bald. in.d.l.non ideo minus.in fi.col.& vide Ang.in glo.ſempron.manda.ii.col.ver. quero tertio.
89 ℭ †Duodecimo excuſatur mandans ſi non cõſtat de principali mandatario, nam incertitudo principalis delinquentis infert in acceſſorio impotentiam procedendi.Perſona enim eſt nominanda ne in tali crimine vagetur.l.prætor addixit,in prin.ff.de iniur.ita conſuluit Anch. in cõſi.ccxvii.in fi.ver.& ita conſuluit Marſi.in conſi.xlix.ver.iii.pro hac parte, & in ſequen.ſubſcriptione Caro.roi.verſi.ſed premiſſis; & per eundem in conſi.xliii.& conſi.l.& conſil.lxix.
90 & conſi.lxxxi.& conſi.cx. ℭ †Decimotertio excuſatur ſi per ſe potuit delictum facere & occidere ergo potuit alteri mandare, & mandando non tenetur mandans,vt per Bal.& Saly.in l.gracchus.C.de adulte.vbi etiam per aſſaſsiniũ licet de aſſaſsinio,contrarium dicat Math.in cõſti.pœnam eorum.Et quod mandans non tenetur conſuluit Bar.vt refert Anch.in c.i.de conſtitu.in fi.ver.hic poteſt,not.gl.in.l.ſed ſi vnius §.ſi ſeruus.ff.de iniur.& per Dyn.in reg.ſi quis mandato.in.vi.& per Barto.in.d.§.ſi mandato in.ii.col.contrarium Bal.in.l.accuſationis.C.ꝙ me.cau.& in.c.i.§.ſi vero.de pa.iura.firman.⁊ in.l.ad officiũ.C.communi diui.& in.l. vt vim
91 ff.de iuſti.& iu.& in.l.i.C.vnde vi. ℭ † Et de hoc an & quando ſibi liceat de iure communi, aut ſtatutario liceat alteri demandare, & mandando non teneatur,dic vt ibidem in.d.locis, ⁊ plene per Alex.poſt Bar.in.d.§.ſi mandato,in ver.excuſatur,& poſt Bald.in.d.l. gracchus,& in.l.ſi cum dotem.§.transgrediamur.ff.ſol matri.vbi etiam Pau.& alii,& in.l.accuſationis.C. ꝙ met.cau.& in.l.i.§. vſufructuarius.iii.colũ.ff. de ope.no.nunc.Par.in tract.ſindi.car.xlvii.Ange.in glo.& dictus titius ſe defend.ii.colũ. ver. quero ſtatutum.Rom.in.l.iii.§.ſi maritus.ff. ad ſille.& in.d.§.ſi vſufructuarius.in addi.⁊ p Pau.

& Flor.in.l.refectionis.ff.de communia pred.& per Alexan.in.d.§.ſi ſeruus.no.in.l.cum fundū ff.de vi & vi ar. & Iaſo.in.d.l.vt vim, & plene Fely.in.c.vniuerſitatis,de ſent.excom. Barb.in rub.de ho.Fely.in.c.ſuper literis.xiii.col. de re ſcri. Bal.in.c.de cetero.de re iudic. Ana.in.c.ſi. ii.colū.ver.vltimo pro ampliori.de rap.Cep.in conſi.iiii.Pau.in.l.raptores.C.de epiſc.& cleri. Cep.in tra.de ſer.in rub.qualiter qui vti debeat ſeruitute.iii.col.ver.item licitum.poſt Bal.in.c. ſi.de iura.cal.plene per Marſi.in.l.i.ii.&.iii.co. C.de rapt.vir.& in ſingu.clxxv.incip.conceſſo vno.In quibus limitat ꝙ in caſu quo non poſſit aliis demandare intelligitur extraneis, ſecus filiis,vt in.d.l.gracchus,& Bar.in.d.§.ſi mandato & in locis ſupra. Item poteſt alios congregare ſocios,& facere,& tunc nec ſocii,nec ipſe tenentur,vt ibi plene & ſupradictum fuit in materia auxilii,& per Fely.in.c.que in eccleſiarum.iiii. col.de conſti.Par.in tra.find.car.xli. ver. familiaris. Ang.in gl.che hai adult.la mia don. Mar. in ſing.ccxliii.& ſing.ccxlviii.Bel.in pra. in tit. de leno.iiii.col.Mar.in conſi.xvi.Par.in tra. ſin gu.in verbo adulterium.Math.in conſtit.maritus.Ang.in.d.glo.& dictus titius.Alex.in.d.l. ac cuſationis,& in.d.§.vſufructuarius,& ibi Iaſo. Rom.in conſi.cccclxxxiiii.& Iaſ.in.l.cui iuriſdictio.ff.de iuriſd.om.iudi. Alex. poſt Bart.in.l.
92 vtrum.ff.de parri. ℂ†Decimoquarto excuſatur ratione officii.nam ſi iudex mandat occidi, & decapitari vel torqueri taliter ꝙ mortuus ſit non tenetur dummodo in caſu licito, & non dolo aut culpa ſed legitime in tantum ꝙ nec etiam in foro conſcientiæ tenetur cum fecerit tanꝗ miniſter iuſtitie, vt in iuribus allegatis per Par. in tra.find.in verb.maniuoltus,in fi. ſecus tamē ſi dolo aut culpa aut in caſu illicito,nam tūc officialis mandans tenetur pœna capitis, vt in cō ſti.reg.ſi iudex præceden. & ſeq. & in.c.reg. ſi iuſte appellauerit, & traditur plene per Bru.in tra.ind.ii.par.& per Ang.in.l.libertorum.§.ex cuſantur.ff.de infami.Gand.in rub.de pe.ii.col.
93 ℂ†Decimoquinto excuſatur ratione doli ceſſantis,& ideo ſi mandatur ingreſſus poſſeſſiōis, & in ingreſſu contingat homicidium non punitur mandans pœna ordinaria nec locum habebit diſpoſitio.l.quoniā multa facinora.C. ad.l. iul.de vi pub.que loquitur in ingrediente per ſe ita per multa conſuluit Cepo.in conſil.xxxiiii.
94 cum ſeq.ℂ†Decimoſexto excuſatur mādans ratione inualidi mandati,nullū dantis præiudiciū alteri.l.ſi.& ibi Bal.ff.quod falſo tuto. Mar. in conſi.cxi.& in.l.i.§.ꝑterea.iiii.col.ff. de ſica.

95 ℂ†Decimoſeptimo excuſatur ratione nō probata qualitatis obiecte,& ideo ſi accuſatur ꝙ occidit ſemproniū & tñ probauit de mandato ad occidendum abſoluitur ab accuſatione, & non condemnatur de mandato,ita Io.mona. in reg. qui per alium,de reg.iu.in.vi. & per Bal. in.c.i. §.iniuria.vlti.col.de pa.iur.fir.& per Io. de arno.in commen.clix.& per Fely.in.c. mulieres. de ſen.excō. Mar.in ſing.clxxxvii.et in rub.C. de proba.circa fin. ver. item ad prædicta, & in pract.in.§.& quia.car.liiii.ii.col.ver.nam facit ad prædicta,& in.§.quoniam car.xxvii.iiii.co. vbi ēt ſi de mandato accuſatur, & probatur de conſi.& inſtigatione de quo per Alex.in quodā ſuo conſ.operatur tñ clauſula in fi.poſita ſuper quibus omnibus,& ſingulis,& clauſula ac prorſus extraneis,& clauſula omni meliori modo de qua per Par.in tra.ſindi.in ver.ſententia in intellectu.d.c.deteſtantes,quod ſecundum declaratoriam regine Yſabelle locū habet etiam in criminalibus,vt in prag.Yſabella, & per Ange.in gl.& vna alia percuſſione,& in gl.ſanguis exiuit,& Iaſ.in fi.§.omnium.inſtit.de actio. & per
96 Capi.in deciſi.x.hec de mādante.ℂ†Sequitur de mandatario,& primo quero an mādatarius ſtatim teneatur ſecuto delicto,dic ꝙ ſic ſi nulla cadit defenſio mandatario,vt in.d.§.ſi mandato,&.d.l.non ideo minus,& vtrobiꝗ per Bart. & Bal.& Ange.in.d.gloſ.ſempro.mand.ii.col.
97 ℂ†Sed an ſecuto delicto poſt mandatū præſumatur mādatarius ſecutus mandatum dic ꝙ ſic vt per Bald.& alios in.l.qui aliena.§.ſi is qui.ff. de acqui.here.Bal.in.l.ſi literas.in fi.C. manda. & in.l.multum intereſt.ii.col.C.ſi quis alte. vel ſibi,quod tamen limita vt ſupra de mandante.
98 ℂ†Secundo quero an mandatarius portans literas de homicidio teneatur ſecuto delicto , dic ꝙ ſic,& ſupra fuit dictum per Cy.& Saly.in.d. l.non ideo minus. ver. viſo de mandante,et per Bal.in.l.i.§.ne autem.C.de cadu.toll.Bar.in.l.i. §.incidit.ff.ad turpil.& in.l.aut qui aliter.§.i.ff. quod vi aut clan. Mar.in.l.i.§.præterea.ff. de ſica. Alex.poſt Bar.in.d.§.ſi mandato, & per Io. de arno.in ſoliloquio.xliii.incip.nuncius, & ꝑ Mar.in conſi.xxvii.Idem ſi mandatarius alteri mandet nam vterꝙ tenetur,vt per Bal.per illū tex.in.l.ſi ego.ff.quod vi aut clā,& ibi in interpetrationibus Bolog.& per Bal.in.d.§.ne autē, & per Alex.in.d.§.ſi mandato,& Ang.in gloſ.
99 ſempro.mād.vi.q.ℂ†Tertio q̄ro vbi mādatarius conueniri debet, dic ꝙ in loco conſumati delicti,vt ſupra fuit dictum de mandante ꝑ Bal. in.d.l.non ideo minus.Ang.in gl ſempto.mād

100 vii.&.xii.q.&.xx.q. ¶ † Quarto quero an ſi mandatarius attentauit occidere, & tamen nõ perfecit teneatur eadem pęna, dic ꝙ aut ſine pęcunia, & tunc pœna extraor. punitur & nõ ordinaria vt per Bal.in.d.l.non ideo minus ꝛ in.l. ſi quis non dicam rapere.C.de epiſ.& cleri.Fely.in tra.de cona.extat conſti.reg.aſperitatem in.i.lib.Per quam non tenetur pœna ordinaria, ſed duplicata pœna armorum ſi non vulnerat ſed vulnerando tenetur pœna manus,vt in conſti.ſi quis aliquem.Aut cum pecunia, & tũc aut non deuenit ad actum proximum ꝛ tenetur pęna extraordinaria,aut ad actum proximum deuenit,& tunc licet non perfecerit punitur pœna ordinaria per tex.in.c.pro humani.de homi.in vi.& per Math.in.d.conſtit.aſperitatem & per Thom.gram.in vo.viii.in vo.ix.& in vo.xi.& in vo.xxi.& ſupra fuit dictum vbi fuit limitatum multipliciter & maxime in crimine læſæ maieſt.contra principem aut patriam,quod extendet etiam contra officialem & poteſtatem vt ex ſolo conſenſu et tractatu de occidendo teneatur pœna mortis & læſæ maieſt.ctimine vt per Ang.in.l.ii.ff.ad.l.iul.maie.& per Alber.in l.i.C.ne quis in ſua cauſa & plene Capi.in deci. cxxx.vbi de offendente officialem principis et vicarium imperatoris & regis an teneatur crimine læſæ maieſta.& de dante alapam officiali qua pœna puniatur vt per eum ꝛ declara de attentato vt per Capi.in deciſi.clv.vbi quãdo conatus cum actu propinquo non deuenit ad conſumationem delicti,vt quia agens non impeditus impedimento facti deſtitit agere penitẽs incepti conatus non punitur per.l.qui ea mente ꝛ ibi gl.ff.de fur.Secus tamen ſi impeditus impedimento facti cum non ſtetit per eum committi,ſed ob impedimentum nam tunc punitur vt per Fely.in.d.tra.de cona.& per Capi.ibi & declara & diſtingue quando conatus puniatur vt per Capi.in deciſ.cxxvi.vbi ad hoc vt conatus puniatur debet eſſe actus multum principaliter propinquus delicto & quaſi de eſſe eius & quaſi pars intrinſeca eius & ibi per eum an pro conatu ſit locus torturæ & in cauſa attentati an
101 quis ſit torquẽdo vt per eum. ¶ † Quinto quero an mandatarius poſſit eſſe teſtis cõtra mandantem vt faciat indicium dic vt per Bal.in cõſi.xcvii.incip.an mandatarius.v.volu.vbi dicit ꝙ facit indicium ad inquirendum,ꝛ non ad torquendum,ꝛ hoc ſi mandatum acceptauit. Si vero non acceptauit facit indicium ad torquendum Alex.vero in conſi.lxxxviii.v.volu.dicit mandatum & commiſſionem ſibi factam probari per teſtes Marſi.vero in pra.in.§.diligenter vi.col.ver.quero igitur & in.l.i.§.diuus Antonius.ff.de quæſtio.& in ſing.xxii. Tenet ꝙ non facit indicium vllo modo ad torturam tũ quia ſolus & non concurrunt alia indicia, Tum quia deponit de remoto a maleficio & debent eſſe duo teſtes.Item deducit ad abſurdum vt ibi per eum Tho.gram.in vo.xv.in prin. allegat Bald. in.l.iudices.C.de fide inſtru.& per Bart.in.l.ex ſententia.ff.de teſta.tut. Fallit in aſſaſſino mandatario nam indiſtincte facit indicium ad torturam vt per Bal.in.d.l.nõ ideo minus circa prin. Saly.in.l.fi.C.de accuſa.Imo.in.c.i.de confeſſ. Alex.in conſi.cxxvii.iiii.volu.& Thom.gram. in vo.xxxiiii.allegat Guido.de ſuza.in tra.male.in titu.qualiter reus ſubiiciatur torturæ.viii. col.dictum ꝙ ſiue ſit ſimplex mandatarius ſiue aſſaſſinus non facit indicium niſi aliis concurrẽtibus vel in tortura dixerit ſentit Thom.gram. in.d.vo.xxxiiii.& idem plene concludit ipſe Thom.gram.in conſi.xxi.vbi an ex ſola nominatione mandatarii aſſaſſini poſſit mandãs torqueri abſque aliis indiciis concludit ꝙ non poſt Math.in conſtitu.ſi damna clandeſtina vbi dicit ita vidiſſe obſeruatum etiam in crimine læſæ maieſta.& vide per Thom.gram.in conſi.iii.& ibi an ex ſola inimicitia inter mandantem & offenſum ſufficiat procedi ad torturam cõtra mã
102 dantem. ¶ † Septimo quero an mandatarius torqueri poſſit vt oſtendat mandantem Ang.in l.& ſi certus.ff.ad ſille.tenet ꝙ ſic, ſequitur Deci in conſi.clxxxix.Bal.in marga.in verbo cõfeſſio ver.xxi.Floria.in.l.ait lex.§.iulianus.el. ii.ff.ad.l.aquil.Bolong.in conſil.viii.Ang.in gl. fama pub.ver.quero aliquis & in gl.ſempron. manda.Mar.in.§.diligenter car.xx.ver.modo incidenter hic quero ꝛ in.§.quoniam.& in.l.repeti.viii.col.ff.de quæſtio.& in.l.i.§.diuus Antoninus.ff.eo.Par.in tracta.ſindi.in ver.tortura ver.an ſtetur dicto totti Bru.in tract.de indi.& tor.ii.par.& maxime procedit in aſſaſſino mãdatario vt p Bal.in.d.l.non ideo minus in prin. & Saly.ibi ver.modo veniamus. Alexan.poſt Bar.in.d.l.repeti.Ang.in d.gloſ.ſempro.mand. in princ.Mar.in.d.§.diligenter Thom.gram.in vo.xxxiiii.& ſupra fuit dictum in materia aſ-
103 ſaſſinii. ¶ † Sequitur ex quibus cauſis excuſetur mandatarius & primo excuſatur ratione ſuperioritatis mandantis,vt quia ſuperior mãdet ſubito delinquere,vt quia filius vel ſeruus delinquat mandato patris aut domini,quibus licebat obedire credentibus, in hoc eis licere obedire, nã delinquendo non tenetur vt in.l.liber homo

vbi

vbi glo. & Flor.ff.ad.l.aquil. Bar.in.d.§. ſi man
dato Ang.in.d.gl.ſempro.manda ii. col. diſtin-
gunt inter delictum leue & graue vt in leuibus
excuſet in grauibus non excuſet.d.l.liber homo
&.l.ſi ſeruus.ff.de actio. & obliga.& per Deciſ.
in reg.velle.ff.de reg.iur.vbi ratione iuſſus etiã
in grauioribus mitius punitur. Limita tamen in
terminis.c.quicunq; de ſentẽ.excom. vbi iuſſus
104 non excuſat. ¶ †Quę autem dicantur delicta
leuia & quæ grauia traditur per doc.in.l. leuia.
ff.de accuſa. Barto.in.d.§.ſi mandato Ang.in.d.
glo.ſempro.mand.doct.in.l.liber homo ⁊ in.l.
auxilium.§.in delictis.ff.de mino.& in.l.fere in
omnibus.ff.de reg.iur.& in.l.ad ea.ff.eo.& per
Alex.poſt Bar.in d.l.leuia & in.l.prætor.§.prę
terea.ff.de iniur.& in.l.iii.C.de epiſc.aud.cano.
in.c.ſedes de reſcrip.& in.c at ſi clerici de iudi.
Cepo.in conſi.lxii.& conſi.xi. & traditur in.§.
atrox inſti.de iniur.& per Fely.in tra.de cona.
doct.in.l.aut facta.ff.de pe.Alex.in conſi.ccii.i.
volu. Bar.autem in.d.§.ſi mandato. Diſtinguit
quedam delicta eſſe leuia quedam grauia, Que-
dam grauiora,quedã grauiſsima. Leuia delicta
aſſerit eſſe illa in quibus dolus non requiritur vt
damnum iniuria datum vt no.i.d.l. liber homo
& in.l.non ſolum in prin.ff.de iniur. vel vbi do
lus adeſt tamen damnum committitur,immodi
care vt furtum rei modice vt nota.in.l.adeo.ff.
de re iudi.l.ſi libertus.ff.de fur.l. reſpiciendũ.§.
furta domeſtica.ff.de pen.in his autem excuſa-
tur mandatarius et in ceteris de quibus traditur
in.d.l.leuia & in locis ſupra,mandans tamen in
hoc tenetur de damno ⁊ non mandatarius. Gra
uia dicuntur crimina priuata, dolum requiren-
tia,& parentia magnum præiudicium , & ma-
gnam pœnam merentia , vt furtum rei magne
d.l.reſpiciendũ.§.furta.&.d.§.in delictis ⁊ not.
in.d.l.ad ea. Idem iniuria perſonali illata perſo
næ etiam ſi manu vacua percutiat multo magis
ſi vulneret ex quo iniuria perſonalis maior eſt
quacunq; reali.l.in ſeruorum in fi.ff.de pe. & p
Bal.in.l.i.viii.col.C.qui accuſa.po.& in.l.ſi ma
gnum.C.eo.in his autem filius aut ſeruus ⁊ qui
vis inferior non tenetur obedire patri,domino,
aut ſuperiori vt dicit Bart.in.d.§. mandato,ta-
men parendo mitius punitur vt per Bal.& Sa-
ly.in.l.ſeruus.ff.ad.l.in.l.de vi pub.& per Ang.
in glo.ſempro.mand.ii.colũ.& Ange.in.l.iii.ff.
quod quis.iur.Alex.poſt Bar.in.d.§.ſi mandato
Tho.gra.in vo.xxxviii.& conſi.xxxvi.& De-
ci.in.d.l.eius vero.& Grauis etiam dicitur iniu-
ria quæ fit ad domum vel in domo in qua habi
tat.l.quod ait.§.i.ff.de adul. idem in iniuria pat

ua,mixta,cum ingratitudine reputatur grauis.l.
ii.& ibi Bald.C.de libertis,& cor.libe. habetur
poſt Bar.in.d.§.ſi mandato & vide de attroci ⁊
graui iniuria vt per Ange.in conſi.xiiii.Bald.in
conſi.lxxxi.iii.volu. Areti. in conſi.clxv. Gra-
uiora dicuntur delicta publica , in quibus nõ eſt
imponenda pœna mortis. Grauiſsima vero in
quibus pœna mortis intelligitur vt no. in.l. au-
xilium.§.in delictis.ff.de mino.ita Bar.in.d.§. ſi
mandato.In quibus non licet obedire cum ſint
105 de genere prohibitorum. ¶ †Fallit niſi man-
dатario immineret periculum mortis vt quia ſi
non occidat mandans eum occideret,nam tunc
occidendo excuſatur ſecundum Bal. in.c.i.§.in
iuria vlt.col.ver.ſed pone quidam potẽs de pa.
iura.fir.Alex.poſt Bar.in.d.l.liber.hõ. Iaſ.in.§.
minus inſti.de actio.antepen.col.verſi.nunquid
gl.in.l.ſi familia.ff.ſi fami.fur.feci.dica Bald. in
l.i.xi.q.C.vnde vi.& in marga.in verbo homi
cidium Cy.in.l.ſcientiam.§.qui cum aliter.ff.ad
l.aquil.Corſe.in ſingu.in verbo metus Deciſi.in
d.l.vt vim.ii.not.Marſi.in.l.i.xviii.limita.ff. de
106 ſica. ¶ †Secus autem ſi mãdatum eſſet de ge-
nere permiſſorum,vt ſi quis conduxerit artifi-
cem ad incidendum ligna in fundo alieno , vel
laboratorem,ad laborandum , nam tunc ratio-
ne mandati excuſatur mandatarius & mandãs
tenetur de damno.l.in rem.§.tignum, ⁊ ibi bar.
& Bal.ff.de rei vend.hoc verum niſi fuerit arti
fici aut laboratori proteſtatum ꝗ ligna non in-
cidat ex quo dominus ita Saly. in.d.l. non ideo
minus & Imo. Rom.& Alex.in.d.l.de pupillo.
§.ſi forte.ff.de oper.no.nun.& Bald.in.d.l.non
ideo minus,& in quæſtione incip. accuſatus de
vi turbatiua Alex.in conſi.xxxvi.iii.vol. & cõ
ſi.lxxix.eo.vol. Ange.in act. vt omnes obed.iu
di.in prin. Anch.in.c.i.xiiii.q.de conſti. & bal.
in conſi.incip.præmittendum eſt & cõſi.cxxv.
ii.vol.& conſi.xxix.iii.volu.& conſil.ccix.iiii.
volu.Quod tamen limita ſi proteſtatio fuit fa-
cta ante locatas operas non ſit poſt quia non te
netur credere vt per Bar.in.l.fi.C.de nego.geſt.
Alexã.in d.§.ſi forte,& plene per Deciſ. in.d.l.
velle.ff.de reg.iur.& vide in.d.l.ſi pupillo.§.nũ
ciationem & in.l.in prouinciali.§. nunciationẽ
ff.de ope.no.nunci. quando operarius credere
debet proteſtanti. ¶ Idem ſi laborator, & arti-
fex eſſet vicinus nam præſumitur ſcire ideo nõ
excuſatur Specu.in tit.de emp.& vend.§ oſtẽ-
ſo circa fi. Bal.in.d.l.non ideo minus ver. in gl.
iii. Ang.in glo.ſempro.mand.iii.col.ver. ⁊ præ
dicta procedunt Gand.in rub.de pen.xix. colũ.
ver.pone ꝗ ego duxi,& in.d.§.ſi forte & in.d.

§.nuntiationē & vide multa dicta poſt Bar. in
d.§.tignum & Rom.in conſi.ccxciii.ꝛ per Bal.
in.l.qui ſepulcra.C.de ſepul.viol.quod iſti labo
ratores agere poſſunt contra conductores ad
damnū & actione iniuriarū vide in apoſt.in.d.
§.tignum vbi limita et Boni.in rubr.quis alium
pōt offend.ver.itē no.ꝙ ille qui truncat Gand.
107 in ti.de pen.ver.nec ſequitur punitio. ℭ †Idē
ꝙ ratione ſuperioritatis excuſat heruarius & fa
milia poteſtatis exequentis ſententiam capita-
lem licet iudex aut poteſtatis fecerit iniuſtitiam
nam ratione officii excuſatur ut per Dy.in reg.
quod ſi mandato de reg.iur. & ibi per Dec. Bel.
in.ma. in glo. falſarium in fi.ix.colu. Ange. in
d.glo.ſempro.mand.in fi.iii. colum. Bel.in.d.l.
non ideo minus.ii.colum.verſi.quando manda
tur Alexand.in.conſil.i.iiii.volumine & plene
Par.in tract.ſindi.in verbo maniuoltus circa fi.
allegat. Bald.in repe.l.proficiſci.ff.de offic. pro
conſ.Rom.in.l.i.ff.de re iudi. & Far.in verbo
familiaris ver.poteſtas tenetur pro furto ibi mi
les poteſtaris.Bal.& Ang.in.l.liberum.§.quiuſ
ſu.ff.de infami. Floria.in.l. quemadmodum. §.
magiſtratus & in.l.liber homo.ff.ad.l.aquil. An
ge. in glo.appellante pen.col. Feli.in ca. que ec
cleſiarū col.xxi. v.concluſ. de conſti. & ibi per
108 Panor.& Dy.in.d.re.quod ſi mādato. ℭ †Idē
ſi iudex mandet aliquem iniuſte, & indebite
torqueri nā excuſatur executor familiaris &
miles, Inno.tamē in.c.paſtoralis de off. delega.
dicit in ſententia capitali ſi executor videt in-
iuſtam ſententiam nō debet exequi, de tortura
vide apoſtillam poſt Barto.in dicta.l.liber ho
mo Deci.in.d.reg.ſi quis mandato & per Anio
de.in trac.ſind.num.cxvii.& per Bald.in.l.ex-
cuſantur.ff.de infami. Bru.in tractat.indic.ſecū
da par.quinta queſtione. Angelus in gloſ. fama
publi.in materia capturæ.fi.princ.queſtion. An
gel.in conſilio.ccc. in quibus ꝙ in executione
ſententiæ capitalis iniuſtæ ꝙ debet ſuperiori
109 reſcribere & non exequi. ℭ †Et an & quan-
do excuſat mandatum ſuperioris & per Ang.
in.l.liberorum.§.fin.ff. de infami. doct.in.l.iii.
§.proraro rem.ff.quod quis iur. Bal. & Flor. in
d.l.liber homo.non peccat executor exeques.
cās capitales & ſententias ad mortem vt mani
uoltus vt ibi per Par. & Spec.in ti. de executio.
ſenten.ver.itē no.& ibi Bal.in ad.ver. nō pec-
cant & in tit.de adulr.§.vii.in fi. xxiii.q. v.c. ſi
homicidium & ſeq. &.c. per maolos &.c. qui
iudes. & ſeq. Feli. in. d.c. que in eccleſiarum
quinta concluſione. Alexand.Poſt Barto. in di
cto.§. ſi mandato

110 ℭ † Sed quid ſi princeps mandet officiali
ſuo vt aliquē occidat decapitet, vel furca ſu-
ſpendat vel torqueat illegitime, an teneatur of
ficialis exequi & exequendo an excuſetur ex
mandato ſuperioris precedente. idem ſi pote-
ſtas mandet ſuo conſiliario & aſſeſſori an ex-
cuſetur Cy.in.l.fi.C.ſi contra ius vel vtili.publ.
& i.l.reſcripra.iii.&.iiii.q.C.de pci.impera.of-
fert.tenet ꝙ debet exequi & obedire, etiā ſi mā
det abſꝙ cauſæ cognitione ut aliquē furca ſu-
ſpendat, nam exequendo non tenetur etiā in fo
ro conſcientiæ & Panor.in.c. quāto de iurein.
immo non obediendo ſuperiori teneretur cri-
mine ſacrilegii.l.i.C.de offi.preſi.&.l.i.C.vt di
gni.or.ſer. Ergo tenetur ex neceſſitate officii.
Tū cōmuniter cōtrariū concluditur nā exeq nō
dēt ſcilicet dēt ſupſedere & principi reſcribere,
maxime ſi princeps fuerit motus iracundia. p
l.vendicari.C.de pen.c.apud Theſſalonicā.xii.
q.& no.glo.in.§.ſi quis aue.in aūt, de manda.
prin.ita arguit Par.i tra.ſind.in verbo excedūt
cōſiliarii vbi exclamat cōtra tales exequētes, &
talia mandata principū, & no.reſcribentes, &
in verbo tortura ver.mādauit rex. Iſern.in cō-
ſti.proſequentes.& ibidē plene per Math. & in
conſti.diram & duram. Bal.in.l.iii.§. ſi is prō
quo.ff.quod quiſ.iur. Fely.in.c. dilecti. vi. col.
de excep.Soci.in cōſi.cxx.& conſil. clxiiii.&
conſi.clxvi. Areti.in conſi.clxv.Bar.in.l. filius
fam.ff.de dona. in quibus princeps non poteſt
facere, vt ex proceſſu informatiuo quis bonæ
famæ torqueatur, de quo plene per Tho.gra.in
vo.xxii.per totum, vbi an & quando teneatur
inferior exequi mandatum ſuperioris poſt Par.
& And.& Mat.vbi ſupra reſpōdendo ad dicta
Cy.& intelligendo caſu quo proceſſerit prin-
ceps de cōſil.ſuorum peritorū, & conſiliorum,
nam tunc preſumitur ꝙ ex iuſta cauſa fecerit p
dictū Bal.in.l.humanum.C.de legi. quod ſentit
111 Fely in.d.c.quæ in eccleſiarum. ℭ Immo exe
quēdo tenetur officialis, ex quo mandatum in-
iuſtum ſuperioris non excuſat exequentem.l.ſi
meminerint vbi plene doc.C.vnde vi.& in.l.fi.
C.ſi per vim vel alio modo. Bal.in.d.q.accuſa-
tus de vi turbatiua, de quo tamen plene per De
ci.in.l.qui iuſſu.ff.de reg.iur. & Math.in.l. i. in
prin.pen.& in fin.col.ff.de ſicar.vbi an & quā-
do mandatum iniuſtū ſuperioris excuſat, et ple
ne per Rober.maran.venuſi.in qſtionibus ſuis
in prima.q.vbi diſputat an, & quādo mandatū
iniuſtū ſuperioris excuſat, & an teneatur exe-
qui mandatū iniuſtū, & p Card.in clem.i. iii. q.
de ſepul.vbi de ſepeliente excōmunicatū, vel

vſurarium de mandato prelati in eccleſia, an excuſetur, & de exequente ſententiam capitalem iniuſtam p Bal.in.l.additos.C.de epi.& cle. & Par.in verbo familiaris ver. poteſtas. & in ver.tortura.ver.viſo de repetitione.iii.col. per Capi.in deciſ.ſacri conſil.cxxxii.vbi an,& quã do mandatum ſuperioris,& Pape excuſat ↄ an teneatur obedire ſi iniuſte mãdat,& vide Cep. in caut.ccxii.& per Thom.gram.in conſi. xlv. & vide.c.reg.in accuſatis quod excuſat officialem quando torquet de mandato regis, & inde bite excuſatur,& vide de hoc quedam moder. Cauã.ſuper prag.reg.inoleuit.de mõ proced. ĩ cauſa ciuil.& circa predicta,vide per Tho.grã. in vo.xxxviii.& Cepo.in caute.incip.iiii.not. & per Deci.in conſil.539.& in reg.velle nõ cre ditur.ff.de reg.iur.& in dicta reg.quod iuſſu iudicis,& Iaſ.in.l.ſi quis iniquũ.§.ſi procurator. ff.quod quiſ.iur.& Mar.in.l.i.in prin.xv.Fall.
112 ff.de ſicar.❡ † Limita tamẽ niſi ipſi ſubdito, ↄ inferiori immineret periculũ,ſi nõ exequatur, vt quia ipſum occideret ſuperior & princeps faceret eũ decapitari vt ſolẽt quandoq; facere tiranni nam ratione imminentis periculi exequendo,& occidẽdo excuſatur vt proxime in dictis locis,vt per Bal.in.c.i.§.iniuria.vlt.col. de pa.iur.fir.Bal.ↄ Sal.in.l.i.C.vnde.vi.Pet.& Flor.in.l.ſcientiam.§.qui cum aliter.ff.ad.l.aql. Alex.poſt Bar.in.d.l.liber hõ.Mar.in.d.l.i.in fi.pri.ff.de ſicar.ↄ per Deci.in.l.eius vero.ff.de reg.iur.& in.l.i omnibus.ff.eo.moder.in.c.ii.de homi.Ludo.montal.in tra.de reproba.ſen.pila. ver.& hec ſufficiant.ver.& propterea.p Ioan. de arno.in epito.viii.vbi limitat tunc cõſti. ter
113 minum vitæ non habere locum.❡ † Item excuſatur etiam mandatarius ſi ex forma ſtatuti aut iure communi mandans excuſatetur, nam ſi mandati licet,& mandatarius excuſatur per ea quæ ſupra allegata ſunt in excuſatione man dantis per glo.in.l.cum fundum.ff.de vi et vi arma.& Bal.in.d.l.grachus.& docto.in.d.l.ſi qs id quod.§.fi.ff.de iuriſ.om.iud.Pau.i.l.refectio nis.ff.de vſuf.& in.l.raptores.C.de epi.& cler. doct.in.d.l.vt vim.Ange.in gl.& dictus titius ſe defendendo.Cep.in conſi.iiii.& in tractat.ſer. vrb.predio.c.xxiii.Alexan.poſt Bar.in.d.§.ſi mandato.& in.l.vtrum.ff.de parri.& plene in l.ſi cum dotem.§.tranſgrediamur.ff.ſol.ma.vbi plene an & quando poteſt alteri demandare, quod licet ſibi mandanti vt excuſetur mandatarius diſtingue,vt per eum, & licet modificẽt in perſonis quibus poteſt imperari vt filio vel ſeruo tamen Cepo.i locis ſupra maxime in.iiii.

conſilio dicit communiter teneri contrarium ꝙ etiam in aliis,& ꝙ ita dicit obtinuiſſe in facti
114 cõtingentia.❡ † Item excuſatur mandatarius ſi petat terminum ad denunciandum mandãti,vt inſtruatur de defenſionibus,& ꝙ antea non procedatur non tamen vt liberetur vt per Bar.in auct.qua in prouincia,& ibi per Bal.iii. col.C.vbi de crim.agi opor.Ang.in auc.vt omnes obed.iud.vbi dicit etiam poſſe petere ꝙ ſoluat penam de bonis mãdatis ſi ipſe nõ eſt ſoluẽ
115 do.❡ † Item excuſatur ſi occidat ꝓ executione ſui officii,& ideo ſi familia inſequatur delinquentem,& delinquens reſiſtat in captura impune poteſt eum occidere vel ſi ducat condemnatum ad ſupplicium, & timeat auferri poteſt eum occidere,vt per Bal.in.l.additos.C.de epi. aud.Flor.in.d.§.magiſtratus.Bart.in.l.ſi ſeruos.C.de his qui ad eccle.confug.Paulus in cõ ſilio.cxcii.Butrio Saly.& Ang.in.l.ii.C.de his qui la.occu.Par.in tract.ſindi.in verbo familia ris,& Mar.in.l.i.in prin.ix.col.ff.de ſicat.quod tamen intellige ſi habuit in mandatis,vt in d.locis traditur, & non aliter, & quando iuſte, & non iniuſte & non aliter, vt ibi per Mat.vbi etiam an & quando licet reſiſtere officiali iniuſte exequenti Par.in verbo officialis, lo primo. Cetera circa mandatarium, dic vt infra de excuſationibus homicidiorum. Sequitur de
116 vtroq; demãdãte & mãdatario ſimul.❡ † Et primo quero an delictum mandantis, & mandatarii ſit vnum,& idem Cy.Baldus & Saly.in d.l.non ideo minus.Bar.in.l.ſed ſi vnius.§.ſeruus meus.ff.de iniur.glo.in.l.ꝙ crimine.C.de accuſa.Cy.in.l.i.C.ſi reus uel accuſ.mor.fuer. Bal.in.l.i.§.ne autem.C.de cadu.tollẽ.& in.l.i. ii.colum.C.de ſer.fugi.Cy.& poſt eum in reg. rati habitio, & in reg.qui per alium de regu. iur.in.vi.Bal.in.d.l.non ideo minus arguit, & tandem concludit ꝙ reſpectu finis ſit vnum, & idem delictum numero, quando mandatum tranſit in nomen eius delicti quod a mandatario committitur, vt ſi mandatur homicidium committi, nam ſecuto homicidio mandator dicitur homicida ſicut mandatarius, ergo vnum & idem eſt delictum cum vna examinatio fiat circa homicidium quod attribuitur duobus mãdãti ratione mandati, & mandatario tã quam principali,& immediante facienti, & ſic ratione finis, vnum & idem eſt, ſed ſi non reſultat in mandante,& mandatario idem delictum quia aliud delictum conſideretur in mã dãte,& aliud in mandatario, vt cum mandatur committi adulterium per alium, vt ſupra

ſuit dictum, vt per Bal. in. d. l. nõ ideo minus. x.
q. tunc non eſt idem numero cum tale delictum
mandatum inhereat facienti, & non conueniat
mandanti ideo diuerſa ſunt delicta numero per
no. in. l. i. §. deieciſſe &. §. ſed quoties. ff. de vi &
vi arma. & l. hoc iure. §. deiecit. ff. de regu. iur.
idem ſi mando ſeruo tuo aliquid propter quod
ipſum corrumpo, & tunc aliud eſt delictum
meum, & aliud eſt delictum ſerui, & tunc ego
ſtatim teneor cum mãdo nec expectatur quod
ſeruus delinquat vt teneat immo immediate ꝙ
mando teneor. l. i. §. perſuadere, & ibi not. ff. de
ſer. corrup. facit. l. ſi quis ſeruo. ff. de fur. ⁊ eo ca
ſu non eſt vnum, & idem ſed diuerſa ſunt deli-
cta nec mandatum tunc tranſit in nomen deli-
cti mandati ſecus ſi tranſiret, vt ſi mandato pro
prie furtum committi nõ ꝙ teneat de corrupto
nam tunc non teneor niſi furtum committatur
& tunc erit vnum, & idem cum tranſeat in no-
men delicti mandati, ⁊ ita reſidet Bal. in effectu
in. d. l. non ideo minus, & Ang. in. d gl. ſempro.
mand. in di. ſubnectit Bal. ibi, & in. xxiii. q. quod
primo loco dicatur idem delictũ ſpecie ex quo
idem numero. ii. loco non idem ſpecie ex quo
non idem numero intelligendo ſpeciem ſecun-
117 dum legiſtas vt ibi. ❡ † Et ex hac queſtione ſe
quitur primo an eadem ſit obligatio, & manda-
tis, & mandatarii dic ſecundum Bar. in. d. §. ſer-
uus meus quod aut quæris an ex eodem delicto
vtriuſq; naſcatur obligatio & tunc in primo ca
ſu ſupra tradito ꝙ ſic nam ex eodem delicto te
netur mandans propter mandatum, aut quæris
an eadẽ ſit obligatio vtriuſq; ex delicto, et tunc
dicit ꝙ non ex quo quot ſunt perſone delinquẽ
tium tot ſunt obligationes. l. ſi plures. ff. de iniur.
d. l. non ideo minus. d. l. ſi id quod. §. fi. ff. de iuriſ
dict. om. iudi. cum. l. ſequẽ. an tales obligationes
mandantis, et mandatarii ſint eiuſdẽ forme bar.
in. d. §. ſi ſeruus. in fi. dicit quod non nam quili-
bet obligatio eſt de p ſe principalis ex quo obli
gatio nõ accedit obligationi ſicut factum facto,
vt per Bar. in. l. qui ſeruo. §. i. ff. de fur. bal. in. d. l.
non ideo minus. viii. q. diſtinguit aut exiguntur
ex eodem actu, & deducuntur in iudicium per
modum concludendi, & tunc ſunt eiuſdem for
me arg. l. non eſt nouum. ff. de actio. emptio. aut
non oriuntur ex eodem actu, & facto, nec eſt
idem mediũ concludendi, & tunc non ſunt eiuſ
118 dem forme. ❡ † Ex hoc etiam ſecundo ſequi-
tur an mandans & mandatarius eodem libello
accuſari poſſint an vero diuerſis debent accuſa
ri ex quo diuerſe obligationes, dic vt per bal. in
l. cum rationibus. v. q. C. qui accuſa. poſ. ꝙ vno
& eodem libello accuſari poſſunt cum vnũ ſit
delictum numero quod intellige in primo caſu
ſupradicto quando ex eodem facto tenentur,
nam mandans ex delicto ſecuto propter man-
datum tenetur, & ideo locus & tempus delicti
apponi debet, & nõ mandati ideo eodem libel-
lo vide bal. in. l. minoribus. C. de his quib. vt in-
dig. & in. l. i. C. ſi reus vel accuſa. mort. fu. & in
l. qui de crimine. C. de accuſa. bart. in. l. athletas.
ff. de fal. eodem modo poſſunt ſimul condem-
nari etiam ſi vnus fuit prius accuſatus eadẽ ſen
tent. a, vt per Ang. in auct. vt omnes obed. iu. in
119 fin. ❡ † Sed quid ſi procedit ad ſententiam cõ
tra mandatarium an ſit neceſſaria citatio man-
dantis, dic vt per Ange. in. l. i. §. in cognitionem
in fi. ff. ad ſilleia. quod tamen ſecus eſt in ſecun-
do caſu ſupradicto quando non tranſit in idem
nomen delicti ideo ex diuerſis factis, & ſic in di
uerſis libellis agi debet per bart. i. l. ſi maritus. §.
fi. ff. de adulter. & in. l. hos accuſare. §. lege. ff. de
accuſat. Ange. in. d. glo. ſempro. mandat. xi. q.
120 ❡ † In dicto autem libello locus & tempus cõ
miſſi delicti apponendi ſunt annus & menſis de
licti, & non mandati cum obligentur ex delicto
ſecuto mandans v; propter mandatum, & fa-
ciens quia principaliter fecit, quod tamen intel
lige vbi delictum non recipit conſumationẽ ni-
ſi ex delicto ſecuto, nam tunc tempus locus an-
nus, & menſis delicti apponendi ſunt, ſecus ta-
men ſi delictum recipit conſumationem ex mã
dato ſolo, nam tunc locus & tempus mandati
apponendi ſunt, & ſic iuxta ſupradictam diſtin
ctionem, vt per bal. in. d. l. non ideo minus, & in
d. l. cum rationibus. bar. in. d. §. ſi mandato. An-
ge. in. d. glo. ſempro. mand. vii. q. Ang. in conſi.
121 clxxviii. & ſupra fuit dictum. ❡ † Sequitur ẽt
tertio ex ſupradicta quæſtione an qualitas quæ
ineſt mandanti ſit in mandatario, & ecõtra hãc
quæſtionem tradit bar. in. d. l. is qui opem. ff. de
fur. & in. l. vtrum. ff. de parri. bal. in. d. l. nõ ideo
minus. iiii. q. & ibidem per Saly. & per bal. in. l.
i. §. ne autem. C. de cad. tol. Ang. in. l. i. C. de mili.
ager. non rump. doc. & but. in. c. i. de offi. deleg.
Ang. in. d. glo. ſempro. mand. ii. q. Cepo. in con-
ſi. xxxiii. & conſi. xxxvi. & per Capi. in deciſ.
fac. conſi. clv. ex quorũ dictis diſtingue aut quæ
ris quando mandans & mandatarius teneantur
ex eodem delicto, aut quando ex diuerſis iuxta
ſuperius dicta. Primo caſu aut quæris de quali-
tate inherente perſone, aut non perſone ſed cõ
comitantiis delicti. Primo caſu bar. in. d. l. vtrũ.
tenet ꝙ ſemper inſpicitur qualitas facientis per
illam legem ſed in. d. l. is qui opem. ſubdiſtinguit

aut qualitas ineſt perſone tempore cõmiſsi deli
cti & loco, & ſic ab initio cum tunc mandans
teneatur cum delictum fuerit ſecutũ, vt ſupra
fuit dictum, et tunc aut reſpectu delinquentium
aut reſpectu offenſi. primo caſu qualitas, quæ
ineſt facienti inſpicienda eſt, & vterq; ex eadẽ
qualitate tenetur per.d.l. vtrum, & ideo infert
ſi ſtatuto in plus teneretur nobilis quam popu-
laris, & popularis mandaſſet nobili, vt occide-
ret vel nobili ferret opem cum in præſtante o-
pem loquatur tamen ex quo in.d.l. vtrum. loq-
tur in mandante, & refert ſe ad ibi dicta in.d.l.
is qui opem. idem erit de vtroq; mandante, &
auxiliante, & tũc popularis tenetur pœna, qua
nobilis tenetur, idem ſi extraneus mandat pa-
trem occidi per filium extraneus mandans te-
netur de parricidio ſicut filius faciẽs, & ſic quali
tas faciẽtis influit in mandante, in hoc autem
Bal. reprehendit Bar. ꝙ non ſit verum ꝙ quali-
tas facientis inſpiciatur, & non mandantis, im-
mo in caſu propoſito popularis non tenet pœ-
na maiori ratione nobilioris faciẽtis, ſed vterq;
puniri debet ſua pœna ex quo ratio qualitatis
prædictæ eſt diuerſa in vno, & in alio, & cum ſit
diuerſa ratio in vtroq; diuerſa pœna eſſe debet
cum diuerſa ſtatuatur, reſpondet ad.d.l. vtrum.
vt procedat vel ratione immanitatis criminis,
vel ratione qualitatis inhærentis perſone offen
ſe, ꝛ non offendentis? dic ꝙ in.d.l. vtrum. non
tantum attenditur perſona offenſi quam etiam
principalis offendẽtis, vt quia filius patrem oc-
cidat, nam quia filius, & quia pater tenetur de
parricidio, alias ſi ratione offenſi tantum ſeque
retur ꝙ ſi filius mandet extraneo, vt patrem oc
cidat extraneus teneretur de parricidio ſicut fi
lius, & tamen filius tenetur tantum de parrici-
dio, & extraneus de homicidio ſimplici, vt ſen
tit Bar. in.d.l. qui ſeruo.§.i.ff. de fur. niſi dicas ꝙ
ibi loquitur quo ad pœnam minuendam ꝙ qua
litas in principali non influat in mandante, &
opem præſtante ſecus quo ad pœnam augen-
dam per.d.l. vtrum. & ibi in.d.l. qui ſeruo. dicit
Bar. in fi.§.i. allegat etiam Bal. contra Bar. tex.
in.l. more.§. iſte.ff. de pœnis. per quem dicit, ſi
ex ſtatuto nobilis, aut decurio beſtiis non ſubii
ciatur, ſed vilis perſona, aut ſeruus quod tunc ſi
decurio mandet vili non propterea decurio be
ſtiis debet ſubiici, ſed ſua pœna puniri quod ſe-
cus eſſet ſi attenderetur qualitas facientis.

122 ℂ †Et ideo cum cõſt. reg. nobili imponat pœ-
nam ꝙ decapitetur, ignobili vero ꝙ furca ſuſpẽ
datur, vt in conſti. terminum vitæ ꝙ licet nobi-
lis mandet ignobili, ꝙ occidat non tamen per
hoc nobilis mãdans furca ſuſpendi debet quod
ſecus eſſet, ſi attenderetur qualitas faciẽtis, aut
qualitas non ineſt tempore & loco cõmiſsi de-
licti, ſed extra dictum delictum tũc quilibet pu-
nitur ſecundum qualitatem ſibi inhærentẽ non
autem ex facto et qualitate principalis per tex.
in.d.l. is qui opem.ff. de fur. vbi præſtans opem
non tenetur de furto manifeſto poſt apprehen
ſionem furti in principali ex quo illa qualitas
manifeſti non fuit tempore commiſsi furti, ſed
ex poſt facto, & ideo ſi principalis fuit conde-
mnatus in plus propter negationem vel contu
maciam, opem præſtans ꝛ mandans non tene-
tur in plus per negationem & contumaciã prin
cipalis niſi & ipſe fuerit negans aut contumax
ſicut principalis alias non, ut per Bar. in.l. liber
tis.§. poſthumus.ff. de alim. & ciba. lega. & poſt
eum habetur, & per Bald. in.l.i.iiii. oppoſ.C. de
rap. vir. & Bar. in.l. ob hæc verba.ff. de infami.
ꝛ in.l. cum mulier. iiii. col.ff. ſol. ma. Inno. in.c.
i.xx. col. de offi. deleg. ſecundo caſu de qualita-
te inhærente non perſonæ delinquentis, ſed cõ
comitantiis delicti, ꝛ tũc ſi ille qualitates inſunt
tempore delicti tenetur mandans ſicut princi-
palis, & ideo ſi mandat quis committi homici-
dium de nocte & ille committit de die vel ex-
tra plateam, & ille in platea vel hominem non
poſitum in dignitate & ille poſitum in dignita-
te, & tunc ex quo mandans obligatur ex deli-
cto ſecuto, vt ſupra fuit dictum & ille qualita-
tes aderãt tempore delicti commiſsi obligatur
mandans ſicut & principalis & ita reſidet Bar.
in.d.l. is qui opẽ. licet Bal. dicat in.d.l. non ideo
minus. Bar. contrarium ſentire tamen non vide
tur contrarium ſentire, ſed idem prout etiam
tenet Bald. ibi in.d.l. non ideo. reſpondendo ad
d.l. is qui opem quæ non loquitur in qualitate
inhærente ipſi facto, ſed perſonę cum manife-
ſtus fur dicatur nõ manifeſtum furtum, vel ibi
deuenit qualitas ex poſtfacto non in ipſo facto
ideo non egreditur perſonam, vt ſupra fuit di-
ctum cõcomitantias antẽ dicit tempus, & locũ
delicti.c. abbate ſane. de re iudic. in. vi. quæ ſunt
in rem qualitates ideo ad mandantem extendũ
tur. Secundo caſu principali quando ex diuer-
ſis delictis tenetur, tamen qualitas inhærens fa-
cienti non extenditur ad mandãtem nec aggra
uat eum, ſed quilibet de per ſe tenetur, vt in ca-
ſu.d.l.i.§. perſuadere.ff. de ſer. corr. & de man-
dante adulterium committi, vt ſupra fuit dictũ
nam vnus tenetur de mandato ſolo alter de fa-
cto, & aliter, vt ſupra, & per Bal. in.d.l. nõ ideo
x.q. inde ſequitur ꝙ ſi ex eodẽ delicto obligan-

tur mãdans,⁊ mãdatarius ꝙ qualitas loci,⁊ tpſs cõprehẽdit vtrunq; ſi de diuerſis delictis,⁊ tunc aut recipit conſumationem per delictũ in man dato ſolo, & tunc non vtrunq; comprehendit, tm̃ mandantem, vt.d.§.perſuadere.aut recipit conſumationẽ per delictũ ſecutum, & vtrunq; cõprehendit.l.hæc verba.ff.de adul.& ideo dicit Bald.in.d.l.non ideo minus.& Bar.in.d.§.ſi mandato.& Ang.d.gl.ſem.mã.ꝙ in inquiſitione & accuſatione inſeri debet locus & tps com miſsi delicti, & nõ facti mandati,& iudex facti delicti cognoſcit,⁊ nõ mandati,aut originis, vt ſupra plene fuit dictũ niſi puniaſ ſpecialr,man datũ de per ſe,& ex ſolo mandato recipiat deli ctum conſumationẽ cum tunc in loco mandati cõueniri & puniri debet, vt ſupra fuit dictum.

123 ℭ †Sequitur etiam & quarto & ſupradicta.q. ꝙ ſi ex eodem facto obligantur mandatarius ꝙ teneſ æque principaliter mandans ſicut faciens,ſed qñ non ex eodẽ facto obligantur non dicitur principalis,ſed acceſſorius & acceſſorie tenetur.per.d.l.hæc verba.effectus erit,.vt primo caſu quilibet puniatur ſua pœna, ſecũdo caſu eadem pœna,vt per Bal.in.d.l.non ideo minus.ix.q.& vide Bar.in.d.l.qui ſeruo.§.i.& in l.ſed ſi vnius.§.ſeruus.ff.de iniur.& in.l.ii.§.nõ hoies.ff.vi bon.rap.Ang.in.d.gl.ſempr.mand. xvi.q.Panor.in.c.mulieres de ſent.excõ.Saly. in.d.l.non ideo.vii.q.& Cep.in.d.con.xxxiiii. & Bal.in.l.data opera ver.conſilium.C.qui ac cu.po.dicit acceſſorie. Sequitur etiam & quinto ſupradicta.q.an mandans, & mãdatarius puniatur eadem lege,& ex conſequentia an eadẽ pœna,hãc.q.pertractat Bar.in.d.§.ſeruus meus & in.d.l.is qui opem Bald.& Salyc.in.d.l.non ideo minus Ang.in.d.glo.ſempr.manda.xiii.q. & ſeq.& Cepo.in conſi.xxxvi.Corn.in conſi. lvii.iiii.vol.pendet ſolutio quæſtionis ex ſupra dictis in qõne an mandans ſecuto delicto dicaſ vere vel interpretatiue facere, vt comprehendatur ſub ſtatuto loquente de faciente, & hoc pro intellectu conſti.reg.terminum vitæ an cõ prehendat mãdantem de qua ibi fuit dictum & per Gandi.in rub.de tranſa.x.col.verſi. vltimo circa materiam,& in rub.de pen.iiii.col.verſi. item no.vt dicit Odo.& in rub.de homic.iii.& iiii.col.in quibus locis concludit Gãd.poſt alios mandantem in diſtincte ſine in ſpecta iuris cõmunis diſpoſitione ſiue municipalis teneri eadem pœna & hanc dicit fore cõem opinionem & alios ſequi.Cepo.tamen in.d.conſi.xxxvi.licet non ſit ipſius,ſed alterius,tenet ꝙ non eadẽ pœna ex quo lex cornelia loquitur in perſonã vt qui hominem occiderit puniatur, & ſic non comprehendit mandantem, & tunc teneretur qñ imperſonaliter loqueretur ſeu realiter,vt ꝑ homicidio puniatur tali pœna tunc comprehẽ dit mandantẽ etiam ſic dicit diſtingui in ſtatuto ſectatus Bar.in.d.l.is qui opem, Bal.vero aliter diſtinguit & Saly.in.d.l.non ideo minus tamen in effectu ad idem concluditur ꝙ aut ſtatutum ſeu lex loquitur in perſonaliter ſeu realiter, & cõprehendiſ mandans aut in perſonã dicendo, ſiquis occiderit tunc non cõprehendiſ ex conſequenti.d.conſtit.locum non haberet in mandante cum in perſonam loquatur ibi, ſiquis aggreſſus fuerit & in aggreſſu ipſo occiderit cuius verba ſonant in perſonam facientis de hoc ſupra dixi ibi recurrendum & ſentit Capi.in deciſ.ſa.conſi.clv.in ſecunda dubita.& per Corſ. in repert.Panor.in ver.mandans & per tradita per doct.poſt Bar.in.l.ſiquis id quod.ff.de iuriſ.om n.iudi.§.ſi.& per Iaſo.l.ſiquis pro emptore.ff.de vſucap.& per Ang.in.d.glo.ſemp. mand.xiiii.q.Mar.in ſing.clxxxi.Alexan.poſt Bar.in.l.i.ff.de quibus reb.ad eũ.iud.& ꝑ Corſ. plene in conſi.lvii.iiii.vol.vbi de ſtatuto ꝙ mã dans pari pœna puniatur,& per Cepo.in conſi. xxxiiii.vbi concludit teneri pœna capitis etiã ſtante proteſtatione ꝙ non occidat vide ſupra

124 dicta. ℭ †Secundo quæro an probationes factæ pro mandatario proſint mandãti? dic per Bar.& Alex.poſt eum in.l.i.§.ſi.ff.de quæſtio. & econtra & Ang.in.d.glo.ſempro.mand.

125 ℭ †Tertio quæro an ſententia lata pro mandatario proſit mandanti Bald.poſt Cyn.in.d.l. non ideo colu.ſi.verſi.item quærit an ſententia concludit ꝙ ex quo ſit poſsibile mandatarium non teneri, & tamen teneri mandantem tunc abſolutio mandatarii non prodeſt mandanti, idem etiam ſi poſsibile ſit mandatarium teneri. nam res inter alios acta.item ſimul,& ſemel agi poteſt contra vtrunq;.l.i.C.ſi reus vel accuſ. mor.fu.ꝙ non eſſet, ſi vnius ſententia alteri ꝑiudicaret & vide per Bart.in.l.ſi adulteram.§. ſi eo.ff.de adulte.Ange.in.d.glo.Sempro.man. xix.q.Gandi.in rub.de homic.iii.& iiii.colum. verſi.pone etiam & verſi.ſed pone quod dictus ſeius diſtinguit, quod aut eſt abſolutus,qui non reperitur illud maleficium fore commiſſum, & tunc victoria mandatarii parat liberationem mandanti. aut fuit abſolutus quia non repertus culpabilis, & tunc non prodeſt per dictum regu. quia res inter alios acta. in alio vero capite ſi fuit condemnatus mandatarius an noceat mandanti, an vero ſit liberatus, quia

punitus faciens Gandin.ibi.in.d. verſiculo po-
ne etiam arguit ad partes & tandem concludit
mandantem teneri nec per hoc eſſe liberum, ⁊
ibidem per Gandi.in ver.ſed pone actum eẽ q̃-
rit quid ſi actum fuit ad intereſſe contra facien
tem qui ſatisfecit an iterum mandans teneatur
ad intereſſe concludit ꝙ nõ de ſupradicto vide
per Bal.in.l.ii.C.quor.appel.nõ recip. vbi ꝙ pu
nitis occiſoribus proceditur contra mandãtes.
& vide de his,⁊ vtroq; per Ang.in glo. And.au
xil.ii.col.ver.q̃ro an Gaio.& in fi.glo. & in gl.
caput a ſpatulis ver.ſed quæro an damnato &
ſeq.& per Bel.in pract.in rubr. de qõ.xxxvii.
col.in prin.& in ſimili per Par.in tra. ſind.car.
lxxxi.iiii.col.& per Bal.in.l.iuris.in fi.C.quib⁹
res iudi.non no. Bar.& Marſi.in.l.i.§.ſi quis vl
tro.ff.de quæſtio.Ioan.and.&Deci.in.c.ratiha
bitio.de reg.iu.&per Inno.in.c.eũ.vintonien.
de electio.in glo.iii.q.vi.c.hoc quippe. & Bar.
in.l.ex duobus.iiii.q.ff.de duo.reis. ⁊ in.l.admiſ
ſi.§.fi.ff.de fideiu.& in.l.furioſo.& in.l.fi.ff.de
iure iu.& in.l.aduerſus.ff.de arbi.Sali. in.l.C.i.
de rap.vir. Alex.in.l. ſæpe.ff.de re iud.& in cõ.
126 lxxxix.iii.vol. ℭ †Quarto quæro an mãdãs
& mandatarius conuenti coram diuerſis iudici
bus poſſint petere remitti ad eundem iudicem.
Bal.tradit in.d.l.non ideo.in fi.& Ang.in.d. gl.
ſem.man.x.q.arguit & tñ concludit fuiſſe de-
terminatũ ꝙ non,cũ iſti obligentur quilibet de
p̃ſe & proceſſus cũ vno non valeret cũ alio.l.i.
ff.de quib.reb.ad eundẽ iud. vide p Mar. in.l.fi.
pen.col.ver.vltra p̃dicta.ff.de iur.oĩ.iu. Alex.i
l.nulli.in fi.C.de iudi.ꝙ tñ limita vt p Nel.ĩ tra.
bãn.in.ii.par.vii.q.& vide ſupra quę dicta ſunt
vbi mandans & mandatarius conueniantur &
vide Boni.in tra.mal.in rub.de falſ. Ang.in gl.
exiſtens florem . Mar.in ſing.cccciiii.& vide p
127 Capi.in deciſ.ſa.conſi.cxii.ℭ †Quinto quęro
quid ſi mandatarius non poſſit teneri an mãdãs
teneatur? dic vt per glo.& doct.in.d.l.ſi id ꝙ.§.
fi.de iur.oĩ.iudi. Bal.in.d.l.non iõ minus.col.fi.
Ang.in.d.glo.Semp.man.iii.q.& ſupra fuit di-
ctum in excuſatione mandantis.hæc circa man
dantem & mandatarium & vtrunq; ſimul.
128 ℭ †Sequitur de conſulẽre in quo primo vidẽ
dũ erit quis dicatur conſulere in malefi.ii. quot
modis & qualiter dicatur pręſtari cõſilium.iii.
aliqua de concernentibus conſilium.iiii. de ex-
cuſationibus cõſilii.v.de pena cõſulẽtis in male
129 ficio.ℭ †Circa primum ille dr̃ conſulere ⁊ p̃-
ſtare conſilium in maleficio qui verbo ſuadet ⁊
inducit delinquentem ad maleficium gratia cu
ius cui fit perſuaſio non gratia conſulentis alias
eſſet mandatum.nam differt conſilium & per-
ſuaſio a mandato cum mãdatum fit gratia mã
dantis,conſilium vero & perſuaſio gratia faciẽ
tis cui conſulitur & perſuadetur ita per Bar. in
d.§.ſi mandato.i.q.ver.veniamus ad perſuaſio
nem. Bal.in.l.i.circa princi.verſi.eius conſilio
autem.C.de ſer.fugi.dicitur verbo ad differen-
tiam eius qui facto adminiſtrat ſeu per opera-
tur in maleficio.nam ſi non verbo ſed facto di
citur præſtare auxilium . & de auxilio tenetur
etiam ſi nihil fecerit,ſed ſteterit armatus ex p̃-
poſito vt ſupra fuit dictum in materia auxilii.
ita per Bal.in.d.l.i.& Bar.in.d.§.ſi mandato in
finalibus verbis hanc facit tex.in.l.in furti.§.cõ
130 ſilium.ff.de pen.& in.§.ope.inſti.eo. ℭ †Sed
an ſit aliqua differentia inter conſilium perſua-
ſionem inſtigationem & inſtructionem text. in
d.l.in furti.§.conſilium ſentit ꝙ non,ſed Bar. in
d.§.ſi mandato vlt.qõ.dicit aut quæris quo ad
maleficium ſubſecutum puniendum . aut quo
ad ipſam perſuaſionem conſilium & inſtigatio
nem puniendam,ſeu aut ad puniendum. ipſum
ratione præcedentis conſilii & perſuaſionis ad
pœnam delicti,aut ad ipſum puniẽdum pro ip-
ſo conſilio & perſuaſione & inſtigatione tan-
tum. Primo caſu nulla ſit differentia ex quo om
nia fiunt gratia facientis & non conſulentis ſeu
perſuadentis & inſtigantis. & cum non gratia
facientis tam perſuaſio quam inſtigatio ſeu in-
ſtructio effectualiter dici poteſt conſilium cum
fiat verbis & in hoc primo caſu nulla ſit diffe-
rentia circa punitionem conſilii perſuaſionis,⁊
inſtigationis nec alia ſit diſtinctio ſed ſimplici-
ter puniuntur vt.l.i.§.perſuadere.ff.de ſer.cor.
ita per Bar.in.d.§.ſi mandato in q.fi. & Ange.
in.d.gloſ.ſempron.xxii.q. & vide de prædictis
131 Alex.in conſi.cxxvii.iiii.volu.ℭ †An autem
dans conſilium dicatur opem pręſtare.& an in
cludatur in ſtatuto de auxilio? dic vt per Saly.
in.l.i.C.de rap.vir.& Pau.gril.in tract. de pen.
omni fa.çoi.x.q.vi.dicitur etiã præſtare conſi-
liũ præſumptũ ſi quis poſt delictũ cõmiſſum aſ
ſociet delinquẽtẽ ad euadẽdũ.nã tunc præſum
ptio eſt ne dũ occulti auxilii ſed occulti cõſilii,
vt per Fel.in.c.ſicut dignũ de hom.Marſ.in.l.i.
C.de rap.vir.vi.car.& in prac.in.§.conſtante.
iiii.limi.Thom.gram.in con.xxxii. quando au
tem dicatur præſtare conſilium in maleficio p
Pau.de caſt.in conſi.xxii.& Bal in conſil. cxx.
iii.vol.Cepo.in conſi.xxvii. Lucas.de pen.in.l.
i.C.de ſilentiar.lib.xii. per Deci. in.c.i.de offic.
132 deleg.& in regu.conſilii.ff.de reg.iur.ℭ †Cir-
ca ſecundum quot modis dicatur præſtare cõſi

liũ, & qualiter Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.ii.col. ver.ſed cõſilium.dicit pręſtari facto,& verbo, & facto & verbo ſimul de quo in.l.ſæpe.§.i.ff. de ver.ſigni.non tamen intelligendum eſt proprie facto pręſtari conſilium cum potius auxilium diceretur ex quo cõſilium proprie verbis tantum præſtatur, vt ſupra, ſed in proprie cum longa ſit differentia, ſi facto vt.d.l.ſæpe.&.d.l. in furti.§.ope in.fi.nam adhibendo conſiliũ videtur dare opem, & auxilium large ſecundum doc. Bar.in.d.§.cõſilium.l.in furti in quibus fit diſtinctio & differentia inter opem & conſiliũ: cum conſilium verbis & ante factum adhibeatur, auxilium vero in facto & facto præſtatur, ſed in proprie ſecundum Bart.in.d.§.ope,in fi. nam adhibendo cõſilium videtur dare auxiliũ, & opem large cum tale conſilium ſit quædam confortatio & adiutorium ⁊ hoc modo intelligendo conſilii facto pręſtari videtur,ſtricte vero differunt, vt ibi per Bar.& in.d.l.ſæpe.& in d.§.conſilium. Et an præſtans conſilium opem præſtare dicatur per Saly.in.l.i.i.col.C.de ſer. fugi. Bal.in conſi.cxx.iii.vol. & in conſi.cclvi. iiii.vol. Bar.in conſi.clxv.& in.d.§.ſi mandato ver.quęro vtrum ibi præterea & in fi.per tex. in.l.qui ſeruo.§.idem Pomponius.ff.de fur.⁊ ſic verbis proprie dicitur præſtari conſilium & ẽt verbis,& facto,vt quia antea præſtet conſiliũ, & etiam facto aſtet maleficio, & tunc non proprie conſilium, ſed auxilium præſtari dicitur.

133 ¶ †Sed an tunc ſimul de auxilio & conſilio teneatur & vtraq; pœna pro conſilio & auxilio & quid ſi diuerſæ pœnę imponantur a ſtatuto an vtraq; pœna in mandante ponit Bald.in.d. l.non ideo minus pen.col.verſi.item quæritur an quis poſſit teneri de mandato.ꝙ non teneaẽ duplici pœna, ſed vna tantum.ſed illud procedit ratione contrarietatis ex quo ſi,vt mãdator teneretur,vt principalis teneretur,ſed opem ꝑſtando acceſſorie & non principaliter reſpectu alterius.ergo ex eodem ex diuerſis & cõtrariis mediis non tenetur,ſed conſulens non tenetur, vt principalis reſpectu alterius cui conſiliũ daẽ niſi dicamus adhibita diſtinctione infra dicenda in caſu quo non eſſet alias facturus niſi rõne conſilii,vt in.c.ſicut dignum.§.qui vero de homicidio,& in.§.clericus,vt quia dat cauſam homicidio,vt per Cepo.in conſi.xxvii.verſi.item qui conſilium per no.in.c.de cætero.de homicidio. In contrarium facit quod tradit idem Bal. in.d.l.non ideo pen.col.ver. ſed iuxta hoc vertitur quæſtio vbi concludit ꝙ quis poteſt teneri vt principalis, & vt opem ferens ergo dato ꝙ conſulens teneretur vt principalis poſſet etiam teneri acceſſorie,vt opem ferens diuerſis reſpectibus licet non vno,& eodem reſpectu, vt ibi dicit Bal.quod dictum Bal.impugnat Aret.in.l. i.iii.concl.C.de ſer.fug.in hoc erit videndum an diuerſa ſint delicta conſilium,& auxilium,et in hoc fuit dictum diuerſa eſſe per.d.§.conſiliũ.et d.l.ſæpe.& ſi diuerſa an procedant ex eodẽ facto, & an ex diuerſis q̃m ſi ex eodem facto, & tunc aut ſunt diuerſę ſpecies delicti & ſeparate aũt eędem vel ſe habẽtes, vt genus & ſpecies ſi diuerſæ,& ſeparate,& tũc vtraq; pœna puniri põt & de auxilio,et de conſilio licet ex eodem facto, vt homicidio pueniat per.l.ſi adulterium cum inceſtu.ff.de adul.ſi eadem vel ſe habẽtes, vt genus & ſpecies ſecus per.l.ſenatus.ff.de accuſa.ſed ex quo diuerſa & ſeparata ſpecies.d.l. ſępe,&.d.§.conſiliũ.vtraq; pœna puniẽ.ſi ex diuerſis factis qa vnũ ex cõſilio aliud ex auxilio, & aſtantia,& tunc idẽ ꝙ vtraq; pœna teneẽ per d.l.ſenatus.& ibi tradita ꝑ Bar.⁊ in.l.nunq̃ plura.ff.de priua.deli.& Saly.in.l.q de crimine.C. de accu.po.& An.ĩ gl.& caput a ſpatulis ⁊ Dy. Bar.& Imo.in.l.i.§.dixerit.ff.de pub.decidi po

134 teſt hæc queſtio. ¶ †Rurſus erit diſtinguendũ an eadẽ pœna teneatur conſulens, & auxilium præſtans an diuerſis, ſi eadem aut ex eadẽ legẽ cõi vel municipali & tunc licet diuerſæ ſint obligationes pp diuerſa facta, & ſpecies diuerſas tñ quo ad executionẽ vna pena imponetur, vt per Bar.in.d.l.ſenatus in prin. & in.l.ſanctio legis.ff.de pœnis aut ex diuerſis legibus & tũc idẽ licet ex vtraq; lege teneatur tñ executione vna imponitur vt in.d.l.ſenatus per Bart. ſi diuerſis pœnis puniatur conſulens & opem præſtãs & tunc ſiue eadem lege communi aut municipali puniatur ſiue diuerſis vt vna lege communi,& alia lege municipali,& tunc vtraq; teneatur cõſulens & opem pręſtans inſimul propter diuerſitatem factorum pœnarum & legum cum diuerſa ſint facta & obligationes diuerſæ pœnæ, & diuerſę leges, vel eadem lex diuerſa facta,& pœnæ diuerſæ,vt ſumitur ex dictis locis, & ex dictis per Boni.in rub.de inſul. & percuſsio. &

135 per Mar.poſt Bar.in.l.i.ff.de ſicar. ¶ †Sed an vna pœna confundatur per aliam quia conſulens & idem opem ferens videtur ꝙ ſic vt dicitur de inſultu & percuſsione nam inſultus cõfunditur cum percuſsione licet diuerſæ pœnæ imponantur. vt per Boniſ.in.d.rub.de inſul. & percu. & per Bar.in.d.l.nunquam.ff. de priua. deli.& traditur in dicta.l. qui de crimine & per Bald.in.l.aduerſus.C.de fur.& per Bart.in.l. & ſi amicis

ſi amicis.ff. de adulter.& per Math. in conſti. ſi quis aliquem ex quo tendunt ad vnum & eundem effectum videlicet ad homicidium perpetrandum,dic vt per Bal.in.d.l.aduerſus & Bar. in d.l.nunquam ver. venio ad alios ꝙ aut in cõtinenti & eodẽ impetu.& ſtatim facto conſilio aſſeti maleficio aut ex interuallo poſt conſiliũ, nam primo caſu confunditur ſecundo non, & ideo tractatus & ordinatio confunditur cũ delicto poſtea ſecuto ſi ſtatim fuit perpetratũ quia ad eundem effectũ licet diuerſa pena eſſet pro tractatu & ordinatione,vt ibi dicit Bal.& Bar, dicit ſi ex propoſito vulnerãdi pcuſſi deinde ex aliquo dicto vel facto occidi ſuper veniente im petu teneor de occiſo & vulnerato ex quo non eodem impetu licet in continenti. ſed ſi animo occidendi percuſſi & per ſequutus ſum aliquem animo occidendi licet poſt inſecutionem occidam ex interuallo, ex quo eodem impetu teneor de occiſo tantum aut vulneribus ita ergo videtur dicendum in conſulente nam ſi ſtatim dato conſilio affetu confunditur & vnica pena tenetur,ſi vero ex interuallo vtraꝙ pena tenetur per dictum Bal.in.d.l.aduerſus.& Bar.in.d.
136 l.& ſi amicis. ℭ †Et vide multa dicta p Mar. in d.l.ſi.ff.de ſicar.quando delicta confundantur, & Ang.in glo.fecit inſultum & in aliis locis,vt ibi per Mar.& in pra.§.pro complemento.& in.§.& quia.& in.l.i. C.de rap. vir. & in conſili.Gandi.in rub.de pen.xvii.colũ.Boni.in d.rubri.de inſul. & percuſſ.ii.col. Mathe. in. d. conſti.ſi quis aliquẽ Alber.in tra.ſtatu.q.xxviii. Bal in.c.i.§.futurum de pa.iura.fir. Areti.in cõſil.x. Alex.in conſil.cxvi.iii. vol. Auguſti. poſt Ang.in.d.glo.fecit inſultum.& in glo. ad mena
137 uit. ℭ †Conſulere etiam dicitur ſi quis locutus fuerit ad aures occidentis & eodem inſtanti fuerit ſecutum homicidium & concurrebat pariter inimicitia vtriuſꝙ facientis & loquentis ad aures nam tunc preſumitur cõſuluiſſe ad maleficium perpetrandum, & non mandaſſe preſumẽdo in mitiorem partem ex quo durius obligat mandatum quam conſilium vt traditur per Ioan. Andr. in capitulo nullus ex conſilio de reg.iur.ſi autem nulla precedebat inimicitia loquentis nec conſilium preſumitur ita per Bald.i.l.i.iii.columna verſiculo ille dicitur mãdare. C.de ſer.fugi.& Corſe.i ſingul.in verbo ꝓ ſũptio. verſi.celeritas actus & ſupra fuit dictũ.
138 ℭ †Conſulere etiam dicitur ubi quis ſuadet maleficiũ rogat inſtruit,uel vtilitatẽ futurã oſtẽdit,vt per Card.in clem.i.v.oppo.de pen.& in clem.i.xvi.q. & ſeq.de foro compet. ubi quis dicatur preſtare conſilium & quis fauorem, & per Saly.in.l.prima.C.de rap.virg. & eſt vtile ſcire propter verba an ſonent in mãdatum an in conſiliũ vt ſciatur proponi accuſatio & formari inquiſitio, an de mandato an de conſilio per Cepo.in conſilio vigeſimoſeptimo in dubio vero quando verba ſe habẽt et habere poſſunt ad mandatum, & conſilium preſumendum erit in mitiorem partem ad conſilium per dictum Bal.in.d.l.i.ver.dicitur autem & ſupra fuit dictum in materia mandati & per Alexã.
139 in.d.cõſil.cxxvii.iiii. volum. ℭ †Circa tertiũ primo quero quid ſi quis fuit accuſatus de mandato vel inquiſitus,& in proceſſu per confeſſionem aut probationes conſtet de conſ.an puniatur de conſ.de quo non fuit accuſatus nec inquiſitus Alex.in conſil. cxxix.iii. volum. licet fuerit. Anto.de praro veteri concludit ꝙ non cum aliud ſit mandante aliud conſulere & longa eſt differentia inter vtrumque vt no. glo. in l.nullus ex conſilio.ff.de reg.iur. & ſicut in ciuilibus propoſita vna actione ſi probetur de alia ſuccumbit,ita & in criminalibus cum in eis ad inſtar ciuilium procedatur vt proſequitur Mar.in pra.in.§.diligenter ex conſequenti cum non probata inquiſitio ſeu accuſatio abſolui debet.ſed quid ſi in inquiſitione, aut accuſatione fuerit appoſita clauſula ſolita apponi ſuper quibus omnibus & ſingulis cum annexis & connexis ac prorſus extraneis petit ſibi ius & iuſtitiæ complementum miniſtrari omni meliori modo via iure & forma an tunc ſi nõ probetur de mandato in eis deducto, ſed de conſilio condemnari debet an abſolui, de qua clauſula tam in ciuilibus quam in criminalibus pleniſſime p Iaſ.in.§.omnium inſti. de actio.doct.in.c. ii. de ord.cogni.Deci.in.c.licet cauſam in glo.aſtrinſit de proba. Bal.in.l.ii.C.eo.Iaſ.in.l. petens. C. de pactis pa.in tra.ſind.in verbo ſententia ver. an.d.c.deteſtantes carte.c.An in gloſ. ſuper quibus omnibus & ſeq.Mar. in conſil.lxxv. Auguſti.& Bernar.poſt Ang.in.d.glo.Corn.in conſ. xcii.ii. vol.Feli.in.c.ex parte de reſcrip.& per Capi.in deciſ ſa.conſil.x. & plene per Amod. iuſti. in tra.ſind.ſub num.xviii.incip.emergentibus videtur ꝙ poteſt condemnari nam ſi intẽtatur delictũ qualificatũ vt percuſſio cum ſanguine vel de nocte ſi qualitas non eſt probata, ſed ſimplex maleficium punitur propter dicta clauſulam & cõſulunt Bar.cxvii.incip. accuſatio fuit inſtituta licet contrarium uidetur Rom. in.d.cõ.de quo per Bernar.poſt Ang.ubi ſupra & Barba.in con.x. & per Ang. in glo. ſanguis

exiuit & in glo. de nocte & per Dec.in.d.c. licet
cauſam & Mar.in.d.conſil.lxxv.& Pat. vbi ſu-
pra & dixit Amod. vbi ſupra ꝙ ſi fiat accuſa-
tio de vulnere inde mortuus ſit ſtãte dicta clau
ſula poteſt condẽnari de morte ſecuta. Sed con
trarium credo ex quo crimen conſilii differt a
mãdato vt dictum eſt, cum ergo vnum crimen
proponit, & probat aliud non intentatum ab-
ſolui debet, vt per Alex.in.d.con. facit nam a-
gens ex vna cauſa probat de alia abſolui debet
vt per Bar.in.l.i.i prin.ff.de eden. Inno.in.c.ex
parte de priuileg. Thom.gram. in conſil.xxvi.
non obſtat illa clauſula, nam illa operatur cum
crimen fuiſſet connexum crimine intentato nã
licet non probetur intentatum, ſed aliud conne
xum tamen puniri poteſt per iudicem per illã
clauſulam ſecus quando crimen eſt alienum. &
extraneum ab intentato ita ſentit Andr. in con
ſtitu.ſi damna clandeſtina quem refert & ſequi
tur Par. vbi ſupra ſecus tamen ſi eſſet vtrobique
vtrunq; deductum & alterum probatum nam
ſufficeret vt per doct. vbi ſupra maximè con-
currentibus aliis clauſulis coniunctum, & diui-
ſim copulatiue & alternatiue vt doct. in locis
ſupra nec reuelat clauſula prorſus extraneis nõ
intelligitur concernentibus intentatum crimen
non ſeparatum nec deductum vide tamen Far.
vbi ſupra vbi videtur ſentire contrarium cum
officium iudicis ſit latiſsimum, vt etiam non de
ductum puniat ſtante dicta clauſula tamen alle
gat Andr. vbi ſupra contrarium ſentientem, &
no. illud quod dicit Ang.in.d.gloſ.emergẽtibus
quid operetur illa clauſula ſi fuit actum de vul-
nere & deinde mors ſequatur licet de iure non
poſſet cõdẽnari de morte ſecuta ex eodem pro
ceſſu tamen virtute illius clauſule poteſt conde
mnari licet Aug. ibi contra poſt eum & ibi etiã
quid operet circa qualitates omiſſas, vt per eũ.
140 ℭ † Secundo quæro an ſiquis conſuluit vel in
ſtigauit & perſuaſit, vt clericus percutiatur an
ſit excommunicatus? dic ꝙ ſic vt in.c.mulieres
& in.c.nuper de ſent. excommuni. Bald. Ang.
Raffa. & Imo.in.l. qui. ergo.§. pen.ff. de leg.i.
Ang.in glo. ſempro.mãd. viii.q. Alex.poſt Bar.
141 in.d.§.ſi mãdato in fi. ℭ † Tertio quæro quid
econtra an clericus conſulendo vel perſuaden-
do & inſtigando ꝙ percutiatur, & mors ſequa-
tur efficiatur irregularis prædicti doct. ꝙ ſic, &
Ang.in.d.glo.ix.q. Bel.in pra.in rub.de quæſt.
xlv.col. Iai in.l.i.C.de ſer.fug. Mar.in conſi.x.
& ſeq. dummodo ꝙ declaretur, vt ammittat be
neficia, vt p Mar.in conſi.lxii. & in cõſi.lxxiiii.
Fely. vero in.c.ſicut dignum.de homi.ii.concl.
& in.c.de offi.dele.iiii.col.ver. vtrum autẽ ra-
tione conſilii clericus.in quibus plene ampliat,
142 & limitat ex cuius dictis. ℭ † Primo amplia
ne dum quando ex conſilio ſequitur homicidiũ
& membri mutilatio, vt.d.c.ſicut.et.c.ſiquis vi
duam.l.diſt.c.ſi quatuor.xxiii.q.viii. c.ii.de cle
ri.pugna.in fi. ſed etiam ſi conſuluit cõſtructio-
nem alicuius inſtrumenti bellici, vel diceret in-
ſtrumentum bellicum fore aptum in tali loco,
vt proficiat bello ex quo homicidium fuerit ſe
cutum, vt per Inno.in.c.ad audientiam.de ho-
mici.etiam ſi fuit cauſa remota conſilium, vt
quia conſuluit aliquid remotum a maleficio &
poſtea fuit ſecutum homicidium, vt in exem-
plis per Panor.in.d.c.ad audientiã. vt quia con
ſuluit iactum baliſte, vel machine, vel inſultum
caſtri, vel ꝙ furtiue capiatur, vt vbi per eum, et
traditur in.c.presbyterum de homi.& per Nic.
143 plo.in tract.irreg.xii.irreg. ℭ † Secundo am-
plia vt ſi conſuluiſſet rem illicitam ex qua ve-
riſimiliter non eſſet ſequendum homicidium, ſi
poſtea ſequatur homicidium efficitur irregula-
ris, vt per Spec.in titu.de lega.§. iuxta ver. ſed
quæritur. vt ſi furtum clandeſtinum, vel rapinã
conſuluit ex quo poſtea fuit ſecutum homici-
dium, et hoc quia dabat operam rei illicite licet
præter propoſitum euenerit. facit tamen con-
tra gl.i.c.Maximianus.xxiii.q.iii. vbi ſi clericus
accuſauerit aliquẽ de leui crimine ex quo mors
ſequi non debebat ſi iudex condẽnauit ad mor
tem nõ efficitur irregularis clericus ex quo præ
ter propoſitum not.in.c.prælatis.de hom.in.vi.
facit dictum Bar.in.l.illicitas.§.ſicuti ff.de offi.
præſi. vbi clericus non efficitur irregularis pro
pter homicidium caſuale, ſed dic ꝙ in terminis
gloſ.non dabat operam rei illicite cum accuſa-
tio de leui crimine permittebatur, ſecus de gra-
ui abſq; proteſtatione, vt in.c.prælatis.de homi.
in.vi.glo.etiam, ſi contra iuſtitiam iudex occi-
dat, et ideo ex homicidio caſuali quando datur
opera rei licite non efficitur irregularis, ſed qũ
operam rei illicite, vt in.c.cõtinebatur. & in.c.
lator.& in.c.ad audientiam. & in.c.dilectus.&
in.c.ſignificaſti.&.c.exhibita. &.c.ioannes. de
144 ho.& ſupra fuit dictum ſuo loco. ℭ † Tertio
amplia ſi ſolum conſulendo oſtendat vtilita-
tem prouenientem ex homicidio ſecũdum Io.
145 And in.c.fœlicis.ii.col.de pe.in.vi. ℭ † Quar
to amplia ſi ille cui conſulitur in aggreſſu occi
datur ſecundum Innoc.in.c.ad audientiam. vbi
etiam Cardi.de homi.& ibi per Fely. de mate-
ria irregularitatis, & in locis per eum allegatis
ratione homicidii, aut percuſſionis, & membri

mutilationis, & per Nicol.plo.in tract.irregul. poſt Spec.in tit.de leg.ſeu de diſpenſ.§.iuxta.ii. de occiſo.in aggreſſu ꝙ conſulens ſit irregularis Ioan. And.in.c.is qui de homicidio in.vi. & Specu.in.d.§.iuxta. & Nicol.plo.in.xiiii.irre-
146 gula.in tract.irregu. ℂ † Et limita primo prædictam concluſionem,niſi clericus ſuaderet licitam occiſionem,vt pro proximo,pro eccleſia, pro patria,vel pro Chriſto, vt per Specu.in.§. iuxta verſi.porro. Nico.plo.in.d.irregu.xiiii.
147 & ſeq. ℂ † Secundo limita niſi is cui conſuliitur fuiſſet,alias facturus,vt per Panor. poſt Hoſtienſ.in.c.ex literis.prope fi.de exceſ.præla.
148 ℂ Tertio limita & intellige ſi fuit conſilio partum, & fuerit ſecutum homicidiũ,& nõ aliter ex nudo conſilio,ſecundum Io.and. in Spec.in d.§.iuxta verſic.ſed quæritur. ratio aſsignatur ex quo ex ſola , & nuda voluntate non efficitur irregularis ſecundum Archidi.in.c.periculoſe.de pen.contra tamen ibi glo.diſtin.i.& in.§. ſi ergo.xii.col.xvii.q.iiii.⁊ i.c.fi.xxiii.q.viii.⁊ ſi voluntas fuerit deuenta ad actum extrinſecum cum omni conatu ſine effectu ſecundum Gemi.
149 in.c.ſiquis poteſt acceptum.l.diſtin.ℂ † Et ex hoc dicebat Archid.in.c.fi.xv.q.i. ꝙ ſi clericus inueniat mortuum illum ad quem occidendum accedebat,& intulit ei mortuo vulnera in loco mortali non eſt irregularis, & per Mar.in ſing.
150 clxxxiii.ℂ † Et dixit Specu.in.d.§.iuxta.ꝙ ſi clericus habuerit ratum homicidium quod ſuo nomine geſtum non eſt, non efficitur irregularis,ſecus ſi ſuo nomine geſtum,⁊ per Arch.in.c. omnes.xvii.q.iiii. & Hoſti. in ſum. de homi.§. quæ noua. ver.quid ergo ſi placet, dummodo ratum habeat non aliter, vide de hoc per Fely. in.c.i.de offi.delega. verſi.ſed dubitatur, vbi ſi aliquis occidatur intuitu clerici an efficiatur ir-
151 regularis.ℂ † Et ꝙ ſola voluntas non facit clericum irregularem niſi actu occidatur,& de dicto ſuperiori Archi.per Nico.plo.in.d.tract.ir-
152 reg.xxvii.irregular. ℂ † Limita tamen ꝙ ex ſolo conſilio, ſi nõ fuit perfectum homicidium non efficitur irregularis in.c.felicis.de penis.in vi.& in clem.i.cc.& ibi per Card.v.oppo.& in
153 xii.q.ℂ † Quarto limita niſi per clericum fuiſſet diſſuaſum homicidium niſi dubitans aſtaret in dicto homicidio , vt per Feli.in.d.c.ſicut dignum verſic.vii.& vltimo limita. de homicid.
154 ℂ † Quinto limita niſi clericus interrogatus tanquam iuris peritus generaliter reſponderet dignum eſſe morte propter quod cõſilium fuiſſet decapitatus;nam non efficitur irregularis ni ſi ſpecialiter ſuper illo caſu fuiſſet interrogatus & conſulto reſponderet, vt per Specul.in.d.§. iuxta.per Nicol.plo.in.d.tracta.irreg.xxxxix. irregula.& per docto.in.c.literis.de exceſſ.prælato.per Bald.in auct.habita.C.ne fili.pro pa.in princ.& Panor.in.c.i.de fur. Gemi.in.c.fi.iii.di
155 ſtinctio. ℂ † Circa quartum primo excuſatur conſulens ſi is cui fuit conſultum.ex interuallo occiderit Paul.de caſt.in.l.ſancimus.C.de teſta. dicit inclinandum in mitiorem partem,vt non tenetur ſed præſumatur non ſecutus conſilium tamen Imo.& Fel.in.d.c.ad audientiam.& in d.c.ſicut dignum & in.c.i.de off.dele.& Panor. in.d.c.ad audientiam.dicunt contrarium ꝙ cẽſetur motus ex conſilio,dic & limita,vt per Fe
156 ly.vbi ſupra.ℂ † Facit dictũ Bald.in.l.multum intereſt.in.colu.C.ſiquis alteri vel ſibi. vbi dicit ꝙ ſi duo habuerunt tractatum de aliquo occidendo,& per alterum ſecuta fuit mors præſumitur ſecuta ex illo tractatu,& in.c.i.§.iniuria.de pa.iur.fir.& Fely.in.d.c.ad audientiam. in fi.& vide Sal.in hoc in d.l.non ideo.vii.col. Bar.& alii.in.l.quandiu.ff.de acqui.hære.& in d.§.ſi mandato.& Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.& vide quæ dicta ſunt ſupra de mãdato.Et limita vt ibi niſi cõſilium,& perſuaſio fuiſſe reuocatũ tacite vel expreſſe,vt per Bar.in.d.§.ſi mandato. per Bal.in.l.ſi literas.C.mand.⁊ in.d.l.non
157 ideo in fi.vel nõ acceptatum vt ibi.ℂ † Idem excuſatur ſi non fuiſſet conſilium acceptatum, ſed ſpretum,vt per Bal.in.d.l.ſi literas.& in.d. l.non ideo.& per Cep.in caut.cclv.quę eſt vlt.
158 & vide ſupra de mandante.ℂ † Idem excuſatur ſi conſilium fuerit reuocatum, & perſuaſionam non tenetur,vt ſupra quod tamen dic, vt per Inno.in.d.c.ad audientiam. & Barto.in.d. §.ſi mandato.Ang.in.d.glo.ſempro.mãd.in fi. & Imo.& Anch.in clem.i.de renun.& doct.in c.cũ quis.de ſent.excõi.in.vi.& in.c.mulieres, eo.tit.& Alex.poſt Bar.in.d.§.ſi mandato.ꝙ licet in mandante ſufficiat ſimplex reuocatio tamen in conſulente,& perſuadente requiritur ꝙ taliter ſuadeam ꝙ ſim certus te mutaſſe propoſitum alias debeant tibi offendendo nunciare ꝙ caueas, ⁊ vide quę dicta ſunt ſupra in mandante,& quod dicit glo.in.d.c.cum quis.ſi prius inſtigauit,vel mandauit clericum percuti,& reintegra ante percuſsionem reuocauit demũ percuſſit excuſatur loquitur tamen in mandante , in conſulente tamen dic, vt dicit Bart.in.d.§.ſi mandato.⁊ per Fel.in.d.c.ad audiẽtiam. & Alex.in cõ.lxvi.ni.vol.⁊ Dec.i.d.c.i.de offi.dele. & in.d.l.cõſilii.& per Pau.gril.in tra.de pe.omni.cõi.x.q.& per Fely.in.d.c. ſicut dignum.v.

ſimi. & in.d.c.i. ver. vltima concluſio. Saly. in
l.i.x.q.C.de rap. virg. & per Bal.in.§.ope.inſti.
159 de oblig.que ex deli.naſ. ℂ † Item excuſatur
ſi id quod non poteſt per alium expediri, niſi p
facientem conſulitur, aut perſuadetur & adul-
terium, ⁊ fornicatio, vt ſupra demandante fuit
dictum, & infra & vide p Math.in conſti.capi-
talem vbi de conſulente, & perſuadente raptũ.
ℂ Vltimo excuſatur ꝙ ille cui fuit conſilium
preſtitum erat alias facturus abſq; conſilio, &
perſuaſione in hoc autem an debeat fieri talis
diſtinctio an alias eſſet facturus an nõ per Dy.
in reg. nullus ex conſilio de reg.iur.in.vi.qui di-
ſtinguit aut conſuluit id quod cadit in delictũ,
& non adhibetur talis diſtinctio aut conſulitur,
& perſuadetur id quod non cadit in delictum,
& tũc adhibetur talis diſtinctio, & hanc ſequit
Bar.in.d.§.ſi mãdato vbi corroborat ꝙ cõſiliũ
eſt opẽ pſtare ſed in opẽ pſtante nõ adhibet ta-
lis diſtinctio ergo nec in conſilio & perſuaſio-
ne quæ diſtinctio nullo modo locum habet in
mandante, vt ibi per eum, & ita reſidet Angel.
in.d.glo.ſempro.man.q.xxii. & vide Bar.in cõ
ſi.clxv. & Bal.in conſil.ccxx.iii. vol. & Inno.
in.c.quetelã de electi. Saly.in.d.l.i. de rap. vir.
Bal.in.l.ob hec verba.ff.de infami. & in.l. data
opera. verſ.conſilium quoq;.C.qui accuſa.poſſ.
vbi idem, vt ſupra & per Fely.in.d. c.i.de offi.
deleg. & in.d.c.ſicut dignum. & Iaſ. in. §. om-
nes inſti.de actio. & in.l.i.C.de ſer. fug. & in.l.
titia.§.ſi idem.ff.de ver.oblig.Ang.in.l.i.ĩ prin.
ff.de eo p quem fa.er. Cano. in. c. milieres. de
ſent.excõmu. & in.c.ſuper eo. vbi Fely eo. tit.
& in clem.i.de pen. & plene per Deci. in. d.c.i.
& in.d.reg.conſilii vbi plene limitat, & ibi an
in dubio preſumatur ꝙ eſſet alias facturus, &
qualiter hoc probetur, ⁊ per Pau.grill.in.d.tra.
de pen.omni.coi. x.q.iii.col.poſt Saly.in. d.l.i.
& Gandi.in rub.de pen.xvii.col. ver. item po-
ne.ꝙ ego de di.dic ⁊ limita vt per Mar. in ſin-
gu.665. vbi limitat in atrociſſimo delicto non
adhiberi talem diſtinctionem. ⁊ per Boni. ĩ rub.
de inſul. & percu.ver.ſed quid in conſilio in q-
bus locis plene traditur an fieri debet diſtinctio
ꝙ eſſet alias facturus, ⁊ ibidem limita, vt per
160 cos. ℂ † Limita etiam niſi eſſet tractandum
de punienda ipſa perſuaſione, & conſilio, &
non crimine ratione conſilii, nam tunc punitur
ſimpliciter abſq; alia diſtinctione, vt per Bar. in
d.§.ſi mandato. & Ang.in.d.glo.ſempro. mãd.
in.fi. & Bal.in.d.l.data opera, & alii in locis ſu-
pra. ℂ Limita etiam in caſu clem.i.de pen. &
ibi per Car.duodecima queſt. & quinta oppo.
& in caſu. c. felicis de pen. vi. vbi ſimpliciter
161 punitur conſilium. ℂ † Limita etiam, vt per
Iſer.in.c.i.quibus mo. feu. ammi. vt procedat
quãdo delictũ concernit perſonam perſuaſi, vt
non fiat diſtinctio ſecus ſi non perſonam per-
ſuaſi ſed extra perſonam nam ſi erat alias fa-
cturus non punitur, & vide que traduntur poſt
162 Bar.in.d.§.ſi mandato. ℂ † Et no.ꝙ accuſans
de conſilio debet probare ordinem temporis,
vt quia conſilium & perſuaſio preceſſerit factũ
alias non tenetur, vt per Bal.in. d.l.i. C. de ſer.
fug. Alex.poſt Bal.in.d.§. ſi mãdato. vet quero
vnde oritur. Bal.in.l.ob hec verba.ff.de infam.
Alex.in cõſil.cxcvi.ii.vol.Deci.in.d.c.i.de of-
fi.deleg. & in.d.reg.conſil.Iaſ.in.d.l.i.C.de ſer.
fugi. & ſic excuſatur ratione ordinis non pro-
163 bati. ℂ † Circa vltimum an conſulens, & per-
ſuadens puniatur ſicut faciens, & qua pena dic
ꝙ aut conſilium fuit immediata cauſa delicti,
vt quia ille talis nullo mõ erat facturus niſi me
diante conſilio, & perſuaſione, & tunc eadem
pena punitur.c.ſicut dignum.§.qui vero de ho-
micidio. & .d.§.ſi mandato, aut non fuit imme-
diata cauſa, ſed alias erat facturus, & tunc non
punitur eadem pena, ſed mitiori, & licet Bar.te
neat indiſtincte teneri abſq; tali diſtinctione. &
Dy.in locis ſupra tamen communis eſt opinio
debere diſtingui, vt ſupra, & ita refert & ſequi-
tur Feli.faciens hanc concluſionem in.d.c.ſicut
dignum. & in.d.c.i.de offi.deleg. & Bal. in. d.l.
i.C.de ſer.fugi. ⁊ in.d.l. data opera. ver. conſi-
lium ſequentes.gl.in.§.ope. inſti de oblig. quę
ex deli.na. & in.l.i.§.perſuadere. vbi Bal. ff. de
ſer.corru. & in.l.ob hec verba. ff. de infam. Sa-
ly.in.d.l.i.C. de rap.vir. Mar.in ſing.665 in no
uiſſimis.ubi plene poſt Decium in dicto capitu.
primo de officio delegat. & alii. docto. in locis
ſupra. & Imol. in dicto capitulo primo. dicit
hanc fore communem opinionem, & tanquã
equiorem ſequi debere, & vide Boni.in rubri-
ca de inſul. & percuſſ. ſexta columna, & per
Angelum in dicta gloſa ſempron.manda. & ha
betur poſt eum, & per Paulum grillan. in dicto
tractatu de penis omni.coi.tertia columna. de-
cima queſtione. vbi diſtinguit in atrocioribus
eadem pena puniri ſi non eſſet pena determina
ta, vt per Salycetum in.d.l. prima.in aliis deli-
ctis mitiori ſi non apparet certa pena niſi quali-
164 tas aggrauet. ℂ † Et ſupradicta cõcluſio limi-
tatur, vt per Felynum in dictis locis primo non
habere locum in atrocioribus nam etiam ſi eſ-
ſet alias facturus punitur eadem pena. l. quiſ-
quis.C.ad leg. iul.maie. ita per Bald.in.d.l. da-

ta opera.ver.conſilium.& in.d.l.i.C.de ſer.fugi
ti.& per Deci.in.d.capit.i.& in.d.l. conſilii, &
Marſi.in.d.ſingul.cccccclxv. & habetur in.d.
c.felicis,& in.d.clem.i.de pen. quæ iura ita in-
telligi debent,vt per Felyn.in locis ſupra.
165 ℭ †Limita etiam in conſulente non debere
tributum Imperatori nam punitur pœna capi-
tis,vt per Ludo.monta.in trac.de reproba.ſent.
166 pila.iii.articu.ver.nec obſtat. ℭ †Limita ſe-
cundo niſi qualitas exiſtens in principali graua
ret delictum nam talis qualitas non agrauat in
conſulente,vt per Saly.in.d.l.i.vii.col C.de ra-
pt.virg.& Deci. vbi ſupra in.d.c.i. & in.d.reg.
167 conſilii. ℭ †Tertio limita niſi lex vel ſtatutũ
loqueretur perſonaliter, & in faciente nam nõ
comprehendit conſulentem ex conſequenti nõ
tenetur eadem pœna etiam ſi non eſſet alias fa-
cturus,vt per Bar.in.l.ex furtiua,cum ſeq.ff. de
condi.fur.& ſupra fuit dictum in mandante,&
per Bald.in.l.i.ff.de ſicar.& Panor.in.c. mulie-
res.de ſentẽ.excommu.per Deci.in locis ſupra.
168 ℭ †Quarto limita niſi ſtatutum diuerſam pœ
nam poneret vni & diuerſam alii,vt conſulen-
ti maiorem,nam tunc ne dum pari, ſed maiori
pœna puniretur ꝙ faciens,vt per Saly. in.d.l.i.
169 viii.col. ℭ †Quinto limita non habeat locum
in interdicto vnde vi,nam conſulens non tene-
tur eadem pœna,vt per Innoc.in.c.quærelam,
de elec.& Panor.in.d.c.ſicut dignum, & Flori.
in.l.ſeruitute.ff.quemad.ſer.amittẽ.contrarium
tamen fuit deciſum per Rotam, vt dicit & re-
fert Roma.in ſingul.incip.conſilium, & incip.
contractibus,& hoc tenet Bart.in.l.ii.ix.col.C.
de ſer.& aqua.& per Fely.in.d.c.i.&.d.c.ſicut
170 dignum. ℭ †Sexto limita in furto,nam indi-
ſtincte tenetur de conſilio.l.in furti.§.ope.ff.de
fur.Inno.in.d.c.ad quærelam.Cardi. in clem.i.
de fo.compe.Bar.& Bal.in.d.l.i.C. de ſer. fugi.
& ibi per Saly.& per Bal.in.d.l.ii.C. de ſer. &
aqua.xv.col.ver.vi.quæro,& vide per Paul.in
d.l.i.& traditur in.l.ſepe.ff.de verb.ſigni. ꝙ te-
171 netur de dolo ratione conſilii. ℭ †Septimo li
mita niſi præſtitiſſet conſilium & opem, nã tũc
indiſtincte teneretur cum in opem ferente non
fiat talis diſtinctio,ita per Bal.in.d.l.i.ii.colum.
ver.glo.noſtra,& alias limitationes,una cũ prę
dictis,vide per Deci.in.d c.i.de offi.deleg.& in
172 d reg.conſilii. ℭ †Sed qualiter probetur ꝙ
erat alias facturus Bal.in.d.l.i.C.de ſer.fugi.di-
cit conſiſtere in facto & ſic,eſſe probandum,&
in.l.metum.C.quod metus cauſa ſed dic, vt per
Pau.de caſt.in.d.l.i.& in apoſti.poſt Bar.et bal.
ibi ꝙ probatur ſi faciens faciebat præparamen
ta,vel minæ præcedebant, vel ſtante inimicitia
offenſi cum conſulente,vt per Bal.in.d.l.metũ,
& in.d.l.i.& per alios in locis ſupra,& glo.in.l.
apud celſum.ff.de excep.Ange.in.l.i.ff. de eo ꝑ
quem fact.er.& per Alex.in.d.l.metum,& Fe-
ly.in.d.c.i.& in.d.c.ſicut dignum,& per Marſi.
173 in conſi.lxii. ℭ †Et an ſi faciens excuſet con-
ſulentem ꝙ erat alias facturus proſit conſulen-
ti,dic vt p Par.in tra.ſindi.car.cxvii. aut. cxix.
174 ℭ †Sed quid in dubio præſumitur an ꝙ erat
alias facturus an non,Bal.in.d.l.data opera, &
in.d.l.i.dicit ꝙ non ex quo in dubio præſumi-
tur,& interpetratur in nõ delictum, & per bal.
in.d.l.ob hæc verba,& Pau.in.d.l.i.& plene Fe
ly.in locis ſupra,& Mar.in ſing.ccxviii.& Bal.
in.c.i.§.iniuria de pa.iur.firm. & Marſi.in.l.i.§.
diuus.ff.de ſicar.& in.l.i.C.eo. facit nam nemo
ex actu quem facit pręſumitur delinquere.l.me
rito.ff.pro ſocio gloſſ.in.l.qui iniuriaſſe.§.ſi pa-
ter.ff.de iure.iu. Alexã.in.l.i.C.de his quibus vt
indi.& in conſi.lxxiiii.& in conſi.cxcii.ii. vol.
& conſi.cvi.& præceden.iiii. volu. & conſilio
lxx.i.volu.niſi quando delictum fuiſſet ſibi fa-
175 uorabile,vt ibi. ℭ †Facit nam cõſilium quod
poteſt ſe habere ad bonum, & ad malum in du
bio præſumitur,& interpretatur ad bonum &
non ad malum,vt per Bald.& Iaſ.in.d.l.i.C.de
ſer.fugi.& Alex.in conſi.ccxx.ii.volu.& Fely.
in.c.auditis.in fi.pen.col.de pręſcrip.vbi ſtatur
proprie interpretationi,& per Deci.in.d.c.i.de
offi.deleg.& in.d.reg.conſilii.Alexan.in conſi.
cxxviii.iiii.volu.immo ipſemet poteſt interpre
tari,vt ibi per eos,& Fely. vbi ſupra faciunt ẽt
alia dicta de loquẽte ad aurem, vt ibi per Fely.
ex conſequenti in dubio teneretur conſulens ni
ſi fuiſſet probatum ꝙ eſſet alias facturus, vt ibi
176 per eos per modos,vt ſupra. ℭ †Punitur etiã
conſulens quia tenetur ad emendam, & reſar-
tionem damnorum & intereſſe,vt per Inno.in
d.c.ſicut dignum.Ant.& Ana.in.c.tua nos.de
homi.plene Fely.in.d.c.i.& in.d.c.ſicut dignũ.
vbi limitat niſi eſſet alias facturus nam tunc nõ
177 teneretur. ℭ †Et not.ꝙ tenetur de illo dam-
no tantum,& non ſequentibus,vt per Bar.in.l.
inde neratius.§.i.ff.de ſer.cor. Iaſ.i.d.§. omnes
inſti.de actio.poſt Fabr.& Ang.vbi dixit Iaſ.ꝙ
deflorans virginem non tenetur de aliis forni-
cationibus ſequentibus,an autem,& quando, &
qualiter fiat reſartio damni per conſulentem, &
per plures principales,& an vno ſoluente cete
ri liberentur,dic vt per Fely.in.d.c.ſicut. in fin.
& Ang.in glo.auxiliatorem.item conſulens,et
perſuadens tenetur de dolo,vt in.l.cum quis,&

178 ibi Bar.ff.de dolo. Hæc de conſulente. ℭ † Se-
quitur de perſuadẽte perſuadens dicitur qui ali
quid perſuadet ad vtilitatem facientis, & non
ſuiipſius, vt per Bar.in.d.§.ſi mandato. Saly.in
d.l.i.C.de rap.vir.differt autẽ a mandato quod
ſit gratia ipſius mandantis & a conſilio, & inſti-
gatione non differt, vt per Bar.in.d.§.ſi manda
to.ii.col.& in fi.& Alex.in conſi.clxvi.iiii.vo-
179 lu.ſeq.& ſeq.conſi. ℭ † De pœna autem per-
ſuadentis diſtinguitur, vt in cõſulente, vt ea quę
de conſulente dicta ſunt dicenda ſint de perſua-
dente, & inſtigante de qua perſuaſione, & inſti
gatione, vt in.d.c.ſicut dignum.&.d.§.ſi man-
dato.l.i.§.perſuadere.ff.de ſer.corr.vt teneaſ ſi
erat cauſa delicti, & ille non erat alias facturus,
& in.l.ſi quis ſeruo.C.de fur.& per Felyn.in.d.
c.ſicut dignum.& in.c.i.de offi.deleg.& ea quę
de conſulente ſuptadicta ſunt hic referas quo-
180 niam ibi permixtim fuit dictum. ℭ † Et de p-
ſuadente, conſulente, ſollicitante, & hortante,
dic vt per Bal.in.d.l.ob hæc verba.ff.de infam.
& in.d.l.cum quis.ff.de dolo.& in.l.i.§.ſi cura-
torem in ſumma.ff.de magi.conuen. Alex.poſt
Bar.in.d.§.ſi mandato.vbi etiam Bar.dicit inſti
gationem eſſe perſuaſionem, & differre a man-
181 dato. ℭ † Et dixit Bal.ꝙ ſi eſt inquiſitus de mã
dato, & probetur inſtigatio abſolui debet, vt p
Bal.in.d.l.ob hæc verba Alexã.in conſil.cxvi.
iiii.volu.& in.l.habebat.ff.de inſtituto.& dixit
etiam Bal.Ang.& Imo.in.l.quid ergo.ff.de leg.
i.Alex.poſt Bar.in.l.i.§.quanꝗ.ff.de iniur.ꝙ in
ſtigato percuſſoris clerici incidit in excommu-
182 nicationem ſicut faciens. ℭ † Quid autem de
aſſentiente delicto & exiſtente preſente, & po-
tente, & prohibere & non prohibuit an tenea-
tur ſicut faciens de hoc per Bel.in pra.in rubr.
de quæſtio.vii.col.Mar.in conſi.cxxvi.& in.l.
i.in prin.ff.de ſicar.& in.l.eiuſdem.§.item.& in
l.nihil intereſt.ff.eo.in.l.i.C.de rap.vir. Fely.in
c.i.de offi.deleg.& in.d.c.ſicut dignum.vbi ple
ne, & limita, & diſtingue inter ius ciuile ꝙ non
teneatur obuiare niſi in quibuſdam caſibus, vt
ibi per Fely.& per Math.in conſti.ſi quis in po
ſterum.xx.no.& per Capi.in deciſio.ſac.conſi.
cxxx.vbi ſi officialis patitur vim, & iniuriam in
præſentia ciuium ciues tenẽtur iuuare alias pu
niuntur. De iure canonico ꝙ tenetur alias puni-
tur, vt in.c.quanto.de ſent.excommuni.& per
Ang.in.l.i.C.de nili.ager.non rump.& Roma.
in conſi.cccxiiii.& ſupra fuit dictum in mate-
183 ria auxilii. ℭ † Et de ſubieſtione vide in.d.c.ſi
cut dignum.§.qui vero ibi animum regis ſuis
ſubieſtionibus inflammaſſet, vt ſi alias rex non
faceret teneatur ſubieſtiens eadem pœna qua fa
ciens, vt ibi per glo.quod limita quando in ſpe
cie contra talem inflammaſſet, & non in gene-
re, vt ibi per Anto.& de prohibere valente, &
non prohibente an ſit irregularis? dic vt per Ni
co.plouis.in trac.irregula.xx.irregulari.vbi etiã
ſi amici mei occidant me prohibente an ſim ir-
regularis. Hęc de perſuadente & aliis. Sequitur
de ratum habente in quo primo videndum eſt
ex quibus verbis inducatur ratihabitio. ſecũdo
quæ delicta poſſunt ratificari. tertio an ratiha-
bitio ęquiparetur mãdato in delictis. quarto de
184 pœna habentis ratum maleficium. ℭ † Circa
primũ inducitur ratihabitio ex verbis expreſ-
ſis ipſius ratum habentis, vt quia dicat conten-
tor de eo quod feciſti, vel placet mihi, vel gau-
deo, vel bene egiſti, vel ero tibi de hoc obnoxi-
us de hac vindicta quam pro me feciſti, vel alia
huiuſmodi verba dixerit indicantia concurren
tem voluntatem, ſiue loquatur cum delinquen-
te ſiue cum alio, vt per Barba.poſt Bar.in.l.i.§.
ſed & ſi cum quis.ff.de vi & vi arm.& ibi p gl.
inducitur etiam ratihabitio per non contradi-
ctionem vt ſi ei dicatur talis pro te, & tuo nomi
ne occidit talem, & ille non contradicat cenſe-
tur ratificate delictum vt per Oldr.in conſilio
cxcviii.incip.pro fundamento aduertendũ fa-
cit glo.in.l.quo enim.ff.rem rat.hab.Mar.in cõ
185 ſi.ciiii. ℭ † Itẽ inducitur ratihabitio ſi ex poſt-
facto receptauerit delinquentem, & magis dili
geret, & in amicum haberet, vt no.in.c.cũ quis.
de ſent.excõ.in.vi.vbi etiam gaudendo induci-
186 tur ratihabitio. ℭ † Sed an fideiubendo pro
eo qui fecit delictum nomine fideiubentis intel
ligatur ratificare, dic ex dictis glo.& Bald.in.l.
exceptione.C.de euic.vbi fideiubendo non dici
187 tur conſentire, ſed vt quilibet facit. ℭ † Et qd
ſi familiaris meus receperit occiſorem i domo
& gauiſus fuerit maleficium eſſe commiſſum an
ex hoc pręſumatur ratificatio delicti in me, dic
vt per Fely.in.c.afferte.circa fi.iiii.col.de præ-
188 ſump.ꝙ non. ℭ † Sed an inducatur ratificatio
ſi dicatur ſi ille non feciſſet feciſſem ego vulga
riter dicendo lo torneria ad fare io, dic ꝙ nõ, vt
per Corn.in conſi.xxii.iiii.volumi.ſub li.f.
189 ℭ † Circa ſecundum, dic ꝙ ad inducendam ra
tihabitionem multa requiruntur de quibus per
Card.in cle.i.§.volumus.de fo.compe.& cle.i.
de pen.Fely.in.c.poſt ceſſionem.de proba.bal.
in.l.fi.C.ad maced.Alex.in conſi.xxvi.vi.vol.
& conſi.clxviii.v.volu.& inter alia ꝙ inueniat
principium affirmabile, & ꝙ actus medius non
impediat coniunctionem extremorum, ſed de

faciſi coniunguntur extrema, & iuris fictio nō
refragaretur ex quo ratificatio inducitur p quā
dam fictionem, & non realiter dicitur delinque
re & facere, vel mandare, vt per Bal. in. l. ſi quis
pro emptore. v. col. ff. de vſuca. Alex. in conſil.
190 xxvi. vi. volu. ¶ † Et ideo maleficium quod
non poteſt explicari per extraneum inſtrumen
tum, nec per iuris fictionem, vt eſt adulterium
quod non poteſt per alium explicari, & cum p
naturam ſit impoſsibile per alium explicari im
poſsibile erit per artem, & iuris fictionem, vt p
Bald. in. d. l. non ideo. & in. l. i. §. ne autem. C. de
cad. toll. Ant. poſt Inno. in. c. ii. de ord. cog. Bal.
& Ang. in. l. iii. §. i. ff. ꝙ quiſ. iu. & in. l. i. §. ſi pro
curator. ff. ſi quis ius dic. non obtemp. Ro. in. l. ſi
quis miſſum. in prin. ff. de dam. infe. Old. in con
ſi. cxcix. & ita Bal. poſt Cy. in. d. l. fi. C. ad mace
do. ꝙ adulterium factum nomine meo ratū ha-
bere non poſſum, vt puniar de adulterio, & gl.
idem dicit in. l. i. §. ſed & ſi cum quis. ff. de vi &
vi arma. Bar. vero ibi tenet contrarium, nam li
cet te adulterante nomine meo impoſsibile ſit
ꝙ ego adulteraſſem tamē idem eſt in homi. nā
te occidente ego non occidi, & tamen per adul
terium, & homicidiū fieri poteſt iniuria, ⁊ ideo
poſſum mandare ꝙ occidat, aut adulteret, ⁊ hęc
faciendo iniuriam facio ex conſequēti poſſum
ratificare nomine meo geſtum, ſed dic ꝙ aut q̄-
tis de puniendo ratificantem de adulterio, ⁊ tūc
Bar. non negat ꝙ non poteſt puniri ex quo im-
poſsibilę eſt ꝙ adulteraſſet, aut vt alia pœna pu
niatur, vt de iniuria, & tunc punitur ex quo ita
fieri poteſt iniuria per adulterium ſicut per alia
crimina, ita per Bal. in. d. l. non ideo. xii. q. & Fe
ly. in. c. mulieres. de ſent. excom. Bald. in. l. quid
ergo. ff. de in fa. & vide glo. in. c. ſciant cuncti. de
electio. in. vi. & Panor. in. d. c. mulieres. & quæ
habentur poſt Bart. in. d. §. ſed & cum quis. vbi
etiam dicit Bar. ꝙ poſſum ratificare factum, &
non qualitatem facti, & Ange. in glo. ſempron.
man. xv. q. ver. nunc. xv. & Bar. in. d. l. i. §. ſi ꝓ-
curator. ff. ſi quis ius dic. non obtemp. & ꝙ per
adulterium fiat iniuria per Bal. in. c. i. vii. col. q-
bus mod. feud. amit. vbi præſtando auxiliū, vel
ſuadendo adulteriū vxori domini vaſſallus feu
do priuatur, & Alex. poſt Bar. in. l. item apud. §.
ſi quis. ff. de iniuriis. vbi limita ſi ſcienter & non
191 ignoranter. ¶ † Et quid ſi eſt facta pax pro ſe
& complicibus ſi complices fuerunt offenſi an
per ſecutam ratificationem pax ſit rupta, dic ut
per Bal. in. l. fi. C. ad macedo & Ang. in. l. qui re
ligioſis. ff. de rei vendi. doct. in. c. i. de poſtu. prę-
lat. Bar. in. l. ſi quis vxoris. §. ſi quis. ff. de adult.
192 ⁊ ibi per Alex. poſt Bar. † Circa tertium an
ratihabitio æquiparatur mandato in delictis de
hoc in reg. ratihabitio, & in regu. ratum de re-
gulis iur. in. vi. vbi per Dyn. & Ancha. Innoc. &
Panor, & alios in cap. cum vos. de his que fiunt
a præla. ſine conſenſu capituli. Specu. in titu. de
abolit. §. ii. verſi. is igitur. Gand. in rub. de furtis
iii. col. & Bel. in pract. in tit. de quæſtio. colū. iii.
Bal. & Salyc. in. d. l. non ideo. vbi tractat mate-
riam per quinq; quæſt. quas vide & per Angel.
in glo. ſempro. mand. xv. q. Cy. & Bal. in. d. l. fi.
C. ad macedo. Fely. & alii in. d. c mulieres. Are
ti. in conſi. cxxviii. Ang. in conſi. clxi. Alexā. in
conſi. clxxviii. & conſi. lxxxi. v. vol. Car. in cle
men. i. de fo. compe. & in cle. i. de pe. Bar. Imo.
& Iaſ. in. d. l. ſi quis pro emptore. Bald. in. l. i. C.
de ſer. fugi. plene in. l. obſeruare. §. fi. ff. de offic.
proconſ. vbi materiam expedit per. xv. quęſt. ⁊
Ang. in. l. ſi pupilli. §. item quæritur. ff. de nego.
geſt. & Alex. in. d. conſi. xxvi. vi. vol. Ang. in. l.
iii. §. i. ff. quod quiſ. iur. & in. d. l. ob hæc. ff. de in
fami. & in. d. §. ſi mandato, & in. l. iulianus. ff. q
ſatiſd. cogan. & in dicta. l. prima. §. quoties. ff.
de vi ⁊ vi arm. glo. in capitulo omnes. xvii. quę
ſtione quarta Geminia. in. d. capitu. ſciant cun-
cti. de electio. in. vi. Mar. in ſing. clxxxiiii. plene
Fely. in. c. ſicut iuris. de ſimo. doct. in. c. ii. de or-
di. cog. Gemi. plene in. c. cum quis. de ſent. excō
mu. in. vi. Math. in conſti. terminum vite. vi. no.
q. x. Iaſ. in. l. prætor. §. hoc interdictū. ff. de ope.
no. nun. ⁊ plus dixit in. l. ſi quis. §. ſi procurat. ff.
quod quiſ. iuris. ꝙ nedum ęquiparatur mandato
in delictis, ſed in habentibus ſpeciem delicti, ⁊ p
193 Socy. in conſi. cxxviii. i. vo. ¶ † Fallit primo
niſi lex expreſſe requireret mandatum nam nō
ſufficit ratihabitio ſecundum Bald. in. l. pen. v.
col. C. de execu. rei iudi. Alex. poſt Bar. in. l. bo-
norum. ff. rem ra. ha. vide Iaſo. in. d. l. ſi quis pro
194 emptore. xl. col. ſeq. & ſeq. ¶ † Secundo fal-
lit quando ratihabitio tenderet in pręiudicium
tertii nam non retro traheretur, nec mandato
æquipararetur, vt per Barto. in. l. res aliena. ff. de
pigno. actio. & per Deci. in. l. ſemper. quæ non
prohibent. ff. de regulis iuris.
195 ¶ † Circa tertium? dic quod aut delictum fuit
geſtum nomine ratum habentis, & ille ratum
habet tanquam nomine ſuo geſtum, & tunc
tenetur ſicut mandans aut nomine ſuo non eſt
geſtum, vel ſi nomine ſuo geſtum non ratifi-
cat tanquam nomine ſuo geſtum, & tunc non
tenetur ſicut faciens, & ideo articulandum eſt
fuiſſe factum maleficium, & homicidium nomi
ne ratum habentis & ille tanquam nomine ſuo

geſtum ratificauit, ita per glo. & Bar. in. d. l. i. §.
ſed & cum quis. ff. de vi & vi arm. p illum text.
& in. c. i. de homi. in. vi. & Ange. in. d. gloſ. ſem-
pro. mand. xv. q. & per Thom. gram. in conſil.
xx. in fin. & per Ioan. de ami. in conſi. xxxviii.
alias ſi aliquod prędictorum deerit non tenetur
ratum habens. Iaſo. in. d. l. ſi quis pro emptore.
poſt eum. xi. car. xlii. col. dicit tunc eadem pœ-
196 na teneri ſicut faciens. ℭ †Fallit primo niſi
lex requireret actum perſonalem nam non ſuf
ficeret habere ratum, & maxime in ſtatuto, vt
Ana. in. c. ſicut iuris, de ſimo. per gloſſ. & Cardi.
in. c. i. de conuer. in fid. quod tamen Felyn. ibi in
d. cap. ſicut. reprehendit per. c. ſi quis ſuadente,
xvii. q. iiii. quæ loquitur per actum perſonalem
ibi manus violentas iniecerit & tamen per rati
habitionem eſt excommunicatus, vt no. in. d. c.
cum quis. de ſent. excommu. in. vi. quod tamen
procedit iure canonico quo ad actum irregula
ritatis, vt per Nico. ploui. in tra. irreg. xxvi. irre
gul. & Spec. in tit. de diſpen. §. iuxta. & per Io.
and. in. d. c. cum quis. in nouę. & per Anto. in. c.
ii. de ord. cog. & Fely. in. c. ſicut dignum. iiii. co.
ver. iii. fallit de homic. vbi clericus habens ratũ
homicidium non ſuo nomine geſtum non effici
tur irregularis, vt per Specul. in. d. §. iuxta ver.
ſed cor. ſecus ſi nomine ſuo vt per Fely. ibi licet
commiſſum eo ignorante. Secus de iure ciuili
nam ratum habens ficte dicitur mandare vel fa
cere per tradita in. d. l. ſi quis pro emptore, &
Alex. in. d. conſi. xxvi. & ibi ꝙ non habet locũ
vbi lex, & ſtatutum perſonalitatem requirit, &
ſupra fuit dictum. Et an & quando teneatur de
iure canonico ratum habẽs per Augu. poſt An-
ge. in. d. glo. ſempro. mand. & Car. in. d. clem. i.
de pœnis, & Mar. in. d. ſing. clxxxiiii. & Fely. in
d. c. ſicut dignum. & in. c. a nobis, de ſent. excõ-
muni. & Iaſ. in. d. ſi quis pro emptore. xl. colũ.
197 ℭ †Secundo fallit niſi lex requireret dolum
tractatum, & machinationem nam non com-
prehenderetur ratum habens delictum, vt p Ge
mi. in. d. c. cum quis. in prin. de ſent. excommu.
in. vi. vbi ita intelligit glo. in. d. c. i. de conuer. in
fid. fallit in diſpoſitione. c. felicis. de pen. in. vi. &
198 cle. i. de pe. & ibi per Card. ℭ †Tertio fallit in
tacita ratificatiõe per ſigna nam vt teneatur eſt
neceſſe ꝙ expreſſe ratum habuerit, ita per Ant.
de but. in. c. ii. de ordi. cog. ix. col. alleg. gloſſ. &
Bar. in. d. §. ſed cũ quis. ver. expreſſe quod ver-
bum nec in glo. nec in Bar. videtur facit tamen
pro hoc ꝙ non teneatur pœna ordinaria quia
tunc ſi per ſigna puniretur eſſet punire ex præ-
ſumptionibus, & clarum eſt quod quando ex
præſumptionibus damnatur pœna minoratur,
& non corporalis imponitur vt traditur in ca-
pitulo afferte de præſump. & per Inno. in. c. au
ditis de præſcrip. & in. c. quia veriſimile de prę
ſumpt. & ibi Panor. & Gand. in rubri. de indi. in
dubi. ad condemna. Bru. in tra. indi. & alias ple
199 ne fuit dictum. ℭ †Quarto fallit in ſtatuto,
nam non comprehenderetur ratificans delictũ,
loquente in faciẽte nam ratum habens dicitur
facere per fictionem vt per Iaſ. in. d. l. ſi quis p
emptore & in. l. ſi quis mihi bona. §. iuſſum. ff.
de acqui. here. quæ locum non habet in ſtatutis
l. iii. §. hæc verba. ff. de neg. geſt. Immo hic due
concurrerent fictiones vna ꝙ fingeretur man-
daſſe & alia ꝙ fingeretur feciſſe quæ due fictio
nes ſimul & ſemel circa idem non poſſunt con-
currere vt per docto. in. d. l. ſi quis pro emptore
vbi de ratihabitione per fictionem, & ibi quod
fictio non habet locum in ſtatutis vbi etiam de
mandante comprehendatur ſub ſtatuto de fa-
ciente quę no. pro intellectu conſtit. reg. termi-
num vite an comprehendat ratum habentẽ eli-
ce ex ſupra dictis maxime quia. d. conſti. requi-
rit perſonalitatem vt ex ea patet. Et no. quod ſi
fuiſſet præſens delicto & ratificaſſet factum cẽ-
ſeretur mandaſſe delictum. l. qui patitur. ff. man
da. idem ſi mandaſſet deinde reuocaſſet manda-
tum & poſtea ratificaſſet cenſeretur mandaſſe
& de mandato teneretur. l. ſemper ſit. ff. de reg.
iur. ita per Areti. in. l. ſi pœcuniam. C. de neg. ge.
200 ℭ †Not. etiam quod ratihabitio nõ producit
actionem & ideo non poteſt conueniri in loco
ratihabitionis ſed in loco facti delicti, vt p Bal.
in. d. l. ſi pecuniam, & de materia ratihabitionis
videndus Saly. in. d. l. non ideo minus. qui plene
pertractat materiam per. v. q. & ibi per eum de
pœna ratum habentis. Et per hæc datus eſt finis
huic. §. quot modis homicidium committatur.
Sequitur videre de quarto principali quęſito q-
bus ex cauſis homicidium excuſetur.

SVMMARIVM.

1 *Homicidium ex quibus cauſis excuſetur proſequere materiam per totum. §.*

2 *Etas minorem excuſat a pœna ordinaria homicidij ut infans excuſatur & quid in doli capace & adulto nu. 3. & nu. 4. & quid ſi geminaſſet delictũ an reputet maior nu. 5.*

6 *Minor qñ teneatur ex delicto in ommittẽdo.*

7 *Minor an torqueri poßit.*

8 Quid

8 *Quid ſi minor committit homicidium in minori ætate an effectus maior puniatur ordinaria pena et ſicut maior an ſicut minor.*

9 *Confeßio minoris an præiudicet minori & quidſi cum curatoris authoritate an poßit petere ſe reſtitui nu.10.*

11 *Minor an & quando in delictis poteſt reſtitui.*

12 *Senex an excuſetur a pœna ordinaria homicidij & an torquetur.*

13 *Furioſus an puniatur de homicidio an uero furor excuſet & quid ſi occidit ante furorē an puniatur exiſtens in furore num.14. et quid ſi proceſſus fuerit factus de homicidio & furor ſuperueniat poſt ſententiam an ſuperſedeatur in executione nume.15.& limita ut infra.*

16 *Furor qualiter probetur.*

17 *Confeßio furioſi an noceat.*

18 *Quid ſi habeat dilucida interualla an præſumatur deliquiſſet tempore ſanitatis.*

19 *Dementia an excuſet & an inſania nu.20.*

21 *Prodigus an excuſetur in delictis.*

22 *Ebrietas an excuſet ab homicidio & pœna ordinaria.*

23 *De blasfemante per ebrietatem qualiter puniatur & qualiter iure canonico nu.24.*

25 *Dormiens ſi delinquat an et qualiter puniat.*

26 *An occidens pro ſua defenſione excuſetur & materiam defenſionis proſequere.*

27 *Occidens ad ſuam defenſionem an teneatur et an peccet & de ſacerdote ſe defendente in celebrando an poßit perficere celebrationem,& an ſit irregularis.*

28 *Bannito an liceat ſe defendere.*

29 *An liceat pro tuitione rerum occidere ſicut pro tuitione corporis & quid iure canonum num.30.*

31 *An liceat defendere res ex interuallo impune & quid ſi iniuſte poßideatur nu.32.et quid ſi res ſit parui præiudicij nu.33.& quid in fure diurno nu.34.& an liceat perſonis eccleſiaſticis nu.35.& an religioſis nu.36.*

37 *An pro defenſione rerum liceat amicos congregare.*

38 *An pro defenſione dignitatis & officij liceat occipere & an pro honore & conuicio nu.39.& quid ſi imminet periculum perſonæ, & non mortis num.40.*

41 *An liceat defendere filium occidendo & an filium naturalem nu 42.quid econtra nu.43.*

44 *An liceat fratrem defendere.*

45 *Si frater uidens fratrem rixantem credens aggreſſum occidat an teneatur.*

46 *An liceat conſanguineos defendere.*

47 *An liceat marito uxorem defendere & econtra & an concubinam & ſponſus ſpōſam.*

48 *Socio an liceat defendere ſocium.*

49 *An liceat amicum defendere.*

50 *An liceat hominem incognitum defendere.*

51 *An liceat domino ſeruum uaſſallum aut alios ſubditos & econtra.*

52 *Si uaſſallus non defendat dominum an ammittat feudum. Et an cum periculo uitæ ſue nume.53.& quid ſi dominus ſit bannitus rebellis aut excommunicatus nu.54. Et an in bello iniuſto.55.& an contra alium dominum & cui ex duobus & quid ſi conuaſſallus dominum defendat an non defendendo ammittat feudum & an contra ſeipſum nu.56.&.57.quid ſi uaſſallus ſit inhabilis nu.58. & an dominus teneatur uaſſallum defendere & quid ſi non defendat nu.59.*

60 *Ciuitas & homines ciuitatis an teneantur defendere officialem patientem uiolentiam.*

61 *An teneatur clericum defendere.*

62 *An liceat extraneum ignotum defendere impune & quid ſi non defendat an teneatur & an ei denunciare et non denunciando an & quando teneatur proſequere nu.63.*

64 *Officialis ſi uidet aliquem interfici. Et non occurrit an puniatur.*

65 *An in caſu quo licet defendere poßit armis defendere.*

66 Quid ſi quis promiſit defendere & defendẽs paſſus ſit dãna & intereſſe an teneatur defenſus ad damna & intereſſe.

67 An & quando teneatur quis obuiare delicto & non obuiando teneatur, & quid præſumitur in dubio & an ſi clericum non defendat ſaltim acclamando ſit excommunicatus nume. 68.

69 An pro perſonis quas licet defendere liceat defenſam imponere.

70 Quibus & contra quos liceat defenſio & an bannito & an ſoriudicato.

71 An liceat filio contra patrem uel ſeruo contra dominum ſe defendere & an uaſſallo cõtra dominum.

72 An licet baroni uerberare uaſſallum.

73 An & quando liceat reſiſtere contra officialẽ exequentem. Et an liceat officiali condemnatum occidere & quando nu. 75. & nu. 78.

74 Eximens condemnatum de manibus familiæ tenetur crimine læſæ maieſt. ſi iuſte fuit captus & condemnatus alias non.

75 An liceat officiali exequenti occidere condemnatum reſiſtentem uel alium reſiſtentem in captura & quando et quid ſi capiatur pro debito ciuili nu. 76. & quid ſi cognoſcat familiam officialis an liceat reſiſtere familiæ nume. 77.

75 An & quando liceat reſiſtere officiali & iudici limita quatuor modis.

79 Si officialis regis occidatur odio priuato an committat crimen læſæ maie.

80 An officiali de facto torqueri licet reſiſtere et an ducenti ad mortem iniuſte condemnatum & an cum amicis nu. 82.

81 Officialis ſi iniuſte carcerauit an carcerato licet occidere cuſtodes.

83 An liceat regi, & ſuperiori iniuſte procedenti reſiſtere.

84 An licet regem tirannum occidere.

85 An ſi condemnatus appellauit liceat conſanguineis reſiſtere officiali exequenti appellatione pendente & quid ſi ſententia eſſet notoriæ iniuſta ſi non appellat an liceat reſiſtere nume. 86.

87 An defendendo liceat Papam cardinalem & imperatorem occidere.

88 An liceat ſe defendere contra animal brutum furioſum & dormientem.

89 An liceat contra mediatorem ſe defendere.

90 An ſocium criminis auxiliantes & mandãtes licet occidere.

91 An liceat defenſio ſi nõ actu offendat ſed dum præparato offendere.

92 An minantem licet occidere.

93 An ex minis præſumitur occiſus ut torqueri poſſit.

94 An ſi immineat periculum perſonæ licet non mortis liceat occidere.

95 Defenſio licita eſt cum moderamine inculpatæ tutelæ & in quibus conſiſtat moderamen circa tria in æqualitate armorum nu. 96.

97 Si inſultetur baſtono an liceat enſe ſe defendere & quid ſi uolens pugno percutere, Et ille gladio nu. 98.

99 Si robuſtus pugno pcuti an debili liceat enſe.

100 Quomodo intelligitur moderamen.

101 Si uerbis inferatur iniuria uerbis licet propulſare ut ſi uocat latronem licet aliam dicere iniuriam et quid ſi facto propulſet an puniatur nu. 102.

103 Iniuriato uerbis an & quando liceat dicere tu mentiris.

104 An dolus cum dolo compenſetur, & quãdo.

105 Si unus adulterat uxorem alterius & ille ſuam adulterantis an compenſetur.

106 Si uir detineat concubinam an mulier adultera perdat dotem.

107 Defenſio in continenti fieri debet, & quãdo dicatur incontinenti fieri nu. 108. et. 110.

109 An articulari debet factum incontinenti & probari.

110 An ſi occidat inſultãtẽ & fugientẽ teneatur.

111 Quid ſi accuſaui aggreſſorem & captus au-

ſugit & uideo fugientem an ex interuallo poſſum occidere.
112 An pro defenſione rerum debeam incontinenti occidere an ex interuallo poſſim.
113 Si ſciens aliquem accedere ad fundum meum ut me expellet ſi occidam an puniar.
114 An liceat occidere clauſula me turbantem in poſſeſſione.
115 Quid ſi quis ingrediatur auctoritate iudicis an liceat reſiſtere.
116 An pro defenſiõe priuilegij ĩ cuius quaſi poſſeſſione exiſtit ſi impediatur liceat occidere.
117 An puniatur creditor de facto detinens debitorem pro debito aut cenſu.
118 An liceat expulſorem uel aggreſſorem capere & non teneri de priuato carcere.
119 Et an liceat bannitum & foriudicatum capere & non teneri de priuato carcere.
120 An detinẽs mulier libidinis cauſa teneatur de priuato carcere & quid ſi habeat ex priuilegio poſſe detinere nu.121.& quid ſi detineat nõ tamen ligatũ an teneatur nu.122. & an liceat detinere quem redemit ab hoſtibus pro precio recuperando nu.123.
124 Quando dicatur incontinenti in temperamẽto temporis.
125 De temperamento cauſæ ut fiat ad defenſam & non ad uindictam.
126 An defenſio debeat eſſe neceſſaria ut excuſet & ſi teſtes dicant ſimpliciter ad defenſam feciſſe,et non dicant neceſſariam defenſionem an ſit probata defenſio.
127 Si uideo armatum contra me uenientem & occido an dicitur factum ad defenſionem.
128 Et an ſufficiat periculum iniuriæ perſonalis ut dicatur factum ad defenſam.
129 In dubio an preſumatur factum ad defenſam.
130 An iure canonico quo ad irregularitatem requiratur factũ ad neceſſariam defenſionẽ.
131 Inſultatus an teneatur fugere ut non fugiendo non dicatur factum ad defenſam.
132 Qualiter ex quibus probatur feciſſe ad defenſionem & quid præſumatur conſtito de inſultu & an ex præparamẽtis ut enſem euaginãdo & quid ſi dicant fuiſſe in diſcrimine uitæ conſtitutũ & quid ſi primo occidens fuerit percuſſus nu.133.134.135.136.
137 Ex duobus rixantibus quis præſumitur aggreſſor & aggreſſus & quid ſtante altero bonæ fame.139.
138 Si eſt facta pax inter duos & non apparet quis primo fuerit aggreſſor an pax ſit rupta & quis teneatur de pace rupta.
140 Ex quibus præſumitur aggreſſor aut inſultatus an qui primo prouocauit nu.141.et an ex præparamẽto ad offendendum nu.142. & an qui meliora arma habeat nu.143.et an ex acclamatione ſuccurrite ſuccurrite præſumatur inſultatus nu.144.Et an ſi uadat ſe retrahendo nu.145. Et quid ſi alter fuerat rixoſus nu.146.an ille qui eſt robuſtior nu.147.& an qui grauior ſit uulneratus nu.148.& an ex uerbis prolatis nu.149.& ibi quid in dubio præſumatur et an ſtetur iuramento inquiſiti quod fecerit ad defenſam nume.150.
151 De exceſſu in ſe defendendo et an teneatur de toto an de exceſſu & nu.152.& ibi quid ſi dolo excedit nu.153.
154 Excedere quo modo dicitur.
155 Si duo dederint ad inuicem fideiuſſionem de non offendendo & alter exceſſerit in ſe defendendo an teneatur ad pœnam.
156 Qua pœna puniatur excedens in ſe defendendo et pro exceſſu in ſe defendendo etiam ex propoſito nu.158.
157 An poteſtate iudicis eſt deportare homicidã quem impulit iracundia etiam aliunde proueniens.
159 An teſtes per uerbum uidetur uel iudicio deponentes ad defenſam admittantur ut probent & an admittantur teſtes inhabiles ad defenſam num.160.& an ad repulſandum, & ibi declara.

161 *An magis credatur teſtibus affirmantibus quam negantibus & quid ad defenſam.*

162 *Teſtes ad defenſam quandocunque admittuntur.*

163 *Quid ſi confitetur homicidium ſed dicit factum ad defenſionem an confeſſio diuidatur & præiudicet confitenti & qualiter reſpõdere debet ut non confiteatur & quid ſtante ſtatuto quod ſimpliciter debeat reſpondere nume.164.*

165 *Quid ſi a principio negat factum deinde uidens probari ex interuallo confiteatur factum ad defenſam an admittatur.*

164 *Quid ſi non probauerit factum ad defenſam ut confeſſus extitit an puniatur pœna ordinaria & qua pœna & an torqueri & numero.167.*

168 *Ex præſumptione a lege inducta an ad mortem condemnari poteſt.*

169 *Si in reſpondendo reus dixerit feciſſe animo ulciſcendi qualiter interpretetur dictum.*

170 *Iuſto dolore commotus ſi occidat an et quando excuſetur a pœna ordinaria.*

171 *An et quando calore iracundie commotus occidit excuſetur & quomodo intelligitur & infra quantum tempus poteſt declarare factum calore iracundiæ nume.172.& ibi de confeſſione facta calore iracundiæ.*

173 *Metus inſtantis periculi an excuſet a pœna homicidij ut in tiranno mandante occidere an liceat mandatario occidere tirannum et de domino mandante famulo ut occidat uxorem.*

174 *Si aggreſſus accipiat mediatorem et utatur eo pro clipeo ne occidatur. Et mediator fuit occiſus an excuſetur ex quo ut euadat periculum uitæ.*

175 *Miraculum & diuina reuelatio an excuſet a morte,ut ſi laqueus ſuſpenſi incidatur.*

176 *An ſi per libidinem occidat excuſetur a pœna ordinaria,& quid in muliere carcerata an excuſet libido.nu.177.*

178 *An adulterando uxorem dicatur pacem rumpere,& fideiuſſionem de non offendendo.*

179 *Error & ignorantia an excuſet a pœna ordinaria,et quando, & an ignorantia iuris, & an iuris naturalis, & qualiter probetur, & an delinquendo præter cogitatum puniatur.*

180 *Si fuit condemnatus,ut eruatur unus oculus, uel amputetur una manus puta dextera,& executor eruat alium,uel amputet aliã manum an iterum puniendus ſit, & executor puniatur.*

181 *Si condemnetur quis quia occidit Titium qui uiuit, uel confiteatur occidiſſe Titium qui uiuit an noceat.*

182 *An & quando confeſſio in iudicio facta poſſit reuocari tanquam erronea iurata, aut geminata,aut ratificata.*

183 *Imprudentia an excuſet a pena ordinaria.*

184 *Neceſſitas an excuſet a pena ordinaria homicidij.*

185 *Homicidium culpa,& non dolo commiſſum, an & qualiter puniatur.*

186 *De excuſationibus ciuilibus proſequere, & primo de occidente nocturnum depopulatorem agrorum,et diſrobatores ſtratarũ.*

187 *An occidens furem nocturnum, uel diurnum excuſetur limita numer.188.189.190.& nume.191.*

192 *Occidens debitorem fugientem, & telo ſe defendentem an excuſetur.*

193 *Occidens transfugam hoſtem proditorem ciuitatis an teneatur.*

194 *Occidens aſſaſſinum an teneatur.*

195 *Occidens foriudicatum an teneatur,& an liceat fratrem,aut patrem foriudicatum, & an proditorie,& an exiſtentem in poſſe familiæ.nu.196.197.198.*

199 *Si quis receptauerit bannitum deinde ceperit & duxerit ad iudicem an teneatur,ut receptator.*

200 *An occidens bannitum teneatur, & quando.*

201 An ualeat ſtatutum,& conſti.pœnam ut bã nitus,uel ſoriudicatus occidi poſsit.

202 An occidens ignorãter bannitum teneatur.

203 Si credens Titium Ioannis bannitum qui nõ erat an occidendo teneatur.

204 An occidens bannitum qui erat rebannitus non tamen cancellatus teneatur.

205 Hñs arbitriũ an poſsit uigore arbitrij cõdemnare occidentẽ bannitũ, aut ſoriudicatũ.

206 Quid ſi credebat bannitum qui non erat.

207 Quid ſi erat cancellatus a bãno tñ indebite.

208 Si ſtatutum dicat bannitum offendi poſſe an poteſt occidi.

209 Quid ſi bannitus notificaſſet cancellationem an licet occidere.

210 Bannitus an poteſt occidere alium banniũ.

211 Et an iniuſte bannitum liceat occidere,& an ſoriudicatum nulliter.

212 Et an fratrem,aut patrem bannitum,& an uaſſallus dominum bannitum.213.

214 Et an proxime banniendum.

215 Et an ſi bannitus erat proxime rebãniẽdus.

216 Et an regiſtrandum in lib.bannitorum.

217 Quid ſi bãnitus erat tolleratus a ſuperiore.

218 Quid ſi habebatur pro non bannito.

219 Et an poteſt ſeipſum bannitum occidere.

220 Et an bãnitus qui ducitur ad ſupplicium occidi poteſt,& an in poſſe familiæ,aut iudicis exiſtens,nu.221.

222 An ſtatim quod capitur bannitus aut ſoriudicatus furca ſuſpenditur.

223 An licet fœminã prægnãtẽ occidere bãnitã.

224 Et an pẽdẽte lite aut appellatione ſup bãno.

225 Et an bannitum ex ſimplici contumacia.

226 Quid ſi ſtatutum ex cauſa iniuſta hoc diceret,ut quia pro debito pecuniario.

227 Et an ſtatim q̃ fuit bannitus occidi poteſt.

228 Et quid ſi ſtatutum fuerit factum ob rancorem ad uindictam.

229 Et an ualeat ſtatutũ pmittẽs uĩdictã offenſo.

230 Et an proditorie & ueneno liceat occidere.

231 Si facta eſt pax cum bannito deinde occidatur an ſit rupta pax.

232 An bannito poſsit fieri ſaluus conductus.

233 Si facta eſt gratia bãnito debet exprimi qualitas ut parricidij uel altera alias non ualet gratiam quod no.pro ſoriudicato.

234 Pater occidens filiã repertã in adulterio an teneatur & quot requirantur, ut excuſetur & qualiter dicitur deprehẽſa in adulterio,nu.235. & an poſsit alteri demandare.nu.236.

237 Maritus occidens adulterum & uxorem repertos in adulterio an excuſetur, & quæ requirantur ut adulterum occidat & quid ſi maritus eſt uilis perſona, an requiratur tres denunciationes nu.238. & quid iure regni & an uxorem prægnãtem.nu.239. & an alteri poteſt demandari,nu.240.& ibi an uterque excuſetur.

241 An teneatur maritus cauere de uxor non offendendo ſi aufugerit & non occiderit.

242 An ſi uideat uxorem cum clerico loquentem uel oſculantem liceat occidere.

243 Qualiter puniatur clericus ſe iactans commiſiſſe adulterium.

244 An liceat marito occidere officialem adulterantem.

245 An liceat uaſſallo dominum adulterantem occidere an Papam,nu.246.

247 An occidens adulterum & adulteram uxorẽ ſit ſecurus in terris Imperij & eccleſiæ & quid ſi maritus detineat concubinã an poſſit occidere nu.248.

249 Si maritus & frẽs mulieris occidant an oẽs puniantur,& an liceat congregare amicos

250 Si maritus uenenauerit uxorem an teneatur de parricidio.

251 An qñ marito licet occidere lucretur etiam dotẽ ex ſtatuto, & quid ecõtra ſi uxor maritũ an lucretur lucrũ ex ſtatuto.nu.252.

253 Uxor adultera an & quãdo amittat dotem & lucrum ex ſtatuto & quid ſi nõ adulteratur,ſed impudice uiuit n.254. & quid ſi

uir retineat concubinam nu.255. & quid ſi per uim commiſit adulterium nu.256. et quid ſi habeat filios ex primo matrimonio cui dos applicetur nu.257. & an adulter, & adultera in eodem libello accuſari poteſt num.258.

259 *Qualiter probetur adulterium & quid articulari & probari debet.*

260 *An in cauſa adulterij ex officio procedi poſſit, & an ab extraneis accuſari poßit de adulterio num.261.*

262 *An iudex eccleſiaſticus cognoſcet de adulterio, & quas pœnas imponere poſſet.*

263 *Quæ ſit pœna adulterij in uiro & uxore iure communi, canonico, & regni.*

264 *Quid ſi mulier erat meretrix an cognoſcens teneatur de adulterio & n.267.*

265 *Quid ſi adulteraſſet in ano, & non in uulua qualiter puniatur.*

266 *Et qua pœna puniatur iudeus adulterans.*

267 *Quid ſi mulier eſt iudea uel commater qualiter puniatur cognoſcens n.268. & qua pater filiam uel filius matrem.n.269.*

270 *De pœnis truncationis naſi.*

271 *Occidens raptorem uirginis an excuſetur et quando occidi poteſt, & per quos & an poſſint congregari amici n.272. & an liceat occidere auxiliantes n.273.*

274 *In pœnalibus an fiat extenſio & quando.*

275 *In quibus perſonis locum habeat raptus, & de pœna cognoſcentis monialem, & de pœna raptus monialium & an extendatur ad alias perſonas religioſas & de bonis committentis raptum monialis.*

276 *An in meretrice raptus committatur & de pœna cognoſcentis meretricem per uim.*

277 *An in ſponſa committatur raptus, & quid econtra ſi ſponſa rapit ſponſum n.278.*

279 *In pœnalibus maſculinum an comprehendat fœmininum.*

280 *Si maſculus rapit maſculinū an teneatur pœna raptus.*

281 *Quando cōtrahitur crimen raptus & q. de loco ad locum aſportari debet etiam, ſi per uim proſtrauerit in terram & cognouerit non tenetur de raptu ſi non aſportauerit de de loco ad locum & q. per uim rapiatur et cognoſcatur n.282. & qualiter uis cognoſcatur ibi & an per aliciamenta & promiſſionem pecuniæ, & quid ſi alias fuit cognita per raptorem an præſumatur uolens rapta nu.283. an uolens & quando ſi rapiatur committatur raptus n.284. & quid ſi non cognita, ſed rapta tantum an teneatur de raptu nu.285.*

286 *Quid ſi attentauit rapere & eam non inuenit in domo an teneatur.*

287 *Quid ſi nolentem rapuit & uolentem cognoſcere an teneatur.*

288 *Quid ſi in uno loco cognita & in alio rapta in quo loco puniatur.*

289 *Quid ſi uetulam rapuerit, & non libidinis cauſa an teneatur.*

290 *An rapiens & cognoſcens immaturam uirginem teneatur pœna capitis.*

291 *De pœnis raptoris & ſociorum & qua pœna puniatur & quando complices.*

292 *Raptor non appellatur condemnatus & an complices & ſocij appellant & n.295.*

293 *Principalis & auxiliatores an poßint in eo dem libello accuſari.*

294 *In crimine raptus an tranſigi poßit & pax fieri.*

296 *An ualeat matrimonium inter raptam & raptorem.*

297 *An pœna.l.i.ſit hodie ſublata iure canonum.*

298 *Sed quid ſi non apparet de contractu matrimonij, ſed partes confitentur tantum an euitent pœnas.d.l.i.*

299 *An pœna raptoris locum habeant in ſocijs, & auxiliatoribus iure canonum.*

300 *Raptor foriudicatur in regno infra ſemeſtre idem deoſculans uirginem.*

301 *An dictum rapte ualeat, & faciat indicium*

contra raptorem & ſocios.

302 Raptor infamis eſt.

303 Stuprum qualiter committitur & in quibus perſonis & an in ſerua n. 304.

305 Ducens duas uxores an teneatur de ſtupro, & qua pœna & n. 313. & ibi limita.

306 Pœna ſtupri quæ ſit & an ipſam dotare debeat. n. 307.

308 Stuprans immaturam uirginem qua pœna puniatur & an capitis.

309 An ſi cognita ſit in ea ſtuprum committantur & quid ſi poſt ſtuprum paſſim unicuique ſe exhibuit. 310.

311 Qua pœna tenetur deoſculans uirginem.

312 Quid ſi diu cohabitat cum puella & eam retineat in cõcubinam an de ſtupro teneatur.

313 Qua pœna teneatur habens duas uxores & quid ſi plures duabus an pœna capitis teneatur & quid ſi prime nullæ fuerint nuptiæ uel cũ prima non conſumauit matrimoniũ.

314 De pœna cognoſcentis tutoris pupillam & concubentis cum ſeruo, & de pœna ſtuprantis puerum.

315 Sodomita qualiter puniatur & quid ſi cognoſcat affinem dormientem contra naturam quod pœna raptus tenetur, & quod efficitur inteſtabilis.

316 De pœnis contrahentis inceſtas nuptias. Et an dos publicetur, ſi matrimonium fuit contractum inter prohibitas perſonas, & cui applicetur.

317 Quid ſi probare debet accuſans de ſtupro. Et quod conſtitutio Regni in quæſtionibus abijt in deſuetudinem. Et duella in quibus caſibus non ſunt hodie prohibita. & quid agendum ſi ſtuprum non fuit plene probatum, quia non ſunt plene probationes aut confeſſiones.

318 Si reſcribitur per ſuperiorem aliquem teneri ſubſidia cuſtodia & iudex relaxando fideiuſſoribus ſatisfacit reſcripto.

319 An in ſtupro in quo reſcribi debeat principi iuxta tenorem conſti. interim reus poſſit poni ad torturam.

320 Tres denũciationes quæ requirũtur ut occidi poſſit adulter an fieri debeant in ſcriptis & an ex eis occidi poſſit p partẽ. & an cõdẽnari. & an torqueri. & an talis præſumptio locũ habeat in clerico & qualiter probetur ſtuprũ uiolentũ. & quid ſi mulier patitur uiolentiã & clamat, an uicini audientes teneãtur ſuccurrere. et q̃ nõ admittitur excuſatio, quod fuerit ſurdus aut mutus, aut dormiens ſi in eodẽ loco & tecto fuerit. Et quid ſi mulier iniuſte ſit conq̃ſta de ſtupro.

321 Si condẽnata fuerit prægnãs an ſupſedeatur executio. Et infra q̃ tẽpus debeat ſupſedeari. Et an mulier poterit dicere uelle lactare puerum ſuum ne moriatur. Et quid ſi probauerit p duos teſtes repulſatos uiolentiam uel per famam, ibidem remiſſiue.

322 Si uulnus non fuit mortale, ſed moriatur ob malũ regimẽ aut culpa medici an teneatur pœna capitis uel febris ſuperuenit & an in dubio præſumatur mortuus ex uulnere. Et qñ ex negligẽtia medicorum præſumatur mortuus. Et quid ſi non apparet uulnus de ſe mortale. Et q d ſi cõſtat uulnus eſſe mortale, an probationes q̃ diſceſſerit ob malam curam uel negligentiam medicorum iuuent nu. 323.

324 Infra quantum tempus præſumitur mortuus ex uulnere. Et quid ſi conualuit & poſtea moriatur paulo poſt conualeſcentiam, an præſumatur ex uulnere mortuus. Et quid ſi poſt triduum ſurrexit & uiſus ſit ambulare cum baculo.

325 An exculpatio offenſi dicentis ſe mori culpa medici proſit reo.

326 Qualiter & per quos probatur uulnus eſſe mortale. Et quod per famã uulnus eſſe mortale probatur. Et q̃ magis creditur duobus medicis deponentibus ſuper uulnere an ſit mortale uel non quam decem uel uiginti cõ

trarium deponentibus, uel dicentibus mortuum non ex uulnere. Et quod non requiratur iudicium medicorũ quando conſtat & eſt notorium uulnus eſſe mortale. & num. 327. et an reqratur q̃ periti ſin doctores. Et quod fœmina & ſeruus eſſe poſſunt medici & deponere. Et an alij teſtes nõ medici ſufficiãt ſi deponant uulnus eſſe mortale uel non mortale. nu. 328. Et an teſtes alij ſufficiant & quot debẽt eſſe medici deponentes n. 329. & an unus ſufficiat & qualiter debẽt ponere. n. 330. & an ſtari debeat iudicio medicorũ. Et quõ iudex debeat in actis regiſtrari, quid iudicio medicorũ fuerit cõcluſum, & q̃ diligenter examinauit. Vtrum uulnus eſſet mortiferum & nu. 331. & an publicatione examinari poßint nu. 332. & quid ſi diſcordant, quia unus dicit mortale alij q̃ nõ mortale quib. creditur. n. 333. & ad quem ſpectet electio medicorum ad iudicẽ an ad partem n. 334. & quid ſi a pluribus fuit uulneratus, & unus medicus dixit mortuũ ex uulnere titij quia de uulnere cõſtabat & facta condemnatione condẽnatus petit adhiberi alium medicum, & ille dicit mortuum ex uulnere ſempronij, an ualeat ſñia contra titium n. 335. & ibi an ſñia peritorum poteſt retractari ex dicto aliorũ magis peritorum.

336 *Occidẽs aliquẽ in duello licito an excuſetur, & an duellũ hodie ſit licitũ & unicuiq; liceat indicere n. 337. & quæ requirãtur in duello n. 338. & an in caſu quo licitum ſit duellũ ſi condẽnatur ſuper ſedeatur in executione ſi duellum offeratur n. 339.*

340 *Mouẽs guerrã in regno an teneatur crimine læſæ maieſtatis & qua pœna & q̃ reqrãtur ut locũ habeat pœna ibidẽ n. 341. et an ẽt teneatur de ui publica n. 342.*

343 *Si aliquis enſe euaginato aliquem inſiluerit, an teneatur de ui publica.*

344 *De pœna armorum, & percuſſione cum armis & qua pœna. Et an pro uulnere nõ deformãte imponatur pœna manus. & de pœna baſtonantis & qualiter fiat ſatisfactio. & de pcutiẽte baculo ĩ capite & moriatur qua pœna puniatur, & ſi non moriatur an pœna manus & an banniri, & foriudicari poßit baſtonans. & de pœna expilãtis barbam uel percutientis pugno ut fuſto uel manu uacua ibidem.*

345 *Si plures occiderint nec apparet cuius ictu, uel unũ uulnus eſt mortale an oẽs teneãtur de occiſo. Et qua pœna & de pluribus exiſtentibus in domo & unus ictu moriatur, & limita ibi qñ ex propoſito, & ad torquendum & niſi appareat inceptor rixe.*

346 *Multitudo delinquentium an excuſet a pœna ordinaria.*

347 *Vniuerſitas ſi delinquat an & qualiter puniatur & an poßit delinquere, & qñ, & quõ delinquit & an punita uniuerſitate puniatur particulares n. 348. & n. 349. & nu. 350. & an ſi condemnetur uniuerſitas poßit agere cõtra illos de cõſilio ad intereſſe nu. 351. & quando uniuerſitas in regno puniatur pœna pecuniaria & quando deſolatione nu. 352. Et ſupra & num. 353. de ſuprdicto.*

354 *Conſuetudo an excuſet ut ſi in loco ex conſuetudine occidatur.*

355 *Exercitium an excuſet ut ſi in colluctatione occidatur.*

356 *Exculpatio offẽſi an & quando excuſet accuſatum & de condemnato excuſante.*

357 *Inculpatio in mortis articulo an noceat.*

358 *Si familia in captura occidat reſiſtentem an teneatur.*

359 *Si familia ducat cõdemnatum ad ſupplicium & timẽs eripiatur occidit an excuſetur.*

360 *Si carceratus iniuſte occidat cuſtodem an excuſetur.*

361 *Pater occidens filium committentem cauſam ingratitudinis an excuſetur.*

362 Oc-

362 Occidēs ſeruum repertum infragranti delicto et cōcubitu cū domina an excuſetur.

363 Occidens authorem rixe an teneatur.

364 Conſanguineus occidens inſultantem conſanguineum an excuſetur.

365 Occidens aliquem ob ſe dandum tumultum an excuſetur.

356 Occidens uolentem per uim ſe & ſuos ſtuprare an excuſetur.

367 Occidens pugnantem contra patriam.

368 Excuſatur pœna ordinaria exceptione & præſcriptione & an elapſis.20.annis inquiri uel accuſari poßit & qn̄ pro homicidio & an p pemptionē inſtātie tollatur actio & accuſatio nu.369.& an peat inſtātia qn̄ iudex ex officio procedit. 370.

371 An & qn̄ delictum & pœna abolitione legali & priuata tollatur principis.

372 An mortuo accuſatore pendēte iudicio & factis probationibus tollatur accuſatio.

373 In accuſato in quibus caſibus & qn̄ inducatur abolitio & non inducatur & an in delictis memoria hoīum damnetur, & infra quantum tp̄s, & quāto tpe p̄ſcribatur.

374 In indultu generali facto p principē quæ delictū non comprehendantur, & de differētia inter abolitionem, & indulgentiam.

375 De indultu particulari ut ualeat q̄ requirātur, & qd ſi alia delicta cōmittat, & nō exprimat an ualeat indultus, & ſi denuo habeat gratiam, & nō faciat mentionē de prima indulgētia an ualeat, & an proſit indulgētia, & extēdatur in delictis cōmiſſis in officio, nu.376. & an in crimine ſodomiæ, & an ualeat indulgētia parte nō cōcordata, & non ſaluo intereſſe partis, nu.377. & ſi indulget ſaluo intereſſe partis quod erit iſtud intereſſe.nu.378.

379 Priuata abolitio quid ſit, & an, & quando parte remittente curia ſubintret.

380 An ſufficiat habere pacem ab uno tantum, & quid ſi extat fœmina, & quid ſi minores, aut infantes qualiter, & an ſufficiat a tutore, aut curatore tantum, & quid ſi poſthumus extet proſequere.

381 Si aſtrictiores & prætendentes maiorem dolorem deſtiterint, & remiſerint delictum, & accuſationem, an alij remotiores admittantur ad accuſandum.

382 Si extet accuſatio de uulnere, & fiat remißio inde ſequatur mors an extendatur ad mortem.

383 An per inſtrumentum pacis probetur dlictum, & an per indulti præſentationem.

384 Et an remißio in mortis articulo proſit.

385 Diuturnitas tēporis an excuſet a pœna ordinaria homicidij, & an excuſet teſte a periurio, nu.386.

387 Si proceſſus inquiſitionis eſt nullus an pœna ordinaria imponi poßit; & quando dic, & limita.

6 CIRCA Quartum itaq̄ quibus ex cau-
§. ſis excuſetur homicidium primo viden
1 dum erit de excuſationibus a natura prouenientibus ſeu naturalibus excuſationibus, ſecundo de excuſationibus accidentalibus, & poſitiuo iure inductis. ¶ †Circa primum excuſat
2 ab homicidio delinquentem ætas, nā infans occidens non tenetur de homicidio, tā iure ciuili per.l.infans.ff.de ſic. Bel.in pra.in rub.quod dictus titius.iii.col.Boni.in rub.de homi. Ang.in gl.ſciēter & dolo ſe, q̄ iure cano. quo ad irreg. vt in c.l.i.de hōi.q̄ emanauit ad tollēdum, id q̄ dicebat Hoſt.in.c.i.de deli.pue.q̄ puer nō doli capax proiiciendo lapidem, vel cultellum, & occidat aliquē efficiebatur irregularis licet nō habuerit aīum occidendi, cum in lege promotionis nō voluntas, ſed factū, & exitus ſpectat, bene tñ dicebat tale homicidiū fore diſpenſatione dignū, cum quantū ad hoc reputabat caſuale nulla habita diſtinctione, an dabat operā rei licite, an illicite, vel diligentiā adhibuerit, an non, cū talis ætas neſciat diſcernere. tñ per illā cle.i.fuit determinatū non fore irregularē ex quo talis ætas neſciat qd agat, vt ibi per.gl. i.r per Car.in.i.oppo.q̄ etiā iure regni, nā infans excuſatur.vt in conſt.terminū vite.imbecillitas.n.conſilii ipſum excuſat, vt ibi, & .d.l. infans. talis.n. ætas quicquid vidit ignorat.l.i. C.de fallen.mona.cum cæteris, vt per Mar.in

d.l.ſi infans. & in.l.ſi.ff.de ſica. & Math. in di
3 cta conſti. vii. fall. & xii.no. ¶ † Limita tamen
infante doli capace. nam tunc efficitur irregu-
laris, & tenetur de homicidio, vt per Panor. &
Ana. in.c.i.de deli.puer.poſt Ioan. And.ibi vbi
ita limitat Panor.tex.in.d.clem.i.& ibidem per
Cardi.& per Marſi.in.d.l.ſi infans in prin.& in
d.l.ſi.& in ſing.cccccc xxviii. Barba. vero poſt
Panor. in apoſt.in.d.c.i.de deli.puer. allegat in
contrarium tex.in.l.impuberem.ff.de furt. vbi
ſit diſtinctio inter infantem, et doli capacem er
go præſupponitur infantem non eſſe doli capa
cem, ſed tamen ille text.loquitur ſimpliciter in
infante non doli capace non tamen negat repe
riri infantem doli capacem, vt per Ioan.Andr.
& Panor.in.d.c.i. & per Deci.in.l.pupillum.ff.
de reg.iur.vbi declarat tales, & per Felyn.in.c.
4 ſi vero.de ſen excom. ¶ † Quid autem de ma-
iore infante & doli capace & impubere an æ-
tas excuſet dic ꝙ non excuſat preter in delicto
carnis in cæteris punitur, vt traditur per doct.
in.d.l.infans.& in.d.c.i. & in.d.cle.i. & in.d.l.
impuberē. vbi Ang et per Gand.in rub.de pen.
ix.col.in fi.ver.ſed an quis minor. vbi etiam de
ſene, & in quibus fallit, & ꝙ arbitraria pœna ⁊
non ordinaria puniatur Ang.in glo.ſcienter et
doloſe. ⁊ Bel.i.d.rub.ꝙ dictus titius.iii.co.Mar.
in.d.l.infans.& in.l.de minore.in prin ff. de q̄-
ſtio.& in.l.i.in prin.xvii.limita.ff.de ſica.et in.l.
ſi.eo.& in ſing.cxxviii.doct.in.c.i.de ſent.ex-
com.& in.l.i.§.impubes.& in.l.excipiuntur.ff.
ad ſille.cum cæteris, vt per Mar.in.d.locis.Bar.
& alii in.l.ſiquis in tantam.C.vnde.vi. & in.l.
auxilium.ff.de min. & Mar.in ſing.ccclxxviii.
5 incip.geminatio. ¶ † Vbi amplia ſi geminaſſet
delictum licet leue.nam reputatur, vt maior, vt
ibi quod tamen intellige & non puniatur ordi-
naria pœna delicti, & homicidio, ſed mitiori
vt relegatione aut pecuniaria, vt per Marſil.in
pra.§.quoniam.& in.d.l.infans.& in.d.l.de mi
nore & con.xxiiii.& con.xxx.et con.xxxix.
& con.xlvii.et con.xlviii.Cō.in con.xcv.Dec.
in.l.fere.in omnibus.ff.de reg.iu.doct.in.c.ſi.de
exc.& in.d.c.in eo.& in.c.i.& ii. de deli.puer.
Tho.gra.in vo.xiiii. Bal.in.d.l.data opera.C.q
accu.poſſ.& in.l.& ſi ſeuerior.C.de inſa. Bart.
in.l.adminiſtrātes.§ corporis.ff.de excu.tutor.
Mar.i ſing.cccccc xxviii. ⁊ Auguſt.poſt Angel.
in.d.l.gl.ſcīēter. vbi euaſit puerum lapidē proi
cientem, & occidentem a pœna mortis de quo
etiam per Cep.in conſi.xxx.& Ancha.in con-
6 ſi.cclxxxvii.& Pau.de caſt.in conſi.xx. ¶ † Et
an ⁊ quando teneatur minor de delicto in ommitten
do, dic vt per Ang.in.d.glo.ſcienter.& poſt eū
per Aug.& per Mar.in.d.l.infans.& in.d.ſing.
cccccc xxviii.& doct.in.c.i.de deli.puer.& per
Mar.in.d.l.de min.in ſi.prin.Fulgo.in cō.clvii.
Deci.in.c.de cauſis.de offi.deleg.Alex.in con.
7 clx.vii.vol.Anch.in conſi.clxxxxv. ¶ † An au
tem minor poſſit torqueri, dic vt per Guido.de
ſuza.in tract.de iudi.& tor.ver.excipiuntur.&
per Mar.& alios in.d.l.de minore.ff.de quæſt.
& dictum eſt ſupra in materia torture fallit in
crimine læſæ maie. vt per Capi.in deciſ.ſa.con.
cxxx.vbi ponit ſpecialia talis criminis.
8 ¶ † Sed quid ſi minor committit delictū in mi-
nori ætate & veniente ſtatuto ꝙ puniri non poſ
ſit an effectus maior puniatur, dic vt per gl.in.l.
ſciant.C.de legi.hære.ꝙ nō valet, vt maior, ſed
vt minor puniatur.Mar.in.d.l.infans.& in.d.l.
minore.in ſi.princ.& Panor.in.c.ſi.de ſenten.
excommunicatio.dicit puniri, vt maiorem ali-
9 quid per Felyn.in.c.exhibita de homi. ¶ † Et
an & quando valeat confeſsio minoris ſponta
nea vel in tortura abſq; curatore, & an & quo-
modo auctoritas curatoris interuenire debet,
dic plene vt p Ang.in gl.cōp.inquiſi.& conſi-
tot ver.nec non ſis, & pleniſsime Mar.in pract.
in.§.nunc videndum.& in.§.expedita.& in.§.
poſtquam.& in.l.i.in prin.& in.§.ſiquis vltro.
& in.l.ſtatu liber.ff.de queſtio.⁊ in rub.ff.de ſi-
deiu.& in.l.qui ceden.ff.de ſica.& in conſil.ix.
& conſi.xxvi.& conſi.xlviii.& conſil.lxii.&
conſi.cxxx.& in.d.locis quid ſi fuerit iurata, ⁊
per Thom.gram.in conſi.xvi.& in con.lx. vbi
fallit in crimine læſæ maie.& in atrocioribus,
& per Mar.in.d.conſi.ix.⁊ in.d.l.de minore.&
per Math.in conſt.minorum.iura poſt doct.in
10 l.clarum.C.de auct.preſtan ¶ † Et no.ꝙ ſi mi-
nor confeſſus fuerit delictum abſq; alia proba-
tione etiam ſi cum curatoris auctoritate tanq;
læſus.reſtitui debet nec per talem cōfeſsionem
punitur, vt per Angel.in.l.certi.§.pupillo.ff.de
confeſſ.Alex.in conſi.cxx.v.vol.& per Marſi.
in conſi.cxxx.& Thom.gram.in.d.conſi.xvi.
Alex.& Iaſ.in.l.lineam, & poſtea.§.ſi minor.
ff.de iureiur.Alex.in conſi.cxviii.vol.& per
Deci.in reg.non capitur.ff.de reg.iur.in quibus
etiam non docto.de errore, vt per Thom.grā.
vbi ſupra, & per Ioan.de Arno.in ſolilo.lxx.
vbi etiam abſq; probatione erroris reſtitui de-
11 bet aduerſus confeſsionem. ¶ † Et an & quan-
do minor in delictis reſtituatur, & in quibus, &
an aduerſus contumaciam & bānum, vide per
Math.in conſtitu.minorum iura.iiii.no. vbi in
facto principali non reſtituitur ſecus in emer-

genti in lite. & an, & quando dictum, & depo-
ſitio minoris valeat, & probat per Mar. in lo-
cis ſupra, & maxime in. d. l. infans. vbi pleniſ-
ſime in criminalibus quando dictum impube-
ris & minoris probet, & faciat indicium, &
quando aliter veritas haberi non poteſt, & qua
liter, & quando hoc habeat locum, & per Mar.
in. l. diuus pius. ɫ in. l. de minore in princi. ff. de
quæſtio. & in conſil. v. & conſil. xxviii. conſil.
xxxi. & conſil. cii. ɫ conſil. cxxvii. & in pract.
in. §. diligenter Aug. in gloſſ. fama pu. circa fi.
ver ſi. poſtquam. Deci. in. l. fœminæ §. etiam im
12 puberes. ff. de reg. iu. ¶ † Sed quid in ſene de-
linquente an ætas ſenilis quæ ad inſtar puerilis
ſe habeat excuſet, dic vt per Gand. in rubri. de
pœnis. x. colu. Par. in tract. ſind. in verbo pœna.
verſic. ſi dicatur. alleg. c. diſcordia. de pœnis. ꝙ
ſenex reuertitur ad ſenſum puerile & ſic excu-
ſatur, & per Guid. de ſuza. in trac. de quæſtion.
ſeu torm. Item in ætate decrepita, & ibi per Bo
log. in add. ꝙ ſenex non torquetur fallit in cri-
mine læſæ maie. vt ibi, & ſupra fuit dictum in
13 materia torture. ¶ † Secundo excuſat furor,
nam licet furioſus occidat aliquem non tamen
punitur nec tenetur de homici. cum eum fati
infœlicitas excuſat. l. diuus. ff. de offici. præſid.
d. l. infans. & d. clem. i. & d. conſtit. terminum
vitę. & c. aliquos. & ſequen. & c. nec is. & c. ſi
quis inſaniens. xv. q. i. & traditur in. l. furioſum.
C. qui teſta. fa. po. vbi doct. & in. l. ex facto. ff.
de vulg. & pupil. Bal. in. l. humanitatis. C. de im
pu. & al. ſub. Mar. in. l. i. in prin. verſ. redeundo.
modo ad text. ff. de ſicar. & traditur in. l. fi. ff. de
parr. & per Bal. & Alua. in. c. i. an ille qui inter.
fra. domini ſui. & Barba. in. c. rainucius de te-
ſtam. nec incidit in irregularitatem. d. clem. i. &
per Nicol. plo. in tract. irregular. xviii. irregula-
14 ri. & ſequen. ¶ † Sed quid ſi ante furorem occi
derit, & poſtea furor ſuperueniat an teneatur
de homicidio ante furorem cõmiſſo Bald. in d.
l. humanitatis. & alii in. d. l. ex facto. & in. d. l.
furioſum. in quibus per Alex. & Aret. & Iaſo.
poſt alios & Bald. in. d. c. i. & Alex. poſt. Barto.
in. l. congruit. ff. de off. præſi. & per Deci. & ha-
betur poſt eum in. l. in negocus. ff. de regu. iur.
tenent ꝙ non ex quo nõ põt formari proceſſus
contra furioſum & iſta eſt communis opinio,
vt per eos licet aliter fuerit iudicatum quod in
puncto iuris ſubſtẽtari poſſet, vt per eos tamen
in iudicando & conſulendo, & communi non
eſſet recedendum, vt ibi per Iaſ. reſpondẽte ad
d. l. diuus. & per. Marſil. in. d. l. i. ff. de ſicar. &
15 Ang. in gl. ſcienter & doloſe. ¶ † Sed quid ſi fa
ctus fuiſſet proceſſus, & facta fuiſſet cõdẽnatio
an ſi ſuperueniat furor retardetur executio an
vero exequatur ſentẽtia. Imo in. d. c. rainutius
dicebat cõſulendum ſuperiorem per. d. l. diuus.
§. ſi vero. Bal. vero in. d. l. humanitatis. & Bar.
in. d. l. ex facto non poſſe exequi antequam re-
ſipiſcat ex quo furioſus mortuo equiparatur,
ſed mortuus non poteſt decapitari aut ſuſpẽdi,
vt per Cy. Bal. Alex. ɫ Iaſ. in. l. ii. C. qui de teſta.
fa. po. ergo nec furioſus poteſt decapitari, aut
ſuſpendi, ita per Alex. in. d. l. furioſum. Alex. &
Iaſ. in. d. l. ex facto. Bar. ibi Cep. in cau. ii. ver. eſt
& alia cautela, & plene per Augu. poſt Ang. in
d. gl. ſcienter & doloſe. Limita niſi per ſimula-
tionem finxerit ſe furioſum. poteſt puniri, ɫ de
capitari, vt in. l. obſeruare. ff. de cura. furio. ɫ. d.
l. diuus Bar. in. l. congruit. ff. de offi. pręſi. ɫ Bal.
in. d. l. furioſum. Cepo. in. d. ii. caute. Mar. in. l. i.
in prin. ff. de ſicar. & in pract. in. §. oportune. ii.
co. Limita etiam ſecundum Card. in. d. cle. i. in
vi. q. niſi fuiſſet ſua culpa effectus furioſus. nam
tunc non excuſatur. Limita etiam quo ad pœ-
nam corporalem puniendum ſecus pecuniaria
vel publicatione bonorum, vt per Bal. in. d. l. fu
rioſum. & in. d. c. i. Are. & Iaſ. & alios in. d. l. ex
facto. Limita etiam ſi commiſiſſet crimen enor
me. nam in tali crimine puniri poſſit, vt. d. l. di-
uus. vbi ratione immanitatis criminis quia ma-
trem occiſit punitur. ɫ ita contingit alias in fa-
cto, vt per Mar. in. d. l. ver. redeundo. ibi, ſed ꝓ
dicta poſſent limitari vbi corroborat per mul-
ta ſpecialia rõne imanitatis criminis ex qua ſo
lent pœnæ augeri, & ſentit Iaſ. in. d. l. ex facto.
rñdendo ad. d. l. diuus. Limitã etiam quo ad ip-
ſum furioſum puniendum non quo ad alios po
nentes gladiũ in manu furioſi, & occidẽte. nam
illi tenenſ tanꝗ dantes cãm homicidio, vt per
Ang. in con. cclxxxvii. & Mar. in. l. nihil itereſt
16 ff. de ſica. & in con. vii. ¶ † Qualiter aũt probe
tur furor dic, vt per Alex. remiſſiue in. d. l. fu-
rioſum in fi. & Lanf. in. c. qm contra. §. teſtium
depoſi. de proba. Panor. in. c. cũ dilectus de ſuc-
ceſſ. ab inte. & Alex. in con. lxxx. ii. vol. et con.
liiii. iii. vo. & in. l. ſi cum dotẽ. §. ſi maritus. ff. ſo
ma. & con. liiii. iiii. vol. & Soc. i con. lxiii. i. vo.
vbi de fatuo & demente & iracũdo ebrioſo &
frenetico, & Alex. poſt Bar. in. d. l. congruit. &
17 Bal. in. d. c. i. an ille qui inter. & c. ¶ † Et an va-
leat confeſſio furioſi in delictis per Spe. in titu.
de cõfeſſ. §. ſequitur. ver. xiii. & plene p Thom.
gram. in conſi. xvi. & ibi quis dicatur furioſus,
& qualiter probetur plene, & demente, ɫ eius
18 confeſſione an noceat ſibi. ¶ † Quid autem in

habente lucida interualla. an præſumatur deli-
quiſſe tempore ſane mentis an vero tpe furoris
dic vt per Ang. in. d. gl. ſcienter, & doloſe, vbi
ſi probetur fuiſſe ſemel in furore ante delictum
ꝙ preſumitur in furore deliquiſſe niſi probetur
contrariũ, vt no. in. c. fi. de ſucce. ab inte. Anch.
in. d. cle. i. de homi. Bar. ⁊ alii. in. l. ii. ff. de bono.
poſſ. infan. vel furio. de la. Aug. poſt Ang. in. d.
gl. ſcienter. dat tñ ibi Ang. caute. vt non ſtatim
iudicetur furioſus, ſed per multas interrogatio-
19 nes inquirat, vt ibi per eum. ¶ † Sed an demen
tia excuſet dic vt. ff. de pe. l. aut facta. §. euentus
vbi Bar. declarat. Boni. in opere male. in rub. de
homi. in fi. & in rub. de inſul. ⁊ percuſ. in fi. vbi
20 ex quibus excuſetur homicida. ¶ † Et an inſa
nia excuſet, dic vt. xxv. q. i. niſi quis inſanie. &
Bonif. vbi ſupra ꝙ excuſent ambæ dementia ⁊
inſania, & per Soci. in. d. conſi. lxiii. i. volu. vbi
21 de fatuo frenetico, & iracundo. ¶ † An autem
prodigus excuſetur in delictis, dic vt per Bald.
in. d. l. furioſum. ꝙ non, & per glo. in. l. ſiquis in
tantam. C. vnde. vi. Nico. de neap. in. l. i. ff. de cu
ra fur. Bartol. & alii in. l. is cui bonis. ff. de ver.
obl. dicunt ꝙ non excuſatur, & ibi p Imol. &
Ange. & Bald. & Angel. in. d. glo. ſcienter. ver.
quid in prodigo, Ange. in. l. fulcinius. §. adeo. ff.
ex quib. cau. in po. ea. & Iaſon. in. d. l. is cui bo-
22 nis. & Deci. in. l. furioſi. ff. de reg. iur. ¶ † Ter-
tio excuſat ad inſtar furoris ebrietas. c. ſane. &
ſequen. & c. inebriauerunt. xv. q. i. Bar. in. l. re-
ſpiciendũ. §. delinquũt. ⁊ in. l. aut facta. in prin.
ff. de pen. & in. l. diuus. ff. de offic. præſid. Alex.
poſt Barto. in. d. §. delinquunt. & in. l. dolum. in
fi. C. de dolo. Bal. i. l. data opera. ver. nunc de ter
tio. C. qui accu. non po. & in. l. i. pe. colu. C. vn-
de vi. Saly. in. l. C. de ſicar. Ang. in. d. glo. ſcien-
ter. ver. ſed quid ſiquis propter ebrietatem. Pa-
nor. in. c. ſicut nobis. de teſti. Felyn. & habetur
poſt eum. in. c. ſi conſtiterit. in prin. de accuſat.
Bonif. in titu. de homici. in fin. & in rubr. de in-
ſul. & percu. in fi. & in rubri. quid ſit accuſatio.
ver. ſed pone quis propter ebrietatem. Mar. in
l. i. in princ. ver. modo redeundo. ff. de ſica. & in
l. queſtionis modum. ff. de quæſt. Gemin. c. vē-
ter. xxxv. diſtin. Rom. in. l. i. ff. de verb. oblig. &
in. l. i. §. adipiſcimur. ff. de acqui. poſſ. Anc. Imo.
& Card. in. d. clem. i. de homi. viii. q. Fely. in. c.
ex literis de iureiur. Cepol. in. l. i. §. idem Iulia-
nus. ff. de edil. edi. Ange. in. l. i. C. ſiquis. Impera.
male. vbi an excuſat ab illa pœna Math. in con
ſtitu. terminum vitæ. ix. fal. xii. no. Ludo. mon-
tal. in tract. de reproba. ſenten. pila. i. col. i. dubi.
& prædicti doct. diſtingunt aut ebrietas fuit le-
uis, & tunc non excuſat aut fuit grauis, & tunc
non excuſat a toto; ſed mitius punitur, ita per
Bal. in. d. l. data opera. & extra ordinem. tamen
Alex. poſt Bar. in. d. §. delinquũt. dicit etiā cor-
poraliter puniri, ſed non pœna capitis. Boni. in
d. titu. quid ſit accuſa. dicit in caſu contigente
ianue fuiſſe condemnatum decem annis in car
cere & ꝙ de cætero non bibat vinum.
23 ¶ † Et de blaſfemante per ebrietatem ꝙ non
puniatur Math. in conſti. blaſfemantibus. vide,
vt per eum. limita tamen, vt per Boni. in rubri.
de inſul. & percu. circa fi. niſi doloſe ſciens ſuū
viciū inebriaret ſe, vt occideret, & occidit tunc
punitur pœna ordinaria, & per Card. in. d. cle.
24 i. de hom. ¶ † Sed qualiter puniatur de iure ca
nonico clericus delinquens per ebrietatem, &
an priuetur, & ſuſpendatur beneficio, dic vt
in. c. epiſcopus. & capit. ante omnia. xxxv. q. i.
vbi a communione ſubmouetur, aut ictibus fu-
ſtigatur. Ioan. de fir. in tract. de epiſco. iiii. lib. i.
par. q. pen. & in vlti. part. de degradatione, &
per Panor. in. d. c. ſi conſtiterit. de accuſ. ꝙ non
eſt cauſa ſufficiens, vt deponatur, nec vt bene-
25 ficium amittat, vt ibidem per Felyn. ¶ † Quar
to ad inſtar furoris excuſat dormitio, nam ſiqs
dormiendo delinquerit, & occiderit excuſatur
vt not. in. d. c. ſane. & c. inerito. & in. l. ſi ſeruus
ſeruum. §. ſi fornicarius. ff. ad. l. aqui. de quo per
Bar. in. l. pe. ff. de parric. & Guil. in. d. l. diuus. ff.
de offi. præſid. Roma. Alex. Aret. & Iaſ. in. d. §.
adipiſcimur. Flor. in. d. §. ſi fornicarius. & in. l.
qui occidit. §. in hac. ff. ad. l. aquil. Anch. & Car
di. in. d. clem. i. Ang. in. d. glo. ſcienter. Bart. Iaſ.
& Deci. in. l. vt vim. ff. de iuſti. & iu. & in. l. i. C.
vnde vi. vlt. car. Mar. in. l. i. in prin. ver. redeũdo
x. limit. ff. de ſicar. & Boni. in. d. rub. de inſult. &
percuſ. in fin. tandem diſtingunt, aut neſciebat
ſuam naturam & vicium ꝙ in dormiendo de-
linquerit, & tunc excuſatur cum furioſo & in-
fanti æquiparetur, vt not. in. c. maioris de ba-
ptis. & vide per Ange. in glo. comp. inquiſ. in-
ter. defen. v. colum. verſi. quid ſi dicat Alexan.
in conſ. cxl. ii. vol. Gand. in rub. de pœnis. i. col.
aut ſciebat, & tunc punitur ratione culpæ non
tamen ordinarie & directa pœna legis cornelie
ſed mitiori & de culpoſo homicidio, vt p Bar.
Iaſ. & alios. in. d. §. adipiſcimur & Car. in. d. cle
menti. i. & Mari. in. d. l. i. & Deci. in. d. l. vt vim
vbi etiam limita niſi doloſe ſciēs ſuum vitium
dormierit, vt occidat, vt per Boni. in. in rub. de
inſul. & percuſ. in fi. & an dormienti fiat iniuria
& ſi clerico dormienti an ſit excommunicatus
dic vt per Mar. in. d. l. i. in locis per eum.

16 ¶ †Quinto excuſat defenſio naturalis vt ſi qs ſe de defendendo occidat nam tunc occidens ad ſuam defenſionem excuſatur vt in.d.clem. i.de homici.& in.c.i.§.ſi quis hominem de pa. tenen.& in.d.conſti.terminum vitæ & in conſti.pacis cultum & in.l.i.§.vim vi.ff.de vi & vi arma.& in.l.vt vim.ff. de iuſti.& iur. & in.l.i. C.vnde vi.l.ſcientiam.§.qui cum aliter.ff. ad.l. aquil.l.i.quando liec.vni.ſine iudi. vind.C.in.c. ii.& in.c.ſicut dignum in gloſ.de homi.& in.c. dilecto de ſen.excom.in.vi.c.de his.xx.diſtin. &.c.ius naturale.i.diſt.xxiii.q.in ſum.⁊.c.cum voluntate de ſent excom.l.ſed & partus.§.fin. ff.quod metus cauſa.l.is qui aggreſſorem.l.ſi qs percuſſorem.C.de ſicar.l.i.§.ſed cum arietes.ff. ſi quad.pau.fe.dica. hanc materiam proſecuntur pleniſſime doct.in locis infraſcriptis Gand. in rub.de de ten.arreo.fa.& in rub.de homic.x. col.Bel.in pra.in rub.de inuaſore. Boni. in rub. de inſul.& percu.& in rub.quis poteſt aliū defend.& in.§.ius autem gentium inſti.de iure natu.gen.& ciui.Ang.in glo.& dictus titius ſe defen.& in.d.§.ius autem.Bar.Iaſ.& Deci.in.d.l. vt vim Bar.& Bal.in.d.l.i.C.vnde vi.⁊ in.l.data opera.C.qui accuſa.poſ.Bart.& Floria.in.d. l.qui cum aliter.ear.ii.Imo.in.d.clem.i.Panor. & Fely.in.c.ſignificaſti lo.ii.de homi.& in.d.c. ſicut dignum poſt gl.& in.c.olim. de reſtit.ſpo. Ioan.andr.poſt Specu.in tit.de homi.Iſer.in.d. c.ſiquis hominem Mat.pleniſſime in.l.i. in princi.ix.limitatio.ff.de ſicar.& in.d.l.ſi quis percuſſorem,& in.d.l. is qui aggreſſorem. & in.l.i.§. cogniturum & in.§.præterea. & in.l. penul.ff. de queſtio.& in.l.ii.C.de ſicar.& in.l.furem.ff. eodem.& in.l.i.C.de rap.virg.poſt Saly.ibi & in ſingu.c.incip.occidens aggreſſorem & in ſingu.ccccccxxxviii.& in ſing.cccccxl.& in ſingu.ccccccxcii.& in pra.n.§.expedita.& in.§. aggredior. & in.§. quoniam & in conſil.iiii.& conſi.xxv.& conſi.xxxi.& conſil.xxxiii.conſi.lxxxi.& conſi.cxxxvii.& conſi.xii. conſilio xiiii.conſi.xviii.conſi. xxi.conſil.xli.conſi.xlviii.conſi.l.conſi.lii.conſi.lxv.conſil.lxviii.cōſi.cxiiii.& in.l.qui falſam ff.de falſ.Cepo. in cōſi.viii.conſi.xxix.conſi.xlii.conſi.xliii.conſilio xliiii.& conſi.xlv.Alexan.in conſi.cix. & conſi.lxxvi.i.vol,& conſi.ii.& conſi.cxix.vii.volu.& conſi.cxli.ii.volu.& conſil.xiiii.iii. volu. Corne.in conſi.cvii.& conſi. clxii.i. volumi.& conſi.cxxxiiii.ii.volu.Areti.in conſil.xxxiiii.⁊ in conſi.lxxx.Pau.de caſt.in conſil.cxcii.incip. in cauſa carceratorum,Io.de ami.in cōſ.iiii. cōſi.xxiii.& cōſ.lxxvii.Curtius in cōſ.xx.iiii.co. ⁊.iiii.q.nouiſſime per Tho.gra.in vol. xxiiii.& in volumine vigeſimo , & plene in conſi. decimooctauo,& pleniſſime in conſilio vigeſimonono,& in conſi.lxi.& in conſi.lvi.& conſilio lxiii.& conſi.lxviii.Mathe.in.d. conſtitu.terminum vitæ & in conſti.pacis cultum,& in deciſi.cevi.& in locis ſupra traditis,ex quorum omnium dictis primo videndum erit quibus liceat defenſio & quos liceat defendere ſecundo contra quos liceat defenſio & quibus non liceat. Tertio ex quibus cauſis liceat ſe defendere quarto de modo ſe defendendi.Quinto de exceſſu in ſe defendendo.Sexto de aliquibus ſpecialibus

17 in defenſione ¶ †Circa primum licita eſt defenſio pro tuitione proprii corporis nam occidendo ad ſuam defenſionem nō punitur de homicidio nec tenetur aliqua pœna , ſed impune occidit vt dicit.d. conſtitutio. terminum vitæ ibi nullam calumniam ſuſtinere debebit & in d.clemen.i.& in.d.§.qui cum aliter ne dum dico pœnam temporalem,ſed nec etiam ſpiritualem. In tantum quod ſi clericus in celebrando fuerit ab aliquo aggreſſus licet ei dimittere celebrationem & occidere , deinde redire ad altare & celebrationem perficere ita dixit Io.de ligna.in tra.de duello,et refert & ſequitur Panormi.in.c.clerici lo.i.de vita & hone.cler.& in.c. ſicut dignum de homi.& ſequitur Socy.in repeti.c.ad audientiam.xxxi.col.ver.xxvii.de homi.& reſur.& ſequitur Mar.in.l.i.in prin.ff.de ſicar.& in.d.§.quoniam & in.d.l.is qui aggreſſorem & in aliis locis ſupra & per Gand.in rubri.de homi.x.col.& per Caro.in conſi.cxix.⁊ Cald.in conſil.xi.de treu.& pa.vbi an tunc incurrat irregularitatem tex.& ibi traditur in.d. clem.i.de homici.& per deci.in.d.l.vt vim vbi etiam an in foro conſcientiæ liceat occidere ſe defendendo & de regularitate per Nico.plo.in d.tra.irreg.xxxv.irreg.an ſit occidendo irregularis & declara,vt per Panor.vbi ſupra quo ad peccatum & irregularitatem ſi non pōt fugere ſecus ſi pōt & non fugit,ſed occidit nam efficitur irregularis & peccat plus dixit Card.i.d.clc. i.de pœnis.vii.q.& Mar.in conſi.iiii.ꝙ pro tuitione ſui corporis ēt licet occidere pōtificē,⁊ ēt imperatorē vt per Capi.in deci.ſa.cōſi.cxxx.ii. col.multe rōnes aſſignanť in hoc quare occidēs ſe defendēdo nō puniť. ¶ Et primo ex quo occiſus vř a ſeipſo occidi & nō ab aggreſſore vt p Panor.in.d.c.clerici Bal.in.l.fi.poſt prin.ff.de ter.diuiſ.Mar.in.d.l.i.ix.limi.& in.d.l.is qui aggreſſorē & in.d. conſi.xxxi.& conſi.lxxxi.& cōſ.cxxvi.Secunda rō ex quo defenſio eſt indu

cta a natura & cuilibet competit etiam brutis vt inqt Cicero in.l.i.lib. off. ibi omni generi animantium a natura tributum eſt vt ſe vitam corpuſq; teneantur in ſitus eſt enim a natura viuendi appetitus & quelibet ſpecies ſe conſeruandi in eſſe proprio in tantum ꝙ defenſio nõ poteſt tolli a Principe & Papa vel ſtatuto vt plene ꝓſequitur Mar.in.d.l.i.ix.limi. & in.d.l. is qui aggreſſorem & in.d.§.quoniam & in aliis locis ſu
28 pra. ℂ † In tantum ꝙ etiam bannito licet occidere ſe defendendo ex quo cum defenſio ſit iure naturali & non poſitiuo ei non tollitur vt p deci.poſt alios in.d.l. vt vim. Tertio ratio ex quo occidens ad ſui defenſionem non dicitur committere maleficium vt per Bal.in.d.l. data opera.iiii.col.C.qui accuſ.po.et Mar.vbi ſupra & vbi nõ eſt maleficium non eſt pœna.l. ſancimus.C.de pen. Quarto ratio ex quo occidens ad ſui defenſionem prouocatus vlciſcitur cui tanquam prouocato eſt ignoſcendum vt dicit tex.in.l.cui cum maior.§. ſi libertus.ff. de bon. lib.ibi ignoſcendum eſt enim ei qui prouocatus voluit ſe vlciſci Mar.in.d.conſil.lxxxiii.& conſi.cxxxvii. Quinto ratio quia difficillimum eſt iuſtum dolorem temperare.l. ſi adulterium cũ inceſtu.§.imperatoris.ff.de adult. Mar.in.d.conſi.lxxxiii.& conſi.cxxxvii.facit conſti. ſi mari
29 tus. ℂ † Secundo quæro an ſicut licita eſt defenſio pro perſona propria ita ſit licita pro defenſione rerum ſuarum vt occidendo nõ teneatur gloſ.& Bar.in.d.l.vt vim tenent ꝙ ſic & in l.furem.ff.de ſicar.& in.l.i.C.vnde vi Bal.in.l. ſi vt allegatur tex.in.l.iiii.§.lex.xii. tabularum ff.ad.l.aquil.doc.in.c.ii.et in.c.ſignificaſti de homi.macteſilla. Inno.cxxxv. Marſi. in conſi.iiii. Areti.conſi.lxxx. Cepo.conſi.xxix Card.in.d. clem.i.de homi. Ana.plene in.ca.ii. & in.c.petfodiens de homi. Ang.in glo. & dictus titius circa prin.& plene arguit ad partes Iaſ.& poſt eũ deci.in.d.l.vt vim & Mar.in.d.l.furem & in.d. l.ſi vt proponas & doct.in.c.ſuſcepimus de homi. Fely.in.d.c.ii.de homi. Panor.& Ana.in.c. ſuſceptum de homi & in.c. clerici lo.ii.de vita, & hone.cleri.glo.xxiii.q.in ſumma. Fely.in.c. ſi vero de ſent.excommu.doct. arguunt ad partes cum cautum non reperiatur & iura loquentia de defenſione loquuntur de defenſione perſonali maxime tex.in.d.conſti.terminum vitę, tamen iure ciuili concluditur excuſari occidendo pro neceſſaria rerũ defenſione ſicut pro perſona & maxime per.d.conſtit.pacis cultum &
30 ibi per Math.in.vi.no. ℂ † Iure vero canonico ſecus concluditur & maxime in foro conſcientiæ vt per Panor.& Ana.& Felyn.in.d.c.ii. & deci.in.d.l.ut vim.Inno. Ana.in.d.c.ii.dicit etiã ſeruari in terris ſubiectis eccleſiæ in foro ciuili quod ibi reputat ſingulare Felyn.niſi etiam immineat periculum vitæ & perſonæ et rerum in ſimul vt in.d.c.ii. vbi ita ponderat ibi Panor. & ita glo.in ſumma.xxiii.q.iii.nam tunc licita eſt defenſio etiam in foro canonico vt ibi & plene per Nico.plo.in tra.irregul.xxxvii.irregul. poſt Ioan.and.in.d.clem.i.in nouel. & vide de furante rem & detento per clericum ſi poſtea occidatur per iudicem an ſit irregularis per dictum Nico.plo.in.d.tra.irregul.xxxii. ſequen. & ſeq.& ibidem de occidente latronem, vel detinente,& clamante qui fuit captus & occiſus,
31 & de occidente in captura latronem. ℂ † Communem tamen concluſionem legiſtarum extende,vt per Iaſo.in.d.l.vt vim. primo etiam ſi defendat ex interuallo, ſecundum bar.ibi per tex. in.l.iii.§.cum igitur.ff.de vi & vi arma. per Mathe.in.d. conſtitut.pacis cultum.in.xx.nota.in ſeptimo caſu,vbi licet principi deiecto de noſtra ſua poſſeſſionem recuperare etiam per lapſum decem annorum , & vide per eundem in vi.not.vbi dicit ſecus eſſe per illam conſtit.quæ permittit in continenti,vt ibi,& vide per Bald. in.l.ſi.C.de his q.a non domino manu. vbi vſq; ad decem annos,& vide per Boni. in rub.de inſul.& percuſſ.iii.col.vet.& prædicta vera,& p Gand.in rub.de defenſ.acto.ſa. Bar.& Bal.in.d. l.i.C.vnde vi.& Alex.poſt Bar.i.l.ſi.C.vti poſ. Secundo extende in ſimplici detemptatore per text.in.l.colonus.ff.de vi & vi arma. nam licet
32 ei occidere defendendo. ℂ † Tertio extende ēt ſi res fuerit iniuſte poſſeſſa nam licita eſt defenſio,vt per glo.& doct.in.l.i.§.vim vi.ff.de vi et vi arm.dic vt per Bart.in.d.l.i.C.vnde vi.vi.q. vbi contrarium ſentit. Quarto extende ſi inferatur vis edificando nam licet reſiſtere vt.l. ſi vitem.§.ad ianuam.ff.quod vi aut clam.l. de pupillo.§.meminiſſe.ff.de ope.no.nun. Quinto extende ſi inferatur vis turbatiua.l.iiii.§. cum generaliter.l.cum fundum.& .l.i.§.vim.ff. de vi & vi arm. Barto.in.l.i.§.hæc autem interdictio.ii.
33 co.ff.de itin.actu.pri. ℂ † Limita.i.vt locum habeat iſta concluſio iure grauis præiudicii ſecus ī re vili nam tunc non eſt licita defenſio occidendo,ita per Bal.in.l.i.C.loc.& tex.in.l.ſi ex plagiis.§.tabernarius.ff.ad.l.aquil. Angel.in.l.i.C. vnde vi. Alex.poſt Bar.in.d l.furem.& Mathe. in no.cxxxv.& ibi ꝙ dicitur res modica,& vilis ſi valuerit duobus aureis Ang.inſt.de ac.§.i.
34 ℂ † Limita ſecundo in fure diurno vel noctur-

no quem cognoſco, nam cognoſcendo nõ poſ-
ſum occidere, vt. d. l. furem. ſecus tamen ſi non
cognoſcam etiam in diurno, vel aliter non poſ-
ſem recuperare rem meam niſi occidam, nam
poſſum, vt per Bal. in. l. ſi vt allegas. C. de ſicar.
etiam ſi fur ſe non defendat, vt per Mar. ibi, im
mo ibi tenet contra Bart. & Ang. in. d. l. furem.
nam etiam ſi cognoſcat, & teſtes non habeat
quia aliter non poteſt recuperare licet occide-
35 re vt ibi per eum. ¶ †Tertio limita in clericis
& perſonis eccleſiaſticis, nam tales non poſſunt
pro rebus ſuis tantum occidere, vt eſt tex. in. c.
ſuſcepimus. de homi. & ibi no. Panor. iii. not. &
ita gloſſ. in ſum. xxiii. q. iii. licet contrarium vi-
deatur Inno. in. c. olim. de reſti. ſpo. & Ange. in
l. quoniam multa. C. ad. l. iul. de vi publi. dicen-
tes ꝙ etiam clericis licet percutere pro defen-
ſione rerum, & vide Mathe. in. d. conſtitu. pacis
cultum. vi. not. & Panor. in. d. c. olim. ſuper glo.
& Cardi. in. d. clem. i. xxiiii. q. de homi. & Fely.
in. c. ſi vero. lo. i. de ſenten. excom. & Flor. in. l.
ſcientiam. §. qui cum aliter. ff. ad. l. aquil. & vide
Fely. in. c. ſuſcepimus. de homi. ſi ex conſerua-
tione rerum ſuarum ſequatur homi. licet vltra
36 propoſitum efficitur irregularis. ¶ †Et an fra
tribus & religioſis liceat defenſio, & qualiter,
dic vt per Cardi. in. d. clem. i. xxi. q. vbi reſiſten
do, & opponendo & non percutiendo, & an cle
ricus vibrando enſem liceat defendere per Car
di. ibidẽ. q. xxix. vltimo limita in foro conſcien
tiæ vt per Bar. in. d. l. i. C. vnde vi. antepe. colũ.
ver. ſed quid dicimus glo. in. d. l. vt vim Mar. in
37 l. ii. C. de ſicar. ¶ †Et not. quod pro defenſione
rerum licitum eſt congregare amicos & poſſeſ
ſionem in ea impune reſiſtere, & occidere, vt
per Par. in trac. ſindi. car. x. ver. pone, & habe-
tur in. l. iii. §. i. ff. de vi & vi arm. Boni. & Gand.
vbi ſupra. Mar. in ſing. cccclvi. allegat Bar. in. l.
deuotum. C. de metall. lib. ii. per illum tex. & An
ge. in. d. gl. & dictus titius ſe defen. pen. col. Cor
ſe. in ſing. in verbo defenſio. ii. ver. Pau. de ca. in
l. refectionis. ff. com. prædio. Cepo. in tract. ſer.
vrb. prædio. c. xxni. & per Bal. in. d. l. i. C. vnde
vi. antepe. col. ver. ſed nunquid. vbi guerra. & v.
col. ver. ſed pone. Mar. in. l. i. i. no. C. de rap. vir.
38 ¶ †Sed an pro defenſione dignitatis, & officii
liceat occidere vt quia officio, & dignitati fiat
iniuria ſicut pro perſona & rebus Bald. in. d. l. i.
vlti. co. ver. ſed nunquid ſi fiat iniuria dicit ꝙ ſic
etiam ex interuallo per tex. in. l. item apud la-
39 beonem. §. adiicitur. ff. de iniur. ¶ †Item an li-
ceat pro honore & conuitio propulſande, & in-
iuria vt ſi quis me iniurietur ego poſſim ſibi aliã
dicere iniuriam? dic vt per Specu. in titu. de ac-
cuſa. ver. quid ſi vocaui te larronem. Ang. in gl.
verba contumelioſa. Iaſ. in. d. l. vt vim. vbi De-
ci. in fin. ꝙ pro honore licet occidere. Mathe. in
conſti. varietates pœnarum. Bart. in. l. quæ om-
nia. §. i. ff. de procura. Specu. in tit. de aduo. §. iã
nunc. ver. hoc tamẽ caueat. Bart. in. l. item apud
labeonem. §. i. ff. de iniur. Moder. in. l. turpia. ff.
de leg. i. Alexan. & alii in. l. ſi quis extraneus. in
prin. ff. de acqui. here. Gand. in rub. de pen. in fi.
Pau. Alex. & Iaſ. in. l. fi. quod quiſq; iur. Alber.
in tra. ſtatut. q. xliii. vbi licet dicere tu mentitis
etiam ſi non dicat ſaluo honore tuo. Bel. in pra.
in glo. ꝙ dictus titius. iiii. col. Cano. i. c. cum te.
vbi Panor. de re iudi. & ad plenum per Fely. in
c. dilecti filii. v. colũ. de except. vbi plene limita
vt per eum quem videas limitantem.
40 ¶ †Et quid ſi imminet periculum perſonæ nõ
tamen mortis an licet ſe defendere dic ꝙ ſic, vt
41 per Cardi. in. d. cle. i. xxiii. q. de homi. ¶ †Ter-
tio quæro an ſicut poteſt ſeipſum defendere &
occidere defendendo ita & filium poſsit defen
dere occidendo Bal. in. d. l. i. vi. col. ver. expedi-
ta eſt gl. dicit ꝙ ſic nam filius pars eſt viſcerum
patris & matris, & hoc ſiue ſit filius legitimus,
& naturalis ſiue naturalis tantum, quia natura
communis eſt. l. hos accuſare. §. fi. ff. de accuſat.
nec ciuilis inſtitutio poteſt naturam immutare,
nec cohartare naturales ſtimulos. l. miciſſimos.
§. lutius. ff. de excuſa. in to. uidemus enim anima
lia ſalutem filiorum tueri ex quadam naturali
iuſtitia inſita quæ hoc dictat omnibus animanti
bus & feris beſtiis. idem Ang. in glo. & dictus ti
tius ſe defend. ver. quero ſicut poteſt, & ibi di-
cit ſiue ſit in poteſtate patris ſiue non. idẽ Gan-
di. in rub. de defenſ. areo. fa. Boni. in rubri. quis
42 poteſt alium defendere. ¶ †Et de filio natura
li per Bal. in. l. cum acutiſsimi. C. de fideicom. &
per Bar. Bal. Iaſ. & Deci. in. d. l. vt vim. ff. de iu-
ſti. & iu. in glo. & pro defenſione filii. Ange. ibi
allegat tex. in. l. i. §. item diuus. ff. de ſicar. ibi ſibi
vel ſuis, & per Bal. in. l. raptores. C. de epiſc. &
cler. Saly. in. l. i. C. de rap. vir. Ana. in. c. ii. de ho
mi. Flor. in. d. l. ſcientiam. §. qui cum aliter. ff. ad
l. aquil. allegat text. in. l. ſed ſi vnius. §. quod di-
ctum. ff. de iniur. Inno. in. c. ſi vero. de ſentẽ. ex-
com. glo. in. d. c. i. §. ſi quis hominem. de pa. ten.
43 ¶ †Quarto quęro quid econtra an filius tenea
tur patrem defendere dic ꝙ ſic, immo non de-
fendendo puniri poteſt. l. vtrum. ff. de parr. fa-
cit. d. l. i. §. diuus, & ibi per Iaco. de are. ita Bal.
in. d. l. i. ii. q. & plus dixit in. d. l. cum acutiſsimi.
ꝙ etiam ſi ſit ſpurius tenetur patrem naturalem

defendere Alex. poſt Bar. in. d. l. vt vim. vbi Ia ſo. Ange. in. d. glo. & dictus tirius. Ana. in. d. c. ii. qui reaſſump. quæſt. Bald. in. d. l. i. Bernar. poſt Ang. vbi ſupra allegat Bald. in. viii. conſi. incip. in cauſa vertente inter Chriſtophorum, & dic vt per doct. in locis ſupra, & Iſer. in. d. c. i. §. ſiqs hominem, & Deci. in. d. l. vt vim. & in. c. i. iiii. co lum. de offi. de leg. & Cardin. in. d. clem. i. q. xx-viii. extende etiam in clerico nam licet patrem defendere, & non peccat licet efficiatur irregu laris, immo extraneum licet defendere, vt per Panor. in. c. ii. de cleri. percuſ. & per Fely. in. c.
44 ſi vero. lo primo, de ſentẽ. excom. ℭ † Quinto quæro an frater poſſit fratrem defendere occi dendo Gand. in titu. de defen. areo. fa. in princi. dicit ꝙ ſic tam ratione affect onis, ꝙ etiam quia tanꝙ ſocii omnium bonorum cõmunicare de bent omnia mala, & bona Boni. in. d. tit. quis po teſt ali. defen. ver. item ſi ad defenſionem fra tris & præced. ver. an licet defendere nepotes, & auum & auiam, & alios aſcendentes et deſcẽ
45 dentes. ℭ † Sed quid ſi frater credens fratrẽ ag greſſum fuiſſe occidit rixantem cum fratre an teneatur, dic vt per Bal. in. d. l. i. pen. col. ver. ꝙ ritur vnus dicit nutius teneri, & ibi an alter fra ter rixans teneatur dicit ꝙ non, vt per Bal. in. l. data opera. C. qui accuſ. po. & per Mar. in. l. ſi. ff. de ſica. & in prac. in. §. conſtante. & in. l. i. C.
46 de rap. vir. ℭ † Sexto quæro an licet defende re conſanguineos & affines Gand. vbi ſupra di cit aliquos tenere ꝙ tunc demum ſi conſangui nei ſunt in ſocietate, & non alias cum cautum non reperiatur ideo iudicandum, & dicendum ſicut de extraneo alii ꝙ ſic indiſtincte, & Boni. vbi ſupra. Ang. in. d. glo. ⁊ dictus tirius, quod ſic Flor. in. d. §. qui cum aliter. Salyc. in. d. l. i. C. de rap. virg. vbi dicit etiam non mandante cõſan guineo, licet Bar. in. d. l. vt vim. requirat manda tum de quo ibi per Deci. glo. & Bar. in. l. lex cor nelia. in prin. ff. de iniur. & in. d. l. vt vim. vbi Ia ſo. & Deci. & Bald. in. d. l. raptores. glo. in. d. §. ſi quis hominem. Saly. & Mar. in. d. l. i. C. de rapt. virg. & per Ioan. de arno. in dialo. c xxxix. Iaſ. in. l. i. C. de indi. vid. tol. Fely n. in. d. c. ſi vero. de ſent. excommu. dicit effici irregularem clericũ non tamen eſſe excommunicatum ſi ad defen ſionem conſanguinei percutit aut occidit, ⁊ per glo. in. d. cle. i. de homi. quę loquitur in propria, & neceſſaria defenſione non propinquorum ſi lii patris, aut conſanguineorum, nam occiden do efficitur irregularis, idem ſi pro defenſione rerum, vt per Panor. in. c. ſicut dignum. poſt gl. de homi. xxiii. q. vlti. in ſum. ⁊ in. c. ſuſcepimus. de homi. & vide Cardi. in. d. cle. i. xxvi. q. cum ſeq. vbi an & quando ſe & ſuos, & bona defen dendo occidens efficiatur irregularis, & in quę ſtio. xxviii. & Iaſ. in. d. l. vt vim. Pau. gril. in tra. de pen. omn. coi. x. q. iii. poſt Saly. in. d. l. i. C. de rap. virg. vbi ꝙ licet defendere conſanguineos in infinitum Inno. in. d. c. ſi vero. & Tho. gra. in conſi. lx. Flo. in. l. ſi ſeruus. in ſi. pe. col. ff. ad leg. aqui. Mar. in. d. l. i. in prin. xxiiii. limi. ff. de ſica. vbi dicit occidendo non teneri, et de clerico de fendente conſanguineum an efficiatur irregula ris per Nico. plo. in tra. irregu. irreg. xxxiiii. & ſeq. ſed quid ſi iniuriatus non percutiat clericũ, ſed capiat an incidat in excommunicationem? dic vt per Inno. & alios in. d. c. ſi vero. & in ca-
47 pi. olim. de ſent. excommu. ℭ † Septimo quæ-ro an licet marito defendere vxorem & econ-tra Bar. in. d. l. i. iii. q. Ang. in. d. glo. & dictus ti-tius. Gandi. & Boni. vbi ſupra dicunt ꝙ ſic ex quo duo ſunt in carne vna, & vnum corpus cẽ ſetur. xxxiiii. q. ii. c. admonere. l. iii. ff. de lib. ca. alii tamen dicunt vxorem non poſſe defendere maritum quod tamen Bal. non tenet ſed contra rium, & tales vocat inſenſatos, & per Barto. & alios in. d. l. vt vim. Sed an concubina amaſium & econtra Bal. in. d. l. i. v. q. Ang. in. d. glo. ꝙ ſic ex quo amici, & domeſtici, & quadam ſocieta-te coniuncti. Et an ſponſus ſponſam dicit in. vi. q. ꝙ ſic ratione zeli amoris intenſi, & de ſpon-ſa & vxore idem eſt iudiciũ. l. oratio. ff. de ſpon ſa. & vide Gand. & Boni. vbi ſupra, & Ana. in
48 d. c. ii. ⁊ Floria. in. d. §. qui cum aliter. ℭ † Octa uo quæro an licet ſocio ſocium defendere, dic ꝙ ſic tam ſocium cohabitationis vitæ. xxiii. q. iii. c. hac ratione ꝙ etiam ſocium itineris cum communis cenſeatur iniuria per text. in. l. item apud. §. tenetur. ff. de iniur. ita Bart. in. d. l. i. vi. q. Boni. vbi ſupra per Ioan de arn. in proble. lix. & in ſing. xcvii. vbi ꝙ tunc ſocius non admitti tur in teſtem Thom. gram. in conſi. xxxvi. An ge. in. d. glo. & dictus tirius, vbi idem in conſor-tibus cum iniuria quæ fit vni ex conſortibus vi detur facta toti cõſortarie, vt per Bar. in. l. cum ſcimus. ii. colũ. C. de agri. & cenſ. lib. xii. Flor. in d. §. qui cum aliter. Corn. in conſi. cvii. i. volu. et per Panor. in. c. cum non ab homine. verſicu. & maxime de iudi. vbi ſi non adiuuat ſocium indi cium eſt contra eum de occulto ſocio.
49 ℭ † Nono quæro an liceat amico defendere amicum Bald. in. d. l. vt vim. dicit ꝙ ſic & Flor. in. d. §. qui cum aliter. Bar. in. l. deuotum. C. de metal. lib. xii. vbi etiam licet amico amicos con gregare ad ſuam defenſionẽ, immo etiam plus

Inimico licet defendete inimicum, ſecundum
Bal.in.d.l.vt vim. & Flo.in.d.§.qui cum aliter.:
per Marſi.in.l.i.xi.car.iiii.col.ver.ii. ex iſtis.C.
de rap.vir.Iaſ.in.l.i.C.de indi. vid.tol. Alex.in
conſil.cx.vii.volu.Corn.in conſil.cciiii.i.volu.
Thom.gram.in conſi.lvi.Mar.in conſi.xvi. vbi
an licet amicos cõgregare,& in.d.l.i.C.de rap.
50 vir. ℂ †Decimo an liceat virum incognitũ de-
fendere,dic vt per Petr.de anch.in.c.dilecto.de
ſent.excommu.Mathe.in conſt.rapinas.vii.no.
51 ℂ †Vndecimo an liceat domino ſeruum, vel
aſcriptitium,vel vaſſallum,vel libertum defen
dere,& Abbati monachum & an econtra, dic
vt per Bal.in.d.l.i.vii.q.& Flor.in.d.§.qui cum
aliter,& Ang.in.d.gl.& dictus titius.Gandi.vbi
ſupra,ꝙ ſic pro iure quod habet in his dominus
vel Abbas,& idem dicunt in famulo conducto
cum ſit de familia domini,& familiaris eius, &
econtra iſti dominum qui familiaris tenetur iu-
uare dominum armis,& clamore, & quocunq;
modo poteſt etiam eum ſui corporis periculo.
l.i.§.eodem autem tecto.ff.ad ſille.l. cum domi
nus.eo.tit.Floria.in.d.§.qui cum aliter. Alexã.
poſt Barto.in.l.i.§.ſed licet.ff.quod metus cau.
52 ℂ †De vaſſallo autem ꝙ in tantum tenetur do
minum defendere ꝙ ſi non defendit ammittit
feudum etiam ſi non defendat imminente peri-
culo vitæ ſuæ,vt per Ange.in.l.ii.§.occiſorum.
ff.ad ſille.Bal.in.c.i.quibus mo.feu.amit.iiii.co
lum.& per Capi.in deci.ſa.conſi.cxxx.xiii.ſpe
cia.quod intellige dummodo fuit contra quæ-
ſtus dominus,& non aliter vt ibi per Bal.& An
ge.in.l.excipiuntur.ff.ad ſille.& vide per Bald.
in c.i.in fi.de prohi.alie.feu.per Feder.in c.i.§.
fi.poſt gl.hic fini.lex corr.Alexan.in.l.frater a
fratre.ff.de condi.indeb.Aret.in.l.quidam cum
iiii col.ff.de ver.obli.& per Bal.in.d.c.i. quibus
53 mo.feu.ami. ℂ †Et an debeat vaſſallus præfer
re ita ſuam vitę domini per Bal.in.d.c.i. quibus
mod.feu.amit.& in.c.ii.de feu.ſiue cul.amit.&
per Iſer.in d.§.ſi quis hominem.& per doct. in
l.ii.§.hoc autem.ff. ad ſille. & ne dum ſi ipſum
dominum non iuuauerit priuatur, ſed etiam ſi
patrem domini ſui,vt per Ang.in.l.ii.§ ſi pater
ff.ad ſille.& dixit Bald.in.l ii.C.de infan.expo.
ꝙ ſi vaſſallus non iuuat dominum, & defendit
inſultatum ab inimicis ſuis priuatur omni gra-
tia,& licet teneatur eius dominum & eius filiũ
& patrem defendere non tamen tenetur defen
dere dominum domini ſui.§. ſi quis a liberis. ff.
de lib.agno.& ibi per doct.& per Bald.in.c.i.i.
col.quib.mo.feu.amit.niſi dominus mandaſſet
nam tunc tenetur,vt per Bal.in.c. ad hæc.viii.
col.de pa.iur.firm.& in.c.fi.ſi de feu. fuer.con
tro.inter dom. & vaſſ. & limita & intellige in
caſibus expreſsis in vſibus feudorum, vel ex pa
cto,vel conſuetudine loci,vt per Innoc.in.c.ſi-
cut.lo fi.in gl.iniuſte.de iureiu.& Bal. in marg.
in verbo vaſſallus.Old.in conſi.ccxxxiiii.Item
intellige dummodo ſciat imminere periculum
domino,vel ei ab eo denuncietur, vt per Bald.
in.c.licet.in fi ver.& not.ſecundum Iaco. ſi de
feud.fuer.controuer.inter domi.& agn.
54 ℂ †Item limita in domino rebelli bannito,vel
excommunicato,vt per Bal.in.c.i.iiii. colũ.hic
fini.lex corr.& in.c.i.§.fi.per quos fiat inueſti.
Ioan.and.in.c.veritatis.de iureiuran.& in cap.
pia.de excep.in.vi.Flor.in.l.uſufructus.in prin
ci.ff.de vſuſ.fi.Fely.in.c.inter alia.de ſen.excõ.
55 ℂ †Item limita niſi in bello notorie iniuſto ꝙ
tempera niſi ad neceſſariam eius defenſionem,
vt per Bal.in.c.i.ii.col.ver.no.ergo.cum quæri
tur,hic fi.lex corr.& in.c.i.ii.col.poſt gloſ.qui-
bus mo.feu.amit.Bar.in.d.l.ſi quis in graui.§. ſi
maritus.ff.ad ſille.Ang.in.l.excuſantur.§.ſi qs.
ff.ad ſille.& per Capi.in deciſi.ſa.conſi.clxii.&
ibi quid ſi extat dubium an bellum ſit iuſtũ vel
iniuſtum & ibi an contra alium dominum ⁊ in
deciſio.clxviii.cui ex duobus dominis.
56 ℂ †Item limita niſi non vaſſallus defendat do
minum.nam non defendens non priuatur par-
te ſua.vt per Bal.in.d.c.i.v.col.ver.quid ſi ſunt
duo quibus mo.feud.amit.& in.c.i.§.prætereа
ducatus pen.col.ver.pone communes de pro-
57 hi.feu.alie.per Fede. ℂ †Item limita niſi con-
tra ſeipſum.nam non tenetur ipſum defendere
vt per Alex.in.d.l.frater a fratre.& in.l.ſi man
cipia.§.ſi ſcienter poſt Bar.ff.de pigno. & Are.
in.d.l.quidam.ff.de ver.obli.& Bal.in.c.i. in fi.
de prohi.alie.per Fede.& in.c.i.§.fi. poſt gloſſ.
ver.quærit glo.hic fini.lex corr.& in.l.inquiſi-
tio.C.de ſolu.vbi dicit non teneri accommoda
ri turrim in guerra contra ſeipſum plene p Ale
xan.in.d.l.frater a fratre,& ibi nec contra filiũ
eius nec contra vxorem, vel conſanguineos te-
netur defendere dominum,niſi in inueſtitura iu
raſſet ſeruire domino cõtra omnem perſonam
mundi excepto ſeipſo,& ibi per Alex.an con-
tra patriam ſuam,& communitatem & an con
tra Papam,& regem,& vide aliquid per Marſi.
in.l.i.§.in auditum.ff.de ſicar.& Fely.in.c.affer
58 te.ii.no.de pręſump. ℂ †Item limita niſi vaſſal
lus fuiſſet inhabilis,vt per Bal.in.d.c.i. iii.colũ.
ver.tertio quęritur,quibus mo.feu.amit.vbi ſal
tim acclamationibus tenetur defendere,& vide
Thom.gram.in conſi.domini Ioannis bapti. de

abenauolo,& vide per Math. in deciſio.cclxv. in materia uaſſalli erga dominum ad quid tenea tur,& econtra & vide Thom.gram.in.vo.x.et ibi ſi duos habet dominos quem tenetur defen dere & vide Math.in conſti.ſi vaſſallus a domi no,& in conſtit.in locis de manii vbi de defen-
59 ſione domini in vaſſallos. ℭ †Et ſi dominus non defendit vaſſallum,ſed potius ei facit vio lentiam qualiter puniatur, vt per Math.in con ſti.auctori.in fi. immo dominus tenetur defen dere vaſſallum etiam iniuſte, vt per Mathe.in proe.conſti.§.nos itaq.in.vi.not.Bal.in.c.i.§. ſi iudex.de pac.ten.& ſi grauatur a domino in angariis poteſt implorare officium iudicis con tra eum,vt per Capi.in deciſio.ſa.conſil.cxviii.
60 ℭ †Duodecimo an teneatur ciuitas & homi nes ciuitatis defendere officialem patientem vio lentiam,aut iniuriam vt teneatur non defendē do,dic quod ſic,vt per Capi.in deciſi.ſac.conſi. cxxx.xiii.ſpeci.ver.& prædicta faciunt & ibi dem ꝙ ratione patriæ dominicæ poteſtatis,& iu riſdictionis tenentur defendere poſt And.in.c. i.§.ſi autem omnibus.in addi.incip.item ſi ve lim.i.col.de pa.ten.& per Capi.in deciſi.ſa.cō ſi.cxlix.ꝙ aſtantes & ciues tenentur defendere
61 officialem alias tenētur. ℭ †Tertiodecimo an liceat & teneatur defendere clericum quod ſic glo.& Inno.in.c.quante.de ſentē.excom.Flor. in.l.in lege.§.quoties.ff.ad.l.aquil.xc.diſt.c.præ cipimus.c.nulli.& ſeq.iii.q.i. vbi non dicitur ſa cerdos,ſed ſciſmaticus qui clericum non defen dit cum poteſt nō tamen eſt excommunicatus qui clericum non defendit,vt per glo.in.d.cap. quante.peccat tamen ſi non defendit cum po teſt.xxiii.q.iii.c.non inferenda.& c.ſi.ſeu.c.ve
62 ro.Iaſ.in.d.l.vt vim. ℭ †Quartodecimo an li ceat defendere quemcunꝙ alium extraneum ēt ignotum Bal.in.d.l.i.viii.quæſtio.& Bar.& alii in.d.l.vt vim,& Ange.in.d.glo.& dictus titius. glo.Fely.& alii in.d.c.quante.& doct.in.l.i.§. ſed licet.ff.quod met.cau.Bar.in.l.ſi in ſeruitu te.ff.de furt.in fi.Flo.in.d.§.qui cum aliter. In no.& alii in.c.ſi vero.de ſentē.excom.Bal.in.l. raptores.C.de epiſc.& cleri.& in.c.fi.vlti.col. de re iudica.& in marg.in verbo defenſio.Iaſ. & Deci.in.d.l.vt vim.Iaſ.allegat tex.in.d.c.di lecto.de ſent.excom.in.vi.cui reſpondet ibi De ci.non loqui ꝙ liceat occidere,& per Deci.in.c. i.de offi.deleg.iii.col.ii.irreg.culpa caret.de re gu.iur.ff.quod tamen intellige præcedente ac clamatione ſuccurrite,vt per Bar.& Iaſ.in.d.l. vt vim.& Bal.in.d.l.i.& Ang.in.d.gl. Item in tellige ſi fiat incontinenti anteꝗ̄ procedatur ad extraneos actus,vt in.d.l.i.& in l.iiii.§.cū igi tur.ff.de vi & vi arma.& ibi per Barto.& alios.
63 ℭ †Sed an teneatur defendere,& non defen dendo teneatur de hoc fuit dictum ſupra in ma teria auxilii.Bar.& Iaſo.& Deci.in.d.l.vt vim. Bal.in.d.l.i.viii.q.& in.d.l.vt vim.Panor.Fely. in.d.c.quante.& in.c.ſicut dignum.de homici. glo.& Deci.plene & late in.d.reg.culpa caret. Bart.& poſt eum Alex.in.l.metum.§.ſed licet. ff.quod me.cau.Anch.in.c.dilecto.de ſent.exc. in.vi.Alex.poſt Bart.in.l.i.§.ſi in eo.ff.ad ſille. Bar.& Marſi.in.l.vtrum.ff.de parrici.Salyc.& Marſi.in.l.i.C.de rap.virg.Felyn.in.c.i.de offi. deleg.vbi & etiam in.d.c.quante.diſtinguit in ter ius ciuile, & ius canonicum iure ciuili non tenetur regulariter,vt puniatur aliqua pœna ſi non facit.d.l.metum.§ ſed licet.& gloſſ in.d.l. culpa caret.& ideo dicit Iaſo.poſt Bal.in.d.l.ut vim.ꝙ ſi ſcio præparari vt quis occidatur non punior ſi non reuelaui pecco tamen non reue lando, limita vt per Deci.in.d.l.culpa caret.& Mar.in ſingu.ciiii.et per Fely.in.c.Petrus.de ho mi.& in.c.i.de offi.delega.vbi an teneatur cle ricus reuelare proditionem,& tractatum, & ſi reuelando mortuus fuerit proditor an ſit irregu laris per Panor.in.d.c.Petrus.& in.c.i.de reſtit. ſpolia.fallit in domino qui tenetur ſubditum de fendere,& econtra ſubditus, & vaſſallus domi num,vt per Math.in ſupradicta deciſ.glo.in.d. l.culpa caret.Bar.in.d.l.vtrum.Pau.de ca.in.d. l.fin.C.de his quibus vt indig.& in.c.de forma. xxii.q.v.& ſupra fuit dictum,idem fallit in ſub dito contra Principem,& in ciue contra patriā, nam tenentur eos defendere alias incidit in cri men læſæ maieſta.Bart.in.d.l.vtrum.& in.l.i. §.fi.ff.de iuſti.& iure.vbi de patria Ang.in glo. che hai tradi.la tua patria.Boni.vbi ſupra.Fel. in.d.c.i.Panor.in.d.c.i.de reſti.ſpo.penult.col.vbi ꝙ clericus tenetur reuelare proditionem regis & patriæ,& ampliat in patre ſpirituali compa tre,et parrochiano. Fallit etiam in atrocioribus delictis,nam tenetur obuiare ſi poteſt alias pu nitur,vt per Bal.in.c.i.de offi.deleg.Bar.in.d.l. vtrum,& in extrauagan.quoniam qui ſint re bel.in ver.totius fidelitatis. Item fallit in mulie re patiente violentiam,& acclamante,nam au dientes, & vicini tenentur ſuccurrere alias pu niuntur & in conſtitut.reg.quicunꝗ mulierem a clamantem & ibi traditur per Mathe.quando & quomodo locum habeat & ſupradictum fuit in materia auxilii.Item fallit in ſeruo & liber to vt.d.l.i.§.ſi in eo & in.l.pen.in fin.ff.ad ſille. in quibus tenentur defendere patronum & no-

64 dicta conſtitutione quicunq;. ¶ †Item fallit in officiali. nam ſi videt aliquem interfici & inſultari debet obuiare ⁊ ſi non obuiat punitur vt per Bal. in. l. illicitas. §. veritas. ff. de offic. preſid. Bal. in. l. nullus. C. de ſum. tri. ver. item no. contra poteſtatem & in. l. i. §. qui ex. ff. de offi. præfec. vrb. & in. l. ſi ſeruus. C. de noxa. Par. in trac. ſindica. verbo negligentia verſic. qualiter & in verbo reſiſtentia Marſi. in conſi. cxxvi. Tempera autem, & declara in caſibus in quibus tenetur quis defendere habere locum quando commode poteſt obuiare, & ſine periculo vitæ ſuæ, vt per Bal. in. l. i. iii. col. C. de ſer. fugi. & per Fely. in. d. c. i de offi. deleg. in duplici loco allegat dictum Hoſtien. in. c. ſolet de ſent. excommu. & per Fely. in. d c. quante, & per Deci. in. d. l. culpa caret & in. d. l. vt vim ver. ſucceſſiue & in. c. i. de offi. deleg. Bal. in. c. ii. de vita & hone. cleri. Limita etiam niſi quis habuiſſet pecuniam pro ipſo defendendo. nam tunc tenetur defendere propter locationem operarum. d. l. metum. §.
65 ſed licet Deci. in. d. l. vt vim. ¶ †Sed an in caſu quo licet defendere poſſit armis defendere ex quo armorum vſus prohibitus eſt maxime in reg. per conſtitu. intentionis noſtræ, Math. in dicta conſtitu. quicunq; in. i. no. dicit ꝙ ſic. nam ſi licet vnum licet id ſine quo illud expediri nõ poteſt. l. ii. ff. de iuriſdictio. om. iudi. & vide per Deci. in. l. non videtur. ff. de regu. iur. vbi limita in principe. nam promittendo tenetur armis defendere, & per Ancha. in conſil. lxxxvii. Iaſ. in l. ſtipulatio iſta. ff. de verbo. obliga. Alexand. in conſi. cxviii. volumi. vbi de defenſione caſtri. Bar. in prima conſtit. C. dicit quod poteſt vti armis allegat tex. & glo. in. l. deſertorem. §. fin. ff. de re milita. vide per Ange. in dicta gloſſ. & dictus titius penulti. colum. verſicu. quid autem ſi quis promiſerit & per Ancha. in conſi. ſeptuageſimoſecundo, & per Paul. in conſil. cxxvi. in
66 prima impreſſione. ¶ †Sed quid ſi quis promiſit defendere, & defendens paſſus extitit intereſſe, & damnum an teneatur defenſus ad damna? dic quod ſic vt per Barto. in. l. quoniam multa in fin. C. ad. l. iulia de vi publ. no. quia de hoc
67 alias fui interrogatus. ¶ †Iure vero canonico licet videantur teneri alias puniuntur, vt in. d. cap. quante & in cap. dilecto & in dicto capitulo ſicut dignum tamen docto. in dicto capitulo quante vbi Anto. & Fely. in. d. c. i. de offi. delega. & Iaſon. in. d. l. vt vim dicunt teneri in foro conſcientiæ non tamen puniri & per Bal. in. d. l. i. viii. q. Deci. tamen in. d. l. culpa caret dicit teneri etiam in foro contentioſo. Fallit vt per Fely. in dicto capitulo quante & in dicto capitu. primo niſi doloſe deſiiſſet obuiare & deſcendere cum poſſit. nam tũc punitur, ſed mitius vt ibi per glo. & Fely. in. d. c. i. & in. d. c. quante & in c. ii. de conſuetu. An autem in dubio dolus præſumatur ſi non obuiat, dic vt per Panor. & Fel. in. d. c. quante & in. d. c. i. Fallit ſecundo in prelato. nam punitur non obuiando, vt per gloſ. in d. c i. & in. c. ea quæ de offi. Anch. & in. c. clericis de immunitate eccleſia, & per Fely. in dicto capitulo primo vbi quærit etiam an per negligentiam prælatus deponi poſſit de quo per Geminia. in capitulo grandis de ſupplen. neglige. præla. Tertio fallit in eo qui non obuiat erranti in fide vt in capitulo ſecundo, vbi gloſ. & docto. de here. & per Fely. in dicto capitulo quante in fine. Quarto fallit niſi dum alius vellet obuiare & prohibere prohibeat, & retrahat a defendendo. nam tunc punitur vt per Nico. plou. in dicto tracta. irregu. regu. xx. & regu. xxi. vbi de hac materia, & vide in materia docto. allegato per Fely. in dicto capitulo quante & quando quis teneatur defendere & obuiare & per Deci. in dicta. l. culpa caret & per Bar. in. l. prima. §. occiſorum. ff. ad ſille. & per Specula. in titulo de diſpẽſatione. §. iuxta verſicu. quid ſi potui Pau. de caſtro Alexan. & Iaſo. in. l. fin. C. de his quibus vt indig. & Panor. in capitulo quibuſdam de pen. poſt Arch. in. c. negligere. ii. q. vii.
68 ¶ †An autem ſi quis non defendat clericum patientem violentiam ſaltim acclamando incidat in canonem ſi quis ſuadente dic vt per Panor. in. d. ca. ſicut dignum & Iaſo. in. d. l. vt vim Yſer. & Mathe. in. d. conſti. quicunq; in fi. & d. c. i. §. ſi quis hominem de pa. ten. & docto. in. d. capitulo quante & in dicto. c. i. & in d. cap. dile
69 cto de ſent. excom. in. vi. ¶ †Et no. ꝙ pro prędictis perſonis quas licet defendere licet etiam in regno imponere defenſam quando timet offendi in bonis aut perſona iuxta conſtitu. regiæ iuris gentium. nam ſicut dictas perſonas licet defendere ita etiam pro eis licet defenſam imponere vt per Andr. & poſt eum per Mathe. ibi in vii. & viii. no. vbi ponit perſonas quæ poſſunt vt pro aliis defenſam imponere & de materia defenſe vide ibi per Mathe. ne materias transf
70 plantemus. ¶ †Circa ſecundum quibus ⁊ contra quos licita ſit defenſio ⁊ qbus nõ liceat dic ꝙ omnibus licet ſe defendere ẽt animalibus, & brutis. l. i. §. ſed cũ arietes. ff. ſi quatr. pau. fe. di. §. quod vero. inſti. de iure na. gen. ⁊ ciui. Tullius i. offi. omni generi animantium a natura tributũ eſt vt ſe. quod tamen intelligũt doc. in. d. l. vt.

vim procedere concurrente violentia licet bru tis ſe defendere non aliter, vt per glo. & ibi Bart. & Iaſo. in d. l. vt vim. limita primo in bannito. nam licet Bal. in d. l. i. pen. col. ver. quid de bannito. C. vnde vi. tenet ꝙ licet bannito impune ſe defendere & hanc dicat æquam opinionem idem tenet in d. l. vt vim. & Cardi. in d. clem. i. in xxxii. q. Bar. tamen in d. l. vt vim. tenet con trarium ꝙ non poteſt ſe defendere & ſi occidat ſe defendendo punitur ex quo vbi licita eſt offenſio reprobata eſt defenſio, & idem arguendo pro & contra concludit eum aliquali diſtin ctione. Nellus in tra. banni. ſecunda par. ii. tem. q. xlix. & i. par. i. temp. q. iii. & per Iaſ. & Deci. in d. l. vt vim & Marſi. in pract. in §. aggredior ver. quæro modo vlterius ſtatuto cauetur, & in dictis locis an per ſtatutum poſſit tolli bannito defenſio & per Bar. in l. mulier. ff. ſolu. mar. & in l. facultas. C. de iure fiſci lib. x. & per Bart. in l. omnes. C. ſi contra ius, vel vtilitatem publicam, & in d. l. vt vim & per Nell. ii. par. ii. tempo q. i. & ibi an valeat tale ſtatutum ei ſubdit Nel. in d. q. xlix. ꝙ bannitus occidens ad defenſionem punitur directa legis corneliæ & de do lo cum ſciebat ſe non poſſe defendere Paul. de caſt. in d. l. vt vim auctoritate Ioan. de ligna. in tra. de bello ver. lxxxviii. & verſ. ſeq. diſtinguit aut ſtatutum dicit bannitum poſſe offendi & tūc non eſt licita defenſio bānito ex quo vbi offen ſio permittitur reprobatur defenſio, aut dictat occidens bannitum non puniatur, & tunc licet ſe defendere ex quo non eſt permiſſa offenſio, ſed eſt impunita. legit. d. l. vt vim in l. i. §. iuſgen tium. ff. de iuſti. & iure, & in conſi. xcii. vide Fely. in c. dilecti filii. iiii. col. ver. ſed no. de excep. & Card. in d. clemē. i. de homicidio. xxxii. q. & Floria. in l. i. §. ſed cum arietes. ff. ſi qua. pau. fe. di. quæ omnia ſunt notanda pro foriudicato in regno ex quo dictat conſti. reg. pœnam eorum quod foriudicatus reputetur hoſtis publicus & ab omnibus offendi & occidi poteſt an ſibi licita ſit defenſio ꝙ ex prædictis non licet ſe defendere maxime ſtante diſtinctione Pau. vbi ſupra. ex quo offenſio permittitur ex conſequenti defenſio denegatur quod tamen intellige quando contra non foriudicatum ſe defendit ſecus tamen ad conſecutionem præmii de qua in d. con ſti. pœnam eorum. nam etiam ſi ſe defendendo occidit foriudicatum conſequitur præmium vt ſit liber a foriudicatione & banno ita per Mathe. in d. conſti. iii. no. ver. quid autem ſi foriudicatus allegat Alex. poſt Bar. in l. ui. §. vtrum. ff. ad ſillc. vbi per Rom. facit dictum Ange. in glo. fama publ. xiii. q. vbi ſi caſu aut fortuna cœpit malefactorem conſequitur præmium.

71 ❡ † Secundo limita in filio contra patrem & in ſeruo contra dominum. nam ſi pater aut dominus uerberet filium, aut ſeruum filius, aut ſeruus reſiſtat licet patri occidere filium impune, & domino ſeruum per ſupradictam rationem gl. in d. l. vt vim. nam ex quo licita eſt offenſio patri in perſonam filii, & domino in perſonam ſerui non eſt licita defenſio contra eos, ideo pater & dominus poſſunt occidere ita per Mar. in pract. in §. aggredior ver. quæro modo vlterius, ver. & ex prædictis allegat tenere. Bart. in d. l. vt vim. quod tamen ibi non dicit Bart. ſed bene ꝙ non licet filio ſe defendere aduerſus patrem verberantem, non tamen dicit ꝙ ſi pater occidat non teneatur, immo Felyn. in d. c. dilecti ſentit contrarium in caſu quo pater, aut dominus, nō verberaret animo corrigendi, ſed potius occidendi. nam filio licet reſiſtere, vt ibi in ver. ſed not. ibi ad illud de filio & vide Flor. in d. §. qui cum aliter. Et extende prædicta ꝙ non licet reſiſtere vbi verberatur quis ab eo cui reuerentia debetur, vt idem ſit in matre verberante, idem in magiſtro, idem in prælato ſubditum & in Abbate monachum, & in marito vxorem & in aliis vt per Deci. in d. l. vt vim in i. gloſ. & Mar. in d. §. aggredior quod intellige dummodo non excedant iſte perſonæ in corrigendo alias tenentur de exceſſu vt ibi per Deci.

72 ❡ † Idem in barone nam licet modice verberare vaſſallum vt per Math. in conſti. vt dignitatum in fin. nec tunc licet vaſſallo ſe defendere contra dominum.

73 ❡ † Tertio limita in officiali. nam non licet aduerſus officialem exequentem reſiſtere & ſe defendere, immo ſi officialis reſiſtentem occidat non tenetur lege ſi ſeruus & ibi no. Barto. C. de his qui ad eccle. confug. & in l. ſi C. quando lice. ſine iudi. vin. Iſer. in conſti. terminum vitæ circa prin. & Math. in conſtit. pacis cultum. vi. no. & in conſti. clementiæ. iiii. q. Catal. in tract. ſindi. ſub nu. clxxii. Bal. in l. fi. C. de crim. repe. in fi. Imo. in l. ex conſenſu. §. fi. penul. col. ff. de appel. Fely. in c. iuramentum de homici. Bal. in l. ex patrono. C. ne fili. pro pa. & in l. i. C. vnde vi penul. col. ver. ſed quid ſi famulus & in l. nec amorem. ff. quod me. cau. Bal. Ang. & alii in d. l. vt vim Bar. in l. quemadmodum. §. fi. ff. ad ſille. Albe. in tra. ſtatu. iiii. par. q. xxxvi. Flor. in l. ſeruus vlt. col. ff. ad l. aquil. Ange. in l. apud labeonem. §. ſi quis virginem. ff. de iniur. Ange. in glo. fama. pub. i. q. in materia capturę & ibi per Augu. poſt eum per Bal. in conſi. cvi. vo. Pau. in conſi.

conſi.cxxxiiii.Mar.in.l.i.in prin.xiiii. limitatione.ff.de ſica.& in pract.in.§.diligenter.xv.car. iii.col.ver.& hac ratione motus Par.in tra.ſind. in verbo reſiſtentia per totum Ful.& Flo.in.d. l.ſeruus & Flor.in.l.quemadmodum.§. magiſtratus.ff.ad.l.aquil.Saly.in.l.ii.C.de his qui latr.occul. Quod limita ſi iuſte facit alias ſecus, ſi iniuſte. nam reſiſtentem non poteſt impune occidere, vt per Mar.in.d.§.diligenter, & in d.l.i. iiii.lim.& in.l.prohibitum no.vbi Bar.C.de iure fiſ.lib.x.& in.l.pen.C.de exa.& exa.lib.xii. Inno.in.c.cũ olim.de priuil.& in.c.ſi quã de offi. deleg.Bal.in.l.additos.C.de epiſ.aud.per Mar.

74 in ſing.cxxxvii. ¶ †Faciunt nã licet eximens aliquem de manibus familiæ cõdemnatum, vel in carcere exiſtentem tenetur pœna capitis, & crimine læſæ maie.l.cuiuſq; vbi Bar.ff.ad.l.iul. maie.& in.d.l.additos & p Mar.in fin.cclxxiii. & in.l.i.in prin.ff.de queſt.& in.d.l.i.ff.de ſica. & in rub.ff.de fidein.iiii.car.ver.item adde aliũ caſum doct.in.l.i.in.§.ſed eximendi.ff.ne quis eum qui.Ang.in.d.gl.fama pub.& ibi Ang.in.i. q.de captura & Par.in ver.familiaris ver.recto res tamen illud procedit quando iuſte fuit condemnatus ſecus ſi iniuſte, nã tunc impune a manibus familiæ poteſt eximi; vt per Mar.in d.l. i.in prin.vi.col.& ſeq.ff.de qõ.& in.d.l.i.xiiii. limi.ff.de ſicar.faciunt dicta per Albe.in.d.l.additos vbi clerici poſſunt condemnatum iniuſte eximere impune allegat Arch.in.c.cum hom. xxiiii.q.v.& gl.in.c.non inferenda.xxiii.q.iii.

75 ¶ †Limita ſecundo ſi hoc in mandatis habuerit non aliter,nam tunc ſi non habuerit in mandatis punitur.l.ita vulneratus.ff.ad.l.aquiliam, verſic.ſiquis igitur facit.l.non eſt ſingularis.ff. de reg.iur.ita Ange.in.d.glo.fama publi.i.q.in materia capture allegat Bald.in dicta.l.additos vbi ſimiles ducens condemnatum ad ſuppliciũ timet ab eo auferri non poteſt occidere niſi habuerit in mandatis,& Marſi.in.d.l.i.in princ.iii. colum.ff.de ſica.Math.in conſtit.terminum vitæ.xxii.fallen.obſtat tamen huic limitationi, quod ſupra fuit dictum in mãdatario quod mãdatum ſuperioris non excuſat in atrocioribus per.l.liber hõ.vbi traditur.ff.ad.l.aquil.per ꝙ Angel.in.d.gloſſ.fama publi.tenet etiam tunc mandatum non excuſare volenti capere reſpõdet ad doct.Bald.in.d.l.additos.habere locum in condemnato in quo delictum per ſentẽtiam effectum eſt notorium quod tamen non eſt in ſupradicta limitatione.Innuit ergo vbicũq; delictum fuiſſet flagrans aut notorium ꝙ tunc reſiſtentem licet occidere arg.doctrinæ Bald.in d.l.additos.nõ obſtat.d.l.ſi ſeruus.C.de his.qui ad eccleſ.confu.nam intelligitur quando quis vtitur iure proprio priuato.nam ibi domino licet ſeruum reſiſtentem occidere ſecus tamen ſi vtatur iure publico.nam non licet vt in.l.fi.vbi per doc.C.de male.& Math.ſed ibi non loquitur de reſiſtente. Temperat tamen Ange.in.d. glo.niſi eſſet talis qui impune poſſet occidi, vt bannitus vigore ſtatuti, nam tunc impune reſiſtentem poſſet occidere, vt in.l.fi.C.quando liceat vni ſine.iud.vin.ita Flo.i.d.l.ſeruus in prin. ff.ad.l.aquil.præter iſtum caſum,& aliũ de quo in d.l.ſi ſeruus.C.de his qui ad eccl.confu.concludit non licere impune reſiſtentem occidere, dic tñ vt per doct.in locis ſupra quod ſiue habeat in mandatis,ſiue non ſi malefactor reſiſtat & non permittat ſe capi,& aliter commode capi non poteſt,niſi occidatur, ſi occidat familia excuſatur ſi incontinẽti,& cũ moderam.ne faciat ſentit And.in conſt.pœnam eorum in ver. hoſtis publicus vbi in forindicato licet occidere ſi vult capiens.in aliis criminoſis ſi poteſt aliter capere nõ licet occidere per.l.ſed & ſi quęcunq; in prin.ff.ad.l.aquil.idem dicit Math.e.in conſti.clementiæ.in.no.iiii.q.in bannito ſimplici, & non forindicato, ꝙ ſi poteſt capere non debet occidere,& ſi exceſſit familia tenetur de exceſſu ſi malefactor reſiſtat,& non de toto ſicut in priuato vt dicitur, & per Par.in verbo familiaris in princi.& in verbo reſiſtenti vbi

76 ita intelligit & limitat. ¶ †Tertio limita niſi capiatur pro debito ciuili, & non pro maleficio, nam tunc ſi occidit, aut vulneret tenetur de occiſo,& vulnerato, vt per Bal.in auct.& omnino.verſic.venio ad miniſtros.C.ne vxor pro mari.& per Augu.poſt Ange.in.d.glo.fa-

77 ma pub. ¶ †Limita quarto,vt per Ang.in d. l.item apud labeonem.§.ſiquis virginem.ff.de iniur.ſi reſiſtens cognoſceret etiam familiã poteſtatis per ſigna, nam tunc non liceret reſiſtere ſecus, ſi ignoraret vt quia ſigna non duceret,nam tunc licet reſiſtere,& familia tunc non poſſet eum licite reſiſtentem occidere ita etiam limitat Augu.poſt Ange.in.d.gloſſ.fama publica. Tempeŕa hoc tamen dummodo fuerit in ſuppina ignorantia; ſed habilem iuſtam cauſam non cognoſcendi alias non liceret reſiſtere, vt in capitulo.i.vbi Bald.poſt gloſſ.quibus mo.feu.am.vbi ſi ignoranter offendet vaſſallus dominum non perdit feudum,idem ſi ignoranter concubuit cum vxore domini ſui, niſi fuerit in craſſa, & ſuppina ignorantia, & vide alia ſimilia de cognoſcente monialem quam

neſciebat eſſe monialem, & de percutiente cle ricum niſi eſſet in ſuppina ignorantia, vt per Barto. & poſt eum Alexan. in dicto. §. ſed virgines doct. & Felynus in capitulo in audientia de ſenten. excommuni. & in capitulo ſi vero. lo ſecundo eodem titulo, & vide tradita in. l. ſi quis ignorans. ff. loca. & per Mar. in. l. qui ignorans. ff. de falſ. & in. l. qui falſam eodem, & in rubrica eo. & in. l. prima. C. de rapt. virg. & in l. nihil intereſt, & in. l. iii. ff. de ſicar. & in rubrica. ff. de fideiuſ. & de familia poteſtatis Par. in tract. ſindi. in verbo familiaris ibi ſi aliquis percutiat familiam, & verſic. quia ſupra pluries, & in verbo nuncius ibi niſi portet ſignum nuncius poteſt ei reſiſti per. l. ſtigmata. C. de fabricem, niſi ſciret illum eſſe nuncium vt ibi.

78 ¶ †De officiali vero ſeu iudice, an contra eum liceat defendere & reſiſtere & quando, dic vt per docto. in locis ſupra & in dicta. l. vt vim, & Par. in dicto verſicu. reſiſtentia, & Flor. in dicta. l. quemadmodum. §. ſi. ff. ad. l. aquil. & Bal. in dicta. l. prima. C. vnde vi. per Bald. in dicta. l. additos. et in. l. ab executione. C. quo appe. non reci. Lucas de pen. in. l. prohibitum. C. de iure fiſci libro decimo. & in. l. contra. C. de exa. & exe. Mathe. in conſtitu. diſputare. Panor. & alii, & per Fely. plene in capitulo, ſi quando. de offici. deleg. vbi facit reg. & fallen. & ibidem per Deci. ꝛ per Mathe. in conſtitu. pacis cultum vi. not. verſicu. item quæro contra familiam. Oldrad. in conſilio. lxxix. Alexandr. in conſilio cxlii. ſecundo volumine Deci. in dicta. l. vt vim, & in dicto capitulo, ſi quando reaſſumit per cõcluſiones dicta Panor. in dicto capitulo, ſi quando Paul. de caſtr. in conſilio excix. ex quorum dictis maxime Panor. Felyn. & Deci. & Par. vbi ſupra reaſſume concluſionem quod regulariter non licet officiali & iudici reſiſti dicto capitulo ſi quando & ca. qui reſiſtit xi. quæſtione. iii. l. additos. C. de epiſc. aud. Alexand. in. l. ſed eximendi. §. item ſiquis. ff. ne quis eum qui Rom. in. l. i. x. colum. ff. de iudi. Dy. in reg. eum quis de reg. iur. in. vi. Car. in. c. ex literis de reſcrip. & in clemen. ii. §. cæterum de re iud. vbi traditur, & Ange. in. §. pœnales. xiii. colum. inſtitu. de actio Ioan. de pla. in. l. deuotum. C. de metall. libr. xii. Card. in clemen. prima. §. i. de foro compe. Ancha. in capitulo dilecto de ſenten. excommu. in vi. dubio enim ſemper præſumitur pro iudice ꝙ licite fecerit & recte Barto. in. l. iniuriarum. §. is qui &. §. que. iure. ff. de iniur. Par. in verbo captura ver. an ſi poteſtas. c. bonę memoriæ de electio. no. in. c. præſentia de renuncia. Bald. in l. ſancimus. C. de iudi. & in. l. generaliter. C. de epiſc. & cler. Par. in verbo iudex lo primo ver. xiiii. dict. in dicta. l. vt vim. & vbi ſupra limita tamen quatuor modis, vt per Felyn. in. d. c. ſi quando & Deci. & Iaſ. in. d. l. vt vim, & Mathe. in conſtitu. pacis cultum. †Et primo limita niſi quando extraiudicialiter, & de facto fuiſſet ꝓceſſum, nam tunc præſumeretur, vt priuatus facere, & tunc licet ei reſiſti, vt priuato vt no. per glo. ꝛ Deci. in. l. non videtur. ff. de reg. iur. §. qui iuſſu. d. l. prohibitum. C. de iure fiſ. Barto. in extraua. quoniam qui ſint reb. in verſ. rebellando in princi. vbi reſiſtens officiali exequenti extra officium. non incidit in crimen læſę maie. Tho. gram. in con. li. Bal. in. l. ab executione pen. col. C. quor. appe. nõ reci. facit dictum Panor. in. c. delictis lo primo de reſcript. & quod dicit Bal. in. l. ſiquis in tantam. C. vnde vi.

79 ¶ †Et vide etiã tradita per Tſer. in. c. i. in ver. committentium crim. læſæ maie. & per eũdem & Mathe. in conſti. vt participatio, & per. Par. in verbo iniuria in quibus ſi officialis, & conſiliarius regis occidatur non contemplatione regis, & vt careat tali officiali, nec in exercitio officii non incidit in crimen læſæ maieſt. etiam occidendo conſiliarium regis, vt traditur in. c. fœlicis de pen. in. vi. Mathe. tamen in. d. conſtit. vt participatio poſt mortem Andr. dicit fuiſſe ordinatum, etiam ſi odio priuato fuerit occiſus conſiliarius regis incidit in crimen læſæ maieſt. & vide per Capi. in deciſ. ſac. conſi. cxxx. quando incidat in crimen læſæ maieſt. occidendo cõſiliarium, & de præmiſſis facit etiam conſtitut. reg. eos tantum officiales vbi ſi iniuria fiat officiali regis non contemplatione officii, ſed aliter vexando vaxallos regis, & rationis inimicitiæ non cenſetur facta regi, ſed priuate perſonę vbi per Mat. & ſic licet reſiſtere officiali extraiudicialiter procedendo. & de facto vt per Felyn. in. d. c. ſi quando. ii. fallen. & alio vbi ſupra & de officiali ob iracundiam & odium ſuſpendente, & occidente de facto qualiter puniatur? dic vt per Par. in tra. ſind. in verbo condemnatio verſi. quidam iudex. †Secundo fallit vbi iudicialiter procedit, ſed de facto & iuris ordine non ſeruato cum tunc iniuſte dicatur procedere, vt per Gemi. poſt Ioan. And. in. d. c. delicto de ſent. excommuni. in. vi. Thom. gram. in. d. cõſil. li. Ange. in. l. i. ff. ne qui eum qui Ange. in. d. §. quatrupli. iii. car. inſti. de actio. Marſil. l. prima. vii. colum. in princi. ff. de quæſtio. & in. d. l. prima. xiiii. limi. ff. de ſicar. tunc enim taliter de facto procedenti, & non iuris ordine licet iudi-

cialiter licet reſiſtere, vt per Mathe.in.d.conſti.
pacis cultum verſic.item quęro contra familiã.
80 ¶ †Et ideo ſi iudex de facto abſque indiciis ali
quem torquet poteſt ei impune reſiſti, vt per
Marſi.in.d.l.prima.vi.colum.ff. de quæſtio. &
per Deci.in.d.l.vt vim.ii.concluſ.Thom.gram.
in.d.conſi.li. & per Paul.de eleaza.in rubri. de
reſti.ſpolia. Alexan.in conſil.cxliiii.ii.vol.Cy.
in.l.i.C.vnde vi. Amod. inſti. in tract. ſind. ſub
numero.cv.Iaſo.in.d.l.vt vim Par.in.d. verſic.
condemnatio verſicu.quidam iudex in fi. vbi ſi
tortus abſque indiciis occidat iudicem non pu-
nitur, & per Marſi.in pract.in.§.diligenter.xv.
81 car. & in ſingu.cccclv. ¶ †Idem ſi officialis in-
iuſte carcerauit, nam licet occidere cuſtodes, &
frangere carceres & aufugere, ſi iniuſte detine-
tur, vt per Lu.de pen.in.d.l.prohibitum, & per
Par.in verbo reſiſtentia, & Mar.in.d.§.diligen-
ter & Par. in verbo carcer. carcerarius Thom.
82 gram.in vo.xxxvi. ¶ †Idem ſi iniuſte fuit cõ-
demnatus & ducitur ad ſupplicium, nam de fa-
cto poteſt reſiſti officiali, & congregari poſſunt
amici & conſanguinei, vt per Bald. in dicta.l.
additos.C. de epi. aud. & in dicta.l. vt vim &
Par.in.d.ver.reſiſtentia Ancha.in.c.ea quę. de
reg.iur.in vi.xi.columna text.iuncta gloſ.in ca-
pitulo non inferenda.xxiii.q.iiii. & in capitulo
hi qui.xiiii.q.vi.Pau.de elea.in dicta rubri. Cy.
& Bald.in dicta.l.prima.Bald.Pau.Iaſo. & De-
ci.in dicta.l.vt vim.ii.fallen. & Felyn. in dicto
capitulo, ſi quando & ibidem per Deci. vbi limi
ta, & Mathe.in dicta conſtitu.pacis cultum. &
Ange.in gloſſ.appellante verſicu.quid autem ſi
Alexand.in dicto conſilio.cxliiii.ii. volum. &
per Bald.in.l.quoniam.C. de appell. Alexand.
poſt Barto.in dicta.l.vt vim, & poſt Bald. vbi
83 ſupra. ¶ †Amplia ꝙ ne dum inferiori licet re-
ſiſtere de facto procedenti, ſed etiam ſuperiori,
& regi licet reſiſtere, vt per Luc.de pen. in di-
cta.l.prohibitum. & And.in.d.conſtitu. vt par-
ticipatio, & ibidem per Mathe. verſi.hinc ſum-
pta. vbi loquitur de rege proſequente aliquem
de facto, vt occidat, & per Par.in dicto verbo
reſiſtentia. ver. & de hoc an liceat, quod tamen
limita niſi proſequeretur eius proditorem, aut
rebellem, nam ei non licet reſiſti, vt per Andr.
in.d.conſtitu.vt participatio. vbi exemplificat
de rege Manfredo occidente Gurellum de An-
glono, & per Capi.in.d.deciſ.cxxx. & Par. vbi
84 ſupra in verbo reſiſtentia. ¶ †Immo ne dum
licet regi de facto procedẽti reſiſtere, ſed etiam
occidere exercendo tirannidem, & vim infe-
rendo, vt per Luc.de pen.in.l.i.C.vt arm. vſus
lib.xi. Iſern.in dicto.c.i.quę ſint rega. & per Ca
pi.in deci.ſac.conſi.lxix. & ibi etiam vaſſallo li
cet reſiſtere contra dominum, & eum occidere
plene tradit Par.in tract.ſindi.in prin.de exceſ-
ſu regum verſic.an licet occidere tirannum, &
per Mathe.in conſt.diſputare.quando licet reſi
ſtere regi vbi pro fide allegat Luc. de pen. in.l.
85 omnes.C.de decu.lib.x. ¶ †Tertio fallit vbi
fuit appellatum per condemnatum per ſe vel
conſanguineos & amicos, vt in.l.non tantum
ff.de appel. & Bald. in d.l.additos. & Ange. in
glo. & appellante.in princi. nam tunc ſi ſtante
appellatione per iudicem fuiſſet executũ pro
pter grauamen irreparabile poſſe reſiſti, vt per
Bald.in.d.l.additos. & Bald.Pau.Iaſo. & Deci.
in.d.l.vt vim. Ang.in.d.glo.appellante.Panor.
Felyn. & Deci.in.d.c.ſi quando Pau.de eleaz. in
d.rub.de reſt.ſpo. Alex.in.d.conſi.cxliiii. Bald.
in.l.ſiquis prouocatione.C.de appel. Ancha. in
d.reg.ea quę.Cy.in.d.l.i.C. vnde vi. Mar.in.d.
l.i.xiiii.limi.ff.de ſica. & in.d.l.i.in prin.vi. col.
ff.de quæſtio.Pau.in.l.epiſcopale.C.de epiſ.au-
di.Oldra.in con.lxxxix.quod intellige vbi im-
minet grauamen irreparabile, & non poſſit ali-
ter reparari, ſecus ſi poſſet, nam tunc non li-
cet reſiſtere, ſed appellare debet, vt per Bald.in
dicta.l.vt vim.vii.q. & Deci.ibi.ii.conclu. & in
d.c.ſi quando. Item intelligas vbi non eſt con-
uictus nec confeſſus, nam tunc ſi eſt conuictus
& confeſſus non appellat ex conſequenti non
licet reſiſtere, vt per Bald.in.d.l.additos.C.de
epiſ.aud. & in.l.additos.C.de appell.per.l.ii.C.
quor.appe.non.recip. vbi etiam Bald. idem qñ
eſt notorium delictum, & manifeſtum, vt per
86 Bald.in.d.l.additos.C.de appell. ¶ †Quarto li-
mita, & fallit quando ſententia condemnato-
ria eſſet notorie iniuſta, nam etiam non inter-
poſita appellatione iudici exequenti poteſt re-
ſiſti gloſſ. & Imo. qui eam ſequitur in.c.ex li-
teris.de offic.deleg. cum aliis allegatis per De-
ci.in.d.l.vt vim.iii.concluſ.Panor.Felyn. & De
ci.in.d.c.ſi quando.Mathe.in.d. conſtitut. pacis
cultum.iiii.fallen. Immo vt inquit Innocent.
in.c.paſtoralis.de offic.deleg. Executor pœnæ
corporalis exequi non debet, ſi videt ſenten-
tiam iniuſtam, ſed debet referre ſuperiori.l.pri
ma in fi.C.de quęſtio. & Ang. in conſi.ccccviii.
& Ange.in glo.appellante.verſicu.quid ſi.Ro-
ber.maran.de veno.in.i.quęſt. verſi. redeundo
87 ad principalem concluſionem. ¶ †Quarto li-
mita in Papa, nam etiam defendendo non licet
Papam occidere licet forte liceat percutere, vt
per Card.in clem.i.vii.q.de homic. immo licet

vt imperatorem, vt per Capi. in deciſ. ſac. con-
ſil. cxxx.ii. colum, cardinalem vero licet occi-
dere ſe defendendo, vt per gloſſ. in. c. fœlicis. de
pœnis in. vi. & in. d. clemen. i. de pen. And. in
d. conſti. vt participatio. & ibidem per Mathe.
Ange. & Dec. in. d. l. vt vim. ii. not. & poſt Ang.
in gloſſ. & dictus titius ſe defend. & in. d. locis.
per eoſdem ꝙ licet clericum occidere ſe defen-
dendo, vt per Cardi in. d. clemen. i. vi. & vu. q.
Mathe. vbi ſupra. & Deci. vbi ſupra. & Felyn.
in. c. ſi vero de ſenten. excommun. & per Bald.
in. d. l. i. C. vnde vi. & in. d. l. vt vim. pen. colum,
verſic. item quæritur an clerici. Inno. & Panor.
in. c. olim. de reſti. ſpol. & in locis ſupra. & in. c.
iii. de homic. & in clem. i. eo. & in. c. dilecto. de
88 ſent. excommu. in. vi. ¶ †Quinto limita quan-
do offenſio cõcurrit cum iniuria, vt quia fit vis
& iniuria, ſeu iniurioſa offenſio, nam tunc li-
cet ſe defendere, & ideo cum animali bruto fu
rioſo, & dormienti non poteſt inferri iniuria,
cum non ſentiat, ſed vt ſe defendat duo copu-
latiue requiruntur, vt fiat vis, & iniuria, ita ſen-
tit gloſſ. & Barto. eam declarat in. d. l. vt vim.
& ideo non licet defendere contra animal bru
tum furioſum, & dormientem Bald. tamen in
d. l. i. in verſic. quid de furioſo & dormiente te-
net ꝙ tam contra animal brutum quam contra
furioſum & dormientem licet ſe defendere ex
quo non contingit vitio defenſionis, ſed natura
defenſionis, vide tamen per Bart. Bald. & Ra-
pha. in dicta. l. vt vim. & poſt eos Deci. in gloſſ.
ibi non tamen, & verſic. vltimo dum. Bart. vbi
etiam vide an talis defenſio ſit a iure naturali,
an gentium, & vide ſingulariter per Marſi. de
his in ſingu. ccclxxviii. incip. ſtulti non debent
89 eſſe. ¶ †Sexto limita contra mediatorem,
nam nõ licet mediatorem offendere, aut alium
circunſtantem ſe non impedientem dicta. l. ſcië
tiam. §. qui cum aliter. Ange. in. d. glo. & dictus
titius. pen. colum. in prin. Ange. in. l. ſi cum ſer-
uo. ff. de iniur. Mar. in. l. de minore. in prin. ff. de
mino. Cepo. in conſil. xxxiii. fallit niſi pro tui-
tione propria, vt ſi non poſsit aliter euadere,
niſi occidat mediatorem, vt per Ange. in. l. ii.
C. de ſicar. & Auguſt. poſt Ange. in. d. glo. & di-
ctus titius. Iaſo. in. d. l. vt vim. in verſi. nunquid
autem teneatur defendere. in fi. verſi. & Math.
in conſtitu. terminum vitæ. xvi. fallen.
90 ¶ †Sed an ſocium criminis, vt ſocium inſul-
tantis liceat, occidere Bald. in. d. l. i. vi. q. C. vn-
de vi. dicit ꝙ ſic per l. i. C. de rapt. virg. & in. l. ra
pto. C. de epiſ. & cler. ita per Ange. in. d. glo. &
dictus titius. Sed an auxiliantes & mandantes,
& conſulentes licet occidere Bald. in. d. l. i. pen.
colum. verſic. ſed an ſicut. licet offendere dicit
ꝙ licet auxiliatores occidere & fautores per. l.
quoniam multa. C. vnde vi. mandantes vero, &
conſulentes non licet niſi offenſio eorum indu-
ceret defenſionem alleg. tamen Innoc. in. c. ad
91 audientiam. de homici. ¶ †Circa tertium ex
quibus liceat ſe defendere, dic ꝙ ne dum ſtan-
te in actu offenſione licita ſit defenſio iuribus
ſupra allegatis, ſed etiam ſtante offenſione in
potentia & actitudine, & ideo ſi video inimi-
cum contra me venientem enſe euaginato li-
cet non percutiat poſſum me defendere, nec
debeo expectare ab ipſo percuti, ita Barto. in. l.
ſi ex plagis. §. tabernarius. ff. ad leg. aquil. & per
Barto. in. l. prima. C. vnde vi. verſic. quærit. glo.
vbi dicit ꝙ non debet expectare ſe percuti, ſed
bene fieri aliquem actum, vt inſultum cum en-
ſe euaginato & clamore. ſtatim enim ꝙ probo
aliquem contra me veniſſe enſe euaginato fe-
ciſſe ad meam defenſionem, idem Bal. in. l. mul
tis. C. de libera. ca. in fi. Barto. in. l. ſed & ſi quæ-
cunque. per illum text. ff. ad. l. aquil. per Boniſ.
in rubri. de inſult. & percuſſ. ii. colum. in verbo
quid ſi titius. Ancha. & Car. in dicta clement. i.
de homicidio. q. xxxix. Felyn. plene in. c. dile-
cti. colum. ſi. ff. de excep. Barto. in conſ. incip.
Ranutius. Alexan. in. l. non ſolum. §. ſciendum.
ff. de oper. no. nunc. Anch. in conſi. clxxii. Fe-
lyn. in. c. ſignificaſti. lo. ii. de homicid. Ange. in
§. iniuria. inſti. ad. l. aquil. & in glo. & dictus ti-
tius. in prin. iii. colum. verſi. & aduertas. & ver.
quærit. ibi glo. & ſequen. verſi. quærit etiam. ibi
Thom. gram. in conſi. xxix. Iaſo. in. d. l. vt vim
ii. colum. verſic. iiii. & ibidem Deci. ii. no. iii. col.
& moderamine verſi. vnde ſi probo. Panor. i. d.
c. olim. de reſti. ſpol. ver. ſed circa. Alex. in con
ſi. ix. iii. col. i. vol. Corn. in conſi. clxii. iiii. col. &
in conſi. cciii. ii. col. & conſi. clxxiiii. i. volũ. &
conſi. cxvii. eo. vol. & in conſi. cxxxiii. ii. co. iii.
volum. Mat. in. d. l. i. ix. limi. ff. de ſica. ver. & fa
cit optime. & in. l. pe. iiii. colum. ff. de quæſtio.
ver. & facit optime. Corſe. in ſing. in verbo me
tus. & Ange. in. l. quemadmodum. C. de inoffic.
teſta. Cepo. in conſi. xxix. Marſi. in conſi. iiii. &
conſi. xxv. verſic. non obſtat. etiam illud, & in
conſi. xxxi. in fi. & in conſi. xli. circa fi. & in cõ
ſi. l. & con. lxxiii. & conſi. lxxxi. & Bel. in pra.
in rub. de inuaſo. x. col. Gand. in rub. de defen-
ſio. areo. faci. ii. co. Boni. in rub. de inſult. ii. col.
Anton. in. d. c. olim. xviii. colum. Marſi. in con.
xii. & conſi. xxi. & conſ. xlviii. & conſ. lii. &
conſi. lxv. & conſi. lxviii. & conſ. cxiiii. & in
l. qui

l.qui falſam.ff. de fal. & in.l.is qui aggreſſorem. & in.l.ſiquis percuſſorum.& in.l.is qui cum telo. C.de ſicar.iii.colum.verſi.& vltima.& in.l.i.C.de rap.virg.& in ſing.cccccxl. Ana.in.c.ſi perfodiens.de homicidio. Facit pro hoc, nam terror armorum inducit iuſtum metum, vt dicatur feciſſe ad defenſionē.l.iii.§. armati.ff. de vi & vi arm.l.ſed ſi quęcunq.in prin.ff.ad.l.aquil. Flo.in.d.l.ſcietiam.§.qui cum aliter. & in l.ſi ſeruus.in fi.ff.ad.l.aquil. Cep.d.conſil.xxix. Ange.in.d.gl.& dictus titius verſi. & aduertas. Ana.in.d c.ſi perfodiens.& Mar.in locis ſupra. Extende etiam in præparante offendere, nam licet eum offendere, vt per Bald.in.l.lege.C.locat quod dictum pro notabili refert & ſequitur Iaſo.in.d.l.vt vim.verſic.iiii. & dicit alias fuiſſe iudicatum, & ſequitur etiam Mar.in ſingula. nouiſſ.cccccxxxviii.incip. pparatio. & Tho. gram.in vo.xx.& in con.xviii.ibi idem ſi probabiliter dubitabat poſſe offendi, & in conſilio xxix. Tempera tamen dummodo appareant ſigna manifeſta & indicia q voluerit percutere, vt quia procedebat offenſa, & inimicitia, & inſultans erat ſolitus mittere aggreſſus ad effectum, ita per Panor.in.d.c.olim.el.i.vii.colum. Math.in.d.conſti.pacis cultum.vi.no.ver.pto declaratione, & in conſtit. intentionis. & Mar.

92 in.d.ſing.cccccxl. ¶ † Sed an propter minas de occidendo liceat minantem occidere glo. in l.i.C.vnde vi.ſimpliciter dicit q ſic ex ratione. l.i.C.quando liceat ſine iudi.vind.& Cur.in cōſil.xxxv.colum.iiii.q. ſed in.d.l.i.C. vnde vi. verſi.ſed nunquid ſolis minis dicit contra gloſſ. quod non, niſi quando eſſet periculum in mora expectandi, vt quia minans ſocios expectaret venientes, nam tunc quia ei poſſet eſſe periculum poſſet occidere & ſequitur Ang.in.d. glo.& dictus titius.ver.quæritur an ex ſolis minis Ange.in.d.l.quemadmodum.C.de inoffici. teſt.& in.l.ſi adulterium cum inceſtu.§.imperatores.ff.de adulte. vbi ſi excedit tenetur de exceſſu per Math.in conſti.terminum vitę.vi.no. xv.fallen.Corſ.in.d.ver.metus, vide per Mar. in pra.in.§.diligenter.car.xvii.ver. quæro nūc de alio quotidiano, & plenius i.d.fin.cccccxl. Ant.in.d.c.olim.pe.col. Are.in.§.ius autem gētium.inſtitu.de iure na.gen.& ci. Iaſo.in.d.l. vt vim.ver. nunquid autem propter ſolas minas, & in.l.i.num clxxxv.C.de rap.virg.dic vt per Iaſo.in.d.l.vt vim. & Mar. in.d.ſing.cccccxl. q propter ſolas minas non eſt licitum occidere niſi minans ſit in actu percutiendi vel niſi eſſet periculum in mora, vt ſupra fuit dictum.

93 ¶ † An autem ex locis minis præſumatur occiſus, vt torqueri poſſit? dic vt per Gandin. in rub.de var.queſt.in male.vi.colum.verſi.item pone quidam minatus, & per Mar.plene in.d. §.diligenter.Barto.Alexan.& alii in.l.metum. C.quod me.ca.Spec.in titu.de præſump.§.ſpecies.ver.ſed pone.p.minatus.Pau.& Iaſo.in.l.i.C.de his quibus vt indi.Bald.& Imo.in.l.ſi.ff. de hære.inſti.Bru.in tract.de indi.& tor.i.par. & in aliis locis, vt per Marſi.in.d §. diligenter. & in conſil.lxxii.& in conſil.iii.& ibi quando mine ſunt ex calore iracundie non faciunt indicium, & per Panor.in.c.ſcribantur de præſumptio. & in.c.i.de offic. delega. & in.c.cauſam matrimonii.eo.titu.Ana.in.c.Petrus.de homici.plene Felyn.in.c.afferte. verſicu. & hanc

94 partem.de præſump. ¶ † Et amplia q defenſio ne dum licita eſt, quando imminet periculum mortis, ſed etiam quando imminet periculum iniuriæ perſonalis, vt per Bart. in.d.l.i. & in.d.conſil.incip.Vanutius. Anton.in.d.c.olim pen.colum. Alexan.in conſil.cix.i.volum. Ange.in.l.ii.C.de ſicariis. Iaſon.in dicta.l. vt vim. Marſil.in.d.l.is qui aggreſſorem.& in ſingula.100.& in practica.in.§.quoniam. & in.l. prima in principio.ix.limitatio.ff.de ſicar.

95 ¶ † Circa quartum de modo ſe defendendi, dic quod licita eſt defenſio cum moderamine inculpate tutele, vt in.l.i.C.vnde vi.l.iii.§.cum igitur.ff.de vi & vi ar.not.in.d.l. vt vim. text. in conſtitu.pacis cultum. per Gandin.in.d.rub. de defenſ.areo.faci.ii.colum. Bel.in dicta rubri.de inuaſore.ii.colum. Bonif.in.d.rubri.de inſult.& percuſſ.Marſi.in conſil.xxi. & conſil. lxxx. Ange.in dicta gloſſ. & dictus titius. & in dicto.§.ius autem gentium.docto.in dicto cap. ſignificaſti. & in dicto capitu. olim. Alexand. in conſilio.lxxvi.primo volum.Iaſon.in dicta l.vt vim.in principio.Cepol.in conſilio.xlii.& conſilio.xliiii.Ioan.de ami.conſilio.lxxvii. In quo autem conſideratur iſtud moderamen, dic vt per gloſ.Barto.& Bald.in.d.l.i.& in.d.l. vt vim.& in.d.§.cum igitur. & per Mathe.in dicta conſtitu. pacis cultum. q tale moderamen circa tria conſideratur. Primo circa modum ſe defendi. Secundo circa tēpus. Tertio circa cau-

96 ſam defenſionis. ¶ † Circa primum modus cōſideratur in multis. Et primo in qualitate facti, nam ſi armis aggreditur armis licet reſiſtere, dummodo æqualitas concurrat armorum, vt ſi acutis & molitis armis aggrediatur iiſdem armis ſe defendat.d.§.cum igitur. & ita dicit conſti.pacis cultum.intelligas, dummodo nō exce-

dat qualitas armorum ſecus tamen ſi minuat, vt quia aggreſſus ſe defendat minoribus armis, nam tunc licet ſe defendere nec talis æqualitas requiritur, vt minoritas excludatur, ſed exceſſus amorum tantum, ita glo. in. d. conſtit. pacis cultum ibi idem ſi minoribus credo. & ideo ſi cum enſe ſit inſultatus, & defenſio cum pugione dicitur ſe defendiſſe æqualibus armis, vt excuſetur. idem dicendum eſt ſi inſultatus enſe fuſte occidat, ſecus tamen contra vt pugione inſultatus aut fuſte, occidat enſe, nam tunc dicitur exceſſus in armis. idem ſi cum baſtono, & ille roncha percutiat aut altero armorum inæquali genere non dicitur æqualibus armis ſe defendere, & per Thom. gram. in conſil. lxiii. & per Ioan. de ami. in conſi. lxxvii. vbi inſultans lapide, & ille enſe dicitur excedere moderamẽ. & Marſi. in conſil. xxi. & Lanfr. in. c. quoniam contra. §. confeſsiones. in fi. verſi. quæro iuxta. Tempera tamen niſi detur exceſſus in perſona inſultantis, vt quia fortior, & robuſtior. nam tunc inæqualibus armis licet ſe defendere, vt p Cy. in. d. l. i. & ii. q. & Barto. & Bald. ibidem, & Bald. in. l. i. C. de confeſſ. xi. col. ver. tu aſſeſſor. & in. l. furem. ff. de ſicariis in. d. l. vt vim. & in-

97 fra ſubiicietur. ¶ Quæro ergo vna cum gloſſ. in. d. l. i. quid ſi inſultetur cum baſtono an liceat enſe ſe defendere glo. ibi, & poſt eam Bald. arguit, & tandem concludunt, aut inſultatus poterat ſe aliter defendere, & tunc punitur, cum exceſſerit, aut non poterat, & tunc non punitur, vt nota. in. l. ii. C. de ſicariis in dubio autem cum fuerit armis inſultatus, quia fuſtes armorum appellatione veniant liceat armis ſe defendere, & ita reſidet glo. Cy. Bart. & Bald. in. d. l. i. & Panor. in. d. c. olim. & Ange. in. d. glo. & dictus titius. verſic. ex his infertur. & Fau. in con-

98 ſil. clxxx. ¶ † Ex hoc etiam quærit Bald. ibi in d. l. i. quid ſi fecit inſultum ſine vllo armorum genere, ſed volebat dare vnam maxilatam manu vacua an percutiendo gladio, & occidendo teneatur arguit, & diſtinguit quod aut aliter poteram me defendere, & tunc teneor, cum non ſeruaui modum defenſionis, ſed potius vindictam aſſumpſi, aut conſtat quod non poteram aliter euadere quin percutiar, aut ſaltem cũ vituperio tunc excuſor, nam ſi licet ob res defendendas multo magis propter perſonam, & corpus, aut dubitatur, & tunc aut inter pares, & teneor cum præſumatur alia via potuiſſe defendere, aut inter inæquales, vt quia iuuenis cũ ſene, & tũc ſeni propter inæqualitatem virium præſumitur quod aliter non potuerit ſe defendere, & excuſatur, ita etiam ex aliis circunſtantiis deprehendatur, ita reſidet gloſſ. & Bald. in. d. i. & refert & ſequitur Angel. in. d. gloſſ. & dictus titius verſic. etiam, & Bald. ibi, & Alexan. in conſil. xxvi. i. volum. Mar. in conſi. iiii.

99 ¶ † Tertio quærit Bal. in. d. l. i. ver. ſed pone robuſtus. poſt gloſſ. & Barto. ibi, & Gandin. d. rubri. de defenſio. ii. col. quid ſi robuſtus, & fortior percutit pugno an ſenex, & debilis poſsit gladio percutere dicunt ꝙ ſic cum defectus virium poterit ſuppleri cum iuuamine armorum & per Thom. gram. in conſil. xxxix. & Ang. in d. glo. & dictus titius. verſi. quid ſi robuſtus, & Math. in. d. conſtitu. pacis cultum. in fi. & dixit Math. in repetto. ſuo in verbo defenſio ꝙ alias dixit ꝙ duobus rixantibus vno adoleſcente altero iuuene iuuenis deliberauit occidere adoleſcentem qui adoleſcens videns præparamenta expectauit iuuenem ante domum ſuam, & cũ roncono occidit, dixit adoleſcentem non teneri. Et limita quando pugno percuteret ſi haberet arma ad latus, nam ſi iniuriatus occidit gladio excuſatur, ita conſuluit Aretin. in conſilio

100 xxxiiii. ¶ † Ex his concludit & regulam facit Bald. in. d. l. i. verſi. ex his no. ꝙ tunc dicitur fieri ad defenſionem quando moderate fit, & vti vir bonus faceret, & poſſet arbitrari nec putando æqualitatem vbi neceſsitas non poteſt euitari neceſsitas enim facit probabile, & excuſabile vbi alias non liceret. l. qui potuerint. ff. de manu. teſta. & dixit Panor. in. d. c. olim telin quit arbitrio iudicis, & ex hoc etiam datur modus in perſonis, vt pares ęqualibus armis, impares inæqualibus armis vt alterius inæqualitas ſuppleatur per inæqualitatem alterius in ar

101 mis, vt patet ex prædictis. ¶ † In alio etiam conſideratur qualitas facti, vt ſi verbis recipio iniuriam verbis me defendam, & non facto, & ideo, ſiquis vocat me latronem poſſum verbis propulſare, & dicere aliam iniuriam, ita per Specul. in titu. de accuſ. verſic. quid ſi vocaui te latronem, quem ſequitur & refert Ange. in dicta. l. vt vim, & poſt eum Iaſo. qui comprobat, nã cauſa vitę, & honoris a pari procedunt lege iuſta in princi. de manu. vin. Bart. & Iaſo. in. l. tranſigere. C. de tranſact. ſed cauſa vitę poteſt ſe defendere ergo, & cauſa ſui honoris conſequendi Thom. ferr. in cau. xxxix. & plene Felyn. in capitulo dilecti. viii. col. de excep. Alex. poſt alios in. l. ſi. ff. quod quiſ. iur. Rom. & Alex. in. l. cum mulier. ff. ſol. ma. Alexã. in l. & ſi pepercerit. ff. de lib. & poſt. & in. l. ſiquis extraneus. ff. de acqui. hære. & dictum fuit ſupra, &

ltra per Bald.in conſi.xlv.iiii.volum. ⁊ in.d.l.
prima.C.vnde vi. Aret.in conſi.xxxiiii. Marſi.
in conſi.xxv.& conſil.lxvii.& conſil.lxxiii.&
conſi.lxxx.& conſi.cv.& conſi.cviii.& conſi.
cxiiii.& conſi.cxxix.& in vlt.conſi. & in pra.
in.§.quoniam.& in ſing.cccclv.& in.l.prima.
in principio.xiii.limi.ff. de ſicar. & Dec.in.d.c.
102 dilecti.¶ †Immo plus extendit,vt per Marſi.
plene in dictis conſiliis poſt Auguſt. poſt Ange.
in.d.glo.& verba cōtumelioſa, ꝙ ratione pro-
uocationis ex quo prouocatus delinquit, quod
ſi verbis,& iniuriis prouocatus facto ſe defen-
dat,& occidat excuſatur & mitius punitur, in-
dulgendum eſt enim ei qui prouocatus vlciſci-
tur vt proſequitur in dictis locis,& per Thom.
gram.in dicto conſi.xxix.& in voto.xxiii. ver
bo præterea conſiderandum per doct. Ange.in
l.ſi adulterii ſi cum inceſtu.§.imperatores.ff.de
103 adulter.¶ †Et dicunt ſupradicti doct.in locis
ſupra maxime in.d.l.ſi.ff.quod quiſ.iur. & Fel.
in.d.c.dilecti.& Iaſo.in.d.l.vt vim.ſi alicui di-
catur iniuria an & quando liceat ipſi dicere tu
mentiris,& dicendo talia verba an teneatur de
iniuria,& per Capi.in deci.ſacri conſi.lxvii.&
limita,vt per Pau.in.d.l.ſi.ꝙ non licet reiterare
dicendo tu mentiris tu, & declara, vt per eos
ibi,& per Fely.in.d.c.dilecti.in ſi.limita etiā ni
ſi dicat verum, nam tunc non licetur dicere tu
mentiris,vt per Bar.in.l.eum qui nocentem ff.
de iniur. Oldra.in conſil.lvii. Rom.in dicta.l. ſi-
quis extraneus.in princ.ff.de acqui.hære. limi-
ta etiam niſi dicat, & proteſtetur nō animo in-
iuriādi,ſed dicat ſaluo honore tuo, vt per doct.
in.d.l.ſi.& Iaſo.in.d.l.vt vim.Felyn.in capitu-
lo.i.in ſi. de excep. Panor.in.d.c. cum te. Imo.
Alex. & Iaſo.in.d.l.turpia.ff.de leg.i. Alber. in
d.q.xliiii. Fel.in.d c.dilecti.Iaſo.in.d.l.ſi extra-
neus.⁊ in.l.non ſolum.§.morte.ff.de oper.no.
nun. dic vt per eos an per talem proteſtationē
104 excuſetur.¶ †Et ex prædictis etiam infertur
an dolus cum dolo compenſetur in maleficiis
de quo per Felyn.in.d.c.dilecti. Bel.in.d.gloſſ.
& dictus tirius.iii.col.& Bal.in lectura,& Bar.
in.d.l.i.C.vnde vi.⁊ ibi Bal.in repe.iii.col. ver-
no.ꝙ iſta lex.& in.d.l.vt vim.in ſi. & vide ple
nam diſtinctionem Saly.in.l.compēſationis.iii.
col.ff.de compenſa. & per Bald.in.l. ſiquis a ſe
fundum ff.ad.l.iul de vi pub. tradunt docto. in
l.ex hoc edicto.§.ſi ſtipulator.ff.de eo per quē
fa.er.& in.l.viro atq; vxore. & in.l. cum mu-
lier.ff.ſol.ma.& in.c.intelleximus.de adulte.&
Specul.in titu.de accuſa. ver. quid ſi vocaui. &
in titu. de crimi.in mod.excep.oppo.ver.i. Pa-
nor.in dicto cap.intelleximus. Tho.ferra.in.d.
cau.xxxix.vbi dat cautelam, vt compenſetur
Marſil.plene in ſingu.cc[illegible] Fely.in.d.c.
dilecti.ver.ad illud.& i[illegible] Bald.in marg.in
ver.compenſatio.ver.dolus quod tamen decla
ra, vt per eos ꝙ delicta, & dolus mutua com-
penſatione tollantur quando reſpicit intereſſe
partis,ſecus tamen quo ad fiſcum, nam non da
tur compenſatio in delictis in præiudicium fi-
ſci,ſed pœna tenet ſuos authores,& vnuſquiſq;
punitur iuxta ſuum delictum, ita Panor.in.d.c.
intelleximus. in ſi. & in.d.c. cum te de re iudi
cata.& in c.i.de iniuriis. poſt Specu. & Barto.
vbi ſupra.& Bar.in.d.l.i.C. vnde vi.& Capi.in
d.deciſ.lviii.vbi de iniuriis ad inuicem.
105 ¶ †Et ideo ſi vnus adulterat vxorē alterius,
& ille adulterat vxorem adulterantis ſuam tūc
non mutua compenſatione tolluntur delicta,
ſed quilibet punitur de ſuo, vt per Ioan. de ar-
106 no.in commenta ciii.¶ †Et ex his proſequi-
tur Marſi.in.d.ſingula.ccxxxiiii.ꝙ licet mulier
ammittat dotem propter adulterium, tamen
ſi maritus detinet concubinam non ammittit
dotem, ſed delicta mutua compenſatione tol-
luntur allegat,ita conſuluiſſe Pau.de caſt. in cō
ſilio.cxxviii. Augu.poſt Ange. in gloſſ.ehe hai
adulterato la mia donna, & per Marſi.in.l. pa-
tre vel marito.ff.de quæſtio.proſequere,vt per
107 eum in dictis locis.¶ †Circa ſecūdum tem-
peramentum,& moderamen temporis: dic ꝙ
incontinenti fieri debet defenſio non ex inter-
uallo, vt traditur in.d.l.i.C. vnde vi. &.d.l. vt
vim.& in.d.l.iii.§.cum igitur.ff. de vi & vi ar-
108 ma.& in.d.conſti.pacis cultum.¶ †Sed quā-
do dicatur incontinenti factum, dic vt per glo.
Cy.& Bald.in dicta.l.prima. & Bald.in.l. cum
antiquitas.C.de teſtam.& doct.in dicto.c.olim.
Alexander poſt Bart.in.d.l.i.ꝙ intelligitur fie-
ri incontinenti antequam diuertat ad actus ex-
traneos, & hoc etiam declarat dicta conſtitu.
pacis cultum. ibi incontinenti prius ſcilicet quā
diuertat ad alios actus extraneos,& per Math.
in conſtitu.eos tantum.in ſi.iii.no. Et ibidem ꝙ
relinquitur arbitrio iudicis, & Panor.in.d.c.o-
lim.& in.c.i.de mutu.petit. ſed in hoc ſecundo
temporis moderamine aut in defenſione perſo
næ aut in defenſione rerum.primo caſu dicitur
fieri defenſio incontinenti ſi in ipſo actu aut fla
granti crimine.l.ſi ex plagis.§.tabernarius.ff.
ad.l.aquil.ſecunda.§.cum arietes.ff.ſi qua.pau.
feci.di. Barto.in dicta.l.prima verſic.circa hoc.
Mathe.in conſtitu.ſi maritus.& ibi in ſi.ꝙ arbi-
trio iudicis relinquitur.

109 ¶ † In tantum requiritur incontinenti fieri ꝙ articulari debet, & probari ꝙ fecit incontinenti, & non ex interuallo alias vltio, & non defenſio præſumitur, vt per Ange. in. d. glo. & dictus titius. iii. colum. verſic. aduertas. & ibi ꝙ relinquitur arbitrio iudicis ſi fecit ad defenſam an ad vltionem, & quando & ſic incontinenti an ex interuallo attenta qualitate perſonæ, & facti per. d. §. cum igitur. In tantum etiam requiritur ꝙ incontinenti fiat ꝙ neceſſe eſt probare ſe defendiſſe ante factum, & non poſt factum niſi immediate ſucceſſiue vel quaſi immediate, vt in. d. §. cum igitur. ita Bal. in. d. l. i. verſi. quęrit. glo. Ange. in. d. gloſſ. & dictus titius. verſic. quęro ergo quid. & declara, vt per Bal. in. d. l. i. verſi. extra oppo. & Angel. in. d. glo. verſic. & dicitur fieri incontinenti videlicet niſi factum ſit reducibile ad priſtinum ſtatum. d. §. cum igi.

110 ¶ † Sed quid ſi aggreſſor percutit, ⁊ ſtatim aufugit, & percuſſus inſequitur, & occidat eum, an dicatur fieri incontinenti, vt dicatur feciſſe ad defenſionem, videtur ꝙ ſic ex quo non diuertit ad alios actus extraneos per text. in. l. quod ait. §. ſi. ff. de adult. vbi licet inſequi adulterantem, & occidere, & incontinenti fieri dicitur. In cōtrarium tamen. nam deficit tertium moderamen ex quo non neceſſitate defenſionis, ſed tumore vltionis. d. §. tabernarius. &. d. §. qui cum aliter. ita glo. in. c. ſi per perfodiens. de homic. Archid. in. c. de his. l. diſt. Cy. & Bal. in. d. l. i. x. q. & Barto. ibi tertio moderamine. & Bar. in. d. §. tabernarius. Boni. in. d. rub. de inſul. & percuſ. iii. colum. verſi. ſed quid ſi Mart. Pau. in. d. conſi. cxcii. Cepo. conſi. xxviii. Tempera tamen dummodo non habuerit animum repercutiendi, nam tunc licet occidere idem ſi ſtaret, cum præſumitur habere animum repercutiendi durante rixa Bar. in. d. §. tabernarius. & in. d. l. i. dicens deprehendi ex qualitate perſonæ, & factorum, & Bald. ibidem verſic. vlti. concludendo. glo. & Anto. in. c. ſignificaſti. lo. ii. de homi. Aret. in conſi. xxxiiii. & conſi. lxxx. Math. in conſtit. terminum vitę. li. limita. Deci. in. d. l. vt vim. ii. no. Thom. gram. in vol. xxiii. & ideo dixit Bald. ibi. d. ver. vlt. concludendo. ꝙ aduocatus caueat articulare ꝙ percuſsit durante rixa, & non poſt factum, cum tunc diceretur ad vindictam, & non ad defenſionem, & per Dec. in cap. in noſtra. xii. not. de proba. vbi probare debet ante factum inſultum, & poſt percuſsionem, Tempera etiam, vt nunc non puniatur de homicidio doloſo, ſed culpoſo tantum, & ſic non pœna capitis cum iuſto dolore commotus feciſſe videtur ad occidendum ex præambula percuſsione idem ex quo prouocatus deliquit ideo indulgendum, vt ſupra dictum eſt Panor. in. c. i. de iniu. & in. d. c. dilecti. vbi Fely. ita per Anto. & Panor. in. d. c. olim. colu. ſi. Aret. in. d. conſil. xxxiiii. & conſil. lxxx. Ioan. de ligna. in tractatu de bello car. cxviii. verſic. vii. quærit. Albet. in. d. l. i. iiii. colu. verſi. item quærit, ſi aliquis. Deci. in. d. l. vt vim. ii. not. Fely. plene in. d. c. dilecti, & declara. Marſi. in. l. i. in princi. ix. limita. ver. quinimmo Ang. in. d. gl. ⁊ dictus titius pen. col. verſi. quæri. titius vulnerauit Mar. in. l. is qui percuſſorem. C. de ſicar. & in pract. in. §. quoniam numero. lxv. & in ſing. c. & in conſil. vii. & conſi. xxix. & conſi. cxxxii. Felyn. in. d.

111 c. ſignificaſti lo. ii. de homicidio. ¶ † Limita etiam hoc moderamen ꝙ etiam licet ex interuallo occidere in caſu de quo per glo. & Bald. in. l. nullus. C. de iude. & Fely. in. c. ii. in prin. de homi. & Marſi. in pract. in. §. diligenter in articulo an dictum offenſi verſi. præterea pro hac parte, vbi dixerunt ꝙ ſi accuſaui aggreſſorem meum in iudicio, & fuit captus, deinde video ipſum fugientem poſſum illum impune occidere, & ſic ex interuallo vlciſci, & per Marſi. in

112 conſi. xii. quod no. ¶ † Secundo caſu circa res & rerum defenſionem incontinenti debet fieri d. §. cum igitur. & declarat. d. conſtit. pacis cultum. ſicut in defenſione perſonæ, vt ibi per Mathe. Barto. vero in. d. l. i. dicit incontinenti fieri circa res, ſi infra tres dies. d. §. cū igitur. & in. d. l. vt vim. dicit ex interuallo poſſe recuperare Bonifa. in rub. de inſult. & percuſ. iii. colu. Alexand. poſt Barto. in. l. ſina. in princ. C. vti poſſi. Matthe. in. d. conſti. pacis cultum. Iaſon. in. d. l. vt vim. dic procedere in vi turbatiua, vt p Bal. in. d. l. i. ix. q. verſic. ſed quid ſi aliquis &. x. q. & Alex. in. d. l. ſina. ſecus in vi expulſiua per. d. §. cum igitur & Bar. in. d. l. i. iiii. q. immo non poteſt congregare homines, & poſtea expellere, vt per glo. in. d. §. cum igitur. Gandin. in rub. de defen. ii. col. verſi. ſed pone, & Bal. in. d. l. i. ver. ſed pone tu ſpoliaſti me, vbi nota. etiam ꝙ ſi amici interponant ſe, vt poſſeſsio abſq; vi recuperetur, & ille noluerit, ſed cum vi ꝙ non licet niſi immineat periculum in recuperando, vt ibi & vide per Alex. in. d. conſi. lxxvi. i. vol. Limita niſi in interuallo neceſſario ad actum recuperationis, iuxta. l. qui poſſeſsionis. ff. de vi ⁊ vi arma. Baldum in lectura in. d. l. i. in princ. & Mar-

113 in pract. in. §. attingam. iiii. col. ¶ † Item quęrit Bal. in. d. l. i. vii. q. quid ſi ergo ſentiens quendam volentem accedere ad fundum meum aio

me expellendi in itinere eum vulneraui, aut oc
cidi an teneat concludit Bald. ꝙ non ſi ille ibat
ad fundum,& non appareant ſigna penitentię.
114 ℭ† Quærit etiam Bal. in. d. l. i. xi. q. quid ſi ali
quis me turbat clam, vt dum de die aro ipſe de
nocte,& clam ex arat an licet occidere dicit ꝙ
ſic in ipſo facto. & de materia defenſionis rei ꝛ
poſſeſſionis tam de corporalibus quam in cor-
poralibus,& an naturaliter poſſidens poſſit ex
pellere ciuiliter poſſidentem & econtra ciuili-
ter poſſidens, aut recuperare,& an habens vti-
115 le dominium. ℭ† Et quid ſi quis ingrediatur
auctoritate iudicis an poſſit reſiſti, diſtinguit an
rite & recte, & poteſt alias ſecus, dic & proſe-
quere, vt per eum in. d. l. i. ver. nunc circa res &
Bar. in. d. l. vt vim,& Math. in. d. conſti. pacis cul
tum,& ibi ſi pars poſſeſſionis eſt occupata & in
uaſa poſſum totam recuperare vt per Bal. in di
ſputa. incip. accuſatus de vi turbatiua & in. l. da
ta opera in ſi. C. qui accuſ. poſſ. & vide per to-
116 tum. ff. de vi & vi arm. ℭ† Et no. quod dicit
Bal. in. d. l. i. viii. q. ꝙ ſi quis eſt in quaſi poſſeſſio
ne alicuius priuilegii & non permittitur vti an
licet pro defenſione priuilegii offendere aut oc
cidere, dicit quod aut poſſeſſio priuilegii redi-
tur inhabilis,& licet in ipſo actu turbationis,&
non ex interuallo. l. ſane. ff. de iniur. aut non aſ-
fertur incommodum poſſeſſioni & non licet ut
117 vbi. ℭ† Quærit etiam Bal. in. d. l. i. ix. q. an li-
cet ſibi ius dicere creditori annui cenſus, vt de-
bitorem retinere poſſit, dicit ꝙ non niſi ratione
iuriſdictionis, vt dominus vaſſallum, in regno
autem prouiſum eſt creditorem non poſſe deti-
nere debitorem, & areſtare, & ius ſibi dicere
ſub pœna capitis per. c. reg. incip. contra effre-
natas, in quibus autem caſibus liceat ſibi ius di-
cere proſequere plene per Mathe. in. d. conſtit.
118 pacis cultum. ℭ† Quærit etiam Bald. in. d. l. i.
iii. q. an licet expulſorem, vel aggreſſorem ca
pere,& ligare, vt nō teneatur pœna priuati car
ceris dicit ꝙ ſi capit ne noceat, vel vt iudici prę
ſentetur,& poteſt dummodo non detineat vl-
tra. xx. horas, vt. l. capite quinto. ff. de adulter.
alias committit priuatum carcerem,& per Iaſ.
in. d. l. vt vim. in glo. ſed quid ob tutelam rerum
de quo per Bar. in. d. l. capite quinto,& per Bal.
119 & Saly. in. l. i. C. de priua. ℭ† Et limita in ca-
piente bannitum, & foriudicatum. nam poteſt
detinere vltra. xx. horas vt per Mathe. in con-
ſti. pœnam eorum. xviii. no. ꝛ per Mar. in prac.
in. §. aggredior,& Bar. & Bal. in. d. l. i. C. de pri.
120 car. & Alex. poſt Bar. in. d. l. capite. v. ℭ† Et li
mita etiam vt per Ange. in gloſſ. qui iud. carce.
iuſſ. ver. quid autem ſi vnus & Mar. in. l. i. num.
xix. C. de rap. vir. Par. in tracta. ſindi. car. xxix.
ver. officialis videlicet in detinente mulierem li
121 bidinis cauſa. ℭ† Limita etiam niſi ex conſue
tudine antiquorum ſuorum. nam excuſat a pœ
na priuati carceris, vt dixit Petr. de ancha. in. c.
venerabilis de conſue. & refert,& ſequitur Iaſ.
in. l. de quibus. iii. col. ff. de leg. Mar. in conſi. xc.
122 & conſi. c. Cep. in conſi. xiii. ℭ† Limita etiam
niſi fuiſſet poſitus in priuato carcere & non li-
gatus taliter ꝙ non potuiſſet aufugere. nam tūc
non tenetur de priuato carcere ita Ange. in. l. ſi
quis in graui. ff. ad ſille. Augu. poſt Ange. in glo.
fama publi. xiiii. col. ver. vt ergo ſcias quando.
123 ℭ† Limita etiam vt per Mar. in conſ. cxxxv.
in detinente quem redemit ab hoſtibus pro pre
cio,& expenſis recuperandis, limita etiam ꝛ de
clara vt per Mar. in conſi. cxxxvi. quando cō-
124 mittatur priuatus carcer. ℭ† Et circa tempe
ramentum temporis qualiter intelligitur incon
tinenti per Felyn. in. d. c. ſignificaſti ver. prima
concluſio de homic. poſt Anto. Panor. & Ana.
vbi limita niſi ad extraneos actus traheref gra-
uiori fortuna iactatus faceret interitum vel pre
iuit ad colligendos amicos ꝛ ibi de ratione dif-
ferentiæ inter violentiam perſonæ & rerum et
per Gand. in. d. rub. de defenſ. ii. colum. ver. ſed
quid ſi quis. Limita etiā vt per Bal. in. l. vis eius.
C. de proba. & Mar. in pract. in. §. attingam. iiii.
col. ver. item adducit etiam limita in hoſtibus in
uadentibus. nam licet ex interuallo expellere,
vt per Bal. in. c. in literis. i. col. de reſti. ſpo. & in
l. i. C. vnde vi & per Mar. in. l. quæſtioni, modū
ff. de quæſtio. & vide deci. in. c. in noſtra. xii. no.
de proba. an in dubio præſumatur incontinenti.
125 ℭ† Circa tertium moderamen dic ꝙ conſiſtit
in cauſa defenſionis vt faciat ad defenſam ꝛ nō
ad vindictam. d. §. qui cum aliter & in. d. conſti
tu. pacis cultum Bar. in. d. l. i. iii. modera. & in. d.
l. vt vim,& Ioan. de ami. in conſi. lxxvii.
126 ℭ† Sed an iſta defenſio debeat eſſe neceſſaria
& an ſimplex ſufficiat, vt neceſſe ſit teſtes de-
ponant ꝙ fecit ad ſuam neceſſariam defenſio-
nem alias ſi non ita deponant, ſed ſimpliciter ꝙ
fecit ad ſuam defenſionē non probent hæc quę
ſtio traditur late per Moder. Iaſ. & Deci. in. d. l.
vt vim vbi ad partes arguunt & Alex. in conſi.
cix. i. volu. & per Ioan. de ami. d. conſil. lxxvii.
alii tenent requiri neceſſariam defenſionem &
niſi de ea teſtes dixerint non probatur factum
ad defenſionem,& ita debet articulari & pro-
bari ita Bal. in. l. i. xi. col. ver. item tu aſſeſſor cō
ſidera. C. de confeſſ. & in. l. ii. C. de dona. prop.

ni.p. & per Bar. per illum tex.in.d.§.qui cũ ali-
ter. & Ioan.de ami.d.conſil.lxxvii. Gardi.in.d.
clem.i.xxvi.q.poſt glo.& ibi per Ancha. quod
debet probari & articulari ꝙ erat taliter arcta
tus & deangulatus ꝙ neq; clamare neq; fugere
nec aliter ſe poterat iuuare niſi occidiſſet per
tex.in.d.clem.i. Roma.in ſing.xxviii.& Felyn.
in.d.c.ſignificaſti in fi.ii.concluſi.& Ange.in.d.
glo.& dictus titius ver.quomodo poſſit proba-
ri factum ad ſui defenſionem vbi etiam dicit ꝙ
debet articulare & probare ꝙ ſaltim non po-
tuit cum honore ſuo & ſaluatione inſultum eua
dere vt per Flor.in.l.quemadmodum.§.ſi nauis
ff.ad.l.aquil.& plene per Mar.in rub.C. de pro
ba.nu.ccclii.debet etiam articulare ꝙ fuit per
illam aggreſſuram in diſcrimine vitæ conſtitu-
tus & per hoc potuit licite ſe defendere p text.
in.d.l.is qui aggreſſorem.C.de ſica.& ꝙ nõ ſuf
ficit articulare & probare ꝙ fuit aggreſſus ſim-
pliciter niſi dicat ꝙ aliter non poterat ſe tueri,
nec ab eo euadere niſi repelleret & occideret e
per Bar.in.d.§.qui cum aliter & Felyn.in.d.c.
ſignificaſti.i i.conclu.&.ii.ſecunde & in fi. pri-
mæ & pro his facit tex.in.c.i.§. ſi quis hominẽ
ibi non neceſſario de pa ten. & tex.in conſtitu.
pacis cultum.ibi defenſionem neceſſario adhi-
bere, & ſic videtur requirere neceſſariam de-
fenſionem & probari debet cum qualitas ſtatu
ti probanda ſit vt per Bart.in.l.i.§. ait prætor.
ff.ne quid in loco pub.Mathe.in.d.conſtit.pacis
cultum.ponit modum articulandi ꝙ erat ita &
taliter deangulatus ꝙ non poterat aliter euade-
re & ꝙ erat armatus vt ibi per eum vbi ſentire
videtur ꝙ neceſſaria debet eſſe defenſio. Con-
trarium tamen communiter tenetur ꝙ non re-
quiritur probari neceſſaria defenſio & quod ita
teſtes deponant,ſed ſufficere teſtes dicere ꝙ ho
micidium fuit factum ad defenſionem cum in
defenſione inſit quædam qualitas neceſſitatis,
quæ videri poteſt ineſſe per coarctationem loci,
& temporis ita conſuluit Bar.in conſi.incip. q-
dam Maffiolus.Deci.in conſi.liii.& Bal. ſequi-
tur in.l.ſolam.C.de teſti.col.fi.verſi.ii. quarto &
ſequitur Alexã.in.d.conſi.cix.i.volu.& Corn.
in conſi.clxii.i.volu.& conſi.cxxxiiii.ver.vlti-
mo præmitto.iii.vol.& Deci.in conſil.cclxxii.
& Iaſ.& Deci.ſequuntur in.d.l.vt vim & Bal.
in conſi.ccxi.iiii.volumi.& Barto.in.d.l.i.
127 ¶ † Facit dictum Bart.in.l.ſed & ſi quæcunq;
per illum text.ff.ad.l.aquil.vbi dixit ꝙ eo ipſo
ꝙ probo ꝙ aliquis veniebat contra me cum cul
tello & enſe & ego occidi dicor feciſſe ad meã
defenſionem ſequitur Alexã.in.d.conſil.cix.&
Cepo in.d.conſi.xxix.& dixit Bal.in.l.et ſi cer
tus.§.ſi vnus.ff.ad ſillen.ꝙ probato inſultu occi
dens euitat pœnam homicidii.Et faciũt ea quæ
ſupradicta ſunt maxime per Bal.in.l.multis.C.
de libe.ca.& in.l.lege.ff.loca.ꝙ ſufficit proba-
re ꝙ aduerſarius irruebat & præparabat ſe ad
oſſendendum,vt dicatur feciſſe ad defenſionẽ.
Et dixit Bald.in.d.l.i.in lectura ꝙ licet quidam
aduocati conentur articulare ꝙ ita erat arctatus
in loco ꝙ non poterat aliter ſe defendere niſi
occidendo quod tamen ita non requiritur, ſed
ſufficiat articulare inſultum & terrorem armo-
rum & ſic innuit,non requiri probationem ne-
ceſſitatis defenſionis,immo ſufficit probare ne
dum ꝙ immineret periculum mortis, ſed ſuffi-
cit periculum iniuriæ perſonalis vt per Bar.in
d.l.i.& in conſi.incip. Annutius.Card.in.d.cle.
i.q.xxiii.Alex.in.d.conſi.cix.& Ant.in.d.capi-
ol.in Iaſ.in.l.vt vim & Mar.vbi ſupra & in cõ
ſi.viii.& Iaſo.in.l.non ſolum.§.interdum.ff.de
ope.no.nun.& ſic non requiritur neceſſitas de-
fenſionis expreſſe probari,ſed ſufficit probare
inſultum aut eius præparamenta vt ex premiſ-
128 ſis patet.¶ † Limita tamen quod proxime di-
ctum eſt de iniuria perſonali quãdo ex tali iniu
ria eſſet periculum mortis vt in.c.ſi.de homi.in.
vi.alias ſecus.Nam pro leui iniuria perſonali nõ
licet occidere cum non diceretur moderata de
fenſio ita limitat Deci.in.d.l.vt vim & vide etiã
Alex.in conſi.lxxvi.i.vol.vbi no.illum caſum
de illo qui detinebatur per capillos in eridano.
nam licet poterat ſperare de auxilio tamen ſi
occidat non dicitur excedere ideo non punitur
vt ibi proſequitur & per Ange.in.§.ius autem
gentium inſti.de iure na.gen.& ci.& in.§.iniu-
ria in prin.inſti.de iniur.& in.d.glo.& dictus ti-
tius.ii.col.de iniuria perſonali ꝙ liceat ſe defen
129 dere & Deci.in.d.l.vt uim.¶ † Et ibi etiam di
cit in dubio ſemper præſumi factum homicidiũ
ad defenſionem in fauorem rei vt per Ange.in
d.§.ius autem gentium & Bald.in conſil.cxcv.
circa ſi.i.volu.& Cor.in conſi.clxiii.pen.col.i.
vol.& vide Fely.in.d.c.ſignificaſti.ii. concluſi.
vbi dicit quod probato inſultu & aggreſſione cũ
armis & percuſſione eſt probata defenſi.
130 ¶ † Iure vero canonico propter irregularita
tem requiritur neceſſaria defenſio.& quod ita
fuerit deangulatus quod non potuerit abſq; vi-
tæ diſcrimine liberari vt in.d.clem.i.& ibi Car
di.in.xxvi.q.vbi ſi aliter potuerit ſe liberari ef
131 ficitur irregularis. ¶ † Et ex his quæritur an
teneatur inſultatus aufugere ſi poteſt dic quod
iure ciuili non tenetur inſultatus fugere quãdo,

ſuga foret ipſi dedecus, vel fugiendo immineret periculum, ut quia habebat inimicum ad ſpatulas & a tergo tandem Barto. in d. l. vt vim & Bal. in d. l. i. in lectura concludere videntur quod aut ſumus in vili perſona & ruſtico cui non eſt dedecus fugere & tenetur fugere ſecus in nobili, vel alia perſona cui dedecus eſſet fugere nam non tenetur, ſed ſicut ratione perſonæ licet offendere ita etiam ratione dedecoris euitandi & honoris conſeruandi cum a pari procedant & Bal. idem in. c. i. in prin. de pa. ten. Cyn. in. l. ſi ex plagiariis. §. tabernarius. ff. ad. l. aquil. gl. & Ana. in. c. petro de cleri. pug. Bal. in. l. i. C. de edili. act.

132 glo. in. c. ſuſcepimus de homi. ¶ † Communiter tamen tenetur contrarium indiſtincte quod non tenetur fugere maxime ſi habeat inimicũ a tergo & maxime, quia in fugiendo poterat cadere & inimicus in ſequendo occidere aut percutere vt per Bar. in. d. l. i. & ibi Ang. & Saly. et Bal. in. d. l. vt vim & in. c. fin. de conſue. & in. c. ii. de vita & hone. cler. Ang. in. l. is qui cum telo. C. de ſicar. & in. l. ſi. ff. de condi. inſti. Flor. in d. §. qui cum aliter. Ant. & Panor. in. d. c. olim & in. d. c. ſignificaſti & in apoſti. poſt eum Ang. in d. glo. & dictus titius. ii. col. Ana. & Fely. in. d. c. ſuſcepimus Ancha. Imo. & Cardi. in. d. clem. i. xxvi. q. & ſeq. Alex. in. d. conſi. cix. Mar. in. d. l. i. in prin. ix. limi. ff. de ſicar. verſic. & circa hanc materiam Iaſo. & Deci. in. d. l. vt vim dicũt hãc fore communem opinionem Bal. in. l. ſi ob turpem. ff. de condi. ob turp. cauſa & Bal. in. l. ſi. C. eo. Cepo. in conſi. xlii. & ſeq. & conſi. xxviii. et ſeq. Mar. in. l. furem. ff. de ſicar. & in ſing. 692. et in conſi. xxv. & in pract. in. §. quoniam. Iure autem canonico ſi poteſt fugere & aliter ſe tueri, non licet percutere, ſed percutiendo efficitur irregularis vt no. in. d. c. ſuſcepimus, & ideo ſi poteſt hoſtium claudere vel inturrim, vel aliã domum ſe conferre abſq; periculo tenetur hoc facere alias non vt per Cardi. in. d. clem. i. xxvi. q. Fely. in. d. c. ſuſcepimus in fi. tenet quod ſi probabiliter dubitaret ex fuga ſe moriturum per inſecutionem non tenetur fugere & ibi per Ana. & Panor. & per Fely. in. d. c. dilecti in fi. col. & per Deci. in. d. l. vt vim in fi. Thom. gra. in conſi. xxix. & in conſi. lvi. Limita in foro conſcientię. nam tenetur fugere vt per Ana. in. d. c. ſuſcepimus et Panor. in. d. c. ſignificaſti & Bal. in. d. c. fi. de conſuetu. & Deci. in. d. l. vt vim.

133 ¶ † Sed quæritur qualiter & ex quibus probatur feciſſe ad defenſionem in hoc alii dicunt quod ex quo præſumptio eſt contra occidentem. l. i. C. de ſicar. l. ſi nõ conuicii. C. de iniur. quod requiruntur probationes clariores ad probandum factum ad defenſam vt no. Bar. per illum text. in. l. i. in princi. ff. quod met. cau. & Panor. in. c. quia veriſimile in princ. de præſump. niſi quando conſtaret occiſum aggreſſum fuiſſe occiſorem. nam tũc leuiores ſufficerent probationes vt no. in. l. quoniam multa. C. ad. l. iuli. de vi publi. ſed dic quod tunc eſt præſumptio in fauorem occiſoris, ideo non requiruntur aliæ probationes vt no. Bart. in. d. §. tabernarius in fi. & in. l. i. §. cum arietes. ff. ſi quapau. feci. di. vbi Bal. per illum tex. dicit quod inſultatus ſemper præſumitur feciſſe ad defenſionẽ, & dixit Barto. in. d. l. ſed & ſi quæcunq;. ff. ad. l. aquil. quod probato inſultu ſtatim probata eſt defenſio neceſſaria, & ideo non requiruntur aliæ probationes ſufficit ergo probari inſultum per occiſum factum, vt occiſor dicatur feciſſe ad ſuam defenſionem neceſſariam, nec alię probationes requiruntur, contrarium ergo locum habet in accuſatore, non in reo accuſato iuxta. l. fi. C. de proba. & ita dicit Deci. in. d. l. vt vim.

133 ¶ † Et probatur factum ad defenſam ex infra ſcriptis & primo probato inſultu iuxta docto. Bart. in. d. §. tabernarius & in. d. l. ſed & ſi quacunq; & per Bald. in. l. ii. C. de ſicar. & in. l. & ſi certus. ff. ad ſille. Iaſ. in. d. l. vt vim Felyn. in. d. c. dilecti ver. quinimmo de except. Ioan. de ami. in. d. conſi. lxxvii.

134 ¶ † Item probatur ex præparamento ad occidendum, vt quia euaginat enſem & vadit contra occiſorem. nam in tali actu occidendo probatur & dicitur feciſſe ad defenſionem & maxime admenando text. in. l. ſi quis percuſſorem. C. de ſica. Gand. in. d. rub. de defenſ. areo. fa. ii. col. Boni. in. d. rub. de inſul. & percu. ii. col. Cepo. in. d. conſi. xxviii. & ſequen. Thom. gram. in. d. conſi. xxix. & conſil. lvi. & cõſi. xviii. & per Mar. in. d. l. is qui cum telo. C. de ſicar. & in conſi. c. eo enim ipſo quod probat quod aduerſarius euaginato enſe irruebat in me probo feciſſe ad defenſionem per doct. Bal. in. d. l. multis. C. de liber. ca. & in. l. lege. ff. loca. & Alexan. in. d. conſi. cix. & Marſi. in. d. l. i. ix. limi. ff. de ſicar. & in. d. l. is qui aggreſſorem & in. l. qui falſam. i. colũ. ff. de falſ. & in. l. i. C. de rap. virg. nu. clxxv. & in. d. l. ſi quis percuſſorẽ & in cõſi. iiii. & cõſi. xiiii. & cxiiii. Alex. in. d. conſ. lxxvi. Cepo. in. d. conſi. xxviii. & ſeq. vbi plene qualiter probet feciſſe ad defenſionẽ Bald. & Ang. in d. l. is qui aggreſſorẽ & Anch. in. d. clem. i. & in aliis locis ſupra & per Io. de arno. in problema. lxxxvii. poſt Corſe. in ſing. in verbo metus, & per eundem arno. & dialogo. xxxiii.

135 ¶ † Item probat defenſio ſi teſtes deponãt ipſum occiſo

rem fuiſſe in diſcrimine vitæ conſtitutū & adeo deangulatum, vt nec fugere, nec clamare potue rit niſi occiderit, vel niſi cum dedecore ſuo aufugerit vt per Bald. in d. §. qui eum aliter & in d. l. & Flor. in d. l quemadmodum & in l. nauis ff. ad l. aquil. Aneh. in d. clem. i. Cepo. in d. con-
136 ſi. xxix. & Mar. in d. ſing. ecccccxcii. ¶ † Item probatur ſi occidens primo fuerit percuſſus. nā tunc præſumitur ad defenſam repercuſſiſſe ſi eo dem inſtanti non ſi aufugerit niſi etiam inſtaret vt percuteret vt per Barto. in d. l. i. iii. modera. gl. xxiii. q. i. c. i. Pau. in conſi. exe. Alex. in d. cō- ſi. lxxvi. Cardi. in d. elem. i. q. xxviii. Bal. in d. l. i. Gandi. in rub. de defenſ. verſi. ſed ponamus tu es. Cy. in d. l. i. ver. item quæritur & dixit Bald. in d. l. i. verſi. vltimo concludendo quod ſit cau tus aduocatus articulare quod percuſſus primo occidit & repercuſſit eodem inſtanti durante ri xa & vide per Marſi. in d. l. i. ix. limi. Bal. in d. l. ii. C. de ſicar. Alex. in d. conſi. lxxvi. Fely. in d. c. dilecti. ix. col. Marſi. in l. vnius. §. cogniturum ff. de quæſtio. & in pra. §. quoniam & aliquid in §. expedita. i. col. & in d. l. is qui aggreſſorem & in conſi. xxix. & conſi. xxv. & conſi. l. & conſ. lxviii. & conſi. lxxxi. vbi dixit quod incipiens percutere ſemper dicitur inculpa & conſi. vlti- mo Cepo. plene in conſi. xxix. & conſi. præce- den. quando præſumatur occidiſſe ad defenſio- nem, & ibi quod ex coniecturis iudex arbitra- bitur & per Alex. plene poſt Bar. in d. l. i. C. vn de vi vbi arbitrio iudicis relinquit & ibi ſtatim quod probatur inſultus & per Bal. in Specu. in tit. de homi. ver. an quis dicatur & in d. l. i. ver. & ex his no. regulam & in l. i. xii. col. C. de con feſſ. Inno. & Ioan. andr. in c. i. de præſump. Iaſ. in d. l. vt vim. i. col. ver. confirmatur Fely. in d. c. dilecti ſi. colum. Thom. gra. in d. conſi. xxix. tandem probatur defenſio ſi ea quæ ſupradicta ſunt in hac materia fuerint probata de quibus
137 ſupra. ¶ † Sed quid ſi reperiuntur duo rixan- tes, nec apparere poteſt qs fuerit aggreſſor qua liter probatur defenſio, & an occidens in dubio præſumatur occidiſſe ad defenſionē hanc quæ ſtionem tradit Bal. in. d. l. i. xii. q. Cepo. in. d. con ſi. xxiii. & ſeq. & Fely. in d c. dilecti ſi. colum. & ibi Deci. Roma. in l. cum mulier. ff. ſolu. mat. Thom. gram. in vo. xxii. & in vo. xxiiii. & in d. conſi. xviii. & conſi. lvi. & conſi. lxii. & conſil. lxix. Marſi. in conſi. xli. Pau. grill. in tract. de re laxa. Car. in tit. de aboli. Inno. vi. q. Boni. in. d. ru bri. de inſul. & percu. iii. col. in præmiſſa quæſtio ne Bal. in. d. l. i. ſi teſtes dicant quod vnus inſul- tauit alterum tamen neſciunt quis primo fuerit aggreſſor refert glo. tenere vtrunq; abſolui de- bere in. l. i. §. cum arietes. ff. ſi qua. pau. fe. di. nec enim videtur probatum maleficium cum defen ſio non ſit maleficium & certum eſt alter eorū non commiſiſſe maleficium cum fecerit ad de- fenſam quomodo ergo vterque damnari poſſit eſſet enim iniuſtitia. vt propter peccatorē dam netur innocens melius erit ergo nocentem ab- ſoluere quam innocentem condemnare ratio- ne enim incertitudinis nemo damnatur. l. ſcien- tiam. § cum ſtramenta. ff. ad l. aquil. l. ſi duo in prin. ff. vti poſſ. conſtat alterum fuiſſe inculpa. alterum non, neſcitur tamen quis fuerit aggreſ- ſor tunc procedat intentio glo. ſecundum quoſ dam, alii vero dicunt non procedere ex quo de fenſio eſt in modum exceptionis quæ erit liquī do probanda cum non conſtet punitur de cul- pa ſed ſi apparet vterq; offendiſſe niſi probetur defenſio vterque punitur reſidere videtur ergo Bal. quod niſi appareat ad defenſam in dubio punitur non obſtante incertitudine, Aret. vero in. d. §. ius autem gentium quem refert & ſequi- tur Deci. in. d. l. vt vim. iii. no. ver. & tenenta cō- muni dicit in dubio interpretandum factum ad defenſam vide per Pau. grillan. in. d. vi. q. & Al beri. in l. i. C. vnde vi & Guido Papæ in tract. de præſump. pen. colū. & per Gandi. in rub. de de- fenſ. vide glo. Bar. & Alex. poſt eum in. d. l. i. §.
138 cum arietes. ¶ † Vbi etiam prædicti ſi eſt facta pax inter duos deinde neſcitur quis primo fue- rit aggreſſor quod in dubio vterq; abſoluitur et tradit Bal. Ang. & Imo. in. l. mora ff. ſol. matri. Bal. in. d. l. vt vim. Ioan. and. Specula. in titu. de treu. & pa. Ange. in. d. glo. & dictus titius in fin. Ang. vero in. d. glo. & dictus titius in fi. q. tenet opinionem Bal. in. d. l. i. vtrunq; teneri, idem di cit Bal. in. d. l. vt vim quem ſequitur Augu. poſt Ang. ibi Bernandi, vero poſt Ang. ibi in. d. gl. te- net cum gl. & Bar. in. d. §. cum arietes. & reſpō- det ad tradita in. l. ſi in rixa ff. de ſica. ex quo ibi conſtabat de principio, & fine delicti, ideo puni tur vterq; at in quæſtione propoſita non cōſtat de principio nec fine, nec certum eſt ambos de- liquiſſe immo incertum ideo ratiōe incertitudi- nis vterq; abſoluitur allegat Ro. in conſi. ccccl. vbi ſi incēdium ſit commiſſum in domo in qua duo habitant, & neſcitur quis immiſerit vel cu- ius culpa ambo ratione incertitudinis debēt ab- ſolui. Limitat tamen Bernardinus niſi per alias coniecturas conſtare poſſet quis fuerit aggreſ- ſor de quibus infra, vt ſi rixoſus, vel inimicus, vel mine præceſſerint vide Rom. in. d. l. cū mu- lier. & Deci. in. d. c. dilecti. in ſi. vbi limitat vt per

cum

eum tenens cum Bal.in.d.l.i.& Ang.in.d gloſ,
niſi concurrant coniecture de quibus infra, &
reſponde ad dictum gl.in.d §.cum arietes. pro-
cedere quo ad intereſſe partis non quo ad inter
eſſe publicum,ita reſpondet Bal in.d.l.vt vim.
& ſequitur Augu.poſt Ang.in.d.gl.& dictus ti-
139 tius. ¶ †Quærit Boni.in.d.rub.de inſul.iii.co.
quid ſi reperitur eorum rixantium aliquis bonę
famę,& alter male fame an ſtetur iuramento il
lius bone fame q̃ fecerit ad defenſam ſi neſci-
tur aggreſſor dicit q̃ ſic attenta qualitate perſo
140 ne. ¶ †Sed quæ ſunt præſumptiones ex qui-
bus præſumitur primo aggreſſor, & inſultans
tradunt prædicti docto. de quibus in principio
quæſtionis in.d.conſiliis,& primo præſumitur
primo aggreſſor ſi præcedant inimicitie ex cau
ſa alterutrius,& mine præcedentes propter of-
fenſionem,& rixam precedentem, inimicus.n.
& minans præſumitur primo aggreſſor, vt per
Fely,in.d.c.dilecti.col.fi.Cep.conſi.xxix. verſ.
octauo ſubeſt.Marſi.in conſil.xli. Thom.gra.in
141 d.conſi.xxix. ¶ †Item præſumitur aggreſſor
ille qui primo prouocauit ad rixam, & fuit cau
ſa rixe, ille enim præſumitur aggreſſor.d.l.i.§.
cum arietes. vbi Flor.idem Flo.in.d.§.qui cum
aliter allegat rationem quia contra prouocan-
tem præſumitur dolus,& ideo inſultatus,& pro
uocatus præſumitur ſemper facere ad ſuam de
fenſionem ſiue verbis,ſiue armis, & facto pro-
uocauerit,vt plene per Cepo.in.d. conſ.xxviii.
& ſeq.Thom.gram.in.d.conſi.xxix.Fely.in.d.
142 c.dilecti. ¶ †Item præſumitur ex præpara-
mento ad offendendum,vt quia acceſſit ad lo-
cum expectans alterum tranſeuntem, & ibi de
ſe armis accōmodando,nam præſumitur cogi-
tare de rixa,& offenſiōe.l.in.§. vi poſſidere ibi
qui in hoc ipſum aptatus & præparatus ueniat.
ff.de vi & vi arma.& maxime ſi fecerit ſigna,
vt quia enſem euaginauerit,& clamidem inuo-
luerit ad brachium,vel alia fecerit præparamē
ta,& ſigna rixe de quibus per Cepo.in.d. conſ.
143 xxviii.& conſi.xxix. ¶ †Item præſumitur
ex qualitate armorum. nam ille qui melius eſt
armatus,& meliora,& potiora habet arma prę
ſumitur aggreſſor,& maxime in manu robuſti
& audacis viri,vt per Cepo.in.d. conſi.xxviii.
ver.ſexta qualitas armorum & in conſi. xxix.
ver.viii.qualitas.no.in.c.ſignificaſti.in fi.de ho
mi allegat Bald.in conſil.lxxxii.incip. quidam
144 inſultatus. ¶ †Item pręſumitur aggreſſus ille
qui reperitur acclamaſſe ſuccurrite ſuccurrite,
nam pręſumitur ab altero inſultatus,vt per In-
no.in.d.c.ſignificaſti. no.in.l. capite quinto.in
fi.ff.de adul.& in conſti. quicunq; mulierem a.c
clamantem.Cep.in.d.conſi.xxix.ver.iii.quia,&
145 ver.iiii. ¶ †Item præſumitur aggreſſus & in
ſultatus ille qui aufugit rixam, & vadit ſe retra
hendo,vel acclamando, nam per talem retra-
ctionem,& fugam præſumitur inſultatus ab a-
lio,vt no.in.d.l.i.C.vnde vi.& in.d.l. vt vim.Ce
po.in.d.conſi.xxix.verſi.ii.iii.&.v.quia dictus
Franzonus,& verſicu.ſexta regreſſus ipſius.
146. ¶ †Item præſumitur ſi alter eorum fuerit ri
xoſus,& ſolitus facere rixas & brigas,nam prę
ſumptio eſt contra rixoſum, ita dixit Cardi.in
d.cle.i.de homi.xxxiii.q. Alberi.in.d.l. vt vim.
Cepo.in.d.conſi.xxviii.& conſi.xxix. Thom.
gram.in vo.xxii.& in vo.xxiiii.& plene in cō-
ſi.xxix.& conſi.lxii.& conſi lxix. Fely.in.d.c.
dilecti.maxime concurrente qualitate q̃ aduer
ſarius & occidens erat pacificus, nec ſolitus ri-
xari & ſimilia facere vt ibidem per eos.
147 ¶ †Item præſumitur aggreſſor ille qui repe
ritur audatior,& robuſtior.nam talis præſumi-
tur aggreſſor,& ſuperatus aggreſſus niſi probe
tur contrarium.l.i.C.de ſica.ita dicit Flor.in.d.
§.cum arietes,& ideo ſi vulneratus & ſuperа-
tus occidat præſumitur feciſſe ad defenſionem,
vt per Cepo.in.d.conſi.xxviii.ver.x.& vltimo
& conſi.xxix.verſi.nona præſumptio per not.
in.l.ſi ex plagis.§.tabernarius.ff.ad.l.aquil.
148 ¶ †Itē præſumitur aggreſſor ille qui grauius
reperitur vulneratus quam alter, nam duobus
rixantibus & ſe vulnerantibus præſumptio eſt
quod fuerit aggreſſor grauius vulneratus argu.
l.ſcientiam.§.ſtramenta.ff.ad.l.aquil. Guido Pa
pe in tra.de præſump.pen.colū.vbi etiam dicit
in dubio factum ad defenſam vt per Albe.in.d.
l.i.C.vnde vi & ita dixit Cardi.in.d.clemē.i.q.
xxxiii.Albe.in.d.l.vt vim.Bolog.in conſi.xxx-
vii.Cepo.in.d.conſi.xxix.& conſi.xlii. Thom.
149 gram.in.d.vo.xxii.& conſ.lxii. ¶ †Item prę
ſumitur aggreſſor ex verbis prolatis vt per Ce-
po.in.d.conſi.xxxix.iiii.col.Thom.gra.in vo.
xxii.ver.item corroboratur vbi de verbis rixā
tium.Nec pręmiſſis obſtare videtur quod offen
ſor non præſumitur defenſor cum ergo offen-
derit & occiderit præſumitur aggreſſor & non
defenſor niſi probetur contrarium vt dixit Flo
ria.in.d.§.cum arietes & Ioan.and.in.c.ſignifi-
caſti.de peniten.& remi.Bal.in.c.i.in princi.de
pa.tenen.& in.d.l.vt vim pen.col.ver.& no.q̃
ille qui.Cepo.in conſi.xxviii.in prin.iii.colum.
ver.iiii.Fely.in.d.c.ſignificaſti. nam reſponde-
tur quod procedit prædictis non cōcurrentibus
nam in dubio ita præſumitur,ſed præfatis con-

ſecturis, & ſignis concurrentibus præſumitur defenſor & ita reſpondet idem Cepo.in.d.con ſi.xxix.in fi.i.dub.& vide per Bar.in.d.§.cum arietes,& Alex.poſt eum & Pau.grill.in tract. de relaxa.carce.in tit.de aboli.vi.q.vbi ſi non conſtat de aggreſſore in dubio præſumitur aggreſſus & feciſſe ad defenſionem ſi allegat ad
150 defenſionē feciſſe. ¶ †Et no.quod dixit Tho. gram.in.d.conſi.lxix.ꝙ concurrentibus aliquibus ex ſupradictis coniecturis ſtaretur iuramento ipſius accuſati dicentis ſe occidiſſe ad ſuam defenſionem licet aliter non probauerit illam Bal.in.c.bone.de poſtula.prælato. faciunt tradita,poſt gl.per Iaſ.in.§.ſed alie.inſti.de actio. Tho.gra.in vo.x.ꝙ in conſiſtentibus in animo quod dolo non fecerit ſtatur iuramento accuſati vt per Mar.in conſi.lxi.& in rub.C.de probatio.xxvii.col.ver.item iuramentum ⁊ plene in conſi.xcvi.vbi ꝙ non fecerit animo occidendi ſtatur eius iuramento & in.l.i.C.de ſica.iiii.car. & in rub.ff.de fideiuſſor.v.car.& in prac.in.§. diligenter car.xv.& ſupra fuit dictum in prin. ſecunde partis ⁊ in hac materia ꝙ fecerit ad defenſam poſſet iurare concurrentibus coniecturis per Cepo.in conſi.xlii.iiii.co.ver.ſupereſſet.
151 deniq; allegat glo.in.d.l.i.C.de ſicar. ¶ †Circa ſextum de exceſſu in ſe defendendo in quo primo erit videndum ſi exceſſerit modum in ſe defendendo an teneatur de toto an de exceſſu: ſecundo & ſi de exceſſu teneatur quæ erit pœ-
152 na pro exceſſu imponēda. ¶ †Circa primum omnes concludunt ꝙ ſiue culpa ſiue dolo excedat in altero prædictorum moderaminum circa modum tempus & cauſam defenſionis ꝙ teneetur de exceſſu tantum & non de toto & ideo ſi prouocatus dicto aut facto modum excedat in defendendo cum difficillimum ſit iuſtum dolorem temperare.l.ſi adulterium cum inceſtu. §.imperatores.ff.de adulte.ac etiam ex quo motus & rixa inſtantis periculi tollit ſpacium conſulendi & deliberandi.l.grach.C.de adulte.cum homo intenſo calore commotus non ſit in plenitudine intellectus Bal.in.c.i.§.ſi quis hominē de pa.ten.ideo excuſatur vt ibi per Bal. vt non de toto,ſed de exceſſu tantum puniatur, & ſic non de homicidio doloſo ad pœnam ordinariā ſed culpoſo tantum & licet gl.xxiii.q.i.in ſumma.& in.d.cap.ſignificaſti dixerit ꝙ procedat quando non dolo & ex propoſito excedat & per Math.in conſti.ſi ciuiliter agens.iii.no.⁊ in conſti.qui de alto.iii.no.& in deciſi.ccvi.ii.dubi.& Lu.de pen.in.l.errat.C.de pecul.caſt.miſi. lib.xii.tamen Anch.in.d.cle.i.de homi.tenet ꝙ etiam quando dolo & ex propoſito excedit allegat caſum in.c.olim lo.i.de reſti.ſpolia.& noi Bal.in.c.i.in prin.eo.tit.& in.d.§.ſi quis hominem & in.l.vt vim Io.and.in.c.ſignificauit.de pen.& remi.& in Specu.in tit.de homi. Alex. in.d.conſi.cix.&.d.conſi.lxxvi.& conſi.xxiiii. & in conſi.xl.ii.volu.& plene poſt Bart.in.d.l. i.vbi limita Ange.in.d.§.imperatores Flo.in.d. §.qui cum aliter Ludo.Rom.in.iii.ſing.& in.d. l.cum mulier.xxxii.col.ff.ſo.ma.Saly.in.l.quoniam multa.C.ad.l.iul.de vi.Ang.in.l.cum filio xxvi.col.ff.de leg.i.plene Fely.& Panor.In.d. c.dilecti.& in.d.c.ſignificaſti.iii.decla.⁊ ibidem Ana.Anto.& Panor.in.d.c.olim.Math.in conſti.aſperitatem.vii.no.⁊ in.ix.q.vbi de inſequēte vulnerantem Cepo.in.d.conſi.xxix.& conſi.xlii.& ſeq.Ang.in.d.glo.⁊ dictus titius.iii.co. Corn.in conſi.xxiiii.aut.cxxii.i.vol. Alexand. in conſi.cxix.vii.vol.& conſi.ii.co.vol.Ioa.de lign.in tra.de bello.car.cxxviii.vii.q.Pau.de caſtro.in.d.conſi.ccxcii. Areti.in conſi.lxxx.Saly.in.l.grachus.C.de adulte.vbi dixit excedens modum in dubio præſumi culpa & dolo Anch. in conſi.cclxxxv.Alex.in conſi.cxxxvii.ii.volu.Bal.in conſi.ccccxxx.i.vol.& conſi.cciii.iiii. vol.Cuma.in conſi.cxxxiiii. Areti.in conſi.34. Alex.in conſi.xiii.iii.volu.Cur.in conſi.20.xvi. col.& ſeq.q.4 Cep.in conſi.i.conſi.29.& conſi.35.plene Marſi.in pra.in.§.quoniam.& in.§. vlterius.& in ſingu.c.& in.l.is qui aggreſſorem ver.& ſcias,& ver.ſcias etiam, vbi etiam quod dolo & ex propoſito exceſſit modum, & in.l. i.in prin.ix.limi.ff.de ſica.& in conſi.4.vbi etiā ex propoſito,& conſi.vii.& conſi.xxv.& conſi.xxxi.& conſi.81.& conſi.cxix.& conſi.132. & conſi.vlt.vbi ex propoſito ⁊ plene Iaſ.in.d. l.vt vim.vbi etiam dolo & ex propoſito in ver ſi.iii.multum aduerte, vbi dicit ꝙ in dubio non præſumitur dolo excedere per Saly.in.d.l.grachus. Alex.conſi.75.iii.vol.& Thom.gram. in conſi.18.& conſi.56.Deci.vero in.d.l.vt vim. vii.col.ver.& ad ſupradicta allegat Bal.in.l.i. C.de emenda.ſer.per illum tex.tenere contrarium ꝙ ratione exceſſus dolo punitur dominus pœna homicidii tamen ipſe Deci.tenet non teneri vt ſupra,& Bal.in.l.ſed & ſi quæcunq;.§.ſi magiſter.ff.ad.l.aqui.diſtinguit aut dolo aut culpa excedat,& idem Saly.in.d.l.grachus.penul. col.ꝙ ſi dolo exceſſit tenetur pœna homicidii, idem tenet Alex.in.d.conſi.lxxv.iii.vol.vbi allegat dictum Bal.in.d.§.ſi magiſter. & reſpondet ad.l.i.procedere quando ex genere armorum conſtaret de vero animo occidendi, tunc

enim ratione exceſſus doloſi punitur de homi. & ita procedit.d.l.i.C. de emen. ſer.ſecundum Bal.in.d.§.ſi magiſter.& ita intelligit Alexã.in d.conſi.75.& ita etiam reſpondet Deci.in.d.l.ut vim.ex quorum dictis concluditur ꝙ aut ex genere armorum,& inſtrumento percuſſionis cõſtat de animo occidendi,& tunc exceſſus punitur pœna homicidii.l.i.§.diuus.ver. nam ſi gladium.ff.de ſica.ita procedit.d.l.i.aut taliter nõ conſtat de animo occidendi, & tunc punitur de culpoſo homicidio non pœna ordinaria, & ita procedant ſupradicta allegata & opinio contraria,& ita etiam concludit Tho.gra.in.d.cõſ. 29.ꝙ quando ex propoſito & deliberato excedit non tamen impenſate & calore iracundiæ
153 accẽſus tenetur pœna ordinaria. ¶ †Communiter tamen concluditur ꝙ ſiue culpa ſiue dolo & ex propoſito excedat non tenetur pœna ordinaria,& ſic de toto,ſed de exceſſu tantũ per rationem ſupra dictam quia prouocatus, & intenſo dolore commotus,& calore iracundię punitur de culpoſo delicto & non doloſo, poſſet reſponderi ad.d.l.i.ꝙ ibi ceſſant he rationes, & apparebat de animo occidendi, vel ibi licet tanquam homicida teneatur tamen non eadẽ pęna licet eadem lege,ſed ratione exceſſus moderatur,& alteratur pœna,Limita prædicta vt non teneatur de exceſſu ſi aggreſſus erat debilior aggrediente ita per Mathe.in conſti. qualitas per-
154 ſonæ,vbi multa de qualitate perſonæ. ¶ †Et no.ꝙ dicitur excedere ſi ſtatutũ permittat vindictam,vt eſt ſenis nam ſi ab vno offenditur ſi offenſus congregat alios amicos & offendat tenetur de exceſſu vt per Bald.in.l.ſi familia.ff.de iuriſ.om.iud.& Aret.in.l.ſi ſeruus in ſi.ff.de verbo.ob.& de ſtatuto permittente vindictam an licet congregare tũc amicos plene tradit Firm.
155 in verbo vindicta lo.i.¶ †Et no.q.de qua per Math.in.d.deciſ.ccvi.ꝙ ſi duo dederunt ad inuicem fideiuſſionem de non offendendo, deinde alter ſe defendendo exceſsit modum defenſionis an fideiuſſores teneantur & pœna ſit cõmiſſa dic vt ibi per eum ꝙ non teneantur pęna cõtenta in fideiuſsione,ſed aliter puniant principalis & fideiuſſores vt pro ſolo exceſſu teneã
156 tur.¶ †Circa ſecũdum de pœna exceſſus Ro.in.d.ſing.iii.dicit pœna arbitraria puniendum ꝛ Mar.in conſ.31.ceteri doct.ſupra allegati dicũt
157 pœnam minorandam eſſe. ¶ †Et dixit Fely.in.d.c.dilecti.& declara, ꝙ in poteſtate iudicis eſt deportare homicidam quem impulit iracundia etiam orta aliter q̃ ex facto offenſi per tex. in.l.lex iulia.in ſi.ff.ad.l.iul.repe.Mar. in pra.in §.quoniam.car.29.ii.col.ver.attamen,& dicit Mar.in conſ.25.pen.colũ.& conſ.132.in ſi. & in aliis locis ſupra pro exceſſu non puniri pœna mortis,nec alia corporali,ſed pecuniaria. nam quando pœna ex cauſa minoratur reducitur ad pœnam pecuniariam,ꝛ non corporalem,vt ibi proſequitur,& in conſi.24.& conſi.30.& conſi.34.& conſi.47.& in.d.§.quoniam. & in.l.i.§.diuus.ff.de ſica.& in.l.diuus.ff.de parr. ꝛ in.l.i.C.de ſicar.& Thom.gram.in vo.xxiii.& conſi.36.& conſi.39.& in conſ.xviii.& conſ.xxix. & conſ.lvi.in quibus pro exceſſu punitur pęna pecuniaria,& per Cep.in conſ.xi. & per Ioan. de arno.in ſolilo.xxiii.vel ſaltim pœna relegationis per quinquennium, & non vltra etiam ſi pro homicidio imponatur pœna mortis per ſtatura,vt in regno per conſtit.terminum vitæ,vt per prædictos doct.maxime Roma.in.d.iii.ſingu.& Thom.gram.in locis ſupra, & per Ioan. de arno.in ſolilo.lxxxix.ꝛ in proble. lxxxviii. & in dialogo.xxxiiii.vbi fugientẽ occidat.Tẽpera,& limita quando exceſſus eſſet pnnibilis alias autem nulla pœna,vt per glo. Ant. ꝛ alios in.d.c.olim.Ang.in.d.glo.& dictus titius.iii.co.
157 ver.aduertas. ¶ †Limita ſecundo quando nõ ex propoſito excedit.nam tunc non punitur gl. & Arch.xxiii.q.i.in ſumma.Alexan. poſt Bar. in.d.l.i.C. vnde vi,Ancha.in.d.clemen.i.iii.no. Floria.in.d.§.tabernarius vide tamen Bal. in d. l.vt vim ꝛ Fely.in.d.c.ſignificaſti col.ſi.ii.limi. dictum dic tamen vt ſupra proxime quæ intellige, vt puniatur at quando non ex propoſito, nec culpa,ſed alio caſu fortuito non punitur in aliquo,& ita dicunt dicti docto. proxime alle-
158 gati in hac limitatione. ¶ †Tertio limita vt p Felyn.in.d.c.ſignificaſti quando exceſſerit pro defenſione rerum,vt ibi in ver.iii. poſſes limitare allegat ita ſentire glo.in ver. vicino in.c.dilecto de ſenten.excommu.in vi.potius eſt glo.ſi. Limita etiam quando fuiſſet dicta aut illata talis iniuria ꝙ propter publicam honeſtatem non liceret adire prætorem.nam tunc etiam ex propoſito & deliberato excedendo nõ punitur de exceſſu,vt per Tho.gr.in.d.conſi.29.Limita tamen prædicta quo ad irregularitatem, nã excedendo efficitur irregularis,vt in lõga apoſti. ad Panor.in.c.ſi.de temp.ordi.Limita etiam vt ſupra vt per Mathe.in conſti.qualitas perſonæ,ſi aggreſſus erat debilior nam non tenetur de ex-
159 ceſſu.¶ †Circa ſextũ,& vltimũ de quibuſdã particulariter,& ſpecialiter in defenſione ꝛ primo ſpeciale cõſideratur in probatione. nã licet alias teſtes deponentes per verbũ videt.& per

verbum credo, vel iudicio & ſimilibus non pro
bent cum non per ſenſum corporis deponant,
ſed iudicio intellectus vt.l. qui teſtamento. §.i.
ff. de teſta. l. teſtium. C. de teſti. §. ſi vero abſunt,
in aucten. de here. & fal. Bar. in. l. i. in prin. ff. de
ven. inſpi. Bal. in. l. de quibus. quid tamen. §. ſi ar
bit. ff. de arbitris. & in. l. xx. col. ff. de legi. Alex.
in conſi. cxlvii. ii. volu. Bar. in. l. ij. §. idem labeo
ff. de aqua plu. ar. Iaſ. in. l. i. in princ. ff. de iuſt. &
in. & per Mar. in conſi. xx. & conſi. iiii. & conſ.
xxiiii. & conſi. li. & conſil. lxv. vbi etiam ſi di-
cant ſe pro certo credere. tamen taliter deponē
tes ad probandum factum ad defenſionem pro
bant legitime, & ideo ſi dixerint quod eis vide-
tur, vel iudicio eorum, vel credunt occidiſſe ad
ſuam defenſionem probant factum ad defenſio
nem, ita dixit Bar. in. d. conſi. incip. vanutius, et
ſequitur Alex. in. d. conſi. lxxvi. & in. d. conſil.
cix. & conſi. xxxix. i. volu. Bal. in. l. ſolam. C. de
teſti. & ibi Saly. & Iaſo. & Deci. in. d. l. vt vim.
i. col. Marſi. in. d. conſi. iiii. & in. l. de minore. §.
plurimum. & in. l. vnius. §. cogniturum. ff. de quæ
ſtio. & in rubr. C. de proba. iiii. car. & Tho. gra.
in conſi. xxiiii. & per Ioan. de arno. in ſingula.
xxiiii. vbi teſtes deponentes per verbum credo
160 ad defenſam probāt. ¶ †Et in dictis locis ma
xime Iaſ. & Deci. in. d. l. vt vim. quod ad probā
dam defenſionem admittuntur teſtes alias inha
biles, vt domeſtici & familiares, & conſangui-
nei, vt frater, & alii, vt per Spec. in tit. de inqui.
§. i. ver. ſed nunquid. Ana. in conſi. lix. Marſi. in
ſingu. lix. & in. l. i. §. ad quæſtionem. ff. de quæſt.
& per Ioan. de arno. ſing. xxv. & in ſing. xl. ubi
duo fratres admittuntur ad defenſam. Quod ta
men intellige, & limita quando deponunt de fa
cto principali. nam tunc omnes admittuntur ſe
cus tamen ſi velit repulſare teſtes accuſatoris.
nam ad probandum obiecta contra perſonas,
non admittuntur ita per Thom. gram. in conſil.
xii. & intellige niſi vrgeat alia coniectura in cō
trarium, vt mala fama ſolitus alia facere viſus
in loco & alia ſimilia. nam tunc non admittun-
tur ad probationem negatiue, vt per Pau. grill.
in tract. de relax. Car. in tit. de aboli. in. vi. q.
161 ¶ †Et licet etiam alias magis credatur duo-
bus teſtibus affirmantibus quam mille neganti-
bus vt per Mar. in conſi. cxiii. tamen ad defen-
ſam magis creditur duobus negantibus malefi-
cium quam mille affirmantibus, & acceptanti-
bus vt no. glo. in. c. clerici. lxxxi. diſtin. Ludo. in
l. nulla pen. col. ff. de ver. oblig. vbi etiam Imo.
tradit qualiter probetur negatiua, vt teſtes de
falſo non teneantur & Bald. in. l. data opera. C.
qui accuſa. non po. Iaſ. in. d. l. vt vim Mar. in cō
ſi. ii. & conſi. li. & conſi. cxxxii. vbi magis credi
tur teſtibus laicis deponentibus me non delin-
quiſſe quam clericis contrarium deponentibus
162 licet digniores ſint clerici. ¶ †Immo teſtes
ad defenſam recipi poſſunt quandocunq; etiam
facta publicatione & concluſione vſq; ad ſen-
tentiam & iudex non recipiens tenetur in ſindi
catu vt plene per Ange. in glo. Compa. dicti in-
quiſi. & nega. ver. quæro poſtea & in glo. & di
ctum proce. publi. in fi. plene Mar. in pra. in §. ſe
quens & in ſing. xc. Bel. in prac. cri. in fi. & Mar
163 ſi. in. l. i. §. fi. ff. de quæſtio. ¶ †Sed quid ſi con
fitetur homicidium, ſed dicit factum ad defen-
ſionem an talis confeſſio diuidatur, ut quatenus
confiteatur factum ſtetur ſue confeſſioni quate
nus dicit ad defenſionem reſpuatur Bar. in. l. cū
qui in prin. ff. de iureiur. & in. l. Aurelius. §. idem
quæſiuit. ff. de libe. leg. quem refert & ſequitur An
ge. in gl. compa. inquiſi. & par. neg. & par. cōfi.
diſtinguit quod aut hoc dicit in diuerſa oratio-
ne, vt quia dicat verum eſſe ſe occidiſſe, ſed oc-
cidit ad ſuam defenſionem, & tunc reſcinditur
& iudex acceptare poteſt confeſſionem homi-
cidii ex quo factum eſt de genere prohibitorū,
l. i. C. de ſicar. ideo præſumptio eſt cōtra ipſum
ideo probare debet factum ad ſuam defenſionē
alias ſtatur ſue confeſſioni aut vnico contextu
& vnica oratione confitetur, vt quia dicat oc-
cidi ad meam defenſionem & tunc non diuidi-
tur ex quo habetur pro negante vt per Bald. in
l. codicillum. C. de codi. & in. l. i. C. de confeſſ. &
Saly. in. l. cum qui duas. C. de adulte. & Bal. in. l.
decem. ff. de verb. obli. & in. c. cum veniſſent &
ibi Panor. tenent per rationem Bar. in. d. §. idem
quæſiuit. quod ex quo iuris eſt contra eum præ
ſumptio cum ſit de genere prohibitorum & ne
delicta remaneant impunita quod reſcindi po-
teſt, & ideo cautela datur ad euitandam omnē
dubietatem quod neget commiſiſſe delictum,
ſed caſu quo appareret vulneraſſe aut occidiſſe
feci ad meam defenſionem & aliter & alia non
feci ita glo. Cyn. Bar. & Bal. in. l. ſiquidem. C. de
excep. & ita dicit Ang. in d. glo. vidiſſe in prac.
ſeruari de qua materia plene per docto. in. d. l. ſi
quidem Ange. & Angu. in. d. gl. Socy. in. l. non
vtiq;. ff. de excep. vbi plene & Panor. in. c. is qui
de ſol i. Socy. in. l. nemo. ff. de excep. Iaſo. in. l. i.
C. de furt. Deci. in. l. nemo ex his. ff. de regu. iur.
Bal. in. d. l. i. C. de confe. x. col ver. denuo quæ-
ro & in c. i. §. porro. xiiii. col. quę fuit prima ca.
bene. am. Card. Anto. Imo. & Panor. in. c. bone
lo. ii de poſtula. præla. Bart. Alex. & Iaſ. in. l. cū

qui

qui.ff.de iureiur. & in.l. cum de indebito.ff. de proba. vbi Alexan. poſt Bart. doct. Aret. Alex. & Iaſ. & in.d.l.decem Anto. Imo. & Panor.in d.c.cum veniſſent de inſti. Cyn. & Bald.in.l.ii. C.de dona.antenup. Ange. Ludo. Alexand. & Iaſo.in.l.i.§.ſimpliciter.ff.de verbo.obliga. Panor. & Felyn. plene in.c. auditis de præſcrip. Lanfran.in repe.quoniam contra in.§.confeſſiones de proba. Bald. & alii in.l.ſicut.C. de repu.hære. Felyn.in.c.dilecti de accuſ. ante pen. colum.in.fi. Bald.in.l.iubemus.C.de appell. & in.l.i.C.de edil.actio. Arch.in.c.i.de confeſſ. in vi. Barto.in.l.quędam.§.nummularios.ff.de eden. Anto. & alii in.c.præterea de tranſ. Spec. in titu.de depo.§.fi.ver.pen. Ancha. & in.c. ſi quid ver.xxxvii.diſtin. Bald.in.l.i.§.editiones ff.de eden. & in.l.ea quæ de condi. indeb. Ludo.in ſingu. xxxvi. alias.ccviii. Bald. in conſi. xlv.incip.dauanti à voi, & Bar.in conſi. incip. Catherina. Ludo.in conſi.clxvii. Ange.in con. xxvii. Bald.in Specu.in tit. de confe.ii. colum. ver.confiteor hominem occidiſſe. Aretin.in.l. manifeſtiſsimum.C.de fur. Iaſ.in.§. item ſiquis inſt.de actio. Flo.in.d.§.tabernarius Alex.in.l. non ſolum.§.ſciendū.ff.de oper.no.nun.ii.col. Corſ.in repert. Panor. in verbo confeſsio ver. xviii. Inno. Butre. & Panor.in.c.fi. de confeſſ. Saly.in.l.qui contra propriam.C. de no. num. pe. Tho.ferra.in tract.cau.caut.v. vide celſum poſt Lanfran. in.d.§. confeſsiones ver. quæro iuxta præmiſſa Iaſ. & Deci.in.d.l.vt vim Mar. in prac.in.§.poſtquam. & in.§.ii.quæſtio. & in ſingu.clxxxv.vbi plene, & in cō.ccxl. & conſ. liii. Iaco.de Bel.in practi. cri. in titu. de quæſt. xxii.colum. Bald.in conſi.cclxxii.vi.vol.Mar. in con.vii. & in con.xli. & in ſingu.cccccxxx. Fely.in.d.c.ſignificaſti. Alex.in.d.l. codicillos Bald.in.d.l.i.in repe.in fi.C. vnde vi: exceptio ergo & articulus fieri debet, vt per Ange.in.d. glo. vt neget factum, & ſi apparet, & conſtat ꝙ fecit ad ſuam defenſionem, vt per Bald. & Soci.in.d.l.ſiquidem, & per Io.de arno.in caut.lv. & per alios doct.in locis ſupra vide tñ Gandin. in.d.rub.de defen.ii.colū. vbi dicit ſi dicat non eſſe culpabilem, & ſi appareret fecit ad defenſionem admittitur ſecus ſi ſimpliciter factū neget deinde dicat ad defenſionem factum.

164 ¶ †Limita niſi eſſet ſtatutum ꝙ debeat reſpondere ſimpliciter, nam tunc talis reſponſio, ꝙ feci ad meam defenſionem non admittitur, immo iudex cogere poteſt ipſum vt ſimpliciter reſpondeat, vt per Bald.in.d.l.i.C.de conf. & Iaſ.in.d.l.vt vim, & doct.in.d.§. ſimpliciter poteſt etiam iudex cogere reſpōdēre vt exprimat modum defenſionis, vt per Bald.in.l.i. circa princi.C.de edil.actio. Ludo. & alii in.d.§. ſi quis ſimpliciter Soci. in.l.i.§. ſiquis ſimpliciter ff.de vulg. & pupi. Ange.in.d.glo.

165 ¶ †Sed quid ſi a principio negat factum, & deinde videns probari dicat ex interuallo feci ad meam defenſionē, an talis exceptio admittatur ex interuallo Gandin.in.d.rub.de defenſ. vlt.col.diſtinguit an negat factum ſimpliciter, & tunc non poteſt poſtea ex interuallo dicere ſe feciſſe ad ſuam defenſionem cum veniret cōtra ſuum factum, & iuramētū, & allegaret turpitudinem ſuam ideo non audiendus.c. cum dilecti de dolo.c. cum venerabilis de excep. aut non negat factum ſimpliciter, ſed negat ſe culpabilē eſſe poteſt, poſtea probare ſe feciſſe ad ſuam defenſionem, quoniam nō negat factum, ſed quod factum iniurioſe non fecit, vt ibi per eum, & per Boni.in titu. quid ſit accuſatio.xx. col. Bald. vero in.c.i.§.item ſi vaſallus vlt col.de contro.inueſt.poſt And.dicit ꝙ poteſt per tex. in.d.c.cum dilecti de accuſa.idem Bal.in ſpecula.in titu.de depo.vi.col. ver.poteſt quis interpretari, & Bald.in.d.auct.qui contra propriam pen.colum. & in.l.fi.in fi.C.de cuſto.reo.dicit, ꝙ poteſt interpretari ad ſuam defenſionem nō autem perimere per d.c. cum dilecti per Luc. de pē.in.l.profeſsio.iiii.colum.C.de mune.pa. lib.x. Math.in conſti.terminum vitæ.vii.q. vbi plene poſt And.ibi, & in.d.§.ſi vaſſallus, & in c.ii.de pa.ten. & per Mathe.in conſtit. qualitas perſonæ Iaſon.in.d.l. vt vim dubitat de dicto Bald. ꝙ poſsit interpretari, & dicere ꝙ fecit ad ſuam defenſionem doct.tamen cōmuniter concludunt cum Bar.in.d.l.aurelius.§. idem quæſiuit, ꝙ non obſtante tali interpretatione iudex poteſt condemnare confeſſum, & ſpernere dictum, qd fecit ad ſuam defenſionem, per quam doct. Barto. Iaſo.in.d.l.vt vim ver.iuxta circa pdicta quæro, titubat, & dubitat tenere opinionem. Bald.de qua ſupra, & faciunt dicta conſti. aſperitatem, & ibi per Mathe.in.x.no.ꝙ inquiſiti ſemper quęrunt colorare eorum delicta aſſerēdo ꝙ fecerint ad eorum defenſionem ideo excludi debēt Deci.vero in.d.l. vt vim.ver.ſucceſsiue, dicit Iaſo.equiuocare, nam procedit, vt non credatur ſibi ita interpretanti propter iuris pſumptionem ſecus, tamen ſi voluerit hoc probare, nam poteſt. And. vero in.d.conſti. terminum vitæ in fi. & in.d.§.ſi vaſſallus de contrario inueſt. & in.d.c.ii.de pa.ten. & Mat.in.d. conſt.vii.q. dicunt admicti talem exceptionem

& dari terminum ad eam probandam dicens iudices ſcientes humanum ſanguinem malefacere non admittendo, dic ergo ſecūdum And. in regno euangeliſtam admittēdam talem exceptionem, & dari terminum ad eam probandam etiam ex interuallo pro vt etiam dicit Deci.in.d.l. vt vim,& ita nouiter reperio deciſum in collaterali conſilio, vt per Thom. gram. in vo.ii.vbi plene,& optime tradit,& conſ.lxix. & per Ioan.de ami.in conſi.lxxiiii.& hoc per doct. Bald.in.c.dudum pen. colum. de electio. vbi magiſtraliter loquitur.pręfati autem doct. intelliguntur quando ſimpliciter fuiſſet confeſſus ſe feciſſe ad ſuam defenſionem non offerendo probare ꝙ fecerit ad ſuam defenſionē, vbi ergo petitur, & offertur probari defenſio dari debet terminus ad probandum de defenſione; & non poteſt denegari petenti per doct. Bald. in.d.c.dudum. verum ſi non probauerit poteſt torqueri, & ita intelligitur doct. Bal.in.d.l.i.C. de confeſſ. inquantum dicit torqueri poſſe taliter confitentem,vt locum habeat termino dato ad eam probandam, & non probata.cautus ergo ſis ſi vides probari delictū,vt petas & offeras probare factū ad defenſam quod no.i prac.

166 ¶ †Sed quid ſi dato termino ad probandum de defenſione non eſt probata defenſio, & factum ad defenſionem an ſtante eius confeſſione ſimpliciter facta vel qualificate, & nō probata qualitate defenſionis poſſit torqueri, & ad mortem condemnari. ꝙ torqueri poſſit dicit Bald.in.d.l.i.C.de confeſſ.& Lanfran.in.d. §.confeſsiones ver.quæro.iuxta, vbi dat cautelam ꝙ ponat eum ad torturam, & Thom. gram.in.d. voto.ii.allegat Anton.de Alexand. in apoſt. ad Barto.in.l.prima.§. ſiquis vltro.ff. de quæſt. in add.incip. pone reus tenere ꝙ torqueri poteſt quod tamen ipſe Thom.intelligit, vt ſupra dato termino, & non probata defenſione idem Tho.gram.in voto.xxiiii.& ꝙ torqueri poſſit Thom. ferra. vero in.d.cautela.v. tenet ꝙ nec torqueri poſſit ex quo tortura datur vbi non ſunt aliæ probationes, ſed vbi extat cōfeſsio non poteſt torqueri, ſed reſpondetur ꝙ illa confeſsio non eſt ſimplex,ſed qualificata ideo torqueri poteſt, vt ſimpliciter confiteatur,vt dicit Bal.in.d.l.i.& hoc teneas ꝙ torqueri poſſit,& ideo parum proficit,quod infra ſequitur cum ſemper torqueri poſſet, vt ſimpliciter confiteatur.

167 ¶ †An ſecundum,an poſſit ad mortem condemnari doct. communiter cōcludunt cum Panor.in.c.auditis de præſcrip.ꝙ non poteſt taliter confitens ad mortem condemnari etiam, ſi nihil probauerit quod dictum pro ſingulari, & mirabili in practica tenet, & refert Felyn. ibidem quod dicit notandum eſſe pro adiuuando amico, & etiam tenet Felyn.in.c.cum venerabilis.iiii.colum.verſic.ii.notab. & in.d.c. ſignificaſti.lo.ii.de homi.vbi dicit alibi non reperiri & in.c.afferte.v.colum. verſicu. & reſponderi poteſt de præſump. Aretin.in.l.manifeſtiſsimi. C.de furtis Alexan.in.l.non ſolum.§. ſciēdum ff.de oper.noui.nun.& Socy.in.d.l.i.iiii.colum. ff.de vulg.& pupill. Iaſo. in.d.l. vt vim vbi refert ſibi feciſſe honorem, & Thom. ferr.in.d. cautela.v.& Marſi.in ſingu.clxxxv.& in conſilio.liii.& in pract.in.§.poſtquam verſic.addo vlterius Tham.gram.in.d.vo.ii.& Capi. in deciſ.ſac.conſilii.clv.iii.dubi. & Math.in.d. conſtitu.terminum vitę.vii.q.& Thom.gram.in.d. conſi.lxix. plene Marſi.in.l.repeti.vii. colum. verſi. Quartus caſus.ff.de quęſtio. & ita dicunt doct. limitari dictum Barto. in.d.l.aurelius.§. idem quæſiuit,ꝙ licet ſtetur confeſsioni excluſa defenſione, vt condemnari poſsit nō tamen vt corporaliter vel capitaliter ex quo ex præſumptionibus eſſet condemnandus, & vbi taliter condemnatur non punitur corporaliter ex vulgata doct. Imo.in.c.quia veriſimile de præſumptio.enim eſt per.l.i.C.de ſica.vt dicit Bar. in.d.§. idem quæſiuit. proſequere plura in hac materia, vt per Thom. ferr.in.d.cau.v. dic tamen ꝙ ſi iudex vult procedere mediante tali confeſsione ad condemnandum ex doct. Bart. in.d.§.idem quæſiuit ꝙ non poteſt condemnare confitentem corporaliter per doct. Panot.& Felyn.in.d.c.auditis,& aliorum ſupra. Si vero voluerit procedere ad torturam, vt habeat claram, & ſimplicem confeſsionē poteſt per doct. Bal.in.d.l.i.C.de confe.& Lanfran.in.d.§.confeſsiones,& aliorum ſupra,& pro hoc adducitur ſimile, nam ratione incertitudinis in pluribus occidentibus ne ex præſumptionibus damnetur deuenitur ad pœnam pecuniariam, & non corporalem & capitalem,vt ſupra fuit dictum, & Alexand. in conſilio decimoquinto, primo volumine, & Marſil. poſt Barto.in l.fi. ff.de ſicar. & tamen illud procedit ad condemnandum ſecus ſi iudex velit contra aliquem procedere ad torturam, vt indicet vulnus mortale inferentem, nam poteſt vt plene per Mar. in pract.in.§.diligenter, & in.l.prima.§.diuus ff.de ſicar.& in.l.i.C.eo.& in ſingula.cexvii.& per Saly.in.l.fi.C.de quæſt.colum.fi.ver.idem dico vbi ꝙ torqueri poteſt, vt dicat an ex pro

poſito, & habito tractatu, & per Deci.in.l.fauorabiliores.ff.de regu.iur. ita ergo in caſu iſto licet ex præſumptionibus non poſsit ad mortem condemnari tamen torqueri poteſt, Socy. tamen, in.l.non vtique.C.de excep.tenet contra Panor.in dicto capit.auditis,& contra præmiſſa dicit Deci.in dicta.l.vt vim ver. ſucceſsiue, & per eundem Deci.in.c.cum venerabilis xii.colum.de excep.& Socy.in.d.l. vtique declarat,qualiter intelligitur dictum Inno.in.d.c. quia veriſimile, ⁊ reſpondet ad doct.Panor.in d.c.auditis,⁊ ſaluat in vno caſu,vt per eum ibi, communiter tamen tenetur dictum Panor. in dicto.c.auditis fauore accuſati, & ibi ꝙ ex ſola confeſsione abſque aliis probationibus non damnatur ad mortem,& per Par.in tract.ſind. in verbo confeſsio,& vide Mar.in pract.in.§. diligenter in indicio inge.in fi.in ſing.cccclv. ⁊ per Ioan.de arn.in epito.lxxxv. vbi ꝙ nō poſſit ad mortem condemnari, ſic etiam ſi dicat credere foriudicatum,& potuiſſe occidere impune, & tunc ſtabitur eius iuramento, vt per eundem Arno.in.i.caute.

168 ℭ † Et not.etiam quod dixit Socy.in.d.l.non vtique ꝙ ex præſumptione a lege inducta damnari poteſt ad mortem non autem ex præſumptione facti, & ita procedat dictum Inno. in.c.quia veriſimile ita limitat,quod dicitur qđ ex præſumptionibus non damnatur ad mortē, nam intelligitur ex præſumptionibus facti, & non iuris quæ liquida dicitur,vt per Tho.ferr. in.d.cau.v. item procedit in præſumptione legis liquidanda a iudice ſecus, ſi eſt liquida a iure,vt ibidem per Socy quod no.pro dicta regula,vt locum habet quando proceditur ex præſumpta probatione a lege abſque alia probatione facti,vt ibi quę no.ſupra dictis in aliis materiis,& infra in executionibus.

169 ℭ † Et no.circa hanc materiā defenſionis, ꝙ ſi accuſatus reſpondendo dum vellet dicere,ꝙ fecit ſe defendendo, ſi dixerit ꝙ fecit vlciſcendo talis exceptio, & reſponſio tolleratur, & interpretatur vlciſcendo,ideſt defendendo, ita per text.gloſſ.& Barto.in.l.deuotum in ver.vl cionis.C.de metall.lib.xii.Alexand. poſt Bald. in dicta.l.i.C. de confeſſ. ver. denuo quæritur Iaſo.in.d.l.vt vim.ii.colum.verſic.quid autem ſi accuſatus, & dixit Mathe. in conſtitu.terminum vitæ.viii.no.quod ſiue in mari, ſiue in terra,ſiue equeſter, ſiue pedeſter licet inſultato ſe defendere, & ex prædictis remanet expedita luculenter materia defenſionis ſequitur de aliis cauſis excuſationis.

170 ℭ † Sexto igitur excuſat iuſts dolor, nam ſi quis iuſto dolore commotus occidat aliquem excuſatur a pœna ordinaria, ⁊ minor imponitur tex.eſt in.l.ſi adulterium cum inceſtu.§.imperatores.ff.de adul. vbi maritus occidēs adulterum in actu adulterii inuentum non punitur pœna mortis,⁊ ordinaria legis corneliæ,ſed mitius cum difficillimum ſit iuſtum dolorem temperare, loquitur tamen iure communi quo nō licebat viro occidere vxoiē impune hodie vero in regno licet impune,vt per cōſt.ſi maritus dummodo incontinenti, & eodem inſtanti, & mora aliqua non protracta fecerit. & ſic iuſtus dolor tunc excuſat quando in inſtanti occidit dicetur tamen infra de hoc, ad idem tex.in.l.i. §.item diuus.ff.de ſica. vbi mitius punitur & relegatur, & in.l.ſiquis in graui.§.ſi maritus.ff.ad ſilleia.no.in.l.grachus.C.de adul.& in.l.nec ea lege C.eo.tex.l.lex iul.§.ſi.ff.ad.l.iul. repetūd. quem tex.pro no.refert Bal.in.l.additos. C. de epiſ.aud.⁊ refert Rom.in.l.cum mulier.xxxii. col.ff.ſolu.matrim.verſi.aduerte.tamen faciūt ea quę ſupra dicta ſunt de vulnerante & fugiēte ſi vulneratus inſequatur,& occidat propter dolorem iuſtum excuſatur a pœna ordinaria. Panor.in.c.olim lo.i.ii.col.de reſti.ſpo. vbi tradit quoties quis iuſto dolore commotus deliquit pœna debet minui per.d.§.imperatores et Pelyn.in.c.dilecti de excep.Pau.de caſt. in conſilio.cxcii. Aretin.in conſil.clxv. vlti.col. Mar. in.d.l.i.in prin.xii.limi.ff.de ſica.et in.d.§.item diuus,& in conſi.xviii.ſeu.cxviii. & conſilio vlti. Thom.gram.in vol.xxiii.& Mathe.in conſtitu.ſummo periculo.x.no.per Ioan.de arn.in ſolilo.xxii. vbi quando verbis prouocatus eſt, & ſeq.ſolilo.xxiii. faciunt ſupra tradita de exceſſu,& Ange.in.d.glo.& dictus titius.ii.colū. vbi idem allegat.faciunt ſupra tradita ꝙ homo immenſo dolore commotus inopinate præuentus non eſt in plenitudine intellectus, vt dixit Bald.in.c.i.§.in.fi.de pa.iur.fir. Mar.in pra. in §.quoniam ver.item etiam ſcias, adeo iura fauent ex quibus locis percipi videtur quando in inſtanti impenſus dolore deliquit non ex interuallo,ſed dic ꝙ etiam ex interuallo, vt minuatur pœna non in totum, ſed alleuietur, nam in caſu.d.conſti.ſi maritus ſi in inſtanti facit quod declara, vt ibi per Mathe.in fi. qualiter dicatur incontinēti tūc nulla pœna punitur, vt ibidem vt ergo alleuietur licet ex interuallo ꝓpter iuſtum dolorē debet temperari, & iudex ex hoc poteſtate ſniam,ita declarat Math.in.d. conſti. ſi maritus in prin. vbi de hoc allegat Luc.de pē.

in.l.i.in verbo diſtulerit.C.de diſcuſſ.lib.xii. & in.l.errat.C.de caſt.pecul.mil.eo.libro, & alios doct. de quibus ibi & ita dicit ſæpius practicatum tempore Regis Ferdinandi, & ſic iuſto dolore commotus ſi ex interuallo delinquit excuſatur a tanto, ſed non a toto, ſic etiam ſiquis iuſto dolore commotus percutiat clericum non incidit in canonem ſiquis ſuadente, vt per Panor.in.c.iii.de ſent.excommuni.& Cur.in conſi.xxx.colum.iiii.q. vbi etiam ꝙ ſe defendendo non eſt excommunicatus, vt ibi.

171 ℭ† Septimo excuſat calor iracundiæ, nam ſiquis motus calore iracundię, vt quia dicto aut facto prouocatus deliquit, & occidit excuſatur a pœna legis corneliæ ordinariæ.d.§.imperatores.d.§.item diuus, & faciunt ea quę ſupra dicta ſunt, quando quis dicto, aut facto prouocatus deliquit, vt per Mathe.in.d.l.i.x.limit.ff.de ſicar.& in ſingul.cccccexxvi.& in pract.in.§.quoniam, & in locis ſupra allegatis Paul.in.d.con.cxcii.Roma.in.d.l.cum mulier.xxxii.col.ver.aduerte tamen quem etiam refert Fely.in d.c.dilecti declara.vbi dixerunt ꝙ licet homicida occidi debeat per.l.iii.C.de epiſ.aud.tamē in poteſtate iudicis eſt homicidam deportare, quem impulit iracūdia etiam orta aliter quam ex facto offenſi allegat pro hoc tex.in.l.lex iulia in fi.ff.ad.l.iul.repetund. quem prono allegat Bald.in.d.l.additos.C.de epiſ.And. Alex. poſt Bart.in.d.l.lex iulia, quod dicit valde no. Felyn.in.d.c.dilecti, vbi etiam Panor. & ꝙ ex hoc poſſet quis euadere a pœna mortis, & Bal. in.l.ſi non conuicii.C.de iniur.Ludo.in ſingula. ccccviii. Panor. & poſt eum apoſti.in.c.i. de his qui filii.occi.Iaſo.in.l.ſi filiam.C.de inoffic.teſt.Lu.de pē.in.l.omnes omnino.C. de decur.lib.x.Deciſ.plene in.l.quod calore.ff.de regu.iur. Thom.gram.in conſi.xxix.& in conſilio xxxix.& conſi.lxiii.Mathe.in.d.conſti.terminum vitæ.x.limi.Marſi.in conſi.lxxx.& in cōſi.cxix.Par.in tra.ſind.in verbo ſindicantur officiales habentes officium publicum, & in verbo condemnatio verſic.quidam iudex, & car.xiiii.ii.colum.vbi etiam de officiali occidente, & ſuſpendente iracundia motus, & ibi in fi.de indebite torto occidente iudicem Specul.in tit.de accuſa.& ibi Bald.verſic.quid ſi vocaui, & in titu.de præſump.ver.ſed pone Cepo.in conſil.xxix.iiii.col.Fely.in.c.ſicut de iureiur. poſt Panor.in.d.c.dilecti. Aret.in conſi.xxxiii.ſic & blasfemans calore iracundię mitius punitur, & non pœna conſtit.regni blaſfemantibus, vt ibi per Math.iiii.dubita.Ludo.montal.in tract.de reproba.ſen.pil.iii.dub.& ibi declara, vt per Hoſtien.in ſum.in titu.de maledi.§.i.& per Iaſ.in l.ſi duo.§.fi.ff.de iureiuran. Vbi limitat ſi allegat iuſtam cauſam caloris, & non iniuſtā text. in.l.i.C.ſiquis Impera.male.l.famoſi.ff.ad.l.iuliam mag.& in.l.ii.C.de aboli.Tempera tamen & intellige ſi probetur quod talis fuerit iracundia, quod ipſum delinquētium a mente alienaret, vt per Panor.& Felyn in.d.c.dilecti, & Deciſ.in dicta.l.quod calore.

172 ℭ† Sed infra quantum tempus poteſt declarare factum calore iracundię, dic vt per Ludo. de pen.in.d l.omnes omnino.C.de decur.lib.x.& Deci.in.d.l.quod calore quod infra.xxx.dies, & Ioan.de arn.in epi.lviii.& lvii.vbi de iniuria calore iracundiæ, ꝙ per pœnitentiam non teneatur actione iniuriarum, & de confeſſione facta calore iracundię an noceat per Fel. in.c.ex literis, & in.c.ſicut ex literis.§.ſi vero de iureiur.Mar.in pract.in.§.poſtquam & in rub.C.de probat.& multa tradit Iaſon.in.d.l.ſi filiam, & Corſe.in reper. Panor.in verſicu.calor iracundiæ, & per Panor.in.c.dudum de cōuer.coniug.& Deci.in.d.l.quod calore, & in.d.locis de voto, iuramento contractu, ſententia, accuſatione, & aliis, vt per eos.

173 ℭ† Octauo excuſat metus inſtantis periculi, & mortis, & ideo ſiquis tirannus aut potens dicat alicui non potenti occidas talem alias occidam te, & ille erat talis, ꝙ ſi eius iuſſum non adimpleat mitteret minas ad effectum ſi aliter vitam ſuam euadere non poteſt occidēdo excuſatur ſi occidat, & non punitur aliqua pœna propter periculum mortis ita Pet. & Cyn.in.l.ſcientia.§.qui cum aliter.ff.ad.l.aquil.allegat gloſſ.in.l.ſi familia communis.ff.ſi fami.fur.fe.di.vet.& ſi ſeruus.Bal.in.l.i.xi.q.C.vnde vi, & in.c.i.§.iniuria vlt.colum.ver.& pone quidam potens de pa.ten.& in repert.in verbo homicidium ver.vltimo, & in.l.ſeruos.C.ad.l.iul.de vi Alexan.poſt Barto.in.l.liber homo.ff.ad.l.aquil.Cep.in caut.iiii.aut.xl.Iaſo.inſti.de acti.§.ſi mitius antepen.colum.verſic.nunquid autem Gand.in rub.de pen.pen.colum.ver.non punitur.Marſi.in con.xxv.vbi delinquens coacte excuſatur Deci.in conſi.cccxxxvi.& in reg.velle non creditur.ff.de regu.iur.& in.l.qd iuſſu.eo.tit.Iaſo.in.l.ſiquis iniquum.§.procurator.ff.quod quiſ.iur.Flor.in.d.l.liber.homo circa prin.& in.l.quod dicitur in prin.ff.ad.l.aquil. in.l.i.in ptin.xviii.limi.ff.de ſicar.Deci.in dicta.l.vt vim.ii.no.Fel.in.c.ſignificaſti.lo.ii.de homi.circa.fi.Ana.in.c.ad liberādum.ii.col.de iude.

iude. Ioan. de lig. in tra. de bello car. cxxv. ver.
ix. quæritur Cur. in con. xx. xv. colum. ⁊ hanc
dicit communem. Deci. in d. l. vt vim. licet Bal.
in. d. l. ſeruos, & Floria. in. d. l. liber. homo dixe
rint contrarium tamen Deci. allegat pro com-
muni text. in. l. is qui aggreſſorem. C. de ſicar.
vbi occidẽs aggreſſorem alium pro ſalute pro-
pria excuſatur, allegatur etiam text. in. l. ſiquis
fumo. §. fi. ff. ad. l. aquil. vbi excuſatur qui iuſto
metu edes vicini intercidit per quem textum
dicit ibi Flor. ꝙ excuſatur famulus cui domi-
nus minatus eſt mortem niſi interficiat eius v-
xorem quæ erat ſuſpecta de adulterio, vt per
Ioan. de Arno. in epito. viii. vbi limita. conſtit.
174 terminum vitæ. ❡ † Et pro hoc etiam facit
quæſtio diſputata per Ang. Aret. incip. Atho-
lus Gayum aggreſſus quæ eſt notabilis & con-
tingens in facto vbi diſputauit de illo, qui cum
eſſet ab alio aggreſſus apprehẽdit mediatorem
aut alium circunſtantem, & illo vſus fuit pro
clipeo ſi interficiatur ille talis vſus pro clipeo
non tenetur vtens de homicidio per dicta. l. is
qui aggreſſorem, & ita reſidet Deci. in dicta. l.
vt vim reſpondens ad contraria, vt per eum ⁊
ita etiam reſidet Felyn. in. d. c. ſignificaſti. quæ
no. quia cotidiana, & vide plene de hac excu-
ſatione, vt per Corſ. in dicto ſing. in verbo me-
tus vbi plene, & hac dicit communem ⁊ ſequẽ
dam & per Thom. gram. in vo. xxviii.
175 ❡ † Nono excuſat diuina reuelatio a pœna
homicidii bonus tex. in. c. gaudemus de diuor.
& ibi no. ibi Sanſon ab homicidio Boni. in rub.
de inſult. & percuſſ. in fi. idem dic propter mi-
raculum, vt per Lu. de pen. in. l. i. C. de deſer. &
occul. lib. xii. & Deci. in. l. fauorabiliores. ff. de
regu. iur. vbi ponunt de eo qui ſuſpenditur ad
furcas & laqueus frangitur, & cecidit ſuſpen-
ſus in terram ꝙ tunc erit liberandus licet con-
demnatus ad mortem ex quo videtur factum
miraculo quodam, & ſignum eſt innocentiæ,
quod tamen intelligit Deci. ibi ſi prius fuerit p-
teſtatus de innocentia ſua, & per Par. in tract.
ſind. in verbo pœna verſicu. anſi. lo. ii. per di-
ctum in pſal. laqueus contritus eſt, & nos libe-
rati ſumus, & per Ioan. de arno. in ſohlo. v. in-
176 cip. laqueus. ❡ † Decimo excuſat laſciuia
ſiue libido, nam ſiquis per libidinẽ occidat non
punitur pœna ordinaria homicidii, vt eſt text.
in. l. lege cornelia. §. cum quidam. ff. de fica. vbi
per quinquennium relegatur, & vide in con-
ſtitu. poculum amatorium, & in conſtitutione
amatoria pocula, & ibi Mathe. & vide dicta
per Mar. in dicto. §. cum quidam, & vide Ce-
pol. in conſilio. xxx. ii. colum. & conſil. xxxi.
177 ❡ † Limita in muliere carcerata, nam libi-
do non excuſat, etiam ſi eſſet meretrix, vt per
Par. in verbo adulterium Mar. in ſing. cl. & in
l. prima. in princ. i. colum. ii. ampli. ff. de ſica. &
in pract. in. §. aggredior in princ. Limita etiam
niſi per vim, vt in conſtitutione. omnes noſtri
regiminis vbi per Mathe. dummodo infra octo
dies conqueratur alias non punitur pœna vlti-
178 mi ſupplicii. ❡ † Et no. in hoc ꝙ ſi facta eſt
pax inter duos, & facta eſt promiſſio ſub pœ-
na de non offendendo, ꝙ ſi alter alterius vxo-
rem adulterat non dicitur rumpere pacem, &
fideiuſſorem cum ratione libidinis, & non in-
iuriandi animo, vt per Barto. in. l. verum. ff. de
fur. & ibi per Barba. & Alexan. poſt Barto. &
Ange. in glo. che hai adulterato la mia donna.
ver. quid autem ſi pax Iaſo. in. l. qui ſeruum. iii.
colum. ff. de verb. obli. Roman. in con. lxxxiii.
& conſ. clxxxv. Alex. conſi. cxiii. ii. vol. Par. in
d. ver. adulterium Mar. in con. ii. & conſ. xx. &
conſ. li. & conſ. lxxxiii. & conſ. lxxxv. & con-
ſilio. ciiii. & conſi. cxxxiii. & in. l. lege cornelia
in fi. ff. de ſicar. & in. l. prima. nume. xxiiii. C. de
rapt. virg. & in. l. i. C. de ſicar. vbi etiam rapien
do mulierem non dicitur pacem rumpere ex
quo libidinis cauſa, & non animo rumpendi
pacem & offendendi feciſſe dicatur, & ideo ſi
conſtaret animo offendendi, & iniuriandi dici-
tur pacem rumpere, vt per Alex. poſt Barto. in
d. l. verum & Iaſ. in. d. l. qui ſeruum dixit etiam
ſi rapiendo percutiat, vt aufugiat non rumpit
pacem, & Mar. in. d. l. i. i. colum.
179 ❡ † Vndecimo excuſat ignorantia & error,
de quibus ſupra in. ii. par. in prin. & ideo ſi pro-
poſui occidere titium, & per errorem credens
occidere titium ſempronium occidi excuſor a
pœna ordinaria, quia non habui animum occi-
dendi ſempronium de quo per Boni. in rubri.
de inſult. & percu. vbi de eo quem non cogno-
ui, & And. & Math. in conſtitu. terminum vi-
tæ, & per Par. in tracta. ſind. in verbo execu-
tio, & idem ſi teſtes dicant titium mortuum
ex tribus vulneribus, & exumato corpore nõ
apparent vulnera non poteſt condemnari ad
mortem, vt per Bald. in. l. ſiquis teſtibus in fi. C.
de teſti. Ang. in glo. compar. inquiſ. interm. de-
fenſ. etiam ſi conſtat de maleficio docto. de er-
rore de qua materia per Ang. in glo. appenſate
& Gand. in rub. de pen. ii. col. vbi plene quan-
do quis deliquit vltra cogitatum per errorem,
& in rub. de homic. xx. col. Bel. in pra. in glo. ⁊
dictus titius. iiii. & . v. colum. & in rub. de quęſt.

colum. xlviii. Marſi.conſi.vii. & conſi.lxvii. & in.l.i.§.diuus.ff.de ſicar. & in.l.diuus eo.Cepol. conſi.xiii. Ioan. and. in reg. cum quis de regu. iur.in.vi.Bald. in.l. ſiquis ſeruo.C. de fur. Roma.in conſi.ccccvi. Cepo.in conſi.xxxiii.vbi de eo qui volebat occidere inimicum, & occidit patruum Pau.in conſi.cxcii.de eo qui volebat baſtonare & occidit,& Mar.in.l. prima.§. diuus.ff.de ſicar. & in ſing.incip. voluntas, & propoſitum, & vide per Iaſo.in.l. clam poſsidere.§.qui ad nundinas.ff.de acquir.poſſ. ⁊ per Ioan.de arn.in cau.i. de occidente quem putabat foriudicatum ꝙ excuſetur a pœna ordinaria de ignorantia autem an & quando excuſet dic vt per Sal.in.l.ſenatus.C. de his qui ſibi in teſta.aſcrip. vbi plene diſtinguit de ignorantia facti & iuris naturalis & poſitiui de iuſta & iniuſta,& ſuppina vbi plene de his, & per Gand. in rub.de homi.x.col.ver.ſed quid ſiquis delinquens in ſua excuſatione,& Ange.in.d.glo. appenſate glo.& doct.in.l.ex maleficiis.§.longe minus.ff.de acto.& oblig.glo. & doct.in.l.i.C. de colo.illi lib.xi. & per alios quos allegat Augu.poſt Ange.in.d.glo.& per Par.in trac. ſind. in verbo pœna ver.quia multa Marſi.in.l. nihil intereſt,& in.l.ſi.ff.de ſica.vbi de duobus rixātibus & fratre credente fratrem inſultatum occidente,& in rub.ff.de falſ. & in lege qui ignorans, & in lege qui falſam.ff.de falſ.& in.l.i C. de rap.vir. in quibus de ſupina & craſſa nō excuſare, & quæ autem dicatur craſſa & ſuppina per Anto.& Panor.in.c.i.de ord.ab epiſ. & in.c.ſi ſpenta.de cler.vel mon.& in.c. apoſtolice de cler.excommuni. in quibus excuſat, & quę ſit Mar.in rub.ff.de fidein.nu.cliiii. de affectata,& de percutiente clericum quem ignorabat,& credebat laicum.Gand.in rub. de var.q. in male.in ſi.ii.colum.& Mar.in conſi.xcvii.& Par.in tract.ſind. car.xlvii. vbi de percutiente officialem non portante ſignum, & per Bal.in c.i.§.vaſſallus ſi defeu.fue.contra.& in.l.error iiii.colum.C.de iuris & fa.ign. Barto.in.l.inter omnes.§.i.ff.de fur.& in.l.genero.ff. de infam. &.in.l.eum qui.§.pen.ff.de iureiu. vbi non excuſat eum qui dat dabat operam rei illicite. Et de ignorātia iuris an excuſet a dolo Pau. de ca. in conſi.clxxxix. Alex.poſt Bart.in.l.i.ff.ſiquis teſta.lib. vbi dicit excuſare a pœnis doli, ⁊ non culpæ late Bald.& Ange.in.l.ſicut.C. de præſcrip.xxx.anno.Cor.in conſi.cxx.ii.volu. excuſat etiam a dolo pręſumpto in ſtatuto, vt per Alex.in.d.l.i.& Ange.in.l. ſiquis.§. doli.ff. de iur.om.iu.Ang.& Bald.in.d.l. ſicut ignorantia iuris poſitiui licet non excuſet a toto tamen mitius punitur quam ſi ex propoſito, vt per Panor.in.c.per tuas de ſimo. Ignorantia vero iuris naturalis nullum excuſat, vt per Specula.in titu.de ſumma.tri.& ſi.ca.Mathe. in conſtitut. quiſquis.x.no.Panor.in.c.cum eam.de emp.& vend. nec etiam ignorantia iuris diuini, vt per Card.in clement.i.vi.q.de conſang.& affi. Saly. vbi ſupra, & per Mathe.in conſtitu. homines.i.no. ubi nunquam excuſat ignorantia vbi habet admixtam culpā intellige de pœna culpæ, & non doli, cum excuſare poſsit, vt per Alexand.in dicta.l.prima.& no.ꝙ quo ad pręmium ignorantia legis non nocet bene tamen ignorantia facti, & ideo ex quo conſtitu. reg. pœnam dat præmium foriudicato ꝙ ſi capiat foriudicatum ipſe ſit liber a foriudicatione, idem occidens foriudicatum non punitur, vt ibi, tamen procedit quando ſciebat ipſum foriudicatum non ſi ignorabat,nam tunc non conſequitur pręmium,& ideo occidens punitur de homicidio,ſecus ſi ſciuiſſet factum,& ignoraſſet legem & conſtit.prædictam, vt ibidem per Mathe.xiii.not. Et an,& quando ignorantia iuris excuſat,dic & declara,vt per Felyn.in.c.ii. de conſt. vbi plene tradit,⁊ limitat poſt Panor. ubi etiam limitat niſi habeat culpam admixtā in.c.ii.de excep.poſt Bal.ibi & Roma.in repe. l.ſi vero.§.de viro ſi fall.ff.ſol.ma, Et an, & qñ ⁊ qualiter probari poſsit per iuramentū ignorantia plene per Fel.in.c. quoſdā de præſump. poſt Panor.& per Arn.in.i.cau.de errore vero excuſante,dic vt p Bar.& Mar.in.l.diuus.ff. de ſica.& Sal.in.l. qm̄ multa C.ad.l.iul. de vi.pu. aliquid per Cep.in.d.con.xiii.ii.dubio ꝙ excuſata a pœna Ang.plene in.d.gl. & appēſate vbi magiſtraliter loquitur, & diſtinguit ꝙ aut non eſt erratū in eo in quo cogitauit delinquere, & tunc aut dabat operā rei licite, ⁊ tūc delinquendo ꝓter cogitatum vel culpam, & non tenetur l.qui occidit.§.pen.ff.ad.l.aquil.aut dabat operam rei illicite,& tunc aut cogitatum tendit veriſimiliter ad finem ſequutum, & punitur.c.ſi. de homi.in.vi.l.quoniam multa.C.ad.l.in.l. de vi.pu.l.ex incendio.ff.de incen.rui.nam aut cogitatum non tendit veriſimiliter ad finem ſequutum,& tunc non punitur, quia vltra cogitatum deliquit.l.ſi iniu.in prin.ff.de iniu.aut eſt erratum in eo quod cogitabat vel intendebat facere,& tunc erit videndum,an in delictis opinio præualeat veritati vel econtra, & quando in quo diſtinguitur aut error,& opinio verſatur circa delicti productionem aut circa delicti ſpe

eificationem primo caſu, quando non putauit committere delictum, aut cogitatum, & attentatum eſt de genere permiſſorum, & tunc ſecũdum attentatum iudicabitur, & opinio veritati pręualebit.l.item apud.§.ſiquis virginem.ff.de iureiur. cum attentatio in meretrice ſit permiſſa.l.quæ adulterium.C.de adulter, aut cogitatum eſt de genere prohibitorum, & tunc veritas attenditur, & non opinio cum talis opinio, iuris error non excuſat, & ideo eſſet abſurdum dicere quod ſcienter occidens, alium non puniretur ex eo ꝙ putauit delinquere licet iuſtus dolus interdum excuſet vel minus faciat puniri.l.i.§.fi.ff.de ſica. ſecundo caſu, quando error verſatur circa delicti ſpecificationem, vt quia putauit delinquere, ſed errauit, & tunc aut error excuſatur a iuris ignorantia, vt quia ſcit ſe delinquere ſubtrahendo rem alienam. Item ſacram de ſacro putans furtum ſimpliciter committere vbi ſacrilegium commiſit, & tunc ſecũdum veritatẽ punitur.l.i.C.de interd.matr. aut excuſatur ex ignorantia rei vel perſonę in qua committitur, & tunc aut error eſt in ipſis rei, vel perſonæ ſubſtantia, aut qualitate, ſi rei vel perſonæ, & tunc ſecundum veritatem iudicatur de perſona patet.l.ſi eũ.§.iniuria vbi Bart.ff.de iniur.de re patet.l.vulgare.§.ſiquis æs.ff.de fur. ſi in qualitate rei, vel perſonæ erratur, & tunc aliud eſt in re aliud in perſona, nam in re veritas qualitatis rei pręualet.l.fi.ff.de crim. ex pi.hęre. mitius tamen aliqualiter punitur ꝓpter ignorantiam.l.ii.in fi.ff. de termino mo. ſi in perſona error attenditur in qualitate perſonæ.d.l.eũ qui.§.fi. in ſubſtantia vero perſonæ, ſi caſu quo attẽderetur delictum remaneret impunitum, tunc error non attenditur.d.l. cum qui.§.penul.& ita reſident prędicti doct.in hac materia. circa hunc errorem no. id quod tradit Bald. in.l.ii.C.quib.res iudi. non no.& Par. in tract. ſind. in verbo executio. car.xlvi. ꝙ ſi titius fuit condemnatus pro homicidio ſeyi, & fuit decapitatus licet poſtea fuerit repertus innocens decapitatus, & ꝙ fuerit alius nominatus titius, ꝙ per talem errorem non euitat pœnam mortis verus delinquens nec poteſt liberari punito innocente, vt etiam per Bald.in.l. qui ſeruum.ff.de interro. act. per illum text. in c.i.§.iniuria.colum.fi.de pa.iur.fir. Ange.in.l. quoties.§.fi.ff.ſol.ma.Panor.in.c.pen.vii.q. de re iud.Deci.in.l. & ſi nihil facile.ff.de regu.iur. Mar.in.l.i.in princi.iii.colum.vlt.ampl.ff.de ſicar.& in.l.i.§.fi.xvi.colum.ff.de quæſt. Ange. in glo.dandis, & ſoluendis in fi.

180 ℭ † Idem dixit Par. in.d.ver. executio. ꝙ ſi fuit qs cõdẽnatus ꝙ ſibi eruatur oculus dexter amputetur manus dextera ſi executor per errorem extraxit ſibi ſiniſtrum, vel amputauit ſiniſtram manum, an poſsit verum erui dexter, vel amputari manus dextera dixit, ꝙ non ex quo impoſsibile eſt ſibi ſiniſter, aut ſiniſtra reſtitui, vt per Barto. per illum text.in.l. eleganter §.q reprobos.ff.de pigno.actio. ſed tamen executor puniri poteſt pœna arbitraria propter errorem ita Pari. vbi ſupra.

181 ℭ † Idem no. ꝙ ſiquis per errorem cõdemnetur, quia occidit ſempronium qui viuit non poteſt contra eum exequi ſententia, cum conſtet manifeſte de errore, & innocentia etiam principe inconſulto, vt per Aret.in.c.de his. de accuſ.Felyn.in.c.conſanguinei.de re iudi.Deci.in d.l.& ſi nihil. Idem erit dicendum in confeſsione, vt ſi confiteatur ſe occidiſſe titium, nam ſi viuit non nocet confeſsio tali erronea.l. inde neratius.§.ſiquis hominem viuum.ff.ad.l.aqui. Gand.in rub.qualiſ fiat accuſa.ii.colum. & ideo dicit Anto.in.c.ſignificaſti.ii.colum.de homic. Bald.in.l.i. viii.co.verſic.ſed quid dices.lo.ii C. de confeſſ.Par.in tract.ſind.in verbo confeſsio. vbi de hoc, & quando ex ſimplici confeſsione condemnatur, & ibi ꝙ conſanguinei admittuntur ad probandum de errore.Marſ.in pra.in.§. poſtquam.iii.colum. verſi. patet etiam in confeſsione impoſsibili. & in.l.i.in prin.xiiii.colũ. ff.de quęſt.verſi.de confeſsione autem.&.§.fi. ver.quinimmo, & in rub.C.de proba.

182 ℭ † An autem confeſsio in iudicio facta poſſit reuocari tanquam erronea, & quid ſi eſt iurata, & quid ſi geminata, & quid in ficta confeſſione per ſtatutum, plene tradit Mar.in.l.i.§.fi. &.§.quæſtioni.ff.de.q.Cep.in caut.lxix. Mar. in conſi.xxiiii. & in.l.repeti.ff.de quęſt.& in.l. penul.eodem tit.& in.l.i.C.de ſicar.& in prac. in.§.poſtquam. vbi quid ſi per partem fuit acceptata, & in.§.quoniam. & in.§.diligenter.in.§. examinanda.& in.§.ſequens quæſtioni. vbi an poſt concluſum in cauſa, & in con.cxiii.& cõ. cxviii.& per Thom gram.in vo.xvi.& in vo. x.in quibus ꝙ in criminalibus etiam iurata, & geminata ſeu repetita poteſt reuocari ꝓtextu erroris, & per Par.in.d.ver.confeſsio.& in verbo tortura.lo.i.ver.ſequitur quęſtio cotidiana. vbi an, & quando reuocari poſsit, vbi etiam limitat niſi eſſet datus terminus ad deliberãdum, nam tunc deliberando non reuocat, & vſque ad quem actum, & an poſt ſententiam poteſt reuocari, & vide plene Iaſ in.l.error.C.de iur.

& fa.ign.maxime circa fi. vbi etiam dicit ꝙ in
continenti poteſt reuocari etiam non docto de
errore,& ibi etiam iuratam,& geminatam. &
no. vnum ſingulare dictum Iaſo.in.l. magiſtra-
tibus.& not.ff.de iuriſdi.omnium iudic. ꝙ licet
confeſsio extraiudicialis faciat indicium ad tor
turam,vt nota.in.l.capite quinto.ff.de adulter.
Mar.in.§.diligenter.& doct.in.d.l.admonendi
ff.de iureiu. tamen talis confeſsio ſi eſt reuoca-
ta non facit indicium ,etiam ꝙ de errore non
probauerit, & ideo datur cautela, vt ſi habea-
tur confeſsio extraiudicialis tanquam erronea
reuocatur,nam tunc etiam ſi non probetur de
errore non facit indicium quod dictum excla-
mat Iaſo.pro defenſione amici eſt dictum Bal.
in.l.i.penultima colum.C.de confeſſ. quod di-
ctum refert pro notab. Felyn.in.c.olim.i. co-
lum. verſic.ii.de reſcript.& Marſi.in pract.§.di
ligenter. verſi. quæro vlterius an confeſsio. &
in.§.examinanda.in fi.& in ſing.xxxi.& dixi
ſupra in materia indiciorum temperatem niſi
fuiſſet per partem acceptata ,& incontinenti
non ex interuallo, vt per Marſi.in pract.in.§.
poſtquam.x.car.verſi.& iſtis etiam adde ꝙ in
dubio,ſed ibi refert Alexan.tenere ꝙ in crimi-
nalibus reuocatur licet per partem acceptata
quæ nota.& nota.in allegatione erroris, vt nõ
ſufficiat errorẽ allegare in genere niſi cauſam
erroris exprimat,ita Bald.in.l.error.C. de iur.
& fa.igno.penultima colum.& Curt.in conſil.
183 lvi.vii.co.℄ †Duodecimo excuſat in pruden
tia,nam ſi per imprudentiam occidit,non dici-
tur dolo occidere, ſed culpa ideo non pœna or
dinaria punitur.xv.q.i.c.illa cauenda ita per
Cuma.in conſi.cxxxiiii.Aretin.in conſi.lxxx.
Alexan.in conſi.cxl.ii.vol.Deci.conſi.lx.& in
l.ferre in omnibus.ff.de reg.iur.Gandin.in rub.
de pœnis.x.colum.verſi.cum aliquis.minor ibi.
item in ſene vbi ſi impudentiam non punitur
aliqua pœna.Ang.l.ſiquis.§.doli.ff.de iuriſ.om.
184 iud.℄ †Tertiodecimo excuſat neceſsitas, vt
per Boni.in tit.de inſult.& percu.in fi.& Gan
din.in rub.de homici.ix.colum.verſi. ſed quid
dicemus nos. ibi ſi vero neceſsitate Gandi. ve-
ro dixit diſtinguendo iure canonico, ꝙ aut ne-
ceſsitas fuit euitabilis,aut ineuitabilis.Primo ca
ſu imputatur ei ita ꝙ ad ſuperiores. ordines nõ
promouetur , ſed in ſuſceptis de miſericordia
tolleratur.c.delecti.l.diſtinct.Secundo caſu qñ
fuit ineuitabilis tunc ſine omni diſpenſatione
poteſt in ordine habito miniſtrare.l.diſtinctio.
c.quare.ideo ſi clericus habet gladium in manu
ad ſui defenſionem titius ſurrexit in eum ita ꝙ
clericus nullo modo potuit euitare vnde ille ti
tius mortuus eſt illo gladio præter propoſitum
illius clerici.c.ii.& c.lator.de homicid.ad ſupe
riores non aſcendit abſq; diſpẽſatione traditur
in clem.i.de homic.vbi glo.ita Gandi.ibi,& ſu-
185 pra fuit dictum. ℄ †Decimoquarto excuſat
dolus ceſſans , nam ſi non dolo , ſed culpa, aut
caſu fuerit commiſſum homicidium non puni-
tur pœna ordinaria mortis.l.i.§. diuus. verſic.
ſed ſi claua.& in fi.ff.de ſicar. plene per Gandi.
in rub.de homici.v.colum. verſicu. item pone
quæſtionem ſæpe contingit in facto vbi an &
quando homicidium nõ dolo commiſſum, ſed
culpa puniatur,& Ange.in glo. ſcienter & do-
loſe.& plene ſupra fuit dictum ſuo loco, ⁊ per
Ange.in glo.incendiario & docto.in.l. reſpiciẽ
dum.§.delinquunt.ff.de pœnis.& vide Thom.
gram. in voto.xxi. vbi pœna relegationis per
quinquennium punitur.limita ꝙ pro lata cul-
pa capitaliter puniatur,vt per Pari.in tract.ſin-
dica in verbo pœna. verſic.quid ſi ſtatutum. ibi
licet dicatur , & de homicidio caſu commiſſo
ſupra fuit dictum,& per Gandin.in dicta rubri
de homi.vi.colum.verſi. ſed quid dicemus nos
Ange.in dicta glo.ſcienter.& Math. in conſtit.
qui de alto.& Felyn.in.c.ex literis.lo ſecundo.
de homicid.iure autem canonico diſtinguitur,
aut dabat operam rei licite,aut illicite primo
caſu ſi adhibuit diligentiam quam potuit,& oc
cidit in nullo punitur.d.c.ex literis.&.c. ſigni-
ficaſti.&.c.dilectus. de homici. ſed tunc ſi gra-
ue imminet ſcandalum , & tanta laborat infa-
mia ꝙ purgatio eſſet indicenda tunc purgatio
indulgetur.d.c. ex literis. ſi vero non adhibuit
diligentiam quam debuit ei imputatur ob ne-
gligentiam quæ culpæ ęquiparatur , quia non
promouetur ad ordines nec vtitur ordine iam
ſuſcepto.c.ad audientiam.de homi.ſecundo ca
ſu quando dabat operam rei illicite ſiue adhi-
buit diligentiam ſiue non ſemper ei imputatur
capi.continebitur.& capi.dilectus.de homic.l.
culpa.ff.de reg.iu.Felyn.in ca.lator.de homic.
vbi etiam de ſtatuto quod non comprehendit
occidentem caſu,aut culpa,ſed dolo vbi de in-
cidente ramos impedientes piſcationem ſi ſo-
cium occidat,an teneatur pœna ſtatuti Cardin.
in conſi.xliiii.Alexand.in conſi.cxl. primo vo
lum.& vide in.c.exhibita.& ibi Felyn. de ho-
mic.vbi de puero proiiciente grauem lapidem
& percutiente in capite,& in c.Ioan. ⁊ in.c.fi.
de homicid. & ibi per Felyn.vbi de pulſante
campanam,& occidente,& proiiciente perti-
cam vel ferrũ ad terram , & de currente equũ.

& occidente puerum per Boni.in rubr. de inſul. & percu.in fi.col. vbi diſtingue, & ſupradictum fuit de his late vbi limita niſi culpa præcedat caſum tunc tenetur per Mar.in.l.i.§.diuus.in fin. ff.de ſica. Mathe.in conſtit. terminum vite.xii. fall. Hæc circa naturales excuſationis ſequitur
186 de ciuilibus. ¶ †Circa itaq; ciuiles excuſationes, primo excuſatur occidens nocturnũ agrorum depopulatorem, & aggreſſorem viarum publicarum, & deſertorem militie, ná tales omnes licet impune occidere.l.i.&.ii.C. quando licet ſine iud. vin. Flor.in.l.ſi ſeruus.vlt.colũ.ff.ad l.aquil. Mar.in.l.i.in prin. vi.fall.ff.de ſicar. Mathe.in.d.conſti.terminum vite.xix.fal & publicos diſrobatores, & latrones tanq̃ diffidatos vnicuiq; licitum eſt occidere, vt per Par. in tracta. ſindi.in verbo latro.in prin. Cepo.in conſi. xlii. intellige tamen reſiſtentes, & quando capi non poſſunt, nam ſi alias capi poſſint, non licet eos occidere, ſed ad iudicem ducere, licet tamen occidere quando reſiſteret.d.l.i.&.ii. quod ex qualitate perſonarum deprehenditur, vt per Marſi.
187 in.l.furem.in fi.ff.de ſicar. ¶ †Secundo excuſatur occidens fur nocturnum vel etiam diurnum quando ſe & ſua non poteſt aliter euadere niſi occidendo, & non aliter, vt in.d.l.furem l.ſi pignore.§.furem.ff de fur.c.ii.&.c.ſi perfodiens.de ho.l.itaq;.cũ ſeq.ff ad.l.aquil.l. ſi vt allegas.C.de ſica. Ang.in gloſ.compar.inquiſi.inter defen.iiii.col.Corn.in conſi.xxvii.iiii. volu. Saly.in.l.quoniam multa.C.ad.l.iul.de vi.Gãd. in tit.de pen.ii.col.& ita intelligitur.c. ſi perfodiens.quando aliter non poteſt euadere ſe & ſua & per Iaſ.inſti.de actio.in prin.in gloſſ.in iudicio.tamen diſtingue inter nocturnum furem, et diurnum, vt nocturnum ita demum liceat occidere ſi ſe, & ſua abſq; periculo perſone ſaluare, non poteſt.d.l.furem.&.d.c.ii. diurnum vero, ita demum ſi ſe telo defendit.d.l.ſi vt allegas, ita diſtinguit tex.in.d.capitulo ſi perfodiens.
188 ¶ †Limita tamen in fure nocturno ſi acclamatio præceſſerit, & aliter ipſum capere nõ poteſt.d.l.itaq; text.in conſtit.terminum vite. vbi ita demum licet ipſum occidere ſi capere non poteſt, & præcedente acclamatione, & vide p
189 gloſ.& Mar.in.d.l.furem. ¶ †Limita etiam niſi luna lucebat, & poterat cognoſci fur, nam tunc non liceret occidere cum foret ſibi prouiſum remedio iuris agendo contra eum, ita dicit Ange.in.d.l.furem. & in.d.l.ſi vt allegas, poſt Bar.& Fely.in.d.c.ii.de homi.quod tamen non placet Mar.in.d.l.furem.& in.d.l. ſi vt allegas.
190 ¶ †In diurno vero etiã limita niſi fuiſſet incognitus. nam tunc non poſſet agere via iuris etiam non reſiſtente, & telo non ſe defendentẽ licet occidere cum tunc non daretur via recuperandi.vt ibidem per Bar.Bal.& Ang. & Mar. in.d.l.furem.& in.d.l.ſi vt allegas. idem ſi eſſet cognitus, & eſſet diſceſſurus poſſum illum occidere cum aliter non poſſum recuperare, vt per Alex.poſt Bar.in.d.l.furem. Ange.in gl.veſtem cele.ver.& bene no.Corn.in conſ. xxix.iiii.vo
191 lu. ¶ †Limita etiam in nocturno, vt nõ liceat occidere, & etiam diurnum pro re vili vt duorum aureorum, vt per Alex.poſt Bart.in.d.l.furem.Fely.in.d.c.ii.Marſ.in.d.l.furem. & in.d.l. ſi vt allegas. Math.in ſing.cxlii.aut. cxxv. Ange.in.d.glo.veſt.cel.Alex.conſi.cxl.i.volu.Iaſ. in.d.l.vt vim.ff.de iuſt.& iu.& inſti.de actio. in prin.x.col.ver.in eadem glo. Ange.in.d.l. ſi vt allegas. dicit remitti arbitrio iudicis quod ſit
192 paruum furtum, & in.l.i.C.vnde vi. ¶ †Tertio excuſatur ad inſtar furis diurni occidens debitorem fugientem, & telo ſe defendentem cõtra creditorem volentem eum capere & ne dũ creditori, ſed etiam procuratori creditoris, vt per Bal.in.d.l.ſi vt allegas.Iaſ.inſtit. de actio.in prin.in glo.in iudicio ibi in eadem gl.in fi.Mar. in.d.l.ſi vt allegas.in fi.Alex.poſt Bart.in.d.l.furem.& Mar.in.d.l.i.in prin.xxi.limi.ff.de ſicar. & in pra.in.§.vlterius.Iaſ.in.l.iuſte poſſidet.ff.
193 de acqui.poſ. ¶ †Quarto excuſatur occidens transfugam vel hoſtem, & proditorem ciuitatis.l.iii.§.transfugas.ff.de ſicar. & in.l.proditores.ff.de re mili.Iaſ.in.d.l.iuſte poſſidet. Mar.in d.l.i.v.limi.Mathe.in.d. conſtit.terminum vite. xx.limita.& in conſti.pacis cultum.xiiii.caſu.& Par.in.d.verbo latro.vbi de hoc, & ſeq.& aſſaſſino bannito, & latrone. limita tamen, vt per Mar.in.d.§.transfugas, poſt Bar.& Ang.ibi niſi transfuga eſſet in manibus familie aut in carcere conſtitutus tunc non poſſet occidi niſi iudicis auc.nam ſtatim q eſt captus, & carceratus habet ſecuritatem a lege ideo offendens eũ punitur.l.iulia maieſt.vt in.l.ſi.ff.de leg.i.iuncta.l. i.ff.ad.l.iul.maie.& iuncta.l.ſi.C.de mathema.
194 ¶ †Quinto ad inſtar hoſtis publici, & transfuge qui idem ſunt, vt nota. in.d.l. præditores. Bar.in.l.laqueum.ff.de acquir.rer.domi. excuſatur occidens aſſaſſinum.nam aſſaſſinus hoſtis publicus eſt, & ei indici poteſt bellum tanq̃ a lege diffidato, ut in.c.pro humani.de homi.in.vi. vbi Ancha.Gemi.poſt Arc.Alex.poſt Bar.in.d. §.transfugas. Ange.in conſi.xiiii.incip. nos Carolus.Mathe.in.d.conſti.terminum vite.xxiii. limi,Thom.gram.in vo.xx.Par.in.d.ver.latro.

& Mar.in pta.in.§.examinanda. Alexan.poſt
Bar.in l.iii.§.i.ff. de ſicar.Steph.aufr.in trac.de
pot.ſecul.contra eccle.perſo.reg. xviii.iii. fall.
& ſupra fuit dictum in materia aſſaſſinii.
195 ℂ†Sexto ad inſtar hoſtis,& transfuge excu-
ſatur occidens foriudicatum qui hoſtis publi-
cus reputatur,& a quocunq; offendi poteſt ſe-
cundum conſtit.reg.pœnam eorum , & ibi per
Mathe.xi.&.xii.not.vbi ꝙ hoſtis publicus oc-
cidi poteſt per Bar.in.l.ammiſſione.§.qui defi-
ciunt.ff.de cap.& poſt limi.reuer.Mar. conſi.ii.
& conſi.lvii.& conſi.cx.& conſi.lxxxvi.& vi
de per And.in.d.conſti.pęnam eorum,an liceat
foriudicatum ſuſpendere,& an ſuſpendendo te
neatur pœna vſurpate iuriſdictionis iuxta con-
ſti.duram,& diram.i.lib. de cuius interpretatio
ne,& quando locum habeat per Capi. in deciſ.
ſa.conſi.cxxx.dicit And.ibi in.d.conſtit.pœnã
eorum,ꝙ non cum non fecerit animo vſurpan
di iuriſdictionem,& ſic amplia ꝙ liceat eum im
196 pune ſuſpendere. ℂ†Limita tamen niſi for-
iudicatus fuiſſet in fortia familie. & iudicis car-
ceratus.nam ſicut transfuga non poteſt occidi
alias tenetur,vt per Bar.& Ang.in d.§. transfu
gas.ita occidi non poteſt foriudicatus , & occi-
dendo tenetur lege iul.& per Bar.in.d.l.laque-
um,ita per And.& Math.ibi.xii.no.ii.q. & per
Mathe.in.d.conſti.pacis cultum.xx. & vltimo
197 caſu. ℂ†Limita etiam niſi a fratre. nam non
poteſt fratrem bannitum, & foriudicatum oc-
cidere,vt per Nell.in tra.banni.iii.par.ii.temp.
q.liiii.Cepo.in conſi.v.Mar.in ſing.ccx. & con
ſi.cxxi.Ioan.de arno.in ſolilo. lxvi.vbi etiã nõ
licet occidere patrem foriudicatum,& per eun
dem in epito.lxii.& in caute.v. vbi nec vxori
198 maritum. ℂ†Limita etiam niſi proditorie oc
ciderit aut veneno,vel pecunia . nam non licet
impune occidere,vt per Mathe.in.d. conſti.pœ
nam eorum.iii.col.i.q.& in conſti.mala noxia.
& Deci.in.c.quæ in eccleſiarum. vii.col.de con
ſti.tamen Bal.de quo non facit mentionem Ma
the.in.d.conſti.tenet in.l.grachus.C.de adulte.
etiam per pecuniam poſſe occidere, & in conſ.
li.in fi.i.vo.ꝙ licet eum veneno occidere,⁊ per
Alber.in trac.ſtatu.ii.par.q.xcix.⁊ Nell.in tra.
banni.iii.Par.ii.temp.viii.q.diſtinguit,& an pe-
cunia occidi poſſit vt vterq; excuſetur mandãs,
& mandatarius per Nell.in.d.tra.in.i.ii.tempo.
q.xii.allegat Alber.vbi ſupra.xx.q. & per Mar
ſi.in.l.i.in prin.ii.col. & in rub.ff.de ſicar.& de
occidente pecunia quod licet,vt per Deci. in cõ
ſi.cccxxvii.Mar.in.l.i.i prĩ.ff.de falſ.& an licet
veneno occidere per Cep.in conſ.v.& an pro-
ditorie per Cep.in conſi.xxxiiii. Ang.poſt Bar.
in.l.fi.C.de delato.lib.x.Alex.poſt Bar.in.l.re-
ſpiciendum.§.delinquunt.in prin.ff. de pen.Ia-
co.rebuff.in.d.l.fi.& Celſus.poſt eum Marſi. in
ſingu.xvi.incip.proditores,& per Ioan. de ar-
no.in ſolilo.xxi.incip.quia occidens, dic etiam
& in bannito,vt ſupra cum banniti per ſtatuta
Italiæ habeantur vt foriudicati in regno.
199 ℂ†Sed quid ſi quis receptauerit bannitũ aut
foriudicatum deinde cepit illum & duxit curie
an teneatur tanq; receptator an vero premium
conſequatur de quo in.d.conſtit.pœnam eorũ:
dic vt per Nell.in.d.tra.banni.iii.par.ii.tempo.
xxiiii.q. quod punitur vt receptator , & præ-
200 mium conſequitur. ℂ†Septimo igitur excu-
ſatur occidens bannitum ſicut foriudicatum in
regno.nam ſecundum ſtatuta Italiæ licet eũ im
pune occidere cum lege municipali permitten
te faciat argu.l.grachus.C.de adulte. facit dicta
conſti.pœnam eorum.per Ang.in glo.compar.
inquiſi.inter defen.iiii.col. ver.quid ſi dicant,an
autem liceat eum bonis ſpoliare , vt per Ioa.de
201 arno.in dialo.xvii. ℂ†An autem valeat tale
ſtatutum,& diſpoſitio.d.conſti. pœnam eorum
de ſtatuto tradit plene Nel.in.d.tra.banni.i.par
te.ii.temp.i.q.& Math.in.d.conſti. pœnam eo-
rum.iii.co.i.q. vbi dicunt quod ſic ob publicam
vtilitatem Bar.Bal.Iaſ.& Deci.in.d.l.vt vim &
Bar.& Iaſ.in lege omnes populi.ff. eo.⁊ in.l.ii.
C.quando lice.ſine indi.ven.Bal.in.d.l.grachus
Alberi. vlt.par.ſtatu.q.lvii.Imo.& Felyn.in.c.
quæ in eccleſiarum de conſtit. Alex. in conſilio
cxiiii.i.vol.& conſi.iii.& conſi.cvii.ii. volu.&
conſi.lxv.iii. volu.Deci.d.conſi.cccxxvii.Mar.
in.d.l.i.in prin.xii.limi & in pract. in.§. aggre-
dior circa prin.& in locis per eos allegatis con-
trarium tamen tenet Ioan.de arno. in ſolilo.ix.
& ſolilo.xiiii.quod non valet dictum ſtatutum
nec dicta conſtitutio.ſolus tamen loquitur.
202 ℂ†Amplia etiam in occidente bannitũ igno
ranter quia ignorabat bannitum eſſe vt per Bar
to.in.l.inter omnes.§.recte vlt.col.ff. de fur.&
in.l.genero per illum tex.ff.de infami. Alex.in
d.conſi.cxiiii.Nell.in.d.tra.in.i.par ii.tempo.q.
xxii.&.q.xxiiii.ſeq.& ſeq.& per Ioa. de arno.
203 in epi.xxvi. ℂ†Quid ſi credens titium Ioan-
nis eſſe bannitum qui non erat ſi occidit an te-
neatur concludit quod ſi habuit iuſtam cauſam
credulitatis qui taliter dicebatur publice excu-
ſatur alias tenetur de culpa , & non dolo vt ibi
per eum quod not.pro ſupradicta excuſatione
ratione erroris vt ſupra & de ignorante p Mar.
in.d.l.i.xii.limit.& Mathe.in.d.conſti.pœnam

eorum.xiii.no.Marſi.in pract.in.§. egredior.& Alex.in conſi.xxxv.iiii.volu.Cor.in cõſ.cxxii. iiii.vol.Deci.in.d.conſi.cccxxvii.Cep.conſ.vii.
204 ℭ † Secundo amplia in occidente bannitum qui erat rebannitus non tamen adhuc erat cancellatus de banno.nam occidendo non punitur vt per Pau.de caſt.in.l.ſi de eo.ff.de acqui.poſſ. Alex.in.d.conſi.cxiiii.Marſ.in.d.l.i.xii.limi.& in.d.§.aggredior Nell.in.d.tra.i.par.iii.tempo. q.ii.Mar.in conſi.lxv.Deci.in.d.cõſ.cccxxvii. Bal.in.l.labeo in fi.ff.de pac.plene Mar.in conſi.lv.vbi dicit puniri pœna extraordinaria cum fuit in culpa non perquirendo rebannitionem, & in conſi.xcvii.intellige tamen niſi ſciebat re bannitum.nam tunc punitur ordinaria pęna oc cidendo idem ſi ſciebat bannum eſſe nullum.nã occidendo tenetur vt per Mar.in conſi.xcvii.⁊ conſil.cvi.vbi plene &.Cepo.in conſi.vi.& in conſil.xxxix.& ibidem ſi ſperabatur omnino rebanniri non poteſt occidi ſi ſciens occiderit tenetur alias tenetur de culpa vt ſupra per Mar ſi.in.d.conſi.lv.& per Iaſ.in.l.iiii.§.condemna tum ff.de re iudi.& in.l.creditores.C.de fideic. & vide in hac materia in.d.conſi.tradita an ſtã te gratia & ſaluo conductu dato bannitis ⁊ nõ cancellatis an poſsint impune occidi maxime per Deci.in.d.conſi.cccxxvii.& Mar.in.d.conſi.xcvii.& per Math.in.d.conſt.pœnam eorum x.q.vbi de foriudicato obtinente ſaluum conductum ſi occidatur an puniatur & in.d.conſiliis aut ſciebant aut ignorabant gratiam & ſaluum conductum & per Nell.i.par.ii.tempor.q. xv.& an ſi commiſerit aliud delictum gaudebit ſecuritate data.q.xvi.& ibidem per quem ſecu ritas dari poteſt idem vt ſupra dic in foriudicato qui habuit gratiam a principe an ante libera tionem puniatur,vt per Mathe.in dicta conſti-
205 tutio.pœnam.ix.q. ℭ † Amplia etiam in habente arbitrium.nam non poteſt condemnare occidentem bannitũ vigore arbitrii Par.in trac.
206 ſindi.in verbo arbitrium. ℭ † Amplia in occidente eum quem credebat bannitum qui non erat.nam tenetur de culpa cum debebat inueſtigare ſi erat bannitus vt per Barto.Ang.& alios in.l.genero.ff.de infami.Cepo.conſi.xli.
207 ℭ † Amplia etiam ſi fuiſſet cancellatus tamẽ indebite.nam non punitur ſicut ſi non fuiſſet cã cellatus vt per Bal.in.c.primo in princi.hic fin. lex.corr.Cepo.in dicto conſ.vii.Bar.poſt Ray. in.l.non ſecundum.ff.de dona.inter.vir.& vx. Nel.in.d.tra.i.par.iii.tempo.iii.quęſtione etiam ſi occidens putauerit illum rite cancellatum vt ibi &.ii.par.ii.tempo.q.xxiiii.ſequen.& ſequẽ.

Mar.in dicta.l.prima.xii.limi.& in dicto.§.aggredior vbi etiam dicit iniuſte dici cancellatum ſi non apparet cauſa cancellationis ſecundum Bald.in capi.eum ſuper vlti.colum.ff.de re iudi.& Marſi.in conſilio.lv.circa princip.
208 ℭ † Amplia etiam dato quod ſtatutum ſimpliciter dicat bannitum offendi poſſe licet non dicat occidi.nam occidi poteſt vt per Ioã.and. in Specu.in titu.de conſti.in fin.Bart.poſt Ray. in.l.iii.§.in fin.ff.de alim.& cibar.leg.Albe.in tra. ſtatu.i.par.q.v.&.q.viii.Nell.in.d.tra.ii.par.ii. tempo.quæſtio.vii.ver.examinatis quæſtionibus.Floria.& Pau.in.l.binas edes.ff.de ſer.vrb. pred.Flor.in.l.ſi is qui binas.ff.de vſufruc.Paul. de caſt.in.l.in ſuis vbi Alex.Iaſ.& alii.ff.de lib. & poſth.Ang.in conſi.lxxxiii.Bar.in conſi.incip.ſtatuto caſtri plebis.Ang.in gl.compar.inquiſi.inter defen.Alex.in conſi.clxvii.iii.volu. Bar.in conſi.clxxxviii.Fely.in.c.quæ in eccleſiarum.iiii.col.de conſtitu.Mar.in.l.i.C.de rap.
209 virg.nu.xxxvii. ℭ † Amplia etiam ſi bannitus notificaſſet occiſori cancellationem factam a banno.nam non tenebatur credere ipſi banni to niſi oſtenderit publicum inſtrumentum cancellationis & gratiæ,vt per Bar.⁊ Iaſ.in.l.non ſolum.§.morte.ff.de oper.no.nun.Pau.de caſt. in conſil.xxxii.vbi idem ſi fuiſſet ab extraneo notificatum operatur tamen notificatio,vt teneatur de culpa in non perquirendo, vt ibi per eos,ante vero excuſatur occidens, vt per Ale. in conſi.cxiiii.& Ang.in.l.filio.ff.de lib.pręter. & Alex.in.l.fi.ff.eo.idem ſi eſſet cancellatus & occidens ignoraſſet cancellatum.nam excuſatur,vt per Iaſ.in.d.l.iiii.§.condemnatum.ff.de
210 re iudi. ℭ † Amplia etiam in bannito occidente alium bannitum.nam poteſt impune, vt per Bal.in.l.cum mulier.v.col.ver.ſtatuto cauetur ff.ſol.matr.& ibi per Alex.& per Marſi.in.d.§. aggredior.ver.redeundo.& Math.in.d.conſti. pœnam eorum.xiii.no.& Fely.in.c.cum duo-
211 bus.de ſen.excommu. ℭ † Amplia etiam in occidente iniuſte bannitum.nam propter bãnum etiam iniuſtum excuſatur Dyn.in.l.pen.ff.de adult.Bar.poſt Ray.i.l.i.§.ex hoc reſcripto.ff.de ven.inſpi.Cy.in auc.ſi vxor.C.de repud.Bal.in d.l.cum mulier.& in.l.eum.C.de adult.&.in.l. i.C.de pen.& in.l.i.C.ſi a non compet.iudi.c.& in.l.i.ff.ſolu.matri.Bar.in.l.ii.§.hæc actio.ff.vi bon.rap.Ange.in.l.quis ſit fugitiuus.§.itẽ apud labeonem.ff.de edil.edi.Bart.in.l.ſiue vxor.ff. de don.inter vi.& vxo.& in.l.in.§.ſi ſeruus.ff. de acquiren.poſ.vbi Paul.Alex.& Iaſ.Ioa.and. in regu.ꝙ quis mandato.de reg.in metcu.& in

Specu.in rub.de ſolu.Corn.in conſi. xvii.i.vol.
Barto.in.l.non putauit.§.non quis.ff.de contra
tabu. Alex.in.d.conſi.cxiiii. & per doct.Barto.
Alex.& Iaſ.in.d.§.condemnatum. aliquid per
Marſi.in.l.i.§.præterea.iiii.col.ff. de ſicar.& in
prin.d.l.i.ii.col. verſi.amplia etiam iſtum text.
doct.in.l.ii.§.ſi ſeruus.ff.de acquir.poſ.Cepo.d.
conſi.xxxix. Ang.in glo.qui iudex ad proba.
ſuæ inquiſi.Cepo.conſi.vii.Marſi.in.d.§.aggre-
212 dior.¶ †Et licet aliqui ſupra dictorum teneát
puniri nõ tamen pœna ordinaria homicidii,ſed
alia extraordinaria,vt per Cepo.d.conſi.vii.&
Alex.in.d.conſi.cxiiii.& alii vbi ſupra,& præ-
dicta faciunt pro occidente nulliter foriudicatũ
non concurrentibus in foriudicatione requiſi-
tis,de quibus per Math.in.d.conſti. pœnam eo-
rum,vt licet in totum non excuſatur non tamẽ
213 punitur pœna mortis. ¶ †Amplia etiam occi
dendo filium,vel patrem aut dominum banni-
tum,vel fratrem vt non puniatur, vt per Bart.
& Alex.poſt eum in.l.ſi adulterium cum ince-
ſtu.§.liberto.ff.de adult. Alber.in trac.ſtatu.vi.
q.quem refert Nell.in.d.tract.ii.par.ii.tempor.
q.x.& prima par.ii.temp.q.iiii.&.q.xxii. & di
xit ſupra de parri.& Fely.in.d.c.quæ in eccle-
ſiarum.ii.col.de conſti.Mar.in conſi.ii.vbi de fi
lio Ange.in gloſ.compa.inquiſi.inter.defen.iiii.
col. Marſi.in.l.i.numero.cc.C. de rap.vir.& in
l.diuus.ff.de ſicar.& in conſi.cxix.de fratre, &
per Ioan.de arno.in epito.lxii.q non licet &
in ſolilo.lxvi. An autem vaſſallo liceat occide-
re dominum bannitum Par.in trac.ſindi.lxxx.
214 ii.col. ¶ †Amplia etiam occidendo ne dum
bannitum, ſed etiam non bannitum tamen de
proximo banniendum,vt per Iaſ.in.l. quamuis
C.de inoffi.teſt.& in auc.ſi qua mulier.C. de ſa
croſan.eccle.Marſi.in.d.l.i.nu.lxxiiii.C.de rap.
vir.& in conſi.xcvii.& per Ioan.de arno.in ſin
gu.clxxx.poſt Iaſ.i.d.auc.ſi qua mulier. vi.co.
215 ¶ †Limita tamen primo niſi bannitus eſſet de
proximo rebanniendus.nam impune occidi nõ
poteſt,vt per Bal.in.l.i.§.ſerui.ff.ad ſille. Cepo.
in.d.conſi.xxxix.plene Mar.in ſingu cvi.inci-
pien.qui de proximo & in pra.in.§.aggredior.
& in.l.i.in prin.iiii.amplia.ii.col.ff. de ſicar. &
in conſi.xciiii.& conſi.x.& conſi.lxvi.quod in
tellige ſi ſciebat rebanniendum eſſe de proxi-
mo alias mitiori pœna punitur,vt ſupra.
216 ¶ †Limita ſecundo niſi ſtatutum diceret banni
tum regiſtrandum,nam vſq; adeo non regiſtra-
tur non poteſt occidi Alb.in.d.tract. ſtat.ii.par.
q.ci.Nell.in.d.tract.ii.par.ii.tempo. viii q.& in
ix.q. quid ſi non apparet de regiſtro, quia fuit
combuſtum diſtinguit aut ſciebat combuſtum,
217 & tenetur aut non,& non tenetur.¶ †Limi-
ta tertio niſi bannitus fuiſſet tolleratus a ſupe-
riore.nam talis non poteſt impune occidi,ita di
xit Saly.in.l.nullus.C.de iude.quod ſequit Ana.
& Fely.in.c.ſicut iudei.iii.col.de iude.per Ioa.
de arno.in ſing.x. Alex.in conſi.i.ii.volumi.&
poſt Bar.in.l.fi.ff.de adulter.& per Fely.in.c.q̃
in eccleſiarum.iii.col.ver.quartus caſus, de con
ſti.& in.c.i.vii.col.de treu.& pa.& Mar.in ſin-
gu.lxxvi.incip.patientia,& in.l.i.in prin.in fin.
ii.col.v.amplia.ff.de ſica.& in pra.in.d.§. aggre
dior.& in conſ.x.& conſ.xlvi.& conſ.lv.& cõſ.
lxvi.& conſ.xcvii.& conſ.cvii. & in.l. fi.ff.de
iuriſdict.om.iudi.nume.clxiii.per Iaſo. in.l.vbi
pactum.C.de tranſa.& in.l.omnes populi.ff.de
iuſti.& iu.in quibus habetur pro non bannito,
218 & occidi non poteſt. ¶ †Limita quarto in oc
cidente bannitũ qui communi extimatione ha-
bebatur pro non bannito.nam talis occidi non
poteſt,vt per Ang.in.l.ſi duo.ff.de acquir.here.
Alex.poſt Bar.in.d.l.fi.ff.de adult.& in.d.con-
ſi.i.ii.vol. Ant. de butri.in.c.quia circa. de con-
ſangui.& affini. Mar.in.d.l.i.iii.col.vi.amplia.
219 & in.d.§ aggredior.¶ †Limita quinto in oc-
cidente ſeipſum bannitum. nam bannitus non
poteſt ſeipſum occidere nec vulnerare, vt pro-
ſequitur Iaſ.poſt Bal.in.l.i.C.de ſer.fug.Alexã.
poſt Bar.in.l.libertus.§.ammiſſione.ff.de capt.
& poſt limi.reu.Fely.in.d.c.quæ in eccleſiarũ.
220 vii.caſu.Marſil.in.d.§.aggredior. ¶ †Limita
ſexto in bannito condẽnato qui ducitur ad ſup
plicium.nam non poteſt occidi ab aliquo priua
to,nec a familia poteſtatis.Bald.in.l.additos.C.
de epiſco.aud.& in.l.fideicommiſſa.§. ſiquis.ff.
de leg.iii.& in.l.fi.C.de male.& Mathe. Bart.in
l.cuiuſq̃.ff.ad.l.iul.maie.Alex.poſt Bar.in.d.§.
transfugas.Mat.in.d.§.aggredior.ver.modo ul
terius.& in.d.l.i.iii.col.vii.amplia.ff.de ſicar.
221 ¶ †Limita ſeptimo ſi bannitus fuerit captus
in fortiam iudicis carceratus aut in poſſe fami-
lie nam non poteſt occidi alias tenetur, vt per
Bar.in.l.laqueum.ff.de acqui.rer.do. & in.l.iii.
§.fi.vbi Alex.& Mat.ff.de ſicar.& in.l.legis iu-
lie.ff.ad.l.iuliam de vi pu. Bal.in.l.libertas.ff.de
ſta.homi.vbi dixit affines carceratum bannitũ
occidentes ne vituperentur tenetur de parrici.
Ana.in.c.cum iuramento.vlti.col. de homi.&
ibi Fely.in ver.extra glo.Mar.in.d.l.i.i.colũ.ii.
amplia.& in pra.§.aggredior.ver. vlterius pro
ampliatione.Par.in.d.tra.ſindi. in verbo fami-
liaris.ver.an ex eo.Nell.in.d.trac.i.par. ii.tem-
po.q.xxviii.vbi dicit teneri.l.cornelia.& non.l.
iulia

fulſæ maieſt. Ioan. and. in Spec. in tit. de accu. §. ſequitur. ver. quid ſi bannitus. & in. q. xxxi. & Nell. in. d tracta. ii. par. ii. tempo. q. xxxi. quid ſi fuit captus extra territorium bannientium an licet occidere, & ibi quid ſi iniuſte fuit captus an occidi poſſit, & an tunc eximi a manibus familie, & in. q. xxxii. quid ſi fuiſſet captus a priuato an alius potuiſſet illum occidere diſtinguit aut erat certum euaſurum a manibus capientis, & non tenetur, aut non erat certum, & tenetur, ut ibi per eum, & ibidem quæſtione. xxxiiii.

222 ℭ † An ſtatim quod capitur abſq; alio proceſſu poteſt furca ſuſpendi quod facit pro foriudicato capto, ut per Mathe. in. d. conſtit. pœnam eorum φ ſtatim abſq; alia ſententia fit executio: intellige condemnatoria non declaratoria cum requiratur, & dictum fuit ſupra in materia forjudicatus, & in. q. xxxv. quid ſi elapſi ſunt. xxx. anni, & de occidente ductum ad ſupplicium φ punitur, ut per Bal. in. l. additos. Ludo. in ſingu. in penul. car. incip. Bal. & per Ludo. montal. in tract. de reproba. ſen. pila. ver. hæc ſufficiant.

223 ℭ † Limita octauo in fœmina prægnāte. nam licet fœminam bannitam poſſet occidere. tamē ſi erat prægnans non poteſt occidi, ut per Nell. in. d. tract. i. par. ii. temp. q. xxxix. & xlv. Bal. in l. imperator. ff. de ſta. ho. Ana. in. c. intelleximus de his qui fil. occi. extendit etiam ſi partus eſſet adulterinus, vel in carcere conceptus, & etiam ſi eſſe prægnans. x. vel. xx. dierum Alexan. poſt Bar. in. l. prægnantis. ff. de pen. Mar. in pract. §. nunc videndum. ver. modo ulterius. & in. l. i. v. col. in prin. ver. contra quæritur. ff. de quæſtio. & per Ioan. de arno. in commenta. cxii.

224 ℭ † Limita nono niſi pendente lite aut appellatione ſupra banno. nam interim occidi nō poteſt per Iaſ. in. l. poſſideri. §. ſi ſeruo. ff. de acquiſ. poſ. poſt Dy. Bar. & alios ibi, & in. l. qui a latronibus. §. ſi quis. ff. de teſta. in fi. ver. quærit Dyn. & in. l. i. in prin. ver. quærit Dy. ff. nihil Inno. appel. pend. Bal. in. l. i. vlt. col. C. de appel. & in auc. quæ ſupplicatio. ii. col. C. de preci. imper. offer. & in Specu. in tit. de ſent. ver. pendente tempore. Alex. plene in. d. §. ſi ſeruus. Iaſ. in. §. condēnatum. Alex. poſt Bar. in. l. ſi. ff. de adulter. & in conſi. xxxv. iiii. volu. vbi dicit deſerta appellatione puniri ſecundum Bal. in. d. l. qui a latronibus, & in. l. lite. C. de lib. ca. Ang. in gloſ. qui iudex ad proba. ſeu inquiſ. vbi idem ſi non legitime bannitus, & Alex. in conſi. lxxvii. iii. vol. & conſi. cxiii. i. volu. & conſi. xv. iii. volu. Cepo. in conſi. vi. & ſeq. & Ioan. de arno. in dialogo. xv. immo ſecundum Barto. & alios in. d. §. ſi ſeruus. nec etiam pendente alio remedio φ appellationis non poteſt occidi, & in. l. ſiquis filio. §. quod ſi quis. in fi. ff. de iniu. rup. teſta. Bal. in. l. iii. C. de appella. vlti. col. Pau. conſi. xxx. Bal. in Spec. in tit. de accuſ. ver. & an pendente. idem pendente tempore appellandi, ut per doc. in. d. §. ſi ſeruus, & Bal. in. l. additos. C. de appel. Alexā. poſt Bar. in. l. non tantum. ff. de appella. Areti. in. d. l. ſi quis filio. §. ſi quis. vi. col. per Fely. in. c. quærēti. de offi. dele. & in eius repertorio in ver. reus condemnatus ad mortem, & in. d. c. quæ in eccleſiarum. idem dic in termino banni ad comparendum, ut per Corn. in conſi. clxxv. i. vol. ſed de appellatione non videtur procedere in forjudicato cum non poteſt appellare per. d. conſti. pœnam eorum. per quam nec etiam regi licet ſupplicare niſi dicatur pendente nullitate cum de ea dici poteſt, ut ibi per Mathe. & dictū

225 fuit ſupra. ℭ † Limita decimo in bannito ex ſimplici contumacia non ex delicto, & probationibus delicti. nam nō poteſt occidi bannitus ex ſimplici contumacia, ſed ex delicto, & probationibus delicti ſingularis eſt doct. Alex. poſt Bar. in. l. omne delictum. ff. de re milit. allegat tenere Bal. & Imo. in. l. mora. ff. ſol. mat. refert & ſequitur Mar. in pra. in. §. poſtq; antepen. col. & in. §. ſequitur. iiii. col. ver. & teneas menti. & in l. de vnoquoq; car. lx. nu. clxxiiii. ff. de re iudic. Fely. in. d. c. quæ in eccleſiarum. ii. col. i. caſu, et Ange. in glo. qui iudex videns φ inquiſi. vi. col. Gand. in rub. de banni. iii. col. Mar. in cōſi. cxvii. & conſi. lxxiii. & conſi. lxxxii. & cōnſi. cv. & Gand. in rub. de var. quæſti. ex ſtatu. in fi. vbi de bannito ex cauſa ex quo non poteſt ad mortē condemnari quod tamen nō procedit in regno in foriudicato per. d. conſt. pœnam eorum. quæ fundatur in ſimplici contumacia tantum, & tamen occidi poteſt ut per Mar. ibi in. xii. reqſito.

226 ℭ † Limita vndecimo in caſu quando ſtatutum non fieret ex cauſa legitima, ut quia pro debito pecuniario licere occidere, ut per Iaſ. in l. vbi pactum. C. de tranſact. Mar. in. d. §. aggredior. Fely. in. c. quæ in eccleſiarum. ii. col. i. caſu allegat Hoſtien. in capi. fina. de conſuetu.

227 ℭ † Limita duodecimo in occidente bannitū ſtatim, & incontinenti φ fuit bannitus, & diffidatus, ut per Bel. in pra. in rub. falſarium, ante-

228 penul. col. ℭ † Limita tertiodecimo niſi ſtatutum fuiſſet factum ob rancorem ad vindictam, & non zelo iuſtitiæ, & fauore publico, ut quia dicat, & permittat conſanguineos facere vindictam de morte conſanguinei contra occiſores. nam ſi occiſor banniatur non poteſt occidi a

conſanguineis vigore ſtatuti, vt per Anton. & Imo.in d.c.quæ in eccleſiarum. Io.and.in Spec.in tit.de conſti plene tradit Fely.in.d.c.quæ in eccleſiarum, vbi diſputat in nono caſu quod limitat Panor.in.c.fi.de conſue.auct. Io.and.in Spec.in.d.tit.de conſtit.niſi ſtatutum permitteret non ratione vindictæ, ſed daret ius occidendi læſo offenſorem tanq̃ miniſtro legi, vt faciat ſi bi iuſtitiam ꝙ dicit no. Fely.ibidem nono caſu.

229 ℂ† An autem valeat ſtatutum permittẽs vindictam offenſo proſequere, vt per Fel.in.d.nono caſu, & ibi an quando vindicta permittitur poſsit alteri demandare ubi ꝙ non, ſed procedit quando manibus propriis, vbi limita procedere quando ex priuilegio per ſtatutum ſibi conceditur contra ius commune ſecus ſi iure commu ni permittitur. nam alteri poteſt demandare, vt in.l.grach.C de adulter. vbi not. & traditur per Bar.in.l.non ſolum.§.ſi mandato.ff.de iniur. & in.l.vt vim.ff.de iuſti.& iu. vbi intelligunt procedere in filio tantum, & nõ in aliis, & vide per Ioan.de arno.in dialog.xvi.an poteſt bannitus per alium impune occidi an vero propriis manibus debet occidere, & uide per Ioan.de arno. in ſoliloquio.xl.ꝙ foriudicatus occidi non poteſt ex particulari odio, & inimicitia, & per Fely.in.c.ſi perfodiens.ante fi.de homicidio, & p Math.in conſi.x.& per Ioan.de arno. in ſingu. lxxi.poſt Bal.in.l.decuriones.in fi.C.de infam.

230 ℂ† Limita quartodecimo niſi proditorie occidat, vel veneno cum tunc etiam proditorie occidere dicatur, vt per Mar.in rub.ff. de ſicar. circa prin.hoc de proditorie dictum eſt Ang.in l.fi.C.de dela.lib.x.& refert pro ſingulari Cep. in conſi.xxxiiii.& Mar.in.d.rub.ff.de ſica.in fi. vbi limita niſi eſſet bannitus pro crimine læſæ maieſt. vide per Noſt.vbi ſupra.iii.par.ii.temp. q.viii.& per Ioan.de arno.in ſoliloq.ii.& vide de occidente proditorie per Mar.in conſ.cxxi. & conſi.i.& conſi.xxxii.vi.colũ. de proditore quis dicatur, & pœnis, & per Fely.in.c.i.de homicidio, & ſupra fuit dictum in materia appellationis, & vide nouem caſus in quibus non licet occidere vt per Fely.in.d.c.quæ in eccleſiarum.ii.& iii.colũ. vbi primo niſi ſtatutum non fieret ex cauſa legitima, ſecundo in occidente patrem vel fratrem, aut filium bannitum. tertio in occidente bannitum pendente quæſtione ſuper validitate banni. quarto in tollerato. quinto in non rite bannito. ſexto in occidente ſ. ipſum. ſeptimo in ignorante bannitum, & per Ioan.de arno.in epito. lxiii. octauo in occidente extra territorium, & dic vt per Ioan. de arno. in epito.lxix.quod ſic poſt Iaſo.in.l.fi.ff. de iuriſdictio.om.iudic. & capi poteſt extra territorium, vt per eundem Arno.in epito. lxviii.ꝛ in epito.lxx. poſt Iaſ.in.d.l.fi. vbi limitat niſi in loco ſtatuti occidens capiatur quoniam non punitur, & vide in epito.xcii.an occidi poſsit, & præmium conſequatur vbi concordat opiniones, & in ſingul.vigeſimoſeptimo, an occidens extra territorium ſit ſecurus alia autem concernentia materiam bannitorum an ſpoliari poſſit bonis, & de aliis: dic vt per Felyn. poſt alios per eum allegatos in dicto capitulo quæ in eccleſiarum, & Marſi.in dicto.§.aggredior.& Boni.in titu.de teſti. vbi etiam de præmiſsis.

231 ℂ† Sed an ſi facta eſt pax cum bannito ſi occidatur dicatur rupta pax. plene tradit Marſ.in d.§.aggredior.ver.quæri etiam poteſt. Iaſ.in.l. qui ſetunm.ff.de verb.obli. Mar. in conſi.clxx. & conſi.xcvii.in quibus vide de hoc.

232 ℂ† Et in.d.§.aggredior.an bannito poſsit fieri ſaluus conductus, & Nel. vbi ſupra. Bart.in.l. quid ergo.§.ſed ſi heres.ff.de leg.i.& Bal.in cõ

233 ſi.ccxxi.ii.vol. ℂ† Vltimo no. vnum quod dixit Fely.in.c.ex literis.de offi.dele. quod ſi fiat gratia bannito de homicidio neceſſe eſt exprimere qualitatem vt de paricidio aut aſſaſſinio alias non prodeſt gratia de ſimplici homicidio.

234 ℂ† Octauo excuſatur pater occidens filiam repertam in adulterio tam in domo propria q̃ generi, & non alibi extranea, ꝛ dũmodo vtrunque occidat filiam, & adulterum de quibus in.l. patri datur ius. & in.l.nihil intereſt.ff.de adulte. & incontinenti hoc faciat, vt in.l.quod ait lex. §.fi.ff.de adulte. vbi incontinenti dicitur etiam ſi prius occidat adulterum, inde aliquis horis interpoſitis ſequatur filiam, & occidendo dicitur incontinenti facere cũ non ad extraneos actus diuerterit idem ſi adulterum occiderit, ꝛ filiam vulnerauerit licet euaſerit non tamen punitur, vt in.d.l.nihil intereſt, ꝛ quod in domo propria & non aliena in.l.nec in ea lege.& in.d.l. quod ait lex.ff.de adult. vbi ratio aſſignatur dummodo pater non ſit in alterius poteſtate, vt.d.l.pa.t.i.& l.ſic euenit.eo.tit.idem intelligas in patre

235 adoptiuo, vt in.d.l.nec ea lege. ℂ† Et dicitur pater in adulterio deprehendere ſi in actis venereis deprehendatur, vt no.in.d.l.quod ait lex.et per Mathe.in conſi.ſi quis rapere.i.no. De hoc plene tradit Ange.in glo.che hai adulte. la mia don.ii.colum.verſicu.an patri. vbi ponit plura copulatiue requiſita, vt ſi vnum deficiat occidere de quibus in.d.l.& primo requiritur quod filiam reperiat in actibus venereis, vt ſi ne dum

nudus cum nuda in lecto inueniantur, et in actu
carnali venereo,ſed ſi prælud iis , vt ſolus in ca-
mera cum verbis blandis laſciuis cum amplexi-
bus & oſculationibus,& tactu mamillarum, vt
no.glo.& Bar.in.l.i.ff.de var.& extraordi.cri-
mi.& in.l.quod ait lex.& in.l.capite quinto.ff.
de adulte. Saly.in.d.l.grachus.C.eo.Andr.in.c.
j.quib.mo.feu.ammi.Math.in conſti.ſi maritus.
alias poſt actum carnalem perfectum non licet
poſtqui ad actos extraneos peruenit vt in dicta
conſti.Secundo requiritur quod inueniat adul-
terum,& adulteram in actu venereo in domo
propria aut generi & non aliena,in domo vide
licet propria ſeu cōducta in qua habitet immo
ſi duas habeat domos & in altera habitet , & in
altera non & in ea in qua non habitat inuenit
adulterum,& adulteram non poteſt interficere
vt in.d.l.quod ait lex. vbi redditur ratio & ibi
Bar.in.d.l.nec in ea.Tertio requiritur ꝙ i ſimul
& pariter vtrunq; interficiat adulterum & filiā
d.l.patri etiam ſi filia fuerit prægnans vt per
Bar.in.l.imperator.la.ii.ff.de ſtat.ho.& poſt eū
Alex.& idem in.l.ſi prægnantis.ff.de pen. poſt
Bar.& Mar.in.l.editum.iii.col.ver.ſcias tu.ff.de
quæſtio.& intelligitur in ſimul, vel eodem im-
petu ſiue eodem ictu ſiue prius filiam poſt ea a-
dulterum incontinenti ſiue adulterum occide-
rit,& filiam grauiter vulnerauerit quod veriſi-
mile eſſet mori ſi tamen euadat excuſatur in to
tum non tamen ſi non grauiter vt dicit text.in
d.l.nihil.Quarto requiritur quod filiam habeat
in poteſtate alias ſi emancipata fuerit,vel in po
teſtate aui vt quia pater eſſet in aui poteſtate nō
licet patri eam occidere.d.l.patri.&.d.l. ſic eue
nit.ff.de adulte.Quinto requiritur quod ſi pater
non aut mater filiam aut auus neptem aut filius
matrem aut frater ſororem . nam eis non licet
cum lex iulia permittens exorbitans eſt a iure
communi, & loquitur in patre tantum merito
non debet ad alios extendi tanquam odioſa vt
in reg.odia de reg.iur.in.vi.vt in.d.l. patri cum
ſequen. vbi Bar.& glo.in.d.l. quod ait lex.Cy.
& Saly.in.d.l.grachus vide Marſi.in.l.i.§.item
diuus.ff.de ſicar.& in.l.edictum.ff.de quæſtio.
Limita tamen niſi qualitas raptus concurreret.
nam iſtis liceret occideret vt per Cy.& Saly.in
d.l.grachus habetur,in.l.i.C.de rap.virg.& An
ge.in dicta gloſſ.che hai adulter.la mia don.iii.
colum.Sexto requiritur quod tempore homici
dii pater habeat filiam in poteſtate licet tempo
re matrimonii fuiſſet in aui poteſtate.d.l. quod
ait lex. ver.ergo ſufficit patri.Septimo requiri-
tur quod ſit nupta.nam ſi eſſet vidua ei non li-
ceret cum in tali adulterio aliis extraneis non
præferatur in accuſando.l. nec in ea.ii.reſpon.
ff.de adulter.ergo minus habet ius occidendi,
quia ſi denegatur quod minus eſt ergo & quod
maius,ſequitur Alexand.poſt Bar. in.d.l.nec in
ea,in princi.& ibi glo.quod non extat differen-
tia inter patrem legitimum , & naturalem , vel
legitimum tantum & ex his datur practica ad
euadendum patrem occidentem & quid debet
articulare.nam prædicta omnia debet articula-
re,& probare alias non euadit, limita tamen ni
ſi pater eſſet vilis.nam non licet occidere adul
terum idem ſi filia eſſet vilis non licet patri oc-
cidere vt per Barto.in.d.l quod ait lex.§.illud
Ang.in.d.glo.che hai adult.in fin.ii.col.ver.&
236 adde quod ſi culpa. ¶ †Sed quid ſi pater fue-
rit ſenex aut infirmus,& debilis an alteri poſſit
demandare vt vtrunq; occidat Angel. in dicta
glo.iii.colum.ver.quid ſi pater mandat dicit ꝙ
ſic in tantum quod nec pater,nec occidens tene
tur immo etiam pecunia occidēdo vt dicit Bal.
in.d.l.grachus & Ange.in dicta glo.ver.an ma
ritus poſſit demandare & Mathe.in conſti.pa-
cis cultum.xv.caſu & in conſtit.ſi maritus Bal,
tamen in.d.l.grachus,& alii dicunt poſſe man-
dari filio tantum & non aliis vt per Bar.in.l.nō
ſolum.§.ſi mandato.ff.de iniur. & in.l. vt vim.
ff.de iuſti.& iu. Ange.in.d.ver.an maritus & in
gloſſ.& dicto malefic.ſemper aſti.Bel. in pract.
in rubri.de leno.iiii.colum.Marſi.in.l.prima.C.
de rap.virg.& in conſi.xvi.Par.in tracta.ſindi.
in verbo adulterium Mar.in ſingu.clxxv.& in
ſing.ccxliii.& in ſing.cccexlviii.ſed ſi alii man-
det minoratur pœna ratione iuſſus, & mandati
vt ſupra fuit dictū,ſed an ſicut licet patri liceat
ſocero occidere Ange.in.d.glo,che hai adulter.
iii.colum.ver.nunquid ſocero tenet ꝙ non.
237 ¶ †Nono excuſatur maritus occidens adulte
rum repertum in adulterio cum vxore vt not.
in.d.l.grachus & in.l.marito.ff.eod. adulteram
vxorem vero nō licet occidere.d.l.nec in ea.§.
fin.mitius tamen punitur occidendo.l.ſi quis in
graui.§.ſi maritus in fi.ff.ad ſille.& in.l.ſi adul-
terium cum inceſtu.§.imperatores.ff. de adult.
Limita niſi fuiſſet vilis adul.nam adulterantem
vilem licet occidere inuentum in actu venereo
ꝛ ſtatim dimittere debet vxorem adulteram ꝙ
non licet interficere vt in.d.l.marito ꝛ traditur
in.d.l.grachus ex interuallo autem non licet
etiam vilem.d.l.marito.& nota.in.d.l.quod ait
lex.& in.c.ſi vero lo.i.de ſenten.excom.Par.in
tra.ſindi.in verbo officialis offenſa.interficien-
do aūt non vilē mitius punitur non mortis,ſed

ſi maritus fuerit vilis in opus metalli damnatur ſi vero non humilis in inſulam relegatur & exilium vt in.d.§.imperatores.quis autem dicatur vilis adulter ſeu humilis,vel non traditur in d.l.ſi marito.& in.l.humilem.C.de inceſt.nupt. & per Saly.in.d.l.grachus & Cepo. in conſilio xlii.alibi dixit Bar.in.l.inter.§.tutores.ff.de ſuſpe.tuto.humilis eſt qui caret dignitate Math.in conſti.proſequentis.viii.nota.Limita etiam niſi maritus habens aliquem ſuſpectum de adulterio cum vxore ſua denunciauerit per tres vices & denunciationes continentes ſpacia temporis in præſentia trium teſtium fidedignorum,quod non ſe intromittat ad loquendum nec conuerſandum cum vxore ſua & dimittat eam viuere in pace.nam tunc factis histribus denunciationibus ſi inuenerit eum conuerſare cum vxore ſua ſiue in actu venereo ſiue in colloquiis, ſiue in domo uxoris ſiue in popina ſiue in ſub vrbiis poteſt impune illum occidere,ſed ſi alibi inuenerit alloquentem conuocatis tribus teſtibus eum capiat,ꝛ ad iudicem ducat viſis tribus proteſtationibus,& teſtibus examinatis vltimo ſupplicio condemnabit,& ſi in eccleſiis viderit loquẽtem coram clericis proteſtetur & ipſum ſub periculo clericorum conſeruet epiſcopo donec epiſcopus eum capi faciat , & tradat puniendũ iudici ſeculari hæc habentur in auct. ſed ſi quis

238 ei.C.de adulter.ℭ†Sed quærunt ibi docto. an tunc quando factis tribus denunciationibus poſſit indiſtincte occidere ſiue ſit vilis ſiue nobilis vilem tantum an etiam non vilem glo. in auct. vt lic.ma.& auiæ.& ibi per Ange.tenet vilem tantum & eam tenet Iaco.& Cy.in.d.auct.ſed ſi quis vt euitetur legum correctio . nam ſi iure antiquo non licebat.d.lege grachus.ergo minus ſtantibus dictis tribus denunciationibus,& ſuſpitionibus tantum non inuentum tamen in actu venereo,ſed Saly.in.d.auc.tenet oppoſitum ꝙ etiam nobilem tunc licet occidere per bonas rationes & Ang.in.d.glo. che hai adult.i.colum. tenet opi.Saly.ſi caſus eueniret.nam nobiles & non viles attentant aliena matrimonia & hanc tenet Mathe.in.d.conſti.pacis cultum.xvi. caſu & ibidem in.xv.caſu.quando licet marito occidere & vide in conſti.ſi maritus & in conſtitut. quæſtionibus.viii.no.de denunciatione ꝛ Marſ. in.l.i.C.de rap.virg.circa prin.vbi quando licet marito occidere vxorem,& quando patri filiã & in.l.patre vel marito.ff.de quæſtio. & in.l.i. in prin.ff.de ſica.& per Gand.in rubr.de pen.ii. col.& Bel.in pra.in rub.de leno.iiii.col.& Ange.in.d.glo.i.col. & Fely.in.d.c.ſi vero lo.i.de ſen.excommu.Sed licet hoc ſit de iure communi quod in caſibus præmiſſis tantum liceat occidere adulterum tantum & non vxorem tamen in regno extat conſt.incip.ſi maritus lib.iii.quę ſtatuit indiſtincte maritum occidere poſſe adulterum ꝛ adulteram vxorẽ ſiue nobilis ſiue ignobilis ſit & vilis dummodo in actibus venereis ipſum inueniat cum vxore, nec vt ibi per Mat. requiritur ꝙ videat virile in vulua , ſed ſufficit ſolum cum ſola in actis venereis de quibus infra , & quod incontinenti occidat nulla mora protracta quod tamen relinquitur arbitrio iudicis ſecundum Math.ibi & no. ꝙ etiam requiritur ſecundum glo.ibi in.d.conſti.ꝙ vtrunq̧ occidat adulterum,& adulteram adeo quod ſicut iure communi vtrunq̧ licebat patri occidere.d. l.quod ait lex.ita & marito licet per.d. conſtit. dummodo vtrunq̧ in actu venereo occidat , & nulla mora protracta allegat etiam Longobar. de qua ibi & vide per Bar.in.d.l.quod ait lex de ſtatuto permittente occidere adulterum ꝛ adulteram ſicut ſtatuit.d.conſti.& vide per Ioan.de arno.in ſolilo.xcvi.vbi attenta eadem ratione, idem dicit eſſe in patre occidente filiã nec obiici poſſe exceptionem ſtupri contra patrem,aut maritum,ꝛ an tunc ſit ſecurus occidendo in terris imperii,& in terris eccleſiæ dic vt per Ioan. de arno.in dialogo.xxii. ꝙ ſic in foro ſeculari.

239 ℭ†Et extende etiam vxorem prægnantem licet occidere,vt per Fely.in.d.c.ſi vero de ſenten.excommuni.in glo.& per Ioan.de arno.in epito.lii.incip.ſi maritus poſt Felyn. vbi ſupra. Et no.ꝙ conſti.ſeq.incip.maritum. ꝙ ſi maritus ſinat aufugere adulterum & non occiderit , & mulierem retinuerit tenetur pœna lenocinii ſi culpa viri aufugit alias non vt ibi per Mat. vbi de pœna lenocinii & ſi maritus occidendo non ſeruauerit formam.d.conſti.vt quia forſitan ex aliquo interuallo mitius punietur propter iuſtum dolorem vt.d.§.imperatores & in.d.conſti.per Math.& vide in materia per Panor.in.c. ſignificaſti de homicidio & in.c. veniens lo primo de conſti.Alex. in conſi.lxxvi.i.volu. & in conſi.cxli.ii.volu.quando licet marito occidere & per Mar.in.l.i.§.item diuus.ff.de ſicar.

240 ℭ†Sed an ſtante.d.conſtitu.ſi maritus liceat alteri demandare ſi ſit ſenex infirmus aut debilis dic vt ſupradictum eſt & per doct.in.d.l. grachus & Ange.in.d.glo.che hai adult. in duplici loco tenet non poſſe mandare niſi filio, & non aliis vt ſupra tamen in contigentia facti refert Math.ibi & in conſti.pacis cultum.xv. caſu obſeruatam fuiſſe docto. Bal.in.d.l.grach. ꝙ alteri

poterat

poterat demandare etiam pecuniam ei dando,
vt occideret,& ſic per aſſaſsinum,& per Ioan.
de arno.in ſing.lxxxv. an poſsit alteri cedi ius
vendicandi, & tunc vterq; maritus mandans ꝛ
mandatarius excuſſatur quod no.& vide Bald.
in.c.i.§.ſi vero de pa.iur.fir.Ludo.in.d.l.ſiquis
in graui. §.ſi maritus.ff.ad ſilleia.& Cep.in tra.
ſer. vrb.præd.c.xxiii.in fi. & per Mar.in.l.i.iii.
colum.ver.circa illud.C.de rap.vir.& Bony.in
rub. quis poteſt alium defend. & Felyn.in.d.c.
ſi vero vide quod habetur poſt Panor.in.cap.ſi
quanquam de coha.cler.& mul.

241 ℭ † Sed an teneatur maritus cauere de nõ of
fendẽdo vxorẽ ſi pmittat ipſam aufugere Mat.
in.d.conſt.maritũ,ꝛ in conſt.legũ. aſperitatem
iii.no. vbi ẽt per illam conſti. non licet marito
occidere niſi vtrunq; in actu venereo ſecũdum
d.conſt.ſi maritus dic de cautione, vt per eum
ibi ꝙ ſic,& vide conſt.quanuis vxorẽ,& cõſti.
qui corã ſe, vt teneatur de lenocinio qua paten
ter ſineret maritus non ſi haberet ſuſpicionem.

242 ℭ †Sed limita prędicta non hře locũ,in cleri
co,nã ſi videt clericũ loquentẽ cum filia aut v-
xore ſolis vel oſculante non eſt pſumptio con-
tra clericum ꝙ malo zelo fecerit, ſed bono vt
no.gl.in.c.abſit.xi.q.i.& ideo non põt eum oc
cidere,vt per Ang.in.d.gl.ii.col.ver.ſi aũt repe
riatur ꝙ tñ intellige ſcdm Aug. ibi conſideratis
circunſtantiis loci,& tpis & qualitate perſonæ
clerici per tex.in.c. omnibus.lxxi.diſti. Panor.
in.c.quanto de præſump.idem in laico conſan
guineo,vt per Ang.in.l.his qui.C.de adulte. &
vide Mar.in rub.ff.de fideiu.nu.lx.limita ĩ hoc
niſi clericus fuiſſet captus infragranti,nam tol-
litur talis præſumptio,vt per Bal. Anſt. Raff. in
l.quid ergo.§.ſi hæres.ff.de leg.i.& per Mar.in
l.i.in prin vi.col.ver.& dixit Bal.& Ang.ff.de
quæſtio. Ang.in.d.glo.ver.quid ſi pater vel ma
ritus,vbi Aug.allegat tex.cum glo.in.d.c. ſi ve
ro lo.i.de ſent.excom. vbi doc.Mar.in.l.i.C.de
rap.vir.vii.ca.ver. & de iſto repert.in fragrãti
& in.l.i.in prin.iiii car.ver. ꝛ dixit Bal. ꝛ Ang.
& in.l.vnius.§.cognitum col.fi.ff.de.q. & in.l.
diuus.ff.de parri.& in conſi.ix.in quibus ꝙ nec
etiam incurrit in canonem ſiquis ſuadente Par.
in tract.ſind.in verbo clericus officialis.

243 ℭ †Qualiter autẽ puniatur clericus ſe iactans
commiſiſſe adulterium,dic vt per Pau. in con-
ſil.ccv.& conſil.cccxlv.

244 ℭ †Limita etiam in magiſtratu, & officiali,
nam marito non licet eum interficere cum nõ
vilis dicatur patri vero licet repertũ infragran
ti,vt per Barto.in.d.l.quod ait lex. & in.d.l.ſi
marito.ff.de adult.doct.in.l.hoc accuſare.ff.de
accuſ.& in.l.tractus.ff. de adul.Par.in.d.trac.in
d.ver.adulterium,& per Ang.in.d.glo.in.fi.ii.
col.ver. & aduerte quod ſupra dixi ꝙ licet pa-
tri occidere inuentum in actu venereo,vbi etiã
dicit inuentum in actu venereo ſi fuerit inſulta
tus in actu & fuerit inſecutus fugientem licet p
horas, & in alio loco quam in domo propria,
aut generi occidat, vt in.d.l.quod ait lex.§.fi.
vbi Bar.& per Alex.in conſi.xxiiii.ii.vol.& p
Par.in.d.tract.in verbo officialis offenſa.

245 ℭ †Limita etiam in vaſſallo,nam non poteſt
occidere dominum, vel regem adulterum per
l.ſi adulterium cũ inceſtu.§.fi.ff.de adult. p quẽ
ita ibi Dy.Bar.ꝛ p Par.in.d.ver.officialis offen.

246 ℭ †Quid in Papa an occidi vel accuſari poſ-
ſit per Felyn.in.d.c. quæ in eccleſiarum.xliiii.
colum.verſic.xvi.in fi.de conſti.& an,& quan
do liceat patri vel marito magiſtratum accide-
re per doct.in.d.c.ſi vero.

247 ℭ †Limita etiam in occidente adulterum,
qui ſecurus eſt a lege,vt in caſibus prædictis ha
beret locum, & eſſe ſecurum in terris imperii,
& non eccleſiæ, ita dixit Felyn.in.c.eccleſiæ
ſanctæ Mariæ.vii.colum.ver. Limita ſecundo
regulam de conſt.& ſupra dixi addendo.

248 ℭ †Limita tñ dicta in marito,vt nõ poſsit eã
occidere,ſi maritus retineret cõcubinam, nam
ſi tunc non perdit dotem quod minus eſt ergo,
nec vitã,quod maius eſt ita per Mar.in.l.i.§.itẽ
diuus.ff.de ſicar.quod no.ſi eſſet verum,& per
Io.de arn.in dial.xli.poſt Mar.vbi ſupra.

249 ℭ †Et no. vnum quod dixit in hac materia
Pau.in conſi.clxxix. ꝙ ſi maritus & fratres oc
ciderint vxorem ſolus maritus punitur,& non
fratres,& vide Mar.in.d.l.i.iii.col.ver.circa il-
lud.C.de rap.vir.vbi licet congregare amicos,
& conſanguineos,& in ſing.clxxv.Cepo.con-
ſuluit in conſi.iiii.de ſtatuto permittente fratri
occidere conuerſantem turpiter cum ſorore, ꝛ
frater conuocauit amicos,& occiderit excuſa-
ti ſunt amici,& vide dictum Pau.in.l.inuictum
circa finem.ff. de ſer. vrb. prædio. & late per
Mat.in.d.l.i.quando licet vendicare an licet cõ
gregare amicos,& conſanguineos.

250 ℭ †No.etiam ꝙ ſi maritus veneniauerit vxo-
rem licet non moriatur tenetur de parricidio.
Barto.in.l.i.in fi.ff.de parri. Sal.in.l.i.C.de ma
le.& ma.Ang.in gl.ex interuallo ver.vnum ta
men Bal.in conſi.l.incip.ſtephanus.

251 ℭ †An autem in caſu quo licet marito occi-
dere vxorem adulteram poſsit maritus lucrari
dotem ex pacto aut ſtatuto propter mortem

præcedentem vxoris,dic vt per Bar.et alios in l.ſi ab hoſtibus.§.fi.ff.ſol.mat. & in.l.ei q mortem.ff.de his quibus,vt ind. & Aret.in.d.l.ſi ab hoſtib⁹ vbi plene, vbi ſi ex forma ſtatuti vel cõſuetudinis licet adulteram vxorem occidere lucratur dotem, & ita alias reſpondi ſtante.d.cõſti.ſi maritus per quam licet occidere ꝙ poteſt lucrari dotem ex pacto aut ſtatuto vel conſuetudine iuxta diſtinctionem Aret. vbi ſupra vide ibi ſcribentes & plene per Marſil.conſulentem in conſil.xciii. & conſil.cxxvi.vbi idem ſi cauſam mortis dederit, immo excluſo ſtatuto occidendo maritus vxorem non ſuccedit vxori p vnde vir & vxor.vt per Bal. Pau. & alios in.l.i.C.vnde vir & vx.& Anto.ruſſel.in arbo.affin.& conſan.col.lxxxvii.& ſi occidatur,& non vendicauerit mortem vxoris ammittit dictum lucrum ſtatuti, vel pacti ſecundum Ray. & alios in.l.cum mortem.ff.de iure fiſ.& Bart. & Ange.in.l.ſequens.§.fi.ff.ad ſill.& in.l.ei qui ff.de his quibus,vt ind.

252 ℭ † Item ſi mulier occidat maritum non lucratur donationem propter nuptias vigore ſtatuti, vt in reg. per conſtitu. mulier quæ dodarium,&.c.reg.incip.mulier quæ dodariũ, nam mulier etiam perdit dotem occidendo Bald. in in ſpecul.in titu.de homi.

253 ℭ † Vxor autem adultera ammittit dotem & dodarium ſeu donationem propter nuptias,& etiam bona parafrænalia, vt per Cy. & alios in.l.i.C.de adulte.& in.l.ex conſenſu.C. de repud. Barto.& alii in.l.rei iudicate.§.morum.ff.ſol.ma. Ange.in.d.gloſſ. che hai adulterato.iii.col.Panor.& alii in.c. plerunque de dona propter nuptias ſpecu.in tit.de dote poſt diuor.re.§.fi.ver.itẽ quæritur ecce. Bal.in.l.i.§.illud.C.de rei vxo.actio.et per Alex.in.l.morá.in.fi.ff.ſo.ma.Pau.conſi.cxxvi.& conſi.cxix.

254 ℭ † Extende etiam ſi non adulteratur cum effectu,ſed impudice verſaretur, vt intactis mámillarum & oſculo licet carnaliter non peccet vt per Dec.in rub.de iudi.in prin. per Bald. in c.tuę de procura.verſi.ꝙ ſi abſq; carnali Math. in d.conſtitu.ſi maritus immo vidua tunc ammittit dotem,vt conſuluit Pau.in conſil.lxi. de quo per Alexan.& Iaſo.in.l.ſororem.C.de his quibus,vt indi.quod procedit dummodo viuẽs vir ageret alias hæredes non poſſent excipere vt ibidem,& per Augu.poſt Ang.in.d.glo. che hai adulterato. & pleniſsime per Mar.in.l.i.C. de rap.vir.car. vi.nu.lxii. ver. ſucceſsiue quæri poteſt Alex.in.l.rei iudicate.ff.ſol.ma.

255 ℭ † Limita tamen dummodo vir non retinuerit concubinam,nam tunc retinendo agere non poſſet cum tunc delicta mutua compenſatione tollerentur, vt per Pau.conſi.cxxviii.gl.& Panor.in.c.pen.de adulte. Auguſt.poſt Ang.in.d.glo.Mar.plene in ſing. ccxxxiiii. incip paria delicta,& in.l.i.§.fi.ff.de ſicar.& in.l.patre vel marito.ff.de quæſtio.

256 ℭ † Limita niſi dolo vel metu eſſet inducta mulier ad committendum adulterium, vt conſuluit Panor.in con.iiii. & Aug.poſt Ang.in.d.glo.in apoſt.in auct.ſed hodie.& Marſi.in rub.C.de proba.num.cclvii.

257 ℭ † Sed qd ſi habeat filios ex primo marito vxor. deinde tráſeat ad ſcdas nuptias cui applicet dos pp adulteriũ marito vigore ſtatuti, an aliis dic ꝙ filiis,vt p Franciſ.de crema.in ſingu.lxxxvi.& p Io.de arn.in proble.xxvii.ꝙ no.

258 ℭ † Et an in eodem libello accuſari poſsint adulter,& adultera,dic vt per Ioan.de arno.in proble.iii.& an ex officio procedi pro adulterio, & quando?dic vt per Mat.in conſtitu.maieſtati noſtræ,& in deciſ.clxxvi.ꝙ ſic ſi eſt notorium facti, aut per confeſsionem,alias ſecus qualiter autem probetur adulterium.

259 ℭ † Et quid debet articulare.dic plene vt per Ang.in.d.gl.v.col.& Bar.in.d.l.ait lex.& in.l.capite qnto.ff.de adul. Bal.in.c.i.vii.col.quibus mo.feu.amit.Panor.in.c.ꝓterea.ꝛ ibi Fel.de teſti.c.ex lr̃is de ꝓſump. Parnor.in.c.tertio loco.de ꝓbat.& in.c.tertio loco.de ꝓſump. Math.in d.conſt.ſi maritus.ꝛ alii ſupra.Mar.in rub.C.de prob.nu.viii.ꝛ nu.clxxxiiii.Par.in tra.ſind.ca.lxxx.& ca.cxxii.Mat.in cõ.xxviii.et cõ.cxvi.

260 ℭ † An aũt in cã adulterii iudex poſsit procedere ex offõ.dic ꝙ non,vt p Mat.in conſt.legũ aſpitatẽ.iiii.no.ver.vl.poſt And.ĩ deci.clxxvi.

261 ℭ † Sed an mulier meretrix accuſari poſsit ab extraneis de adulterio.dic vt in.l.quæ adulterium.C.de adul.vbi no. & per Cap. in deciſſa.con.xliiii.ꝙ nõ,ſed a viro,& aliis propinqs.

262 ℭ † Et an iudex eccleſiaſticus cognoſcet de adulterio, & an imponet omnes pœnas, & qũ dic vt per Io.de arno.in proble.lxxii. vbi ꝙ ſic niſi concurrat inſultus,& violentia, nam tunc cognoſcet laicus,dic tamen, vt per doc.in.c.fi.de foro compe.& per Mathe.in.d.conſt.legum aſperitatem.& in conſti.maieſtati.noſtræ.

263 ℭ † Sed quæ ſit pœna adulterii, dic in viro, vt in.l.quamuis.la ſecunda.C.de adulter.vbi Saly.ꝙ pœna mortis,in fœmina vero, vt in auct.ſed hodie.C.eo. vt detrudatur in monaſterium quando eſt ſimplex adulterium,ſi vero concurrat qualitas inceſtus eſt pœna capitis, nec per

d.a uct.eſt correctum,vt in.l.ſi adulterium cum
inceſtu.in prin.& ibi Bar.ff.de adul. Ange.in.d.
gl. v.co.ver.q̃ro quę ſit pœna. Fulg.in cõ.clini.
Mar.in con.lxxxiii.& conſ.ci.Io.fab.& Ang.
in.§.item lex iulia.inſt.de pub.iud.& per Mar.
in.l.ſiquis viduam.ff.de quæſt.an hodie ſit cor-
recta,& qua pœna ſit puniendus adulter.
264 ℂ †Sed qd ſi erat meretrix, & ſolita ab aliis
cognoſci an puniatur cognoſcẽs.vt in.d.l.quæ
adulteriũ ꝙ non,& per Bon.in tit.quid ſit accu
ſatio.pen.col:contrarium ſentit Io.de arno.in
epit.xix.incip.tu regnicola hodie vero ĩ regno
quantum ad virum remanet.d.l.quamuis in cor
recta , vt pœna mortis puniaꝛ in fœmina vero
mitigaꝛ pœna, vt non puniaꝛ pœna mortis, ſed
pœna truncationis naſi,vt in.d.conſt.legũ aſpe
ritatem.vbi per Mat. poſt And. diſputat an ſit
correcta.d.l.quãuis.quo ad virum & concludit
ꝙ non,& ibi quærit an ſit ſublata pœna fuſtiga
tionis, & verberationis de qua in.d.auc.ſed ho
die dicit ꝙ ſic,ꝛ ſufficit ſola naſi trũcatio in ſuc
ceſſione vero remanet in correcta quo ad virũ
vero dicit Ma.ibi.iii.no. vidiſſe condẽnatos plu
res accuſatos de adult.ad mortẽ,et ita executũ.
265 ℂ † Sed quærit ibi Mat.ver. ſed quæro quid
ſi adulteratur mulierem nõ in vulua ſcdm nat.
ſed in ano contra naturam an puniaꝛ de adulte
rio dicit ꝙ punitur tanq̃ ſodomita cum tale vi-
tiũ ita contrahaꝛ in fœmina ſicut in maſculo,et
ſic igne cremabiꝛ,vt ibi,& iuxta nouel.prag.ſu
per ſodomia incip.item, per che cõprobata no
uiſsime p prag.ſuæ mag.ceſa. & vide p Panor.
in.c.in archiepiſcopatu.i.no.de rapto.vbi pari
ter puniꝛ abutes fœmina ſicut maſculo.& Gan
din.in rub.de var.q.ex ſtatu.vi.co.
266 ℂ †Sed an iudæus adulterans punitur pœna
d.l.quamuis.dic ſecundum Mathe.puniri pœna
mortis,& ita conſuluit Barba.con.lxiii.iiii.vo-
lum.& per Mar.in conſil.ci. & plene per Paul.
grill.in tract. de pen.omni.coi. xii.q. vbi dicit
virile amputandum,& per Pet.de anch.in con
ſil.xv.Ioan.and.in.c.gaudemus.de diuor. habe
tur in c.archipresbyteri.de appella. Fely.in.c.
in tantum nullis.in fi.de iudi.& per Alex.in cõ
ſi.xcix.vi.vol.et Corn.in conſi.cxiiii.i.volum.
vbi de pœna iudæi cognoſcentis chriſtianam ,
& per Math.in conſti.blasfemantibus.in princ.
267 ꝙ virile amputatur. ℂ †Quo ad vero adulte
terium meretricis,an ipſa excuſetur a pœna.d.
conſt.vt truncetur naſo,et adulter excuſetur a
pœna.d.l.quãuis.Ang.in.l.i.C.de rap.vir. dicit
ipſam non euitare pœna adulterii, adulterũ ve
ro excuſari a tali pœna,ita Pau.in conſ.cccvii.
Augu.poſt Ang.in.d.glo. che hai adulterato in
ver.quæro quæ ſit pœna,& per Bar.in.l.mꝛ.§.
mulier.ff.de adulte.Mathe.in.d.l.conſti. legum
aſperitatem ver.& ſcias vnum no. quod eſt no
tandum.& vide multa per Mar.poſt Saly.in.d.
l.i.C.de rap.vir.ver.modo quęri poteſt eũ.ver.
ſeq.& per Cap.in.d.dec.xliiii.vbi etiã ꝙ a ma-
rito,ꝛ patre accuſatur ab extraneis nõ mulier.
ſed quid ſi mulier fuerit iudæa qualiter punia-
tur,dic vt per Bel.in pra.in titu.de leno.in fi.&
268 Pau.grill. vbi ſupra.ℂ †Et quid ſi eſt comma
ter qualiter cognoſcens puniatur dic plene , vt
per Par.in verbo adulterium.in fi.vbi ſi marita
ta,et cõmater pœna aggrauatur,vt ibi per eum
& ſic pœna adulterii exaſperatur ex iſta quali-
tate,vt ibi,& de iſta cognatione ſpirituali,vide
per Ioan.de am.in.l.commentario. vbi quærit
an poſsit accuſare de morte compatris.
269 ℂ †Et de pœna patris cognoſcentis filiam,ꝛ
filii matrem, vt per Bel.in.d.titu.de leno.circa
270 fi.& ibi de cognoſcente iudæam. ℂ †No. et
alio caſu mulierẽ puniri pœna truncationis na
ſi,vt qñ mater venderet,& traderet filiam vir-
ginem cognoſcendam pecunia mediante, vt in
conſti.matres per quam mater vendens, & p-
ſtituens filiam pœna truncationis naſi punitur
& ibi per Mathe.& ſi non vendiderit ,ſed filiæ
conſenſerit alia pœna,& extra ordinem puniꝛ
& ibi Math.ꝙ nõ refert an ſit legitima, an na-
turalis, & ꝙ ſi eſt vidua dicit non puniri pœna
d.conſti.& ibi ꝙ non habet locum pœna.d.cõ-
ſti.de proſtrituente,& vendente,ſed pœna alia
grauiori de qua in.l.fi.C.de ſpecta.lib.xi.vbi in
metallum damnatur pater,fal it tñ,et modera-
tur in matre conſentiente filia, & concurrente
extrema neceſsitate ob ſubſtentationem vitæ ,
vt conſti. matres la ſecunda alio etiam caſu im
ponitur pœna truncationis naſi, vt in conſtitu.
lenas in muliere faciente lenocinium, nam pu-
nitur tali pœna ſi fuerit effectus ſubſecutus ſe-
cus ſi non conſenſerit mulier , vt ibi per Math.
nam extra ordinem punitur , & ſecuto effectu
etiam fuſtigatur,vt ibi licet iure cõi pœna capi
tis puniebaꝛ,vt in auc.de leno.in prin.quæ cor
rectio procedit in fœmina lena nõ ĩ maſculo le
none,vt ibi per Math.& vide de materia leno-
nis,vt per Bel.in pra. in tit.de leno. hæc & ſe-
quentia ex abundanti dicta ſunt nacta occaſio-
ne materiæ, vt quid extra ius commune in re-
271 gno ſtatutum repetiatur differamus. ℂ †Deci
mo excuſatur occidens raptorem virginis, aut
vidue aut nupte honeſte in fragranti tñ crimi-
ne raptus,vt habetur in.l.i.C.de rap. vir.& in.l.

raptores. C. de epiſ. & cler. vbi licet parentibus conſanguineis tutoribus, ⁊ curatoribus occidere raptorem in fragranti idem dicit ibi gloſſ. in cognatis & affinibus, nam ſi parentes, & conſanguinei patiãtur rapinam licet cognatis aliis occidere per. l. iii. §. cũ igitur. ff. de vi & vi arm. dummodo in fragranti faciant vt ibi.

272 ℭ † An autem poſsint hæ perſonæ congregare amicos affines, ⁊ alios ad occidendum impune. dic ꝙ ſic, vt ſupra, & per Pau. in. d. l. raptores. & in. l. refectionis. per illum tex. ff. cõ. prædio. Bal. in. l. i. C. vnde vi. & in. l. vt vim. ff. de iuſti. & iure. Cepol. conſil. iiii. Ana. in. c. fi. de rap. & plene per Marſi. in. d. l. i. iii. ⁊. iiii colum. verſicu. ſed ego. & verſicu. & circa illud. & in ſing. clxxv. incip. conceſſo vno.

273 ℭ † Sed an liceat iſtis occidere principalem raptorem, & etiam alios ſocios & auxiliatores in actu rapine, dic ꝙ ſic ſicut principalem, vt contrariorum eadem ſit diſciplina, nam ſi licet parentibus, & ſociis occidere impune raptorem ergo licet parentibus etiam ſocios, & auxiliatores occidere ſicut. ſociis licet raptorẽ occidere. item licet eos occidere. ex quo eadem pœna puniũtur, vt. d. l. i. ver. pœnas autem. nã omnes pœna capitis ſubiiciuntur, & amiſsione bonorum ſicut raptor ſed arg. contra; nam non fuit dictum de aliis, ſed de raptore tantũ, vt occidi poſsit ergo ſi voluiſſet dixiſſet. l. i. C. de cadu. toll. nec in pœnalibus admittitur extenſio, vt in reg. ĩ pœnalibus. ff. de reg. iur. vbi Deci. plene, ſolutio dic ꝙ licet per. l. quoniam multa. C. ad. l. iul. de vi. ita Bal. in. l. i. C. vnde vi. pen. col. verſi. ſed an ſicut licet offendere facientem. vbi dicit licere. etiam auxiliatores offendere cum licet principalem clarius in ea lege. vi. q. vbi allegat. d. l. i. C. de rap. in. v. no. dicens. v. no. ꝙ raptorem, & eius ſocios, & ſequaces in fragranti crimine cõprehenſos licet illis ad quorũ verecundiam actus iſte reſultat occidere alios vero non in eodem actu auxiliatores miniſtros, & ſequaces ſiue ante. nõ tamen in actu, ſiue. poſt nõ licet occidere cum non eadem pœna puniãtur, vt in. d. l. i. dicitur, & in. d. l. raptores. Et no. dictum Bald. ibi dicentis licere occidere ſiue rõne coniunctionis, ſiue rõne officii, ſiue. rõne cuiuſlibet alterius iuris etiam toti caſatę & conſanguinitati cum vni facta iniuria toti caſatę cenſetur facta, et ſic oĩbus de. caſata licet, vt ibi.

274 ℭ † An illud de extenſione in pœnalibus procedit extenſio fauore publico, vt plene per Deci. in. d. l. in pœnalibus. & in conſ. lxv. & conſi. lxxxiiii. Ang. in gl. nec non ad quærelã. Math. in conſt. ſiquis aliquẽ. Mar. in. d. l. i. C. de rap. xſi. cat. in gl. in verb. cõpenſans, fauore. n. publicus reputatur hoſtes occidere, vt in conſt. pœnã eorum per quam expedit foriudicatum tanꝗ hoſtem occidere, ſed rapiens & ſocii dñr rapiẽdo hoſtes, vt ibi dicit in. d. l. i. ibi hoſtili more. vbi Bal. dicit. no. raptorem reputari hoſtem reipu. ergo licet etiam auxiliantes, & ſocios occidere in actu & fragranti, vide etiam ibi per Sal. Pau. aũt gri. in tra. de. pe. om. co. x. q. vbi tractat hãc materiam raptus tenet contra ꝙ non licet occidere auxiliantes, et aſſociantes tanꝗ exorbitãs & odioſa ſit. d. l. i. & non extendat ad eos, vt p Sal. ibi tene ꝙ ſupra. & per Boni in ti. quis poſſ. alium defen. Hinc nacta occaſione aliqua de raptus diſſeramus & ſtupro, & p̃ in quibus pſonis locũ habeat. ſcdo qñ contrahat crimen raptus. tertio de pœnis raptus. quarto de ſtupro, & pœ
275 na ſtupri. ℭ † Circa primum raptus committitur, tã in virgine et vidua ꝗ etiam cũ monialibus, & cum Xp̃o deſponſatis & nuptis, & aliis honeſtis mulieribus et ingenuis, vt in. d. l. i. C. de rap. & in. d. l. raptores. & in regno ſunt duę cõſti. vna incipit ſiquis rapere, & alia incipit capitalem pœnã, vna regis Rogerii, altera Fede. per quam comprobat. d. l. i. & d. l. raptores. adeo ꝙ in regno nihil in hoc noui ſtatuit, ſed ius cõe cõprobat in oĩbus p̃fatis perſonis, & maxime monialibus ideo dicatis, vt. d. conſt. ſiquis rapere. ꝗ loquit in monialibus ẽt obtentu matrimonii cõtrahendi conſt. vero capitalem pœnã loquit in aliis perſonis de quibus ſupra. & iſta conſti. Fede. vltra diſpõnem. l. i. tollit quaſdam conſuetunes quæ erant in regno ꝙ raptor ducens raptã in vxorẽ euitabat pœnam tollitur talis conſuetudo & approbat diſpõ. d. l. i. vt non liceat raptori raptã accipere in vxorem, & accipiendo pœnam non euitat, vt ibi, & an circa moniales cõprehendatur abbatiſſa, dic ꝙ ſic vt in clemẽ. attendentes in gl. abbatiſſa de ſtatu regul. an autem contineant conuerſæ, & ſeruientes monaſterio, dic vt per Fede. de ſen. in cõ. ccxiii. ſed an comprehendat ſorores tertii ordinis S. Franciſci, vt ſiquis eam rapuerit puniat tali pœna, dic ꝙ ſic cum appellatione monialium comprehẽdãtur tales ſorores, vt no. in. c. cauſamq; de ele. & no. Card. in cle. ii. §. i. ver. iii. q̃ro. de ſta. mo. de quib. p Mat. in. d. cõſt. ſiquis rape. ii. no. & ibi dẽ. v. q. quid ſi nõ fecit pfeſſionẽ tacitã vel expreſſam in monaſt. an habeat locũ pœna rapt⁹ vt ibi p eum, & no. ꝙ cõmittens hoc delictũ nedum cõmittit crimen raptus, ſed crimen ſacrilegii, & inceſtus ſtuprũ, et ẽt adulterium cũ Chri-

ſto de-

ſto deſponſata,& ideo caſu quo fieret pax per ſtatutum non comprehēditur talis raptus cum principaliter Deo ſit facta offenſio niſi a Papa habeat pacem, vt per Bal.in.d.l.i. ſed cur non tenetur pœna trium delictorum dic ꝙ confundūtur ſub maiori delicto raptus, vt no.in.l.qui de crimine.C.de accu.& plene.Mar.in.d.l.i.v.car.ver.vlterius no.ex iſto textu,vbi an,& qñ delicta confundantur quo ad pœnam ſub maiori,vt ibi per eum. Et de pœna cognoſcentis monialem abſq; raptu,tā in viro, quam in muliere traditur in.§.pe.in auc.de ſan.epi.& in.c.ſiquis rapuerit.xxvii.q.i.& traditur in.l.ſiquis.nō dicam. rapere.C. de epi. & cle. &.c. virginibus xxvii.q.ii.Panor.in.c.monaſteria.de vi. & ho.cle.vlti.col.ꝙ vir.pœna capitis plectitur,& bona traduntur monaſterio illi in quo morabatur ſi aūt clericus priuaturoffō,& i monaſterio detruditur, vt in.c. ſi quam monacharum.xxvii.q.i.&.c.ſiquis eps.ea cau.& Ana.in conſil.i.& ibi poſt eum Bolo: fœmina vero extrahitur de monaſterio illo detruditur cum omnibus bonis in artiori monaſterio,vt dicitur in.§.pe.in auc.de ſan.epi.& in.d.c.ſiquis rapuerit.& vide per Matſ.in.d.l.i.v.ca.ver.vlterius no. cum ſequē.ver;& ibi in ver.circa hanc mat.ꝙ cognoſcens carnaliter monialem comprehenditur ſub ſtatuto loquente de cognoſcēte mulierem nuptā, vt per Felyn.in.c. non ſatis deſimo. & Maria:ſocy.in.c.qualiter & quando lo.ii.q.viii. artic.pen.de accuſa. Et no. circa bona raptoris monialis, ꝙ ſi eccleſia infra annum non vendicat bona raptoris elapſo anno ſuccedit fiſcus,& ipſe vendicat,vt no.glo.in verbo videantur in.c.ſicut de præſcript.in.vi.

276 ℭ †Circa vero alias perſonas contrahitur raptus ſiue fuerit virgo, ſiue vidua & nupta honeſte viuens, vt in.d.l.i.ibi raptor cuiuſcunque mulieris honeſte, ſed quid ſi rapiatur meretrix an teneatur rapiens poena capitis, de qua dicta l.i.gl.ibi tenet ꝙ non per textum in.l.quę adulterium C.de adul.& in.l.verum.ff. de fur. Bony.in tit.de rapto.& Paul.in conſi.cccv.& Mathesilla.in no:cxlii.alias.cli.incip.no.vnum. & Saly.& Bal.in.d.l.i.& in.d.l.raptores, & plus dicit Saly,ibi ꝙ ſcolaris rapiens meretricem & eam retinens clauſam in aliquo loco libidinis cauſa non tenetur de priuato carcere gloſſ. & Bar.in.l.quæ adulterium, & in.l.ſi mulier vbi & Bal.ff.de adulter.& dixit Matheſi.in.d.ſing.cii.ꝙ punietur extra ordinē, & poſſet ad mortem arbitrari;& vide quæ habentur poſt Bart.in.d.l.i.vbi an licet ſponſam,aut vxorem rapere de lupanari,vt non puniatur pœna ſtatuti de rapiente mulierem, & dixit Ioan.de arn.in dialogo.xl. ꝙ rapiens ſemel cognitam non tenetur pœna raptus. Guilel. vero de cuneo.in.d.l.raptores diſtinguit in hoc, nam aut deſinit meretricari, & tunc non punitur niſi habuerit iuſtam cauſam recuſandi,vt propter conſanguinitatem,aut affinitatem,nam tunc ſi rapitur tenetur raptor,aut pœnituit, & appareat ſigna pœnitentiæ,& deſinit meretricari, & tūc tenetur rapiens pœna.d.l.i. cum inſpiciatur qualitas tempore delicti,& ita reſidet. Guilel. ibi ſecundum Bald.& Salyc.ibi alii diſtiguunt quod aut meretrix erat nupta,& tunc tenetur per dicta.l.i.aut non erat nupta, & non tenetur plus ſubdit Salyc.ibi ꝙ ſi deſierit meretticari tamen non honeſte vinebat, quia facta concubina ſacerdotis, & tunc non punitur pœna.d.l.i.aut dubitabatur, ſi deſierit meretricari non apparentibus ſignis pœnitentiæ, & tunc ex eius habitu & inceſſu iudicatur per.l. item apud labeonem.§.ſiquis virginē.ff.de iniur.& reprobat dictum Guilel.& Cy.de conſanguinitate, & affinitate per tex.in.d.l.i.cum non fuerit honeſta, quod dictum Sal.reprobat Mar. ibi.iiii.car.iiii.col.verſi. modo vlterius dicens per meretritiū non tolli affinitatem,ſed dic ꝙ Sal.bene loquitur per text.in.d.l.i. quæ requirir honeſtatem, nec obſtat ꝙ non deſinit eſſe affinis, nam veru eſt, vt puniatur alia pœna quam raptus cum in eo honeſtas requiratur. de cęteris vero de pœnitentię, & nupta meretrice vide compробationes per Marſi. ibi ubi etiam demateria meretricis, & per eundem in.l. maritus.ff.de quæſtio.& in.l.prima.§.diuus.ff.de ſicar.an nuptam inhoneſte viuentem rapiens teneatur de raptu,& licet prędicta ſint vera de iure communi maxime ꝙ non ſit punibilis raptus meretricis tamen in regno eſt prouiſum,ꝙ ſiquis intulerit vim meretrici libidinis cauſa,vt cognoſcat per vim carnaliter punitur pœna capitis, ita diſponit regni cōſti.incip.omnes noſtri.ſub rub.de violen.meretri.illa.i.lib.& ibi per Mat.in fi.quæ tamen requirit quod meretrix violentia ſtatim facta violentia emittat truculentem clamorem alias,ſi elapſis octo diebus, & nulla facta querela nō præſumitur vis illata ipſi meretrici ante vero octo dies conſtito de clamore pręſumitur vis illata,& eſt iuris pręſumptio cōtra quam poteſt pars probare contrarium,tam per teſtes,quam partis confeſsionem,vt ibi per gloſſ. vbi miratur And. quare iuriſconſulti non præuiderunt ſuper violentia illata meretrici aſ-

ſignis tamen rationem ex quo permittebatur concubinatus, & ibidem per Mathe. quare hodie fuit promiſſum poſt And. & ibi. in. iii. no. refert Cy. in. l. i. C. de rapt. virg. dixiſſe videri raptores meretricum puniri pœna capitis, & ibi quærit Mathe. quid ſiquis mandauit rapi meretricem inde cognita contra eius voluntatem ꝑ rapientes, an teneatur mandans concludit fuiſſe iudicatum non teneri pœna contenta in. d. conſt. omnes noſtri, ſed pœna extraordinaria per dictum Saly. in. l. non ideo minus. C. de accuſa. xiii. col. vi. q. qui dicit ꝙ quando lex municipalis diſponit præter ius commune faciens delictum quod de iure communi mandans non tenetur ſicut principalis, ſed extra ordinẽ per l. i. ff. de extraordin. cri. ꝙ no. & cõnumeres inter alias excuſationes mandantis de quibus ſupra in materia mandanti, & an illa conſtit. locum habeat in meretrice coniugata, dic vt per Ioan. de arno. in epito. xix. incip. in regnicolas & in epito. lxxxiiii. ſed quid ſi non perfeciſſet fornicationem, ſed rapiſſet tantum, & eam actualiter non cognouiſſet an habeat locum dicta conſti. dic vt per Mathe. ibi. v. no. ꝙ non, nam requirit dicta conſt. perfectionem actus. & ideo dicit ꝙ lex, ſiquis non dicam rapere non habet locum in meretrice non cognita, ſed vt locum habeat dic. conſt. requiritur ꝙ ſit cognita rapta, & per vim cognita, vt per eum, requiritur etiam vt locum habet dicta conſtit. ꝙ fuerit conuictus, & confeſſus alias nõ punitur pœna. d. conſti. vt ibi per Math. vi. no. dicit tamen hoc corrigi per conſtitu. quæſtionibus. contra dictat ſufficere ꝙ ſit confeſſus aut conuictus, vt ibi per Mathe. vi. no. item requiritur ꝙ talis vis fiat in locis habitatis, vt clamor ab habitantibus audiatur, alias ſi in villa non habet locum, vt ibi per Mathe. vii. no. & And. in. d. conſtit. in quęſtionibus, nam tunc ſi tranſeuntes audirent talem clamorem meretricis nõ faceret clamor indicium, requiruntur etiam ꝙ truculenter clamat taliter ꝙ audiatur, vt ibi. viii. no. tamen hodie dicit ibi Math. poſt gloſſ. non requiri talem clamorem, vt ex eo cauſetur indicium ad torturam, ſed debet vim probare, vt ibi per And. & in. d. conſtitu. in quæſtionibus, quod autem ſupra dictum eſt de meretrice nupta rapta, vt puniatur raptor pœna. d. l. i. vt per Iaſo. etiam in. l. ad egregias. ff. de iureiu. Limita etiam in virgine niſi inceſſiſſet in habitu meretriciali, nam rapiens non tenetur, vt per Boni. in rub. de raptor. Limita etiam niſi fuiſſet nupta lenoni, qa tunc reputatur pro non nupta ita Math. in dicta. l. i. iiii. ca. xxiiii. colum. verſi. ſed tamen poſſunt iſta limitari, & reſtringi. & multa etiam de vidua, an ammittat dotem propter ſtuprum, & quando dic plene, vt ibi per eum ver. no. vlterius ex iſto tex. cum ſequen. vide de meretrice per Io. Fab. inſti. de pub. iu. d. §. ſin autem vbi ſi prius cognoſcebat carnaliter volentem, an ſi deinde per vim rapuerit, & cognouerit teneatur dicit, ꝙ in eo locum habet. d. l. i.

277 ¶ † An autem in ſpõſa committatur raptus, ſi ſponſus eam rapuerit hoc diſtingue, aut iure ciuili aut canonico, primo caſu; aut per verba de futuro, aut de præſenti, primo caſu locum habet diſponſio dicta. l. i. ibi ſiue iam deſponſatam, ſiue nõ ſecundo caſu, aut erat cognita carnaliter, & tunc ex quo maritus in eam habet manus iniectionem. l. fi. C. de lib. exhiben. non hẽt locum dicta. l. i. & Cepo. con. lvii. quod tñ intelligit. & limitat. Mar. in dicta. l. i. in fi. vt locum habeat quãdo vir bene tractaret vxorem alias ſi male taliter ꝙ diuortium inter eſſet eos factum vel vnus quiſque viueret ſeparatim ceſſat iſta manus iniectio, quia non debet ei reſtitui ſtante ſuſpitione, & timore mortis niſi cum ſufficiente, & idonea cautione ideo ante nõ poteſt eam accipere, & accipiendo tenetur pœna. d. l. i. tamen ipſe dicit ꝙ non tenetur ordinaria pœna dicta. l. i. ſed alia pœna cum iuuetur primordio. veritatis matrimonii, vbi per eum quando propter ſeuitiam faciet diuortium, aut non erat carnaliter cognita a viro, & tunc aut erant ſigna ꝙ volebat monachari, & rapiendo tenetur pœna dicta. l. i. aut non apparebant ſigna, & tunc non punitur, ita per Bald. in. d. l. i. in fi. & in dicta. l. raptores. & ibi Pau. & per Mar. ibi car. vi. ver. modo redeundo ad tex. vbi deſponſa loquitur in fi. illius. no. Andr. in dicta conſtitu. ſiquis rapere. Corn. in conſil. lxxx. ii. volum. & vide Marſi. in conſi. lxi. vbi de nõ cognita, & traducta ad domum viri iure vero canonico indiſtinctæ, ſiue per verba de futuro, ſiue per verba de præſenti raptus ſponſę nõ punitur, vt in. c. pen. de rap. vbi Panor. & Ana. & Corn. in dicto conſi. lxxx. glo. And. & Mathe. in conſtitu. capitalem pœnam. ꝙ etiam locum habet, vt ibi per Panor. in caſu quo quis virginem rapuerit præcedente tractatu matrimonii, & contemplatione matrimonii cum conſenſu rapte, vt ibi in. d. c. pe. ſecus tamen, ſi nullus præceſſerat tractatus matrimonii, nam etiã concurrente conſenſu rapte erit contractum crimen raptus, vt ibi per Panor. poſt gloſſ. aliquid per Alexan. in. 1. conſi. iii. volum. pen. col.

278 & Cep.in.d.conſi.lvii. ¶ † Sed quid e conuerſo ſi ſpõſa rapit ſponſum, an teneatur pœna dicta.l.i.glo.ibi tenet ꝙ ſic alii contra quia odioſa cum penalis ideo non extendenda Bal.vero ibi & in.d.l. raptores. ꝙ locum habet pœna.d.l.i. vna cum glo.per illum tex.ibi in verſi. cæteris ibi ſiue maſculi; & in fi.circa ſexus. & licet ſit odioſa tamen eandem continet rationem ideo cum ratio militet in vtroq; nulla ſit diſtinctio, ſed locũ habet.d.l.i.vt ibi per eum, & per Bal. in.l.in ambigua.ff.de legi.& Ioan.and. in mercu.in reg.qui contra de reg.iur.in vi. Sed quid ſi non eſt ſponſus, vel ſponſa, an mulier rapiet virum libidinis cauſa tenetur pœna.d.l.i.glo.& Bal.ibi.in.d.l. raptores ꝙ ſic per.l. fediſſimam C.de adulter.aliquid per And.in.c.i.ver. committentium inceſtas nuptias in titu.quæ ſint regal.& per Mar.in conſi.lxxxv.

279 ¶ † Alii contra cum in pœnalibus maſculinum non concipiat fœmininum, vt plene per Mar.ibi in glo. ſponſam.xii.car. & per Bal.ibi in.d.l.ſi ita.ff.de iniu.rup.teſt. & in.c.cãm matrimonii circa fi.de proba. Ange.ibi in.d.l.i.dicit per glo.ibi fuiſſe combuſtam quandam meretricem quæ rapuit virum libidinis cauſa ꝛ idẽ tenuit Mar.ibi in.d.glo.reſpondens ad obiectũ; ꝙ etiã in pœnalibus maxime vbi fauor publicus concurrit maſculinum concipit fœmininũ, & admittitur extenſio ex identitate rationis faciũt plene tradita p Deci.ĩ.d.reg. in pœnalibus.

280 ¶ † Idem dicas in maſculo rapiente maſculũ libidinis cauſa ꝙ locũ habeat pœna.d.l.i. vt p rationem Bald.ibi Paul.grill.in.d.tract.de pen. omni.coi.x.q.& Bony.in titu.de rap.

281 ¶ † Secundo caſu principali contrahitur hoc crimen raptus quando per vim fuit rapta, & aſportata de loco ad locum, alias ſi non de loco ad locum, ſed eam per vim proſtrauit virginem per terram per vim eandem cognoſcẽdo carnaliter non dicitur committere crimen raptus, ſed crimen ſtupri, ideo de ſtupro, & nõ raptu punitur ita dixit Gand.in rub.de mult.q.de pẽ.a ſtatu.iii. col. ver. item pone quæſtionẽ de facto quem etiam refert, & ſequitur Alber. in tra.ſtatu.iii.par.q.xxxi.incipi. item pone quæſtionem ꝙ narrat Gandin. idem Pau.in.d.l. raptores, & Bal.in cõ.cccvi.incip.ſtatuto placentiæ.iii.vol.Cuma.in con.xcv.de iuuene rapiente mulierũ in via publica & eam ſeorſum a via deducente & cognoſcente ꝙ non dr̃ eam rape vide p Alex.poſt Mar.in.l. marcellus.ff. de ver. ſigni.ꝛ p Mar.ĩ.d.l.i.ſi.no.iii.c.iiii.col.& ĩ ſing. lxv.incipi.ſtatuto cauet; & p Io.de ar.ĩ epit.c.

282 ¶ † Item contrahitur tale crimen, ſi per vim rapiaṫ, vt in.d.l.i.& in.c.de raptoribus.xxxvi. q.i.& per Ang.in.l.ſed eximendi.ff. ne quis eũ qui ius vo. vbi dicit cautum eſſe accuſatorem, vt deducat actus neceſſario concludentes violentiam, alias ſuccumbit, & Ana.in rub. de raptori.Mar.ĩ.d.l.i.iiii.ca.i.co.ver. vlterius ſcias. vis autem ſiue ſit expreſſa, & compulſa, ſiue tacita, & p̃ſumpta ex diſpoſitione.d.l.i.vt ſi blandis verbis, & promiſſionibus ꝛ alliciamentis ſeduxerit, nam tunc etiam ſi volens rapiatur dicitur rapta per vim, vt in.d.l.i.& ibi per Bald. ꝛ in.l.iii.§.ſiquis volente.ff.de libe.ho. exi.& licet Mar.in.d.l.i.in.d.ver.itẽ ſcias videatur velle ꝙ non ſufficiunt promiſſiones & alliciamenta, vt puniaṫ pœna.d.l.i.per.d.c. de raptoribus ex hac auct.tamen gloſſ.ibi & Ioan.de arno.in d.c.pen.de rapto. dicunt illud procedere de iure canonico per quod raptus nõ punitur in volente maxime præcedente tractatu matrimonii, & non aliter, vt dicto.c.pen. & per Mathe. in.d.conſtitu.ſiquis rapere.i.no.& ita intelligit Bal.d.l.i.tex.ibi hoc ipſum mulieris ex quo videlicet fragilis eſt mulier ꝛ fragilitas ſexus opatur, vt dicatur per vim factum concubitum & raptum præcedentibus promiſſionibus, vt per Math.in.d.conſt.& vide per Ang.in auc.de leno.§.fi.circa fi.& Mar.in conſi.lxi.& ſequitur Deci.in conſi.clxx.& Mar.in.d.l.i.iiii.car.ver. teneas tñ menti.i.col.ꝙ ſtatutum de cognoſcẽte aliquã inuitã comprehendit corruptã pecunia, & Mar.ĩ ſing.ccclui.& vide iſer.in.c.i.ver. contrahẽ.ince.nup.in tit. quæ ſint nega. p v m ergo dr̃ rapta præcedentibus promiſſionibus, & in tali rapta contrahitur tale crimen raptus.

283 ¶ † Limita tñ niſi fuiſſet ab alio cognita, vel ab ipſo raptore, nam niſi probeṫ ꝙ per vim nõ præſumitur per vim rapta, ſed voluntariæ ita conſuluit Pau.in con.cccv.per.l.ſtuprum in fi. ff.de ritu.nup.idem dixit Alberi. in tract. ſtatu. ii.par.q.xcii.incip.ſed pone aliquis, & Gand.in rub.de var.quæſt.in male.i.col.in fi.ver. quæro de facto, ꝛ Mar.in.d.l.i.iiii.car.i.col.in prin. & in ſing.lxxxiiii.incip.tu habes regulam; & in.l.maritus vlt.col.ff.de.q. vbi comprobat dictum Pau.& in.l.i.§.diuus.ff.de ſicar.& in rub. ff.de fideiu.xx.col. ver.addo etiam prædictis ꝛ in pra.in.§.diligẽter nu.cv. vide in hoc dictum Io.fab.in.§.ſiue autem inſti.de pub.iud.

284 ¶ † Sed an indiſtincte in volẽte rapi habeat locum raptus videtur ꝙ ſic per.d.l.i.&.d.l. raptores in fi.ibi ſiue volentibus, ſiue nolentibus, dic tñ, & diſtingue ꝙ aut eſt in poteſtate alte-

rius,vt patris mariti tutoris,et curatoris,& tūc
etiam volente rapta contrahitur raptus, & lo-
cum habet.d.l.i.quæ ita loquitur , & tunc ſiue
volente ſiue nolente cōtrahitur cum ex tali ra-
ptus iniuriantur parentes, & prædicti ideo poſ
ſunt accuſare, ⁊ rapiens tenetur pœna.d.l.i.aut
non eſt in poteſtate alterius,& tunc aut allicita
promiſsi , & tenetur pœna.d.l.i.vt ſupra idem
ſi nolēs,vt ſupra aut nullo pac.allicita,ſed eius
mera & ſpontanea voluntate , & tunc ex quo
ipſi volenti non fit iniuria nec aliorum intereſt
nec aliis fit iniuria nō cōtrahitur crimen raptus
nec tenet̃ pœna.d.l.i. ita dicit Bald. ibi & Mar.
iiii.car.i.col.ver.modo circa hoc nota vbi alle
gat rationem ꝙ ſi ipſi rapte non naſcitur actio
ex quo volens ,ergo nec reipu. ideo iudex non
inquirit,vt dixit Sal.in.l.eos.C.de fur. & alii,vt
per eum,& vide per Mat.in.d.conſt.ſiquis rape
re.xi.q.allegat Io.bapt.de cacialum. in rep.l.ſi
qua illuſtris.xiii.car. C.ad orſi.ita ergo interpe-
tratur.d.l.i.quatenus dicit de volentibus.

285 ¶ † Item cōtrahitur raptus ſi rapta fuiſſet co
gnita carnaliter, ná non ſufficit ꝙ rapiatur niſi
carnaliter cognoſcat̃ , vt patet ex tex.d.l.i.ibi,
quia virginitas corrupta non poteſt reſtaurari,
& ſic requirit actum perfectum non attentatū
& ita tenet,ibi Ang. & Ana.in.d.c.pē. qui per
dictum Ang. vidit quendam liberatū qui rapuit
puellam euntem ad puteum pro aqua , & eam
honeſte portauit ad domum cuiuſdam conſan-
guinei,& non cognouit eam. Cep.conſi.lvii. ta
men in contrarium facit tex.in.d.l. ſiquis nō di
cam rapere vbi Bald.et contrarium dicit And.
in.d.conſti.ſiquis rapere,& ibi Math.ii.q.Deci.
tñ in con.ccxxxiiii. vlti.col.tenet ꝙ ſine copu
la nō punitur pœna ordinaria.d.l.i. idem tenet
Mar.ibi antepen.col.ver.quęro vlterius de alia
quęſtione cū aliquali diſtinctione ꝙ aut potuit
cognoſcere modo cognouit, & nō punitur aut
non cognouit,quia non potuit,& punitur.

286 ¶ † Sed quid ſi attentauit rapere,et non per-
fecit nec potuit , quia non inuenit mulierem in
domo glo.inſti.vi bon.rap.poſt prin.quam re-
fert pro ſingulari Carſe.in ſingul. in verbo viſ.
dicit eſſe raptorem,& teneri pœna.d.l.i. & ſe-
quitur Marſi.in.d.l.car.xiii.verſi. quęro aliquis
vadit . ſed in regno hodie non punitur atten-
tatum,ſed factum, vt traditur in conſtitu.aſpe-
ritatem.i.lib.ideo mitius eſſet puniendus.

287 ¶ † Sed quid ſi nolentem rapuit , deinde vo-
lentem cognouit an teneatur pœna raptus li-
cet non fuerit in alterius poteſtate And.in.d.c.
i.in.d.verſic.cotrahen.inceſt.num.verſic.mul-
tis videtur . dicit initium inſpici , & non finis
ideo propter raptum violentum punitur pœ-
na.d.l.i,licet volens fuerit cognita.

288 ¶ † Sed quid ſi ab vno loco fuerit rapta , &
in alio loco cognita.in quo loco puniri debebit
Bald.in.d.l. ſiquis non dicam dicit vbique ex
quo in vtroq; loco deliqui,vidę de hoc, & aliis
multa per Marſi.in.d.l.i.pen.colum. verſi.quę-
ri poteſt,& multa etiam in prac.in.§.quoniam
& in.§.vlterius, & dicit ibi Bald. quod melior
eſt conditio procedentis.

289 ¶ † Item contrahitur raptus quando mulier
fuiſſet rapta libidinis cauſa non ex alia cauſa ,
vt quia eſſet mulier antiqua , vel ex cauſa alia,
nam tunc non contrahitur crimen raptus, nec
rapiens tenetur pœna.d.l.primæ, vt per Deciſ.
in.d.conſil.ccxxxiiii. pulchre.

290 ¶ † Sed an cognoſcens,& rapiens immatu-
ram virginem puniatur pœna raptus , dic vt
per Guidonem Papę. in deciſ.cccclv. & nota
quod dixit Bal.in.l.eam quam.C.de fideicom.
viii.col. & in.d.l.ſi qua illuſtris & Mar.in.d.l.i.
circa fi. & in.l.i.§.ꝑterea.ff.de ſic.& con.xxv.
⁊ con.xcix.quod filius natus ex muliere hone
ſta rapta per vim non dicitur ſpurius , quo ad
291 eam ideo ei ſuccedit. ¶ † Circa tertium de
pœnis raptoris, & ſociorum dic ex.d.l.i. quod
aut ſeruilis eſt conditionis , tunc igne cremabi-
tur, vt ibi circa fi.aut eſt ingenuus , & liber , &
tunc aut rapta eſt ancilla ſeu liberta,& tunc vl-
timo ſupplicio damnatur bonis non publica-
tis , aut eſt in genua, & libera , & tunc ſiue nu-
pta , ſiue ſponſa , ſiue monialis , ſiue laica vlti-
mo ſupplicio damnatur raptor , & bona eius
ipſo facto applicantur rapte mulieri, vt inde ſi
non nupta poſsit nubere,aut ſi monialis eſt mo
naſterio vbi degebat applicentur, vt in.d.l.ra-
ptores eadem pœna imminente cōplicibus au-
xiliantibus & committantibus,& ſociis a prin-
cipio, vt in ipſo actu deprehenſi, vt capite pu-
niantur,& bona publicentur,& rapte,aut mo-
naſterio applicentur,& tales conuicti, & con-
feſsi non appellant,& interfici poſſunt, ⁊ vbi-
que capi, & cognoſci abſque fori præſcriptio-
ne,& exceptione nec valet matrimonium con
tractum inter raptum,& raptorem, & parētes
nō poſſunt pacem facere nec remittere tale fa-
cinus alias deportationis pœna plectentur , alii
vero aſſociantes,& receptantes, & præſtantes
auxiliū poſt facto non in rapina capite puniū-
tur bonis non publicatis hæ ſunt pœnæ talibus
ſtatute ex diſpoſitione.d.l.i. quæ pœnæ etiam
hodie in regno ſunt approbate per.d.conſt. ca

pitalem pœnam. tam quo ad principales quam
quo ad ſocios,& prohibitione matrimonii ſub-
lata in contrarium regni conſuetudine,& de pę
nis raptus per Guido.pa.in ſingu.ſuis in.§. cum
quæritur de pœna raptus. & ad id quod dicitur
de complicibus,& fautoribus, & ſociis intelli-
ge prius præcedente tractatu,& coadunamen-
to ad hoc principaliter facto vt rapiant non ſi
ſimpliciter fuiſſent reperti in ſocietate raptoris
abſq; tractatu præcedente per.l.iii.§. homines.
ff.vi bon.rap.Ancha.in conſi.ccxvii.Bal.in cō-
ſi.ccxxix.iii.vol.Alexan.in.l.ſi duo patroni.in
prin.ff.de iureiu.Marſi.in.d.l.i.vii.car.ver.not.
vlterius.ex iſto text.& in.l.nihil intereſt.& in
l.ſi.ff.de ſicar.& in pra.in.§.conſtante.& in ſin
gu.xv.& in ſing.cccc.& traditur per Fely.in.c.
ſicut dignum.de homic.vbi etiam dicit in dubio
præſumi caſualiter & non ex propoſito. dixi
292 ſupra. ℭ † Vlterius not.raptorem condemna-
tum conuictum aut confeſſum nō appellare di
cta.l.i.ſed an ſocii,ꝛ auxiliantes confeſſi,aut cō
uicti non appellant condemnari, videtur ꝙ ſic
nam.d.l.i.punit eos eadem pœna ergo parifor-
mis debet eſſe diſpoſitio,vt ſicut raptor non ap
pellat nec iſti.Azo.in ſum.eo.titu.& And.in.d.
conſti.ſi quis rapere.& in.d.conſt. capitalem di
cit iſtos non poſſe appellare.Complices vero,ꝛ
fautores,& conſocios mitius puniri, ideo poſſe
appellare quod intellige in ſimplicibus compli-
cibus, & fautoribus non tamen interuenienti-
bus habitu tractatu vt in.d.l.i.de conſciis etiam
a principio poſſunt appellare ex quo mitius pu
niuntur ſecundum Bart.in.l.verum.ff.de parr.
& in.l.i.§.occiſorum.ff.ad ſille.Ana. in rubr.de
his qui ſili.occid.fallit in conſciis crimi.læſę ma
ieſt.aut proditionis patriæ.nam conſcii non re-
uelando tenentur vt in.c.i.§.præterea quę fuit
prima ca.ben.ami.&.l.quiſquis.C.ad.l.iul.ma-
ie.Barto.in.d.l.verum.quod tamen intellige vt
per Alex.in conſil.lv.iiii.vol.ſi poterit probare
tractatum alias non tenetur reuelare, & ita in-
telligitur quod traditur. in.d.§. præterea ita ēt
intelligit,& declarat Mathe.in.d conſti.capita-
lem pœnam.i.not.vbi etiam ꝙ fallit in crimine
293 parricidii. ℭ † An autem principalis & iſti au
xiliatores in vno & eodem libello poſſint accu
ſari,dic vt per And.& poſt eum Math.in.d. cō-
ſti.capitalem,& ibi an & quando poſſunt plu-
res accuſari in eodem libello,dic vt per eos vl-
terius no.ex.d.l.i.raptorem ammittere priuile-
gium fori tantum cum nec de aliis exprimat.
294 ℭ † No. etiam ꝙ in crimine raptus nō poteſt
tranſigi,nec pax fieri,& remiſſio, & per hoc di
co in tali crimine non habere locum priuilegia
conceſſa nonnullis ciuitatibus in regno ꝙ ſtan-
te concordia partis,& remiſſione procedi non
poſſe in criminibus remiſſis, vt locum non ha-
beant in tali crimine per.d.l.i. quo priuilegio
gaudet ciuitas noſtra multis fulcita priuilegiis
cum talis pax,& concordia a lege reprobetur
fieri niſi dicatur non obſtante diſpoſitione.d.l.i.
ideo de ea expreſſa debet fieri mentio vt tradi-
tur per Bal.in titu.de pa.conſtan.in fi. in verſic.
non obſtante vbi traditur an & quando per pri
uilegium conceſſum cenſetur derogatum legi
generali,& econtra,ſed dic quod licet puniatur
pater remittens,& concordans pœna deporta
tionis non tamen aperit an valeat remiſſio, &
tranſactio,& glo.in.l.qui cetu.§. qui vacantem
dicit ꝙ valet per tex.in.l.ſi maritus.§.ſi negaue
rit.ff.de adulte.qui tex.loquitur in adulterio,&
non in raptu idem videtur ſentire glo.in.d.l.i.li
cet dicat ſecus eſſe ſi pecunia corruptus per.l.q
de crimine.C.de accuſati.vbi traditur & Bar.in
d.l.qui cetu.vbi tex.de hoc dicit valere tranſa-
ctionem,& remiſſionem de quo per doct.in.l.
tranſigere.C.de tranſa.& Saly.in.d.l.i. & ſic vi
detur militare priuilegium prædictum in crimi
ne raptus cum etiam in re communi valeat.
295 ℭ † Item no.quod dicit Mathe.in.d.conſtit.ſi
quis rapere.x.q.quod illud quod dicitur in.d.l.
i.quod non licet appellare raptori condemna-
to locum habet ſi eſt conuictus,& confeſſus nō
aliter,nam ſi conuictus tantum aut confeſſus tā
tum appellat,vt per eum de quo mirandum eſt
cum nullum inducat ſpeciale per.l.ii.C.quo ap-
pella.non recip.dic vt per Iaco.Butr.& Bal.in
296 d.l.ii. ℭ † Vlterius no.ꝙ ſecundum ius ciuile,
non poteſt contrahi matrimonium inter raptā,
& raptorem & contractum non valet ad euitā
dam pœnam.d.l.i. iure vero canonico in hoc
eſt derogatum diſpoſitioni.d.l.i.per text.i.c.pe.
& fi.de rapto.&.xxvi.q.ii.ca.deniq;.&.c.tria.
in qua materia ſtatur iuri canonico in matrimo
niis contrahendis,vt per Panor.in conſil.xii.&
Fede.in conſi.xxxvi.glo.& Ana.in.d.capi.fin.
Mar.in.d.l.i.ii.car.verſic.no.etiam ex hac lege.
And.& Math.in.d.conſt.ſi quis rapere. poſt gl.
in.d.conſti.capitalem & in.d.c.i.ver.contrahē.
ince.nup.Panor.in.d.c.pen.& fi.& hoc intelli-
ge ſiue fuerit contractum matrimoniū ſiue præ
ceſſerit tractatus matrimonii,vt in.d.c.pe. alias
ſi non præceſſerit tractatus punitur etiam ſi vo
lens fuerit rapta,vt per Panor.ibi poſt gloſ.ſiue
etiam ex poſt facto contrahatur licet a princi-
pio diſſentiret,ꝛ per vim fuiſſet rapta. nam vo-

lens ex poſtfacto contrahere purgatur præce-
dens diſſenſus per ſubſequentem conſenſum vt
d.c.fi.de rapt.de quo per Gemi.in.c.ii.de heret.
in.vi.poſt gloſſ.& in.d.c.qui tria.xxxvi.q.i. &
Alex.in conſi.xiii.ii.volu.Barba.in conſi.xix.
vide Specula.in titu.de diſpen.ver. nunc de di-
297 ſpenſatione epiſcopi.verſi.xlviii. ¶ † Sed an
diſpoſitio.d.l.i.quo ad pœnam capitalem,& am-
miſſionem bonorum videtur ſublata hodie per
ius canonicum per.d.c.pen.& fi.vt ſi contrahat
rapta,& raptor matrimonium euitat pęnas prę-
dictas mortis,& bonorum glo.in.d.conſti.capi
talem.dicit q ſic ſicut pene contrahentis ſecun
das nuptias hodie ſunt ſublate,vt in.c.dominus
de ſecund.nup.& plene Deci.in.l.fœmine.C.de
ſecun.nup.& Fede.in conſi.xxv.Ioan.calde.in
d.c.fin.& Iaco.butr.in.d.l.i.Panor.in.d.c.pen.
Auguſt.poſt Ange.in glo.che hai adulte.Andr.
in conſti.capitalem.Mathe.in conſti. ſi quis ra-
pere.vi.q.& in.d.c.i.quæ ſint regal. tenent con
tra.nam ius canonicum ſe non impedit in pęnis
corporalibus, ideo non obſtante matrimonio
capite plecti poteſt,& ita alias fuit obſeruatum
per regem Hiſpaniarum auctoritate And. cuius
magna eſt in regno auctoritas licet Mathe.dicit
ſeruari opinionem Andr.inter populares cum
detur diſtinctio qualitatis perſonæ in pœnis in
conſtitu.reg.qualitas perſonarum,& in conſti-
tu.qui doloſe.de incend.
298 ¶ † Sed quid ſi non apparet de contractu ma
trimonii,ſed raptor & rapta dicunt cõtractum
inter eos fuiſſe matrimonium,nec etiam cõſtat
de aliquo tractatu an ſtetur eorum confeſſioni
ad euitandam pœnam prædictam de quo p An
ge.in d.glo.che hai adulte.& Cepo.in.d.conſi.
lvii.vbi in terminis raptus conſuluit, & Marſi.
in conſi.lxiii.In quibus plene de hoc quod eui-
tant quod limitat Cep.niſi appareant ſigna præ
cedentia in contrarium,vt in caſu illo,& per Pa
nor.in.d.c.pen.circa fi.& Andr.in.d.c.i.verſic.
multis.dicit relinquendum arbitrio iudicis,ut ex
qualitate perſonarum dicta & facta penſemus.
299 ¶ † Sed an quod dictum eſt ſupra de princi-
pali ſecundum ius canonicum locum habeat in
ſociis,& auxiliatoribus Mathe.in.d.conſti.ſi qs
rapere.ix.q.dicit in ſociantibus poſt raptum lo
cum habet,in ipſo vero raptu ſociantibus locũ
non habet,ſed remanet diſpoſitio.d.l.i.quo ad
pœnam limita tamen tam in principali q̃ aliis
niſi eſſemus in terris eccleſiæ in quibus attendi-
tur diſpoſitio iuris canonici quo ad pœnam, &
amiſſionem bonorum,& omnia alia vt per.Bal.
in.l.priuilegia.C.de ſacroſan.eccleſi.& Mar.in
d.l.i.xi.colum.ver.no.etiam ex hac lege,in re-
gno autem Neapolitano ſtatutum reperitur cõ
tra rapientes virgines ſub colore matrimonii
contrahendi contra voluntatem parentum, vt
in.c.reg.incip.vt ſine mortalis peccati diſcrimi
ne,ſub rub.ſtatutum contra Neapolitanos, vbi
punitur eadem pœna deoſculans,et ſucceſſione
priuatur & nemini licet ſub pœna ſupplicare ut
300 ibi. ¶ † Etiam no.vnum in quo licet alias quis
foriudicari non poſſit niſi elapſo anno, tamen
ibi ſpeciale eſt vt contumax, & bannitus nõ ex
pectetur per annum,vt foriudicetur, ſed infra
ſemeſtre tempus poteſt, & debet foriudicari cõ
tra tenorem conſtitu.pœnam eorum, ſed extra
Neapolim pœna deoſculantis virginem in via,
& ſtrata publica aut eccleſia extra ordinem pu
nitur,vt per Math.in.d.conſti.ſi quis rapere.ii.
no.ii.q.verſi.quid autem,& in deciſio.cclxxvi.
301 vbi relegatur. ¶ † Item dictum rapte contra
raptorem,& ſocios facit indicium ad torturam
vt proſequitur Mathe.in dicta conſtit.aſperita-
tem legum.iii.libr.& in conſtitu.ſi quis rapere,
poſt Cy.in.l.i.C.de rap.virgi.
302 ¶ † Item raptor infamis eſt niſi a principe re
ſtituatur & in.d.c.contra Neapolitanos,& per
Mathe.in.d.conſti.ſi quis rapere.viii.no.vbi di-
cit procedere præcedente accuſatione non ſi p
inquiſitionem ex iudicis officio,ut per eum,hęc
de raptore ſufficiant cætera,dic vt per Saly.&
Mar.in.d.l.i.& Bel.in tit.de leno.iii.col.& ſeq.
303 ſequitur de ſtupro. ¶ † Circa igitur quartum
de ſtupro dic quod ſtuprum committitur in vir
gine vidua,& puero maſculo, vt in.l.ſtuprum.
in fi.& in.l.inter liberas.in fi.ff.de adulteriis, de
maſculo etiam in.l.i.ff.de extraord.crimi.idem
ſi fœmina cum fœmina coit,vt in.l.fediſſimam
C.de adulter.idem ſi fœmina agit,& vir patitur,
vt per Ange.in.d.glo.che hai adulter.ver.quæ
ſit pœna ſtupri.idẽ in ſponſo cognoſcente ſpon
ſam immaturam minorem.xii.anno.vt per gl.
inſti.de nup.in prin.in ver.viri potens,& And.
& Mathe.in.d.conſti.ſi quis rapere.vii.q.& de
cognoſcente virginem immaturam, ſeu atten-
tante cognoſcere qualiter puniatur,vt per Gui-
do.pa.in.d.deciſi.cccccclv.& in.l.ſi quis aliquid
§.quem nondum.ff de pen.& per Mathe.in.d.
304 conſti.ſi quis rapere. ¶ † Stuprum autem cõ-
mittitur dummodo ſit libera non autem ſerua:
nam ſtuprum in libera non autem ſerua locum
habet,vt in.d.l.inter liberas.ff.de adulter.& in
l.ſi ſtuprum.ff.de iniur.nam tunc ſi in ſerua lo-
cum habet actio iniuriarum,vel prætoria,et de
ſeruo corrupto niſi concurrat qualitas raptus.

305 per.d.l.i.C.de rap. ¶ †Item ducens duas vxo res tenetur de ſtupro.l.eum qui duas. C.de adul te.Pau.grill.in trac.de pen.omni.coi. vbi plene Alex.in conſi.clxv.vii.vol.Ange.in.d.gloſ.che hai adulter.ſcribentes.in.§.item lex iulia.&.§. ſiue autem.inſti.de publ.iud.Bel.in pra.in tit.de leno.Boni.in rub.de adulter.

306 ¶ †Pœna autem ſtupri eſt ꝙ aut ſtuprum cõmiſſum eſt abſq; vi,& tunc punitur pœna dimidie partis bonorum ſi eſt vir honeſtus, humilis vero pœna corporali,& relegationis vt in.§.itẽ lex iulia.inſti.de pub.iudi. & plene per And.in d.c.i.ver.contrahentium ince.nup. Mathe. poſt And.in.d.conſti.ſi quis rapere.iii.q. vbi dat cautelam, vt faciat eam ad ſe venire,& ipſe non ua dat ad domum mulieris, & proteſtetur eam habere in concubinam, & per Thom. gra.in vo. iiii.& vo.xvii. Ange.in.d.glo. Bel.in titu.de leno.iii.col.& Gand.in rub.de var.queſtio. ex ſtatu.vi.col.aut ſtuprum eſt factum per vim verã, aut interpretatiuam.cum promiſſionibus & alliciamentis,& blandis verbis, & tunc eſt pœna capitis vt in.§.fin autem.per vim.inſti.de pub. iud.& Ange.in.d.glo. ver.quæro quæ ſit pœna And.in.d.c.i.& Math.in.d.conſtit.ſi quis rapere.iii.q.ſed Gand.in.d.rubr.de mult.quæſtio.ex ſtatu.in fi.vi.col.dicit ꝙ niſi concurrat qualitas raptus in ſtupro violento non eſt pœna capitis, & ideo ſi iuuenis puellam proiecit in terram,& per vim cognouit,& ſtuprauit non debet mori ſed alia pœna puniri puta pœna.l.iul.de vi pub. vt deportetur,& bona publicentur.l.i.§.item.ff. de vi pub.ita per Raph.Cum.in conſil.xcv. vbi loquutur in minore.xxv.annis ſtuprante vt mi

307 tius puniatur. ¶ †Vltra autem pœnam corporalem dicit Par.in trac.ſindi.ca.xli.iiii.col.teneri ſtuprans ꝙ det de bonis eius tot bona ꝙ poſſit ſe dotari vt ibi per eum,& per Cepo.in conſ.

308 xxvi. ¶ †Et quid ſi immaturam virginem ſtuprauit an puniatur pẹna capitis Guil.de cu.in.d. l.ſi quis non dicam rapere, dicit deportandum per dicta.l.ſi quis aliquid.§.nondum.ff. de pen. per quem dicit iuuenem quendã euaſiſſe a morte,idem Signor.de homod.in conſil.ccxix.Bal. tamen in dicta.l.ſi quis non dicam.dicit ſi haberet iuuenem præmanibus cum decapitaret, & Ioan.fab.in.§.item lex iulia.inſti.de publ.iudic. dicit maiori pœna puniri quam ſi maturam,vide Matheum in dicta conſtitutione ſi quis rapere ſeptima quæſtione.

309 ¶ †Limita tamen vt non teneatur quis de ſtupro niſi eſſet honeſta non ſi ſolita cognoſci ab aliis,& impudica,vt per Gand.in dicta rubri.de var.quæſt.in mal.ii.col.ver.quæſtio fuit de facto,vbi autem per vim fuiſſet cognita dic vt ſu

310 pra de meretrice. ¶ †Limita etiam niſi ſtatim poſt ſtuprum venalem formã paſſim exhibuerit meretricio more.nam tũc propter animum corruptum nõ tenetur de ſtupro.l.ſi eam.C.de adulter.per Bel.in.d.titu.de leno.& ideo per illum tex.in.d.l.ſi eam.dixit Gand.in rub. de aliqui.quæſt.in male.ii.col.ver.quæſt.de facto mutine ſi quis fuerit accuſatus ꝙ per vim cognouit,& ille probet alias eam ſponte cognouiſſe, uel ab alio fuerit ſponte cognita ꝙ non tenetur de violentia,& ſtupro violento.

311 ¶ †Et de pœna deoſculantis virginem p vim, dic vt per Thom.gra.in conſil.xlviii. vbi extra ordinem punitur,& ſupra fuit dictum.

312 ¶ †Sed quid ſi diu cohabitat cum aliqua, & retinet eam tanꝗ concubinam an euitet pœnam ſtupri, dic vt per Thom. in vo.iiii. & in.d.vo. xvii. vbi fuit de ſtupro condemnatus, & ibi an & quando euitat pœnam ſtupri retinendo in ſe

313 mate concubine. ¶ †De pœna autem retinentis duas vxores,dic vt in.d.l.eum qui duas ꝙ pẹna ſtupri tenetur,& Ang.in.d.glo. che hai adulte.viii.col. ver.ſic.quid autem in caſu, & in ver. & aduertas.vbi dicit errare punientes capitaliter habentem duas vxores,idem tenet Saly.c.in d.l.eum qui duas,& Augu.poſt Ange.in.d.glo. & Panormi.in.c.cum haberet de eo qui dux.in ma.quam pol.per adult. Mateſi.in no.c. vbi pœna relegationis,& fuſtigationis tantum ſi eſt vilis & infamis Alexã.in.d.conſi.clxv. vii.volu.

314 Tho.in.d.vo.xvii. ¶ †Etiam intellige quãdo primæ nuptiæ fuerint valide,vt per Mar.in cõſi.cxx.& Auguſt.poſt Ang.in.d.gl. vbi quando accepit vnam affinem,& aliam non & ſic primæ nuptiæ inualide.Idem ſi cum prima non cõſumauit matrimonium non punitur pœna.d.l. eum qui duas. vt per Bald.in conſi.cin.iii.vo.& vide Saly.in.l.ii.C.de inceſt.nup.

¶ †Et no.quod licet non puniatur pena capitis propter duas vxores tamen quando plures duabus habuit tenetur pena capitis, & ita fuit votatum in magna curia vt per Thom.gram.in vo.xvii.vbi fuit inquiſitus de quinq; ſtupris honeſtarum mulierum cum quibus contraxerat.

315 ¶ †Etiam de pena tutoris aut curatoris ſtuprantis pupillam dic vt in.l.i.C.ſi quis eam. vbi deportatur,& bona publicantur.

¶ †Et de pena concubentis cum ſeruo, dic vt in.l.i.C.de muli.quæ ſer.prop.ſe in miſ. vbi mulier pena capitis,& ſeruus comburitur glo fina. in.d.§.item lex iulia.inſti.de pub.iudi. Ange.in

d.gloſſ.che hai adulter. vbi vide, & Pau.grill.in
d.tract.de pen.om.coi. ¶ †De pęna autem pue
rum ſtuprantis iure communi pœna capitis pu
nitur.l.i.ff.de extraordi. crimi. & in.l. cū vir.C.
de adulter. & in auc. vt non luxur.contra natu.
hodie vero in regno viuus cōburitur vt in pra.
de ſodomia. & vide Mathe.in conſtitut. legum
aſperitatem.in fin. vbi etiam ſi extra polluit, &
non perfecit extra ordinem punitur, & non pę
na ſodomiæ, vt per eum. ¶ †Et no.quod dixit
Firma.in repert.ſuo in verſi.ſodomita quod cō
ſuluit in quodam dormiente affine fœmina, &
eam dormientem cognoſcente contra naturam
& illa clamante experge facta dixit teneri de
raptu pœna capitis, & per Boni.in tit.de rap.
¶ †Item ſodomita efficitur inteſtabilis ſi eſt cō
demnatus, vt per Spec.in titu. de inſtr.edi.§.cō
pendioſe. verſi. xiii. Barba.in conſil.lxii. Augu-
ſti.poſt Ang.in.d.gloſſ.che hai adulter.qualiter
probetur ſodomia.per Marſ.in conſi.xxviii.&
de pœnis aliis concremationis per Gand.in titu.
de pœnis in fi. vbi ponit multos caſus.

316 ¶ †De pœnis autem contrahentis inceſtas nu
ptias, dic vt per Ang.in.d glo.pen.col. vbi ple-
ne quando puniatur, & an dos publicetur ſi fuit
contractum matrimonium inter prohibitas per
ſonas, & cui applicetur, dic vt in.l. qui cōtra.C.
de inceſt.nup. & pleniſſime per Bal.Imo.in tra
cta. de dot.in.xi.par.operis.

317 ¶ †Quid autē probare debet accuſans de ſtu-
pro dic ꝙ fuerit virgo & honeſta. & ſtuprata p
accuſatum, verſa vice quod ab alio fuerit cogni
ta. nam tunc non tenetur de ſtupro, vt per Mat.
in.d.conſtit.ſi quis rapere.iiii. quæſtio. & ſupra
dictum eſt cætera vide per Ang.in.d.glo. vnum
tamē no.in regno circa probationem ſtupri uio
lenti quod inoleuit conſti.reg. in quæſtionibus.
i.lib. quæ declarat qualiter improbanda violen
tia olim inferebatur, & inducebatur bellū quan
do accuſator offerebat pugnam ad probandam
violentiam, ſed quia hodie duella ſunt prohibi-
ta niſi in duobus caſibus videlicet in crimine læ
ſæ maieſt. & morte abſconſa, vt in conſtit.mo-
nomachiam inducitur per.d.conſtitu.quod non
habeat locum pugna. ſed accuſator probet vio
lentiam, aut per teſtes idoneos, aut per confeſ-
ſionem ſtuprantis, & inferentis violentiam, &
tunc facta tali probatione accuſatus poteſt con
demnari ad pœnam capitalem pro tali violen-
tia illata, & ſtupro violento, & ſic per hanc con
ſti. pro ſtupro violento videtur imponenda pę
na capitis quod no. ad ea quæ ſupradicta ſunt ſi
vero non ſint plene probationes. aut confeſſio
nes, ſed indicia aliqua, vt quia facta appareat tri
na denunciatio propter præcedentia ſigna &
actus venereos, & amoris inde fuerit inuentus
cum muliere colluctante, clamante, & vocife-
rante, & clamoribus auxilium petente, aut quod
ſtante clamore reperiatur prope domum fuge-
re, vel quia probetur virum ſatagiſſe ſeras mu-
lieris aperire detinendo ipſam ſubptus tunc de
his facto proceſſu tranſmittatur ad regem q iu-
xta eius iudicium pęnam infliget, nec iudices in
feriores poterunt ante pœnam imponere capi-
talem, & interim antequam reſcribatur, & deti
neatur ſub fida cuſtodia carceris, aut fideiuſſo-
318 rum de ſtando iuri. ¶ †Et ſic quando reſcribi-
tur ꝙ quis detinentur ſub fida cuſtodia eum re-
laxando fideiuſſoribus eſt ſatisfactum manda-
to ſuperioris per illum tex. quem ita ad hoc no.
Mathe.ita diſponit.d.conſtitu. per quam datur
modus probandi violentiam, & ſtuprum, vt &
tradit And.ibi & Mathe.v.colum.verſi.quæro
ſecundum And. vbi ponit modos probandi vl-
tra tradit, per Ang.in.d.glo.che hai adult.

319 ¶ †Sed quærit ibi And & Math.an ſtantibus
indiciis antequam principi reſcribat poſſit po-
nere reum ad torturam cōcludunt ꝙ ſic ut per
Mathe.ibi in.d.ver.quæro ſecundum Andr.cū
de hoc non exprimat.d.conſtitu. ſed quod non
imponam pœnam cepitalem tantum.

320 ¶ †No.etiam ex illa conſti.ꝙ licet per auct.ſi
quis ei.C.de adulte. & in corpore vnde ſumitur
ſtatuatur ꝙ factis tribus denunciationibus quæ
tamen in ſcriptis fieri debeant, vt per Mat. poſt
glo.fi.col.hodie uero non requiritur quod fiant
in ſcriptis tres denunciationes, ſed ſufficit pro-
bari per teſtes ſecundum eū quibus factis ſi po-
ſtea fuerit repertus alloqui poteſt occidi, & etiā
coram iudice ducere, & his probatis poterat cō
demnare, vt ibi dicitur tamen hodie in regno p
dicta conſti.in quæſtionibus eſt correcta illi au
tem, vt non ex his tribus denunciationibus pro
batis poſſit condemnari, ſed principi reſcribi, &
ſic ille tres denunciationes non ſufficiuntur ad
condemnandū ſimpliciter, ſed bene ad torquen
dum niſi præfatis probatis de quibus in.d.con
ſti.concurrerit decretum, & mandatum princi-
pis reſcribentis non tamen reperitur correpta
quod occidi poſſit a patre, ſed ꝙ a iudice non
poſſit condemnari, & ſic no. per illam conſtitu.
non damnari ex violētis indiciis ad mortem de
quo per Panor.in.c.auditis.de præſcrip. & An-
to.in.c.afferte. & in.c.quia veriſimile. de præ-
ſump. & ibi per Mathe.vlt.col. qui dicit etiam
ꝙ.d.auctē.de iure canonico ſit correcta, vt per
Hoſti.

Hoſti. & Anto.in.c.ſi vero.lo.i.de ſent.excom. & an dicta præſumptio locum habeat in clerico dicit quod non ſecundum Saly. in.d.auctẽn. ſi quis ei.no.etiam illa indicia de quibus in dicta conſtit. & Mathe.ibi videlicet vociferationem fugam in loco, & domo mulieris, & ſic vicinitas loci, ubi etiam dicit de inimico reperto mortuo in hoſtio domus inimici colluctationem cũ muliere ſatagentiam aperire ſeras eiuſdem per quæ, & alia de quibus ibi per Mathe.in.d.verſi, quæro ſecundum Andr. & in fin.colum. vbi de his probatur violentia mulieri, & ſtuprum violentum quæ not. vt ſcias articulare quid debeas probare, & articulare ad probandam violentiã & no.etiam quod ſi mulier patitur violentiam, & clamat audientes vicini debent ſuccurrere alias puniuntur vt in conſti.quicunq; mulierem vbi punitur non ſuccurrens pœna quatuor auguſtalium, nec admittitur excuſatio quod fuerit ſurdus aut mutus aut dormiens ſi in eodem loco & tecto fuerit de quo poterat audire niſi clare probentur vt ibi, & no.etiam aliam conſtitutio: quæ incipit peſſimam & horrendam quod ſi mulier in uſte reperitur conqueſta fuiſſe, nec probaſſe raptum aut violentiam ꝙ ſimilitudine ſupplicii damnatur; vt capitis pœna puniatur.

321 ¶ † Et ſi prægnans fuerit expectatur poſt.xl. dies a die editi partus & ſi non extant conſanguinei qui nutriant puerum ꝙ tunc expenſis fiſci lactari & nutriri debet & vide ibi per Math. infra quantum tempus debet ſuperſederi executio ſententiæ capitalis late contra mulierem prægnantem ſiue condemnetur ad mortem ſiue ad mutilationem manus vt ibi per eum & ibi in fine, an mulier poſſit dicere velle lactare puerum ne moriatur & an ſit audienda ꝙ non per illam conſti. & ibi per Math. quid ſi probauerit per duos teſtes repulſatos violentiam, vel per famam an excuſetur ab illa pœna dic vt ibi per Mathe: poſt And, diſtinguentem modum repulſe ex præmiſſis igitur ex abundanti remanet expedita materia adulterii raptus & ſtupri in omni iure incepta proſequamur.

322 ¶. † Vndecimo igitur excuſatur ſi vulnus illatum non fuit mortale tamen propter malum regimen ſiue curam. vel imperitiam medici, vel quia febris ſuperuenit mortuus eſt: nam tũc nõ tenetur de morte ſecuta, ſed de vulnerato tantum vt per Gand.in rubri.de homi: x.colum. & ſequen.ver.quæſtio etiam dubitabilis vbi concludit mitius puniri febre ſuperueniente. plene Cepo.in conſi.lxij. & conſi.xli. & conſi.xxvii. vbi quia vinum bibit & ſic ob malum regimen & in.d.conſ.lxii.quia febris ſuperuenit & diſtinguit, & mitius punitur & per Specu.in tit.de homi.& ibi Bal.de febre Bal.in conſi.cix.i.vo.Boni.in rub.de inſul.& percu.in fi.iiii.col. Bald.in l.i.C.de emend.ſeru.glo.in.l.ſi ab hoſtibus.§.fi. ff.ſol.mat.Iuſti.amode.in tra.ſindi.ver.clvi. Tãcre.de cor.in ſuo compend.ca.xxxiii.ix.q. Mathe.in conſti.terminum vitæ in fi.iiii.fal. & per Gand.in.d.rub.de homi.pen.col.verſi. ſed quæro quædam & ſeq.vbi propter imperitum medicum malam curam, & regimen & Cep. conſ. xxvii. & Math.in.d.iiii.fall.de mala cura.et medela.exponens ſe vento et comedens nociua ꝙ teneatur de vulnerato & non de occiſo, vt ibi per eum poſt Andr.per l.qui occidit.§.fina.vbi Odo. & in.l.ſi explagiis.ff.ad.l.aqui.Cano.in.c. exhibita de homi.Signo:de homi. in cõſ.clxiiii. traditur per Fely, & alios in.c. preſbyterum de homi.vbi plene de his & de inobedientia vulnerati & comeſtione nociuorum vel ſi concubuit cum vxore poſt Bald. & alios in d.l.ſi ab hoſtibus & in.d.l.qui decidit vbi floria. & ibi de mala medicina & vicio medici, vel quia medicum non adhibuit vel ſi adhibuit imperitum tamen vt per Bar.in.d.l.ſi ab hoſtibus & per Bal.in.l. ſi non ſimpliciter.iiii.colũ.C.de edil.actio. & in Specu.in tit.de homi.Ang.in.l. quod ſi nolit.§. ſi mancipium:ff.de edil.edi.Flo.in.l.ait lex.§.i. ff.ad.l.aquil. Alber.de roſa.in tra.ſtatuto.ii.par. q.xxxvii.plene ẽt Ang.in gl.ex interuallo mortuus eſt verſ.q̃ro qd ſi mortuus et ver.q̃ro aliqs fuit vulneratus & in gl.cõpa.inquiſi.interim.de ſen: Anc.in cõſ.ccv.Boni.in.d.rub.de inſul. et percu.v.col.de his plene per Mar.in.l. nihil intereſt.i.col. & ſeq.ff.de ſicar. & in conſil.vii.Socy. in conſi.clxxxviii.Bal.in conſi.cxcv.i.vol.Cuma.in conſil.cxxxiiii. & plene dic vt per Fely. in:d.c. preſbyterum. Vbi limita niſi quo ad irregularitatem.nam licet ex his moriatur tamẽ efficitur irregularis vt per Anch.in conſi.cclxxviii. & dixit Socy.in conſi.clxxviii. ¶ Idem eſſe ſi vulneratus non vtitur medico, ſed incantationibus tantum.nam ſi moritur non tenetur de occiſo vt per Mar.in.d.l.nihil intereſt & in pra. in.§.quia & in.l.i.in prin.xxiii.limi.ff. de ſicar. & de prædictis plene tradit Mar.in.d.§. & quia vbi plene & per Par.in tra.ſindic.car.cxxiii.iii. col. & per Thom.gram.in vo.xxiiii. vbi quia bibit vinum putum, & fecit contra regulas medicinæ Corne.in conſi.cclxxxiii.iii. vol. & conſi. cclxxxii.iiii.vol. Alex.in conſi.cxlviii.ii. volu. Thom.gra.in conſi.xxix. vbi ſi vulneratus ſpaciatur per ciuitatem & quando febris ſuperue-

Mala cura. Imperitia medici. et eo nõ adhibito [illegible]

ſit qua pœna puniatur & in conſi.xlix.& con-
ſi.ii.in quibus ꝙ mitius,ad illud autem quod ſu-
pradictum eſt ſi medicum non adhibuit vltra
hoc probare debet quod potuiſſet adhibere ſi
voluiſſet vt dicunt doct.in.d.l.ſi ab hoſtibus.§.
i.& Bal.in conſi.cxcv.i.vol.quod tempera niſi
eſſet in loco inſigni in quo prę ſumuntur eſſe me
dici vt per Areti.in conſi.xvi.vide Auguſt.poſt
Aug.in.d.glo.ex interuallo mortuus eſt & ſta-
tur iudicio medicorũ an mortuus fuerit ex vul
nere an ex mala cura vt per Specu.in tit.de ho
mi.§.i.ver.ſed pone a & Alex.in conſi.cxlviii.
ii.vol.& Cardina.in clem.i.iii.q.de homi.

323 ℭ †Sed an in dubio præſumatur mortuus ex
vulnere vbi medici dubitant an fuerit vulnus
mortale aut,non & pars dicat mortuum ex ne
gligentia & malo regimine quid in dubio præ-
ſumendum eſt Gand.in.d.rub.de homi.verſicu.
ſed pone ꝙ aliquis & in fi.d.titu.dicit ꝙ præſu-
mitur ex vulnere mortuus niſi probetur de ne-
gligentia & malo regimine quo non probato te
netur de occiſo & eo probato de vulnerato tã
tum vt in exemplo ruſtici qui in capite vulnera
tus in eſtate iuit ad laborandum cum bobus ad
ſolem & iratus cum bobus , & calefactus mor-
tuus fuit de vulnerato tantum tenetur & nõ de
occiſo ſecundum Alber.pap.& per Math.in.d.
conſti.terminum vitæ in fi.vi.q.ꝑ facta inquiſi
tione ſi non cõſtat de vulnere mortali in dubio
præſumitur non mortuus ex vulnere mortali,
& ibi quis debet probare mortuum ex vulnere
an ex malo regimine & quid debet probare ac
cuſatus & quid fiſcus & quid in dubio vt p Ma-
the.ibi.iiii.fallen.& vide per Mar.in.d.§.& qa
& in.d.l.nihil intereſt & in.l.fi.ff.de ſica.& poſt
Bar.ibi Tho.in vo.xxiiii.& conſil.xlix.Cep.in
conſi.xxviii.& conſi.xli.vii.col.& Fely.in.d.
c.preſbyterum & per Tho.gra.in conſil.xlix.i.
&,ii.col.vbi probato vulnere & in loco peri-
culoſo & hoc atteſtãte medico difficilis eſt pro
batio in contrarium quod non ex vulnere fue-
rit mortuus.Limita niſi fuiſſet mortuus poſt rela
tionem medicorum deponentium vulnus non
eſſe mortale,nam ſi poſtea moriatur præſumi-
tur mortuus ex negligentia ita dixit Ioannes de
pla.in.l.nec ſemel.C.de re mili.lib.x.refert et ſe
quitur Marſi.in.d.l.nihil intereſt.i.colum.& in
dicto.§.& quia vide etiam Thom.gram.in con
ſi.ii.in fi.& ibi dixit ſi non apparet vulnus de ſe
mortale pœna debet mitigari allegat & Bar.in
tra.de percu.in fi.& econtra ſi probatur & con
ſtat vulnus mortale non iuuant probationes ꝙ
deceſſerit ob malam curam vel negligentiam,
vt per Thom.gram.in.d.conſi.xlv.allegat An-
ge.in.d.glo.& dictus titius ex interuallo & Bal.
in quodam conſi.ſed dictum eſt Mathe.in.d.cõ-
ſti.terminum vitæ.iiii.fallen.Firma.in reperto-
ſuo in verbo mor.ver.mortuus.

324 ℭ †Sed infra quantum tempus præſumitur
mortuus ex vulnere aliqui dicunt quando infra
breue tempus moritur vt ſi poſt triduũ aut qua
tuor dies moriatur vt dicit And.& Mathe.in di
cta conſti.terminum vitæ allegat.c.ſi qua fœmi
na.lx.diſtin.no.in.l.i.C.de eman.ſeruo.Bart.in
l.fi.in fi.ff.de ſicar.Bal.in prohem.ff.v.col.glo.
in.c.ii.de cleri.percuſſ.& in.c.plurimum de ho
mi.tex.in.c.continebatur de homi.alii dicunt ſi
moriatur infra.xl.dies vt per Ant.de But.in.c.
præterea de cleri.percuſſ.Ange.in.l.i.C.de emẽ
da.ſer.Augu.poſt Ange.in.d.glo.ex interuallo
infra.viii.dies,alii quod infra.lx.dies vt per Pa-
pien.in pra.in tit.de inquiſi.alii etiam infra.viii.
menſes dummodo non conualuerit,ſed ſemper
ſe habuit de male in peius alias ſi conualuit nõ
præſumitur ex vulnere mortuus vt per Panor.
in.c.præterea de cleri.percuſſ.Aug.poſt Ange.
in.d.glo.& late per Felyn.in.d.c.preſbyterum.
Corn.in conſi.cxciiii.ii.vol.& conſil.cclxxiiii.
i.vol.Socy.conſ.clxxviii.alii dicunt hoc totum
remittendum arbitrio iudicis inſpecta qualita-
te vulneris & in quo loco & conualeſcentia an
non & ſpacium temporis vt per Anton.in.d.c.
præterea Anch.in conſi.cclxxv.& Aug.poſt
Ang.in.d.gl.de quibus omnibus plene per Bar.
& Alexã.poſt eum & Mar.plene in.l.fi.ff.de ſi-
cat.& Math.in.d.conſti.terminum vitæ.iiii.fal
len.ver.quis probauit vbi optime loquitur An-
to.& Panor.& alii in.d.c.præterea Augu.poſt
Ang.vbi ſupra Fely.in.c.ſignificaſti.lo.ii.de ho
mi.& in.d.c.preſbyterum vbi ponit caſus ĩ hac
materia quos vide Thom.gram.in.d.conſi.49.
Cepo.conſi.xli.doct.in.d.l.ſi ab hoſtibus.§.pri-
mo Bal.in.c.i.quib.mo.feu.am.& in prohe.ff.
& plene per Mar.in conſ.ix.Gand.in rub.de ho
mi.pen.col.Boni.in rub.de inſul.& percu.iii.co
lum.in fi ſi poſt ſi vulnus ſurrexit Bal.& Ange.
poſt gloſſ.in.d.l.i.C.de emend.ſer.ſi vulneratus
poſt triduum ſurrexit & viſus eſt ambulare cũ
baculo non præſumitur mortuus ex vulnere &
per Barba.in conſilio incip.at Ione principium
per Bald.& Ange.in.l.quod ſi nolit.§.ſi manci-
pium.ff.de edili.edi.Ancha.in conſi.cclxxxiiii.
Flor.in.l.ait lex.ff.ad.l.aquil.Ana.in.d.c.præ-
terea Boni.in rub.de inſul.& percuſſ.& in titu.
quid ſit accuſatio.xxiii.colum.& per Ioan.de
arno.in ſolilo.xxxix.

325 ¶ †Sed an exculpatio offenſi dicentis ſe mori non ex vulnere aſſerentis non eſſe mortale, ſed mori ex ſua culpa, & malo regimine proſit accuſato dic quod non ſi extant probationes ꝙ fuit vulnus mortale ex iudicio medicorum alias non conſtito excuſat & per Ancha.in.c.fin. de ſucceſſ.ab inteſt. & Fely.in.c.litteras penul. colum.de præſump. Mar.in ſing.xxii. ⁊ in pra. in.§.diligenter.xviii.car.verſic.quæro vlterius de importanti dubio, & in.§. reſtar, & in.§.& quia & in ſingula.lxxviii.

326 ¶ †Sed qualiter & per quos probatur vulnus eſſe mortale dic quod probatur ſic iudicio medicorum percuſſus non poteſt mortem euadere aut cum difficultate magna ſecundum regulas medicinæ vt not.in.d.l.ſi ab hoſtibus.§.i. & in.l.ſi maritus.ff.loca. Bald.in.c.i. colum. quib. mo.feu.am. Cepo.in conſi.xxviii. Thom.gramma.in vo.xxiiii.& in conſil.ii. vel ſi præceſſerint ſigna mortis per Mar.in conſi.xvii. ⁊ Thō. in.d.conſi.ii. item probatur ab effectu quia mortuus vt per Cepo.in.d.conſil. xxviii.& Thom. gram.in.d.conſilio.ii.& conſi.xlix.& in.d.vo. xxiiii.& Bal.in.d.c.i. item probatur vulnus eſſe mortale ſi communiter dicebatur vel erat notorium quod vulnus erat mortale, vt quia cōſtat percuſſus in capite, & alio loco periculoſo cum gladio acuto vt in.c.ſignificaſti.lo.ii.de homi. ⁊ tunc etiam ſi mortuus fuerit ex interuallo præſumitur ex vulnere mortuus niſi probatur contrarium per medicos quod nō fuit mortale, ſed per malam curam, vt per And.in dicta conſtitutio.terminum vitæ, & ibi Mathe.iiii.fallen.ver. quis probauit. Item probatur ſi probetur famā eſſe vulnus tale eſſe mortale, & ita dici per probos viros vt per And.& poſt eum Mathe.in dicta conſtitu.iiii.fallen.& in verſicu. quis probabit.& in.v.quæſtio.

327 ¶ †Sed per quos probetur vulnus eſſe mortale dic per medicos cirurgicos & expertos.nam ſi dicunt vulnus eſſe mortale creditur eis, & ſtatur eorum dicto.idem ſi dicunt nō mortale, ſed mortuum culpa vulnerati, vt per Specu.in titu. de homi.§.i.verſi.ſed pone a Boni.in rub.de inſul.& percu.& Par.in tracta.ſindi. & in verbo tortura.ver.officialis.Gand.in rub.de hom.pe. col.verſi.licet quomodo ſciemus nos, ⁊ per Andre.in.c.i.iiii.col.hic fini.lex corra. & in.d.conſti.terminum vitæ, cum iuribus per eos allegatis maxime.l.ſemel.C.de re mili.libr.xii.&.l.i. §.i.ff.de ven.inſpi.& vtrobiq; per Bar.& Alex. poſt eum et dixit ibi Gand.quod magis creditur duobus medicis deponētibus ſuper vulnere an ſit mortale vel non quam.x. vel.xx.contrarium deponentibus vel dicentibus mortuum non ex vulnere, vt per Alexan.in conſi.cxlviii.ii.volu. & quod iſtis creditur tanquam peritis & expertis per Bar.in.l.ſi.ff.de ſicar.vbi Marſ.& Ange. in.d.glo.ex interuallo Cy.Bar.Bal.in prohem. ff.Bald.in.d.c.i.quib.mod.feu.am. & Panor.& Ana.in.c.præterea.de cler.percuſſ. & docto.in d.c.ſignificaſti.lo.ii.de homi. Mar.in conſil.vii. Cepo.d.conſi.xli.& conſi.lxii.& conſi.xxviii. Thom.gram.in.d.vo.xxiiii.& conſi.ii.& conſ. xlix.& per Mathe.in.d.conſti.iiii.fall.ver. quis probabit.& in.iiii.q.& ſeq. Fallit niſi notorium eſſet vulnus eſſe mortale, nam non requiritur iudicium medicorum, vt per Bal.in.l.ii.ii. colū. C.de vt quæ deſunt aduo. Fely.in.d.c.propoſuiſti.in fi. Mar.in rub.C.de prob.nu.clxix. & in.l. i.§.ſi ſeruum.ff.de quæſtio.& in pra.in.§. aggredior.nu.cxxx.& in.§.ii.quæſtio.

328 ¶ †Sed an requiritur quod iſti medici, & periti ſint doct.an vero ſufficiat practicos eſſe tantum dic vt per Alexand.in conſi.xv.in fi.i.vo. quod non requiritur quod ſint doct. immō fœmina & ſeruus eſſe poſſunt medici, & deponere, vt ibi per eum & Math.in.d.conſtit.terminū vitæ.in fi.iiii.q. Bar.in.l.ſciendum.ff.de edil.edi. Ana.in rub.de magi.Panor.& Fely.in.d.c.propoſuiſti.de prob. Iaſ.in.l.ii.in prin.ff.quod quis. iur. Sed an alii teſtes non medici ſufficiant ſi deponant vulnus non mortale, vel mortale And. in.d.conſtit.terminum vitæ dicit non credi per tex.in auct.de ſan.epiſ.§.i.habetur poſt Barto. in prohem.ff.& no.Inno.& alii.in.c. cum cauſam de teſti.niſi teſtes deponerent ꝙ fama erat ꝙ vulnus erat mortale, vel non mortale ſed leue & ipſi ita hoc credo & vt per Math.in dicta iiii.fallen.ver.quis enim probabit.

329 ¶ †Sed quot debent eſſe medici qui hoc deponant & an vnus ſufficiat Barto.in.d.l.fin.ff. de ſicar.& And.in.d.conſti.terminum vitæ dicunt quod aut in ciuitate & loco exiſtunt plures medici ⁊ cirurgici ⁊ duo ſufficiunt nec vnus ſufficit ſi vero non ſunt alii cirurgici & medici niſi vnus tantum & tunc ille tantum ſufficit, & eius dicto ſtatur vt in aucten. de non aliena.§. quod aūt.& Gand.in rubri.de homi.circa fin. ⁊ per Bar.in prohe.ff.iiii.colum.& in.l.i.§.primo ff.de ven.inſpi.& doct. in.d.c. propoſuiſti & in d.c.ſignificaſti per Bar.in.l.idemq.ff. pro ſocio Roma.in conſilio.xxii.plura per Marſi.in dicta l.fina. Auguſt.poſt Ange.plene in gloſ.vna alia percuſſione Mathe.in dicta conſtitut.iiii.q. Cepo.d.conſi.xviii.Mar.in.l.diuus pius.ff.de quæ-

ſtio. Boni.in tit.de inſul.& percuſſ.vi.col.Marſ.
in.l.infans.ff.de ſicar.& in pra.in prin.& in.l.i.
§.ad quæſtionem.ff.de quæſti.& licet Panor.in
d.c.propoſuiſti dicat non ſufficere vnũ,ſed mit
ti debet ad locos comicinos pro alio per ratio-
nes per eum tamen contrarium tenetur vt per
Augu.poſt Ang.vbi ſupra, & maxime vbi ille
vnus eſt peritus in arte vt per Fely.in.d.c. pro-
poſuiſti.ii.conclu.iii.fallen.vbi de hoc, idem ꝙ
ſupra ꝙ vnus ſufficiat Barto.in.l.ſemel.C.de re
mili.lib.xii.in tra.de teſte.in verſi.lata culpa &
in.l.i.§.fi.vbi alii doct.ff.de ver.obl.vbi videas
doct.Thom.gram.in d.conſi.xlix.Fely.in.d.c.
propoſuiſti & in.d.c.ſignificaſti.lo.ii.ii.col.vbi
limita, idem dicẽdum ſi eſſet vnus ſalariatus de
publico.nam ſtatur eius dicto vt per Bar.in.l.i.
per illum tex.C.de põd.& au.lib.xi.idem ſi par
tes fuerint concordes.nam ſtaretur dicto vnius
per.l.teopompus.ff.de dote prælega.doct.ma-
xime Rom.in.l.i.§.fi.ff.de ver.oblig.Ang.in.§.
quod in aũt.de non alien.Bartol.in prohem.ff.
ita per Bel.in.d.c.propoſuiſti & in.d.c.ſignifica
ſti & per Mathe.in.d.conſti.iiii.q.& Augu.poſt
Ang.in.d.glo.& vna alia percu.idem ſi concur
rerent alia indicia & coniecture quę adiuuerint
dictum ipſius medici.nam ipſi ſoli creditur vt p
Bal.in conſi.cix.ii.vol.habetur poſt Ang.in.d.
glo. Limita ſecundum Bald.in prohe.ff. niſi per
ſtatutum ciuitatis duo requirerentur medici.nã
tunc vnus non ſufficeret. Secundo limita ut per
Bal.in Spec.in tit.de homi.§.i.verſi.ſed pone ꝙ
caſu quo ille vnus non eſſet bonæ famæ.nã tũc
eius dicto non ſtaretur ita per Augu.poſt Ang.
in.d.glo.vna alia percuſſ. Limita tertio niſi ille
peritus,& medicus eſſet hebreus.nam ei nõ cre
deretur,nec ſtaretur eius dicto vt per Alexan.
in conſi.xxxvi.i.vol.Bernardi. poſt Ange.in.d.
glo.vna alia percu.tempẽra tamen primum di
ctum de ſtaturo requirente plures peritos caſu
quo,vel eſſet ſtatutum, vel reſcriptum ꝙ proce
datur ſola facti veritate inſpecta.nam tũc vnus
ſufficit non obſtante ſtatuto ita per Thom.gra.
in.d.conſi.xxii.Bernard.poſt Auguſt.vbi ſupra
quod no.quia in regno ita proceditur per.c.de-
ſtantes & declaratoriam regine Iſabelle, & in
criminalibus,& per Par.in tract.ſindi. in verbo
ſententia ergo in regno ſufficit vnus medicus,&
peritus vt eius dicto ſtetur,& vide cautelam per
Bar.in prohe.ff. vt ſi extant plures medici in ci-
uitate facta concluſione per probet plures me-
dicos extare tunc vnus dicto non ſtaretur & vi
de etiam per Par.in tra.ſindi.in verbo negligen
330 tia in fi. ¶ † Sed qualiter debent deponere iſti
medici & an ſi deponant de credulitate probet
vt quia dicant eorum iudicio,vel credunt mor
tale,vel non mortale taliter deponendo an pro
bent dic vt per Bar.in.l.i.§.i.ff.de ven.inſpi.ubi
Alex.poſt eum Cepo.in.d.conſi.xxviii.Bar.&
Bal.in.d.prohe.ff.Par.in tra.ſindi.in verbo tor-
tura verſicu.officialis Bal.in.l.ſolam.C.de teſti.
Bar.in tra.de teſte.v.col.Ioan.and.Panormi.et
alii in.c.fraternitatis poſt gloſſ.ii.& de frigi.&
male.Fely.plene in.d.c.propoſuiſti.iii.concluſ.
poſt Anto.& Panor.vbi limita quando dictum
peritorum non videlicet deponentium de cre-
dulitate,& no.vnum quod dicit Felyn.ii.fall.ꝙ
quãdo medici,& periti eliguntur a partibus nõ
eſt neceſſe quod deponant cum iuramẽto alias
ſic,vt per Bar.in.d.l.teopompus.ff.de dote præ
lega.Anto.in.c.veniens.lo.i.ii.col.de teſt.idem
dicit ibi Fely.iiii.fall.ſi iudex ex officio ſuo vel
let ſe informare.nam tunc non eſt neceſſe quod
iurent ſecundum Bal.poſt glo.in.c.ſi duo.in tit.
de pa.ten.& an & quando debent periti in arte
deponere cum iuramento per Felyn.ibi.in.d.c.
propoſuiſti.& Bar.& poſt eum in.d.l.teopom-
pus,& Bar.& Bal in prohe.ff. & habetur poſt
eum,& Iaſ.in.l.admonendi.xxxiii.col.ff.de iu-
reiur.Ludo.& alii in.l.i.§.fi.ff.de ver.obl.Ana.
in.c.ſignificaſti.lo.ii.de homi.& in.d.c.propo-
331 ſuiſti. ¶ † Sed an de neceſſitate iudex debeat
ſtare dicto,& iudicio medicorum an vulnus fue
rit mortale an non vel debet etiam per teſtes di
ligenter inquirere an vulnus ſit mortale Bar.in
d.l.ſemel.C.de re mili.lib.xii. videtur ſentire ꝙ
requiratur præcedens examinatio teſtium inde
habeatur iudicium medicorum inquantum di-
xit quod ſit cautus iudex ꝙ in actis regiſtrari ꝙ
diligenter examinauit vtrum vulnus ſit morti-
ferum & facta diligenti examinatione habere
iudicium medicorum per quod dictum Bar.idẽ
dicit Alex.poſt Bar.in prohe.ff. & tradit exa-
minando hanc quæſtionem Math. poſt And.in
d.conſti.terminum vite.v.q.vbi iudex debet in
quirere an percuſſus fuit magno lapide vel fu-
ſte,& ligno in capite aut ventre cum perfora-
tione inteſtinorum iuxta.d.capi.ſignificaſti.lo.
ii.de homi.vbi traditur per Fely.& qualiter in-
continenti exiit fama publica quod vulnus erat
mortale & quod morta iter fuit vulneratus,&
quod ita aſſerebant homines,& quod audierunt
iſta publice dici a quodam viro notabili.& ap-
probato & ex hoc ideo credũt vulnus fore mor
tale.nam ei bono viro credendum eſt iuxta gl.
in.l.titio fundus.ff.de condi.& demon.& plene
Mar.in pra.in princi.quando bono viro ſit cre-
dendum.

dendum. ſecus tamen ſi duo teſtes aſſerāt ſe credere vulnus mortale, quia audierunt ab vno dici ſe vidiſſe vulnus, & quod vulnus illud erat mortale etiam ſi diceret quod ille ita iurabat, nam talibus teſtibus non creditur ſecūdum Andr. ibi tanquam deponentibus de auditu vnius niſi eſſet notabilis vir, vt ſupra, ſecus tamen ſi dicunt quod omnes talis caſtri dicebant vulnus eſſe mortale vel maior pars hominum atteſtet, nam eis creditur, vt ibi per Mathe. poſt And.

332 ℭ †Quærit etiam Mathe. ibi in. vi. q. quid ſi teſtes examinati non deponant nec dicant vulnus fuiſſe mortale, vt quia examinati poſt vulnus, & ante mortem, & mors poſt mēſem fuerit ſecuta, & interim reperitur facta publicatio, an idem teſtes, vel alii poſsint examinari facta publicatione ad probandū vulnus eſſe mortale concludit ꝙ ex officium iudex poſsit examinare, & repetere non ad inſtantiam partis, vt ibi plene tradit quādo ad offenſam facta publicatione teſtes poſſunt examinari, & quando ad defenſam an medicis vero & expertis dic ꝙ poſſunt indiſtincte percipi, & examinari facta publicatione cum non proprie dicantur teſtes, aſſumi potius, vt iudices ſecundum Bar. in tra. de teſte. v. col. ver. teſtis dicit aliqua ita per Bal. in. d. c. propoſuiſti. & ibi Felyn. iii. concluſio. ver. ſubdit notam ter. ⁊ per Bal. Imo. & Panor. in. c. cauſam. de proba. vbi etiam Fely. & Ana. in. d. c. ſignificaſti. xiii. ço. Felyn. in. c. fraternitatis. v. col. ver. item limita niſi fuiſſent producti teſtes de peritia artis. de teſt. Alex. in conſi. cxlviii. Math. in. d. conſt. terminum vitæ. ix. qō.

333 ℭ †Sed quid adhibentur duo aut tres medici, & ad inuicem diſcordant, nam vnus dicit vulnus mortale, alter dicit non mortale cui magis erit credendum dic quod cui plures ſunt numero aſſerentes mortale, vel non mortale, ⁊ tunc magis creditur iſtis pluribus quam paucioribus l. iii. §. i. in verſic. numerus. ff. de teſti. no. Bar. in d. l. i. in prin. verſic. vlterius hæc lex facit in argumentum. ff. de ven. inſpi. Cy. in. l. in bonæ fidei. vlt. q. C. de iureiuran. Barto. in. l. admonendi. xiii. colum. verſic. quæro quid ſi actor. ff. de iureiuran. & in. l. vulgo. in fi. ff. de admini. tuto. Anton. de But. in c. cum dilecti. v. co. v. no. de electio. ſi vero numero ſunt æquales dignioribus credendum eſt. l. iii. §. eiuſdem ibi alias dignitas. ff. de reſtitu. idem peritioribus credendum eſt, vt per Barto. in. d. prohe. iii. col. verſi. ſed ſi diſcordent periti ab imperitis. Cy. per illum text. in. l. diui fratres. ff. de iure patro. Ange. idem in prohe. ff. immo. Anton. in dicto. c. propoſuiſti. Alex. poſt Bart. in. l. fi. in fi. ff. de ſicar. ꝙ etiam paucioribus peritis magis creditur quam pluribus imperitis Specul. in titu. de proba. §. fi. ver. hoc quoq. pro peritioribus not. gl. in. c. vt re verum. lv. diſtin. Felyn. in. d. c. propoſuiſti in fi. Item ſtatur deponentibus veriſimiliora, & iuri conſona ſecundum Bald. in. c. i. v. col. quib. mo. feu. am. l. ob carnem. §. fi. ff. de teſtibus. c. licet cauſam. de proba. & ſi pauciores eſſent, vt. d. §. fi. Item magis creditur aptiorem rationem reddentibus maxime non interrogati Iacob. but. & Bal. l. presbyteri. in fi. C. de epiſ. & cler. & in. c. i. §. ſacramentum. de conſue. recti feu. Rom. in. l. i. in prin. ff. de oper. no. nun. Item magis creditur in ſpecie deponentibus ꝙ in genere Nico. de neap. in. l. turpia. ff. de le. i. p no. per Innocen. in. c. auditis. de præſcrip. Item magis creditur affirmātibus quam negantibus, vt no. gloſſ. in. c. i. de præſcrip. in. vi. Bal. in. l. actor. C. de proba. & in. l. ii. C. de reſcindē. vendi. vlt. col. Imo. in. l. inter pares. ff. de re iudi. ita de præmiſsis per Alexand. in conſil. cxlviii. ii. volum. & Cepo. in. d. conſi. xxviii. ii. dub. & Felyn. in. d. c. propoſuiſti. in fi. & per Gan. in rub. de homici. circa fi. vbi magis creditur duobus, aut tribus affirmantibus quam decem, aut viginti negantibus Socin. in tract. fallen. in regul. ccccxxvi. incip. teſti. vni. ii. fallen. ſi vero omnes ſunt æquales tam ſcientia, & numero quā cæteris qualitatibus de quibus ſupra, & tunc aliqui dicunt interpretari in duriorem partē contra vulnerantem, & vulnus iudicetur mortale, & illum mortuum ex vulnere, vt per Bald. in c. i. in princ. vi. co. qui. mo. feu. am. Catal. in tra. ſind. ver. cclxxxvii. ver. adde ꝙ quando Fely. in dicto. c. presbyterum. i. colum. in fi. de homi. Marſi. in. l. i. iii. car. iiii. colum. ver. item pro hac parte. C. de ſicar. & in. l. i. §. diuus. ff. eo. Thom. gram. in conſi. xlix. i. colum. aliqui vero immitiorem partem ꝙ vulnus non fuerit mortale, nec mortuus ex vulnere, vt per Bald. in conſil. cxcv. i. vol. in duobus locis Cuma. in con. cliiii. ii. col. Ancha. in conſil. cclxxxv. Bald. in. l. data opera. C. qui accuſ. po. Socin. in conſi. clxxviii. iii. col. Fely. in. d. c. propoſuiſti. in fi. allegat Roma. in. l. i. §. fi. ff. de verbo. obliga. & gloſſ. in. c. clericus. lxxxi. diſtin. Socin. vbi ſupra. & fallē. Mar. in. d. §. diuus. ix. ca. iiii. co. verſi. nec obſtat. doct. Bald. & in. d. l. i. iiii. car. i. co. verſic. nec obſtat. doct. Bald. declara primum, ſecundum Cepol. in. d. conſil. xxviii. circa fi. quando conſtabat de magno vulnere in loco periculoſo, & de medicis diſcordantibus, vide per Marſi. in

pra.in.§.& quia num.clxxii.& in ſing.ccxviii.
334 ¶ † Sed ad quem ſpectat electio medicorum
an ad iudicem, an vero ad partes Gan.in.d.rub.
de hom.in fi.dixit ꝙ ad partes nec debet iudex
ſe itromittere niſi qñ partes diſcordauerint idẽ
tenet Io. and.in Spec.in ti.de homi.§.i.in prin.
& Aug.poſt Ang.in.d.glo.ex interuallo.
335 ¶ † Sed quid ſi a pluribus fuit vulneratus, &
mortuus, & vnus medicus dixit mortuum ex
vulnere titii, cum conſtabat de eius vulnere,
& ex hoc fuit titius condemnatus per ſenten-
tiam ille vero titius petit ꝙ alii medici peritio-
res adhibeantur qui adhibiti dixerunt non mor
tuũ ex vulnere titii, ſed ex vulnere ſempronii,
an ſententia lata contra titium valet an nõ Gã-
di.ponit hanc quæſt.in.d.rub.de homi.circa fi.
verſi.pone ꝙ an ſiquis.& concludit ꝙ non va-
let ſententia, ſicut in ſententia lata propter fal-
ſos teſtes, & inſtr̃a idem tenet Ioan.and.in Spe
cu.in rub.de homi.§.i.ver.ſed pone.& Bald.in
d.l.ſi ab hoſtibus.§.i.ff.ſol ma.& Rom.hoc pu
tat mirabile in.l.admonendi.ix.col.ff.de iure-
iur.Flo.in.l.ſi dñs ſeruum cum ſeq.in fi.ff.ad.l.
aquil.Ang.in.l.quod ſi nolit.§.ſi mãcipium.ff.
de edil.edi.Bal.dicit ſe i facto vidiſſe in Spe.in
tit.de confeſſ.Bal.& Saly.in.l.teſtium.C.de te-
ſti.Ana.in.c.ſignificaſti.de homi.& hanc dicit
communem Fel.in.d.c.propoſuiſti.iiii.conclu.
vbi plene tradit Boni.in tit.de inſult.& percu.
v.col.ver.pone ꝙ Martinus a pluribus.& Fel.
in.d.c.ſignificaſti.i.&.ii.co.& in.d.c.propoſui-
ſti.aſſerit Panor.& Aret.tenere contrarium niſi
appellaſſet infra decennium, et ibi limitat hanc
communem tribus modis primo dummodo iu
dex adhibuerit moderamen in admittendo ſe-
cundos peritos, ſm Ana.in.d.c.ſignificaſti.iiii.
col.ii.niſi lex ſuccurreret condemnato de alio
remedio aduerſus peritũ, vt quia dolo vel im-
peritia ita medicauit.iii.niſi eſſet quid a lege in-
troductum, vt ſtetur iudicio medicorum dan-
do certum remedium, vt ibi per Felyn.& vide
de hac quæſtione per Alexand.in.l.ſi ab hoſti-
bus.§.i.ff.ſol.mat.& plene per Math.in.d.con-
ſti.terminum vitæ.ix.q.& Panor.in.d.c.ſigni-
caſti.Et ſi notandum eſt ſententia lata ex priui
legiata probatione, vel ex ſententia peritorum
non tranſire in rem iudicatam, ſed poteſt quan
docũq; retractari per alias probationes, & ſen-
tentiam aliorum magis peritorum, vt tradunt
doct.in.l.admonendi.ff.de iureiur.Mar.in pra.
in.§.opportune.ver.vnus eſt caſus, & in.§.or-
dine.i.col.vbi de hac.q.de iudicio medicorum
aſſerentium mortale, vel non mortale, nam po
teſt reſcindi ex dicto aliorum peritorum Alex.
poſt Bar.in.l.fi.ff.de ſicar.in fi.vbi Mar.in.fi.&
in.l.i.ix.col.in fi.iii.col.ver.item alius eſt caſus
C.de rap.vir.et in.l.i.§.fi.ver.vnus eſt caſus.ff.
de quæſtio.Mathe.in.d.conſti.terminum vitæ.
Ant.& Imo.in.d.c.propoſuiſti.Phil.Fran.in.c.
cum ceſſante.& in.c.intimaſti.de appella.& vi
de de prædictis aliqua per Bel.in pra.in rub.de
quæſtio.co.xix.et ſeq.de materia medicorum,
& de omnibus per Dec.plene in.d.c.propoſui-
ſti.ver.expeditis textualibus.q.iii.cũ ſeq.ubi de
diſcordãtibus.xxiiii.q.an cũ iuramento etiam
de prædictis vide Par.in tract.ſind.car.lxxiii.
ii.colum.& car.lxxxi.iii.colum.vbi quid ſi nõ
ſunt medici quod iudex tunc arbitrabitur, &
qualiter deponent, et de credulitate car.cxv.in
verbo tortura ver.officialis.& ſeq.vbi qui di-
cantur medici, & quot requirantur, & quid ſi
diſcordant & ibi an a iudicio medicorum poſ-
ſit appellari in verbo negligentia vbi quod nõ
trãſit in rem iudicatã.Et not.ꝙ de iudicio medi
corum apparere debet in actis, vt per Alexan.
poſt Barto.in prohe.ff.& Petr.de ſuza.in.l.iu-
riſiurandi.C.de teſta.& vide de prædictis per
Bald.in.l.directas.C.de manu.teſta.& in.l.ra-
tiones.vi.q.& ibi per Saly.C.de fide inſtru.&
in.l.iudices.C.de ſenten.Ange.in.l.qui lumini-
bus.ff.de ſer.vrb.præd.ſed quid ſi moriens di-
cat ſe mori culpa medici, an excuſet percuſſo-
rem Ancha.in.c.fi.de ſucce.ab inteſt.ꝙ non ſi
contrarium probari poſſit, dic vt per Felyn.in
c.exhibita de homi.& ſupra fuit dictum.
336 ¶ † Duodecimo excuſatur occidẽs aliquem
in duello licito, nam non tenetur de homicidio
text.in.c.i.§.ſiquis hominem ibi niſi in duello
de pace tenen.& ibi per Bald.i.colum.& ſeq.
& per alios.Gandin.in rub.de pe.pen.col.vers.
non punitur Ana.in rub.de cler.percuſſ.in duæ
Ioã.de ligna.in trac.de bel.ante fi.Laurẽ.calca.
in conſi.ii.Mar.in rubri.ff.de homicid.de ſicar.
vii.limit.Tempera tamen niſi in duello fuiſſet
victus & captus, nam non poſſet illum occide-
re per.l.libertas.ff.de ſta.hominum.per Pau.in
conſi.cxcii.& Mar.in.l.i.in princ.ii.colum.ff.
de ſicar.amplia etiam in clerico de licentia Pa-
pæ, nam poteſt occidere in bello iuſto, tam ma
nibus quam conſilio, & hortando nec efficitur
irregularis, vt per Felyn.in.c.petitio.ver.ſecun
da concluſio.de homicid.& ibi vide quæ requi-
runtur, vt liceat clerico arma capere, & occi-
337 dere. ¶ † Sed an duellum ſit licitum, vt vni-
cuique liceat incidere duellum quod iure com-
muni erat licitum duellum, vt plene tradit Bar.

& poſt eum Alexand. & Iaſo. in. l. ex hoc iure
ff. de iuſti. & iur. & Bald. in. l. de his. C. depoſi. &
in. l. cum filius. §. fin. ff. de leg. ii. par. in tract. de
duello. & Ioan. de lig. in dicto tract. de bello.
Specula. in titulo de accuſat. §. ſexto. verſicu.
quid ſi. cum ſequen. Bald. in capitulo primo.
Ananien. in capitulo primo. de cleri. percu. in
duc. & in rub. eodem tit. Iure etiam longobar-
do permittebatur, vt in longobard. ſi. de homi.
iure etiam regni permittebatur duellum prius
indiſtincte poſtea vero fuit prohibitum niſi in
duobus caſibus, & in his remanſit ſtatutum, vt
in morte abſconſa, vt ſiquis proditorie, aut ve-
neno aliquem occiderit, & in crimine læſæ ma
ie. vt ceſſantibus plenis probationibus & ſtan-
tibus indiciis inferebatur duellum, ſi vero offe-
rebat probari, & poſtea deficiebat in probatio
ne non erat locus duelli cum ſemel viam pro-
bationis elegerit ita ſtatuitur in conſti. reg. mo-
nomachiam per And & Mat. iii. not. & Bal. in
d. c. i. vbi etiam per And. an permittatur duel-
lum Capi. vero in deciſ. ſa. conſi. cxxx. in fi. di-
cit habere locum duellum in perduellione nõ
in aliis criminibus læſæ maie. per eum, & vide
gl. in. §. per contrarium. in gl. in verſi. perduel-
lionis. inſti. de hære. quæ ab inte. de ſer. quę aũt
requirebantur in duello, plura ponit Bal. in. d.
338 l. cũ filius. §. fi. & Par. in. d. tra. & extant. † Ali
que conſti. vt conſti. pũti lege vbi iuratur, & in
conſt. ſummo periculo. & in conſt. conſuetudi.
prauam, & in con. nullus campio. vbi de victo
alias in duello, an poſſit duellum indicere ꝙ nõ
ſed ei indici põt. & in d. conſti. qualiter ſe habe-
re debent, & de fraude, & dolo eorũ, & de qua
litate tam in armis ꝙ ætate, & de modo in duel
lo adhibendo in quibus traditur materia duelli
& vide vii. deciſ. p Guid. Papę. deci. ccccccxviii
vſq; ad deciſ. ccccccxxiii. de materia duelli ho-
die vero indiſtincte duella ſunt prohibita ẽt in
illis duobus caſibus mortis abſconſe, & læſę ma
ie. crimine, vt p And. in. d. conſt. monomachiã
ii. q. v. vbi gl. & c. i. de cler. pug. in due. & c. i. &
iii. de purga. vulg. & per Iaſo. in. d. l. ex hoc iu-
re And. in. d. c. i. & Math. in. d. conſt. monoma-
chiam Cy. & Bald. in. l. negantes. C. de actio. &
oblig. & in. l. fi. C. de prob. doct. in. c. olim de re
ſtitu. ſpolia. & in extrauagan. Ioan. xxii. incip.
quia in futurorum, et dixit Ang. vt refert Imo.
in. l. is qui reus. xx. col. ff. de pub. iud. ꝙ lucratus
fuit centum florenos cum cõſuluit cuidam cui
duellũ erat indictum ꝙ non tenebatur accepta
re, ſed erat excuſatus ex quo prohibitum, vt p
Iaſ. in. d. l. ex hoc iure ꝙ nouiſſime in regno ap
probatur per nouellam pragma. ſuæ mag. ceſ.
ſuper duello per ꝙ penitus ſunt interdicta duel
la, & non tenet acceptare, & non acceptando
nõ eſt ei dedecus, & acceptando punit, vt in ea
& non cõparens citatus infra triduũ eſt foriudi
catus ipſo iure contra conſti. regni pœnam eo
rum in aliquibus vero partibus ſunt ex conſue
tudine licita, vt per Bal. in. d. l. de his penes. C.
depoſi. & ſignor. de homi. in con. xcvi. vt apud
339 vngaros. ¶ † Et no. ꝙ in caſu quo ſunt licita
duella, ſi aliquis eſt cõdemnatus ad mortẽ ſi ei
inferatur duellum non põt fieri executio ſniæ
capitalis cõtra eum, ſed debet ſuperſederi vſq;
adeo finiatur duellum ita Bar. poſt antiquos in
ii. lectu. in. l. imperator. la. i. q. vi. de ſtatu homi.
quod adde ad alios caſus, vt per Mat. in pra. in
§. opportune vbi ponit caſus in quibus impedi
tur, & differtur executio ſententię capitalis. In
tm̃ eſt hodie prohibitum duellum ꝙ qui indicit
duellũ incidit in crimen læſę ma. vt per Mat. in
334 deci. cclxv. ver. xxi. ¶ † Et no. id ꝙ dixit Bal.
in. l. fi. in fi. C. de prob. ꝙ ſi permiſſum ſit duellũ
ꝙ conuictus per pugnã, & duellũ non debet mo-
ri, ſed mitiori pœna puniri, vt ꝙ amputetur ſi-
bi manus, vt per eum, & ſit no. cãm excuſatio
nis pœna ordinaria. Idẽ ſi vaſſallus regis in re-
gno, vt comes aut baro moueret guerram in re
gno cõtra aliquẽ tenetur crimine læſæ maie. vt
in conſt. Comes & Baro. i. no. vbi publicatis bo
nis capite punit dummodo publice faciat, & p
Math. in. d. ver. xxi. ꝙ ſit crimen læſę maie. mo
uere guerram in regno tenet ibi in. d. cõſt. And.
& Math. iii. no. & per Capi. in. d. deciſ. cxxx. &
no. ẽt ad hoc, vt locũ habeat. d. conſt. & c. reg.
incip. dum regię cõſiderationis neceſſe eſt, ꝙ fa
ciat ꝙ comitiuã armatorum ad alicuius offen-
ſionem publice parando hoſtes armatos & ſol-
datos ad modũ exercitus abſq; iuſſu & licentia
regis nec eſt neceſſe pbari ꝙ cũ vexillis bãderis
& tãburis hoc fecerit & gẽtes cõgregauerit, ſed
ſi inter veniant multo magis punit ita And. ibi
& Mat. iii. no. vbi dicunt de guerra mota nõ poſ
ſe cognoſcere inferiorem magna curia vicarię
ſed ipſa ſola cognoſcit, & pœna illa capitis dr̃
ad mortem naturalem non ciuilem, vt ibi per
Mathe. in. v. no. vbi etiam qu a crimen eſt læſæ
maie. & vide an domini terrarum poſſint mo-
uere ex iuxta cauſa bellum in regno per Capi.
in deciſ. ſa. conſi. xxvii. hæc etiam faciunt pro
deciſione quęſtionis Bal. in. l. data opera. C. qui
accuſari po. inquantum quærit, quid ſi aliquis
baro congregauit gentes, & per vim accepit
caſtrum, & homicidium fuit ſecutum, an te-

neatur pœna capitis iuxta.l. quoniã multa.C.
ad.l.iu.l.de vi.pub.& Mat.in conſt.pacis cultũ
vii.caſu in quibus dic & declara,vt per eos.
341 ℭ† Et no.ad intellectum.d.conſt.quæ tradũ
tur per And.ibi in.d.conſti. communes vel ba-
ro ꝙ ad hoc vt locum habeat.d.conſt.eſt neceſ
ſe ꝙ hoĩes fuerint cõgregati ad modum guer-
ræ,& cum banderis, & tunc tenetur de guerra
mota alias enim ſi non ad modum guerræ erit
vis publica, & ſic mitiori pœna teneretur iux-
ta.§.item lex iulia inſti.de pub. iudi. vbi depo-
natur, & ſic videtur contrariari dictis per Mat.
ibi.iii. no. ſed dic ꝙ aut fit cum vexillis, & iſta
qualitas aggrauat, & punitur de guerra mota,
aut ſine vexillis, & tunc aut congregantur ad
modum guerræ ſoldando homines,& ſoldatos
& incedendo admodum guerrę,& tunc etiam
tenetur pœna.d.conſtitu. & ſic loquitur Math.
& And.aut non admodum guerræ licet cũ co-
mitiua hominum,& tunc aut non armatorum,
& tenetur de vi priuata,aut armatorum,& tũc
tenetur de vi publica, ita deprehenditur ex di-
342 ctis And.ibi. ℭ† Sed an concurrente qualita
te guerræ vtraq; pœna teneatur de vi publica,
& guerra mota dicit And.quod vna non tollit
aliam niſi in eo quod plus eſt idem, dicit etiam
in conſt.intentionis,vt vna pœna.d.conſt.non
tollatur per aliam de vi publica, & vide per
Thom.gram.in conſ.xliii.vbi plene idem dicit
And.extrahens arma, & admenans, & non p-
cutiens tenetur duplicata pœna conſti.aſperi-
tatem.i.lib. vbi tenetur duplicata pœna armo-
rum corrigens in hoc legem corneliam de ſi-
car.vt etiam ſi dolo extraxerit,& admenauerit
& non occiderit punitur duplicata pœna ar-
morum, & non lege corn.de ſicar. & punitur
etiã de vi publica,vt ibi per And.& Math.& v-
na non tollitur per aliam non tñ ꝙ puniaẽ pœ-
na manus, & de ui publica iuxta cõſti.ſiquis ali
quem per quam percutiens etiam animo occi-
dendi,& non moriatur tenetur pœna manus, &
tunc ex quo vtraque tendit ad vindictam vna
tollitur per aliam.l.ſenatus.ff.de accu.ita p An
dr.in.d.conſti.intentionis noſtræ,& vtrobiq; p
Math.xi.q & in.d.conſtit.ſiquis aliquem.circa
fi.& in.d.conſt.intentionis.per And.& Mathe.
quid ſi armatus prohibeo aliquem ne vtatur
re ſua, & arma non extraho, an tenear de pu-
blica, & pœna portationis armorum dicit non
teneri de pub. & pœna portationis armorum,
nam de vi pub. non tenetur ex ſola prohibitio
ne niſi armatus extraxerit arma, & admena.
non ſi vti illa re,nam tunc vtraq; teneor.

343 ℭ† Et no.caſum in quo cõſuluit Thom. gra.
in con.xliii.de quodam armato inſiluẽte malo
animo,& enſem euaginato proſequente inſul-
tatũ an ipſe teneaẽ de vi publica, vt ſic etiã de
vi teneaẽ ſi ſolus armatus vim intulerit, & non
cum cetu & hoĩbus coadunatis fuit cõcluſum,
vt ibi refert teneri ſolũ inſultãtem cũ armis de
vi publica,& ẽt pœna portationis armorũ,& ꝙ
in vi publica non requiritur cetus & coaduna-
tio bñ ſi interuenerit teneẽ per.l.qui cetu.ff. de
vi pub.ſed ſolus armatus ſi conſtat de vi teneẽ,
cetus aũt fit ad effectum, vt appareat de vi, &
præſumatur,ſi aliter non conſtat conſtituto ve
ro non requiritur, ſed per vnum armatum cõ-
mittitur,vt ibi per Thom.in.d. conſil.xliii. vbi
dicit ita teneri in magna curia ſecundum quan-
dam apoſtillam tamen contrariæ adducuntur
rationes,& per Mathe.in.d.conſti.ſiquis aliquẽ
in glo.ii.& etiam per Thom.gram.in conſi.lv.
344 ℭ† Et de materia armorum qui pñt portare
arma,& qui non, & quæ ſit pœna portationis
armorum proſequere,vt in.d.conſt.intẽtionis,
& ibi per Mat.& an doctor poſsit ducere arma
& ſcrutari de armis per familiã,dic vt per Bar.
in.d.l.medicos.C.de profeſſo lib.x. Fel.in rub.
de magi.& Par.in verbo doctor ꝙ nõ põt ſcru
tari.De pœna vero percuſsionis cum armis,dic
vt in conſti.ſiquis aliquem per quam pœna ma
nus imponitur quæ qñ locum habeat dic & p-
ſequere,vt ibi per Mathe.vbi multas qõnes vi-
de,& ꝙ non habet locum pro leui vulnuſculo,
& modica cutis ſciſſura,& in.ca.xi.§.ſiquis de
pa.ten.& in.c.reg.ſiquis cum roncha, & per
Ange.in glo.percuſsit,& in gloſſ.ſequen.& ibi
per Auguſt.& per Mar.in pra.in.§.& quia.vbi
de materia percuſsionis, & vulnerum, & per
Boni.in rub.de inſul.& pecu.& in ti.quid ſit ac
cuſatio,& Gandin.in rub.de pen.& an pro vul
nere nõ de formante imponatur pœna manus,
dic ꝙ in non conſueto delinquete non imponi
tur,ſed pecuniaria, vt in.c.reg.ad peruerſorum
Thom.gram.in vo.xx.& Mathe.in.d.conſt.c.
ſiquis aliquẽ,& de materia armorum p Mar.in
pra.in.§.pro complemento, & de pœna extra
hentis arma,& admenantis,vt in conſti.aſperi
tatem,& ibi per Mathe.& Ange.in glo.adme-
nauit. Et de pœna baſtonantis, ſeu verberan-
tis aliquem,dic vt in conſt.vt dignitatum ordo
ſeruetur.iii.lib. vbi fit diſtinctio ꝙ aut burgen-
ſis, aut vallectus qui non ſit, nec ruſticus, nec
burgenſis nobilem, ſeu militem verberauerit
punitur pœna manus dummodo nobilis, & mi
les militari modo viuat, & nobiliter alias non

punitur

punitur pœna manus, ſed extraordinem puniẗ
vt per glo.in conſti. vt vniuerſi,& And.& Ma
th.in.d.conſt.vt dignitatum.i.no.ſi nobilis, aut
miles minus nobilem verberauerit nobilitatis
cingulo ſeu militiæ priuatur & exulat per an-
num ſi burgenſis, aut ruſticus a milite verberaẗ
iuxta taxatam iniuriam puniaẗ dummodo non
ſit dñs verberantis, & ſic dñs vaſſallum verbe-
ret non punitur, vt in conſti.ſi vaſſallus a domi
no And.& Math. ibi in fi.de conſti. vt dignita-
tum in aliis perſonis extraordinem punieẗ iux
ta qualitatem perſonarum verberantis & ver-
berati aut iuxta.l.fi.ff.de iniur. vt per. Mathe.in
conſti.ſiquis aliquem & gl.ver. ſed iuxta hanc
glo. Et qualiter fiat ſatisfactio, ſi humilis nobi-
lem verberauerit, dic vt per Par.ĩtrac.ſind.in
verbo compoſitio ver. quia pluries ibi, nam ſi
fuit vir humilis vbi ponit plures modos ſatisfa
ctionis,& ibi in fi.quid ſi ponit ſe in manibus of
fenſi qualiter arbitrabitur, iure vero cõi tenetur
verberãs actione iniuriarum, vt in.l.item apud
labeonem.§.ſiquis patra.ꝛ.§.ſi atrocẽ.ff.de in-
iu.& in.l.aut facta.§.remius.ff.de pœnis. Et an
percutiens baculo in capite, et occidens puniaẗ
pœna capitis dixi ſupra in princ.& per. Thom.
gram.in vo.xxiii.aliquid in con.iii.ꝛ in cõ.xx.
vbi de mandante baſtono pcutere prohibendo
ne ferro, & ille ferro pcuſsit & occidit an man
dans capite puniaẗ, vt ibi,& per Fel.in.c. ſigni-
ficaſti.lo.ii.de homi.Mar.in ſing.incip.volũtas,
& ꝓpoſitũ,& in.l.i.§.diuus.ff.de ſica.& cõ.vii.
& con.lxvii. Et de pcutiente cũ baculo,& vul-
nerãte an puniaẗ pœna manus,& an bãniri, &
foriudicari poſsit, dic vt p Tho.gra. in vo.xv.
ꝙ non pœna.d.conſt.ſiquis aliquem, & ſi cum
cõitiua foriudicaẗ,& per Math.poſt And.in.d.
conſt.ſiquis aliquem vbi ſi ſit apertura & ſciſſu
ra cũ ferro puniẗ pœna.d.conſt.vide vt p eum.
Et de pœna expilantis barbam vel percutientis
pugno, aut alapa vel baſtono, dic vt in.c.i.§.ſi
quis aliquem de pœna ten. ibi manu vacua, ſeu
calida vbi indocatis decem parti, & viginti fi-
ſco, vt per Math.poſt Barthom.de cap.in.d.cõ
ſti.ſiquis aliquem.ii.gl. ver.ſed iuxta hanc gl. &
per Tho.in.d.vo.xv.Rom.in ſing.xli. & Nell.
in tra.ban.ii.par.ii.tempo.q.liii.& ſeq.vbi ſi ba
ſtono. Bar.in conſi.clxix.in fi. Augu.poſt Ang.
in gl.ſanguis exiuit ver. iuxta de expilante bar
bam,& de admenante cum baſtono,& percu-
cutiente aut admenante cum pugno,& non p-
cutiente, dic vt in.l.item apud labeonem.§. ſi-
quis pulſatus,& ibi Bar.ff.de iniur. Ang.gl. ad-
menauit,& per Iaſ.in.l.i.in.fi.ff.quod quiſ.iur.

345 ℭ †Tertio decimo excuſat incertitudo,& iõ
ſi plures ſimul in inſultu & rixa percuſſerint &
occiderint, & percuſſus ſtatim mortuus ſit, nec
apparere põt quis mortifere, ꝛ quis nõ mortife
re vel qa vnũ vulnꝰ mortale habebat et neſcie
baẗ a quo pcuſſus ꝙ rõne incertitudinis oẽs te-
nenẗ pœna pecuniaria,& nõ corporali de quo
ſupra fuit dictũ, hanc quæſt.ponit Gand.in rub.
de hõi.iiii.col. ver.pone quæſt. & cõcludit oẽs
docto.ita dixiſſe, ad effectũ vero irregularitatis
tradit gl.in eſtamus. xlii.diſt.& Specul.in tit.de
diſpẽ.§. iuxta ver. quid ſiquis in rixa doc.in.d.
c.ſignificaſti lo.ii.de hom.ibi Panor. Ana.et Fe
ly.vbi ſupra ſpeculator concludit non eſſe irre
gularem, & Card.in cle.i.de homi.xiiii.q. quo
ad pœnam vero Bart. Alex.& Mar.in.l.fi.ff.de
ſica. Anch.plures refertur in conſ.ccxvii. Ana.
et Fel.in.d.c.ſignificaſti Alex.in con.xv.i.vol.
& conſ.lxvi.iiii.vol.& conſi.ci.iii.vol. Bald.in
cõ.ccccxlviii.iii.vol.& con.ccxi.vii.vol.plene
Mat.in.d.conſti.terminum vitæ poſt And.iii.q.
&.iii. fallen. vbi concludunt pecuniaria pœna
tene Boni.in tit.de pœnis in fi.& in tit.de inſ.il.
& percuſſ.vi.col. vbi ꝙ inceptor rixæ ſi appa-
ret tenetur pœna corporali, alii de vulnerato ꝛ
in tit.quid ſit accuſatio. xviii.colũ. Alber.in.l.
qm̃ multa.C.ad.l.iul.de vi publ. ꝙ omnes gra-
uiter pecunia puniantur Mar.in.l.i.in princ.vi.
limi.ff.de ſicar.& in.§. diuus adrianus & plene
in rub.C.proba.num.ccccxviii.& in d.l.fi.ff.de
ſicar.& no.quod dixit Boni.in titu.de homi.ꝙ
homicida incertus de certis ſi neſcitur pœna pe
cuniaria puniri, ſi vero incertus de incertis nul-
la pœna punitur, vt ſi pluribus in domo, aut ce-
naculo, & coquina exiſtentibus vnus lapidem
proiiciat & occidaẗ. Limita primo niſi omnes
cõicato conſi.& ex propoſito & deliberato p-
cuſsiſſent tunc oẽs tenentur, vt per Bart. in.d.l.
fi.& Thom gram.in con.iiii.ſed Mat.in.d.cõſt.
terminum vitę.iii.q.dicit procedere de iure cõi
ſecus iure regni cum in eo factum inſpiciatur, ꝛ
nõ animus, vt in.d.conſt.aſperitatem.i.lib.ideo
illi non tenẽtur pœna corporali, ſed pecuniaria
cum nõ conſtet oẽs mortaliter vulneraſſe licet
aĩum habuerit ſed dic verum eſſe,& procedit,
vt puniantur directa corneliæ pœna,& de con
ſtitu.terminum vitę, nam ea non puniuntur ſed
tamen de auxilio tenentur, vt per Bar.& Mar.
in.d.l.fi. Secundo limita quo ad condemnandũ
ſed tñ quo ad torquendum põt aliquẽ ſolitum
alias cõmittere homicidiũ procedere ad tortu-
rã, vt p Mar.in.d.§.diuus,& in ſing.xvii.incip.
ter vel quater,& Mar.in.d.rub.C.de proba.nu.

cccxviii. & plene per Dec. in l. fauorabiliores ff. de reg. iur. vbi torquendum ad oſtendẽdum quis intulit vulnus, & an ex propoſito, & tractatu habito. Tertio limita niſi appareat inceptor rixæ qs fuerit & caporalis, nam ipſe ſolus punit pœna capitis, alii pecuniariter, vt Bon. in d. tit. de inſul. & percuſſ. & per Marſi. in d. §. di uus, & per Gandin. in rub. de homi. vii. col. ver. ſolutio, & in tit. de defen. areo. faci. iii. col. Idẽ etiam dicas de pluribus exiſtentibus in domo, & aliquis eorum lapidem proiiciat, & tranſeuntem occidat, nam ſi non conſtet omnes tenentur pœna pecuniaria ratione incertitudinis, & per Gandin. in rubr. de pœnis. xxiiii. col. verſic. pone ꝙ quatuor Alber. in tract. ſtatu. iii. par. q. lxi. Panor. in d. c. ſignificaſti Alexand. in conſi. i. vol. Card. in d. clemen. i. xiiii. q. Bald. in conſi. lxxxi. v. volum. & Boni. in titu. quid ſit accuſatio pen. colum. ver. ſed pone & in tit. de pen. Specul. in titu. de homi. & poſt eum Bald. & per Ludo. in conſi. cccci. Mar. in rubri. C. de probatio. num. ccccxi. & limita ſecundum Gandin. vbi ſupra niſi ex propoſito, & appoſtato modo in domo fuiſſent coadunati, & vide in l. i. ff. de his quæ deie. vel effud. multa de incertitudine proſequere per Mar. in d. rubri. C. de probatio. ex num. ccclxiii. vſque ad fi. & no. illud quod dicit ſub. nu. ccccvi. ſi fuit facta pax. inter duos vel præſtita fideiuſſio de ſe inuicem non offendendo, ſi ſimul ſe offendant, & non appareat quis primo offendit ratione incertitudinis nemo punitur eodem modo de pluribus ad inuicem inſultantibus, ſi non apparet qs primo fuerit aggreſſor nemo punitur, vt ibi numero. ccccvii. & ccccxiii. niſi ſit pro aliquo præſumptio quod fuerit primo aggreſſor, vt quia robuſtior numero ccccxv. & illud quod dixit numero ccccxiii. ad pedes duorum reperiantur arma, & neſcitur quis ea ibi attulerit nemo tenetur de portatione armorum quod no. pro conſtitu. intentionis noſtræ.

346 ¶ † Quinto decimo excuſat multitudo delinquentium, vt nota. glo. in l. aut facta. §. fin. ff. de pœnis. & in c. dilectus de ſimon. et in c. ſane. de tempo. ordin. Par. in tract. ſind. in verbo iuſtitia & Mathe. in conſtitutione, vt delicti fines primo notabi. Mar. in l. prima in princi. in fi. xix. limita. ff. de ſicar. & in pract. in §. quoniam. vbi inducitur diſpenſatio pœnæ propter multitudinem perſonarum Aug. poſt Ang. in gl. ex interuallo, & per Mar. in l. qui ceden. in fi. ff. de ſica. & dixit Ang. in l. pen. C. de ſica. ꝙ vbi imminet ſtrages multorum homi. non imponitur pœna capitis. Fel. plene. in d. c. dilectus. in gl. iii. limit. vii. mod. Primo niſi multitudo defenderit delictũ gl. i. c. commeſſationes. xliiii. diſt. q. ii. niſi eſſet delictum maximum Arch. in c. deniq. iiii. diſtin. & ibi Gemi. iii. niſi eſſet multitudo religioſorum Hoſti. in c. ea quę de ſta. mo. iiii. niſi i pœna æterna, vt no. gl. d. c. deniq. v. niſi eſſet delictum in committendo ſm Bar. in d. §. fi. vi. niſi ceſſaret ſcãdalum gl. in c. latores. de cle. excõmi. vii. niſi in multitudine eſſent principaliores nã illi potuerunt puniri ſm gl. in d. c. latoris. ita limitat ibi Fely. poſt Gemi. & Archi. in d. c. deniq. & Ana. i. d. c. dilectus.

347 ¶ † Et ex hac excuſatiõe, ſi vniuerſitas aut ciuitas delinquat occidendo, aut aliter an, & qñ puniatur, & an pœna capitis, an pecuniaria, de quo i. l. aut facta. §. fi. ff. de pen. & in d. c. dilectus. plene per Gan. in rub. de homi. vi. col. ver. quæſt. talis eſt. & Bar. in d. §. fi. Anto. Ancha. Ana. Panor. & Felyn. in d. c. dilectus. reaſſumendo dicta Bart. in d. §. fi. Gemi. in d. c. deniq. Cardi. in d. clemẽ. i. §. ciuitas. de pe. Boni. in tit. quid ſit accuſ. xxiii. colũ. Felyn. in c. dilecti. in princi. xxiiii. col. in verſi. vniuerſitatem. & in c. omnes. de conſt. xvi. co. vi. declar. & xvii. & xix. colũ. & in c. grauem. de ſent. excom. Panor. in c. auditis. de immun. ec. Iaſ. & Deci. plene in l. ciuitas. ff. ſi cert. pet. & in l. ſi pecuniam poſt alios. eo. titu. Bald. & Angel. in l. metum. §. animaduertendum. ff. quod me. cau. & in l. i. §. i. in l. ciuitates. ff. quod cuiuſ. vni. no. Specu. in tit. de accuſ. in prin. verſi. ſed nunquid. Cyn. in l. ſiquis in tantam. C. vnde vi. verſic. ſed pone. Bald. in l. polla. C. de his qui. vt indi. & in l. data opera. C. qui accuſa. po. Bal. in l. etiam. v. & vi. col. C. de excõ. rei iu. & in l. ficut. §. ſi quid. ff. quod cuiu. vniuer. no. aliquid in auc. ad hæc. vi. col. C. de vſu. & in auc. omnes. iii. col. C. ne vxo. pro mari. Ioan. de lig. in cle. i. §. ciuitas. de pœnis. Ang. in conſ. clxiiii. & conſil. cxcv. Oldra. in conſi. cxcv. & conſil. cccxv. Gero. tor. in con. pro Florentinus incip. domine deus meus. Alexan. poſt Bar. in d. §. fi. Aret. in conſi. clxiiii. xvii. col. aut conſi. clxvii. incip. ſicut Ioan. in Apocalypſi. Angel. in d. §. animaduertendum. Bar. in trac. de Guel. & gebelli. Bal. in l. i. §. fi. ff. de iuſt. & iu. Paul. in con. cv. & conſi. ccccxv. Nicola. boer. in trac. de ſedi. vii. præſuppo. Ange. in conſi. clxvii. Ancha. in conſ. clviii. & in clem. i. de pœnis. & cõ. cliii. & conſi. ccciiii. & conſi. ccxlviii. Alexan. in cõſi. xiii. vi. vol. Deci. in conſi. ccxxi. Panor. in ca. in geneſi. iii. colum. de electio. & in c. in cauſis. & poſt eum in apo. eo. tit. Ioan. and. & Gemi. &

Felip. Fran. in. c. fœlicis. §. fi. de pen. Pau. in conſi. lxxxvi. Saly. in. l. i. C. de ſedi. Soci. inter conſi. Cur. conſi. xx, per totum plene Corn. in con. ccxxiiii. per totum. iiii. volum. per Math. in cõſti. generalia iura. iii. no. Pau. in conſi. cccxv. & conſi. cv. plene per Nicol. boer. in. d. tracta. de ſedi. ii. co. vii. præſupp. & per Capi. in deciſ. ſac. conſi. cxxx. xiii. ſpeci. ex quorum omnium dictis maxime Gandin. vbi ſupra. & Bart. in. d. §. fi. & Panor. & Fely. in. d. c. dilectus, primo erit videndum, an vniuerſitas, & ciuitas poſsit delinquere, ſecundo quomodo & quando delinquit, tertio qua pœna puniatur, quarto an punita vniuerſitate puniri poſsint homines, & particulares delinquentes vniuerſitatis. Circa primum aliqui tenent vniuerſitatem poſſe delinquere per text. in dicta. l. metum. §. animaduertendum. ff. quod me. ca. no. in. l. prima. §. ſicut. ff. quod cuiuſ. vni. no. & in. l. aliud. §. refertur. ff. de reg. iur. a ii ꝙ non poteſt delinquere p text. in. l. ſed ſi ex dolo. §. i. ff. de dolo. item vniuerſitas eſt nomen iuris, & non habet animum nec intellectum ergo non poteſt delinquere, ita Inno. in. d. c. dilectus. & in. c. grauem de ſentẽ. excom. alii ꝙ poteſt delinquere in omittendo l. iubemus. C. de ſacroſanc. eccle. non autem in committendo, vt homi. vel furtis per rationes Innoc. vbi ſupra, ita refert Cyn. in. d. l. ſiquis in tantam. vlt. colum. quod tamen reprobat Bar. in. d. l. aut facta. §. fi. nam etiam in committendo delinquit, vt in auc. nulla cõitas. C. de epiſc. & cle. c. i. §. item cõitas. de ſtatu cõtra lib. eccle. & diſtinguit in delictis in committendo eum in omittendo fateatur teneri per. d. l. iubemus. ꝙ aut quæris in his quæ poſſunt fieri p ipſam vniuerſitatem, vt facere ſtatuta, & dare iuriſdictionem, & imponere collectas, & ſimilia, & tunc poteſt ipſa vniuerſitas proprie delinquere. d. auc. item nulla cõitas. & in. d. auc. caſſa. & vnde ſumuntur nec poteſt dici ꝙ hoc faciat aliqs priuatus, ſed ipſa ciuitas & vniuerſitas quæ habet ius illud. l. oẽs populi. ff. de iuſt. & iu. l. fi. C. de iuriſdi. om. ind. & in conſti. duram & diram in. i. lib. cũ interpretatione. Cap. in deciſ. ſa. con. cxxx. qñ dando iuriſdictionem deliquit cũ cõſti. ſeq. aut in his quę non pñt reſidere apud vniuerſitatem vt committere homicidium, vel violentiam, vel ſimilia, & tunc proprie vniuerſitas non poteſt hæc facere cum talia delicta reqrãt veram perſonam, & nõ fictam, vt eſt vniuerſitas. d. l. ſed ſi dolo. §. fin. de dol. nam vniuerſitas nõ eſt vera perſona, ſed ficta repreſentans aliã perſonã a particularibus, ⁊ ſingularibus. l. mortuo. ff. de fideiu. ⁊ plene p Lud. in cõ. ccccccxvii. & Alex. in con. cclxi. ii. vol. Fel. in. d. c. dilectus ii. col. ideo proprie non põt delinquere in proprie vero dr̃ delinquere & committere homicidium, & alia per regẽtes ciuitatem & vniuerſitatẽ, & conſiliarios ſuos quibus ex ſtatuto, aut priuilegio commiſit vniuerſitas iuxta. l. i. in fin. cum ſeq. ff. de acqui. poſſ. & in. l. i. ff. de lib. vni. & ita intelligitur quod traditur in. d. §. animaduertendum. & in. d. l. aliud. §. refertur. & ita reſidet Barto. in. d. l. aut facta. §. fi. & Panor. in. d.

348 c. dilectus. ℭ † Circa ſecundum qñ dicitur vniuerſitas delinquere, dic qñ homicidium, vel aliud delictum fuit factum communicato conſilio, & habito tractatu, & deliberatione in loco ſolito & more ſolito congregari ad ſonum cãpanæ, ſeu tubę, & tunc interueniendo omnium deliberato conſilio, aut eſſet duarum partium, ſeu maioris partis in ipſo conſilio, tunc dicitur vniuerſitas, & ciuitas delinquere, nam tunc cenſetur factum a populo, vt per glo. in rubri. C. quæ ſit lon. conſuetu. Anan. in dicto. c. dilectus. iii. colum. ii. fallen. & Ang. in. d. §. animaduertendum. Imo. in. d. c. cum omnes. xcviii. co. & ibi Felyn. xvi. colum. de conſti. alias autem abſq; pręcedente conſilio deliberato, & loco, ⁊ more ſolitis etiam ſi duæ, aut maior pars, aut fere totus pupulus, & homines delinquerẽt cum vexillis ſono campanæ, vel vocibus acclamando arma arma, carnem carnem non dicitur vniuerſitas delinquere propter infantes impuberes mulieres, vel alios innocentes, ita conſuluit Corn. in. d. conſi. ccxxiiii. iiii. volum. & tũc quando non ita communicato conſilio tenentur particulares homines interuenientes, & nõ alii tanq̃ ſeditioſi, ita gl in. d. l. aliud. §. refertur & ita intelligitur gl. in. d. §. animaduertendum. & in. l. ſicut. §. i. ff. quod cui. vni. no. & ita declarat illas glo. Bar. in. d. l. aut facta. §. fi. ver. vlterius quæro. & Panor. in dicto. c. dilectus pen. q. in fi. & Bal. in marg. in verbo vniuerſitas. vbi tria ponit requiſita, vt ſupra. & ita intelliguntur dicta aliorum doct. dicentium vniuerſitatem delinquere per regentes & cõſiliarios, & alios homines maxime duabus, aut maiori partibus concurrentibus, vt procedat quando loco, & more ſolitis præceſsiſſet tractatus deliberatio, & conſilium, vt plene ita declarat Nicola. milus in ſuo repertorio. in ver. vniuerſitas. & tradit plene Corn. in. d. conſil. ccxxiiii. & Iaſo. in. d. l. ciuitas. & Ioan. de lig. in. d. clem. i. de pen. vbi etiam Card. dicens alias euaſiſſe ciuitatem Bononiæ a quadam rebelione, & per

Mar.in pra.in.§.conſtante,& ita dicunt,& tenent omnes ſupradicti doct.in locis ſupra allegatis maxime Panor.in.d.c. in geneſi. Ana. & Felyn.in.d.c.dilectus. Ioá. And.&Gemi.in.d.c. fœlicis. & Car.in.d. clem.i.§. ciuitas de pœnis. & Aretin.in.d.conſi.cix.Bal.Pau. & alii in.d.l. ſicut.§.i.Pau.in conſi.lxxxi.& Ange.in conſil. clxiiii.& Nicola.boer.in.d.tract.de ſedi.& alii de quibus ſupra. Amplia etiam ſi concurreret conſenſus conſulis non tenetur vniuerſitas niſi vt ſupra, ſecundum Old.in conſi.cccxv.etiam ſi adminiſtratores, & officiales ciuitatis concurrerent, vt per Old.in conſi.lxv.& Cy.in.l. iubemus nullam.C.de ſacroſanct.eccle.Bar.in d.§.ſi.pen.q. vlti.col. Alex.in conſi.cv.iii. vol. ex quibus,an ex delicto officialem teneat vniuerſitas,vbi limitans niſi vniuerſitas ratum habuiſſet, & etiam per Corn.in conſil.ccxiiii.vbi officiales & adminiſtratores ciuitatis commiſſerunt vna fere cum toto populo illud delictũ, & tamen quia non communicato conſilio conſuluit non teneri vniuerſitaté, ita etiam Nicol. boer.in.d.tract.de ſedi.vii.preſuppoſito.vbi de ſindicis & adminiſtratoribus deliquentibus, an teneatur vniuerſitas ꝙ non. Amplia etiá ſi maior pars populi concurreret,& cõſentit, vt per Bald.in.d.l.metum.& Felyn.in.d.c.omnes.Alex.in.l.quod maior.ff.de pact. Guiliel.& Pau. in.d.l. iubemus. vbi ꝙ vnus ſufficit ad contradicẽdum vt vniuerſitas non teneatur, ſed probari debet per cõiecturas vnumquenq; vniuerſitatis cõſenſiſſe, Limita tamen tribus modis,vt per Felyn.in.d.c.dilectus.& Iaſon.in.d.l. ciuitas primo,vt locum habeat in delicto faciendo non in omittendo,nam renetur abſq; predictis, vt per Saly.in.l.i.C.de ſedi.per.d.l.iubemus.& ſeptit Barto.in.d.l.aut facta.§.ſi.⁊ Nicol.boet. in.d.vii.præſuppo.& per Capi.in deciſ.ſa. conſi.cxxx.xiii.ſpeciali,vbi ſi ciues vident offendi officialem,& vim pati,& non defendunt tenetur ciuitas, nec requiritur conuocatio populi. Secundo limita etiam in faciẽdo dummodo habeat tractatum ſucceſsiuum vt guerra & rebellio,nam tunc tenetur vniuerſitas, etiam ſi predicta non interuenerint propter tacitum cõſenſum & ratihabitionem,vt per Anchar.in conſil.cliii.alias.clxxxviii.& in.d.clemẽ.i. de pen. vbi Card.ii.q.& Ancha.in.d.c.dilectus.xi. col. & per Salyc.in.l.i.C.de ſedi.& per Felyn.in.d. c.cum omnes.de conſti.xix.& in.vi.declara.et per Capi.in.d.deciſ.cxxx.xiii.ſpecia. vbi in quibus tenetur ciuitas,& quando quod tamen intellige quando voluntarie, & nõ coacte rebellauerit vniuerſitas vt proſequitur Mathe.in vl. conſtitu.p.lib.incip.dubitationem,& in hoc videndum conſilium Thom.gram.in cauſa domini Ioannis bap.de abenauolo. Limita tertio niſi interueniſſet expreſſa vel tacita ratificatio populi,& vniuerſitatis,vt quia nõ puniuntur,nec exulant delinquentes,nam tacite ratificare dicitur,vt per Card.& Ancha.in.d.clem.i.idem dicit Bart.in.d.l.aut facta.§.ſi. ſi homines de vniuerſitate expulerint me de caſtro,quod ipſa retinet, nam tacite videtur ratificare.l. ſed ſi ex dolo.§.i.ff.de dolo.l.i.§.deieciſſe.ff.de vi & vi armata.& Inno.in.d.c.grauem. Sed quid ſi dicant homines ſi nõ feciſſent iterum feciſſemus, an videtur ratificare,dic vt per Corn.in.d.conſi.ccxxiiii.pen.col.in.l.i.& ſeq. ꝙ non licet cõtrariari videantur dicta per Car.in.d.clem.i.§. ciuitas.ii.q.& ita in præmiſſo dubio communitet tenetur, vt ſupra nec ſufficit conſenſus tacitus aut expreſſus maioris partis, vt ſupra.

350 ¶ †Circa tertium.dic aut quæris an capitaliter puniatur, & tunc non punitur ex quo vniuerſitas nõ habet corpus verum,ſed fictum, vt ſupra fuit dictum, ideo ex hac cauſa pœna alteratur,& imminuitur iuxta.l. quid ergo.§. pœna grauior.ff.de infami.l.hos accuſare.§. omnibus.in ſi.ff.de accuſa.ita per gloſſ.in.d.l.aut facta.§.ſi.& Cy.in.d.l.ſiquis in tantam.item eſſet iniquum ſi omnes de vniuerſitate decapitarentur cum forſitan in ſontes punirẽtur, vt infantes aut furioſi contra.l.i. in ſi.C. de his qui latr. occu.l.ex maleficio.§.i.ff.de actio.& oblig. itẽ omnis vniuerſitas tam ciuitatis, quam municipii appellatur reſpublica.l. ſed ſi imagines.§.i. ff.de fur.l.ſed & his.§.i.ff.de publica. ſed reſpublica minori æquiparatur,& vti ſolet iure minoris.l.reſpublica.ff.ex quibus cau.maior.l.rẽpublicam.C.de iure reipub.lib.x. ſed in minore pœna minuitur.l. auxilium.§. in delictis.ff. de mino.l.i.§.ſi impubes.ff.ad ſille.vbi parcitur in pœna capitis ratione ætatis, & leuior imponit ergo ita,& in vniuerſitate ita concludit Gand. in rub.de homi.& Inno.in.d.c.grauem. & Panor.in.d.c.dilectus.puniuntur autem corporaliter quis fuerit caporalis actor, & inceptor rixæ cæteri vero pecuniariter,vt in.d.l. quomá multa.C.ad.l.iul.de vi pub. Bal.in.l.polla.C.de his qui.vt indig.Fely.in.d.c. dilectus.iii. col. & ſi non apparet de auctore ſeditionis tumultus, & rixæ punientur illi qui delinquerunt, & conſtat occidiſſe,aut delinquiſſe per.l.ſi.ff.de ſicar. Gand.in rub.de defen.areo.fa.iii.colũ.ſi autem non conſtat quis occidit in dubio pœna minui-

tur & alteratur vt ſupra aut quæris an alia pœ
na puniatur vniuerſitas,& tunc aut ciuiliter &
indubitanter poteſt teneri,& puniri vt per In-
no.in.d.c.grauem.& in.d.ca.dilectus,& ibi Pa-
nor.& Ange.in.d.§.animaduertendum.&.d.l.
ſed ſi dolo.§.i.Boni.in titul. quid ſit accuſatio.
xxiii.col.aut criminaliter, & tunc Bart.in.d.l.
aut facta.§.fi.quem etiam refert Panor.in.d.c.
dilectus.diſtinguit ꝙ quædam ſunt delicta ex q-
bus tenetur etiã filius propter patrem vt in cri-
mine læſæ maieſt.hæreſis, & proditionis & re-
bellionis,vt in.l.quiſquis.C.ad.l.iul. maie. in.c.
ſtatutum.de here.in.vi.in.c.felicis. de pe.in.vi.
& tunc poteſt puniri vniuerſitas criminaliter
non obſtantibus paruulis & inſontibus,nam &
hi puniuntur ſicut filius ex delicto patris & tũc
vniuerſitas poteſt pati aratrum,& ſolo æquari
iuxta.l.ſi vſusfructus.ff.quibus mo.vſu.caue.&
ita dicit Bar.vidiſſe ſententiatum per Fede.im-
perato.contra ciuitatem Breſcie ſibi rebellem,
& ita etiam Guilel.⁊ Vber.ſecundum Gand.vbi
ſupra in verſi.ſed quæritur,qua pœna & Nico.
boer.in.d.tra.de ſedi.vii.præſupp.& vide in cõ
ſti.cum ſatis per quã punitur vniuerſitas creans
officialem abſq; licentia regis vbi aratro ſubiici
tur,& per Cap.in.d.deciſ.cxxx.vbi plene inter
pretatur.d.conſti.quando locum habeat, & ibi
per Mat.vbi ponit differentiam inter aratrum
& deſolationem,& dixit Bal.in.l.ex teſtamen-
to.C.de mili.teſta.ꝙ ciuitas rebellis poteſt dari
ad prædam & ſachum & per Bal.in.l.heredita-
tem.ff.ad.l.fal.ꝙ ciuitas rebellis æquatur ſolo
idem Bar.in.l.inter ſtipulantem.§.ſacram.ff.de
ver.obli.idem Bal.in tit.de pa.conſtan.iii.colũ.
& per Fely.in.d.c.dilectus.xiii.col.vbi dicit ci-
uitatem mori poſſe ſi condemnetur ad aratrũ,
& tunc in proprie dicit poteſt capitaliter puni-
ta vniuerſitas p.d.l.ſi vſusfructus.ibi quaſi mor
tis & ita etiam refert Bar.feciſſe Papa Bonifa-
cium aut potius Clementem vt propter deli-
cta quorundam templariorum totum collegi-
um fuit diſſolutum quia erant heretici facit.l.
collegia.ff.de colleg.illi.& vide in clemen.fin.
de re iudi.vbi per Ancha.quando & ex quibus
ciuitas ſubiicitur aratro, & per Panor.in.c.fin.
de donat. quædam ſunt delicta in quibus filius
non punitur propter patrem, ⁊ tunc ſi pena po
teſt cadere in vniuerſitatem,& non in ſingulos
vt ſi deberet res aliqua vniuerſitatis publicari
tunc ipſa vniuerſitas punietur.d.l. iubemus nul
lam.ſi vero pœna poteſt cadere in vniuerſitatẽ,
& particulares,vt eſt pœna pecuniaria, & tunc
aut collegium eſt paruum,& non omnes puniũ
tur, ſed il i qui delinquerunt & conſenſerunt.l.
i.circa princi.ff.de mag.conu. ibi per præſentes
fuerunt,aut collegium eſt magnum, vt populus
& communitas,⁊ tunc quia eſſet difficile diſcer
nere conſentientem a diſſentientibus tota ciui-
tas ſeu vniuerſitas punitur.d.aucten. item nulla
communitas.&.c.i.de pa.iur.fir. ſi vero delictũ
non cadit proprie in vniuerſitate,vt in homici-
dio,& ſimilibus requirentibus veram perſonã,
& tunc ex quo non poteſt decapitari pœna al-
teratur,& ad pecuniariam reducitur per colle-
ctam ſoluendo illi tamen qui non delinquerunt
non debent cogi ad contributionem in collecta
& tunc innocentes non erunt puniti, & ita reſi
det Bart. vbi ſupra quem ſequuntur ſupradicti
doc.& per Fely.in.d.c.grauem.vbi quando pu
nitur ꝙ debet collectari,& ibi quando vnus po
teſt puniri pro alio,& per Bar.in.d.§.fi.in.l.iiii.
§.condemnatum.ff.de re iudi.§.ſi actos.vbi alii
poſt eum,alia etiam aſſignatur ratio,vt per Bar
to.in.l.i.C.vt infra quam temp.act.cri.quod ibi
pœna non poteſt cadere incertam perſonam al
teratur pœna & alia imponitur.l.hos accuſare.
§.omnibus.in fi.ff.de accuſ. vel ſecundum Gan
di.vbi ſupra extraordinaria pœna punitur, &
qualiter collectatur,dic vt per Gandi.in rub. de
var.quæſt.in male.Item punitur etiam epiſco-
pali dignitate quando ignorantur auctores.pri
mo quando turbatur electio pape.c.vbi pericu
lum.§.ciuitas.de elect.in.vi. item ſi interficitur
prælatus,aut cardinalis ipſius ciuitatis.c.felicis.
in fin.de pen.in.vi. non tamen ſi alius prælatus
q̃ proprie ciuitatis occidatur vt ibi traditur, &
in clem.i.eo.titu.§.ciuitas, & ibi per Cardi.i.q.
Idem ſi impediatur inquiſitor heretice prauita-
tis.ca.ad abolendam.§.ſi ciuitas. de heret. item
punitur,vt amittat priuilegium propter delictũ
vt per Bal.in auc.habita.i.col.C.ne fi.pro pa. ⁊
in.c.i.de mili.vaſſ.v.fallen.in fi.⁊ ibi.iii. colum.
Bar.in conſti.quoniam.qui ſint rebel. in verbo
rebellando.in conſtitu.ad reprimendam.§.ciui
351 tas,& Saly.in.l.i.C.de ſedi.¶ † Et no.ꝙ quan-
do fit communicato conſilio tunc ipſa vniuer-
ſitas poteſt habere recurſum contra illos de cõ-
ſilio ad intereſſe,vt dicit Alex.poſt Bar.in.d.§.
animaduertendum, niſi probetur de ignorantia
conſiliariorum vt late conſuluit Oldra.in conſ.
lxvi.⁊ Fely.in.d.c.dilectus.iii.col.ver.itẽ adde.
352 ¶ † Et no.vniuerſitates in regno puniri pœna
pecuniaria quando reperitur homo mortuus in
territorio ciuitatis, & neſcitur quis occiderit,
nec extant indicia contra quem particularem
procedi poſſit ipſa uniuerſitas punitur pœna pe-

cuniaria iuxta numerum foculariorum, & iuxta
qualitatem occiſi Chriſtiani videlicet an iudei,
vel pagani, vt traditur in conſtitutione ſi dam-
na clandeſtina, & in capit. regn. incipien. Item
ſtatuimus ꝙ pœnam, & in cap. incipien. conſti.
diui patris de qua materia damni clandeſtini, &
homicidii clandeſtini, proſequitur Math. in con
ſtitutio. ſi damna clandeſtina. & in conſtitu. ſu-
pra inciſionibus quando locum habeant, & quæ
requirantur, faciunt dicta Bal. poſt Iac. de are.
in. l. dominus horreorum. ff. locat. quod ſi repe-
riatur commiſſum homicidium in aliqua con-
tracta præſumitur a vicinis commiſſum, ideo
torqueri poſſunt vt per Thom. gram. in conſil.
liii. vbi ſi homicidium reperitur commiſſum in
aliena domo præſumitur ab habitantibus ſub
eodem tecto, & ad non domus commiſſum vt
ibi per eum, idem ſi damnũ fuerit datum in ter-
ritorio, aut commiſſa robaria, & neſcitur quis
fuerit tenetur vniuerſitas pœna pecuniaria, vt
in dicta conſtitutione ſuper inciſionibus, & in
capitulo regn. incip. ſane contingit interdum, &
in aliis capitu. de quibus per Andream, & Math.
in dicta conſtitutio. ſuper inciſi. vbi an & quan
do propter robariam teneatur vniuerſitas, &
per Paridem in tracta. ſindic. in verbo robaria.
Idem ſi vniuerſitas receptauerit forindicatum,
& alios malefactores, vt in conſtituti. regni pœ
nam eorum. in fin. & extant capitu. & pragm.
in regno de quibus ſupra in materia auxilii, &
no. id quod dixit Corne. in. d. conſi. ccxxiiii. cir-
ca fin. quod licet extet conſti. quod procedatur
ſummarie, & de plano & ſola facti veritate in-
ſpecta quod non per hoc quod vniuerſitas de-
linquerit non communicato conſilio quod vi-
gore. d. conſtitut. vniuerſitas poſſit puniri cum
locum habeat in procedendo tantum, & nõ in
puniẽdo vt ibi per eum quod not. quia in regno
etiam in delictis proceditur taliter ſola facti ve-
ritate inſpecta & per nouam declaratoriam re-
gi. Iſabe. quæ incipit Iſabe. & extendit. c. dete-
ſtantes etiam in criminalibus licet Par. in tract.
ſindi. in verbo ſententia in commento. d. c. dixe
rit. non extendi in criminalibus forſitan. d. pra.
non erat compilata aut impreſſa, in vno tamen
caſu punitur vniuerſitas, & deſtruitur quando
receptat famoſos latrones & ſic parua villa nõ
poteſt igne cremari vt in. c. reg. quod incipit fre
quens, & in effrenata vt per And. in capitu. i. §.
de receptatoribus. de pa. iur. fir. Par. in tract. ſin
di. verbo contumatia. ver. an iudex. qualiter au
tem procedatur contra vniuerſitatem, & cita-
bitur, dic vt per Felyn. in. d. c. dilectus, & Bar. in
dicta conſtitutio. quoniam qui ſint rebe. & in di
cta conſtitutione ad reprimendam, & an poſſit
vniuerſitas cõparere per procuratorem in cri-
minalibus & ſe defendere dic ꝙ ſic vt per Gan-
di. in dicta rubri. de homicidio, ver. ſed nunquid
in hac cauſa capitali, & Roni. vbi ſupra, & in re
gno extat conſti. inci. generalia iura vbi vniuer
ſitas & mulier nupta poteſt comparere per pro
curatorem & extat. cap. reg. incip. idem ſtudio
proſequentes quod citati ultra denarium nume
rum pro cauſa capitali ex quo vniuerſitatem fa
ciunt poſſunt comparere per procuratorẽ pro-
ſequere vt per Mat. in. d conſtit. generalia iura.

353 ℂ † Circa quantum an punita vniuerſitate pu
niri poſſint particulares de vniuerſitate dic vt
per Bar. in. d. l. aut facta. §. fin. in fi. & Panor. in
d. c. dilectus. quod aut in delictis in quibus tene-
tur & committit vniuerſitas, & tunc ſingulares
non tenentur tanquam principales, ſed tanquã
inſtigatores & fieri facientes. l. i. §. incidit. ff. ad
turpill. l. hæc verba. ff. de adulter. aut in delictis
quæ proprie non cadunt in vniuerſitate vt ho-
micidio, & aliis, & tunc principales tenentur, &
puniuntur & vniuerſitas fieri faciens, vel ratum
habens ſuo nomine geſtum, & vide Ioan. andr.
& Gemi. & Fely. Fran. in. c. felicis. de pen. in. vi.

354 ℂ † Quintodecimo excuſat conſuetudo, &
ideo ſi in aliqua parte, & loco eſſet conſuetudo
ludendi ad lapidés gratia exercitii vt ſolent fa-
cere pueri qui diuidunt ſe in partitas, & lapides
ad inuicem proiiciunt, vel alio modo vt tempo
re carnis priuii ſecundum diuerſas locorum cõ
ſuetudines, & in tali ludo aliquis occidatur, vel
vulnerentur non punitur de homicidio cum ta
lis conſuetudo excuſet dũmodo in ludo tali do-
lus non adhibeatur qui probari poſſit vt ſepius
cõtingit quod deprehenditur ex inimicitia, aut
conſanguinitate præcédente vt not. in. l. i. C. de
ſicar. & ſupra fuit dictum, & quod conſuetudo
excuſat no. glo. in. c. cum venerabilis, de cõſue-
tudi. & in cap. deniq. iiii. diſtinctio. quam gloſſ.
dixit ſingularem Roma. in ſingula. xx. vbi dicit
excuſari a pœna temporali, & non eterna, &
Barba. in. c. prudentia. ii. colum. de offic. delega.
& per Alex. in conſi. cvii. vlti. col. ii. volumi. &
conſi. viii. iii. colum. vi. volum. & conſi. cciiii. ii.
colum. vi. volu. & Iaſo. in. l. de quibus. ii. col. ff.
de legi. ita dixit Franciſ. de crem. in nota. cxlix.
incip. mos puerorum Bononiæ Pet. de Ancha.
in conſi. cclxxiii. Alexand. in dicto conſil. cvii.
ii. volu. Ancha. in. d. c. cum venerabilis, & ibidẽ
Barba. iii. colum. & in. c. cum. conſuetudinis. 4.
colum. de conſuetu. Ana. in. c. felicis. in fi. prin.

de tornea. Iaſo.in.d.l. de quibus.iii.colum.& in l.ſingularia.pen.col.ff.ſi cer.peta. Cepo.in conſi.xxx.& ſequen.Deci.in conſi.ix. Marſi.in.l.i. in prin.xix.limi.ff.de ſicar.& in.l.ſi.C. de proba.vi.q. extraordinaria, & pra.in.§.quoniam. xxix.cap.ii.col.ver.ſcias etiam quod ſi per cõfeſſionem & in.§.vlterius:vlti.col.& in conſil. xc.& conſi.c.in quibus locis plene per eum & licet ipſe conetur attentare contrarium tamen concludit excuſare licet fuerit iniqua conſuetudo vt ibi dicunt doct.ſupra & per Ioa.de arno. in ſolilo.xc.vbi ita limitat conſti.terminum vitæ.limita tamen ſecundum Iaſo. in.d.l. de quibus.iii.co.quod licet excuſat a pœna non tamẽ excuſat ab actione iniuriarum glo.in.l. iniuriarum actio magna.§.fina.ff.de iniuriis quam allegat & ſequitur Bal.in ſua diſputatio. accuſatus de vi turbatiua.ii.col.limita etiam niſi dolo fecerit in ludo vt ſupra.nam tunc punitur vt per Bony.in titu.de inſul.& percu.iiii colum.

355 ℂ†Sextodecimo excuſat exercitium,& ideo ſi duo exercitii cauſa ludunt ad brachia vel alio quocunq; exercitio gratia gloriæ & virtutis & aliquis in tali exercitio,& ludo interfecit alium colluctantem non punitur pœna ordinaria, ſed ratione culpe minoratur vt dicit in.l. qua actione.§.ſi quis in colluctatione.ff.ad.l.aquil. ad idẽ tex.in.cap.lato.de homicidio vbi de ludentibus ad brachia & tradit de hoc Floria.in.l. dolo malo.ff.de ſer.corr. vbi dixit quod ſi quis in ludo fuerit occiſus cum pugnis vt fit ſenis, & ex illa percuſſione mors ſequatur iudicatur cauſalis,et non doloſa percuſſio Cepo.in.d.conſil.xxx.& ſeq. vbi de duobus ragacis ad inuicem colluctãtibus,& ludentibus, & altero occiſo quod non tenetur occidens pœna capitis etiam ſtante ſtatuto ꝙ occidẽs occidatur cum intelligitur ſi dolo ad idem conſuluit Deci.in conſ.ix.vbi de colluctantibus,& altero occiſo non obſtante ſtatuto prædicto cuius dicta reaſſumit, & ſequitur Mar.in pra.in.§.vlterius vlti.col.& in.d.conſi. ix.& in.d.conſi.c.& Augu.poſt Ange.tradit in glo.ſcienter & doloſe,& Ang.in.l.impuberem ff.de fur.aut ad ſil.Anch.in.d.conſi.cclxxii.aut ccxxvii.& vide de ludente in palo,vel ſaxo,& tranſeuntem occidente per Maria.ſocy.in conſi.xv.& per Par.in tract.ſindi. in verbo pœna,

356 ver.quia multa. ℂ†Decimoſeptimo excuſat exculpatio offenſi maxime in mortis articulo, vt quia dicat titium non fuiſſe vulnerantem ſe ſed ſempronius.nam titius non poteſt puniri ſtãte exculpatione offenſi,nec etiam poteſt torqueri ex indiciis exiſtentibus ita dixit Bal. pulchre in.l.i. vlti. col. ver. pone teſtator. C. communia deleg.& Alex.in conſi.i:iiii.vol.idem Gand.in rub.de tranſa. vii.col.ver.ſed pone quidã mortifere Iaſ.plene.in.d.l.i.C.commu.deleg. Alex. plene in conſi.xxiiii.i.vol.& in.l.ſi quis in graui.§.ſi quis moriens.ff.ad ſillen. Cepo.in conſi. i.in fi. Mat.plene in conſti.terminum vitę.viii. q.& in conſti.ſi damna clandeſtina.xiiii.not.in fi.& in.ix.no.Par.in trac.ſindi.in verb.tortura ver.ſequitur quæſtio in fin. vbi diſtinguit ſicut And.in.d.conſti.ſi damna cland. Thom.gram. in conſi.liii.in fi. Augu.poſt Ang.in glo.qui. iudex ad proba.ſue in quis. Alex. in conſi.cxl. vi. vol.in fi. Fel.in.c.i.circa fi.de præſump.& in.c. litteras.v.col.eo.tit. Alex.in conſi.xxx.vlt.co. vii.vol.Iaſ.in.l.i.ii.col.ff.de eo per quẽ fac.erit. Boni.in tit.quid ſit accuſatio.xxv.col. Marſi.in ſing.xxii.incip.confeſſio offenſi & in pra. in.§. diligenter.xxi.car.iiii.colum.ver. vlterius dico Tho.gra.plene in vo.xxiiii.& in vo.iii.p Marſ. in ſing.xxv.& conſi.xvii.& conſi.l.& conſ.61. & in rubr.ff.de fideiu.ix.col.Tho.gra.in vo.xi. vbi de condemnato excuſante quem inculpauerat in tortura ꝙ prodeſt & per Mar. de hoc plene in pra.in.§.reſtat ubi de tali exculpatione cõdemnati ad mortem an profit exculpato ut per eum & per Tho.gram.in.d.vo.iii.limita tamen prædicta niſi de delicto exculpato cõtra exculpatum eſſent clare & liquide probationes. nam non obſtante tali exculpatione poteſt condemnari ad mortem & non prodeſt talis exculpatio vt tradunt dicti doct.vbi ſupra per.l.ii. cum ibi no.ff.ad ſille. Bal.in.l.tranſigere.C.de tranſa.& in.l.falſus.in.opp.ff.de falſ.vbi Alex.poſt Bar. & per Math.in.d.conſti.terminum vitæ.8. not. vbi ita limitat per prædicta & vide Mar.in cõſ. 78.de teſte.in mortis articulo deponente ſe falſum,expoſuiſſe & corruptus a parte an profit.

357 ℂ†Sed an inculpatio noceat inculpato i mortis articulo doct.concludunt ꝙ non vt per Gandi.in rub.de homicidio in.d.ver.ſed pone ꝙ quidam Boni.in.d.rubri.de inſul.iiii.col. Par. in.d. ver.tortura ver.officialis doct.in.d.§.ſi qs moriens Ang.in.d.glo.qui iu.Bal.in conſil.xliii.iii. vol.Bel.in pra.in rub.de quæſtio.v. colũ. quod Lud.in.d.§.ſi quis moriens limitat niſi deponat cum iuramento & plene per Mar.in.d.§. diligẽter.xviii.car.verſ.quęro vlterius de importanti dubio & in conſi.v.& conſi.xx.& in ſing.22.& Alex.in conſi.24.ii.vol.Thom.gram.in conſil. xlii.& conſi.lvii.& conſi.lxx.Math.in.d.conſti.terminum vitæ.viii.q.Iaſ.in.d.l.i.ff. de eo p quem fa.& in.l.de die in prin.ff.qui ſatiſ. cog.in

quibus non creditur ad faciendum indicium ad
torturam niſi alia concurrant plus dixit Alex.
in conſi.xiiii.iii.volumi. etiam ſi teneat corpus
Chriſti in manibus die vt in materia indiciorũ.
358 ℭ †Decimo octauo excuſat officium & ideo
ſi familia volens aliquem capere, & aliter non
valet capere niſi occidat vt quia ſe defendat &
reſiſtat licitum eſt familiæ reſiſtentem occidere
vt per Marſi.in pra.in.§.aggredior Bart.& alii
in.l.ſi ſeruus.C.de his qui ad eccle.confu. Iaſ.in
l.iuſte poſſide.ff.de acqui.poſſ.quod tamen in-
tellige quando iuſte capit vt plene proſequitur
Mar.in.l.i.in prin.xv.limi.ff.de ſicar.& in.d.§.
diligenter alias fuit ſupradictum in materia mã
dati ibi vide & per Par.in tra.ſind. in verbo fa-
miliaris & in ver.reſiſtentia & ibi etiam in pri-
uato capiente mandato iudicis ꝙ poteſt occide
359 re reſiſtentem. ℭ †Decimonono excuſatur fa
milia poteſtatis ducens condemnatum ad ſup-
plicium & timens veriſimiliter ne ab eius mani
bus auferatur per conſanguineos ipſum cõdem
natum occidit.nam poteſt impune facere ut per
Bal.in.l.additos.C.de epiſ.aud.Mar. in pract.in
§.aggredior.quod tamen intelligit Bar. de cap.
in.l.ita vulneratus ver.igitur.ff.ad.l.aquil.ſi prę
cedit mandatum & commiſſio ad occidendum
alias non poteſt vt ibi Bal.& in.l. fideicommiſ-
ſa.§.ſi quis.ff.de lega.iii.Bar.& Alexã.in.l.iii.§.
transfugas.ff.de ſicar.Math.in.d.conſtit.termi-
num vitæ.xxii.limi.per Bal.in.l.fi.C. de male.
⁊ Math.an autem aliis conſanguineis liceat per
Bal.in.d.§.ſi quis ꝙ ſic Roma.in ſing.incip.occi
dens Bar.& Alex.in.l.eiuſdem.ff. de ſicar.Fel.
in.c.cum iuramento in fi.de hom. & ſupra dixi
360 mus. ℭ †Vigeſimo excuſatur ſi captus & car
ceratus iniuſte detineatur in carcere ſi non po-
teſt aliter euadere de carcere niſi occidat cuſto-
des carceris occidendo non tenetur pœna capi
tis ita dixit Par.in tracta.ſindi.in verbo captura
ver.ſi iudex in fi.& in verbo reſiſtentia Mar. in
d.l.i.xxii.limi.& in.l.i.in prin.vii.col.ff.de quæ
ſtio.& per Tho.gra.in vlt.vo.⁊ ſupra diximus.
361 ℭ †Vigeſimoprimo excuſatur pater occidẽs
filium committentem aliquam cauſam ingrati-
tudinis.nam non tenetur de parricidiis idẽ ecõ-
tra ſi committat pater contra filium,& filius oc
cidat patrem vt per Bar.in.l.diuus.ff. de parri-
cidiis,& in.l.in auditum & ibi per Mar.ff.de ſi-
car.& in.l.i in prin.xx.limita.eo.titu. & in.l. ſi
quis viduam.v.col.ff.de quæſtio. Petr.girar.de
petra ſan.in primo ſingu.
362 ℭ †Vigeſimoſecũdo excuſatur occidens ſer-
uum repertum in fragranti delicto & concubi-
tu cum domina.nam excuſatur occidens vt in
l.qui ſeruum.ff.de ver.obli.Gand.in rub.de ho-
micid.pen.col. vbi ſine cauſa non licet occide-
re ſeruum Bal.in marga.in ver. impune permiſ
ſum ad idem tex.in.l.quid ergo.§.ſi heres.ff. de
leg.iii.l.eleganter.§.i.ff.de pign.actio.quod de-
clara vt per Iaſo.in.d.l. qui ſeruum videlicet ſi
propter tale delictum poterat occidi ut quia cũ
filia,vel vxore concubuiſſet vt not.glo. in.d.§.
ſi heres. Bony.in tit.quibus conce.eſt correctio
vbi quando licet ſeruum occidere & inter alia
ſi ſeruus non defendiſſet dominum periclitantẽ
iuxta.l.& ſi certus.§.ii.ff.ad ſillen. idem ſi do-
minum vulnerauerit & in titu.qui poteſt alium
offend.per Mar.in.d.l.i.in prin.xxv. limi.ff.de
363 ſicar.ℭ †Vigeſimotertio excuſatur occidens
auctorem rixe in rixa ut per Gand.in rub.de de
fenſ.areo.facien.aut in rub.de pœnis pen. colũ.
364 ver.non punitur. ℭ †Vigeſimoquarto excu-
ſatur conſanguineus & alii occidentes inſultan
tem conſanguineum cum armis.nam non puni
tur vt per Bal.in.l.raptores.ii.no.C.de epiſc.&
clericis & in.l.vt vim.ff.de iuſti.& iure. Floria.
in.l.ſi ſeruus in fi.pen.col.ff.ad.l.aquil. Marſi.in
d.l.i.xxiiii.limi.idem in ſeruo defendente do-
minum vt in.l.ſed ſumme.§.ſi iuſſu in fi.ff. de in
iur.Gand. vbi ſupra pen.co.idem in aliis quibus
licet defendere vt ſupra diximus.
365 ℭ †Vigeſimo quinto excuſatur occidens ali-
quem propter tumultum ſedandum. qui aliter
ſedari non poteſt vt in.l.qui cedem in fi.ff. de ſi
ca.& Gand.vbi ſupra pe.col. quod intellige vt
per Bar.in.d.l.qui cedem quando fuerit culpa-
bilis,& non innocens vide ibi per Mar.in fi.vbi
ꝙ multa conceduntur quæ non concederentur
propter tumultum ſedandum & vide per Lud.
montal.in tra.de reprobatione ſententię pilati.
366 ℭ †Vigeſimo ſexto excuſatur occidens vo-
lentem per vim ſe vel ſuo ſtuprare vt in.l.i.§.
item diuus.ff.de ſica.Gand.vbi ſupra quod intel
ligit ibi Mar.quando per vim eum tunc ſapiat
crimen raptus in quo licet occidere. d.l.i. C. de
rap.alias ſi non per vim non licet vt per Ange.
in gloſſ.che hai adulte.ii.colum.vii.requiſi.
367 ℭ †Vigeſimo ſeptimo excuſatur occidens pu
gnantem contra patriam.l.minime.ff.de religi.
& ſump.fune.& ibi Barto.& Gand.vbi ſupra ⁊
Bony.in titu.quis poſſ. alium offend. vbi idem
pro defenſione fidei chriſtiane.c. maximianus
xxvii.q.iii.vbi alias non licet hereticum occide
re niſi pro defenſione fidei & ibi in fi.quod ſi in
aliquo loco reperiantur plures heretici licet
ignem immittere i loco ⁊ eos cõburere.xxiii.q.

quinta

368 quinta.c.ſi audieritis. ℭ † Vigeſimooctauo ex
cuſatur exceptione & præſcriptione vt ſi ela-
pſis.xx.annis non fuerit accuſatum de homici-
dio non poteſt vlterius accuſari.l.quęrela.C.de
falſis.c cum venerabilis in fi.de excep. Spec.in
titu.de accuſatoribus verſi.item quod lapſi ſunt
x.anni Panormi.in.c.cum haberet de eo qui du
xit quam pollu.per adul. Bar.in.l.libellorum.§.
nihil.ff.de accuſa. Ange.in glo. necnon ad quæ
relam Bonifa.in rub.quid ſit accuſatio in fi.no.
in.l.in cognitione.§.etiam.ff.ad ſillei. & ſic ſpa
tio.xx.annorum.tollitur actio criminalis quod
intellige vbi non fuit inſtituta accuſatio infra ta
le tempus ſecus ſi fuerit inſtituta.nam tunc fini-
ri debet infra biennium.l.properádum.C.de iu-
di.& in.l.i.vt infra quantum tempus, & infra
dicetur, Fallit ſecundum gloſſ.in.d.l.quærela in
crimine ſuppoſiti partus.l.qui falſam.§. accuſa
tio.ff.de falſis. Fallit ſecundo in crimine parrici
dii.l fi.ff.de parricidiis.&.l. in cognitione.ff.ad
ſilleia. Tertio fallit in crimine concuſſionis.l.i.
C.de concuſſ.hæc per glo.in.d.l.quærela. Fallit
quarto niſi extaret confeſſio delinquentis, vel
delictum eſſet notorium.nam tunc condemnā-
ri poteſt non obſtante lapſu temporis ad inqui-
rendum vt per Bal.in.c.fi.de offi.deleg.& Mar
ſi.in conſi.lxxxvii.& per Ioan.de arno.in ſoli-
lo.xxx. vbi etiam elapſo anno agit iniuriatus
actione iniuriarum ſtante iniuriantis confeſſio-
ne in cæteris vero ſpatio prædicto tollit, Marſ.
vero.in.d.§.accuſatio extendit ex maioritate
rationis ad alia enormia crimina vt in crimine
aſſaſſinii falſe monete hereſis & ſimonie & læ-
ſæ maie.& ibi plene tradit quando ex maiorita
te rationis fiat extenſio in pœnis, idem dicit gl.
in.d.l.fi.ff.de parric.locum habet in ſtupro per
vim, per.l.mariti lenocinium.§.fi.ff.de adulter.
quod declara quo ad pœna imponendam quod
tollatur tali ſpacio ſecus quo ad declarationem
pene impoſite, vt in.c.ſi quis.de præſcrip.in.vi.
in fi.& ibi ita no. Anch. Alex.poſt Bart. in.d.l.
quærela.ii.intellige prædicta ſi fuerit oppoſita
exceptio præſcriptionis, & non aliter, vt per
369 Bal.in.d.l.quęrela. ℭ † Sed an per peremptio
nem inſtantie biennalis in criminibus actio ſit
ſublata quando cepta fuiſſet accuſatio, & lis fuiſ
ſet conteſtata cum tunc incipiat currere, vt tra
ditur.in.d.l.properandum. & in.d.l.i. vt peni-
tus abſoluatur a pęna delicti elapſo biennio, iu-
xta.l.fi.C.vt infra quan.temp.in quo dubio va
rie reperiuntur opi.doct.nam Bal.in.d.l.fi.dicit
abſolui ab inſtantia, & obſeruatione iudicii, &
non a pœna ſed de nouo poteſt accuſari, Salyc.
vero in.d.l.properandum.§.fi. dicit in crimina
li a toto abſolui, & vlterius non moleſtari Petr.
vero de bel.perti.in d.l.fin. diſtinguit aut teſtes
non fuerunt examinati, & a pœna non abſolui
tur, ſed ab inſtantia tantum aut teſtes fuerunt
examinati, & tunc etiam a toto & pœna abſol
uitur, & delicto & hanc videtur tenere Thom.
gram.in vo.xxiii.vbi plene, & etiam an detur
reſtitutio aduerſus inſtantiam, & quando, & per
Ioan.de ami.in conſi.cxxxix.quod tunc a totó
abſoluitur, & vide per Capi.in deciſio.ſa.conſi.
ccvi.quid ſi culpa iudicis an reſtituatur ſicut in
ciuili, & an perempta inſtantia denuo poſſit ac
cuſare, vt per eum vbi quod ſic ſi culpa iudicis
370 non ſi partis. ℭ † Et an in inquiſitione quando
iudex ex officio procedit peat inſtantia de quo
Ba.in.d.l.fi.refert Guiliel.tenere quod nō Bal.
vero quod ſic, & ibi per Thom.gram.in.d.vo.
xxiii.& ibi an habens arbitrium poſſit condē-
nare perempta inſtantia, & an in conciſtorio
principis, & ſacro conſilio poſſit condemnari
perempta inſtantia, & per Marſil.in pract.in.§.
conſtante.vi.car.ii.col.verſic.ſcias etiam quod
iudex, vbi de habente arbitrium, & de materia
inſtantie criminalis, vide aliqua per Ang.in glo.
inchoata.& Par.in tract.ſindic.in verbo inſtan-
371 tia.cum ſeq.verſi. ℭ † Vigeſimonono excuſa-
tur abolitione, tam legali q̄ principali, q̄ etiam
priuata per quas abolitiones tollitur actio & in
ſtantia.l.i.C.ſi reus, vel accuſa mor.fue.l.libello
rum.§.fi.&.l.diui fratres.ff.de accuſa.l.aut pri-
uatim.§.xxx.ff.ad turpil.l.i.& per totum.C.de
abolit.l.ii.& per totum.C.de abolit.gene.Gan-
di.in tit.de pen.vi.col.ver.pone q titius Boni.
in titu.quid ſit accuſa. Ange.in gloſſ. necnon ad
quærelam.Bar.in.d.§.fi.& in.d.l.diuus. Mar.in
d.l.qui falſam.§.accuſatio.& in.l.fi.ff. de quæ-
ſtio.Pau.gril.plene in tra.de pen.om.coi. in tit.
de aboli.Spec.in tit.de abolit.§.i.Saly.in rubri.
de aboli.Ange.in.l.i.C.de gene.aboli.Cy.& alii
in.l.qui de crimine.C.qui accu.poſ.Bar.& An-
ge.in.l.pen.§.qui crimen.ff.de pub.iudi. Barto.
Alex.Iaſ.& alii in.l.de pupillo.§.ſi plures.ff. de
ope.no.nun.de his tribus abolitionibus, per gl.
in rub.C.de aboli.Et primo de legali abolitione
ſi accuſator fuerit mortuus qui de morte ſuorū
accuſauerit an procedi poſſit vlterius.nā de ac-
cuſato mortuo clarum eſt quod accuſatio non
tranſit ad heredes.l.i.C.ne de ſta.defun.&.l.i.et
per totum.C.ſi reus vel accuſ mor.fue.d.l.libel
lorum.§.fi.niſi in priuatis delictis facta litis con
teſtatione, vt traditur in.d.l.i.& per Bal. ibi, &
in.§.ſed heredibus.inſti.de perpe.& temp.actio-

372 & in.l.iniuriarum actio.ff. de iniur. ℭ †Sed
quid in accuſatore mortuo pendente iudicio,&
tactis probationibus dic ꝙ inſtantia non tran-
ſit ad heredes.l.diui fratres. vbi Bar.ff. de accuſ.
ideo ceptam inſtantiam non poſſunt proſequi,
bene tamen de nouo infra.xxx.dies poſſunt ac
cuſare non vt heredes,ſed vt propriam proſe-
quentes iniuriam,ita in.d.l.libellorum.§.fin.ita
per Gandi.in.d.tit.de pen.ver.pone.vii.colum.
eodem modo iudex poterit aut ceptam inſtan-
tiam proſequi infra.xxx.dies,aut de nouo inco
hare infra.xx.annos.d.l. quærela. ita per Bart.
in.d.§.fi.& in.d.§.qui crimen.quem ibi Ange.
& alii ſequuntur & Ange.in.d.gloſſ.necnon ad
quærelam.verſi.quæro an abolitione publica,
vel legali. Limita tamen hoc niſi de maleficio
conſtet per confeſſionẽ accuſati.nam tunc non
inducitur abolitio, ſed iudex procedere poteſt
ad punitionem rei vt per Deci.in.c. quia gu.pe.
col.v.caſu de iudi. vbi etiam plene an & quan-
do mortuo accuſatore inſtantia tranſeat ad fi-
ſcum & an ad heredem & quando per Capi.in
373 deciſi.ſa.conſi.lxxvi. ℭ †Ex parte vero accu
ſati in quibus caſibus nõ inducatur abolitio, ſed
poſt mortem accuſati poſſit damnari eius me-
moria,dic & proſequere plures caſus vt p Mar.
in.d.l.qui falſam.§.accuſatio.ff.de falſ. & no.gl.
doct.in.c.accenſatus de here.in.vi.& Ang.in.l.
fi.ff.ad.l.iul.maie.& doct.& Ang.in.§. per con
trarium inſti.de here.quæ ab inteſt. deferun. &
Bar.in.l.qui a latronibus.§.1.ff.de teſta. & inter
alios in crimine læſæ maie. humane quod intel
ligas quando contra principem,& rempublicã
romanorum in aliis vero capitibus non damna
tur memoria vt in.l.fi.ff.ad.l.iul.maieſta.& per
gloſſ.inſtit.de pub.iudi.in.d.§.item.lex iulia &
Panor.in.c.cum a nobis de præſcrip.gl.in con-
ſti.reg.contingit interdum vbi etiam Math.e.&
plene per Capi.in deciſ.ſa.conſi.cxxx.& ibi an
in aliis capitibus ꝗ primo &.ii. & per Angel.in
gl.qui iudex videns.vii.col. Ang.in conſil.222.
Bal.in conſi.lx.ii.vol.Bernard.poſt Ange.in.d.
gloſſ.intelligas dummodo infra quinquennium
agatur gl.in.l.macheos.C.de here.quam ſequi-
tur Alex.poſt Bar.in.d.l.fi.ff.ad.l.iul.maieſt. &
Ludo.in ſing.ccccxxxi.& Ang.in gloſ.che hai
tradi.la tua pa.Panor.& Fely.in.d.c.a nobis de.
præſcrip.vbi reſpondent ad glo.in.c.ii.de præ-
ſcrip.in.vi.& in.d.c.accuſatus. de heredi.in.vi.
quæ requirant.xl.annos,& per Cepo. in conſi.
xviii.vbi plene quando damnatur memoria &
infra quantum tempus & per Deci.in conſi.xi.
ia nouiſſimis & per Bar.in.l.ii.C.de apoſt. Bar
ba.in conſi.lxx.4.vol.Marſi.in.l.fi.viii.car.iiii.
col.ff.de iuriſ.om.iud.hodie tamen in regno ex
peditum eſt qñ contra regem bona publicantur
nulla obſtante præſcriptione vt in.c.incip.bona
374 proditorum. ℭ †De ſecunda vero abolitione
per principem quandoꝗ fit generaliter qñq; fit
particulariter & ſpecialiter generaliter fit aboli
tio qñ princeps ob natum filium maſculum aut
partam victoriam generaliter concedit aboli-
tionem.l.abolitio autem cum ſeq.ff.ad turpil.l.
ii.C.de gene.aboli.in qua generali abolitione &
indultu generali excipiuntur quatuor caſus de
quibus per Ang in.d.glo.necnon ad querelam.
Nam primo nõ extenditur ad delicta iam liqui
da,& notoria vt.l.fi.C.de aboli.ii.non porrigi-
tur ad accuſationes nondum inſtitutas.l.i.&.2.
C.de gene.aboli.iii.non porrigitur ad carcera-
tos.l.domicianus.ff.ad turpill.vt ibi per Bar.&
in.l.lucius.ff.cod.iiii.non extenditur in crimine
læſæ maie.nec in aliis enormiſſimis delictis niſi
expreſſe dicatur vt in.d.l.lucius.ubi Bar.& doc.
in.d.§.ſi pluribus.l.de pupillo.§.in prouincialis
ff.de ope.no.nun.vbi plene Alex.& Iaſ. & per
Mar.in.l.1.C.de rap.vir.& in pra.in.§. diligen-
ter.& in.l.i.in prin.ff.de quæſt.& in.l.i.§.ſi ſer-
uus.& in.l.vnius.§.cognitum.ff. de quæſtio.
& in ſing.clxiii.& per Capi.in deciſi.ſac.conſi.
cxxx.in fi.Et no.ne equiuoces ꝙ alia eſt aboli-
tio alia eſt indulgentia quam facit princeps ex
cauſa,nam abolitio non extinguit crimen, ſed
tantum inſtantiam iudicii & ideo tranſacta læ-
titia infra.xxx.dies poteſt accuſator de nouo
accuſare.l.ſi interuenientc.ff.ad turpill.indulgẽ
tia vero principis quã facit ex cauſa extinguit
crimen,& ideo extenditur ad præmiſſa, & cri-
men falſi.vt per gl.in.l.ſi docuerit.C.de falſ.&
per Augu.poſt Ang.in.d.gl.necnon ad quære-
lam.ita declarat Alexã.in.d.§.ſi pluribus.vbi et
extendit ad crimen læſæ maie.quando ex cau-
ſa illud facit ſiue generaliter ſiue ſpecialiter in-
dulgeat criminibus vt ibi per eum quod limita
vt per Iaſo.ibi niſi ad petitionem partis fuiſſet
conceſſa indulgentia.nam ſi in petitione nõ ex
primat alia grauiora ad ea nõ extenditur vt di-
375 cetur. ℭ †Particulariter autẽ fit vbi princeps
ob meritum aliquod indulget alicui homicide,
vel aliter delinquẽti iuxta.§.quod principi.ver.
plane inſti.de iure na.gen.& ciui.& no.ꝙ prin-
ceps faciendo indultum alicui particulari & gra
tiam debet illam facere ei qui non fuit ſolitus
ſimilia cõmittere maleficia,vt in.l.iii.C.de epiſ.
aud.vbi per Bal.& Pau.ꝙ per binos actus indu-
citur conſuetudo delinquendi, geminãs.p.deli-

ctum non debet ſperare de venia vt ibi, & per
Spec.in tit.de contuma.§.iiii.ver.ſed pone Th.
gra.in conſi.xxxiiii.Par.in trac.ſindic.in verbo
latro in tantum ꝙ ſi princeps indulget alicui ho
micide non facta mentione de alio homicidio p
eum commiſſo ꝙ non valet tale indultum ⁊ pu
niri poteſt ad mortem ex homicidio, ita p Bal.
& Pau.poſt Guilel.de cu.in.d.l.iii.C.de epiſco.
aud.Panor.& Ana.in.c.i.de cler.percuſſ. And.
in.c.i.in verbo bona committentium.i.col.ple-
ne Iaſ.in.d.§.ſi pluribus.iii.concluſi.vbi poſt a-
lios dixit ꝙ ſi quis obtinuit bis gratiam a princi
pe ſi in ſecunda non expreſſit,nec fecerit men-
tionem de prima poteſt puniri,& refert Barba.
in.c.ſuper litteris.xxiii.col.de reſcript.vidiſſe
quædam decapitatũ Bononiæ qui obtinuit gra
tiam,& indulgentiam de ſecundo homi.& non
fecerat de primo mentionem tanq̃ obreptitiæ
impetrata gratia Thom.gra.in vo.xvii.& in.d.
conſi.xxxiiii.Io.de arn.in ſing.xi.incip.ſepe oc
curret.Math.in conſti.inconſutilem pe.colum.
ver.in gl.& Iaſ.poſt Bal.in.l.præſcriptione.in
fi.C.ſi contra ius vel vtil.pub.vbi idem quod ſu
pra,& per Math.in conſti.vt vniuerſis.x.nota.
Roch.de cur.in repeti.c.fi.i.no.de conſuetu.
376 ℭ†Item indulgentia principis non extendi-
tur in criminibus,& delictis factis in officio, &
ideo non extenditur ad illicite extorta per baro
nem a vaſſallo,& officiali a ſubdito,vt per Par.
in tra.ſindi.de offi.ſind.ver.an ſi poteſtas cõdẽ-
nauit,ibi priores habentes arbitrium. Nec etiam
extenditur ad crimen ſodomie,vt in prag.reg.
377 Caro.ſuper ſodomia. ℭ†Item non valet in-
dulgentia & gratia principis niſi fiat ſaluo inter-
eſſe partis.nam ſi remittit pœnam non poteſt re
mittere intereſſe partis niſi ex abſoluta poteſta
te,& ſi non dicatur de abſoluta poteſtate nõ cẽ
ſetur actum ex ea,immo niſi priceps ex magna
cauſa hoc faceret peccaret mortaliter vt plene
per Tho.gra.in.d.conſ.xxxiiii.vbi non valet re
miſſio niſi fiat ſaluo intereſſe partis, & cũ con-
cordia partis allegat Bal.in.l.venia.C.de in ius
vocan.& Bar.caſſ.in conſi.xxvii.idem And.in
d.c.i.ver.bona committ.& in.c.ſimiliter.de ca
pi.qui cur.vend.Par.in.d.tra.in verbo compoſi
tio.ver.quia plures.ad idem plene per Th gra.
in vo.xxxv.& dixit Tho.gra.in.d.conſil.quod
princeps remittendo pœnam videtur remittere
infamiã.Immo indulti præſentatio inducit pro
bationẽ delicti contra accuſatum,vt ibi p Tho.
378 gra.qui plene tradit. ℭ†Sed ſi princeps indul
get ſaluo intereſſe partis quod erit iſtud intereſ-
ſe,& an poſſit id petere dic ꝙ heredes occiſi fa-
cient per peritos examinari quot annis naturali
ter poterat viuere,⁊ quantum ſingulis annis po
terat lucrari cum induſtria arte & labore ſuis ⁊
facta liquidatione ad id debet cõdemnari idem
ſi alia damna & intereſſe concurrant ex tali oc
ciſione quæ non forent ſi viueret ita no.per gl.
& Angel.inſti.de obli.quæ ex quaſi deli.na.§.ſi
iudex.& ibi Io.fab.& habetur in.l fin.ff.de his
qui deie.vel effu.& per Spec.in tit.de iniur.§.ii.
ver.ſed nunquid.Panor.in.c.i.col.i.de iniur.&
ita in hoc conſuluit Mar.in conſi.cxv.& in con
ſi.cxxxi.& in ſingul.575.& an valeat indultus
principis abſq; cauſa dic vt per Math.in conſti.
officiales.la.i.lib.i.& an indultus generalis non
dum publicatus,ſed corã multis declaratus cũ
reſeruatione aliquorum poſſit a principe reuo-
cari,vel augeri numerus reſeruatorum, dic vt
379 per Capi.in deciſ.ſa.cõſi.cxxxiii. ℭ†Priuata
vero abolitio diffinitur per Bart.in.d.l.aut pri-
uatim.§.xxx.ff.ad turp.nihil aliud eſſe dicit ꝙ
nomen rei abolere inter reos,& eum abſoluere
ab inſtantia iudicii petente & requirente accu-
ſatore vt dicitur in.l.interueniente.in fin.ff.ad
turp.&.l.i.C.de aboli.fit enim ab accuſatore im
petrante a præſide partibus præſentibus,vel ci-
tatis,aut contumaciter abſentibus afferente ac-
cuſatore ſe calore,vel errore, vel temeritate ac
cuſaſſe non melius informatus de negocio, de-
bet etiam iurare ꝙ nõ pecunia precio prece uel
alio humana gratia corruptus fecerit, vt in.d.l.
i.C.de aboli.& ꝙ fuerit ſimplex & pura accu-
ſatio tantum,nec reus nec aliquis teſtis iniuriam
paſſus alias niſi reo volente non debet concedi
abolitio niſi in caſibus.l.fallacitet.C.de aboli.&
l.vbi.C.de falſ.& tunc petita & conceſſa aboli-
tione vlterius non admittitur accuſator,niſi ob
tinuerit a principe abolitionem abolitionis.d.l.
i.in fi.alius vero admittitur ad accuſandum ex
quo non crimen aboletur,ſed tantum inſtantia,
ſed tunc iudex ex officio procedit vt ſupra, in
regno vero extant conſtitu.&.ca.diſponentia
parte remittẽte curiam ſubintrare in locum ac-
cuſatoris,& procedere & condemnare,vt ple-
ne proſequitur Par.in.d.tracta.ſindic.in verbo
accuſatio.vbi limitat niſi i caſibus in quibus ex
officio procedi non poteſt vt ſtante ſtatuto aut
priuilegio alicuius ciuitatis,vt in noſtra ciuita-
te ꝙ iudex nõ poſſit ex officio procedere quod
deſiſtente accuſatore iudex,& curia non ſubin
trat vt procedat ex officio extra vero ſtatutum
aut priuilegium curia ſubintrat, & procedit iu-
xta conſti.reg.poſt citationem,vbi fit diſtinctio
ꝙ aut deſiſtit ante lit.cõte. & põt impune abſq;

pecunia,cum pecunia vero non poteſt ſed punitur,vt ibi,poſt litem vero conteſt. non poteſt deſiſtere, nec tranſigere niſi cum licentia curiæ vt ibi. Limita vt per Ioan.de arno.in ſing.xvii. in quærela contra conſanguineum, nam poteſt poſt penitere,& vide in hoc Ang.in glo.necnõ ad quærelam. verſi.quæro an & quando vetat deſiſtere,& poſt eum per Augu.& vide in.cap. reg.pridie per diuerſas,& in.c.reg. contingit in terdum,& in.c.incip.ad audientiam per quę an hodie corrigatur.l.tranſigere.C.de tranſ.inquãtum permittit tranſactionem in pœnis in geren tibus pœnam ſanguinis,dic vt per Mathe.in dicta conſti.poſt citationem,& an pro homi. poſſit tranſigi,dic per doct.in.d.l. tranſigere. quod fic vt in.l.i.& ibi Bart.ff.de bon.eo. qui ſi.mor. conſci.& per Gand.in.d.rub.de tranſa.& ꝙ iudex ſub intrat parte remittente habetur in cap. reg.incip.ſpectat ad præſides ſub rub. ꝙ actore deſiſtente curia ex officio procedere poteſt niſi extaret ſtatutum aut priuilegium vt ſupra, alias eo non extante ſubintrat,& per Angel. in glo.compa.inquiſi.inter def.iiii.col.ver. quid ſi opponat ꝙ illa iniuria, & plene Gandin. in. d. rub.de tranſa.v.col.ver. ſed pone quæſtionem ꝙ filii,vbi reſidet aut ſtare de hoc ſtatutum, & prodeſt.vt non procedatur aut non extare, & tunc dicit communiter teneri poſſe iudicẽ procedere ad condemnationem,& per Bel.in pra. in glo.quod dictus titius.in fi. & Par.in trac.fin di.car.lviii.ꝛ in ver.compoſitio. & ver. vltimo & in.d.ver.accuſatio.Boni.in rub.de pac. & p Bal.& alios in.l.tranſigere.C.de tranſ.pen.col. & Bal.in.l.ſi maritus.§.ſi negauerit.ff.de adult.

380 ℭ†Sed an ſtante ſupradicto ſtatuto ſeu priui legio ſufficiat habere pacem ab vno an vero ab omnibus,& ſi ab vno an alii poſſunt accuſare de hoc per Gand.in.d.rubr.de tranſ.iii. colũ. verſ.ſed pone ꝙ aliquis,& in titu.qui accuſ.po. in fi. Ang.in glo.necnon ad quærelam,& ibi an noceat extraneis, vt poſſint accuſare loquitur tamen ſecundum ius commune ſecũdum quod in crimine publico quilibet admittitur ad accuſandum,& per Ange.in glo.necnon ad quærelam,ſecus tamen eſt in regno.nam hodie nemo admittitur ad accuſandum vt quilibet de populo niſi ſuam,vel ſuorum proſequatur iniuriam vt extat ritus magnæ curiæ incipi. item ꝙ nullus laicus ſub rub.ꝙ nullus admittatur ad accuſandum tanꝗ vnus de populo qui autem dicantur ſui,dic vt per Ange.in.d.glo.necnon ad quę re.& Gand.in.d.rub.de accuſ. Et de ſtatuto requirente pacem ab here.an ſufficiat habere pacem ab vno per Ange.in glo.comp.inquiſi.inter defen.iii.col.ver.quid autem ſi ſtatutum, & ibi & an ſufficiat habere pacem a ſpuriis & an a fœmina vt ibi,& per Par.in tract.ſind.in verbo compoſitio.ver.vltimo,& in.d.locis quid ſi extent minores,& pupilli qualiter, & a quibus pacem habere debet,& an ſufficiat a tutore, & curatore,& ſi ſit a pupillo an requiratur tutoris auct & decretum iudicis, & an habeat reſtitutionem,ꝛ an iudex ſupplere poſſit de his p Spe cu.in titu.de homi.docto.in.l.pactum curatoris C.de pac.& Bal.in.l.i.in fi.C.de reſti.in integ.ꝛ doct.in.l.tutoris.ff.de pac.Gand.& Ang.ꝛ Par. vbi ſupra,& Math.in conſti.minorum iura.ubi etiam dixit ſi durum habet aduerſarium poteſt facere pacem abſq; tutoris auct. & non reſtituitur,& per Pau.in conſil.cxci.vbi de pace facta a minore an effectus maior rumpat pacem, & vide pulchra dicta per Io.de arno. in commen. lxxxviii.Vbi cum curatoris auct.ſi non ſit pax dedecori pupillo,vel eius agnatis, & intellige ꝙ ſit natus alias ſi poſthumus ſit nõ poteſt pax fieri niſi naſcatur,vt per Ioan.de arno. in cauſ. lxxii.& an ſufficiat ab vno habere pacem Bal. in.l.ii.C.de lib.& eo.lib.Flor.in.l. per fundum. ff.de ſer.ruſt.præd.doc.in.l.ſi filius qui patri.ff. de vul.& pup.doct.in.l.iii.§.cato.ff.de ver.obl. vbi mod. Alexã.in.l.communis.ff.de in ius vo. per doct.poſt glo.& Bart.& habetur poſt eum in.d.l.tranſigere,& in.d.l.ſi maritus.§.ſi negauerit,& in.l.ſicut.§.eiuſdem.ff.de accuſ. & per Io an.de arno. in dia ogo.xiiii.vbi an ſufficiat ab vno filiorum an ab omnibus filiis requiratur.

381 ℭ†Et no.ꝙ dicit Gand.in.d.rub.de tranſ.poſt Guid.de ſuza.ꝙ ſi prætendens maiorem dolorẽ remiſerit iniuriam,& fecerit pacem ꝙ ceteri nõ admittũtur ad accuſandum & ex hoc dicebam ꝙ ſi extant filii parentes,& vxo. occiſi & iſti remiſerint iniuriam,& fecerint pacem ꝙ fratres non admittũtur ad accuſandum cum maior dolor in illis conſideretur ꝗ in fratribus,& remotioribus,& ideo illis remittentibus iniuriam fratres non admittuntur per.d.doct. Gandi.maxime ſi non interuenerit corruptio & pecunia,& vide per Spec.in tit.de aboli.§.i. ver. porro. Et quid ſi filius a quo pacẽ habere debet ſit in monaſterio a quo pax exigitur, dic vt per Deci.in c.in præſentia.in fin.gloſſ.fin.ver. iuxta prædicta.de probat. & ibi ſi non ſit heres filius, ſed alius,& per Mar.in conſi.cxviii.per totum.

382 ℭ†Et quid ſi extat inſtrumentum pacis de vulneribus & mora ſequatur an prodeſt remiſſio doct.plene in.l.damnum.§.ſabini.ff.de dainfec.

infe. & ibi ſi pacem habet a defuncto an requiratur habere ab hęredibus ſtante ſtatuto q pax ab hęre. habeatur & plene per Gand.in.d.tub. de tranſ.& Ang.in glo.compa.inquiſ.inter def. & Par.in.d.ver.compoſitio.ver. vltimo,et per Bal.in.c.i.qui.mo.feu.ami.& per Mar.in rubr.
383 ff.de fideiuſſ.no.cccclxvii. ℭ † Et an per inſtrumentum pacis probetur delictum,& inducatur confeſſio,dic vt per doct.in.d.l.tranſigere.vbi diſtingue, & Barto.in.d.§.ſi negauerit.& Gandin.vbi ſupra. & Brun. in tract. de ind. & tor.i.petit. vbi dat cautelam,& per Mar. in pra. in.§.diligenter.& per Thom.gram.in.d.conſi. xxxiiii. vbi per inſtrumentum indulti probatur delictum.& per Gandin.in tit.de pen.im.col.
384 ℭ † Et an proſit remiſſio facta in mortis articulo per vulneratum, & maxime coram ſacerdote plene per Gand.in.d.rub.de tranſ.& Specu.in tit.de ho. Ange.in.d.glo. comp.inquiſ.inter def.pen.col.& Par.in.d.verſic.vltimo. vbi etiam an valeat pax, & mortifere vulnerato, & per Bal.in.l.ii.C.de lib.& eo.libe.& ibidem per doct. an valeat cum iuramento, cætera in hac materia per Gand.in.d.rub.de tranſ.& Boni.in tit.de pac.& in tit. de treug. & doct.in.d.
385 l.tranſigere. ℭ † Trigeſimo excuſat diuturnitas temporis, & ideo ſi labatur decennium, & non excuſetur,ſi poſtea accuſatur,& probatur pœna minuitur, vt no.in.l. ſi diurno.ff. de pe. vbi glo. Mathe.in.d.conſt.terminum vitæ.xxi. fallen.& in conſti.iuſticiarii. non per calendas iiii.not.Fanor.in.c.cum habemus.de eo q dux. quam pol.per adulte.& per Par. in tract.ſindi. in verbo pœna. verſic.an ſi lo.i.& lo vl.& per Mathe.in deciſ. cclxxxvii. vbi ratione diuturnitatis fuit admiſſus ad compoſitionem, & ibi de aliquibus caſibus minuentibus pœnam, & p Thom.gram.in conſil.xxxix.& per Roch. de curt.in repeti.c.fi.de conſue.i.not. & tradit Saly.in.l.ſeruos.x.col.C.ad.l.iul.de vi pub.& Anch.in conſi.xxxix.& Mar.in ſing.cccclxx.
386 ℭ † Item diuturnitas operatur, vt teſtes excuſentur a periurio,& falſitate, vt quia deponant de his quæ fuerunt acta per ſex. an. retro, aut plures,ita per Thom.gram.in conſi.xlvii.pen.
387 col.in fi.& ſeq. ℭ † Trigeſimo primo excuſat defectus nullitatis inquiſitionis & proceſſu, & ideo ſi inquiſitione formanda non interuenerint tradita,& requiſita per Ange.in.l. ſi vacantia.C.de bo.vac.& Ang.in gl.hæc eſt quædam inquiſitio.& Mar.plene in pra.in.§.conſtā te. adeo q proceſſus, & inquiſitio fuerit nulliter facta maxime extra ordinem iuris procedendo iudex non poteſt imponere pœnam ordinariam homicidii,ſed eam debet minuere,& temperare, ita Bald. in reperto. ſuo in ver. pœna. vlt.co. ver.pœna ordinaria.Mar.in.d.§.conſtante.in fi.& in.§.quoniam uer.redeundo. Limita niſi delictum eſſet manifeſtum, vt p Mar. in pra.in.§.ſecūda.q. Limita etiam niſi delicto conſtaret per confeſſionem partis, nam licet inquiſitio,& proceſſus fuerit nullus tamen condemnatur pœna ordinaria, & punitur, vt per Inno.in.c.qualiter,& quando lo.ii.pen.col. de accuſ. Matefill.in not.liii.incip.no. vtilem regulam Io.de am.in cle men. vi.incip.pone ad materiam conſt.terminum vitæ,& quod ſupra dictum eſt de notorio delinquente occidendo intellige per iudicem non autem per priuatum, nam occidi non poteſt quantūcunq fuerit notorius, & manifeſtus homicida & delinquens, ita per Bald.in.l.fi.C.de male.& ma. Et ex præmiſſis habes.xlv. modos excuſandi reum delinquentem ſaltem a pœna ordinaria homicidii v3.xiiii.naturales.&.xxxi. ciuiles alios vero modos minuendi pœnam homicidii ordinariam, vide infra ſeq.par.& ſupra in.ii.par.de culpoſo & caſuali homic.& auxi.& etiam in.iii.par. in materia mandantis,& mandatarii & conſultoris,vt ſupra nonnullos modos,vide per Gandin.in tit.de pen.in fi.& in prin.& in tit.de homi.& Boni.eo.tit.& in tit.quis poſſit alium offend.& Par.in tract.ſind.in verbo pœna. maxime in vet.quia multa.& per hæc ſatis remanet hæc pars decorata ſua dote. Sequitur vltima pars de pœn.homici.

SVMMARIVM.

1 *Pœna qd ſit, et executio pœnæ qd ſit nu. 2.*
3 *Quæ ſit pœna pro homi introducta in omni iur. tam lege diuina quam ciuili canonica & regni.*
4 *Vltimum ſupplicium quod ſit, & an mortem denotet.*
5 *In quibus pœna furcarum imponitur.*
6 *Iudex an poſſit pœnam mortis minuere in homi. & an poſſit nouum genus pœnæ imponere pro homi. & an poſſit homicidam duci facere per terrā,& alios delinquentes n.7.& .8 .an aut ſecetur in fruſtra n.9. & minorem, ut pœnā manus pro homi. iudex poſſet imponere n.10. & quid ſi per ſtatu*

tum minuatur nu. 11. & an pœnam pecuniariam iudex poſſet imponere pro homici. & an ualeat ſtatutum num. 12. & an poſsit componere iudex & qñ, & quæ requirantur et an p barones hodie in regno poſſit fieri compoſitio ib. et cõmutatur pœnã corporalẽ in pecuniariã, & de ſtatuto q̃ ſi nõ ſaluato pro hom. pœnã pecuniariã decapitetẽ an diu, et p quantũ tp̃s expectari dẽt.

13 An corpus mortuum puniri poſsit, & in eo fieri executio.

14 Si diuerſæ pœnæ imponãtur pro homi. ut alia p ſtatutum, & alia iure cõi quæ pœna imponenda ſit ſtatuaria, an iuris cõis.

15 In pœnis alternatiuis cuius erit electio.

16 Quid ſi concurrãt diuerſæ pœnæ pro homi. maior & minor quæ prius erit imponẽda.

17 Si condemnetur homicida ad pœnam capitis uel furcarum, & non dicatur quod moriatur quæ pœna imponenda ſit, & an mori debet, & quæ dicatur pœna capitalis n. 18.

19 Si condemnetur homicida, ut ſuſpendatur & funis rumpitur an liberetur.

20 An furce erigi poſsint in domo & iuxta domum delinquentis, & in quo loco erigi debent, & an in alio loco quã ſolito fieri poſſit executio, & an ſuſpenſus poſsit deponi abſque licentia iudicis nu. 21.

22 An cogi poſsit quis ut ſit carnifex, & an ueſtes accipere poſsit nu. 23.

24 In quibus pœna manus imponatur, & quæ manus amputanda ſit, & an redimi poſsit ſoluendo pecuniam, & quid ſi manus ſit arida, & quid ſi caret illa manu, & ſi non ſpecificatum de qua manu intelligitur, & de pœna truncationis lingue. nu. 25.

26 An pro homicidio puniri poſsit duplici pœna uidelicet manus propter uulnus & mortis ob occiſionem.

27 Quid ſi per ſtatutum homicida in loco domicilij puniatur pœna pecuniaria, & in loco delicti pœna mortis ſi in loco domicilij puniatur pœna pecuniaria, an in loco delicti puniri poſsit pœna mortis.

28 Quid ſi per ſtatutum homicida punitur in pœna pecuniaria ſoluenda infra. 15. dies alias decapitetur an ſtatim elapſis. 15. diebus, & non ſoluta decapitatur.

29 An hodie ultra pœnam corporalẽ detur publicatio bonorum, et an ualeat ſentẽtia quo ad publicationem bonorum in homi. & in quibus detur publicatio bonorum ibi & de conſt. reg. imponentibus pœnam publicationis bonorum nu. 30 ubi oẽs conſti. cap. & prag. reg. & conſt. c. & pr. imponentes pœnas capitales proſequere n. 31. & de alijs pœnis corporalib. uide n 32. cõſ. c. et prag.

33 Infra quantum tempus fieri debet publicatio bonorum caſu quo eſſet fienda, & quanto tempore præſcribitur.

34 Quãdo datur publicatio in bonis dic, et proſequere regulam in materia publicationis, ut per quem fieri debet, & an ipſo iure, & an dominium ſit translatum in fiſcum.

35 An damnatus ſuccedat, & an poſsit facere teſtamentum.

36 Homicida an poſsit eſſe teſtis.

37 Homicida an & qualiter te.ueatur filijs mortui ad intereſſe.

38 Qualiter ad ſententiam deueniri debet in cã homicidij, & quando, & de intellectu l. qui ſententiam. C. de pœnis.

39 Et an ex indicijs indubitatis cõdemnari poſſit, & qua pœna imponi.

40 An ex ſola confeſsione poſsit ad mortem condemnari abſq; alijs probationib. & non cõſtito de corpore mortuo, & ibi proſequere qñ non noceat, & quid ſi facta abſq; inquiſitione formata, & quid ſi per metum extorta, & dolo ſub ſpe gr..tiæ, ut n. 41. 42. 43. n. 44. ſi dicat feciſſe ad ſuam defenſionẽ licet non probetur.

45 An ſtatim q̃ confitetur damnandus ſit.

46 An ſtãtib. probatiõib. ſi ponitur reus ad tor

tura,et negat et pſeuerat an dãnari poßit.

47 Si darentur pro homi.pœnæ alternatiue,an electio eſſet rei,an iudicis,et an iudex dabit electionẽ morituro,ut eligat genus mortis.

48 Quæ attendenda ſunt in pœnis infligendis late proſequere.

49 Quæ pœna imponitur pro hom. iur.ean.ubi de pœna perpetui carceris, & alijs pœnis corporalib.et an ius canonicũ ĩponat pœnã mortis & ſanguinis n.50. & quas pœn.is ponit ius canonicũ proſequere,& qd ſi dicat canõ imponi pœnã mortis quo intelligi tur 51.Et an pœnã dãnationis in metallũ.

52 Pœna perpetui carceris an morti æquiparetur,& an imponi poßit per eccleſiaſticum perſonis laicis n.53.

54 An iudex ſecularis dãnare poſſet ad pœnã ppetui carceris, et an cõdẽnãdo ualeat ſnĩa & an dãnatus ad ppetuos carceres efficiatur in ſucceßibilis n.55. & an inteſtabilis.

56 An pœna ut muretur ſit in uſu,et cognita iure cãn.

57 An tradi poßit clericus curiæ ſeculari, ut moriatur.

58 Quæ ſint delicta degradatione digna, & de degradatione uerba,& actuali, & in quibus delictis locum habeat,& quid requiratur, & an incorrigibilitas,& an pro hom. actualiter degradetur n.59.& quæ requirantur,ut tradatur curiæ ſeculari n.60.et an degradatus retineat priuilegium n.61. tam fori,quam canonis ſiquis ſuadente.

62 An in aſſaßinio requiratur degradatio.

63 Forma degradationis actualis & uerbalis, & diſpoſitionis quæ ſit.

64 Qualis debet eſſe carcer cum condemnatur ad perpetuos carceres.

65 Si fuit degradatus, & traditus curiæ ſeculari & fuerit oppoſitum de nullitate degradationis quis cognoſcet de nullitate ſecularis an eccl ſiaſticus.

66 Pro homi.efficitur irregularis & priuatur beneficio,& an ipſo iure,an requiratur ſnĩa & an cum conſcia homicida retineat beneficium n.67.& an renũciare põt beneficio & qd in aſſaßino,an ipſo iure ſit priuatus.

68 Quis põt diſpenſare ſuper homic.& an eps.

69 Epiſcopus an poßit pœnam priuationis beneficij commutare in pecuniariam.

70 Quibus ex cauſis pœnæ homicidarum minorentur,aut differantur proſequere.

71 Vtilitas publica minuit ordinariam pœnam ut ſi eſſet magnus artifex.

72 Executio pœnæ capitalis acceleratur in manifeſto latrone & grauibus.

73 Pœnã minuitur ob ſeruitia præſtita prĩcipi

74 Bona uita, & fama eſt iuſta cauſa minuendi pœnam.

75 Priuilegium cardinalis,ut ſi apponat condemnato pileum liberat a pœna mortis, idem in filio regis obuianti, & in corpore xpi.

76 Si pater præſentat filium homicidum nõ punitur pœna mortis.

77 Si immineret periculum uitæ principis retardatur executio pœnæ capitalis, & an ſi promittat capere famoſos delinquentes & latrones uel conſpiratores contra principem ex hoc differatur executio ibidem.

77 Differtur executio ſi liquet poſt ſententiam de innocentia rei, & quid ſi appareat iuſta ſententia nu.78.

79 An ad tumultum populi differatur executio ſententiæ capitalis, & an acceleretur, & quid ſi timetur ne conſanguinei eripiant cõdemnatum,an acceleretur nu.80.

81 Si princeps mandat puniri grauiori pœna, quam ſolita,aut de iure.

82 Quid ſi debet reddere rationem, ut quia campſor,an condemnatus,ſi fuerit differatur executio.

83 Differtur executio mulieris prægnantis condemnatæ uſq; adeo pariat.

84 Differtur executio propter neceßitatem indagandi alterius criminis.

85 An ſi condemnatus uelit meretricem capere in uxorem liberetur a pœna mortis.

86 An decuriones & anciani & conſiliarij ciuitatis puniantur ordinaria pœna mortis.

87 In delictis puniendis an qualitas inſpiciatur perſonæ, & quãdo, & in quibus, ut magis, aut minus puniatur.

88 Quid ſi accuſetur de maiori crimine an ſuperſedeatur, & differatur.

89 Quid ſi efficiatur furioſus, an ob furorem ſuperuenientem differatur executio.

90 Quid ſi teſtes ſint de falſo accuſati ex quibus fuit condemnatus an differatur.

91 An differatur executio per appellationem factam per conſanguineos.

92 Quid ſi effectus fuerit clericus an differatur executio, & per quem puniri debet.

93 Clericus primæ tonſuræ an cognoſcatur p ſecularem.

94 Minori, & infanti pœna an minuatur, & quid in ſene.

95 Si liquet de innocentia condemnati, an differatur executio & liberetur.

96 Si condemnatur quia occidit titium qui uiuit liberatur, & non punitur.

97 Retractatur ſententia capitalis quãdo fuiſſet lata ex aliqua præſumptiõe retractatur per fortiorẽ præſumptionẽ ſuperuenientẽ.

98 Item retractatur ſnĩa ex defectu iuriſdictionis quæ opponi poteſt etiam poſt ſnĩam.

99 Si conſtat de homicidio per oppoſitionem, & exceptionem quia obijciatur, an puniatur pœna capitis.

100 Conſanguinitas minuit delictum inter conſanguineos.

101 An debeat fieri remiſſio delinquentis ad locum delicti.

102 An ſtatim q̃ cepit corpus Chriſti condemnatus occidi poteſt, & an ei denegari poteſt corpus Chriſti.

103 Iudex an poſſit dare aliud genus mortis.

104 Si delictum eſt commiſſum extra territorium an minuatur pœna.

105 Multitudo filiorum, an ſit cauſa minorandi pœnam, ut non moriatur.

106 Detegens coniugatione regis mitius punitur & alias cauſas proſequere, & ibi an priuilegium liberetur, ſi domus alicuius habeat priuilegium, ut quia ad eam confugerit ſit liber ibi.

107 De cauſis augentis pœnam, & primo ex cõſuetudine delinquendi & reiteratione delictorum q̃ pœna augetur, & ibi quid operatur reiteratio, & geminatio delicti, & princeps indulgeat reiteranti, & quid ſi reiterauit plura delicta pecuniaria, an pœna capitis.

108 Puniatur, & per quo tactus dicitur ſolitus delinquere, & quid ſi pœna ipſo iure infligatur, & quid ſi reiterata ſint minima.

109 Pœna an augeatur ex contumacia in repetẽte, ut in foriudicato perſeuerante per annũ pœna augetur ex qualitate perſonæ occiſi proſequere, ut ibi ſi offendatur officialis regis, & aliæ perſonæ, ut ibi.

110 Augetur pœna ex qualitate delicti, & an, & quando liceat iura tranſgredi, & quomodo intelligitur, & per quos.

111 Itẽ pœna exaſperatur ratione mali exẽpli.

112 Pœna exaſperatur ratione arbitrij, & an in arbitrarijs liceat arbitrari mortem, & quomodo intelligitur, & quando, & an inferior ratione arbitrij poſſit ad mortem cõdemnare. n. 113.

114 Arbitriũ quid operatur & an ponet ad torturam abſq; indicijs.

115 De delicto facto coram iudice, an pœna alteretur, & an ſecundum conſcientiam poteſt punire, ut ſi uiderit occidere, abſq; probationibus & quid ſi ſedeat pro tribunali, & quid ſi ſciat accuſatum innocentem, quia alius occidit et tamen confeſſus extitit maleficium cum alijs indicijs, an iudex teneatur condemnare, uel quia teſtes deponant contra

tra eum, an uero poterit liberare. nu. 116.

117 *Si relegatus ad tempus non parit relegationi duplicatur tempus.*

118 *Alterat pœnam mutatio ſtatus, & qualitas, ut quia manifeſte committatur n. 119.*

120 *Si pœna minui debet quam erit imponenda, & quæ ſi augeri debet, & an pecuniariam, & ſi corporalem quæ erit.*

121 *De pœna ad remigandum, & ſi non ſit appoſitum tempus an perpetuo remigabit, et per quantum tempus, & an ſeruum poßit emere, & quid ſi aufugiat an capi poßit pater, aut frater ad remigandum nume. 122. Et an iudex in ſententia poßit ſibi tempus reſeruare.*

123 *An & quando iudex poßit pœnam delicti moderare, tam ordinarius, quam delegatus & an, & quando augere, & an minoribus magiſtratibus liceat iura tranſgredi, & an cauſa inſeri debet minuendo, uel augendo, & an in ſententia, & quid in dubio, an ex cauſa præſumitur, & an pœnam ſtatuariam poßit iudex minuere num. 124. & limi. 8. modis.*

125 *Quid operetur clauſula in ſententia ſaluo et reſeruat.*

7 §. CIRCA Itaq; vltimam partem operis, & pęnas homicidii, primo videndum erit, quid ſit pęna, & quid executio pęnæ capitalis, ſecundo quæ ſit pęna introducta in omni iure pro homicidio, tertio quæ ſint cauſæ minuendi pęnas homicidii, quarto quæ ſint cauſæ augendi, & alternandi pęnas homicidii. quinto
1 de aliquibus quæſtionibus. ¶ †Circa primum pęna a Gan. in ti. de pę. diffinitur eſſe delicti vel pro delicto ſatisfactionem quę propter delicta a lege vel legis miniſtro imponitur, ſm vero Boni. in ti. de pę. pęna eſt delictorum debita caſtigatio, quæ a lege imponitur, vel pęna eſt delicti competens, & iuxta cohertio vel delicti debita caſtigatio quæ a lege vel miniſtro legis imponitur, vt iudice qui miniſter legis eſt. l. celſus
2 ff. de arb. ¶ †Executio vero pęnæ capitalis eſt ſatisfactio quædam quæ fit per condemnatum opera & miniſterio publici executoris pro' ſnię late obſeruatione. l. iiii. §. ait pretor. ff. de re iud. l. ii. & fi. C. de cuſto. reo. Bal. in auc. ſed nouo iure. C. de ſer. fug. per Pau. gri. in tra. de pe. omni. coi. ſeu in tra. de relax. Car. in ti. de ſent. & pę. exec. i. q. vbi etiam dixit fiēdam executionem in loco pub. vt vnius exemplo cæteri. terreantur. l. capitalium. §. famoſos. & . l. aut facta. §. fi. ff. de pę. l. i. C. ad. l. iul. re pe. cle. i. de pe. & qualiter executio impediatur, & ex quibus. dic vt p
3 Fely. in repert. in verbo eius. in addi. ¶ †Circa ſecundum iuxta legem Moyſi, & diuinam pro homicidio talis debeatur pęna, vt in deuteron. iiii. ex exo. & traditur in. c. illa cauenda. xv. q. i. & ſi vir aliquis nolens, & imprudentia occidebat aliquem tres habebat ciuitates tranſiordanem, & tres citra ad quas poterat confugere, & ibi exiſtens ęrat ſaluus tamen ſi parentes, & conſanguinei occiſi coram viris illarum ciuitatum probauerint dolo occidiſſe; tunc occidens tradebatur in manibus parentum, & conſanguineorum occidendus. ſed ſi anteq̄ confugeret ad aliquam illarum ciuitatem forte repertus fuerit aliquis conſanguineus occiſi licet nolēs occiderit, tamen poterat illum occidere hęc erat pęna homicidę ſecundum diuinam, & moſaicam legem, idem ſtatuitur leui. c. lxxx. quod morte moriatur, ſi dolo aut inſidia occiderit.
4 ¶ †Iure vero ciuili antiquo indiſtincte pęna erat deportationis, & bona publicabantur, deinde data eſt diſtinctio perſonarum, vt humiliori loco conſtitui capite puniebantur, & beſtiis ſubiiciebantur honeſtiori vero loco deportabantur, & bona publicabātur hoc dixit tex. in. l. iii. §. legis corneliæ. ff. de ſicar. & text. in. l. qui ceden. ff. eod. inde pęna mortis introducta eſt, vt in. l. iii. C. de epi. aud. vbi homicidia expectet quod aliis ipſe fecerit, & text. inſti. de pub. iud. in. c. item lex cornelia ibi quæ homicidas vltore ferro proſequitur iuncta. l. aut damnum in prin. ff. de pę. declarat. n. quando punitur ferro, et gladio feritur vitam adimi intelligitur ad idem text. in. l. ſi adulterium cum inceſt. §. imperatores ibi vltimum ſupplicium remitti pōt. ff. de adult. excuſatur ergo ab vltimo ſupplicio propter iuſtum dolorē ergo innuit pro homici
5 dio pęnam fore vltimi ſupplicii. ¶ †Vltimum aūt ſupplicium mortē interpetrantur. l. vltimū ſupplicium. & . l. qui vlt. ſup. ff. de pę. & in cōſt. omnes. iuncta conſt. peſſimam. i. lib. ad idē tex. in. l. pen. §. qui alias perſonas. ff. de parri. vbi occidens alias perſonas q̄ coniunctas capite &. vltimo ſup. damnatur, & in. c. i. §. ſiquis hominē. de pa. ten. & ita tenet gl. in. d. §. item lex corn.

& per Gandin.in tit.de homicidio in prin. Boni.eo.tit. & in titu.de pœnis. quando videlicet dolo occidit iuxta.l.i.C.de ſicar. & non aliter, vt ſupra,& Bal.in.d.l.iii.C.de epiſ.aud.no.per illum tex.pœnam homicidii hodie fore ſine redemptione pœnam mortis idem ibi Pau.dicens verum quando dolo , & non culpa etiam ſtante ſtatuto ꝙ occidens occidatur, & idem Paul. in.l ex morte.C.ad.l.aquiliam. Ang.in glo.ex interuallo.gl.& Ange.in.l.grachus.C.de adulte.Cepo.conſi.xxxiii. Ange.in.d.l.iii.§.fi.ff. de ſicar.vbi dixit pœnam non eſſe in vſu ꝙ ſubiiciantur beſtiis, ſed eius loco naturaliter decapitatur idem dicit pœnam deportationis non eſſe in vſu,ſed nobilis decapitatur,& ſic innuit indiſtincte ſiue nobilis, ſit ſiue non decapitatur naturaliter , & moritur plene per Mar.in.d.§.fi. & in.l.i.in princi.ff. de ſicar. & in.l. qui ceden. eo.tit. & conſi.ix. & conſi.xxiiii.& conſ.lxiii. & conſi.lxvii. & conſi.xc. & ſequen. & conſi. c. & conſi.cx. & conſi.cxv. & conſi.cxiii. & in ſing.cclxx. & Thom.gram.in voto.xxiii. Hodie vero in regno eſt prouiſum & innouatum iuri communi, vt miles , & nobiles vltore gladio capite feriatur & decolletur, & caput a ſpatulis amputetur inferiore loco poſitus furca ſuſpenditur ita ſtatuitur in conſti. reg. terminum vitæ. primo lib.ſub.rub.de homicidio puni. & ſic etiam in regno hodie indiſtincte pro homicidio vita adimitur licet qualitas mortis alteretur,& diuerſificetur ratione nobilitatis, & ignobilitatis,& vide ibi per Math.v.no. vbi de pœna legis corneliæ,& per Par.in tra.ſind.in ver. pœna.verſi.an ſi lo vlti.& ibi in verſi.an ſi ſtatutum. dicit ꝙ ſi nobilis furca ſuſpenditur punitur iudex ibi vnde iudex,ſed quatenus de furca dicit.d.conſtit.videtur eſſe contra text.in.l.aut damnum in princi.ff.de pœn. vbi pro pœna vltoris gladii non debet furca ſuſpendi. dic quando ita eſſet condemnatus, ſed ſi ad furcam condemnatur furca poteſt ſuſpendi,ita dicit tex.in l.capitalium.in princi.ff.de pœnis.Sic & tranſfuge, & detectores,& denunciatores conſiliorum regiorum,& principis ſeditioſi, & concitatores tumultus popularis furca ſuſpenditur , vt in.l.ſiquis la.ii.ff. de pœnis. dic vt per Bald. in.c.poſt.§.iniuria.ii.co.de pa.iura.fir. vbi ponit caſus in quibus quis furca ſuſpenditur,& vide caſus per Guido.Papæ.in deciſ.parla.ccccclxxxix.Sit etiam pro furto rei valo. vltra vnciam furca ſuſpenditur.c.i.§.ſiquis quinq;. ſolidos.de pa.te.& in.c.reg.incip.ad hæc ſub rub. de fur.& licet Math.in conſtit.terminum vitæ.

dixerit pro tali furto indiſtincte puniri , & ſuſpendi furem non habita diſtinctione nobilitatis tamen dicit contra illud.c.ad hæc. quod ſtatuti nobilem decapitari, & alios furca ſuſpendi,& vide Par.in.d.tra.in dicto ver.pœna.ver. an ſi lo vltim.vbi idem quod Math. quod propter furtum nobilis furca ſuſpenditur . idem in proditore,vt per Ioan.de arno.in proble.lxxi. poſt Marſi.in ſingu.xv.in quibus etiam habeat locum pœna furcarum,dic vt per Gandi.in tit. de pœn.circa fi. vbi ponit caſus varietatis pœnarum mortis furce , & ignis ammiſsione manus pedis oculi,& bullationis,& fuſtigationis, & per Bald.in.l.data opera.C.qui accuſ.po.& perquire infra in repilogatione cõſt.&.c.regñ.
6 ¶ †Et licet pro homicidio pœna mortis ſit introducta tamen in poteſtate iudicis eſt pœnam ex cauſa minuere , & homicidam deportare.l. lex iulia.§.fi.ff.ad.l.iul.repet.Ludo.in.l.mulier xxxii.col:ff.ſol.ma.Fely.in.c.dilecti.ix.col.& declar.de excep.Thom.gra.in.d.vo.xxiii. Cepo.in.d.conſi.xxxviii.Mar.in pra.in.§.qm̃. & in.l.i.in prin.& in.§.diuus adrianus.ff.de ſica. & in ſing.cclxx.incipi.homicida,& ſupra fuit di-
7 ctum,& infra.¶ †Sed an iudex poſsit imponere nouum genus pœnæ pro homicidio non introductum a iure ,dic ꝙ non, & ideo non poteſt iudex imponere pœnam ꝙ baliſtetur cum certe pœnæ ſunt a iure & conſuetudine ſtatute a quibus non poteſt iudex diſcedere.l. moris. §.iſte fere.& in.l.capitalium.§.moris.ff. de pe. per Bal.in.l.incredibile.C.de pen. ita Par.in.d. tract.in verbo pœna.ver. an iudex. & ideo nõ poteſt iudex imponere pœnam perpetui carceris.d.l. incredibile. alias tenetur in ſindicatu l.aut damnum.in prin.ff.de pe. Ange.in glo. &
8 caput a ſpatulis.i.col.ver. ¶ †Qui immo plus dico poteſt tamen ex cauſa , vt ꝙ latro famoſus,vel grauiter delinquẽs ducatur per terram & trahatur per ciuitatem vel ſtante conſuetudine aut ſtatuto,vt per Par.in.d.ver.pœna.ver
9 ſic.licet.in fi. ¶ †Et an poſsit imponi pœna,vt ſecetur in fruſtra, & diſquartetur, dic ꝙ poteſt in enormiſsimis, vt per Pano.in.c. at ſi clerici, in princ.antepen.col.ver.nam quandoq; punitur.de iudi.vbi de aſſaſsino ꝙ in fruſtra ſcindatur,alias vero non poteſt recedere a pœnis ſta-
10 tutis nulla ſtante cauſa, & ¶ †Ideo iudex pro homicidio non poteſt imponere pœnam manus minorando cum ſtatuto pro homicidio reperiatur.ex quo refert And.in.d.c.i.in ver.bona committentium.in tit.quæ ſint rega.ꝙ cum quidam iudex pro homicidio impoſuiſſet pœ-

nam manus fecit eum rex ſuſpendere eum debet ipſum condemnare ad mortem, & capitalem, & mortis pœnam imponere, ita per Par. in.d.tract.in verbo pœna ver.iuxta.circa fi. & per Mathe.in conſtitu.pœnam eorum.i.no. & xiii.no. & vide per Par.in.d.tract. in verbo iudex.lo.i. vbi ponitur iudex qui non punit corporaliter, aut capitaliter puniendum tali pœna, e cōtra ſi punit capitalr qui non debet puniri.

11 ℂ† Limita niſi per ſtatutum pœna alteretur ꝙ maior pœna imponatur pro vulnere ꝙ̄ pro homicidio, nam iudex debet imponere pœnā vulneris, & non homicidii, vt dixit Bart.in.l.nunquam plura.i.col. ver. quæro circa, hoc idem Bal.in.l.quicunq̄.ii.col.C. de ſer. fug. & ſic limita in caſu illo ꝙ pro homicidio non imponatur vera pœna homicidii.

12 ℂ† Sed an pro homicidio iudex imponere poſsit pœnam pecuniariam vigore ſtatuti imponentis pœnam pecuniariam pro homicidio an vero non valet tale ſtatutum, dic ꝙ doct.tenent communiter taliter ſtatutum valere, vt per Bar.in.l.i.ff.de publi.iud.& in.l.i.ff. vi bon.rap.e.l. tranſigere. C. de tranſ. Bal.in.c.i.§.iniuria de pa.iur.fir. Alb. in tra.ſta.ii.par.q.ccxx. Bar.in.d.l.nunq̄ plura ff.de pri.deli. Aret.in cō.l viii.vbi ex cā dicit valere licet Tancre.in ſua compend. Hoſti. & Io. and.in.c.fi.de conſu. teneant contrarium ꝙ nō videlicet tanq̄ contra ius diuinum indiſpenſabile per ius poſitiuum, & Archid.xxiii.q.iiii.c. duo iſta.&.c.fi.ne cle. vel mo.in vi.no.Imo.in d.l.i.ff.de pub.iudi. Ange.tenet.idem cum Bar. in gl.ex interuallo.Par.in.d.tra. in verbo compoſitio.in prin.vide per Mar.in.l.i. in princi.iii. co.ff.de ſicar.& in ſing.cccccclxv. vbi plene limitat non habere locum in homicidio, & delicto qualificato, vt aſſaſsino parricidio, & proditorie occidendo, vt plene proſequit ibi Mar. & Ancha.in.c.ii.de homi.& in.c. cum non ab homine de iudi. Barb.in con.lxx.ii. vol.& Mar. in conſi.cxv.& per Panor. & Roch. de cur.in c.fi.de conſue.& in.c.ii.de deli.puer.vbi per alios Bal.in.l.i.xvii.col.C.de ſum.tri. & ſide ca. Alex.in.l.i.ff.quod qu.ſ.iur. vbi limitat niſi pœna pecuniaria fuerit cōtemptibilis, vt quia parua pecunia Gemi.in.c.fi.de conſu.in vi.Panor. in.c.ii.de ſepul.Fel.plene in rub.de hom.vbi late proſequitur ꝙ & contra. & limita ibi vt per eum, & per Math.in præludi.conſt. reg. vii.q. vbi idem quod Alex. limitando niſi pœna foret contemptibilis, & per Par.in.d.ver.pœna. ver.quid ſi non obſtante ſtatuto occidat, vt per eum vbi ergo ſtatutum vꝫ poteſt imponere pœnam pecuniariā idem dicas vbi ex conſuetudine aliqua curiarum ſolita extitit componere ꝓ homicidio, & imponere pœnam pecuniariam, vt magna curia vicariæ quæ parte concordata & remittente poteſt maxime ex cauſa pœnam pecuniariā imponere, vt per Mat.in deciſ.cclxxxvii.alleg.glo.in.c.ii. de deli. puer. vbi dixit ꝙ habens iuriſdictionem ex conſuetudine præſcripta poteſt pro homicidio imponere pœnā pecuniariam, & alleg. Mat. Luc. de pœn.in.l.i. in verſ.diſtulerit.C.de ſerr.lib.xii.idem tenentē Par.in.d.ver.compoſito.dummodo ꝙ fiat parte concordata, & non aliter iuxta ritum mag. cur.incip.item ꝙ vbi proceditur, ſub.rub.ꝙ curia ipſa nunq̄ componit, & in alio ritu incip.itē ꝙ dictus locum tenens vbi ſiue ex officio, ſiue ad denunciam, & accuſationem, & Par.& Luc. vbi ſupra. Et an facta compōne pars poſsit iterum accuſari, & qñ, & de caute.per Par.d.ver. compoſitio. verſi.an ſi compoſitio.& verſ.ſeq. an facta, & vide Gandin.in.d.c.ii.in verſic. bona committentium.& Mathe.in dicta deciſ.& in proœm.conſt.viii.nor.& in conſt.ſi aliquem & in conſt.cauſas.alias.ix.nota. & per Thom. gram.in ver.xxxv.& in conſi.xxxv. nec paſſim. & cum vnoq; debet fieri talis compoſitio, ſed cum eo qui ſperatur non delinquere vlterius non tamen cum conſuetudo delinquere; nam cum tali non debet fieri compoſitio, vt ꝑ Thom.gram.in.d.vo.xxxv.& conſi.xxxv.& Mat.in conſt.inconſutilem.pen.co.& in conſt. ſi damna clandeſtina.x.uo. vbi leues perſonæ non debent admitti ad compoſitionem, & in proœ.conſtitu.§.nos itaq; vi.no.vbi non debet admittere homines male conditionis, & famæ ſed bonæ famæ, & in vnico delicto, & in conſti.intentionis.ii.gloſſ. vbi non patratores grauiorum criminum.& extant in reg.c.incip. ad peruerſorum, & aliud incip.ne peruerſo iudicio.ſub rub.de non compon.ſuper crimine capitali.alia requiſita in componendo in crimine capitali, vide per Lucam de penna vbi ſupra, & Par.in.d.ver.compoſitio.& in pœna vbi refert tradita per Ludo. de pen. in dicta.l.i. & extat aliud.c.incip.ne quis ſua malitia.ſub rubrica de non componen.ſuper deli.corpo. vbi incorporalibus non admittitur compoſitio quod intelligas, vt ſupra niſi parte concordata ſtante bonitate vitæ, & famę, & vnico delicto, vt ſupra ad idem extat noua.prag.ſinæ Mag.ceſa.per ꝙ̄ in capitalibus, & corporalibus non admittatur delinquens ad compoſitionem niſi ex cauſa, & cum conſilio conſiliariorum, vt in ea cōtinetur

S 4

& vide in hoc dictum Math.in.d.conſtit.ſiquis
aliquem.ii.not. vbi ſi requiſita pars noluerit ſe
concordare, & contradixerit, ꝙ in pœna ma-
nus concurrentibus præmiſsis qualitatibus pōt
componere contra prædicta cum partis cōcor
dia requiratur, & vltra ꝙ conſtet de delicto ſal
tim per vnum teſtem, alias nō debet fieri com-
poſitio ne reus vexetur indebite, ſi non conſtat
per vnum teſtem, vt per Par.in.d. ver.compoſi
tio, vt in.c.per eum allegatis.& in verſi.ſeq.iii.
& ver.quia vbi quando.& cum quibus fiat cō-
poſitio, & vide de materia compoſitionis per
Paul.Gril.in tracta. de relaxa. carcerato.& an
hodie in regno per Barones poſsit fieri com-
mutatio pœnæ capitalis, & corporalis in pecu-
niariam ex cauſa, & ad quem ſpectabit pœna
ad baronem, dic vt p Cap.in deciſ.ſa.cō.xxvii.
vbi diſtinguit aut baro facit ex propria volun
tate non ex meritis proceſſus cum per ea mori
debet, & tunc non poteſt pœnam commutare,
aut ex neceſsitate, vt quia non debet ex meri-
tis proceſſus mori, vt quia dicat ſe feciſſe ad de
fenſionem, vel ex alia cauſa, & tunc poteſt cō
mutare, & erit baronis, & no. ꝙ dicit idem Ca
pi.in deciſ.cxxx.in.iii.dub. verſi. no. quædam
verba ꝙ hodie pœna capitalis pro crimine læ-
ſæ maieſta. commutatur in publicationem bo-
norum auct. And.in conſtit.cum ſatis quod no.
ſi verum ſit. Sed quid ſi ſtante dicto ſtatuto
de pœna pecuniaria pro homicidio, & extet
aliud ſtatutum, ꝙ ſi condematus ad pœnam pe
cuniariam non ſtatim ſoluat decapitetur, an ſta
tim debet decapitari, an debet diu expectari, vt
ſoluat, vide per Ange.in glo. quas ſi non ſoluit
ii.colum. verſic.quid autem ſi ſtatutum. & per
Auguſt.poſt eum, & poſt Bart. & alios in.l.ſuo
quoque.§.fin.ff.de hære.inſti.& Bald.in.l.qui-
cunq.C.de ſer.ſugi.& quid ſi ſtatutum minuat
pęnam propter confeſsionem, an minuatur pę
na corporalis, dic vt per Ange.in gloſ.deducta
quarta. Et an, & quando iudex pęnam vltimi
ſupplicii, & capitalem poſsit tranſmutare in
pecuniariam, dic vt per Panor. in.c. archiepi-
13 ſcopatu.de raptori. ℭ † Sed an corpus mortuū
poſsit puniri, & executio pęnæ capitalis poſsit
fieri ſuper eo, vt quia forte mortuus reperiatur
aut in carcere, aut in tormentis ante condemna
tionem, an poſsit puniri, vt ſuſpendi aut deca-
pitari doct.tradunt in.l.ii.C. qui teſt. fa. po. &
Bald.in.l.i.C.ne ex deli.de fun.& Areti.in.l.ex
facto.ii.col.ff.de vulg.& pupi.dic ꝙ non niſi ra
tione immanitatis ſcelerū, vt in famoſis latro-
nibus aſſaſsiniis parric. & aliis committentibus

grauiſsima crimina, vt not. in.l.ii.ff. arbo. fur-
ceſ.l.capitalium.§.famoſos.ff. de pęnis. dic vt
traditur in.d.l.ii.& per Par.in tract.ſind.in ver-
bo mortuus.& in verbo iudex. lo primo. An-
gel.in.l.fi.C.ſi reus, vel accuſa.mor. fu. & in.l.
defuncto.ff.de pub.iudi.Ange.& Imo.in.l. qui
a latronibus.§.ſiquis.ff. de teſtam. Ludo.in.l. ſi
vero.§.de viro.xlvi.fallē.ff.ſol.mat.Marſi.in.l.
fin.vi.colum.ff.de quæſtion.Bald.& Rapha.in
d.l.ii. C.qui teſtam. facere poſſunt dicunt fore
arbitrarium Ange.in glo.qui iudex videns.vii.
colum. ver.an aut cadauer.& Dec.plene.in.l.in
hæredes.ff.de reg.iur.Ang.in.l.fi.C.ſi pend.ap
pe.reus mor.fu. Bel.in pra.in rubr.de quæſtio.
col.xxvi.& ſeq.& p Are.ī d.l.ex facto.ii.col.
14 ℭ † Sed quid ſi diuerſæ pęnæ reperiantur ſta-
tute puta vna iure communi, alia iure munici-
pali, & ſtatutario pro homicidio, quæ pęna im
ponenda erit, & ſi plures pęnæ pro eodem fa-
cto, & homicidio an vtraq, an altera, & quæ
hanc quæſtionem tradit plene Ang.in gl.& ca
put a ſpatu. ampu.ii.col. vbi refert opiniones,
originaria Dy.in.l.i.ff. vi bon.rap. & Cy.in.l.q
ſepulchra.C.de ſepul. viol. vbi de pęna ſtatuta
ria de pluribus vero pęnis Ray. poſt eum Bart.
in.l.ſanctio legum.ff. de pe.de prima an per le-
gem nouam, & per ſtatutum ſit ſublata pęna le
gis iuris communis per Gand.in rub.de var. q̄-
ſtio.in mal.ii.co.per Dy.& Bart.in.d.l.i. qui cō
cludunt per legem ſtatutariam non fore ſubla
tam pęnam iuris communis niſi nominatim ap
pareat receſſum aut ex coniecturis, & præſum
ptionibus, vt quia ſtatutum dicat procedēdum
de ſimilibus ad ſimilia, & vbi non reperitur ſi-
mile recurritur ad ius commune, tunc apparet
pęnam iuris communis in ſubſidium imponi, et
ſic pęnam ſtatutariam imponēdam in ſubſidiū
vero communem, ſed poſt impoſitam pęnam
ſtatutariam pęna iuris cōmunis imponi nō po-
teſt cum vtraq tendat ad vindictam, & ita reſi
det Bar.poſt Dy.in.d.l.i. iudex ergo poterit im
ponere pęnam iuris communis non obſtante
ſtatutaria vbi non apparet expreſſe, aut tacite
receſſum, ſed per vnius electionem præcludi-
tur via alteram imponendi. hanc eandem opi-
nionem ſequitur Ang.in.d.gl.& caput a ſpatu
lis.& ita dicit ſeruaſſe, et refert, ita tenere Imo.
in.l.ii.ff.de pub.iud.& Bald.in.l.eum.C.de fur-
tis.& Cepo.in conſi.xiiii.Oldra.in conſi. xciiii.
Bernar.poſt Ang.in.d.gloſſ.& caput a ſpatul.
contrarium tamen opinionem tenent omnes
doctores, quod per pęnā ſtatutariam ſit ſubla-
ta pęna iuris communis, immo in puniendo fa

tuus eſſet iudex qui aliam pœnam imponeret q̃
ſtatutariam,ita dixit Bal.in.l.data opera. vi.co
lum. verſicu. Item notandum. C.qui accuſ. poſſ.
vbi ponit pœnas poſſe,aut ſtatuto, aut conſue-
tudine immutari vnde ſi ſtatutum loci pro deli-
cto imponit pęnam non capitalem receſſum eſt
à pœna capitali.l.qui cum vno.§. poſt.ff. de re
mili,idem ſi conſuetudo,& econtra ſi non capi
talem,capitalem imponat.nam capitale effici-
tur delictum,& capitalis imponi debet,& pęna
ſtatutaria , & non iuris communis cum generi
per ſpeciem derogetur , & per legem ſtatuta-
riam tanquam ſpecialem loci ſit derogatum le-
gi iuris communis,& generalis,ſecus tamen di-
cit eſſe in pœnis incluſis in eodem iure,aut com
muni, aut ſtatutario , nam vna non tollitur per
aliam quo ad natiuitatem.l.qui ſepulchra.C de
ſepul. viol.de hoc an quando diuerſa pœna im-
ponitur per ius commune,aut ſtatutum an vtra
que pœna ſit imponenda,& quæ plene dic vt p
Bartol.in.l.nunquam plura.ff.de priuat. deli.&
in.l.ſenatus.ff.de accuſat.& in.l. ſanctio legum.
ff.de pen.& Angel.in dicta gloſſ.& caput a ſpa.
in quibus vide plenariam diſtinctionem, & per
Saly.in.l.qui de crimine.C.qui accuſa.poſ.& in
dicta.l.qui ſepulcra.& in aliis locis infra hac ea
dem quæſtio.quod autem ſtatutaria pęna ſit im
ponenda per Specul.in titul.de accuſa.& Ioan.
and.in Specu.in titu.de pęna teme. litig.§.fina.
& Gandi.in titu.de pen. Iaco. de bel.in diſputa.
quam facit in.l.i.C.de requir.re.plene Alber. in
tract.ſtatu.prima parte octaua quæſtione.Ioan.
and. Ancha.& Gemi.& Philip.fran.in c.felicis.
de pen.in.vi.& Ancha.in capitu.i.verſi.quæro
etiam vtrum de conſtitu. Bal.in.l.j.xi. oppo.C.
de ſum.trinit.& in.l.& ſi ſeuerior.C.de infami.
& in.l.placet.C.de ſac.ſanc.eccleſi.& in.l.quid
ergo.§.pęna grauior.ff.de infamib. & in.l.non
eſt nouum.C.de legi.& in conſi.cxx.iii.volumi
ne,& in.l.ii.in fi.C.de reb.cred.Saly. in.d.l.qui
ſepulcra.& in.d.l.qui de crimine,& Bar.in.l.fi.
C.de aquedu.lib.xi.Panor.Barba.& Deci. in.c.
de cauſis,de offi.delega.Felyn.in ca.quod olim.
vbi limita de iudi.vbi plene Mathe. poſt Andr.
in conſtitutio.intentionis,& in conſtitut.ſi quis
in poſterum.pen.colũ.in gloſſ.in poſterum. vbi
etiam ſi diuerſe pene omnes imponi poſſunt,&
in conſtitu.fi.ſi quis aliquem ſub rub. deſpo.ho.
mor.in fin.vbi plene,& in conſtitu.pactareno-
rum.vbi ponit decem limitationes,& in conſti-
tu.legitima pondera Cepo.in conſi.xiiii.Pari.in
d. ver.pęna.verſi.quid ſi ſtatutum. Marſi. in con
ſi.lxi.& conſil.ci.& in pra.in.§.quæritur. & in
l.i.§.ſi ſerui.ff.de quæſt.& plene Thom. gram.
in.d. vo.aut conſi.xxxv.allegat Pau.in.l.i.§.di
xerat.ff.de publi.ita ſeruari in practica , & Cu-
ma.in conſi.cliiii.& Corne.in conſi.cxiiii.i.vo-
lumine,& ideo dicit in regno in materia corru-
ptionis iudicis attendi conſtitut.corruptele , &
non ius commune.Limitat tamen Mar.in dicto
§.quæritur niſi lex ipſa eſſet æquior , & iuſtior
ſtatuto.nam tunc pęna iuris communis , & le-
gis,& non ſtatuti eſſet imponenda, vt per eum
& ex his ſiue dicamus conſti.reg.fore ius com-
mune ſiue ſtatutariam regni,vt ſupra in prin.di
ximus pęna contenta in.d.conſti.terminum vi-
tæ,pro homicidio in regno erit infligenda , &
maxime ex quo debemus iudicare iuxta diſpo-
ſita per conſti.reg.& eis deficientibus ſecundũ
ius longobardum,deinde ſecũdum ius commu-
ne,immo ſi ius commune ſtatutarium,aut con-
ſuetudo aliqua contrarietur diſpoſitioni conſti
tu.reg.non erit attendendum,ſed ſola conſtitu.
attendenda erit ita ſtatuitur in prohem.conſtit.
§.præſentes.vbi And.& Mathe. quod etiam fu
ture caſſantur conſuetudines,& in conſtit.puri-
tatem.immo dicit glo.& Mathe.in.d.§. præſen
tes ꝙ ſi quis obſeruauerit ius commune vbi con
trariatur,conſt.reg.tenetur de falſo tanq̃ vtens
legibus caſſatis niſi vbi non reperitur deciſum
per conſti.reg.vel vbi non contrariatur de quo
vt ibi per Mar.in fi.& per eundem in conſti.ra-
15 pinas.i.no. ℭ † Et de pęnis cumulatiuis per Bar
to.in.l.quid ergo.§.pęna grauior.ff. de infami.
& de pęnis alternatiuis an electio ſit iudicis an
rei cõdemnati ad mortem, vt eligat genus mor
tis dic vt per Felyn.in.c.inter cæteras.v.fall.de
reſcrip. Ang.in.d.gl.& caput a ſpa.vbi de pęnis
alternatiuis & Par.in.d.ver.pęna ver. quia mul
ta ibi vbi plures pene,ſed qd ſi diuerſe pene im-
ponantur a diuerſis ſtatutis quæ imponi debet
dic vt per Bar.in.l.omnes populi.xv.colum.et
ſeq.ff.de iuſti.& iu. Ange.in gl.dictum ſempro.
condemnamus.ii.col.& Gand.in ti.de pęnis.vi.
col.& Bel.in rub.de quæſtio.xlii.col.
16 ℭ † Sed quid ſi concurrant diuerſe pene maior
mortis,& minor quæ pęna prius imponi debet
dic quod minor,& poſtea maior glo. & docto.
in.l.omnes.C.de delato.lib.x. Ange.in.l.nunq̃.
ff.de priua.deli. Ang.in.c.fin.de collu. de tegen.
Ludo.montal.in tra.de reproba.ſen.pila.i. arti.
17 verſi.nunc quæro.ibi iſtis facit. ℭ † Sed quid ſi
condemnetur homicida ad pęnã capitis nec di-
cat ꝙ caput amputetur,vel anima ſeparetur de
corpore ita ꝙ moriat,idẽ ſi dicatur ad furcatũ
ſuſpendium nec dicatur ita ꝙ moriatur an mo-

ri debet, vel ſufficiat ſimplex ſuſpendium vt cẽ ſeatur facta executio ſententiæ primam quæſtionem tangit Imo.in.l.i.ver.item adde ꝙ ſtatutum.ff.de publ.iudi.& dicit dictam pœnam verificari in exilio perpetuo & non in ammiſſione & amputatione capitis & mortis,ꝛ ideo cautela eſt ꝙ dicatur ita quod moriatur alias morte non punitur quod dicit notandum pro muando amico ſi non dicatur ꝛ de hoc ſolent allegari ttes glo.vna in.l.i.C.ne manci criſt. & alia in l.ne frumentum.vbi Bal. & Saly. põderant.C. quæ res vendi.non poſſ.alia eſt in.l. transfigere. C.de transa.allegatur text.in.l.hos accuſare.§. omnibus.ver.capitis.& ibi gloſſ.ff.de accuſa.& tex.in.l.cum patronum.ff.de iure pa.& in.l.præſenti.in prin.C.de his qui ad eccle.confu.vbi vltra capitalem exprimitur,& vltimi ſupplicii,et in.l.eos.§.ſuper his.C.de appella.hoc idem tenet.Ioan.and.in.c.quanto.in.i.glo.de iureiurã. Bel.in pra.in tit.de pe.capitalibus vbi late deducit pœnas capitales,& non capitales quæ ſint,ꝛ in rub.de pœna capita i.Ang.optime in gloſ.& caput a ſpatulis.vi.col.ver. quid ſi ſtatutum dicat.Cyn.in.l.i.C.de falſ.Bal.& Pau.in.l.ii.C.de falſa mone.Oldra.& Fulgo.in.d.l.præſenti.ubi dicit ita practicare aſſeſſores ꝙ ſemper dicãt in ſententiis taliter ꝙ moriatur, & anima a corpore ſeparetur Ana.in.c.qualiter & quando.§.ad corrigendos.iiii.col.de accuſ.Panor.in.cap.at ſi clerici.in prin.xxi.col.de iudi.Anch.in clc.paſtoralis.x.no.de re iudi.Ana.in.c.i.ii.col.de homi.Alex.in conſi.cxvi.iii.volu.Mar.in conſi.li. Iaſ.in.d.l.transfigere.iii.col.ver.in fi.glo.Alexã. in conſi.ciiii.i.vol.& conſi.cxxi.vii.vo.& conſi.cxix.eo.vol.Mathe.in conſti.comes.v.no.ad ſaturitatem Fely.in.c.ex literis.xi.col.de conſt. ꝛ Mar.in pra.in.§.oportune.ii.eo.ver.vlterius videndum eſt Alex.in conſil.cix.iiii.volu.& in dictis locis idem intelligẽdum de ſtatutis imponentibus pœnam capitalem, vt intelligatur & interpretetur de mitiori in benigniorem partẽ. Limitat tamen Imo.in.d.l.ii.& Ang.in.d.gl.niſi aliter appareat de mente ſtatuentium.l.iii.C. de lib.preter.Limitat etiam niſi imponat pœnã in alio caſu q̃ iuris communis alias pœna iuris cenſetur impoſita.l.ii.C.de noxa.l.cum contineat id quod ius commune,ideo vt aliquid operetur intelligitur de naturali,ſed contra videtur in conſti.multe leges,vbi Math.in fi.& in conſti.rapinas.ii.glo.& in conſti.officiales reipub. vbi per Math.ꝙ non interpretatur de morte cũ ius commune mortem non interpretauerit, & per Mathe.in conſti.cum vniuerſis.xi.no.ꝛ per eundem in conſti.qui literas.ii.no.vbi niſi dicatur caput amputetur, vel quod perſonam ammittat,& per Math.in conſti.ut delicti fines.4. nota.eodem modo ſi iudex dixerit in ſententia condemno ad pœnam capitalem iuxta formam ſtatutorum aut conſti.nam intelligitur de morte naturali,ita per Fely.in.d.c.ex literis.ꝛ Mar. in.d.§.oportune.& per Math.in.d.conſti.communes.v.no.facit conſti.capitalem pœnam ſub rub.de rap.quæ approbat.l.i.C.de rap.virg.& tamen vocat capitalem quæ de morte intelligitur iuxta.d.l.i.& vide quatuor limitationes in hoc per Fely.plene in.d.c.qualiter.& quando. lo.ii.§.ad corrigendas.de accuſ.ver.vltimo tangit quas hic referas,& alias limitationes in.c.at ſi clerici.in addi.poſt Panor.ver.ad tertium.de iudiciis vbi etiam intelligitur de morte ſi vltra capitalem pœnam imponat publicationem bonorum,& ideo in regno cum pro homicidio ſit pœna mortis idem iure ciuili,vt ſupra afferendo iudex condemnamus ad pœnam capitis intelligitur de morte naturali,idem ſi dicat iuxta diſpoſitionem conſti.reg.& ideo conſti.terminum vitæ.vt euitaret ne in benigniorem partẽ fieret interpretatio dixit vltore gladio pœnam ſubeat capitalem adiecit.n.vltore gladio q̃ verba denotant mortem naturalem vt ſupra diximus.

18 ¶ †Quæ autem ſit pœna capitalis dic vt per Bar.Imo.Alex.poſt Bar.in.l.ii.ff.de pub.iudi.doct.in.d.l.transfigere.Bal.in.l.data opera & in.l.reos.C.qui accuſ.po.& per Mathe.in locis ſupra vt in.d.conſti.cum vniuerſis.xi.not.& in conſti.qui litteras.ii.no.& Fely.in.d.c.ex litteris.ii.declara.de conſti.& per Bel.in pract.in titu.de pœnis capita.& in titu.de pœna Capi.vbi quæ ꝛ quot ſint eodem modo per ſupradictam limitationem dicendum eſt ſi dicat iudex condemno ad furcarum ſuſpendium quod ex quo ſuſpenſus furca mori debet per.d.conſti.terminum vitæ intelligitur taliter quod moriatur maxime ſi ſe referat ad conſtit.illam adiecit enim dicta conſtit.quod ſuſpenſi ſubiiciantur vltimo ſupplicio vt de morte intelligatur per ſupradicta.Item adiecit conſt.magiſtros mechaniarum ibi in fin.ibi ſuſpenſus in furcis mortis periculũ ſubeat,non ſic in conſtit.quicunq; toxicum vbi ſimpliciter dicitur quod ſuſpendatur caueat ergo iudex,vt tollat dubitationem vt ſubiiciat taliter ꝙ moriatur & anima a corpore ſeparetur.

19 ¶ †Sed quid ſi condemnatur ad mortem ꝛ furcarum ſuſpendium & in ſuſpendendo rumpitur funiculus an iterum poſſit ſuſpendi an vero ſatisfactum eſt ſententiæ diximus de hoc ſupra

& per Bel.in pra.in titu.de ſenten.crimi. vbi et de prædictis quando ad ſententiam capitalem condemnatur & per Par.in.d.verbo pena ver. an ſi iudex deci.in reg.fauorabiliores.ff. de reg. iur.quod dixit vetum Ludo.de pen. in.l.i.C.de deſerto,ſi fuit antea proteſtatus de ſua innocen
20 tia. ℂ † Sed an furce erigi poſſint in domo delinquentis & in quo loco dic q̧ iudex ad terrorem hoc poteſt facere vt per Par.in.d.tracta.in verbo contumatia ibi ratione contumatiæ poteſt furcas erigere in domo fugientis, & contumacis vbi multa de furca & eius ſignificatione immo erigi poſſunt in loco commiſſi delicti licet locus ſit priuatus vt per Par.in.d.tra.in verbo furcarum erectio & ibi an poteſt cogi domi nus loci vendere locum pro iuſtitia facienda & an debeat habere precium & an poſſit cogi dominus animalis,vt præſtet animal ad executionem iuſtitiæ faciendam ⁊ an teneatur fiſcus ſeu iudex ⁊ debeat ſoluere deteriorationem animalis dic ibi vt per eum & per eundem in cart.29.
21 ver.an officialis. ℂ † Et de erectione furcarum in quo loco fieri debeat per Ang. in glo. vſq; ad locum iuſtitiæ & Alex.poſt Bar.in.l. capitaliū. §.famoſos.ff.de pen.& Salyc.in.l.ſi vero.C.de adult. Auguſt.poſt Ang. vbi ſupra in.d.glo.dicit procedere in famoſis latronibus,& delinquentibus,& non in aliis vt per eum. Et not. q̧ iudex ex cauſa poteſt diſpenſare q̧ executio pene capitalis fiat in alio loco quam in loco ſolito vt p
22 Math.in conſti.monarchiam.vi.no. ℂ † Et no. q̧ facta executione,& furca ſuſpenſus non poteſt a furca ſuſpenſus deponi,& amoueri etiam per conſanguineos abſq; licētia iudicis alias punitur vt per Marſil.in.l.circuncidere.§.ſeruo.ff.
23 de ſicar.& in.l.fin.ff.de quæſtio. ℂ † Et an quis cogi poſſit vt ſit carnifex, & maniuoltus & an quis delinquens poſſit condemnari ad hoc officium,& opus perpetuum vt ſit carnifex & maniuoltus,& quæ perſonæ ad hoc officium cogi poſſunt,& an perſona honeſta dic vt per Par. in.d.tra.ſind.in verbo maniuoltus & ibi an maniuoltus exequens iniuſtam ſententiam teneatur,& puniri poſſit,& an teneatur reſiſtere iniuſto mandato præſidis & an peccet dic ut ibi per eum & per Mar.in.l.i.in princ.viii.limi.ff.de ſi
24 car. ℂ † Et an maniuoltus & carnifex ſeu familia poteſtatis poſſit acci pere veſtes ſuſpenſi, vel decapitati,& relinquere corpus nudum poſtq̃ facta eſt executio & ſi facit an puniatur pœna conſti.reg.ſi quis aliquem quæ eſt vltima conſti.videlicet pœna manus nam.d.conſtitu.infligit pœnam manus ſpolianti mortuum Math.ibi in prin.dicit quod ſi facit maniuoltus puniri poteſt pœna.d.conſti.nam ei non licet hoc facere & pœna.l.qui ſepulcra.C.de ſepul.viola. & ibi per Math.an licet ſpoliare forudicatum mortuum veſtibus vbi dicit quod non & alia in iſta materia dic vt per Mathe.ibi & de veſtibus ſuſpenſi quid ſtendum dic vt per Par.in.d. tracta. ſindi.car.x'vi.& car.xlviii.& vide per Alexā. poſt Bartol.in.l. diuus.ff.de bon. damnā. vbi q̧
25 veſtes ſunt iudicis. ℂ † Sic etiam imponitur pœna manus propter periurium vt in conſtitu.eos qui ſcienter,ſic in cāpione periurante vt in conſti.ſummo periculo,& in percutiente aliquem, & vulnerante vt in conſti.ſi quis aliquem & in c.reg.ſi quis cum roncha & in rapiente & furāte rem valentem vltra auguſtale infra vntiam, vt in.c.reg.ad hæc & in conſti.magiſtris, & ibi per Math.in ſi. Et quæ manus tunc in his amputanda erit dic vt per Math.poſt And.in.d.cōſti. ſi quis aliquem & Ang.in glo.quas ſi nō ſoluit. Et an redimi poteſt ſoluendo pecuniam dic ut per Par.in.d.tra.in verbo compoſitio & Math. in.d.conſti.ſummo periculo.&.d.conſti. ſi quis aliquem & in.d.conſti.eos qui ſcienter. Et quid ſi manus ſit arida an ea debet amputari & quid ſi caret illa manu an ī alia fiet executio. Et quid ſi non ſpecificetur de qua intelligatur ſic ſi condemnetur ad debilitationem alterius membri ut oculi aut pedis dic vt per glo.Bar.Bald. Ange. Pau.& Alex.in auct.ſed nouo iure.C. de ſer.fugi.& per Ioan.and.in.c.in pœnis de regu.iur.in vi.& per Ang.vbi ſupra in.d.gl.& Math.in.d. conſti.ſi quis aliquem & Pau.grill.in trac.de relaxa.carce.in tit.de aboli.q.iiii.& in quibus caſibus manus amputetur vide per Gand.in rub.de pœnis in ſi.& Bald.in tubr.de manu.vind.C.& Flor.in.l.liber homo.ff.ad.l.aquil.
25 ℂ † Et de pœna truncationis lingue in conſtit. blaſfemantibus quæ punit blaſfemantes pœna amputationis lingue proſequere materiam, vt ibi per Math.& extat pragma.contra blaſfemā
26 tes prohibens compoſitionem. ℂ † Sed an pro homicidio puniri poſſit duplici pœna videlicet pena manus propter vulnus ⁊ etiam pena mortis propter occiſionē dic q̧ non nam minor pœna manus confunditur cum pœna homicidii,& vnica pœna mortis imponitur niſi diuerſis temporibus vulnera fuiſſent illata ⁊ non eodem impetu vt per Bart.plene.in.l. nunquam plura.ff. de pub.iud.ver.venio ad aliqua & Bal.in.l.aduerſus.C.de fur.& Mathe.in conſtit. ſi quis aliquem in ſi.& in conſt.intentionis,& dictum eſt ſupra quando vna pœna confunditur cum alia

& ideo malefaciunt quidam qui pro homicidio
prius faciunt manum amputari & poſtea ſuſpē
di vt vidi, & facit quod dicit Ange. in. d. glo. &
caput aſpa. in fi. quæſtio. ver. quid autem ſi ſunt
plures; vbi dixit quando nō apparent pene im-
poſite copulatiue, aut alternatiue quod tūc vni
ca tantum pœna imponi debet licet loquatur
quando pro eodem delicto & eadem. l. & per
Bat. in. l. ſantio legum. ff. de pe. & maxime quia
pœna manus & pœna ſuſpenſionis non impo-
nuntur eadem lege cumulatiue iuxta. ca. felicis
de pœnis in. vi. & per Bal. in Spec. in tit. de accu
ſa. vet. licet plures Saly. poſt glo. in. l. qui de cri-
mine & in. l. i. pen. col. C. de accuſa. vbi occidēs
ſimul, & vulnerans punitur pœna mortis, & nō
etiam pro vulnere. ¶ † Sed quid ſi in loco do-
27 micilii homicida punitur pœna pecuniaria & in
loco delicti pœna mortis ſi in loco domicilii ſit
condemnatus ad pœnam pecuniariam an in lo
co delicti puniri poterit pœna mortis dic quod
ſic vt per Ang. in. l. ſi vacantia. C. de bonis vac.
lib. x. & vide per Bal. in auct. ſi ſemel. C. quom.
& quando iud. & in. l. i. C. de edili. actio. ii. co. &
inſti. de vſu. §. aliquando & in Spec. in tit. de lo
ca. verſic. ſi primo anno vbi ſi homicidium pri-
mum punitum ſit pœna pecuniaria ſecundum
puniatur pœna capitali non obſtante ſtatuto im-
ponente pœnam pecuniariam & vide docto. in
l. i. in prin. ff. quod quis. iu. vbi puniri poteſt cor
pora iter ſi occidit extra territorium & Ange.
in. d. glo. & caput a ſpa. verſic. quarto percuſſi.
¶ † Et quid ſi ſtatutū dicat quod homicida con
28 demnetur in centum & ſi non ſoluit infra decē
dies quod decapitetur an elapſis decem diebus
poſſit ſoluere, & euadere pœnam capitalem &
an quilibet poſſit ſoluere vt euitetur pœna capi
talis etiam inuito condemnato, & quid ſi homi-
cidium fuit culpa, & non dolo commiſſum dic
vt per Ang. in gl. quas ſi non ſoluerit in fi. & Par.
in. d. tract. in verbo pœna verſic. quia multa ibi
an ſtatutum ciuitatis & Mar. in conſi. xvi.

¶ † An autem hodie detur vltra pœnam cor-
29 poralem bonorum publicatio dic quod non ra-
tione homicidii licet lege antiqua bona publica
bantur per. l. iii. §. fi. ff. de ſicar. hodie vero non
publicantur, ſed agnatis conſeruantur vt in au-
thenti. bona damnatorum. C. de bon. damna. in
tantum quod ſi hodie iudex in ſententia bona pu-
blicaret non valeret ſententia quo ad publica-
tionem bonorum etiam ſi non fuiſſet appellatū
vt per Bal. in. c. i. in prin. iii. col. ver. ſed pone iu
dex. de pace tenen. niſi hoc per ſtatutum diſpo-
natur, vt per Bald. in. l. i. C. qui teſtamen. face.
poſſunt, & in dicto capitulo primo. Alexandr.
& Iaſon. in dicta. l. ſecunda. Marſi. in. l. fina. viii.
car. iiii. col. ff. de iuriſd. om. iudi. nam vbi quis ve
nit deportandus bona non publicantur hodie,
vt no. per glo. in. l. i. §. fin. ff. de falſ. Mathe. in de
ciſi. vlt. in fin. idem in condemnatis ad mortem
naturalem, vt per Math. in conſtitu. grandis. x.
no. & in conſt. forindicatorum bona in. i. gloſſ.
vbi niſi in crimine læſæ maie. & hereſis, & vi-
de per Capi. in deciſi. fac. conſi. cliii. an hodie dē
tur publicatio in bonis, in quibus autem caſibus
hodie detur publicatio in bonis in regno tradit
Mathe. in dicta conſtitu. pactarenorum. iiii. no.
& per Bal. in. d. c. i. de pace tenen. & an in crimi
ne læſæ maieſt. in omnibus capitibus hodie de-
tur publicatio bonorum, & in quibus plene tra
dit Capi. in deciſio. conſilii. cxxx. & de hac ma
teria publicationis bonorum vide quæſtiones,
& dicta per Gandi. in rub. de bonis male. & per
Bel. in pra. in titu. de quæſt. col. xxiiii. cum ſeq. &
in titu. de fuga reo. xiii. colum. & Ange. in gl. &
eius bona publicamus, & not. id quod dicit An-
ge. in. d. gloſſ. & docto. in. l. iii. C. ſi pend. appell.
mors inter. cum aliis per eum allegatis, & per
Ange. poſt eum quod in caſu quo datur publica
tio neceſſe eſt quod faciat eque principalem pu
blicationem bonorū ſicut corporalem per co-
pulam, & dicendo & bona publicamus, & ibi-
dem an ipſo iure bona publicantur quod non ni
ſi in crimine proditionis vt in. c. reg. bona pro-
ditorum, & in capitulo nuper apud tranum vbi
ſententia non requiritur, ſed vide Capi. in deci-
ſio. ſa. conſi. clxii. vbi quod ſententia requiritur
ſaltim declaratoria.
30 ¶ † Quæ autem conſtitu. & cap. reg. imponant
publicationem bonorum, & quæ imponant pę
nas corporales ad ſo atium inſeramus, in aliis
autem locis poſuit Gand. in tit. de pœnis, vbi di-
uerſas pœnas impoſuit corporales, & Bald. in. l.
data opera. C. qui accuſ. po. vbi capitales poſuit
pœnas, & in auc. ſed nouo iure. C. de fur. de aliis
pœnis corporalibus, & per Bel. in pra. qui fecit
duas rub. de pœnis capitalibus, & aliam de pęna
capi. & per Firma. in repert. in verbo pęna cor-
poralis. ver. xxvii. & verſi. iiii. de pœna furcarū
& ignis. Et primo in regno bona publicantur in
cauſa & crimine hereſis, & criminis læſæ maie.
& in conſti. reg. in conſutilem. Itē receptatores
hereticorū pęna publicationis bonorū puniun-
tur, vt in cōſti. pactarenorū. Itē apoſtata fideiuſ
ſionis priuatur, vt in cōſti. apoſtantes. Itē vſura-
rii bonis priuantur, vt in conſti. vſurariorū con
firmatur per prag. regiam. Item mouens guerrā
in

in regno vt in conſti. Communes Baro. Item faciens,& mouens guerram in regno vt in conſti. Communes Baro. Item faciẽs repreſalias medietate bonorum punitur vt in.d. conſtit.communes,& extat regia prag. Item ſi vaſſallus imponat domino defenſam tertia parte mobilium plectitur,vt in conſtitu.iuriſgentium. Item quicunq; defenſam impoſuerit ſpernens defenſam tertia parte omnium bonorũ punitur,vt in conſti.ſiquis impoſterum ſi cum armis offendat, ſi ſine quarta parte mobilium non tamen ſublatis aliis pœnis ſtatutis,ſed cumulatiue vt ibi. Itẽ vſurpans regiam iuriſdictionem ſeu exercens abſq; licentia regis pœna publicationis bonorũ punitur,vt in conſtit.dutam & diram. in.i.libr. Item ſi Baro aut communes conſtituit iuſtitiariam in terra ſua.nam publicatione terre punitur,ut in conſti.ea quæ ad decus. Item vxor preſtãs alimoniam viro rebelli aut foriudicato publicatione dotis punitur,vt in conſti. pattes pro filiis,& in conſt.pœna carere volentes. Item baiuli grauantes ſubditos non dolo.iii.parte mobilium plectuntur,vt in conſti.cum iuxta prouidum. Item habens cauſam cum fiſco ſi iuriſdictionem officialium regiorum declinauerit publicatione bonorum punitur, tam patrimonialium q̃ feudalium etiam ſi extent clerici, vt in conſti.cum iuſtitiæ copiam. Item officialis temporalis durante officio emens a ſubditis res immobiles, vel pecuniam recipient publicatione bonorum punitur,vt in conſti.communites. Itẽ cuſtodes carcerum ſi negligentia,& culpa eorũ carcerati euaſerint pœna publicationis bonorũ puniuntur,vt in conſti.cuſtodes. Item cõtumax tam in ciuilibus q̃ criminalibus cauſis tertia parte mobilium punitur,vt in conſti.ſpeciale,& in conſti.pœnam nouem vnciarum in ciuilibus,in criminalibus vero in conſti.grandis.ii.lib. Item fiſcus ſuccedit foriudicato non habenti liberos aut agnatos vſque ad tertium gradum quo ſi habet vnus ex eis annumeratur,vt in conſtitu. foriudicatorum bona,vt in conſtit. ſi quando ſi feudum habet a rege,& in conſtit. ob filiorum, vbi fiſcus ſuccedit patri foriudicato,& ſi liberos habet inter eos connumeratur. Item accuſator ſi non comparuerit i termino peremptorio reo comparente,& incuſante contumaciam accuſatoris ſexta parte bonorum mobilium punitur vt in conſti.accuſatorum temeritatem. Item accuſatore deſiſtẽte poſt litem conteſtatam in criminalibus tertia parte bonorum mobilium mulctatur,vt in conſti. accuſatorem poſt litem. Itẽ examinator teſtium ſi doloſe verſatus eſt tertia parte mobilium punitur,vt in conſti.in pecuniariis,vbi idem in teſte nolente venire vt ſe examini exhibeat vt ibidem. Item affidãs ſecunda vice homines demaniales publicatione omniũ bonorum punitur, vt in conſti.cum vniuerſis. Item contrahens matrimonium cum extero in regno abſq; licentia regis publicatione bonorũ punitur,vt in conſtitu.cum hereditarium. Item baro aut filii recipientes a vaſſallis iuramẽtum fidelitatis abſq; regis licentia publicatione bonorum,& feudi punitur,vt in conſti. Communitate,vel Barone. Item retinens ſeruũ aut ſeruam fugitiuam publicatione bonorum punitur vt in conſti.ſeruos,& ancillas. Item officialis regius male tractans ſubditos inferens eis iniuriã perſonalem aut verbalem tertia parte bonorũ ſuorum punitur,vt in conſti.eos tantum. Item medicus qui abſq; licentia officialium regiorũ, & abſq; diſcuſſione, & doctoratu mederi voluerit publicatione bonorum punitur,vt in conſti.quiſquis a modo,& in conſti.ſeq. Item conficiens medicinas illas conficiat cum interuentu, & præſentia iuratorum ſub pęna publicationis bonorum mobilium,vt in conſt.in terra aliqua. Item cudens adulterinam monetam, vel ſcienter expenderit,& conſentiens pœna publicationis bonorum punitur,vt in conſti.adulterinam. idem in radente,& tondente monetã,vt in conſti.qui nummos. Item falſos teſtes inſtruens, & corrumpens,vel celans teſtamenta publica, vt in conſti.qui falſitatem,& in conſti.teſtamentorum.nam pœna falſi punitur, quæ eſt publicatio bonorum.l.i.§.fi.ff.de falſ. Item dans pocula amatoria,cibos,vel malias ſi mors non ſequatur publicatione bonorum punitur,vt in conſt. amatoria pocula. Item adultera ſi filios non habeat publicatione bonorum punitur,vt in conſti.legum aſperitatem. Item vendens ſcienter liberum hominem publicatione bonorum punitur,vt in conſti.qui ſciens liberum. Item inferẽs violentiam in bonis ſpernendo penam ab officialibus impoſitam ſi contumax & rebellis exiſtat publicatione bonorum punitur,vt in capit. regn.incip.ſubiectorum noſtrorum cõmoti ſub rub.de violen. Item detinens occupatum hominem demanialem aut baroniam demanialẽ publicatione bonorum punitur,vt in.c.incip.prædeceſſorum noſtrorũ,ſub rub.de occupatis, vbi idem ſi vaſſallum demanialem habuerit recommendatum iuxta.d.conſti.cum vniuerſis. Item bona proditorum,& rebellium fiſco applicantur,vt in.c.incip.nuper apud tranum. & in.ca.incip.bona proditorum,vbi ipſo iure & abſque

ſententia non obſtante aliqua præſcriptione applicantur fiſco. Item contrahens matrimonium cum filiis proditorum, aut rebellium abſq; mandato, & licentia regis publicatione bonorũ punitur, vt in.c. incip. ſatis conſtat eſſe notorium, ſub rub. q nullus cõtrahat matrimonium. Item falſificans ſigillum regis, & monetam regis publicatione bonorum punitur, vt in.c. incip. vt quæ ab excellentia noſtra, ſub rub. de pœna infligen. falſa. Itẽ admirati, vel vice admirati prohibentes vaſcella nauigantia publicatione bonorum punitur, vt in.c. incip. Item prædicti admirati. Item promittens in dotem bona feudalia abſq; regio aſſenſu, vel contrahens cum infidelibus regis publicatione bonorum feudalium punitur, vt in.c. incip. Item ſtatuimus q licitum ſit. Item ſi torquendus iuſte appellauerit, & iudex non obſtante appellatione poſuerit ad torturam ſi læſionem tortus nõ fuerit paſſus publicatione tertiæ partis bonorum punitur, vt in.c. incip. ſi iuſte quis appellauerit. Item baro recipiens, & receptãs malefactorem in terra ſua per quinquennium priuatur poſſeſſione, & fructibus terræ, vt in cap. incip. licet contra receptatores. Item baro recipiens in terra ſua vaſſallos de manii publicatione bonorum punitur, vt in c. incip. cum exitum cura regiminis. Item ſi infra annum, & diem non denũciauerit mortem baronis publicatione feudalium in quibus ius prætendit punitur, vt in.ca. incip. apud fogiam prouiſum. Item in rapiente & violante aut deoſculante mulierem bona publicantur, vt in.c. incip. vt ſine mortalis peccati, ſub rub. ſtatutum contra Neapolitanos. Item blaſfemans deum, & virginem & ſanctos punitur pœna tertie partis bonorum, vt prag. incip. conſiderando ſeq. & ſeq. & in noua ſuæ Maie. Ceſarea. Item faciens repreſalias, & pignorariones, vt in prag. incip. ad audientiam noſtram ibi ſunt caſus in quibus in regno publicatio bonorum imponitur vltra alios caſus & tradita per Mathe. in. d. conſti. pa
31 ctarenorum. ¶ † Ac etiam vt ſciamus pęnas capitales in regno ſtatutas, & corporales ex abundanti inſeramus, & primo de capitalibus deinde de corporalibus, de capitalibus ergo primo hęreticus pœna capitis punitur, & igne viuus coram populo concrematur, vt in conſtit. reg. inconſutilem tunicam cauſa dei noſtri. Item receptator hæreticorum pœna perpetui exilii punitur, vt in conſti. pactarenorum. Item diſputans de facto regis de ſacrilegio punitur iuxta. l. diſputare. C. de crim. ſacril. vt in conſti. diſputare. Item violans & frangens, templa dei & auferẽtis vaſa & dona ſacra capite punitur, vt in conſti. multæ legis. Item mouens guerram in regno capite punitur, vt in conſtit. Comes baro. Item occidẽs hominem vltimo ſupplicio punitur, vt in conſti. terminum vitę. Item raptor ſacrarum virginum, & monialium capite punitur, vt in conſti ſi quis rapere. Item inferens violentiam meretrici vltimo ſupplicio punitur, vt in conſti. omnes noſtri. Item raptor virginum non ſacratarum, & viduarum, & aliarum honeſtarũ mulierum capite punitur, vt in conſt. tu. capitalem pœnam. Item inferens violentiam mulieri capite punitur, vt in conſtitu. in quæſtionibus. Item mulier iniuſte conquærens de violentia capite, & ſimilitudine ſupplicii punitur, vt in conſtitu. peſſimam. Item nocturnus, & clandeſtinus malefactor qui de nocte arbores incidit, & domos comburit capite punitur, vt in conſti. ſuper inciſionibus. Item rapiens res naufragatas, vel domo incenſa, vel ruinam patiente pœna capitis punitur, vt in conſti. rapinas. Item officialis, & iudex publicas pecunias ſubtrahens capite punitur, vt in conſti. officiales. Item vniuerſitas creans officialem abſq; licentia regis, & exercens officium capite punitur, vt in conſtit. cum ſatis abunde de cuius interpretatione quãdo locum habeat & de aliis conſti. ſeq. per Capi. in deciſi. ſa. conſi. cxxx. vbi plene qualiter, & quando locum habeant. Item officialis conſtituens vicarium, & locum tenentem, & exercens officium capite punitur, vt in conſtit. officia. Item ſi carceratus aufugeret a carcerẽ dolo cuſtodis cuſtos capite punitur, vt in conſti. cuſtodes. Item notarius aut iudex falſificans inſtrumentum vltimo ſupplicio punitur, vt in conſt. t. iudices vbiq; de cuius interpretatione vide per Capi. in deciſ. ſa. conſi clxii. vbi per hanc conſti. quidam notarius meſſine fuit ſuſpenſus ob falſitatem inſtrumentorum. Item campio fraudem committens, & occidens hominem occulte & proditorie & cõmittens crimen læſæ maieſta. capite punitur, vt in conſti. ſummo periculo. Item iudex pecunia corruptus proferens capitalem ſententiam condemnatoriam pœna capitis punitur, vt in conſti. iudex ſi accepta pecunia vide de eius interpretatione plene per Thom. gra. in ſuo conſilio in fauorem donati de falconibus. Item detinens homines demaniales affidatos tertia vice capite punitur, vt in conſti. cum vniuerſis & in cap. reg. incip. prædeceſſorum noſtrorum. Item iurati ſuper medicina conficienda ſi fraudem adhibuerint vltimo ſupplicio puniuntur, vt in conſti. in terra qualibet. Item artifices venditores, &

laboratores tertio deprehenſi in fraude ſuſpenſi in furcis moriuntur,& citeratione delicti, vt in conſti magiſtro mechanicarum. Item fraudãtes pondera & menſuras capite puniuntur, vt in conſti.legitima pondera. Item falſificans litteras regias capite punitur,vt in conſti. qui litteras & in.c.incip. vt quæ ab excellentia noſtra ꝛ quid ſi falſificat litteras Pape an eadem pęna puniatur dic vt per Capi.in deciſi.ſa.conſil.xxx. ꝛ per Guido. Pape in deciſ.cxxxiii. & in deciſio. ccccclxxix.& deciſi.cccclv. in quibus etiam delacerantes litteras officialium & ſeruientis. Itẽ cudens adulterinam monetam,vel ſcienter accipiens & conſentiens pęna capitis punitur, vt in conſtit.adulterinam.idem & radens monetam, vt in conſti.qui nummos. Item corrumpens & inſtruens teſtes,vt falſo deponant capite punitur,vt in conſti.qui falſitatem. Item celans teſtamentum capite punitur,vt in conſti. teſtamentorum iuxta qualitatem perſonæ iuxta conſtit. qualitas perſonæ. Item dans aut vendens mala noxia & medicamenta capite punitur, vt in cõſti.mala noxia. Item retinens & vendens toxicum,aut malum venenum ſuſpenditur,vt in cõſti.quicunq; toxicum. Item dans amatoria pocula alicui mulieri ſi mors ſequatur vltimo ſupplicio punitur,vt in conſti. amatoria pocula. Itẽ doloſi incendiarii incendentes aliorum domos capite punitur,vt in conſti. qui doloſe domum. Item qui de alto ſe præcipitauerit aut lapidem doloſe præcipitauerit, aut ramum incidit & occidat hominem pęna capitis puniuntur, vt in conſti.qui de alto ſi non dolo mitius,vt in conſti.ſeq.incip. pęnam præcedentem hæ ſunt conſti.pœnam capitalem infligentes extant etiam cap.regni, vt qui furatus extitit rem valentem vltra vnciam,vel plura furta etiam minima cõmittens nobilis capite punitur ignobilis furca ſuſpenditur,vt in.c.incip.ad hoc ſub rub. de furtis. Item committens rapinas tertio,vt quia per vim pretio non ſoluto accipit rem nobilis decapitatur ignobilis furca ſuſpenditur,vt in.ca. incip.placuit de conſilio ſub rub.de pęna rei abla. precio non ſolu. Item proditor ꝛ rebellis ꝛ prelians contra regem furca ſuſpenditur, vt in ca. incip.nuper apud tranum vide per Thom. gra. in conſi.edito in defenſam domini Ioan. bapti. de beneuolo,& per Capi.in deciſi. cxxx. Item dicens ſibi ius propria auctoritate, vt quia capiat debitorem,vel eius bona, & ea penes ſe detineat abſq; mandato,& licentia officialis capite punitur,vt in.cap.incipi. contra ineffrenatas multorum ſub rub.ne quis propria auctoritate ſibi ius dicat,& vide per Mathe.in conſti. pacificultum. Item notarii camere propter fraudem adhibitam capite puniuntur,vt in.c.incip. Item caueant notarii. Item iudex iniuſte torquens ſi moriatur tortus in tortura pęna mortis punitur vt in capitulo incip.ſi quis iuſte appellauerit. Item lenones retinentes mulieres & meretrices in publico capite puniuntur,vt in prag.incipiẽ. Conſaluus ſub rub.de lenon. Item ſodomita agẽs & patiens igne comburuntur,vt in pragma.incipien.Item perche lo abominabile confirmatam nouiter per pragma.ſuæ maieſta. Cæſa.iſtæ ſunt conſtitutio.capitu.& pragma. reg. pęnam capitalem, & mortis infligentes.

32 ¶ †Sequitur de aliis pœnis corporalibus. Et primo percutiens ꝛ vulnerans aliquẽ ferro ſi mors non ſequatur pęna manus qua vulnerauit punitur,et ſi incertum ſit cum qua percuſſit validior amputatur,vt in conſtitutione ſi quis aliquẽ primo libro,& in capitulo regn. ſi quis cum roncha,ſecus ſi lapide aut ligno & fuſte percutiat, vt per Matheum,& Andream in conſtitutione, & Thomam gramma. in voto decimoquinto. Item luſores publici taxillorum,et frequentatores tabernorum uiuentes abundantius ſuis facultatibus ad tempus in opus publicum damnantur, & ſi cauſam expoſuerit in perpetuum, & elapſo tempore licentia redeundi conceditur, vt in conſtitutione hii qui per inquiſitionem. Item baiulus dolo inferens grauamen ſubdito regis pęna manus punitur, vt in conſtitut. cum iuxta prouidum. Item campio adhibens fraudẽ impugnando in non capitali crimine ratione periurii pęna manus punitur,vt in conſtit.ſummo periculo. Item ruſticus militem verberans pęna manus punitur. Idem ſi vellectus militem ſi vero miles militem per annum exulat, vt in conſtitutione, vt dignitatum ordo ſeruetur. Item medicus medicans abſque approbatione & licentia per annum carceratur, vt in conſtitutione ſi quis ammodo, & ſequen.conſtitutio. Item artifices & venditores & laboratores ſecundo deprehenſi in fraude manum amittunt, & primo fuſtigantur ſi libram auri non poſſint ſoluere,vt in conſtitu.magiſtro mechanicarum Idem in fraudante legitima pondera & menſuras,vt in conſti.legitima pondera, ſed an liceat commiſcere merces corruptas cum incorruptis dic q; ſic vt per Io.de arn.in epito.ꝭ. vbi de intellectu conſti.pęnas & an tunc eps poſſit mercatorẽ et punire rõne fraudis dic per eundẽ arno. in epito.lxxviii. Item apponẽs taxum vt piſces capiat in aqua per annum cum ferris operibus

publicis deputatur, vt in conſtitu. qui toxicum. Item amatoria pocula dans ſi mors non ſequatur per annum carceratur, vt in conſtit. amatoria pocula. Item mulier adultera naſi truncatione punitur, vt in conſti. legum aſperitate. Item mater proſtituens filiam ttuncatione naſi punitur tanquam lena, vt in conſtit. matres virgines niſi neceſſitate compulſa fecerit, vt in conſti. matres quæ publice. Item lene ſollicitantes pudicitias honeſtarum mulierum naſi truncatione punitur, & fuſtigationis, & bullationis, vt in conſti. lenas ſollicitantes. Item ſcienter vendens liberū hominem ſeruus efficitur, vt in conſti. qui ſciens liberum. Item proiiciens lapidem ex alto aut ramum aut ſeipſum præcipitans ſi incaute & in loco habitabili contingat facere, & hominem occiderit pena carceris annalis punitur, vt in conſti. penam præcedentem. Item blaſfemans deum, & virginem & ſanctos truncatione lingue punitur, vt in conſti. blaſfemantibus, & in prag. incip. conſiderando ſequen. & ſeq. hac perpetua vbi in remiſſibiliter trūcatur, & ſi non punitur per eccleſiaſticum an puniri poſſit per ſecularem ad truncationē lingue dic q̃ ſic vt per Ioan. de arno. in commen. xvii. idē in falſo teſte, nam lingua debet perforari, ut per Ioan. de arno. in problema. xlviii. & vide ad excuſationem pene vt per Ioan. de arno. in ſingu. iiii. & in caut. xxxiii. & caut. lvi. & epito. liiii. & commenta. xvii. Item periurus ſiue in iudicio, vel extra periurauerit punitur pena manus, vt in conſti. eos qui ſcienter. Item ſpolians mortuum pena manus punitur, vt in conſtit. ſi quis aliquem quæ eſt ſi. in. iii. lib. Item furans rem ualentem vnum auguſtale fuſtigatur bullatur in fronte, & auris amputatur, & bannitur a prouintia, & ſi infra vnciā valeat punitur pena manus vt in. c. reg. ad hoc ſub rub. de furtis. Item auferens rem per rapinā, & vim ab aliquo precio non ſoluto punitur pena fuſtigationis & pena manus iuxta qualitatem perſonæ exterus a regno vt in. c. incip. placuit de conſilio, & ſic habes conſti. c. api. & pragm. regni. imponentes penas publicationis bonorum penas capitales, & penas alias corporales ſi quis autem voluerit fimbrias dilatare, & materias dictarum conſtit. ad plenum videre videat per And. & Mathe. in qualibet ſupradictarum conſtit. & de earum & capi. prædictorum intellectu vt ex dictis conſti. cap. & prag. & traditis per Bel in. d. pra. in rubri. de pen. crimi. de penis capita. & de pena capi. & Gand. in rub. de penis circa ſi. car. & Bald. in. l. data opera. C. qui accuſa. po. & in auct. ſed nouo iure. C. de fur. & per Fely. in. c. qualiter et quando. §. ad corrigendos de accuſa. habentur omnes ferre pene capitales, & non capitales, ſed corporales, & publicationis bonorū in omni iure ciuili canonico longobardo & regni ex abundanti dicta ſunt ad ſolacium ſectatus prædictos doct. in prædictis locis ponentes multa genera penarū quos doc. uideas per te ad ſcepra

33 nos redeamus. ¶ † Sed quid ſi caſu quo per ſtatutum aut aliam diſpoſitionem, vt ſupra deberet fieri publicatio bonorum in cauſa homicidii, vel aliis, delictis infra quantum tempus fieri poſſit dicta publicatio, & an ſicut accuſatio infra. xx. annis iuxta. l. quærela. C. de falſ. & ſupra fuit dictum ita, & in publicatione bonorū. Ang. tradit hoc in. d. gloſ. & eius bona publicamus. iiii. col. ver. quæro licet accuſatio & concludit vna cum Ang. in. l. in cognitione. ff. ad ſillenia. quod infra quinquennium quod tamen intelligit vbi accuſatio incepta non eſſet ſeu finita, ſed poſt finitam accuſationem per. x. annos. l. gallus. ff. de libe. & po. & agit petitione hereditatis ciuiliter contra heredes. l. i. C. de his quibus, vt indi. quod etiam limitat Ang. poſt Ang. in. d. glo. niſi occiſor teneretur de parricidio. nā tunc quærela quo ad publicationem bonorum duraret. xx. annis vt per Bal. in. l. iii. quib. res iu di. nō. no. per tex. in. d. l. incognitione die vt ibi. per gl. Bar. & alios modernos propter immanitatem delicti de quo mirandum cum in crimine læſæ maieſt. quinquennio finitur actio ad publicationem bonorum quod tamen intelligas non in primo capite ſed in aliis. nam in proditione, & rebellione contra regem hodie nulla datur præſcriptio vt in cap. reg. bona proditorum & dixi

34 mus. ¶ † Et nor. regulam quam tradit Augu. in d. glo. circa ſi. vbi poſt Bal. Saly. & Ang. in auc. bona damnatorum. C. de bon. damna. & in. c. i. de pa. conſtan. & Bar. in. l. i. ff. de bono. damna. dat regulam quod quando publicatio bonorū venit in conſequentiam pene corporalis eſt ſublata publicatio bonorum & ita procedit. d. auctem. bona damnatorum quando vero nō venit in conſequentiam, ſed ęque principaliter, vt qa imponitur pena publicationis omnium bonorū aut partis bonorum, vt in ſupradictis conſtit. & tunc indiſtincte datur publicatio, & filiis non relinquitur, & caſu quo per conſequentiam filiis non extantibus aliis etiam agnatis, & tranſuerſalibus vſq; ad decimum gradum reſeruantur, vt per Bar. in conſi. clvii. & Bald. & Ange. in. d. auct. bona damnatorum, & caſu quo reſeruantur filiis, ex his bonis non debet alere patrem,

vt

vt in.c.i.§.ſi habet de pa. ten.& Bald.in.d.aũt. bona. facit conſti.reg.foriudicatorum bona & conſt.partes pro filiis vbi vxor ammittit dotẽ, ſi alit maritum delinquẽtem cum ei reſeruauerit fiſcus dotem,& dotarium ſuper bonis ſui viri. Sed per quem iudicem debet fieri talis publicatio bonorum caſu quo fienda eſt, dic vt per Ange.in.d.glo.& eius bona publicamus.ii.col. ver.quęro quis iudicum ibi tradi. Et no.id ꝙ dicit Auguſt.in.d.glo.v.col.ver.et aduertas ꝙ in ſententia dicatur,& eius bona publicamus, nã tunc ipſo facto in fiſcum tranſit dominium ſecus,ſi dicat bona publicanda eſſe, vt per Bald. in.l.i.ſi aduerſ.lib. C.¶ & an in publicatione bonorum veniat feudum,& emphitheoſis priuata,& eccleſiaſtica,& an legitima, & trebeliani ca,dic vt per Mat. plene in conſi.xlix.Gandin. in rub.de var.quæſt.ex male.v.col. Et quæ bona veniant in tali publicatione bonorum,et an futura,dic proſequẽte,vt per Ang.in.d.glo.& Gandin.in tit.de bon.male.& Math. in conſtit. vſurariorum,& conſt.omnes. An autem barones poſsint bona publicare,dic vt p Par. in tta. ſind. in verbo excedunt barones.v.car. de exceſſu baro.& Mat.in conſti.pœnam eorum. & in conſtit. poſt mortem. Et an poſsint barones commutare pœnam corporalem ad pecuniariam,& quando, & an commutando pœnam ſit baronis an fiſci,dic vt per Capi.deciſ.ſa.cõſ. xxvii.& an domus,& bona homicidę,& delinquẽtis poſsint deuaſtari,& dirui,& an creditores,& vxor poſsint impedire,dic vt per eundẽ
35 Capi.in deciſ.cxxx. ¶ † An autem damnatus pœna capitalis,& mortis ſuccedat ex teſtamento,aut ab inteſtato agnatis,dic ꝙ non,vt p glo. Bar.⁊ alios in.l.i.qui operas.§.ad tertul.Mar.in conſil.cxxxi.plene,dic vt per eum. ſed an ipſe poſsit facere teſtamentum,an vero effectus eſt inteſtabilis,& an ad pias cauſas,dic ꝙ non,vt p Pau.in conſi.lxxxvi.allegat Io.and.in Spec. in tit.de inſtr.edi.§.compendioſe.ver.quid de bãnito.doc.in.l.eius qui.ff.de teſt.gl. & doct.in §.fin.inſtit.quib. non eſt permiſſ. face. teſtam. Spec.in.d.ver.quid de bannito.gloſ.& doct. in l.ſi qramus.ff.de teſt.Bar.in.l.qui vult. in prin. ff.de pen.vbi Alex.poſt eum,& per Mar.in cõ. cxxxiii.in prin.Fulg.in con.xliiii.Bal.in conſi. ccclxx.ii.vol.doc. Antiqui & mod.plene in.l. ſiquis mibi bona.§.i ff.de acqui.hære. Anch.in cle.i.de pe.⁊ in.c.ꝗꝗ.de vſur. Albe.in tra. ſtat. ii.par.q.xxii.Bal.in.l.i. C.de hære.inſti.& in.l. gallus.§.& qd ſi tñ.ff.de lib.& po.plene Ang. in gl.& caput a ſpat.iiii.col. & poſt eum Ang.

Vbi limita niſi eſſet impoſita pœna inſolita, vt quia faciat veneno occidi, vel proiici de feneſtra, nam tunc poteſt facere teſtamentum, vt per eum ver.& bene aduertas, & Ange.in.d.l. ſiquis mihi bona.§.i. vbi dicit Chriſtum potuiſſe teſtari,quia mors eius fuit inſolita,⁊ ita Aug. poſt Ang.in.d.glo.quando vero ſolita non poteſt teſtari, etiam ſi fuiſſet per vim a manibus familiæ liberatus.l. qui vltimo in princi. & ibi Barto.ff.de pœnis.& in.l.cunctos populos.penul.colum.C.de ſum.tri.& fi. ca. in quo teſtamentum factum ante inquiſitionem formatam eo condemnato non valet, ita per Angel. in.d. gloſſ.& caput a ſpatu.iiii colũ.& an homicida voluntarius gaudeat immunitate, dic vt p Gui-
36 don.Papæ in deciſ.cxxi. ¶ † Sed an homicida poſsit ferre teſtimonium in aliqua cauſa, dic ꝙ homicida etiam caſu quo licite potuiſſet occidere infamis eſt infamia facti,& vilis redditur vt dixit Bald.in.l.decuriones.C.ex qui.accuſa. infra.irro. Ana.in.c. ſi perfodiens. de homi.ii. colum. Anch.in.c.i.lxxxv.col.ver. in hac eadem materia de conſtit.et ideo non admittitur in teſtem niſi cum tortura,ita dixit Bal. in auc. ſi dicatur.in fi.ii.colũ.C.de teſt.& Marſi.in.l.i. in princi.xii.limitatione.ff.de ſicar. & in.l.patre, vel marito.ff. de quæſtio. & faciunt dicta per Mar. in conſil.ci.vbi infamis non admittitur ſine tortura,& Iaſ.in.d.l.i.C.de ſum. tri. & fi.ca.& vide per Marſ.in prac.in.§.aggredior. vbi infamis eſt,& teſtem ſine tortura non reci-
37 pitur,& in conſi.ix. ¶ † Item punitur homicida, quia tenetur filiis occiſi ad extimationem operarum,& ad quantum lucrari poterat ſi viueret,& an damna,& intereſſe vt plene proſequitur Marſi.in conſ.cxv.& conſi.cxxxi.& in ſingu.cccclxxvi.& Panor.in.c.i.de iniuriis. ⁊ diximus ſupra, & Par.in verbo pœna.verſi.qa
38 pluries. ¶ † Et no.doct. quam tradit tex.in.l.q ſententiam.C.de pœnis. ꝙ ad ſententiã proferendam, & pœnam capitalem infligendam nõ debet deueniri niſi de delicto conſtet per teſtes & plenas probationes, aut per confeſsionem rei idẽ in.l.raptores.C.de epiſ.& cler. vbi not. Bal.& in.l.i. C.de rapt.vir. ibi legitimis conſtiterit probationibus, quæ probationes debent eſſe legitime perfecte,& clare iuxta.l.fin C.de proba.Ananien.in conſi.lix.& Marſi.in conſi. ix.conſi.x.conſi.xxix.conſ.xxxi.con.xxxix. conſi.xliiii.conſi.l.conſi.liii.conſi.lxxii.conſil. lxxxv.conſi.xcii.conſi.ci.con.cviii.con.cxvi. & ſeq. conſi.cxxxii. conſi.cxxxiiii. & ſeq. & teſtes debet eſſe omni exceptione maiores niſi

in ſubſidium quando veritas aliter haberi non
poteſt, & per torturam, vt per Marſi.in conſi.
cxxvii. & conſi.cix. & conſi.cii. & conſil.v.&
conſi.xxxi. & conſi.xxii. & con.xii. & in pra.
in.§. dilgenter. vbi ad condemnandum ſecus
ad inquirendum, vel torquendum, nam etiam
non omni exceptione maiores admittuntur,et
ſibi ꝙ etiam non interrogati in capitalibus red-
dere debent rationem,& cauſam ſcientiæ alias
non probant dummodo non inimici capitales
admittantur, nam etiam in ſubſidiũ non admit
tuntur inimici caſu quo alii non habiles admit
terentur,vt per Thom.gram.in con.iii. & con.
xii. & con.xxvi. & conſ.xxxv. & conſil.xlv.
& con.lxx.in quibus inhabiles non admittun-
tur ad cõdemnandum,ſed bene ad torquendũ,
dummodo non ſit inimicus , & in vo.iii. & de
inhabili limita ad defenſam,vt per Iaſo.in.l.vt
vim.ff.de iuſti.& iu.& Thom.gram.in.d.conſ.
xii.&.d.conſ.xxxii.Iaſ.in.l.i.ff.de reb.cred.&
39 Mat.in conſt.mala noxia.ii.no. ℂ †Sed quid ſi
teſtes de viſu non extẽt,ſed alii teſtes de remo
tis,& eſſent indicia indubitata,& præſumptio-
nes indubitate,an ex his poſsit cõdemnari, dic
ꝙ non poteſt condemnari ad pęnam corpora-
lem,& capitalem,ſed ad pœnam pecuniariam
vt plene proſequit̃ Gan.in rub. de indi. in dub.
ad condemnationem Io.an.in Spec.in ti.de p-
ba.§.xiii. Bel.in pra.in ti.de quæſtio.xvii. col.
& ſeq. Boni.in ti.de pe.in fi. Ang.in gl. compa.
inquiſi.ꝛ neg.tot. Bal.in.l.fi.C.de prob.vbi Sal.
& Brun.in tra.ind.& tor.i.par.Panor.& Fel.in
c.auditis de præſcr.poſt.Inno.in.c.afferte.ꝛ in
c.quia veriſimile.de præſump.& in.c.conſtitu
tus de teſti.ꝛ in.c.at ſi clerici.§.de adul.de iudi.
vbi Panor.& Fel.Ant.in.c.quãto.de pręſump.
Anch.in reg.ſemel malus.de reg.iu.x.no.Old.
in cõſ.cxcii.Dec.in.c.venerabilis.de exceptio.
Mat.plene in conſt.terminũ vitæ.Marſ.in pra.
in.§.diligenter.& in.§.qm̃.vbi plene, ꝛ in rub.
C.de proba.& in pra.in.§.poſtq̃.& in.l.repe-
ti.ff.de quæſtio.& in.l.i.§.diuus adrianus.ff.de
ſicar.& in.l.i.C.eo.& in.l.i.C.de rap.vir.& in
con.cxxxii.& conſi.vii.& conſ.x.Tho.gram.
in vo.x.in.fi.& vo.xv.& vo.xxi.& vo.xxiii.
& con.xiii.& per Capi.in deci.ſa.conſ.cxxvi.
in quibus nunq̃ imponitur pœna corporalis &
mortis vbi damnatur ex præſumptionibus, &
indiciis quantuncunq; indubitatis,etiam ſi talia
forent ꝙ ex eis mens iudicis traheretur ad hoc
indubitanter credendum,vt per eos ſm Pau de
ca.& procedunt prædicta ad condemnandum
ſecus tñ ad torquendum, nam ex eis torqueri

poteſt,vt per Mar.in locis ſupra,& ex hoc ha-
bes alium modum excuſandi homicidam a pœ
na ordinaria,& mortis, vt qñ ex præſumptio-
nibus damnatur,vt proſequitur Pari.in.d.tract.
in verb.pæna.verſ.quia multa.& Mar.in prac.
in.§.qm̃.et aliis locis ſupra quo ad confeſsionẽ
vero,dic vt per Mar.in.d.§.poſtq̃ concurren-
tibus,traditis per eum,& ibi,& in.l.i.ff.de qõ.
40 ℂ †Et no.in hoc ꝙ ad condemnandũ ad mor
tem non ſufficit ſola,& ſimplex confeſsio niſi
alia indicia concurrant, ꝛ ideo ſi ſimpliciter cõ
fiteretur ſe occidiſſe,nec cõſtat de corpore oc-
ciſo aliter q̃ per confeſsionem non poteſt con
demnari ad mortem,niſi per alias probationes
verificetur dicta confeſsio, vt per Fel.plene in
c.auditis.xvi.col.de pręſump.Par.i.d.tra.ver.
confeſsio.vbi de confitente hominẽ cuius cor-
pus non apparet per Thom.gram.in con.lx.et
con.xxxvii.Mar.in pra.in §.poſtq̃.ꝛ i cõ.xiiii.
& con.xxii.& con.viii.& con.xxxv.& conſ.
xl.& con.xlix.& con.liii.& con.lxxvi.& cõ.
cxxx.de hoc plene per Franc.ponzi.in tra.de
lam.ver.vii.alleg.Ang.in.l.i.C.de confeſ.Bal.
in auc.ſed nouo iure.C.de ſer.fug.Pau.de ca.in
l.quoties.§.ſiquis hominem.ff.de hæred.inſtit.
tex.& Bar.in.l.i.§.illud.ff.ad ſille.Aret.in glo.
41 veſtem cel. ℂ †Limitat niſi in caſu in quo ali
ter de delicto non poſſet probari niſi per con-
feſsionem,vt in conſiſtentibus in animo,vt hæ
reſi,vt per Bal.in.l.ſiquis non dicam rapere.C.
de epiſ.& cler.& ibi de confitente ſe venenaſ-
ſe,nam talis confeſsio non nocet , vt per Bald.
& Ang.in.l.i.C.de confeſſ.& in.l.ſiquis in hoc
genus.C.de epiſ.& cler.Cep.in con.xxxiii. A-
42 lex.in con.cxvi.iiii.vol. ℂ † Idem dicas ſi in-
quiſitio,aut accuſatio non præceſſerit,nam ta-
lis confeſsio non nocet cum dicatur facta in ae
re,nec poterit condemnari, vt dicit Mar.in cõ.
43 cxxiii.in fi. ℂ †Item ſi dolo fuerit extorta, vt
quia ſub ſpe gratiæ aſſerendo ipſum liberare ſi
confiteretur, nam ſi confiteatur non poteſt ex
tali confeſsione condemnari , ita dixit Imo.in
con.cix.& Par.in tract.ſind.car.cxviii.ver.ſe-
quitur quotidiana quæſtio.in verbo tort. Mar.
in.d.§.poſtq̃.ver.alius præterea.car.ix.iii.col.
& in.l.i §.quæſtioni.vlt.col.ff.de quęſtio.& in
ſing.cci.incip.in confeſſum.& in rub.C.de pro
ba.nu.cxv.& in l.ſiquis obrepſerit.ff.de fal.&
in con.xiii.& conſ.xxxii.Bel.in prac. in rub.
44 de quæſt.col.xxxi.& ſeq. ℂ †Idem dicas nõ
nocere,ſi dicat ſe occidiſſe ad ſuam defenſionẽ
nam licet non probet factum ad defenſam nõ
poteſt ad mortem condemnari,vt per Marſ.in

ptac.in §.poſtquam.plene Iaſon. & Deci.in.l.
vt vim.ff.de iuſti.& in. Thom.gram.in vo.ii. ⁊
conſi.lxix. diximus ſupra in materia defenſio-
nis,& ex his datur etiam alius modus excuſan
45 di pœna ordinaria homicidam. ℭ † Sed an ſta
tim ꝙ cõfitetur ſtatim poteſt condemnari, dic
ꝙ non, ſed debet dari terminus ad faciendum
ſuas defenſiones in quo poteſt confeſsionem,
tanq̃ erroneam reuocare,& conſtito de erro-
re non nocet,& non conſtito,& elapſo termi-
no condemnatur,& punitur,ita Saly.in.l.ii.C.
de cuſt.re.cuius dictum,& practicã omnes ob-
ſeruant,vt per Tho.gram in conſ.lxix.in prin.
licet contrarium dicere videatur in conſi.xlix.
idem in vo.xiiii. vide practicam,vt per Mar.in
46 d.§.poſtq̃. ℭ † Et no.illũ tex.in.d.l.qui ſen-
tentiam. quem ponderat Mar.in ſing. cviii.in-
cip.alias fuit interrogatus ad hoc, ꝙ ſi ſtãtibus
probationibus claris,et legitimis,ſi iudex ponit
reum ad torturam, vt tollat remedium appella
tionis,vt ſit conuictus,et confeſſus iuxta.l.ii.C.
de iura.calum.& Mar.in pra.in.§.nunc viden
dum.& reus in tortura ſit fortis, & perſeuerat
in negatione,& nunq̃ cõfitetur ꝙ non obſtã-
te negatione poterit illum cõdemnare ad mor
tem ſtantibus legitimis probationibus qui text.
licet ita ſoleat allegari non tñ hoc dicit cũ non
loquatur de reo torto,ſed tort.teſtium,tñ ita al
legatur, & ita dicit p ill.tex.tenere Bal.in.c.ad
nr̃am.circa fi.de prob.ver.i.no.& ſequit Alex.
poſt Bar.in.l.vnius.§.i.ff.de.q.per ill.tex. & ſe
quitur etiam hoc dictum Tho.gra per il.tex.in
con.xii.& Mar.in conſt.humanitatem.vi.not.
vbi etiam ſi fuerit tortus ex indiciis indub.licet
neget poteſt tamen condemnari, vt per Alex.
in.d.l.vnius.i.Limita niſi torqueatur, vt oñdat
ſocios,& mandatores,vt per Math. in conſtit.
ſi damna cland.in fi.xii.no. ſed contrarium te
net Alb.in.l.edictum.ff.de.q.& ſeq.Cep.in cõſ.
xxxii.& Mar.in pra.in.§.nunc videndum.⁊ in
d.l.edictum.⁊ in ſing.cclxii.inci.ꝙ potui nolui,
& Tho.gra.in vo.ii.& dum alias occurriſſet in
facto rñdi ad hanc contrarietatem Mar.⁊ alio-
rum, vt altero de his modis procedat cõtrariũ
vʒ qñ non ſufficiẽter fuerit tortus aliter ꝙ per
tortu nõ fuerit annihilate probationes,in alio
vero ſingulari qñ ſufficienter, vt patet ex eo,
vel locum habet cõtrarium qñ ſuperueniſſent
clare probationes, vel quia fuit tortus ex indi-
ciis,& non claris probationibus, vt quia forte
eſſent, alia indicia vltra probationes claras,&
fuiſſet proteſtatus, vel vt tollat remedũ appel-
lationis,vt dicit Cep.in.d.con.xxxii.ꝙ tũ locũ
nõ habet vbi extat ſtatutum,ꝙ in cã homicidii
vel capitali non appelletur, vt extat in regno
per ritum magnæ curiæ incip.item non appel-
lat vigore certarum literarũ ſub rub.de appel,
& Tho.gra.in.d.vo.ii.& dum quidam in cã ra
ptus allegaret, ideo tortũ, vt tolleret remediũ
appellationis,ideo poſſe iterũ torqueri vel cõ-
demnari ex præcedentibus probationibus rñdi
inaduertẽter locutum cum tali crimine locum
non habeat appellatio iuxta.l.i.C.de rap.virg.
&.l.raptores.C.de epiſ.⁊ cler. ideo talem pro-
teſtationem non iuuare iuxta tradita per Cep.
in con.xxxii.poſſet etiam procedere, vbi non
eſſent ita clare probationes iuxta dictum Alex,
poſt Bart.in.d.l.vnius in.i.dicto crederem ꝙ ſi
probationes eſſent clariſsime taliter ꝙ delictũ
nõ poſſet tergiuerſari non obſtãte tortura poſ-
ſet condemnari niſi tortura foret tanta, & ſæ-
pius repetita, vt omnis probatio annihilaretur
per torturam & perſeuerantiam in tortura, vt
fuit in caſu præmiſſo occurrente Math.vero in
d.conſt.humanitatem.poſt And.diſtinguit, aut
ex dubitatis indiciis,vel claris probationibus,⁊
tunc condemnari poteſt non obſtante tortura
licet tunc poſsit appellare, & per Alex.in.d.l.
vnius.alias diximus ſupra i materia tort.de his.
47 ℭ † Et no. ꝙ ſi pœna mortis daretur pro ho-
micidio alternatiue, vel alio delicto ꝙ iudex
non põt dare electionem reo, vt p Fel.in.c.in-
ter cæteras vet.aduerte tripliciter.de reſcrip.⁊
per Bal.in.l.quicunq̃.C.de ſer.fug.vbi de ſtatu
to ꝙ decapitetur, vel ſuſpendatur pro homici-
dio, an electio ſit condemnari, & an morituro
poſsit dare electionem mortis, dic vt per Bar.
in.l.i.C.qui ad liber.perue.non po. Ange.in gl.
& caput a ſpa.pen.col.& Bal.in.d.l.quicunq̃.
& in.l.data opera.i.col.C.qui accuſ.po.& vide
glo.in.l.aut facta §.animaui.ff.de pen.& vide
in alternatiuis pœnis cuius ſit electio,vt p Bar.
in.l.i.§.expilatores.ff.de effracto.Bar. & Bald.
in.l.ſi fugitiui.C.de ſer.fug.& in.d.l.quicunque
& per Areti.in.l. iuſiurandum.§. ait prætor.ff.
de iureiur.Barto.in.l.Lucio.in fi.ff.de leg.ii. &
Bald.in auct.ſed nouo iure.C.de ſer.fug.& per
Imo.in.l.ii.ff.de pub.iudi. & de electione pœ-
narum per Bald.in.l.fin.C.de accuſa.in fin.Pa-
nor.in.c.de cauſis.de offic.deleg. Ange.in.c.ſi-
48 cut de iudæis. ℭ † Vltimo circa pœnas impo-
nendas attendendum, & conſiderandum eſt id
quod dicitur in.l.aut facta.in prin.ff.de pen. &
tradit Boni.in rub.de pœnis. i pœnis nãq̃ impo
nendis hæc ſunt conſideranda vʒ cauſa delicti
ex qua cauſa illud fecerit perſona delinquẽtis,

& contra quam perſonam deliquerit, tempus, locus, qualitas, quantitas delicti, euentus, ætas, dignitas, nobilitas, ſexus, ſcientia, & cõditio delinquentis, vt hæc omnia colligũtur ex. d. l. aut facta. & l. quidam. et. l. in ſeruorũ. §. fi. ff. de pe. c. ſicut dignum. de homi. l. ſeruos. C. de vi pub. c. ſane. de offi. delega. l. pedius. ff. de incend. rui. naufr. in conſt. qui doloſe. & in conſti. qualitas perſonæ. Item iudex diligẽter aduertat ne grauiorum pœnam imponat quam a iure ſtatuta reperitur niſi ex cauſa, vt infra dicetur videlicet maxime multis delinquentibus, & craſſantibus, tunc enim opus eſt exemplo maioris pœnæ, vt alii terreantur. d. l. aut facta. §. ſed & l. i. C. ad. l. iul. repe. Item iudex ſemper debeat cũ temperamento benignitatis, imponere pœnã, & non cum ſeueritate. l. reſpiciendum. §. furta ff. de pen. tandem iudex debet examinare, & indagare ſubtiliter qua mẽte, & cauſa delinquerit, vt videat ſi dolo, aut culpa, aut errore, aut caſu, aut negligentia, ⁊ quo inſtrumẽto cũ qualitas doli in maleficiis inſpiciatur. l. i. C. de ſicar. voluntas enim, & propoſitum diſtinguunt maleficia. l. qui iniuriæ. ff. de fur. l. quod reipub. ff. de iniur. l. i. §. diuus. ff. de ſica. item conſideret cauſam, et finem maleficii cõmiſſi, vt ſi libidinis cã fecerit an animo occidendi vel aliter delinquẽdi, ac etiam conditionem, & qualitatem delinquentis, vt ſi minor, aut ſolitus delinquere, aut bonæ vitæ conditionis, & famæ omnia circunſpectus iudex conſideret in pœnis ipſis infligendis iuxta prædicta, ac tandem obſeruet etiam tradita per Mar. in pra. in. §. occurrit vbi etiam inſtruit iudices qualiter ſe habeant, tam in procedendo quam in condemnando, ⁊ puniendo ibi uideas hæc circa pœnas a iure ciuili inductas ſufficiãt.

49 ¶ † Iure vero canonico pro homicidio imponitur pœna perpetui carceris iuxta. c. nouimus de ver. ſig. et. c. pen. in fi. de hæret. et. c. quamuis. de pen. in. vi. Ana. in conſil. i. Imo. et alii in. c. qualiter et quando. de accuſa. in. §. ad corrigẽdos. Panor. in. c. tuæ. de pe. Bar. in. l. ii. iii. col. ff. de pub. iud. Bal. in. l. reos. ii. col. C. de accuſ. et per Panor. et Felyn. in. c. cum nõ ab homine. et in. c. at ſi clerici. de iudi. Steph. aufre. in repe. cle. i. de offi. ordi. ver. occaſione ꝑmiſſorum, ⁊ licet in ſpecie non loquãtur de homicidio, tamen indiſtincte loquuntur, et ex doctr. Panor. in. d. c. tuæ. et in. d. c. cum non ab homi. et Stephan. in. d. ver. occaſione deprehendi poteſt. nam diſtinguũt delicta leuia grauia grauiora, et grauiſsima, et pro grauiſsimis dicunt im poni pœnam perpetui carceris grauiſsimum autem delictum dicitur, vbi de iure ciuili mors venit infligenda, vt per Iaſo. in auten. ad hæc C. de iudi. ſed pro homicidio pœna mortis imponitur iure ciuili, vt ſupra, ergo iure canonico pęna perpetui carceris infligitur hoc etiam tradit Ancha. in conſi. clvii. & Cepol. conſi. xi. vbi ꝙ vbi de iure ciuili pœna mortis infligitur naturaliſ iure canonico imponitur pęna degradationis, & traditur iudici ſeculari vbi vero de iure ciuili mors ciuilis imponitur deponitur, & perpetuo carceri mancipatur.

50 ¶ † Not. ꝙ ius canonicum nunquam pro quocunque delicto etiam grauiſsimo imponit pœnam mortis, & ſanguinis, vt per glo. ii. q. iii. c. præuaricator. Innoc. in. c. cum oporteat. de accuſa. & in. c. qualiter & quando. eo. tit. vbi etiam Felyn. in. d. §. ad corrigendos. & in. c. crimina. vbi Panor. de colluſ. de tegen. doc. maxime Pau. Alexand. & Iaſ. in. l. tranſigere. C. de tranſ. Felyn. in. c. ſi quã iii. colum. de reſcrip. Cep. in conſi. lxxiii. Alex. poſt Bart. in. d. l. ii. ff. de publi. iud. Paul. de caſt. in conſi. cxix. pleniſsime Maria. Socy. in. c. ſententiam ſanguinis. ne cler. vel mona. Panor. in d. c. at ſi clerici. & in. d. c. nouimus vbi dixit nõ reperire iure canonico pœnam mortis, et in. c. ad audientiam. de crimi. fal. & in. d. c. archiepiſcopatu de rapt. bene tamen imponit pœnam præfata perpetui carceris, vt ſupra non autem ꝙ damnetur in metallum tamẽ ſi damnetur vz nec retractatur, vt per Innoc. in. d. c. qualiter et quando. lo. ii. & ibi Felyn. in. d. c. ad corrigendos. ver. ſubdit etiam item & pœnam exilii, & verberationis citra tñ pœnam ſanguinis imponere poteſt etiam in perſonis clericorum, vt ꝑ Panor. in. c. i. de calũ. & in. c. præterea. de cler. percu. & in. c. ii. requiris de appella. & in. d. c. in archiepiſcopatu vbi pœna corporalis impõi poteſt dummodo non trãſeat in emanationem ſanguinis. & in. c. cum te. de re iudic. & in. d. c. ad audientiam de crimi. fal. idem in ſubſidium vbi pœna pecuniaria ſolui non poteſt, vt per Panor. in. c. ad liberandum. de iudæis. item de truſio in monaſteriũ, vt in. c. tuæ. de pœnis. vbi Panor. & Stepha. vbi ſupra. & pęnas quas ponit ius canonicum, vide vt per Panor. in. c. cum non ab homine. de iudi. & Felyn. ibi in ver. reſpectu pęnæ exilii vbi enumerat pęnas varias de iure canonico plene Fel. in. d. c. ad corrigendos, & ibi ſi moriatur, an dicatur mori naturaliter, an cum cruciatu, & an tunc efficiatur irregularis ex hoc ſi moriaſ cito, & an poni poſſit in gabia.

51 ¶ † Et not. ꝙ ſi reperiatur imponi per ius canonicum pęna mortis intelligitur per

ſententiam excommunicationis, vt per Panor
mi. in. c. per venerabilem. qui filii ſint legit. vl-
ti. no. & in. c. i. vlti. col. de fur. & in. c. ii. in gloſſ.
fi. de maio. & obed. Thom. ii. ſecundæ. q. xcix.
52 ar. vlt. ℭ † Sed an pœna perpetui carceris mor
ti æquiparetur Inno. in. d. c. qualiter, & quan-
do. dicit ꝙ ſic Panor. in. c. tuę. de pœnis. & Car.
in. c. fi. de tranſa. per Mar. in pra. in. § attingam.
Cepo. in con. lxxiii. Bar. autem in. l. ii. ff. de pub.
iud. & Bal. in. l. reos. ii. col. C. de accuſ. Alexan.
Iaſo. & alii in. d. l. tranſigere dicunt non morti
æquipararari, ſed damnationis in metallum.
53 ℭ † Et not. ꝙ licet pœna perpetui carceris im-
ponat ius canonicum tamen procedit in puniē
dis clericis non autem in puniendis laicis pro
criminibus eccleſiaſticis, nam laico non poteſt
imponere talem pœnam perpetui carceris, ita
dixit Old. in conſi. lxviii. incip. quæritur. & Ro
ma. in ſing. ciiii. incip. tu ſcis. ꝙ de iure ciuili. &
de pœnis eccleſiaſticis, & perpetui carceris Ce-
pol. in. d. conſi. lxxxii. & an epiſcopus damnās
ad perpetuos carceres poſsit in ſententia reſer
uare ius minuendi pœnam arbitrio ſuo, dic vt
54 per Fel. in. d. §. ad corrigendos. ℭ † Sed an iu-
dex ſecularis poſsit damnare laicum ad perpe
tuum carcerem, & an damnando valeat ſentē-
tia text. in. l. ſeruo. C. de pen. & in. l. incredibile
ff. eo. & in. l. aut damnum. § ſolent. ff. eo. & Bar.
in. d. l. ii. ff. de pub. iud. et poſt eum Alex. ꝙ non
poteſt damnare, ſed Bal. in. d. l. reos. poſt glo. in
d. l. incredibale. & ibi Bal. dicunt valere ſenten
tiam, ſed reuocari poſſe at Bal. in cōſ. ccclxxx.
iii. vol. dicit ſententiam eſſe ipſo iure nullam.
55 ℭ † Sed an dānatus ad perpetuos carceres effi
ciatur inſucceſsibilis, vt ſi hęres inſtituatur poſ
ſit habere hæreditatem vel ab inteſtato ſucce-
dere tradit Bar. in. l. i. C. de his qui ad liber. per-
uen. non po. vbi etiam ꝙ non poteſt damnari.
Et an efficiatur inteſtabilis, vt non poſsit face-
re teſtamentum Ang. Imo. Alex. Aret. & Iaſo.
in. l. ſiquis mihi bona. §. i. ff. de acqui. hær. Alex.
poſt Bar. in. d. l. ii. ff. de pub. iud. Ang. in glo. qui
iud. car. tu. vbi ꝙ non poteſt damnari ideo non
efficitur inteſtabilis Fulgo. in conſil. cxliiii. Fel.
in. c. excommunicamus. in fi. de hære. & plene
in. d. §. ad corrigendos. Et dixit Ange. in conſi.
cclvi. ꝙ iudex damnās aliquem ad perpetuum
carcerem tenetur actione iniuriarum.
56 ℭ † Et no. etiam aliam pœnam de iu. can. vl-
tra perpetuum carcerem ꝙ poteſt pro talibus
delictis grauiſsimis, vt hæreſi murari, & appōi
perpetuo in muro murari, vt in. c. i. & ibi per-
petuo murandus de hære. in. vi. & in. c. vt com-
miſsi ibi carcere vel muro eo. ti. Fel. in. c. cum
non ab homine. in ver. reſpectu pœnæ exilii.
57 de iudi. ℭ † Et no. ꝙ licet de iu. can. non poſsit
imponi pœna mortis perpetui carceris, vt ſu-
pra, poteſt tamen pro homicidio tradi curię ſe
culari condemnandus. & puniēdus pœna mor-
tis per iudicem ſecularem præcedente tñ prius
degradatione ipſius clerici, vt per Ange. in glo.
& caput a ſpatulis, vbi tradit, & traditur in. d.
c. cum non ab homine. in quo vidēdum eſt pri
mo quæ ſint delicta degradatione digna ſecun
do de forma degradationis.
58 ℭ † Circa primum not. duplicem eſſe degrada
tionem verbalem, & actualem de quibus in. c.
i. de pœnis. in. vi. et doct. tradunt in. d. c. cū non
ab homine. & in. c. at ſi cleri. de iudi. & Specu.
in tit. de accuſa. §. ii. ver. item quæritur de for-
ma. Ioan. de firmo. in ſuo tracta. de epiſco. viii.
lib. vlti. par. & Felyn. in. c. non poteſt. circa. fi.
de re iud. doct. in. c. qualiter & quando. de accu
ſa. & in. d. c. tuæ. de pen. Ange. in. d. glo. & ca-
put a ſpat. vi. col. verbalis enim degradatio fit
ob grauiora, & enormia delicta, vt in adulterio
homicidio, & alia de quibus per doct. But. &
Panormit. in. d. c. at ſi clerici. & in. d. c. cū non
ab homine. & in. d. c. tuæ. Verbaliter enim de-
gradationis dicitur deponi, & pæna depōnis
imponitur taliter degradato, quod intelligas
dummodo ſit incorrigibilis, vt quia tertio mo
nitus non deſiſtat, vt dicitur in. d. c. cum non ab
homine, vbi glo. & doct. in. c. at ſi clerici. & in
d. c. tuæ. & Ange. in. d. glo. idem actualis degra
datio fit ob enormia, & grauiora delicta. d. c. at
ſi clerici. §. de adulteriis. & ibi Anto. & Panor.
& in. d. c. cum non ab homine. & Angel. in. d.
glo. & gloſſ. ord. in. d. c. ad comprimendum. de
59 offi. ord. & ibi doct. ℭ † Sed an pro homici-
dio fiat actualis degradatio, vt tradaf curiæ ſe-
culari puniendus glo. in. c. ad abolendam. de hę
re. & in. d. c. cum non ab homine. ponit tria de
licta in quibus actualiter degradatur, & tradif
puniendus curiæ ſeculari hęreſi, falſitate, & in-
iuria & contumelia facta epiſcopo ſuo doc. ibi
dem tam in. d. c. at ſi clerici. ꝙ in. d. c. cum non
ab homine. ꝙ etiam in. d. c. ad abolendam. ma-
xime Panor. in. d. c. at ſi clerici. ver. ad tertium.
poſt Anto. & Ange. in. d. gl. addunt nonnullos
alios caſus in quibus poteſt degradari actuali-
ter & tradi curiæ ſeculari de quibus ibi per eos
quo ad aūt ad materiā nrām homicidii conclu
dūt p tex. in. d. c. cum nō ab hoie nō dēre tradi
curię ſeculari niſi cōcurrēte incorrigibilitate, vt
qa plura cōmittat homicidia, nā tūc tradi pt cu

rie ſeculari, idem ſi homicidium fuerit qualifi-
catum, ut quia per aſſaſsinium commiſſum, uel
proditorie, vel p parricidium, vel contra princi
pum dominum terræ, vt per Capi. in deciſ. ſa.
conſi. cxxx. & deciſ. clv. in his enim poteſt tra
di curiæ ſeculari, & occidi, & ita dicit in diſpu-
tatione concluſiſſe Panor. vna cum Ancha. &
Ange. in. d. gloſ. dicit etiam ſi non ſit in corrigi-
bilis, & tex. in. d. c. cum non ab homine. inquã-
tum non ponat pœnam degradationis intelli-
gunt de ſimplici homicidio, & ita reſident præ
dicti doct. & communiter tenetur, & per Aret.
in. d. c. cum non ab homine. xiiii. col. Fely. c. i.
in fi. de homi. & in. c. inquiſitionis. i. col. de ac-
cuſ. & Ancha. in conſi. clviii. Fely. in. c. ſiquan-
do. v. col. de reſer. videnda longa diſputatio Pa
nor. in. d. c. at ſi clerici. verſi. ad tertium vſq; ad
fi. poſt Ancha. cuius verba reaſſumit, & ibi per
eum vide ex quibus delictis traditur curiæ ſecu
lari, & an ſit neceſſaria incorrigibilitas, ⁊ ibi in
fi. prin. ſentit ꝙ in grauiſsimis, vbi per pœnam
eccleſiaſticam, & ius canonicum non poteſt
puniri defectu pœnæ traditur curiæ ſeculari
Felyn. vero in. d. c. ſiquando, dicit non defectu
pœnæ, ſed defectu executionis pœnæ, dic vt p
eos, & per Firma. in. d. tracta. de epiſcopo. viii.
lib. vlti. par. & vide Bald. in. l. eum fratrem. C.
ad ſille. & in. l. preſbyteri. C. de epiſc. & cler. in
materia, & per Hoſt. in. c. ii. de homi. & gloſ. in
c. ii. ne cler. vel mon. vbi dicit pro homicidio
degradari q? tamen intelligit Butric. in. d. c. at
ſi clerici. degradatione verbali, & non actuali,
& vide multa tradita per Deci. in. d. c. at ſi cleri
ci. xxiii. co. & ſeq. ver. venio ad tertium. ⁊ ver.
poſtremo. de homi. clerico. & in. d. c. cum non
ab homine in quibus plene tradit in quibus ca-
ſibus degradatur, & qualiter fiat degradatio, &
an requiratur incorrigibilitas, & quãdo punitur
incorrigibilis abſq; degradatione punitur per
iudicem ſecu. plene, dic vt per eum, ⁊ vide per
Math. in conſtit. reg. de perſonis vbi ponit quæ
requirant, vt tradat curiæ ſeculari, ⁊ an p homi.
⁊ an pro rebellione, & cri. læſæ mai. ⁊ an priue
tur beneficiis, & an per iudicem ſecularem, dic
vt per eum, & de pœna homicidii ſecundum
ius canonicum per Mar. in conſi. vii.
60 ¶† No. tamen ordinem traditum per Panor.
in. d. c. cum non ab homine, ꝙ primo pro gra-
uiſsimis deponitur. ii. excommunicatur. iii. ana
thematizatur. iiii. ſi eſt incorrigibilis, & deuenit
ad profundum malorum degradatur, & tradi-
tur curiæ ſeculari puniendus licet ibi dicat non
requiri aliam degradationem tribus illis inter-
uenientibus ex quo eccleſia non fouet eum, ſed
exutus eſt omni priuilegio, dummodo tamen
pronunciet illũ incorrigibilem eſſe, & deueniſ-
ſe ad profundum malorum, & exutum priuile
gio, alias obtinere priuilegiũ, vt ibi per Panor.
& poſt eum per Barba. & alios poſtill.
61 ¶† Et an degradatus retineat priuilegium fo
ri, dic vt per Specul. in tit. de compe. iu. adi. §. i.
ver. in quibuſdam. vbi antequam tradatur cu-
riæ ſeculari retineat priuilegium licet degrada
tus. Et an retineat priuilegium. c. ſiquis ſuaden-
te? dic vt no. in. c. ii. de pœnis. in. vi. vbi ꝙ ver-
baliter retinet actualiter non per. d. c. ii. in fi. &
62 Mar. in ſing. c vii. ¶† An autem in aſſaſsino ſit
neceſſaria degradatio, vt puniri poſsit a iudice
ſeculari, an vero tanquam exutus omni priui-
legio clericali a iudice ſeculari puniri poſsit iu-
xta. c. i. de hom. in vi. Par. in tra. fin. ca. xxxviii.
dicit abſq; degradatione puniri poſſe cum a iu-
re ipſo facto ſit degradatus per. d. c. i. Steph. au
fre. in rep. clem. i. de offic. ordi. de poteſt. ſecul.
contra eccleſ. perſo. xviii. fall. & Marſi. in. l. i. in
prin. nu. lxi. ff. de ſica. & in. l. i. nu. c vii. C. de ra-
pt. vir. & in conſil. ix. dic vt per doct. in. d. c. at
ſi clerici. & in. d. c. cum non ab homine. vbi ple
ne Deci. poſt Panor. & Anto. qui dicunt requi-
ri degradationem actualem intelligentes. c. i. de
hom. in vi. loqui in verbali degradatione quaſi
ipſo facto ſit depoſitus, & degradatus verbali-
ter tamen requiritur actualis degradatio, dic vt
per eos ibi, & cum materia ſit canonica nec li-
ceat ponere falcem in meſſe alienam ad cano-
niſtas conuola in. d. c. at ſi clerici. & c. cum non
63 ab homine. ¶† Circa ſecundum de forma de-
gradationis, & qualiter fiat iſta degradatio, &
quo ordie, dic plene vt i. e. degradatio, ꝙ eſt. ii.
de pœnis. in. vi. & ponit Specu. in tit. de accuſ.
§. ii. ver. degradatur. & §. iiii. & traditur. in. c.
non poſſunt de re iud. & Dec. plene. in. d. c. at ſi
clerici. Iac. but. & Bald. in au e. preſbyteri. C. de
epiſ. & cler. Bar. in. l. qui vno. §. exautoratur. ff.
de re milit. Firma. in. d. tra. epiſ. viii. lib. vlt. par.
& per Mat. in. d. conſt. de perſonis. & de forma
degradationis militis per Bar. in. d. §. exautora-
tur. & per Par. in. d. tra. vii. car. & de degrada-
tione doctoris ibidem, & per Bal. in. l. ii. §. igno
miniæ cauſa. ff. de infamib. & per Thom. gram.
in voto. xxv. & per Alex. poſt Bar. in. l. i. C. de
64 dignit. lib. xii. ¶† Et ex quo ſupra dictum eſt
imponi pœnam perpetui carceris qualis eſſe de
bet, talis carcer, & an talis ꝙ ſtatim moriatur,
dic ꝙ non, ſed ꝙ conſeruetur per aliud tempus
nec ꝙ famæ ſtatim moriatur, vt per Panor. in

d.c.cum non ab homine in fi. & Ioan.de ligna. in clem.i.de pœnis,& per Fel.in.d.c. cum non ab hom:ne in fi.& in.c. qualiter & quando.§. ad corrigendos de accuſ.& ibi de alia pœna ꝙ ponatur in gabiis quæ non eſt in vſu. Et not.ꝙ vbi ecclesia degradatum tradit curiæ ſeculari debet intercedere ne mors inſtigatur, & iudex ſecularis faciat ad ſui libitum, vt in.d.c.nouimus de ver.ſig. Panor.in.d.c. cum non ab homine verſi.ii.opponitur.d.c.nouimus.

65 ¶†Sed quid ſi fuit degradatus per iudicem ecclesiaſticum,& traditus curiæ ſeculari ſi opponit,& allegat degradatus nulliter fuiſſe degradatum quis cognoſcet de degradationis nullitate,an poſſit iudex ſecularis de hoc? dic per Stepha.aufre.in.d.clem.i.in tract.de poteſt. ſecul. contra eccleſ.perſo.in.i.reg.iiii.fallen. vbi allegat Lucam de pen.in.l.ii.C. de pri.ſcol.lib.xii. vbi etiam,an lata ſententia per petue depoſitionis in ſacerdotem, & fuerit ſolemniter degradatu ,& traditus iudici ſeculari per eum pœna legitima puniendus, an iudex ſecularis debeat eum & cauſam eius,& crimina iterum examinare,dic vt per eum.

66 ¶†Item punitur homicida de iure canonum,vt efficiatur irregularis, & priuetur officio & beneficio, vt in.c.ii.& p totum de homicidio,& per totum de cleri.per cuſſ.& de cleri.pugna.in due.xlv.diſtin.per totum,&.l.diſtin.c.clericum, &.c.de his clericis, & in c.pen.de homicidio,& ſpecul.in tit.de diſpenſa.§.iuxta ver.facto autem,ſed an ipſo facto,an per ſententiam priuetur? dic ꝙ non ipſo iure,ſed per ſententiam gl. in ſum.xv.q.viii. glo.fin.in.c.paſtoralis.viii.diſtin. Card.Panor. Imol.& Felyn.in.c.quærelam de iureiur. ver. ſimiliter.doct.in.c.cum non ab homine de iud. & in.c.cum noſtris de conceſſ.præben. vbi Panor.& per Corſ.in ſing. in verbo ſententia loco vlt.vbi plene,& per Felyn.plene.in.c. inquiſitionis.i.colum.de accuſ.& in.c. ex parte verſi. quod autem periurus de reſcrip. Bal.in.l.fratrē vlt.colum.C.de his quibus vt indi.Mar. in pra. in.§.poſtquam Thom.ferra.in caute.xliii.& p Petrum de biaxio in ſuo tra. directorii electionum.ii.par.c.xxx.extende etiam in interficiē te iudæum,nam priuatur beneficio,vt per Arch.in.c.minor.l.diſtin.Fel.in.d.c.inquiſitionis, vbi dat cautelam,vt ante priuationem per ſententiam renunciet alicui amico,vt poſt diſpenſationem amicus ei renunciet, & ſic ante priuationem legitime retinet homicida beneficium, & per Thom.ferr.in.d.caut.& Petrum de bia. in.d.tra.& per Ioan.de arn.in ſing.xxii. vbi limita niſi in delicto qualificato,vt in aſſaſſinio, nam ipſo facto eſt priuatus, ſi conſtat iuxta.c. i.de homi.in.vi.poſt Fel.in.d.c.inquiſitionis.

67 ¶†An autem cum bona conſcientia peracta pœnitentia homicida retineat beneficium ibidem per Fely.& Imo.& alios in.d.c. cum noſtris Henri.bo.in.c.quæſitum de tempo.ord.& ibid. an faciat fructus ſuos homicida Bal.Paul. & Ang.in.l.prædonis.ff.de peti.hære.Paul.Alex.& Iaſ.in.l.i.C.de his quibus,vt indi. Anch. in.c.fœlicis de hære.in.vi.Fely.in.c. de quarta ver.faciunt poſtremo prædicta de præſcrip.

68 ¶†An autem homicida poſſit renunciare beneficio,quod habet per Fel.in.c.in noſtra de reſcrip.verſic.cæterum quando apoſtillabis. Limita tamen prædicta in homicida qualificato, vt aſſaſſinio,et parricida,nam talis ipſo iure eſt priuatus officio,& beneficio, vt in.d.c.i.de homi.in.vi.doct.in.d.c.cum non ab homine, vbi Panor.& in.d.c.at ſi clerici poſt Anto.& Fely. in.d.c.inquiſitionis,vbi ita limitat,& de iſta irregularitate propter homicidium,& percuſſionem, vide multa per Specul.in titu.de diſpenſa.§.iuxta per totum, & ibi de clerico cirurgico quod propter imperitiam,& malam curam ex inciſione vene,vel potatione fecit mori infirmum,⁊ vulneratum,& ibi de extrahente ſagittam de gucture, vel pectore vulnerati propter quod citius fuit mortuus efficitur irregularis,& de eo qui infirmo dedit potum,vel aliud ſimile contra conſilium medici,vt ibi per eum iii.colum.vide in ver.ſed quæritur quando occaſione homicidii cum ſeq.verſi.multis & per doct.in.c.ad audientiam de homicidio,& in d. §.iuxta verſi.ſed quæritur quando efficitur irregularis ratione mandati,& conſilii, & in verſic.facto autem quando propter homicidiū per ſe commiſſum efficitur irregularis, & in verſic.quid ſi agenti per ratihabitionem & de d.verſi. ſed quæritur vſq ad fi.§. iuxta proſequere materiam irregularitatis ratione homicidii, & percuſsionis cuius dicta addenda eſſent in materiis ſuis maxime in dante cauſam, & in mandante,& conſulente,& ratum habente,& per ſe faciente ibi ergo addenda ſiqua ibi dicta non ſint ex dictis per Specu.vbi ſupra,vbi multa ponit conferentia ad præmiſſa. Et an occidens mortuum ſeu in loco letali vulnerās mortuum animo occidendi efficiatur irregularis ſicut ſi viuum occiderit,dic vt per Marſi.in.l.qui ſine.ff.de quæſtio.

69 ¶†Et quis poſſit diſpenſare ſuper homicidio ad ordines, ⁊ beneficia obtinenda, & an, & quando epiſcopus diſpenſat

proſequere, vt per Spec. in. d §. iuxta in fi. ver. quando autem, & per quem poſsit circa irregularitatem homicidii diſpenſare, et in. §. ſeq. nūc de epiſcoporum ver. prohibetur autem epiſcopus diſpenſare cum homicida, & in. §. nūc breuiter ver. quinto cum homicida, & per doct. in c. at ſi clerici, & in. d. c. cum non ab homine ubi Anto. & Fely. & Panor. & Deci. dic vt per eos quando per Papam pro homicidio voluntario & caſuali, & quando per epiſcopum, & per Petr. de biaxio in. d. tra. directorii electio. iii. par. xxx. c. vbi diſtinguitur de beneficio curato, vt ſolus Papa, & beneficio ſimplici, vt epiſcopus poſsit: dic vt per Felyn. in d. c. ad audientiam

70 de homicid. ℭ † Et an epiſcopus, aut eius vicarius poſsit pœnam priuationis beneficiorum commutare in pecuniariam, dic vt per Paul. in conſi. ccvii. ꝙ non, & quia materia eſt canoniſtarum ad eos me remittam, & hæc ſufficiunt quo ad primum ſequitur de cauſis minuentibus

71 pœnam homicidii. ℭ † Circa itaq; ſecundum ex quibus cauſis pœnæ homicidii minorantur, aut differantur, dic ꝙ cauſæ prædictæ in ſuperioribus locis recitatæ minuunt pœnam ordinariam homicidii, vt ſupra in materia mandati & in materia cauſarum excuſantium homicidiū ex quibus minuitur pœna ordinaria, ſunt etiam nonnullæ aliæ cauſæ, & minuentes, & differentes pœnam ordinariam homicidii.

72 ℭ † Et primo excuſat, & minuit pœnam ordinariam homicidii, & eſt cauſa, vt minuatur vtilitas publica, & ideo ſi homicida eſſet vnus magnus artifex taliter quod eius vita eſſet profutura reipublicæ pœna minui debet non mortis imponi, ſed alia minor, vt religionis, vel pecuniaria reſcribendo ad principem, vt no. in. l. ad beſtias. ff. de pœnis per quam legem dixit Dy. euaſiſſe a pœna ordinaria quendam inſignem artificem fabrum qui ſocium percuſsit, & manus amputari debebat fuit dicta pœna mitigata per principem ratione ſuæ peritiæ pro hoc etiam. l. non omnis. §. fin. ff. de re milit. vbi per principem poteſt indulgeri transfugæ qui alios demonſtrauit ita per Par. in tract. ſindi. in verbo pœna in prin. vbi dicit ſe alias habuiſſe in facto, & euaſiſſe quendam bombarderium qui occiderat quendam qui fuit relegatus a patria per annos quinque qui bene ſeruierat in bello ādrūtino, & per Lud. in ſin. xi. & in fin. ccccixi. incip. inſcienſis Iaſo. in. l. lex eſt. ff. de leg. Math. in proœ. conſtitut. in princi. ix. no. & in. §. nos itaque. vi. no. vbi etiam de detegente proditionem Felyn. in. c. quærenti. iii. colum. de offi. delega. Cepol. plene in. ii. cautel. in princi. Vbi limitat niſi tumultus aliter ſedari non poſsit. l. pen. ff. de ſicar. niſi interficiatur, nam tunc acceleratur executio vt dicetur, & vide per Ioā. de atn. in epito. liii. poſt Fely. in. c. cum illorum ii. colum. de ſent. excommu. vbi de artifice pictore pœna manus puniendo quod poſsit ſibi amputari vnus digitus, & in epito. ſeq. quando deberet ſibi lingua amputari rōne blaſfemiæ.

73 ℭ † Et alio caſu acceleratur executio, vt ſupra vbi cōdemnatus eſſet latro manifeſtus, vel ſeductor prærūpens, nam tunc fieri poſsit executio, deinde ad principē reſcribi. l. filio exhęredato. §. ii. & l. vero. § fi. ff. de iniuſto rup. teſta. & per Cepo. conſi. xxxvi. in fi. glo. in. l. et ſi ſeuerior vbi doct. C. de infami. Marſi. in pra. in §. oportune. ii. colum. & in. l. qui falſam. ff. de falſ. & in. l. qui ceden. ff. de ſicar. Felyn. in. c. illud de maio. & obed. doct. & Bartol. in. l. quid ergo. §. pœna grauior. ff. de infami. plene Iaſ. in l. i. ii. ff. de legi. & plene Thom. gram. in conſil. xxix. in fi. idem dic quod vtilis reipublicę non poteſt torqueri, vt per Mar. in. l. edictum. ff. de quæſtion. & in pract. in. § expedita. Item iuſta cauſa minuendi pœnam ſunt ſeruitia præſtita principi, nam ſiquis diu ſeruierit principi pœna ordinaria poteſt minorari, vt no. glo. & Angel. in. §. plane inſti. de iure na. gen. ciui. in ver. meritum. Thom. gr. ma. in. d. conſi. xxix. circa fi. allegat Bart. caſſe. in ſuo tract. gloriæ mundi. vi. par. xix. conſidera. ii. colum. & xxxviii. conſid. in fi. ℭ Item ſi cōdemnatus ſit bonæ vitæ, & famę, nam talis bona vita, & fama eſt iuſta cauſa minuendi pœnam, vt per Alex. in cōſi. c. xxi. vii. vol. facit. c. reg. ad peruerſorum.

74 ℭ † Item priuilegium liberat a morte, ne dū minuere pōt, nā Cardinales habent priuilegiū, vt ſi condemnatus ad mortem ducatur ad ſupplicium, & ei fiat obuiam Cardinalis, & capellum appoſuerit in caput eius nō poteſt exequi ſententia ad mortem, ſed liberatur, ita per Bal. in. l. additos. C. de appella. & ibi Pau. de caſt. & per Amode. iuſti. in tract. ſind. ſub num cclm. et ideo dat cautelam Cepo. in. ii. caute. in princ. vt procuret, vt Cardinalis tranſeat per viam per quam ducitur condemnatus ad ſupplicium, & obuiam ſibi faciat, & apponat in capite condemnati pileum, & erit liber, & per Par. in tra. ſindi. in verbo pœna verſic. ān ſi primo. Vbi idem forte eſſet in filio regis, nam ſi obuiaret condemnato ad mortem poſſet eum liberare tamen ſub dubio reliquit in filio regis cum teneatur iuſtitiam facere nec obuiare iuſtitiæ. l. memineris.

C. vnde vi. idem dicit ibi Par. ſi laqueus fuerit fractus, & illeſus euadat dum ſuſpenditur. nam debet liberari, & ſupradictum eſt idem dicit Archidia. xiii. q. ii. c. quæſitum contra gloſ. ibi, & Roma. in ſingu. in verſi. eccleſia. verſi. fugiens & per Oldra. in conſilio quinquageſimoquarto in fin. ſi obuiaret condemnatus dum ducitur ad ſupplicium corpori Chriſti. nam liberandus eſt vt ibi per Archid. & Cardina. in clementina prima. §. inſtitutione in fin. de reli. & vener. ſanctorum quod verum eſt dummodo ad ipſum corpus recurreret, & ſuſcepiſſet communionē vt habetur poſt Felyn. in capitul. quærenti de offi. delega. vbi etiam de cardinali.

75 ℭ †Item pietas paterna eſt cauſa minuende pene mortis, & ideo ſi pater præſentat ſponte filium homicidam ſi conſtat de homicidio non debet pęna ordinaria puniri, ſed alia mitiori p text. in. l. milites agrum. §. deſertorem. ff. de re mili. per quem dixit Pau. de caſt. euaſiſſe quendam filium cuiuſdam mercatoris, & obſtenſo tex. imperatori qui voluit videre pepercit filio ob ſpontaneam pręſentationem factam a patre, & relegauit ipſum ad tempus de quo dicto per Saly. in. l. propter inſidias. C. qui accuſ. non po. Fely. in. c. accuſaſti vlt. colum. de accuſ. Augu. poſt Ang. in gloſ. necnon ad quærelam. vii. car. verſi. xxi. Cepo. in. l. caute. Pau. de ca. in cō ſi. ccxxxvi. in fi. & Felyn. in. d. c. quærenti per Bald. in. l. fin. in fi. C. de vſu. rei. iudi. Iaſ. in. l. de quibus. xv. col. ff. de legi. Nico. boer. in tract. de ſedi. vii. præſuppo. in fi. Mar. in. l. iii. §. in auditum. ff. de ſicar. & in. l. i. §. ad quæſtionem ver. vlterius no. ꝙ pater. ff. de quęſtio. & dixi ſupra nec talis cautela nimis tuta eſt cum iudices eam non attendant cum tamen obſeruare deberent cum fulcita auctoritatibus, & ea alias vſus ſui in cauſa homicidii fretus tamen ex quo inter conſanguineos agebatur ſpe future remiſſionis & indulgentiæ propinquorum pro vt poſtea euenit nec ea cum extraneis fuiſſem vſus.

76 ℭ †Item ſi immineret forte periculum principis, vt quia ſciret tractatum, vel proditionem & condemnatus diceret ſe coram principe vel ſe nominare tractantes. nam tunc debet ſuperſederi in executione vt refert Par. in. d. tra. ſindi. in verbo pœna ver. an ſi lo primo vbi refert ita contigiſſe in quodam Romano qui fuit liberatus ne detegeret delictum Pape & per Fely. in. c. ſi quando. ii. col. de reſcript. & pro hoc facit dictum Bald. in. l. ii. §. poſt. ff. de orig. iur. vbi tradit de eo qui voluit ſubripere arcam credens plenam pecunia & in ea fuit inuenta littera tractatus contra principem an debet ſibi indulgeri ſi reuelauit principi tamen dicit Paris. hoc cauēdum, nec retardandum executionem capitalem immo acrius puniri debet et hoc per tex. in. l. ſi quis forte. ff. de pœnis, & per Felyn. in. c. quærenti. ii. col. de offi. deleg. ad idem tex. in. l. omne delictum. §. fin. ff. de re mili. vbi non debet parci promittenti ſe velle capere multos criminoſos & latrones, & demonſtrare tranſ-
77 fugas Par. vbi ſupra. ℭ †Item differtur execu-
tio ſi poſt ſententiam liquet de innocentia rei,
vel iudex videret iniuſtam eſſe ſententiam vt
per Bar. & Alex. poſt eū in. l. i. §. ſi quis vltio. ff.
78 de quęſtio. ℭ †Item differtur executio ſi ſentē-
tia fuerit iniuſta. nam executor debet ſuperſe-
dere & reſcribere ſuperiori, vt plene p Alex. in
l. adiuo pio. §. in venditione in fin. ff. de re iudi.

79 ℭ †Item tumultus populi facit differre executionem non tamen liberare ſicut etiam facit accelerare executionem non tamen innocentem condemnari. l. decurionum. C. de pœnis. l. ad beſtias. ff. eo. l. qui cedem. ff. de ſicar. vbi in dignitate poſitus homicida ſi deportatur fieri debet conſulto principe niſi tumultus non poſſet aliter ſedari. nam eo inconſulto poteſt deportari, & per Specu. in titul. de ſequeſt. po. & fru. §. i. verſi. ſed nunquid. non tamen ad tumultum populi poteſt condemnari, vt per mōtal. in tra. de reprob. ſen. pila. verſi. & hæc ſufficiant, & verſi. ac hęc omnia no. in. d. l. decurionum, & in. l. priuatus. ff. qui & a quibus, & quod poteſt accelerari executio non autem cōdemnari per Amod. iuſti. in tracta. ſindi. ſub nume. clvi.

80 ℭ †Idem acceleranda eſt executio ſi periculū eſt in mora, vt quia iudex timeat ne amici, & conſanguinei condemnati faciant tumultum & auferant condemnatum. nam debet accelerari executio etiam durante termino defenſionis ut per Card. in tra. ſind. verſi. ccxiiii. incip. adde ꝙ factis Bal. & Ang. in. l. cum reis. C. de pęn. Mar. in. d. l. qui cedem, & per Ro. in ſingu. 383. incip. licet iudex Cepo. in cau. ii. in fin. prin. Iaſ. in. l. i. vlti. col. ff. de offi. aſſe. & vide per Par. in. d. tra. in verbo pœna in princ. & in verſi. an ſi lo vlti. gloſſ. in. d. l. decurionum in verſiculo exclamatum eſt quod nec etiam torqueri poteſt ad tumultum, & clamorem populi, & alias allegaui in facto licet officialis beſtia ad tumultum, & clamorem populi intulit plura genera tormentorum, & tortus perſeuerauit in negatione.

81 ℭ †Item differtur executio ſi princeps, vel ſuperior mandaret puniri grauiori pœna quam ſit eius conſuetudo, vel ius deſponit. nam tunc

non ſtatim fieri debet executio, ſed differri per xxx. dies vt eſt caſus in. l. ſi vendicari. C. de pœnis glo. in auct. de manda. prin. §. deniq; verſic. nunciandum glo. in. c. i. verſi. noſcitur in fin. de conſtit. in. vi. & in. c. ii. de filiis presbyter. & in c. ſi quando de reſcrip. Ang. in auc. |vt determi. ſit num. cleri. Floria. in. l. iiii. §. ſed ſi quis. ff. fini. regum. Cepo. in caut ſecunda ver. notandus Fely. in. d. c. quærenti. iii. col. Marſi. in pract. in §. oportune. ii. col. Rober. maran. de venoſa in quadam ſua diſputatione ad plenum. Idem in ſententia principis irati imponentis pœnam a iure ſtatutam tex. eſt in. c. cum apud. xi. q. iii. Panor. & Imo. in. c. ii. de re iudi. Fely. in. d. c. quæ-
82 renti. iii. col. ℭ †Item differtur executio ſi condemnatus ante ſententiam fuerat campſor. aut alicuius negociator qui teneretur reddere rationem. nam dominus poteſt proteſtari vt nõ exequatur ſententia niſi prius rationes reddiderit, vt eſt tex. in. l. i. C. de bon. præſcript. vbi firmat Bar. Bal. & Ange. adhibet talem cautelam, & Bar. Bal. & alii in. l. ſeruo legato vbi etiam Ange. & Imo. §. fi. ff. de leg. i. & in. l. fi. ff. de public. vbi etiam Roma. Bal. in. l. ſeruus vni ex heredibus. ff. de leg. i. Ang. in. l. debitoribus. ff. de re iudi. Pau. in. l. ſi maritus. ff. ſolu. mat. Panor. in. ca. veniens. iiii. col. de accuſa. Ang. in. d. glo. & caput a ſpa. verſi. quæro aliquis Roma. in. l. pomponius ſcribit. ff. famil. herci. Cepo. in d. caut ii. verſi. ſi vis differre Par. in. d. verbo pœna verſi. an ſi lo. i. Mar. in. d. §. oportune. i. col. Fel. in. d. c. quærenti. iii. col. quod limita vt per Bal. niſi fuiſſet in mora veniendi, & petendi rationem ſibi reddi, vt dicit Par. vbi ſupra & licet Ange. & Imo. in. d. l. ſeruo legato ⁊ Par. vbi ſupra nõ ſeruatur cõſuetudine cum faciliter poſſet fraus inueniri ad differendum mortem tamen Cepo. in. d. cau. dicit etiam hodie ſeruandum cum nõ tollatur diſſuetudine licet forte per contrarium vſum vt per Cyn. docto. in. l. fin. C. de iure domi. impetr. & in. §. i. in prohem. inſtitut.
83 ℭ †Item differtur executio ſi fuerit condemnata aliqua mulier prægnans. nam expectari debet donec pariat vt prouideatur de nutrice tex. eſt in. l. prægnantis. ff. de pen. l. imperator adrianus. ff. de ſtatu. hom. no. gl. in. l. negat lex regia. ff. de dam. infe. & ne dum ſi ſit libera, ſed etiam ancilla glo. & doc. in. d. l. imperator. idem ſi pati deberet amputationem membri ſecundum Bar. in. d. l. imperator. idem ſi deberet deportari, vel confinari ſi ex hoc partus pateretur detrimentum ſecundum Bar. poſt Gulie. in. d. l. imperator. idem ſi pari it, & nõ reperiatur nutrix quæ velit ipſum puerum lactare, ſecus ſi defectu pecuniæ. nam ſolui debet de publico, ita cõſuluit Oldra. ſecundum Bart. in. d. l. prægnantis multa. tradit de hac prægnante Mar. in prac. in §. nunc videndum. vbi plene & in. §. oportune iii. col. & vide gloſſ. in. c. apud teſſalonicam. xi. q. iii. Saly. in. l. propter inſidias. C. de accuſ. Bal. in. l. additos. C. de appella. Ang. in. l. i. ff. de bon. præſcrip. & in. l. ſi vendicari. C. de pen. & in auctẽ. vt determi. ſit num. cler. col. ii. Bal. in. c. i. de eo qui inter. fra. dom. ſui. & licet Bar. in. l. excuſantur. §. verum. ff. ſi quis cau. dicat habere locum caſu quo fuiſſet prægnans poſt capturam tamen tenetur etiam ſi ante fuiſſet prægnãs ex ratione. d. l. prægnantis, vt per Roma. in rubri. ff. de bo. dam. Alex. poſt Bar. in. d. l. ſi prægnantis, & in. l. i. §. numerum. ff. de excuſa. tur. plene Par. in. d. verbo pæna. ver. an ſi lo. i. Cepo. in. d. ii. caute. ver. non debet fieri executio. col. ii. & Fely. in. d. c. quærenti. iii. colum.
84 ℭ †Item differtur executio propter neceſſitatem indagandi alterius criminis, vt per gl. in. l. is qui reus. ff. de accuſ. niſi eſſet cauſa calumnioſa vt per Bar. in. l. pe. ff. de accuſa. Par. in. d. ver
85 ſi. an ſi lo. i. in fi. ℭ †Item minoratur pœna immo liberatur ſi condemnatus ad mortem velit meretricem exiſtentem in lupanari ducere in vxorem, vt per Par. in. d. ver. an ſi lo. i. verſ. & alia quæ non ommitto. vbi dicit iure non probari, ſed tantum ꝙ peccata omnia ſibi dimittũtur tamen practicant hiſpani & obſeruant, vt
86 ibi per eum. ℭ †Item decuriones ciuitatis non poſſunt ad mortem condemnari, ſed ſuperiori reſcribendum eſt vt eſt tex. in. l. diui fratres. §. i. ff. de pœnis. & in. l. ii. §. i. ff. de bonis eo. qui ſibi mor. conſci. & in. l. i. §. ſimilimodo. ff. quando appel. reſci. & in. l. ſi quis filio exheredato. §. eius. ff. de iniu. rupt. reſt. & in. l. qui cedem. ff. de ſicar. niſi aliter tumultus ſedari non poſſit vt in d. l. qui cedem, & per Gandi. in rub. de homicidio. v. col. verſi. ſed pone, & no. gl. in. d. §. ſimilimodo. in cuius decurionum loco ſuccedũt hodie conſiliarii, & anciani ciuitatum vt dicit gl. in rub. C. de decurio. lib. x. & glo. in. l. ſed ex inver. decurionum. ff. de dolo. Bar. in. l. i. ff. de aſſe. plene Mar. in pra. in. § expedita Thom. gra. in vo. i. idem dic in principalioribus ciuitatum, vt eſt text. in. d. l. diui fratres. §. fin. ibi ſi quis ex principalioribus alicuius ciuitatis latrocinium fecerit aliud ve facinus, & capitalem pœnam meruiſſe videantur vinctos eos cuſtodies ⁊ mihi ſcribes & adiicias quod quiſq; commiſerit, ita per Cepo. in. d. cau. ii. iii. col. ver. decuriones

vbi dicit notandum eſſe ad differendum mortē alicuius primatis & conſiliarii ciuitatis Felyn. in.c.quærenti.iii.colū.idem dic tales torqueri non poſſe vt plene Mar.in pra.in.d.§. expedita.& Brun.ii.part.tra.indi.& plene Tho.gramma.in vo.i.Marſi.in.l.edictum.ff. de quæſtio.

87 ❡†Et ſic in delictis puniendis qualitas perſonarum inſpicienda eſt plus enim punitur popularis & humilis quam exiſtens in dignitate, & nobilis, vt in.l.iii.§.fi.ff.de ſicar.& in conſtitut. qualitatem perſonarum,& no.Mat. poſt And. in conſti.qui doloſe.de incend.& habetur in.l. diuus.ff.de pen.& in.l.i.in fi.ff.de ſica.& in.d.l. qui cedem.& ibi Mar.& in.l.capitalium.§.venenarii.ff.de pen.& in.l.iii.in fi.l.ſi quis.ff.eo.ⲥ in.l.decurionum.&.l.ſi matrem.C. de penis.& Mathe.in prohem.conſti.§.nos itaq;,& in conſti.cultus iuſtitie.ix.no.vbi in pœnis corporalibus in plus punitur,ignobilis in pecuniariis vero econtra,& per Fely.in.c.cauſam de reſcrip. pro homicidio vero quo ad mortem nulla eſt diſtinctio cum omnes moriantur, bene tamen eſt diſtinctio quo ad genus mortis. nam nobilis decapitatur,& ignobilis furcas ſuſpenditur, vt in.d.conſti.terminum vitæ, & ibi Mathe.in.d. conſti.cultus iniuſtitiæ,& in conſtitu. cum ſatis iii.no.Par.in.d.ver.pœna ver.an ſi lo vlt.ibi vnde iudex qui poſuit pœnam furcarum nobili tenetur cum debet eum decapitare & ꝙ pœna mitigatur ratione dignitatis,& nobilitatis per Mathe.in prohem.conſti.in prin.ix.no. & in conſti.intentionis.ix.no.& in prohem.§. nos itaq; vi.no.& in conſti.pactatenorum. viii.not. vbi aliquæ cauſæ ponuntur & ꝙ minoratur pœna ratione dignitatis in.l.moſchis.ff.de pen.& per Thom.gram.in vo.xxiii.gloſ.in.l. pedius.ff.de vi & vi arm.& Par.in.d.ver.pœna ver. quid ſi per ſtatutum,& Fely.in.c.cum quidem. de iureiu.& per Bal.in.c.ſi quis vero.de pa.iura.fir. & Car.in.c.pe.de here.& per Boni.in tit. quid ſit accuſatio.penul col. vbi etiam plus punitur pauper quā diues in corpore in burſa vero econtra,& potius pœna minuitur in libero quam in ſeruo.l.i.vbi Bar.ff.de pen.item magis fœmine quam maſculo.l.quiſquis.ver.ad fœminas.vii. no.vbi Bar.& Saly.C.ad.l.iul.maie. item magis in ſtatu libero quam ſeruo.l. ſtatu libero.ff. de quæſtio.item an & quando in plus puniatur nobilis quam ignobilis & econtra per Cepo.in conſi.xl.iii.col.item in ſeruo pœna non debet mitigari,vt per Thom.gram.in conſi.xlix.

88 ❡†Item differtur executio ſi accuſetur de grauiori crimine.nam tunc differtur executio capitalis ex primo delicto,& homicidio,ita dixit Bar.in.l.ii.§.qui exhibendi.circa fi.ff. de cuſto. reo.& refert pro ſingulari, & ſequitur Roma. in ſing.cccccclxvii.incip.ſuſcipe vnam cautelā Cepo.in.d.ii.cau.ver.pro condemnatis.Felyn. in.d.c.quærenti.iii.col.Par.in.d.ver.an ſi lo.i.

89 Marſi.in.d.§.oportune.ii.col. ❡†Item differtur executio ſi reus condemnatus efficiatur furioſus,vt per Bal.& Aluar.in.c.i.an ille qui inter frat.domi.ſui.& per Bart.in.l. ex facto.vi. col.ver.quinto requiritur.ff.de vulga.& pupil. Alex.poſt Bar.in.l.fulcinius.§.ad eo.ff.de eo q mitt.in po.cauſa reſer.doct.in.l.furioſum.C.de teſtam.limita niſi appareat de fictione,& ſimulatione furoris.l.obſeruare.C.de iura.cal.l.diuus.ff.de offi.preſ.Bar.in.l.congruit.ff.eo.item limita niſi culpa ſua fuiſſet effectus furioſus Cardi.in clemē.i.de homicidio.vi.q.Limita etiam quo ad bona ſecundum Bal.in.d.l. furioſum.vide Cep.in.d.ii.cau.iii.col.ver.eſt alia caute.Fely.in.d.c.quærenti.iii.col.Mar.in.d.§.oportune,& in.l.i.x.limi.ff.de ſicar.& diximus ſupra.

90 ❡†Item differtur executio pene capitalis ſi teſtes fuerint accuſati de falſo ⲥ quis producēs. nam tunc ſuperſedetur ex quo ſi conuincerentur teſtes de falſo condemnatus non apparet commiſiſſe delictum per tex.in.l.i.C.qui accuſ. po.Saly.in.l.ſi docueris.C.de fa ſ.& Bal.in.l.i. C. de quæſtio. vbi limitat niſi adſint alii teſtes numero oportuno tex.& gloſ.ad hoc in.l.i.in fi.ff.quemad.teſta.aperian.& per Capi.in deciſio.ſa.conſi.xxv.& vide Ange.in gloſſ. comp. dicti inquiſi.inter defenſ.v.co.ver.quid ſi dicat teſtis.Et limita niſi appareat accuſatio calumnioſe facta animo differendi, vt per Cep.in.d. ii.cau.iiii.col.ver.ad hoc,per Fely.in.d.c.quærenti.iii.col.& per Marſil.in.d.§. oportune.in prin.vbi alios allegat,& per Capi.in.d.deciſio. xxv.& ibi limita etiam niſi ſe nimium arctaſſet vt quia poſt concluſum in cauſa,& aliter limi-

91 ta vt per Capi. ❡†Item differtur executio ſi condemnatus aut eius amici, & conſanguinei appellaſſent.nam pendente appellatione non poteſt exequi ſententia capitalis.l.non tantum ff.de appel.immo ſi iudex vellet exequi cōſanguinei,ⲥ amici poſſent auferre condemnatum a manibus familiæ impune vt per Bal.& Ang. in.l.additos.C.de epiſ.aud.& in.l.additos.C.de appel.& per Guido.pape.in deciſ.cccccclxxix. Imo.in.c.ſi quando.de offi.deleg.ubi Felyn.& Deci.Ange.inſti.de actio.§.pœnalem.ver.adde ꝙ eximēs.vbi limita niſi eſſet latro manifeſtus, vel ſeductor prerumpens.l.ſi quis filio exhere-

dato. §. hi aũt. ff. de inin. rup. teſt. vbi plene per doct. & per Cepo. in. d. ii. caut. ii. col. ver. potes adhibere. Fely. in. d. c. quærenti. & in. c. ſi quando. & ibidem per Deci. vbi an & quando poſſit exequi ſententia capitalis poſt appellationẽ vel ante decem dies in quibus limita & Marſi. in. d. §. oportune. ii. col. & per Fely. in. d. cap. ſi quando licet eximens condemnatum a manibus familiæ teneatur crimine læſæ maie. vt in l. iii. & ibi Bar. ff. ad. l. iul. maie. tamen fallit vbi eſt appellatum & iudex vellit exequi pendente appellatione alias limitationes quando licet iudici reſiſtere? dic vt ibi per Fely. & inquantũ de confeſſione dicit quod ſtatim quod eſt confeſſus mittitur ſententia executioni loquitur ſecundum ius canonicum, ſecundum quod confeſſus non appellat. c. romana. §. ſi aũt. vbi glo. de appella. in. vi. vide per Francum in. c. cũ ſpeciali §. porro poſt alios. de appella. & in. c. paſtoralis eo. Limita tamen in cauſa quo per ſtatutum non admittatur appellatio vt eſt in regno in homicidio ſecundum ritum magnæ curiæ vt per Thom. gra. in vo. ii. & ſupradictum eſt. Et an prohibita appellatione per ſtatutum poſſit recurſus haberi ad ſuperiorem, & de remedio condemnati dic, & proſequere plene an & quando, vt per Mar. in. d. §. oportune. verſi. quæro vlterius videmus, vſq; ad fin.

92 ¶ † Item differtur executio ſi poſt delictũ, aut ante ſententiam effectus fuerit clericus, nam nõ poteſt ad mortem condemnari per iudicem laicum, ſed eccleſiaſticum puniri niſi appareat effectus clericus in fraudem, vt per Ioan. and. & alios in. c. i. de obli. Bart. & alii poſt eum in. l. i. ff. de penis. & in. l. i. C. an ſeru. ex falſ. cau. & in l. officialis. C. de epiſ. & cler. Ange. in. l. denunciaſſe. §. quæritur. in fin ff. de adulter. Dy. & Nico. de Neap. in. l. idem vlpianus. ff. de excuſ. tuto. Alex. poſt alios in. l. ſi. ff. de iuriſ. om. iud. Cepo. in. d. ii. cau. iii. col. ver. ſi quis commiſit. Marſi. in. d. §. oportune. & plene in ſing. cccxxxiiii. vbi limita vt per eum & per Iaſ. in. l. quædam puella. ff. de iuriſd. om. iud. & plene per Mar. in l. ſtatu liber. i. & ii. col. ff. de quæſtio. & per Io. de arno. in ſingula. xix. vbi q̃ ſtatur iuramento q̃ votum fecit ante & non in fraudem, & plene an & quando per iudicem ſecularem puniatur Gand. in rubri. de pœnis. xi. & xii. col. & in rub. de var. quæſti. in male. in fi. iii. col. & ſeq. diſputat plene in. d. tit. de pœnis. incip. pellolus. & Par. in tracta. ſindi. car. xxvii. q̃ Marſi. in conſi. xlix. & in rub. ff. de fideiuſſ. num. cx. car. x.

93 ¶ † Et an & quando clericus primæ tonſuræ poſſit puniri per iudicem laicum non incedens in habitu & tonſura dic plene, vt per Cepo. in conſi. xi. Mar. in conſi. lxvii. ii. dub. & in ſingu. cccc viii. Thom. gram. plene in vo. xxiiii. & per Capi. in deciſ. ſa. conſi. clxi. vbi quando amittit priuilegium immiſcendo ſe enormibus prædictos autem modos differendi principaliter tradit Ludo. de rom. in. l. ſi. ff. de re iudi. a quo ſum pſit cautelas Cepo. in. d. ii. cau. & Felyn. in. d. c. quærenti. & Marſil. in. d. §. oportune. in quibus ponunt modos differendi executionem, & cautelas differendi mortem, & prædicti a Ioan. de firmo. in ſuo reperto. in verbo mors prorogatur condemnato, & in verſi. ſequen. mortis executio.

94 ¶ † Item minuitur pœna ratione ætatis, & ideo pupillus homicida non punitur pœna capitis, ſed alia mitiori. l. auxilium. §. in delictis. ff. de mino. Bal. in. l. quicunq;. vi. col. C. de ſer. fugi. & in. l. & ſi ſeuerior. ii. colũ. ver. & antequam. poſt glo. C. de infami. Bar. in. d. l. qd ergo. §. pœna grauior. ff. eo. not. in. l. ſacrilegii. in prin. ff. ad. l. iul. pecu. Felyn. in. c. i. de ſenten. excommu. Cepo. in. d. ii. caut. verſic. ſi per ſtatutum. iiii. col. vbi etiam de ſene, & per Barto. in d. §. pœna grauior. de ſene, & Math. in conſtit. minorum iura. v. not. & Thom. gram. in voto. xiiii. Par. in. d. ver. pœna. verſ. quid ſi vbi iudex poteſt mitigare, & in ver. licet afferens. ſenem conuerti ad ſenſum puerilem Areti. in cõſ. 113. Ancha. in conſil. cclxxxiii. & dicit Cepol. in. d. caut. ii. quod iudex ad hoc vt minuat non cogitur, nec ex hoc poterit appellare, vt per Alex. in. d. l. pœna grauior. §. quid ergo. ff. de infami. & per Par. in ſi. d. verſi. licet. & per Ange. in gl. ſi non ſoluerit. iii. col. verſi. iiii. caſu. Mar. in conſi. xxiiii. conſi. xxx. conſi. xxxix. conſi. xlvii. et ſeq. & in. l. infans. & in. l. i. in prin. ff. de ſicar. & in pra. in. §. quoniam. car. xxix. i. col. ver. Item ſcias. nec obſtat. l. impunitam. C. de pen. nam locum habet in totum cum ætas non tollat pœ̃nã in totum, ſed bene facit minui, vt patet ex prædictis, & diximus ſupra, & dixit Par. in. d. ver. licet. in fin. quod quando pœna ex cauſa minui debet ſi non minuit iudex poteſt appellare contra id quod ſupradictum eſt.

95 ¶ † Item differtur executio ſententiæ capitalis ſi poſt ſententiam, aut confeſſionem liquet de innocentia condemnati. nam tunc nõ debet fieri executio perſonalis, vt in. l. i. §. ſi. ff. de quæſtio. & per Innoc. & alios in. c. ſignificantibus. de purg. vulg. Bal. in. c. i. vlt. col. de confeſ. Fel. in. c. conſanguinei. i. col. de re iudi. plene Marſ. in. d. l. i. §. ſi ff. de quæſtio. & in pra. in. §. oportune.

tune.iii.col.vbi etiam de principe reſcribente
exequendam ſententiam, & de iudice vidente
iniuſtam eſſe ſententiam an eam exequi debet,
& ibi etiam ſi innocens fuiſſet punitus an verus
delinquens, & homicida euitet pœnam quod
non, ſed punitur vt eſt text. & ibi Bald.in.l.qui
ſeruum.ff.de inter.act. & in.l.res inter alios a-
cta.in fi.C.quib.res iudi.non no.& in.c.i.§ iniu
ria.vlt.col.de pa.iur.fir. & Panor.in.c.quam-
uis.ii.col.verſic.vii.quæro de re iudi. Angel.in
glo.dandis.& ſoluen.in fi. Rom.in.l.ſemel mo-
ra.ff.ſol.mat.Mar.in.l.i.§.fi.ff.de quæſti.& no.
in hoc quod dicit Bar.in.d.l.i.§.fi.ff.de quęſtio.
ꝙ quando conſtat de innocentia rei non poteſt
iudex eum liberare, ſed reſcribere ad ſuperio-
rem, vt ibi etiã per Mar.xxv.q. & in.d.§.opor
tune.iiii.col.& in.d.locis plene de materia in-
nocentiæ, & de teſtibus inhabilibus admitten-
dis ad eam probandam, & ꝙ tollitur præcedẽs
confeſſio rei ſi conſtat de innocentia, vt p Bal.
in conſi.clxxi.vi.vol.& Deci.in.l.& ſi nihil.ff.
de reg.iu. Et no.id quod dicit Mar.in.d.§.opor
tune.in fi.iiii.co.ꝙ habens iuſtam defenſionem
dicitur innocens ſecundum Bal.in.l.ii.C.qui te
ſta.fa.poſſ.Pau.in.l.ſiquis filio.§.ſi autem.ff.de
96 rup.teſt.❡†Item differtur executio immo re
tractatur ſententia principe inconſulto quãdo
ſententia apparet notorie iniqua, vt quia con
demnatur, quia titium occidit qui reperitur vi-
uere, nam abſolui debet, & liberari, vt habetur
in.c.ii.de purg.vulg.& in.l.inde neratius.in fi.
ff.ad.l.aquil.Aret.in.c.propoſuiſti.pen.colum.
de proba.& in.c.de his.i.col.de accuſa.Felyn.
in.d.c.propoſuiſti.& in.d.c.conſanguinei.ante
fi.de re iudi.vbi ponunt aliquos modos differẽ
di, & abſoluendi, et per Mar.in.d.§.oportune.
v.col.Item ſi condemnauit, quia vulneratus ap
paruit, & mortuus ex vulnere, & poſtea appa
reat nõ vulneratus.nam abſolui debet, vt per
Ange.in gloſ.compa.inquiſ.inter defen.in fin.
poſt Bal.in.l.ſi quis teſtibus.in fi.C.de teſti. vbi
dicit quendam ex hoc fuiſſe liberatum, & per
Bel.in pra.in rub.de proba.nega.in fin.ii.col.
97 & ſeq.❡†Item retractatur ſententia capita-
lis vbi fuiſſet lata ex aliqua præſumptiõe.nam
tunc retractatur ex alia fortiori ſuperueniente
præſumptione, vt per Bal.in.l.ſi quis adulterii.
C.de adult.Anch.in reg.ſemel malus.de regu.
iur.in.vi.Lud.in.l.admonendi.in prin.ff.de iu-
reiuran.& in.l.ſi ab hoſtibus.in prin.iin.col.ff.
ſol.mat.& in.l.cum quidam.§.quod dicitur.ff.
de acqui.here.Ioan.and.in Specu.in tit.de ho-
mici.§.i.& pone Ant.in.c.propoſuiſti.de pro
ba.Bal.& Alex.in.d.l.ſi ab hoſtibus.Mar.in.d.
§.oportune.v.col.& ibi idem ſi lata ſententia
ex probatione priuilegiata a ſtatuto vt ibi pro
98 ſequitur Marſi.❡†Item differtur executio im
mo annullatur ſententia capitalis ex defectu iu
riſdictionis quæ exceptio opponi poteſt etiam
poſt ſententiam.nam ſi conſtat non eſſe iudicẽ
competentem non poteſt exequi ſententia ca-
pitalis, vt plene per Mar.in ſing.x.incip.tu ſcis
& in.d.§.oportune.vi.col.& traditur in.c.at ſi
clerici.de iudi.Ang.in.d.glo.compa.inquiſi.in
ter defend.iii.col.verſi.quod autem ſi opponi-
99 tur.❡†Item abſoluitur, & non punitur ſi ho
micidium opponatur per modum exceptionis
vt quia contra accuſatorem fuerit oppoſitum
ꝙ eſt homicida.nam conſtito de homicidio ab
ſoluitur, vt per glo.Bar.Bald.& Ange.in.l.lu-
cius.ff.de infamib.Bar.in.l.ii.§.ſi publico.ff.de
adult.Panor.& alii in.c.i.de exce.Ang.in rub.
inſti.de excep.& in glo.compa.inquiſ.inter de
fend.pen.col.verſi.quid ſi opponit de crimine
Oldra.in conſi.cliii.Anch.in conſi.cccxxvi.&
100 conſi.clxxii.❡†Item conſanguinitas minuit
delictum inter duos conſanguineos, vt per Gã-
di.in rub.de var.quæ.ex male.in prin.vbi etiã
auget & in.l.capitalium.§.omnia admiſſa.ff.de
101 pœnis.❡†An autem debeat fieri remiſſio cõ
demnati ad locum delicti, & ſic an ad impediẽ
dam executionem petere poſſit ſe remitti ad
iudicem delicti proſequere plene, vt per Marſi.
in.d.§.oportune.vi.co.ver.iſtis modis.vbi ple
ne an & quando in delictis fieri debet remiſſio
delinquentis in locum delicti, & per eundem in
repet.l.i.C.de rap.virg.vbi plene vlt.eſt.q.per
Gand.in opere ſuo, & in tit.de pe.Ang.in glo.
exiſtens floren.Mar.in cõſi.lxxxvi.& per Ca
102 pi.in deciſi.ſac.conſi.ciiii.❡†Et no.quod di-
cit Marſi.in.d.§.oportune.vi.col.verſic.& vl-
tra præmiſſa, ꝙ vbi tractatur de executione ir-
retractabili mortis, aut torture admittitur exce
ptio quæ alias non admitteretur dummodo nõ
fuerit calumnioſa.nam tunc excludi poteſt, vt
ibi per Marſi.in pen.& vlt.co.vbi etiam in.vi.
col.dicit vnum ꝙ poſtquam condemnatus ad
mortem receperit corpus Chriſti eodem die nõ
debet morti tradi, ſed alia die ſeq.aut per tres
dies expectari ſecundum Hoſtien.in ſum.in tit.
de immuni.eccle.§.in quantum.iii.col.ver.ſed
cum eccleſia quod corpus Chriſti nõ debet de-
negari condemnatis, vt per Steffa.aufr.in rep.
d.clem.i.de offi.ord.in.d.tra.de pote.eccleſ.in
lai.perſo.cxcviii.caſu, & per Ioan.de arno.in
103 ſolilo.lxxxi.❡†Item iudex poteſt commu-

ſare pœnam mortis in aliud genus mortis ſecũ-
dum Bal in.l.data opera.i.colum. C.qui accu-
104 ſa.poſ. ℭ † Item pœna minuitur ratiõe deli.
commiſsi extra territorium ob conſuetudinẽ
vt per Bald.in.l.ii.C.de eunuchis.
105 ℭ † Item iuſta cã minuendi pœnam eſt mul-
titudo filiorũ & filiarum qui ſe alere non poſ-
ſunt niſi a patre vt quia infantes vel alias inha-
biles & ne fame perirent põt pœna minui ma-
xime caſu manus eſſet amputãda ita dixit Par.
in.d.ver.pe.ver.quid ſi per ſtatu.ibi iudex põt
ex cã ꝛ in ver.quot ſunt & plene p Mar.in ſin
gu.ccccccii.incip.ex delicto & p Ioã.de ain.in
106 cõmen.ix.& Tho.gra.vo.xxxv. ℭ † Itẽ de
tegens coniurationẽ cõtra regẽ mitius punitur
idem rõne ſeruitiorum vt p Par.in d.ver.pœna
ver.licet vbi ẽt rõne dignitatis ſm Cy.i.l.ii.C.
de ſum.tri.& fid.ca.& Bal.in.d.l.qd ergo.§.pe
na grauior vbi etiã ponit alias cauſas vt ebrie
tatis & doli ceſſantis, & alias cauſas vt ibi per
eum & vide per Par.in.d.ver.pœna verſi.quot
ſunt vbi cauſas minuendi etiam augendi enu-
merat vt ſi ratione timoris & neceſſitatis fecit
delictum & occidit vbi ſi zelo eccleſiæ occidat
quia excõicatus ꝛ ꝙ ſui anteceſſores multũ pro
republica laborarunt vel rege & ratiõe ſimpli-
citatis humilitatis defectus ꝓbationis & multi-
tudinis delinquẽtiũ de fure diurno & ꝙ ratione
dignitatis loci temporis cauſę cõſuetudinis, &
alias cauſas refert maxime traditas per Tulliũ.
in.ii.libr.rhetori.vʒ ſi plura aut maiora obſe-
quia videbuntur conſtare ꝗ̃ maleficia ſi qua
virtus aut nobilitas erit ſi qua ſpes erit vſui fu-
tura ſi ſupplicans mãſuetus miſer.cors oſtẽdat
ſuiſſe ſi ea quę commiſit non odio non crude-
litate ſed officio & recto ſtudio commotus fe-
cerit ſi nulla vituperatio ab eo ſuſcipietur, &
alia vt ibi per Tul.& Par.in.d.verſicu.licet op-
time inſtruentem iudicem & ſuperiores ad pœ
nas imponendas., & cauſas minuendi auctent.
iudices non obſeruant, ſed humanum ſitiunt
ſanguinem leges ꝛ defenſiones abhorrẽt ſi alle
gantur rixantur & conuiciantur & aſperi, &
rigidi at potius ſtolidi ſe oſtendunt vt vidi, &
vide per Math.in conſtitu.puritatem.ii.not.&
Par.in.d.verſicu.pœna verſi.quia multa vbi de
ignorantia errore caſu culpa & non dolo & in
ludo pali contingente homi.per Maria.ſoci.in
conſi.xvi.vbi plene de hoc vt in ludo & Deci.
in conſil.ix.& Cepol.conſil.xxxii.& ibidem
per Par.de habente gladium in manu, & iacen
te in terram ſi alius impellitur, & occiditur
gladio illo teneatur habens gladium de culpa &
non dolo & ibidẽ an ex dolo, & præſumpta
pœna capitis puniatur iuxta.l.excipiuntur.ff.
ad ſillc.& in.l.ſi quis.C.de ſicar.ꝙ inuentus nõ
excuſat ſed innocentia & ibi ſi ſemel fuit puni
tus an denuo & quando puniri debet & ibi de
ſtatuto puniente homicidam ad mortem non
facta mentione doli ſi non dolo ꝙ mitius puni
tur & per eundem Par.in.d.ver.pœna verſi.tu
q vadis in birraria & ibi ſm Ang.in cõſ.xxvii.
de impellente habentem gladium, & occiden
tem mulierem pregnantem, & percutiente cal
ce & faciente abortum & de experiente bom-
bardas & occidente & de percutiente pugno
& manu vacua & occidente vbi no.aũte.Bal.
in.c.i.§.iniuria de pac.iura fir.ꝙ ſi ineſt dolus
ita punitur occidens manu vacua ſicut gladio
& de his ſupra dictũ eſt in materia culpoſi ho-
micidii tamen ſunt hec cã minuẽdi pœnã ordi
nariam & ex aliis cauſis vt per Bald.ꝛ alios in
l.& ſi ſeuerior.C.de infa.& in.l.quid ergo.§.
pœna grauior.ff.eo.item minuitur ꝓpter anni
hilatas probationes per torturam vt ſi tortus
neget & contra eum ſint plene probationes &
ad torturam fuerit poſitus nam ſi neget nõ pu-
nitur pœna ordinaria ſed mitiori vt per Tho.
gra.in conſi.xii.& Marth.in conſti.humanita-
tem in proceſſu contra captum infragãti.item
iuſta cã minuendi pœnam eſt ſi non ſit ſolitus
delinquere aliquis ſupra diximus & per Tho.
gram.in vo.xxiii. Item liberat priuilegium &
ideo ſi domus alicuius habeat priuilegiũ ꝙ con
demnatus tranſiens per ſuam domum poſsit li
berari a dño domus ꝙ liberando euitat pœnã
de quo dic vt per Andr.in c.i.ver.bona com-
mittentiũ.i.col.quæ ſint rega.alias cauſas mi-
nuendi pœnas proſequere ex ſupradictis, & p
Fely.in.c.qualiter & quando.§.ad corrigen-
dos.de accu.ver.circa quartũ ibi ſupplere. Se-
quitur videre de cauſis augentibus pœnam or-
107 dinariam. ℭ † Circa igitur tertium quibus ex
cauſis pœna augeatur dic ꝙ augetur pœna ra-
tione conſuetudinis delinquendi & reiteratio-
nis, & multiplicationis delictorum geminans
enim delictum non debet ſperare de venia.l.
iii.C.de epiſ.audi.de hoc text.in.l.quicunq.C.
de ſer.fug.iii.& vi.co.l.capitalium.§.ſolent.
ff.de pen.text.in.l.omnes.§.delatores.C.de col
la.lib.x.& in.l.omnes.C.de delat.eod libr.&
in.c.ita nos.xxv.q.ii.euenit.xxvii.q.i. Mat.in
conſtitu lenas.iii.nota.hoc dicit glo.in.d.glo.q
cunq.& Spe.in tit.de conſtit.§.iiii.ver.ſed po-
ne iudex.Inno.in.c.nouit.de iudi.Bald.in mar.
in verſicu.crimen Salyc.in.l.ſeruos.C.ad.l.iul.

de vi pub.multa cumulat Roc.de cur.in repe.c. fin.de conſue.in.i.not. Bal.in.d.l.iii. Fely.in.c. ad abolendam.de hęre. Bar.in.l. ſicut.§. fin.in ff.de accu. Ana.in.c.i.de rap.in quibus etiā ſi de primo fuerit punitur Lud.mon.in trac.de re proba.ſen.pil.ii.art.ii.col.& per Fely.plene in c.ſicut de teſti.ii.col.in glo.adulterio.& in.c.at ſi clerici §.de adulteriis.col.fi.de iudi.Io.de arno.in ſingu.xi.Faciunt dicta Bald.in.d.l.iii & Andr.in c.i.verſic.& bona commi.i.colum.ꝙ princeps non indulget reiteranti homicidium & delictum,⁊ ſi in idulgētia non ſit mentio de alio homicidio non releuat ſed decapitatur,vt ſupra dictum fuit & per Io.de arn.in.d.ſingu. xi.& in.l.nec damnoſa.C.de preci.impe.offe. Faciunt dicta Panor.in.c.i. de cleri.percuſ.vbi delictum reiteratū nimis aggrauat Bal.in auc. ſed nouo iure.C.de ſer.fug.Anch.in.c.fi.de fo. compe.vbi ēt Barb.xix.col.Panor.in.c. veritatis.ii.not.de do.& contu.Et ideo dixit Bart.in l.i.C.de ſuper exa.& ibi clare Ange.lib.x.ꝙ ſi pro crimine non veniret puniendus capitaliter ſed pecuniariter tñ ſi pluries illud delictum reiterauit pōt decapitari,⁊ ad mortem dānari, & hōc iudex faciēdo nō tenetur in ſindicatu p te.i.d.l.oēs.§.delatores.vbi pp cōſuetudinē punif pœna mortis,& Ludo.in.l.ſi vero.§.de viro.xiii.caſu.ff.ſolu.matr.per illū tex.ꝙ delictū alias nō capitale efficiť capitale ex reiteratiōe delicti,& p Bar.in.l.licitatio.§.quod illicite.circa princ.ff.de publi.Lu.de pe.in.l.i.C.de ſuper exact.lib.x.Io.de plat.in.d.l.oēs.C.de dela.plene Thom.gram.in vot.ix.& in vo.xvii. Deci. in auct.caſſa irrita.C.de ſac.ſanc.eccle. Mar.in l.i.vi.col.C.de ſica.& plene in ſing.ccclxxviii. incip.nominatio. Bal.in auct.ē.at qui ſemel.C. quō & quando iudex & in.l.i.C.de edil.actio. in Specu.in tit.de loca.verſi.ſi quis primo anno.Cep.conſi.xl.Par.in.d.ver.qa multa.in fi.⁊ in verbo compoſitio.ver.iii.vbi conſuetus delinquere etiam non admittitur ad compoſitionem Matthe.in conſti.aſperitatem.iii.no.& in conſtitu.ſi quis campſor.ni not.& in conſtitu. ſi quis aliquem.vbi nō admittitur ad compoſitionem,ſi alias deliquerit,& per Ioan.de arno. in ſingu.liiii.aut.lxiiii.vbi ſi denuo percuſſit punitur capitaliter, licet alias pro prima vice debuerit puniri pœna manus poſt Ange.poſt Barto.in.d.l.i.C.de ſuper ex actor facit.c.regn.ad hoc de furtis, vbi pro pluribus furtis minimis furca ſuſpenditur,licet pro primo deberet fuſtigeri,& ibi glo.& per And.& Matthe.in cōſti.ſuper inciſionibus,ꝙ pro furto trium gallenarum facto diuerſis vicibus pōteſt furcā ſuſpendi,& per Fely.in.d.§.de adulteriis.col.fina.& vide Boniſa.in tit.de pœna falſe mon.& dixit Par.in.d.tracta.in verbo latro.ꝙ ex multiplicatione delictorum punitur quis vt latro, & per eundem in verſi.quia ſupra.ꝙ per binos actus dicitur cōſuetus delinquere, & per Bal. & Pau.in.d.l.iii.& Tho.gra.in cōſi.xxxiiii. Et intellige vt per Bal.in.l.ſi quis non dicam rapere.v.col.C.de epiſ.& cler.vt procedat ꝙ ratione multiplicationis & reiteratiōis augeatur qñ per iudicem pena eſt imponenda non quando ipſo iure vt per eum.Et intellige, & limita niſi reiterata fuiſſent minima nam pœna non augetur,vt dixit Marſ.in.d. ſing.ccclxxviii.in fi. vbi ſentit minorem ex reiteratione minimorū non puniri pœna corporali licet contrariū ſentiat Io.de arno.in.d.ſing.lxiiii.vbi puniendus p extractionem armorum pecuniariter iuxta conſt.aſperitatem ſi ſepius reiterauit decapitatur,& ſentit Pari.in.d.ver.quia multa.in fi.vbi delicta momentanea reiterata agrauant,& vide Catal.de viſo intract.ſindicatus.q.xlix. vbi contrarium ſentit nam dixit ꝙ pro tribus furtis minimis non punitur capite niſi cum armis fiat furtum Augu.poſt Ange.in glo.veſtem cele.⁊ vide per Bal.in.l.apud antiquos.C.de fur. & in.c.i.§.iniuria de pa.tenen.& per Alexan. poſt Bar.i.d.l.capitalium.§.famoſos.ff.de pe.

108 & in conſi.xci.iiii.volu.¶†Item pœna augetur ex contumatia creſcente vt per Matthe.in cōſti.aſperitatem.l.no.& ideo bannitus & forindicatus pro vulnere ſi inſortiam iudicis perueniat pōt occidi & pœna mortis imponi non aūt pœna manus licet pro vulnere talis pœna mortis non eſſet imponenda, vt per Andr.& Matth.in conſtitu.penam eorum.xiiii.requiſito.

109 ¶†Item pœna augetur ex qualitate occiſi & ideo magis punitur occidens parentes ⁊ coniunctas perſonas ꝙ̄ extraneas.l.pen.& ſi ſt. de parri.magis occidēs chriſtianū ꝙ̄ infidelem gl.in.c.rebaptizare de conſecr.diſtin.iiii.⁊ per Bal.in.l.nemo.C.de ſum.tri.& ſi.ca.gloſ.in.c. per tuas de ſimo.Ludo.mon.in trac.de reproba.ſen.pila.ii.arti.vbi dixit pœnam augendam ratione dignitatis offenſi & an occidens ſaracenum aut iudeum puniatur per Deci.in c.cōſuluit lo.ii.ii.nota.de appella.vbi qualiter puniatur.Item magis punitur occidens infantem, & non perfecte ætatis ꝙ̄ virum ætatis perfecte, vt per Salyce.per illum tex.in.l.penul.C.de ſicar.Item magis occidens clericum quā laicum glo.in.c.ſicut qui.xvii.q.iiii.vbi glo.magis pu-

niri dicit occidentem monialem ꝙ aliam fœmi nam de quibus per Marſi.in.l.i.§. prætereca. vi. col.ff.de ſicar.& in.l.i.C.de rap.vir.num.174. Item ut ſupra magis punitur offendens in digni tate conſtitutum ꝙ in non dignitate, vt ſupra & ideo licet quis dederit alapam priuato, non pu niatur pœna corporali,ſed pecuniaria, vt in.c. i.de pa.ten.ibi manu vacua tamen vbi dat ala‑ pam poteſtati punitur pœna capitis, ita dixit Bal.in.d.c.i.§.iniuria de pa.iura.fir. per glo.in §.in ſumma inſti.de iniu.& per Fely.in.c. ex li teris circa ſi xii.col.de conſtit.iudex enim ha‑ bens arbitriū propter exceſſum poteſt ad mor tem condemnare ex qualitate perſonæ offenſi vt in officiali per.d.glo.in.d.§.in ſumma quæ, ita intelligitur,& non in aliis Imol.in.l.ii.ff. de publ.iud.Fely.in.c.inquiſitionis vlt.col.verſic. vltimo tangit de accuſa.& in.d.c.ex litteris.ii. declaratione vbi an,& quando poteſt ad mor‑ tem in arbitrariis condemnare, & per Rober. mar.in ſua diſputa.& de dante alapam poteſta ti Par.in.d.verbo pœna ver. an ſi lo vlti. circa prin.& per Ioan.de arno.in ſing.xv.incip.qui dam prætor,& de pœna augenda ex qualitate offenſi per Card.in clem.i.§. nec ſuper de pœ‑ nis vbi glo. Alex.& alii in.l.ſi familia.ff. de iu‑ riſ.om.iud.vt ſi offendatur perſona publica in‑ de ſi offendatur,aut occidatur perſona utilis rei publi.& regis conſi iarius non tenetur crimine læſæ maie.l.quiſquis.C.ad.l.iul.maie. quod ta‑ men intellige,vt ſupra alias fuit dictum quan‑ do occidatur,vt rex careat tali officiali non ſi ratione odii,vt per And.& Math.in conſtit.vt participario & in.c.i.in verſ.committen.crim. læſæ maie.quæ ſint rega.Par.in.d.tract.ſindi.in verbo iniuria habetur etiam in conſti. eos tan‑ tum officiales,vbi etiam Mathe.& ibi glo. iniu ria facta officiali regis in exercitio ſuæ iuriſdi‑ ctionis,& per Cy.in.l.ſi non conuicii.C. de in‑ iur.Lucas de pœna in.l.i.C.de coar.v.colū.lib. xii.Nico.boer.in tra.de ſedi.vii.præſuppoſito.

110 ¶ †Item augetur pœna ratione immanitatis ſceleris cum tunc liceat iura tranſgredi, vt per Inno.in.c.i.de conſti.& per Bald.in.c.i.quibus mo.feu.ammi.& in auct. ſed nouo iure.C. de ſer.fugi.& in.c.i.§.iniuria de pa.iur.firm. & in d.l.& ſi ſeuerior.C.de infami.cum multis aliis cumulatis per Fely.in.c.qualiter & quando.§. ad corrigendos de accuſa.verſi.circa quartum ibi,ſed pulchre. Et ideo ſi animal brutum ha‑ buerit rem cum muliere ambo comburi debēt vt in.c.mulier.xv.q.i.plura de hoc tradit Mar. in.l.vnius.§.cognitururm.xiii. colum.ff.de qōe & in pract.in.§.diligenter,& in.l.i.in prin.car. iiii.iii.colum.ff.de ſica.facit glo.in.l.ii ff.arbor. fur.ceſ.quam dixit ſingularem Ludo.rom.in.l. ii.circa fi.C.qui teſt.fa.po. Vbi dixit quod pro‑ pter enormitatem delicti poteſt quis ſuſpendi, & poſtea beſtiis ſubiici hodie in fruſtra ſcindi‑ tur diximus ſupra,& propter enormitatem de licti ſortilegus teſtibus conuictus, & pertinax poteſt beſtiis tradi vorandus,ac dentibus & vn guibus lacerandus text. & in.l.& ſi excepta in fi.C.de male.& ma.Paul.gril.in tract. de ſorti‑

111 le.xi.q. ¶ †Item licet iura tranſgredi contra populos, & gentes inſurgentes ex frequēti mo tu.& conſuetudine ad facienda,& committen da facinora,& ſcandala, vt per Capi. in deciſ. ſac.conſi.cxxx. Et dicit Bal.in.l.i.C.ne ex deli. de fun.iiii.colum.ꝙ propter enormitatem deli cti poteſt quis ſbadachiari, & ita ſbadachiatus duci ad mortem. Item propter enormitatē deli cti clericus abſq; degradatione punitur per iudi dem ſecularem,vt dixit Ioan.and.in c.cum nō ab homine de iudi.& per Capi.in deciſ.ſa.con‑ ſil.clv. vbi in clerico aſſaſsino. Et dixit Bal.in.c. cum quidam in ſi.de iureiur.ꝙ magnates furca ſuſpenduntur propter criminis enormitatem, vt quia proditionem commiſerit,et alia multa in hoc vide per Mar.in.d.§. diligenter car.xx. i.&.ii.col. ver. modo hic incidenter quæro cū ſeq.& in.d.l.i.C.de rap.vir.num.c.cum ſeq.

¶ Item exaſperatur pœna ratione exempli a‑ liorum.l.aut facta.§.ſi.& in.l.capitalium.§.fa‑ moſos.&.§.ſolent,&.§.craſſores.ff.de pœnis & no.gl.inſti.de iure na.& gen.ciu.§.ſed qđ prin‑ cipi ver.plane ex his ibi ſicut pęnam irrogauit vbi Ang.& gl.& Bar.in.d.l.quid ergo.§. pœ‑ na grauior.ff.de infami.vbi multis craſſantibus pœna alteratur ratione exempli aliorum. Item ratione mali exempli pęna alteratur.l.ſiquis.§. qui abortionis.ff.de pœnis,et in conſt.mala no xia,& in conſtit.amatorio pocula vbi ratione mali exempli pœna capitis imponitur ratione abortionis,& ſuper homicidio ſine dolo puni‑ tur pœna mortis maxime in terminis.d.§. qui abortionis per Pau.gril.in tra.de ſortileg.xii.q.

112 ¶ †Item augetur pœna,& alteratur ratione arbitrii quod habet iudex,nam poteſt arbitrari ad mortem gl.in.d.§.in ſumma inſti.de iniur. idē glo.in.l.pen.C.de aduer.liber.Imo.vero in l.ii.ff.de pub.iud.ver. quid autem ſi alio caſu & poſt eum Ang.in gl.& caput a ſpa.ver.quæro aliqua lege diſtinguit aut lex.dat arbitrium vſ‑ que ad mortem incluſiue,& tunc clarum eſt,ꝙ poteſt ad mortem condemnare, & arbitrari.l.

ſaccularii

ſeculari. §. ſunt quædã. ff. de var. & extraord. cri. aut non extendit ad mortem, & tunc ẽt cla rũ eſt, vt in. l. i. ff. de fur. & Barto. in. l. i. ff. de cri. ſtellio. aut lex ſeu ſtatutũ ſimplr dicat pœnam eſſe in arbitrio iudicis, ⁊ tũc arbitrari dẽt tanq̃ bonus vir. gl. ⁊ Bar. in. l. ſiqua pœna. ff. de verb. ſig. & in. c. ſuper his de accuſ. & ſm qualitatem facti, ⁊ perſonæ arbitrari debet, vt ſi ſuadeat pœ nam mortis illam imponat, & ita intelligat. d. gl. in. d. §. in ſumma, ſin aũt non ad mortem, nõ arbitret ad mortem alias appellari põt. vt not. gl. in. d. c. ſuper his gl. & Bar. in. d. l. ſiqua pœna, & ita reſidet Ang. referendo Imo. in. d. l. n. ⁊ p Ang. in. d. §. in ſumma, & dic vt p Bal. in. d. c. i. §. iniuria de pa. iur. fir. ⁊ in. l. i. C. de his qui latr. occul. ad hoc plene p Par. in. d. tra. ſind. in ver bo arbitriũ ver. ſi iudex in delictis, & car. ix. & car. xxiii. & ibi ſi dicatur diſcretioni tuæ, aut iu dicio cõmittimus, & ibi an pœnam mortis arbi trabitur, & ſi excedat, an puniet, ⁊ p Par. in ver bo pœna ver. an ſi lo vlti. vbi de dante alapam officiali, vt ad mortẽ damnari poſſit, quod tũ intellige de officiali exercente officium non ſi ſtat ad ſindicatum, ita per Io. de arn. in ſin. xiii. vbi in no. officiali non habente manus mũdas ſecus in aliis, & per Felyn. vide in. c. ex literis xiii. colum. & in dicto ca. inquiſitione vlti. col. & per Matheſilla. in no. cccc xcii. per Felyn. in c. de cauſis de offic. delega. & in dicto cap. ex literis in fin. an, & quando ad mortem poterit arbitrari, & Barba. in conſilio vndecimo dixit iudicem inferiorem non poſſe ad mortem ar- bitrari, ſed principem, & Alexan. in conſi. cxi. i. volum. & Cepol. in conſilio. lxxii. Panormi. in. c. cum te prima colum. de re iudic. Imo. & Panor. in dicto. c. inquiſitionis, & in dicto. c. de cauſis, & in dicto. c. ex literis Bald. in. l. & ſi ſe- uerior. C. de infami. ita. l. ſi. ff. de iure. diui. ad ſa- turitatem proſequere, vt per Felyn. in. d. c. ex literis vbi diſputat de veritate. d. gloſſ. in dicto §. in ſumma an, & quando iudex ad mortem arbitrabitur, corroborando tenere gloſ. in. d. §. in ſumma per iura allegata per eum Mar. in. d. §. oportune, et per Thom. gram. in con. xxxvi. & conſi. xxxix. & vide Mat. in deciſ. cclxxvi. vbi q glo. in. d. §. in ſumma. communiter eſt re probata, & plene Tho. gram. in d. con. xxxix. Ludo. montal. in tracta. de reproba. ſent. pila. i. artic. ver. iiii. ad idem. & in. iii. art. in verſi. ob- ſtat adducta. & per Iaſ. in. d. §. in ſumma. & in l. & ſi legibus. C. ſi contra ius, vel vti. pub. Tho. di plo. poſt Bart. in apoſti. in. l. lex cornelia. §.
113 ſi. ff. de iniuriis. ℂ †Et an iudex inferior in ar- bitrariis poſſit ad mortem condemnare diſpu- tat plene Rober. maram. in ſua. iii. diſputa. & in ſua practica vbi limitat multipliciter: dic vt per eum, & per Capi. in deciſ. ſac. conſil. cxlix. in fi. & per Mathe. in conſtit. humanitatem. v. no. ver. & pro intelligentia. & Ange. in. d. glo. & Alex. in conſi. ci. & no. quando pœna eſt ar bitraria, quia ordinaria non poteſt imponi nõ debet excedere deportationem, vt per Capi. in
114 deciſ. ſac. conſi. cxxvi. ℂ †Et de materia ar- bitrii quid operetur vide per Par. in. d. tract. in ver. arbitrium. & in verbo poteſtas. & Iaſo. §. in bonæfidei. inſti. de actio. & Mar. in practica in. §. conſtante. & in. §. diligenter. in. l. quæſtio- nis. ff. de quæſtio. & in ſing. cccxxviii. & in ſin- gul. cccxcvii. Alex. in. l. milites. C. de teſta mil. & in. d. locis per Mar. q habens arbitrium non poteſt ponere ad torturam abſq; indiciis præ- cedentibus, & per Gandin. in rub. de quæſtio. in fi. & Mar. in conſi. viii conſi. v. conſi. xiiii. con- ſi. xv. conſi. xviii. conſi. xx. & ſeq. conſi. xxvii. & conſi. xxxiiii. & conſi. xlii. & xlvi. & conſi. xlix. & conſil. lii. & conſil. lxiii. & conſil. lxix. conſi. cxx. & Thom. gram. in vot. xxx.
115 ℂ †Item alteratur pœna ratione irreuerentis & ideo ſi corã iudice deliquit ſtatim poteſt pu niri, & crimen effectum eſt notoriũ de quo ple ne per Par. in. d. tra. in verbo notorium vbi ple ne ponit quando & qualiter punitur ille qui de linquit coram iudice. Sed quid ſi occidit homi- nem coram, & in præſentia iudicis nullis exi- ſtentibus teſtibus, an iudex poſſit ipſum puni- re, & caſtigare, ⁊ condemnare ad mortem? dic q non, nam non ſufficit viſio iudicis, & con- ſcientia, ſed probationes adeſſe debent, nam iu dex debet iudicare ſecundum probata non ſe- cundum conſcientiam dixit glo. ii. q. i. c. quãdo Anto. in. c. veſter. vlt. car. de coha. cler. & mul. Iaſo. inſti. de actio. §. ſi minus. vii. col. ver. nun- quid autem iudex videns vbi etiam dicit de iu- dice vidente a feneſtra rixantes ſi non prohi- bet priuatur officio, ⁊ ibi an ex ſola viſione de feneſtra poſſit eos punire vbi plene tradit quã- do poteſt declarare & ſententiare ſecundũ cõ ſcientiam vbi q ſolus princeps, & per Mathe. in conſt. in quæſtionibus. & in conſt. puritatem Felyn. in. c. paſtoralis. §. quia vero. de offi. deleg. Iaſo. in. §. ſed iſte. inſti. de acti. & Math. in con- ſti. aduocatos. & in conſt. cordi nobis. Bart. & poſt eum Alex. in. l. illicitas. §. veritas. ff. de offi. præſi. vbi Apo. poſt Barto. ibi dicit de ſupradi- cto dubio limitari niſi iudex ſedeat pro tribu- nali, nam ſi viderit aliquem occidere, tunc po-

teſt ſine anno proceſſu condemnare per gloſ. & per Ang. & Imo. in. l. ii. ff. de pœnis. & no. in. l. i. C. qui & aduer. quos & dictam quæſtionē tractat plene Gandin. in rub. de var. quæſt. in male. pen. col. ver. modo quæritur ſeu item pone quæſtionem, et per Pari. in. d. verbo notorium, & per Bru. in tra. ſind. & tortu. xvi. co. in fi. iii. q. prin. & allegata per eum, & vide plura, vt p Mar. in pract. in. §. aggredior. iii. col. car. liii. vbi an notorius delinquens occidi poſsit ante ſententiam, & an notorius malefactor occidi poſſit per Mar. in rubri. C. de proba. num. cxxviii.
116 ¶ †Et dixit Mar. in conſt. aduocatos. ꝙ ſi cōſtet per teſtes de homicidio, ⁊ alio delicto licet iudex ſciat illum non eſſe culpabilem, & ſecundum ſuam conſcientiam ſciat eſſe innocentem tamen non poteſt ipſum liberare, ſed eum debet condemnare, & condemnando non peccat contrariari tamen videtur dictum Fely. in
117 d. §. quia uero. pen. col. iii. limi. ¶ †Item auget pœnam inobedientia, vt ſi eſt relegatus ad tempus ſi redit ad ciuitatem duplicatur tempus l. relegati. ff. de pen. l. aut. damnum. §. quas quis
118 ff. eodem. ¶ †Item alterat pœnam mutatio ſtatus, vt de libero ſeruo effecto, & econtra, vt in. l. i. ff. de pe. Marſi. in rub. ff. de fideiuſſoribus.
119 ¶ †Item alteratur ratione qualitatis, vt quia delictum manifeſte fuerit commiſſum, nā grauius punitur quam ſi occulte. l. aut facta. § qualitate. ff. de pen. & ita no. ibi Bar. & Bal. i. C. de ſum. tri. & fi. ca. cæteras cauſas augendi pœnas & etiam minuendi: dic vt per Bald. poſt Cy. in d. l. & ſi ſeuerior. & Bar. & Ang. in. d. l. quid ergo. §. pœna grauior. ff. de infamib. & ibi an, & quando per augmentum, & diminutionem pœnæ contrahatur infamia, & in. l. tranſigere. C.
120 de tranſact. Hæc circa ſecundum. ¶ †Circa quartum, & vltimum, primo quæro quæ pœna erit imponenda facta diminutione pœnę ex cauſis præcedentibus: dic ꝙ aut pœna diminuta reperitur ſtatuta, & tunc illa pœna imponi debet, vt in committente homicidium ex laſciuia, aut culpa cum per quinquennium relegat, vt in. l. lege cornelia. §. fi. ff. de ſica. idem in dante cauſam abortioni, vt ī. l. iii. §. i. ff. de ſicar. vbi etiam quinquennio relegatur, idem in faciente abortionem. l. cicero. in. fi. ff. de pe. et in. l. diuus ff. de extraord. crim. in marito occidente vxorem adulteram. l. ſi adulterium cum inceſtu. §. imperatores. ff. de adult. l. i. §. fi. ff. de ſicar. & in ſimilibus a iure ſtatutis, aut non reperitur ſtatuta, & tunc conſueta, & ſolita imponi pro tali delicto imponenda eſt, vt per Bart. in. d. §. pœna grauior. iii. col. ver. quæro in criminalibus, & in. l. hodie. poſt gl. ff. de pe. et in. l. fi. de priua. deli. Tho. gra. in conſi. xxxix. ibi ſi conſueta nō appareat relinquitur arbitrio iudicis Par. in. d. verbo pœna. ver. xiii. circa fi. & in verſ. an ſi lo vlt. circa fi ibi ſi pœna imponitur. ¶ Idem dicas in augendo ꝙ aut ſtatuta, & illa imponitur d. l. ſiquis. §. quæ abortionis. & in. l. capitalium §. famoſos. & §. ſolent. & d. l. cicero. in prin. ff. de pen. in conſt. mala noxia. & conſt. ama. pocula. alias conſueta in ſimilibus arg. dictorum Barto. in. §. pœna grauior. & Par. vbi ſupra, vt Par. & æqualis virtus ſit in augmento & diminutione, ſin autem conſueta non apparet, & tunc mitior pœna erit infligenda, vt per Par. vbi ſupra. ver. an lo vlti. circa fin. Mar. in conſi. xlviii. in fi. & con. cxxxii. in fi. & Tho. gram. in. d. con. xxxix. in fi. & minor erit pęna, vt nō corporalis imponatur, ſed pecuniaria, vt multa per Marſi. in prac. in. §. quoniam. & in. l. i. §. diuus. ff. de ſicar. & in. l. diuus. ff. de par. & in. l. i. C. de ſicar. & in. l. in lege. ff. eo. & in pra. in. §. oportune. & in conſil. xxiiii. & conſil. xxx. & conſil. xxxix. & conſil. xlvii. & conſil. cxxxii. Par. in. d. tract. car. xxiiii. & car. liiii. & car. xl. & ſeq. Thom. gram. in conſil. xxxvi. & conſil. xxxix. & in vot. xxiii. & in vo. v. in quibus locis plene. Et ſi forte iudex nolit pecuniariam pœnam imponere non debet pœna imponere vltra relegationem per quinquennium arg. ſupra dictarum legum vz. l. i. in. fi. l. iii. §. i. & l. lege corne. §. i. ff. de ſica. d. §. imperatores. & per Thom. gram. plene. in. d. vo. xxiii. & conſil. ſupradictis. xxxvi. & xxxix. ⁊ diximus ſupra de
121 exceſſu in ſe defendendo. ¶ †Multoties vero ſolent condemnare ad remigādum in triremibus, & quandoq; ad tempus, & quandoq; in perpetuum, & hodie talis pœna remigationis ſuccedit in locum pœnæ damnationes in metallū vt dicit Capi. in deciſ. ſa. conſ. ciiii. vbi pęna deportationis licet locum non habeat de iure, & nō ſit vſu tamen in regno propter inſulas multas eſt in vſu, & pœna remigationis in locum pœnæ damnationis in metallum. Quid ergo ſi condemnatur ad remigandum vel exulatur, et relegatur, nec tempus ponatur in ſententia, an perpetuo erit condemnatus, an ad tempus, dic ꝙ intelligatur per decennium, vt in. l. fine præfenito. ff. de pe. gl. vero in. c. quāuis de pęnis in ſexto dicit damnatus ſimpliciter ad carceres dicitur in perpetuum, & nō ad tempus, dic ꝙ aut imponitur pœna pro delicto merente pœnam perpetuam, & vſq; ad mortem, & taliter intel-

ligitur, vt per gloſ.in.c. quamuis aut minoratur
ex cauſa, & tunc in dubio non expreſſo tem-
pore intelligitur de decennio vide de hoc ple-
ne per Felyn.in.c.ex literis.de conſti.ii.concl.
aut ratione infirmitatis ſuperuenientis, nã po-
teſt dimitti infra tẽpus.l.in metallum.ff.de pœ-
nis.dic & declara, vt per Par.in.d.tract.in ver-
bo condemnatio ver.iudex vʒ. ꝙ ponat alium
in eius loco ideo condemnati ad remigandum
ex cauſa ſolent emere ſeruũ, & ipſi infirmi eua
dunt pœnam ex cauſa tamen, & non aliter.d.
122 l.in metallum. ℂ † No.tamen in hoc ꝙ ſi con
demnatus ad remigandum aufugiat a trireme
non poteſt pater, frater, aut filius.c.ad remigã-
dum ſub pœna, vt in.c.reg.incip. Item prædi-
cta admirati. An autem iudex poſſit ſibi in ſen-
tentia reſeruare tempus pœnæ, dic vt per Fel.
in.d.§.ad corrigẽdos.vi.col.ver. vtrum autem
123 tempus. ℂ † Secundo quæro an indiſtincte iu
dex poſſit pœnam delicti moderare hoc tradit
Fel.plene in.d.§.ad corrigendos.vi.colum.vbi
ponit ſex fallentias, & primo in iudice delega-
to, nam non poteſt pęnam minuere ſecundum
Archi.& Gemi.in c. notandum.q.i. Antõ. poſt
Ioan.andr.in.c.quoniam frequenter.§.fi.ii.co.
vt lite non conteſta. & in.c. de cauſis.iiii.colũ.
de offi.deleg.& Arch.in.§.ſuper.ix.colũ.xvii.
q.iiii.quod declara, vt per Ludo. Rom.in ſing.
cccccclxxvii.per text.in.c. in archiepiſcopatu
de rapto. ℂ † In augendo vero dicas non lice-
te alterare pœnam ſtatutariam minoribus ma-
giſtratibus, ſed ſuperioribus, & maioribus licet
iura tranſgredi, & punire, vt per Panor.& poſt
eum apoſt.in.c.at ſi clerici.iii.col.ver.commẽ-
ſurandam.de iudi. Alex. poſt Bar.in.d.§.pœna
grauior.Mar.in pra.§.diligenter.& in ſing. cc-
xliiii.& in ſing.cccxcvii. ita ergo intelligitur, ꝙ
licet iura tranſgredi, vt locum habeat in maio
ribus magiſtratibus, & non minoribus. Secun-
do fallit niſi lex, aut ſtatutum diceret nulla alia
pœna imponatur ſecundum Bald.in.l.non du-
bium.ix.columna. C. de legi. illa enim eſt im-
ponenda.Tertio fallit niſi eſſet iudex qui ſuper
crimine non poſſit diſpenſare per gloſſ.in.c.li-
cet.de pęnis quam ibi declara per doct. & per
Gemi.in.c. quoniam quidem.vlti.colum.xviii.
diſtinct. Quarto fallit niſi eſſet lata ſententia,
nam non poteſt minuere, ſed eandem minuere
in ſententia, vel ante, vt per Innocen.in.d.§.
ad corrigendos. Anton.in.c.niſi ſpecialis de of
fic.deleg.l. diui fratres.ff. de pęnis. niſi ratione
impotentiæ, vt per Marſi.in pract.in.§.quoniã
& Pari.in.d.ver.pęna.ver.licet. & verſic.an ſi
lo vlt.& in verbo compoſitio.poſt ſententiam
vero ſolus princeps.d.l.diui fratres.& per Ma-
the.in conſti.vſurariorum.iiii.nor. vbi ſecus in
principe, nam etiam poſt ſententiam, & ꝙ an-
te per Mathe.in conſtit. pęnam nouem vncia-
rum.iii.no.iiii.q.in principe autem omnis pœ-
na eſt arbitraria, vt per Thom. gram. in vo.x.
& ꝙ ante ſententiam reſtringe in cauſa, & cri-
mine hæreſis.c. vt in commiſſi.§.fi.de hære.in
vi.ſecundum Gemin.in.d.c.notandum.ii.q.i. &
in foro conſcientiæ. ca. ſuper his de voto not.
ibi glo.Quinto fallit, & declara, vt minuat iu-
dex pęnam ordinariam in eodem genere deli-
cti, & non in alio ſecundum Panor.in.c.ii. vltra
medietatem de deli.puer.Sexto fallit niſi in pę
na parti applicanda ſecundum Gem.in.d c.no
tandum hæ fallentiæ per Felyn. vbi ſupra. Se-
ptimo fallit, quando ſine cauſa minuit cum de-
beat cum cauſa minuere, immo inſpicere cau-
ſam delicti, vt per Thom.gram. in conſil.lxiii.
Par.in.d.verbo pęna.ver.licet.& ver.an ſi.vbi
ꝙ cauſa inſeratur & faciat ante ſententiam, &
dic vt per Bar.in.d.§. pęna grauior. vbi diſtin-
guit, aut apparet ex actis de cauſa, & in ſenten
tia non eſt neceſſe cauſam exprimere quando
ſe ad acta refert, aut non apparet, & cautius eſt
vt apponatur, dic vt ibi per Bar.& Bald.l.& ſi
ſeuerior.In dubio vero præſumitur ex cã feciſſe,
vt p Specu.in tit.de accuſa.§.i.ver.qd ſi iudex.
ſi vero conſtat ſine cauſa inde efficitur infamis
ſecundum Hoſtien.in.c.de cauſis.de offi.deleg.
per text.in.l.ſeruos.in fi.C.ad.l.iul.de vi pu.&
per Ludo.Rom.in ſingu.lxxix. & per Fely.in
d.§.ad corrigendos.in fi.iiii.caſus, & ꝙ ſit inſe-
renda plene per Felyn.in.c.ſicut.ix.col. verſi.
propterea.de re iudi.& vide per Math.in pro-
œm.conſtitu.in princ.viii.no. & per Par.in.d.
verbo compoſitio.verſi. an facta compoſitio-
ne, & plene vide per Pau.grill.in tracta. de re-
laxa.car.i.rub.vi.quæſt.vbi an, & quando poſ
ſit iudex pœnam alterare, & minuere, & limi-
tat niſi poſt ſententiam latam, nam non poteſt
ſed in ſententia, & in ea declarare cauſam, quę
ſit iuſta, & in ſpecie, & non in genere, & am-
pliat in omnibus cauſis ordinariis, & extraor-
dinariis, & in pęnis ſtatutorum, et in acceſſoriis
vt per eum ibi. Octauo limita, & declara vbi iu
dex procedit per denunciationem vel inqui-
ſitionem, ſecus ſi per accuſationem, nam tunc
non poteſt pœnam minuere, ita dixit Hoſti.in
d.c.archiepiſcopatu de rapto.& refert, & ſeq-
tur pro ſingulari Mar.in prac.§.conſtante.car.
viii.ii.colum.verſic. quod tamen limita, & in

124 ſing.ccccxxiiii.incipi.inquiſitio. ¶ † Sed an pœnam ſtatutariam iudex poſsit minuere, dic vt per Par.in.d. verbo pœna. verſic. quia multa ibi in pœnis iudex, & an, & quando aliqua per Marſi.in.l.1.§.diuus.ff.de ſicar. quando augere, & quando minuere poſsit, & vide de pęna ſtatutaria minuenda per Mathe. in conſtit. rapinas.i.not vbi limita niſi ſtatuti verba dirigantur imperatiue ad iudicem, nam tunc nō poteſt aliam pœnam imponere q̄ ſtatutariam.

125 ¶ † Vltimo quid operetur clauſula in ſententia capitali ſaluo, & reſeruato, dic plene, vt per Ange.in gloſſ.ſaluo, & reſeruato. & Par.in.d. ver.pœna. verſic.an iudex. vbi vide an in corporalibus operetur, ſic etiam cum hac clauſula ſaluo ſemper, & reſeruato maturiori, & ſaniori iudicio circa præmiſſa finem facio huic operi, & tractatus tam de homicidio quam aliis in die feſtiuitatis omnium ſanctorum, in quo non per annum completum inſudaui ad totum præſens opuſculum intermediis familiaribus, & iudicialibus negociis, ego Ludouicus Charerius de regio. V.I.D. minimus ad gloriā, & laudem, & honorem Redemptori noſtri ſuæq; pie matris virginis Mariæ, & omnium ſanctorum in quo ſiquid benedictum reperiatur gloria, & honor ipſi Redemptori a quo cūcta bona procedunt, ſin autem nequam, & perperam fraterna correctione cunctis ſubiicio legentibus non autem canino dente mordendum, valete, datum.1540.

SVMMARIVM.

1 *Hæreſis quid ſit, & quis dicatur hæreticus.*

2 *Si ioco profert uerba hæretica quia dicat ſe habiturum uxorem in alio ſeculo, an ſit hæreticus.*

3 *An & quando ex ſola uoluntate, ut hæreticus condemnari poteſt.*

4 *Pertinax hæreticus quis dicatur.*

5 *Hæreſis unde dicatur.*

6 *Hæreſis quot modis contrahitur proſequere & primo quando deuiat a fide Chriſti, & religione chriſtiana etiam leuiter aduerſando etiam non defendendo.*

7 *Hæreſis contrahitur adherēdo opinionibus illorum qui damnati ſunt ab eccleſia de quibus in.c.quidam.xxiiij.q.iij.*

8 *Dubius in fide hæreticus eſt, quod declara, et limita.5.modis.*

9 *An hæreticum eſt tenere uſuras eſſe præmiſſas, & an inter iudæos, uel inter iudæos, ut chriſtianos, num.10. & an Papa poßit diſpenſare circa uſuras.*

11 *An ſit hæreticum nolle iurare putans iuramentum eſſe illicitum.*

12 *An aſſerendo uſum paupertatis non includi ſub uoto religionis hæreticum ſit.*

13 *An hæreticum ſit ſi dicatur non poſſe penitere eum, qui uixit uſque ad ſenium in peccatis.*

14 *An aſſerendo Papam nō habere poteſtatem dimittendi peccata.*

15 *An ſi dicat imperatorem non eſſe monarchā & dominum totius mundi.*

16 *An per nouum ſenſum, & opinionem hæreſis contrahatur, & quando.*

17 *An aſſerēdo fornicationem non eſſe peccatū.*

18 *An recuſans ſe purgari in cauſa hæreſis ſit hæreticus.*

19 *An defendens hæreticum, uel aduocaret pro hæretico hæreticus ſit.*

20 *An credendo hæreticis ſit hæreticus.*

21 *An ſi ſteterit in excommunicatione per annum, aut biennium hæreticus ſit.*

22 *An ſi per annum ſteterit, & non receperit communionem ſit hæreticus.*

23 *An per inuocationem dæmonum, & ſortilegia dicatur hæreticus.*

24 *An idolis ſacrificando hæreticus eſt.*

25 *An qui dicit incedere noctis tempore cum hærodiede, uel diana hæreticus ſit.*

26 *An blaſfemando hæreticus ſit.*

27 *An oppugnando priuilegia eccleſiæ.*

28 *An contemnendo canones, & ſtatuta eccleſiæ aſſerendo Papam non habere poteſtatem condendi canones.*

29 *An aſſerendo poſſe eſſe in eccleſia duos uicarios Chriſti.*

30 Aſſe-

tra eum, an uero poterit liberare. nu.116.

117 *Si relegatus ad tempus non parit relegationi duplicatur tempus.*

118 *Alterat pœnam mutatio ſtatus, & qualitas, ut quia manifeſte committatur n.119.*

120 *Si pœna minui debet quam erit imponenda, & quæ ſi augeri debet, & an pecuniariam, & ſi corporalem quæ erit.*

121 *De pœna ad remigandum, & ſi non ſit appoſitum tempus an perpetuo remigabit, et per quantum tempus, & an ſeruum poßit emere, & quid ſi aufugiat an capi poßit pater, aut frater ad remigandum nume.122. Et an iudex in ſententia poßit ſibi tempus reſeruare.*

123 *An & quando iudex poßit pœnam delicti moderare, tam ordinarius, quam delegatus & an, & quando augere, & an minoribus magiſtratibus liceat iura tranſgredi, & an cauſa inſeri debet minuendo, uel augendo, & an in ſententia, & quid in dubio, an ex cauſa præſumitur, & an pœnam ſtatuariam poßit iudex minuere num.124. & limi.8.modis.*

125 *Quid operetur clauſula in ſententia ſaluo et reſeruat.*

7 CIRCA Itaq; vltimam partem operis, t
·§· pęnas homicidii, primo videndum erit;
quid ſit pęna, & quid executio pęnæ capitalis, ſecundo quæ ſit pęna introducta in omni iure pro homicidio, tertio quæ ſint cauſæ minuendi pęnas homicidii, quarto quæ ſint cauſæ augendi, & alternandi pęnas homicidii. quinto
1 de aliquibus quæſtionibus. ℭ †Circa primum
pęna a Gan.in ti. de pę. diffinitur eſſe delicti vel pro delicto ſatisfactionem quę propter delicta a lege vel legis miniſtro imponitur, ſm vero Roni.in ti.de pę. pęna eſt delictorum debita caſtigatio, quæ a lege imponitur, vel pęna eſt delicti competens, & iuxta cohertio vel delicti debita caſtigatio quæ a lege vel miniſtro legis imponitur, vt iudice qui miniſter legis eſt.l.celſus
2 ff.de arb. ℭ †Executio vero pęnæ capitalis eſt
ſatisfactio quædam quæ fit per condemnatum opera & miniſterio publici executoris pro ſnię late obſeruatione.l.iiii.§.ait prętor.ff.de re iud. l.ii.& fi.C.de cuſto.reo. Bal.in auc.ſed nouo iure.C.de ſer.fug.per Pau.gri.in tra.de pe.omni. coi.ſeu in tra.de relax.Car.in ti.de ſent. & pę. exec.i.q. vbi etiam dixit fiẽdam executionem in loco pub. vt vnius exemplo cæteri terreantur.l.capitalium.§.famoſos.& .l.aut facta.§.fi. ff.de pę.l.i.C.ad.l.iul.repe.cle.i.de pe.& qualiter executio impediatur, & ex quibus: dic vt p
3 Fely.in repert.in verbo eius.in addi. ℭ †Circa
ſecundum iuxta legem Moyſi, & diuinam pro homicidio talis debeatur pęna, vt in deuteron. iiii.ex exo.& traditur in.c. illa cauenda.xv.q. i.q ſi vir aliquis nolens, & imprudentia occidebat aliquem tres habebat ciuitates tranſiordanem, & tres citra ad quas poterat confugere, & ibi exiſtens erat ſaluus tamen ſi parentes, & conſanguinei occiſi coram viris illarum ciuitatum probauerint dolo occidiſſe, tunc occidens tradebatur in manibus parentum, & conſanguineorum occidendus. ſed ſi anteq̃ confugeret ad aliquam illarum ciuitatem forte repertus fuerit aliquis conſanguineus occiſi licet nolẽs occiderit, tamen poterat illum occidere hęc erat pęna homicidę ſecundum diuinam, & moſaicam legem, idem ſtatuitur leui.c.lxxx. quod morte moriatur, ſi dolo aut inſidia occiderit.
4 ℭ †Iure vero ciuili antiquo indiſtincte pęna
erat deportationis, & bona publicabantur, deinde data eſt diſtinctio perſonarum, vt humiliori loco conſtitui capite puniebantur, & beſtiis ſubiiciebantur honeſtiori vero loco deportabantur, & bona publicabãtur hoc dixit tex. in.l.iii.§.legis corneliæ.ff.de ſicar. & text.in.l. qui ceden.ff. eod. inde pęna mortis introducta eſt, vt in.l.iii.C.de epi.aud. vbi homicidia expectet quod alius ipſe fecerit, & text.inſti.de pub. iud. in.c. item lex cornelia ibi quæ homicidas vltore ferro proſequitur iuncta.l.aut damnum in prin.ff.de pę.declarat.n. quando punitur ferro, et gladio feritur vitam admi intelligitur ad idem text. in.l.ſi adulterium cum inceſt.§. imperatores ibi vltimum ſupplicium remitti põt. ff.de adult. excuſatur ergo ab vltimo ſupplicio propter iuſtum dolorẽ ergo innuit pro homici
5 dio pęnam fore vltimi ſupplicii. ℭ †Vltimum
aũt ſupplicium mortẽ interpetrantur.l. vltimũ ſupplicium.&.l.qui vlt.ſup.ff.de pę.& in cõſt. omnes.iuncta conſt.peſſimam.i.lib.ad idẽ tex. in.l.pen.§.qui alias perſonas.ff.de parri. vbi occidens alias perſonas q̃ coniunctas capite & vltimo ſup.damnatur, & in.c.i.§.ſiquis hominẽ. de pa.ten.& ita tenet gl.in.d.§.item lex corn.

& per Gandin.in tit.de homicidio in prin. Boni.eo.tit.& in titu.de pœnis. quando videlicet dolo occidit iuxta.l.i.C.de ſicar. & non aliter, vt ſupra,& Bal.in.d.l.iii.C.de epiſ.aud.no.per illum tex.pœnam homicidii hodie fore ſine re demptione pœnam mortis idem ibi Pau.dicens verum quando dolo, & non culpa etiam ſtan te ſtatuto ꝙ occidens occidatur, & idem Paul. in.l ex morte.C.ad.l.aquiliam. Ang.in glo.ex interuallo.gl.& Ange.in.l.grachus.C.de adul te.Cepo.conſi.xxxiii. Ange.in.d.l.iii.§.ſi.ff. de ſicar.vbi dixit pœnam non eſſe in vſu ꝙ ſubii ciantur beſtiis, ſed eius loco naturaliter decapi tatur idem dicit pœnam deportationis non eſſe in vſu,ſed nobilis decapitatur,& ſic innuit indi ſtincte ſiue nobilis, ſit ſiue non decapitatur na turaliter, & moritur plene per Mar.in.d.§.ſi. & in.l.i.in princi.ff. de ſicar. & in.l. qui cecedit. eo.tit.& conſi.ix.& conſi.xxiiii.& conſ.lxiii. & conſi.lxvii.& conſi.xc.& ſequen.& conſi. c.& conſi.cx.& conſi.cxv.& conſi.cxiii.& in ſing.cclxx. & Thom.gram.in voto.xxiii. Hodie vero in regno eſt prouiſum & innouatum iuri communi, vt miles, & nobiles vltore gladio capite feriatur & decolletur, ⁊ caput a ſpa tulis amputetur inferiore loco poſitus furca ſu ſpenditur ita ſtatuitur in conſti. reg. terminum vitæ.primo lib.ſub.rub.de homicidio puni. & ſic etiam in regno hodie indiſtincte pro homicidio vita adimitur licet qualitas mortis altere tur,& diuerſificetur ratione nobilitatis, ⁊ igno bilitatis,& vide ibi per Math.v.no. vbi de pœna legis corneliæ,& per Par.in tra.ſind.in ver. pœna. verſi.an ſi lo vlti.& ibi in verſi.an ſi ſtatutum. dicit ꝙ ſi nobilis furca ſuſpenditur puni tur iudex ibi vnde iudex,ſed quatenus de furca dicit.d.conſtit.videtur eſſe contra text.in.l.aut damnum in princi.ff.de pœn. vbi pro pœna vl toris gladii non debet furca ſuſpendi. dic quan do ita eſſet condemnatus, ſed ſi ad furcam con demnatur furca poteſt ſuſpendi,ita dicit tex.in l.capitalium.in princi.ff.de pœnis.Sic & tranſfugę, & detectores,& denunciatores conſiliorum regiorum,& principis ſeditioſi, & concitatores tumultus popularis furca ſuſpenditur, vt in.l.ſiquis la.ii.ff. de pœnis. dic vt per Bald. in.c.poſt.§.iniuria.ii.co.de pa.iura.fir. vbi ponit caſus in quibus quis furca ſuſpenditur,& vi de caſus per Guido.Papæ.in deciſ.parla.cccc c lxxxix.Sit etiam pro furto rei valo. vltra vntiam furca ſuſpenditur. c.i.§.ſiquis quinq. ſolidos.de pa.te.& in.c.reg.incip.ad hæc ſub rub. de fur.& licet Math.in conſtit.terminum vitæ. dixerit pro tali furto indiſtincte puniri, & ſuſpendi furem non habita diſtinctione nobilitatis tamen dicit contra illud.c.ad hæc. quod ſtatuti nobilem decapitari, & alios furca ſuſpendi,& vide Par.in.d.tra.in dicto ver.pœna.ver. an ſi lo vltim.vbi idem quod Math. quod propter furtum nobilis furca ſuſpenditur. idem in proditore,vt per Ioan.de arno.in proble.lxxl. poſt Marſi.in ſingu.xv.in quibus etiam habeat locum pœna furcarum,dic vt per Gandi.in tit. de pœn.circa ſi. vbi ponit caſus varietatis pœnarum mortis furce, & ignis ammiſsione manus pedis oculi,& bullationis,& fuſtigationis, & per Bald.in.l.data opera.C.qui accuſ.po.& perquire infra in repilogatione cōſt.&.c.regi.
6 ℂ† Et licet pro homicidio pœna mortis ſit introducta tamen in poteſtate iudicis eſt pœnam ex cauſa minuere, & homicidam deportare.l. lex iulia.§.ſi.ff.ad.l.iul.repet. Ludo.in.l.mulier xxxii.col.ff.ſol.ma.Fely.in.c.dilecti.ix.col.& declar.de excep.Thom.gra.in.d.vo.xxiii. Cepo.in.d.conſi.xxxviii. Mar.in pra.in.§.qm̄. & in.l.i.in prin.& in.§.diuus adrianus.ff.de ſica. ⁊ in ſing.cclxx.incipi.homicida,& ſupra fuit di-
7 ctum,& infra. ℂ† Sed an iudex poſsit impone re nouum genus pœnæ pro homicidio non introductum a iure, dic ꝙ non, & ideo non poteſt iudex imponere pœnam ꝙ baliſtetur cum certe pœnæ ſunt a iure & conſuetudine ſtatute a quibus non poteſt iudex diſcedere.l. moris. §.iſte fere.& in.l.capitalium.§.moris.ff. de pe. per Bal.in.l.incredibile.C.de pen. ita Par. in.d. tract.in verbo pœna. ver. an iudex. & ideo nō poteſt iudex imponere pœnam perpetui carceris.d.l. incredibile. alias tenetur in ſindicatu
8 l.aut damnum.in prin.ff.de pe. Ange.in glo. & caput a ſpatulis.i.col.ver. ℂ† Qui immo plus dico poteſt tamen ex cauſa, vt ꝙ latro famoſus,vel grauiter delinquēs ducatur per terram & trahatur per ciuitatem vel ſtante conſuetudine aut ſtatuto,vt per Par.in.d.ver.pœna.ver
9 ſic.licet.in ſi. ℂ† Et an poſsit imponi pœna,vt ſecetur in fruſtra, & diſquartetur, dic ꝙ poteſt in enormiſsimis, vt per Pano.in.c. at ſi clerici, in princ.antepen.col.ver.nam quandoq; punitur.de indi.vbi de aſſaſino ꝙ in fruſtra ſcindatur,alias vero non poteſt recedere a pœnis ſta-
10 tutis nulla ſtante cauſa, & ℂ† Ideo iudex pro homicidio non poteſt imponere pœnam manus minorando cum ſtatuto pro homicidio reperiatur.ex quo refert And.in.d.c.i.in ver.bona committentium.in tit.quæ ſint rega.ꝙ cum quidam iudex pro homicidio impoſuiſſet pœ-

nam manus fecit eum rex ſuſpendere cum de-
bet ipſum condemnare ad mortem, & capita-
lem,& mortis pœnam imponere, ita per Par.
in.d.tract.in verbo pœna ver.iuxta.circa fi. &
per Mathe.in conſtitu.pœnam eorum.i.no. &
xiiii.no.& vide per Par.in.d.tract. in verbo iu
dex.lo.i. vbi ponitur iudex qui non punit cor-
poraliter,aut capitaliter puniendum tali pœna
& ecõtra ſi punit capitalr̃ qui non debet puniri.
11 ℂ† Limita niſi per ſtatutum pœna alteretur ꝙ
maior pœna imponatur pro vulnere ꝙ̃ pro ho
micidio, nam iudex debet imponere pœnã vul
neris,& non homicidii, vt dixit Bart.in.l.nun-
quam plura.i.col. ver. quæro circa, hoc idem
Bal.in.l.quicunq;.ii.col.C. de ſer. fug. & ſic li-
mita in caſu illo ꝙ pro homicidio non impona
12 tur vera pœna homicidii. ℂ†Sed an pro ho-
micidio iudex imponere poſſit pœnam pecu-
niariam vigore ſtatuti imponentis pœnam pe-
cuniariam pro homicidio an vero non valet ta
le ſtatutum,dic ꝙ doct.tenent communiter ta-
liter ſtatutum valere, vt per Bar.in.l.i.ff.de pu-
bli.iud.& in.l.i.ff.vi bon.rap.&.l. tranſigere.C.
de tranſ.Bal.in.c.i.§.iniuria de pa.iur.fir. Alb.
in tra.ſta.ii.par.q.ccxx.Bat.in.d.l.nunꝙ̃ plura
ff.de pri.deli. Aret.in cõ.lviii.vbi ex cã dicit va
lere licet Tancre.in ſua compend. Hoſti. & Io.
and.in.c.fi.de conſu. teneant contrarium ꝙ nõ
videlicet tanꝙ̃ contra ius diuinum indiſpenſa-
bile per ius poſitiuum, & Archid.xxiii.q.iiii.c.
duo iſta.&.c.fi.ne cle. vel mo.in vi.no.Imo.in
d.l.i.ff.de pub.iudi. Ange.tenet.idem cum Bar.
in gl.ex interuallo.Par.in.d.tra. in verbo com-
poſitio.in prin.vide per Mar.in.l.i.in princi.iii.
co.ff.de ſicar.& in ſing.ccccccclxv. vbi plene li
mitat non habere locum in homicidio,& deli-
cto qualificato, vt aſſaſsino parricidio, & pro-
ditorie occidendo, vt plene proſequit̃ ibi Mar.
& Ancha.in.c.ii.de homi.& in.c. cum non ab
homine de iudi. Barb.in con.lxx.ii.vol.& Mar.
in conſi.cxv.& per Panor. & Roch. de cur.in
c.fi.de conſue.& in.c.ii.de deli.puer.vbi per a-
lios Bal.in.l.i.xvii.col.C.de ſum.tri. & fide ca.
Alex.in.l.i.ff.quod qu.ſ.iur. vbi limitat niſi pœ
na pecuniaria fuerit cõtemptibilis, vt quia par-
ua pecunia Gemi.in.c.fi.de conſu.in vi.Panor.
in.c.ii.de ſepul.Fel.plene in rub.de hom.vbi la
te proſequitur ꝙ & contra. & limita ibi vt per
eum, & per Math.in præludi.conſt. reg. vii.q.
vbi idem quod Alex. limitando niſi pœna fo-
ret contemptibilis, & per Par.in.d. ver.pœna.
ver.quid ſi non obſtante ſtatuto occidat, vt per
eum vbi ergo ſtatutum vȝ poteſt imponere pœ
nam pecuniariã idem dicas vbi ex conſuetudi
ne aliqua curiarum ſolita extitit componere ꝓ
homicidio,& imponere pœnam pecuniariam,
vt magna curia vicariæ quæ parte concordata
& remittente poteſt maxime ex cauſa pœnam
pecuniariã imponere, vt per Mat.in deciſ.cclx-
xxvii.alleg.glo.in.c.ii. de deli. puer. vbi dixit
ꝙ habens iuriſdictionem ex conſuetudine præ-
ſcripta poteſt pro homicidio imponere pœnã
pecuniariam,& alleg. Mat. Luc. de pœn.in.l.i.
in verſ.diſtulerit. C.deſert.lib.xii.idem tenentẽ
Par.in.d.ver.compoſito.dummodo ꝙ fiat par-
te concordata, & non aliter iuxta ritum mag.
cur.incip.item ꝙ vbi proceditur, ſub.rub.ꝙ cu
ria ipſa nunꝙ̃ componit,& in alio ritu incip.itẽ
ꝙ dictus locum tenens vbi ſiue ex officio, ſiue
ad denunciam,& accuſationem,& Par.& Luc.
vbi ſupra. Et an facta compoñe pars poſſit ite-
rum accuſari,& qñ,& de caute.per Par d.ver.
compoſitio.verſi.an ſi compoſitio.& verſ.ſeq.
an facta,& vide Gandin.in.d.c.i.in verſic. bo-
na committentium. & Mathe. in dicta deciſ.&
in prœm.conſt.viii.not.& in conſt.ſi aliquem
& in conſt.cauſas.alias.ix.nota. & per Thom.
gram.in vot.xxxv.& in conſi.xxxv. nec paſ-
ſim. & cum vnoꝗ debet fieri talis compoſitio,
ſed cum eo qui ſperatur non delinquere vlte-
rius non tamen cum conſuetudo delinquere,
nam cum tali non debet fieri compoſitio, vt ꝑ
Thom.gram.in.d.vo.xxxv.& conſi.xxxv.&
Mat.in conſt.inconſutilem.pen.co.& in conſt.
ſi damna clandeſtina.x.uo. vbi leues perſonæ
non debent admitti ad compoſitionem, & in
proœ.conſtitu.§.nos itaq;.vi.no.vbi non debet
admittere homines male conditionis, & famæ
ſed bonæ famæ, & in vnico delicto,& in con-
ſti.inrentionis.ii.gloſſ. vbi non patratores gra-
uiorum criminum.& extant in reg.c.incip. ad
peruerſorum, & aliud incip.ne peruerſo iudi-
cio.ſub rub.de non compon.ſuper crimine ca-
pitali.alia requiſita in componendo in crimine
capitali, vide per Lucam de penna vbi ſupra, &
Par.in.d.ver.compoſitio.& in pœna vbi refert
tradita per Ludo. de pen. in dicta.l.i. & extat
aliud.c.incip.ne quis ſua malitia.ſub rubrica de
non componen.ſuper deli.corpo. vbi in corpo
ralibus non admittitur compoſitio quód intel-
ligas, vt ſupra niſi parte concordata ſtante bo-
nitate vitæ,& famę,& vnico delicto, vt ſupra
ad idem extat noua.prag.ſuæ Mag.ceſa.per ꝙ̃
in capitalibus,& corporalibus non admittatur
delinquens ad compoſitionem niſi ex cauſa,&
cum conſilio conſiliariorum, vt in ea cõtinetur

& vide in hoc dictum Math.in.d.conſtit.ſiquis aliquem.ii.not. vbi ſi requiſita pars noluerit ſe concordare, & contradixerit, ꝙ in pœna manus concorrentibus præmiſsis qualitatibus pōt componere contra prædicta cum partis cōcordia requiratur, & vltra ꝙ conſtet de delicto ſaltim per vnum teſtem, alias nō debet fieri compoſitio ne reus vexetur indebite, ſi non conſtat per vnum teſtem, vt per Par.in.d. ver.compoſitio, vt in.c.per cum allegatis. & in verſi.ſeq.iii. & ver.quia vbi quando. & cum quibus fiat cōpoſitio, & vide de materia compoſitionis per Paul.Gril.in tracta. de relaxa. carcerato. & an hodie in regno per Barones poſsit fieri commutatio pœnæ capitalis, & corporalis in pecuniariam ex cauſa, & ad quem ſpectabit pœna ad baronem, dic vt p Cap.in deciſ.ſa.cō.xxvii. vbi diſtinguit aut baro facit ex propria voluntate non ex meritis proceſſus cum per ea mori debet, & tunc non poteſt pœnam commutare, aut ex neceſsitate, vt quia non debet ex meritis proceſſus mori, vt quia dicat ſe feciſſe ad defenſionem, vel ex alia cauſa, & tunc poteſt cōmutare, & erit baronis, & no. ꝙ dicit idem Capi.in deciſ.cxxx.in.iii.dub. verſi. no. quædam verba ꝙ hodie pœna capitalis pro crimine læſæ maieſta. commutatur in publicationem bonorum auct. And.in conſtit.cum ſatis quod no. ſi verum ſit. Sed quid ſi ſtante dicto ſtatuto de pœna pecuniaria pro homicidio, & extet aliud ſtatutum, ꝙ ſi condematus ad pœnam pecuniariam nōn ſtatim ſoluat decapitetur, an ſtatim debet decapitari, an debet diu expectari, vt ſoluat, vide per Ange.in glo. quas ſi non ſoluit ii.colum. verſic. quid autem ſi ſtatutum. & per. Auguſt.poſt eum, & poſt Bart. & alios in.l.ſuo quoque.§.fin.ff.de hære.inſti.& Bald.in.l.quicunq.C.de ſer.fugi.& quid ſi ſtatutum minuat pœnam propter confeſsionem, an minuatur pœna corporalis, dic vt per Ange.in gloſ.deducta quarta. Et an, & quando iudex pœnam vltimi ſupplicii, & capitalem poſsit trauſmutare in pecuniariam, dic vt per Panot. in.c. archiepi-
13 ſcopatu, de raptori. ☞ †Sed an corpus mortuū poſsit puniri, & executio pœnæ capitalis poſsit fieri ſuper eo, vt quia forte mortuus reperiatur aut in carcere, aut in tormentis ante condemnationem, an poſsit puniri, vt ſuſpendi aut decapitari doct.tradunt in.l.u.C. qui teſt. fa. po. & Bald.in.l.i.C.ne ex deli.defun.& Areti.in.l.ex facto.ii.col.ff.de vulg.& pupi, dic ꝙ non niſi ratione immanitatis ſcelerū, vt in famoſis latronibus aſſaſinis patric. & aliis committentibus grauiſsima crimina, vt not. in.l.ii.ff. arbo. furceſ.l.capitalium.§.famoſos.ff. de pœnis. dic vt traditur in.d.l.ii.& per Par.in tract.ſind.in verbo mortuus. & in verbo iudex. in primo. Angel.in.l.fi.C.ſi reus, vel accuſa.mor. fu. & in.l.defuncto.ff.de pub.iudi.Ange.& Imo.in.l. qui a latronibus.§.ſiquis.ff. de teſtam. Ludo.in.l. ſi vero.§.de viro.xlvi.fallē.ff.ſol.mat.Marſi.in.l. fin.vi.colum.ff.de quæſtioni.Bald.& Rapha.in d.l.ii. C. qui teſtam. facere poſſunt dicunt fore arbitrarium Ange.in glo.qui iudex videns.vii. colum.vet.an aut cadauer.& Dec.plene.in.l.in hæredes.ff.de reg.iur.Ang.in.l.fi.C.ſi pend.appe.reus mor.fu.Bel.in pra.in rubr de quæſtio. col.xxvi.& ſeq.& p Are.ī d.l.ex facto.ii.col.
14 ☞ †Sed quid ſi diuerſæ pœnæ reperiantur ſtatute puta vna iure communi, alia iure municipali, & ſtatutario pro homicidio, quæ pœna imponenda erit, & ſi plures pœnæ pro eodem facto, & homicidio an vtraq, an altera, & quæ hanc quæſtionem tradit plene Ang.in gl.& caput a ſpatu. ampu.ii.col. vbi refert opiniones, originaria Dy.in.l.i.ff. vi bon.rap. & Cy.in.l.q ſepulchra.C.de ſepul. viol. vbi de pœna ſtatutaria de pluribus vero pœnis Ray. poſt eum Bart. in.l.ſanctio legum.ff. de pe.de prima an per legem nouam, & per ſtatutum ſit ſublata pœna legis iuris communis per Gand.in rub.de var. q̄ſtio.in mal.ii.co.per Dy.& Bart.in.d.l.i. qui cōcludunt per legem ſtatutariam non fore ſublatam pœnam iuris communis niſi nominatim appareat receſſum aut ex coniecturis, & præſumptionibus, vt quia ſtatutum dicat procedēdum de ſimilibus ad ſimilia, & vbi non reperitur ſimile recurritur ad ius commune, tunc apparet pœnam iuris communis in ſubſidium imponi, et ſic pœnam ſtatutariam imponēdam in ſubſidiū vero communem, ſed poſt impoſitam pœnam ſtatutariam pœna iuris cōmunis imponi nō poteſt cum vtraq tendat ad vindictam, & ita reſidet Bar.poſt Dy.in.d.l.i.iudex ergo poterit imponere pœnam iuris communis non obſtante ſtatutaria vbi non apparet expreſſe, aut tacite receſſum, ſed per vnius electionem præcluditur via alteram imponendi, hanc eandem opinionem ſequitur Ang.in.d.gl.& caput a ſpatulis.& ita dicit ſeruaſſe, et refert, ita tenere Imo, in.l.ii.ff.de pub.iud.& Bald.in.l.eum.C.de furtis.& Cepo.in conſi.xiiii.Oldra.in conſi. xciiii. Bernar.poſt Ang.in.d.gloſſ.& caput a ſpatul. contrarium tamen opinionem tenent omnes doctores, quod per pœnā ſtatutariam ſit ſublata pœna iuris communis, immo in puniendo fa

tuus eſſet iudex qui aliam pœnam imponeret ꝙ ſtatutariam,ita dixit Bal.in.l.data opera. vi.colum. vet ſicu. Item notandum. C.qui accuſ. poſſ. vbi innuit pœnas poſſe,aut ſtatuto, aut conſuetudine immutari vnde ſi ſtatutum loci pro delicto imponit pęnam non capitalem receſſum eſt a pœna capitali.l.qui cum vno.§. poſt.ff. de re mili.idem ſi conſuetudo,& econtra ſi non capitalem,capitalem imponat.nam capitale efficitur delictum,& capitalis imponi debet,& pęna ſtatutaria , & non iuris communis cum generi per ſpeciem derogetur , & per legem ſtatutariam tanquam ſpecialem loci ſit derogatum legi iuris communis,& generalis,ſecus tamen dicit eſſe in pœnis incluſis in eodem iure,aut communi, aut ſtatutario , nam vna non tollitur per aliam quo ad natiuitatem.l.qui ſepulchra.C de ſepul. viol.de hoc an quando diuerſa pœna imponitur per ius commune,aut ſtatutum an vtraque pœna ſit imponenda,& quæ plene dic vt p Bartol.in.l.nunquam plura.ff.de priuat. deli.& in.l.ſenatus.ff.de accuſat.& in.l. ſanctio legum. ff.de pen.& Angel.in dicta gloſſ.& caput a ſpa. in quibus vide plenariam diſtinctionem, & per Saly.in.l.qui de crimine.C.qui accuſa.poſ.& in dicta.l.qui ſepulcra.& in aliis locis infra hac eadem quæſtio.quod autem ſtatutaria pęna ſit imponenda per Specul.in titul.de accuſa.& Ioan. and.in Specu.in titu.de pęna teme. litig.§.fina. & Gandi.in titu.de pen. Iaco. de bel.in diſputa. quam facit in.l.i.C.de requir.re.plene Alber. in tract.ſtatu.prima parte octaua quæſtione.Ioan. and. Ancha.& Gemi.& Philip.fran.in c.felicis. de pen.in.vi.& Ancha.in capitu.i. verſi.quæro etiam vtrum de conſtitu. Bal.in.l.i.xi. oppo.C. de ſum.trinit.& in.l.& ſi ſeuerior.C.de infami. & in.l.placet.C.de ſac.ſanc.eccleſi & in.l.quid ergo.§.pęna grauior.ff.de infamib. & in.l.non eſt nouum.C.de legi.& in conſi.cxx.iiii.volumine,& in.l.ii.in fi.C.de reb.cred. Saly. in.d.l. qui ſepulcra.& in.d.l.qui de crimine,& Bar.in.l.fi. C.de aquedu.lib.xi.Panor.Barba.& Deci. in.c. de cauſis,de offi.delega.Felyn.in ca.quod olim. vbi limita de iudi.vbi plene Mathe. poſt Andr. in conſtitutio.intentionis,& in conſtitut.ſi quis in poſterum.pen.colū.in gloſſ.in poſterum. vbi etiam ſi diuerſe pene omnes imponi poſſunt,& in conſtitu.fi.ſi quis aliquem ſub rub. deſpo.ho. mor.in fin. vbi plene,& in conſtitu.pactarenorum.vbi ponit decem limitationes,& in conſtitu.legitima pondera Cepo.in conſi.xiiii.Pari.in d. ver.pęna. verſi.quid ſi ſtatutum. Marſi. in conſi.lxi.& conſil.ci.& in pra.in.§.quæritur. & in l.i.§.ſi ſerui.ff.de quæſt.& plene Thom. gram. in.d. vo.aut conſi.xxxv.allegat Pari.in.l.i.§.dixerat.ff.de publi.ita ſeruari in practica , & Cuma.in conſi.cliiii.& Corne.in conſi.cxiii.i.volumine,& ideo dicit in regno in materia corruptionis iudicis attendi conſtitut.corruptele , & non ius commune. Limitat tamen Mar.in dicto §.quæritur niſi lex ipſa eſſet æquior , & iuſtior ſtatuto. nam tunc pęna iuris communis , & legis,& non ſtatuti eſſet imponenda, vt per eum & ex his ſiue dicamus conſti.reg.fore ius commune ſiue ſtatutariam regni,vt ſupra in prin.diximus pęna contenta in.d.conſti.terminum vitæ,pro homicidio in regno erit infligenda , & maxime ex quo debemus iudicare iuxta diſpoſita per conſti.reg.& eis deficientibus ſecundū ius longobardum,deinde ſecūdum ius commune,immo ſi ius commune ſtatutarium,aut conſuetudo aliqua contrarietur diſpoſitioni conſtitu.reg.non erit attendendum,ſed ſola conſtitu. attendenda erit ita ſtatuitur in prohem.conſtit. §.præſentes. vbi And.& Mathe. quod etiam future caſſantur conſuetudines,& in conſtit.puritatem.immo dicit glo.& Mathe.in.d.§. præſentes ꝙ ſi quis obſeruauerit ius commune vbi contrariatur,conſt.reg.tenetur de falſo tanꝗ vtens legibus caſſatis niſi vbi non reperitur deciſum per conſti.reg.vel vbi non contrariatur de quo vt ibi per Mar.in fi.& per eundem in conſti.ra-
15 pinas.i.no.¶ † Et de pęnis cumulatiuis per Barto.in.l.quid ergo.§.pęna grauior.ff. de infami. & de pęnis alternatiuis an electio ſit iudicis an rei cōdemnati ad mortem, vt eligat genus mortis dic vt per Felyn.in.c.inter cæteras.v.fall.de reſcrip. Ang.in.d.gl.& caput a ſpa.vbi de pęnis alternatiuis & Par.in.d.ver.pęna ver. quia multa ibi vbi plures pene,ſed qd ſi diuerſe pene imponantur a diuerſis ſtatutis quæ imponi debet dic vt per Bar.in.l.omnes populi.xv.colum.et ſeq.ff.de iuſti.& iu. Ange.in gl.dictum ſempro. condemnamus.ii.col.& Gand.in ti.de pęnis.vi. col.& Bel.in rub.de quæſtio.xlii.col. I
16 ¶ † Sed quid ſi concurrant diuerſe pene maior mortis,& minor quæ pęna prius imponi debet dic quod minor,& poſtea maior glo. & docto. in.l omnes.C.de delato.lib.x. Ange.in.l.nunꝗ. ff.de priua.deli. Ang.in.c.fin.de collu. detegen. Ludo.montal.in tra.de reproba.ſen.pila.i. arti.
17 verſi.nunc quæro.ibi iſtis facit. ¶ † Sed quid ſi condemnetur homicida ad pęnā capitis nec dicat ꝙ caput amputetur,vel anima ſeparetur de corpore ita ꝙ moriatur,idē ſi dicatur ad furcarū ſuſpendium nec dicatur ita ꝙ moriatur an mo-

ri debet,vel ſufficiat ſimplex ſuſpendium vt cẽ
ſeatur facta executio ſententiæ primam quæ-
ſtionem tangit Imo.in.l.i.ver.item adde ꝙ ſta-
tutum,ff.de publ.iudi.& dicit dictam pęnam ve-
rificari in exilio perpetuo & non in ammiſſio-
ne & amputatione capitis & mortis,⁊ ideo cau
tela eſt ꝙ dicatur ita quod moriatur alias mor-
te non punitur quod dicit notandum pro iuuan
do amico ſi non dicatur ⁊ de hoc ſolent allega
ri ttes glo.vna in.l.i.C.ne manci criſt. & alia in
l.ne frumentum.vbi Bal. & Saly. põderant.C.
quæ res vendi.non poſſ.alia eſt in.l. tranſigere.
C.de tranſa.allegatur text.in.l.hos accuſare.§.
omnibus.ver.capitis.& ibi gloſſ.ff.de accuſa.&
tex.in.l.cum patronum.ff.de iure pa.& in.l.prę
ſenti.in prin.C.de his qui ad eccle.confu.vbi vl
tra capitalem exprimitur,& vltimi ſupplicii,et
in.l.eos.§.ſuper his.C.de appella. hoc idem te-
net.Ioan.and.in.c.quanto.in.i.glo.de iureiurã.
Bel.in pra.in tit.de pe.capitalibus vbi late dedu
cit pœnas capitales,& non capitales quæ ſint,⁊
in rub.de pœna capitali.Ang.optime in gloſ.&
caput a ſpatulis.vi.col.ver. quid ſi ſtatutum di-
cat.Cyn.in.l.i.C.de falſ.Bal. & Pau.in.l.ii.C.de
falſa mone.Oldra.& Fulgo.in.d.l.præſenti.ubi
dicit ita practicare aſſeſſores ꝙ ſemper dicãt in
ſententiis taliter ꝙ moriatur, & anima a corpo
re ſeparetur Ana.in.c.qualiter & quando.§.ad
corrigendos.iiii.col.de accuſ.Panor.in.cap.at ſi
clerici.in prin.xxi.col.de iudi.Anch.in cle.pa-
ſtoralis.x.no.de re iudi.Ana.in.c.i.ii.col.de ho-
mi.Alex.in conſi.cxvi.iii.volu.Mar.in conſi.li.
Iaſ.in.d.l.tranſigere.iii.col.ver.in fi.glo.Alexã.
in conſi.ciiii.i.vol.& conſi.cxxi.vii.vo.& con
ſi.cxix.eo.vol.Mathe.in conſti.comes.v.no.ad
ſaturitatem Fely.in.c.ex literis.xi.col.de conſt.
⁊ Mar.in pra.in.§.oportune.ii.co.ver. vlterius
videndum eſt Alex.in conſil.cix.iiii.volu.& in
dictis locis idem intelligẽdum de ſtatutis impo-
nentibus pœnam capitalem, vt intelligatur &
interpretetur de mitiori in benigniorem partẽ.
Limitat tamen Imo.in.d.l.ii. & Ang.in.d.gl.ni
ſi aliter appareat de mente ſtatuentium.l.iii.C.
de lib.preter.Limitat etiam niſi imponat pœnã
in alio caſu q̃ iuris communis alias pœna iuris
cenſetur impoſita.l.ii.C.de noxa.l.cum conti-
neat id quod ius commune,ideo vt aliquid ope
retur intelligitur de naturali,ſed contra videtur
in conſti.multe leges,vbi Math.in fi. & in con-
ſti.rapinas.ii.glo.& in conſti.officiales reipub.
vbi per Math.ꝙ non interpretatur de morte cũ
ius commune mortem non interpretauerit, &
per Mathe.in conſti.cum vniuerſis.xi.no.⁊ per
eundem in conſti.qui literas.ii.no.vbi niſi dica-
tur caput amputetur, vel quod perſonam am-
mittat,& per Math.in conſti.ut delicti fines.4.
nota.eodem modo ſi iudex dixerit in ſententia
condemno ad pęnam capitalem iuxta formam
ſtatutorum aut conſti.nam intelligitur de mor-
te naturali,ita per Fely.in.d.c.ex literis.⁊ Mar.
in.d.§.oportune.& per Math.in.d.conſti. com
munes.v.no.facit conſti.capitalem pœnam ſub
rub.de rap.quæ approbat.l.i.C.de rap. virg.&
tamen vocat capitalem quæ de morte intelligi
tur iuxta.d.l.i. & vide quatuor limitationes in
hoc per Fely.plene in.d.c.qualiter. & quando.
lo.ii.§.ad corrigendas.de accuſ.ver.vltimo tan
git quas hic refertas,& alias limitationes in.c.at
ſi clerici.in addi.poſt Panor.ver. ad tertium.de
iudiciis vbi etiam intelligitur de morte ſi vltra
capitalem pœnam imponat publicationem bo
norum,& ideo in regno cum pro homicidio ſit
pœna mortis idem iure ciuili,vt ſupra aſſeren-
do iudex condemnamus ad pœnam capitis in-
telligitur de morte naturali,idem ſi dicat iuxta
diſpoſitionem conſti.reg.& ideo conſti. termi-
num vitæ.vt euitaret ne in benigniorem partẽ
fieret interpretatio dixit vltore gladio pœnam
ſubeat capitalem adiecit.n.vltore gladio q̃ ver
ba denotant mortem naturalem vt ſupra dixi
18 mus. ¶ †Quæ autem ſit pœna capitalis dic vt
per Bar.Imo.Alex.poſt Bar.in.l.ii.ff.de pub.iu
di.doct.in.d.l.tranſigere.Bal.in.l.data opera &
in.l.reos.C.qui accuſ.po.& per Mathe.in locis
ſupra vt in.d.conſti.cum vniuerſis.xi.not.& in
conſti.qui litteras.ii.no.& Fely.in.d.c.ex litte-
ris.ii.declara.de conſti.& per Bel.in pract.in ti-
tu.de pœnis capita.& in titu.de pœna Capi.vbi
quæ ⁊ quot ſiue eodem modo per ſupradictam
limitationem dicendum eſt ſi dicat iudex con-
demno ad furcarum ſuſpendium quod ex quo
ſuſpenſus furca mori debet per.d.conſti. termi-
num vitæ intelligitur taliter quod moriatur ma
xime ſi ſe referat ad conſtit.illam adiecit enim
dicta conſtit.quod ſuſpenſi ſubiiciantur vltimo
ſupplicio vt de morte intelligatur per ſupradi-
cta.Item adiecit conſt.magiſtros mechaniarum
ibi in fin.ibi ſuſpenſus in furcis mortis periculũ
ſubeat,non ſic in conſtit.quicunq; toxicum vbi
ſimpliciter dicitur quod ſuſpendatur caueat er
go iudex,vt tollat dubitationem vt ſubiiciat ta
liter ꝙ moriatur & anima a corpore ſeparetur.
19 ¶ †Sed quid ſi condemnatur ad mortem ⁊ fur
carum ſuſpendium & in ſuſpendendo rumpi-
tur funiculus an iterum poſſit ſuſpendi an vero
ſatisfactum eſt ſententiæ diximus de hoc ſupra

& per Bel.in pra.in titu.de ſenten.crimi. vbi ẽt
de prædictis quando ad ſententiam capitalem
condemnatur & per Par.in.d.verbo pęna ver.
an ſi iudex deci.in reg.fauorabiliores.ff. de reg.
iur.quod dixit verum Ludo.de pen. in.l.i.C. de
deſerto,ſi fuit antea proteſtatus de ſua innocen
20 tia.¶ †Sed an furce erigi poſſint in domo de-
linquentis & in quo loco dic ꝙ iudex ad terro-
rem hoc poteſt facere vt per Par.in.d.tracta.in
verbo contumatia ibi ratione contumatiæ po-
teſt furcas erigere in domo fugientis, & contu-
macis vbi multa de furca & eius ſignificatione
immo erigi poſſunt in loco commiſſi delicti li-
cet locus ſit priuatus vt per Par.in.d.tra.in ver-
do furcarum erectio & ibi an poteſt cogi domi
nus loci vendere locum pro iuſtitia facienda &
an debeat habere precium & an poſſit cogi do
minus animalis,vt præſtet animal ad executio
nem iuſtitiæ faciendam ⁊ an teneatur fiſcus ſeu
iudex ⁊ debeat ſoluere deteriorationem anima
lis dic ibi vt per eum & per eundem in cart.29.
21 ver.an officialis.¶ †Et de erectione furcarum
in quo loco fieri debeat per Ang. in glo. vſq; ad
locum iuſtitiæ & Alex.poſt Bar.in.l. capitaliũ.
§.famoſos.ff.de pen.& Salyc.in.l.ſi vero.C.de
adult.Auguſt.poſt Ang.vbi ſupra in.d.glo.dicit
procedere in famoſis latronibus,& delinquenti
bus,& non in aliis vt per eum. Et not. ꝙ iudex
ex cauſa poteſt diſpenſare ꝙ executio pene ca-
pitalis fiat in alio loco quam in loco ſolito vt p
22 Math.in conſti.monarchiam.vi.no.¶ †Et no.
ꝙ facta executione,& furca ſuſpenſus non po-
teſt a furca ſuſpenſus deponi,& amoueri etiam
per conſanguineos abſq; licẽtia iudicis alias pu-
nitur vt per Marſil.in.l.circuncidere.§.ſeruo.ff.
23 de ſicar.& in.l.fin.ff.de quæſtio. ¶ †Et an quis
cogi poſſit vt ſit carnifex, & maniuoltus & an
quis delinquens poſſit condemnari ad hoc offi-
cium,& opus perpetuum vt ſit carnifex & ma
niuoltus,& quæ perſonæ ad hoc officium cogi
poſſunt,& an perſona honeſta dic vt per Par.
in.d.tra.ſind.in verbo maniuoltus & ibi an ma-
niuoltus exequens iniuſtam ſententiam tenea-
tur,& puniri poſſit,& an teneatur reſiſtere iniu
ſto mandato præſidis & an peccet dic ut ibi per
eum & per Mar.in.l.i.in princ.viii.limi.ff.de ſi-
24 car.¶ †Et an maniuoltus & carnifex ſeu fami
lia poteſtatis poſſit accipere veſtes ſuſpenſi, vel
decapitati,& relinquere corpus nudum poſtq̃
facta eſt executio & ſi facit an puniatur pœna
conſti.reg.ſi quis aliquem quæ eſt vltima con-
ſti.videlicet pœna manus nam.d.conſtitu.infli-
git pœnam manus ſpolianti mortuum Math.ibi
in prin.dicit quod ſi facit maniuoltus puniri po
teſt pœna.d.conſti.nam ei non licet hoc face re
& pœna.l.qui ſepulcra.C.de ſepul.viola. & ibi
per Math.an licet ſpoliare forudicatum mor-
tuum veſtibus vbi dicit quod non & alia in iſta
materia dic vt per Mathe.ibi & de veſtibus ſu-
ſpenſi quid fiendum dic vt per Par.in.d. tracta.
ſindi.car.xlvi.& car.xlviii.& vide per Alexã.
poſt Bartol.in.l. diuus.ff.de bon. damnã. vbi ꝙ
25 veſtes ſunt iudicis.¶ †Sic etiam imponitur pœ
na manus propter periurium vt in conſtitu.eos
qui ſcienter,ſic in cãpione periurante vt in con
ſti.ſummo periculo,& in percutiente aliquem,
& vulnerante vt in conſti.ſi quis aliquem & in
c.reg.ſi quis cum roncha & in rapiente & furã
te rem valentem vltra auguſtale infra vntiam,
vt in.c.reg.ad hæc & in conſti.magiſtris, & ibi
per Math.in ſi.Et quæ manus tunc in his ampu
tanda erit dic vt per Math.poſt And.in.d.cõſti.
ſi quis aliquem & Ang.in glo.quas ſi nõ ſoluit.
Et an redimi poteſt ſoluendo pecuniam dic ut
per Par.in.d.tra.in verbo compoſitio & Math.
in.d.conſti.ſummo periculo.&.d.conſti. ſi quis
aliquem & in.d.conſti.eos qui ſcienter. Et quid
ſi manus ſit arida an ea debet amputari & quid
ſi caret illa manu an ĩ alia fiet executio. Et quid
ſi non ſpecificetur de qua intelligatur ſic ſi con
demnetur ad debilitationem alterius membri ut
oculi aut pedis dic vt per glo.Bar.Bald. Ange.
Pau.& Alex.in auct.ſed nouo iure.C. de ſer.fu
gi.& per Ioan.and.in.c.in pœnis de regu.iur.in
vi.& per Ang.vbi ſupra in.d.gl.& Math.in.d.
conſti.ſi quis aliquem & Pau.grill.in trac.de re
laxa.carce.in tit.de aboli.q.iiii.& in quibus caſi
bus manus amputetur vide per Gand.in rub.de
pœnis in ſi.& Bald.in rubr.de manu.vind.C.&
Flor.in.l.liber homo.ff.ad.l.aquil.
25 ¶ †Et de pœna truncationis lingue in conſtit.
blaſfemantibus quæ punit blaſfemantes pœna
amputationis lingue proſequere materiam, vt
ibi per Math.& extat pragma.contra blaſfemã
26 tes prohibens compoſitionem. ¶ †Sed an pro
homicidio puniri poſſit duplici pœna videlicet
pęna manus propter vulnus ⁊ etiam pęna mor
tis propter occiſionẽ dic ꝙ non nam minor pœ
na manus confunditur cum pœna homicidii,&
vnica pœna mortis imponitur niſi diuerſis tem
poribus vulnera fuiſſent illata ⁊ non eodem im
petu vt per Bart.plene.in.l.nunquam plura.ff.
de pub.iud.ver.venio ad aliqua & Bal.in.l.ad-
uerſus.C.de fur.& Mathe.in conſtit. ſi quis ali-
quem in ſi.& in conſt.intentionis,& dictum eſt
ſupra quando vna pœna confunditur cum alia

cclxxi. & Deci.in.d.con.cxxxvii.ii. col. Fely.
in.d.c.excõmunicamus. Iſern.in.d.c.i.§.ſatiſ-
15 factionem.in prin.vlt.col. ¶ †Item contrahi-
tur hæreſis ſi dicatur imperatorem nõ eſſe do-
minum & monarcham totius orbis cum dica
tur in euangelio luce.iii.c.exiit edictum a Ce-
ſare Auguſto vt deſcriberetur vniuerſus orbis
& Chriſtus recognouit Ceſarẽ Imperatorem,
vt dicitur in Euangelio reddite quod Dei Deo,
& quod Ceſaris Ceſari Pau.ad Roma.xiii.c.in
in extrauag.ad reprimendum. in princi.& ibi
glo.& de translatio.epi.c.apoſtolice.§.nos.de
re iudi.Clemen.i.de magiſtris.& clemen.i.de-
ſenten.excommuni.in prin.& ibi per Cardi.&
per Bar.in.l.hoſtes.ii.col.ff.de cap.& poſt re-
uer.facit.l.cũ deprecatio.ff.ad.l.rod. de iactu.
&.l.bene a zenone.C.de quadr.preſcrip.loqui
tur tamen Bar.per verbum forte cum apoſto-
lus narret facti contingentiam vide plene per
Iaſ.in.d.repe.l.cũctos populos.ii.co.C.de ſum
ma trini.vbi dicit ꝙ Bal.in.c.ſolite. de maiori.
& obedien.tenet contra Bar.& Panot.in.c.no
16 uit.de iudic.in fin.& gloſſ. ¶ † Item contra-
hitur hereſis per nouum ſenſum & opinionem
in ſacra ſcriptura aliter intelligẽdo quam ſen-
ſus ſpiritus ſancti flagitat.c.dixit.& ſeq.xxiiii.
q.iii.&.c.quidam in fi.&.c.hæreſis.& ſeq.ea.
q.tex.in clem i.§.porro.de ſum.tri.Iſer.in.d.
c.i.§.diffidamus.verſi.ſed an ois hæreticus.&
in.§.quocunq nomine.Mat.in conſti.inconſu-
17 tilem.xvi.no.vi.q. ¶ †Item hereſis contrahi-
tur aſſerendo fornicationem non eſſe peccatũ
mortale ſed licere fornicari cum dicat apoſto
lus ad gal.v.& ad epheſeos.vt non licere for-
nicari Ioan. andre.in mercu.in reg.ſine culpa.
cc xxxii.q.iiii.c.nemo.no.gl.in clemen.ad no-
ſtram.ver.vii.vbi tex.in hoc,& gl.refert Tho
mam ita tenere de hære. facit nomine meche
continetur fornicatio.xxxii.q.iiii.c. meretri-
ces ſed in ſupradictis dicitur non mechaberis
ergo cum eccleſia prohibeat fornicationẽ ne
dum cum nõ ſoluta ſed etiã cum ſoluta ex pre
dictis ergo contrariũ affirmans ſi ſe non corri-
gat hæreticus eſt.c.q in eccleſia.xxiiii.q.iii.ita
Matthe.in.d.conſtitu.inconſutilem.xvi.no.v.
q.Iſern.in.d.c.i.§.ſatiſfactionem.vi.col. verſi.
18 ſi quis autem. ¶ †Item cõtrahitur hæreſis ſi cõ
tra hereticum ſeu accuſatum de hereſi non ſint
plene ſed indicia taliter ꝙ neceſſaria eſſet pur-
gatio & petatur purgatio & accuſatus recuſet
talis vt hæreticus punitur,vt not.gloſ.in dicto
capitu. excõmunicamus.§.adiicimus de here.
in.c.ad abolendam.§. qui vero.eod.titul. per

Matth.in.d.conſtitu.inconſutilem.xviii. nota.
verſi.quid autem. Felyn.in.d.c.excommunica
mus.ii.col. verſic.no.in.§. excommunicamus.
19 ¶ †Item hæreſis contrahitur ſi quis defende-
rit hæreſim & pro hæretico aduocaret animo
hæreſim defendendi nolens hęreticum ita con-
tra fidem & ſacramenta ſentientem puniri aut
forte ipſum liberauit & fecit ꝙ non perueniat
in manus iudicum , tunc enim hæreticus talis
eſt arg.l.iiii.ff.ad.l.iu.maie.nam tali crimine te
netur qui fecit vt hoſtis non perueniat in ma-
nus populi romani vel legis,ſecus tñ ſi ſimplici
ter preſtitiſſet patrocinium,& aduocationẽ vt
qa defendebat non quia hęreticus ſed ob aliam
cãm vt ſeuitiorum tunc licet puniatur ex quo
in cauſa hæreſis patrocinatur & defendit vt in
conſti.inconſutilem.in fi.non tñ hæreticus eſt
nec vt hęreticus punitur ita Iſer.in.d.c.i.§.dif-
fidamus.ver.quid ſi munias hæreticum vt non
veniat ad locum vbi eſt iudex vt puniat eũ.&
in.§.ſatiſfactionem.ii.col.& per Matthe.in.d.
conſti.inconſutilem.xxv.no.& de aduocatio-
ne traditur p Ang.in gl. And.auxilia.& an apo
20 ſti.p Augu.& alios. ¶ †Itẽ hereſis cõtrahitur
credendo hæreticis nã tũc hęreticus eſt , & pu
nitur pœna.d.conſti.inconſutilẽ.ſecus tñ ſi cre
dat hæreticis ſed dicat ſe credere quod credit
ſancta mater eccleſia,tũc enim hęreticus non
eſt nec punitur vt hęreticus ſm Inno. & Pan.
in.c.i.de ſum.tri.ſed punitur pœna conſtit.pa-
ctarenorum.ita ibi Matth.in prin.facit.c.dam-
namus in fi.&.c.hec eſt fides.xxiiii.q.ii.&.l.nos
redentes.C.de ſum.trini.Panor.in fi.rub.co.ti-
tul.& vide in.c.accuſatus.§.ille.de here.Ioan.
21 and.in rub.de ſortile. ¶ †Itẽ contrahitur hęre
ſis ſi quis ſteterit per annum in excõicatiõe aut
per biennium,vt no.in capitulo fina.de pœnis.
habetur vt in capitu. vt inquiſitionis. in fine.
de he.in.vi.Spe.in tit.de hę.ver.eodẽ mõ.Pan.
i.c.ab excõicato.in fi.de reſcr.ꝛ in.c.inſinuatũ
in gl.fi.de ſimo.& in auc.gazaros.eo.tit.de he-
re.& in corpo.vnde ſumi.gl.in.c.ad apoſtoli-
ce.in.§.de hęreſi.in gl.de hæreſi.de re iudic.in
vi.& per Bar.in.l.credentes.C.de hęre.& in.l.
queramus.ꝛ poſt eum Alexan.ff.de teſtamen.
& per Matthe.in dicta conſtitu. inconſutilem.
in fi.xviii.no.verſi.quid aũt.facit quod nota.in
c.cum contumacia.de hęreti.in.vi.& in.c.rur-
ſus in.c.qcunq.xi.q.iii.& in.c.i.de iudi.Panor.
in.c.grauẽ.de pen.ꝙ eſt fi.iiii.no.& in glo.hæ-
retice prauitatis poſt Hoſti.ibi & alios. vbi vi-
de diſtinctionem ꝙ aut eſt excõicatus pro con
tumacia in cauſa hæteſis , & tunc elapſo anno

eſt verus hereticus & vt hereticus punitur.d.c. cum contumacia.aut pro contumacia in alia cauſa,& tunc inducitur ſuſpitio de hereſi quæ tamen purgari poteſt vt ibi in.d.glo.& per Fely.in.d.c.firmiſsime.i.colũ.& in.d.c.excõicamus.ii.col.de here.& per Panor.ibi poſt Hoſtien.ii.col.ver.in ea.& in.iii.col. verſicu item querit.& ibi qualiter procedatur ad ſententiã contra iſtum contumacẽ,& quot citationes requirantur,& per Paul.gril.in.d.trac.de here.in viii.q. Boni.in.d.titu.de here.& vide per eũ.d. c.i.§.poſt annum.de ſtat.contra lib.eccl.vbi de pœna & vide.c.reg.incip.ſi quis i excommunicatione a canone lata aut ab hoĩe.&.c.reg.itẽ ſtatuimus ꝙ ſi contingat per quẽ ſi quis durauerit in excommunicatione per annum punitur vt hereticus nec apparet quãdo pro cauſa hęreſi ſit excõicatus ſed etiã aliunde, & per Mat.in conſtitut. pactarenorum. in.i. gloſſ. & intellige,& declara quando eſt excommunicatus ex cauſa criminali licet alia quam hereſi non ex cauſa ciuili & ideo quando pro cauſa criminali clericus priuatur beneficiis pro cauſa vero ciuili etiam ſi ſtaret per mille annos non priuatur beneficiis,ita dixit Io.de arno.in ſolilo.vlt.

22 quod eſt.c.poſt Lu.in ſing.ccciii. ¶ †Item cõtrahitur hæreſis ſi elapſo anno non receperit communionem,vt per Fely.in.d.rub.de hęre. & in.c.ad abolendãm.i.col.eo.titu.allegat Oldra.in conſi.xx.& tex.in auc.de pu.dom.her. qui tamen tex.hoc dicere non videtur ſed glo. dicit eum hereticum eſſe qui non eſt mẽbrũ eccleſię ſed excommunicatus eſt extra mẽbrum eccleſie cum dicaᷓ extra cõionẽ eccleſie.xi.q. iii.c.audi.& ſingulo anno non confitens nec ſumens cõionẽ eſt excõicatus , vt dr̃ in.c. omnis vtriuſ ſexus de peni.& in.c.& ſi frequentius ii.diſtin.de conſecra. ergo faciũt rõnes traditæ per Panor. poſt Hoſti.in.d.c.grauẽ.de excõicatio.per annum remanente in excommunicatione nam ideo hæreticus pręſumitur male ſentire de ſacramentis eccle.cum non faciat ad ꝙ tenetur quilibet fidelis allegat.d.capitu. omnis vtriuſ ſexus.item pręſumitur male ſentire de poteſtate eccleſie.iſtę ergo rationes faciunt nõ ſumente per annum cõionem vt hæreticus pręſumatur ſicut quando ſtat per annum in excõicatione & ſecũdum prædicta quilibet excõicatus dr̃ hæreticus ex quo eſt extra cõionem, & ex hoc dicitur large hæreticus not.gloſ.in.c.ii. iii.q.xi.& per Panor.in.d.c.firmiſsime.& glo. de hęre.&.xxiii.queſt.iii.c.illi qui.§. quia vero.ſic & iudei dicuntur large hæretici cum ex

23 tra cõionem vt ibi per Panor. ¶ †Item cõtrahitur hæreſis ꝑ inuocationẽ demonum, & per ſortilegia dũmodo fiat talis inuocatio vt indicarentur futura ex quo tũc tollitur quod dei ꝓpriũ eſt & creature attribuitur iuxta illud Iſaye.c. xvi. annunciare nobis quæ futura ſunt in futurum & ſciemus quia dii vos eſtis & iuxta illud Euangelii non veſtrum eſt noſce tempora, vel momenta cum pater poſuerit in voluntate ſua idem ad ea demõa adoranda cum propriũ ſit dei, & non creature iuxta illud ego dominus zelotes ſum , & iuxta illud euange.dominum deum tuum adorabis, & illi ſoli ſeruies, aut circa idola preces fundere,& demones cõſulere vt ab eis reſponſa habeantur.xxvi.q.ii. ca.hii qui.&.xxvi.q.iiii.ca.igitur , & aliter vt exemplificatur.& no.in.c.accuſatus.§.ſane.de hære.in.vi.aliter vero ſi ad preterita ſcienda & ad mortem irritandas mulieres licet peccet nõ tñ incidit in hęreſim cum proprium demonis ſit tentare homines cõtra pudicitias & ad aĩarum periclitationẽ Mat.iiii.c.& lu.iiii.in prin. ita dixit Io.and.plene & late in rub.de ſortile. in Spe.& in.d.§.accuſatus.§.ſane.& ibi Gemi. & per Oldr.in conſi.ccx.& quod incipit regulis habetur traditio,& per Fely.in rubri.de hęre.Matthe.plene in conſti.inconſutilẽ.xvi. no. i.q.voluntate hoc diſtinguiᷓ crimen in hoc.c. cũ ex voluntate.de ſen.excõi.volũtas.n.& ꝓpoſitum diſtinguñᷓ maleficia.l.i.§.diuus.ff.de ſicar. Alber.in rub.C.de hęre.videndus Thom. ſecunda ſecunde.q.xciii.cum tribus ſeq.& vide Panor.in.c.i.in fi.de ſortile.vbi idem ſi rebaptizãdo aut cũ hoſtia conſecratã fiant tales incantationes poſt glo.in.d.§.ſane.& vide plene ꝑ Deci.in cõſi.cli.ii.&.v.col.vbi an clericus ſortilegius & dans pocula amatoria, & non celebrãs cũ hoſtia cõſecrata dicaᷓ hære.& an & qñ per ſortilegium inducaᷓ hęreſis & an & qñ fit cũ hoſtia cõſecrata & quid ſi non cũ hoſtia cõſecrata ſed abſ cõſecratione plene vide per Pau.gril.in trac.de ſortile.x.q.& maxime in fi. vbi ponit que requirantur vt dicatur ex his hęreticus.& in.q.xi.vide per eũ & Deci.vbi ſu

24 pra. ¶ †Item contrahitur hæreſis idolis ſacrificando.c.concilia.§. hinc etiã.xvii. diſt.& c.nũc autem.xxi.diſtin.Deci.in.d.conſil.cli. & Paul.gril.in.d.tracta.de ſorti.ii.q.no.tamen ꝙ tunc inquiſitor hæretice prauitatis non poteſt ſe impedire caſu quo ſapuerit hæreſim talis inuocatio niſi manifeſte & notorie apparuerit ſapere hereſim vt dicitur in.d.§.ſane.in dubio autem non poteſt cognoſcere an ſapiat hæreſim.

ita vel non cum tantum iuriſdictio fuerit ſibi tributa illa exiſtente qualitate notorietatis & manifeſtitudinis alias ea nõ exiſtente nõ cognoſcer, licet bene poſſet cognoſcere an manifeſte ſapiat, & ſic de qualitate interueniente an non vt per glo.in.d.§.ſane.& Panor.in.d.c.i.in fi.

25 ¶ †Et vide in premiſsis q credit aut dicit mulieres aut homines ut quidã vulgares dicunt noctis tpe incedere cum diana dea paganorũ aut cum herodiade trãsformãtes ſpecies ſuas hereticus eſt & fidelis & paganis deterior cum ab alio iſta fieri non poſsint quam a creatore omnium.c.epi.xxvi.q.v.Matth.in.d.conſti.inconſutilẽ.xvi.no.i.q.ꝛ ſic alio modo cõtrahiẽ hęreſis credẽdo & affirmãdo aliũ poſſe facere mutare & transformare creaturas,ꝙ ipſe deus vt ibidem,& de intellectu.d.c.epi.& an accedant ille mulieres corporaliter an preſtrigialiter plene tradit Pau.gril.in.d.tract.de ſortile.vii.q.& Fran.ponz.in trac.de lami.ꝙ corporaliter.

26 ¶ †Itẽ contrahiẽ hæreſis per blaſfemiam blasfemando Deum & ſanctos, & monitus eſt incorrigilis.xxiiii.q.iii.c.qui in eccleſia.& p Matthe.in conſtit.inconſutilem.in glo.in verbo di-
27 uine maieſtatis.¶ †Item contrahitur hæreſis oppugnãdo priuilegia Romane eccleſie.c.omnes.xxii.diſtin,per Dec.in.d.conſi.cli.vi.col.in
28 fi.i.dub.¶ †Item contrahitur hęreſis contemnendo ſtatuta mandata & canones eccleſie,& pape aſſerendo papam,ꝛ eccleſiam non habere poteſtatem condendi canones tunc enim vt hereticus punitur.xix.diſtinc.c.nulli fas.nota.glo.xxiiii.q.iii.c.illi qui.§.quia vero.no.gloſ.in.c.generali.de elect.in.vi. Pan.in.c. primo.i.glo.de apoſta.& in.c.cum nõ liceat.ii.colum.ver.poſſet tñ intelligi de preſeri.declara & dic vt per Felyn.in.c.i.iii. col.de conſti.vbi plene de talibus trãſgreſſoribus & pœna & de requiſitis Mat.in prohe.conſt.in gl.in verbo.mortalitate no.glo.in.d.c.nulli fas.& in.c.violatores.
29 xxv.q.i.¶ †In quibus fit diſtinctio ꝙ aut ſimpliciter contrauenit & tunc punitur non vt hereticus ſed alia pena quia deponendus & eiiciẽdus ab eccleſia interuenientibus requiſitis vt p Fely.in.d.c.i.de conſtit.& in.d.c.violatores & in.c.generali.&.xxv.q.ii.c.ſi dogmata aut cõtrauenit aſſerendo eccleſiam & papã talẽ poteſtatem non habere & tunc vt hereticus punitur.d.c.nulli falſ.cũ no.in.d.c. violatores.& p Fely.in.c.firmiſsime.i.col.de hę.limita.tñ ꝑdicta vt per Fely.plene in.d.c.i.in.i.gl.vbi vide.

30 ¶ †Item contrahitur hæreſis aſſerendo duos poſſe eſſe vicarios Chriſti & eccleſiã vniuerſalem poſſe habere duo capita talis enim hereticus iudicatur vt per multas aũtes ſacre pagine tradit Boni.viii.in extrauaga.de maior.& obediẽ.incip.vnam ſanctam eccleſiam plene gl.in cle.ad noſtrum ver.eccleſiæ de hære.glo.in.c.non autem.vii.q.i.Fely.in.c.quæ in eccleſiarũ in princ.pen.col.ver.hãc declarationem & in c.firmiſsime de hære.Pau.in.c.i.ii.colu.de paroch.pleniſsime in.c.nouit in.ii.gl.de iud.Car.cle.i.§.porro.ii.q.de iureiu.¶ Itẽ contrahitur hæreſis aſſerendo papã in temporalibus nõ habere poteſtatem ſicut in ſpiritualibus & negando imperatorem ab eccleſia habere imperium & iuriſdictionẽ vt declaratum apparet per.d.extrauagantem Boni.vnam ſanctam glo.in.d.clemen.ad noſtrum in ver.eccleſiæ pleniſsime diſputat ad partes Panor.in.d.c.nouit in.ii.glo.de iudi.& ibi Fely.&p eundẽ in.d.c.firmiſsime in.i.gl.de hære. Alex.in con.ii.iiii.co.i.vol. Panor.in.c.cauſam.& in.c.per venerabilem q filii ſint legiti.doc.in.i.conſti.C.Oldra.in conſil.clxxx.propoſi.in.c.innouo.xxi. diſt. Bal.in.l.reſcrip.C.de preci.imp.offe.vbi dicit ſm quid & non ſimpliciter &.xcvi.diſtin.c.fin.imperator &.c.duo ſunt vbi gloſ. ſicut ſol preeſt lune ita & papa imperatori no.gl.in.c.ex trãſmiſſa de fo.compe.Pan.in.c.cũ Ioannes de fide inſt. Filipp.frãc.in.c.ſi duobus.§.deniꝙ de appella. Bal.in prohe.ff.vi.col.Alex.in.l.i.§.i.poſt Barto.ff.de requir.reis recurre.ad diſputationẽ Panor.in.d.c.nouit vide Matt.in prohe.conſtitu.xiiii.no.poſt glo.ꝛ in ver.gladii & in conſt.vſurariorũ in glo.in ver.diuine no.gl.in.c.fi.de hęre. Bal.in.c.bone lo.ii.de poſtu.prela.dicit ꝙ ſicut ſol prefulget inter planetas, & eſt primus ita & papa inter ceteros adde Iſer.in.c. imperialem.§.preterea in add.rex vel imperator de proba.feu.ali.per Fed.vbi dicit papam non habere ſuperiorem & imperium a papa procede-
31 re. ¶ †Item contrahitur hæreſis per ſimoniã iuxta.c. quiſquis.i.q.i.glo.in.c.eos qui.§.quia vero.xxiiii.q.iii.in.c.preſbyter in.c.ſtudeat & c.beneficio &.c.cum liqueſit &.c. fertur.i.q.i.&.c.pen.de hære.intelligitur tamen ſm Inno.i.c.quoties de ſimo.vz.qñ quis crederet & affirmaret ſacramentum vendi poſſe alias large diceretur,hæreticus ſicut excommunicatus & iudeus & alii vt in.d.glo.in.§.quia vero. & per Panor.in.d.c.firmiſsime & vide Fely.in.c.i.circa fi.de ſimo.& Panor.in.c.quoties de ſimo.ſenrit Fely.in rub.eo.& Panor.in.c.cum veniſſet de iudi. Iſer.in.c.i.§.diffidamus.iiii.colu.de ſta.cõtra lib.eccl.&.iii.col.ver.ſed an omnis vide

gl.in.d.c.firmiſsime & per Deci.in d.conſi.cli.
32 ii.col. ver.contumacia. ℂ † Item contrahitur
hæreſis per ſciſmã nã ſciſma hæreſis eſt.24.q.
iii.c.inter hæreſim & in.c.firmiſsime vbi Pan.
de here.ꝛ in.c.quia diligentia.i.col.de electio.
& in rub.de ſciſma.Oldr.in conſi.lxii.& cõſil.
lxv.Deci.d.conſi.cli.ii.col.quod tũ intellige &
declara vt per Pano.in.d.rub.de ſciſm & in.c.
firmiſsime de hære.vꝫ in proprio ſciſmate vꝫ
in diuiſione vnitatis eccleſiæ & quia conſtituat
quis ſibi ſacerdotes & alios clericos cũ pertina
tia cum proprie ſciſma dicatur.i.diuiſio cũ ab
vnitate eccleſiæ diuidatur conſtituendo ſibi ꝓ
priam cum tunc veniat contra ſimbolum apo
ſtolorũ & vnã ſanctã eccleſiã & ſic nõ plures.
c.iter hæreſim.ꝛ.c.loqtur.xxiiii.q.i. ſecus tũ ſi
non conſtituat aliã eccleſiã nec ſe diuidant ab
vnitate eccleſiæ Romane ſed credat apud ſe eſ
ſe vnitatem eccleſiæ, vt quia duo aut plures
contendant de papatu nec impugnant roma-
nam eccleſiam. nam iſti dicuntur ſciſmatici,
& non hereti. vt dicit glo.ii.xxiiii.q.i.cap.i.&
in.c.i.eo.titu.de ſciſma.&.c.i.eo.in.vi. & deni
que.xvii.quæſt.prima. &.c.licet de electio.&
per Bal.in cõſilio ſciſmatis ſuper rub.C.ſi quis
ali.teſt.prohi.vt fuit tempore Vrbani pape vt
ibi & ita loquit tex.in.c.i.eo.in.vi.& vide.c.in
nomine domini.xxiii.diſtinc.& vide Panormi
in dicto capitulo licet in gloſſ. exceptione de.
electio.& in.c.ſi quis pecunia.lxxix. diſtinc.&
tunc quid differat hæreſis a ſciſmate dic vt p Pa
nor.in.d.rub.de ſciſma.& in.c.i.eo. & in.c.li-
cet de electio.& in.c.clericus ne cler.vel mo-
na.vlt.col.Barba.in.c.ſi diligenti de foro com
pe.ꝛ Felyn.plene in.c.rodulfus.xiii. &.xxviii.
col.de reſcrip.Panor.in.c.cũ in cunctis.§.fin.
vlt.col.de electio.dic.vt per eos ꝙ aut iũcta eſt
cum hæreſi & tunc ſunt excommunicati aut
non & tunc ſecundum quoſdam non ſunt ex-
communicati ſm alios ſic per.d.c. licet ꝛ Pan.
in.d.rub.ꝛ.c.i.de ſcim.limita niſi vbi nullus ca
deret error probabilis ſecus tamen ſi eſſet du-
bium an eſſet ſciſmaticus an non propter fa-
ctum intricatum vt in Vrbano papa. de quo p
Bald.in.dicto conſilio ſciſma. & per Panorm.
in rub.&.c.i.eod.ꝙ tunc non ſunt excõicati in
d.rub.de eiiciente epiſcopum de ſede epiſco-
pali & occupante ſibi pſbyteros ſuos an ſit ex-
cõicatus ꝛ ſecundum predictam diſtinctionem
an ſciſmaticus ſit hæreticus & qñ,& quis dicat
ſciſmaticus & vnde dicatur ſciſma, & ꝓprie ꝛ
in proprie dic etiã vt per Pau.gri.in trac.de he-
33 re.ii.q.ℂ † Item contrahitur hæreſis per abla
tionẽ priuilegii eccleſie vniuerſalis q ergo pri-
uilegium eccleſiæ auferre tentauerit hereticus
eſt.xxii.diſtin.c.omnes ubi tex.clarus gl.xxiiii.
34 q.iii.c.illi qui.§.quia vero.ℂ † Item contrahi-
tur hæreſis aſſerẽdo peccata dimitti a ſolo deo
abſq; miſterio clauium eccleſiæ contra de pe-
nis diſtin.i.& per Fely.in.c. excõicamus.lo.ii.
35 de here.ℂ † Item contrahitur here.ſi poteſtas
aut alius officialis requiſitus a dioceſano & eius
vicario diſtulerit auxilium preſtare contra he
reticos & eorũ receptatores & fautores quan-
do vt ſuſpectus de heresi punitur vt dicitur in
c.vt officium.§.ſtatuimus de here.in.vi.
36 ℂ † Item contrahitur hæreſis aſſerendo nõ eſ
ſe infernum nec paradiſum ſed aĩam eſſe mor
talem & non immortalem ſed mortuo corpo-
re anima quoque mortua ſit talis ita aſſerẽs ma
nifeſtus reputatur hereticus ita conſuluit Fede
ri.de ſenis in cõſi.ccxlv.inci.reuerẽdo in Chri-
ſto patri Mat.in.d.conſti.incõſutilem.xvi.no.
37 iii.quæſtio.ℂ † Item contrahitur hereſis aſſerẽ
do pertinaciter decimas non deberi clericis, &
prelato ita tenuit Anch.in cle.i.§. ſane de vſu.
per glo.ibi.& Pau.de eleaza.aſſerentes ne dum
hæreticum eſſe qui male ſentit de articulis fidei
ſed etiam qui errat in documentis eccleſiæ &
falſas gignit opiniones contra eccleſiam & ita
alias dixit Anch.fuiſſe determinatum p theo-
logos contra quendam prędicatorẽ vide Mat.
in.d.conſtit.inconſutilem.xvi.not.v.q.decime
enim permiſſe ſunt in veteri teſtamento & no
uo vt plene proſequitur Mat.in conſti.quanto
ceteris.iii.no.i.ii.&.iii.q.& in rub.eo.de deci-
mis & ibi an ꝙ hodie ſoluantur decime integre
ſit iure diuino an poſitiuo,& per Panor.in.c.
parochianos de decimis, & in.c.ſtatuimus de
tranſa.& in.c.adhibita de rer.permu.qui enim
non ſoluit decimas trangreſſor eſt precepti ec-
cleſiæ.c.reuertimini.xvi.q.i.ſic ex conſtitutio
ne eccleſiaſtica debentur & qui contra prece-
pta & dogmata eccleſiaſtica operatur is here-
ticus eſt vt ſupra dictum fuit in regno etiã pre
cipitur ſoluendas eſſe decimas vt in conſt.quã-
to & ibi Matthe.& in.c.reg.ad audientiam no-
ſtram & in capit.item ſtatuimus quod commu
niter barones & feuda tenentes & prag.extat
qualiter autem compellantur iure canonico ad
ſoluendum per Car.in clemen. ſecunda.ii.colũ
na de iudi.ꝛ in clemen.ſi.§.primo in fin.de pe
nis Panormi.in cap.peruenit de deci.ſed text.
in.d.clemen.ſi.contra incipit cupientes de pœ-
nis non dicit Theologos hoc dicentes hæreti-
cos eſſe ſed excõmunicatos & alias pœnas in-
currere

currere, vt ibi, & vide no. in c. i. de decimis in ſexto, vbi glo. diſputat, an debeantur, & per Panor. in c. tuæ de deci. niſi in proprie dicatur hæreticus ex quo excommunicatus, vt ſupra.

38 ℂ † Item contrahitur hæreſis ſi profeſſus recedat a religione, & contrahat matrimonium publice, & notorie, & non clandeſtine, nam tunc ſi publice, vt hæreticus punitur cum ſit contra c. i. de voto in. vi. & contra clement. eos qui de conſang. & affi. vbi etiam no. ita dixit Iaco. butr. quem ſequitur Sal. in. l. nemo. C. de ſum. tri. Panor. in. c. de homine. de celeb. miſſ. in gloſ. in ver. verbis. & Mathe. in. d. conſt. inconſutilem. vi. not. vii. q. idem dixit Bald. in. d. l. nemo. circa fi. ſi duxerit duas vxores Gemin. in. c. accuſatus. §. ſane de hæret. in. vi. per Felyn. in. c. ad

39 abolendam. i. colum. de hære. ℂ † Item contrahitur hæreſis per perceptionem, & celebrationem cũ hoſtia non conſecrata, vt dicit Ana. in. d. c. ad abolendam. Calde. tamen in con. iiii. tenet contrarium, ꝙ non dicitur hæreticus accipiens hoſtiam non conſecratam nec clericus cum ea celebrans, & hanc tenet Oldra. in conſi. ſuperius allegato incip. regulis habetur traditio, & Fel. in rub. de hæret. habetur in. d. c. de homine de cele. miſſ. Card. autem in. d. c. de homine refert beatum Thomam in ſuo quolibet. vi. q. ſacerdotem dantem hoſtiam non conſecratam puniri, vt idolatram, & per Math. in. d. conſti. inconſutilem. xvi. no. viii. q. intellige tamen, vt per Felyn. in. d. c. ad abolendam. i. col. ſi perſeuerauerit in errore vbi refert con. Cald. iiii. allegando rationes, & intelligendo ſi perſe-

40 uerat in errore. ℂ † Item contrahitur hæreſis negando id quod traditur in clem. i. de ſum. tri. videlicet ꝙ mortuo Chriſto non exiuit ſanguis, & aqua, vt ibi per glo. i. ver. aperuit.

41 ℂ † Itẽ contrahitur hæreſis tenẽdo opiniones illorum ꝙ anima eſt ſanguis, & generatur ex præiacenti materia, & extraduce, & alias, vt not. in. c. quod vero. & in. c. Moyſes in glo. nec animatum. xxxii. q. ii. faciunt dicta per Felyn. in. c. ſicut lo. ii. de homicidio, & doct. in. l. quod dicitur. ff. de lib. & po. & Barto. in. l. diuus. ff. de extraordi. crimi. no. in clement. i. de ſum. tri. in verſic. vnitas videlicet de corpore animato in tempus ibi ſtatutum quod limitatur in Chriſto aliter ſenties hæreticus eſt, vt ibi.

42 ℂ † Item contrahitur hæreſis aſſerendo pertinaciter hiſtorias in biblia contentas eſſe falſas, tunc talis hæreticus cenſetur ita tenet Aſtens. in ſumma li. i. xii. in tit. lviii. vbi dicit fidem extendi ad hiſtor as contentas in biblia, & qui aſſerit aliquam hiſtoriam bibliæ falſam eſſe hæreticus eſt, & per Math. in. d. conſti. inconſutilẽ

43 xix. no. ix. q. ℂ † Item contrahitur hæreſis per contumaciam cum contumax hæreticus dicatur. lxxx. diſtin. §. ſi qui presbyteri. ccxxviii. diſtin. c. nullus contumax. dico tamen in non faciendo quod iubeat eccleſia poteſtate Dei, & eccleſiæ quæ a Deo eſt reſiſtendo, aut contumax ſit non veniendo vilipendo tamen iudicem in opprobrium fidei credens, aut aſſerens nõ eſſe poteſtatem a Deo, vt dicit Apoſt. ad Rom. iii. & xxiiii. q. i. c. & qui culpatur. ſpernendo claues eccleſiæ, & romanam eccleſiam, & eius miniſtros, & prælatos qui ab ea ſunt. xxii. diſtin. c. omnes. non habere a Deo poteſtatem de hoc per Iſer. in. c. i. §. diffidamus. iiii. col. verſic. item contumax de ſtatu contra liber. eccleſ. in alus contumax hæreticus nõ eſt ne ordo iuris peruerteretur vide per Felyn. in. c. excommunicamus. ii. co. de hære. & Dec. in. d. conſil. cli. ii. co. verſi. & mouentur ratione, & no. xxiiii. diſtin.

44 c. ſi Papa. ℂ † Item contrahitur hæreſis perſiſtendo in notorio crimine, & nolendo ſe corrigi ſatis ſuſpectus eſt de hæreſi. xxxviii. diſtin. c. fi. cclxxxi. diſtin. c. ſiquis iuit. c. fi. de pe. Deci. in. d. conſi. cli. in fi. iii. col. no. in. d. c. ſi Papa, &

45 per Panor. in. c. ſignificaſti. de electi. ℂ † Item contrahitur hæreſis recuſando pertinaciter iurare ad purgationem hæreſis talis ita recuſans pro hæretico habetur, vt no. in. c. excommunicamus, & ibi Fel. poſt Hoſt. pen. col. ver. no. ibi oſtentationem de hære. quod limita ibi ſecundum Hoſti. niſi forte ex ſubtilitate conſcientiæ recuſet, & limita, vt per Math. in. d. conſt. incõ

46 ſutilem. xvi. no. verſi. quid autem. ℂ † Itẽ cõtrahitur hæreſis credendo hæreticis, vt in. d. c. excommunicamus, & in. d. conſt. inconſutilem & in. c. ii. de hęre. in. vi. qualiter dicatur. & intelligatur credere, dic vt per Fel. in. d. c. excommunicamus. iii. colum. verſic. vlt. circa. §. iſtum poſt Hoſtien. in dicto. c. ii.

47 ℂ † Item contrahitur hæreſis, ſi epiſcopus, aut alius inſtituat conſanguineum, aut extraneum, aut paganum hæredem, vt in. c. ſiquis iũ

48 cto ſummario Panor. de hęre. & in ſequen. c. iũcto ſummario Fely. ℂ † Item contrahitur hæreſis per receptionem fauorem, & defenſionẽ hęreticorũ, vt in. c. ii. c. accuſatus. de hęre. in. vi.

49 & Car. in cle. i. §. verum eo, tit. ℂ † Item contrahitur hęreſis frangendo imaginem crucifixi virginis, & ſanctorum, dum tũ hoc faciat quis putando ea eſſe ſimulachra, & ꝙ fuerit pctm̃ illa adorare vʒ ꝙ per imagines repreſentaſ tunc

enim hęreticus eſſet alias ſi non hoc animo, ſed
aliter frangendo, alia pœna duriſsima plecten-
dus eſſet de qua in.c.ſi canonicis in fi. & ibi gl.
de offic.ord.in. vi. in ver. vltrax. & vide.in.l.i.
C.ne liceat ſingu.ita per Hoſtien. in ſum.co.§.
qua pœna, & Mathe.in.d.conſtitut. inconſuti-
lem.xvi.no.iiii.q. & in procem.conſti.in prin.
pen.colum.verſi.ſecunda concluſio, & in con
ſtit.multe leges in primo lib. & per Iſer.in.d.c.
i.§.diffidamus vlt.colum. vbi dicit ita teneri &
fuiſſe deciſum in magna curia vicarię contra
50 Bart.pro canoniſtis. ¶ † Item contrahitur hę-
reſis ſiquis inuocaſſet dęmonem ad actum lu-
xurię, vel alium actum, & veniens dixiſſet in-
uocanti, q̃ ſpueret crucem, & ille ad obſequen
dum dęmoni in crucem ſpuiſſet abſque cordis
pœnitentia tunc hęreticus eſſet, ſed ſi timore
dęmonis hoc feciſſet non tamen totaliter a fi-
de recedendo, ſed male contẽptus, & cum do-
lore cordis, tunc non eſſet hęreticus licet graui
ter peccaret ita per Innoc.in.ca.i.de apoſta. in
princ.& firmat Thom. ſecunda ſecundę.q.xii.
&.q.xxiii.habetur in ſum.piſane. in ver. apo-
ſtaſia. & per Mathe.in.d.conſtit. inconſutilem
51 xvi.not.ii.quęſt. ¶ † Item contrahitur hęre-
ſis per apoſtaſiam perfidam a fide recedendo,
& per fide abnegando, & oppugnando, talis
enim dicitur apoſtata perfidie, & vt hęreticus
punitur Panor.poſt Hoſtien.in.c.i.i.gloſ.de a-
poſta. immo talis apoſtata maior eſt hęretico,
& maius peccat, cum is in totum a fide recedit
at hęreticus non in totum, vt per Math. in rub.
de apoſta. in conſtitut. reg. & vide quotuplex
ſit apoſtaſia per Mathe.in.d.rubr & in conſtit.
apoſtatantes, & plene p gl. & doc.in.d.c.eo. &
per Bony.in titu.de apoſta. vbi de pœnis con-
tra eos, & per Paul.grillan. in tract.de hęre. &
ibi quod apoſtatãtes noue ſecte quandoque ſe
rebaptizant, & iſti tales rebaptizati maiori pę-
na plectantur, nam hęretico pœnitenti parci-
tur rebaptizato vero nunquam, & in remiſsibi
liter.l.manicheos.&.l. hi qui ſanctam.C. de a-
52 poſta. vide ibi per eum. ¶ † Item contrahitur
hęreſis per modos, vt per gloſſ.in.c.illi.qui.§.
quia vero.xxiiii.q.iii. & per gloſſ.in.c.firmiſsi-
me de hære. & hærendo opinionibus illorum
qui traduntur in.c.quidam.xxiiii.q.iiii.
53 ¶ † Item hæreſis contrahitur aſſerendo Chri-
ſtum non eſſe aliquid ſecundum quod homo,
traditur in.c.cum Chriſtus de hære. & ibi not.
54 & in.c.hæc eſt fides.xxiiii.q.i. ¶ † Item hæ-
reſis contrahitur ſi accuſatus de hæreſi abiuraſ
ſet in iudicio licet contra eum plene probatio-
nes non fuerint, tamen ſi poſtea committit in
ipſa hæreſi habetur pro vero hæretico, & per
Arch.in.c.accuſatus de hære.in.vi. & per Ma-
the.in.d.conſtit.inconſutilem in fi.xviii.no.&
in gloſſ.nolunt ignoſcere, idem ſi inculpatus in
vna ſpecie quam abiurauit, ſi in aliam commi-
ſit hæreticus eſt, idem ſi poſt abiurationem re-
ceptet, viſitet, aut aſſociet, & dona dederit hæ-
reticis pro vero hæretico habetur, & talis re-
lapſus in hæreſim nuncupatur de quo in.d.ca,
accuſatus, & in.ca.ad abolendam.§. quia vero
55 de hære. ¶ † Item hęreſis contrahitur ſi offi-
cialis quicunq; requiſitus ab inquiſitore hęreti-
cis prauitatis, vt iuret obſeruare ſtatuta, & ca-
nones promulgatos, & approbatos ab eccleſia
contra hęreticos, & eorum fautores credentes
& receptatores noluerit iurare tunc talis, vt de
fide ſuſpectus, tanquam hæreticus punitur, ita
habetur in.c. contra chriſtianos de hære.in.vi.
56. ¶ † Item hæreſis contrahitur aſſerendo per-
tinaciter animę rationalis ſeu intellectiue ſub-
ſtantiam non eſſe formam per ſe humani cor-
poris vere, vt dicitur clemẽ.i.§.porro. de ſum.
tri. vide ibi glo.plene hoc diſcutientem.
57. ¶ † Item hæreſis contrahitur tenendo, & ap-
probando ea quæ traduntur in clem.ad noſtrũ
de hære.vi errores illorum de Alamania, & vi
de ibi per gloſſ.de erroribus illis canonibus ſa-
cra ſcriptura, vt omnibus reprobantem erro-
58 res illos. ¶ † Item contrahitur hæreſis, ſiquis
poteſt errantem in fide catholica ab errore re-
uocare, & non reuocat.c.ij.de hære.&.i.q.i.c.
qui alios, &.q.vlt.c.negligere cum poſsis.
59 ¶ † Item contrahitur ſi nouam quis facit ſe-
ctam contra fidem, vel factum defendat, vt
xxiiii.q.i.c.hęc eſt fides. Et licet multis aliis mo
dis hæreſis contrahi poſsit tamen ex præmiſſo
locis ſuperius allegatis complecti poſſet, nos au
tem contenti erimus prædictis modis, ita exce-
ptis, & hinc inde diſperſis breui compendio in
vnum coadunatis, ſiquis vero alios ſtudioſius
velit pquirere ad ſupradictos locos canones, &
doctrinas allegatas conuolet, & ad no.per glo.
in.c.firmiſsime eod.titu. & in.c. inter hæreſim
xxiiii.q.iii.per Bal.in rub.eo. & Card. in clem.
i.eo. & per ſummiſtas eo. & per Boni. in ope-
re male.in eod.titu. & per Felyn.in rub.eo. &
per Paul.grill.in.d.tract.de hære.
60 ¶ † Et tandem hæreticus proprie dicitur qui
contra fidem Chriſti, & articulos fidei, & con-
tra præcepta & dogmata eccleſię, & conſilio-
rum euiſdem ptinaciter aſpirat falſum dogma,
& extraneum ſenſum gignendo aliter quam

ſpiritus ſanctus dictet iuxta.c.hæreticus.xxiiii.
queſt.iii.&.c.quędam in fi.vbi glo.ea.q.& glo.
in.l.ii.C.eo.& qui ſint hæretici, & quot ſint eo
rum ſecte,dic vt per Gratianum in.c.illi qui.§.
quia ſermo.cum ſeq.xxiiii.q.iii.cum ibi not.&
C.eo.l.arriani,& in auct gazaros, & alia vide
vt per prędictos doc.vbi ſupra de his hactenus
viſo itaq; quot modis hæreſis contrahatur ad-
iacenti ordine proceſſu eiuſdem erit vidēdum,
& qualiter in ea punienda procedatur.

61 ¶ †Circa itaq; tertium de proceſſu hæretico-
rum primo videndum de iuriſdictione poteſta
te cognoſcentis,ſecundo quis inquiri, aut accu
ſari poſsit,& qui non,tertio de modo procedē
di,& probationibus faciendis. Circa primū ad
quem ſpectat huius criminis cognitio videlicet
an ad iudicem eccleſiaſticum,an vero ad ſecu-
larem,an vero vterq; poſsit cognoſcere in hoc
dicendum erit, quod crimen hæreſis eſt crimē
mere eccleſiaſticum,vt no.gl.in.c.ii.iiii.q.iii.a-
deo q ad iudicem eccleſiaſticum ſpectat cogni
tio,& deciſio nō autem ad iudicem laicum niſi
tantum executio ſnīæ late per iudicem eccle-
ſiaſticum,alias ſi iudex ſecularis intromittat ſe
in cognitione, & deciſione ſuper tali crimine,
aut executionem late ſnīæ per eccleſiaſticum
differat facere ipſo iure excommunicatus red-
ditur,& ſi per annum in tali excommunicatio
ne perdurauerit, vt hæreticus condemnandus
eſt,ita dicit nouiter tex.in.c.vt inquiſitionis ne
gocium.§.prohibemus de hære.in.vi.& in.ca.
cum ſecundum leges in fi.eo.tit.in.vi.& in.c.ad
abolendam de hære.& per Mar.in.l.i.C.de ra-
pto.virg.in verſic.no.etiam ex hac lege qd ra
pto.executio autem ideo ſeculari permittitur,
cum pro hæreſi ponatur pœna corporalis, &
ſanguinis,vt infra dicetur ſuo loco.

62 ¶ †Eccleſia veró corporales pœnas, & ſan-
guinis non infligit, ideo ſeculari committitur
executio, vt in.c.in archiepiſcopatu de rapto.
ſed perpetui carceris pœnam imponit, vt in.c.
quamuis de pœnis in.vi.Ana.in conſi.i.per Iaſ.
in.l.tranſigere.C.de tranſa.& per Barto.& a-
lios in.l.ii.ff.de publ.iudi.& habetur.in.c.pri-
mo de hære.in.vi.& in clem.i.§.i.eo.tit.c.pen.
de apoſta.c.nouimus de verbo.ſignifi. Specul.
in titu.de hære.in prin.Mathe.in prooem.con-
ſtitu.in princ.pen.colum.verſi.ii.concluſio Pa-
norm.in.d.c.excommunicamus lo.ii.ii.not.de
hære.& quod ad ſecularem non ſpectet cogni
tio cum ſit merę eccleſiaſticum per Ioan.andr.
in ſpecul.in tit.de hære.in addi.ſed dicit Yſer.
l.d.conſtitutio.inconſutilem, & in.cap.primo
in verſicu.contrahentium inceſtas nup.in titu.
quæ ſint rega.& Mathe.in.d.conſtitu.inconſu
tilem.decimo no.& Panorm.in.d.c.ad abolen
dam.cod.titu.ii.colum verſic.vlterius, & ple-
ne in.c.cum ſit generale.vii.colum.verſi.alius
caſus,& colum.fin.de foro competent.vbi ple
ne tractat de criminibus eccleſiaſticis, & ad
quem eorum ſpectet cognitio, & quando ad
iudicem ſecularem,& quando non, poſt gloſſ.
ibi magiſtraliter.& in.c.ea quæ de ſtatu mo-
na.& in.c.primo in gloſſ.publicum de offi.or-
din.& per Stepha.aufre.repe.clemen.primæ
de offic.ordi.quinta quæſtione,& vide aucten.
ſi clericus.C.de epiſco.& cler.& vnde ſum.tur
& per Panorm.in dicto.c.primo,in dicta gloſ.
publicum inuehitur contra Bartol.in.l.diuus.
63 ff.de cuſto.reo. ¶ †Quatenus dicit ſi eccleſia-
ſti.tradit conuictum de hæreſi puniendum iu-
dici laico, & temporali quod non tenetur pu-
nire niſi videat proceſſum, nec tenetur ſtare
dictæ ſententiæ, ſed de nouo formare poteſt
proceſſum dicit ibi Panorm.fore contra tex.in
d.c.vt inquiſitionis.§.prohibemus de hære.in
vi.vbi nec etiam indirecte poteſt cognoſcere.
Et no.quod licet ibi hoc teneat Bartol.& in.l.
magiſtratibus.ff.de iuriſd.omni.iudi.ſequendo
Guilicl.de cun.ibi per text.in.§.ſi vero crimen
idem tamen tenent ibi.Alberi.& Bald.& An-
gel.Fulgo.& Paul.de caſt.& quaſi legiſte om-
nes hoc tenent pro communi, vt dicit Imo.in
c.primo de offi.ord.canoniſte vero tenent cō-
trarium per text.illum expreſſum in.d.§.pro-
hibemus,& Bald.in.d.aut.clericus,& Ange.in
d.l.diuus,& in.l.i.C.de exib.reis. Salyce.in.l.
ea quidem.viii.colum.C.qui.accuſa.non poſſ.
qui reſpōdet ad dictum.§.ſi vero crimen quod
ibi erat condemnandus ſecus quando puniē-
dus condemnatus traditur,& per Archid.in.c.
at ſi clerici de iudi.& ibi etiam Deci.in fi.i glo.
ſecunda concluſ.& in.d.c.i.qui reſpondent ad
d.§.loquatur in alio crimine quam mere eccle
ſiaſtico,& Alexand.in.d.l.magiſtratibus,& ibi
Iaſo.& cęteri omnes hoc tenent contra Bart.
plene,& per Fel.in.d.c.ad abolendam in fi.vbi
plene,& Oldrad.in conſi.lxxxix.& Alexand.
& Barba.poſt Barto.in.d.l.diuus,& in.d.l.ma-
giſtratibus. Et ſic amplia, vt ſecularis non poſ-
ſit cognoſcere etiam indirecte poſt condemna
tionem factam per eccleſiaſticum in executio-
ne dictæ ſententię licet ſeculari tradatur puniē
dus iuxta.c.prędidentes de hære.in.vi.& dicto
§.prohibemus, &.d.c.ad abolendam, &.c.i.
64 de hære.in.vi. ¶ †Limita tamen niſi addere

do laico nouas pœnas poteſt enim ſecularis iu-
dex nouas pœnas addere laico licet hęreſis de-
claratio ſpectet ad ſolum eccleſiaſticum ita An
ton. de bu. in. c. cum ſit generale de foro com-
pet. de quo tamen Panor. ibi dubitat cum tale
crimen ſit mere eccleſiaſticum, & ad eum ſpe-
ctet cognitio, & non ad laicum nec valebit ſta
tutum alias pœnas imponens per not. in. c. ii. de
conſt. in. vi. & in. l. fi. ff. de iuriſ. om. iud. facit. c.
ſtatutum de hęre. in. vi. & tanto magis ex quo
eadem pœna imponitur a iure canonico quę a
iure ciuili, & conſuetudinario, vt dicit Panor.
in. d. c. ad abolendam in glo. audientia poſt Ho
ſtien. & Ioan. and. vȝ. pœna ignis, & concrema
tionis aũte. Ioannis. xv. c. & dicetur infra ſuo
loco, & patet in conſtitu. reg. inconſutilem in
fi. & per Fel. in. d. c. ad abolendam in fi. merito
alias pœnas forte ſtatutarias non poſſet impo-
nere pro pręditto tñ Anto. videtur facere glo.
in clemen. ne romana in verſic. tolli de electio.
vbi licet per pœnę adiectionem lex ſuperioris
tolli non poſſit tamen adiuuari poteſt per pœ-
nę impoſitionem, & no. in. ca. ſi propter de re-
ſti. in integr. in. vi. Ioan. andr. in. c. fin. de offic.
Arch. Panor. in. c. prudentiam vlt. no. in princi.
de offi deleg. Deciſ. in conſil. xi. vii. colum. ver.
non obſtat ſtatutum, licet ergo non poſſet iu-
dex laicus nouas pœnas imponere in. pręiudi-
cium iuris eccleſiaſtici, tamen poteſt addere lai-
co nouas pœnas, dummodo non recedat a pœ
nis eccleſiaſticis, ſed eaſdem imponat, aliud. n.
eſt facere contra legem, aliud præter legem, vt
no. Barto. in. l. cum lex. ff. de fideiuſſ. & in. l. ſti-
pulatio iſta. §. alteri. ff. de verb. oblig. & not. ꝙ
licet conſtit. reg. inconſutilem dictet officiales
ſeculares poſſe procedere. & pœnam ignis im-
ponere, tamen illa conſtitu. fuit ante. d. c. vt in-
quiſitionis. §. prohibemus, cum ibi fiat mentio
de conditore. d. conſtitu. Feder. impera. de ſtat.
contra lib. eccleſ. §. gazaro cum ſeq. licet ergo
forte ante. d. c. iudex ſecularis potuiſſet proce-
dere, & punire tamen hodie non poteſt per. d.
§. prohibemus, & etiam per. c. reg. incip. item
ſtatuimus, quod officiales ſeculares edictum in
plani ſancti Mart. per regem Caro. primũ pro-
hibentur iudices ſeculares intromitti in crimi-
ne eccleſiaſtico de quo etiam per Math. in con
ſti. maieſtati noſtrę. ii. not. vel intellige, vt per
Mathe. in. d. conſtitu. inconſutilem in gloſſ. per
officiales, quod not. ad ea quę traduntur poſt
glo. per Panorm. in dicto. c. cum ſit generale de
criminibus eccleſiaſticis, vt pro illis puniendis
non ſe intromittat iudex ſecularis per dicto. c.
& per conſti. maieſtati noſtrę nullo tamen ca-
ſu, & in conſtitu. multe leges no. Cumque hu-
ius criminis cognitio ad eccleſiaſticum ſpectet
horum alii ordinarii dicuntur, alii delegati, ho-
rum autem, alii a ſede apoſtolica, alii ab ordi-
65 nario dicuntur delegati. ℂ †Ordinarii dicun-
tur epiſcopi diœceſani, vt in clem. i. §. i. de hęre.
& ibi per. Cardi. &. c. per hoc eo. tit. in. vi. & in
c. ad abolendam. eo. et in. c. excommunicamus
in fi. eo. ubi Fely. pen. co. ver. no. ex fi. & hoc tã
contra clericos q̃ contra laicos, & etiam cõtra
exemptos contra quos epiſcopus dicitur ordi-
narius ſecundum Hoſtiẽ. in. d. c. ad abolendam,
& hoc quia habet generalem iuriſdictionem, ⁊
morte delegantis, aut delegati non extinguitur
talis iuriſdictio ſicut in delegata. c. gratũ de of-
fic. deleg. Ioan. an. vero in. d. c. tenet contra Ho
ſtien. ꝙ contra exemptos dicatur epiſcopus de
legatus non ordinarius, vt ibi dicit text. & licet
morte alterutrius non extinguatur iuriſdictio
tamen illud eſt, quia delegatio ibi non dicitur
fieri a Papa, ſed a ſede apoſtolica quę nunq̃ mo
ritur. c. ſi gratioſe de reſcript. in. vi. item non fit
pſonę, ſed dignitati q̃ nunq̃ moritur. c. quoniã
Abbas de offi. deleg. ideo in ſucceſſorem trãſit,
& ideo infert ꝙ ſi contingerit appellari a tali
epiſcopo ad Papam appellaretur, & etiam ita
tenet Panor. in. d. c. in glo. fi. & Felyn. ibi. ii. co.
ver. no. ꝙ procedetur, & idem ſentire videtur
66 glo. d. c. per hoc in ver. delegata. ℂ †Sede au-
tem vacante, aut quaſi, vt dicit glo. in clem. i. §.
i. de hęre. capitulum dicitur ordinarius iudex, ⁊
de hæreſi cognoſcet, vt dicit tex. in. d. c. ad abo
lendam, & in. d. clemẽ. i. §. i. eo. non autem co-
gnoſcet capitulum de hęreſi contra exemptos
de quibus in. d. c. cum epiſcopo concedatur ta-
lis cognitio iure ſpeciali, & in tali iure non ſuc-
cedit capitulum, vt no. in. c. verum de foro cõ-
peten. & Felyn. in. c. cum omnes. iiii. col. de cõ-
ſti. & Panor. in. c. cum omni de maior. et obed.
& in. c. ſcriptum de electio. & in. c. at ſi clerici.
§. de adulteriis. de iudi. Io. tamen monach. te-
net oppoſitum. Panor. autem in. d. c. ad abolen
dam in fi. tenet cum Ioan. andr. per. d. c. verum
intellige tamen ꝙ epiſcopus, & capitulum poſ
ſunt cognoſcere tanq̃ ordinarii quando crimẽ
hęreſis, & factum clarum eſt, & determinatum
a iure ſecus tñ vbi dubiũ eſſet tunc in dubia hę-
reſi nõ cognoſcit epiſcopus, nec capitulum, ſed
ad Papam quęſtio remittitur decidenda. xxiiii.
q. i. c. quoties. & c. maiores de pactis, & vide
67 Panor. in. d. c. ad abolendam. ii. not. ℂ †Dele-
gati vero dicuntur, aut a iure, aut a ſede apo-
ſtolica

ſtolica, aut ab epiſcopo delegati a iure dicuntur epiſcopi contra exemptos ab eorum iuriſdictione qui priuilegium habent a ſede apoſtolica ne cognoſcatur ab aliis quam ab eadem ſede tunc tale priuilegium non habebit locum in crimine hæreſis, nam tales exempti ab epiſcopo cognoſci poſſunt non obſtante priuilegio, & tunc epiſcopi dicuntur delegati a iure, vt dicitur in.d.c.ad abolendam in fi.ibi tanq̃ a ſede apoſtolica delegatis ſic & in.c. reſtregabili.§.cæterum de offic.ordi. vide glo.in.d.c. ad abolendam in ver.delegatis,et in.c.pro hoc in ver.delegata de hære.in.vi.& ſic no. caſum in quo propter criminis immanitatem amittitur priuilegium,& ibi gloſ.in d.ver.de legatis ponit quando propter delictum priuilegium amittatur,vide tamen in.c.i.de priuileg.in.vi. & in c.fi.de foro competen.vbi per Panor.& Bald. & alios in aũt. qua prouincia.C. vbi de crim. agi. opor. delegati vero ab homine, & a ſede apoſtolica quando delegãtur epiſcopi, vt habetur in.d.c. per hoc vʒ quando Papa expreſſe committit cauſam,& delegat epiſcopo non tamen monendo ad ſuum officium exercendum cum tunc delegare non diceretur.c.licet, &.c. graue de offi.delega.no.gloſ.in.d.c. per hoc in ver.delegata. & operabitur talis delegatio, ꝙ non impeditur exercitium talis iuriſdictionis; quia epiſcopus procedere poſſet per generalẽ delegationem factam,alii ab apoſtolica ſede, ſed vterq; procedere poteſt diuiſum, aut communiter, & proceſſus communicandi ſunt, & per vtroſq; ſimul ſententia proferenda eſt, ſi conuenerint, alias apoſtolice ſedi remittenda erit quæſtio,& proceſſus ita tamen ꝙ ipſe delegatus epiſcopus obſeruet modum procedendi quem,& hæretice prauitatis inquiſitores obſeruare debent periuria communia, & ſpeciales conceſsiones,& ordinationes pontificis ita dicitur in.d.c.per hoc dic tamen,vt in extrauag. Boni.incip.ex eo ꝙ quædem nouella, quando delegantur, alii non dioceſani generaliter in prouincia aliqua ciuitate vel dioceſi talis dicitur inquiſitor hæretice prauitatis de cuius officio,& poteſtate differendum eſt.

68 ¶ †Et primo ꝙ inquiſitor iſte hæretice prauitatis non poteſt eſſe minor.xl.annis, vt in cle. ii.in prin.de hęre. qui tamen annus ſufficit eſſe inceptus licet non completus,vt ibi per Car.& glo.& ſi detur minor non vʒ, & dans punitur, vt ibi in fi.per gloſ.& Car.in verſic.committi. & tunc talis inquiſitor delegatam dicitur habere iuriſdictionem non ordinariam ſicut epiſcopus, immo ſpecialem, & limitatam, vt plene proſequitur Deci.in conſi.cxxxvii.iii. co. ver. ii.principaliter.dicitur delegatus ad vniuerſitatem cauſarum, ſiue in prouincia, ſiue in ciuitate,ſiue in dioceſis, & caſtro ordinetur,& hoc p tex.& Io.and.in.d.c.per hoc de hære.in.vi. & probatur arguendo a ſpeciali de.c. ne aliqui de hære.in.vi.iuncto.c.ii.de offi.delega. in.vi. & per gl.in clem.ii.ver. ipſorum commiſſariis de hære.& hoc tenet Panor.in.c.cum.i.& a.ii.colum.in glo.iii.de re iud.& in.c.fi.pen.col. verſicu.venio ad ſecundam eo.titu.de re iudi.& in c.excommunicamus in fi.de hære.ii.Cardin.in clem.i.ii.oppo.de hære.& in.§.quia.ii.q.

69 ¶ †Et dicit Panorm.in.d.c.fin.ꝙ fauore fidei tales inquiſitores habent iuriſdictionem in ſolidum & ſeparatim procedere poſſunt quando plures ſunt licet in aliis ſit ſecus,vt ibi proſequitur, & vide Panor.in.d.c.cauſam.i.colum. de reſti.ſpolia. talis enim inquiſitores inuenti ſunt ad argumentum fidei, & extirpationem errorum,vt in clem.i.& ibi Card.in prin. de hære. ideo ſpecialia eis conceſſa ſunt.

70 ¶ †Notandum eſt etiam ꝙ licet iſti talem habeant iuriſdictionem etiam in dioceſi alicuius ordinarii, & epiſcopi tamen tales inquiſitores non dicuntur habere iuriſdictionem priuatiue, quia etiam epiſcopi procedere poſſunt,aut capitulum ſede vacante iuxta.d.clem.i.et.d.c.ad abolendam de hære.ſed dicuntur habere iuriſdictionem cumulatiue,vt habet in.d.c.per hoc de hære.in.vi.& per Fel.in.d.c. ad abolendam i.colum.ver.no epiſcopos, dummodo proceſſus inuicem communicentur, & vtroque voto ſententia proferatur in procedendo tamen locus erit præuentioni, vt ibi dicitur in.d.c. per hoc,& vide clem.i.§.eo.vbi quilibet ſine altero,dummodo ꝙ ambo interueniant in ſententiando,& condemnando, alias nulla erit con-
71 demnatio,vt ibi. ¶ †Citantibus tamen ambobus inquiſitor proponendus eſt ex quo delegatus.c.ſane el.ii.de offi.deleg.&.c. ſtuduiſti.eo. ſic,&.c.vt commiſsi de hære.in.vi.niſi,& ipſe epiſcopus,vt delegatus citaret iuxta.d.cap. ad abolendam in fi.quando contra exemptos, & ex hoc infert Ana.in.d.c.excommunicamus ꝙ ſi vltra ordinarium ſint alii officiales in certo genere cauſæ quod ordinarie poteſtati nõ pręiudicarent de quo per Bald.in aũt.habita.C.ne fili.pro pat.& in.l.i.§.vbi aũt.C. de cadu.toll. Saly.in l.fi.C de iuris.om.iud.Panor.in.c.cæterum.ii.colum.de iudi.Aret.in conſi.x.per Fel. in d.c.excommunicamus pen.col. verſ.no.ex.

ſi epiſcopum eſſe ſecus tamen, ſi in aliqua cauſa ſpecialiter fuiſſet delegatus, quis tunc præiudicaret ordinarie poteſtati, vt per gloſſ. in. d. c.
72 per hoc. ¶ † In præmiſsis autem quærendum eſt ex quo per dicto. c. per hoc, & per. d. clem. prima. §. i. de hære. ſtatuatur quod vterq; procedere poſsit ad inquirendum citandum realiter, & perſonaliter, dum tamen quod vterque interueniat in condemnatione fienda contra hæreticum, alias nulla redditur ſententia, idem in tormentis inferendis, & inquiſitionibus, & in carcere artando, & alias, vt in. d. clemen. prima per quam aliquid vltra dicto. c. per hoc ſtatuitur v3 circa interuentum perſonarũ in prædictis condemnatione, & tortura cum per illud. c. vterque ſolus, & de per ſe poterat condemnare licet debebant ad inuicem proceſſus communicare, & id quod dicitur de epiſcopo, & de capitulo ſede vacante intelligitur, vt in dicta clem. prima dicitur, an ergo ex quo vterque in condemnando interuenire debet, ita ẽt in abſoluendo, an vero vterq; ſolus poſsit abſoluere quæſtio eſt diſputabilis, & glo. in. d. clemen. prima in ver. contra eos tenet quemlibet ſolum poſſe abſoluere, cum a iure veteri nõ receditur, niſi quatenus expreſſe cautum reperitur. l. præcipimus. C. de appella. l. ſancimus. C. de teſtam. ſed olim, & hodie vterq; poterat ſolus inquirere pet. d. clem. i. & de iure veteri per d. c. per hoc ſolus cognoſcebat, & ſolus pronũciabat licet cõmunicare tenebatur proceſſum, vt dicit glo. in. d. clem. verſi. ad ſententiam, & hodie in mattatum reperitur tantum in condemnando ergo in abſoluendo cum expreſſe nõ dicatur ſolus pronunciat cum ius antiquum nõ immutetur faci. ca. ſtatutum de electio in. vi. & no. in. c. præceptis. xii. diſtinct. ii. in. quæſt. vi. c. accuſatus videndus text. in. c. inferior. xii. diſt. & l. iii. ff. de re iud. & l. nemo. ff. de reg. iu. & c. cum inferior de maioritate, & obedientia conceſſa enim poteſtate condemnandi, & abſoluendi poteſtas non denegatur, cum ergo tale ius non immutetur ergo ſtare non prohibetur quo minus nõ poſsit abſoluere quæſtio iſta plene diſputatur per Ciuiliſtas in rub. ff. de acquir. poſſeſſ. in materia connexitatis contrariorum, & correlatiuorum magis videtur opinio communis glo. in. d. clem. quam ibi ſequuntur Pau. de eleaz. Lapus Cardin. Imo. & Panor. mouentur potiſsime ex quo non ſemper ad paria iudicantur abſolutio, & condemnatio cum quandoq; abſolui poſsit licet non condemnari, vt ibi per eos nonnullas alias rationes aſsignat Iaſo. in. d. rubr. qui plene tradit diſputando in. l. iii. ff. de re iud. & concludit cum. d. gloſſ. & ſequacibus, & Decl. etiam late proſequitur, & tandem reſidet cum opinio. d. glo. in. l. nemo. ff. de reg. iuris. contra tamen dictum gloſſ. tenent ibi Stepha. verce. & Pet. de anch. in. d. clemen. i. moti potiſsime quia etiam in correctoriis locum habet regula correlatiuorum maxime ſtante idẽtitate rationis, vt per Iaſo. in. l. fina. C. de indicta viduitate tollẽda. cum tunc paſsiua dicatur extenſio, quæ etiam in exorbitantibus, & correctoriis admitti ſolent, vt plene per Areti. Socy. & nouiſsime per Herma. in. d. rubri. qui videntur ſequi opinio. Pet. contra. dic. glo. & etiã eam ſequi videtur Felyn. in. c. iii. de re iudic dicens. parem rationem eſſe in materia. d. clem. condemnare, & abſoluere cum fauorem fidei, & reſpiciat, & ideo ex hac ratione refert vidiſſe Io. and. in. d. clem. i. in quadam apoſtilla tenere contra. d. glo. & contra ſeipſum allegantur potiſsime. l. ſolet. ff. de offi. proconſul. inducta, vt per Socy. in. d. rubr. ex qua colligi videtur, quod ex quo legatus ille non habebat poteſtatem condemnandi quod nec etiam habet abſoluendi, & ſi condemnandi habuiſſet poteſtatem, & abſoluendi habuiſſet, & ſic abſolutio ab ipſa condemnatione deponere videtur, & tanquam quid conuexum condemnationi vbi ergo datur hęc, & illa daſ, & ecõtra vbi prohibetur, & illa prohibita cenſetur, allegatur etiã ratio, nam in correctoriis arguitur. de reo. ad actorem, vt no. videtur per glo. in clem. ſæpe. ver. voluit. de verb. ſigni. ſed condemnatio ad actorem ſpectat abſolutio vero ad reum. & de vno infertur ad alium etiam in correctoriis ergo ſtatutum in. d. clemẽt. i. circa condemnationem ſtatutum cenſetur circa abſolutionem allegaſ etiam alia ratio, nam in materia odioſa procedit argumentum de condemnatione ad abſolutionem, & ideo præſcripta poteſtate cõdemnandi, & abſoluendi præſcripta cenſetur ſecundum Inno. in. c. dilecto de offi. archi. Bal. & alios in. l. imperium. ff. de iuriſ. omn. iud. iun ctis dictis Bar. in. l. i. §. ſiquis hoc. ff. de itin. act. pri. ſtrictior enim fit interpretatio in præſcriptione iuri quam in ſtatutis, & licet Herma. conetur in. d. rub. oſtendere nouis, & omnibus, tamen ad idem tẽdunt rationes ille cum aliis per Aret. & Socy. cum dicant illud eſſe ex identitate rationis fauore fidei quæ ita militant in cõdemnando ſicut in abſoluendo, & licet dicat etiam abſolutionem venire ex quadam conſequentia, & indiuiduitate iuxta doct. Bart. in. l.

g. æc æ. §. illud. ff. de fideiuſſo. tamen non bene dicit nec ſe confert talis ratio. cum Bar. conſideret dependentiam per principale, & acceſſorium ad idem principale, & eo reſpectu dici individuum abſolutio autem ad condemnationē huiuſmodi non conſideratur, ſed potius ex vi, ex propria ſignificatione, & natura correlatiuorum, vt vno præſuppoſito, & aliud præſupponi cenſeatur ex quadam neceſſitate. l. i. C. de cupreſsis. & d. l. fi. C. de indicta viduitate tollēda ſicut de patre, & filio dicitur, nam filius nō eſſet niſi fuerit pater, & econtra vxor. & vir. actor, & reus emptio, & venditio, & ſimilia, ideo magis ſtringit cæterorum ratio in natura correlatiui fundata quam circa dependentiam conari ſunt per alia verba idem & eidem adducere ratione, Aret. Socy. tenendum, tamen pu to communem canoniſtarum opinionem, & glo. in. d. clem. i. vt in abſoluendo non extendatur. d. clemēt. i. vltra rationes modernorum ab idētitate rationis ceſſante cum fauorabilior ſit abſolutio quam condemnatio, et per redditum ad ius antiquum, & conſeruationem eiuſdem per no. in. c. ſtatutum de præben. in. vi. cum allega. per mode. in. d. l. iii. & in d. l. nemo. & in d. rub. & per. d. l. fi. § adeo. C. vbi ſena. vel clar. vbi abſolutio non denegatur licet condemnatio denegetur quo ad illas perſonas per quem text. alias etiam dicebat Mari. de cata. in conſt. vt vniuerſis. i. lib. q licet barones & milites regni condemnandi eſſent per pares, & non per iuſtitiarios tamen per eos abſolui poſſunt abſq; parium conſilio, & interuentu poſtquam gloſ. Martini fuit introductum quoddam capitulum reg. per regem Caro. primum quod incip. item ſtatuimus q ſiue condemnetur ſiue abſoluantur pares adeſſe debent per quod non cadit ex ratio quo ad eos poteſt tamen aſsignari ratio q abſolui poſsit inquiſitus ab alterutro iuxta cōmunem ſententiam, nam diſpoſitio. d. cle. emanauit duplici ratione, & cauſa, vt ex ea colligi videtur prima propter exceſſus, & grauamina ſolita inferri per tales inquiſitores in ſubditos, & fidelis, vt colligi videtur ex præambulo & principio dicta clem. i. ibi multorum quære la ſedis apoſtolice pulſauit auditum, & ibi dum ſub pietatis ſpecie grauantur innoxii cedat in fidelium detrimentum eſt quibus verbis deprehendi videtur emanatam ad cōpeſcēdos exceſſus ipſorum inquiſitorum contra fideles for taſſe odio prece aut corruptione aliorum nōnulli fideles grauabantur, & condemnabantur aut aliæ fiebant extorſiones, vt dicit clem. nolentes de hære. tam circa videlicet condemnationes quā circa torturas, & carcerationes ideo fuit per ſedem apoſtolicam prouiſum, q circa iſtos actus, vt irreparabiles arctioris carceris tormentorum illationis, & ſententiæ condemnatorie probationis interueniat dioceſanus, & econtra inquiſitor, vt metu, & interuentu vtriuſque ſubditi non grauentur, vt dicitur etiam in fi. §. verum quia. d. clem. & ideo ſequitur in §. primo propter quod ad dei. & ſequētia ex quo ſequitur q. d. clem. videtur emanata quodammodo potius in fauorem inquiſiti, vt interueniat vterq; iudicum merito cū ceſſat ratio dubitationis in abſolutione, & ratio grauaminis, & potius inducta in eius fauorem videatur in ſui odium retorqueri non debet. l. quod fauore C. de legi. & ſentire videtur Bal. in. d. l. fi. C. vbi ſena. vel clar. ceſſante ergo ratione. d. clem. ceſſare videntur. & rationes in contrarium oppugnantes Moder. in. d. locis. & rub. ii. ratio ſummi videtur ex eadem clem. i. §. i. ibi propter qđ ad Dei gloriam, & augmentū fidei ex quo colligitur etiam. d. clem. i. emanatam ad augmentum fidei quod tamen augmentum ceſſare videtur in abſoluendo, nam fides non ita augeri videtur abſoluendo ſicut condemnādo, & procedendo, nam condemnando pœna infligitur contra fidem ſentientem, & cæteris tranſit in exemplum, & terror cæteris inducitur fidelibus, vt a fide non diſcedant, argu. l. aut facta. §. fi. ff. de pen. l. i. C ad. l. iul. repe. l. i. C. de preci im pe. offer. not. gloſſ. in extrauagan. quoniam qui ſint teb. in ver. exemplum. nec aliquid contra eam aſſeuerent ex quo augmentum fidei clare ſcit quod ceſſare videtur in abſoluendo, cum ergo ceſſet rationis identitas, & diuerſitas vigeat ſequitur, q & legis diſpoſitio ceſſare videatur. l. quamuis. §. adigere. ff. de iure pa. l. generaliter. C. de epiſco. & cler. c. ceſſante. de appel. ex quibus vnico verbo patet ad obiecta reſponſio, vt procedant ſtante identitate rationis quæ ceſſat in terminis dicta clem. i. & gloſ. & ad. l. ſolent. & d. l. nemo. reſpondendum eſt vt Moderni reſpondent in. d. l. iii. & Panor. in d. clem. i. vt procedant in caſu defectus iuriſdictionis, & poteſtatis a iure prohibite, & non conceſſe tamen capitulo, ſi non datur condemnatio, nec abſolutio, at in caſu. d. clem. nō negabatur iuriſdictio, & poteſtas penitus condemnandi, ſed cum illa qualitate negabatur videlicet non cum interuentu vtriuſq; eo vero interueniente concedebatur merito non arguendū erit ex totali defectu iuriſdictionis ad quali-

ficatam,& limitatam,vt in.d.clemẽt.vel aliter
intelligẽdo verbum accuſari in dicta.l.ſolent.
videlicet ꝙ ſtet proprie, vt gloſſ.ibi ſentire vi-
detur in ver. liberet contra inductionem So-
cyn.in.d.rubri.intelligentis accuſationem effe-
ctualem ſecuta videlicet condemnatione licet
fortaſſe quo ad rationes ſuperius inductas in
intellectu dicta clem.dici poſſet, ꝙ illi rationes
ex quibus emanauit.d.clem.non ſint finales ra
tiones, ſed potius impulſiue ex quibus arguere
non licet, vt plene Iaſo.in.d.l.fin.C.de ind.vi.
toll.& auc.quas actiones.C. de ſacroſanct. ec-
cle.in materia extenſionis cogitandum tamen
eſt circa præmiſſa ex quo Io. and.in.d.cle.i. vt
refert Felyn.in.d.c.iii.de re iudic.in apoſt.ſen-
tit,& tenet contra.d.glo.in.d.clemen. conſide
rando identitatem,& paritatem rationis vide-
licet fauoris fidei qui ita complectitur in abſol
uendo ſicut in condemnando, & deprehendi
videtur ex.d.clem.i.§.i.ibi negocium huiuſmo
di eo proſperetur fœlicius,& in.§.fi.ibi proce-
cedere commiſſerunt vbi fuerit procedendum
ex quibus ſumi videtur fauore fidei emanatam
maxima tamen eſt auctẽticas ipſius Ioan.andr.
in materia iuris canonici de cuius auct.Cardin.
plene in proœm.clement.& pleniſsime Cur.in
conſi.i.& ex fonte iuris eius opiniones emanaſ
ſe referunt doc. & miram ingenii grauitatem
fouiſſe ad inquiſitoris officium reuertamur.
73 ¶ † Qualiter igitur ſe habere debet ipſe,& eius
officiales circa officii executionem, dic vt in
d.clemen.i.&.ii.de hære. & in.c. vt officium,
& in.c. vt inquiſitionis. de hære.in.vi. &.c.vt
commiſſi.eo. vbi de pœn.extorſionum, & gra
uaminum per eoſdem inquiſitores,& de pœna
impedientium officium inquiſitoris,& famulo
inquiſitoris offenſo, & conceſsione portatio-
nis armorum, & de iuramento præſtando per
notarium actorum, & an habere debet ſalariũ
per Cardin.in.d.clem.i.§.notarii.& in.d.clem.
74 ii.§.notarii.eo. ¶ † Prohibetur autem tales
inquiſitores procedere contra epiſcopos de hę
retica prauitate non obſtante,ꝙ commiſsio da
ta a Papa fuerit generalis quantumcunq;, nam
in tali generali commiſsione non comprehen-
duntur epiſcopi niſi ſpecialiter in tali commiſ-
ſione exprimantur,& hoc ex prærogatiua ta-
lium epiſcoporum, vt in.c.quia periculoſum.
de ſenten.excommu.in.vi. bene tamen ipſi in-
quiſitores ſi viderint, aut intellexerint epiſco-
pos tali crimine diffamatos denunciare, & re-
ferre debent, ſedi apoſtolicæ ita traditur, &
dicitur in.c.inquiſitores. de hæret.in.vi. & per
Panor.in.c.excommunicamus. in fi. de hæret.
in ſimili facit.d.c. quia periculoſum. vbi non
poſſunt excommunicari, nec ſupponi interdi-
75 cto,& excommunicationi. ¶ † Item prohi-
betur cognoſcere de ſortilegiis niſi manifeſtam
ſaperent hæreſim, alias ſi non ita manifeſte nõ
cognoſcunt ipſi,nec cognoſcere poſſunt,an ſa
piant hæreſim licet poſsint,an ſapiant manife-
ſte, vt not.in.c.fi.de offi.deleg.in.vi. ita habe-
tur in.c.accuſatus.§.ſane.de hæret.in.vi.& Pa
nor.in.c.i.in fi.de ſortileg. Mathe.in.d.conſtit.
inconſutilem.xvi.not.i.q.et ſupra fuit dictum.
76 ¶ † Item prohibetur cognoſcere ſuper crimi
ne vſurarum, vel in foro pœnitentiali cogen-
do vſurarium ad earum reſtitutionem, dic vt
per Felyn.in.d.c.excommunicamus. in princ.
iiii.col.verſi. vtrum aũt de crimine vſurarum.
de hære. Bal.in.c.i.§.ad hoc.ii.colũ.de pa. iur.
fir.& in.c.i.§. ſimiliter.i.colũ. de controuer.in
veſt.Soc. in conſi.ccxix.ver. confirmatur etiã
77 ii.vol. ¶ † Item prohibetur carcerare acriter
tormentare, & pronunciare hæreticum abſq;
interuentum epiſcopi,aut ſede vacante capitu-
li,vt traditur in.d.cle.i.requiſito tamen vtroq;
infra octo dies, & ibi vide per Cardi.in.xvi.&
ſequen.q.& ibi quid ſi diſcordent,& vide in.d.
c.per hoc.de hære.in.vi. & per Fely.in.c.cum
non ab homine.ii.col.ver.iii.de iudi.& in.d.c.
78 excommunicamus.in fi. ¶ † Et quot moni-
tiones tunc requirantur in interuentu vtriuſq;
& an vnica ſufficiat, dic vt per glo.in.d.clem.
i.& Car. ibi in.xviii.q. & per quem debet fieri
iſta monitio, & an ſufficiat per nuncium, aut
79 epiſtolam per Card.ibi.xx.q. ¶ † Item prohi-
bentur pœnas pecuniarias impone.e hæreticis
ex quo hæreticorum bona ipſo iure in eccle-
ſiam ſunt confiſcata,vt in.c.cum ſecundum le-
ges de hære.in.vi.glo. & Cardin.in clement.ii.
§.i.de hær.& in cle.fi.§.fi.eo.& in.c. vergentis
de hære.& in.d.conſtit. inconſutilem. & in.d.
c.excommunicamus.eo.& vide in clem.fin.§.
fi.per Card.& ibi in fi.ꝙ poſſunt dummodo pę
nam pecuniariam diſtribuant in pauperes non
ſibi nec officio ſuo applicando niſi ex cauſa ne
ceſ.itatis,& illud faciant in pœnitentiam inqui
ſiti redeuntis non autem pertinacis, an autem
inquiſitores habeant iuriſdictionem in alio cri-
mine procedente ex hæreſi, dic per Aretin.in
80 conſi.lxxxiii. ¶ † Item prohibetur inquiſitor
procedere contra diffamatum ex ſola diffama-
tione ſi aliter non conſtat ſaltim per vnum te-
ſtem Card.in clem.i.§.pen. & clem.ii.§.fi.ii.q.
& in fi.q.eo.contrarium tamen dicitur in.c. vt

officium.in princ.eo.in.vi.limita niſi prius ab-
iuraſſet hereſim nam poſtea ex leui ſuſpitione
punitur grauiter,vt in capitulo accuſat.in prin
81 cipio.de hęre.in.vi.℄ †Item prohibetur reti-
nere melioramenta emptoribus ꝓonorũ hære-
ticornm alienatorũ qñ reuocat alienata vt per
Bal.in.l.fi.§.fin.C.com.de lega.cum reſtituere
emptoribus teneatur.item non põt retinere ꝓ-
ciũ emptoribus ſed eis tenetur reſtituere, dum-
modo fuerit cõuerſum in vtilitatem vẽditoris,
& nõ aliter per Bar.in.l.iii.ff.de his quæ in fra.
cred.& in.l.chirografis.§.fi.ff.de admini.tuto.
Cy.in.l.fi.C.ad.l.iul.maieſta.Iaſ.plene in.§.itẽ
ſi quis in fraudẽ.inſti.de actio.co.xxii.in verſi.
gl.magna.& ibi an teneatur ipſe inquiſitor ſol-
uere precium venditori rei alicuius ipſi hæreti
82 tico.℄ †Item prohibetur inquiſitor tollere de
fenſiones inquiſito de hęreſi, & exceptiones ei
competentes cum eas admittere debet nec põt
tollere dic vt per doct.poſt Arch.in.c.exhibita
de iud.Item prohibetur procedere contra abiu
rantem hęreſim nõ obſtãte ꝙ penitentiam nõ
egerit,vt per Cardi.in conſi.ii.de hęr.Deci.ple
ne in conſi.cxxxvii.in prin.ii.&.iii.colum.
83 ℄ †Item non põt procedere inquiſitor gene-
ralis contra eũ cõtra quẽ proceſsit ſpecialis in-
quiſitor datus a ſummo pontifice,vt dicit Dec.
in.d.conſi.ii.col.ver.non obſtat.cũ papa cau-
ſam cõmittendo videtur ad ſe aduocare,& in-
ferioribus poteſtas procedẽdi eſt interdicta ca
pitulo ad noſtrum.de appell.& per capitulum
ſtuduiſti.de off.dele.⁊ glo.in.c.per hoc.de hęr.
in.vi.cum allegatis per Deci.ibi.iii.colum.
84 ℄ †Verſa aũt vice inquiſitor poteſt procede-
re & inquirere de omnibus ſpeciebus hæreſis
de quibus ſupra preter in caſibus ſupra proxi-
me,& in dicta cle.fi.in fi.vbi ſupra illis errori-
bus cognoſcit, & per Bal.in.l.nemo.in fi.C.de.
85 ſum tri.℄ †Item põt procedere contra quaſ-
cunq; perſonas laicas & eccleſiaſticas etiã exẽ-
ptas,& priuilegiatas, ita dicit tex. in capitulo
vt noſtrum.§.deniq;.de hęre.in.vi.& in.d.c.ad
abolendam.in fi.& ibidem per Fely.i.col.ver.
vlt.no.vide in.c.accuſatus.in fi.de hęre.in.vi.
vbi contra religioſos preterquam contra epm
86 vt in.c.inquiſitores.eo.l.vi.℄ †Itẽ inquiſitor
põt procedere,& inquirere etiam dioceſano,⁊
epiſcopo non requiſito citare & etiam carcera
re põt dummodo non ad arctiores carceres, &
ad tormenta procedatur dicitur in.d.c.per hoc
eo.in.vi.& in.d.cle.i.§.i.& ibi per Car.eod.
87 ℄ †Item ꝓdictas perſonas punire poteſt etiã
ex ſola mentis cogitatione licet ſigna hæreſis
non probentur confeſsione tamen ipſarum,vt
dicit Bal.in.l.ſi quis non dicam rapere.ii.⁊.vii.
88 col.C.de epiſ.& cle.℄ †Itẽ procedere poteſt
contra vſurarios vt eos cogat ad rei reſtitutio-
nem tantum non contra eos puniendos vt per
Bal.in.c.i.§.ad hec de pa.iur.fir.ii.co.Ioan.mo
na.in.c.accuſatus de hęre in.vi.Felyn.in.c.ex-
cõmunicamus.iii.col.de hęre.item poteſt bona
per hęreticũ alienata reuocare reſtituto tamen
89 precio.vt ſupradictum eſt.℄ †Item poteſt pro
cedere contra impedientem iudeum baptiza-
ri, & contra Chriſtianum ſi fiat iudeus ⁊ cõ-
tra iudeum baptizatum reuerſum ad iudaiſmũ
& contra iudeum inducentem Chriſtianum ad
iudaiſmum,dic vt per Car.in.d.cle.ii.§.i.de he
re.& vide tex.in.c.contra Chriſtianos.de hær.
in.vi.⁊ in conſt.reg.apoſtates.de apoſta.Itẽ pu
niri põt dicentem aliquid contra fidem licet io
coſe dum tamen non vt hæreticum puniat niſi
ĩ dicto perſiſtat,vt ſi dixerit ſe habiturum vxo
rem in alio ſeculo & alia verba proferat ioco-
ſe vt per Card.in.d.cle.i.§.nos de ſum.trini.
90 ℄ †Item poteſt concedere vſum & portatio
nem armorum,vt ſi dominus temporalis impe
dierit eum punire vt turbatorem Cardi.in cle.
ii.§.porro.de hæreti.dum tamen non excedat
91 meram.d.§.porro.℄ †Item proceditur cõtra
iudeum receptãtem Chriſtianum apoſtatã vel
iudeũ puerũ xp̃ianũ ementem & circunciderẽ
vel xp̃ianam accipiat & faciat eã iudaizare &
eam accipiat in vxorem, vel contra ementem
Chriſtianũ & reuendentẽ cõtra.l.i.C.ne xp̃ia.
man.vel contra iudeos crucifigentes Agnũ in
die veneris ſancti de quibus per Oldr.in conſil.
xxxvi.plene.Item recipere poteſt teſtes etiam
facta publicatiõe in cauſa,vt per Marſil.in pra
ctica.in.§.ſequens quæſtio.&etiam non citata
parte, vt in.l.de vnoquoq;.ff. de re iudicata.
vbi per Marſilium,& infra dicetur.
92 ℄ †Item inquiſitor poteſt ſubdelegare, vt in
cle.i.§.verum.de hęreti.& in cle.ii.§.i.eod.&
ibi per Cardi.poſt gl.& per eundem in cle.i.§.
& quia.ii.q.Alexan.in.l.more.i.col.item not.
ff.de iuriſdictione omnium iudicum. & etiam
in fine.dic.l.ꝙ poteſt vicarium conſtituere, &
vide glo.in dicta glo.prima in verſic.ipſorum
commiſſariis.℄ Item procedere poteſt etiam
mortuo conſtituente ſpeciale crimen vt mor-
tuo mandante iuriſditio non finiatur fauore fi-
dei vt expreſſum eſt in capitulo ne aliqui.de hę
reticis in ſexto Angel. Paul. Alex.Iaſ.&alii in
d.l.more quę iuncta legitur cum.l.& quia.ff.de
iuriſdictio.omnium iudi.

93 ¶ †Item poſſunt cogere officiales laicos ad au
xilium, & brachium preſtandum ſeculare im-
parciendum ſub pœna vt in capitulo vt inqui-
ſitionis. & capit. vt cōmiſsi.de hæreticis.in.vi.
& in.c.preſidentes. & in.c.accuſatus.§.deniq.
eo. & in cle.ii.eo. & in.c.ad abolendi. & in.c.
excōicamus.eo. & ibi per Panormi. & Fely. &
per Matthe.in prohemio conſtitutionum regn.
in princ. Et poteſt puniri impediētes officium
inquiſitionis, capitulo vt officium. & capitulo
vt commiſsi.eodem in.vi. Item poteſt tollere
omnia ſtatuta, & conſuetudines impedientes
officium inquiſitoris, vt in.c.ſtatutū de hære.
in.vi. Item poteſt inquirere poſt quinquenniū
a morte hæretici vt eius memoria dānetur de
quo per gl.in.d.c.accuſatus.eo.in.vi. & in.c.ii.
de preſcri.in.vi.Panor. & Fely.in.c.cum a no-
bis.de preſcri. & dicet infra. Item poteſt coge-
re heredes inquiſiti de receptatione & fauore
preſtitis hæretico qui promiſit ſub obligatione
bonorum inquiſitori agere penitentiam tamen
ante peractam mortuus ſit accipere a dictis hę
redibus bona & penitentiam exequi, vt dicit
tex in.d.c.accuſatus.§.ſi vero pro his.de hęre.
in.vi. Item procedere poſſunt cōtra blaſfemā-
tes Deum & ſanctos dummodo moniti ſint ef-
fecti incorrigibiles Matth.in conſtitu.inconſu-
tilem.in glo.in ver.diuine maieſtatis. Item pro
cedere poſſunt cum teſtibus excommunicatis
ſociis & participibus criminis & alios defectus
habentibus vt traditur in capi.in fidei fauorē.
de hęre.in.vi. Itē abſoluere & liberare poſſunt
tales infamatos, aut de hæreſi conuictos, vt di-
citur in.c.ſuper eo. & in.c.vt officium.§.i.de
hęre in.vi.in.c.ad abolendam.eo. & in conſti-
tutio.inconſutilem. & in.c.accuſatus.eod.in vi.
Item poteſt excommunicare & priuare officio
predicationis impedientes predicatores cōgre
gationem circa inquiſitionem, vt in.d.c.accuſa
tus.§.compeſcendi. Item poteſt proſequi hæ-
reticum confugientem in alia prouincia vel ve
nientem de alia prouincia in prouinciam inqui
ſitores, & etiam pœnam commutare & priua-
re promotos a diœceſano beneficiis cum inter
uentu diœceſanorū, & etiā accipiendi libros &
proceſſus inquiſitionum per alios forte factos
de quibus in tex. & glo.d.c.vt commiſsi vobis.
Item procedere poſſunt ſimpliciter ſummarie
& de plano ſine ſtrepitu & figura iudicii. & etiā
teſtibus non publicatis timore exiſtente, & pe-
riculo in teſtium perſona adhibitis tamen do-
ctoribus peritis & religioſis, vt dicitur in.c.fin.
de hęr.in.vi. Item procedunt cōtra relapſos in
hæreſi poſt abiuratam hereſim p quatuor illos
modos de quibus in.d.c.accuſatus. & in d.c.
ad abolēdi. Itē procedere poſſunt teſtibus per-
iuris vt in.d.c.accuſatus.§.l cet. vbi no.fauore
94 fidei vt ibi dicit gl. ¶ †Et no.de iſtis inquiſito
ribus q ſi ſunt plures in vna prouincia habent
inſolidum iuriſdictionem, & dicuntur delegati
ad vniuerſitatem cauſarum, vt not.in.c.p hoc.
& in.c.nec aliqui.de hęre.in.vi.Io.and in.c.fi.
de re iudi.in.vi.non tamen vt ab omnibus pu-
niatur ſed ab vno, vt per Ang.in l.ſi pluribus.
in fine.ff de leg.i.poſt Petrum.de ſuza.in.l.ſi qs
poſtea.ff. de iudic.c. vt officium. de hęretic.in
95 vi. ¶ †No.tamen quod ſi iſti inquiſitores ma-
le verſentur in eorum officio corrumpendo ſe
& alia grauamina inferendo poſſunt ab officio
remoueri a prelatis tamen prouincialibus ab
eis non habeant iuriſdictionē eis vero negligen
tibus ordinarii deferre debent ſedi apoſtolice,
non tamē amouere poſſunt, ita dicit tex.in cle-
men.volentes.§.notarii ſed. & preced.de hęre.
& ibi per glo. & Cardi. & in clemen.ii.ix.q.de
reſcrip. & ibi in fin.d.§.notarii. dicit q licet p̄-
lati hos amouere poſsint tamē nō poſſunt eos
corrigere, vt ibi glo.in verſicu.teneantur & de
pœnis iſtorum, vt in cle.i.§.fin.de hære. & .d §.
notarii. & vltra illas pœnas criminaliter etiam
puniri poſſunt vt per Bald.in.l.ſciuerint.de ex
cuſatio.tuto. & poſt eum habetur per apoſtill.
dum allegat dic.clementi.prima.
96 ¶ †Quandoq; vero iſti inquiſitores delegan-
tur ab epiſcopo & ſede vacante a capitulo, &
dicuntur eorum delegati, & etiam poſſunt in-
quirere & procedere contra hæreticos ſicut &
alii inquiſitores, vt habetur in.d.clemen.i.§.i. &
§.verum ibi eius. & in capitulo fin.§.iubemus
ibi eo abſente eius vicario de hære.in.vi. & vi-
de glo.in.d.clemen.in verſic.conſenſum.
97 ¶ †Viſo qui inquirere & procedere poſſunt,
& eorum officio, & poteſtate mō contra quos
inquiri & procedi poſsit videamus, & ſic de ſe
cundo. Circa igitur ſecundum dicendum eſt q
quilibet de hæreſi inquiri, & accuſari poteſt
etiam religioſe p̄ſonæ, & ſacerdotes, capitulo
ad abolendam de hæreti. & capitulo accuſatus
in fi.eo.in.vi. & etiam exēpte perſone, & pri
uilegiate capitulo vt officium inquiſitionis.§.
deniq.de hęreti.in.vi. & capitulo excommuni-
camus.eod.etiam epiſcopus. vt in capitulo in-
quiſitores.de hęreti.in.vi. & ibi not.glo.apoſto
lice quando ſpecialiter committitur inquiſito-
ribus in eorum literis, immo tales acrius & gra
uius puniendi ſunt, vt dicit text.in.d.capitulo

98 accuſatus.in fine. ℂ †Etiam imperator de hę-
reſi puniri poteſt & deponi vt dicitur de Fede-
rico imperatore qui fuit ob hæreſim,ꝛ alia cri
mina depoſitus vt traditur in capitulo ad apo-
ſtolice.in ver.de hęreſi.ꝛ ibi gl.eo.verbo. de re
iudica.in ſexto.& in capi. vt inquiſitionis effi-
cium.ibi tunc in deuotionem eccleſie exiſtentē
& ibi in gl.in ver.tunc de hære.in.vi.& glo.in
capitulo ſi papa.xl.diſt.dic.& intellige vt per
Barto.& Bal.in.l.fin.C.de leg.ꝙ deponi poteſt
per ſolum papam,& non per alium.xvi.q.vi.
capi.alius.not glo.in dicto.c.ad apoſtolice. &
clemen.i.§.fi.& ibi Cardi.de iureiuran.in fin.
Alex.poſt Bar.in.l.prima.§.i.ff.de requi.reis.li
cet glo.& Bal.in capitu o primo.vltima col.ſi
inter do.& vaſſal.lis ori.& Barto.& Gulıel.in
l.non ambigitur.ff.de legi.& in.l.ſed & te pro
bari.in princip ff.de excu.tuto.dicant deponi
poſſe a populo romano a quo habuit imperiū.
l.i.ff.de conſtitu.princip.tamen in dicta.l.fi.cō
cludit Bar.& Bal.ibi ꝙ a ſolo Papa per dictum
capitulum ad apoſtolice.vide Barba.& Alex.
poſt Bar.& Bald.in dicta.l.fin.& vide de Fede
rico Imperatore per Matt.in prelud.cōſti.i.q.
ꝙ fuit depoſitus per papam,& Iſernia.in pre-
lud.feu.& in prohe.conſtitu.vide per Cardi.in
clemen.ii.§.certum de electi.
99 ℂ †Sed an papa teneatur de hęreſi vt deponi
poſsit a papatu, & per quem erit deponendus
in quo dicas quod etiam deponi pōt pp hære-
ſim nō a ſe ſed ab alio vt a conſilio hic eſt rex.
in.d.capitu.ſi papa.xl.diſtin.& ibi per glo.vbi
ponit de quibus tenetur papa,vt ex eis deponi
poſsit admodum enim periculoſum eſſet ſi ve-
ra fides quę in toto populo Chriſtiano requiri-
tur in capite non reperiatur vt dicitur in capi-
tulo miramur.lxi.diſtin.ideo dixit glo.in capi-
tulo acatius.xxiiii.q.i. verſiculo hæreſim pa-
pam hæreticum minorem eſſe quolibet catho-
lico & de veritate.d.gl.an pro notorio crimi-
ne ſi eſt incorrigibilis deponi poſsit per Deciū
pleniſsime pluſquam alius in conſi.cli.per to-
tum. vbi multas refert opiniones theologorum
& canoniſtarum,ꝛ late diſputat in hoc & vide
Panormi.in capitu.quoties.de ſimo.& in capi-
tulo quia diligentia.prima colum.de electioni-
bus.ꝛ in capitulo cum veniſſent & ibi Decius.
in tertia colum.de iudiciis.& in repertorio,ca-
pitu.extirpande.§.qui vero.de prebendis.& in
capitulo propoſuit.de conceſ.prebend. vbi ab
alio non a ſeipſo deponendus,& in.c.ſignifica-
ſti.i.col.de elec.& in.c.quanto de transla.epiſ.
vbi per conſilium deponendus eſt ob hæreſim
per Ioan.de lig.in tra.de ſenten.excom.in fi.i.
par.& per Boni.in rub.de hære.ver.item not.
vbi de papa & imperatore Cardi.in cle.n.cæte
rum.de hęre.& in.§.nuncii.in fi.vbi per conſi-
lium aut ſucceſſorem ſi congregari non poteſt
conſilium,& in.c.licet de electio. Archid.in.c.
in fidei.de hęr.in.vi.& vide.xvii.diſtin.§.hinc
etiam.&.ii.q.vii.§.item cum Balaban.& dixit
Hoſtien.& Ioan.and.in.c.propoſuit.de cōceſ.
preben.& Floria.in.l.ſed & loci.§.i.fin.regun.
ꝙ ſi papa mandat aliquid quod ſapiat hæreſim
turbat ſtatum eccleſiæ & obediri non debet.
100 ℂ †Et in tantum de hæreſi puniri poteſt pa-
pa quod non licet nec poteſt facere ſtatutū ꝙ
papa de hæreſi non teneatur ex quo periclita-
ret tota eccleſia quod non licet.xxv.quæſtio.i.
c.ſunt quidam.ita glo.in.d.c.ſi papa.in. verſi.fi
de. ℂ Intellige tamen ſi eſſet īcorrigibilis ſed ſi
paratus eſſet ſe corrigi,nec accuſari,nec depo-
ni poſſet,vt in.c.aperte. & in.c.agit.xxiiii.qō.
i.ſecundo capitulo ſi dixit Apoſtolus.xxiiii.q.
iii.gl.in.d.c.ſi papa.in ver.a fide.tamē intel'igē
dum erit in crimine notorio.& hereſi large ſe-
cus in propria hereſi nam etiam ſi eſſet occulta
accuſari,ꝛ deponi poſſet,vt ſentit glo.in.d.c.ſi
papa.& Deci.in.d.conſil.cli.vi.col.in princip.
101 in verſi.non eſſet verum. ℂ †Iudei vero non
poſſunt accuſari de hereſi cum in eis non cadat
hęreſis glo.in cle.i.§.i.de vſur.Deci.in.d.c.epi-
ſtole.i.quæſt.de edictio.ver.confirmatur hoc.
de probat.Viſo igitur de perſonis quę teneri &
puniri poſsint de hæreſi nunc de proceſſu hæ-
102 reticorum videndum eſt. ℂ †Circa igitur ter
tium dicendum eſt ꝙ lęſæ diuine maieſtatis cri-
men humane læſæ maieſtatis crimini æquipa-
tatur,vt dicitur in.c.ſtatutum.el ſecundo de hę
re.in.vi.& no.glo.& Salyc.in.l.ſecunda.C.ad
legem iuliam maieſta.immo longe grauius eſt
eternam offendere maieſtatem quam tempora
lem,vt in aucten.gazaros.C.de hæreti.c.vrgē-
tis.eo.ti.c.i.§.gazaros.de ſtatu.contra liber.ec-
cle.glo.& tex.in conſtitu.regn.inconſutilem.
vbi grauius crimen cenſendum erit diuina ná-
que gratia humanis debet preualere legibus.§.
hinc autem in aucten.de mona.ideo in modo
procedendi in hoc crimine quod in alio huma
ne læſæ maieſtatis crimine ſtatuitur & hic ſta-
tum videtur vt dicit text.ibi p omnia volumus
obſeruari, & Ang.in glo.che hai tradir.la rua
pat.ver.quæro an ſacerdos & precedē.col.vl i
ſtatutum in vno & in alio ſtatutum cenſetur,ꝛ
per Mar.in conſi.i.& per gl.in.d.conſtitu.in-
conſutilem.& ideo ſicut in illo proceditur ita,

& in iſto, & ideo ſicut in illo crimine procedi
ſolet per inquiſitionem denunciationem & ac
cuſationem ſimpliciter ſummarie & de plano
abſq; ſtrepitu & figura iudicii vt habetur in ex
trauagāti ad reprimendam ita & in iſto crimi-
ne vt traditur in.c.fi.de here.in ſexto in prin.ꝛ
in conſti.inconſutilē & ibi per Matth.in.xxix.
no.ꝙ per inquiſitionem procedi poſsit conſtat
ex.c.in fidei fauorem iuncta gloſ.in ver.inqui-
ſitionis, & in capitulo vt officium inquiſitio-
nis, & in.c.inquiſitores ꝛ in.c.vt inquiſitionis
negocium & in capitulo fi. & in cap.ne aliqui.
& .c.preſidentes ꝛ.c.per hoc de hære.in.vi.&
inclemen.i.&.ii.eo. in quibus modus traditur
procedendi in inquiſitione text.in l.apoſtata-
tum C.de apoſtat. & in.l. nemo.C. iude.& in
reg.dictat.d.conſti.inconſutilem ibi nemine ēt
deferente & ibi per officiales inquiri hæreticū
vltra tradita in dictis capi.& in clemen.i.&.ii.
per Card.in clemen.i.§.fin.de vſur.& in dicta
clementi.prima &.ii.de hereti.& ne dū in hoc
crimine ſed etiam quando iniuria facta eſt ec-
cleſiæ epiſcopo & alii perſone eccleſiaſticæ &
religioſe nam tunc ex offō procedi pōt. Bar.&
Bal.in.l.ſi quis in hoc genus.C.de epiſ.& cleri.
gl.& Math.in.d.conſtitu.inconſutilem in ver.
diuine maie.& in regno extat.c.ſuper iniuriis.
illatis eccleſiæ & pſonis eccleſiaſticis vt ex of
ficio pcedit poſsit per iuſtitiarium prouincie.
103 ℭ †Et an ordinem iudiciorū ſeruare debet
inquiſitor dic vt per canoniſtas poſt Inn.in.c.
exhibita de iudi.& Bald.in ſua margar.in ver.
inquiſitio & dic vt in.c.fin.ꝛ.c.per hoc in fi.de
hære.in.vi.conuola.in loco & materia inqui-
ſitiōis de qua p Ang.in l.ſi vacantia.C.de bon.
vacan.lib.xi.& Ange.in.glo.hæc eſt quedam
inquiſitio & per Bar.in.d.conſtitu.ad reprimē
dam in verſi.per inquiſitionem & Mar.in pra.
in.§.conſtante formam autem inquiſitionis vi
de per Specu.in tit.de teſte.§.vii.verſi. porro
de denunciatione dic vt in.d.conſtitu. inconſu
tilem ibi etiam nemine deferente &.d.l. apo-
ſtatarum & per Matth.in.d.conſti.inconſutilē
xix.no.arguitur ex.d.extrauag.ad reprimen-
dam ibi per denūciationem de qua ibi per Bar.
& Ange.in glo.necnon ad denunciationem.
104 ℭ †Procedi etiam poteſt in hoc crimine per
exceptionem, vt ſentire videtur glo.in.d c.in fi
dei fauorem in verſi.inquiſitionis de hæreti.in
vi.ſpeciale tamen de quo in.d.c.in fidei ꝙ te-
ſtes excommunicati & participes & alii inha-
biles admittantur fauore fidei non habet locū
quando per exceptionem aut accuſationem
procedetur ſed quando per inquiſitionem, vt
dicit ibi glo.in verſic.inquiſitionis cū in plus
ſe habeat inquiſitio ꝛ fauorabilior ſit exceptio
ne & accuſatione.ii.q.vii.c.ſi quis epiſcopus et
vide per Matth.in conſti.vt vniuerſis.iii.no.in
fin.vbi in cauſa hæreſis ſtatutum faciens men-
tionem de accuſatione non extenditur ad inq-
105 ſitionem. ℭ †De accuſatione vero patet in.c.
accuſatus & in.c fi.in verſic.accuſatoribus de
here.in vi.& not.in.d c.in fidei fauo em ver-
ſicu.inquiſitionis & in.d.l.apoſtatarum & dici
tur in.d.conſtitu.inconſutilem & per Matt.ibi
xix.no.& in.d.extrauagan.ad reprimendam
106 ibi per accuſationem. ℭ †Circa quam accu-
ſationem ſciendum eſt hoc hereſis crimen pu-
blicum eſſe ꝛ ad quēlibet ius accuſandi ſpectare
vt dicit tex.in.l. manicheos.C.de hæreti.& in
d.l.apoſtatarum & dicitur in.d.conſti.inconſu
tilem ibi inter cetera publica crimina numerē-
tur Ang.in glo.necnon ad querelam.iiii.colu.
Bal.in rub.C.qui accuſa.poſ.ii.col.& in.l.reos
ii.col.C.de accu.immo.crimen etiā publicum
eſt vbi iniuria fit eccleſiæ aut perſone eccleſia-
ſticæ vt dicitur in.l.ſi qs in hoc genus vbi Bar.
C.de epiſ.& cle.& in.i.§.huius ſtudii.ff.de iu
ſti.& iure Alexan.poſt Bar.in.l.i.ff.de publi.
iud.glo.in.d.conſtitu.inconſutilem in ver.diui
ne & ibi per Mat.in.xv.nota.& licet ritus ma-
gne curie in regno inci.item ꝙ nullus laicus ad
mittatur tanquā vnus de populo dicet nullum
admitti ad denunciandum de aliquo crimine
tanq; vnus de populo niſi ſuam vel ſuorum p-
ſequatur iniuriam ex quo dici videatur in re-
gno nō habere locum tit.ff.de pub iudi.vt qui-
libet de crimine publico accuſare poſsit tamē
ſpeciale eſt in hoc crie ſicut ī crie lę.mai.huma
ne iuxta doct.Barr.in.d.l.i.ff.de pub.iudi.īmo
etiam iſte ritus locum habet in his duobus caſi
bus nam iniuria facta diuine & humane maie-
ſtati, religioni oībus facta videtur vt dicit tex.
in.d.l.manicheos & in.d.l.apoſtatarum & in
auc.quomo.opor.epiſ.§.licentiam & gl.in.d.
cōſti.inconſutilem in ver.diuine maie.cum er
go omnibus facta cenſeatur iniuria qlibet pro
pria non aliam proſequi videtur iniuriam me-
rito & in his locum habet.d.ritus idem quādo
fit eccleſiæ aut epō & perſone eccleſiaſticę per
d.l.ſi quis in hoc genus vbi Bar.& Bal.& Mat.
in.d.conſti.inconſutilem in.d.gl.diuine ſub ca
ratione ꝙ omnibus facta cenſeatur iniuria his
perſonis illata & licet in exorbitantibus extē-
ſio non ſoleat fieri in caſu ficto vt eſt in talibus
delictis & iniuriis vt plene tradit Iaſ.in auctent.
quas

quas actiones.C.de ſacroſan.eccleſ.& moder.
in rub.ff.de acqui.poſ.in extenſione clementi.
i.de hære.tñ fauore publico vt in premiſsis ca-
ſibus per.d.l.ſi quis in hoc genus.&.xvii.q.iiii.
c.ſi qs deinceps.&.xxiiii.q.iii.c.qſquis & Mat.
ſentit.in conſti.inconſutilem in gl.diuine verſ.
in.ead.admittit talis extenſio vt per Fely.ple-
ne.in.c.nonnulli in prin.xxiiii.colu.de reſcri.
Bar.in.l.ſi conſtante in princip.xix.oppo.ff.de
ſolu.ma.gl.in.l.illud.C.de ſac.ſan.ec.& plene
Marſ.in conſi.liiii.circa fi.& conſi.lvii.& cõſi.
xciiii.& per Matth.in conſti.ſi quis aliquem &
107 Ange.in gl.necnon ad querelam.¶ †Et not.
ꝙ licet alique perſone prohibite videant accu
ſare de quibus in.l.qui accuſare.C.q accu.poſ.
vt infames.mulieres ſerui & cæteri de quibus
ibi & p Bal.in rub.C.qui accu.poſ.& Gandi.in
ii.rub.& Ang.in.d.gl.necnon ad querelã ⁊ Spe
cu.in tit.de accu.§.i.tñ in hoc crimine admittũ
tur oẽs ſicut lęſę maie.huma.tradit in.l.famoſi
& in.l.ſeq.ff.ad.l.iul.maie. Bar.in.d.extrauag.
ad reprimendam in ver.accuſationẽ Gãd.in.d.
rub.ii.col.hr in hoc crĩe in.d.l.apoſtatarũ ⁊ in
gl.in.d.conſti.inconſutilẽ in ver.diuine Angel.
in.d.gl.necnon ad querelam.v.&.vi.col.verſ.
x.repellitur & in gl.che hai tradi.la tua pat.ii.
col.ver.q̃ro quis poſsit accuſare,& licet ita ge
neraliter & indiſtincte diximus cõtentos ⁊ mẽ
tionatos in locis ſupra admitti ad hec crimina
accuſanda tamen ibidẽ continentur nõnulle p-
ſone que etiam in dictis caſibus nõ admittuntur
vt in illis qui repellunt aut defectu naturali aut
diuino defectu naturali vt infantes, & pupilli
doli nõ capaces & furioſi muti,& ſurdi a natu
ra nã iſti tales ex defectu naturali nõ admittun
tur p id qd dixit Bal.in rub.q acc.nõ po.iii.col.
ver.quero ſi ſtatum vbi dixit ſi p ſtatutum dica
tur quemlibet admitti ad accuſandũ in aliquo
crĩe qd tales nõ admittunt licet ex defectu ciui
li phibiti eo caſu admittant intellige tñ in pu-
pillo nõ doli capace ⁊ in furioſo ⁊ mẽte capto
ppetuo ſecus in hñte lucida interualla & i mu-
to,& ſurdo a natura nõ aũt in ſurdaſtro aut p
accidẽs cũ vtrunq defectũ nõ habeat vt p Bal,
in.d.rub.& p Ang.in.d.gl.nec nõ ad q̃relã i fi,
vii.& in prin.viii.col.vbi de minore & ita ibi
declarat.Defectu ãt diuino vt in excõicato nã
phibetur pp periculũ participatiõis vt in.c.pia
de excep.Bal.in.d.rub.iii.colum.verſicu.que-
ritur & Ange.in.d.gl.necnõ ad q̃relã.vi.colũ.
ver.vii.excõicatus,& Spec.in tit.de accu.§.i.
ver.item quod eſt anathematizatus & excom
municatus idem dico de hæretico cũ ſit excõi-
catus non admittitur.c.excõicamus.de hæret.
Specul.in.d.§.i.ver.item excipitur ꝙ eſt hęre-
ticus.ii.q.vii.c.pagani hæretici.⁊.iiii.q.i.c.i.&
ſeq.& licet ſm ius ciuile admittatur contra hę
reticũ.d.q.vii.c.ſi hæreticus tñ vt vbi tradit gl.
i.ſecus eſt ſm canones vt ibi in fi.vel vt ibi di-
cit gl.intelligitur in hæretico minore & large
ſumpto non in proprio hęretico a fide catholi
ca deuiante & ibi gl.etiam ſentire vr quod ex-
communicatus nõ admittatur ad accuſandum
&.d.c.i.iiii.q.i.cũ ſaltim large hęreticus dicat
vt ibi dicit glo.in.c.ii.iiii.q.i.& gl.in.d.c.ſi hæ-
reticus in fi.quilibet predictorum modo de qui
bus ſupra excluditur ab accuſando etiã in his
criminibus ſm canones licet forte ſm ius ciui-
le non procederet vt ibi dicit gl.in.d.c.ſi hęreti
cus vz in caſu illo tantũ qñ accuſat de hæreſi
hæreticus in odium immunitatis criminis idem
in crimine leſe maie. humane cum vt ſupra pa
rificentur.Quod autem dictum eſt in infante ⁊
doli non capace ſecus eſt in impubere, doli ca-
pace adulto & minore nã iſti in talibus crimi-
nibus admittũtur cũ tutoris aut curatoris aũte.
ſicut in aliis ita Spec.in.d.tit. de accuſ.§.i.ver.
itẽ excipitur quod eſt pupillus vbi in crimine
læſæ maie.admittitur cum tutoris aũte Gandi.
in.d.rub.ii.col.& erit ſpeciale ex quo in cęte-
ris non admittitur niſi ſuã vel ſuorum pſequa
tur iniuriam.l.ii.ff.de accu. Bal.in.d.rub.ii.col.
ver.quidam propter etatem & vide per Mar-
ſil.in conſi.i.vbi ponit quis de crimine læſę ma
ie.poteſt accuſare, & teſtificari & de pupillo.
Item a predictis excluditur inimicus nam etiã
in his caſibus exceptuatis excluditur dummo-
do ſit inimicus capitalis vt dicit not.Specul.in
d.titu.de accuſa.§.i.in fi.Auguſti.poſt Angel.
in.d.gloſ.necnon ad querelam vbi de inimico
Marſili.in conſil.xii.verſi.ii.non probant ra-
tione inimicitie & in.l.i.§.preterea.i.col.ff.de
quæſtio.& vide Spec.in.d.titu.§.i.vbi ponit q̃
perſone repelluntur ab accuſando & tandem
circa finem.ver.in ſumma dicit quod ille per-
ſone que prohibentur admittuntur tamen in
aliquibus caſibus vt in crimine læſæ maieſta-
tis hæreſis ſimonie ſacrilegii & aliis de quibus
ibi tamẽ inimici non admittũtur & vide p Iſer
niam.in.c.i.§.diuina quoq & humana de ſtatu
tutis contra libertatem.eccleſ.vbi arguit pro ⁊
contra tandem diſtinguit in propria hæreſi,&
perfida & in large ſumpta vt ibi.
108 ¶ †Sed an requiratur perſone accuſatoris le
gitimatio vt ſi accuſet filius fami.reqratur pa-
tris conſenſus pro vt magis cõiter tenetur in.l.

fi. §. neceſſitate. C. de bon. quę liber. & p Ang. & Auguſt. in gl necnon ad querelam verſi. qd ſi filius fami. Gandi. in rub. de filio fami. accuſatore & in rubrica de var. queſt. in male. vi. col. Bel. in pra. in rub. de cau. crimi. iii. col. vel ſi accuſet pupillus adultus aut minor qui nõ põt accuſare niſi cũ tutoris aũte. aut curatoris vt dicunt. d. doc. & Mar. in pra. in. §. expedita & in §. ſequens queſtio in quibus etiá dr ꝙ ſi eſt minor & in pñs ptáte ꝙ ambo interuenire debẽt & autorare adeo quod pater vt pſ, ⁊ curator vt curator alias nullus redditur pceſſus. vt ibi dicunt & Spec. in titu. de aucto. ver. item ꝙ eſt filius fam. videtur dicendum quod etiam in his caſibus abſque tali legitimatione valeat iudicium nam cum in his caſibus procedatur ſummarie, & de plano ſine figura iudicii. capitulo finali. de hæretic. in ſexto. & in extrauagant. ad reprimendam ſequitur ꝙ ordo iuris etiam in ſubſtantialibus ordo non requiratur p tex. in cle. ſepe. de ver. ſig. & ibi tradita per Io. and. Geor. na. & Lanf. in fi. repe. & p tradita p Bar. in. d. extrauag. ad reprimendam ⁊ Cano. in. c. olim de accuſa. & doc. Barto. & Bal. in. l. nec quicquam §. de plano. ff. de off. proconſu. Card. in cle. i. de ind. & per Paris in tract. ſindi. car. xcix. ſeq. ⁊ ſeq. Spec. in tit. de inquiſi. §. nũc tractemus ver. qui igitur & Ioan. and. in. d. c. fi. de hære. in. vi. in glo. figura & per Matt. in cõſti. pacis cultum. v. no. cũ criminibus ſummarie & de plano procedatur per. d. c. fi. ergo nõ requiritur legitimatio perſone cum ordo iuris etiam ſubſtantialis non requiratur in contrariũ tñ nã licet ita procedatur ſubſtantialia iudicii & ordo iuris nõ requiratur tñ nõ tolluntur ea q̃ ſunt iuris naturalis vt citationes defenſiones neceſſarie vt per eos tradit in. d. locis & p Bar. in. d. extrauag. ad reprimendã in ver. figura. ⁊ Far. vbi ſupra ſed legitimatio perſone vt inqt Bart. in. d. ver. figura reſpicit ius naturale ⁊ defenſionẽ iõ legitimatio pſone requirit idẽ dicit Bart. in. l. neq̃ꝗ. §. de plano. ff. de off. pcõ. & Par. in d. tra. car. xcix. & ſeq. & car. lxxxviii. iii. col. reqrit ergo legitimatio pſone alias pceſſus nullus redditur qd verũ credere in pupillo & ipubere nõ aũt in filio fam. cũ pleriq̃ cõcludant in criminibus publicis nõ reqri cõſenſum pris ſed ad cautelá cõcludũt interuenire debere ſed dc̃o ſiciẽtibus aliis ſubſtãtialibus & ordine nõ ſeruato licet ſeruari debeat nõ tñ p hoc annullat pceſſus vt dr in. d. cle. ſepe. & Spec. in. d. §. nunc
109 tractem. us ver. qd igit. ¶ † Sed qd ſi accuſatio fuerit inepta ⁊ nõ rite facta an ex quo ita pceditur ſubſtentẽt Bar. in extrauag. ad reprimẽ. in ver. accuſa. in uer. inqſitio, vñ tenere qd ex quo pceditur p accuſationẽ vt pcedi poſſit ſm formam illius legis quod accuſatio debet eſſe valida & recta maxime in appoſitione loci & tpis ſm. l. libellorum. ff. de accu. in. q. vii. c. libello, cũ talis appoſitio concurrat defenſionẽ rei, vt melius poſſit ſe defendere vt dicit Bal. in l. cũ fratrem & l. i. ff. de his quib. vt indi. & in. l. in cauſis. ff. de accuſatio. & in. l. mora ſi. ſol mat. ⁊ l. i. C. vbi de poſ. & in. l. ius ciuile. ff. de iuſt. ⁊ iu. & Bar. & Ang. in. d. l. libello, & p Mar. in cõ. xlix. In fi. in add. circa quas defenſiones nõ ſuppletur beneficio. d. extrauag. ad reprimendã ⁊ per tradita per Pan. in. d. tra. car. c. vbi ꝙ per. c. deteſtantes non ſuppletur defectus. d. l. libellorum nec p cle. ſepe dic ꝙ licet interuenire debeat & apponi in accuſatione nõ tñ p hoc redditur nullus proceſſus ſi nõ apponant vt condemnari non poſſit conſtito de predictis criminibus cum crimina qualitercunq̃ claruerint punienda ſunt vt inquit I ſer. in conſt. ſi damna clandeſtina & in conſti. iuriſgentium. & iii. q. iiii. c. ecce & tanto magis in crimine hereſis qd loco non circunſcribitur cum ſit delictum in genere ita Bal. in. l. i. C. qui accu. non poſ. & Ang. in. d. l. libellorũ & in auc. quo. opor. epis. §. fin. vbi dixit quod contra committentes delictum contra maieſtatem diuinam tenet proceſſus ſine ſolennitate. l. libellorum Augu. poſt Ang. in gl. hæc eſt quedam inquiſitio. vii. col. in addi. locus & tps & qd dictũ eſt de accuſatione Idem de inquiſitione vt talis ſolennitas non requiratur, vt per Bar. in. d. extraua. in ver. inquiſitionẽ ⁊ in hoc crimine vt per Pard. in. d. car. c. iiii. col. in fin. in ver. ſi pet. d. c. & Augu. in. d. gl. in addi. locus & tempus & Bal. in. d. l. i. C. qui accu. non poſ. & in. l. edita C. de edend.
110 ¶ † Item nõ. q̃ licet in aliis criminibus procedi non poſſit per inquiſitionem abſq̃ diffamatione, vt in. c. qualiter & q̃n de accu. & per Ange. in repe. l. ſi vacantia. C. de bon. vac. ⁊ Ang. in gl. hæc eſt quedam inquiſitio. & Marſi. in. §. conſtante. in practi. tamen in his criminibus pcedit inquiſitio abſq̃ diffamatiõe, ita Bar. in. d. extrauag. in. d. ver. inquiſitione, & per Cardin. in cle. i. §. penul. & in cle. ii. q. ii. de hęre. Augu. poſt Ang. in. d. gl. hæc eſt quedam inquiſitio. in addi. mero officio. & ibi dicit tex. alleg. p Cardi. in. c. excommunicamus. §. adi cientes. de hæreti. non probare tamen voluit inducere Card. vt inducit Bar. in extraua. quoniam qui ſine rebel. ibi publice aut occulte, ⁊ ſic ſi occulte ergo

diffamatio non requiritur in illo caſu ſic etiá di
citur in.d.§.adiicientes.ibi aliqua occulta con-
uenticula celebrantes, tamen ibi dicitur fama
111 fuerit. ℭ † Aduertendum tamen eſt ꝙ ſi facta
& formata accuſatione, aut inquiſitione cita-
tus compareat,& tunc lis erit conteſtanda, &
reſpondendum ſuper accuſatiõe aut inquiſitio
ne, vt dicitur in.d.extrauag.ibi velis foret legi-
time conteſtata ex quo verſi.innuitur ꝙ ſi pre-
ſens eſſet deberet lis conteſtari & ſentit in hæ-
reſi.c.cum contumacia.de hęre.in ſexto ibi vt
de fide reſpondeat,non tamen ſi non appareat
ex hoc proceſſus ſit nullus ſed vigore de ex-
trauag. validaretur ſi de maleficio conſtet per
d.clemen.ſepe.in fi.eo.maxime ex quo queli-
bet oppoſitio & actus ſequens haberet vim li-
tis conteſtationis, vt inquit Iaſ.in.l.nulli C.de
procu.& Far.in.d.tracta.cart.xcviii.& ſeq. in
comment.capitu.deteſtantes.
112 ℭ † Si autem citatus non comparet tunc in
eius contumaciam procedi poteſt.d.extrauag.
ad reprim.in predictis criminibus,& hoc eſt in
his ſpeciale cum regulariter in capitalibus par-
te abſente ad diffinitiuam ſententiam nõ proce
datur.l.abſentem.ff.de pen.Bar.in.d.extrauag.
in ver.conteſtata.& poſſent teſtes recipi ea nõ
conteſtata,vt per glo.i.in.c.quoniam frequen-
113 ter vt li.non cõteſt. ℭ † Et ex hoc ſequitur ꝙ
ſecundum Dy.in.l.penul.§.qui ad crimen.ff.de
publi.iudi.ꝙ in iſtis caſibus admitteretur pro-
curator licet in capitalibus regulariter non ad-
mittatur.d.§.ad crimen.Bar.tñ in.d.extraua-
gan.in ver.legitime tenet contra Dy.ꝙ procu-
rator interuenire non poſſet bene tñ defenſor,
& quilibet admittitur ad oſtendendá eius inno
centiam & plene per Mar.in prac.in.§.ſeqtur.
v.col.ver.item poteſt etiam.& in.l.lege corne
lia.§.fi.ff.de fica.in hæreſi autem nõ ſtatim ꝙ
eſt contumax condemnatur ſed per annum ex
pectatur qui ſi non comparet infra annum tũc
condemnatur vt hæreticus elapſo anno,ita di-
citur in.d.c.cũ contumacia.de hęr.in.vi.an au
tem in crimine hæreſis admittatur procurator
dic ꝙ ſi in cęteris capitalibus,& non ita grauio
ribus procurator non admittitur multo magis
in his admitti non debet tamen reo exiſtẽte ab
ſente poteſt de innocentia docere non vt pro-
curator ſed vt quilibet vt dicit Bar.in.d.extra-
uag.Mar.vbi ſupra.& intelligo ſupradicta du-
bia quando dubium eſſet an ſit hæreticus alias
enim ſi conſtat hæreticum eſſe nullo modo ad
mittitur alias eſſet procurator excommunica-
tus per.c.ſi aduerſus.de hære.vt ſi eſſet ſuſpe-
ctus quis de hæreſi citatus vt reſpondeat, &
effectus ſit contumax tunc infra annũ iuxta.d.
c.cum contumacia.poſſet comparere quis non
vt procurator ſed vt quilibet ad oſtendendum
114 ſuam innocentiam. ℭ † Sed an aduocatus ad
mittatur an vero aduocando eſſet excommu-
nicatus videtur ꝙ in predictis aduocatũ ⁊ quẽ-
libet defenſorem non admitti ſed fore excom-
municatum, vt dicit tex.in.c.ſi aduerſus.de hæ
reti.vbi expreſſe aduocatis interdicitur aduo-
cationis officium in tali crimine,& in.c.fin.ibi
abſq; aduocatorum ſtrepitu de hære.in.vi.fa-
cit text.in.c.excõicamus.§.credentes, & in.c.
ſicut.de hęre.& in.c.ii.&.c.accuſatus.§.ſi vero
&.c.vt inquiſitionis officium.in prin.&.c.con
tra chriſtianos.&.c.vt inquiſitionis negocium
de hæreti.in ſexto.& in auct.credentes.C.eo.
& in.c.i.§.credentes.de ſtat.cõtra lib.eccl.tex.
conſti.incõſutilem.in fi.⁊ ibi plus dicit gl.ꝙ in
hæreſi & crimine læſe maie.non tenet reſcri-
ptũ pro eo impetratũ.p.l.ii.C.de ſum.trinit.l.
arriani.C.de hæreti.l.ii.C.de offic.vica.⁊ in
crimi.lęſę maie.in.l.quiſquis.§.deniq;.C.ad leg.
iul.maie.in quibus iuribus dicitur puniri defen-
ſores & auxiliatores hæreticorum,& commit
tendum crimen læſę maie.ſed clarum eſt vbi ꝓ
hibetur auxilium preſtari ꝙ tunc etiam aduoca
ri prohibetur,vt dicit Ang.in glo.Andr.auxili.
Gädi.in ti.de banni.in prin.vi.col.ver.Itẽ po-
ne in ſtatutis.Bar.in.l.poſt legatum.§.ſunt qui
&.§.his vero.ff.de his quib.vt indi.Alb.in tra.
ſtatu.iiii.par.q.xxxii.Nel.in tra.bann.iii.part.
ii.temp.q.xxvi.& Bart.in.d.§.deniq;.in con-
trarium vř nam aduocationis officium eſt pu-
blicum,⁊ cuilibet licet aduocare.ff.&.C.de po
ſtu.l.ſeruum quoq;.§.publice.ff.de procu.nec
verum eſt ꝙ aduocando preſtari vř auxilium
& defenſio ſed aliter intelligitur de auxilio &
defenſiõe proprie,⁊ ita tenet Bar.in.l.furti.§.
ope.ff.de fur.& Alb.in.d.tra.iiii.par.q.xxxiii.
vbi dicit ſe defendiſſe iculpatos de hæreſi in cõ
ſiſtorio publico annullando proceſſum factum
cõtra cõmunitates per papá Ioãnem.xi.& ob
tinuit vide Augu.poſt Ang.in.d.gl.And.auxi.
in verſicu.aduocando non obſtat tex.in.d.c.ſi
aduerſus.nam non loquitur quando quis de hę
reſi inculpatur an tunc liceat pro eo aduoca-
re ſed loquitur quando alibi agunt aut conue-
niuntur in aliis cauſis tunc non licet eis preſta-
re patrocinium ita etiam prohibet notarios
pro eis conficere inſtrumentum non autem lo-
quitur ꝙ non liceat ipſos defendere allegando
eos non eſſe hæreticos vel ſecundum Panor.

loquitur in hæretico ponente qui per eccleſiā puniri non pōt Hoſti. vero dicit loqui in vero hæretico ſecus ſi velit ad fidē reuerti nam licet pro eo aduocare. Ana. dicit in. d. c. qñ quis negat hæreticum eſſe, & vult oſtendere ſe nō hæreticum admittitur ſed Gemi. in dicto capitulo finali in princip. de hęre. in ſexto dicit admitti debere per illum text. vbi dicitur ſine ſtrepitu aduocatorum non ergo prohibetur aduocare ſed ſtrepitus prohibetur aduocatorū, & negando ſtrepitum ꝛ illam qualitatem cōcedit ſine illa qualitate Ioa. de lign. in. d. c. ſi aduerſus. refert Hoſti. dicere aut hæreſis eſt defenſibilis, vt quia protulit verbum iocoſe hæreticū ꝛ tūc admittitur & in hoc conſuluit Oldra. in conſil. ccxx. vbi allegabat ꝙ obiecta hæreſim non ſaperent & Deci. cōſuluit in cōſi. ccxxxvii. quaſi ꝙ illa mulier non poterat inqetari per inquiſitorē de hęreſi & Alber. in d. q. xxxii. ex qbus diſtinguendū videt ꝙ aut coſtat illum hæreticum eſſe vel declaratus eſt hæreticus ex claris probationibus, & tunc non licet aduocare per q̄ualitatem. d. c. ſi aduerſus & per tex. in. d. conſti. inconſutilem. in fi. qui loquitur poſtq̄ eſt declaratus, & nolit reuerti ad fidē & tex. in. d. §. denicq̄. aut res eſt dubia an verba ſaperent hęreſim aut non cōſtat hæreticū eſſe aut hæreſis eſt defenſibilis & tunc aduocare poteſt pro eo & defendere hr̄ticū nō eſſe nec in hr̄ſim incidiſſe cautius tamen eſt ex licentia inquiſitoris vide Mat. in. d. conſti. inconſutilem. xxv. not. Felyn. in. d. c. ſi aduerſus. in fi. Iſer. i. d. c. i. §. ſatiſfactionem. ii. col. ver. ſi uero de ſta. cōtra lib. vbi ſimpliciter prohibet, & ita etiā dici poſſet de procuratore admittendo vel non tñ maius dubiū eſſet de procuratore cum in capitalibus nō ad-
115 mittatur. ¶ † An autem ſtatim ꝙ citati comparent aut capiuntur carcerandi ſunt & macerandi in carcere an vero relaxari debent fideiuſſoribus de ſtando iuri iuxta teg. conſt. humanitatē. & alia. c. reg. dic ꝙ ſtatim poteſt carcerari iuxta tenorū cle. i. §. i. &. §. ſane. de hære. ſeruata forma. d. cle. nec relaxatur dictis fideiuſſoribus. Arg. d. cōſti. humanitatem. vbi excipitur crimine læſę maie. humane ergo multo magis in diuina læſa per. d. conſti. inconſutilē. vbi maior ratio habetur vt ibi dr̄ & in auct. gazaros. C. de hęreti. & in auc. vnde ſumitur. & in. c. vergentis. eod. Circa vero torturam inferendā & arctiorem carcerem infligendum interuenire debet epiſcopus iuxta Clementinam. i. §. i. de hæreticis & vide ibi in gl. tormentis an in ieiunus imponendis que v. m tormentorum habēt interuenire debet & limita, vt per gl. in. c. in ſi. dei. de hęre. in. vi. vbi per inquiſitionem proceditur ſecus ſi per accuſationem, aut exceptionē tunc alteruter ſufficit & non vterq; requiritur
116 vt ſupra fuit dictū. ¶ † Et no. ꝙ licet alias leui ſuſpitioni non ſtetur. l. iii. §. i. in fi. ff. de mino. Bal. in. l. fi. in fi. C. de proba. Gemi. in. c. habuiſſe i. no. xxxiii. diſtin. tamen in hoc crimine ſtatur tali ſuſpitioni vt dicitur in. d. auc. gazaros ibi leui ſuſpitioni, & in. l. ii. & ibi glo. C. de hęre. ꝛ in d. conſtitu. inconſutilem. ibi etiam ſi leuis ſuſpitio, & ibi gl. ꝛ gl. in. c. literas. ver. vehementem. de preſump. & in. c. i. de hær. intellige tamē nō ad effectum condemnandi & puniendi cū etiā ex vehementibus ſuſpitionibus non condēnet hæreticus ſed ex duobus teſtibus, vt concludit Oldr. in cō. ccix. ſed ex tali ſuſpitione peruenitur ad fidei examinationē, & diſputationē vt veritas appareat, & ſi deuius a fide, vt puniatur niſi abiurauerit, ſinautem non deuius, ſed orthodoxus liberatur, vt dicitur in. d. iuribus, ita per glo. in. d. conſtitu. inconſutilē. ver. etiam & ſi leuis & ibi Matth. iuncta glo. bene tamen ſi pdicte ſuſpitiones erunt ſufficiētes ad torturam procedetur ad torturam ipſam quam ſolus inquiſitor, aut ſolus ordinarius inferre non poteſt ſed vterq; vt dicitur in. d. cle. i. §. i. & vide ibidē per Cardi. §. pen. & plene in clemen. i. §. fi. vlr. q. de vſu. vbi de mō procedēdi & tortu-
117 ra inferenda. ¶ † Sed an in vtroq; crimine ꝓcedi poſſet ad torturam abſq; dictis ſuſpitionibus, & indiciis ſufficiētibus dic ꝙ ſicut in cæteris criminibus procedi nō pōt abſq; indicus ita & in his in crimi. læſæ maieſt. humane gl. Cy. Bal. & Saly. in. l. ſi quis. C. ad. l. iul. maie. Ang. in gl. che hai tradi. la tua pa. in prin. Matth. in conſti. monarchiam. iiii. not. poſt gl. ibi licet Azo. in ſumma. co. tit. cuius opinio nō tenetur Bru. in trac. indi. ix. car. ii. col. Marſil. in conſi. xiiii. ꝛ conſi. xviii. & conſi. xlvi. & cōſi. cxx. & in practi. in. §. cōſtante. &. §. diligēter. & in. l. a. in princi. & i. l. de minore. in princ. ff. de quæſtio. Ancha. in conſi. ccccxl. Cep. in conſi. xl. & in. d. locis per Marſil. etiam in caſibus in quibus datur arbitrium procedēdi requiruntur indicia, vt in d. extrauagan. ad reprimendam ibi pro vt videbitur ita Marſil. in dictis locis & conſi viii. ꝛ conſi. v. & conſi. xv. & conſi. xx. & conſi. xxi. & conſi. xxvii. & conſilio. xxxiiii. & conſilio xlii. & conſi. xlvi. & conſi. xlix. & conſi. lii. & conſi. lxii. & conſi. lxix. cum ergo ambo crimina æqui parērur vt in. d. conſtitu. inconſutilem. ibi p omnia ſtatutum in uno, & in alio ſtatutū cenſetur

cenſetur per dicta per Angel. in.d.glo. che hai tradito la tua patria, verſiculo quæro an ſacerdos. Et ex hoc etiam ſicut in tali crimine non attenditur qualitas, & priuilegium perſonę, ſiue miles fuerit, ſiue doctor, ſiue decurio, ſiue clericus, & alii de quibus plene per Bru.in.d.tract. indi.ii.par. & Ange.in glo.fama pub. & Marſi, plene in practi. in.§.expedita. & in.d.l.i. in prin. & in.l.ſtatuliber.ff.de quæſtio. Gan.in rubri.de quæſtio. & probatur in.l.nullus.C.ad.l. iul.maieſt. & in.l.milites.C.de quæſtio.et no.in c.i.de depoſ. & Ang.in.d.gl.che hai tradito la tua patria.in prin. & in glo.fama publi. verſic. vi.quęritur. & Mar.in.l.edictum.in fin. & in.d. §.diligenter.ita & in hęreſi, vt dicũt.d.doct.in d.locis ꝙ in his duobus criminibus nullum attẽdatur priuilegiũ allegant glo.in.d.l.nullus.vbi de ſimonia loquitur intelligentes de hæreſi. & ex hoc etiam erit dicendũ ſicut quando proceditur per accuſationem in crimine læſæ maie.humanę accuſator torquetur, vna cum accuſato vbi non ſunt indicia vt dicitur in.l.ſi quis, C.ad.l.iul.maieſt.ita & in hæreſi quando proce
118 ditur per accuſationem. ¶ † An autẽ indicia quę debent concurrere in tortura inferenda in his criminibus debeant eſſe talia, qualia in aliis criminibus, vt quid ſi probetur aliquod iſtorum per vnum teſtem de viſu, an debeat eſſe omni exceptione maior, an vero admittatur qui non ſit huiuſmodi, quid enim ſi eſſet infamis, aut aliter non integre, an faciant indicium videtur quod non cum in talibus criminibus, etiam infames, & inhabiles admittantur, vt in l.famoſi.ff.ad legem iuliam maieſtatis, & in.c. in fidei fauorem. de hæreticis.in.vi. not. gloſſ. in.l.iii.§. lege iulia.ff.de teſtibus.c.licet hely.el primo.de ſimoni. & cap.per tuas. & ibi docto. &.c.fauorabiles.de ſimon. Socyn.in tract. fallentiarum.in regula.ccccxv.prima fallen. Panor.in.c.veniens.i.glo. ver.oppo.de teſt.doct. in.c.per tuas.eod. Specula.in titu. de accuſa.§. primo. Felyn.in.c.teſtimonium.de teſti.Iaſon. in.l.i.C.de ſum.trin. & in.l.fi.C. de his quibus, vt indi. Lanfranc.in rep.c. quoniam contra. in verſi.teſtium depoſitio.ver.quæro an infamęs de proba.facit, nam qui repellitur ab accuſando repellitur a teſtificando.c.teſtes.iiii. quæſt. i.ſed inhabiles alias ad accuſandum admittuntur in his criminibus ergo & ad teſtificandum cum ſit ſufficiant ad condemnandum, multo magis ad torquendum. in contrarium concluditur, nam licet admittantur tamen negari nõ poteſt quin non ſint inhabiles dicto.c.per tuas. ergo non facit indicium, vt not.in.l.iii.§. lege cornelia.ff.de teſti. & ita tenet Alexan.in conſi.xi.ii. colum.i.volum. vbi dicit etiam in talibus criminibus non facit indicium Marſi.in practi.in.d.§.diligenter.ii.colum. & conſil.ci.ver. & pro hac parte facit, & in conſil.cii.ver. ſed contra dictum leonellum. ¶ Sed quid ſi tales non faciunt indicium ad torquendum contra inculpatum de hæreſi quid fiendum, dic ꝙ debet ſe purgare, et ſi recuſauerit purgationem vt hæreticus puniretur.ca.excommunicamus. §.adiicientes. &.ca.ad abolendam.§. qui vero. de hęre.auc.gazaros.C.eo. &.d.conſti.inconſutilem. & ſi vocatus non comparuerit, & effectus fuerit contumax, & per annum durauerit elapſo anno, vt hæreticus punitur, vt.d.c.cum in contumacia. de hære.in.vi. &.d.auc. gazaros.aut attendet inquiſitor, vel ordinarius qualitatem ſuſpicionis, & ſi ita leuis fuerit condemnare, et punire, vt ad conſtruendum aliquem pium locum, vel eccleſia dotare, ita dicit Arch. in.c.accuſatus.§.ſi vero.de hęre.in.vi.vide Mathe.in.d.conſti.inconſutilem.xviii.nota.verſi. quid aũt. & vide per Paul.grillan.in.d.tract. de hæret.vni.q.x. & vlti. vbi not. ꝙ licet alias ex prǽſumptionibus, & ſuſpicionibus non damnatur tamen fallit cauſa hæreſis in qua dicit violentiſſima præſumptio indubitate, & euidens probatio quod tamen intelligas in caſu.d.c. & in cæteris in quibus tacite contrahitur hæreſis, & quando eſt relapſus, vt.d.c.accuſatus. &.d. c.ad abolendam.§.illos. & Mathe.in.d.conſtit. inconſutilem.in glo nolunt agnoſcere, nam de pręſenti pręſumitur niſi probet contrarium & fuerit emendatus ſaltim per tres annos Dyn.in l.ſi conſtante.§.ſi bona.in apoſt.ff.ſol.ma. Bal. in.l.non ignorabit.C.ad exhiben. & in ca.i.de feu.da.in.vi.leg.commi. Barba.in.ca. teſtimonium de teſtib. Corſe.in ſingu.in verſic.pręſumptio.non tamen de pręſenti pręſumitur in futurum, vt ibi alias extra hos caſus ſola præſumptio non ſufficeret idem dic in ſimonia, vt in c.ex literis.c.illud. &.c.iii.loco.de ſimo. Marſi. in rubr.C.de proba.car.xiiii.in fin.verſi.modo venio. ad alia vbi de probatione pręſumptiones ibi fatendum tamen eſt cum hęreſi ęquiparetur, vt dicit Ang.in gl. che hai tradito la tua patria, et ibi per dictum Pau.gril.de pręſumptionibus vbi diſtingue inter leuem, & grauem ſuſpicionem, & de relapſo.
119 ¶ † Sed quid ſi nulla ſunt indicia neque pręſumptiones, & ſuſpiciones aliquę etiam leues, & proceditur per accuſationem, an accuſator

poſſet indicere duellum accuſato, & per duellum probare vult tale crimen ſicut in crimine læſæ maieſta. humanæ poſſet, vt per conſtitu. monarchiam. videtur dicendum admitti, nam ſicut in crimine læſæ maieſta. humanæ admittitur ad in.d.conſtitu.monarchiam ergo, & in hære ſi, vt ſtatutum in vno ex parificatis, & in alio ſtatutum cenſeatur, vt ſupra dictum eſt, & per Iaſo.in.l.tranſigere. C.de tranſa.item duellum ex conſuetudine ſolet permitti, vt dicit Bald.in.l.ne quis. C.de depoſi. & in.l.i. C.de lati.liber.toll. & in.l.fi.C.de proba. Alexan. poſt Barto.& Iaſon.in.l. ex hoc iure contrarium tamen ſtatuitur iure canonico, nam eo iure duella prohibita.c.i.de cler.pugn. in due. & in.c. monomachiam.ii.q.iiii.Iaſ.plene, & in.d.l. ex hoc iure. & iure etiam ciuili prohibentur.l.i. C.de digladia.lib.xi. & licet permittatur in tali crimine per.d.conſti.monarchiam.tamen hodie non obſeruatur, vt ibi per Yſer. & Luc. de pe.in.d.l.i.& Mathe.in.d.conſtit.i.no. facit dictum Bal.in.d.l.fi.C.de proba.eſſet.n. damnare ex præſumptione quod non licet, vt ibi etiã in tali crimine, & ſic non probatur crimine hæreſis ex præſumptione, & per Mathe.in.d.conſti.inconſutilem.in gloſſ.leuis ſuſpitionis niſi vt ſupra, ſed probari debet per duos teſtes etiam infames, & alias.d.c.in fauorem fidei de hære. in.vi.Marſi.in.d.conſi.& Alexand.d.xi.conſi. facit dictum Panorm.in.c.veniens.vl.nota.de teſti.vbi crimen ſimonie eſt probandum plene ſed hęreſis illi æquiparatur, vt ſupra ergo.

120 ℭ †Intellige tamen, & limita, vt per gloſ.ibi in vet. inquiſitionis quando per inquiſitionem procederetur, ſed ſi per accuſationem, aut exceptionem locum non habet, nam teſtes debẽt eſſe habiles, & idonei, quod tamen ſi verum eſſet magna eſſet limitatio, & reſtrictio cum illud inductum ſit fauore fidei qui conſideratur quo quomodo fuerit proceſſum licet inquiſitio magis ſit fauorabilis, & accuſatio odioſa.ii.q.vii. c.ſiquis epiſcopus, vt dicit ibi gl.& i odioſis, & exorbitantibus licita ſit extenſio ex identitate rationis maxime cũ ratio in.l. ſcripta reperiaſ vt in.d.c.per ea quę ſupradicta ſunt, immo admittitur ſocius criminis, & etiam periurus, nedum contra ſeipſum, ſed contra alios, dummodo non odio, aut liuore, vt in.c.accuſatus.§. licet de hęr.in.vi.& per Pau.gri.in tra.de hęr.in

121 v.q.ver.pro qua opinione. ℭ †Sed an teſtes probent contra ſuſpectum de hęreſi parte non citata uidetur, ꝙ non per.l.ſi quãdo.C.de teſtib. & Bar.in.l.ſi.ff.de.q.Mat.in deciſ.cccxci.Ang. in gl.fama pub.iii col.ver. & aduertas.Bru. in tra.ind.i.par.Mar.in.l.i.in prin.ff.de.q.Rom.in fin.ccclxvi.Mar.in con.ii.vii.col.& conſ.viii. & con.xii.& con.xv.& con.xviii.& cõ.xxix. & con.xxxv.& con.xlvi.& con.li.& ſeq.cõ. lix.& con.xcv.& con.ci.& con.cxx.& conſ. cxxiii.& con.cxxx.& in pra.in.§.expedita.& §.nunc videndum in quibus ꝙ nec etiam faciũt indicium contrarium eſt text.in c.fi. de hęreti. in.vi. per quem ita limitat prædictam regulam Rom.in.d.ſing.ccclxvi. & Marſi.in.l.de vnoquoq; in fi.xii.col.v.ver.item limitat etiam Lu do.Ro.vbi ſupra.ff.de re iudi.& plene in conſ. viii.ver. non obſtat illud quod allegabatur per partem aduerſam facit quod dicitur in.d.deci. cccxci.& quod dicit Marſi.in.d.l.de vnoquoq; in.l.caſu vbi dicit in enormiſſimis partem non citari allegat Arch.in.c.i.de homi.in.vi.et Fel. in.c.quoniam.frequenter in prin.pe.col.vt lite non conteſta.ſed tale crimen huiuſmodi eſt ergo quod intellige, vt per Mar.in.d.conſi.viii.ſecundum terminos.d.c.fi.de hęre.in.vi.quando inquiſitus eſſet perſona potens, & licet loquatur in publicatione teſtium tamen idem in citatione ex identitate rationis, & timoris.

122 ℭ † Sed an atteſtationes teſtium publicande ſunt, & proceſſus publicandus videtur ꝙ nõ, vt dicitur, & in.d.c.fi.de hęr.in.vi.& nõnulli tradunt ꝙ publicatio proceſſus non eſt de ſubſtantialibus ideo eius commiſſio non viciat, vt traditur in.l.prolatam.C.de ſenten.plene Alex.in conſi.cxx.vii.vol.Ange.in gl.dictum proceſſ. pub.Mat.in conſt.pacis cultum.v.no.Par.trac. ſind.in commento.c.deteſtantes. Lan.in clem. ſępe de ver.ſig.in cõtrarium colligitur ex tex. in.d.c.fi.de hęre.in.vi.ver.cæterum vbi publicatio atteſtationum in hęreſis crimine fieri debet, & in.d.extrauag.ad reprimendam ibi corũ publicatio nem etiam in cauſis in quibus proceditur ſummarie de plano, vt p Bart.in.d.extrauag.in ver.figura, & alii in locis ſupra, nam talis publicatio concernit defenſionem, vt poſſit teſtes de falſo redarguere, & aliter ſe defendere, vt dicit Bar.ibi, & glo.in.d.c.fi.ver.indiciis quæ defenſio tolli non poteſt quomodocunq; procedatur, vt in.c.ad apoſtolice de re iudic.in vi.& dicitur in.d.extraua.& Par.in.d.cõmen. & Lanſ.in.d.cle.dic vt diſtinguitur in.d.c.fi.ꝙ aut eſt perſona potens, & timetur de offenſione teſtium, & tunc publicandi non ſunt, aut nõ eſt potens, & tunc publicandi ſunt, vt poſſit ſe defendere bene tamen ſi non ſunt publicati nõ propterea proceſſus erit nullus per.d.cle.ſæpe

In fi. & ita gl. in d. c. ſi. in d. ver. in iudiciis, & Alex. in d. con. cxx. & Mar. in d. conſt. pacis cultum.
123 v. no. qui allegant gl. prædictam. ¶ † Sed not. quod ſi publice prædicat hæreſim tunc non requiritur examinatio teſtium, nec accuſatio, nec publicatio, ſed ſtatim punitur, vt dicit Iſer. in d. c.
124 P. §. deprehenſi de ſta. contra lib. eccle. ¶ † Sed an poſt publicatas atteſtationes teſtes examinari poſſunt in hoc crimine contra accuſatum aut inquiſitū videtur quod non per id quod dicit Bar. in d. extrauag. ad reprimendam in verſi. figura & alii in d. cle. ſæpe, nam licet procedatur ſummarie, & de plano tamen non poſſunt recipi teſtes poſt publicatas atteſtationes, dic quod licet in aliis criminibus magis communiter concludat quod poſt publicatas atteſtationes non poſſint produci, alii teſtes ſuper eiſdem capitulis ad offenſam per accuſatorem, aut iudicem licet in hoc Bar. contrarium dixerit in l. vnius. §. i. ff. de q. quem ſequitur Ang. in gl. & dict. proce. pub. & Marſi. in conſi. cxxvii. & Par. in tract. ſind. car. lxi. i. col. & alii, vt etiam per Mar. in pract. in §. ſequens quæſtio. & in d. l. vnius. §. cognituram. tamen communiter tenetur quod teſtes ad offenſam recipi non poſſunt etiam ex officio iudicis licet ad defenſam etiam poſt concluſionem poſſunt, vt per Ange. in gloſſ. compa. in qui. & tot. neg. ver. quæro poſt publicationem proceſſus, & Mar. in d. §. ſequens, & in ſingu. xc. vbi etiam limitat niſi ſuper nouis ita Salyc. in l. fin. C. de quæſtio. tamen licet hoc ſit in aliis criminibus in crimine hæreſis indiſtincte poſſunt produci teſtes poſt publicatas atteſtationes ita Ange. in l. per hanc. C. de tempor. appella. allegat d. c. fi. de hære. in vi. idem Gemin. in ca. vt officium. §. verum de hære. in vi. & per Marſil. in d. §. ſequens. i. colum. & Bal. in l. eos. §. ſiquid in fi. C. de appel. Fel. in c. fraternitatis. vii. colum.
125 ver. item limita in cauſa hæreſis. ¶ † Et no. quod hoc crimen probatur ſi libri hæreſis reperiātur penes inquiſitum Ana. in c. ſiquis epiſcopus. iii. colum. de hære. Ioan. de fantu. in c. ſane profertur. xxiiii. quæſtio. ii. vbi allegat rationem quare ſecus eſt in vſurario, vt ibi dicit gloſſ. & Mathe. in d. cōſt. inconſuti ē. xvi. not. x. quæſt. Archid. in d. c. ſane Roman. in ſingu. cccxxii. allegant pro caſu c. ſi forte. xxii. quæſtio. iiii. Mar. in l. qui falſam in princi. xii. col. in verſic. circa quam quæſtionem. ff. de falſ. in pract. in §. diligenter. xvi. colum. verſic. quæro vlterius ſi res furtiua, & in conſil. lii. verſicu. reſtat modo Archid. in cap. quicunque de hære. in vi. ii. colum. vbi dicit niſi dictos libros combuſſerit, nam tunc, vt hære. non punitur idem, vt eos confuteret, vt per Ioan. de arno. in problema decima. & vide text. in l. quicunque in fi. & in l. manicheos. & in l. mathematicos. C. de hære. vbi comburendi ſunt, & per Mathe. in d. conſtitut. inconſutilem in gloſſ. pen. vlti. colum. & ibi an liceat in domo retinere libros dantis qui fuit damnatus, vt hæreticus.
126 ¶ † Item probatur hæreſis ex ſignis etiam leuibus, vt dixit Par. in tracta. ſindic. a. carr. cxx. ii. colu. contra id quod ſupra fuit dictum quod non ex præſumptionibus niſi dicamus, vt per ſigna torqueatur non vt cōdemnetur, vt ſupra & per Marſi. in conſi. i.
127 ¶ † An autem in talibus criminibus tranſigi poſſit videtur quod ſic per text. in l. tranſigere C. de tranſa. nam ibi fallit in crimine adulterii licet pena ſanguinis ingeratur, in cæteris autem licet tranſigere exceptio firmat regulam in nō exceptuatis. l. quod liquide. ff. de penu. lega. l. in his. ff. de legi. ergo, in contrarium facit id quod dicit Cyn. & nonnulli alii in d. l. tranſigere, & Anton. in c. i. de collu. deteg. nam ex maioritate rationis, quod de adulterio dicitur extenditur ad raptum, & alia crimina grauiora ergo multo magis in his, in quibus dantur multe ſpecialitates, & Cyn. & Anto. vbi ſupra hoc tenent per iſtas rationes, dic ſecundum Alexan. ibi quod in his etiam licet tranſigere cum communiter concludatur. d. l. non extendi ad grauiora adulterio contra Cyn. & ratio adulterii quam ibi tradunt doct. in his ceſſat dico quando per accuſationem proceditur non quando per inquiſitionem iuxta no. in c. in fidei fauorē de hære. in vi. & ſupra fuit dictum.
128 ¶ † Inferenda tamen ſententia requiritur citatio licet non peremptoria, alias ſententia nō valeret. c. ad apoſtolice de re iudic. in vi. & in extrauagan. ad reprimendam, & in d. clement. ſæpe quod intellige quando conſtat de hæreſi, & proceditur ad ſententiam ſecus autem quando proceditur contra contumacem, nam tunc duæ requiruntur citationes, ſi per annum ſteterit, vt per Archid. in c. cum contumacia de hære. in vi. & per Felyn. in c. excommunicamus ii. colum. eod. verſic. ſecundo. not. quod ad ſententiam, & Paul. grillan. in d. ſuo tracta. de hære. octaua quæſtione ad quam ſententiam procedetur ſecundum formam clementina prima eodem titulo, quod vterque concurrat inquiſitor, & ordinarius licet ante quilibet per ſe poterat proferre ſententiam, & condemnare per capitulum per hoc de hære. in vi. ſed an quan-

do proceditur per accuſationem requiratur vterq;, dictũ eſt ſupra p gl. in. d. c. in fidei fauore.

129 ℭ † Sed an a tali ſententia appellabitur videtur, quod ſic, nam æquiparantur iſta duo crimina, ſed in crimine læſæ maieſta. humanæ videtur gl. tenere ꝙ admittitur appellatio, vt in l. pantonius. §. rei perduellionis. ff. de acqui. hære. & videtur tenere Aug. poſt Ang. in gl. præſente gayo. & appellante. iii. colum. in additio. grauius niſi in his caſibus læſæ maieſta. in quibus expreſſe cautum reperitur, quod non admittatur, vt in. l. prima. C. de fal. mone. & in crimine perduellionis, vt ibi, & in aliis tenet admitti ſi non prohibeatur, Angelus tamen tenet ibi oppoſitum quod non admittitur, vide tamen in tali crimine in dicto. §. rei perduellionis. & Angel. in dicta gloſ. in crimine autem hæreſis clare, & expreſſe ſtatutum reperitur. c. vt inquiſitionis officium. de hære. l. vi. vbi refertur quod etiam per conſtitu. Federici erat cautum, idem dic de relapſo in hæreſim, vt dicitur in. c. ad abolendam. ver. illos. de hære. Specul. in tit. de appella. §. i. verſic. xxxi. caſu Archi. & Ioan. and. in. c. fœlicis. de pen. in. vi. Mathe. in conſtitu. inconſutilem. xxii. nota. & Felyn. in. c. ad abolendam. ii. colum. verſi. ſed aduerte incidenter. vbi limitat admitti ante diffinitiuam ſententiam ſecũdum Archidiaconum in. d. c. vt inquiſitionis.

130 ℭ † Limita etiam niſi per recurſum, nam ſuperior cognita de iuſtitia poſſet inhibere ſecundum Panorm. in. c. paſtoralis. in fi. prin. de appel. not. in. ca. romana §. ſi autem. de appell. in vi. hoc pendet ab illa quæſtione, an remota appellatione cenſeatur remota ſupplicatio, & recurſus de quo per Par. in tracta. ſindic. car. xix. & ſequen. ver. appellatio. & ver. an ſi ſtatuto. Iaſon. poſt alios in auct. quæ ſupplicatio. C. de preci. impe. offe. Cano. in. d. c. paſtoralis. & Roma. in rubr. ff. de arbit. Specu. in titu. de appell. & ibi Bald. ver. quid operetur. Lanf. in. c. quoniam contra. in. §. appellationes. de proba. Angel. in. l. eos. in princi. C. de appell. Mar. in ſing. cclxxxvii. text. tamen in. d. c. vt officium. dicit ſtatim ſententiam exequendam dilatione aliqua poſtpoſita, adeo quod omne remedium tollere videtur, dic tamen quo ad iudicem, a quo vt non teneatur admittere, vt dicit Fel. in d. c. ad abolendam. ſuperior autem bene poterit inhibere text. tamen in. d. c. vt inquiſitionis officium tollere videtur etiam recurſum ad ſuperiores in eo quod dicit ſeu proclamationibus, ꝛ ſic diuerſum ab appellatione, ꝛ dicit tex. & glo. in d. conſtitu. inconſutilem in fi. ſicut in crimine læſæ maieſta. humanæ, vt in. l. quiſque C. ad. l. iul. ma. & ibi dicit glo.

131 ℭ † Sed an defenſiones dande ſunt inquiſitis de hæreſi, an ſtatim fit executio non datis, nec permiſsis defenſionibus ſicut dicitur non admitti appellationem contra, l. additos. C. de epiſco. audien. ℭ Et an renunciare poſsit defenſionibus videtur quod non per plene tradita per Marſi. in pract. in. §. examinanda, & in conſi. cxiiii. in fin. Par in tract. ſindic. car. xxix. iiii. colum. & car. xxxiiii. iii. & iiii. colum. & car. ſequen. i. colum. & Angel. in glo. qui iudex ſtatim tem. Felyn. in. c. ſi diligenti de foro compet. & in. c. paſtoralis. §. quia vero de offi. delega. facit, nam defenſio, nec per principem, nec per ſtatutum tolli poteſt, vt per Mar. in conſi. xxv. verſi. quinimmo dicta defenſio, & in conſi. xxxi. ver. defenſio enim, & in conſi. xxxvii. ver. quinimmo talis, & conſil. lxxxi. ver. quinimmo, & in tali crimine ſentit text. in. cap. fin. iuncta gloſſ. in dictis de hæreti. in. vi. verſic. cæterum vbi publicatio fieri debet, vt poſsit ſe defendere ergo defenſio permittitur, & faciunt dicta Barto. in. d. extrauag. ad reprimendam in verſu figura vbi ea quæ ſunt iuris naturalis, & concernunt defenſionem tolli non poſſunt licet procedatur ſummarie, & de plano, & ſine figura iudicii in contrarium videtur, nam in tali crimine, vt dicitur in. d. c. ut officium tollitur remedium appellationis, & tamen appellatio eſt defenſio, vt per Mathe. in rub. conſtitu. appellationum tempora. Item Angel. in. d. gloſſ. Par. vbi ſupra, & Mar. in pract. in. §. examinanda dicũt in famoſo latrone, & aſſaſsino ex quo occidi poſſunt tanquam hoſtes, c. i. de homi. in vi. denegari poteſt defenſio, & per eos renunciari ergo idem in hoc crimine cum longe grauius ſit, & occidi poſſunt. c. i. §. diffidamus de ſtatu. contra liber. eccle. & in. c. excommunicamus de hære. & in auc. gazaros. C. eod. Cardina. in clement. ii. §. cæterum de electio facit. l. proditores. ff. de re mili. & l. iii. §. fin. ff. de ſicar. Boni. tamen in titu. de hære. tenet non licere priuatum occidere propria auctoritate hæreticum, ſed per iudicem ſecularem contra tamẽ d. §. diffidamus. dic ꝙ aut tale crimine eſt defenſibile, vt ſi protuliſſet aliquod verbum iocoſe, vel diſputando, vel aliter vt ſupra dictum eſt. & tunc admittiť defenſio, aut non eſt defenſibile, & crimen eſt notoriũ, vt quia publice affirmet contra artic. fid. aut aliter plene conſtet & cõuincitur, & apparet hereticus, & tũc nulla com-

In competit de fenſio per.d.c.vt officium ibi in
delata animaduerſione faciunt dicta de aduo-
cato, & procuratore, & facit.c.ſecundum le-
ges eod.in.vi.& ex his ſi poteſt renunciare ſe-
cundum dictam diſtinctionem. Expedito pro-
ceſſu hæreticorum de eorundem pœnis, & ea-
rum executione dicendum eſt. Circa igitur
quartum de pœnis hæreticorum. primo viden
dum erit de pœnis ordinariis.ſecundo de pęnis
extraordinariis hæreticorum.

132 ℭ †Circa primum dicendum eſt, ꝙ de iure di
uino imponi pœna videtur, & ſtatui pœna ignis
& concremationis, vt dicitur in Ioan.xv.c.ſi-
quis in me nō manſerit mittetur foras ſicut pal
mes areſcet, & colligent eum, & in ignem mit
tetur ſecundum Hoſtien.Ioan.and.et Panorm.
in.d.c.ad abolendam.iii.col.in glo.audientia,&
in.c.excommunicamus.lo.ii.de hære. iure au-
tem ciuili imponitur pœna vltimi ſupplicii, vt
in.l.arriani.ver.manicheis.&.l.ſeq.C.de hære.
vltimum autem ſupplicium mors naturalis in-
telligitur.l. vltimum ſupplicium.ff.de pœnis.
& ibi vide alias pœnas mitiores exilii, & pu-
blicationis bonorum dicta.l.arriani.in princi-
pio.& dicta.l.quicunque.verſi.hærentibus, &
portatio.ver.nemo.& diſtingue, & aut hære-
tici ſunt, quia hæreſim docent, & tunc puniun-
tur pœna vltimi ſupplicii.d.c.quicunque.circa
fi.ver.vltimo ſupplicio.diſcentes vero puniun
tur pœna.x.librarum auri, ſeruantes vero dog
mata hæreticorum deportantur, vt dicit gloſſ.
in.d.l. quicunque.ver. damnētur etiam ſi adi-
ſcant ab inſtructore Papæ ſecundum Cardin.in
clemen.i.§.fi.de vſur.& vide gloſ.in.c.pen.de
hære.& glo.in conſt.reg.inconſutilem.in ver.
pœnas.& intellige de adiſcente, vt ibi dicit gl.
quando nondum ad actum adiſcendi peruene-
runt, ſed gratia adiſcendi ad hæreticos perue-
nerunt, & ita intelligitur.d.l.quicunq.ſecus au
tem ſi didiciſſet, tunc eadem pœna puniuntur
ſicut ſi docuiſſent per.l.culpa. C. de mathema.
conſuetudine autem introductum eſt vltimum
ſupplicium imponi vʒ pœna ignis, vt combu-
rantur hæretici, & ita declarat conſuetudo in
hoc delicto vltimum ſupplicium, vt dicit Pa-
norm.in.d.c.ad abolendam.& plene per Paul.
grill.in.d.tract. de hære.iii.q. vbi ponit pœnas
inductas a iure canonico, & ciuili contra per-
ſonas eccleſiaſticas, & laicos, & per Areti.in.l.
i.iii.no.C.de ſum.tri.& fi.ca. & Iaſon.ibi iure
autem nouiſſimo in regno talis pœna ignis eſt
approbata, vt per.d.conſtit.inconſutil.in fi.vt
in conſpectu populi viui comburantur hæreti
ci, & ibi gl.pen.in ver. pœnam videtur demon
ſtrare, quod etiam iure communi imponatur
pœna ignis cum aruſpes, & ſacrilegus pęna cō
cremationis puniantur.l.nullus.C. de male. &
Mathe.in.l. ſacrilegii.C. de ſacrileg. qui etiam
dici poſſunt hæretici cum ſeparati ſint a com-
munione eccleſiæ, & licet dicantur large hære
tici tamen, ſi in eis locum habet talis pęna ergo
multo magis in hęretico ſtricte & proprie ſum
pto tñ gloſſ. concludit aliam pœnam introdu-
ctam fore de iure ciuili, & Fely.ſentire videtur
in.d.c.ad abolendam.i.col.verſi.no. pœniten-
tiam ꝙ pœna ignis imponatur allegat.d.l.arria
ni.alia etiam pœna imponitur, vt in auc. gaza-
ros.C.de hęre.& in corpo.vnde ſumitur vʒ bā
no, & diffidatione.Et no.ꝙ talis pœna infligen
do erit nulla conſiderata qualitate perſonæ, &
priuilegio ſiue ſint milites.l.arriani.in fi.facit.l.
nullus.C.ad.l.iul.maieſt.ſiue clerici ſacerdotes
& religioſi, vt in.d.c.ad abolendam.&.d.c.ex
communicamus.laici tamen ſtatim condemna
ti traduntur curiæ ſeculari plectendi, clerici ve
ro prius degradantur, & poſtea traduntur cu-
riæ ſeculari, vt.d.c. ad abolendam.&.d.c.ex-
communicamus.&.c.i.eo.in.vi.& Paul.grillā.
in.d.tracta.iii.q. An autem ſecularis cogi poſſit
per epiſcopum, aut inquiſitorem, vt morti tra-
deret ex quo ſi mors ſequatur excommunica-
ri poteſt, dic vt per Felyn.in.c.vergentis.i.col.
i.no.de hære.& vide.c.nouimus.de verb.ſign.
vbi epiſcopus rogat, & non cogit, & Mathe.
in.d.conſt.inconſutilem.xviii.no.

133 ℭ †An autem requiratur incorrigibilitas, vt
ex tali crimine poſſit degradari in hoc, nonnul
li dicunt ꝙ licet alias in grauioribus delictis, &
requirat degradatio, & poſtea tradi curiæ ſecu
lari tamen requiritur incorrigibilitas, alias non
ſunt tradendi, fallit tamen in nonnullis caſibus
vt in hoc crimine hæreſis, & in aliis traditis p
glo.in.d.c.ad abolendam.& in.d.c.excommu
nicamus.& ibidem per doct. & in.c. cum non
ab homine.& in.c.at ſi clerici. vbi Panor. poſt
alios de iudi.Ange.in gloſſ. & caput a ſpatulis.
ver.quid autem ſi clericus.Specu.in tit.de com
pet.iu.d.addi.§.i.verſi.n.Anton.tamen, & Pa-
nor.in.d.c.ad abolendam.&.d.c.at ſi clerici.et
d.c.cum non ab homine.Ang.in.d.gloſ.dicunt
hoc verum non eſſe, nam etiam in tali crimine
requiritur incorrigibilitas, nam ſi velint redire
ad fidem curiæ ſeculari non traditur, ſed ad a-
gendam pęnitētiam in carcere detruditur per-
petuo, vt in.c.pen.de hære.bene tamen inqui-
ſitores poterunt talem pœnā perpetui carce-

ris commutare, vt dicitur in.cap. vt commiſsi.
de hære.in.vi. fallit tamen quando abiuraſſet,
& poſtea incideret in aliam, aut eandem hære
ſim, tunc enim relapſus ſtatim abſq; aliqua au-
dientia traditur curiæ ſeculari, vt dicitur in.c.
ſuper eod.& in.c.accuſatus.de hæreti.li.vi.&
traditur in.d.c. ad abolendam. & in.d.c.excō-
municamus in tali caſu poſſet habere locum
opinio prædictorum, & glo.in.d.c.ad abolen-
dam.&.d.c. excommunicamus. & per Panor.
in.d.c.at ſi clerici.in princip.verſic.ad tertium.
134 quę ſunt. ℭ †Per quos autē degradandi ſunt
dic q licet alias requiratur in degradatione, q
interueniāt ſex epiſcopi, ſi degradādus eſt pre-
ſbyter,& tres ſi diaconus, vt traditur per Pan.
& Felyn.in.c.non poteſt.de re iudic.& in.c.ſi-
quis preſbyter.de cler.excommuni.Specula.in
tit.de accu.§.ii.§.iiii.tamē in hoc crimine,ſi in-
teruenire non poſſunt tot epiſcopi ſolus epiſco
pus conuocatis abbatibus,aut aliis religioſis po
terit degradare, vt traditur in.c.i.de hær.in.vi.
Panormi.in.d.c.ad abolendam. ver. item not.
xxiiii. Mathe.in.d.conſtitu.inconſutilem.xviii.
no.vide Deci.in.d.c. at ſi clerici.xxiii.co.verſi.
venio ad tertium.de iudiciis.Forma autem de-
gradationis ponunt Iaco.butr. & Bald.in auc.
preſbyteri.C.de epiſco.& cleri.& Specula. in
tit.de accuſa. & doct.in.c.ii. de pen.in.vi. An-
ge.in glo.& caput a ſpatu. verſi.nunc reſtat.
135 ℭ † Inſuper, & in hoc crimine ſicut in læſæ
maieſt.humanæ memoria defuncti damnatur,
& bona publicantur, vt in.l.pe. & fi.&.l. quiſ-
quis.C.ad.l.iul.maieſt.l.fin.ff.eod.inſti. de pub.
iudic.§.item lex iulia. not.in.l. ex indiciorum.
ff.de accuſa.inſti.de ſucce.quæ ab inte.def.§.in
terdum traditur in conſtit. contingit interdum
& in.c.reg.bona proditorum.& in.cap.nuper
apud tranum pari modo.& in hoc crimine me
moria defuncti damnatur, tam iure ciuili anti-
quo.l.manicheos.&.l.cognouimus.C.de hær,
q nouiſsimo, vt in auc.gazaros.⁊ in corpo.vn
de ſumm.vt in.ca.i.§.gazaros.de ſtatu. contra
lib.eccle.no.glo.in vet.per omnia. in conſtitu.
inconſutilem,tam etiam iure reg.per.d.conſti.
inconſutilem, q etiam iure canonico antiquo
xxii.q.vii. per totum ibi per gloſſ. in ſumma.
viii.diſtin.c.iure.& in.c.vergentis. & in.c.ex-
communicatus.lo primo.de hære.& in.c.cum
a nobis.de perſcrip. & iure moderno, vt in.c.
cum ſecundum leges.de hære.in.vi.Mar.in.l.q
fine.vii.col. verſi. item hęreticus mortuus.ff.de
quęſtio.gloſſ.xxiiii.q.ii.in ſumma.ita tamen q
bona laicorum fiſco imperii applicantur, non
tamen ante declarationem per epiſcopum, aut
inſiquiſitorem factam, ſed poſt ſententiam, vt
dicit text.in.d.c.cum ſecūdum leges. Sed quid
in terris baronum cui applicabuntur bona hę-
reticorum barono, an fiſco, dic vt per Guido.
Papæ. in deciſ.lxxvi. & ibi an requiratur ſen-
tentia. Bona vero clericorum, aut laicorum
ſubiectorum eccleſię, fiſco eccleſię applicantur
etiam patrimonialia, vt dicitur in.d.c. excom-
municamus.& ibi Panor.& alii, & feudalia ec
cleſię, vt ibidem,& per Mathe.in.d. conſtit.in-
conſutilem.xviii.not.& per Panorm.in.c.ii.de
ſucce.ab inteſt.Ioā.and.in.d.c. cum ſecundum
de hęre.in.vi.& ibi per Filipp.franc.niſi cleri-
cus recognoſceret indirectum dominum ratio-
ne feudi, aut emphitheoſis laicum, tūc fiſco ec
cleſiæ non applicantur,ſed ad directum domi-
num reuertitur de quibus per doct.in.l. ſi finita
§.ſi.ſi de vectigalibus.ff. de damno infe. Alex.
in conſi.xxiii.i.vol.& conſil.xxviii.iii.volum.
Aretin.in conſi.x.Socyn.in conſi.clxvi. Ang.
in gloſſ.publicamus bona.Mathe.in conſtit.ſe-
quens.v.no.& in conſtit.poſt mortem.i.no.&
in deciſ.cclxxx.ii. dub. in quibus quando feu-
dum, aut emphiteoſis reuertitur per rebellionē
ad dominum directum, & quando ad fiſcum,
fiſcum autem eccleſię intelligas, ſi ab eccleſia
habuerit ſtipendia eius cameram. ſi non epi-
ſcopi cameram, vt per Fel.in.d.c.excommuni
camus.& in.d.ca.vergentis.& cæteros, vt per
Panor.Ana.& Soc.in.d.c. excommunicamus
aſsignant rationem, nam quoties perſona cui
actio acquiritur non eſt expreſſa in pertinenti-
bus ad eccleſiam epiſcopo loci actio competit
allegāt gloſ.in.c.de viduis.xxvii.q.i.in fin. In-
nocen.in.c.cum olim.el.ii.de priuil.& alios de
quibus ibi per Fely. Limita tamen, vt confiſca-
to bonorum clerici non fiat de bonis eccleſia,
cui ſeruiuit clericus, ſed de aliis patrimoniali-
bus, aut aliter quęſitis, vt per Cardina.in conſi.
i.tit.de hære.& Fede.in conſi.cxxxvii. & ibi-
dem per Fely.& glo.in.d.c.cum ſecundum al-
legat clemen. volentes.poſt prin. vbi vide. Quę
autem bona veniant publicanda, dic vt per Pa
nor.in.d.c.vergentis.& Ange.in.d.glo.& eius
bona publicamus.& doct.in.d.§.ſi de vectiga-
libus.intellige tamen prędicta non in omni ge-
nere hęreſis de quo ſupra,ſed in ſtricta,& pro-
pria hęreſi de qua per Iſer.in.c.i.§. diffidamus
iii.col.ver.ſed an omnis hęreticus perdat bona
de ſtat.contra lib.eccle. Et not.q accuſans me-
moriam debet ſe inſcribere,& ducere, & pro-
bare, q ſcienter erat hæreticus, vt per Fel.in.c.

ſiquis epiſcopus. de hęre. Marſi. in. l. qui falſam.
136 §. accuſatio. ff. de fal. ¶ † Sed an ipſo iure bo-
na ſunt publicata, an veniunt publicãda, dic ꝙ
iure veteri non ipſo iure, ſed erant per ſenten-
tiam publicanda, vt dicitur in. d. c. excommu-
nicamus. ibi per Panormi: hodie vero per. d. c.
cum ſecundum leges ipſo iure bona ſunt publi
cata, & proceſſus, & ſententia non requiritur
quo ad publicationem. cap. ii. de reſcript. in. vi.
Panor. in. d. c. vergentis. ii. no. Barto: in. l. impe-
rator ff. de iure fiſ. Ange. in. d. glo. che hai tradi
to la tua patria. iii. col. Requiritur tamen decla
ratio propter adminiſtrationem, & fructus me
dii temporis, vt firmat Ancha: in. d. c. cum ſecũ
dum leges. ii. no. Oldra. conſi. ccclxxi. & Marſi.
in prac. in. §. aggredior. xvi. col. & conſi. x. De
ci. in. c. peruenit lo primo de app. Math. in con
ſti. pactarenorum. iiii. no. ſic & in crimine læſæ
maie. humã. ipſo iure in regno ſunt publicata p
c. reg. nuper apud tranum. & ibi per glo. & per
c. reg. bona proditorum, tamen declaratio re-
quiritur antequam fiat executio, vt per Math.
in conſt. contingit interdum. vii. no. et vide per
Capi. in deci. ſa. conſi. cxxx. plene, & vide per
Iaſo. in. l. ii. C. de iure emph. in illa quęſtione, an
propter canonem non ſolutum ipſo iure res ca
dat in commiſſum vbi ſimilia, & ꝙ declarato-
ria requiritur, & per Yſern. in. c. i. in ver. con-
trah. inceſtas nup. in addi. in titu. quę ſint rega.
137 ſeu commit. cri. ¶ † Ex quo ſequitur ꝙ alie-
natio bonorum hære. per eos eſt prohibita, &
ſi fiat reuocari poteſt per inquiſitorem, aut e-
piſcopum Bar. in. l. iii. ff. de his quę infra. cre. &
in. l. chirographis. §. fi. ff. de admi. tut. Cyn. in. l.
fi. C. ad. l. iul. maie. & in. l. i. C. de reſcri. xxx. an
no. Bal. in. l. fi. §. fi. C. comm. de leg. Iaſ. inſti. de
actio. §. item ſiquis in fraudem. xxiii. col. verſi.
item limitate. & facit. l. quiſquis. §. emancipa-
tiones. C. ad. l. iul. maie. Ang. in glo. che hai tra
dito la tua patria. iii. col. Mathe. in. d. conſt. pa-
ctarenorum. iiii. no. & per Pau. gril. in tra. de hę
re. iiii. q. vbi an requiritur ſententia, & an alie-
138 natio prohibeatur. ¶ † Sed an teneatur pre-
tium reſtituere, dic ꝙ ſic, vt per doct. in dictis lo
cis, & ibi maxime Iaſ. quid ſi hæreticus emit bo
na, & pretium non ſoluat, an teneatur inqui-
ſitor, vbi dicit ꝙ ſic per tex. in. l. in vendicatio-
139 ne. ff. de actio. emp. ¶ † Et quid ſi hęreticus
ante hæreſim fundaſſet hoſpitale, & bona di-
caſſet, an talia bona ſint epiſcopo confiſcata, et
vide Cardin. in clemen. i. §. ſane. q. vii. de hære.
& Ioan. and. in Specula. in titu. de hęre. & in. d.
c. cum ſecundam de habente domicilium alibi
ab origine ad quem ſpectent bona originis.
140 ¶ † Sed quid ſi hęreticus habeat filios ortho-
doxos, an bona perueniant ad eos, an penitus
excludantur, & fiſco applicentur ſicut in lę-
ſę maieſt. crimine lege quiſquis: C. ad. l. iul. ma-
ie. dic ꝙ iure veteri ciuili ad filios orthodoxos
ſucceſsio ſpectabat, & eis non exiſtẽtibus agna
tis orthodoxis. l. manicheos. & l. cognouimus.
C. de hęre. iure vero canonico penitus exclu-
duntur filii, vt in dicto. c. vergentis. vbi gloſſ. in
ver. exhęredatio, & gloſ. in verſi. per omnia in
conſtit. inconſutilem. & approbatur per. d. aũt.
gazaros. & in corpore vnde ſumitur. & hoc te
netur communiter, vt per Panorm. in. d. c. ver-
gentis. & tenet glo. xxiii. vii. in ſum. vbi Archi.
& Cyn. in. d. l. quiſquis. & Hoſtien. in ſum. eod.
titu. §. qua pœna: licet Ioan. andr. diſtinxerit in
terris eccleſię, & in terris imperii, tamen idem in
terris imperii per. d. aũt. gazaros. per quam ar-
guitur a maioritate rationis, vt ſicut in huma-
na filii etiam fideles excluduntur per. d. l. quiſ-
quis. multo magis in diuina, & ſic etiam ſi fue-
rint orthodoxi vide glo. in. d. §. interdum inſti.
de ſucceſ. ab inte. & in. l. ex iudiciorum. ff. de ac
cuſa. & glo. in. c. ii. de hære. in. vi. & in. c. ſecun
dum leges. eod. titu. in. vi. Yſer. in. d. c. i. §. itaq;
filii de ſtat. contra liber. & Boni. in titu. de hę-
re. vbi refert Goffre. diſtinguere in terris impe-
rii non patientur. limita, & vide, vt per Felyn.
in. d. c. vergẽtis in fi. vbi de filiis ponit quatuor
141 fallentias. ¶ † Qui filii etiam excluduntur
penitus a quocunque beneficio eccleſiaſtico, &
officio, & dignitate, vt dicitur in. c. ii. de hære.
in. vi. & per Mathe. in conſtitut. inconſutilem.
xviii. no. & vide per Paul. gril. in trac. de hære.
iii. q. & in. iiii. q. & ibi quid ſi ſint fideles filii, li-
mita niſi pater fuerit emendatus, & egerit pœ-
nitentiam, vt in. c. ſtatutum de hęre. in. vi. vbi
declaratur. d. n. decretalis. & Ange. in gloſſ. che
hai tradito la tua patria. iii. col. & vide in. c. fi-
lii. eo. in. vi. Intelligas tamen prædicta de bene
ficiis, vt locum habeat in obtinendis non tamẽ
in iam obtentis, vt no. glo. in. c. ſatis peruerſum
lvi. diſtinct. & per Panor. in. d. c. vergentis. ver.
ſed circa prædicta. Et qui filii contineantur, an
exiſtentes in poteſtate, an vero emancipati, an
adoptiui, an legitimati, an naturales tantum, an
nepotes, ex vtroque parente, & qualiter, & an
fœmina, & quando, dic vt per gloſſ. & alios in
d. c. ſtatutum. ꝙ doct. in. d. l. quiſquis. & Angel.
in. d. glo. che hai tradito la tua patria. iii. col. &
quæ poſt eum ibidem habentur per apoſti. &
per Felyn. in. d. c. vergentis. in fi. an differat cra-

men hæreſis crimine læſæ maieſta. quod an fi-
lios puniendos,& vide Mathe.in.d.conſti. pa-
ctarenorum.in glo.ipſorum filii vbi etiam po-
nit in quibus filius tenetur ex delicto patris, &
an econtra ex delicto filii , & ibi quid ſi filius
eſt hęreticus,an pater teneatur , & ibi quid ſi fi
lius eſt emancipatus, an ex delicto patris tenea
tur, & qd ſi mater eſt hæretica , an excludatur
etiam ab extraneorum ſucceſsione,& quando
poſt Ang.in.d.glo.Quid autem de dotibus mu-
lierum licet Iſer.multa dicat in.d.§.diffidamus
maxime in dote confeſſata tamen expreſſum
reperitur in.c.decreuit.de hære.in.vi.per ꝙ ſta
tutum dotes vxorum orthodoxorum illeſas eſ
ſe niſi ſciuerint virum hæreticum a principio
fuiſſe non ex poſt facto, vt ibi per gloſſ. & per
Alexan.in.l.ſi conſtante in prin.iiii.car.ff. ſol.
mat.ſic,& in crimine læſe maieſt.vt in.d.l.quiſ
quis.§. vxores.& in conſtitu. pœna carcere vo
lentes,et ibi per Mathe.in.c.reg.item ſtatuimus
ſi forte contingat aliquos damnari,& per Par.
in tractatu ſindic. in verbo bonorum publica-
tio . Puniuntur quoq; filii,nam ſi patres fuerint
banniti ex cauſa hæreſis ꝙ non poſſunt con-
trahere matrimonium ſine regis aſſenſu, & mã
dato cum fidelibus feuda tenentibus,vt dicitur
in.c.reg.humanitatem quoq; ſectantes.

142 † ℭ Sed infra quantum tempus peti poteſt
publicatio bonorum,& memoria defuncti da-
mnari, & an filii, & proximiores præſcribere
poſſunt dicta bona,et per quantum tempus gl.
i.l.manicheos.C.de hęre.per tex.in.l. ſiquis.C.
de apoſt. vbi etiam Bar.tenet ꝙ per quinquen-
nium in vtroq; crimine diuinæ,& humanę ma
ieſtatis læſæ,&.d.glo.ſequitur Alex.poſt Bar.
in.l.fi.ff.de ſica.& per Rom. in ſing.ccccxxxi.
& Ange.in.d.glo.che hai tradito la tua patria.
in prin.iiii.col.glo.tamen in.c.ii. de præſcrip.i
vi.et in.i.c.accuſatus de hære.in.vi.in ver.poſt
mortem,& gl.in ſum.xxiii.q.ii.dicunt per.xl.
annos præſcribi , & infra tantum tempus peti
poteſt publicatio,& memoria defuncti damna
ri,& ſequi videtur in.d.gloſ. che hai tradito la
tua patria Ang.& Albe.in.l.i.C.de apo.Math.
in rub.de apoſt. Panor.vero,& Fely.in.c.a no-
bis.de præſc.ſaluant ambas gl. vt iuris ciui. gl.
locum habeat in fiſco imperii, & gloſ.iur.can.
in fiſco eccle.eo modo, vt ſupra , tamen eſt re-
mittendum ad tradita per doct.in.d.c. cum a
nobis , ſed Mar.videtur ſentire in.l. qui falſam
§.accuſatio.i.colum.ſemper accuſari poſſet,&
præſcribi non poſſe,ſed non recte loquitur ſim
pliciter, vt ex pdictis patet in crimine vero læ-
ſæ maieſta.in regno proditores nec filii, & alii
deſcendẽtes aliquo tẽpore poſſunt præſcribere
ſed quandocunque vendicari poſſunt bona per
fiſcũ , vt dicitur in.c.reg.bona proditorũ in fi.

143 ℭ †Nunc de pęnis extraordinariis dicamus.
deinde qualiter ordinarie , & extraordinarie
euadantur. poſtremo de pœnis receptatorum,
& fautorum punitur , ergo hæreticus ꝙ infa-
mis ſit.l.i.in fi.C.de ſum.tri.& ibi Bart.& in.l.
caſsius.ff. de ſena. & ideo teſtis eſſe non poteſt
in iudicio licet poſsit in contractibus.l.quoniã
C.de hære.Bar.in.d.l.caſsius . & in.d.l.i. Bald.
in margar.in verſic.crimen.verſi.hæreſis.Spe-
cul.in tit.de teſte.§.fi.verſi.quid de portantibus
& ver.item ꝙ eſt iudæus , & de offi.omn.in.d.
§.iiii.vide diſtinctionem.d.l.quoniam. vt con-
tra orthodoxum,& chriſtianum nõ poſsit,pro
eo vero ſic,ſed intereſſe non prohibentur facit
nam hæreticus eſt excommunicatus.c. excom
municamus.de hęre. ſed excommunicatus ex-
cluditur a teſtificando,vt traditur in.c.veniens
de teſti.vbi Felyn.in.c.rodulfus de reſcri. Ale-
xan.poſt Bar.in.l.iii.§.lege iulia.ff.de teſt.Spe-
cula.in titu.de teſte.§.i.ver.item ꝙ eſt excom-
municatus.item facit,nam qui prohibentur ac
cuſare prohibentur teſtificari.c. teſtes.iiii.q.iii.
Barto.in rub.C.qui accuſa.po. Ang.in glo.nec
non ad quærelam. ſed hæreticus accuſare non
poteſt orthodoxum,vt ſupra & habetur.iiii.q.
i.c.diffinimus.Specula.in tit.de accuſa.§.i.ver.
item excipitur. ꝙ eſt hæreticus ergo nec teſti-
ficari vide tex.in.d.c.excommunicamus.§.cre
dentes.& in auc.credentes.eo.C.& vnde ſumi
tur,& ſic punitur etiam, vt non poſsit accuſa-
re orthodoxum per.d.c.diffinimus.

144 ℭ † Item punitur quod ſit excommunica-
tus.d.§. credentes. & ibi per Panorm.i.not. &
xxiiii.q.iii.c.notandum.&.c.dixit apoſtolus.&
c.ad abolendam. extende etiam in hęretico oc
culto.gloſſ.& Cardin.in clemen.i.§.pe.de hæ-
re.et in clemen.i.§.fi.de vſu. vide glo.xxiiii.q.
i.c.i.& per Mat.in conſti.inconſutilem.iiii.no.

145 ℭ †Item hæreticus priuatur omni beneficio
& officio,& dignitate.d.ca.ad abolendam.c.fi.
Papa.xl.diſtinc.xxiii.q.i.c.qui contra pacem.
&.c.ſtatutum de hære. in.vi.l.i.C.de hære. &
in aucten.credentes.C.eo.& vnde ſumitur , &
vide in.c.i.de ſciſm.in.vi. extende etiam in hæ
retico occulto,vt ſupra proxime .

146 ℭ †Item punitur , vt hæreticus,quia eius fi-
lii vſq; ad ſecundam generationem excludan-
tur ab officio , & dignitate iuxta.c.ii.&.c.ſta-
tutum de hęt.in.vi.c.vergentis eo.& in.d.aut.

gazaros & alibi vſq; ad quartam generationē d.c.i.de ſciſma.in.vi.& vide cum gl.de nepotibus in.d.cap.ſtatutum eo.in ſexto & per Paul. gril.in.d.tract.de hære.iii.&.iiii.q.

147 ℂ †Item punitur quia caret ſepultura.d.c.ii.de hęre.in.vi.& in.c.ſicut eo.ibi vide Felyn. an corpus mortuum & quando puniri poſsit ⁊ in.c.ſi quis epſ eo.& in.c.in eo.de ſen.excom.

148 ℂ †Item punitur nā poteſt a quocunque impune occidi & percuti.d.auctē.gazatos ibi diſſidamus etiam ſi ſit clericus vt per Cardi.in.d. clemen.ii.§.ceterum de electio.& Fely.in.c.ſi. de hære.glo.in.c.ſi quis deinceps.xvii.q.iiii.& ſic ammittit priuilegiū cap.ſi quis ſuadente nā cum percuti poteſt non eſt excommunicatus.

149 ℂ †Item punitur mulier hęretica nam tenetur filiam ortodoxam dotare licet alias ſi non eſſet hæretica teneatur vt per gloſſ. in lege neque mater.C.de iure do.doct.in.l.i.ff.ſolu. ma. Alexan.poſt Bal.in.l.ſecunda.C.commu.delega. Angel.in dicta.l.neque.

150 ℂ †Item mulier heretica infidelis nō gaudet priuilegiis conceſsis dotatis mulieribus de quibus in.d.l.i.& in.l.aſsiduis.C.qui potio.in pig. habe.vt dicitur in.l.i.& in auc.item priuilegiū & in corpore vnde ſumitur.C.de hære.⁊ Bal. iunior.in tracta.de dote.xi.par.in.iii.membro xxi.differen.niſi fuerit conuerſa ad fidem quoniam ea recuperat vt ibidem, & vide Bald.in rubr.C.de priuile.do. Archi.quarta quæſtione prima capitulo primo & per Campe.in tract. de do.i.par.Item caret beneficio velleiani, vt dicit Archi.in.d.c.i.iii.q.i.& filius famil.beneficio macedoniani vt ibidem.

151 ℂ †Item hęreticus non poteſt teſtari vt in cōſti.apoſtātes etiam ad pias cauſas vt per Fely. in.c.ſi quis epiſcopus de hæreti.nec ſuccedere nec contrahere nec quocūq; alio mō alienare nec iudex eſſe alias nulla redditur ſententia,⁊ proceſſus nec aduocatus nec tabellio alias inſtrumenta ⁊ acta nulla redduntur de quibus in lege manicheos & in.d.auc.credentes de hær. & vnde ſumitur &.c.ſi auderſus &.c.excommunicamus.§.credentes de hęre.vbi agere non poteſt ſed bene conueniri & per Iſer.in.c.i.§. credentes de ſtat.contra lib.eccle.& in pra.papien.in libello de rei vēdicatione vet.veris & legitimus ⁊ per Bar.in.ii.conſil.de tabellione ⁊ Specula.in tit.de offi.om.in.d.§.iiii.& in titu. de inſtru.edi.§.viii.verſicu.quid ſi confectum ſit &.§.xii.ver.prohibetur & verſi.iii.oppono & per Mar.in pra.in.§ aggredior vbi an geſta, & acta facta per occultū hereticum teneāt, nec aliquid hæretico relinqui poteſt per Bart.in.l. cum ſenatus.ff.de reb.dub.Bal.in.l.ii.C.qui teſta.po.etiam in teſtamento militis nihil habere poteſt nec legatū nec fideicommiſſum nec hæreditatem vt in.l.ſi.C.de hære.etiam ſi eſſet filius vt per Fely.in.d.c.ſi quis epiſcopus de hære.immo tunc fiſcus vendicat lege.iii.C.de hære.&.l.ii.eo.vide Bar.in.l.i.ff.de iure fiſci per Are.in.l.i.ff.de hær.inſti.iiii.col.& limita vt p Panor.in.d.c.ſi quis epiſcopus ſequen.eo.& vide in.l.de neſtorianis.C.de hære.& ibi ꝙ occidens ſeipſum hæreticus non habet hæredē.itē nec vſuca.pro hærede vt per Bart.in.l.conſtat ff.de vſuca.pro hære.

152 ℂ †Item hæreticus cogitur ad obſeruantiam iuramēti licet aliter ꝙ orthodoxus iuret Card. in cle.i.§.i.de iureiur.ſic.⁊ iudeus vt per Matt. in conſt.eos qui ſcienter.iii.lib.ix.q.& in cōſti. ſi uis qimpoſterum.vi.no.iii.q.doct.in.c.fin.de iudeis Iaſ.in prohem.ff.veteris Bar.in.l.ait ꝑtor.§.iurari.ff.de iure iur.& ibi Alex.vbi hæreticus cogitur ad obſeruantiam iuramenti etiā ſi aliter iuraret quam deberet. ℂ Item hæreticus petere non pōt reſtitutionē rerū eccleſiaſticarum de quibus fuerit ſpoliatus vt per Inno.

153 in.c.ex parte de reſti.ſpolia. ℂ † Itē hæreticus non poteſt habere chriſtianum ſeruū.l.deo nobis.§.ſi.vbi Bar.C.de epi.& cle.ſic ⁊ iudeus. ca.fin.deinde & in.l.i.nec chriſtia.Man.hære. vel inde.Item hæretici non poſſunt habere ſinagogas ſicut iudei vt in.c.iudeus lo.i.deinde. xxiii.q.iii.c.clericus cū ſeq.Cy.in.l.ii.in fin.C. de ſum.tri.poſt gl.ibi alias locus publicatur.l. quicunque.§.vniuerſi.C.de hęre.l.conuenticulam.C.de epiſ.& cler.Mathe.in rubri.conſtitutionis inconſutilem, & in rubri.conſtit.pactarenorum. Item quia hæreticus vbique peccat, vbiq; puniri poteſt de hæreſi Cardin. in clemē. ii.§.deniq;.ix.q.de re iudi.& vide text.& gl.in c.vt commiſsi eo.in.vi.Item hæreticus expelli poteſt a ciuitate, ne alios inficiat Bald. in.l. nullus.C.de ſacroſanct.eccle.glo.in aūt.ſi vero domini.C.de hęre. & Mathe.in.d.rub.

154 ℂ † Item hæreticus etiam reuerſus ad fidem non ordinatur Fel.in.c.cum te de reſcript.ver. infidelitas pręcedens niſi fuerit reuerſus,& abiurauerit iuxta.c.ſaluo.i.q.vii.p quod gl.in.c.i. de cenſi.in.vi.dicit abiurationem probari per ſcripturam.Item hæres ab hæretica, inſtitutus in teſtamento agere non poteſt ex eo ad hæreditatem.l.cognouimus.C.de hære.c.vergentis &.c.ſiquis epiſcopus eo.ſpecul.in tit.de actore ver.item ꝙ eſt ab hæretico inſtitutus. Item fa-

ctamonitione non licet cum eo cõuerſare.c.di
xit Apoſtolus.xxiiii q.iii. &.xxiiii.q.i.c.q̃ di-
gnior &.c.oĩs qui cũ ſeq.ea.q. Itẽ hæreticus nõ
põt reſcriptũ aliquod impetrare vt per Specu.
in tit.de reſcrip.§.v.ver.Itẽ ꝙ eſt impetrator.
l.ii.C.de ſum.tri.Mat.in conſti.incõſutilẽ.xxv.
no.Itẽ ordinatus ab hæretico deponẽdus eſt ⁊
ordinatio nulla reddit.c.ordinatiões.ix.q.i.c.i.
&.ii.de ſciſma,iunctis dictis p Pan.in rub.eod.
155 ¶ †Et no.ꝙ licet Papa accuſari poſsit vt pri-
uetur ſi hereticus ſit tñ ſi eligatur ei non obſtat
exceptio hæreſis Cardi.in cle.ii.§.certum.de
electio.vide gl.& doc.in.c.licet de electio.ibi
nulla exceptio & ibi per Panor.de veritate &
156 in.c.ad probandum de re iudi. ¶ †Itẽ puniũ
tur heretici nã catholici euntes exterminiũ cõ-
ſequunt indulgentias & alia vt in.d.c.excõica-
mus.§.catholici Spe.eo.tit.in fi.vbi vide de be
157 neficiorum fructibus. ¶ †Itẽ punitur quia ma
trimoniũ contractũ ſcienter cũ hæretico nõ te
net Spec.in tit.de diuor.verſi.eodẽ mõ vide.c.
decreuit eo.in.vi.ſed ſuperueniẽs hereſis ſepe-
rat quo ad torum per Specu.in.d.tit.de diuor.
verſicu.item fit ſed rebellio non ſeperat Iſern.
& Math.in conſtitu.pœna carere & in conſti.
158 pactarenoꝝ.ii.no.ii.q. ¶ †Itẽ punit nã ſi fie-
ret alienatio predictoꝝ hæretico habentiũ ora-
toria orthodoxa a fiſco vendicant vt dr in.l.ſi
qui orthodoxe.C.eo.Itẽ puniũtur hæretici vt
in.l.quicũq & in.l.curiales & in.l.arriani cum
ſequen.C.eod.Item puniuntur in anima vt ſit
eternaliter dãnatus nec ei pſint ſuffragia mor-
tuorũ vt in.c.firmiſsime eo.&.c.odi.xxiii.q.i.
& p Pan.in.d.c.firmiſsime in fi. de ſacramẽtis
perceptis p hæreticũ an teneat & per Pau.gri.
in.d.tract.de hære.&.q.ii.ibi quid ſi obtinet an
proſint & an priuetur iure patronatus dic, vt
per Gem.in.c.i.in prin.de iure pat.in.vi.Itẽ pu
nitur vt in.c.fraternitatis & in.c.ſi quis eps cũ
ſeq.eo.& in.c.ſi eo.vbi liberatur obligatus he
retico cũ iuro. ¶ Sed an recuperat bona obliga
ta & primum obligationem ſi reuertitur ad fi-
dẽ dic vt ibi per Panor.Itẽ punitur nã officia-
les etiam excõicati pñt contra hereticum ad re
quiſitionẽ ordinarii aut delegati pcedere nec
ſentẽtia erit nulla & proceſſus ratione excõi-
cationis vt traditur in.c.preſidẽtes de hæret.in
vi.Itẽ punitur vt in.c.ſicut & ibi Panor.vt ex-
cludatur ab omni cõmercio & negotiatione fi
delium eo.tit.Item punitur nã ei inducitur pu
blica penitentia per crucis impoſitionẽ vt alii
terreantur vt in.c.i.de pe.&.q.i.c.ſi peccaue-
rit.Itẽ punit vt eius familia & filii ipſo iure ſunt
effecti ſui iuris, & liberatur a prima ptãte, &
emancipatio facta poſt hereſim eſt nulla ipſo
iure cũ fuerit ipſo iure ſui iuris vt dr in.c.qcũq
de hære.in.vi.Panormi.in.c.ſi.eo.Item hereti-
cus filius põt a patre exheredari Pan.in.c.quia
uallis.i.col.de iure in.Item punitur vt in.xxiiii.
q.i.per totam nam nõ põt alium excommuni-
care nec priuare officio aut vt bñficio niſi aliũ
hæreticum.c.quiſquis ea.q.&.c.ſeq.& glo.in
ſum.d.q.& amittunt ſpiritum ſanctũ, & eius
dona vt ea.q.c.hæreticus &.c.loquitur & alias
vt per totam illam.q.& punitur vt ſupra in p-
ceſſu formato & vide per Boni.in tit.de hære.
& in tit.de apoſta.ex quibus iuribus ⁊ authori
tatibus eligere põt alias pœnas curioſus lector.
159 ¶ †Modo qualiter predicte pœnæ tam ordi-
narie quam extraordinarie euadãtur ſubnecta
mus. ¶ Euitantur aũt dicte pœnæ ſi hæreticus
abiurauerit hæreſim predictam & ad catho-
licam & ortodoxam eccleſiam redierit veri-
citer & non fallaciter vt dicit tex in.c.vt officium in prin.de her.in.vi.cum tamẽ diſtinctiõe
ne iurium.c.ad abolẽdam &.c.excõicamus
hære.l.cognouimus.&.l.manicheos & in aũt.
credentes & auct.gazaros.C.eo.& in corpore
vnde ſumitur & in.l.ii.C.de ſum.tri.& in.c.ac
cuſatus &.c.ſuper eo.&.d.c.vt officium de he
reti.in.vi.&.xxiiii.q.iii.c.dixit apoſtolus &.c.
hæc eſt fides.xxiiii.q.i.in quibus no.& in cõſt.
regn.inconſutilem cũ allegatis in.d.c.diſtinguẽ
do aut leuiter conſtat de hæreſi,& tũc facta ei
monitione vt p gl.in.d.conſt.& ibidem p Mat.
aut citatione ſi ſteterit per annũ & non reddi-
derit pro vero heretico cõdẽnatur.d.c.ad abo
lendã &.d.c.excommunicamus.&.d.auct.ga-
zaros.&.c.cũ cõtumatiam eo.in.vi.Sed an tũc
ſtatim ꝙ recuſat iurare vt hereticus puniat dic
vt per Pan.in.d.c.excõicamus & Mat.in conſt.
pactarenorum in.i.gl.& ibi an ex alia cauſa cõ
tumax ſit excommunicatus & an ammittat be
neficia talis excommunicatus per docto.in.c.i.
de iudi.& in.c.veritatis &.c.contingit de dolo
& contumatia & Inn.in.c.cum bone de eta.&
quali.ſi vero comparuerit & ſe purgauerit cũ
ſatisfactione ⁊ penitentia ſalutari euitat pœnas
predictas & ſi relapſus fuerit nõ punitur vt ve
re relapſus licet aliter grauiter vt dicitur in.d.
c.accuſatus poſt glo.in.d.c.cum contumatia ⁊
per Matth.in.d.conſti.inconſutilẽ.viii.not.poſt
Arch.& Anch.in.d.c.accuſatus & ibi de tali ſa
tisfactione, & purgatione qualis eſſe debet pu
ta ad conſtruendum aliquem pium locum, vt
ſupra fuit dictum aut plene conſtat de hæreſi,

vt quia publice predicat contra fidem aut per confeſsionem aut per teſtes quos repulſare nõ poteſt vt per Iſer.in capitu.primo.§.deprehẽſi de ſtatu.contra lib.eccleſ.& tunc aut non ſunt condemnati nec lata eſt contra eos ſentẽtia, tunc ſi abiurauerit dictam hæreſim vere & nõ fallaciter vt ſupra iniuncta penitentia ſalutari euitat pœnas p̃dictas maxime ignis vt dicitur in.d.c.ad abolendã & in.d.c.excõicamus & in d.conſti.inconſutilem adhibitis quatuor de qui bus per Pan.in.d.c.ad abolẽdã.iiii.no.aut lata eſt ſententia & condẽnatus eſt hereticus & tũc ſunt opiniones hincinde nam quidam tenent ꝙ non ſit locus penitentie per.d.c.ad abolẽdã ibi confeſtim & ſponte & ſic ante ſententiam & non poſt cum metu pœne ignis gl.in.c.pen. de hære.tenet contrariũ & Ioã.and.in apoſtil. in.d.c.ad abolẽdam nam ſemper aute pœnam ignis põt penitere & penã euadere, & tunc ſe quuntur omnes tanq̃ equiorem ⁊ mitiorem cũ eccleſia nunquam claudat gremium redeunti bus niſi tantum relapſis in hæreſim nam eis denegatur audientia quo ad pœnam corporalem euirandam tantum conceduntur ſacramenta ſi manifeſta ſunt ſigna penitentie vt dicitur in.c. ſuper eo.de hęre.in.vi.& in.d.c.ad abolendã, vbi Fely.& Pau.gri.in.d.tra.de hære.v.q.in fi. & Mar.in.l.i.§.quæſtioni.ff.de quæſt.& in ſingu.ccclxxviii.incip.geminatio ⁊ traditur in.d. c.accuſatus bene tñ talibus nõ dico relapſis im ponitur pœna perpetui carceris.c.excõicamus lo.ii.de hære.c.pe.eo vide Iſer.in.d.c.i.§.quo cunq; nomine &.§.ſatisfactionem poſt Hoſti. in ſum.eod.§.qua pœna &.§.qualiter & Pan. in.d.c.ad abolendam & Mat.d.conſti.inconſu tilem.xx.no.& alios de quibus dictis locis põt tamen commutari dicta pœna vt cõmiſsi eod. in.vi.Fely.in.d.c.pe.& ibi Panor.& Mat.in.d. conſti.xx.no.Cardi.in cle.i.§.fi.de vſur.vi.q. & dic plene vt per Pau.gril.in.d.trac.in.vii.q. quo ad clericos & ibi an recuperat beneficia ſi pœna commutat & quando vbi ꝙ aut ſtatim paratus eſt ſe corrigere corde non ficto & recu perat ſecundum Arch.in.d.c.vt commiſsi aut poſt negationẽ ⁊ ſñiam & nõ recuperat ſed an tũc clericus ſit deponẽdus anteq̃ immuretur ⁊ perpetuo carceri mancipetur iuxta.c.i.de hęre.in.vi.& iuxta.d.c.pen.vt per Pan.ibidem & in.d.cle.i.§.fi.vlt.q.& per Fely.in.d.c.pe.Pan. tñ reſidet ꝙ aut traditus curie ſeculari,& non expectatur niſi ignis pena & executio & tunc non auditur aut non eſt traditus, & tunc admittitur penitentia cũ incõtinenti dicatur redi re,& non ex interuallo & ſi ex interuallo non auditur niſi Papa conſulto,vt dicit Iſer.in.d.c. i.§.quocunq; nomine arg.d.c.excommunicamus.§.ſane.& Hoſti in.d.§.qñ & qualiter.& an in omni parte iudicii admittenda ſit penitẽtia & an lata ſententia vt euitet pœnas & bona recuperet dic ꝙ Hoſt.in.d.§.quando & qualiter & de opinione Pan.an ſit vera dic vt per Pau.gril.in.d.trac.de hęre.in.v.q.plene & qualiter eſſe debet talis pœnitentia, vt admittatur
160 dic vt per eum per totam quęſtionem. †Formam autẽ iuramenti redeuntis ponit.Specu.in tit.de iureiu.poſt medium & habetur de conſe cra.diſt.ii.c.ego berringarius & no.gl.remiſsiue in ver.forma & in.c.vt officium in prin.de hęre.in.vi. Et formam abſolutionis cum pœnitentia ponit Matth.in.d.conſti.inconſutilẽ.xx.
161 no.poſt alios vt per eum. ¶ † An autẽ bona recuperet indiſtincte dic ꝙ gl.ita tenet.xxiii.q. vii.in ſum.vbi dicit etiam epiſcopatum recupe rare tex.in.d.c.vergentis ſentit ex quadam miſericordia & gratia reſtituenda & ideo ſi nõ dicatur ꝙ reſtituitur ad bona ea nõ recuperat fa cit.l.ii.&.iii.C.de abol.l.inſulã.⁊.l.fi.C.de ſen. paſ.reſti.facit dictum Bal.in.l.ſi adẽptio.C.de ſen.pa.⁊ Saly.in.l.fi.C.eo.plene dic vt p Card. in cle.i.§.ſane.i.q.⁊ in cle.ii.§.i.vi.q.de her. & in clementi.ii.§.i.vlti.queſt.de vſur.& Felyn. plene in.d.c.vergentis.& ibi quid ſi fiſcus alie nauerit dicta bona aut recurſus, & reſtitutus poſsit ea recuperare.dic vt per eum & apoſtil. poſt eum ⁊ plene per Pau.grilla.in.d.tra.de hęre.vi.q.per totam quando bona recuperat ⁊ q̃ & vide tradita p Fely.in.c.quia.de maio.⁊ obe dien.& in.c.de hac in fi.de accu.⁊ in.c.ex literis.de conſti.iiii.col.doc.in.l.fi.C.de re.mi.Her cula.⁊ moder.in.l.ſi marito.ff.ſol.matr.& in.l. gallus.§.& quid ſi tantum.ff.de lib.& poſthu. cũ cæteris allega.per Fely.in.d.locis.⁊ doct.in l.ſed ſi huc.§.liberos.ff.de in ius voc.⁊ an recuperat ius patronatus per Fel.in.d.c.vergẽtis in ver.not.caſum & doc.in.c.quia de electio.gl.i. q.vii.c.qui maximum & p Gemi.in.c.i.in prin. de iure patro.in.vi. An reſtituatur ad bona que erant alienata tẽpore confiſcationis vide Bal. in.l.pen.C.de cap.& poſtli.reuer. & Pau.gril. in.d.vi.q.vbi diſtinguitur an alienata ſint titu to lucratiuo,an oneroſo,vt ſecundo caſu non recuperet. Et an ad bona ſua p aliũ poſſeſſa,vide Bar.in.l.ſi qua.§.i.ex quib.cau.maio. Et an ad fructus bonorum.& vide Ang.in auctẽ.de hære.& ſal.in princ.ii.col.& Bald.in.l.fi.C.de ſen.pa. Alex.in.d.§.& quis ſi tantum.xv.con

verſi. prędictis adde. An ad ius fideicõmiſsi ſit reſtitutus vide per docto. in. l. ex facto. §. iulius longinus. ff. de vul. & pup. An ad ſententias latas contra ipſum ex debitis ciuilibus per Bald. in titu. de pac. conſtã. §. ſententie quoq; in principip. an feuda Bal. in. c. i. vlt. colum. hic fini. lex corra. & Floria. in. l. loci. §. ſicut. ff. de ſeru. vẽdi. Et an ad officium & dignitatem Bal. in. l. cũ fratrem. C. de his quib. vt indig. Et an ad re conualeſcentiam teſtamenti Barto. in. l. ſi quis filio §. quatenus. ff. de iniuſt. rup. teſt. An autẽ ad famam vt poſsit eſſe capax officiorum, & dignitatis a quibus infamis excluditur maxime ad teſtimonium videtur q non nam ceſſante cauſa infamie infamia non tollitur vt not. in. c. cõſtituit. xvii. q. i. cum aliis multis alleg. per Mar. ĩ ſingu. c vii. & in ſingul. cclxxxiii. vbi dixit poſt multa ſimilia q iudeus etiam baptizatus, & cõuerſus ad fidem non eſt idoneus teſtis propter infamiam & extat deciſ. ſacr. conſil. ſed hæreticus eſt infamis ergo conuerſus non deſinit eſſe infamis dic quod etiam reſtitutus cẽſetur ad honores & dignitates & teſtimonium p tex. in l. i. C. de ſenten. paſ. & l. fina. cod. in quibus Barto. & Bal. nam reſtitutus per gratiam cenſetur ad hæc reſtitutus vt dicitur in. d. l. i. ſed hæreticus conuerſus reſtituitur ex gratia ut dicitur in d. c. vergentis ergo & ad hæc reſtitutus cẽſetur niſi contrarium ſtatuatur in ſententia, vt dicit Barto. in. d. l. i. & vide Alexan. in conſi. cxii. ii. volu. incip. omiſsis argumentis nec obſt. iudeo nã ei nulla facta cõſideratur reſtitutio ex quo nihil ammiſerat ideo remanet cum ſua cauſa. & ex his etiam ad pœnas extraordinarias reſtitutus cenſetur. No. tamen quod licet reuertatur non ordinatur nec recipitur in aliquam dignitatem niſi diſpenſetur nec dignitate, & officio ab hæreticis pcepto fungi poteſt, vt legit. in. i. q. vii. ex prin. vſq; ad. c. requiſitis & in fin. c. preceden. §. ex hac autem. Not. tamen q licet hæretico penitenti indulgetur vt ſupra, tamen accuſanti hęreticum non indulgentur accuſatori deſiſtẽti vt per Mat. in. l. qui falſam in fi. prin. ff. de falſ. Panor. poſt Ioan. andr. in. c. ex communicamus. lo. ii. de hæreti.

¶ De relapſo vero in hæreſim qualiter puniatur dic vt in. d. c. ad abolendam. in fin. & an ad mittatur ad penitentiam & defenſiones dic vt ibi per Panor. & Fely. in. c. accuſatus. in princ. de hær. in. vi. & plene per Pau. gril. in tra. de here. in. x. & vlt. q. diſtinguendo de leui ſuſpitione, & graui vt primo admittatur niſi fuerit relapſus per. d. c. accuſatus ſecundo vero non admittitur bene tñ ſi admittatur debet incontinẽti fieri reuocatio & ibi dicit q relapſus dicitur nedum quando in eadem ſpecie hæreſis ſed etiam ſi in alia vt in. c. fi. vbi Panor. de hære. licet ſupra dictum ſit & an relapſi puniendi ſunt per Boni. in rub. de hęre.

162 ¶ † Nunc de receptatoribus, & fautoribus aliqua perſtringamus in quo notandum eſt quod puniuntur credentes receptatores, & fautores hæreticorum tamen diuerſimod. nam credentes hęreticis ſunt hæretici, vt dicit tex. in. c. pen. de hære. & per conſequens vt hęretici puniuntur tamen fautores, & receptatores non puniuntur eadem pœna ſed alia vt infra & tamen promiſcue traditur de credẽtibus receptatoribus, & fautoribus vt in capit. excommunicamus. §. credentes de hæret. & in auctenti. credentes. C. eod. & vnde ſumitur dicendum tamen eſt dicit Innocen. in capitu. primo. de ſum. trinita. & Matth. in conſtitu. pactarenorum. in princi. q ſint hæretici, & vt hęretici puniãtur credentes intelligitur quando hęreticis credunt contra ſacroſanctam eccleſiam romanam & fidem Chriſtianam & per Paul. grilla. in. d. trac. de hære. ix. q. ſed vt puniantur veluti receptatores locũ habet in hęreticis ſimpliciter credentibus tenentibus tamen illud qd tenet ſancta mater eccleſia per talem ſimplicẽ credulitatẽ puniuntur vt fautores & non vt hęre. & ita erit intelligẽda glo. in. cap. accuſatus. ver. hęreticos de hęre. in. vi. vbi dicit aliud eſſe ĩ credentibus, & aliud in fautoribus vt intelligatur de credentibus hęreticis contra fidem & ita intelligenda eſt etiam glo. in. d. §. credentes. cũ alleget tex. in. c. pe. in fi. eo. vbi loquitur de credẽte nõ illa gl. intelligiť de credente nõ ſimpliciter fautore & receptatore & ita intelligiť dictũ Car. in cle. i. §. verum de hęre. inquantum dicit tales & hęretici idem ſunt, & ideo de predictis & eorum pœnis videamus. Et notandum eſt q in his credentibus fautoribus, & receptatoribus diuerſe pœnæ ſtatute videntur iure canonico ciuili auctenticorum, & regni nam iure cõmuni veteri pœna publicationis domus vbi recipiebantur, & conueniebant imponebatur, vt paret in. l. cuncti hæretici. & in. l. quicunq;. cum ſua diſtinctione. C. de hęre. & in. l. ſecunda. C. de ſum. trinita. l. conuenticulam. C. de epiſco. & cle. & nouiter in auẽ. de interd. colleg. hære. Federicus vero primus in. d. c. i. §. credentes. de ſtatu. contra lib. eccleſ. addidit alias pœnas vt ibi & in auc. credentes. C. eo. vſ. q ſit ex communicatus vt etiam dicitur in. d. aucten. de inter. coll. hęre. in fin. & ſi neglexerint ſatisfacere

cere eccleſiæ & perſiſterint per annum in ex-
communicatione infames efficiuntur & exclu
duntur ab omnibus actibus ciuilibus inteſtabi-
les efficiuntur & ab omnibus publicis officiis
& honoribus excludebantur vt ibi dicitur. Iu-
re autem canonum eadem pœna ſtatuta repe-
ritur vt in.c.ſi aduerſus. & in.d.c.excommuni-
camus.§.credentes.de hęreticis. Iure vero no-
uiſsimo addita extitit vltra priuationem pre-
dictam, & excluſionem a talibus, & officiis
publicis alia pœna vʒ ꝙ filii talium ſicut hære-
ticorum excluduntur ab omnibus officiis, &
beneficiis & aliis actibus vſq; ad tertiā genera-
tionem excluſiue ex paterna linea & ad ſecun
dam in materna vt traditur in.c.ii, & in.c.filii,
& in.c. ſtatutum felicis de hęre. in.vi.niſi tales
parentes fuerint emendati & ſatisfecerint ec-
cleſiæ vt dicitur in.d.c.ſtatutū. Nouiſsime ve-
ro in regno imperator Federicus ſecundus cō-
ſiderans grauius iſtos fautores delinquere cum
ſine talibus defenſoribus hæretici diu manere
non poſſent & etiam aliorum errores defende
re videntur vt dicit gl.in.d.§.credētes nouam
pœnam addidit per nouam conſtitu.incip. pa-
ctarenorum receptatores per quam imponitur
pœna relegationis perpetue cum publicatione
bonorum & filii eorum tanq; infames repellen
di a quibuſcunq; actibus officiis, & honoribus
publicis nec etiam ad teſtimonium niſi & ipſi fi-
lii detexerint tales hæreticos per patres rece-
ptatos conſtito per eos tales hęreticos eſſe tūc
ex gratia & benignitate ad priſtinam famam
reſtituuntur, vt dicitur.in.d.conſtitu. & predi-
ctas pœnas incurrit receptator & fautor ſi lai-
cus ſit, ſi clericus vltra predictas pœnas deponi
tur ab officio & beneficio vt dicitur in.d.c.ex
communicamus Hoſti.in ſum.eo.§.qua.pæna.
& per Pau.gril.in.d.tra.de hęre.ix.q.vbi ꝙ nō
licet eis relinquere aliquid nec in vltima volun
tate nec in inter viuos & per Boni.in tit.de he
re.vbi vide de credentibus receptatoribus, &
fautoribus & pœnis.
164 ℭ †Sed quid ſi non fauet nec receptat ſed tā
tū occultat hęreticorū an pœnis ꝑdictis punia-
tur vt quia ſcit hæreticū eſſe in aliquo loco, ⁊
non denūciat non tamen dico ꝙ ipſe occultet
vt euadat ſciens eſſe hęreticum nā tunc vt rece
ptator puniretur ſed tantum ſcit eſſe in aliquo
loco nec iudici denunciat dic ꝙ licet teneatur
eum indicare nam ſi tenetur indicare prodito
rum regis vt dicitur in.c.reg.nuper apud tra-
nū per quod tenetur alta voce clamare ecce ꝓ
ditor regis ſuccurrite vt capiamus cum multo
fortius, & in hęretico nam grauius eſt diuinam
q; humanam lędere maieſtatem auct.gazaros.
C.de hære. & dictum eſt ſupra. & in.d.conſtit.
inconſutilem.in omnibus eſt æquata cōditio, ⁊
ibi dicitur per omnia, & per Iſer.in.d.c.ii.§.di-
uinam quam humanam ſed in humana denun-
ciare debet ergo ⁊ in diuina Iſernia in dicto.c.
i.§.ſatisfactionem dicit mitius puniri debet quā
receptator fautor nam ſaltim ad tempus rele-
gabitur contra.l.prima.C.de his qui latro.oc-
cul.vbi occultator eadē pœna puniri dic vt ibi
per Iſern. aſsignantem rationem quare ſecus
165 in hoc crimine. ℭ †Sed an ex quo diuerſe pe
ne imponuntur iure canonico & iure regni di-
cantur dicte pœnę concurrere cumulatiue an
vero per nouas receſſum intelligatur a veteri-
bus gloſ.in.d.conſti.tenet quod ambe concur-
rant nec vna per aliam tollatur nam quando
ſtatutum imponit nouam pœnam prout im-
ponit.d.cōſti.pactarenorū.cum dicatur ſtatu-
tum regni, vt tradit Matt.in rub.conſti.ſi dam-
na clandeſtina per talem nouam penā non cē-
ſetur receſſum a pœna iuris cōis per.l.q ſepul-
cra.C.de ſepul.vio.de quo tū plene p Salyc.&
Alber.in.d.l.q.ſepulchra. & Bar.in.l.ſanctio le
gū.ff.de pen. Alex.poſt Bar. & Dyn.in.l.i.ff.vi
bon.rap. Matth.plene in.d.conſt.pactareno.in
i.gl.ver.in ead.vbi ponit poſt predictos decem
limitat.ad regulā, & dixit gl.in.c.i.de empt. &
vendi. & Bal.in.l.i.vi.col.C.de ſum.tri. ⁊ in.l.
placet.in auctēn.clericus.C.de epiſ. & cle.cum
cæteris allega.p Mat.in.d.conſti.ꝙ ſi pro vno
delicto ius canonicum imponit vnā & pro eo
dem delicto ius ciuile imponit aliā & delictum
eſt mixtū & vtriq; fori ꝙ tunc ambe pœne cō-
currunt & vna per aliam non tollitur & tradi
tur per canoni.in.c.cum ſit generale.de for.cō
pe. ⁊ per Mat.in conſti.multe leges.i.libro &
in conſtitutio. ſtatuimus primo libro. & in
conſtit.maieſtati noſtre.iii.lib. pœna ergo in-
ducta a iure canonum de receptatoribus p.d.
cōſti.non eſt ſublata ſed ambe cōcurrunt oppo
nitur contra ꝑdictam cōſti. & .c.de receptatori
bus.nam iure communi eadem pœna imponi-
tur receptatori qua & principali.l.i.&.ii.ff.de
recep. ⁊.l.i.C.de his qui latro.occul.cum aliis
per gl.ibi ſed hic imponitur mitior pœna, &
tn̄ maius eſt delictū hæreſis quam alia crimina
vt patet ex ſupra dictis ergo eadem pœna debe
rent puniri Mat.in.d.conſti.pactarenorū.i.col.
dicit ꝙ fallit in hoc crimine ſicut in aliis crimi-
nibus vt per eum ibi licet regulariter contra ra
tionem fallentie non aſsignat Bart.autē in.l.i.

tia aliãs ſuccũbet, vt plene Deci. in. c. a nobis. de
except. & Felyn. in. d. capitu. ſi quis epiſcopus,
Roma. in conſil. cccclxxi.
171 ℭ † Limita etiam niſi per vim & coacte rece
ptaſſet hæreticum, per tradita per Bald. in. l, in
delictis. ff. de noxal. cum multis alleg. per Mat.
in dicta. l. i. C. de rap. virg. & Matthe. in. d, con-
ſtitutio. pactare. ii. not. iii. q. & Marſil. in. l. i. xi.
colũ. ff. de ſica. in princip. & in. §. diuus & in. l.
eiuſdem. §. item ſi ſeuius. ff. eod. & conſil. xxv.
& conſi. xcix. ſed quid ſi ſemel tantum recepta
uerit an puniatur Archidia. in. d. c. quicunq; te
net quod ſic dummodo ſciẽter per. c. felicis. de
pen. in. vi. & vide Mat. in. d. conſtitu. xlii. not.
iiii. q. & vide Ioã. de arn. in cõmen. xli. de ſciẽ.
172 ℭ † An autem excuſet in veterata amicitia
dic quod non vt per Salyc. in. l. nullus. C. de ma
le. Ana. in capitu. primo. penulti. colum. de ma
le. Matthe. in. ii. not. vi. q. facit nam conſangui-
nitas non excuſat, & ſic cauſa naturalis, vt per
glo. in dicto. §. credentes ergo minus cauſa ac-
cidentalis vt amicitia argumen. not. in. l. fina.
C. de his qui ven. etat. impera.
173 ℭ † Quid autem ſi hæreticus receptatus peni-
tuerit, & hæreſim abiurauerit an per hanc pe-
nitentiam euitabit pœnam ipſe receptator An-
dre. & Matthe. in. d. conſtitu. in ſeptima quæſt.
tenẽt quod non cum illa penitentia non exten
datur ad aliam perſonam quam propriam, vt
174 ibi per ſimilia. ℭ † De receptatoribus autem
malefactorum ex alia cauſa quam hæreſis ple
ne per Matth. in dicta conſtitutio. pactarenorũ
vbi ponit regu. & fallen. & in conſtitutio. pœ-
nam eorum per Salyce. & Marſilium in. l. pri-
ma. C. de rap. virgin. & in. l. is qui cum telo. C.
de ſic. & per Salyce. & Angel. in. l. i. C. de his
qui latro Barto. & poſt eum Alexan. in. l. pri-
ma, & ſecunda. ff. de receptat. Angel. in gloſ.
veſtem celeſtem. & in gloſ. &. d. male. ſemper
aſti. & Gandi. in rubr. de fur. iiii. &. vi. colum. &
de pen. ſtat. in reg. per. c. & prag. reg. per Matt.
in. d. i. no. & in rub. dicte conſtitutio. pactare-
175 norum. ℭ † Et ex quo ponitur pœna relega-
tionis per. d. conſtitutio. pactarenorum talibus
receptatoribus & fautoribus an per totum re-
gnum erunt & cenſentur relegati ſi fuerint a iu
ſtitiario prouincie relegati dic vt ibi per Mat-
the. quinto notabi. ex quo filii ſunt infames ex
cludendi ab omnibus actibus ciuilibus & hono
ribus vt ſupra. & per Matthe. ibi quinto nota.
& a teſtimonio ferendo excluditur vt ibi per
Matthe. ponentem alios caſus in quibus infa-
mis admittitur ad teſtimonium vt in. viii. no. an

per emendationem vite tollatur talis macula
infamie, dic quod non vt no. glo. in capitu. te-
ſtimonium. de teſtib. cum ceteris vt per Matth.
ibi ſeptimo notabi. Punitur etiam receptator,
quia caret ſepultura, & ſi quis eum tradiderit
ſepultura excommunicatus eſt niſi propriis ma
nibus exhumauerit quãdo tamen eius oſſa ab
aliorum oſsis diſtingui poſſent vt dicitur in. d.
capitu. quicunq;. & ibi g'o. verſic. extumulem.
Punitur etiam vt ibidem nam ſi quis ad preces
receptatoris obtinuerit ſcienter aliquod bene
ficium eccleſiaſticum ipſo iure talis obtinẽs pri
uatur, & inhabilis efficitur quo ad obtinenda
quando tamen ſcienter, & ibi vide glo. an põ
tificalis dignitas includatur. Item punitur ſi qs
credens hæreticis dum eſſet in lecto peteret hæ
reticos conſolatos iuxta prauam eorum con-
ſuetudinem niſi per filios eius probetur qua-
liter non erat ſane mentis, & hoc per teſtes
idoneos non domeſticos, & familiares priuan-
tur filii ſucceſsione iuxta capitu. filii vel hære-
des. de hære. in ſexto puniuntur etiam vt in. c.
infidei. eo. in. vi. & puniunt vt in. d. c. accuſatus.
§. ſi vero. & ſeq. eo. in. vi. & puniuntur vt in. d.
c. ne aliqui eo. in. vi. Punitur etiam & fautor &
defenſor officialis, vt in capitu. vt officium in
fin. eod. in ſexto punitur etiam vt in capitu. cõ
tra Chriſtianos, & vt in. c. ſi. eod. in ſexto. & in
capitu. ſicut de hære. & in capitu. excommu-
nicamus. §. credentes. & in. c. i. §. credentes de
ſtat. contra liber. eccle. & in auctẽn. credentes.
C. de hære. Punitur etiam quia ei imponitur pu
blica penitentia per Specul. in titu. de teſte. §. i.
verſicu. quid de portantibus. Item punitur ex-
tra ordinem arbitrio ſuperioris vt dicitur in. l.
manicheos. C. vbi aũtas noſtri aculei. Item pu-
nitur dum temporalis requiſitus vt terram ſuã
purget hæreſi, & noluerit facere poſt annum,
vt eius terra occupari poſsit a fidelibus ipſo
tanquam defenſore excluſo ſaluo iure directi
dominii domini. vt dicitur in auctenti. ſi vero
dominus & vide vnde ſumitur. C. de hære. &
punitur vt in. l. cuncti, & in. l. manicheos. &
in. l. arriani. l. quicunque, &. l. ſi quis. C. eod. vt
loci poſſeſsiones, & domus publicentur do-
mino ſciente, & permittente. Et nota quod
tales receptatores fautores, & credentes non
puniuntur aliis pœnis in iure non expreſsis
nec pœnis hæreticorũ preterquam credentes
hęreticis contra fidem, vt dicunt gl. in. d. §. cre
dentes. & in. d. c. accuſatus in verſic. hæreticos
de hære. in. vi. ſi quis velit videre rationes qua-
re filii talium puniantur tali pœna ex delicto

paterno dic vt per glo. & Matth.in.d.conſtit. paractenorum. vbi etiam ponit quando filius pro patre, & contra teneatur vbi dicit patrem non puniri licet filius ſit hæreticus credens fau tor vel receptator ſicut contra vbi rationē aſſignat. de fugiente autem ad hoſtes fidei & de conſultore hæreticorum remiſsiue dic vt per Matth.in.d.conſtitu.pactare.in fin. Cætera curioſus lector perquirat de hereticis hactenus p-miſſa tamen proteſtatione finem facio huic libello vt ſi quid apte dictum non fuerit aut perperam dictum locutus aſſerero iuxta formam. cap. damnamus.in fin.de ſumma trinita. & fide catho. vt ſimiliter teſtatur Bald.in conſilio ſciſmatis in princip. & fin.quod ponit in rub.C.ſi quis ali.teſta.prohi.licet potius relator, & aliqualis ſubordinator & compilator potius viderim quam ex noſtro marte dictum appareat cum dictis authoritatibus comprobentur iudicio tamen & correctioni eccleſię ſubmittendo & in aliquo ab ea non diſcrepando ad laudem & gloriam Redemptoris noſtri, & ſue pie, & immaculate virginis Matris & omnium Sanctorum. Amen. valete.

F I N I S.

REGISTRVM.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V X Y.

Omnes ſunt Quaterni.

Venetijs apud Bartholomęum Cæſanum.

Anno Domini. M D L.

REPERTORIVM SEV INDEX ALPHABETICVS OMNIVM CONTENTORVM in præſenti operæ cum nonnullis adiectionibus per eundem auctorem, & compilatorem excuſſum.

A

ABSENTIE allegatio qñ admittaẽ in lec.n.68.f.34.
Attentatum an & quando, & in quibus criminibus puniatur ſicut factum, & an an aſſaſsinio, & crim. leſę maieſta. & ſedictione, & quid in aliis delictis in tracta.de hom.§.i.nu.8.9.11.12.15.&.17.fol.46.
An mortuo accuſatore pendente iudicio, & factis probationibus tollatur accuſatio in tra.de homi.§.6.nu.372.fol.135.
Abolitio ĩ accuſato in quibus caſibus, & quando inducatur, & quando non ibi nu.373.fol.eo.
Abolitio legalis pricipis, & priuata ibi n.371.f.eo.
Abolitio priuata quid ſit, & an, & quando parte remittente curia ſubintrat ibi nu.379.fol.136.
Accuſationem ſi remiſerint, vel deſtiterint aſtrictiores, & prætendentes maiorem dolorem, an admittatur ad accuſandum remotiores ibi nume.381.fol.136.
Adultera vxor an & quando admittat dotem & lucrum ex ſtatuto in tra.de homic.§.6.nu.253.fol.138.& quid ſi non adulteratur, ſed impudice viuit ibi n.254.fol.eo.& quid ſi vir retineat concubinam ibi nu.255.fol.eo.& quid ſi p vim commiſsit adulterium ibi nu.156.fol.eo. & qd ſi habeat filios ex primo matrimonio, cui dos applicetur ibi nu.257.fol.121.
Adulter, & adultera, an in eodem libello accuſari poſsint ibi nu.258.fol.eo.
Adulterium qualiter probetur, & quid articulari, & probari debeat ibi nu.259.fol.eo.
An in cauſa adulterii ex officio procedi poſsit, & an ab extraneis accuſari poſsit de adulterio ibi nu.260.&.261.fol.eo. Adde Maram.in ſpe. au. in.6.par.ver.inquiſitio.24.caſu ꝙ non niſi exter notorium.
An iudex eccleſiaſticus cognoſcet de adulterio, & quas pęnas imponere poſſet ibi nu.262.fol.eo. Adde quæ ſit pœna adulterii iur.can. per Ana. in rub.& in.c.ſignificauit de adult. Panor.in.c. vt clericorum de vita, & hon.cler.& in.c. per uenit de adult. vbi dicunt deponi debere ab officio & beneficio, & detrudi in monaſterio, & ꝙ efficitur infamis, vide per Moder.hiſp.in deci.crim.in gl.adulteri, & ibi quid ſi vxorata ſit impudica, & meretrix, an puniatur de adulterio, ꝙ ſic ſecundum canones licet iure ciuili mitius puniatur poſt Pau.gril.in tra.de pen.omni.cõi. & ibi quid ſi clericus cognouit mulierẽ ſolutam quæ ab omnibus reputabatur vxorata, & coniugata, an vt adulter puniri debet, quod ſic vt per Ana.in.c.nullis col.fi.de iude.
Adulterii pœna quæ ſit in omni iure ſtatuta in vxore, & viro ibi.nu.263.fol.eo.
An cognoſcens mulierem quæ erat meretrix teneatur de adulterio ibi nu.264.&.267.fol.eo.
An & qualiter puniatur cognoſcens iudęam, aut commatrem ibi nu.267.&.268.fol.eo. & qua pœna puniatur pater cognoſcens filiam, vel filius matrem ibi nu.269.fol.eo.
Adde qualiter puniatur, & qua pœna pro inceſtu dic ꝙ iure canonum pœna eſt depoſitionis, vt no.gl.in.c.non debet.30.q.1.& Panor.in.c.at ſi clerici.12.colũ.de iudi. vide Moder.hiſpa.in deciſ.crim.in gl.inceſtus, & in gl.ſpiritualibus filiabus ſe commiſcen. & ibi quid ſi prius fornicatus ſit cum muliere, deinde cum eius conſanguinea, an puniri debeat pœna inceſtus per Ancha.in conſi.391.& deciſ.in conſi.268.Marſi.in ſingu.254. & ibi de cognoſcente commatrem, & filiam ſpiritualem ꝙ deponitur, & per Fel.in c.at ſi clerici de iud.& ibi per Dec.ai.col.2.limi.
Armorum portationis pœna quæ ſit, & quid veniat appellatione armorum, & an pilea, & an iudex poteſt dare licentiam ducendi arma ob partialitatem in lect.nu.104.fo.19.& ſequen.
Appellatio an tolli poſſit iure communi, ſtatutario, & reſcripto, & quæ in lect.nu.7.fol.6. Adde Iſer.in proœ.conſt.in ver.princeps in.5.exẽplo, & ibi an raptor, & cõſocii damnari appellent, & nu.20.fol.eo.
Appellatio notorie calumnioſa, & friuola, an impediat executionem ibi nu.8.fol.eo.
Appellare, an poſsit tertius quando quis eſt ſponte confeſſus nu.24.fol.7. adde. pro ampliatione.l.non tantum de appella.per quã extraneus appellat inuicto condemnato, vt ne dum locũ habeat in crim.pro quo condemnatur ad mor-

tem, ſed etiam pro crimine pro quo cōdemnatur ad mortem ciuilem, vt in deportatione ſecundum Fel. in. c. cum ſuper. 2. col. de re iud. amplia etiam quando clericus damnatus ad perpetuos carceres cum mors ſit ciuilis idem quando iudici ſeculari traditur degradatus clericus nam tertius etiam extraneus appellat, vide p Moder. hiſp. in deci. crimina. in glo. ſeculari curiæ tradi.

Appellatio, an admittatur in cauſa homi. ibidem nu. 21. fo. 6.

Appellatio in ciuilibus in quibus caſibus non admittatur remiſsiue, & in quibus ſententia non transeat in rem iudic. ibid. nu. 43. fol. eo.

An & quando in appellatione neceſſaria ſit expreſsio cauſæ ibi nu. 42. fol. eo.

Appellare an poſsit confeſſus, & condemnatus ad publicationem bonorum ibi nu. 51. fol. 10.

Appellare an quilibet poſsit pro condemnato, & an clericus, & quis, & in quibus caſibus ibi nume. 53. fol. 10.

Appellare an poſsit condemnatus ex præſumptionibus iuris, & de iure ibi nu. 54. fol. eo.

An & quā a pœna legis appelletur, & an a pœna ſtatuti, & quid ſi iudex habuerit arbitrium, & qd ſi cauſa committatur, vt procedat ſecundū conſcientiam, & an ab impoſitione multe appelletur ibi nu. 58. fol. eo. adde Iſer. in conſt. intentionis noſtræ in. 1. lib. qui dixit ꝙ ſiquis eſt damnatus de portatione armorū de ſpreta defenſa, de vſuris, & aliis pœnis legalibus non licet appellare, quia a pœnis non appellatur niſi fateretur factum ſi aggrauatur de pœna.

Appellare an poſsit contumax, & quis dicatur verus & fictus contumax, & an in banno poteſt appellare, & condemnatione tertiæ partis bonorū mobilium, & an contumax poteſt ſupplicare ibi nu. 59. fol. 11. adde gl. in conſt. grandis vbi dixit appellare poſſe ab interlocutoria per quam in cauſa criminali ſit contumax, & cōdemnetur ad tertiam partem bonorum mobilium, & cætera bona annotantur.

Appellare an poſsit officialis condemnatus in ſindicatu ibi nu. 79. fol. 14.

Appellatio an admittatur in crimine hæreſis ibi nu. 80. fol. eo.

Appellare an poſsit ab inquiſitione ibi numero. 81. fol. eo.

Appellare an poſsit condemnatus in crimine læſæ maie. ibi nu. 85. fol. 15.

Appellatio non admittitur vbi periculum eſt in mora. & executio acceleratur ibi nu. 89. fo. 16.

Appellare an poſsit condemnatus pro debito fiſcali, & an iudex in ſindicatu condemnatus ibi nu. 91. fol. eo.

An citatione citatus verbaliter appellet, & an carceratus ibi nu. 92. fol. eo.

Appellare an & quando poſsit raptor virg. & an eius conſocii, & fautores ibi nu. 93. fol. eo.

Appellatio an admittatur in crimi. falſ. mone. & de pœna falſificantium monetam quando puniatur ibi nu. 94. fol. eo.

An & quando caporalis, & auctor rixæ condēnatus appellat, & qui dicantur caporales, & qualiter puniantur eius ſocii ibi nu. 95. fol. eo.

Appellare an poſsint inſignes latrones condēnati ibi nu. 96. fol. eo.

Appellatio an admittatur in crimine ſeditionis ibi nu. 97. fol. 17.

An appellet dux factionis condemnatus ibi num. 98. fol. eo. & ibi quis dicatur dux factionis, & an proditor.

Appellatio an admittatur in cauſa homicidii, & an in cæteris capitalibus in regno virtute ritus num. 99. fol. 18. & ibi an a tortura, & illatione torture.

Appellatione prohibita, an ſit prohibita ſupplicatio ibi nume. 101. fol. eo. & ibi an ſit prohibita nullitas.

Aſſaſinium qualiter puniatur in trac. de homi. §. 2. nu. 12. & 13. & nu. 14. fol. 51.

An & quando in aſſaſinio attentatum puniatur in vtroq; mandante mandatario, & qualiter ibi nu. 12. fol. eo.

Aſſaſinus quis dicatur, & quis ſit, & vnde dicatur in tra. de homi. §. 5. nu. 2. & 3. fol. 77.

Aſſaſinium quot modis, & qualiter committatur ibi nu. 4. fol. eo.

Aſſaſinium an cōtrahatur abſq; promiſsione pecuniæ, ſed aliarum rerum, & an vt complaceat ibi nu. 5. fol. eo.

Aſſaſinium an contrahatur ſine acceptatione ibi nu. 6. fol. eo.

Attentatum in crimine aſſaſinii an & quando puniatur ibi nu. 8 fo. eo.

Aſſaſin⁹ eſt diffidatus a toto popolo ibi n. 9. f. 78.

Aſſaſinus an priuetur omni priuilegio etiam clericali ibi nu. 10. fol. eo.

An ſtatim quod accuſatur de aſſaſinio puniatur, & dicitur aſſaſinus, an vero probari debet, & qualiter, & an requiritur declaratio ibi numero. 11. & 12. fol. eo.

Aſſaſinii qualitas, an probanda ſit, vt clericus admittat priuilegium ibi nu. 13. & 14. fol. eo.

An qualitas ꝙ ſit chriſtianus probanda ſit, & quid in dubio præſumitur ibi nu. 15. fol. eo.

An in crimine aſſaſsinii clericus ſit degradandus ibi nu.16.fol.79.

An requirantur plene probationes in crimine aſſaſsinii, & an ſufficiant probabilia argumenta & qualiter intelligantur ibi nu.17.& ibi nu.18. an indiciis indubitatis condemnetur aſſaſsinus corporaliter fol.eo.

An in crimine aſſaſsinii teſtes de auditu admittantur nu.19.& an recepti lite non conteſtata nume.20.fol.eo.

An crimine aſſaſsinii æquiparetur crimine læſæ ma. ibi nu.21. & an recepti lite non conteſtata probent in tali crimine ibi nu.22.fol.eo.

An in crimine aſſaſsinii procedatur ex mero offõ ibi n.23.& an de facto, & ex abrupto n.23.f.eo

An puniaſ in crim.aſſaſſ.ex delicto aſſaſſ.ibi n 25. & an pœna augeatur ex delicto n.26.fol.eo.

An mandatarius aſſaſsinus torqueri poſsit abſque indiciis, vt oſtendat mandãtem ibi n.27.fo.eo.

An in generali abolitione, & indultu comprehendatur crimen aſſaſsinii ibi nu.28.fol eo.

Aſſaſsinus an admittatur ad defenſionem, & an eis renunciare poteſt ibi nu.29.fol.eo.

Aſſaſsinus an cogatur ad reſtitutionem pecuniæ, quam accepit ibi nu.30.fol.eo.

An foriudicatus poſsit occidi p aſſa.ibi n.31.f.eo.

Aſſaſsinus an vbiq; puniri poſsit ibi nu.32.fo.eo.

An requiratur acceptatio, vt teneaſ de aſſaſsinio, & q mandatarius acceptauerit ibi nu.34.fo.80

Aſſaſsinii pœna quæ ſit ibi n.35.fol.eo.adde. de aſſaſsinio per moder.hiſp.in deci.crimi.in gl per aſſaſsinos, alios interfici, & ibi an requiratur actualis degradatio, vt per laicos puniantur, an vero ipſo facto ſint degradati q ſic, vt p Barb. in.c.at ſi clerici de iud.col.32.et Ioan.lupum in trac.de libe.eccle.in.q 9.q dixit q datur a iure quædam degradatio, quæ habetur loco realis degradationis, vt in.c.i.de hom.i.6.& Albe.arrual.in.c. quoniam de hære.in.6.col.147.ver. 8.& vlti.fallit, & ibi dicit.d.Arnal.q pœna.d. c.i.habet locum in mandante interfici, & non in faciente allegat Aret.in conſi.165.col.9.ver. 3. allegant tamen videmus extendi ad facientẽ & mandatariũ immo grauius, vt per Tho.grã. in vo.9.&.11.&.8.& ibi per Moder.vbi ſupra an locũ habeat in attentante, & non perficiente, & morte nõ ſecuta, q ſic quo ad illas pœnas non vt puniatur ordinaria pœna, ſed extraordinem de mãdato, & priuetur beneficio, vt ibi, & ſecundum Dy.& Ang.in.l.item apud labeo. §.ſi curauerit.ff.de iniuriis, & Ioan.and.in reg. in pœnis de reg.iu.in.6.

Auxilium quotmodis dicatur præſtari maleficio in tra.de homi.§.4.nu.2.fol.66.

Auxilium qualiter dicatur præſtari ante maleficium ibi nu.3.fol.67.

Auxilium an dicatur præſtari præſtando arma ibi nu.4.fol.eo.

An in auxilio præſtito ante maleficium debet apponi locus, & tempus ibi nu 5.fol.eo.

Auxilium qualiter dicitur præſtari in maleficio ibi.nu.6.fol eo.

Auxilium cooperantium quis dicatur præſtare, & de exemplis auxilii cooperatiui ibi numero 7.fol.eo.

Auxilium mediatum qualiter dicatur præſtari, & de exemplis proſequeri, ibi numero 8.fol.eo.

Auxilium an & quando dicatur præſtare aſtans armatus ibi nume.9.& quando aſſociando numero.10.& nu.12.& an ex hoc ſolo quod ſtat armatus torqueri poteſt numero.11.& an acclamando dicatur præſtare auxilium n.13.fol.eo.

Auxilium an dicatur præſtare præſtando fauorem, & conſilium, & quando dicatur fauorem præſtare de verbis in inquiſitione auxilium cõſilium, & fauorem ibi nu.14.fol 68.

Auxilium, conſilium, & fauorem, an dicatur præſtare ſi dixerit dum venit ad eum, & dicat ſe velle talem occidere fac citius alias res non ſuccedit ibi nu.17.fol.eodem.

Auxilium an dicatur præſtare ſi pręſens ſit, & obuiare poteſt, & non obuiat, vel non reuelat cũ poteſt tract. de occidendo ibi nu.19.& nu.20. & de tracta contra principem, & patriam, & contra alios qualiter puniatur num.21.&.22 & 23.fol.eo.& ſi non obuiat, an puniatur iur.can. & iure regni, & an non reuelans rebelles.§.5. nu.182.fol.93.

Auxilium an dicatur præſtare ſcribendo literas in in quarto nu.25.fol.69.

Auxilium an dicatur præſtare aſſociando poſt delictum ad euadendum, & qualiter puniatur ibi num.27.& qualiter dicatur præſtari poſt maleficium auxilium nume.26.& an recipiendo in domo malefactorem abſque affinitate ibi nume.28.& qualiter dicitur receptaſſe ſcienter in domo nu.29.fol.eo.

Auxilium an dicatur præſtare aſſociando poſt delictum ibi nu 30.fol.eo.

Auxilium an dicatur præſtare habẽs homicidam in domo, & non dans reduci uel operetur ne capiatur, ſed fugiat ibi nu.31.fol.eo.

An pluribus coadunatis teneatur quilibet de auxilio quis, & quando ibi nu48.&.49.folio.65.

An frater rixans teneatur de auxilio, ſi frater rixante alter frater ſuperueniat, et occidat ibi nu

me 50.fol.eo.& in.§.6.nu.45.fol.102.

An dicatur ſecũdus auxilium præſtare ſi ſunt duo armati ad homicidium,& vnus acceſsit ad vulnerandum, & poſtea alter ſuperueniat non de voluntate primi in.§.4.nu.51.fol.72.

An teneatur de auxilio ille qui dixerit amico ſuo vt ſecum veniret ad ſolatium, deinde obuiãdo inimico occidat ibi nu.52.fol.eo.

An teneatur de auxilio ſiquis ignoranter præſtat arma ad homicidium ibi nu. 53.fo.eo.

An requiratur ꝙ ex propoſito & tractu habito,et non ſi ignoranter auxilium pręſtiterit,vt teneatur de auxilio ibi nu.54. & in dubio quid præſumitur caſualiter, an ex propoſito præſtitiſſe ibi nu.55.fol.eo.& ſeq.

An requiratur ꝙ delictum ſit conſumatum,vt teneatur de auxilio ibi.nu.56.& an ꝙ prius conſtet de delicto principalis nu.57.ꝙ ſic,& ꝙ per teſtes,& non per confeſsionem fictam,ſed veram, nec per confeſsionem alterius niſi in publicis latronibus fol.83.

An confeſsio principalis noceat auxiliatori, ⁊ an probationes, & ſententia contra principalem noceat anxiliãti ibi n.58.⁊ an abſolutoria principalis proſit auxilianti nu.59.fol.eo.

An præſtans ſimplicem fauorem puniatur, ſicut præſtans auxilium ibi nu.67.fol.73.

An quilibet teneri poſsit,vt principalis,& vt præſtans opem, ſi duo intulerint vulnera mortalia. ibi nu.68.fol.eo.

Auxiliator, an tenetur ſi principalis non tenetur ibi nu.71.fol.eo.

An in pluribus præſtantibus auxilium pœna erit vniformis omnibus ibi nu.72.fol.eo.

An duabus pœnis teneatur qui præſtiterit auxilium duobus homicidiis ibi nu.73 fol.eo.

An ſtatutum loquens in committente homicidiũ locum habeat in auxiliante ibi nu.74.fol.eo.

An qualitas in principali augeat, vel minuat in auxilianti ibi nu.75.fol.74.

Auxiliatores,& conſcii, an teneãtur quando imminet ſtrages multorum, an caporales tantum ibi nu.76.fol.eo.

An auxiliator expellatur a dignitate ſi expellitur principalis ibi nu.77.fol.eo.

An teneatur,vt principalis ſi cum auxilio concurrat conſilium ibi nu.78.fo.eo.

An iudex laicus procedat contra auxiliantes, ſi principalis ſit clericus,& auxiliatores ſint laici ibi nu.79.fol.eo.

Auxiliator, an petere poſsit ſe remitti ad iudicẽ principalis ibi nu.80.fol.eo.

An inquiſitio,& proceſſus ſi non valet cõtra principales valeat contra auxiliatores ibi numero 81.fol.eo.

Auxiliator,an poſsit eſſe teſtis contra principalẽ ibi nu.82.fol.eo.

Auxiliator ad homicidium, vel mutilationem ſit irregularis ſicut principalis ibi nu.83.fol.eo.

An ſi principalis promiſit auxilianti ſoluere expenſas,& intereſſe,& damna poſsit petere, & qua actione ibi nu.84.fol.eo.

Auxiliator, an teneatur de damno dato ab aliis ibi nu.85.fol.eo.

Auxiliator an teneatur de pace rupta ſicut principalis ibi nu.86.fol.eo.

An ſe defendendo poſsit ita occidere auxiliatorẽ ſicut principalem ibi nu.87.fol.75.

An in eadem inquiſitione,& proceſſu procedi poteſt contra auxiliatores, ⁊ contra principalem ibi nu.88.fol.eo.

An in pluribus auxiliatoris retardetur proceſſus contra præſentes propter abſentiam aliorum abſentium vel principalis ibi nu.89.fol.eo.

An conuicti,& condemnati principales ſint liberati auxiliatores ibi nu.90.fol.eo.

An ſi vnus ex auxiliatoribus fuerit punitus, ⁊ ſoluerit condemnationem cæteri, vel principalis ſint liberati ibi nu.91.& nu.92.fol.eo.

An valeat proceſſus ſpãliter contra principalem, ⁊ generaliter contra auxiliantes ibi nu.93.f.eo.

An in materia auxilii fiet diſtinctio, ſi principalis erat alias facturus ibi nu.94.fol.eo.

An ſi auxilianti denegetur defenſio per ſtatutum cenſeatur ſublata,& denegata principali,& econtra ibi nu.95.fol.eo.

An liceat expulſorẽ, vel aggreſſorem capere, & non teneri de priuato carcere.in.§.6. tract. de homi.nu.118.fol.109.

An liceat bãnitum, & foriudicatum capere & detinere, & non teneri de priuato carcere ibi nume.119. fol.eo.

An detinẽs mulierem libidinis cauſa teneatur de priuato carcere n.120.⁊ ꝙ ſi hẽat ex priuilegio poſſet detineri.121.& quid ſi detineat non tñ legatum ibi nu.122.& an liceat detinere quem redemit ab hoſtibus pro pretio recuperando, & non teneri de priuato carcere ibi n.123. fol.eo.

An ſi eſt facta pax cum bãnito ſi occidatur,ſit rupta pax ibi nu.231.fol.119.

An poſsit fieri bannitus ſaluus conductus ibi nume.232.fol.eo.

An ſi facta eſt gratia bannito exprimi debeat qualitas delicti,vt parricidii vel alia qualitas, alias non valeat ibi nu.233.fol.eo.

An ex ſola confeſsione abſq; ſententia poſsit fieri exe

ri exe

ti executio, & quid ſi non ſponte in lectura, nu. 26. fol. 6. adde quod ſer. in conſti. reg. pœnam eorum dicit ꝙ in delictis vbi non poteſt procedi ſine accuſatore requiritur cauſę cognitio, & ſententia in criminalibus vero vbi abſq; accuſatore procedi poteſt iudex mandat ad ſupplicium ſine aliquo proceſſu, & ſententia, & tunc iudex debet notificare delinquenti ꝙ mandat ipſum ad ſupplicium ad hoc, vt poſſit de præcepto appellare, & ſic ſponte confeſſus etiam appellat, vt per eum.

An valeat ſententia abſolutoria pro ſponte confeſſo ibi nu. 27. fol. eo.

An ſi confitetur reus, & perſeuerat in confeſſione ſi liquet de innocentia poſſit damnari ibi nume. 28. fol. eo.

An ex ſola confeſſione abſq; aliis probationibus damnari poſſit ibi nu. 29. fol. 6.

An conuictus, & confeſſus allegando cauſam rationabilem, vt obfuſcaret confeſſionē, aut probationem appellet ibi, nu. 40. fol. 8.

An ſponte confeſſus, & perſeuerans admittatur ad appellandum, et quid ſi confeſſio fuerit extorta per torturam, & perſeuerat an appellet ipſe, vel amici, & conſanguinei, & quando tertius appellet, & an, & quando confeſſio reuocari poteſt pro ſe, & conſanguineis ibidem nume. 46. fol. 9.

An ex ſola confeſſione poſſit ad mortem condemnari abſq; aliis probationibus, & non conſtito de corpore mortuo, & quando non noceat confeſſio, & quid ſi facta abſq; inquiſitione formata, & quid ſi per metum extorta, & dolo, & ſub ſpe gratiæ ibi in tract. de homi. §. 7. nu. 40. vſq; ad numero. 44. & ibi ſi dicat feciſſe ad defenſionem ſi non probetur. fol. 145.

An dans conſilium dicatur opem præſtare, & an includatur in ſtatuto de auxilio in tract. de homi. §. 5. nu. 131. fol. 90.

An ſiquis præſtet conſilium, & aſtet maleficio teneatur de conſilio, & auxilio ibi nu. 133. & an eadem pœna teneatur conſulens, & auxilium præſtans, & an vna pęna confundatur per aliam nu. 134. & num. eo. 135. & quando delicta confundantur quod ad pœnam ibi n. 136. f. 91.

An puniri poſſit de conſilio præſtito ſi accuſetur de mandato, & conſtet de conſilio vel econtra ibi nu. 139 fol. eo.

An conſulens, vt clericus percutiatur ſit irregularis vel excommunicatus ibi nu. 140. fol. eo. ad de, an ſi iudicet truncari membrum in. c. clericus, ne cler. vel mo. vbi ſiue fecerit, ſiue iudicet deponit a beneficio, & officio, vt ibi per Ioan. and. & Panorm. i. no. an pœna illa imponatur, & irregularis ſit clericus ſi eius facto, aut ſententia debilitaretur membrum, & an ſufficiat ſola ſententia clerici, an executio requiratur ꝙ executio, vt per mode. Hiſp. in deciſ. crimi. in gl. truncationis. l. mēbrorū m, & ibi quod dicatur membrum poſt Coſſe. in repert. Panor. in uer. membrum.

An ſit irregularis ſi conſulitur aggreſſus alicuius, & ille cui conſulitur per clericum occiditur ibi nu. 145. & limita, vt nume. 146 147. 148. 151. 152. fol. 92.

An teneatur ſi conſulitur id quod non poteſt expediri niſi per facientem ibi nu. 159 fol. eo.

An in conſilio ordo temporis probari debet quia præceſſit, & delictum fuit ſecutum ibi numero. 162. fol. eo.

An pro defenſione honoris, & dignitatis, & officii, liceat occidere in tract. de homi. §. 6. nu. 39. 40. fol. 102.

An liceat patri defendere filium etiam naturalē & econtra occidendo ibi nu. 41. 42. & 43 fol. eo.

An liceat defendere ſi imminet periculum perſonæ, & non mortis ibi num 40. fol. eo. & num. 94. fol. 107.

An liceat fratrem defendere ibi n. 44. & an liceat conſanguineos nu. 46. fol. 102.

An liceat marito defendere vxorem, & econtra, & an concubinam, & ſponſam ſponſus ibi nume. 47. fol. eo.

An liceat ſocio defendere ſocium num 48. & an amicum num. 49. & an hominem incognitum nu. 50. fol. eo.

An liceat domino ſeruum vaxallum, aut alios familiares, & ſubditos defendere, & econtra ibi nu. 51. fol. 103.

An ſi vaxallus non defendat dominium amittat feudum, & an cum periculo vitæ ſuę ibi nu. 52. & nu 53 & quid ſi dominus ſit rebellis bannitus, excommunicatus nu. 54. & an in bello iniuſto nu. 55. & an contra alium dñm, & cui ex duobus debet præſtare auxilium, & defendere & quid conuaxallus dñm defendat, an non defendendo amittat feudum, & an contra ſeipſum nu. 56. & nu. 57. & quid ſi vaxallus ſit inhabilis nu. 58. & an dñs teneatur vaxallum defendere, & quid ſi non defendit nu. 59. fol. eo.

An ciuitas, & homines ciuitatis teneantur defendere officialem patientem violentiam, & non defendit, an teneatur ibi nu. 60. fo. eo.

An quis teneatur clericum defendere num. 61. & an liceat extraneum ignotum defendere, & quid ſi ſciens non defendat, an teneatur ei de-

nunciare, & non denunciando an & quando teneatur nu.62.nu.63.fol.eo.

An punitur officialis,ſi videt aliquem interfici,& non occurrit & defendit ibi nu.64. immo habet indicium contra ſe,ne dum ſi non occurrit, ſed etiam ſi negligit punire habet initiũ participationis, & pro indicio ponit Bel.in pra.in tit. de quæſt.in.9.indi.l.i.C.de pri.car.Blan.in.l.ſi. ff.de quæſt.nu.310.in ver.negligens in puniendo.fol.eo.

An vbi licita eſt defenſio liceat armis defendere ibi nu.65.fol.eo.

An ſiquis promiſit defendere,& defendens paſſus ſit damna,& intereſſe teneatur ad ea defenſus, ibi nu.66.fol.eo.

An & quando teneatur quis obuiare delicto,& nõ obuiando teneatur, & quid in dubio præſumitur,et an ſi clericum non defendat ſaltim acclamando ſit excommunicatus ibi num.67.& nume.68.fol.eo.

An pro perſonis quas licet defendere liceat defenſam imponere ibi nu.69.fol.eo.

An liceat filio contra patrẽ, vel ſeruo contra dominum ſe defendere,& an vaxallo contra dominum,& an liceat baroni verberare vaxallũ ibi nu.71.& nu.72.fol eo.

An liceat regi, & ſuperiori iniuſte præcedenti reſiſtere,& ſe defendere contra eos ibi nume.83. fol.106.

An liceat conſanguineis reſiſtere officiali exequẽti appellatione pendente ſi cõdemnatus appellauit, & quid ſi ſententia eſſet notorio iniuſta, ſi non appellat, an etiam liceat reſiſtere ibi nume.85.& nu.86.fol.eo.

An liceat contra Papam, Imperatorem, aut Cardinalem ſe defendere occidẽdo ibi n.87.fol.eo.

An liceat ſe defendere contra animal brutum furioſum,& dormientem ibi nu.88.fol.eo.

An contra mediatorem liceat ſe defendere,& occidere ibi nu.89.fol.eo.

An contra ſocium criminis auxiliantes, & mandantes liceat ſe defendere reos occidere ibi nume.90.fol.eo.

An liceat ſe defendere, ſi non actu offendat, ſed dum præparat offendere ibi nu.91. & an contra minantem licet ſe defendere, & occidere ibi num.92.& nu.93.an minæ faciant indicium, fol.eo.& 507.

An verbis,an etiam facto liceat propulſare ſi verbis fiat iniuria ibi nu.101.& nu.102. & an quando iniuriato verbis,licet dicere,tu mentiris. ibi nu.103.fol.108.

An ſi occidat inſultantem,& fugientem teneatur ibi nu.110.fol.eo.

An ex interuallo poſſum occidere aggreſſorem quem accuſaui,& captum aufugit, & fugientẽ ipſum video ibi nume.111.fol.eo.

An pro defenſione rerum incontinenti debeam occidere ibi nu.112.fol.eo.

An puniar ego ſciens aliquem accedere ad fundũ meum,vt me expellat,ſi occidam ibi nu.113.& an liceat occidere clam turbantẽ me in poſſeſſione ibi nu.114.fol.eo.& 509.

An liceat reſiſtere,ſiquis ingreditur fundũ authoritate iudicis ibi nu.115.fol.eo.

An liceat pro defenſione priuilegii in quaſi cuius poſſeſsione exiſto occidere ibi nu.116.fol. eo.

An & quando dicatur incontinenti intemperamento temporis ibi nu.124. & quando intemperamento cauſæ,vt non dicatur ad offenſam, & vindictam,ſed an defenſam ibi n.125.fo.eo.

An dicatur factum indefenſionem ſi occidam venientem armatum contra me ibi.127.& an ſufficit iminere periculum iniuriæ perſonalis, vt videatur ad defenſam factum ibi nu.128.fo.eo.

An in dubio præſumatur factum ad defenſam ibi nu.129.fo.eo.

An quo ad irregularitatem requiratur neceſſaria defenſio ibi nu.130.eo.

An inſultatus teneatur fugere, & non fugiendo occidendo dicatur factum ad defenſam ibi nume.131.fo.eo.

An qualiter, & ex quibus probatur factum ad defenſionem,& quid præſumitur facto inſultu,et an ex præparamentis enſem euaginando, & quid ſi dicant fuiſſe in diſcrimine vitæ conſtitũ & quid ſi primo occidens fuerit percuſſus ibi nu.132. vſque ad nu.137.fol.110.

Aggreſſor, & aggreſſus ex duobus rixantibus qs præſumitur, & quid ſtante altero bonæ famæ ibi numero.137.fol.eo.

An pax ſit rupta,& teneatur de pace rupta, ſi eſt facta pax inter duos, & non apparet quis primo fuerit aggreſſor ibi nu.138.fol.eo.

Aggreſſor, aut inſultatus ex quibus præſumitur ibi nu.140.an qui primo prouocauit nu.141.& an habens meliora arma nu.143.& an ex acclamatione ſuccurrite ſuccurrite præſumatur inſultatus num.144.& an ſi vadat ſe retrahendo nu.145. & quid ſi alter exiſtat rixoſus nu.146. & quid ſi robuſtior nu.147.an grauiter vulneratus nu.148.an ex verbis prolatis nume.149. & ibi quid ĩ dubio præſumatur,& an ſtetur iuramento inquiſiti quod fecerat ad defenſam numero.150.fol.111.

An de exceſſu in ſe defendendo teneatur de toto,

an de exceſſu ibi nu.151.n.152.& ibi quid ſi dolo excedit nu.153.& excedere in ſe defendendo quomodo dicitur nu.154.fol.eo.&.112.
An teneatur ad pœnam, ſi duo dederint adinuicem fideiuſsionem de non offendendo & alter exceſſerit in ſe defendendo ibi nu.155.fol.eo.
An teſtes per verbum videtur,& per verbum indicio deponentes ad defenſam admittantur, & probent ibi nu.159.& an teſtes inhabiles admittantur ad defenſam nu.160.& an ad repulſandum vbi declara.fol.eo.
An ad defenſam magis credatur teſtibus negantibus maleficium quam affirmantibus ibi nume.161.fol.eo.
An teſtes ad defenſam quandocunq; admittantur ibi nu.162.fol.eo.
An confeſsio diuidatur, & præiudicet confitenti ſi confitetur homicidium, ſed dicit factum ad defenſionem, & qualiter reſpondere debet,vt non confiteatur, & quid ſtante ſtatuto ꝙ ſimpliciter debeat reſpondere ibi nu.163. & num. 164. Adde Alexan.in.l.non ſolum.§.ſciendum ff.de ope.no.nun.Socyn.in.l.i.prima colum.ff. de vulga.& pup.& Mara.in.6. part.in.5. actu verſic. vnum tamen vbi quod mitius,& relegationes.fol.eo.&.113.
An admittatur ſi a principio negat factum, deinde videns probatiex interuallo confiteatur factum ad defenſam ibi nu.165.fol.eo.
An puniatur pœna ordinaria,& qua pœna ſi non probauit factum ad defenſionem, vt confeſſus extitit,& an torqueri poſsit ibi nu.166. & nume.167.fol.eo.
An ſi reus reſpondendo dixerit feciſſe animo vlciſcendi qualiter interpretatur eius dictum, an animo defendendi ibi nu.168.fol.114.
Ad foriudicationis ſententiam quomodo procedatur,et de forma requiſitis ad foriudicandum in quibus delictis proceditur ad foriudicationẽ & an periurio in lectu.nu.165.fol.33.
An puniatur pęna capitis ratione foriudicationis ſi foriudicatur quis pro crimine, in quo venit puniendus pœna manus, ſi capitur ibi nume.10.66.fol.13.
An ſit neceſſe conſtare de delicto, vt quod foriudicetur, & per quas probationes ibi numero 75.fol.14.
An dementia vel inſania excuſet in tracta.de homi.§ 6.nu.19 & nu.20.fol.100.
An teneatur de homicidio præcipitans aliquem de alto,ſi moriatur præcipitatus in tract.de homi.§.2.nu.108.fol.60.
An de homicidio teneatur inſiliens animo occidendi,ſi non occidat, & an, & quando, & in quibus attentatũ puniatur, & quid hodie in regno ibi nu.8. vbi limita, vt in ſequen. & an attentans comprehendatur ſub ſtatuto de occidente nu.9.& qua pœna puniatur inſiliens, & aggrediens aliquem ibi nume.10. & an animus ſufficiat in regno, aut factum in homicidio ibi nu.1.fol.50.
An puniatur de homicidio, ſi ingreſſu per vim in poſſeſsione ſequatur homicidium ibi numero 109.fol.60.
An ſiquis fuerit inquiſitus ꝙ occiderit ſemproniũ qui viuit,et ſic ab aliquo celatus, vt cõdẽnetur & ille fuit cõdemnatus & mortuus,deinde appareat ſempronius viuus,an celans teneatur de homicidio ibi nu.110.fol.eo.
An iudex teneatur de homicidio,& morte ſi tortus in moderate moriatur in tortura ibi nume. 111.& idem ſi iudex fingit aliquem decapitare, & ille timore mortuus ſit,an teneatur de homicidio ibi nu.112 fol.eo.
An indicans inimicum alterius latitantem, & inimicus occidat indicans teneatur de homicidio ibi nu.114.fol.eo.
An teneatur de homicidio ſiquis impellat habentem gladium, & ſe occidat cadens, vel inimicus inſequatur inimicum, & ille aufugiens cadat,& ſe occidat ibi nu.115 fol.eo.
Author rixæ & capoialis, an teneatur de homicidio ſecuto ibi nu.116.fol.eo.
An teneatur de homicidio,& morte ſecuta iudex in moderate torquens, ſi moriatur in tortura, vel ſi torquendo trabs,aut funis rumpatur, & moriatur ibi nu.117.fol.eo.
An ſi iudex carcerat aliquem,& ille dolore ſe ſuſpendit,& moritur,teneatur de homicidio, & morte carcerati ibi nu.118.fol.61.
An teneatur ex eius ſcientia ſciens homicidium committi,& non reuelans ibi.nu.130.fol.62.
An liceat occidere,vt non puniatur,ſi detur operare illicite in aliquo exercitio in tracta.de homi.§.3.nu.2.fol.64.
An efficiatur irregularis, ſi clericus ligatet aliquem,& poſtea occidatur a cuſtodibus ibi nume.3.fol.eo.
An, & qualiter puniatur proiiciens lapidem, aut ramum ſecans, ſi occidat tranſeuntem ibi nu.4.fol.eo.
An puniatur currens,ſi curſu equi puer occidatur ibi nu.5.fol.eo.
An & quando homicidium caſu commiſſum puniatur ibi nume.6.& qualiter probetur caſualiter commiſſum homicidium, & quando dica

tur caſuale ibi nume.7. & quod dicatur culpoſum homicidium, & de exemplis, & qualiter puniatur proſequere pulchra exempla in practica in hac materia homicidii, & in facto accidenti ibi nu.8.2. an lata culpa dolo ęquiparetur & quando ibi nu.9. fol.eo.

An pro homicidio iudex poſsit pœnam mortis minuere, & an poſsit nouū imponere pro homici. in tracta de homic. §.7. nume.6. & num. 7. fol.139. & an poſsit homicidam duci facere per terram, & alios delinquentes ibi nume.8. & an ſecetur in fruſtra num.9. & an minorem vt pœnam manus pro homicidio iudex poſſet imponere nume.10. & quid ſi per ſtatutum minuatur, an poſ. it nume.11. & an pœnam pecuniariam iudex poſſet imponere pro homicidio, & an valeat ſtatutum nume.12. fol.eo. & an, & quando pro homicidio iudex poſsit cōponere, & quæ requirantur, & de ſtatuto ſi nō ſoluat pro homicidio pœnam pecuniariam ꝙ decapitetur infra quantum tempus expectari debet nu.12. fo.eo. & an aliud genus mortis ibi nu.103. fol.151.

An pro homicidio efficiatur clericus irregularis, & priuet beneficio, & an ipſo iure, an vero ſententia requiratur ibi nu.66. & an cum bona cōſcientia homicida retineat beneficium, & accipiat fructus nu.67 & an renunciare poteſt beneficio, & quid in aſſaſsinio, an ipſo iure ſit priuatus ibi fol.148.

An epiſcopus ſeu quis poteſt diſpenſare ſuper homicidio ibi nu.69. fol.148. Adde de priuatione beneficiorum, an ſi in ſententia nō dicatur, an ſit priuatus, & an tunc poteſt tanquam vacans impetrari ſi condemnatus eſt de homicidio, & an diſpenſat epiſcopus, & an vbi ipſo facto inducitur priuatio abſq; ſententia conferri poſsit tanquam vacans, ꝙ ſic alias non ſi per ſententiam, dic per Moder. hiſp. in deciſ. crim. in glo. beneficiis priuari, & ibi pro iudex delicti, nedum poteſt pronunciare ſuper delicto, ſed poteſt priuare delinquentem beneficio, quod alibi poſsideat, vt per eos, & vide per Gemi. in c. primo. §. ſacri. de homi. in.6. & an teneatur ad fructus perceptos poſt homicidium, & delictum pro quo priuatur vbi quod ſic quando ipſo iure in caſibus, vt ibi tradunt proſequere, vt per eos.

An & quando hæreticus redeundo recuperat bona, & an alienata, & an ad alia, & an ad famam reducitur, vt teſtis eſſe poſsit, & an ad dignitatem, vt promoueri poſsit in tract. de hære. nume.161. fol.174.

An & quando relapſus in hæreſim puniatur ibi nu.162. fol eo.

An pœnæ contra receptatores, & credentes concurrant cumulatiue ex quo diuerſe ſecundum diuerſas leges, an nouas tantū ibi n.165. fo.175.

An in receptatoribus hæreticorum ſtatuatur pœna contra receptatores rebellium, & committentium crimen læſæ maieſt. vt ſicut in crimine ſuſpenditur receptator, et bona publicantur ſic & iſti ibi num.166. fol.eo.

An hæreticum conſanguineum liceat receptare ibi nu.167. fol.eo.

An liceat vxori receptare virum hæreticum ibi nu.169. fol.eo.

An ſi receptaror egerit pœnitentiam, & abiurauerit euitet pœnas ibi nu.173. fol. et proſequere vſq; ad finem ibi nu.175. de aliis pœnis contra receptatores, & fautores fol.176.

An conuictum de hæreſi tradendo curiæ ſeculari cognoſcat ſecularis de proceſſu hæreticis, & an nouas pœnas imponere nu.63. et n.64. fol.162. adde per Moder. hiſp. in deci. crim. in gloſſ. in qua ſi defecerint poſt doct. in c.1. de offici. ord. & in c. vt inquiſitionis. §. prohibemus de hær. lib.6. & ibi per dictos Moder. an contra deficiētem in purgatione cauſa hæreſis.

An ſtantibus præſumptionibus non tamen legitimis in hoc crimine duellum induci poſsit ibi nu.119. fol.109.

An & quando per accuſationem proceditur hæreſis probari debet per duos teſtes habiles ibi nu.120. fol.eo.

An quilibet accuſare poſſet de hæreſi, & an publicum ſit crimen, & an omnes perſonæ etiā prohibite admittantur ibi nu.106. & nu.107. & ibi quod prohibentur, & an excommunicatus, an minor infans doli capax, & an inimicus. f.108.

An teſte probent parte non citata contra ſuſpectum de hæreſi ibi nu.121. fol.109.

An teſtes publicandi ſunt in hoc crimine, & quādo ibi nu.122. fol eo.

An requiratur probatio quando publice prędicat contra fidem ibi nu.123. fol.eo.

An probetur hęreſis ſi libri hæreſis reperiantur in poſſe inquiſiti ibi nu.125. & an probetur ex leuibus ſuſpitionibus ibi nu.126. fol.eo.

An tranſigi poſsit in tali crimine ibi n.127. fol.eo.

An inferenda ſentētia requiratur citatio inquiſiti, & an appellari poſsit, & an, & quando per accuſationem proceditur epiſcopus, & inquiſitor in ſententia adeſſe debent, ſicut quando per inquiſitionem ibi nu.128. fol.eo.

An in crimine tali appellari poſsit ibi n.129. & an

habere recurſum nu.150. vbi an prohibitus appellare poſſet habere recurſum fol.eo.
An in hoc crimine admittantur defenſiones, & an eis renunciare poſsit ibi nu.132.fol.110.
An in hoc crimĩe ad offenſam recipi poſſunt poſt publicatas atteſtationes ibi nu.124.fo.109.
An in tali crimine bona publicantur & memoria defuncti dãnatur & cui bona applicantur & qd in terris baronum & cui feudũ aut emphiteoſis applicaſ & quę bona veniant publicanda & an inſcriptio requiratur in accuſatione vt memoria defuncti damnetur & an bona ipſo iure publicentur & an in ſententia requiratur & an declaratoria vt ibi numero.135.& numer.136. vide per Mod.hiſ.& dic.deciſ.cri.in gloſ. hęretici.folio.110.
An alienatio bonorum hæreticorum ſit prohibita,& facta an reuocetur, & an precium reſtitui & quid ſi bona alienaſſet & fundaſſet hoſpitale an reuocetur ibi numero.137. numero 138.nu.139.fo.eo.&.111.
An bona filiis referuentur ſi hæreticus habeat filios orthodoxos ibi nu.140. & an priuentur officiis & beneficiis nu.141.& an etiam obtentis & filii cõtineantur, & an in hoc differat hoc crimen a crimine læſæ maieſt.& an dotes vxorem conſeruentur & an dotes filiarum & an filii hæreticorum contrahant cum fidelibus matrimonium vt ibi.fol.eo.
An teneat matrimonium contractum cum hæretico ibi nume.157.fo.112.
An & quando ex indiciis indubitatis deueniatur ad condemnationem, & an capitaliter puniri poſsit & qua pœna & que ſint indicia indubitata in lec.nu.105 fol.20.& in trac.de homi.§.2. nume.39.fo.53.
An & quando ex verbis prolatis preſumitur mãdatum conſilium, & perſuaſio, & quid in dubio in tracta.de homi.§.5.nume.57.fol.81.
An ſtatutum loquens in faciente comprehendat mandantem,& quid ſi dicat ſi quem occiderit manibus propriis ibi nu.59.nu.60.& limita vt nu.61.f.eo.& ſeq.& Cõſt.reg. terminum vite an cõprehendat mandantem occidi ibi.nu.62. fol.eo.& ſi vnus mandat alteri vt occidat & ille mandat alteri an vterq; teneantur ibi numero.63.fol.82.
An nuncius portans literas ad homicidiũ & tractatum eadem pœna puniatur ibi nu.64.fol. eo.& ſi vnus mandat pluribus vt occidant & omnes occidunt an dicatur vnum delictum & vnica pœna puniatur an pluribus pœnis ibi numero.65.fo.eo.et 83.
An vt mandans teneatur requiritur vt ſit preſens an abſens teneatur ibi nume.66.fo.eo.
An mandans vt clericus occidatur vel percutiatur vel inſtigat ſit excommunicatus numero. 67.fol.eod.
An ſit irregularis ſi clericus mãdat aut inſtigat vt alius occidatur vel percutiatur ibi nu.68.& an ſit irregularis clericus ſi mãdat occidi vel percuti & mandatarius in aggreſſu occidatur ibi numero.70.fol.eo.
An ſecuto delicto mandans ſtatim teneantur ibi numero.71.fol.eo.
An officium excuſet mandantem, vt ſi mandat torqueri,& in tortura moriatur vel mãdat occidi condemnatum ibi numero.92.fol.86.
An abſoluatur ſi accuſatur quod occidit & probatur de mandato ideſt ſi de mandato accuſetur, & probetur de conſilio & inſtigatione ibi numero.95.fo.eo.
An ſecuto delicto ſtatim preſumatur contra mandatarium quod fuerit ſecutus mãdatum ibi numero.97.fo.eo.
An exequens ſententiam iniuſtam capitalẽ excuſetur ratione ſuperioritatis mandantis ibi nu. 107.& ibi quid ſi iniuſte torqueat an excuſetur ibi nu.108.& an & qñ mandatum ſuperioris excuſetur nu.109.fo.87.
An ſi princeps mandat officiali aliquem decapitare vel de facto torqueri an excuſetur officialis ex mandato ſuperioris ibi nu.110.fo.eo.
An delictum mandantis, & mandatarii ſit vnum idem & an eadem ſit obligatio mandantis, & mandatarii nu.116.&.117.& an mãdans & mãdatarius accuſari poſsit in eodem libello num. 118.& ſi procedatur ad ſententiam cõtra mãdatarium an neceſſaria ſit citatio mãdantis nu. 119.& an locus & tempus delicti apponi debet in bello nume.120.fo.88.
An qualitas que ineſt mandanti inſit mãdatario, ibi nu.121.& ideo ſi nobilis mãdat ignobili,vt ecõtra an mandans furca ſuſpendatur vel ecõtra decapitetur & ignobilis ſi mandet nobili ibi nu.122.fol.89.
An mãdans & mandatarius teneanſ æque principaliter & eadẽ pœna teneanſ ibi nu.123 .fo.e.
An probationes factę pro mãdatario proſint mãdanti & an ſententia lata pro mandante proſit mandatario & econtra ibi numero.124. & nu.125.& an mandans & mandatarius coram diuerſis iudicibus poſsint petere ſe remitti ad eundem iudicem ibi nu.126.fol.90.
An mandans poſsit teneri ſi mandatarius nõ teneatur ibi nu.127.fo.eo.

An ſtatutum loquens de occidente per ſe habeat locũ in dante cauſam mortis, & an in mandãte in trac. de homi. §.1. nu.18. fol.47.

An ſi occidatur monſtrum teneantur de occiſo, & an ſit irregularis ibi nu.23. fol. eo.

An tenetur de occiſo & an efficiatur irregularis dans calcẽ, & ex calce mulier pregnans fecit abortum & quid ſi dato poculo amatorio pregnans fecit abortum ibi nu.24 & nu.25. fo. eo. & in. §.2. nume.24. fo.51.

An ſi extrahens ſagittam vt auem occidat & hominem occidit puniatur pœna ordinaria ibi numero.61. fol.55.

An ſi vnus mortifere vulnerauit alter in totum occidit & exanimauit ambo equaliter puniantur ibi nu.68. fo. eo.

An preſumatur coadunatio in pluribus occidentibus ibi nu.70. fol.56.

An ſi plures fuerint in domo & vnus proiiciat lapidẽ, & occidat & neſcitur quis fuerit omnes teneantur & qualiter ibi nu.77. fo.57. & numero.75. fol. eod.

An ſi teneatur de occiſi ſi qui ponit gladiũ in manu furioſi, & furioſus aliquem occidat ibi numero.80. fol.58.

An teneatur de occiſo impellẽs ſi impellat aliquẽ & cadat in terra, & ſe interficiat ibi nume.82. idem ſi impellat habentem gladiũ in manu furioſi, & ſe occidat ibi nu.83. fol. eo.

An teneatur de occiſo immittens ignem in domo alienius, & hominem occiderit ibi. n.84. fo. eo.

An ſi ligans aliquem vel tenens, & alter occidat teneatur tenens, & ligans ibi numero.85. & 86. fol. eodem.

An ſi quis ſe poſuerit in manibus ſui inimici, & veniã petat ſi inimicus occidat ipſum an puniatur ibi numero.126. fo.62.

Attentans ſe occidere ſi occurſu aliorum ſe non occidit an puniať & qualiter ibi, nu.127. fo 62.

An filius proditor regis aut pr̃ie occidi poſsit p patrem & econtra ibi nu.142 fol.63.

An liceat patrem aut filium bannitum occidere, & an venientem contra fidẽ Chriſti & quid ſi filius ductus ſit p patrem ad hoſpitale & quid ſi ex dãnato coitu & quid ſi paterne caſtigationi reſiſtat an occidi poſsit, & non teneri de parricidio ibi nu.143. fol. eo.

An dicatur parricida ſi procurauerit patrem aut matrem aut fratrem carcerari, vt feudo priuetur ibi nume.145. fol. eod.

An teneantur ſi parentes, & conſanguinei occidant veneno carceratum ibi nu.146. fol. eod.

An ſi occidatur vir per vxorẽ vel econtra donatio facta alterutri confirmetur morte ibi nu. 150. & ſi maritus emit venenum vt daret vxori an teneatur de parricidio nu.151. & ſi frater occidat fratrem an admittatur ad ſucceſsionẽ fratris nu.152. fo. eod.

An ſi vir occidit vxorem vel econtra admittat lucrum ex ſtatuto ibi nu.149. fo. eo.

An liceat carcerato occidere cuſtodes & aufugere ſi officialis iniuſte carcerauit eum in trac. de homi. §.6. nu.81. fol.106.

An habens arbitrium vigore arbitrii poſsit condemnare occidentem bannitum, ibi numero.205. fol.118.

An occidi poteſt quis ſi ſtatutũ dicat bannitũ poſſe offendi ibi nu.208. fol. eod.

An ſi bannitus notificat cancellationem a banno liceat occidere ibi. nu.209. fol. eod.

An bãnnitus poſsit occidere aliũ bãnitum ibi nu. 210. & an iniuſte & mulier bãnitum aut foriudicatum liceat occidere nu.211. & an fratrem aut patrem bannitum aut dominum numero. 212. & numero.213. & an pro patre banniendum nume.214. & an proxime rebanniendum 215. & an regiſtrandum in libro bannitorum. nu.216. & quid ſi erat tolleratus a ſuperiore numero.217. & quid ſi pro nõ bannito habeatur nume.18 & an ſeipſum bannitum poſsit occidere. nu.119. fo. eo.

An bannitus qui ducitur ad ſupplicium vel extat in poſſe familie aut iudicis occidi poteſt. n.220. & nu.221. fol. eod.

An liceat fœminam pregnantem bannitam occidere ibi nu.123. fol.119.

An pendente lite & appellatione ſuper banno liceat occidere bannitum ibi nu.224. & an bannitum ex ſimplici contumatia liceat occidere nu.225. & an ſi ſtatutum ſit iniuſtum quia pro debito ciuili dicat poſſe occidi an liceat occidere. n.226. & an ſtatim ꝙ fiat bãnitus occidi pt. n. 227. & quid ſi ſtatutũ fuerit factũ ob rancorẽ vt ad vindictam occidi poſsit an liceat bannitum occidere numero.228. & ibi an valeat tale ſtatutum permittens offenſo vindictam, numero.229. fol. eo.

An ſi pater occidat filiam repertam in adulterio puniatur & quot requirantur vt excuſetur, & qualiter dicitur deprehenſa in adulterio ibi nu. 234. & nu.235. & an poſsit alteri demandari. numero.239. fol. eod. & 120.

An liceat marito occidere clericum loquentem cum vxore vel eam deoſculantem ibi numero.242. fol.121.

An liceat marito occidere officialem adulteran-

tem cum vxore ibi nu.244.fol.eo.

An liceat vaxallo occidere dominum adulterantem ibi numero.245. & an Papam numero. 246.fol.eod.

An occidens adulterum & vxorem ſit ſecurus in terris imperii & eccleſie ibi.nu.247.fo.eo.

An ſi maritus detineat concubinam poſsit occidere vxorem ibi nu.248.fo.eo.

An ſi maritus & fratres mulieris occidant an omnes puniantur & an liceat congregare amicos ibi numero.249.⁊ ſi maritus venenauerit vxorem an teneať de parricidio.nu.250.fo.eo.

An quando licet marito occidere vxorem occidẽdo lucretur lucrum dotis ex ſtatuto & quid cõtra ſi vxor occidat maritum an lucretur lucrũ ex ſtatuto, & dotarium ibi numero.251.& numero.252.fo.eo.

Adulter an occidi poſsit ſtantibus tribus denũciationibus per partem ⁊ an inſcriptis fieri debeãt & an condemnari aut torqueri poſsit ſtantibus dictis denunciationibus, & an talis preſumptio locum habeat in clerico ibi numero.320.fol.126.

An & quando ſi plures occiderint, nec appatet cuius ictu vel vnũ fuit vulnus mortale an omnes teneantur de occiſo & qua pœna & an & quando torqueri poſsint, & quid ſi appareat inceptor rixe an omnes teneantur & ſi ex propoſito coadunati ibi nu.346.fol.131.

An puniatur ſi in ludo ex conſuetudine loci occidat aut in exercitio & colluctatione ibi nu.354 & nu.355.fol.134.

An teneatur ſi familia occidat in captura delinquentem, & reſiſtentem ibi nu.358.& ſi familia ducat condemnatum ad ſupplicium, & timet ne eripiatur occidat an teneatur ibi num. 359.& ſi carceratus iniuſte occidat an teneatur ibi nume.360.fol.eod.

An in crimine raptus tranſigi poſsit & pax fieri in tra.de homi.§.vi.nu.294.fol.125.

An valeat matrimonium inter raptorẽ, & raptã ibi nu.296.& an pœna.l.i.C.de rap.in hoc ſit ſublata ibi nu.297.fo.eo.

An ſi aſtrictiores & pretendentes maiorem dolorem deſtiterint & remiſerint delictum & accuſationem an alii remotiores admittantur ad accuſandum ibi.nu.381.fol.136.

An in ſtupro in quo reſcribi debeat principi iuxta conſt.interim reus poni poſsit ad torturã in tra.de homi.§.vi.nu.319.fo.126.

An valeat ſtatutum ꝙ credatur teſtibus ſingularibus & deponentibus in facto proprio in lectu. nu.164.fol.32.

An ſtantibus plenis probationibus procedi poſsit ad torturam,& an valeat conſuetudo qđ poſſit,& quid ſi perſeuerat in negatione in lectu. nume.34.fol.6. Adde Iſer.in dicta conſti.ſi dãna clandeſtina dicẽs iudices crudeles dicũt velle torquere propter ſocios.item ut exiſtens cõuictus & confeſſus non appellet alias ſemper peccat in luce hoc cum beneficium appellationis non debeat denegari & vide in trac.de homi.§.vii.nume.46.fol.146.

An ſtante cõfeſſione extraiudiciali poſſet reus cogi ad perſeuerandum in confeſsione ibi in lec. nume.192.fol.43.

An ſi proceſſus factus eſt ſuper vulnete morte ſecuta condemnari poſsit de morte ſecuta ex ꝓceſſu facto ſuper vulnere in tract.de homi.§.i. nume.7.fol.50.

An valeat ſententia ſi iudex lætaliter vulnerantem ad mortem ⁊ poſt ſententiam mors ſequatur ibi nume.8.fol.eod.

An probatiões ſuper vulnere proſint ſecuta morte vt de morte condemnetur ibi nu.9.fo.eod.

B

Bannum an & quando faciat indicium ad torturam in lec.nu.70.fol.13.

Barbam expilans qualiter puniatur ⁊ qualiter baſtonans ibi nu.104.fol.19.& in tra.de homi.§. 6.nu.344.fol.130.

Bannitus & foriudicatus an ſtatim quod capitur furca ſuſpenditur in tracta.de homi.§.6.numero.222.fol.119.

Baſtono ſeu baculo percutiens qualiter puniatur & qualirer fiat ſatiſfactio & an banniri & foriudicari poſsit ibi nu.344.fol.130.& ibi de percutiente pugno,& manu vacua.

C

Clericus aſſocians aliquem ea intentione ſi opus fuerit ſe immiſceat efficiatur irregularis id eſt ſi arma preſtiterit preliantibus in tra. de homi. §.iiii.nu.18.fol.68.

Caporalis qui dicatur in tracta.de homi.§.ii.numero.76.fol.57.

Carcerem priuatum an cõmittat detinens debitorem pro debito aut cenſu & an liceat impune in tra.de homi.§.vi.nu.117.fol.118.

Cauſam mortis prebens an & quando puniatur ſicut ſi per ſe occidiſſet in tract.de homi.§.2.numero.78.fol.57.

Cauſam mortis propinquam quot modis dicatur preſtare ibi nu.79.fo.eo.

Clauſula ſaluo, ⁊ reſeruato quid operatur in ſententia i,tra.de homi.§.7.in fine nu.125.fo.154.

Carceratus iniuſte an poſsit occidere cuſtodes

impune & aufugere & an aufugiendo rumpit fideiuſſionem de ſecuro carcere in lec.nume. 116.&.117.fol.109.

Cogitatio ſola an & quando puniatur in tta.de ho mi.§.2.nu.16.fo.51.

Conuictus & confeſſus nõ appellat in lectu.nu.2. &.3.Adde ꝙ conuictus & confeſſus in quibuſdam parificantur vȝ quo ad ſententiam ferendum vt tradit Car.in.c.ar ſi clerici de iudic.in prin.Mod.hiſp.in deci.cri.in glo.teſt.bus cõuictis,quis dicatur conuictus Iſer.in conſti.iuſticiarii non per calendas.fol.6.

Confeſſus tantum aut conuictus tantum aut conuictus & metu confeſſus appellat in lectu.numero.2.fol.eod.

Conuictus & confeſſus an in pecuniariis appellet ibi nu.4.fo.eo.

Conuictus & confeſſus appellando cenſetur facere animo differendi ibi,nu.5.fol.eo.

Conuictus & confeſſus claris ſtantibus probationibus an poteſt confeſſionem ſuam reuocare & probare contrarium ibi nume.6.fo.eod.

Adde conuicto.clerico de crimine cum agitur ciuiliter lata ſentẽtia an poſsit ſuperior virtute illius ſententie tanquam inducentis notorium priuare beneficio formata de nouo inquiſitione Pan.poſt Innoc.in.c.qualiter & quando el 2.de accuſa.in fin.qui dicit ita communiter teneri dicit tamen periculoſum ex quo, idem in omne in.c.per inquiſitionem ſententie oppoſitioni Moder.hiſp.in deciſ.ctim.inde.gloſ.teſta.conuictos.

Conuictus, & confeſſus non appellat in delictis inceptis limita in caſibus nume.10.in lectu.& quot requirantur vt non poſsit appellare numero.11.fo.eod.

Confeſsio ſola an ſufficiat vt condemnatus non appellat tam iure ciuili quam canonico ibi numero.12.fol.eo.

Confeſſus & conuictus per indicia indubitata an appellet nu.13.&.14.fol.eo

Conuictus & confeſſus in tortura an appellet ibi nume.15.fol.eo.

Conſuetudo an aliquod ex ſola confeſsione ſpõtanea vel in tortura pſeuerata poſsit fieri executio ſententie capitalis non admiſſa appellatione ibi nu.17.fo.eo.

Confeſsio ſola abſq; infamia ⁊ notorietate an iur. canonum impediat appellationem & quid de iur.ciui.ibi nume.18.fo.eo.

Confeſsio in tortura perſeuerata nocet ibi nume. 19.fol.eod.

Confeſsio quando eſt facta ſpontanee reconuictus an confeſsio debet eſſe perſeuerata ibi numero.23.fo.7.

Confeſsio ſpontanea an debeat eſſe perſeuerata ⁊ quando dicatur ſponte confeſſus ibi, numer. 24.fo.eod.

Confeſſus an ex nullo & inordinato proceſſu cõdemnatur & an ſponte confeſſo & quid in tortura confitetur ibi nu.26.fo.eod.

Conuictus per dubias probationes & cõfeſſus appellet ibi nu.30.fol.eod.

Conuictus & cõfeſſus non per ſe ſed per procuratorem an appellet num.31.& nu.32.& an confiteri poſsit procurator delictum vt noceat domino.fol.eodem.

Confeſſus in tortura an appellet nume.33.fo.eo.

Cõfeſſus poſt ſententiam an appellet & quid ſi cõfiteatur poſt appellationem an noceat ibi nume.35.fol.8.

Cõfeſſus tantum aut conuictus tantum in enormibus an appellet ibi nu.36.fol.eod.

Confeſſus ficte per ſtatutum quia contumax & conuictus.appellat ibi nu.37.fol.eo.

Cõfeſſus ex forma ſtatuti an ſit vere confeſſus ibi nu.38.& an valeat tale ſtatutum quod ex ſola contumacia non conſtito de delicto poſsit dãnari ibi nu.39.fo.eo.

Cõfeſsio extorta an reuocari poſsit ſtante confeſſione extraiudiciali vel indiciis indubitatis ibi, nume.49.fo.10.

Cõfeſsio ſpõte facta vel extorta an & quando reuocari põt ibi n.50.fo.eo.Adde pro cõfeſsio ſola abſq; probatione an ſufficiat ad capitaliter condemnandum quod ſic dummõ cõfeſsio ſit veriſimilis vt quia preceſſerint inimicitie capitales,& ideo iudex inquirere debet rationem cur fecerit & ſi iudici conſtaret de innocentia non debet attendere confeſsionem ita Bald.in c.i.de cõfe.poſt glo.per text.in.l.i.§.ſi quis vltro.ff.de cõfeſ.Blan.in repe.l.fi.ff.de queſt.nume.36.in 5.eiuſd.

Cõfeſsio iudicialis an & quando noceat & quæ requirantur & an ſtante proceſſu nullo poſsit cõdemnari ibi nu.169.fol.34.Adde blan.in.d. l.fina.nume.32.vbi requiritur ꝙ ſit veriſimilis alias non nocet tam in iudiciali quam extraiudiciali & nume.292.& ibi contra facta coram iudice ſolo vel notatio ſolo non dicitur iudicialis ſed requiritur coram iudice & notario. f.45

Cõfeſsio facta ſub ſpe gratie an noceat ibi numero.173.fol.35.

Cõfeſſus tantum aut conuictus tantum aut confeſſus formidine tormentorum an appellet, & an reſiſti poſsit, & eximi per conſanguineos condemnatus

condemnatus ſtante appellatione, ibi numero.175.fol.36.
Confeſsio ſola quod veneno occidit an noceat vt condemnetur in tracta.de homi.§.2. numero 102.folio.59.
Confeſsio q titium occidi qui viuit an noceat in dicto tracta.in.§.6.numero.181. & an & quando cõfeſsio in iudicio facta poſsit tãquam erronea reuocari & an iurata geminata aut ratificata ibi nu.182.fo.116.
Cõfeſſus an ſtatim q confitetur ſit damnandus, in trac.de homi.§.7.nu.45.fol.146.
Adde quod in clericis an ſufficiat ſola confeſſio clerici de delicto vt condemnetur & priuetur per Mod.hiſp.in deciſ.crim.in gl.cõfeſsiõibus propriis qđ ſic vt ex ea ſola priuetur, & ibi quod clericus cõfitens delictum abſq; accuſatione punitur allegant hoſtie.& Card.in ca.2. de cõfeſ.& Pan.in.c.ſi.de crim.fal.3.not.& ibi q cõdemnatur ad pœnam ordinariam cõfeſſus in inquiſitione,⁊ dicunt vnum q ſi cõfeſsio ſola criminis facta in cã ciuiliter mota non operatur vt cõdemnetur ſed vt ex ea torqueri poſſit & cogi ad perſeuerandum vt per Pau.in.c. qualiter el.2.in fin.verſic.de accuſa.poſt Inn. in.c.per inquiſitionem de elec.
Cõdemnatus ad mortem an ſuccedat & an poteſt facere teſtamentum in tracta.de hom.§.7. nume.35.fo.145.
Cõſtitutiões regni an ſint ſtatuta regni an ius commune in regno & an extendantur de ſimilibus ad ſimilia in trac.de homi.§.1.nu.19.fo.47.
Cõſtitutio regni terminum vite an locum habeat in dante cauſam mortis ibi nu.20.fo.eo.
Cõſtitutiões regni cap.prag.imponentes pœnam publicationis bonorũ & quæ pœnam capitalẽ, & quę perſonales pœnas proſequere in tracta. de homi.§.7.nu.30.31.&.32.fo.44.
Conſilii materiam in trac.de homi.§.5.nu.128.& quis dicatur preſtare conſilium, & de differentia cõſilii & mandati nu.129.& in quo differt conſilium a perſuaſiõe, & inſtigatione numero.130.fol.90.
Conſilium an preſumatur ſi facta locutione ad aures homicidium ſit commiſſum ibi, numero.137.fol.91.
Conſulere quõ dicatur ibi nu.138.fo.eo.
Clericus ſi cõſuluit fieri inſtrumentum bellicum ex quo mors ſit ſecuta num.141.&.142.an ſit irregularis & quid ſi cõſuluiſſet rem illicitam ex qua veriſimiliter mors non eſſet ſecutura ⁊ deinde mors ſucceſsit an ſit irregularis nume. 142.& quid ſi oſtendat tantum futuram vtilitatem nume.144.fol.eo.
Cõſulens an teneatur ſi ille cui datũ eſt cõſiliũ ex interuallo occidat ibi nu.153.fo.92.
Conſilium ſi fuit reuocatum aut non acceptatum an teneatur cõſulens ibi nu.155.&.156.fo.eo.
Conſilium quot modis dicatur preſtari ibi numero.132.fol.90.
Conſulens & perſuadens qua pœna puniatur ibi nu.163.limita vt in nu.164.165.166.167.168. 169.170.171.fo.92.&.93.
Conſulens an excuſetur ſi erat alias facturus faciens & quid in dubio ibi nu.158.& limita.nu. 159.160.& quomodo probetur q erat alias facturus nu.172.& an iuuet cõſulenti, & quid in dubio.nu.173.& nu.174.fo.92.⁊.93.
Cõſilium ſi poteſt habere ſe ad bonum & ad malum qualiter fieri debet interpretatio ibi numero.175.fo.eod.
Cõſulens an teneatur ad emendam & ſatisfactionem damni, & de quo dãno ibi nu.176.& numero.177.fo.eo.
Cõpoſitio an & quando fieri põt & quæ requirãtur in delictis, & an per barones hodie in regno cõmutari poſsit pœna corporalis in pecuniariam & fieri cõpoſitio in trac.de homi.§.7. numero.12.fol.140.
Clericus ſe iactans cõmiſiſſe adulterium qualiter puniatur in tra.eodem.§.6.nu.143.fol.121. Adde mode.Iſpa.in deciſ.crim.in gl.ſequi de ſuis criminibus gloriam & in gl.maledi. ſuſpenditur enim ab officio & beneficio vt no.in.cap. quam ſit de excep.pre.&ibi Pan.poſt Ioan.an. ac.ſan.reſtituere debet vt & ibi qualiter puniatur clericus proferens verba contra romanam ſedem & pontificem q ut hæreticus puniatur & qualiter contra cardinalem, & an pœna.capitu.felicis de pen.in.6.vt per eos in dicta glo. maledici.
Clericus an tradi poſsit curie ſeculari vt puniatur ad mortem & quando in dicto tract.de homi. §.7.nume.57.fo.147.
Cle.prime tonſure an gaudeat in delictis priuilegio fori vt per eccleſiaſticum cognoſcatur ibi nume.93.fo.150.
Adde confeſsio facta coram iudice incõpetẽti an & qũ faciat indicium proſequere vt per doc.⁊ maxime mod.in.l.magiſtratibus.ff.de iur.om. iu.& Deci.in.c.at ſi cleri.de iud.cõmuniter qđ nõ qñ penitus eſt incõpetens ſed prorogabilis tunc facit indicium Ala.in.l.fin.ff.de quæſt.nume.214.& num.218.arguit & limitat tamen in ſecundo niſi reuocetur limita de cõfeſsiõe extraiudiciali in clerico quæ non facit indicium

Dec.in.c.at ſi clerici.ſ1.col.4 limita. Mod.hiſ. in deciſ.crim.in glo.tortura.

Condemnatus ex preſumptione iuris, & de iure an puniatur corporaliter & quid de aliis preſumptionibus & qua pœna punitur condemnatus ex preſumptionibus in lectul.numero.56.folio.11.

Confeſsio in tortura & nõ perſeuerata an noceat & qñ dicatur perſeuerare ibi nume.16.fol.6.⁊ nu.22.fo.l.eo. Adde quod ſi quis cõfitetur ĩ tormentis non ſtatim eſt puniendus niſi perſeuerauerit in cõfeſsione.l.i.§.diuus.ff.de cuſt.reo. nec iudex imponet timorem tormentandi oſtẽdendo ſibi corãm & dicendo niſi ratifices reiterabo te ad torturam ſed placabiliter dicere debet ei tu confeſſus fuiſti hoc & hoc ſi feciſti nõ tormentaberis dic verũ ſi tũc perſeuerat valet prima confeſsio nec audiatur poſtea dicendo contrarium niſi probet tormentatus iuſtum terrorem ex quo fuit inductus ad confeſsionem, & debet eſſe interuallum de vna cõfeſsione ad allã.l.quod ait.§.fi.ff.de adult.verba ſunt Iſer. in conſti.ſi damna clandeſtina

Confeſsio extorta in tortura legitimis indiciis nõ precedentibus an & quãdo noceàt ſibi & aliis in trac.de homi.§.7.nu.47.fo.146. Adde Iſer. in.d.conſti.ſi damna clandeſtina ꝙ perſeuerata non nocet nec preiudicat p.c. reg. tormenta. Barto.in.l.de minores.§.ſi plurium.ff.de quæſtioni. Ange.& Imo.in.l.celſus.in fine.ff. de acqr.hęre. Bal.ĩ.l.fi.C.de accuſa.in fin. nouiſsime Blãc.in repe.l fin.ff.de quæſt.nu.221.

Clerici an torqueantur ſi non ſunt infames, & de crimine diffamati ibi in lec.nu.161.fol.32. Adde ꝙ etiam presbyteri torqueri poſſunt ſtãtibus indiciis vt per Pan.in.c.cũ in contemplatione de reg.iur.& ꝙ adſit cauſa torquendi vt delictũ amplia etiam ſi ciuiliter contra eũ agatur vt nota Pa.& Felip.fran.in.c.dilectis de appel.dummodo ſint de crimine diffamati & infames Cor.& Barba.in.c.i.de depo.dicunt eſſe communem licet Alex.in.c.i.de off ordi.tenuerit contrarium & per Cur.in trac.nobili fol.15. qui dixit etiam ſi contra clericũ eſſent mille indicia torqueri non poteſt niſi ſit diffamatus de crimine & ideo Fel.in.c.de hoc de ſimo.dixit ꝙ confeſsio extraiudicialis in clerico non facit indicium ad torturá idem Dec.in.c.at ſi clerici ſ1.col.4.fal. & limi.vide Moder.Hiſp.in deciſ.crim..in glo.tortu.& ibi an torqueri poſsit clericus ex confeſsione facta corá laico,& ibi an & quando clericus torquẽdus prius debeat degradari & quid in aliis exiſtentibus in dignitate ꝙ ſic licet ſecus ſit in clerico Ana.in.c.i.de ſortile. Alex.poſt Bar.in.l.omnes.C.de decur. lib.10.in aliis text.in.l.proditore.ff.de re.mi.& ibi añe. Ana.& Bolo.in conſi.i.ſi in prima inſtantia non fuit petitum clericum torqueri an peti poſsit in cauſa appellationis& ibi qualis eſſe debeat tortura clericorum ⁊ ꝙ mitior quam laicorum & ibi de ratione ꝙ non fidiculis, & aculeis & an ſit excommunicatus torqueri faciens per laicos & an per manus laicorum torqueri poſſet ꝙ non & ꝙ eſt excommunicatus,⁊ an ſi eſt varius teſtis clericus torqueatur ꝙ ſic ſi non presbyter. & vide in lectu.nu.180.fol.38. de clerico torquendo & Maran.in ſpecu.au.4 par.in fin.11.diſtinctio.

Cõfeſsio facta in tortura aut formidine tormentorum an noceat & an valeat conſuetudo ꝙ noceat & quando dicatur facta formidine tormẽtorum & an ſi facta ſit in carcere & an ſi minatur & terreat, & quid ſi leuis ſit tortura, & limita multipliciter quando noceret ibi in lectu. nume 172.fol.35.

Confeſsio in dubio an videatur facta metu tormẽtorum an ſponte ibi.nu.147.fol.29.

D

Defenſionis materiam, & an liceat occidere pro ſua defenſione tract. de homi.§.6.nu.26.& an peccet & fiat irregularis ſacerdos qui ſe defendit & occidit in celebrando & poſsit celebrare ibi nu.27.fol.101.

Defenſio an ſit licita bannito ibi nu.28.fo.eod.

Defendere an liceat res occidẽdo ſicut corpus ibi nu.29 & nu 30.⁊ an ex interuallo nu. 31. & qd ſi iniuſte res ſit poſsidentur nu.32.& quid ſi res parui preiudicii nu. 33.⁊ quid in iure diuino nu. 4 & an liceat perſonis eccleſiaſticis & religioſis nu.35 & nu.36.& an pro eandem defenſione liceat amicos congregare nu.37.fol.eo.&.102.

Defenſio quibus liceat & contra quos & an bannito & an forIudicato ibi.nu.70.fol 109.

Defendere an liceat contra officialẽ exequentem & reſiſtẽtẽ ibi nu.73.& an contra familiam officialis ibi nu.77.& an & quando liceat reſiſtere officiali ibi nu 78.& an defecto torquẽtẽ & an contra ducentem ad mortem iniuſte condẽnatis & an cum amicis ibi nu.80. & nume.82. ſo.eo.& fol 105.

Defenſio licita eſt cum moderamine inculpate tutele & in quibus conſiſtit moderamẽ ibi nu.95. & an equalibus armis ibi.nu.96.& ſi baſtono inſultetur an liceat enſe ſe defendere.nu.97.& quid ſi vellet pugno percutere ille gladio nu. 98.& ſi robuſtus pugno percutit an debili li-

ceat enſe percutere ibi nu.99.& qũo intelligatur moderamen ibi nu.100.fol.107.

Defenſio incontinenti fieri debet & qñ dicatur in continenti fieri nume.108.& nu.110.& an articulari debet factum incontinenti, & probari ibi nu.109.fol.108.

Defenſio an debeat eſſe neceſſaria vt excuſetur & ſi teſtes dicant feciſſe ad defenſionẽ & non dicant neceſſariam an probent neceſſariam defenſionem ibi nu.126.fol.109.

Defendendo ſe excedens qua pœna puniatur & ꝑ exceſſu in ſe defendendo etiam ex propoſito, ibi nu.156.& nu.158.fol.112.

De verbis inquiſitione aut accuſatione de auxilio ſcienter & appenſate in trac.de homicidio.§.4.nume.61.& de verbis maleficio ſemp aſtẽt. numero.62.de pluribus inquiſitis qualiter dici debet alter alteri an vnus alii, & alius alii.numero.63.fol.72.

Dolus requiritur in homicidio vt puniatur pœna ordinaria nõ lata culpa in tra.de homi.§.2.n.3.& ſeq.& ſtante ſtatuto fol.49.

Deducẽs dolũ in accuſatione & ꝓbat de lata culpa ſuccũbit ſecus ſi deducit latã culpã & ꝓbat dolum condemnatur.ibi nu.7.fo.50.

Dolus an & quando cũ dolo compẽſentur in tra.de ho.§.6.nu.104.& ibi nu.105.ſi vnus adulterat vxorẽ alterius & alter alterius an cõpẽſenſ delicta & ſi vir detinet cõcubinã an mulier adultera perdat dotẽ, vt compenſentur delicta ibi numero.106.fol.108.

Delicta leuia & grauia quę dicantur in trac.de.ho. in.§.5.nu.104 fol.87.

Delictũ an probeſ ꝑ inſtrumentũ pacis & indulti preſentationẽ in tra.de ho.§ 6.nu.383.fol.137.

Diuturnitas temporis an excuſet a pœna ordinaria delicti & homicidii ibi nu.385.& an excuſet teſtem a periurio ibi nu.386.fol.eo.

Doctori atteſtanti de cõſuetudine an credatur in lec.num.52.fo.10.

Dormiens ſi delinquat an & qualiter puniatur in trac.de ho.§.6.nu.25.fol.100.

Duellum an hodie ſit licitũ vt vnicuiq; liceat indicere in trac.de ho.§.6.nu.337.& ꝙ requirantur in duello.nu.338.& an in caſu quo licitũ ſit duellũ ſi condemnaſ ſuper ſedeaſ in executione ſi duellũ offeraſ ibi nu.339.qualiter puniãſ iure canonũ dic vt in.c.1.de cle.pur.in due. qd intelligitur qñ voluntarie & non ductus aliqua neceſsitate licet non ineuitabili vt ibi per Pan.& vide in.c.quod in dubiis de pœnis & ibi Panor.ſi mors ſequatur aut mutilatio membri an efficiatur irregularis & diſpenſari poſsit & quid ſi defenſio non erat ineuitabilis dic vt per Panorm.ibi & per Moder.hiſp.in deci.crim.in gloſ.duellum, & in gloſ.naues ad pugnam. fol.129.&.130.

E

Ebrietas an excuſat a pena delicti cõmiſsi ꝑ ebrietatem in trac.de homi.§.6.nu.22.fol.100.

Ebrietatis vitio blaſtemãs qualiter puniaſ ibi nu.23.nu 24.de pœna contra clericum ebrium traditur.in.c.a crapula de vita & hon.cle.ꝙ ſi monitus non abſtinuerit, ſuſpenditur ab officio & beneficio & vide Moder.hiſ.in dec.cri.in glo. ebrii.fol.eod.

Executio pœnæ capitalis differtur ſi immineret periculum vite principis, & an acceleretur.in trac.de homi.§.vii.nu.76.fol.149.

Executio an acceleretur ſi timeſ dãnũ eripi ꝑ cõſanguineos cõdẽnati ibi nu.80.fo.eo.

Executio an retardeſ ſi offerat capere delinquentes & latrones & cõtra principẽ cõſpiratores & reuelare tractatũ ibi nu.76.fo.eod.

Executio an differatur ob tumultum populi ſedãdum ibi nu.79.fol.eo.

Executio an differatur ob reditionem rationũ qa magnus campſor ibi nu.82 fo.eo.

Executio mulieris pregnantis an differatur vt pariat ibi nume.83.fol.eo.

Executio differtur ob neceſsitatem alterius criminis indagandi ibi nu.84.fo.eo.

Executio an differatur ſi accuſatur de maiori crimine ibi nu 88.fo.150.

Executio an differatur per ſuperuenientem furorem poſt ſententiam ibi nu.89 fol.eo.

Executio an differatur propter accuſationem teſtium de falſo ibi nu.90.fol.eo.

Executio an differatur ꝑ appellationẽ interpoſitã per cõſanguineos ibi nu.91.fo.eo.

Executio an differatur ꝑ clericatũ qa effectus clericus ibi nu.92.ꝑ quem puniatur fol.eod.

Executio differtur & liberaſ ſi poſt ſniam liquet de innocentia ibi nu.95.fol.eo.

Executio an ſtatim fieri debet poſt aſſumptionẽ corporis Chriſti & an condẽnatis denegari poteſt corpus Chriſti ibi nu.102 fo.151.

Error an excuſat a pœna ordinaria delicti in.d. tra.de homi.§ 6.nu.179.& ibi ſi fuit condemnatus vt eruatur vnus oculus vel amputeſ una manus puta dextera, & executorem errorem eruat alium vel amputet aliam manum an iterũ puniendus ſit & executor puniaſ ibi nu.180. & ibi ſi condẽnetur titius qui non viuit vel cõfitetur occidiſſe titium qui viuit an puniaſ ibi nume.181.fol.115.&.116.

Eximens cōdemnatum de manu officialis qualiter puniatur in tra. de homi. §. 6. nu. 74. & quādo & an teneatur vide per Mod. hiſp. in deciſ. crimi. in glo. violentieq; illatores ꝙ eximens p vim aliquem de manibus familie vel carcere tenere tanquam fideiuſſor & ad id quod tenebatur captus & carceratus & p Iaſ. in §. pœnales inſti. de actio. poſt fab. fo. 105.

Extenſio an & quando in penalibus admittatur in lect. nume. 100. fol. 18. in trac. de homi. §. 6. nume. 274. fol. 122.

Exculpatio offenſi vel condemnati dum ducitur ad ſupplicium an & quando proſit exculpato ibi. §. 6. nu. 356. fo. 134.

Error & ignorantia an excuſet a pœna ordinaria ibi nu. 179. fol. 115.

F

Foriudicatus an appellare poteſt & an ſupplicare & ſi reſcribit princeps in ſupplicatione an valeat reſcriptum abſq; clauſula non obſtante in lec. nume. 60. fo. 12.

Foriudicatus habetur pro mortuo quo ad bona, & perſonam & hoſtis reputatur publicus & a quocunq; offendi, & occidi poteſt numero 61. fo. eodem.

Foriudica. cōſequitur premium de quo ibi in. d. cōſti. pœnam & an ipſo iure cōſequatur, & an id cōſequitur ſi ſe defendendo occidat & qualiter intelligitur conſequi premium, & ſi ex pluribus delictis ſit foriudicatus an ab omnibus cōſequitur premium an ab vno tantum ibi numero. 62. fo. eo.

Foriudicatus an aliquo caſu poſſet appellare, & an valet ſtatutum & conſti. pœnam ꝙ ex contumacia occidi poſſit & contumax non poſſit appellare & in quo differt ſtatutum adita cōſti. ibi nu. 63. fol. eo.

Foriudicatus quando capitur & peruenit in fortiam iudicis qualiter proceditur & ecōtra cum ſit executio ibi nume. 64. fo. eo.

Forma citationis in foriudicando qualis eſſe debeat & qualiter proceditur ibi nu. 67. fo. 13.

In foriudicando qualiter bannitur. & quid debet cōtinere bannum & quando incipit currere annus in foriudicatione & an infra annum poſſet foriudicari & an infra annum poſſet citatus cōparere & an capi poſſit infra annū & infra qđ tempus ibi nu. 69. fo. eo.

In foriudicato quotuplex citatio requirit ibi nume. 71. & an vnica ſufficit fol. eo.

Foriudicari an poſſit in circulo anni & quando & quid obſeruatur ibi nu. 72. fol. 14.

Foriud. an habetur pro conuicto, & confeſſo in aliis delictis ꝙ in eo in quo fuit citatus ibi numero. 73. fo. eo.

Foriudicatus an poſſit de nullitate dicere & quæ poſſit opponere vt non moriat ibi nu. 74. f. e.

Foriudicari an poſſit ſi liquet iudici de innocentia ibi nu. 76. fol. eo.

Foriudicato a bannito an tollatur defenſio & an valeat ſtatutum & conſti. tollens defenſionem ibi nume. 77. fo. eo.

Foriudicatum an liceat veneno occidere & quādo in tract. de ho. §. 2. nu. 20. fol. 51. & nu. 101. fo. 68. & in. § 6 nu. 230. fol. 119.

Fideiuſſoribus relaxando an ſatisfactū ſit reſcripto de retinendo tutel. & in tuta cuſtodia in §. 6. nu. 318. fol. 126.

Fugere an teneat inſultatus vt nō teneatur occidens in tract. de homi. §. 5. nu. 44. fol. 80.

Furor an excuſat furioſum a pœna homicidii in tra. de ho. §. 6. nu. 13. & quid ſi occidit ante furorem an puniatur exiſtens in furore nu. 14. & an ſi furor ſuperueniat poſt ſententiam an impediatur executio ibi nu. 15. fol. 100.

Furioſi confeſſio an noceat ibi nu. 16. fo. eo. & qđ ſi habeat dilucida interualla an preſumatur deliquiſſe tempore ſanitatis ibi nu. 18. fo. eo.

Furor qualiter probetur nu. 17. fol. eo.

Furtum qualiter puniatur & quæ ſit pœna furti & qualiter cōtra fures procedatur & an ſimplex cōfeſſio de furto abſq; alia probatione noceat, & an pro pluribus minimis furtis capitaliter puniatur, & an pro paruo furto pœna minuat in lect. nu. 96. fo. 18. Adde de pœna cleri. furantis an deponi debet & an ſit infamis dic vt pro Moder. hiſ. in deci. crim. in gl. fures poſt Panor. in. c. at ſi clerici. de iudi. & Are. in. c. cū non ab homine eo. tit. & Fely. in. c. qualiter & qñ el. 2. §. ad corrigendos. 5. col. de accuſ. Errans rem ſi neſciat cuius ſit an teneatur de furto in tra. ho. §. 2. nume 58. fo. 55.

Furce an erigi poſſint in domo & iuxta domum delinquentis & in quo loco erigi debent & an in alio loco quā ſolito fieri poſſit executio, & ſuſpenſus deponi poſſit a furca abſque licentia iudicis in tracta. de homi. §. 7. nume. 20. & nume. 21. fol. 142.

G

Guerram mouens in regno an teneatur crimine læſæ maieſta. & quæ pœna & quæ requiratur in tracta. de homi. §. 6. nu 340. & nu. 341. & an etiam teneantur de vi publica nu. 342. & qua pœna teneatur clericus faciens violentiam in bonis alterius, & an ſicut laicus puniatur, & quid in beneficiis ſi facit violentiam poſſeſſori glo. &

glo. & Panor. in. c. i. de dolo, & contum. & per Fel. in. c. eccle. S. Mariæ colum. 23. ver. ſequitur eam, & beneficio in. c. cum qui de preben. in. 6. Moder. hiſp. in deciſ. crim. in gloſ. violentiæ illatores fol. 130.

H

Homicidium qualiter probetur, & de teſtibus dicentibus vidiſſe rixari, & inde ſedata rixa fuit viſus vulneratus, vel mortuus an ſit probatum in lect. nu. 105. fol. 20.

Homicidium quid ſit, & vnde dicatur in tract. de homi. nu. 1. §. 1. fol. 46.

Homicidii ſpecies quotuplex ſit in tract. de hom. §. 2. nu. 1. fol. 49.

Homicidium voluntarium quid ſit ibi nu. 2. fo. eo.

In homicidio voluntario dolus, & animus requiritur ibi nu. 3. fol. eo.

Homicidium eſſe caſuale facit præſumi amicitia, & conſanguinitas ibi nu. 36. fol. 52.

Homicidium commiſſum ex poculo amatorio, quia mors fuit ſecuta, vel abortionis cauſa, an teneatur de homicidio ibi num. 103. fo. 59. & de pœna ſumentis poculum, vt faciat abortionem nu. 105. & de muliere ſummente poculum, vt non concipiat qualiter puniatur nu. 106. & de muliere faciente abortum, an & quando puniatur, & quomodo nu. 107. fol. 60.

Homicidium conſanguinei an præſumatur caſuale, an doloſum ibi nu. 153. fol. 63.

Homicidium caſuale qualiter puniatur iure ciuili canonico & regni, & an ſit punibile, & de exẽplis in caſuali homicidio, & ꝙ dicatur caſuale proſeqnere in tra. de homi. §. 3. nu. 1. fol. 64.

Homicidium quot modis committatur in trac. de homi. §. 4. nu. 1. fol. 66.

Homicidium clandeſtinum qualiter puniatur, & quę requirantur ibi nu. 49. & ibi n. 47. ſi teſtes dixerint vidiſſe commiſſum homicidium in tali territorio an probent maleficium clandeſtinum, vt puniatur vniuerſitas adde aliqua tradita in homicidio clandeſtino per Maran. in ſpe. in ver. inquiſitio fol. 65.

Homicidium quot modis committatur, & quot modis lingua committatur homicidium in tracta. homi. §. 5. nu. 1. fol. 77.

Homicidiũ ex quibus cauſis excuſetur proſequere materiam per totum. §. 6. & nu. 1. & an ætas minore, & quando nu. 2. & an infans, & an adultus, & doli capax ibi nu. 4. & ſi geminaſſet delictum an reputeť maior nu. 5. fol. 99.

Homicidium quæ ſit pœna introducta in omni iure, tam diuino, & canonico quam ciuili, & regni in. d. tract. de homi. §. 7. nu. 3. fol. 139. Adde ꝙ homicidium iure canonico computatur inter grauiora, & horribilia crimina, vt notat Panor. in. c. cum contingat. 6. co. de foro compe. ideo clericus deponendus eſt. c. cum non ab homine iuncto. c. tuæ de pœnis Ana. in. c. i. de patr. qui fil. occi. & vide per hoſti. in. ſum. §. qua pœna ver. & hoc intelligetur vbi perpetuo detruditur quando voluntarie commiſſum eſt, & priuatur beneficio non ipſo iure, ſed per ſentẽtiam, & communiter concluditur, vt per Fely. in. c. inquiſitionis de accuſ. & Ana. ibi poſt Inno. eſt. c. cum noſtris de cona. præbe. Dec. in cõſi. 166. 1. vol. Præpoſ. in. c. ſtudeat. 50. diſtinctio. co. fi. & per Corſ. in ſing. in ver. ſententia el. 2. vbi dicit ita communiter teneri licet. Barba. in d. c. cum non ab homine contrarium tenet, & vide per Moder. hiſp. in deci. crim. in gl. homicide vbi etiam quot modis committitur homicidium ꝙ facto, præcepto, conſilio lingua, vt no. glo. in. c. ſicut dignum de homi. & ꝙ excuſatur homicidium ex eiſdem cauſis ex quibus laici excuſantur de quibus per Mar. in. l. i. ff. de ſica. & dicunt 45. cauſas ponere Iac. boulen. in repeti. l. capitalium. §. famoſo. ff. de pœnis.

Homicidium committens an poſſit eſſe teſtis ibi nu. 36. fol. 145.

Homicida an & qualiter teneatur filiis mortui ad intereſſe ibi nu. 37. fol. eo. Adde. Maran. in ſpe. au. 4. par. 1. diſt. 1. col. vbi haberi extimatio operum ad totum corpus, & quantum lucrari potuiſſet ſi viueret habita etiam conſideratione ad artem, & exercitium quam exercebat.

Hæreticorum receptatores qualiter puniãtur fautores receptatorum, & credentes, & quæ ſint pœnæ introducte, & quid ſi occultat tantum qualiter puniatur in tract. de hære. num. 163. & nu. 164. fol. 175. vide per Moder. hiſp. in deciſ. crim. in glo. hæretici vbi de pœnis credentium fautorum, & ibi ꝙ ſunt excommunicati, & deponuntur, & ibi qualiter intelligitur verbum credentes vȝ non ꝙ credant eorum erroribus alias eſſent hæretici, ſed quia credant bonos viros hæreticos, ita declarat, aut in. c. excommunicamus lo. 2. de hære. & Ana. i. §. credentes, & ibi ponit remiſſiue. 14. pœnas hæreticorum, vt per Silueſ. in ſum. in parte hęreſis, & de pœnis receptatorum, & fautorum ponunt dicti Moderni, etiam in glo. hære. recep. ꝙ deponantur, vt ibi, & nunꝗ reſtituanť abſꝗ indulto ſpeciali ſedis apoſt. & eis denegatur ſepultura, & ſacra non exibentur, & amittuntur priuilegia.

Hæreticus an ſit credens erroribus eorum ibi in tract. de hære. nu. 57. fol. 161.

Hæreticus an ſit potens reuocare aliquem ab hæreſi,& non reuocat ibi nu.58.fol.eo.

Hæreticus an ſit faciendo nouam ſectam contra fidem ibi nu.59.fol.eo.

Hæreticus eſt qui contra Chriſti. & articu.fid. & contra præcepta eccleſiæ credit, vel operatur ibi nu.60.fol.eo.

De proceſſu hæreticorum proſequere,vt infra,& primo ad quem ſpectat cognitio hæreſis ad eccleſiaſticum,an ad ſecularem, & an ſit mere eccleſiaſticum ibi num.61.fol.162. Adde quando crimen eſt mixtum, an vterq; iudex procedere poſsit, & ſi puniat vna pœna iuris ciuilis,an alia canonum per eccleſiaſticum puniri poſsit p Mará.in ſpe.au.4.par.1.d.ſt.5.col.ver.aute. de hæreſi qui iudices cognoſcere poſſunt, & quis ſit iudex ordinarius,an epiſcopus, & quis ſede vacante ibi nu.65. & 66.fol.eo. &.185. & qui dicantur iudices delegati in crimine hæreſis nume.67.fol.eo.

Hæreticorum pœnæ ordinarie,& extraordinarie quæ ſint,& an pœna ignis iure canonum,& regni,& an priuilegium perſonæ operetur, & an ſecularis cogi poteſt ad imponendum talem pęnam,& an requiratur incorrigibilitas,vt degradari poſsit ibi nu.132.& nu.133.& per quos degradari debent nu.134. & ibi de forma degradationis fol.171. & ſequen. vide & Adde Modest.hiſp.in deciſ.crim.in glo.hæreti. vbi quę ſit pœna hæreſis ꝙ beneficio priuetur, & ipſo facto, & poſt delictum non poteſt beneficio renunciare,& an regula cancellariæ de beneficio poſſeſſo ſub nu.32.habeat locum in impetrante beneficium hæretici ꝙ non. recuperet tamen beneficium ſi redierit ad fidem ante tamen ſententiam non poteſt,& ꝙ pęna principaliorum eſt hæretici ꝙ degradatur,& curiæ ſeculari traditur niſi vellit ſe corrigere, & redire euitat.n. pœnam ignis, & degradationis tamen ſi tradiſ perpetuo carceri rediens degradatur niſi relapſus fuerit, nam degradatur, & traditur curiæ ſeculari & ꝙ in tribus caſibus clericus traditur curiæ ſeculari poſt par. & Felyn.in.c.at ſi clerici de iud.& quando fuerit inuentus in hæreſi,⁊ quando fuerit relapſus,& quando ſe cōpurgauit, & reincidit, & ſi abiurat hæreſim detruditur depoſitus in carcere,vt per doct.in.d.c.at ſi clerici,& in.c.pe.de hære.quæ degradatio poteſt fieri per ſolum epiſcopum iuxta.c.i.de hęret.in.6.

Infra quantum tempus peti poteſt publicatio bonorum,& an præſcribi poſſunt,& infra quantum tempus nu.142.fol.172.

Hæreticus an ſit infamis,& a teſtimonio excludatur ibi nu.143.& an ſit excommunicatus num.144.fol.eo.

Hæreticus an priuetur omni beneficio ibi numero.145.fol.eo.

Hæretica mulier an teneatur dotare filiam ortodoxam ibi nu.149.fol.173.

Hæretici filii vſq; ad quam generationem priuentur a dignitate obtinenda ibi nu 146.fol.172.

Hæreticus an careat ſepultura ibi nu.147.fo.173.

Hæreticus an a quocunque occidi poteſt ibi nume.148.fol.eo.

Hęretica mulier,an gaudeat priuilegio mulierum ibi nu.150.fol.eo.

Hæreticus an teſtari poſsit, & an contrahere, an educare, & an iudicare,an eſſe notarius, & an valeant geſta per eum,& an ei legari poteſt et in teſtamento militis ibi nu.152.fol.eo.

Hæreticus an cogatur ad obſeruantiam iuramenti ibi nu.152.fol.eo.

Hæreticus an petere poſsit reſtitutionem bonorū & rerum eccleſiaſticarum, & an poſsit habere ſeruum chriſtianum,& an habere ſynagogam, & an vbiq; puniri poteſt, & an expelli a ciuitate ibi nu.153.fol.eo.

Hæreticus reuerſus ad fidem,an ordinari poteſt,⁊ an agere ſi hæres inſtitutus ſit,& an cum eo cōuerſare, & an reſcriptum impetrare ibi numero.154.fol.eo.

Si hæreticus eſt Papa licet eligi non poteſt,& promoueri tamen ſi eligatur valet electio ibi num.155.fol.eo.

In exterminum hęreticorum euntes indulgentias ibi nu.156.fol.eo.

Hæreticus punitur aliis pœnis extraordinariis ibi num.158.cum ſequenti fol.eo. & qualiter euadantur pœnæ ordinarie, & extraordinarie, & primo ſi abiurauerit hæreſim, & redierit ad fidem,⁊ ſi noluerit iurare,an ſtatim habetur pro hæretico,& an bona recuperat ſi abiurat, ⁊ de pœna relapſis ſtatuta ibi nu.159. forma autem abiurationis,& forma abſolutionis ponitur ibi nu.160.fol.174.

Hæreſis quid ſit,& vnde dicatur, & qui dicaſ hęre.in tra.de hære.n.1.& an ſi gioco profert verba hęretica ibi nu.2.fol.157. Adde Mod.hiſp.in deciſ.crim.in glo.hæretici qui dicantur.

Hæreticus an & quando ex ſola voluntate condemnari poteſt ibi nu.3.fol.eo.

Hæreticus pertinax qui dicatur ibi nu.4.fol.eo.

Hæreſis vnde dicatur ibi nu.5.fol.eo.

Hoſpes ſi dederit potū bannito tranſeunti an excuſetur ibi nu.168.fol.175.

Hæreſis quot modis contrahitur proſequere nume.6. & primo deſuiando a fide Chriſti etiam non defendendo, & leuiter aduerſando, vt ibi folio.168.
Hæreſis contrahitur adhærendo opinionibus illorum qui damnati ſunt ab eccleſia numero.7. folio eodem.
Hæreticus an ſit dubius in fide, & quando ibi nume.8.fol.eo.
Hæreticus an ſit aſſerens vſuras eſſe permiſſas, & quando nu.9. & nume.10. & an Papa diſpenſet fol.eo.
Hæreticus an ſit recuſans iurare, & quando nume.11.fol.eo.
Hęreſis an contrahatur aſſerendo votum pauper tatis non includi ſub voto religionis ibi numero.12.fol.eo.
Hæreticus an ſit ſi dicat non poſſe penitere eũ qui in peccatis vixit vſq; ad ſenium ibi n.13.fol.eo.
Hæreſis an ſit dicere Papam non habere poteſtatem dimittendi peccata ibi nu.14.fol.eo.
Hæreſis an ſit dicere Imperatorem non eſſe monarcam ibi nu.15.fol.159.
Hæreſis an & quando contrahatur per nouũ ſenſum, & opinionem ibi nu.16.fol.eo.
Hęreſis an contrahatur aſſerendo fornicationem non eſſe peccatum nu.17.fol.eo.
Hæreticus an ſit recuſans ſe purgari in caſu hæreſis nu.18.fol.eo.
Hereticus an ſit defendens hæreticum, & pro eo aduocans ibi nu.19.fol.eo.
Hæreticus an ſit credendo hæreticis ibi numero 20.fol.159.
Hæreticus an ſit ſi ſteterit per annum in excommunicatione ibi num.21. & an non recipiendo communionem per annum nu.22.fol.eo.
Hæreticus an ſit inuocando dæmones, vel idolis ſacrificando, & per ſortilegia nu.23. & nu.24. & de pœna ſortilegii clerici vide Moder. hiſp. in deci.crim.in glo.ſortilegii vbi deponitur, & detruditur poſt Deci.in.c.at ſi clerici de iudi & Arnal. Alber. in.c.quoniam de hær.in.6. & de pœna conſulentis auruſpices, & incantatores in glo.conſulere auruſp.fol.eo.
Hæreticus an ſit qui dicit noctis tempore accedere cum mortuis nu.25.fol.160.
Hæreticus an ſit blaſfemans Deum ibi n.26. & de pœna blaſfemiæ, quæ ſit iu.du. & can.per Moder.hiſp.in deci.crim.in gloſ.blaſfemiæ fol.eo.
Hæreticus an ſit oppugnando priuilegia eccleſiæ ibi n.27. & an contendendo canones, & ſtatuta eccleſiæ aſſerendo Papam non habere poteſtatem condendi canones ibi nu.28.fol.eo.
Hæreticus an ſit dicendo eſſe poſſe duos vicarios Chriſti ibi nu.39.fol.161.
Hæreticus an ſit aſſerens Papam in temporalibus non habere poteſtatem ſicut in ſpiritualibus ibi nu.29.fol.160.
Hæreſis an contrahatur per ſimoniam n.31. & de pœna ſimoniæ per Mod.hiſp.in deciſ.cri.in gl. ſimoniaci vbi ipſo iure priuat beneficio, & deponitur ſi occultus non eſt, & qui admittantur ad accuſandum ibi per eos.30.fol.eo.
Hæreſis an contrahat per ſciſma ibi nu.32.fol.eo. Adde Mod.hiſ.in deci.cri.in glo.ſciſmatici vbi traditur curiæ ſeculari degradatus declara, vt p Io.an.Pan.& Deci.in.c.cũ non ab hoīe de iud. & q̃n ſciſma eſſet contra eccleſ. ꝗ intellige quã ſciſma eſt cum hæreſi, vt quia credat eccleſiam eſſe poſſe penes duos inſolidum, vel faciendo nouam ſectam, & non a ſtatuta contra eccleſiam, & per Areti.in.d.c.cum non ab homine.
Hæreſis an contrahatur priuilegia eccleſiæ auferendo ibi nu.33.fol.eo.
Hæreſis an contrahatur aſſerendo peccata non dimitti niſi a ſolo Deo, & non per Papam ibi nume 34.fol.eo.
Hæreticus an ſit officialis differens præſtare auxilium contra hæreticos ibi nu.35.fol.eo.
Hæreticus an ſit negans infernum, & paradiſum, & aſſerens animam eſſe mortalē ibi n.36.f.eo.
Hæreticus an ſit aſſerens decimas non deberi ibi nu.37.fol.eo.
Hæreticus an ſit apoſtata, & profeſſus recedens a religione, & contrahat matrimonium ibi nume 38.fol.eod. quotuplex ſit ſpecies apoſtaſiæ, & quæ ſit pœna poſt Panormi.in.c.i.de apoſt. per Moder.hiſp.in deciſ.criminali.in glo.apoſtati quod pœna depoſitionis eſt ſtante incorrigibilitate niſi ſit apoſtata fidei, nam punitur, vt hæreticus.
Hæreticus an ſit non conſecrans, nec celebrans cum hoſtia conſecrata nu 39. qua pœna puniatur celebrando, & nõ ſumat corpus Chriſti Moder.hiſp.in deci.crim.in gl.aliquotiens inſuper celebrando, & de pœna celebrātis ſuper rebus actis ad faciendum ſortilegia in gl.ſuper rebus actis ad faci.ſorti.fol.161.
Hæreticus an ſit negans ex latere Chriſti ſanguinem, & aquam exiſſe ibi nu.40.fol.eo.
Hęreticus an ſit tenendo animam eſſe ſanguinem & ex pſiti materia generatā ibi nu.41.fol.eo.
Hæreticus an ſit contendens hiſtorias bibliæ ibi nu.42.fol.eo.
Hæreticus an & quando contrahatur pro contumacia ibi nu.43.fol.eo.

Hæreticus an ſit perſiſtens in notorio crimine,& ſi incorrigibilis ibi nu 44.fol.eo.

Hæreticus an ſit recuſans iurare ad purgationem ibi nume.45.fol.eod. Adde Moder.hiſp.in deciſ.crim.in gloſſ.in qua ſi defe. vt igni.pub.vbi ſi defecerit in purgatione qualiter puniatur clericus,& de ipſa purgatione in gloſſ.defici probat. leg.

Hæreticus an ſit credens hæreticis ibi nume.46. fol.eodem.

Hæreticus an ſit epiſcopus inſtituens hærede͂ conſanguineum ibi nu.47.fol.eo.

Hæreticus an ſit fauens hæreticis ibi numero.48. fol.eodem.

Hæreticus an ſit frangens imaginem Ieſu Chriſti, & ſanctorum ibi nu.49.fol.eo.

Hæreticus an ſit inuocando demonem ad actum luxuriæ ibi nu.50.fol.eo.

Hæreſim an contrahatur poſt apoſtaſiam ibi numero.51.fol.eo.

Hæreticus an ſit adhærens opinionibus reprobatorum ibi nu.52.fol.eo.

Hæreticus an ſit aſſerens Chriſtum non eſſe aliqd ſecundum ꝙ homo ibi nu.53 fol.eo.

Hæreticus an ſit abiurans, & reincidens ibi numero.54.fol.eo.

Hæreticus an ſit officialis recuſans iurare obſeruare ſtatuta eccleſiæ ibi nu.55.fol.eo.

Hæreticus an ſit aſſerens animam rationalem no͂ eſſe formam humani corporis ibi nu.56.fo.eo.

I

De inquiſitoribus hæretice prauitatis.

Inquiſitor hæretice priuatis quis eſſe poteſt,& an minor.40.annis ibi nu.68.fol.163.

Inquiſitores hæretice prauitatis habeant iuriſdictionem inſolidum ſi plures ſunt ibi n.69.f.eo.

Inquiſitores delegati i dioceſi epiſcopi an habeãt priuatiue iuriſdictionem an cumulatiue,& quis præferatur ab omnibus citantibus ibi nu.71.& an vterꝗ procedat in citando torquendo,&c. procedendo ſniando, & an abſoluendo n.72.f.eo.

Inquiſitores qualiter ſe habere debent,& eoꝝ officiales circa officii executionem nu.73.f.164.

Inquiſitores an procedere poſſint, contra epiſcopos de hæretica prauitate ibi nu.74.an poſſint de ſortilegiis cognoſcere n.75.& an poſſint cognoſcere ſuper crimine vſurarum nu.76.f.eo.

Inquiſitores an poſſint incarcerare, tormentare, & condemnare,abſque interuentu epiſcopi,& quot monititiones requirantur,& an vnica ſufficiat ibi nu.77.& nu.78.fol.eo.

Inquiſitores an poſſint imponere pęnas pecuniarias hæreticis ibi nu.79.fol.eo.

Inquiſitor an poſſit procedere ex ſola ſuſpitione contra diffamatum tantum ibi nu.80.fol.eo.

Inquiſitor an teneatur ad pretium melioramento rum quando bona alienata reuocantur,& pretium rerum ibi nu.81.fol.65.

Inquiſitor an poſſit tollere defenſiones, & exceptiones reo competentes ibi nu.82.fol.eo.

Inquiſitor generalis an poſſit procedere contra quem a Papa ſpecialis datus eſt inquiſitor nume.83.fol.eodem.

Inquiſitor contra quas perſonas procedere poteſt & an contra laicas, & contra exemptas, & an dioceſano non requiſito ibi nume.84. & num. 85.& an contra vſurarios, vt reſtituant nume. 86.& an contra prohibentem baptizari iudæum nume.87. & an poſſit concederi vſum armorum, & punire turbatorem ibi nume.88.& an procedet contra iudæum nu.88. & an procedet contra iudæum receptantem Chriſtianus apoſtata nu.89.fol.eo.

Inquiſitor an poteſt recipere teſtes facta publicatione ibi nu.90.an poſſit ſubdelegare nu.91.an procedere poſſit mortuo ſubdelegante nu.92. fol.eo.&.188.

Inquiſitor an poſſit cognoſcere ſeculare͂ ad concedendum auxilium, & brachium,& an punire impedientes ſuum officium,& tollere ſtatuta, & conſuetudines impedientes officium, & an quirere poſt quinquennium, & an cogere heredes inquiſiti ad pœnitentiam,& an contra blaſfemantes,& an cum teſtibus excommunicatis,& an abſoluere, & liberare infamatos tali crimine, & an excommunicare, & priuare prædicatores officio prædicandi, & an proſequi hæreticum confugientem ad alienam prouinciam, & an poteſt procedere ſimpliciter ſũmarie,& de plano,& an teſtibus non publicatis & an teſtibus periuris ibi nu.93 fol.eo.

Inquiſitores ſi ſint plures, an habeant iuriſdictionem inſolidum ibi nu.94.fol.eo.

Inquiſitores qua pœna puniantur, & qualiter ſi male ſe gerant in eorum officio ibi numer.95. folio eodem.

Inquiſitor ab epiſcopo delegati quam poteſtatem habent ibi nu.96.fol.eo.

Inquiſitor contra quos poteſt procedere, & qui de hæreſi inquiri poſſint an epiſcopos, & perſonæ exempte an Papa, an Imperator, & per quem,& an deponi poteſt ex hoc nu.97.num. 98.& .99.& a quo Papa, & Imperator, & an poteſt facere ſtatutum Papa,vt Papa de hæreſi non teneatur ibi num.100.& ibi an requiratur incorrigibilitas fol.eo.&.166.

Infideles an accuſari poſsint de hæreſi nu.101. & de proceſſu hæreticorum proſequere ibi nu.102, fol.eo. hæreſis æquiparatur crimine læſæ maieſt.in procedendo, & quod per inquiſitionem procedi ſoleat,& per exceptionem nu.101. & per accuſationem nu.105.fol.eo.

Inquiſitor an ordinem iudiciorum obſeruare ibi nu.108.fol.eo.

In crimine hæreſis an requirantur perſonæ legitimatio in accuſando ibi nu.108.& an requirantur ſolennitates etiam ſubſtantiales, & quid ſi accuſatio ſit inepta, & an locus apponi debeat ibi nu.109.fol.167.

In inquiſitione de hæreſi, an requiratur diffamatio, & an litis conteſtatio ibi nu.110.& nu.111, & an contra cõtumacem citatum procedi poteſt,& fieri poſsit proceſſus ibi nu.112. an procurator admitti poteſt,et an aduocatus nu.113. & nu.114.fol.168.

Inquiſitus an ſtatim ꝙ comparet carcerari debet, & an epiſcopus debeat interuenire ibi numero 115.fol.eo.

In crimine hæreſis an ſufficiant leues ſuſpiciones ibi nume.116.fol.eo. Adde quid dicunt Moder. hiſp.in deciſ.crimi.in gloſſ.in qua ſi defecerint quod licet non poſsit quis puniri, niſi aut probationes exiſtant, aut confeſsio tamen in caſu quo non ſe purgauerint ſuſpecti de hæreſi, vt hæretici puniuntur, & habentur pro conuicti, & iudex ſecularis ſe non intromittet circa proceſſum.

In crimine hæreſis, an ad torturam procedatur abſq; indiciis, & an perſonæ priuilegiatæ torqueantur, & an talia requirantur indicia ſicut in aliis,& an teſtis de viſu admittatur licet non omni exceptione maior ibi nu.117.& nu.118.& quid ſi extent ſuſpiciones non tamen, vt torqueantur quid fiendum,& an purgatio indicenda ſit, & an præſumptiones ſufficiant, & quæ ibi fol.eo.& 169.

In inquiſitione deduci debet de auxilio præſtito in delicto,& non poſt,& ꝙ maleficio, & non delinquente in tract. de homi.§.4.nu.64.& ꝙ exprimi debet ad tale delictum perpetrandum nu.65.fol.72.&.73.

In inquiſitione qualiter probetur negatiua ꝙ auxilium non præſtitit ibi nu.60.fol.eo.

In inquiſitione,vt de auxilio teneatur neceſſe eſt, ꝙ maleficium fuerit actum,& interuenit,vt habilius committatur, & ſic dici debet in accuſatione ibi nu.66.fol.eo.

Inquiſitione de auxilium,& opem præſtante qua pœna teneatur ibi n.69.& quid in cri.læſæ maie.& ſodomiæ qualiter puniatur ibi n.70.f.eo.

In inquiſitione ſequacium,& fautorum ibi nu.15. & 26.fol 68.&.69.

Inquiſitio quomodo formanda ſit, & quæ requirantur,& an diffamatio,& quando non, in lect. nu.82.fo.14. Adde de materia inquiſitionis formanda,tam generis,quam ſpecialis quæ requirantur proſequere late per Maran.in ſpe.au.in 6.par.in ver.inquiſitio.

In quibus caſibus,ex officio,et per inquiſitionem procedi poteſt in regno maxime, & an exceptio contra inquiſitionem opponi poteſt, poſt litem conteſtatam, & an copia repertorum danda ſit,& quando ibi nu.83.fol.15. Adde multa per Iſer.in conſt.hii qui vbi an copia danda ſit,& in quibus proceditur in ſpecialibus, & generalibus, & de c.regni ſuper hoc dictantib, & late per Marã.in.d.ver.inquiſitio,& p Iſer. ꝙ copia datur per.c.ſubiungendo,& per.c.in generalibus inquiſitionibus, & anteq̃ detur copia repertorum capi non poteſt de perſona,& qñ ſit inquiſitio contra ſpecialem pſonam, debent ꝓcedere noia delatorum, vt p gl.in.d.cõſt.hii q.

Inquiſitione ſi ordo non eſt ſeruatus nũquam imponitur pœna ordinaria nume.84.fol.eo. Adde.Mat.in ſpe.au.in.4.par.i.diſti.7.colum.poſt Aret.in.6.quoniam de teſt.& Panor.in.c.inquiſitionis,& in.c.qualiter & quando el.2.& in.c. per inquiſitionem de elec.& in conſil.25.1.volum. Cor.in conſi.19.3.volum.& Maran.in.d. 4.par.10.diſtinc.in quibus quando proceditur per inquiſitionem nunquam imponitur pœna ordinaria, & corporalis etiam ꝙ conſtet de delicto per probationes, niſi conſtet per cõfeſsionem partis, aut quia delictum ſit notorium, & captus infragranti. Adde etiam Moder. hiſp.in deciſ.cri.in glo.confeſsionibus propriis poſt Inno.& Fel.in.d.c.qualiter, & qñ §. licet autem in prin.tex.& Panor.in.c.fi.de elect.miſſ. præpo.in.c.de accuſa.2.q.8.col.38.& dic,& limita quando proceſſus inquiſitionis eſt nullus,& qñ imponatur pœna ordinaria in tract.de homicidio in.§.6.in fi.nu.387.fol.137.

Indicium ad torturam an & quando facit bãnum in lect.nu.70.fol.13.

Indicium indubitatum, & ſemiplenum quod ſit, & quotuplex. & vnde dicatur, & de materia indiciorum, & qualiter probetur indicium, & quæ,& qualia eſſe debent in tract.de homic.§. 7.num.106.fol.152. Adde quid ſit indicium graue, & quid leue ſi de facili contingit abeſſe graue, ſi de facili aut frequenter contingit ac eſſe, dic ſecundum Bald.in.l. non loc in fin.C. va-

de cog. Blan. in repe. l. fi. num. 10. ff. de quæſtio. & an indicium ſit. minus ſemiplena probatione Blan. ibi. nu. 51. poſt Deci. in. c. tertio loco de prob. & Iaſo. in. l. admonendi. ff. de iu. iu. n. 47. poſt antiquos, & Bru. dicit. in ſuo tract. in prin. & per eundem ſub nu. 46. in. 7. euiden. ꝙ inditium ſiue ſit propinquum maleficio, ſiue remotum debet probari per duos teſtes niſi vnus teſtis deponat de ipſo maleficio per ſenſum corporis quia vidit, alias quantũcunq; fuerit propinquum probari debet per duos teſtes, ⁊ ꝙ tales teſtes deponant veriſimile, & iuri conſonet nam veriſimile dicitur ꝙ magis conſonat iuri communi, vt per Anch. in. c. i. de reſcri. in. 6. & Rom. in rub. de arb. 10. col. item ꝙ deponit qd rationi conſonat ſecundum Bald. in. l. teſtium pen. col. C. de teſtib. idem quando melius factũ narrat, vt per Bal. in. d. c. teſtium, & Cur. in tracta. de teſte. q. 19. vt dicit Blan. ibi ſub. 32. 33. 34. in. 5 euiden.

Indicium an probetur per teſtes ſingulares, & an & quando teſtes ſingulares faciunt indicium, & quando ſemiplene probationes iunguntur, vt probent, & requirant, vt teſtes probent ad indicium faciendum, & an examinati ad informationem probent, & quando faciunt indicium in lect. num. 108. fo. 21. quo ad primum, an teſtes ſingulares faciant indicium Alexand. in conſil. 181. 2. volum. quod ſi vnum indicium probetur per vnum teſtem, & aliud per alium teſtem, tales teſtes non probant indicium, nec iungũtur, quia quilibet per ſe eſt imperfectum in genere ſuo per Bald. in. l. ſiquis exargentariis. ff. de ede. ex doctrina Bartol. in. l. 2. §. ætas autem. ff. de excu. tut. in declarando regulam, quo non proſunt ſingula tanta coadiuuant, vt procedat quando plura veniunt ad comprobationem vnius toti ſecus tamen quando multa veniunt ad perficiendum diuerſa tota tunc nõ iunguntur ſi non ſunt perfecta. Raſa. vero in. l. fin. C. fam. herc. referente Brun. in. d. tracta. indi. in princ. dicit plures teſtes ſingulares facere indicium, nam vnus teſtis facit prǽſumptionem & ſi plures teſtes faciunt plures prǽſumptiones quæ iunguntur, vt faciant indicium concluditur tamen quod aut ſumus in remotis in quibus vna probatio non infert in aliam, vt qñ vnus de inimicitia, alius de fama, alius de fuga, tunc non iunguntur, vt faciant indicium ad torturam, aut ſummus in propinquis maleficio, vrgentibus, & tunc ſi vnum venit ad declarationem, & verificationem alterius probatur indicium, vt in exemplo per Brun. quia vnus dicat vidiſſe titium admenare, alter quod erat aſperſus ſanguine, alter quod habebat enſem ſanguinolentum, tunc iunguntur, & faciunt indicium, quoniam dictum vnius coadiuuat alium, & fit cumulatio ex doct. Bald. in. c. licet cauſam. 4. colum. de probatio. ver. & no. in rubri. de contra ver. inueſt. & Deci. in dicto c. licet, & per Socyn. in conſil. 54. 3. volum. vide Blan. in. l. fina. nũme. 366. incip. teſtes plures ſingulares. ff. de quæſtio. ad ſecundum quod teſtes examinati ad informationem non probãt niſi lite conteſtata repetantur parte citata, & datis interrogatoriis ſecundum Salyce. c. in. l. fina. in fin. c. de quæſtio. Blan. ibi nume. 213 euiden. vbi limitat ex conſuetudine in ciuitatibus Lombardiæ, & in limita. ex præeminentia magnæ curiæ, vt diximus, & in hoc diffamato.

Indicia plura, an requirantur, an vero vnum ſufficiat ad torquendũ, & quæ ſint indicia ſufficientia ad torturam ibi nume. 109. fol. 22. concluditur relinqui arbitrio iudicis qui regulari debet iuxta iuris diſpoſitionem nec debeat eſſe arbitrium tale abſolutum, vt per Patris. in conſil. 151. 4. volum. Bartol. tamen in. l. fina. ff. de quæſti. diſtinguit quod aut ſunt indicia generalia, & remota, vt mala conditio aſſuetus. mala fama, & ſimilia, & hæc de per ſe non faciunt indicium, ſed iunta faciunt indicium cum talia de per ſe facile contingit ab eſſe cum ſępe alius committat ſi leue dicitur ideo iungi debet cum aliis, & dixit tali in. l. fina. C. de quæſtio. quod ſi eſſet indicium generale contra plures occidentes, & dubium ſit quis commiſerit quod tunc mala fama vnius iunta cum illo indicio generali facit indicium, aut indicia ſunt propinqua maleficio, vt vnus teſtis de viſu, & confeſſio extraiudicialis viſus admenare, & alia ſimilia & tunc vnum ſufficit, quia ex tali facile contingit adeſſe, & graue diceretur indicium vide Blan. in. d. l. fi. nu. 39. in. 6. euid.

Indicium an & quando faciat vnus teſtis de viſu. & quæ requirantur, vt faciat indicium, & an p teſtes repulſatos probetur indicium ibi nu. 110. fol. eo. Limitatur niſi aliud vrgeat in contrariũ tunc non facit indicium adde Blan. in. d. l. fin. nu. 316. de teſtis de viſu.

Indicium an faciat fama publica, & quæ ſit fama vehemens, & qualiter probetur fama ibi nume. 111. fo. 22. concluditur ſolam non facere niſi alia concurrant Iaſon. in. l. admonendi num. 151. ff. de iure. iur. Deci. in. c. veniens de teſtib. dicunt hanc communem licet Angel. in. l. fi. C. de quæſt. dicat ꝙ ſi fama ortum habuerit ex cauſa

vrgenti probabili,& vere ſimili, ⁊ a fide dignis facit indicium, & ideo teſtis debet exprimere cauſam famæ, vt probetur fama, vt quia præcedebat inimicitia capitalis, vel alia cauſa veriſimilis vltra quod dicat audiſſe a maiori parte populi,& a fide dignis adde Blanc.in.d.l.fi.nu.311.cum ſeq.ver.ſama.

Indicium an & quando faciat fuga,& quando facit plenam probationem,& an, & quando fugiens de carcere habeatur pro confeſſo, & an talis fuga faciat indicium,dic & limita, vt nume.112.& num.116.fol.24.& 28.communiter concluditur non facere indicium ſola, ſed iuncta cum fama,aut aliis Cur. in.l.admonēdi nume.132.ff.de iure iu. dummodo ante accuſationem,ſeu citationem,& non poſt, & tanto magis quando quis aufugit per loca,& inſolita,vt no.Ia.de pla.in.l.2.C.de curſ.pupli.10.idem ſi ob partialitatem, idem a ſi familia poteſtatis, an fugiſſet,deinde citatus comparuit,nam non facit indicium,& an poſſet ſe purgare iuramēto,dic vt per Blan.in.d.l.fi. nume.277.in ver.fuga,& ibi de officiali fugiente in ſindicatu, an facit probationem, & an indicium ad torturā nume.288.& an fugam clamore, ſeu rumore a loco maleficio faciat indicium quod ſicut per Bel.in pract.in tum de quæſtio. quod dixit, ꝙ viſus fugere a loco maleficii habet indicium contra ſe idem Bru.in tra.indi.idem Iſer.in cōſti.omnes qui dixit fugam prope domum facere indicium maxime pręcedente acclamatione & rumorem Blan.ibi nu.229.

Indicium an & quando faciat contumacia,vt torqueri poſſit ibi nume.114.fol.23. Adde Alci.in tract.de præſumti.in reg.3.præſun.22.in fi. Gel. in pra.in tit.de crimi.rem.in patri concluditur tamen non paſſim, ſed qualiter perſonæ facere indicium,item quod aut aufugit ante citationem, & fuit contumax citatus, & tunc ex fuga citatione,& cōtumacia torqueri poteſt, aut aufugit ſi poſt citationem,ſed ante, & poſt delictum,& tunc aut ex cauſa ſe abſentauit, ⁊ nō habuit noticiam citationis ſubſecute,& non facit indicium,aut habuit noticiam,& non comparuit,& facit indicium,ſi poſtea ſponte ſe pręſentauerit Blan. in dicta.l.fi.nume.293. in ver. contumacia,& nume.272.vbi non reſpondens torquetur.

Indicium an & quando faciat inimicitia. ibi num.118.fol.24. Adde Blan.in.l.fi.de quęſtio. nu.89. cum ſequen.vbi quod non operatur inimicitia in homicidio quando conſtat homicidium perpetratum in rixa,vel ex improuiſo, & non ex propoſito & appenſate,vt per Barto.in.l.poſt contractum.ff.de dona. ver.5. præſumitur, & Bald.in.l.i.C.de ſica. item cauſa inimicitiæ exprimi debet, & probari etiam quod parte eſſet incognita,vt per Mar.in ſing.178.cauſa autem eſt multiplex ad cauſandum inimicitiam, aut enim ex iniuria cauſatur,aut lite.aut ex opinione ex iniuria,aut re,aut verbis,aut literis,re dicendo conſanguineum ipſum offendendo in pſonam,aut bonis, ⁊ verberans pulſans domum per vim introiens bona auferrens vxorem,vel rem detinens, vel carceratum in vinculis expellens de domo, aut poſſeſsione aliqua ex diuortio non obediendo ſuperiori,aut eius ſtatutis non oſculans, dum pax datur verbis iniurians,& conuitians minans mortem dicens ſe nunciaturum dicens non diligere dicens ſe inimicum non loquens,nec ſalutans, literis fit iniuria per libellum carmen,aut librum per litem criminalem,aut ciuilem omnium bonorum accuſatio criminis capitalis, aut non capitalis lis de ſtatu.hois vt libertate matrimonialis cauſa monacationis filiationis cauſa omnium bonorum,vel maioris partis,⁊ an lite finita temaneat inimicitia aduocando, iudicando, teſtificādo de quibus omnibus late, & optime Marcus Anto.Blan.pata.in.l.fi.de quæſtio.qui lato poſuit indiciorum materiam,& ſuper inimicitia dixit, & Adde Blan.in.d.l.fin.nume.275.in ver.inimicitia,& an indicium inimicitiæ tollatur reconciliationem factam ibi nu.161.ver.reconciliatio.

Indicium an & quando faciat mendacium,& variatio, vt torqueri poſsit ibi nume.119.fol.25. Adde Blanc.in.l.fin.de quæſtio. qui referendo opinionem Bartol. dicentis torqueri poſſe in d.l.fin.& Yſer.in conſti.ſi damna torqueri non poſſe cum liceat negare factum etiam mentiendo ipſe diſtinguit,aut negat factum, ⁊ mendax eſt in hiis quæ concernunt defenſionem rei, vt quia dicat non occidiſſe licet poſtea conuincatur de mendatio, aut dicat feciſſe ad defenſionem,& tunc non eſt præſumptio contra eum, aut eſt mendax, & varius in aliis non concernentibus defenſionem, vt quia dicat die delicti allocutum fuiſſe cum Petro, & poſtea dicat eo die non vidiſſe eum, vel dicat eo die fuiſſe Venetiis,& poſtea dicat Mediolani,& tunc eſt præſumptio contra ipſum non tamen dicit an ex hoc torqueri poſsit d.e, ꝙ ex hoc ſolo non torquetur, niſi alia concurrant, vt dictum fuit limita niſi fuerit vnus in tortura, vt quia primo, vnum dixerit, ⁊ poſtea ductus ad bancum

argauerit,nam torqueri poteſt,vt idem Blan.l. fi.nu.220.

Indicium an faciat inconſtantia trepidatio, & titubatio,& quando ibi nume.120.fol.eo. Adde. Bel.in tract.in titu. de quæſt.colum 4.q etiam ponit inter pręmiſſa declinationem oculorum verſus terram,nam coniectura eſt, & ſuſpitio, & de hiis adde etiam Blanc. in.d.l.fi.num.159. vbi tūc operari variationem,& vacillationem quando variatio eſſet circa negocium principale, vt circa locum, vel tempus delicti ſecus ſi circa qualitatem delicti, vt circa nomen, & agnomine delinquentis, & originis, nam non nocet Paul. & Iaſon.in.l.ſi ex falſis.C.de tranſa. & quis dicatur varius,& quis contradicens varius enim eſt, qui primo vnum dicit, poſtea dicit contrarium nullam varietatis cauſam aſſignās, contradicens vero qui primo dixit duo incompatibilia vacillans vero qui dubitando, & tremendo loquitur,& de hiis Anto. de but. in.c.præterea ver.ſed dubium de teſti.cog.Deci.in.c.quoniam contra nu.63.de proba. Blan. in.d.l.fi.nume 263. & quis dicatur mendax ibi nume.266.

Indicium an faciat confeſſio extraiudicialis, & quando, & quid ſi reuocetur, tanquam erronea, & an confeſſio facta coram iudice incompotente, & an confitens extraiudicialiter puniatur,& qualiter nume.121.fol.eo. Adde Cor. in conſil.26.3.volumi.qui dixit ſiue parte præſente ſiue abſente facere indicium, & per Felyn.in.c.olim de reſcrip. & in.c.at ſi cle.6.col. de iudi. vbi ponit in quibus in criminalibus plene probat,& per Mara.in ſpe.au.in.6.par.in.5. actu. Adde etiam Blan.in.d.l.fi.nu.203. vbi intellige, & declata,ſi probata per duos teſtes item veriſimilis,& non aliter, nam ſi non eſt veriſimilis non poteſt torqueri,nec cogi ad perſeuerandum, vt quia habeat cauſam pręexiſtentem vt quia conſiſtit honor,vel vtilitas occidendo, & per Bal.in.l.clarum eſt.C.de annu.præſt.Cepo.in conſi.32. Iaſ.& Dec.in.l.magiſtratibus.ff. de iur.om.iud. idem dixit Blan.in.d.l.fi.nu.36. in.5.euid. & ibi nu.109.an ſtante tali confeſſione extraiudiciali,ſi confiteatur in tortura,& pſeuerat,an requiratur ratificatio Iaſ.in.l.magiſtratibus quod non ex text.& glo.in.l.c.5.ff.de adulte. Blanc.dicit hoc non probari, ſed ſtante veriſimilitudine, quia inuentus in domo iam præſumebatur contra adulterum non tamen exprimit, an poſsit torqueri,dic de hoc, vt in lect.& an reuocari poſsit concluditur,vt in lectu.quod poteſt Riminal.vero & ipſe Blan.tenent contrarium reuocare an poſſe niſi doceat de errore, nam aut confitetur ex propoſito occidiſſe, & tunc nihil operatur quo ad hanc æqualitatem reuocatio v3 quod ex propoſito cum confiteatur de eo quod in animo conſiſtit et confeſſio extraiudicialis plene probat iuxta doctr. Bart.in.l.celſus.ff.de vſu.ideo non reuocat, quia aī eſt declaratio, aut reuocans allegat errorem in facto proprio,& nō admittitur niſi probetur,aut reuocat doloſe,vt euitet torturā, & fraus non patrocinatur Bal.vero in.d.l.i.C. de confeſ.loquitur in confeſsione facta coram incompetente iudice, & ita reſidet tenetur tamen, vt ſupra licet etiam Deci.in.d.l.magiſtratibus impugnet tamen ipſe, & Felyn.in.c.at ſi clerici tenent, vt ſupra, & an præſentia partis operetur in tali confeſsione extraiudiciali, & quid operatur Blan.ibi nume.210.no.tamen q confeſsio facta coram notario ſolo,vel coram iudice ſolo non dicitur iudicialis ſed facit indicium Socyn.in.d.l.magiſtratibus Bar.in.l.cum ſcimus.C.de agr.& cenſ. Blan.ibi nume.12.

Indicium an, & quando confeſsio ſocii criminis, & quid requiratur, & in quibus caſibus ſocius criminis poteſt de conſociis interrogari, & quid ſi variat, vt quia primo inculpat,& poſtea exculpat cui dicto ſtetur, & quid in teſte;& qualiter fiat exceptio, quod ſit ſocius criminis ne confiteaſ, & an exculpatio ſocii criminis proſit exculpato ibi nume.122.fol.30. Adde tamen quod Baro.in tract.de quæſt 4.colum.& Iac: de bel.in pract.in tit.de quæſt.11.colum. & Gandin.in rubri.quomodo de male.cōg.per inquiſiti.verſic.ſed hodie,& Alberic.in.l.ea quidem ver.de conſuetudine tamen.C.de accuſa.dicūt de conſuetudine Italiæ in omnibus delictis interrogari de conſociis Blan.tamen in dicta.l.fi. nume.370.& nume.375.attenta tali conſuetudine diſtinguit, quod aut proceditur per accuſationem,& tunc non licet interrogare de conſociis,aut proceditur ex officio, & per inquiſitionem,& tunc fieri poteſt interrogatio de conſocio cum ad iudicis officium ſpectet expurgare ciuitatem malis hominibus, & an dictum ſocii criminis faciat indicium Blan.ibi ponit tria,primo an dictum ſocii,& nominatio facta per reum in tortura in illis caſibus in quibus de iure permiſſa eſt nominatio,ſecundo an faciat indicium illis caſibus in quibus non licet nominare,tertio an ſocius aſſuntus,tanquam teſtis non vti reus faciat indicium contra nominatum circa primum poſt relationem opinionum maxime Salyce.in.l.fin.C.de accuſa. & aliorum di-

ſtinguit ipſe aut reus fuit legitime interrogatus in tortura quia precedebant indicia de cõſociis in generali vel ſpeciali interrogatione & tunc oritur indiciũ aut nõ ꝓcedũt alia indicia & tũc facit preſumptionem aliqualem & ita intelligit docet. aduet ſantes & quando facit indiciũ requiritur primo quod dicat in tortura aut ſtatim depoſito reo de tortura ſecundum Albe. in d. l. fi. ſecundo quod interrogatio fiat in genere & non in ſpecie niſi in ſpecie contra aliquem ſit preſumptio ⁊ tunc an dictum illud debet dicere cum iuramento concludit non debere iurare cum deponat vt reus & non vt teſtis ſi ergo non vt teſtis non debet interuenire id quod requiritur in teſte & ſic iuramentum & not. in hoc. ꝙ dicit ibi quod ſi nominatur reus ex pluribus ſociis non cõuincitur & ideo ex quatuor conſociis tres non probant contra quartum licet ſi eſſent teſtes de viſu ſufficeret ita Alber. in dicta. l. fina. 2. colum. & ratio eſt quam not. quia quando ſunt plures conſocii vna tantum qualitas indicii eſt & non plura, nam vt plura dicantur indicia requiritur quod inter ſe ſint diuerſa nõ autem quod ſint euiſdem generis pro vt ſunt plures ſocii qui faciunt vnum indicium ſecus ſi eſſent plures teſtes quia vnuſquiſq; deponeret de ſenſu ſuo & ſic quilibet facit ſemiplenam probationem, & indicium de per ſe & quod indicia debent eſſe diuerſi generis ſentit Bar. in. l. vnus. §. primo. ff. de quæſtio. & Par. in tract. ſindi. in verbo torturam in ver. viſo de repetitione ſecundo caſu non facit indiciũ ad torquendum ſed ad inquirendum, tertio caſu quãdo deponit vt teſtis, & nominat alium non facit indicium ſed aliqualem preſumptionẽ niſi torqueatur tunc faceret indicium ad torturam nam torqueri poteſt iuxta. l. ob carmen. ff. de teſti. & gloſ. in. l. tertia. §. lex iulia verſicu. palam. eo. titu. ita diſtinguit Panormi. in capi. 1. de confeſſ. & Deci. in. c. quoniam in fine de teſtibus in ſotio criminis, vt aut aſſumitur vt reus aut vt teſtis.

Indicium an faciat dictum mandatarii contra mãdantem eius confeſsio, & aſſertio & quando & an exculpatio mandatarii proſit mandanti ibi numero. 123. fol. 27.

Indicium an faciat inculpatio & cõfeſsio in mortis articulo ibi numero. 124. folio eodem.

Adde Blanc. in. l. fina. ff. de quæſt nu. 390. verſicu. mortui depoſitum ⁊ ibi de intellectu. l. ſi qs in graui. §. ſi quis moriens. ff. ad ſillen. vt exeo de ſeruo ad liberam perſonam non arguatur, & de hoc in tract. de hom. §. 6. nu. 357. fo. 134.

Indicium an & qñ faciat tacita confeſsio quę per pacem reſultat ibi in lect. nu. 125. fol. 27.

Adde Blanc. in. l. fin. num. 306. vbi diſtinguitur aut in caſu in quo licet transfigere & non facit aut in caſu in quo non licet tranſigere, & tunc facit indicium iuxta tradita in. l. tranſigere. C. de tran. ibi Iaſ. & alii de cautelis vt non inducatur confeſsio ſed quid ſi pax eſt tractata per communes amicos, & non eſt concluſa an ſi examinentur amici, & deponant de tractatu pacis facit indicium diſtinguit, vt ſupra an in caſu in quo licet aut non licet intellige quando pax tractatur aut inter partem inculpatum aut de eius conſenſu ſecus tamen ſi amici hoc tractetur, vt multoties vidi, & habui in facto non probato conſenſu inculpati, & an petitio venie, & de cautela in dicta. l. finali. numero. 345.

Indicium an ⁊ quando faciant mine ad torturam & an ex minis ſit rupta pax & an ex minis occidi poteſt minans ibi nu. 126. fol. eo.

Adde Blanc. in dicta. l. fina. 179 in verſic. mine vbi diſtinguit aut agitur de puniendo quia conſtat de homicidio commiſſo per talem vt oſtendunt commiſſum dolo & ex propoſito, & tũc mine ſufficiunt nec diſtinctio aliqua adhibẽda eſt an ſit ſolitus aut agitur de torquẽdo ex quo neſcitur occiſor & tunc ſtantibus minis diſtinctio communis aut ſolitus mittere ad effectum aut non vt ibi quod licet minis occidere, & an iactatio ante delictum faciat indicium per eundem Blanc. in dicta. l. fina. numero. 184. & numero. 186.

Indiciũ an faciat cõuerſatio in loco in quo mortuus reperitur & quid ſi ante domũ alicuius reperitur corpus mortuum & quid ſi in domo in qua plures erant reperiatur corpus mortuum an faciat indicium contra omnes & an ſi carceratus reperiatur mortuus in carcere an preſumatur a cuſtodibus, ⁊ quid ſi habens ſecuritatem aut fideiuſsionem ab aliquo ne offendatur ⁊ reperiatur mortuus an preſumatur mortuus a dante ſecuritatem, & fideiuſsionem, & an viſus ſe imatus in loco delicti cum enſe vbi apparet corpus mortuum an preſumatur ab eo occiſus ⁊ quid ſi in loco propinquo & ſi ſocius reperiatur occiſus in domo ſocii an a ſocio preſumatur occiſus ibi nume. 127. fol. eod.

Adde Blan. de his in dicta. l. fina. nume. 295. de reperto prope mortuum cũ enſe poſt Bart. ibi ꝙ facit indicium propinquum, & ibidem nu. 298. de mortuo prope domum ꝙ non faciat indicium ſed preſumptionẽ niſi fuerit ſolitus dñs

domus occidere & niſi preceſſerint inimicitie aut mine aut alia ſimilia per Alex. poſt Barto. in.l.ediles.ff. ne quid in loco publi. & in.d.l.fi. nume.299. de reperto mortuo in domo ꝙ preſumptio eſt cõtra exiſtentes in ea facit indiciũ doc.in.l.i.§.ſi quis,in villa.ff.ad ſille. idem ibi nu.30. de inuento in loco delicti vel prope locis dummõ ſit ꝓpe nimis propinquus poſt Par. a quo ſumpſit ſicut & nos intelligit tñ ſi erat armatus alias non facit indiciũ ad torquendũ & vide in.n.274. ver. taciturnitas de marito mortuo in domo iacente vxore.

Indicium an faciat conſuetudo delinquentis ꝛ ꝙ ſit ſolitus talia committere, & qualiter probetur infamia & diffamatio ibi nume.128. fo.36. Adde Blan.in.d.l.fin.nu.246. vbi diſputat, & concludit non facere indiciũ ſicut alii ſed preſumptionem ibi tradit differẽtias inter indiciũ & preſumptionem & quotuplex ſit preſumptio & ibi an & quando geminatio delicti tollit beneficium legis aut ſtatuti & cõcludit poſt Luc. de pen.in.§. verum tamen vt Immo. ante nup. quod nunquam ex geminatione ſola. proditur beneficium nec crimen magis grauatur niſi ſaltim per tres vices delinquerit & geminauerit reiterauerit delictum de eo autem an faciat indicium p Sal.in.l.fi.C.de quæſt. vbi quando ſunt plures & neſciatur qs cõmiſerit ſi fuerit ſolitus aliquis ex eis torquetur & per Alex. in conſi.77. & conſi.50.1.volu. idem ſi aliquis eorum fuerit inimicus nam ille torquetur vt p eundem Blan.nu.175. in ver. inimicitia in fin.

Indicium an faciat ſollicitatio vt inueniatur malefactor & vltio ſe ingerens & preſumatur ab eo occiſus, & an ꝙ primo inuenit mortuũ preſumatur occidiſſe ibi nume.129. fol.eod. Adde in.d.l.fi. Blan.nu.275. in verſic. ſolicitans vbi dicit in facto.

Indicium an faciat receptatio delinquentis in domo & ꝙ ſi defendet & det munera & viſitent, ibi nu.130. fol.eodem. Adde Luc. de pen.in.l.i. 3 col. ver. ſunt etiam alia. C. de num. & actu.li. & ꝙ receptatio defenſio viſitatio & ſimilia faciunt indicium ꝛ Par.in trac. ſind. in ver. mandauit verſi. mandauit dixit ſi filius occidit, & probatur quod pater erat prope locũ homicidii & quod pater arripuit de manu capiendum & gladium euaginauit & ipſum receptauit ſi pater erat bone fame vel filium reprehendit, vel occiſus excuſauit non eſt torquendus, ꝛ ſic procedunt predicta vbi nulla extat conſanguinitas, vel affinitas, vel amicitia magna idem ſi vulneratus non erat ei inimicus alias preſumetur contra receptantem vide Blanc.in dicta l.fina. numero.202. in verſicu. idem dicas in receptatore.

Indicium an faciat obuiatio ne malefactor ducatur ad iudicem vel fecerit eum aufugere ibi nume.131. fo.eod. Adde Gandi. de ſuza in trac. de preſum.in.4 indicio Gandi. tamen eſt & Boni. in rubri. de indi. & preſenti. Balan.in dicta.l.fina. nume.294.

Indicium an faciat ſcientia maleficii & non prohibitio vt ſi ſciuerit & noluerit obuiare cũ potuerit ibi nu.132. fo.eo. Adde Blan.in.d.l.fi.nu. 303. in ver. prohibere vbi ex quo iure ciuili nõ teneẜ defendere & obuiare non facit indiciũ ꝛ limitat niſi ille poſtea fecerit ſe ſocium delinquentis & occidentis.

Indicium an faciat obſtenſio male vie vt ſi ſciret occultatos latrones vel inimicos ſi oſtenderit ad latrones & occiſus fuerit an ex hoc torqueri põt ibi nu.133. fo.eo. Adde Blan.in.d.l.fi.nu. 238. in verſi. ducens.

Indiciũ an faciat allocutio ad aũte & ſtatim commiſſum eſt homicidiũ & quid preſumatur ibi. 134. fol.eo. Adde Blan.in.d.l.fin.nu.232. tribus interuenientibus.

Indicium an faciat viſus aufugere enſe euaginato ibi nume.135. fo. Adde Panor. & Aret.in.c.3. loco de probat. poſt Bar.in.l. fur eſt manifeſtus. ff. de fur. communiter tenetur non facere indicium niſi ad ſit inimicitia vel mine vel gladium fuerit ſanguinolentum & inuentus fuerit mortuus in loco a quo aufugit Blã.in.d.l.fi. nu.292. in ver. fugiens de habente ſanguinolentem gladium idem Blanc. ibi nume.297. in ver ſi. gladium ſanguinolentum quod hoc ſolũ non faciat indicium niſi alia concurrant poſt Bald. in.l.fina.C. de proba. & Areti.in.d.c. tertio loco. & Gandi.in rubri. de indi. in dub. & de preſump. dub. vt quia viſus exire de domo in qua non erat niſi vnum hoſtiũ in qua erat mortuus viſus exire pallidus eſſet.n. indiciũ indubitatũ idẽ eſſet indicium ſi fuerit viſus admenare gladium licet non viſus percutere nam torquebitur vt per eundem Blanc.in.d.l.fin.nume.302. ver. viſus admenare.

Indicium an faciat acclamatio ſi in domo audiaẜ acclamare puer qui mortuus ſit, & repertus exire de domo an faciat indicium vt torqueri poſſit ibi numero.136. fol.eodem. Blan.in.d.l. fina.num.290.

Indicium an faciat mutuatio pecunie ex quo fuerunt facta preparamenta ad occidẽdum ibi nume.137. fol.eod. Adde Luc. de pen.in.l.i.C. de

his qui ſe defen.lib.10. idem iuuando inimicũ cum armis equis telis & aliis iuuamentis & p Blan.in.d.l.fi.nu.171.in ver.iuuans.

Indicium an faciat reſiſtentia ne capiatur ibi numero.115.fol.24.

Indicium an faciant preparaméta vt emere arma acuere gladium & alia vt ibi nu.138.fo.28. Adde Blan.in.d.l.fi.nu.67.vbi poſt Par.de puteo alia preparamenta ponit vt exercitationẽ in armis in non ſolito item ſi cum pugione, & enſe faciebat experientiam ſuper armatura itẽ arma reponendo in loco vt cuſtodirentur item ſi premonuit amicũ aut audito tumore occurrat cum armis vel ſe non moueat ad defendendum, & alia vt per Par.a quo omnes ſum ꝑſimus.

Indicium an faciat mala cõuerſatio cum malis hominibus & per loca ibi nu.139.fo.eodem. Adde Bel.in pra.in tit.de queſt.in.14.indi. extendit idem ſi malos habuerit famulos qui occiderint nam preſumptio eſt contra eum vide Blan.in.d.l.fi.nu.253.idem conuerſatio aſsidua & longa cum inimicis offenſi nam preſumitur inimicus dũmodo ꝙ ſit longa & non paruo tẽpore itẽ ꝙ voluntarie & non coacte vide Blã. in.d.l.fi.nu.163.vbi etiam an a teſtificando excludatur & ibi qui dicantur participes qui adherentes & qui complices.

Indicium an faciat conuerſatio, & frequentatio vie ⁊ loci in quo homicidium fuit commiſſum ibi nu.140.fol.29.doct.in.l.iuſto.ff.de vſu.tradunt & ibi de reperto mortuo in ſtrata & neſcitur interfector preſumitur contra eum qui aſsidue conuerſabatur & frequentabat dũmõ qui ſolitus ſit talia committere vel inimicitia vel mine vel alia concurrerint limitandum tamẽ ſi fuerit homo bone vite & fame nam non preſumitur ex hoc ſolo. Adde & vide Blan.in d.l.fi.nu.72.⁊ nume.75.& ibi de ſtatuto quod male auiati teneantur de maleficiis commiſsis in ſuis villis ex hoc ſolo quod corpus mortuũ fuerit viſum nec appareat quis occiderit nõ tenetur villa niſi conſtet homines ipſius ville eſſe malefactores & ibi conuerſari ⁊ morari ꝙ no. pro intellectu conſti.reg.ſi damna clandeſtina & cap.reg. vt tunc villa & vniuerſitas teneatur ſi homines fuerint malefactores & an ſi trãſeat per loca non ſolita vbi mortuus reperitur an ſit indicium quod non ſolum vt ibi nu.70.

Indicium an faciat incantatio & diuinatio ibi numero.141.fol.29. Blan.in.d.l.fi.numero.397. in verſi.incantationis vbi tenet quod nec indicium faciunt ad torquendum & ibi de cadauere emittente ſanguinem ⁊ numero.408.in verſicu.ſignum.

Indicium an faciat taciturnitas vt ſi ſcribatur epiſtola in qua dicatur de delicto quod ipſe cõmiſit ſi taceat an ſit indicium ibi numero.142.fo. eod. Adde Blanc.in.d.l.fina.nu.223. vbi quod nec facit indicium ad inquirendum, & ibi argui poteſt de cauſa ciuili ad criminalẽ vbi par. extitit ratio.

Indicium an faciat mala phiſionomia, & malum nomen ibi numero.143.fol.eod. Adde. Fely.in prohe.de cre.& Mod.in rub.ff.ſolu.ma.& per Blan.in.d.l.fi.nu.405.& nu.406.incipiẽte nomen & phiſionomia.

Indicium an faciat ſola viſio iudicis vt ſi viderit ſolus iudex occidere an ex eius dicto torqueri poſsit ibi nume.144. Adde Blan.in.d.l.fina.numero.403.fo.eo.

Indiciũ an faciat promiſsio pecunie de ipſum nõ accuſando ibi nu.145.fo.eo.

Indiciũ an faciat ſignum vt quia fuerit viſus puer occiſus in domo & per dies ante fuerit auditus a vicinis clamare ibi numero.146.fol. eodem Adde Blanc.in dicta.l.fin.numero.407.in verſicu.ſignum.

Indicium an faciat locus a communiter accidentibus ibi nume.147.fol.eod. Adde Blanc.in.d. l.fi.num.257.exemplificans quod ſi communiter aliquid contingit certum genus armorum de ferre ⁊ ille appareat ex tali genere armorũ occiſus an faciat indicium contra ferentem arma vel quia homines certe nationis ſunt ſoliti occidere aliquem pro parua cauſa vt per Bal. in.l.ſi.ff.de hære.inſtitu.

Indicium an faciat famoſitas delinquentis ibi numero.148.fo.eod.

Indicium an faciat deprehenſio in delictis ibi numero.149.fol.eo.

Indicium an faciat denunciatio ſindici ibi nume. 151.fol.eod. Adde Blan.in.d.l.fi.nume.396.verſic.denunciatio vbi quod ad inquirendum, & non ad torquendum in grauibus in leuibus creditur vt ſi per ſtatuta non ſint prepoſiti ad inueniendum arma.

Indicium an faciat dictum torti qui non debuit torqueri ibi nume.153.fol.31.

Indicium an faciat iuramentum ibi numero.154. fol.eodem.

Indicium an faciat ſtando in maleficio armatus ibi numero.154.fol.eodem. Adde Blanc.in dicta.l.fina.numero.236.verſi.aſsiſtentia vbi amplia etiam a remotis aſtando dummodo timidior efficiatur inſultatus ſecundum Alexand.

poſt Bar.in.l.is qui opem.ff.de fur.limita niſi probet aſtans cauſa veniſſe in eum locum per Bal in.l.non ideo minus.C.de accu. vbi tanto magis eſt preſumptio ſi poſt delictum illi aſtantes fuerint aſſociati delinquentem & per eundem Blan in.d.l.fi.num.101.ver.aſſociatio vbi aſſociando ſtatim facto delicto non ex interuallo vt per Bal.in.d.l.non ideo minus idem ſi aſsiſtens habuerit amicũ aut propinquum qui aſſociauerit, vel duxerit ſecure extra ciuitatem vel ad alium locum ſecurum preſumptio eſt contra eum.

Indicium an faciat dictũ teſtis examinati qui nõ debuit examinari,& quando,& an filius contra patrem,& ſeruus contra dominnm, & ecõtra,& an familiares,& domeſtici, & qd ſi ſint plures an numerus faciat indiciũ,& an ad condemnandũ,& an in criminalibus numerus ſuppleat defectum; & an & quando in ſubſidium & an inimicus, & odioſus, & an teſtis inuitus qui non poteſt examinari an examinatus faciat indicium & an volens an inuitus in dubio preſumatur examinatus & an & quãdo minor & impubes faciãt indicium ꝛ qñ mulier & laicus contra clericum & an infamis & an meretrix publica & an ſine tortura & qũo intelligitur ꝛ inhabiles admittuntur cũ tortura ꝛ an teſtis non legitime examinatus & diſtingue qñ teſt s qui non debuit examinari & examinatus facit indicium ibi numero.152.fol.29. Adde de laico contra clericum an in criminalibus admittatur per Moder.hiſ.in deciſ.crimi.in gl. teſtibus conuictos vbi amplia contra clericum exiſtentem in minoribus vt tenet Geml. in.c.ſi cur ſacerdotes.2.q.7.Fel.in.c.de cętero in princip.de teſt.fallit in crimine notorio nam admittitur tex.ꝛ Pan.in.c.pen.de pur.cano.itẽ fallit in criminibus exceptuatis gl.in.c.cũp.de accu. in ver.laicus fallit in probatione fame nã fama probari põt per laicos contra clericum Anto.in.c.in literis vlt.de reſt.idem ꝙ corpore viciati in criminali non admittuntur. Bal.in marga in ver.mutilate. Adde de pmiſsis late p Blã, in.d.l.fi.ſub nu.327.vbi an recepti parte non citata & an ſine iuramento faciant indicium nu. 330.vbi quando dicitur nomẽ receptum inter eos & an examinatus poſt terminum facit indicium.nu.339.ꝛ an filius contra patrem num. 344.an minor anni.14.faciat indicium, & ſic dictum impuberis nu.346 & an dictum puberis ꝛ minoris.20.annis nu.349.vbi ꝙ facit ſi ex officio recipitur an mulier faciat indicium, & an admittatur in criminalibus nu.350.an teſtis infamis faciat indicium nu.352.& ibi nu.353.limita vt predicti admittantur in ſubſidium qñ aliter veritas haberi non poteſt nã tunc predicti faciunt indicium qñ tamen factũ ſui natura actu & habitu non habet alias probationes vt dicit Saly.& Iaſ.in l.i.C.de ſum.trini.ꝛ Crotus in tra.de teſte nu.71.& Ant.in.c.3.loco de proba.& an teſtes qui cõpelli non poſſunt ſi compellantur faciant indiciũ ꝙ non vt p Salyce.in l.ſeruos.C.de teſti.& an ſi voluntarie deponãt ꝙ ſic dummodo in actis appareat ꝙ voluntarie alias inuiti preſumuntur ſm Bar.in auc.preſbyteros la.2.C.de epiſ.& cle.dic vt per Fel.in c.dilectorũ de teſti.cog.qui tñ admittuntur vbi aliter veritas haberi non põt dummodo probetur vt per Fely.in.c.ſup eo.de teſti.cog.Blã. ibi nu.355.ver.teſtis q cogi an teſtis domeſticus ꝛ familiaris faciat indiciũ p Fel.in.c.in literis de teſtib.ꝙ non limita niſi in domeſtico principis vel in domeſtico valde honeſto vel in eo qui veriſimiliter ſcit factum, & per alium non ita probari poteſt nam facit indiciũ dic vt per eũdem Blan.in.d.l.fi.nu.361.

Indicia alia multa in homicidio vt ſi reperiť enſis madefactus ſanguine vel vulnus extat ad menſum enſis & de indicus in furto.& aliis delictis vt appoſitio ſcale in domo faciat indicium ibidem nu.150.fol.eod. Adde alia indicia in homicidio per Blan.in.d.l.fi.vt inſolita delatio armorum nã deferens arma preſumitur cogitare de rixa, & habere malũ animũ vt ibi nu.78.& maxime ſi arma detulerit aſtata vel balliſtam vel archabuſium & nu.83 ꝙ intelligitur ad probandum animũ occidendi premeditatum ſi occiderit idem ſi bona aſportauerit in alio loco ante homicidium ad quem poſtea confugit vt ibi nu.85.idem ſi bona alienauit donauit vel vẽdidit & maxime ſi poſt alienationem ex paruo interuallo interfecit & concurrentibus aliis de quibus per Bar.& alios in.l.i.C.qui bonis ced. poſ.& per eundem Blan,nu.86.& de aſportatione ꝙ cauſetur indicium per Saly.in.l.fin.C. de queſt.& de aliis demonſtrantibus animum occidendi & de cauſis ex quibus talis preſumitur animus vt per eundem nu.188.verſ.modus percutiendi vt ſi exiſtens in abſcondito percutiat de retro ſuper caput vel in renibus vel collo vel in loco mortali capite pectore vel vẽtre idem ſi proditorie & per inſidias vt quia nullo ſtante rancore ſed demonſtrando amicitiam percuſsit retro abſconditus idem ſi venerit cũ eo tanquam ſocius & amicus vel ſedens in menſa tanquam amicus nulla exiſtente rixa percuſſe-

ſerit

ſerit & occiderit vt ꝑ Bar.in.l.reſpiciendú.§.
delinquũt.ff.de pen.⁊ ꝑ doc.in.c.i.de ho. Blá.
ibi nu.191.& ibi qñ dicaẛ proditor & an occi-
dendo priuatum & ꝑ Alex.in conſ.145.7.vo.
⁊ an ꝑcutiente in capite declara in parte cere-
bri vt nu.189.idẽ ſi magnũ vulnus intulit pre-
ſumitur habuiſſe animũ occidendi vel ex plu
ralitate vulnerũ ſecundum Albe.in.l.⁊ ſi ami-
ci domũ.ff.de adul.& in tra.ſta.3.parte.q.67.
idẽ ex geminatione ⁊ reiteratione vulnerũ vt
ibi nu.195.vbi de geminatione ꝙ delictũ non
capitale ⁊ locũ habent in dubio nõ apparent ri
xa & preſumitur ex tot vulneribus animus de
linquendi ſecus tñ ſi appareat precedens rixa ⁊
facto vel verbis nam non preſumereẛ animus
occidẽdi vt per eum idẽ tp̃s vt quia noctis tpe
vulnerauit vel interfecit preſumitur animus
occidendi glo.in.l.furem.ff.de ſica.⁊ per Bal.
in con.427.5.vol.vt perambulare de nocte &
ꝑ perſonas ſuſpectas p̄ſumptio eſt ad torturã.
& Albe.vbi ſupra & Mantua.in conſi.325.vt
ibidẽ nu.198.idem locus delict.commiſsi vt qa
in pretorio occidit in eccleſia uel alio loco pu-
blico nam non preſumitur niſi ex magna cau-
ſa & deliberate & per Alber.in.d.3.par.tract.
ſta.q.63.& mantua.in.d.conſi.325.Blan.ibi nu.
200.idem per tractatum factum nã ſtante tra-
ctatũ preſumentur deliberate & ex propoſito
& ideo ſi plures interficiant & neſcitur quis oc
ciderit licet non debeant puniri capitaliter ta-
men ſi habito tractatu puniuntur capitaliter vt
per eundem Blan.in.d.l.fin.nume.225.ver.tra-
ctatus & ibi qñ in rixa omnes torqueri poſsint
ſi non conſtat de tractatu vt per Saly.in.d.l.fi.
C.de quęſt.Dy.Rom.& aliis Mod.in.l.i.§.hoc
reſcriptum.ff.ad ſille.dic vt per eũdem Blã.nu.
250.ver.vita hominis & quis dicitur tractatus,
& que requirantur per Blan.in.d.verſi.tracta
tus ꝙ ad hoc conueniant alias ſi in rixa non di
cuntur conuenire ad hoc ſed caſualiter, & ibi
dicit ꝙ ſufficit probare tractatum factum licet
non appareat de finali concluſione Bald.in.l.
multum intereſt.C.ſi quis alt.vel ſib.& ibi nu.
230.ſi tractatus fuit habitus preſente aliquo &
nihil dicente an conſtito de illo tractatu & ꝙ
ille fuit p̄ſens per quo gratificando ſuit factus
tractatus ſi tacuerit & nihil dixit teneaẛ de de-
licto ſecuto dicit ꝙ ſic cum in materia delicti
taciturnitas habetur pro conſenſu Iaſ.in.l.quę
doctis.14.col.15.caſu.ff.ſol.mat.& dixit Blác.
in nu.232.ꝙ ſecreta conuentio & locutio habi
ta inter plures ſi poſt exeuntes ex loco hoiem
occiderũt preſumitur tractatus idem preſumi-
tur tractatus ſi nullis verbis dictis plures agreſ-
ſi ſunt vnum nihil dicto tñ preſumitur tracta-
tus & ꝙ conuenerint in hoc Anch.in cõſi.217.
Blan.nu.234.idem probatur tractatus ex gemi
natione rixe nam ſi poſt primam rixam vt qa
vno die facta poſtea ſi ſequatur ſecundo die p̄-
ſumitur ꝙ deliberate & per tractatum Blác.in
d.l.fi.nu.233.ver.rixa quæ omnia conferunt ad
oſtẽdẽdũ aĩum occidendi,& ꝙ deliberato quæ
addi poſſunt in.2.par.tra.de homi.in princi.in
voluntario homicidio ad probandum animũ
vbi late fuit dictum de indiciis vero furti vltra
Par.in loco ſuo in ver.tortura ponit Blanc.in
d.l.fi.circa fi.quia ab eo par.ſumpſit omnia tã
indicia furti quam homicidii ideo in multis cõ
uenimus quia omnes ex eodem fonte ſuſcepi-
mus ac etiá a Gandi.Bel.Bonifac.Ang.⁊ Hiſp.
addidimus tamen vltra docto.alios regni nea-
politani Modernos & antiquos, & alios mul-
tos ad ſaturitatem quo ad ergo indicia furti ꝑ
quo ſolitus ſit furari nam ex conſuetudine de-
linquendi cauſantur preſumptio delicti Blan.
ibi nu.409.& ſeq.item vicinitas facit indicium
vt per Bar.in.l.dominus horeorum.ff.loca.di-
xit enim qui habent noticiam domus ſunt ſu-
ſpecti de furto maxime ſoliti conuerſari in ea
Bal.& Saly.idem in.l.ſi ita in fin.ff.de fun.in-
ſtru.ꝙ ſi in aliqua contracta committitur fur-
tum ꝙ vicini & domeſtici & qui notam habẽt
domum torquendi ſunt priuſquam alii limita-
tur tamen niſi fuerit vicinus bone fame nã ceſ
ſat talis preſumptio & ibi quod p̄ſumptio eſt
contra hoſtem de bonis ſubſtractis vt torquea
tur niſi ſit bone fame idem indicium eſt ſi repe
riatur res furtiua penes aliquem niſi oſtende-
rit a quo habuerit vel fuerit bone vite alias in
dicium contra eum maxime ſi male fame Bal.
& Saly.in.l.in ciuile.C.de fur.Blan.num.416.
idem viſus exire domum cum fardello ſub pal
lio niſi fuerit bone vite aut mercator Ang.in.l.
militis.C.de.q.niſi cõcurrant ꝙ viſus ſit ſtat im
expendere pecuniam quã nõ habebat ſed erat
einſdem forme ſicut ſubtractam vt ibi per An-
ge.Blan.nu.418.idem ſi de nocte exierint e do
mo in qua furtum eſt cõmiſſum ibi nu.419.&
de expẽdente multam pecuniam eiuſdem for-
me & ſtampe nu.420.idẽ ſi ante eſſet pauper
& viſus expendere pecuniam & non reperi-
tur vnde habuerit preſumitur contra eum nu-
me.421.idem ſi res ſubtracta cedebat ad com-
modum imputati ⁊ non alterius nu.422.vt in
inſtrumẽto ꝙ ad eum pertinebat idem fuga fa
muli preſumitur ſubtraxiſſe num.423.idẽ cul-

pa cuſtodis nam preſumitur contra cuſtodem niſi eſſet factum furtũ in loco qui cuſtodiri nõ poteſt nu.425. idem forma pedis furãtis in terra humida facit indicium Albe.in.l.indicia.C. de rei vend. Bal.in conſi.427.5.vol. qui dixit ꝙ iudex non debet procedere ad torturã ex furore animi ſed debet habere eũ moderatũ ratione & intellectu & per motionem ⁊ veſtigia pedum ſignificatur qualitas luporum & ex ſemita pedum cognoſcitur vnde tranſiuit latro, & de ſcala appoſita ante feneſtram domus Blãc. nume.426.nu.428.& de indicio & contumacia quia noluit reſpõdere ꝙ torqueri poteſt ex hoc nume.172.

Indicia qualiter probentur & an contraria indicia,& preſumptiones & probationes & quando & qualiter ⁊ proſequere multas cauſas purgationis indiciorum vſq; ad literam text.ibi in lec.nu.155.fol.31.

Indicium an & qũ elidatur per probationem bone fame ibi nu.158.fol.eod.

Indicium an & qũ tollatur per exculpationẽ offenſi vel ſocii criminis inquiſiti dũ dicitur ad ſupplicium quia aut es in tortuta nominauerat ibi nu.159.fol eo.

Indicia & probationes an & quando elidantur ꝑ torturam & quid ſi extantibus probationibus torqueatur an ſi perſeuerat in negatione ſint probationes annihilate ibi nu.160.fo.32.

Inimicus ſi occidatur ab alio inimico quam ab acceptante mandatum de occidendo cum pecunia puniatur acceptans de aſſaſſinio licet ipſe non occiderit in tract.de homi.in.§.quinto numero.33.fol 79.

Indultus factus per principẽ de delictis quę delicta cõprehendat ⁊ quæ in eo non cõprehẽdatur in tra.eo.§.6.nu.347.fo.131.

Indultus particularis vt valeat quę requirantur & quid ſi alia delicta committat & nõ exprimat an valeat indultus et ſi denuo habeat gratiam & non faciat mentionem de prima indulgentia an valeat ibi nu.348.fol.132.

Indultus an extendatur in delictis commiſſis in officio ibi nu.376.& an in crimine ſodomie ibi ⁊ an valeat indultus parte non concordata, & non ſaluo intereſſe partis ibi nume.377. & ſi indulget ſaluo intereſſe partis quod et iſtud intereſſe nume.378 fol.136.

Inſtantia an perimatur accuſatio de homicidio & an per peremptionem inſtantie tollatur actio criminalis & an in totum vt de cætero accuſari non poſſit, & quando in tract.de homici.§.6.nume.368.& an pereat quando iudex ex officio procedit ibi numero 369 & numero.378 folio.135.

Irregularis an ſit clericus ſi quis occidat aut percutiat armis clerici in tract.de homi.§.5.num. 69.fol o.83.

Irregularis an ſit clericus ſi mortuo inferat vulnus ibi nume.149.fol.92.

Iura tranſgredi quibus officialibus liceat & quando locũ habeat ꝙ propter grauitatem delicti liceat iura tranſgredi in lect.nu.182.fol.32.& in trac.de homi.§.7.numero.110.fol.152.

Iuramento an decidantur cauſe criminales in tracta.de homici.§.2.nu 41.fol.53.Blan.in.l.fina. nu.61.et nu.284. Adde de iuramento purgationis an in criminalibus admittatur per Iſer.in.c. i.§.ſi vero fuerit de contro.in teſt. Iaſ.in.l.3.in princ.5.col.ff.de iureiur. Maran.in ſpecu.an. 6. par.in.9.actu.7.ſpecie iuramenti.

L

Latrones inſignes qui dicantur & qualiter cõtra iſtos proceditur & qualiter puniaſ & an ſit neceſſe cõſtare de iſta qualitate quod ſit inſignis aut famoſus vt tanquam contra talem procedatur in lectur. numero .96.folio.16. Adde de iſtis latronibus. & clerico latrone qualiter puniatur in capitulo tue de pen.ꝙ degradatur verbaliter & non actualiter per Panor.in capitulo at ſi cleri.de iudi.13.col. ver.ad tertium & Aret.in.c.cum non homine de iudi.11.col.iure ciuili furca ſuſpenduntur.l.capitalium.§.famoſos.ff.de pen.de his. vt per Mod.hiſp.in deci.crim.in glo.fures.

Laqueus ſuſpenſi ſi fractus & ſuſpenſus cecideri t an ſit liberatus in tracta.de homi.§.ſexto numero.175.folio.115.& in.§.ſeptimo.nume.19. ſolio.141.

M

Maie.læſæ crimen quot modis committaſ ⁊ quot crimen rebellionis & de pœna in lect.numero 88.folio.15.

Malefici qui dicantur & qua pœna puniantur,& quis dicatur mathematicus ⁊ an de hoc crimine cognoſcet inquiſitor hæretice prauitatis & an aſtrologia ſit vera & an ſit hæreticum credere influxis celeſtibus & quando ibi numero 102.fol.18. Adde qua pœna puniatur clericus ſortilegus per docto.in.c.at ſi clerici de iudi.& Panormi.ibi & alios in.c.cum non ab homine vbi Aret.& Dec.in.4.caſu de iud.contra Ant. dicunt debere deponi & verbaliter degradari, & in monaſterium detrudi tamen Panormi.in capitu.2.de ſortileg.dicit iudicem puniri iuxta qualitatem & quantitatem delicti & animum

delinquentis & per Moder.hiſp.in deci.cri. in glo.ſortileg.
Mandatum ſuperioris an excuſat occidentem in trac.de homi.§.2.nu.89.fol.58.
Mandatum qualiter & quibus verbis contrahatur proſequere in trac.de homi.§.5.numero.36 ſubſequenti fol.80.
Mediator ſi facit alicui iniuriam rixantium animo ſedandi rixam nõ tenetur de iniuria in tra. de homi.§.2.nu.65.fol.55.
Memoria hominum an & quando.& quibus caſibus dãnetur infra quantum tempus in tract.de homi.§.6.num 373.fol.135.
Mandatum an contrahatur ſi pater aut dominus dicat filio vel ſeruo ne redeas ad dominum ni ſentiam nouum in.§.5.nu.37.& quid ſi vetet occidi nume.38.& ibi nu.39 fo.80.an,& quando delictum & homicidium factum ſeruo vel famulo vel conſanguineo preſumatur factum de mandato domini vel conſanguinei.
Mandaſſe an preſumatur ſi dominus aut pater dicat famulo vel filio malum eſt hoc factum remanere impunitũ ſi filius aut famulus occidat & quid ſi iniuria fuerit facta famulo vel filio ⁊ non domino vel patri num.40.& numer.41. & quid ſi fuiſſent dicta aduocato aut procuratori numero.42.& quid ſi iniuria fuerit facta cum pugno vel aliter & non cum ferro & dominus dixerit talia verba & famulus occiderit an dominus teneatur numero.43.& quę requirantur numero.48.& an ſufficiant ad torturam numero.50.& nume.52.fol.eod.&.8.ſi dominus dicat famulo vt vindictam faciat baſtono, & ille gladio an teneatur ibi numero.45. fol.eodem.
Mandatum repudians famulus inde occidat an teneatur famulus & quid ſi a principio receptat mandatum deinde repudiat an occidendo teneatur dominus ibi nu.46.& nu.47.fo.80.
Mandaſſe an teneaꝰ dñs ſi ipſe recipit iniuriam licite ⁊ proferat famulo dicta verba de nouo & vindiæa ibi nu.49.fo.51.
Mandato domini vel patris an preſumitur ſi quis interfectus fuerit ſi dominus aut pater loquatur ad aures famulo vel filio ꝙ ſtatim quis inficitur ibi nume.53.fol.eo.
Mandatum an cõtrahatur ſi quis dixerit alicui ſe velle talem occidere & ille dicat placet fac citius an preſumatur mandaſſe & quid ſi annuat humeris ibi nu.54.& nu.55.fo.eo.
Mandare dominum vel patrem an preſumitur ſi dominum vel patrem iniuriantem filius vel famulus occidat ibi nume.56.fo.eo.
Mandans an ſit cauſa proxima in delicto facto ꝑ mandatarium ibi nn.58.fo.eo.
Mandantem quæ ſint cauſæ excuſandi, & an ſi mandatarius exceſſit fines mandati ibi numero.72.fol.83.
Mandans vt vulneret ſi occidat an tenetur mandans pena mortis ibi nu.73.& quid ſi mandet occidi & ipſe vulneret ibi nu.74 fo.eo.
Mandatarius ſi erat omnino facturus an excuſetur mandans & quomodo cognoſciꝰ ꝙ erat alias facturus & qd iu dubio preſumaꝰ ibi nu. 75.⁊ quid ſi mãdatarius occidat nõ vt impleat mandatum ſed quia eius inimicus an mandans excuſetur ex mandato ibi nu.76.fol.84.
Mandatarius ſi a principio repudiauit mandatum deinde occidit an teneatur mandans ibi nu.77. & quid ſi mandatum reuocauit & mãdatarius occidit an mandans teneatur ibi nume.78.⁊ qũ dicatur mandans reuocare mandatum ibi numero.79.fol.eo.
Mandatarius ſi attentauit & non compleuit delictum an teneatur mandans & quid in crimine aſſaſsinii ibi nu.80.& an ex ſimplici mandato re non ſecuta teneatur mandans & quid in aſſaſsinio ibi nu.81.fo.85.
Si mandatur cõmitti homicidium in vno loco & in alio ſit perpetratum qui locus apponi debet in libello & quid in tempore ⁊ in quo loco puniendus eſſet ibi nu.83.fol.eo.
Mãdatũ vt puniatur an precedere debet delictum vel in ipſo delicto ibi nu.84.fo.eo.
Mandans an excuſeꝰ ſi delictum non poſsit in eſſe per rerum naturam vt quia cecus mãdat fieri falſam ſcripturam ibi nu.85.fo.eo.
Mandans an teneatur ſi delictum ſui natura non requirit pluralitatẽ vt quia mandet adulterium committi ibi nu.86.fo.eo.
Mãdans an excuſeꝰ ſi dicta teſtium uon concordant cum rebus ſenſatis vt quia vaſſallus mandauit dño vel filius pr̃i ibi nume.87.fol.eod.
Mandatarius ſi non tenetur an mandans excuſetur ibi nu.88.fol.eod.
Mandatarius an teneatur ſi non conſtat de principali delinquente ibi nu.89.fol.eo.
Mandans ſi per ſe potuit facere & alteri mandauit an ex mandato teneatur ibi nume.90.& numer.91.& an & qñ liceat demandare alteri ſi ſibi liceat fol.eo.
Mãdans an teneatur ſi mandatur ingreſſus poſſeſſionis & in ingreſſu committatur homicidium ibi nume.93.fo.86.
Mandatum ſi eſt inualidum quia alteri nõ nocuit an noceat ibi nu.94.fo.eo.

Mandatarius an ſtatim ſecuto delicto teneatur ibi nume.96.fol.eod.

Mandatarius an portans litteras ſecuto delicto eſſe teneatur ⁊ quid ſi alteri mandet an vterq; teneatur ibi nu.98.fol.eod.

Mandatarius vbi conueniri debet ibi numero 99.fol.eodem.

Mandatarius ſi attentauit & non perfecit an teneatur & quid in aſſaſsinio & quando conatus puniatur & attentatum, & limita ibi nume. 100.fol.eod.

Mandatarius an poſsit eſſe teſtis contra mandantem & an faciat indicium nu.101.fol.eo.

Mandatarius an torqueri poſsit vt oſtendat mandantem ibi nu.102.fol.eod.

Mandatarius ex quibus cauſis excuſetur & an ratione ſuperioritatis mandantis ibi, numero. 103.fol.eodem.

Mandatario ſi iminet periculum ſi mandatũ non exequitur an exeuſetur ibi nu.105.fo.87.

Si mandatur artifici vt incidat ligna vel alteri vt laboret in fundo alterius an & qñ excuſet mãdatarius ibi nu.106.fo.eod.

Mandatum ſuperioris iniuntum an & qñ & quid ſi iminet periculum officialis ibi nume.111.& nume.112.fol.88.

Mandans ſi excuſetur an excuſatur mandatarius nume.113.fol.eod.

Mandatarius an poſsit petere terminum ad denũciandum mandanti vt eum inſtruat de defenſionibus, & interim ſuperſedere ibi numero. 114.fol.eod.

Manus in quibus caſibus pœna imponitur, & quę manus amputanda ſit & an redimi poſsit ſoluendo pecuniam & quid ſi manus ſit arrida & quid ſi caret illa manu, et ſi non ſpecificatur in ſententia de qua manu intelligitur in trac. de homi.§.7.nu.24.& de pœna truncationis linguę.nume.25.fol.142.

Maniuoltus an quis cogi poſsit vt ſit et carnifex, & an veſtes accipere poſsit ſuſpenſi ibi nume. 22.&.23.fol.eo.& an condemnari quis poſsit ob delictum vt ſit maniuoltus & que perſona capi poteſt vt ſit maniuoltus & an ei ſtatui debet ſalarium & quod & dari veſtes & an capi poſsit vnus ex carceratis, & ſibi minui pœna Par.in ver.maniuoltus ⁊ Bar.in.l.iubemus nullam nauem.C.de ſacri.eccle. Bal.& Albe.in.l. fina.§.ticius.ff.de pign.actio. Matthe.in conſtitu.omnes officiales Maran.in ſpecu.au.circa finem operis in tertio & vltimo actu exerci.in fin.ſecunda quæſtio.

Minor etas excuſetur a pœna ordinaria homicidii an infantilis an adulta in trac.de homi.§.6. nume.23.24.& quid ſi geminaſſet delictum numero.25.fol.100.

Minor an & quando teneatur ex delicto in omittendo ibi nume.6.fo.99.

Minor an torqueri poſsit ibi.nu.7.fo.eo.

Minor ſi committit homicidium in minori etate an effectus maior puniatur ordinaria pœna & ſicut maior an ſicut minor ibi nu.8.fo.eo.

Minoris confeſsio an preiudicet minori, & quid ſi cũ curatoris aũte.an poſsit petere ſe reſtitui ibi nu.9.& nu.10.fol.eo.

Minor an & quando in delictis reſtitui poteſt ibi nume.11.fol.eo.

Metus inſtantis periculi an excuſet a pœna ordinaria homicidii vt in tirãno mandante occidere vel dño famulo vt occidat vxorẽ ibi nu.173 & nu.174.ſi agreſſus accipiat mediatorẽ ⁊ eo vtatur pro clipeo nec occidatur, & mediator ſit occiſus an excuſetur fol.114.

Miraculum an liberet a pœna vt quia laqueus ſit fractus & ſuſpenſus cecidit an ſit liber ibi nu. 175.fol.eo.libido an excuſet a pœna ordinaria ibi nume.178.fol.eo.

N

Nuncius portans literas ad occidendum ſi mors ſequatur an teneatur de homicidio vel ſi fuerit explorator in trac.de homi.§.2.nu.113 fol.60. adde.Moder.hiſ.in deci.crim.in glo.proponere qui dixerunt mediatorem criminis puniri ſicut delinquens, & comprehendi in ſtatuto de committente delictum per no.in.c.i.de reſt.in 6.vbi Ancha.& Filip.fran.& no.in.l.ſi ſcienter.ff.de parri.

Naſi trũcationis pœna in quibus infligitur in tra. de homi.§.6.nu.270.fol.122.

Notorium in notoriis an cadat defenſio in lectu. nume.41.fol.8.

In notoriis an & quando admittatur appellatio, & an in manifeſtis & quãdo in fragrãti & qd & in quo differant & qualiter fiat proceſſus cõtra captum infraganti & quæ delicta dicantur notoria ⁊ que manifeſta ⁊ q̃ fragrantia ⁊ quæ dicantur publica, & de cautela quando procedītur per viam notorii ibidem nume.44.fo.e.

Notorii ſpecies quotuplex ſit & qualiter & quomodo in eo procedatur & quando ſit delictũ coram iudice qualiter procedatur & quãdo dicatur ſedere pro tribunali ⁊ an requiratur ſciẽtia & in quibus non in notorio delinquente & an in notoriis requiratur partis citatio & qualiter & per quot teſtes probetur notoriũ & an excuſet ab onere ꝓbandi & an ab onere alle-

gandi

gandi,& an allegari poſsit poſt concluſionem, & qualiter in eo procedatur, & an tortura locum habet in delicto notorio, & an occidi poſſit delinquens notorius, & quando admittatur appellatio dic & limita, vt ibidem nu.45.fol.8. Adde Iſer.de proceſſu quando delictum eſt notorium vel delinquens captus eſt infragranti in conſti.humanitatem, & ibi not. dictum Andr. vt talis proceſſus fiat quando ex officio proceditur, ſi vero accuſatur auditur in ſuis defenſionibus cum accuſatio ſit remedium ordinarium per quod ceſſat extraordinarium intelligitur ergo, vt taliter procedatur contra notorium, aut captum infragranti quando ex officio proceditur non quando per accuſationem, vt ibi.

Negatiua qualiter probetur, & an, & quando teſtes deponentes ſuper ea de falſo accuſare poſſum ibi nu.156 fol.31.

O

Occidens officialem regis, an & quando committat crimen læſæ maieſt. in lect. nu.87.fol.15.

Occidere an poſsit familia poteſtatis condemnatum vbi timet ab eo eripi, & quando ibi nu.89. & nu.90.fol.eo. & in.§.6.nu.75.&.78.&.76. &.77.foli.105.

Occiſus an dicatur mortaliter vulneratus etiam ſi ex interuallo moriatur in tract.de hom.§.1.nume.2.&.3.e an comprehendatur ſub ſtatuto de occidente nu.4.fol.46.

Occidere quis dicatur ibi nu.17.fol.eo.

Occidens cum baſtono animo baſtonandi, et non occidendi, an teneatur de occiſo in.§.2.numero.22.fol.51.

Occidens pugno, quia cecidit percuſſus pugno in terram, & mortuus ſit, an teneatur de occiſo ibi numero.23.& nu.26.& quid ſi in ludo occidat nume.25.& an ſi lapide nume.25.&.28. de proiciente lapidem ex feneſtra, & tranſeuntẽ occidat an teneatur de occiſo nu.29.fol.52.

Occidendi animus, & dolus qualiter, & ex quibus probetur ibi nume.30.fol.eo. Adde pleniſsime modos probandi animum, & dolum per Blan. in.l.fin.ff.de quæſtio.ex nono.euid. vſq; ad finem vbi ponit ex omnibus indiciis homicidii ibi per eum traditis probatur animus dolus tractatus propoſitum, & appenſamentum, & ibi nu.54. cum ſequen. ꝙ in dubio non præſumatur animus, & propoſitum, & penſamentum præceſsiſſe ad occidendum fallit in latronibus publicis, nam iſti ſemper præſumuntur inſidioſe facere, nam cum ſint aſſuefacti in his ex tali conſuetudine præſumitur animus, & propoſitum idem in conſueto occidere niſi probetur contrarium in aliis vero non præſumitur animus niſi probetur vide Inno. & Hoſt. & Ioan. an.in.ca.inter alia de immu.eccle. & Panor. & alios, & per Felyn.in.c.ſicut dignum de homi. & ibi ꝙ animus ex dictis aut facto probatur, nam talis præſumitur animus qualia ſunt verba, aut facta, & per Alb.in.l.aut facta.ff. de pe. & ibi an animus probetur per iuramentum, vt quia iuret non animo occidendi concludit contra Mar. in conſi.96. ita tenentem ꝙ iuramẽto non probatur, nam poteſt animus probari ex coniecturis, & quando animus probari poteſt ex coniecturis non ſtatur iuramento in dependentibus ex animo gloſ.in cle.i.de pe. Fel.in.c. ſignificaſti de homi. el.1.21.fal. concludit ergo non probari iuramento.

Occidendi animus an & quando præſumatur ex percuſsione cum baſtono in capite, & an occidendo teneatur de homicidio ibi nu.31. & nu. 33.fol.eo. & an ex reiteratione percuſsionis in capite præſumatur animus occidendi, & ibi nume.35.an ex conſuetudine delinquendi, an per confeſsionem, & per teſtes n 38.&.39.& ex aliis coniecturis, & præſumptionibus nu.40. & an iuramento partis nu.41.fol.eo.&.53.

Occidendi animum, & dolum cui incubat onus probandi, & quid in dubio præſumatur ibi nume.44.&.45 fol.eo.

Occidere ſolitus præſumitur occidiſſe ibi numero 47.fol.54.

Occidendi animus & dolus ex quibus cauſis excuſetur vt ordinare non puniatur, & an quælibet cauſa, & qualiter ea probãda ſit, & quæ ibi nu.48.fol.eo.

Occidens uolentem, an teneatur de occiſo ibi nume.50.& an occidens ſeipſum careat ſepultura ibi nu.54.fol.eo.

Occidere proponens ſempronium ſi occidat titiũ an pœna ordinaria puniatur ibi nu.57.& ſi volens percutere, & occidat, an teneatur de occiſo ibi nu.59.fol.55.

Occidens mediatorem, an puniatur ordinaria pœna ibi nu.60.& quid ſi dolo nu.62.fol.eo.

Occidens iuſto dolore commotus, an excuſatur a pœna ordinaria ibi nu.64 fol.eo.

Occidere volens ſempronium, & occidat titium, & ſempronium, an teneatur æqualiter de duobus homicidiis ibi nu.66.fol.eo.

Occidere volens hominem, occidens aſinum, an teneatur de occiſo propter animum ibi numero.67.fol.eo.

Oſtendens malam viam ſcienter, & occidatur, an teneatur de occiſo ibi nu.81.fol.58.

Officiales cogens aſſeſſorem ad occidendum innocentem, an teneatur de occiſo ibi numero.87. & an præſumatur feciſſe de conſilio aſſeſſoris nu.88.fol.eo.

Officiales ſi indebite poſuerint reum ad torturam & cogerit confiteri, & ex confeſsione fuerit mortuus, an teneatur poteſtas, & officialis de morte ibi numero.90. idem ſi cogat teſtes ad deponendum ex qua depoſitione innocēs fuit condemnatus, & mortuus, an teneatur numero.91.fol.eo.

Officialis ſi pecunia corruptus iniquam ferat ſententiam, & condemnet ad mortem, an & qualiter puniatur ibi nu.92. & quid ſi accepit pecuniam, vt iuſtam ferat ſententiam nu.93.fol.eo.

Officialis & iudex ſi iura motus condēmnet ad mortem innocentem, an teneatur de occiſo ibi numero.94.fol.eo. de occiſo, an teneatur proferens falſum teſtimonium pecunia corruptus ex quo innocens fuit condemnatus, & quid ſi vt dicat veritatem, & quid ſi in fauorem inculpati contra fiſcum ibi nume.95. & qualiter puniatur corrumpens teſtem ibi nu.96.fol.59. & in lege cornelia, an detur diſtinctio perſonarũ occiſi, & occidentis, & an fœmina occidens teneatur ibi numero.119. & an occidens ſeruum teneatur ſicut occidens liberum numer.121. & ibi an maſculinum comprehendat fœmininum nume.120.fol.61.

Occidens delinquentem, an ita puniatur ſicut hominem bonæ famæ, & an ita paganum occidens ſicut & Chriſtianum, & an infantem ſicut maiorem, & an clericum ſicut laicum, & an epiſcopum, & cardinalem, vel alium in dignitate quam non exiſtentem in dignitate, & an ita occidens monſtruoſum hominem ſicut rectum ibi nu.123.fol.eo.

Occidens ſeipſum qualiter eius corpus puniatur ibi nume.123. & ibi an clericus percutiens ſeipſum ſit irregularis nu.124.fol.62. & ſi carceratus ſe occidit, aut laqueo ſe ſuſpendit, an cuſtos teneatur idem ſi noluit comedere, vt famæ periret nu.125.fol.eo.

Occidens perſonas coniunctas qualiter puniatur, & de materia parricidii ibi nu.128.fol.eo. & an mandans filio, vt patrem occidat teneatur de parricidio ibi nu.129.fol.eo.

Occidens patrem ſpiritualem, an teneatur de parricidio ibi n.131.&.132. ꝙ Pilatus occidens Chriſtum commiſit parricidium, & pœnam parricidii miraculo ſe ſuſtinuit fol.eo.

Occidens officialem ciuitatis an de parricidio teneatur ibi nu.133.fol.eo.

Occidens patrem naturalem, vel filium baſtardũ an teneatur de parricidio ibi nu.134. & an pater poſsit filium delinquentem occidere ibi nume.135.fol.eo.

Occidere an liceat filio matrem adulteram, & ſororem, & filiam ibi.138. & an patris liceat filiã adulteram nuptam, aut viduam ibi nu.139. & ibi ex quibus cauſis iura parricidii amittantur nu.140.fol.eo.&.63.

Occidere an liceat patri filium concubentem cũ concubina patris ibi nu.141.fol.eo.

Occidere pater & mater puerum infantem in lecto, an teneatur, & de nutrice occidente, & ſuffocante ibi nu.144.fol.eo.

Pœna occidentis patrem & matrem, & conſanguineos, & parricidii quæ ſit ibi n.147.&.148. & an ſtatutum loquens de homicidio extendatur ad parricidium fol.eo.

Occidere an poſsit familia poteſtatis delinquentem, fugientem, & reſiſtentem in.d.tra.§.5.nume.115.fol.88.

Occidere an liceat impune regem tyrannum in trac.de homi.§.6.nu.84.fol.106.

Occidens iuſto dolore commotus, an puniatur ibi nu.170.fol.114.

Occidens calore iracundiæ, an puniatur, an vero excuſetur, & quomodo intelligitur, & infra quantum tempus poteſt declarare factum calore iracundiæ ibi nu.171.&.172. & ibi de confeſsione facta calore iracundiæ fol.eo.

Occidere an liceat tyrannum mandantem occidere alterum, & ſi non occidat ꝙ eum occidet ibi nu.173. vbi etiam de domino mandante famulo, vt occidat vxorem, & ibi nu.174. de vtente mediatore pro clipeo ne occidatur ſi mediator occidatur, an excuſetur fol.eo.&.115.

Occidens libidinis cauſa an puniatur de homicidio ibi nu.176. & ibi an excuſet libido in muliere carcerata numero.177. vbi an adulterando vxorem dicatur pacem, & fideiuſsionem de non offendendo rumpere ibi nu.178.fo.eo.

Occidens nocturnum depopulatorem aggreſſorum, & diſrobatorum ſtratarum, an puniatur ibi numero.186. & an furem nocturnum, vel diurnum ibi numero.187. vſque ad numer.192. folio.117.

Occidens debitorem aufugientem, & ſe defendētem telo, an puniatur ibi nu.192.fol.eo.

Occidens transfugam, & proditorem patriæ, & principis hoſtem, an puniatur ibi numero.193. folio eodem.

Occidens aſſaſsinum, an puniatur ibi numer.194. folio eodem.

Occidens foriudicatum, an teneatur, & quando & an fratrem vt patrem aut filium bannitum, & foriudicatum, & an proditorie vel exiſtentem impoſſe familiæ ibi nu 195. fol. eo.

Occidens bannitum, an & quando teneatur ibi numero. 200. & an valeat ſtatutum, & conſtitutio, vt bannitus, & foriudicatus occidi poſsit numero. 201. & an occidens ignoranter bannitum puniatur ibi numero. 202. & ſi occidat titium bannitum qui non erat, an teneatur num. 203. & an occidens bannitum qui erat rebannitus non tamen cancellatus de banno teneatur ibi nu. 204. fol. eo. & 118.

Occidens bannitum credendo eſſe bannitum qui non erat an puniatur ibi n. 206. & quid ſi erat cancellatus a banno iniuſte nu. 207. fol. eo.

Occidens maritus adulterum & vxorem repertos in adulterio an excuſetur, & quæ requirantur, vt adulterum occidat, & quid ſi maritus eſt vilis perſona, an requirantur tres denunciationes numero. 237. & 238. & an iure regni requirantur denunciationes, & an occidi poſsit numero. 239. vbi an vxorem prægnantem, & an alteri poteſt demandare numer. 240. & ibi an vterq; excuſetur mandans, & mandatarius, & ibi nu. 241. ſi aufugit vxor an ei teneatur maritus cauere de non occidendo fol. 120. & ſeq.

Occidens raptorem virginis, an excuſetur, & quando occidi poteſt, & per quos ibi nu. 271. & an poſſint congregari amici nu. 272. & an liceat occidere auxiliantes ibi nu. 273. fol. 122.

Occidens aliquem in duello licito, & an excuſetur ibi nu. 336. fol. 129.

Occidens pater filium committentem cauſas ingratitudinis, an teneatur ibi nu. 361 fol. 134.

Occidens ſeruum repertum infragranti in concubitu cum domina, an puniatur ibi n. 362. fo. eo.

Occidens authorem rixæ, an teneatur ibi numero. 363. fol eo.

Occidens conſanguineus inſultantem conſanguineū, an excuſetur, an teneatur ibi n. 374 fo eo.

Occidens aliquem ob tumultum ſedandum, an teneatur ibi nu. 365. fol. eo.

Occidens volentem per vim ſe & ſuos ſtuprare an teneatur ibi nu. 366. fol. eo.

Occidens pugnantem contra patriam, an excuſetur ibi nu. 367. fol. eo.

P

Pœnam an & quando iudex poſsit pœnam delicti moderare ordinarius quam delegatus, & quando augere, & an minoribus magiſtratib. liceat tranſgredi iura, & an inſeri debet minuendo, vel augendo, & an in ſententia, & quid in dubio, an ex cauſa præſumitur in d. tracta. de homici. §. 7. numero 123. & an pœnam ſtatutam iam poſſet iudex minuere num. 124. & limita. 8. modis fol. 154 Adde. Maran. in. 4. part. ſpe. au. 1. diſti. 11. colum. an & quando corporalis minui, vel augeri poteſt poſt Mar. in ſing. 182. & Bal. in. l. & ſi ſeuerior. C. de infamibus, & Bart. in. l. quid ergo. §. pœna grauior. ff. eo. & Pau. in con. 327. 2. volum. & Iaſo. in. l. i. ff. de legi. Adde q; quando iudex recedit a pœnis in iure ſtatutis, quod cauſam debet exprimere, & an, & quando recedere poteſt a pœnis ſtatutis a iure, & quando debet alias redire, & ad quas iudices eccleſiaſtici per Moder. hiſpa. in deciſ. crimi. in gloſſ. canonicis, vel ſinodalibus, & ibi quaudo ad ſinodales pœnas.

Pœnam ſanguinis an imponat eccleſia, & quam imponit in tra. de hære. nu. 62. fol. 162.

Pœnæ diuerſe quando ſunt impoſire a iure ciuili, & canonum, an omnes imponi poſſunt ibi nume. 165. fol. 174. Adde Mar. in ſpe. au. 4. part. 1. diſtin. 5. colum.

pœna an augeatur ratione arbitrii, & an in arbitrariis liceat arbitrari ad mortem, & quomodo intelligitur, & quando, & an inferior ratione arbitrii poſsit ad mortem condemnare in tract. de homici. §. 7. num 112. & ibi num. 113. & 114. quid operetur arbitrium, & an ponet ad torturam abſque indiciis fol. 153. & vide per Moder. in ſpe. au. 4. par. 1. diſtin 9 10. & ſequē. colum. poſt Felyn. in. c. ex literis de conſtitu. & Bald. in. c. primo. §. iniuria de pac. iur. fir. & Ana. in. c. inquiſitionis in fin. de accuſ. vbi intellige per Maran. & limita multis modis in attentatis locum non habeat, ſed conſ. imaus, & ex qualitate perſonæ, quia officialis offenſus, & ibi ſi ex conſuetudine minor pœna ſoleat imponi quam mortis ratione arbitrii non poſſet arbitrari ad mortem, ſed ad ſolitam, & aliter limita, vt ibi, & Adde de his arbitrariis per Moder. hiſpa. in deciſ crimi. in glo. arbitrarius punire vbi ponit multa conſiderari in pœnis arbitriis puniendis, vt conditionem, & qualitatem delinquentis, & delicti, & quantitatem delictorum, & reiterationem, & qualitatem loci & alias qualitates, vt ibi, & ibi, quod in caſibus in quibus in pœnis arbitrariis ciuilis, & ſecularis iudex pœnam mortis infligere poteſt ita pari modo eccleſiaſtici iudices ad depoſitionis, & carceris, & perpetui pœnam procedere poſſunt, & quod conſuetas pœnas imponere debent per eoſdem in gloſſ. conſuetudinariis vbi ſolitas imponere debent obſtante arbitrio poſt

Bal.in.l.quicunq̧.C.de ſer.fugi. & Fel.in.c.de cauſis de off.deleg poſt Anto.& Pan.niſi tales pœnæ conſuetudinariæ fuerint praue & a zelo iuſtitiæ alienæ.

Pœna augetur & alteratur ſi delictū fiat corā iudice vt ibi 115.& an ſm̄ conſcientiā punire pt iudex abſq̧ probationibus vt quia vidit occidere & qd ſi nūc pro tribunali ſedeat ⁊ quid ſi ſciat innocentē eſſe condemnatum qa alius occidit & tn̄ confeſſus eſt ſtantibus ēt aliis indiciis vel quia teſtes cōtra eū deponant an iudex cōdēnabit an vero poterit liberare ibi nu.116.f.e.

Pœna augeatur ex inobedientia quia relegatus ad tempus non paret relegationi nam tempus duplicatur ibi nu.117.fo.eo.

Pœnam alterat mutatio ſtatus & qualitas, vt qa manifeſte commutatur ibi nume.118.& numero.119.fol.eod.

Pœna ſi minui debet quę erit imponēda & quę ſi augeri debet & an pecuniariā, & ſi corporalē quæ erit ibi nu.120.fo.eo.

Pœna remigationis & ſi non ſit appoſitū tempus an perpetuo remigabit & per quantum tempus & an ſeruum poſſit emere & quid ſi aufugiat an capi poſſit pater, aut frater ad remigandum ibi nu.121.122 fo.eo.& ibi an iudex in ſententia poſſet tempus ſibi reſeruare & vnde ortum habuit iſta pœna remigationis & an locum habeat in clerico & quid ſi condemnatur an valeat dic per Mod.hiſp.in deci.crim. in gloſ. corporalibus quod non infligetur ſacerdotibus.

Pœna degradationis & quę ſint delicta degradatione digna, & de duplici actu degradationis verbali & actuali & in quibus delictis locū habeat & quid requiratur & an poſſit incorrigibilis in trac.de homi.§.7.num.58.& ibi an pro homicidio degradetur actualiter nu.59.& quæ requirantur vt tradatur curie ſeculari nu.60.⁊ an degradatus retineat priuilegium tā fori quā canonis ſi quis ſuadente nu.61.& an in aſſaſſinio requiratur degradatio nu.62.& de forma degradationis verbalis actualis & depoſitiōis numero.63 & ſi fuit degradatus & traditus curie ſeculari & fuerit oppoſitum de nullitate degradationis quis cognoſcet de nullitate ſecularis an eccleſiaſticus ibi nu.65.fo.147.148. Adde ex quibus delictis traditur curie ſeculari per Mod hiſ.in deci.crimi.in glo. exigentibus culpis & an requiratur incorrigibilitas & in qbus caſibus non requiratur p eoſdē in gl.data incorrigibilitate & ibi quando dicatur clericus incorrigibilis & poſt Fely.in.c.cum nō ab homine q̧ poteſtas quæ datur iudici ſeculari ſit per depoſito incorrigibili non exercetur niſi declaretur qualitas incorrigibilitatis & ibi poſt deci.& alios in.d.c.cū non ab homine q̧ tertio monitus dicitur incorrigibilis & non requiritur incorrigibilitas etiam vbi clericus non poteſt ab eccleſia puniri nec degradatio ſed poteſt ipſo iure accuſari iudicis comprimi vt per Areti.in.d.c.cum non ab homine & eſt communis & quod traditus ſeculari puniri debet ad voluntatem laici & non eccleſie & in quibus fiat degradatio per eoſdem in gloſ.degradari vbi niſi in caſibus expreſſis vt ibi exprimuntur & quod ſine accuſatione non degradatur poſt Hoſtien.in ſum.titu.de accu.§.quis ſit effectus verſicu.ergo ſine accuſatore & an locū habeat degradatio & depoſitio in clericis exiſtētibus in minoribus vt per Anto.in.c.at ſi clerici de iud. & Barb.in.d.c.cum nō ab homine & ibi ex dictis Panor.in.d.c.at ſi clerici q̧ vbi canon dicit clericum degradandum & detrudendū in monaſterium intelligitur de verbali degradatione & de traditione curiæ ſeculari per eoſdem in glo.ſeculari curiæ tradi ⁊ ibi quare traditur curie ſeculari clerici, & qua pœna ſecularis puniet,& quid ſi depoſitus,& traditus curię ſeculari ſi appellaret a ſententia iudicis ſecularis illum condemnantis an appellationi ſit deferendum, & ſuperſedendum in executione & an extraneus etiam appellet quod ſic & de iſta degradatione qualiter fiat, & quot teſtes requirantur ⁊ an in actuali requiratur numerus per Feli.in capitu.non poteſt de re iu.poſt Panormita. & an retineat degradatus priuilegium clericale,& ſi celebrat an cōficiat corpus Chriſti quod ſi per Panormi.in.c.ii.de. cleri.excommunica.& per Maran.in ſpe. aur.4.par.11.diſtinct.circa finem.

Pœna minuitur ob magna ſeruitia principi preſtita ibi nu.72.fol.eo.

Pœnam minuit bona vita & fama ibi numer.73. fol.eodem.

Priuilegiū cardinalis liberat a pœna mortis vt ſi apponat pileum in capite idē in filio regis obuianti vel corpore xp̄i nu.74.fo.eo.

Pœna mortis tollitur per preſentationem filii a patre factam ibi nu.75.fo.149.

Pena mortis an minuaſ & libereſ capiēdo meretricem in vxorem ibi nu.85.fo.eo.

Pœna minoratur ratione dignitatis quia decurio vel eius filius vel prior ciuitatis ibi nume.86. folio eodem.

Impuniendis delictis an qualitas perſonarum inſpicienda

ſpicienda ſit,& quando,& in quibus,vt magis, aut minus puniatur ibi nu.87.fol.150.
Pœna minuitur ratione ætatis, quia minor infans aut ſenex ibi nu.94.fol.eo.
Pœna minuitur ſi de homicidio conſtet per exceptionem, & oppoſitionem quia obiiciatur crimen homicidii, vt non puniatur pœna capitis ibi nu.99.fol.151.
Pœna an minuatur ratione conſanguinitas, quia agatur inter conſanguineos ibi nu.100.fol.eo.
Pœna an minuatur, quia nō ibi cōmiſſum delictū ſed alibi,& extra territorium ibi n.104.fol.eo.
Pœna an minuatur ex multitudine filiorum delinquentis ibi nu.105.fol.eo.
Pœna an minuatur ob detectionem coniurationis contra regem, & an ratione priuilegii, vt quia ſi cōfugiat ad domum alicuius qui habeat priuilegium liberationis, & alias cauſas proſequere nu.106.fol.eo.
Pœnam de cauſis augentibus,& primo ex conſuetudine deliquendi, & delictorum reiteratione ibi nu.107. & quid ſi reiterauit plura delicta minima, & pecuniaria, & per quot actus dicatur ſolitus, & inducatur conſuetudo ibi, & quid ſi pœna ipſo iure inflıgatur fol.eo.
Pœna an ex contumacia augeatur, vt in foriudicato per annum perſeuerante ibi nu.108. fol.152.
Pœna an augeatur ex qualitate perſonæ occiſi, vt ſi occidatur officialis regis, aut aliæ pſonæ ibi n.109.⁊ an ex qualitate delicti ibi n.110.fol.eo.
Pœna an augeatur ratione mali exempli, vt ibi n. 111. vt in poculo amatorio ex quo mors fuerit ſecuta, nam ex culpa ratione mali exempli ad mortem condemnatur fol.eo. & ibi per Marā. in ſpe.au.4. par.diſt.11.col. ver. vlt. pro hac diſtin. vbi proſequitur caſus in quibus pro culpa pœna capitis, & ordinaria punitur, vt ratione mali exempli,⁊ in caſu.l.i.C.de va.Car.in.l.milites.C.de cuſt.reo.& Oldr.conſi.92. & ibi per Maran. an & quando pro culpa puniri poſſit corporaliter,& an pro leui, & leuiſsima, & an in.l.aquil. ꝙ ſi ex dolo, aut culpa criminaliter, ſi leui, aut leuiſsima ad dandum, & per Iaſ.in.l. in actionibus de iuri.tut.& per Alex.conſi.76. 1.vol.& Paul.conſi.277.2.vol.
Pœna ordinaria non imponitur vbi dolus nō adeſt in tra.de homi.§.2.nu.4. etiam ſtante ſtatuto ꝙ occidens occidatur non punitur pœna ordinaria, ſi dolus non adeſt licet adſit lata culpa ibi nu.5.fol.49.
Pœna corporalis an pecuniaria imponatur pro lata culpa ibi nu.6.50.& nu.104.60.& in.§.6. nu.185.fol.116.
Pœna augetur ex reiteratione ibi nu.34.fol.101.
Pœna temperatur vbi ex præſumptionibus damnatur ibi nume.46.fol.102. & dicto tract.§. 5.nu.51.fol.81.
Pœnam ordinariam excuſat inconſultus calor iracundiæ ibi nu.63.fol.82.
Pœnam minuit immo liberatur ſi pater præſentet filium delinquentem ibi nu.36.& an ſi filius præſentet patrem bannitum liberetur ibi nume.37.fol.80.
Pœna an minuatur ratione infantilis ætatis, & minoris,& adulti in tra.de homic.§.6.nu.2. & an ratione ſenectutis ibi nu.12.& an ratione furoris nu.13.& an ratione dementie, & inſanie numer.19.& .20.& an ebrietate nu.22.& an dormiendo.25.an defendendo nu.26. an per dignitate nu.21.fol.99.&.100.
Pœna minoratur ratione iracundiæ, vt occidens per iracundiam deportetur ibi numero.157. folio.112.
Pęna mortis an imponatur vbi condemnatur ex pręſumptione a lege inducta ibi n.168. fol.130. & ſi iuſto dolore commotus occidat,an & quādo excuſetur a pęna ordinaria ibi nu.170. ⁊ qn̄ calore iracund ę ibi nu.171.fol.eo.& an a pęna ordinaria imprudentia excuſet ibi n.183. & an neceſsitas ibi nu.184.fol.114.&.116.
Puniri an poſſit mulier prægnans cōdemnata ibi nu.321.fol.127.
Pęna an & quando excuſatur propter multitudinem delinquentium ibi nu.346.fol.131.
Pęna an excuſetur ex conſuetudine loci ibi num. 354.fol.133.
Pęna an minuatur ex diuturnitate temporis ibi nu.385.fol.137.
Pęna quid ſit,& quid executio pęnæ in tra. de homi.§.7.nu.1.&.2.fol.139.
Pęna furcarum in quibus caſibus imponatur ibi nu.5.fol.eo.
Puniri an poſſit corpus mortuum, & in eo fieri executio ibi nu.13.fol.140.
Pęnæ diuerſe ſi imponende ſunt pro homicidio, vel alio delicto, vt vna per ſtatutum,⁊ alia iure communi quæ pęna imponenda ſit ſtatutaria, an iuris communis ibi n.14.fo.eo.& in pęnis alternatiuis cuius erit electio ibi n.15.f.eo.⁊.141.
Pęnæ diuerſe ſi concurrant in homicidio, aut alio delicto, vt maior, aut minor quæ prius erit imponenda ibi nu.16. & ſi condemnetur homicida, aut alius delinquens ad pęnam capitis, vel furcarum, & non dicatur ꝙ moriatur quæ pęna imponenda ſit, & an talis ꝙ moriatur ibi nu me.17.fol.eo.

Pœna capitalis quæ dicatur ibi num.18. fol.eo. & quæ ſit pœna capitalis per Maran. in ſpe. au.4. par.1. diſt.10. col. et in.2. diſtin.

Pœna an duplex imponi poſsit pro homicidio, vt pœna manus, & mortis ibi nu.26. fol.142.

Pœna pecuniaria ſi puniatur homicida per ſtatutum in loco domicilii, & in loco delicti pœna mortis ſi in loco domicilii puniatur pœna pecuniaria an ĩ loco delicti puniri poſsit pœna mortis ibi. nu.27. ſol.eo.

Per ſtatutum ſi homicida puniatur in pœna pecuniaria ſoluenda infra.15. dies, alias decapitatur, an ſtatim elapſis.15. diebus decapitari debet ibi nu.28 fol.eo.

Pœnæ alternatiue ſi darentur in homicidio cuius eſſet electio rei, an iudicis, & an iudex dabit electionem morituro, vt eligat genus mortis ibi nume.47. in pœnis infligendis quæ ſint attendenda ibi numer.48. & quæ pœna imponitur pro homicidio iure canonum ibi nume.49. & ibi de pœna perpetui carceris, & aliis pœnis corporalibus, & an ius canonicum, & quid ſi dicat canon imponi pœnam mortis quomodo intelligitur ibi nume.51. & an pœna damnationis in metallum, & pœna perpetui carceris, an mortis æquiparetur, & an imponi poſsit per eccleſiaſticum perſonis laicis ibi nume.52. &.53. & an iudex ſecularis damnare poſſet ad pœnam perpetui carceris, & an cõdemnando valeat ſentẽtia, & an damnatus ad perpetuos carceres efficiatur in ſucceſsibilis, & an teſtabilis ibi numer.54. & numer.55. ſol.146. & ſequen. Adde plene de iſta pœna perpetui carceris iure canonum per Moder. hiſp. in deci. crimi. in in gloſ. actu perpetuum carcerem damnati vbi an teſtari poſsit taliter condemnatus, & an ei relinqui poſsit pro alimẽtis, et an epiſcopi ſunt irregulares, ſi in arto loco, & carcere ponant carceratos, vt citius moriantur ex defectu aeris ꝙ hic, & an in caſibus in quibus iure ciuili imponitur pœna mortis iure canonum ꝙ detrudatur in carcerem ꝙ non niſi expreſſe dicatur iure canonum Areti. & Deci. in. c. cum non ab homine de iud. & ibi ꝙ ſi nolit agere pœnitentiam in monaſterio ꝙ ponatur in perpetuo carcere, & ibi datur regula ꝙ vbi de iure ciuili imponitur pœna mortis iure canonum depoſitus detruditur in carcerem iura vero pœnam mortis detruditur in monaſterium, & ibi quando imponatur pœna perpetui carceris, & monaſterii, & ꝙ æquparetur dãnationis in metallũ, & an dicatur capitalis pœna perpetui carceris, & in quibus locis ſtatuatur in iure canonum, et quando, & de pœna detruſionis in monaſteriũ & quando per eoſdem, in glo. monaſterium detrudi poſt præpo. in. c. ſi euangelica.55. diſtinc. vbi clericus ſi non eſt ſufficienter punitus pro prauitate delicti cum ſola depoſitione detrudi poteſt in artum monaſterium, & de pœna exilii iure canonum in glo. in exilium mitti, & ibi quando pœna exilii imponenda ſit, & an epiſcopus, vel vicarius poſtq̃ in exilium miſſus eſt clericus propter crimen, an poteſt ab exilio reuocari ꝙ non, & ꝙ ſolus princeps reuocat, & quid ſi clericus eſſet de facto in exilium miſſus an poſsit per eundem iudicem reuocari ꝙ ſic, & de pœna depoſitionis in quibus caſibus, & delictis deponitur per eoſdem in gl. deponi vbi ꝙ in caſu mortis iure ciuili, iure canonum præponitur per Fel. & Deci. in. c. at ſi clerici de iud. & per Fel. in. c. qualiter el.2. §. ad corrigendos de accuſa. & ibi quid ſi depoſitio; & ſi ſimpliciter deponatur an perpetuo ſit depoſitus, ſi non dicatur, vbi Deci.5. no. in. d. c. at ſi clerici, & ꝙ in magnis, & grauibus criminibus, & ibi an depoſitus poſsit a iudice ſeculari puniri, & de pœna verberationis pro delicto, & an poſsit ꝑ laicum de mandato epiſcopi per eoſdem in gl. verberare, & ibi an ſit irregularis, ſi taliter verberetur ꝙ ſanguis exeat non & de pœna minationis per eoſdem in glo. corporalibus poſt Cardi. in conſil.94. & an damnari poſsit clerici ad triremes ꝙ non, & ibi vnde ortum habuit, & quod ſi condemnetur vel ad metallum, an valeat ꝙ ſic vt ibi.

Pœna aut mutetur, an ſit in vſu, et cognita iure canonum ibi nu.56. fol.eo.

Pœnam priuationis beneficii, an epiſcopus commutare poſsit in pecuniariam ibi n.69. fo.148. & Adde quando eccleſiaſticus imponet pœnas pecuniarias pro delicto, & quid ſi in bonis non habet, an licet in corpus quod ſic per Mod. hiſ. in deci. crim. in gl. pœnis, aliis pecuniariis, & in gl. ſtupri poſt Panor. in. c. vt clericorum de vita, & hone. cleri. vbi quod iudex eccleſiaſticus poteſt imponere pœnam pecuniariam clerico pro ſuo arbitrio, vltra alias pœnas ſpirituales quando illæ non ſufficerent, & ſi non ſoluet licet in corpus, vt ibi Adde etiam Maran. in ſpe. au.1. diſt.4. par.3 col. quod ſi pœna integre nõ eſt irrogata poteſt pars petere ſatisfactionem ſibi fieri de iniuria, vt pet eum.

Pœnę homicidarum ex quibus cauſis minorantur aut differantur proſequere ibi nu.70. & ibi an vtilitas publica, quia eſſet magnus artifex. f. eo.

Pœnæ executio capitalis an in grauibus accele-

tari debeat, vt in magnis latronibus ibi nu.71. fol.eo. & de primo quod minui poteſt Iaſo. in l.i.ff.deleg. quia excellens in ſcientia Marſi. in ſingu.182. Maran. in ſpec.aur.4.par.11. diſtinc. 11.columna.

Perſuadere quis dicatur, & in quo differt a conſilio, & quæ ſit pœna perſuadentis in tra.in.§.5. nu.178.& nu.179.& de ſollicitante, & hortante nume.180.fol.93. & ſi inquiritur de mandato, & probetur de perſuaſione, & inſtigatione an condemnetur ibi nu.181.& an ſubiector teneatur ſicut perſuadens ibi nu.183.fol.eo.

Percutiens officialem regis volentem, an teneatur crim.læſæ maieſt.in tract.de homi.§.2.nu. 51. & an clericum volentem ſit excommunicatus nu.52.& ſi ſeipſum, an teneatur pœna manus ibi nu.53.fol.54.

Perduellio quis dicatur in lect.nu.85.fol.15.

Præſumptio iuris, & de iure an recipiat probationem in contrarium ibi nu.55.fol.10.

Præſcriptio an locum habeat in delictis, & inquātum tempus præſcribitur, vt accuſari non poſſit pro homicidio, & an per.20.annos in tra.de homic.§.6.nu.368.fol.135.& quanto tempore præſcribatur, vt memoria hoium damnari nō poſſit ibi nume.371.fol.eo.& an iure canonum inducatur præſcripto in delictis ſtante accuſatione quod fie, vt traditur per Panor.Felyn.& Deci.in.c.licet de probati. & per Stepha.au.in cape.toloſa deci.188. & an ad indicendum purgationem Panor.in.c.fi.de purga.can.per Moder.hiſp.in deci.crim.in glo.aliquo laſpu, & an poſſit probari delictum per inſtrumentum ibi nu.171.fol.35.in lectu.

Procurator an admittatur in capitalibus vbi accuſatio, vel inquiſitio eſt nulla in lectu. num. 78.fol.14.

Principium an finis attendatur in delictis in tract. de homi.§.1.nu.15.fol.46.

Proditor quis dicatur, & qua pœna puniātur proditores in lec.nu.98.fol.17.& in tract.de hom. §.2.nu.100.fol.59.

Publicatio bonorum an & quando fiat in crim.læſæ maieſta.& memoria damnetur in lectu.nume.86.fol.15.

Publicatio bonorum an detur hodie in cauſa homicidii, & ſi condemnetur, an valeat ſententia, & in quibus detur publicatio bonorum in tracta.de homici.§.7.num.29.vbi ponuntur omnes conſtitu.capit.& prag. imponentes pœnas publicationis bonorum, ibi numero.3.fol.142. &.143.

Publicatio bonorum infra quantum tempus fieri debet caſu quo fienda, & quanto tempore præſcribatur ibi nu.33.fol.144.

Publicatio in bonis quando fieri debet, et per quē & an ipſo iure, & an dominium ſit translatum in fiſcum ibi nu.34.fol.eo.& an iure canonum veniat publicatio bonorum in clericis perſequere per Moder.hiſp.in Deci.crim.in glo. bono.publi.puniri vbi plene, & an epiſcopus publicet, & cui applicantur, & quæ publicari poſſint proſequere late vt ſupra.

Purgatio per iuramentū an inducatur in caſu homicidii in tract.de homic.§.2. nume.43.fol.53. de iſto iuramento purgationis Bar.in lege maritus.ff.de quæſtio. Ana.& Ancha.in.c.excommunicatus de hære. & an iure ciuili ſit inuentum tale iuramentum, vt inducatur purgatio, & quando inducitur, vt per Blan.in.l.fin.ff. de quæſtio.num.64.nono euident, quod vbi non extant probationes nec indicia, ſed diffamia inducitur purgatio, vt per eum, & per Bald.in.l. prima.C.loca.de hoſpite purgando ſi receptus rem amiſerit, & Blanc.ibi nume.284.hanc materiam purgationis inducende tradunt Moder. hiſp.in deciſ.crimi.in gloſſ. iuramento præmiſſis interrogari vbi purgatio non eſt indicenda niſi prius præſtita copia infamiæ diffamato, & in glo.deficiente vero legitima probatione vbi locum non habet non extante accuſatore, & ibi de purgatoribus, & quot, & qualiter eſſe debent, & a laici, & fœminæ admittantur, & quid ſi ſunt inimici, & quis dicatur diffamatus, & an purgatus iterum accuſari poteſt, dic vt per eos, & ſi defecerint in purgatione, an habeantur pro conuictis in glo. quòd ſi defecerint.

R

Ratihabitio ex quibus verbis inducatur & de materia ratihabitionis in tract.de homi.§.5.num. 184. & an receptando delinquentur, & occidentem nomine ratificantis, vel fideiubendo pro eo dicitur ratificare, & qd ſi receptat meus conſanguineus an præſumatur contra me ibi nume.185.186.187.fol.93. & ſi clericus ratum habeat homicidium quod ſuo nomiue geſtum non eſt, an ſit irregulatis ibidem numero.150. folio.92.

Ratificaſſe delictum an dicitur ſi dicat ſi ille nō feciſſet ego feciſſem ibi nu.188.fol.83.

Ratihabitio vt indicatur quæ requirantur ibi nume.189.fol.eo.

Ratificari an poſſit adulterium ibi numer.190. & ſi facta eſt pax pro ſe,& complicibus ſi cōplices ſint offenſi, an per ratificationem ſit rupta pax ibi nu.191.fol.94.

Ratihabitio an in delictis æquipatetur mandato ibi numero.192.limita numero.193.& numero 194 fol.eo.
Ratum habens qua pœna teneatur ibi nume 195. & an eadem pœna limita numer.196. & quid quo ad irregularitatem,& limita nu.197.& nume.199.fol.eo.
Ratum habens in quo loco cōueniri debet ibi nume 200.fol.eo.
Ratificatio confeſsionis in tortura, & perſeuerantia quando noceat, & quando non,& de materia ratificationis, & quando requiratur,& quādo non in lect.nu.48.fol.10.
Rapiens meretricem an teneatur de raptu in tra. de homic.§.4.nu.24.fol.69.& in.§.6.nu.276. & ibi de pœna cognoſcentis meretricem per vim fol.123.
Raptus crimen in quibus perſonis locum habeat in dicto.§.6.numero.275.& an extendatur ad alias perſonas religioſas, & an in monialibus, & pœna rapientis moniales,& de bonis committentis raptum monialis ibi numero.276. folio eodem, & de pœna ſacrilegii per Moder. hiſp. in deciſ.crimi.in gloſſ.ſacrilegii vbi quod deponitur.
Raptus an committatur in ſponſa ibi nume.277. & quid econtra ſi rapit ſponſa ſponſum numero.278 & nume.279.& an maſculinum, comprehēdat fœmininum,& ſi maſculus rapit maſculum, an teneatur de raptu ibi numero.280. fol.eo.&.124.
Raptus crimen quando cōtrahatur, & an debeat aſportari de loco ad locum, & quid ſi per vim proſtrauerit in terram,& cognouerit,an teneatur pœna raptus,& an quod per vim rapiatur, & quid ſi volens ibi numero.281. & numero 282. & ibi qualiter vis cognoſcatur, & an per alliciamenta, & promiſsionem pecuniæ, & quid ſi alias fuit cognita per raptorem,an præſumatur volens rapta ibi numero.283. an nolens, & quando committatur raptus numero 284 quid ſi non cognita, ſed rapta tantum, an teneatur de raptu,ibi numero.285. & quid ſi attentauerit rapere,& non inuenit in domo,an teneatur de raptu ibi numero.286.& quid ſi nolentem & volentem cognouit, an teneatur ibi numero.287. & quid ſi rapta ab vno loco, & cognita in alio in quo loco puniatur ibi numero.288. & quid ſi vetulam rapuit non libidinis cauſa, an teneatur de raptu ibi numer.289. folio eodem.
Rapiens & cognoſcens virginem immaturam, an teneatur ibi nume.290. & de pœnis raptoris,& ſociorum,& quia pœna puniantur,& qua complices ibi numero.291.fol.eo. de pœnis vero raptoris, & violatorum rerum eccleſiaſticarum, dic vt in.c.2.de rapt. & incen. vbi quod deponitur, & priuatur beneficio, & per Mod. hiſp.in deci.crimi.in gloſſ.raptorum, & eccleſiarum violator.
Raptor condemnatus an appellet,& an complices,& ſocii ibi numero.292.& numero.295.& an omnes in eodem libello accuſari poſsint ibi nume.293.fol.eod.&.125.& ſequen.& an valeat matrimonium inter raptorem, & raptam ibi nume.296. & quid ſi non appareat de contractu matrimonii, ſed partes confitentur tantum,an euitent pœnas.l.i.C.de rapt. ibi numero.298.fol.eo.
Raptoris pœnæ, an locum habeant in ſociis, & auxiliatoribus iure canonum ibi numero.299. folio eodem.
Raptor infra quantum tempus foriudicatur, & deoſculans virginem ibi nu.300.fol.eo.
Rapte dictum,an valeat, & faciat indicium contra raptorem,& ſocios ibi nu.301.fol.eo.
Raptor an ſit infamis nu.302.fol.eo.
Reiteratio delictorum,& geminatio quid operetur,& an valeat remiſsio, & indulgentia principis,& reiteranti delictum proſit in tra.de homi.§.7.nu.107.fol.151.
Receptator,vt teneatur,an requiratur ſcientia in tra.de homi.§.4.nu.32.& nu.33.& an ignorantia probetur iuramento.fol 69.
Receptator bannitorum,& malefactorum qualiter puniatur ibi nu.34.fol.eo.
Receptans foriudicatum qualiter puniatur ibi nume.35.fol.eo.
Receptans committentem crimen læſæ maieſta. qualiter puniatur ibi nu.36.fol.70.
Receptans ſtuprantem virginem per vim qualiter puniatur ibi numero.37. & hoſpes ſi dederit bannito ad comedendum,an teneatur,vt receptator, ſi tranſeunti dederit ibi numero.38. folio eodem.
Receptans per vim,an teneatur pœna de receptatore ibi nu.39.fol.eo.
Receptans agnatum vel affinem bannitum, aut foriudicatum, vel amicum maxima amicitia coniunctum,an teneatur ibi nu.40.fol.eo.
Receptans bannitum vxor, an teneatur ibi numero.41. & de pœnis receptatorum in regno ſtatutis,& qualiter intelligantur ibi nume.42.fol. eo.& ſequent.
Receptare bannitum qualiter intelligatur numero.43.& an aduocando,an conſulendo, & an

per ſimplicem locutionem, & an mandando nuncium vel epiſtolam ibi numero.44. & vniuerſitas receptans qualiter puniatur ibi nume. 45.fo.eo.&.71. Et ſi quis receptauerit bannitum deinde cepetit & duxerit ad iudicem an teneatur vt receptator in trac.de homi.§.6.numero.199.fol.117.

Receptans ignoranter aut coacte non tenetur de receptatore in tra.de hære.nume.170.& numero.171.fol.175.

Receptatorē an excuſat inueterata amicitia ibi nu.172.fo.eo.& de receptatoribus malefactorum vide ibi nu.174.fol.176.

Remiſsionem an ſufficiat habere ab vno tantum in tra.de ho §.6.nu.380.& quid ſi extat fœmina & quid ſi minores aut infantes & qualiter ⁊ an ſufficiat habere remiſsionem & pacem a tutore aut curatore tantum, & quid ſi extet poſtumus qualiter habebitur remiſsio, & pax ibi folio.136.

Remiſsio facta in mortis articulo ꝑ vulneratū an ſufficiat & profit remiſso ibi nu.384.fo.137.

Remiſsio delinquentis an fieri debeat ad locū delicti ibi in tra.§.7.nu.101.fol.151.

Retractatur ſententia capitalis ſi liquet de innocentia vt quia ticius viuit quem dicitur occidiſſe in.d.§.7.numero.95. & numero.96.fol.150.&.151.

Retractatur ſentētia capitalis lata ex preſumptione aliqua per aliam foitiorem preſumptionem ibi nu.97.fol.eo.

Retractatur ſententia ⁊ defectu iuriſdictionis quę opponi poteſt etiam poſt ſententiam ibi numero.98.fo.eod.

S

Seditioſus quis dicatur qualiter ⁊ quando contrahatur ſeditio & qui teneantur hoc crimine, & qua pœna puniatur ſeditioſus in lectura. numero.97.fol.17.

Senex an excuſatur a pœna ordinaria homicidii & an torqueri poteſt in tracta.de homi.§.5.numero.12.fol.76.

Suſpendens hominem an teneatur pœna capitis in tra.de homi.§.2.nu.55.fol.54.

Stuprum qualiter cōmittatur & in quibus perſonis ⁊ an in ſerua in trac.de homi.§.6.nu.303.⁊ nu.304.& ducens duas vxores an teneatur de ſtupro & qua pœna ibi nu.305.& nu.313.vbi limita fol.125.&.126.

Stupri pœna quę ſit & an ipſam ſtuprans donare debeat ibi nu.306.& nume.307.fol.126.

Adde quid ſit ſtuprum ꝙ ſit illicita virginum defloratio.cap.lex.illa.36.q.i.& quæ ſit pœna iure canonum quod deponi debet clericus vt no.Panor.in.c.at ſi clerici de iudi.& in.cap.2. de ad.il.vbi etiam ꝙ cogitur ad dotandū ⁊ per Pau.gril.in tract.de pen.omni cōi.in.c.7. poſt Pan.in.c.vt clericorum de vit.& hone.cleri.ꝙ non ſufficit dotare eam ſed aliter puniri debet pecuniariter vel perſonaliter bn̄ tamen ſi per vim ſtuprum ſit commiſſum per clericū quod vltra depoſitionem in carcere & monaſterium detruditur & quid ſi ſponte acquieuit ⁊ non ꝑ vim an puniatur de ſtupro, & an preſumatur Ana.in.c.i.de adul.ꝙ patet dotem Mod tamē hiſp.in deciſ.crimi.in gl.ſtupri tenenr ꝙ perdit ius petendi dotem quo ad ſe bene tamen poteſt accuſare & dotē petere allegat Flo.in.2.par. ſum.tit.5.c.6.§.i.niſi patet conuenſſet & precium pro ſtupro habuiſſet & ibi ꝙ ſi virū ſum ꝑſit deterioris conditionis ꝙ habetur reſpectu ad hoc damnum & quanta dos extimanda ſit & an integra dos danda ibi ꝙ arbitrio iudicis remittitur iuxta qualitatem perſone & cōſuetudinem loci & quid ſi puella remittat iniuriā an dabit dotem ſtuprans ꝙ ſic volente ꝑſe & ibi no.quęſtionem quid ſi clericus extra polluēdo fecit grauidā virginem & an clericus puniatur de ſtupro & ad preſtationē dotis compelli concludit teneri de ſtupro ⁊ ꝙ preſtet dotē & de fornicatione & concubinate clerici in glo. fornicari & in gl.concubinarii.

Stuprans immaturam virginem qua pœna puniatur & an capitis ibi nu.308.fol.eo.

Stuprum an committatur ſi cognita ſit ab alio & quid ſi poſt ſtuprum paſsim vnicuique ſe exhibuit ibi numero.309.&.310.& qua pœna teneatur deoſculans virginem & an ſtupri ibi numero.311.& quid ſi diu cohabitat cum puella, & eam retineat in concubinatum an de ſtupro teneatur ibi numero.312.& qua pœna tenetur habens duas vxores ⁊ quid ſi plures duabus an pœna ſtupri & capitis puniatur ibi numer.313. & ibi quid ſi prime fuerint nulle vel cum prima non fuit conſumatum matrimonium & de pœna cognoſcentis tutoris pupillam & concubentis cum ſeruo & de pœna ſtuprans puerum ibi nnmero.314.& qualiter puniatur ſodomita & ſi cognoſcat affinem dormientem mulierem contra naturam & qualiter puniatur, & an pena raptus ibi numero.315.& de penis cōtrahentis inceſtas nuptias ibi numero.316.& quid probare debet accuſans de ſtupro ibi numero.317.fo.eod.

Stuprum violentum qualiter probetur ibi nume.320.fol.eodem.

Statutum ſi tollat omnes exceptiones opponi cōtra inſtrumentum an tollitur exceptio quod inſtrumentum non ſit inſtrumentum, & factum abſque cauſa, & nullum in lectu. numero.167.fol.34.

T

Teſtibus non deponentibus veriſimiliora non creditur in lectu.nu.107.quod autem dicatur veriſimile fol.21.& ponit Blan.in rep.l.fi.ff.de queſtio.i.5.cui.nu.33.

Teſtibus quibus credaſ magis affirmātibus an negantibus maleficium ibi nu.157.fol.31.

Teſtes quot requirantur ad probandū maleficium contra quantuncunq; perſonam, vel contra papā vel imperatorē, An duo ſufficiāt, ⁊ an in cā hæreſis, & an papa poſsit diſpēſare quod vim teſti credatur ⁊ in quibus caſibus vnus teſtis faciat fidē & in quibus caſibus plures teſtes duobus requirantur ibi nu.162.fol.32. Adde Mod. Hiſp.in deci.crim.in glo.teſtibus coniūcto. Vbi contra Pau.de caſt.in.l.iudices.C.de iudi.in fi. Dicit ſufficere in criminibus, & in cauſa hæreſis, & contra papam.

Teſtis numerus vbi maior requiritur ad condemnandū, minor ſufficit ad torquēdum. Et ideo ſi plures requiruntur ad condemnandum, ſi pauciores interueniant ſufficiunt ad torquendū.ibi nume.163.fol.eo.

Teſtes in criminalibus eſſe debent omni exceptione maiores. Et qui dicantur omni exceptione maiores. Et an tales in dubio preſumatur. Et an debeat articulari, & probari. Et an ad torquendum eſſe debeant omni exceptione maiores. Et an & quando, ⁊ qualiter admittunſ in ſubſidiū. Et que requirantur. Et an condēnandū, an vero ad torquēdum. Et an numerus in criminalibus ſuppleat, & qñ. Et in pluribus teſtes inhabiles admittantur & non omni exceptiōe maiores. Et declara qñ ad defenſam admittantur, ibi nu. 165.fol.33. Adde Blan.in.l.fi.ff.de.q.nu.317.cautela ne procedatur via exequutiua, qñ accuſaſ, pœna ſecundum formam ritus, Quod teſtes nō ſunt omni exceptione maiores. ibi numero 166.folio.40.

Teſtes in criminalibus, an reddere debeāt cauſam ſcientiæ non interrogati ibi nu.168.fo.34.

Teſtium productio, quando fieri poteſt. Et an facta publicatione & concluſione, & quando ibi nume.170.fol.35.

Tortus ex indiciis indubitatis ſi cōfitetur, an poſſit reuocare confeſsionem tanquam erroneā, & an appellare in lectu.14.fol.6.

Tortus ſi ſtantibus probationibus neget, & perſeueret in negatione, an condemnari poſsit ibi in lect.176.fo.36.

Torturæ materiam proſequere numero.177.cū ſequen.fo.eod.

Tortura quid ſit, quęſtio quid, & tormētum quid, & vnde dicatur & in quo differant & an negatio potus, & cibi ſit tormentum, & quod ſint genera tormentorum ibi nu.178.fo.eo.

Tortura in quibus caſibus locum habeat, & an pro iniuria perſonali, & inſultu, & an inferatur ad pœnam, & an in caſu vbi venit pœna fuſtigationis ſit locus torture. Et an pæna fuſtigationis ſit maior Relegatione. Et an in furto Leui torqueri poſsit. Et an & qñ in cauſa ciuili & pecuniaria locum habeat tortura, & quid ſi habeat crimen annexum vt quando fiat indultum a principe ſaluo intereſſe partis ciuiliter & quid ſi multis leuibus pœna augeatur, an ſit locus torture ibi nu.179.fol.37. Adde Marā. in ſpec.aur.in.6.parte.14.actu.indicii. Et an locū hēat in crimine vſurarū, in quo venit publicatio bonoꝝ. Soc.i cōſi.219.2.vo.ꝙ ſic. Et ana.1.cōſ. Mara.ibidē contrarium tñ dixit idē Mara.in 6.parte.in materia inquiſitionis, in verſi. inquiſitioni.in ſi.1.caſus. vide eundem Mara. in.4.parte.9.diſtin.2.q.princip.ver.quinto dicitur cauſa ſummaria quæ perſonæ torqueri poſſunt, & que non proſequere materiam. Et an teſtis. Et quid ſi non ſit omni exceptiōe maior, an tortus faciat indicium. Et an & qñ domeſtici & varii torqueantur. Et an in dignitate conſti. Et quę dicantur perſonę viles ⁊ an decuriones & eorum filii, & parētes. Et an depoſito officio. Et an priores conſiliarii ciuitatum. Et an officialis finito officio. Et an milites. Et an doctores & aduocati. Et quid ſi torti cōfiteātur, an noceat confeſsio? Et an valeat conſuetudo in contrarium. Et an qui torqueri non poſſunt, terreri poſſunt, & eis denegari cibus ⁊ potus in carcere. Et an clerici torqueri poſſunt, maxime non infames. Et an clericus per laicū torqueri poſsit de mandato epiſcopi. Et an vtiles reipublicæ. Et an mulier pregnans, & an ſenex, & an minor, & quando. Et an noceat cōfeſsio abſq; curatoris authoritate. an mutus & ſurdus. Et an liber homo ſponte torqueri poſſit, & an & quando accuſator & an inſtigator vbi nu.180. fol.33. Adde quod in regno ad torturam deuenitur niſi ſtante leuitate vite & diffamia delictorum, & ſic requiritur quod ſit infamis vt dicit.c.regn.tormentis ibi ita quod cōtra talem publica fama laboret & ibi, vbi eorum Leuis fuerit perſona, & ſic per delicta, &

non aliter intelligitur leuitas vitæ, & quia diſfamatus. De aliis delictis vel eodem. Idem Andre. in conſti. ſi damna clandeſtina. Et ſic nedũ in clericis requiritur diffamia ſed etiam in Laicis in regno non tantum paſsim, vt ſtante teſte legitimo ⁊ omni exceptione maiore, vt ibi Andre. Et qualiter & quando deueniatur ad torturam, & an valeat & quando confeſsio in tortura abſq; indiciis. Et an ſi abſq; legitimis, & an ratificata & iurata noceat. & quando & quid in criminibus exceptis, & quid ſi officialis habeat arbitriũ. Et an ex mandato ſupioris. Et qd ſi ſuperueniant indicia & an terreri, proſequere etiam limitationes ibi nu. 181. fo. 39. Adde tamen And. in. d. conſti. ſi damna clandeſtina. q dixit, quod in accuſatis de crimi. læſæ maie. hęreſis, & publicis Latronibus, diſtobatoribus viarum captis infragãti crimine, aut in fuga in teſte vacillante & in eo qui delinquit iudice ſedente pro tribunali ſubiiciuntur tales in tormentis propter formam capitulorum regni & ſi ita proceſſerint officiales excuſant licet ius commune non ſeruauerint dato officiali arbitrio procedẽti prout facti occulti qualitas exegerit, ita ſtatuitur in. c. regni. in accuſatis & ſic ſentitur procedi abſq; indiciis ipſis. Et quatenus dicitur de capto in fuga ſentitur quod ſi eſt contumax ⁊ bannitus & in fuga & banno capitur torqueri põt abſq; indiciis. Tamen quod in predictis criminibus requirantur indicia dicitur in. c. regni tormenta & in. c. incip. tormentis. Vbi in his indicia ſufficientia requiruntur in cęteris ergo non ſeruatur ius cõe ſecus quo ad indicia. vide & in lect. Et in ocultis an ſine indiciis deueniatur ad torturam & an prõptior eſſe deber ibi nu. 183. fol. 40.

Torqueri an poſsit ſeruus contra Dñm abſque indiciis ibi. nu. 184. fol. eo. & quo ordine ad torturam deueniatur & quid quando plures ſunt inquiſiti a quo incipi debet, & quid ſi pater & filius quo incipi debet ibi numero. 185. folio. eo. Adde Marſil. in prin. operis in ſpecu. aur. Et qualiter ad torturam deueniatur & qualis eſſe debet tortura & quo moderamine ⁊ quæ dicatur moderata tortura & immoderata & leuis ibidẽ. nu. 186. fol. 41.

Tortura an & qñ inferri poteſt grauis & vſq; ad conſumptionem corporis ibi nu. 187. fol. eod. & quando ad torturam deueniatur. Et quid ſi non conſtant de delicto. Et an ante litis conteſtationem. Et an ante publicationem, an poſt. Et an datis defenſionibus, & quando non datis. Et an copia indiciorum danda ſit non petenti. Et quid ſi reus petat terminum ad ſe defendendum ante torturam an concedi debeat. Et an in enormibus defenſio denegetur ⁊ terminus ad ſe defendendum. Et limita preeminentiam magnæ Curiæ decem modis. Et an requiritur decretum de torquendo & an ab eo appellatur. Et an ſuperſedeatur ea non interpoſita, non obtentis literis inibitorialibus, & an & quando poſt ſententiam locũ habeat tortura. Et quid ſi extent plene probationes an ſit locum torturæ. Et quid ſi perſtirit in negatione quia faciat iudex. Et quid ſi tortura non ſit licita per Statutũ, ⁊ in diebus feriatis torqueri poſſit ibi nu. 188. fol. eo. Adde quod tortura adhiberi debet inſtante, & petente accuſatore aut curiæ coadiutore aut in libello aut capitalis, alias ſi non ita petatur etiã ſtantibus indiciis nõ torquetur Iſer. in. c. i. ver. in eadem eſt quęſtio & ſequen. de contro. inter do. & vaſ. habetur in. l. fi. ff. de quęſt. & ibi Blanc. in. i. nota. & nu. 376. & quod prius neceſſe eſt conſtare de delicto & corpore mortuo, alias non torquetur, ⁊ de confeſsione, qnod occidit, an preiudicet, ſi non conſtat de corpore dic. Vt per Blan. in. d. l. fi. nu. 15. 1. euiden. Vbi limita poſt Ange. in. l. cęterum. §. 1. ff. de confeſ. & Iaſ. in. l. iuſiurandũ. §. procurator. 8. col. & limita. ff. de iureiur. Niſi fuerit aſſaſsini inquiſiti, q veriſilr potuiſſent facere ob qualitatem loci & ſic etiam in diſtobatoribus ſtratarum. Et ibi diſtinguit, aut delictũ poteſt ſubiici oculis vt corpus mortuum, ⁊ tũc iudex debet ante quam procedat inſpicere cadauer, Aut non poſſent, quia proiectum in mare, & tunc inquirit fama precedente aut incerta & perſona & incerta res, tunc non preiudicat niſi in aſſaſsiniis vt ſupra. Et an dãda ſit copia an petenti tradit Blanc. poſt Mara. in prin. in. d. l. fi. nu. 24. cum ſeq. in. 4. euiden. Vbi cõcludit niſi petatur, concedi non debet & quod appellat ab interlocutoria in ſecundo notab. in dicta. l. fina.

Tortura antequam repeti poſsit & quæ requirantur & ſi repetatur abſq; nouis indiciis an valeat confeſsio & limita vt ibi & quando fieri debet repetitio & quę dicãtur noua indicia ibi numero 189. fol. 43.

Adde de repetitione torturæ. Blã. in. d. l. fi. nu. 11. tertio notabi. Vbi ſi indicia ſunt vrgentia iudex ſemel torquet reum, ſi multum vrgentia poteſt in tortura repetere. Et dicit quod repetitio torturę nõ poteſt fieri vltra tertiam vicem vt per Angel. in. l. fin. C. de quęſt. Et ideo debet eſſe moderata quę moderatio reducitur ad tres

vices.1.ad tres dies ſeparatos ꝛ pro qualiter vice habere debet ipſe reus tres ſacatas ſeu tres ictus & ita intelligitur Bar.in.d.l.fi.ut per Paude ca.in conſi.299.2.vol.

Tortus ſi confiteatur inde ductus ad bancum iuris negat,inde tortus cõfiteatur, inde negat ſępius faciendo quid facere debet iudex, & an condemnabit eum ibi nu.190.& nu.163.fol.43. Adde Blan.in.d.l.fi.nu.219.dicit quod confeſſio facta in tortura ſi ductus ad bãcum iuris negat,oritur indicium,quia ex tali variatiõe oritur indiciũ vt torqueri poſsit denuo.Et ita cõmuniter tenetur ſecundnm Bal.in.l.in bone fidei.C.de iureiur.Et Bar.in.l.vnius.§.i.ff.de.q. Diſtinguit tñ in caſu premiſſo qñ pluries confitetur ꝛ pluries negat quod licet Par.circa ſing. operis.& Mara.in.§.quoniam in prac.dicant non eſſe precedendum niſi ad tertiam vicem tortũ.Et ſic per tres dies diuerſos torqueri põt.

Tamen ipſe diſtinguit,quod aut indicia ſunt talia vt ex illis ſemel torqueri poſsit,& tunc ſi ſufficiẽter fuerit torture,& confeſſus fuerit, & in ratificãdo negat,põt ex tali variatione torqueri iterum. At ſi tunc dum reperitur in tortura confitetur,deinde in banco negat,non põt denuo & ſic tertio torqueri,nec illa ſecunda variatio facit indicium ad torturã,quia nõ & diuerſitas inter ſecundam & primã variationẽ, & ſic non eſt nouum indiciũ vt torqueri poſſit cũ nouum eſſe debeat & diuerſi generis.Vt per Bar.in.d.l.vnius ꝛ in.d.l.repe.p doc.Aut indicia ex quibus primo fuit tortus,erant grauia propter quæ poſs t bis torqueri,ꝛ maxime prima tortura non exiſtente graui ſed leui.ſi primo tortus deinde neget poteſt iterum torqueri non ex variatione ſed ex primis indiciis vrgentibus,ꝛ ſi ſcdo neget põt tertio torqueri ex varietate reſultante,quæ erit vna reſpectu indiciorum.ſi vero indicia fuerint vrgentiſsima vt tertio torqueri poſsit & repeti & tertio confeſſus ſit in tortura,& tertio negauerit.Ex quo ex tali trina variatione oritur aliud indicium, quarto torqueri poſsit, & ſi non torqueretur indicia omnia non eſſent purgata cum remaneret indicium variationis.Iſtud tamen procederent, vbi talia reperirentur indicia ex quibus tertio torqueri poſsit ex eis.Alias non niſi tertio tantũ,cũ vltra tertiã vicem & manũ torqueri non poſsit.Et vide Blan.in.l.fi.C.de proba.& per Bar.in.l.ſi quis.C.de cuſt.reor.in repe.And.in verſi.tormentatus. Et quid ſi ſpõte confiteatur & poſtea in banca negat,an cogatur perſeuerare ibi nu.192.fo.eo.

Tortura per quot vices repeti poſsit ibi nu.194. fol.44. Adde vt ſupra, & quid ſi reus dicat ſi. ſtarem mille annis in tortura nunquam fateor quid faciet iudex,an repetet an liberauit ibi numero.195.fol.eo.

Torturæ effectus & de eius effectu ibi nume.196. folio eodem.

Tortus an ſtatim confeſſus damnari põt.Et qualiter perſeuerabit in tortura.Et qualiter fieri debet ꝛ quando & quid ſi metu tormentorum.Et quando dicitur perſeuerare in confeſsione.Et quid ſi precedat extraiudicialis confeſsio, an requiratur perſeuerantia & ratificatio? Et ſi ratificãtur an notarius ſcribere poteſt ſponte factam confeſsionem ibi nu.197.fo.eo.

Torturę interrogatio de ſociis qualr fieri debet & quando,& qualiter de ſe debet interrogare ibi nume.198.folio eodem. Adde duo dicta Iſern. in dicta conſtitutione ſi damna clandeſtina. Vbi primo dicit ſi quis per indicia tormẽtatur ſuper aliquo crimine ꝛ ſuper illo non fatetur, ſed ſuper alio crimine in quo imponitur pœna mortis Vnde non debet querere ſpecialiter ſed generaliter ſi quis fecit homicidium vbicunq; mouerit iudicem.tunc ſi fatetur de alio crimine quam de quo agitur & tunc aut eſt connexum primo & tunc puniatur.l.2.ff.de adulte. Aut non & tunc in illo iudicio ꝛ inſtantia non punitur.Tamen confeſſato crimine delictum eſt factum notorium iuris, ideo incipit iudex competens ex officio ſuper confeſſato crimine proceſſum ſuum etiam ſi clericus confeſſus ſit coram ſeculari iudice,& condẽnabitur ex illa confeſsione niſi probet errorem vel confeſſionem ſuam in alium caſum intellexiſſe.c.cũ ſuper dilecti.quia crimina vndiq; clarauerint iudici ſunt punienda & idem ſi quis ex abrupto confitetur,vt dicit Azo in ſum.de confeſ. quia tunc confeſſa eſſe res incipit.Secundo dicit qñ tortus confitetur de ſe & de aliis & poſtea corrigit dictum ſuum de aliis dicendo quod nõ eſt verum, an creditur ſibi vt per eum ibi. Adde etiam in quibus liceat interrogari de conſociis & quando eius dictum faciat indicium. Blã. Late in.d.l.fi.num.170.Cum ſequẽti & ſupra fuit dictum. Et ibi nu.383. An quando in tortura nominat ſocios iure debeat,concludit quod non, ex quo non vt teſtis deponit ergo non iurat.ꝛ an quando reus ponitur in tortura iurare debeat.Specu.iu titu.de accuſa.verſicu. cæterum confeſsio torti.

Tortura quid ſi indebite, & de facto ſit illata an impediet proceſſum ſuper maleficio, & quid ſi tortura

ſi tortura inferrur ab vno iudice inde remittatur ad alium an proſit prior tortura.ibi numero.199.fol.eod.
Tortus qd ſi moritur in tormẽtis an iudex teneatur,& qua pena & qualiter puniatur indebite torquens & quid ſi apparet male ligatus ⁊ ſcinditur brachium torti,aut funis aut trabs rumpitur an teneatur iudex & an milites & miniſtri teneantur ſi ex mandato iudicis indebite torquent ibi nu.200.fo.45.
Tortura qualiter probetur ibi nu.201.fo.eo.
Tortus ſi negat in tortura & perſiſtit in negatione quid fiendum & an damnari poſsit & de cautela iudicis ibi nu.202.fo.eo.
Tortus quid ſi relaxãdus ob negationẽ & per ſeuerantiam non inuenit fideiuſſores an relaxetur iuratorie cautioni.ibi nu.203.fo.eo.
Tortura an inferri debet ⁊ poſsit idebite ad tumultum populi ⁊ qualiter puniatur ibi nu 204 fo. eo.& quid ſi accuſator probauit delictum p indicia ex quibus fuit tortus deinde innocens repertus eſt quis teneatur accuſator an iudex.ibi nume.205.fol.eo.
Torquendum ſubtrahens a tortura qua pena puniatur.ibi nu.206.fo.eo.& cautela de relaxando reum non confeſſum vt non teneatur in ſindicatu ibi nu.207.fo.eo.& ex quibus percutiẽtibus ſolitus percutere torquetur in trac.de homi.§.2.nu.37.fo.52.
Tractatus ſolus & ordinatio an ⁊ qñ puniatur ibi in.§.2.nu.18.fo.51.Adde quid ſit tractatus & q̃ requirantur vt dicatur tractatus.Blan.in.l.ſi.ff. de queſt.nu.229.ver.tractatus.Quod conſilium & deliberatio & fiat diſcuſsio & examinatio rei de qua agitur.& de primo tractatu puniendo.in.d.tract.§.5.nu.82.fol.85.Et ſi duo habuerunt tractatum de occidendo & vnus occidat an preſumatur occidiſſe ex precedenti tracta. in.d.trac.§.5.nu.154 fo.92.

V

Venefici qui dicantur,& qualiter puniantur ⁊ vẽdens & conficiens venenum qualiter puniatur & an attentatum in hoc crimine puniatur in Lec.102.fo.18.Adde qualiter puniatur clericus veneficus & an pluſquã ſimplex homicida vt poſt depoſitionẽ grauiori & detruſione & longiori puniatur.Et quod in hoc crimine attentatum puniatur ſi parauit ut daret,licet non dederit vt puniaẽ ac ſi dediſſet. vt p Ana.in.c.eius de parri.qui fil.occi.poſt Bar.in.l.i.ff.de parri. ⁊ de ſpecialibus in hoc crimine & quod q occidit veneno proditorie occidit poſt Bru.⁊ Bal. in.l.nemo.C.de ſum.trin.& in.l.cum fratrem. C.de his quib.vt indig.& Anaſt.in.c.i.de homi.& in.c.i.in fi.de ſorti.per Mod.hiſ.in deciſ. crimi.in glo.venefi.
Venenum emens vt alteri daret an puniaẽ & qua pena puniatur attentans venenare in tracta.de homi.§.2 num.19.fol.51.
Venenãs conſanguineus alterũ conſanguineũ carceratum qualiter puniatur ibi nu.21.fo.eo.
Venenum conficiens aut alia medicamina qualiter puniatur.Et ponẽs venenum in medicamine.ibi nu.97.fo.59.
Veneno occidens an indifferenter puniatur pœna furcarum etiam ſi ſit nobilis.ibi nu.98.fo.eo.
Veneno occidens proditorie occidere dicitur ibi nume.99.fol.eod.
Vis publica quid ſit ⁊ quid priuata,& qualiter puniatur,& quot modis committatur,⁊ an inſultans aliquem armis ſolus & non cum cetu teneatur de vi publica,& an prohibens appellationem.in lec.nu.104.fo.61.& ibi de pena facientis vim in bonis & poſſeſsione & an qñ liceat ſibi ius dicere impune,& an repreſalie ſint licite vt ibi proſequere & an inſiliens aliquem enſe euaginato teneatur de vi publica in tract. de homi.§.6.nu.343.fol.130.
Vltimum ſupplicium quid ſit,an mortem denotet in tractatus de homicidi.§.ſeptimo numero.4 fol.159.
Vniuerſitas an & quando & qualiter teneatur ſi delinquat in tracta.de homicid.§.6.numero 347.fol.131.Et an poſsit delinquere & quo modo & an punita vniuerſitate puniantur particulares ibi numero.348.& numero.349.& numero.350.fol.151.& ſequen.& an ſi condemnetur vniuerſitas poſsit agere contra illos de conſilio ad intereſſe.numero.351.& numero. 353 fo.132.& .133.
Vniuerſitas an & quando puniatur in regno pena pecuniaria,⁊ quando deſolatione.ibi numero.351.fol.eo.
Vulnerans cum armis qua pena puniatur,& quid ſi vulnus non eſt deformans an puniatur pena manus.in tract.homi.§.6.nume.344.fol.130.& quid ſi baculo percutiat in capite & ibi quid ſi moriatur.
Vulnerans lętaliter quis dicatur in tract.de homi. §.i.nu.5.fol.46.
Vulnerans lętaliter ſi certum eſt mori an vulnerans ante mortem accuſari poſsit ibi.nume.6. fo.eo.Et quid ſi ſit de vulnere liberatus an condemnatur de morte poſtea ſecuta ibi.nume.10 fo.e.& ſi facta eſt pax de vulnere an extendatur ad mortem ſecutam ibi numero.11.fo.eod.

& ſi datus eſt fideiuſſor ſup accuſatione de vulnere an teneatur preſentare in accuſatione de morte ſecuta. ibi nu. 12. fo. eod. Et ſi ab vno eſt mortaliter vulneratus & ab alio poſtea occiſus quis teneatur de morte ibi nu. 13. fo. eo. & ſi ſunt diuerſi iudices maleficiorum & ſit letaliter vulneratus in uno tẽpore ĩ alio mortuus qs iudex procedet ſuper morte ibi nu. 16. fo. eo. & ſi quis hominem mortuum vulnerauerit an de occiſo teneatur, & an ſi ſit clericus erit irregularis. ibi nu 21. & nu. 22. fol. 55. ſi duo nõ lætaliter percuſſerunt & mortuus ſit ex duobus vulneribus an ambo teneatur de occiſo in trac. de homicidio. §. 2. nu. 69. fol. 56. & quid quo ad irregularitatem. nu. 71. fo. eo. & quid ſi ſtantibus pluribus vulneribus inquiſitus offerat probare mortuum ex alio vulnere an audiatur ibi nu. 72. fo. eo. & ſi quis intulit vulnus non mortale in corpore ægroto & mortuus fuerit, an teneatur de homicidio. ibi nu. 73. fo. eo. & quid ſi mortaliter non vulnerato ſupeniemat febris, & moriatur an teneatur de homicidio ibi numero. 74 fol. eodem. & ſi plures vulnerauerunt, & vnum eſt vulnus mortale ex quo mortuus fuit, vel plures inſiluerunt, & vnicum ſit vulnus ex quo mortuus fuit, neſcitur quis intulit an omnes teneantur & qua pœna, & an fiant irregulares. ibi nu. 75. fo. eo.

Vulnus ſi non fuit mortale ſed moriatur ob malum regimen aut. culpa medici, vel febris ſupeueniat an teneatur pœna capitis in. d. trac. de homi. §. 6. nu. 322. & an in dubio preſumat mortuus ex vulner. ibi nu. 323. fol. 127. & infra quantum tempus preſumitur mortuus ex vulnere. ibi. nu. 324. & ibi an exculpatio offenſi & vulnerati dicentis ſe mori culpa medici aut ex ſuo malo regimine poſsit reo ibi numero. 325. folio eodem.

Vulnus eſſe mortale qualiter, & per quos probatur ibi nu. 326. & nu. 327 & an requirantur periti doctores. nu. 328. & an teſtes alii ſufficiant, & quot debent eſſe medici deponentes. nu 329. & an vnus ſufficiat & qualiter deponere debet. nu. 330. Et an ſtari debent iudicio medicarũ. nu. 331. & an facta publicatione examinari poſſunt. nu. 332. Et quid ſi diſcordat, quia vnus dicit mortale alius quod non mortale., quibus creditur, nu. 333. Et ad quem ſpectet electio medicorum. ad iudicem an ad partẽ nu. 334. & quid ſi a pluribus fuit vulneratus, & vnus dixit mortuũ vulnere Titii, quia de vulnere conſtabat, & facta condemnatiõe, condẽnatus petit adhiberi aliũ medicum & ille dicat mortuũ ex vulnere Sempronii, An valeat ſententia contra titium. nu. 335. & an ſententia periitorum poſsit retractari & dicto aliorum peritorum. fol. 128. & 129. & fol. eod. & ſequenti.

FINIS

Fine

R. SALVAREZZA
RESTAURO
Via Val Sassina, 58
Tel. 899.223 . . . R 197[illegible]